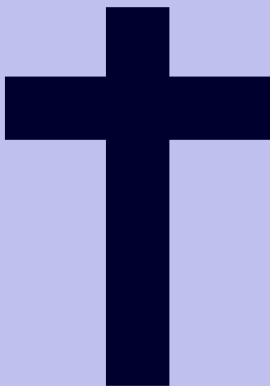

Teoso sãkire
amaneri

New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

Teoso sãkire amaneri New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed

Contents

Mateo	1
Marko	88
Arókasi	138
Xoão	228
Átosi	288
Homano	366
1 Korïto	403
2 Korïto	434
Karásia	456
Épeso	470
Piriposi	483
Koroso	492
1 Tesarónika	500
2 Tesarónika	507
1 Tximótxio	511
2 Tximótxio	522
Txito	530
Piremõ	535
Epireo	537
Txiako	563
1 Petro	572
2 Petro	582
1 Xoão	588
2 Xoão	597
3 Xoão	598
Xota	600
Apokoripisi	604

MATEO

Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Arókasi 3.23-38)

¹ Xesosi Teoso mereëkiti itxaua. Uai aua Xesosi apika atokiriakorini uãka. Xosee inakori Xesosi iri atoko ïkorapokoriti. Apraãoni, Taviini pakini Xesosi apika atokiriakorini atoko. Ininiã Xesosi Taviini, Apraãoni pakini imi atoko itxa.

² Ininiã ia atoko itxa:
Kitxakapirïka Apraão, Isaki iri.

Isaki, Xakoo iri.

Xakoo, Xotaa itariakorikata iri.

³ Xotaa, Péresi, Sera pakini iri. Inorona Tamara.

Péresi, Ésirõ iri.

Ésirõ, Arão iri.

⁴ Arão, Aminatapi iri.

Aminatapi, Nasoõ iri.

Nasoõ, Sáomõ iri.

⁵ Sáomõ, Póasi iri. Póasi inoro Haapi.

Póasi, Opetxi iri. Opetxi inoro Hotxi.

Opetxi, Xesee iri.

⁶ Xesee, Tavii iri. Tavii Isaeokini auïte itxaua.

Tavii, Saromão iri. Saromão inoro mitxi Oria ïtanoro.

Eereka Tavii takaro oa.

⁷ Saromão, Hopoão iri.

Hopoão, Apia iri.

Apia, Asa iri.

⁸ Asa, Xosapaa iri.

Xosapaa, Xorão iri.

Xorão, Osia iri.

⁹ Osia, Xotão iri.

Xotão, Akasi iri.

Akasi, Esekia iri.

¹⁰ Esekia, Manasee iri.

Manasee, Amõ iri.

Amõ, Xosia iri.

¹¹ Xosia, Xekonia itariakorikata iri. Iuasaaki ïkorakanani kãkiti Isaeokini maïkaãka. Papirõnia tixinimoni anikaãkana.

¹² Papirõnia anikikona atoko,

Xekonia, Saratxieo iri.

Saratxieo, Soropapeo iri.

¹³ Soropapeo, Apiotxi iri.

Apiotxi, Eriakiï iri.

Eriakiĩ, Asoo iri.

¹⁴ Asoo, Satoki iri.

Satoki, Akĩ iri.

Akĩ, Eriotxi iri.

¹⁵ Eriotxi, Ereasa iri.

Ereasa, Mataã iri.

Mataã, Xakoo iri.

¹⁶ Xakoo, Xosee iri. Iua Xosee, Maria İtaniri. Xesosi, iuara Teoso Mereėkiti itxaua. Inoro Maria.

¹⁷ Apraão, iua ākiri, imekaniri, apika mekaniri, apika mekaniri ākiri, apika mekaniri apika mekaniri, apiko itxaãpota. Tavii auakasaaki, katosipeka pakini ninoa uāka. Eereka aua Tavii, Tavii ākiri, imekaniri, apika mekaniri, apiko itxaãpota. Katosipeka pakini ninoa uāka. Iuasaakiika Xoteoakori anikaāka Papirónia tixinimoni. Ninoa mekaniriakori katosipeka inakasaaki, Xesosi iponaniãpeka.

Xesosi Iponaniini Pirena

(Arókasi 2.1-7)

¹⁸ Ia atoko itxapaniko Xesosi. Teoso mereėkiti iponaniãkasaaki, Maria ominapatari Xosee. Oİtaniriuatini apisapanika, omotokiāri amarini Erekarı Matamatakoti sikakiti. ¹⁹ Xosee uākatari Maria kamari maerekati ātikata. Atāo inakarınoka kamakari iua, ininiā kona inirekarı kākiti imaropiretiniri oa kamixi onini. Kākiti sauaki osiniā, Xosee !inirekaro opētauatini, kotxi erekarı kamakari iua. Ininiā inirekarı itakanapiniro oa, ixika kākiti mimarotakaniā. ²⁰ Ikara atoko inini ixiniremoni, Teoso nitiri iaxitikiri apoka itaponemoni. Ininiā itxa:

–Xosee, Taviini apika mekaniri pite. Kona pipĩkapero Maria papakapini pİtanoro İkapani, kotxi Erekarı Matamatakoti, iuara kamixipeka txİkitakaro. ²¹ Auako oa ākiri. Pitakauākatarike Xesosi itxauako, kotxi imakatzakari kākiti maerekani –itxa Teoso nitiri.

“Xesosi” popĩkari sākireē, iuatxikana, “Kākiti Maerekani Makatzakakari,” itxa.

²² Apikomoni Teoso nitiri txari:

–Ikara atoko inakari auapeka, kotxi kitxakapirĩka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari ikara sākiretxi. ²³ Kitxakapirĩka ia atoko itxa:

Hİkenakotari. Sito kikikata masirĩkato mixiuatako. Auako oimi. Itakauākataāka Emanoeo inakori –itxa Teoso nitiri Xoseemoni. “Emanoeo” popĩkari sākireē “Teoso atekata aua.”

²⁴ Xosee merekasaaki, iua auikari Teoso nitiri sākire. Ininiā İtanorouata Mariakata. ²⁵ Eereka amarini iponaniãkasaaki, Xosee takauākatari Xesosi itxaua. Amarini iponaniini apisa iua !isirĩka Mariakata.

2

Atokatxi Pokĩkinimoni Auakani

¹ Xesosi iponaniã Pereẽ inakori sitatxiti, Xotéia tõpa, Erotxi auĩtetxi inakasaakia. Iuasaaki atokatxi pokĩkinimoni auakani sari Xerosareẽ sitatxitimoni Pereẽ takote. Iõriki imarotakani ninoa.

² Ininiã itxana kãkitimoni:

—Naniparari amarini Xoteo auĩte inakaria? Ate itikapekaro iõrikite atokatxi pokĩkinimoni. Oa iõriki oerekaua auĩtetxi Apiananiri iponaniãpeka. Ininiã ate apoka uai akapotoreẽkiniua iua apisatoõ, kotxi Apiananiri itxaua — itxana ninoa.

³ Erotxi ikara ikenakoenetakasaaki, kona erekaxinireri. Kona inirekari ãti auĩtetxi apokini. Ininiã ikinimane Xerosareẽ auakani kona erekaxinirena, kotxi ninoa pĩkari Erotxi. ⁴ Ininiã iua apotiitana sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini. Ininiã Erotxi pimaãna:

—Nanipa Teoso Mereẽkiti iponaniãko? —itxa.

⁵ Ninoa apakapapiretari:

—Pereẽ sitatxiti, Xotéia tõpa aua. Ia atoko itxapaniko Teoso sãkire sãpiretakari iõkatsopatakiti kitxakapirĩka:

⁶ Pereẽ sitatxiti auakani, Xotéia tõpa, hĩte sitatxine poiãori, iuaritika kona hĩpẽtauatape, kotxi hĩte sitatxineẽ iponaniãko Isaeokini auĩte. Kãkiti mĩkiikakari itxauako —itxa ninoa auĩtetxiakori Erotximoni.

⁷ Ininiã Erotxi akiritana ninoa iõriki imarotakani, ninoanani imisãkiretini ĩkapani. Ininiã ipimaãna:

—Mitxipitipanika kirisaakipa hĩtikataro oa iõriki? —itxa ninoamoni.

Ininiã ninoa sãpiretari. ⁸ Iposo atoko iokanatana Pereẽmoni:

—Hĩsako Pereẽmoni amarini hinitini ĩkapani. Hãpokasaakiri, hĩsãpiretano. Ininiã nota apaka sako, iua apisatoõ nikapotoreẽkiniua ĩkapani —itxa Erotxi.

Txamari inirekari okiniri Xesosi, kotxi inirekari ãti auĩtetxi auini.

⁹ Erotxi sãkire ikenakotakana atoko, ipotorikana. Iõriki atokatxi pokĩkinimoni itikakitona ĩkiika. Anikana Xesosi auinimoni. Iuaãtaã oa iõriki iotoka. ¹⁰ Ninoa atamatakasaakiro iõriki, iteene ipoxokoniuatana. ¹¹ Ininiã apokana aapoko. ĩroãna. Apokarina amarini inoro Mariakata. Ininiã ikapotoreẽkauana Xesosi apisatoõ. Itxarina:

—Apiananiri pitxaua. Aãũte pitxaua —itxana.

Iposo atoko itiina imakatzakana. Ininiã imakatzakarina erekari imĩkitina auĩtetximoni isikakitina ĩkapani. Isikarina oro, ĩsẽso inakori, miha inakori pakini. ĩsẽso, miha pakini kamariãro peerekari. ¹² Ininiã eereka Teoso sãpiretana iõriki imarotakanimoni itaponeãna:

—Kona hīkanapiriāpe Erotximoni —itxa Teoso ninoa taponemoni.

Ininiā ninoa kanapiriākasaaki auinimoni, āti kimaporitimonni isana.

Exitomoni Xosee, Maria Pakini Sini

¹³ Iōriki imarotakani sipeka atoko, Teoso nitiri iaxitikiri sāpiretari Xosee itaponemoni:

—Paiamata. Pōkitikaua. Panikari amarini, inoro apaka Exito tixinimoni. Himiteka. Kona hīkanapiriāpe nota masāpiretakanisaakii, kotxi Erotxi nitari amarini okiniri ĩkapani —itxa Teoso Xoseemoni.

¹⁴ Ininiā Xosee:

—Nisapitikako —itxa.

Ininiā iua ĩkanōkatika Xosee ōkitikaua. Aiamata Exito tōpamoni isini, amarini anikini ĩkapani. Ininiā imimitekari amarini inorokata Exitomoni. ¹⁵ Erotxi ipinakasaaki, iuasaaki ikanapiriāko. Kona ikanapiriā Erotxi ipinini apisa. Ia atoko itxapaniko kitxakapiriā Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakiti:

Nakiritariko namarite Exito tixini itakanapini.

Amarini Okiko Pirena

¹⁶ Erotxi imarotakasaakiri iōriki imarotakani sipe inakasaaki, ĩmisākiretaikarina iua, ininiā iua omanākarauata. Ininiā amarini ipikanipeka inakaniua, apaka axapitipanika inakaniua, imakinikana okākitaka Pereē sitatxitiā auakani. Ikara atoko itxa, kotxi iōriki imarotakani sāpiretari ipikanipeka oa iōriki tokiā. ¹⁷ Kitxakapiriā Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori sāpiretakiti iaōka auape iuasaaki. ¹⁸ Iua txari:

Hamaa sitatxiti ikenakotaākako ātsaātxi. Hakeo atoko sitoakoro txiapatako oimiakori matinani. !Onirekari kākiti mīkapiritiniro oa, kotxi oimiakori kona auaika.

Exito Tixini Ikanapiriinina

¹⁹ Erotxi ipinaka atoko, Xosee Exito tixini auakasaaki, Teoso nitiri misākiretari iua itaponemoni. ²⁰ Itxari:

—Pōkitikaua, pimikanapiriāri amarini, inorokata Isaeo tixinimoni. Amarini kinirāo okaka inakani kona auaika —itxari.

²¹ Ininiā Xosee mikanapiriāri amarini, inorokata Xotéia tōpamoni, Isaeo tixinimoni. ²² Txamari imarotakasaakiri Aki-rao, Erotxi ākiri auñtetxi ininiua irini tikini, Xosee pīkari Xotéia tōpa auini. Ininiā Teoso nitiri iuaĩkana itaponemoni sāpiretari ātiātaā isini ĩkapani. Ininiā Xosee, Maria, Xesosi pakini sari Kariréia tōpamoni Isaeo tixini. ²³ Nasaree sitatxiti kaikota itxana. Ia atoko itxa kitxakapiriā Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti iaōka inini. Ninoa txari: Nimereēkiti, Nasareekiri itxauako.

3

Xoão Kapatxisareri Sāpiretakiti
(Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

¹ Eereka Xesosi aneēpe. Iuasaaki Xoão kapatxisareri, āparaā makipakaniātaā Xotéia tōpa aua. Iuaā iua oerekari Teoso sākire kākitemoni. ² Iua txa:

—Himaerekani hītakanapako, kotxi Teoso mereēkiti paītiki apokako iua ikinipoko auīte ininiua īkapani —itxari Xoão.

³ Kitxakapirīka Isaía inakori, Teoso sākire sāpiretakari, sāpiretpekari Xoão pirena. Itxari:

Auako kiki āparaā makipakaniātaā. Isāpirenauatako. Itxariko:
“Hōeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika.
Itīkaāpo erekari hīkamako iua napini īkapani,”

itxa Isaía kitxakapirīka.

⁴ Xoão takari mākatxi kamero piti kamakori. Kamero kākiti pira. Ipakiotsere aamata kamakori. Inikari txītxiri. Itximari mapaā itopakero. ⁵ Kākiti Xerosareēkini, ikinimane Xotéia tōpakini, ikinimane Xotāo tinikata auakani pakini sari ikenakotinirina īkapani. ⁶ Iuaā ninoa sāpiretari Teosomoni maerekati ikamakitina, imaerekani imakatzakini īkapani. Eereka iua patxisatana Xotāo uiniti.

⁷ Txama Xoão atapakasaakina pariseoakori, satoseoakori pakini apokini iuamoni ipatxisatikona īkapani, iua txana:

—Imini katsiiri anaakorirai hīte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini ! auari. Hinirekari hīpatxisatiko, txamari ! hinirekari hītakanapiniri himaerekani.

⁸ Hinirekiniāri himaerekani hītakanapini, ininiā hīkamariko erekari. Ikara atoko ininiā, hōerekari Teoso atāo hītakanapiniri himaerekani.

⁹ Hākixiniremoni ! hīxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraāoni txaua,” !hītxapeko. Ari, nota sāpiretai hīte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroā Apraāoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraāoni posotari anikinii Teosomoni. ¹⁰ Aamina maereka iriti atoko hītxa. Teoso iposopeka hīte ixipokini. Kākiti auari ikitaite kauanari aamina maereka iriti itokini īkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaākako. Xaminaā oka inaākanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tīkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamatapeka hīte ixipokini īkapani.

¹¹ —Hīte nipatxisata āparaā. Hīpatxisatiko oerekari maerekati hīkamakiti hītakanapapeka. Nota tikini apoākari patxisataiko hīte Eerekari Matamatakotiā, xaminaā pakini. Apiatakari itxaua iua. ! Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini īkapani, kotxi iua apiata. Nota poiāoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao āki auakari arikini atoko. ¹² Katarakeri āpokari ahoisi otāta imakatzakini

ĭkapani. Otāta arikaāka. Oki nĭkataāka ikiena nĭkatikoātaā. Iua atokokana Teoso nĭkatariko kākiti erekarini. Maerekati kamakani arikaākako xamina maxipoākatiā —itxa Xoāo.

Xesosi Patxisatiko Pirena
(Marko 1.9-11; Arókasi 3.21-22)

¹³ Iuasaaki Xesosi potorika Kariréia tōpa. Isari Xotāo uiniti-moni, Xoāo patxisatiniri ĭkapani. ¹⁴ Txamari Xoāo txari Xesosi: —Pite nirekatari nota patxisatinii? !Apakata, kotxi pite-moni maerekati !auari. Notara nirekari pite patxisatinino nota —itxa Xoāo.

¹⁵ Xesosi apakapapiretari:

—Apakatapitika pipatxisatinino. Uatxa akamariko ikinika Teoso nirekaākiti —itxa.

Ininiā Xoāo:

—Ateeneka.

¹⁶ Eereka ipatxisataāka atoko ikanĭkiĭta imiriĭ. Iuasaakipeka iaxiti takaka. Ininiā kākiti atapari Erekari Matamatakoti katxakaāpotini kamoā atoko inakari. Xesosimoni oāpoka. ¹⁷ Eereka Teoso sākirauata iaxiti:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa Teoso.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Marko 1.12-13; Arókasi 4.1-13)

¹ Erekari Matamatakoti anikari Xesosi āparaā makipakaniātaā Satanasi atamakaerekatini ĭkapani. ² Iuaā Xesosi takanapari inipokotini Teoso imisākiretini ĭkapani. Koarēta pokamara, koarēta ĭkanōkati pakini itakanapari inipokotini. Ininiā inatxikatani iuani.

³ Ininiā iuasaakiika Satanasi apoka Xesosimoni. Iua kata-makaerekareri itxaua. Itxari:

—Pite Teoso ākiri pininiāua, ininiā ere kai soro komiri pitxĭkitaka —Satanasi txari Xesosi.

⁴ Xesosi apakapapiretari:

—Kona nikamari pite paniātakiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txĭkitakari kākiti ātipirika auini tĭkane. Ikinika Teoso sākirera txĭkitakari kākiti ātipirika auini tĭkane

—itxa Xesosi Satanasimoni.

⁵ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareēmoni. Iua sitatxi akiritaāka Teoso nakiti. Satanasi anikari Xesosi Teoso misākiretiko aikotimoni apiata ōtano tsokitiri nopini. ⁶ Ininiā Satanasi txari Xesosi:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane. Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti,

—itxa Satanasi.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone.

⁸ Eereka Satanasi anikari Xesosi ātiātaā iuaīkana. Itano xiratarimoni anikari. Iuaā Satanasi oerekari ikini itixiti, ikinika tiitxiti iuaā auakari pakini. ⁹ Ininiā itxa:

—Pikapotoreēkiniāua nota apisatoō piteosonetinino, ininiā ikinika nisikaiko —itxa Satanasi.

¹⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone, iuanokara piteosoneta. Iua iġkananinokara piparīkauatako

—itxa Xesosi.

¹¹ Ininiā Satanasi takanapa txari iua. Ininiā Teoso nitiriakori iaxitikini apoka Xesosimoni inīkatinirina iġkapani, kotxi itapara !auaika.

*Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa
(Marko 1.14-15; Arókasi 4.14-15)*

¹² Xesosi kenakoenetakasaakiri Xoāo kapatxisareri kateia āki takiko, isari Kariréia tōpamoni. Nasaree sitatxitimoni isa.

¹³ Ininiā eereka itakanapari Nasaree sitatxiti. Kapanaoō sitatxitipeka aua itxa. Kapanaoō, Kariréia poa takote, apaka Seporō, Natarii pakini tōpati takote. ¹⁴ Kitxakapirīka Isaía, Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari, iuaā Xesosi auako. Ia atoko Teoso sākire txapeka:

¹⁵ Seporō, Natarii pakini tōpati ipoa mitari takote, Xotāo uiniti ipiniā. Kākiti takauākatari iua itixi, Kariréia tōpa. Xoteo minakaniua tixine itxaua. Iuaā Erekari apokako. ¹⁶ Ninoa kākiti, ipiā auakani, !imarotari Teoso. Ipīkaniātaā ninoa auanāta. Ninoa atamatariko tirikapi. Ikamara mitari. Iua tirikapi iopinipokotako ipiā auakani sauaki.

Ikara atoko itxa Isaía kitxakapirīka.

¹⁷ Xesosi apokasaaki Kapanaoō sitatxiti, imipotorikari oerekarauatini. Ia atoko itxa:

—Himaerekani hītakanapa, kotxi iposope Teoso hīauīte ininiua —Xesosi txana ikinipoko kākiti.

Xesosi Akiritari Ipi Ipi Pakini Kokatsaãriti

(Marko 1.16-20; Arókasi 5.1-11)

¹⁸ Xesosi Kariréia poa tiniã itĩpokotakasaaki, itikari ipi kiki, Simão Petro inakori, itari Ātree inakori pakini. Itakanātarina hetxi. Kokatsaãriti itxauana. ¹⁹ Ininiã Xesosi akiritana ninoa: —Masa notakata. Hítakanapariko hókatsaãtini parĩkatxiti. No-erekaiko hĩte Teoso sãkire hõerekini ĩkapani, kãkiti imarotini ĩkapani —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiã iuasaakiika ninoa takanapari okatsaãtinina. Xesosikata sa itxana.

²¹ Apikomoni itĩpokotakasaaki, atamatana Txiako, Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Ninoa irikata kanauaã auanāta. Ihetxina iotsaãnātana. Ininiã Xesosi akiritana ninoa. ²² Iuasaakipeka itakanaparina iri, kanaua pakini. Xesosikata sa itxana imoianatinirina ĩkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini

(Arókasi 6.17-19)

²³ Xesosi sari ikini Kariréia tõpamoni. Aiko Xoteoakori apotitiniãtaãua isa. Iuaã isãpiretana Teoso iokanapirena erekari, Teoso kãkiti auĩte inini pirena. Apaka erekapeka itxĩkitakana amianatakani. ²⁴ Xesosi kamakiti, apaka isãpiretakiti, iaripiretapeka ikinika Síria tixini. Ininiã kãkiti minana itomaneri amianatakani iuamoni. Ikini sereti amianari auakini sari iuamoni. Kãkiti maerekati matamatakoti Satanasi nitiri auaĩtotakiti apoka iuamoni. Apaka kãkiti mapitxiritakani apoka. Apaka titinanakakari amianariti auakini apoka. Apaka kãkiti maposota tĩpokotakani pakini apoka Xesosimoni. Ikinikana erekape itxĩkitakana ninoa. ²⁵ Itomaneri sari iua tikini. Kãkiti Kariréiakini, tesi pakini sitatxitikini, Xerosareẽkini, kãkiti Xotéia tõpakini, Xotão uiniti ipiniãkini pakini sari iua tikini.

5

Xesosi Sãkirauata Ixirata Auĩte Nopini

(Kapítoro 5, 6, 7)

¹ Xesosi itomaneri kãkiti atapakasaaki, ixirata nopini isa, topãka itxa oerekarauatini ĩkapani. Imoianariakori apotiitaua iuamoni. ² Iuasaaki oerekana ia sãkiretxiti:

Kirimonipa Teoso Sikatari Erekarĩ?

(Arókasi 6.20-23)

³ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa nirekari Teoso nireẽkiti ikaminina, iuaritika imarotarina !iposotarina Teoso nireẽkiti ikaminina, ininiã amanaãrina Teoso sikaposotiiretinina ninoa. Teoso takari erekari kãkiti ikara atoko inakanimoni. Ninoa sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

⁴ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Mitxi ninoa txiapata imaerekanina xika. Ininiã eereka Teoso mĩkapiritana ninoa, amarini mĩkapiritiko atoko.

⁵ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Pataparaxinirena ninoa, iuaritika ! itxitarina ãti. Iamonĩkarina ãti. Teoso sikapanikariko ikinika itixi ikara atoko inakanimoni.

⁶ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa iteene nirekari erekarinoka ikaminina. Nipokori inirekinina atoko, ãparaã inirekinina atoko, ninoa iteene nirekari erekari ikaminina. Ininiã Teoso sikana ninoa ikinipoko erekari inirekakitina.

⁷ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa amonĩkari ninoa misiritakani, ininiã iua atokotxikana Teoso amonĩkanako ninoa kaamonĩkarerini.

⁸ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari Teoso nireẽkitinoka, ininiã ninoa aõkitariko Teoso.

⁹ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni, kauaĩrerinimoni. Ninoa parĩkauata neenamatzxi xipokini ĩkapani. Ininiã ninoa akiritaãkako Teoso anaakori.

¹⁰ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari erekari, ininiãkara apanakini kãkiti misiritana. Ninoa erekari kamakani auako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

¹¹ —Teoso takari erekari hĩtemoni, apanakini misiritakasaakii, imisãkirepiretakasaakii, aãpirena ikamakasaaki hĩtemoni nota sãkire hãuikini xika. ¹² Poxokonoka hĩtxako, kotxi Teoso sikai hĩparĩka ĩki ito, itixine hãpokasaaki. Hĩte misiritiko atokokana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka misiritaãka, ininiã hĩpoxokoniuatoko —itxa Xesosi.

Iõkira Pirena

(*Marko 9.50; Arókasi 14.34-35*)

¹³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Iõkira erekaro atoko hĩtxaua ikinimane ĩkapani. Iõkira matxoatapeka onakasaaki, ininiã !apakata otxoa kanapiriini iuaĩkana. Ininiã oõkaãka. Kãkiti kitakaro, kotxi kona otxaika.

Tirikapi Pirena

¹⁴ —Tirikapi atoko hĩtxaua ikinimane kãkiti ĩkapani. ! Hĩposotari hĩkipatiniri sitatxi xirata nopini auakari, kotxi ikinimane atamatarari tirikapi. ¹⁵ Kãkiti ! itakari tirikapi kopiti ãki. Itakarina itano ikini aapokotxiti iopinikini ĩkapani. ¹⁶ Iua atokokanera hĩtxako, kotxi erekari hĩkamakiti tirikapi kamara atoko itxa. Erekarinokara hĩkamako. Ininiã apanakini atamatarari erekari hĩkamakiti. Ininiãra itxarina aĩri iaxitikirimoni: “Peerekai pite.”

Teoso Sãkire Moisesi Apakapakiti

¹⁷ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kona hĩtxape: “Xesosi xipokariko Teoso sãkire Moisesini apakapakiti,” kona hĩtxape. Apaka, “Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti Xesosi xipokako,” kona hĩtxape. Kona ikara inakari !nixipoka. Nota ina ikinipoko nino sãpiretakiti nikamini ĩkapani. ¹⁸ Atãopitika ikinika Teoso sãkire apokako. Kona xatiki Teoso sãkire iõkatsopatakori kona xipoka. Iaxiti, itixi pakini xipokini apisa Teoso sãkire !ixipoka. Apokapitikako imakinika isãkire. ¹⁹ Teoso sãkire ipaniãtakiti apiari aua, apaka poiãori aua. Kãkiti makamaniãri ikinika Teoso sãkire, oerekiniãri apanakini ikinika Teoso sãkire imakamakani ĩkapani, poiãori itxaua Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Āti kãkitipekana, ikaminiãri ikinika Teoso sãkire, oerekiniãri apanakini ikinika Teoso sãkire ikamini ĩkapani, apiari itxaua Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ²⁰ Ia nisãpiretai. Kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini !ikamari atão inakari Teoso nireẽkiti. Ininiã hĩte kaminiãri ninoa atokotxikana, !hãuiritaãka hĩĩroini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Atão inakari Teoso nireẽkiti hĩkaminiã, hĩĩroãpitika iuaã.

Omanãkaretxi Pirena

²¹ —Hĩte imarotari kãkiti kitxakapirĩka sãpiretaãka. Ia atoko inaãka: “Kona apanakini hõkape. Kokaniri anikaãkako imisiritikomoni,” inaãka kitxakapirĩka. ²² Uatxa apikomoni nota sãpiretaiko hĩte. Maxikatiĩka pomanatiniãri pitari, panikaãkako pimisiritikomoni. Pite napetiniãri pitari, ininiã auĩtetxiakori misiritapitikai. Pakiritiniãri pitari: “Kiĩkitei,” ininiã pimisiritiko paĩtiki apokako. Nota txai hĩte, kona erekari kokaniri. Iua atokokana kona erekari hinaperauatini. Hinaperauatiniã, ininiã maerekani misiritikoãtaã hĩsapitikako.

²³ —Ininiã hĩsikaasaaki Teoso apisatoõ hĩsikasiti hĩsikini ĩkapani, iusaaki hĩxinikari hĩtari homanatakiti. ²⁴ Iusaakiika hĩtakanapariko hĩsikasiti iuaã hĩsikiniri apisa. Hĩsako katimaritika homanatakitimoni. Himisãkiretari, homanãkare hĩxipokini ĩkapani. Iposo atoko kanapiriã, hĩsikasiti tĩkane sika hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

²⁵ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Kãkiti kinirão apoĩtakiniãi, ininiã pimisiritiko mereẽkarimoni iua anikinii apisapanika, katimariã pisa iuamoni. Pimisãkiretari iua, kotxi pimisiritiko mereẽkari sikaiko pite pimisiritakirimoni. Ininiã eereka iua takai kateia ãki. Iuaã pikaikotako. Ininiã apisapanika pimisãkiretariko iua pomanatakiri. ²⁶ Atão nisãpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereẽkari paniãtakiti pimĩĩkitxitanisaaki —itxa Xesosi.

Kipa Txĩkitakai Maerekati Pikamini?

²⁷ Xesosi apikomoni sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sāpiretakori: “Pītanoro minakotokatika kona pisirīkape.” ²⁸ Kitxakapirīka ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Sito atamatakari kinirāo oakata sirīkaka inakari, iuara kamapekari maerekati ākixinireē. ²⁹ Kona pauiritapiri maerekati pikamini txīkitaākari pitekata ikaikotini. Patamatakiti txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimakatxakari poki, oka pitxari, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini. ³⁰ Piuako pikikomoni auakari txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pisauaka, oka pitxa, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Kona pauiritapiri maerekati kaikotini pitekata. Pitakanapariko maerekati.

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 19.3-9; Marko 10.2-12; Arókasi 16.18)

³¹ —Kitxakapirīka ia atoko itxa sākiretxi:

Pītanoro pitakanapiniā, aātsopa pisika oamoni ĩtanorotxi takanapiko aātsopati.

³² Iuaritika nota sāpiretaiko hīte, !hītakanapaperoko pītanoro. Pitakanapiniāro, ininiā maerekati pikamapitika, kotxi eereka oa atxiīti nirekakari āti kiki. Ininiā iuasaaki oa kamari maerekati apaka pite xika. Apaka oa takakari kamari maerekati. Apakata pitakanapiniro pītanoro, ātikata osirīkiniā —itxa Xesosi sākire.

Atāopitika Inakari Sākiretxi

³³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sākiretxiti. Ia atoko itxapaniko: “Hīkamariko imakinika hīkamaenetakiti. Hīkamariko hīkamaenetakiti Teoso ĩkapani,” itxa. ³⁴ Notara sāpiretai hīte apikomoni: “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Teoso tixine uāka, kotxi iuaā Teoso auītetxi ininiātaāua. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, kona apikomoni pakiritape. ³⁵ “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri itixi uāka, kotxi Teoso uai aua apaka. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri Xerosareē uāka, kotxi auītetxi Apiananiri sitatxine itxa. ³⁶ “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuākatapiri pikii uāka, kotxi !apakata pitxīkitakiniri piāko pomama inini, kasarori inini. Ātika piāko kona piposotari pitxīkitakiniri kasarori inini, pomamari inini. ³⁷ “Ari,” pinakasaaki, pikamapitikariko. “Kona,” pinakasaaki, kotxi kona piposotari pikaminiri. Kona āti sākiretxi ! pikamape.

Maxikatiūka kamakori sākiretxiti Satanasi sākire itxaua —itxa Xesosi.

Xikatxitakaniua Pirena
(Arókasi 6.29-30)

³⁸ Xesosi oerekarauatapanika:

—Ia atoko kitxakapirīka sākiretxiti: “Neenamatzisaaki āti makatzakiniāri poki, pixikatxitariko. Iuasaaki pimakatzakariko iua oki apaka. Pitsiriī pataka āti kākiti xika, pixikatxitariko. Iuasaaki iua tsiriī apaka pimapatakako,” itxa sākiretxi kitxakapirīka. ³⁹ Txamari nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Kona hīxikatxitapiri maerekati hītemoni auakasaaki. Āti aritiniāri pitoō, ininiā pikirioka ipinitoō iaritini īkapani. ⁴⁰ Atxiīti āti nirekari anikinii pimisiritiko mereēkarimoni, kotxi iua nirekari pite sikiniri pimāka iuamoni iua txineirote pimasikakani xika. Ininiā anikinii apisapanika, pisikariko pimāka inirekakiti, apaka apikomoni āti pimāka. Ikara atoko hīkamako. ⁴¹ Ia āti sākiretxiti: Āti paniātiniāi itii panikini āti ōti, ininiā ipi ōti panikari itii. Poerekariko pitiraōki. ⁴² Atxiīti āti amanaāi pitii, ininiā pisikariko iuamoni inirekakiti. Iua amanainiāi pitii “Akamoni iuaīkana !nisikai,” ininiā iuasaaki pisikariko iuamoni —itxa Xesosi.

Pomanatakini Pitiretini
(Arókasi 6.27-28, 32-36)

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Hīkenakotapekari ia sākiretxiti: “Hītiretariko hinirimane. Homanatariko himokaiakari.” Ikara atoko kitxakapirīka auari. ⁴⁴ Ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte ipinimoni. Kona homanatapiri himokaiakari. Hītiretariko iua apaka. Hamanaāri Teoso hīte omanatakani erekari isikini īkapani. ⁴⁵ Apakatapitika amokaiakarimoni erekari akamini, kotxi Teoso kamari atokatxi kākiti erekarini auiniātaā iopinikini īkapani, apaka maerekani auiniātaā iopinikini īkapani. Iua iokanatarī āparaā atāo inakari kamakanimoni, apaka atāo minakati kamakanimoni. ⁴⁶ Hīte tirketakaninani hītiretiniā, kinirepa Teoso sikari erekari hītemoni hinirimanenokara hītiretakasaaki? Kotxi kākiti maerekati kamakani apaka tīretari ninoa tīretakani. ⁴⁷ Hīte misākiretakaninani himisākiretiniā, kākiti Teoso mimarotakani atoko hītixa, kotxi ninoa misākiretakani imisākiretana. ⁴⁸ Ikinipoko hīri iaxiti auakari kamakiti erekari, ininiā iua atokokana hītixīkitakariko ikinipoko hīte kamakiti erekari —itxa Xesosi.

6

Xesosi Oerekari Teoso Sikiko

¹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko. Erekarri pikamakasaaki, kona pikamapiri piuikiniua ikapani, erekarri pikamakiti apanakini imarotini ikapani. Pikaminiãri erekarri apanakini apokaerekatinii ikapani, kona papakapari piparika iki iaxiti, aïri iaxiti auakari sikakiti. ² Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiiti erekarri, txamari ixinikakiti kona erekarri. Kãkiti ikara atoko inakari sikarauatakasaaki minakati matiitimoni aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, apaka mapara kãkiti napiniãtaã, inirekarina ikinimane itikiniri erekarri ikamakitina. Inirekarina kãkiti iuikinina. Ikara atoko !pitxape minakati matiitimoni pisikarauatakasaaki. Pixinikariko ia: Ninoa apakapapekari ikinika erekarri kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekarri Teoso sikakiti. ³ Pisikarauatakasaaki minakati matiitimoni, kona pauiritapiri piuako pisaneremoni auakari imarotini piuako pikikomoni auakari sikakiti. ⁴ Ikara atoko ininiã, pitenani imarotari pisiãkiti. Piri iaxitikiri, ikinipoko atamatakari, iikitxitaiko kãkiti apisatoõ —itxa Xesosi.

Teoso Misãkiretiko Pirena
(Arókasi 11.2-4)

⁵ Iuaikana Xesosi sãkirauata:

—Teoso himisãkiretakasaaki, kona hïkamapiri kamisirienereri atoko hinini. Ninoa potxitari itiminina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, kimaporiã apaka, Teoso imisãkiretini ikapani. Ininiã ikinimane itikana. Hïxinikari. Ninoa apakapapekari poxokonitxi uai ikorapokoriti auakari. Txamari ninoamoni atão poxokonitxi ! auari. ⁶ Teoso pimisãkiretakasaaki, pisa pitenani auiniãtaã. Kona pauiritapiri ãti kaikotini pitekata Teoso pimisãkiretakasaaki. Iuaã pimisãkiretari piri matamatakoti. Iuaã iua atamataiko pite. Eereka isikaiko erekarri iaxitikiri.

⁷ —Teoso pimisãkiretakasaaki, pimixinikariko pisãkire. Maxikatiika kona pisãkirauatape iuakata. Teoso sãkire mauiakati xinikari Teoso kenakotiniri isãkire kotxi kaiãori isãkire. ⁸ Ikara atoko !pikamape pimisãkiretakasaakiri iua, kotxi pisãkirauatini apisapanika Teoso imarotapekari pinirekakiti.

⁹ Ia atoko hïtxako Teoso himisãkiretakasaaki:

“Aïri iaxiti auakari, ate nirekarri piuãka paxitiko.

¹⁰ Anirekarri ikini itixiti auakani auïtetinii pite. Pite tixine pinireëkiti kamiko atokokana, anirekarri pinireëkiti kamiko ikorapokoriti,

¹¹ Nipokori ikiniõtika pisikauako.

¹² Pimaxinïkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinïkaretini atokokana pimaxinïkaretariko.

¹³ Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki. Ikara atoko piposota,

kotxi pitenanira auñtetxi txaua. Pitenanira kaposotire. Ætipirika peerekai pite. Ameẽ.”

Ikara atoko hñtxako Teosomoni.

¹⁴ —Pimaxinñkaretiniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxiti auakari maxinñkaretari maerekati pite kamakiti apaka. ¹⁵ Pimamaxinñkaretakaniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinñkaretari maerekati pite kamakiti apaka —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Pirena

¹⁶ Iuañkana Xesosi sãkirauata:

—Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiñti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kãkiti ikara atoko inakari takanapari inipokotini Teosokata isãkirauatini ñkapani. Txamari ninoa nirekari ikinimane imarotini itakanapinirina inipokotinina, kãkiti iuikinina ñkapani. Ininiã ninoa matinaniuata itooãna ikara kãkiti imarotini ñkapani. Atão nitxai, ninoa apakapapekari ikinika erekari kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso sikakiti. Kona ikara atoko ! pitxape nipokori pitakanapakasaaki Teoso pimisãkiretini ñkapani. ¹⁷ Hñte ikara atoko ! hñkamape. Hinipokotini hñtakanapakasaaki Teoso himisãkiretini ñkapani, hãrokatoõtaua. Hõeretari hiãko. ¹⁸ Ininiãkara apanakini ! imarotari hñtakanapiniri hinikini. Ininiã hñri matamatakoti, iuananira itikariko hñkamakiti, apanakini mimarotakiniti, ininiã isikaiko hñparñka ñki —itxa Xesosi.

Pitiretakiti

(Arókasi 12.33-34)

¹⁹ Iuañkana Xesosi sãkirauata:

—Maxikatñka kona papotiitapiri pitiretakiti uai auakari, kotxi atxiñti kamara nikari pitii. Atxiñti oerëkata. Atxiñti kiñtiriri ñtirñkari iua. ²⁰ Ikara atoko kona pikamape. Papotiitariko pitiretakiti Teoso tixineẽ, kotxi iuaã !auari kamara. Iuaã tiñtxi !oerëkata. Kona ixipoka. Kiñtiriri !ñtirñkari iua. ²¹ Pitiretakiti auiniãtaã, iuaã pixinikapika. Iuaã pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Tirikapi Ñtotxiãkiri Pirena

(Arókasi 11.34-36)

²² —Poki tirikapi atoko itxa piñto ñkapani. Poki ereka inakasaaki, ipinikare aua pãkixinireẽ, ininiã pinireẽkiti imakinika erekari. Erekarinokara patamatiniã, erekari pixinire. ²³ Txamari poki oerekasaakii maerekati pikamini, ipiã apoka pãkixiniremoni. Iuasaaki tirikapi kamara na xatiki !auari pitemoni —itxa Xesosi.

Ipi Auñtetxi Pirena

(Arókasi 16.13; 12.22-31)

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—!Apakata kãkiti parĩkauatini ipi iauĩtena ĩkapani, kotxi atxiĩti ãti omanata, ãti itireta. Atxiĩti ãti apokaerekata, ãti in-orita. Iua atokokana kãkiti kona posotari iparĩkauatini tiĩtxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. ! Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki.

Teoso Nĩkatiniua Ate

(Arókasi 12.22-31)

²⁵ —Ininiã nitxai: Pinirekari nipokori, iãriã pakini auãki pinini ĩkapani. Apaka pinirekari mãkatxi piĩto ĩkapani. ĩkara pinirekini xika maerekaxiniretika kona pitxape. Erekarĩ nipokori. Apiaerekata pixinire. Erekarĩ mãkatxi. Apiaerekata piĩto. Ininiã ãtipirika ! pixinikapiri nipokori, mãkatxi pakini pinitini. ²⁶ Kona pipĩkarauatape nipokori poião auakasaaki. Pixinikariko kotipiriki. Kona ninoa takarauata. Kona apotiitari ikiena. Kona ipotetari ikiena. Iuaritika piri iaxitikiri sikakienatana ninoa. Ininiã ninoamoni nipokori ! ixipoka. Teoso apia xinikai hĩte. Ininiã kona pipĩkarauatape. ²⁷ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene lĩtxĩkitakai apikomoni ãti oara pauini.

²⁸ —Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa pimãka pinirekini xika. Aãui pixinikako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamari imãka, iuaritika aãui peereri. ²⁹ Kĩtxakapirĩka auĩtetxi Saromão in-akori, iteene katiiri itxaua. Kaiãori imãka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aãui. ³⁰ Aãui !okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaãka. Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkakai hĩte. Ikamamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa.

³¹ —Ininiã maerekaxiniretinoka kona hĩtxape. “Kipa ninika? Kipa niãta? Nãpa napokari mãkatxi?” kona hĩtxape. ³² Teoso sãkire mauiãkani maerekaxiniretinoka itxana ikara atoko. Piri iaxiti auakari imarotari pinirekaãkiti. Ininiã maerekaxiniretika !pitxape. ³³ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiãua. Iua nireẽkiti pinitako, ininiã atão inakarĩnoka pikamako. Ikara atoko inakari pikaminiã, pite nirekakiti apaka isikaiko. ³⁴ Maerekaxiniretinoka kona pitxape katana pinirekakiti pixinikini xika. Pinirekakiti auapitikako katana, iuaritika mitxipanika kona pixinikapiri ikara maerekaxiniretika, kotxi ikiniõtika aua ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

7

Apoĩretxi Pirena

(Arókasi 6.37-38, 41-42)

¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—“Kona erekari pikamakiti,” kona pitxape âtimoni, ininiâkara Teoso kona txai pite: “Kona erekari pite kamakiti,” ! itxai, ² kotxi Teoso misiritai pimaerekani xika, âti pite misiritini atokokana. Iteene pimisiritiniâri âti imaerekani xika, iteene Teoso misiritai pite, pite maerekani xika. ³ Ikara ia atoko. Pisâpiretari âti: “Aâsoro aua poki âki,” txamari kona pimaâkatari aâtxirata pite oki âki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴ ! Apakata pisâkire pitarimoni: “Pauiritano aâsoro poki âki auakari nimakatzakini.” Ikara atoko pininiâ ! erekari, kotxi aâtxirata aua pite oki âki. ⁵ Maerekati kamakarii pite, kotxi pikamakiti erekari atxiîti, txamari maerekatinoka pixinikakiti. Pimakatzakariko aâtxirata pite oki âki auakari merepanika, ininiâ eereka apakata patamatiniri aâsoro pitari oki âki auakari pimakatzakini. Ikara oerekaua piteka maerekani auakasaaki, pitakanapariko piteka maerekani, ininiâ eereka apakata pimoianatiniri âti iua maerekani itakanapini îkapani.

⁶ —Kâkiti kona sikari Teoso nakiti anâpamoni, kotxi atxiîti iua anâpa kirioka, akatsata txai. Iua atokokana Teoso nakiti kona asika Teoso mapaxitakatimoni, kotxi iua anâpa atoko. Eereka iua misiritapitikai.

—Apaka kona pinoakitsa ereri kona pisika irarimoni, kotxi iua katxaratari. Iua atokokanera Teoso mapaxitakanimoni kona hîsikari Teoso nakiti, kotxi eereka imisiritari Teoso nakiti noakitsatxi irari misiritini atoko —itxa Xesosi.

*Kona Hîtakanapapiri Teoso Himisâkiretini
(Arókasi 11.9-13)*

⁷ Iuaîkana Xesosi sâkirauata:

—Teosomoni pamanarauatakasaaki, papakapariko pinirekakiti. Pinitarauatakasaaki, papokapitikariko pinireêkiti. Aîri iaxitikiri pakiritiniâ, iua apakapapiretai. Ia atoko itxako: “Pikanikauata. Piîroã,” itxako. ⁸ Ikinika amanarauatakari apakapariko inirekakiti. Nitarauatakari apokariko initakiti. Teoso akiritakari apakapaâkapitikako. ⁹ Amarini amanainiâri iri komiri, atauako kai sorokani isikatari imi? ¹⁰ Ximaki amanainiâri, atauako iminikani isikari? Konapitini. Irîtxi kona kamari ikara atoko inakari. ¹¹ Kâkiti maerekani apaka imarotari erekari isikini amaritenamoni. Aîri iaxitikiri apiata imarotari isikiniri erekari iua anaakorimoni, ninoa amanaâkasaakiri.

Âti Pitiretini Pirena

¹² —Pixinikariko. Natokopa pinirekari apanakini tiretini pite? Ininiâ iua atokokana pitiretariko apanakini. Ikara

atoko itxa ikinika Teoso paniātakiti aātsopaā auakari, apaka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti kitxakapirīka –itxa Xesosi.

Ipi Kimapori Pirena

(Arókasi 13.24)

¹³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

–Teoso tixine hiīroā axapitiri ĩronakikoātaā. Mitari ĩronakikoātaā sikari sari maerekani misiritikoātaā. Iua kimapori mitari, kotxi itomaneri kākiti sari iuaā. ¹⁴ Axapitiri ĩronakikoātaā, kimapori axapitiri. Iua apo sari auapininiika inini tixinemoni. Iua kimaporiti axapitiki, kotxi poiāoka kākiti sari iua kimaporiti –itxa Xesosi.

Omina, Ori Pakini Pirena

(Arókasi 6.43-44)

¹⁵ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

–Erepaniko. Auapitika Teoso sākire sāpiretakari, txamari iua na atāo isāpireta, kotxi isāpiretari iua sākire Teoso sākirekata. Ikoketari. Atāo inakari ikoketa maerekatikata. Erepaniko. Pamonoñkoniri iua. Mapara patamatakasaakiri, soti auīte atoko itxa. Ākixiniremoni ākiti atoko itxa. ¹⁶ Pimarotari kākiti ikara atoko inakari, kotxi patamatari ninoa kamakiti maerekati. Inako mina kona iritari kīpaima. Aanaia kona iritari pama. Iua atokotxikana kākiti maerekati kamakani kona kamari erekari. ¹⁷ Ikinika aamina erekari, erekari iri. Aamina maerekati, ininiā maerekati iri. ¹⁸ Aamina erekari kona posotari maerekati iritini. Iua atokokana aamina maerekati kona posotari erekari iritini. ¹⁹ Aamina maereka iriti itoāka, arika inaāka. ²⁰ Ininiā aamina iriāra kākiti imarotari ereka inini. Iua atokokanera kākiti imarotaāka –itxa Xesosi.

Kākiti Teoso Tixine ĩroākani

(Arókasi 13.25-27)

²¹ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

–Apanakini txano nota: “Pite niauīte” inakani, ! isapanina Teoso auītetxi ininiātaāua. Niri iaxiti auakari nireēkiti kamakarinanira sapaniko iuaā. ²² Itixi xipokini ōtisaaki, itomaneri kākiti maxikatīika akiritano: “Pite aāuīte apiatakari. Papakapaua. Aōerekapekari pisākire apanakinimoni. Aōmitikapekari maerekati matamatakoti piuākaā. Akamapekari posotiiretxi kaiāopokori,” itxanako ninoa. ²³ Txamari nitxanako: “Kona nimarotai hīte. Hīsipiniikaua. Maerekatira hīkama.” Ikara atoko nisāpiretanako ninoa, kotxi maerekati kamakani itxauana –itxa Xesosi.

Aapokotxi Kamakari

(Arókasi 6.46-49)

²⁴ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Nisäkire kenakotakari, nisäkire nïkaenetakari, ia kiki kimaroreri atoko itxa. Ia kiki kamakasaakiri aapoko, iopitimita aapokotxi tsota. Otsomori ikama. ²⁵ Ininiã ãparaã kipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ïtima apisatakasaaki, aapoko kona irika, kotxi iua tsota itakapekari otsomori. Nisäkire kenakotakani nisäkire nïkaenetakani, iua kiki kimaroreri atoko itxana.

²⁶ —Nisäkire kenakotakari, nisäkire miinïkaenetakati, kãkiti miikiteti atoko itxa. Iua kamari aapoko ikipatxiteẽ.

²⁷ Ikipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ïtima apisatakasaakiri, aapoko irika. Irika, kotxi aapokotxi ! otsomori. Poião tsoimikari. Irikasaaki, ikinika xipoka. Ikara atoko itxa nisäkire miinïkaenetakati. Iua imarotapitikamari, txamari !ikamari. Ikara atoko nisäkire mapaxitakani —itxa Xesosi.

Xesosi Posotiire Pirena

²⁸ Xesosi oerekarauatini xipoka atoko, kãkiti xinikari: “Paimatireri Xesosi. Iua imarotari atão.” ²⁹ Ikara atoko ixinikana, kotxi Xesosi imarotapitikari Teoso sãkire oerekini. Kaposotiireri iua isãkirauatakasaaki. Kaiõkatsoparerini atoko kona itxa. Ninoa kona imarotari Teoso sãkire Xesosi imarotini atoko.

8

Kiki Maere Matati

(Marko 1.40-45; Arókasi 5.12-16)

¹ Xesosi ixirata iokiriïtaka atoko, itomaneri kãkiti sari iua tikini. ² Iuasaaki amianatakari maere matati apoka iuamoni. Ikapotoreëkaua iua apisatoõ. Itxari:

—Nimarotari pinirekiniã, erekapeka pitxïkitakano nota —itxa.

³ Xesosi maãtakari iua. Ininiã itxa:

—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa. ⁴ Ininiã Xesosi:

—Kona ïkora !pisãpiretape apanakinimoni. Uatxa sasetotxi-moni pisa. Poerekaua iuamoni erekapeka pinini. Moisesini paniãtakiti atoko pikama. Pikaminiãri ipaniãtakiti atoko, ininiã ikinimane imarotari erekapeka pinini —itxa Xesosi.

Eereka isari Xesosi paniãtakiti ikamini ïkapani.

Sotato Auïte Nitiri Makananitiko

(Arókasi 7.1-10)

⁵ Kapanaoõ sitatxiti apokasaaki, sotatoakori auïte sari Xesosi-moni. Homano itxaua. Iua iteene amanaãri Xesosi:

⁶ —Xesosi, ninitiri iteene amianata naapoko. Ikikinanaka. ! Itïpokotaika. Inikoriãtsiitari —itxari Xesosi.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Iuaã nisako erekape inini ïkapani —itxa Xesosi.

⁸ Ininiã iua Homano:

—Konapitini. Pite auñtetxi apiatakari pitxaua. Nota poiãorino. !Apakata naapoko piñroini. Pisãkirenani piokanata. Ininiã erekapeka itxako ninitiri. ⁹ Nimarotari ikaranani apakatako, kotxi nota kamari nota auñte paniãtakiti. Apaka sotato auñte nitxaua nota. Nisãkirauatakasaaki, nisotatone kamapitikari nipaniãtakiti. Nota txari: “Pisa.” Iuasaakipeka isa. Nitxari ãti: “Pina.” Iuasaakipeka ina itxa. “Ia pikama,” nitxari ninitiri. Iuasaakipeka ikamari. Ininiã pisãkirenani apakatapitika —itxari Xesosi.

¹⁰ Isãkire Xesosi kenakotakasaaki, iteene ipotxitari isãkire. Iposo atoko itxa:

—Atão nitxai. Isaeo auakani poião auikari nisãkire. Ia Homano itxaua, iuaritika apiata iua auikari nota posotiire. Kona nitikapanikari kãkiti Isaeo auakari auikiniri nisãkire ia kiki auikiniri atoko. ¹¹ Nota sãpiretai hñte, itomaneri kãkiti ãti uãka atokatxi pokĩkini tixinimoni auakani, atokatxi ereẽkokini tixinimoni auakani apaka, itomaneri itixi auakani kiiniritauatako Teoso auñtetxi ininiãtaãua. Ninoa nipokotako anirimanekata kitxakapirĩka auakanikata. Apraão, Isaki, Xakoo pakinikata inipokotana. ¹² Iuasaaki apanakini Apraão apika mekaniriakori kona sari iua Teoso kiiniritemoni, kotxi ninoa !auikari Teoso sãkire. Piãkatximoni iokanataãkanako. Iuaã itxiapatana, akatsakatsiriũtauana imisiritikona xika —itxa Xesosi sãkire.

¹³ Ininiã Xesosi txari sotatoakori auñte:

—Pisa paapokomoni. Pite auikari niposotiire pinitiri erekape inini ãkapani. Uatxa auape pinirekakiti —itxa Xesosi.

Ininiã initiri iuasaakipeka erekape itxa.

Simão Petro Imakiro Makananitiko
(Marko 1.29-34; Arókasi 4.38-41)

¹⁴ Iposo atoko Xesosi sari Petro aapokomoni. Iuaã apokasaaki, atamataro Petro imakiro. Osirimata nopini osirĩkanãta. Oãpoomata. ¹⁵ Ininiã Xesosi takapiotaua ouako nopini. Iuasaakipeka apoomari xipoka. Ininiã oõkitikaua. Osikakienatana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani

¹⁶ Mapiãpeka inakasaaki, kãkiti anikana itomaneri maerekati matamatakoti auañtotakini iuamoni. Isãkireẽ omitikana maerekani matamatakoni. Imakananitana ikinikana amianatakani. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, kotxi inirekari Isaía sãkire iaõka apokini. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori txari:

Iua tiretariko amianatakari. Imakatzakariko aamianare. Imakananitaua. Iuaka atatsiirauata ate ãkapani.

Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireẽkani
(Arókasi 9.57-62)

18 Itomaneri kākiti iuakata auakasaaki, Xesosi txari imoianariakori:

—Masa ipiniãmoni —itxana.

19 Iuasaakipeka āti kaiōkatsopareri apoka Xesosimoni. Itxa:

—Koerekareri, nota iposope nisini pite nirekinimoni —itxa.

20 Ininiã Xesosi:

—Atauako pinirekatari pisini notakata? Aripa aua auini iriko. Araākani auari ikoa. Txamari nota kākiti itari iaxitikiri lauari nimakiniãtaã —itxa Xesosi.

21 Ātipekana apoka Xesosimoni. Xesosi moianari iua. Itxari:

—Niauũte, pauiritano niri nikatanapini merepanika, kotxi kiomãtxipekari iua. Eereka nisa pitekata —itxari.

Itene iua !inirekari isini Xesosikata. 22 Xesosi apakapapiretari:

—Notakata pisa uatxa. Nisãkire mauĩãkani ipĩkani atoko itxana. Ininiã pauiritana ipĩkani katiniri inirimane nisãkire mauĩãkani —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ītima Pirena
(Marko 4.35-41; Arókasi 8.22-25)

23 Iposo atoko, Xesosi imoianariakorikata iereẽtaua, ĩpiriãtinina ĩkapani. 24 Mokatanitika ĩtima kataparari apoãkata. Tsakati okari āparaã kanaua āki. Iuasaaki Xesosi imakanãta.

25 Imoianariakori sari iuamoni. Ōpirĩkarina. Akiripoakatana: —Apiananiri, !pauiritapiri apinini. Apinanapanoka —itxana.

26 Ininiã Xesosi:

—Kinirepa hĩpĩkarauata? Poiãonoka hãuikari niposotiire —itxa.

Iposo atoko ōkitikaua, pinita itxari ĩtima, tsakati pakini. Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka. 27 Ininiã imoianariakori tsorĩkaãta. Itxana:

—Natokopa inakaripa ia kiki? Ītima, tsakati pakini kenakotari isãkire —itxana imoianariakori.

Ipi Kiki Maerekani Matamatakoni Auãĩtotakini
(Marko 5.1-20; Arókasi 8.26-39)

28 ĩpiniã apokasaakina Xerasa tōpamoni, itaōkitarina ipi kiki itomane maerekani matamatakoni auãĩtotakini. Akauariã auanãtana. Paneenamana. Ikara xika kākiti pĩkari akauarimoni isinina. 29 Xesosi inaãpotakasaaki, maerekani matamatakoni ĩitoãna auakani akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ākiri pitxaua. Kiripa pinirekaka atemoni? Pite ina uaimoni amisiritiko ōti apisapanika pimisiritiniua ĩkapani atxiĩti? —itxarina.

30 Ikara ininiãtaã takote auana itomane irariakori. Ikira atoko inipokonãtana. 31 Ininiã maerekani matamatakoni txari:

—Ate pomitikiniã, irariakorimoni piokanataua —itxarina.

³² Ininiã Xesosi:

—Hĩsipeka ninoamoni —itxa.

Iuasaakipeka irariakori ĩtoã ĩroãna. Ininiã imakinikana irariakori miteẽkata. Iokiriĩkatana. Ipoamoni isana. Iuaã ikomokana, axãpoãta itxana. ³³ Ninoa irariakori nĩkatakani miteka sitatximoni. Iuaã ikinika isãpiretana irari ipinini pirena, kiki maerekani matamatakoni auaĩtotakini pirena apaka. ³⁴ Ininiã ikinimane sitatxikini sari Xesosi itaõkitinina ĩkapani. Iua itaõkitakasaakina, amanaãrina ninoa tixine itakanapini ĩkapani.

9

Matĩpokotakati Pirena

(Marko 2.1-12; Arókasi 5.17-26)

¹ Ininiã Xesosi iereẽtaua kanuaã. Ikanapiriã iua auinimoni Kapanaoõ sitatxitimoni. ² Ātikaka kikiakori minari matĩpokotakati Xesosimoni. Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua sãkire. Ininiã itxari:

—Namarite, pipoxokoniuatoko. Pimaerekani makatxakapeẽkaika —itxa.

³ Iuasaaki aua ātikaka kaiõkatsoparerini iuaã. Ninoa ākixinireẽ itxana:

—Kona erekari isãkire. Teosonanira posotari kãkiti maerekani imakatzakini —itxana ninoa.

⁴ Xesosi imarotari maerekati ixinikakitina ākixinireẽna. Ininiã iua txa:

—Kinirepa hũũakatari nisãkire maerekati inini? ⁵ Nitxari iua imaerekani nimakatzakini, txamari ! himarotari imaerekani atão nimakatzakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatzakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana. ⁶ Ininiã uatxaika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatzakini ĩkapani —itxa Xesosi.

Ininiã itxari matĩpokotakatimoni:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa Xesosi.

⁷ Iuasaakipeka iua õkitikaua, aapokomoni sipe itxa. ⁸ Ikara inakari apanakini itikasaaki, ipĩkarauatana.

—Peerekari Teoso, kotxi iua oerekari iposotiire kãkitimoni —itxana.

Mateo Pirena

(Marko 2.13-17; Arókasi 5.27-32)

⁹ Ikara inakari oereka atoko Xesosi sipeka. Isikasaaki, itaõkitari Mateo inakori. Auĩtetxiakori txineirote apotiitakari iua. Xesosi napakasaaki, iitopãkanãta txineiro apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:

—Masa notakata pimoianatinino ĩkapani.

Ininiã Mateo õkitikaua, Xesosikata sa itxa. ¹⁰ Eereka Xesosi imoianariakorikata nipokota Mateo aapoko. Txineiro apotiitakani, apanakini kãkiti maerekati kamakani pakini apoka Xesosikata inikinina ĩkapani. Kãkiti kona potxitari txineiro apotiitakani, kotxi ninoa sikaro oa txineiro ãti uãka auĩteakorimoni. !Neerekana ninoa. ¹¹ Pariseoakori itikari ninoa nipokotini, ininiã itxana Xesosi moianariakorimoni:

—Kinirepa hãauĩte nipokota txineiro apotiitakanikata, maerekanikata? —itxana.

¹² Ininiã Xesosi kenakotari ninoa sãkire. Itxa:

—Maerekati kamakari amianatakari atoko itxa. Ninoa nirekari erekape ininina. Kãkiti mamianatakani !inirekari ipini sikakarimoni isinina. Amianatakaninoka nirekari ipini sikakarimoni isinina. Hĩte !inirekari nota makatxakiniri himaerekani, kotxi hĩte uãkatari !uari himaerekani. ¹³ Hĩxinikariko ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Hĩsикаrauata notamoni. Apiaerekata hiamonĩkiniri apanakini. Nota ina ĩkorapokoriti kona kãkiti “atão inakarinoka kamakarino nota” inakani ĩkapanini, kotxi ninoa uãkatari erekarini ininiãuana, txamari kona erekana. Kãkiti maerekati kamakani ĩkapanira nina nota uai imaerekanina itakanapinina ĩkapani —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ĩkapani
(Marko 2.18-22; Arókasi 5.33-39)

¹⁴ Eereka Xoão kapatxisareri moianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Ate, pariseoakori pakini atakanapari anipokotini itokata Teoso amisãkiretini ĩkapani. Kinirepa pite moianariakori ! itakanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani? —itxana.

¹⁵ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota kiiniri kamakari atoko nitxa. Kiki nirekiniã ĩtanorouatini, ikamari kiiniri. Iuusaaki imoianariakori kona nirekari imatinaniuatinina, iua ninoakata auakasaaki. Ininiã kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. ãti õti nimaĩkaãkako. Nanikaãkako ninoa mauakaniãtaã. Iuusaakiko itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani —itxa Xesosi.

Mãkatxi Tãpanatiko Pirena

¹⁶ —Kiomãtxiakori kitxakapirĩka auakani sãkirekata kona hĩkoketapiri nota sãkire. Ikara hĩkaminiã, ininiã mãkatxi kitxakari amaneriã hĩtãpanatini atoko itxa. Mãkatxi kitxakari amaneriã kona hĩtãpanatape, kotxi parokasaakiri, amaneri txikika, ininiã ikatsorãkari mãkatxi kitxakari. Ininiã mitari itsorãkare. Mãkatxi amaneri nota oerekakiti atoko. Mãkatxi kitxakari, kãkiti kitxakapirĩka oerekakiti atoko itxa.

Hīkoketiniāri kitxakapirīka oerekakiti, amaneri oerekakitikata, imakinika xipoka.

Sako Aamata Kamakori

¹⁷ —Kitxakapirīka kākiti takari iāriā sako aamata kamakori āki. Iuasaaki kona kākiti takari amaneri iāriā kitxakari mata āki, kotxi iāriā txiōkaātakasaaki, itiākaāpota. Ininiā omata kitxakari tsorakitako, kotxi paikori. Kona itiāka. Ininiā iāriā katxaka. Iāriā, aamata pakini xipoka. Amaneri matariā itakaāka iāriā amaneri. Ikara atoko ininiā, erekapitikari. Kona ixipokapaniko. Iua atokokana kona hīkoketapiriko kiomātxi kitxakapirīka oerekakiti nota oerekakitikata —itxa Xesosi sākire.

Xoteoakori Auīte Pirena

(*Marko 5.21-43; Arókasi 8.40-56*)

¹⁸ Xesosi sākirauatapanika, inakasaaki Xoteoakori auīte apoka iuamoni. Ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō. Itxa:

—Namarite opinanapanoka. Masa. Piuako pitaka oa nopini, ininiā kona opina —itxari Xesosi.

¹⁹ Ininiā Xesosi imoianariakorikata ōkitikaua, iuakata sa itxana.

Xesosi Māka Maātakakaro

(*Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48*)

²⁰ Isikasaakina, sito apoka iua porikimoni. Oamianare oārēka !iotokiniāro. Tosikanani oamianatini. Oāpokasaaki, omaātakari imāka imapotomatare. ²¹ Oākixinireē otxa:

—Imāka nimaātakiniā, erekape nitxako —otxa.

Ininiā otikakari imāka. ²² Iuasaakipeka Xesosi kirioka, atamata itxaro:

—Namarite, kataparaxinire pitxako. Pauikari niposotiire, ininiā erekapekai —itxaro.

Iuasaakipeka oa erekape.

Xáiro Ākero Ōkitikiko Pirena

(*Marko 5.35-43; Arókasi 8.49-56*)

²³ Iposo atoko Xesosi sari Xoteoakori auīte aapokomoni. Iuaā apokasaaki, iiroā. Itikari sokonaki xōkakani, itomaneri kākiti txiapatakani apaka. ²⁴ Ininiā Xesosi:

—Mapara hīsa, kotxi oa amarini kona opina. Omakanāta —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa napetari Xesosi:

—!Omakanāta. Opīpe. Pite !imarotari —inapetarina.

²⁵ Ikinimane mapara isikasaakina, Xesosi sari oa ātokoromoni. Imaīkaro ouako. Iuasaakipeka oōkitikaua.

²⁶ Ikara ene iaripireta iua tōpa.

Xesosi Kōsiārepeka Txīkitakari Mōsiāreti

²⁷ Iposo atoko Xesosi sipe. Iuasaaki ipi mōsiāreni sari iua tikini. Iuasaaki ninoa akiripoakata:

—Tavii apika mekanirii, piamonīkaua ate —itxana.

²⁸ Aapokotxi Xesosi ĩroākasaaki, ninoa ĩroā apaka. Ininiā Xesosi:

—Hāuikadari niposotiniri erekapeka nitxīkitakinii hīte? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa:

—Ari, Apiananiri —itxana.

²⁹ Ininiā itakapiotaua ninoa oki nopini. Ininiā itxa:

—Ari, hāuikakiti iaōka itxako —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaakipeka ninoa kōsiārepeka itxana. Ininiā Xesosi:

—Kona hīsāpiretapiri nikamakiti apanakinimoni —itxa Xesosi.

³¹ Eereka ninoa sipe. Txamari iaripiretarina ikamakiti ikinika iua tōpa.

Masākireti Pirena

³² Ninoa kiki potorikasaaki, masākireti anikaāka Xesosimoni. Iua kona kasākireri, maerekati matamatakoti auaītotakiti xika. ³³ Iuasaaki Xesosi omitikari iua maerekati matamatakoti. Iuasaakipeka iua kiki sākirauata. Itomaneri kākiti itikari. Iuasaakiika ninoa tikoka. Ininiā itxana:

—Ikinika Isaeo tixiniā auakani, mitxi !itikapanikari ĩkora atoko inakari —itxana.

³⁴ Txamari pariseoakori txari:

—Xesosi omitikari maerekati matamatakoti Satanasi posotiireē —itxana.

Na atāo ninoa sākire.

Xesosi Ikini Sitatxiti Sini

³⁵ Ininiā Xesosi sari ikini sitatxiti tōpa. Aapokotxi auiniātaā apaka isa. Oerekarauata aiko Xoteo apotiitiniātaāua. Isāpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auītetxi ininiāua pirena. Apaka erekapeka itxīkitakana ikinipoko amianatakani. Ikini sereti amianari aua kākitemoni. Ikinika imakananita. ³⁶ Atamatakasaakina ninoa kākitemokoni, iamoniākana ninoa, kotxi soti auīte minīkatakoni atoko itxana, kotxi !imarotarina isinimonina. Imaākauana. ³⁷ Ininiā itxari imoianariakori:

—Kaiāori kākiti iposope auikiniri nisākire, txamari !imarotarina nisākire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaā. Ininiā iposope auikini-rina nisākire. Txamari, poiāoka parīkauatakani aua nisākire isāpiretinina ĩkapani. ³⁸ Ininiākara himisākiretariko Apiananiri iaxitikiri iokanatinina parīkauatakani iua sākire auīākani apotiitinina ĩkapani. Ikara atoko hītxako Teosomoni —itxa Xesosi.

10

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori
(Marko 3.13-19; Arókasi 6.12-16)

¹ Xesosi mereēna tosi imoianariakori. Isikari iposoti-ire ninoamoni maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani. Isikari iposotiire ninoamoni amianatakani imakananitinina ĩkapani, ĩkinika amianari inokasaakina ninoa amianatakani. ² Naia imoianariakori uāka: Merepitipanika auari Simāo Petro inakorima, apaka itari Ātree inakorima. Auari Txiakoma, apaka itari Xoāoma. Ninoa Sepeteo anaakori. ³ Auari Piripima, Patoromeoma, Tomeema. Apaka auari Mateoma, txineiro apotiitakari. Apaka āti Txiakoma, Aopeco ākiri. Aua Tateoma. ⁴ Aua Simāoma, Homano omanatakari. Apaka aua Xotasi Isikariotxi inakorima. Iua Xesosi mĩkapiritakari itxaua. Ninoa Xesosi moianariakori itxauana.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kākitimoni
(Marko 6.7-13; Arókasi 9.1-6)

⁵ Ininiā Xesosi iokanatana ninoa isākire isāpiretinina. Ia atoko ōtākikana:

—Kona hĩsipeko Xoteo minakonimoni, apaka Samaria tōpa sitatxitimoni kona hĩsipeko. ⁶ Hĩsako kākiti Isaeo tixinikimoni. Hinirimanemoni, Xoteoakorimoni hĩsako. Ninoa soti auĭte pĭpinanaākani atoko itxana. ⁷ Hāpokasaaki kākitimoni, hĭtxariko: “Teoso ĩkinimane auĭte ininiua manapi paĭtiki apokako.” ⁸ Himakananitanako amianatakani. Maere matati erekapeka hĭtxĭkitakako apaka. Ipĭkani hōkitikako. Homitkariko maerekati matamatakoti kākiti auaĭtotakini. Ikara atoko hĭkamako. Kona hĭte ĩkitxitari Teoso hāpakapakiti ĩkapani. Ininiā ikara atokokana hĭtxako. Kona hinirekapiri kākiti ĩkitxitiniii hĭte, hĭte sikakiti ĩkapani. ⁹ Kona hanikapero txineiro oro kamakoro. Pirata kamakoro, ātiāo txineiro apaka, kona hanikape. ¹⁰ Uatxa hianaxititakasaaki, sako mata ! hanikape. Āti himāka ! hanikape. Āti hĭkiti mata kona hanikape. Hĭtsonere ! hanikape. Kona himaākapeua, kotxi parĭkauatakani apakapariko nipokori. Hinirekakiti apokapitikako.

¹¹ —Sitatxi hāpokasaaki, hinitari kākiti Teoso sākire kenakotakani, hĭte apakapakani. Hĭkaikota ninoakata. Eereka kona hĩsipe āti aapokomoni hĭkaikotini ĩkapani. ¹² Aapokotxi āki hĭrōākasaaki, hĭtxako: “Erekari Teoso sikakiti kaikotako hĭtekata,” hĭtxako. ¹³ Kākiti ipoxokoniritika apakapiniāi, hĭtxako: “Teoso takari erekari hĭtemoni,” hĭtxako. Imanirekakaniāi, hĭtxariko: “Teoso kona takari erekari hĭtemoni.” ¹⁴ Atxiĭti aapokotxi hāpokasaaki, kākiti iuaātaā ! apakapai. Atxiĭti ! inirekarina hĭsākire, ininiā iuaasaaki hĭsipeka. Hĭtakanapariko iuaātaā. Hĭpotorikasaaki,

himaktxakari kipatxi hīkiti mataã auakari. Ininiã iuasaaki ninoa imarotari Teoso kona apokaerekatana. ¹⁵ Hīxinikariko ia nisākire. Kākiti misiritiko ōti apokasaaki, ninoa apiata misiritaãka. Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini misiritaãka poiãoka —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Pirena
(Marko 13.9-13; Arókasi 21.12-19)

¹⁶ Iuaĩkana Xesosi sākirauata:

—Erepaniko, pamonōkoniri. Hīte soti auĩte atoko hītxa, kotxi lkaposotiirei hīte, iuaritika niokanatai kākitemoni. Ninoa ākiti atoko, ininiã erepaniko. Ininiã kimarorei hītxako. Imini kimaroreri atoko hītxako. Ininiã maerekati ninoa auakiti kona misiritai. Iuasaakiika kamoia atoko hītxako, kotxi kamoia limisiritari kākiti.

¹⁷ —Erepaniko. Araōkire hītxako. Auako kākiti kinirāo anikinii maxikatiika kākiti misiritiko mereēkanimoni. Apanakini xirokaiko hīte maxikatiika aiko āki Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹⁸ Nota sākire hāuikini xika hanikaãkako auĩtetxiakorimoni himisiritiko himarotini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, iuasaaki erekapitikari, kotxi hīsāpiretariko nota sākire iuaã auakanimoni, Xoteo minakonimoni apaka.

¹⁹ —Kākiti misiritiko mereēkarimoni hanikikosaaki, kona himaãkapeua hīsākirauatini apisa. Teoso sikaiko hīsāpirena tīkane. ²⁰ Sākiretxi hīsāpiretakiti kona hīte sākireni. Erekaru Matamatakoti, iuarako sikariko sākiretxi hīsākirauatini ĩkapani iuasaaki.

²¹ —Āti ōti hītari sikaiko hīte homanatakinimoni okinii ĩkapani, kotxi hīte auikari nota sākire. Iua atokokanerako irĩtxi sikariko imi ātimoni okiniri ĩkapani, kotxi imi auikari nota sākire. Auako apaka imi omanatinina iri, inoro pakini, kotxi inoro, iri pakini auikari nota sākire. Iua sikanako ātimoni okinina ĩkapani. ²² Ikinimane omanataiko hīte nota sākire hāuikini xika, iuaritika hāuikiniāri nisākire ātipirika, nimaktxakai himapinakani ĩkapani. ²³ Sitatxiã hāuakasaaki, himisiritikosaaki, āti sitatxitimoni himitekako. Atāo nota sāpiretai hīte. Kona hīte xipokapaniri hīparīka ikini sitatxiti Iseao tixini hītari iaxitikiri kanapiriini apisa —itxa Xesosi sākire.

Apiatakari, Poiãori Pakini

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sākirauata:

—Apaiaōkarauatakari poião. Koerekareri apiata. Apaka nitiritxi poião. Iauĩte apiata. ²⁵ Apakatapitika apaiaōkarauatakari koerekareri imarotakiti iaōka imarotini. Iua atokokanera nitiritxi iua auĩte atoko inini. Apanakini akiritano nota “Peosepoo,” Satanasi inakori. Ininiã itakauãkakai hīte hīuãka apia maerekati, kotxi nota anaakorirai hīte —itxa Xesosi.

*Kipatakori !Auari**(Arókasi 12.1-3)*

²⁶ —Ininiã kona !hĩpĩkapena ninoa maerekati kamakani, kotxi nota kanapiriãkasaaki, kona kipatakori auapanika. Ikinika imarotaãkako. ²⁷ Hĩtemoni ĩkanõka nimaasakapiretakiti, ikara nisãkire hãkiripoakatako aapokotxi nopini imakinika kãkiti imarotini ĩkapani. Uatxa hĩtemoninani nisãpiretakiti ãti õti ikinimanemoni hĩsãpiretako.

*Kipa Apĩka?**(Arókasi 12.4-7)*

²⁸ Kona hĩpĩkapena hĩto okakani, kotxi !iposotarina hĩxinire okinina. Hĩpĩkariko Teoso, kotxi iuanokara posotari iokanatinii hĩte, hĩto, hĩxinire pakini maerekani misiritikoãtaã. Iuara hĩpĩkako.

²⁹ —Ipi kotipiriki ĩki poião, ãtika txineiro otanoka. Iuaritika hĩri iaxiti auakari tiretana ninoa. Imauritakaniãri, kona ãtika ipina. ³⁰ Kipakinipa piãko pikiiã auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inĩkatai, ininiãkara !hĩpĩkarauatape. ³¹ Kotipiriki ĩki poião, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Ininiãkara kona hĩpĩkarauatape. Kaiãopokori kotipiriki auiniã, iuaritika hĩte ĩki apiata, ininiã Teoso tiretapitikai hĩte —itxa Xesosi.

*Xesosi Tiretakani, Xesosi Manirekakani Pakini**(Arókasi 12.8-9)*³² Xesosi sãkirauatapanika:

—Apanakini apisatoõ hĩsãpiretiniãri: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” iua atokokanerako nitxariko niri iaxiti auakari apisatoõ: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako —itxa Xesosi.

³³ Hĩsãpiretiniãri apanakini: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” iuasaaki nisãpiretari niri iaxiti auakari: “Kona nota nakitini iua.”

*Pinirekakiti Pirena**(Marko 8.34-35; Arókasi 12.49-53; 14.26-27)*

³⁴ —Kona hĩxinikapiri nota ĩkorapokoriti napokini neenamatzxi nixipokini ĩkapani. Kotxi kãkiti auikari nisãkire, ininiã eereka apanakini omanatana. Kona neenamatzxi xipokapanika, kotxi nota minari niposotiire maerekati nixipokini ĩkapani. ³⁵ Nota apokini xika imi omanatana iri, inoro pakini, kotxi ninoa auikari nisãkire. Tiĩrotxi omanataro oimakiro, kotxi ãto omanatano nota, ãto tiretano nota. ³⁶ Iuasaaki pinirimane pimokaiakarinarako itxauanako.

³⁷ —Poiãoka pitiretiniãno nota, apiata pitiretiniãna pinoro, piri pakini, kona erekari nimoianari pininiua. Apiata pitiretiniãna pamariteakori, kona erekari nimoianari pininiua.

³⁸ Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hĩsa.

Himamĩteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ininiã ! apakata himoianatinino. ³⁹ –Pite ātipirika kaminiãri piteka nireēkitinoka, ininiã pinireēkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireēkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapinini-ika txako Teosokata –itxa Xesosi.

Hĩte Apakapakani Pirena
(Marko 9.41)

⁴⁰ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

–Kãkiti hĩte apakapakani, apakapano nota apaka. Nota apakapakari apakapari nota iokanatakari apaka. ⁴¹ Papakapiniãri Teoso sãkire sãpiretakari, kotxi iua sãpiretari Teoso sãkire, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. Papakapiniãri atão inakari kamakari, kotxi iua kamari atão inakari, ininiã papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaõka. ⁴² Pisikiniãri āparaã nimoianari poiãorimoni iãtini ĩkapani, kotxi nimoianari itxaua, Teoso ĩkitxitapitikai pite –itxa Xesosi.

11

Xoão Kapatxisareri Tikini Sikani
(Arókasi 7.18-35)

¹ Xesosi moianariakori tosi pakini isãkire oerekini xipoka atoko, Xesosi sipe. Isa āti sitatxitimoni, eereka āti sitatxitimoni Karirėia tōpa itxaãpota oerekarauatakasaaki. Teoso sãkire isãpiretari kãkiti.

² Xoão kapatxisareri, kateia āki auakasaaki, ikenakoenetari Xesosi kamakiti, ininiã iokanataripari ipi imoianariakori Xesosimonikari.

³ Ininiã Xoão txari imoianariakori:

–Hĩpimaãri Xesosi: “Pitekani iaxiti ĩkari, kãkiti iãtapakiti pitxataua? Ātikani atxiĩti aiãtapakiti pitxataua?” hĩtxariko –itxa Xoão.

Ininiã ninoa sipe. Ipimaãrina Xesosi Xoão sãkire iaõka.

⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

–Hĩkanapiriã Xoãomoni. Hĩsãpiretari hĩkenakotakiti, hãtamatakiti pakini. ⁵ Hĩte atamatapekari mōsiãreti kōsiãrepeka inini. Matĩpokotakati tĩpokotapeka. Hãtamatapekari maere matati erekapeka inini. Makenakokiti kakenakokipeka. Ipĩkani õkitikapekaua. Teoso iokanapirena erekari sãpiretapeẽkaika minakati mauapikinitinimoni. Pakini hãtamatapeka. Ikara hĩsãpiretako Xoãomoni. ⁶ Kãkiti iteene auikiniãri nota sãkire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisãkire hĩsãpiretari Xoão –itxa Xesosi.

⁷ Ininiã ninoa sipe. Isikasaakina, Xesosi sãpiretari Xoão pirena itomaneri kãkitimoni. Ia atoko itxa:

—Kipa ĩkai hĩte, Xoõo kapatxisarerimoni hĩsikasaaki, ãparaã makipakaniãtaã iua auakasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi ãtixika isãkire aua. Teoso sãkirenoka isãpireta. Ītima ãpokaxitikasaaki, katsotati ipinimoni ipapĩka, iuaĩkana ipinimoni ipapĩka inini atoko kãkiti, kotxi isãkire kita ãti, isãkire uatxa ãtião, isãkire katana iuaĩkana ãtião, itxaãpota isãkire. Ikara atoko !itxa Xoõo.

⁸ —Kipa ĩkai hĩte Xoõomoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imãka, kotxi !ikaikota auĩtetxi aapoko. Auĩtetxi aapoko peereri mãkatxi.

⁹ —Kipa ĩkai hĩte iuamoni hĩsikasaaki? Hĩte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Atãopitika Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Iua Xoõo Teoso sãkire sãpiretakari apiari.

¹⁰ —Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari: Niokanatariko nisãkire sãpiretakari kãkitimoni pite apisa, papokini isãpiretini ĩkapani, kãkiti iposope inini ĩkapani.

¹¹ Atãopitikara. Ikinimane sauaki Xoõo kapatxisareri apiatakari itxaua. Iuaritika Teoso auĩtetakari poiãori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tĩkane. ¹² Xoõo auakasaaki Teoso auĩtetakani misiritaãka, kotxi kãkiti kaneenamari naiatana ninoa. Ninoa nirekari ixipokinirina Teoso auĩtetxi ininiua ĩkorapokoriti. Uatxapiĩma auapanika ikara atoko inakari. ¹³ Xoõo apokini apisapanika, ikinika Teoso sãkire sãpiretakani, ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakani, sãpiretari Teoso auĩtetxi ininiua pirena. Xoõo apokasaaki, iua apaka oerekari Teoso auĩtetxi ininiua pirena.

¹⁴ —Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretaua: ãti Teoso sãkire sãpiretakari Erĩasi atoko inakari apokako, itxana. Iuakara Xoõo. Hãuikiniãri nisãkire, hãuikariko iuara apokapeka. ¹⁵ Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire — itxa Xesosi.

¹⁶ —Kanatokopa itxa kãkiti ĩkorasaaki auakani? Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topãka tiitxi amotikoãtaã. Apanakini amarini txitana apanakini amarini. Itxana: ¹⁷ “Ate xikarauata hĩte serenini ĩkapani, txamari !hĩserena. Kãkiti pĩkasaaki xikariti axikareta, txamari ! hĩtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani, ¹⁸ kotxi Xoõo kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. ! Iãtari ovaã. Iuaritika hĩte txari: “Maerekati matamatakoti auaĩtotari Xoõo,” hĩtxari. ¹⁹ Nota hĩtari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikinĩõtika ninipokota. Niãtari ovaã. Ininiã hĩte txari: “Iua kiki ixori. Poãtakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kãkiti maerekati kamakani,” himisãkirepirenãtano. Kimaroreri atão inakari

kamari erekarinani. Kākiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari kimaroreri atāo inakari ininiua –itxa Xesosi.

Sitatxi Auakani Teoso Sākire Mauiākani
(Arókasi 10.13-15)

²⁰ Ininiā Xesosi pinitana Korasiī sitatxiti auakani, Petsáita sitatxiti auakani pakini, kotxi kaiāopokori iposotiire ikamapeka iuaātaā, iuaritika kona itakanaparina maerekati.

²¹ Xesosi txana ninoa:

–Kākiti Korasiī auakani himisiritaākako. Kākiti Petsáita auakani hīte apaka misiritaākako. Kitxakapirika Txiro, Sitoō pakini sitatxitikini kamari maerekati, ininiā Teoso xipokana ninoa arikatxiā. Ninoa atamataākamariko nota posotiire hīte atamatiniri atokokana, ininiā ninoa mākatariko sako mata. Itakamariko atapani iītoāna. Ikara atoko ininiā, ninoa oerekari maerekati itakanapinina. ²² Nisāpiretai hīte ia: “Kākiti misiritiko ōtisaaki, Txirokini, Sitoōkini pakini misiritaāka poiāo. Hīte apiata.” ²³ Hīte Kapanaoōkinipekana, Teoso ākiri aua hītekata. Hīte itikapekari ito posotiiretxi iaxitikiri. Txamari hōkakatapeēkako maerekani misiritikoātaā. Nikamakiti hītemoni Sotoma auakani sauaki nikamaākamako, kona ninoa xipokamako. Auapanikamanako. ²⁴ Ininiā nitxai hīte: “Himisiritikosaaki, apiata himisiritaāka. Poiāoka Sotomakini misiritaāka,” –itxa Xesosi.

Teoso Imarore Apakapakani
(Arókasi 10.21-22)

²⁵ Iuasaaki Xesosi misākiretari iri:

–Niri, pitixine auakani auīte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auīte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi na oerekari pimarore kākiti kimarorerinimoni, iuikakanimoni. Pite oerekari pimarore kākiti poiāorinimoni, miuikakanimoni. ²⁶ Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata –itxari iri.

²⁷ Eereka imisākiretari kākiti:

–Niri sikapekano ikinika. Kākiti !imarotano nota Teoso ākiri nininiua. Nirinokara atāo imarotano nota. Apaka kākiti na atāo imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ākiri nitxaua. Kākiti nirekiniāri imarotiniiri niri, nota oerekari niri iuamoni.

²⁸ –Iteene minari atoko itxa himaerekani. Hinireka hītakanapiniri iua, txama !hīposota hītakanapiniri. Hīsāpakiniā himaerekani xika, hina notamoni hītomatini ikapani. Iuasaaki nimaktxakari himaerekani. ²⁹ Hītakariko nipaniātakiti hākixinireē. Hāpaiaōkariko nota pirena. Erekapitikari hāpaiaōkiniri ninirekakiti, kotxi kona kaneenamano. Kona nota napetari kākiti. Niuikiniua !auari. Ikara atoko ininiā, hīxinire tomatapitika. ³⁰ Hīposotapitikari nipaniātakiti hīkamini,

notakata hīparīkauatiniā. Nipaniātakiti ! kasāpaniri. Kona kamimari. Peerekari nipaniātakiti —itxa Xesosi.

12

Tomatiko Ōti Pirena
(Marko 2.23-28; Arókasi 6.1-5)

¹ Mapaōti atoko tomatiko ōtisaaki, Xesosi imoianariakorikata napaāpota triko takikoātaā. Inatxitana. Inapaāpotakasaakina, imakatzakarona triko iki mapaki inikinirona īkapani. ² Pariseoakori ikara itikasaaki, itxarina Xesosi:

—Patamata. Pimoianariakori kamari ate mauiritakiniti. Ninoa parīkauata tomatiko ōtisaaki —itxana.

³ Ininiā Xesosi:

—Atxiīti kona hātatsopatapanikari Taviini kamakiti imoianariakorikata kitxakapirīka inatxitakasaakina? ⁴ Iua ĩroā Teoso misākiretikoātaā. Imoianariakorikata inikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaāka iua komiri inikinina. Apanakini ! auiritaāka inikiniri. Iuaritika ninoasasetotxiakori tiretari Taviini, imoianariakori pakini inatxitakasaakina. ⁵ Atxiīti kona hātatsopatapanikari Moisesini iōkatsopatakiti. Iua auiritari sasetotxi parīkauatini tomatiko ōtisaaki, Teoso misākiretiko aikotiā. Iuasaaki ninoa ! ikamari maerekati, kotxi iparīkauatana Teoso misākiretiko aikotiā. ⁶ Atāo nisāpiretai, hīte paniātakiti poiāori. Nota paniātakiti apiari. ⁷ Teoso sākire iteene hāuikasaaki, kona hāpoītana kākiti maxikatiūka, kotxi Teoso sākire txari:

Nota nirekari apanakini hītiretini. Pimatiretakanisaakiri āti, !apakata pisikarauatini notamoni. Iuasaaki kona ninirekari pisikakiti, itxa Teoso kitxakapirīka.

⁸ —Nota hītari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

Motīkauakotakari Pirena
(Marko 3.1-6; Arókasi 6.6-11)

⁹ Xesosi ikara inaāka atoko, isa aiko Xoteoakori apotitiniātaāua. ¹⁰ Iuaā aua kiki motīkauakotakari. Iuaā aua apaka pariseoakori Xesosi kinirāo apoītaka inakani tomatiko ōtisaaki iparīkauatini xika. Ninoa amanaāri Xesosi:

—Atauako apakata atxiīti tomatiko ōtisaaki, erekape pitxīkitakiniri kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi pimaāna:

—Hīpira soti auīte tomatiko ōtisaaki aariko āki irikiniā, himakatzakatari? Atāopitikara Teoso sākire auiritapitikari kākiti makatzakiniri ipira tomatiko ōtisaaki. ¹² Soti auīte poiāori,

kākiti apiari. Ininiā Teoso sākire auiritapitikari tomatiko ōti erekape nitxīkitakiniri kākiti —itxa Xesosi.

¹³ Ininiā itxari kiki motīkauakotakarimoni:

—Poerekauakotauako —itxa.

Oerekauakotakasaakiua, erekapeka itxa, ipini uako atokopeka itxa. ¹⁴ Iuasaaki pariseoakori sipeka atoko, ninoakakarika misākiretakakauana:

—Natokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxakakana.

Nitiritxi Teoso Mereēkiti

¹⁵ Xesosi imarotakasaakiri ninoa okaenetiniri iua, iuasaakipeka Xesosi sipeka. Itomaneri kākiti sa iuakata. Ikinika amianatakani erekapeka itxīkitaka. ¹⁶ Xesosi ! auiritana isāpiretinirina ikamakiti apanakinimoni. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori sāpiretakiti iaōka apokini ikapani. Ia atoko itxa Teoso Isaíamoni: ¹⁸ Ia ninitiri nimereēkiti. Ia nitiretakiti napokaerekatakiti.

Nota sikariko Erekari Matamatakoti iuamoni. Iua sāpiretariko nota sākire Xoteo minakonimoni.

¹⁹ !Kataparasākireri ahoa kimaporiti itiniāpo isākirauatakasaaki. !Ineenamauata. !Itxitakaka apanakinikata kākiti napiniātaā.

²⁰ Apanakini Teoso sākire auīākani oiōkapeta ākixinireēna. Itapara !auari. Ninoa aanaia katxitoākori atoko itxana. Iuaritika kona imapirinikari iua aanaia katxitoākori. Iua atokokana kona ixipokari iua sākire auīākani mataparani. Itiretana. Apanakini Teoso sākire auīākani, kona iteene auikari Teoso sākire. Ininiā ninoa tirikapi iopinikare xapitikiri atoko itxana, iuaritika kona iua oakari. Iua atokokana kona ixipokana Teoso sākire auīākani. Ikamaāpotari erekari, erekarinoka kāiatini ikapani.

²¹ Xoteo minakanuia auikariko iua sākire.

Itxa Isaía sāpirena kitxakapirīka.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko

(Marko 3.20-30; Arókasi 11.14-23)

²² Iuasaaki kākiti anikari kiki maerekati matamatakoti auaitotakiti Xesosimoni. !Isākirauata. Mōsiāreti itxaua iua, maerekati matamatakoti xika. Xesosi erekapeka txīkitakari iua. Iuasaaki kōsiārepeka, kasākirepeka itxa. ²³ Iuasaaki kaiāopokori kākiti iuaā tsorīkaāta. Ininiā ipimaākakauana:

—Atauako ia kiki aāuīte Taviini apika mekanirikani? Atxiīti Teoso iokanatakitikani? —itxana.

²⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina:

—Konapitini. Maerekati matamatakoti auīte Peosepoo inakori sikari iposotiire Xesosimoni maerekati matamatakoti omitikini ikapani —itxana pariseoakori.

²⁵ Xesosi imarotari ikara ixinikakitina. Ininiā itxa Xesosi:

—Kākiti tixine auakani ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokakakauana. Iarikapenako. Iua atokokana kākiti aapokoā auakani inaiatakakiniāuana, ixipokakakauanako.
²⁶ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniāuana, ixipokako Satanasi tapara. ²⁷ Hīte sākire, Peosepoo sikari iposotiire notamoni maerekati matamatakoti nomitikini ĩkapani. Ininiā nota pimaāi: “Kipa sikari posotiiretxi hīte moianariakorimoni, maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani?” Himoianariakori sāpiretai: “Teosonoka sikari posotiiretxi maerekati matamatakoti omitikanimoni.” ²⁸ Teoso posotiireē nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiā, Teoso oerekai iua apokapeka hītemoni hīauīte inini ĩkapani.

²⁹ —Kiki pataparari iua aapoko auiniā, kona kiītiriri ĩroā ĩtiriuatini ĩkapani. Kiītiriri iaxirikiniāri iua kiki pataparari, iusaakiika apakata ĩtirĩkiniri itii.

³⁰ —Notakata maparĩkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniāno, inirekari niparĩka ixipokini.

³¹ —Ininiā nisāpiretai. Apakata Teoso makatxakiniri ikinipoko maerekati kākiti kamakiti, imaerekani Teoso imisākirepiretini pakini. Txamari Erekarĩ Matamatakoti misākirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari.

³² Kākiti misākirepiretiniāno nota hītari iaxitikiri, eereka amanainiāri Teoso ikara imaerekani imakatxakini, ininiā Teoso makatxakapitikari. Kākiti misākirepiretiniāri Erekarĩ Matamatakoti, !kimakatxakikori ikara maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Aamina Iri Pirena
(Arókasi 6.43-45)

³³ Ininiā Xesosi sākirauata iuaĩkana pariseoakorimoni:

—Aamina atoko hītxa. Aamina erekari ininiā, iri erekari apaka. Aamina maerekati ininiā, iri apaka !erekari. Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina. ³⁴ Nimarotai hīte. Imini katsiiri atoko hītxaua hīte. Hīte maerekati kamakanii. Ininiā !hīposotari erekari hīsāpiretini, kotxi hākixinire !erekari. Hinamaā hīsāpiretakiti hākixinireē potoriākari itxaua.

³⁵ Kākiti erekari ininiā, erekarinoka isākire, kotxi iua ākixinireē erekarinoka aua. Kākiti maerekati ininiā, isākire maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ākixinireē. ³⁶ Atāo nisāpiretai hīte. Ikinipoko kākiti sākire Teoso atamakaerekata xipokatxi ōtisaaki. Iusaaki Teoso mereēri kākiti misiritiko. Maxikatiĩka hīsāpiretakiti kona apakata. Kona iua potxitari.

Ininiā iusaaki iua pimaāi: “Kinirepa ikara atoko pisākire?” itxako. ³⁷ Pisākire ereka ininiā, ixika !auari Teoso misiritinii. Pisākire maerekati ininiā, pisākire maerekati xika Teoso misiritai —itxa Xesosi.

*Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Marko 8.11-12; Arókasi 11.29-32)*

³⁸ Ātikaka kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini txari:

—Koerekareri, takaōtxikari Teoso posotiire poerekaua ate, aātamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani —itxarina.

³⁹ Xesosi apakapapiretana:

—Kākiti uatxarini !erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekinii Teoso takaōtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaīkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaōtxikare itxapanikaua hīte ĩkapani. Iua takaōtxikarinoka Teoso takaōtxikare hīte ĩkapani. ⁴⁰ Xonasi kaikota ximaki mitari tikako āki ipi āti pakini ōti. Iua atokokanerako hītari iaxitikiri napako ipi āti pakini ōti ipīkani auiniātaā.

⁴¹ —Itixi xipokini ōtisaaki, kākiti Nīnivi sitatxiti auakani sākirauatapitikako. Ninoa txai hīte: “Kona erekai hīte, kotxi ! hītakanapari himaerekani. Ate takanapari amaerekani Xonasi sākire akenakotakasaaki,” itxanako ninoa. Uatxa uai aua hīte apisatoō Xonasi apiatakari. Imisākiretai hīte, iuaritika kona ! hītakanapari himaerekani.

⁴² —Xipokatxi ōtisaaki, sito Sapaa auakani auīte sākirauatapitikako. Oa ōtakoxiti auakaro, iuaritika osari Saromāomoni imatire okenakotini ĩkapani. Uatxa apopeka Saromāo apiatakari, iuaritika hīte !auikari nota sākire —itxa Xesosi.

*Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Arókasi 11.24-26)*

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Maerekati matamatakoti kiki auaiītōtakiti takana-pakasaakiri iua kiki, iua maerekati matamatakoti saāpota āparaā makipakaniātaā, ikaikotiniātaā initini ĩkapani, txamari !apokari. ⁴⁴ Ininiā itxa: “Nikanapiriāpiriko mitxi nauinimoni nipotorikinimonikari,” itxa iua maerekati matamatakoti. Ininiā ikanapiriā. Apokasaaki, āti iuaā auakari ! auari. Oeretapeēkaika. Iposope āti auini ĩkapani. ⁴⁵ Ininiā apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni apia maerekanitakani. Imakinikana aua iua kiki ĩtoā. Ininiā iua kiki mitxi poiāoka imaerekani, eereka apia maerekanita. Ikara atoko itxako kākiti uatxarini maerekani —itxa Xesosi.

*Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Marko 3.31-35; Arókasi 8.19-21)*

⁴⁶ Xesosi sākirauata itomane kākitimoni, inakasaaki oāpoka inoro, itariakorikata. Iporikiti auana. Ipīkapiretarina. ⁴⁷ Ininiā āti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori ikiraā iporikiti auana. Inirekakarina imisākiretinii pite —itxa.

⁴⁸ Ininiā Xesosi:

—Keropa ninoro? Kiripa nitariakori? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Ininiā imioakari imoianariakori:

—Hātamata. Uai aua ninoro, nitariakori pakini. ⁵⁰ Niri iaxitikiri nirekaākiti kamakanira, ninoara nitariakori, nitaroakoro, ninoro txaua —itxa Xesosi.

13

Katakareri Pirena

(Marko 4.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iua ōtisaaki Xesosi takanapari iua aapokotxi. Ipoa tiniā isa. Iuaā ipoa tiniā iitopāka. ² Iuaā auana itomaneri kākiti. Apotiitauana iua takote. Ininiā kanaua āki iereētaua, topāka itxa oerekarauatini īkapani. Ninoa kaikota imiriī. ³ Ininiā itori sāpirenatxi atāo inakari oerekiko isāpiretana ninoa Teoso imarotinina īkapani.

Ia atoko itxa:

—Katakareri potorika itakarauatini īkapani. ⁴ Takari iki itakaāpotakasaaki, okaāpotakasaaki, ātikaka irika kimapori tiniāpo. Kotipiriki apoka. Inikari imakinika. ⁵ Apanakini irika kai auiniātaā. Poiāoka kipatxi auari, ininiā mokatanitika ipitxaka. ⁶ Txamari, atokatxi papatakari inakasaaki, arikari iua takari. Otxiaroka, kotxi kona kakotsari. ⁷ Apanakinipekana irika aanaia auiniātaā. Ininiā aanaia aneē takari takote. Aāpitsa iapinokari takari, oka txari. ⁸ Apanakinipekana irika kipatxi erekariātaā. Ininiā iriuata. Ātiātaā āti takari iriuata seī oki pakini. Ātiātaā takari iriuata sesēta oki pakini. Ātiātaā āti takari iriuata trīta oki pakini. ⁹ Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

Kākiti Mimarotakiniti Xesosi Sāpiretini Pirena

(Marko 4.10-12; Arókasi 8.9-10)

¹⁰ Imoianariakori apoka Xesosimoni. Ipimaārina:

—Kinirepa sāpirenatxi atāo inakari oerekiko pisāpiretari kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi:

—Kākiti xinikiniāri Teoso auītetxi ininiāua pirena, auapitika kaiāopokori ninoa mimarotakiniti, kotxi Teoso kona oerekana ninoa. Teoso oerekai hīte ninoa mimarotakiniti. ¹² Teoso sākire auakiti, iua sākire kīpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni

auakari makatxakaãkako. ¹³ Nisãkirauatakasaaki kãkitikata, nisãpiretana sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kotxi kokiri kãkiti, iuaritika !atamatar Teoso kamakiti. Kakenakokiri kãkiti, iuaritika !imarotari Teoso sãkire. ¹⁴ Ininiã apokapeka Isaia sãkire kitxakapirika, kotxi iua sãpiretari Teoso sãkire:

Hikenakotapiikamari nisãkire, iuaritika ! himarotari.
Hitikapiikamari nikamakiti, iuaritika !himarotari,

¹⁵ kotxi !hinirekari himarotiniiri atão inakari. !Hinirekaikari nisãkire hikenakotini. !Hinirekaikari nikamakiti hãtamati. Hinirekaãkamariko, hãtamatariko nikamakiti. Hinirekaãkamariko, hikenakotamariko nisãkire. Hinirekaãkamariko, himarotamariko nisãkire. Hikanapiriaãkamako notamoni, nimaktxakamariko himaerekani,

itxa Teoso.

¹⁶ —Hitepekana, Teoso sikari erekari hitemoni, kotxi hõki atamatapitikari iua kamakiti. Hikenakoki kenakotapitikari iua sãkire. ¹⁷ Atão nisãpiretai. Itomaneri Teoso sãkire sãpiretakani, apanakini kiki atão inakari kamakani pakini kitxakapirika nirekari atamatiniri hite atamatakiti, txamari kona atamatarina. Inirekarina ikenakotinirina hite kenakotakiti, txamari kona ikenakotarina —itxa Xesosi.

Katakareri Pirena Oerekiko
(Marko 4.13-20; Arókasi 8.11-15)

¹⁸ Xesosi sãkirauanãtapanika:

—Hõtakaõtixikari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, katakareri pirena. Noerekai ikara. ¹⁹ Kãkiti kenakotakasaakiri Teoso auñtetxi ininiua pirena, imimarotakaniãri ikenakotakiti, kimapori kãkiti katxaratakiti ikotaxiti atoko itxa iua ãkixinire, kotxi Satanasi apoka iuamoni. Imaktxakari Teoso sãkire iua ãkixinireẽ apokakari. Teoso sãkire takariki atoko itxa.

²⁰ —Takariki kai auiniãtaã iriãkari, Teoso sãkire ipoxokoniritika apakapakari atoko itxa. ²¹ Itxama kona okanani aua, kotxi kona kakotsari. Omanatiko inakasaaki, inapetiko inakasaaki, Teoso sãkire auikini xika, itakanapari Teoso sãkire auikini.

²² —Ãti kãkitipekana kenakotari Teoso sãkire, txamari ixinikapikari tiitxi, nipokori, iparika pakini. Ikinipoko ixinikapika, ininiã maerekaxiniretinoka itxa. Txineiro ipotxitini xika linirekaikari Teoso sãkire. Takariki aanaia auiniãtaã iriãkari atoko itxa iua. Takari mariti atoko itxa iua ãkixinire.

²³ —Ãti kãkitipekana ikenakotakasaakiri Teoso sãkire, atão iua aukari. Iua ãkixinire kipatxi erekari atoko itxa. Takari mininiua atoko, iua kãkiti minari atxiiti sei pakini kãkiti Teosomoni isãkire auikinina ikapani. Atxiiti iminari seseta pakini

kākiti. Atxiīti iminari trīta pakini kākiti Teosomoni isākire auikinina ĩkapani –itxa Xesosi.

Katsotati Ahoisi Atoko Inakaro

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãpiretari āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:

–Teoso auĩtetxi ininiua ia atoko itxa. Teoso katakareri atoko itxa. Iua katakareri takari erekari takariki ikikioteẽ.

²⁵ Āti ĩkanõkati ikinimane imakasaaki, imokaiakari apoka. Itakaro katsotati ahoisi atoko inakaro ahoisi sauaki. Kona ! otxa. Iposo atoko ĩkorape itxa. ²⁶ Takari aneẽka atoko, oriuata. Iuasaaki kākiti imarotapekari katsotati ahoisi atoko inakaro auapeka. Kona otxa. ²⁷ Ininiã katakareri nitiriakori apoka iauĩtemonina. “Auĩtetxi, pite takaro takariki erekaro. Nanipa oina katsotati?” itxana ninoa.

²⁸ –“Amokaiakari takari,” itxa.

–“Pinirekatari amaporokiniri?” itxana initiriakori.

²⁹ –“Kona. Katsotati himaporokiniã, atxiīti himaporokaro nitakare apaka. ³⁰ Hĩtakanapari imakinika aneinina ĩkapani. Oamikosaakirako, omakatzakaãka. Ininiã iusaakiko napaniãtaiko hĩte: ‘Merepanika himakatzakaroko katsotati. Hãpotiitaro. Xaminamoni oka inaãkako. Iposo atoko hãpotiitari ahoisi. Hĩtakari nikiena nĩkatiko aikoti āki.’ ”

Mostata Pirena

(Marko 4.30-32; Arókasi 13.18-19)

³¹ Iuaĩkana Xesosi oerekari āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa:

–Teoso auĩtetxi ininiua, kiki takiniro mostata iki ikikioteẽ atoko itxa. ³² Mostata iki axapitiki. Apanakini takariki apiata, iuaritika oaneẽka atoko amananiikaro. Aamina otxaua. Ininiã kotipiriki ina. Ikamari ikoa okatiã –itxa Xesosi.

Tirekakari Pani

(Arókasi 13.20-21)

³³ Xesosi iuaĩkana sãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiã ia atoko itxa Xesosi:

–Teoso auĩtetxi ininiãtaãua ĩkorapokoriti ia atokokana itxa. Sito kosekari tirekakari pani. Okoketari axapiti tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Sãkiretxi Atão Inakari Oerekiko

(Marko 4.33-34)

³⁴ Xesosi sãkirauatakasaaki kākitikata, isãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ikara sãpirenatxinokara isãpiretari kākiti.

³⁵ Ininiã kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretakiti apokapeka, kotxi iua txari:

Nisākirauatakasaaki kākītikata, nisāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itixi kamikosaakipanika aua kākīti mimarotakiniti. Ikara noerekako kākītimoni, itxa Teoso sākire.

Xesosi Sāpiretari Katsotati Pirena

³⁶ Eereka Xesosi takanapana ninoa kākītipokoni. Iīroā aapokotxi. Imoianariakori apoka iuamoni. Itxana:

—Poerekaua ate ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, katsotati pirena, mixikanani pisāpiretakiti. Ate !imarotari — itxana.

³⁷ Ininiā Xesosi:

—Hītari iaxitikiri, iua erekari oki taākari itxaua. ³⁸ Itixi iua kikio atoko itxa. Teoso auītetakani takariki erekari atoko itxana. Kākīti Satanasi nakītiakori iua katsotati atoko itxana. ³⁹ Katsotati takakari Teoso nakītiakori mokaiakari itxaua. Satanasi itxaua. Itixi xipokini ōti iua takari amiko ōti atoko itxa. Teoso nitiriakori iaxitikini ninoa takari amakani atoko itxana. ⁴⁰ Iua katsotati apotiitaāka, xaminamoni oka inaāka. Iua atokotxikana inaāka itixi xipokini ōti. ⁴¹ Hītari iaxitikiri iokanatanako initiriakori itiximoni. Apotiitarinako maerekati oerekakani. Apotiitarinako ikinimane maerekati kamakani. ⁴² Iposo atoko Teoso nitiriakori okana ninoa xaminamoni. Iuaā iteene itxiapatana. Akatsatsiriītauana. ⁴³ Iuasaaki atāo inakarinoka kamakani aua iotximerena Teoso auītetxi ininiātaāua. Atokatxi iotximere atoko itxa ninoa iotximere. Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire — itxa Xesosi.

Txineiro Kipatakoro Pirena

⁴⁴ —Teoso auītetxi ininiua, txineiro itomanero kipatakoro atoko itxa. Oa txineiro kipataāka kikio. Āti ōti kiki napaāpotakasaaki, apokaro, ininiā iuaīkana ikipataro. Iteene ipoxokoniuata, ininiā ivētxitari ikinika itii, iua kikio iamotini īkapani. Eereka sa itxa iua kikio iamotini īkapani. Ikara atoko itxa Teoso auītetxi ininiua.

Pérora Inakori Pirena

⁴⁵ —Teoso auītetxi ininiua, pérora iamotakari atoko itxa. Iua nitari pérora apia erekari. ⁴⁶ Pérora iteene erekari apokiniā, ikinika itii ivētxita iua pérora iamotini īkapani.

Hetxi Pirena

⁴⁷ —Teoso auītetxi ininiua hetxi ipoaā taākori atoko itxa. Ikini sereti ximaki apotiita hetxi. ⁴⁸ Ixāpokasaaki kaiotaroariti kosekaāpotari itakoāmoni. Iuaā kaiotaroariti iitopāka. Imereērīna ximaki. Ximaki erekari kotariā itaka. Kākīti maniākiniti mapara oka. ⁴⁹ Xipokatxi ōtisaaki ikara atoko itxa. Teoso nitiriakori mereērīko kākīti. Mapara itakarina

erekarini. Mapara itakarina maerekani. ⁵⁰ Ininiã xaminamoni okanako kãkiti maerekati kamakani. Iuaã itxiütana. Akerakitatsiriütana, kotxi patsiiri.

Kitxakapirïka Oerekakori, Amaneri Oerekakori Pakini

⁵¹ Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Hite imarotatari ikara atoko inakari nisãpiretakiti? —itxa.

—Ari, aimarotapitikari —itxarina.

⁵² Ininiã Xesosi:

—Kaiõkatsopareri oerekikosaaki Teoso auütetxi ininiua imarotini ikapani, imarotari amaneri oerekakori, apaka kitxakari oerekakori. Kaapokori atoko itxa. Iua kaapokori makatxakari apokaerekatakiti mareta ãki inikatakiti. Amaneri, kitxakari apaka imakatxaka.

Nasaree Auakani Kona Auakari Xesosi Sãkire
(Marko 6.1-6; Arókasi 4.16-30)

⁵³ Ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko ixipokapiretaka atoko, Xesosi sipe. ⁵⁴ Ikanapiriã Nasaree sitatxitimoni. Ininiã oekarauata aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Ininiã kãkiti tsoriãkaãta isãkire ikenakotakasaakina. Itxana:

—Kiripa sikatari iua imarore? Kiripa sikaposotiiretari iua?

⁵⁵ Aapokotxi kamakari ãkiri iua. Inoro Maria. Itariakori Txiako, Xoão, Simão, Xotasi pakini. ⁵⁶ Itaroakoro uai apaka aua. Nanipa apaiaõkari ikinika imarore? —itxana.

⁵⁷ Ininiã kona inirekarina iua. Ininiã Xesosi txari:

—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, inirimane sauaki auakasaaki, lipaxitaãka. Isãkire !auikaãka —itxa Xesosi.

⁵⁸ Ininiã Xesosi kona kamari itori Teoso posotiire iuaã Nasaree sitatxiti auakani ikapani, kotxi kãkiti iuaãkini !auikari isãkire.

14

Xoão Kapatxisareri Ipinini Pirena
(Marko 6.14-29; Arókasi 9.7-9)

¹ Iuasaaki Erotxi Kariréia auakani auíte txaua. Iuasaaki ikenakopiretari Xesosi pirena. ² Iuasaaki itxana initiriakori:

—Iua Xoão kapatxisareri ipïpekariika õkitapekaua. Iuakara Xesosi txaua. Ininiã uatxa apiata iposota ikamini —itxa Erotxi.

Txamari Xesosipitikara. Kona Xoãoni iua. ³ Mitxi Erotxi paniãtari Xoão kapatxisareri iaxirikiko, itari Piripi ïtanoro xika. Ouãka Erotxia. Oomanatari Xoão, ininiã itakaãka kateia ãki. ⁴ Mitxi Xoão kapatxisareri txari Erotximoni:

—Kona erekari pitari ïtanorokata pisirïkini. !Apakata pika-makiti —itxa.

⁵ Ininiã Erotxi nirekamari okiniri Xoão, iuaritika kona okari, kotxi ipĩkana Xoão sãkire auiãkani. Ninoa uãkatari Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari ininiua. ⁶ Erotxi kamari kiiniri auini õti pirena. Erotxia ãkero serena iua Erotxi apisatoõ, ike-maĩtxitakini apisatoõ pakini. Ininiã oserenini kamari ninoa poxokoniuatini. ⁷ Ininiã Erotxi poxokoniuatakasaaki itxa:

–Nisikai imakinika pinireẽkiti pitemoni –itxaro oa.

Ininiã osari onoromoni. ⁸ Onoro nirekari Xoão okiko, ininiãkara oamanaãri Xoão kii prato nopini. Ininiã otxari Erotximoni:

–Xoão kapatxisareri kii ninireka prato nopini.

⁹ Ininiã Erotxi kona erekaxinireri. Kipa ikama? Kotxi ikini-mane ikemaĩtxitakini kenakotari isikaenetiniri oa nirekakiti oamoni. Ininiã iua paniãtari oa nirekakiti sikiko oamoni.

¹⁰ Ininiã iua iokanatarari sotatoakori kateiamoni Xoão kii tso-takiko ikapani. ¹¹ Ininiã ninoa minari ikii prato nopini. Isikarina oamoni. Oa sikari onoromoni. ¹² Eereka Xoão moianari-akori sari kateiamoni. Ninoa anikari iĩto akauarimoni. Iuaã ikatarina. Eereka ninoa sari Xesosimoni. Isãpiretarina Xesosi Xoão ipinini pirena.

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Marko 6.30-44; Arøkasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

¹³ Xesosi kenakopiretakasaakiri Xoão okiko, ipotorika kanauaã. Ātiãtaã iuanani auini nire isa, txamari itomaneri kãkiti imarotari Xesosi sinimoni. Ininiã itakanaparina sitatxi. Isana imiriĩ iua sinimoni. ¹⁴ Iua kanĩkiĩtakasaaki, atapari kãkiti apokaãpotini. Ininiã iua amonĩkana ninoa. Imakananitana amianatakani.

¹⁵ Mapiãpeka inakasaaki, imoianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

–Mapiãpeka. Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiã uai nipokori !auari. Piokanatarari kãkiti aapokotximoni, ininiã iamotarina nipokori iuaãtaã –itxana imoianariakori.

¹⁶ Xesosi apakapapiretana:

–Nota kona iokanatanana isinina. Hĩtekarako sikakienatana ninoa –itxa Xesosi.

¹⁷ Ininiã ninoa:

–Komiri ipi ipi ãti pakininokara aua atemoni. Ipi ximaki apaka aua. !Apakata –itxana.

¹⁸ Ininiã Xesosi:

–Himina uai notamoni –itxa.

Ininiã imoianariakori minari Xesosimoni. ¹⁹ Eereka iua paniãtari kãkiti xiti topãkini. Eereka ikosekari komiri sĩko, ximaki ipi pakini. Ininiã iua ionakaãta iaxiti. Itxari:

–Niri pisikakiti peerekari –itxa.

Ininiã imaxinĩkaãpotari. Isikaãpotana imoianariakori. Ninoa sikaãpotana kãkiti. ²⁰ Ikinikana nipokota. Ikinimane:

–Kamitopekaua ate –itxana.

Eereka imoianariakori apotiitari itetakori. Ininiã xãpokaka itxarina tosi kotari. ²¹ Iuasaaki sïko mio kikiãkini nipokota. Sitoãkini, amarini pakini nipokota apaka.

Xesosi Ipoa Nopini Itïpokotini

(Marko 6.45-52; Xoão 6.15-21)

²² Eereka ipaniãtana imoianariakori kanauaã iereëtiniua iua apisa ïpiriãtinina ïkapani. Ninoa sipeka. Iua kaikota kãkiti itakapiretini nire. ²³ Kãkiti itakapiretanapaka atoko, Xesosi sari oxiratarimoni, Teoso imisãkiretini nire. ïkanõkapeka inakasaaki, iuanani iuaã aua. ²⁴ Iuasaaki kanaua ipoa apanïkakiãpeka. ïtima apiãkataro kanaua. Ininiã tsakati iteene apoãkata.

²⁵ Imaropirïkatapeka inakasaaki Xesosi sari ninoamoni. Itïpokota ipoa nopini. ²⁶ Imoianariakori atapakasaakiri Xesosi ipoa nopini itïpokotini, ninoa pïkarauata.

—Kamiri napani —itxana.

Akiripoakatana. ²⁷ Iuasaakipeka Xesosi:

—Kataparaxinire hïtxako. Notara. Kona hïpïkarauatape —itxa.

²⁸ Ininiã Petro sãkirauata:

—Apiananiri. Xesosi pininiãua, pipaniãtano pitemoni napokini ipoa nopini —itxa Petro.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uai pina —itxari.

Ininiã Petro katxaka. Ipotorika ianini ipoa nopini Xesosimoni isini. ³⁰ Txamari kataparari ïtimati itikasaaki, ipïkarauata, ininiã ipatapiã itairakaãpota. Ininiã iua akirikata:

—Apiananiri. Pimaïkano.

³¹ Iuasaakipeka Xesosi maïkari iua. Itxari:

—Poiãoka pauikari niposotiire. Kinirepa kona atão pauikari? —itxa Xesosi.

³² Iuaïkana morõkoka itxauana kanaua ãki. Iuasaaki ïtima iotoka. ³³ Imoianariakori kapotoreëkaua Xesosi apisatoõ:

—Apiananiri pitxaua. Atãopitikara Teoso ãkiripitikarai —itxana.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini

(Marko 6.53-56)

³⁴ Ipoa ïpiriãtana, Xenesaree tõpamoni apoka itxana. ³⁵ Iuaã kãkiti imarotari Xesosi, ininiã iokanapireta kãkiti ninoa tixine takote auakanimoni:

—Amianatakani himina.

Ininiã kãkiti minari itomane amianatakani Xesosimoni.

³⁶ Amianatakani amanaãri Xesosi:

—Pauritaua pimãka mapotomatare atakapiotini —itxana.

Ikinimane imãka takapiotakani makananitaãka.

15

Xoteoakori Ikite Pirena
(Marko 7.1-13)

¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiðkatsopareriakori pakini apoka Xesosimoni. Xerosareëkini ninoa. Ipimaärina Xesosi:

² —Kinirepa pimoianariakori kona kamari aätokiriakorini säkire iaõka, kotxi inipokotakasaakina, kona arokauakotauana —itxana.

³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hïtepekana, kinirepa kona hïte kamari Teoso säkire iaõka? Hïte kamari hõereëkitinokara, ⁴ kotxi Teoso txari: “Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro.” Apaka Teoso txari: “Piri, pinoro pimisäkirepiretiniã, pokaãkako.” ⁵ Txamari hïte oerekari kãkiti: “Kãkiti auakiti iri, inoro pakini nirekiniã, iua manirekakaniãri isikiniri ninoamoni, isãpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiã !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. ⁶ Ininiã hïte oerekari kãkiti mapaxitakanina iri, inoro pakini. Ininiãkara hïte säkire hõereëkiti kipatari Teoso säkire. ⁷ Hïte txari: “Akamapitikari Teoso säkire iaõka,” txamari kona hïte kamari. Atãopitikara Isaía säkire kitxakapirïka. Iua säpiretari Teoso säkire hïte pirena. Teoso txari:

⁸ Kamisirienererini ninoa kãkiti. Ninoa säkireënanira ipaxitanona. Ækixinireëna linirekanona.

⁹ Maxikatïïka ninoa kapotoreëkaua nota apisatoõ. Maxikatïïka ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari nota säkire. Ninoaka säkire oerekana, txamari “Teoso säkire asãpiretai” itxana.

Itxa Teoso Isaíamoni kitxakapirïka —itxa Xesosi.

Ækixiniretxi Txiko Pirena
(Marko 7.14-23)

¹⁰ Xesosi akiritana kãkiti, ininiã itxana:

—Hïkenakota himarotini ïkapani. ¹¹ Nipokori, piixirãkakiti kona kamatxikotari pãkixinire. Pisäkire maerekati, pinamaã potoriãkari, iuara txikotapitikari pãkixinire —itxa Xesosi.

¹² Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Pimarotatari pariseoakori !apokaerekatari ikara pisäkire ninoamoni?

¹³ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti takari atoko itxa. Ininiã ikinika takari niri iaxitikiri mataãkiniti maporokaãkako. ¹⁴ Kona himaãkatapena pariseoakori. Ìkiikakani mõsiãreni atoko itxana. Mõsiãreti mikiikiniãri mõsiãreti, ikinipoko irikako aariko äki. Iua atokokana maerekati õtãkikiniãri maerekati, imakinika ninoa sari imisiritikoãtaã —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiã Petro:

—Poerekaua ate ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ate limarotari —itxa.

¹⁶ Ininiã Xesosi:

—Hĩte apanakini atoko hĩtxa atxiĩti? Kona himarotapanikari? ¹⁷ Himarotari. Nipokori hinamaã hĩxirãkakiti hĩtikakomoni isa. Eereka hĩtikatakasaaki, inapa. ¹⁸ Hĩsãkire hinamaã pokĩkakari potorika hãkixinireẽ. Iuara txikotari kãkiti ãkixinire. ¹⁹ Kotxi hãkixinireẽ hĩxinikakiti maerekati potorika. Okaniuatakatxi, ãti kãkiti ĩtanorokata sirĩkiko nire, anokaretxi, ĩtiriuatakatxi, misirieneretxi, ãti misãkirepiretiko pakini potorika hãkixinireẽ. ²⁰ Ikara atoko inakarananira txikotari kãkiti ãkixinire. Kãkiti marokauakotakanuia kona txikotari ãkixinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sãkire
(Marko 7.24-30)

²¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sipe. Isipeka Txiro, Sitoõ pakini tõpamoni. ²² Iuasaaki sito Kanaaãkero, iuaã auakaro, apoka Xesosimoni. Iteene oamanaãri:

—Apiananiri, Tavii apika mekaniri, piamonĩkano. Maerekati matamatakoti auaitotaro namarite. Iua iteene misiritaro oa —otxari.

²³ Txamari Xesosi kona apakapapiretaro oa. Imoianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Piokanataro, osipekako. Atemoni ãtipirika oãkiripoanãta —itxana. ²⁴ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Niokanataãka Isaeokini ninĩkatini ĩkapani. Ninoa soti auĩte pĩpinanaãkani atoko itxana. Txamari pite kona Isaeokero. Pite ãto uãka —itxa.

²⁵ Iuaritika oa sito apoka iuamoni. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ. Ininiã oa:

—Apiananiri, pimakananitaro namarite —otxari.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Isaeokini amarini atoko. Nota ninoa iri atoko. Kona erekari amarini komirite nimixirikini, anãpamoni nisikini ĩkapani —itxaro.

²⁷ Ininiã oa:

—Ari, atãopitikara pisãkire. Anãpa atoko nitxaua, iuaritika anãpa nikari nipokori iriãkari kaapokori patapi koa —otxa.

²⁸ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara. Sito, pite iteene auikari niposotiire. Pinirekakiti nikamapitikako —itxaro.

Iuasaakipeka oimi erekapeka otxa.

Xesosi Erekapeka Txĩkitakari Kãkiti

²⁹ Eereka Xesosi sari Karirėia poatimoni. Iuaã oxiratari nopini topãka itxa. ³⁰ Itomane kãkiti iuamoni apoka. Ninoa minari iuamoni kãkiti mõsiãreni, masãkireni, matĩpokotakani, apanakini amianatakani itomaneri pakini. Xesosi

makananitana ninoa. ³¹ Kākiti iuaā auakani tsoriākaāta, kotxi itikarina Xesosi makananitinina amianatakani. Kākiti masākireti sākirauatapeka. Kākiti matīpokotakati tīpokotapeka. Mōsiāreti, kōsiārepeka itxapeka. Ikinimane txari:

—Peerekari Teoso, Isaeo auakani Teosone —itxana.

*Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kākiti
(Marko 8.1-10)*

³² Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana:

—Nota amonīkana naia kākiti. Ipi ōti, āti ōti pakini no-takata auana. Uatxa kona minakati kona auari inikin-ina īkapani. Kona nota iokanatanana ninoa natxiritika, kotxi arikama ipītaxititamana, irika itxamana —itxa Xesosi.

³³ Ininiā imoianariakori txari:

—Nanipa ate apokari nipokori komiri naia kākiti asikakien-atini? —itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Kipakinipa komiri aua hītemoni? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa:

—Setxi komiri, ātikaka ximaki axapitiri pakini —itxana.

³⁵ Ininiā Xesosi:

—Hīpaniātana kākiti xiti topākini —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka imaīkari ninoa setxi komiri, ximaki pakini. Itxari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri, ximaki pakini pite sikakiti.

Mapixinika itxari komiri, ximakikata. Eereka xanakaāpota itxari imoianariakorimoni. Ininiā ninoa xanakaāpotari kākitimoni. ³⁷ Ikinika nipokota. Kamitopeka itxana. Imoianariakori xāpokakari setxi kotari nipokori itetakori. ³⁸ Ipi ipi pakini mio kikiākini nipokotapeka, apaka sitoākini, amarini pakini. ³⁹ Eereka Xesosi iokanatanana kākiti aapokomonina. Iposo atoko iereētaua kanaua āki. Makataā tōpamoni isa.

16

Teoso Takaōtxikare

(Marko 8.11-13; Arókasi 12.54-56)

¹ Pariseoakori, satoseoakori pakini sari Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaōtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aātamatiniri īkapani, Teoso iokanatinii īkorapokoriti aimarotini īkapani —itxarina.

² Txamari Xesosi txana:

—Na noerekai. Mapiānikata iaxiti pōkamarari inakasaaki: “Peereōtiri katana,” hītxa. ³ Iua atokokana īkanōkapanika iaxiti pōkamarari, piākaxitita inakasaaki: “Āparaānapani. Kataparari ītimatipani,” hītxa. Himarotapitikari takaōtxikari iaxiti auakari. Txamari kona himarotari Teoso kamanātakiti īkorakanani. Hīsākirauatakasaaki, kākiti erekarini atoko hītxa, txamari maerekati hīkama. ⁴ Kākiti uatxarini !

erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekini Teoso takaōtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Xonasi inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasi auakasaaki, iuaīkana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaōtxikare itxapanikaua hīte īkapani. Iua takaōtxikarinoka Teoso takaōtxikare hīte īkapani —itxa Xesosi.

Ipošo atoko Xesosi takanapana, sipe itxa.

Pāo Tireēkari Pirena
(Marko 8.14-21)

⁵ Xesosi imoianariakorikata īpiriātari ipoa. Ipinia apokasaakina, imoianariakori xinikaro pāo imaxinīkaretakitona. ⁶ Iuasaaki Xesosi ōtākikana ninoa:

—Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pāote tireēkari pamonōkoniri —itxana imoianariakori.

⁷ Ininiā imoianariakori misākiretakakaua:

—Pāo amaxinīkaretini xika Xesosi ikara atoko txaua ate —itxana imoianariakori.

⁸ Xesosi imarotari imisākiretakakiniuana, ininiā iua:

—Kinirepa himisākiretakakaua, pāo himaxinīkaretini xika? Kona iteene hāuikari ninīkatini. ⁹ Atauako kona kiikitepanikai hīte? Atauako himaxinīkaretapekari pāo sīkonoka sīko mio kākiti nisikakienatini? Hīxinikariko kipakinipa kotari hīxāpokaka pāo itetakoro? ¹⁰ Atauako kona hīxinikatari āti ōti ipi ipi pakini mio kākiti setxinoka pāo nisikakienatini? Hīxinikariko kipakinipa kotari hīxāpokaka pāo itetakoro? ¹¹ Hīte nōtākikasaaki: “Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pāote tireēkari pamonōkoniri,” ninakasaakii, kinirepa kona himarotatari kona pāoni ikara atoko nitxai hīte? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹² Iuasaakiika imarotarina kona pāo tireēkarini monōkori txaua. Imarotarina pariseoakori, satoseoakori pakini sākirera, ninoa oereēkitira, monōkori txaua.

Petro Auikari Xesosi Teoso Ākiri Ininiāua
(Marko 8.27-30; Arókasi 9.18-21)

¹³ Xesosi sari Sesaréia-Piripi sitatxiti takote. Iuaā ipimaāna imoianariakori:

—Kipa kākiti uākatano nota hītari iaxitikiri?

¹⁴ Ininiā imoianariakori:

—Ātikaka uākatai Xoāoni kapatxisarerini iuaīkana ōkitikaua inakarii. Apanakini uākatai Eríasini iuaīkana ōkitikaua inakarii. Apanakinipekana uākatai Xeremiani iuaīkana ōkitikaua inakarii. Minakanisaaki ātikaka: “Āti Teoso sākire sāpiretakarini iuaīkana ōkitikaua inakarii,” itxaina —itxarina.

¹⁵ Ininiā Xesosi:

—Hītepekana, kipa hīte uākatano nota? —itxana ninoa.

¹⁶ Simão Petro apakapapiretari:

—Teoso mereëkitirai pite. Teoso mapĩkati ãkirirai pite —itxari iua.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Simão Petro, Xoão ãkiri, Teoso takari erekari pitemoni, kotxi kona kãkitini sãpiretai Teoso ãkiri nininiua. Niri iax-itikirira sãpiretai. ¹⁸ Nisãpirenauatapanika pitemoni. Piuãka Petro. Kai sorotxikana piuãka. Kai aapokotxiti kamakari mereëri kai kaikori xiti itakini ĩkapani, aapokotxi iua kai nopini ikamini ĩkapani, ininiã aapokotxi !irika, kotxi kaikori nopini aua. Aapokotxi kamakari takari kai kaikori xiti. Iua kai atoko itxa ikara Teoso sãkire, isãpiretakiti pitemoni. Kãkiti nota nakitiakori naapoko atoko, ninoa sauaki nauini ĩkapani. Napotiinãtapanikari kãkiti naapoko ĩkapani. Satanasi tapara kona posotapaniri ixipokiniri ia naapoko. ¹⁹ Nipaniãtai Teoso sãkire pisãpiretini kãkitimoni. Xavi nisikinii atoko itxa ikara, kotxi kãkiti auikasaakiri Teoso sãkire ĩroã Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pimauiritakaniã, Teoso tixine apaka !auritaãka. ĩkorapokoriti kãkiti kamakiti pauiritiniã, apaka auiritaãka Teoso tixine —Xesosi txari Petro.

²⁰ Iposo atoko Xesosi:

—Teoso mereëkiti nininiua, apanakinimoni ! kasãpirena hĩtxapeko —itxana imoianariakori.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Marko 8.31-9.1; Arókasi 9.22-27)

²¹ Iua õtisaaki Xesosi potorika isãpiretinina imoianariakori:

—Nisako Xerosareëmoni. Iuaã kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini, sasetotxi auĩteakori pakini misiritanoko. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi ãti õtisaaki iuaĩkana nõkitikaãkako. Iuaĩkana aua nitxako —itxana.

²² Ininiã Petro misãkiretari Xesosi iuanoka inakasaaki. Itapararitika itxari:

—Konapitini, kona ikara atoko inakari kona auapani pitemoni, Apiananiri. Kona Teoso auiritapaniri ikara atoko piniko —itxari.

²³ Ininiã Xesosi kirioka Petromoni.

—Pisipiniikaua Satanasi. Nikimapore katokapareri atoko pitxa, kotxi pite nireëkiti kãkiti nireëkiti atokotxikana. Pite nireëkiti kona Teoso nireëkiti atokoni —itxari.

Xesosi Moianari Atão Inakari

(Marko 8.34-38; Arókasi 9.23-27)

²⁴ Iposo atoko Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka nireëkiti kona pinirekape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, notakata pisapitikako. ²⁵ Pite ãtipirika kaminiãri pite

nireëkitinoka, ininiã pinireëkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireëkiti pimanirekakaniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Atxiiti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ikapani. Atxiiti iua tiitxi xika kona pikipitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota atipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiiti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata atipirika pikaikotini. !Apakata kãkiti iikitxitiniri Teoso, iuamoni isini ikapani. ²⁷ Nota hĩtari iaxitikiri apokako ninitiriakorikata. Iuasaaki niri iotximeretxikana nota iotximeretako. Iuasaakirako erekari isika erekari kamakanimoni. Iparikana iki isika iparikana iaõka. Txamari imisiritanako maerekati kamakani. ²⁸ Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Uai uatxa aua kãkiti, ninoa imarotapanikariko nota hĩtari iaxitikiri auĩtetxi nininiua. Ikara imarotinina apisa kona ipinapanikana —itxa Xesosi.

17

Moisesi, Eríasi Pakini

(Marko 9.2-13; Arókasi 9.28-36)

¹ Seisi õti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoão pakini. Xoão Txiako itari. Ikanikana oxiratarari nopinixiti. Ni-noanani anika iuaã. ² Iuaã ninoa atamatari iua. Ipinimonipo itxapeka. Itoõ iotximere atokatxi iotximere atoko itxa. Imãka serõka ipinikare atoko itxa. ³ Iuasaakipeka Moisesi, Eríasi pakini tokiã iuaã, misãkireta itxarina Xesosi. ⁴ Ininiã Petro akiritari Xesosi:

—Apiananiri, erekapitikari uai aãuini. Pinirekiniãri, nota kamari ipi ãti pakini papiri uai. Pite nakiti ikapani, Moisesi nakiti ikapani, Eríasi nakiti ikapani nikama.

⁵ Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri pomëkoriri ninoa nopini apoka. Katxiãri ãki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Napokaerekatarari iua, kotxi ikamari ninirekakiti. Hĩkenakotariko iua sãkire.

⁶ Xesosi moianariakori ikara atoko inakari ikenakotakasaakina, iteene ipikarauatana, ininiã iriãkatana xitipe. Itoõna ikipatana. ⁷ Xesosi sari ninoamoni. Itakauakotaua ninoa nopini. —Hõkitikaua. Kona hĩpikarauatape —itxana.

⁸ Ininiã itikapokotana. Xesosinoka aua.

⁹ Oxiratarari xirata iokiriiãpotakasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kona hĩsãpiretapiri apanakinimoni hĩtikakiti. Nota hĩtari iaxitikiri nipina iuaikana naua ninaka atokoikarako hĩtikakiti mixikanani hĩsãpiretako —itxana.

—Ateeneka —itxarina.

¹⁰ Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini oerekaua: “Eríasi apokako Teoso mereēkiti apokini apisa?”

¹¹ Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:

—Ari, atãopitikara ninoa sãkire. Merepitipanika Eríasi apokapitika. Iua kamari imakinika iposope inini ïkapani.

¹² Ari, nisãpiretai, Eríasi apokapeka. Txamari kãkiti limarotari iua. Imisiritarina iua inireēkitina iaōka. Iua atokotxikana itxanonako nota hītari iaxitikiri. Imisiritanona —Xesosi txana Petro, Txiako, Xoão pakini.

¹³ Ininiã imoianariakori imarotari Xesosi sãkire. Eríasi, Xoão kapatxisarereri itxaua.

Amarini, Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti Pirena
(Marko 9.14-29; Arókasi 9.37-43)

¹⁴ Ikanapiriãkana atoko, itomaneri kãkiti apotiitiniãtaãua apokasaakina, kiki apoka Xesosimoni. Ikapotoreēkaua iua apisatoō. ¹⁵ Itxari:

—Apiananiri, piamonĩkari namarite. Maerekati mata-matakoti auaĩtotari iua. Atatsiirauata. Xaminaã irikapika. Kãuaãriã ikomokapika. ¹⁶ Niminamari namarite pimoianari-akorimoni. Ninoa kona posotari erekapeka itxĩkitakinirina.

¹⁷ Ininiã Xesosi txari:

—!Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikana-nipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

¹⁸ Apokaãka atoko, Xesosi txitari iua maerekati mata-matakoti:

—Pisipe.

Ininiã iua maerekati sipe. Iuasaakipeka iua amarini erekapeka itxa.

¹⁹ Eereka imoianariakori apoka Xesosimoni. Iuasaaki ni-noanoka aua iuakata. Imisãkiretarina:

—Kanatokopa ininiãpa ate kona posotari maerekati mata-matakoti aomitikini?

²⁰ Ininiã Xesosi:

—Kona atãoni hãuikari nisãkire, ininiã kona hĩposotari homitikiniri iua. Atãoenepitikara nisãpiretai hĩte. Mostata iki axapitikiri. Axapitipitika nisãkire hãuikiniã, mostata iki atoko nisãkire hãuikiniã, hĩposotari ia õtanoxiratarari hĩpaniãtini: “Pite oxiratarari, uai posipika, ikaimoni pisa,” ininiã oxiratarari sapitikamako. Hĩte posotari ikinipoko hinireēkiti hĩkamini. ²¹ Txamari himamisãkiretakaniãri Teoso, hinipokotini himatakanapakaniã Teoso himisãkiretini ïkapani, ininiãra kona hĩposotari maerekati matamatakoti homitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Marko 9.30-32; Arókasi 9.43-45)

²² Kariréia tōpa apokasaakina, Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Nota, hītari iaxitikirino mīkapiritaākako. Nisikaākako kikiakorimoni inirekaākitina ikaminina tīkane. ²³ Ninoa okano nota. Ipi āti pakini ōtisaaki iuaīkana nōkitikauako, iuaīkana aua nitxako —itxana ninoa.

Ikara inakari ikenakotakasaakina, imatinaniuatana.

Txineiro Teoso Misākiretiko Aikoti Īkapani

²⁴ Kapanaoō sitatxiti apokasaakina, kikiakori sari Petromoni. Ninoa kiki apakaparo txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani amanaākito. Ipimaārina Petro:

—Hīte oerekakari sikataro txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani amanaākito? —itxarina iua Petro.

²⁵ Ininiā Petro:

—Ari, isikapitikaro —itxa.

Eereka Petro ĩroā aapokotxi āki ikara sākiretxiti Xesosi isāpiretini ĩkapani. Xesosi sākirauata, Petro masākirauatakani apisa:

—Petro, ikini itixiti kipa sikataro txineiro auītetxiakorimoni? Atauako auītetxi nirimane sikataro? Atauako kākiti ātiātaā ĩkanikani sikataro? —itxari.

²⁶ —Kākiti ātiātaā ĩkani sikaro txineiro auītetximoni —itxa Petro.

—Ari atāopitikara. Ininiā kona auītetxi nirimaneni sikaro txineiro iuamoni. Iuaritika asikapitikaro. ²⁷ Txineiro amasikakaniā, txineiro apotiitakani ! apokaerekataua. ! Anirekari ikara atoko inakari. Ininiā ĩpoa pisa. Pokat-saāta. Pimanamākarō ximaki merepitipanika pimaīkakito. Onamaā papokaro txineiro ota aīkitxirauatini ĩkapani. Oa txineiro ota apakata nota sikakito ĩkapani, pite sikakito ĩkapani apaka. Panika. Pisikaro oa txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakanimoni —itxa Xesosi.

Ininiā Petro kamari Xesosi sākire iaōka.

18

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?

(Marko 9.33-37; Arókasi 9.46-48)

¹ Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Teoso auītetxi ininiātaāua, kipa kākiti apiatakari txataua? —itxana.

² Xesosi akiritari amarini axapitiri. Ninoa apisatoō taka itxari.

³ —Atāopitikara nota sākire. Himaerekani himatakana-pakanisaaki, Teoso nireēkiti himakamakanisaaki, amarini axapitiri atoko himinakanisaaki, kona hīsapani Teoso auītetxi ininiātaāua. ⁴ Ia amarini axapitiri !iuikaua. Kākiti ia amarini atoko inakarira, iuaka poiāotakiniāua, iuara apiatakari itxaua

Teoso auñtetxi ininiãtaãua. ⁵ Nota nireẽkiti pikamakasaaki, pipoxokoniritika papakapiniãri amarini ia atoko inakari pinakasaaki, papakapano nota apaka –itxa Xesosi.

Maerekati Oerekakari
(Marko 9.42-48; Arókasi 17.1-2)

⁶ Xesosi sãpirenauatapanika:

–Kãkiti txĩkitakiniãri amarini, nota sãkire auiãkari, maerekati ikamini, ! apakata. Erekamariko kai mitari iua kãkiti maerekati oerekakari iaxirikanokitaãkamako, iposo atoko ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ìkapani. ⁷ Kãkiti ìkini itixiti auakani misiritaãkako, kotxi auari kãkiti maerekati apanakini kamini txĩkitakakani. Auapika kãkiti ikara atoko inakani. Ninoa misiritaãkako. ⁸ Piuako txĩkitakiniãri maerekati pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Pikiti txĩkitakiniãri maerekati pikamini, ininiã pitsotakari, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. Apiaerekata mauakotikai pauini ãtipirika Teosokata. Apiaerekata makititikai pauini ãtipirika Teosokata. Pauiritiniãri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotiniã, ininiã pite kamari maerekati apaka, ininiã arikatxi maxipokatimoni pokaãkako. ⁹ Iua atokokana poki txĩkitakiniãri maerekati pikamini, pimaporoka, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiã, arikatximoni maerekani misiritikoãtaã pokaãkako. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pauini ãti pokinoka pauini. Kona pauiritapiri maerekati pikamini txĩkitaãkari pitekata ikaikotini –itxa Xesosi sãkire.

Soti Auñte Pĩpinanaãkari
(Arókasi 15.3-7)

¹⁰ –Ikinipoko amarini pipaxitako, kotxi niri tixine aua niri nitiriakori. Ninoa nĩkatari amarini. Niri apisatoõ ãtipirika initiriakori auapika, ininiã kãkiti mapaxitakaniãri amarini, isãpiretarina niri. ¹¹ Nota hĩtari iaxitikiri napoka ìkorapokoriti kãkiti pĩpinanaãkani atoko inakani napokini ìkapani, kotxi ! imarotarina Teoso kimapore.

¹² –Kiãtokopa itxa hĩxinakakiti? Kiki aua ipiraakori soti auñte seĩ pakini. Txamari ãtika pĩpinanaka. Kiãtokopa itxa? Itakana-pari ipiraakori novẽta novi pakini. Isari oxiratarimoni. Initari iua pĩpinanaãkari. ¹³ Ipiraakori novẽta novi na pĩpinanaka, ininiã ipoxokoniyata. Apokasaakiri iua pĩpinanaãkari, iteene ipoxokoniyata. ¹⁴ Iua atokokana hĩri iaxitikiri kona nirekari amarini ãtika pĩpinanakini. Hĩri nirekari imakinika amarini imarotiniri ikimapore iuamoni sikari apo –itxa Xesosi sãkire.

Maerekati Pitemoni Kamakari

15 —Pitari nisäkire auiäkari kaminiäri maerekati pitemoni, ininiã pisa iuamoni. Pitenoka pisa iuamoni. Iuanani pimisäkiretako. Põtãkikiniri ikĩpitakasaaki, pimoianari iuaĩkana itxapekaua. 16 Põtãkikiniri imakĩpitakanisaaki, ipi kãkiti panikako iuamoni. Ipi minakanisaaki ãtika panika iuamoni. Ininiã iuaĩkana põtãkikari iua maerekati kamakari. Iuasaaki pitekata sikani apaka õtãkikari. Kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekaua kãkiti sãkire kenakotakani, kãkiti kamakiti itikakani ipi ãti pakini auiniã, apakata apanakini atão inakari imarotini ikapani. Ipi ãti minakanisaaki, ipi apakata. 17 Ninoa pitekata sikani sãkire imakĩpitakanisaaki, pisãpiretana kãkiti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua. Ninoa ikinipoko Teoso sãkire auiãkani õtãkikariko iua. Imakĩpitakanisaakiri ninoa sãkire, himarotari atão maerekati kamakari itxaua iua. Teoso sãkire mauiaĩkati atoko itxaua iua, kotxi kona inirekari õtãkikiko. Ate mokaiakari moianari atoko itxaua —itxa Xesosi sãkire.

Pauritakiti, Pimauritakiniti Pakini

18 —Atãopitikara nitxai hĩte. Īkorapokoriti kãkiti kamakiti himauritakiniti, Teoso tixine apaka !auritaãka. Īkorapokoriti kãkiti kamakiti hãuritakiti, apaka auiritaãka Teoso tixineẽ.

19 —Apikomoni ia nisãpiretai. Pite xinikakititxikana ãti xinikiniã apaka, hinirekakiti hamanainiãri Teoso, niri iax-itikiri sikapitikai hamanaãkiti. 20 Kãkiti apotiitakasaakiaua nota ixinikinina ikapani, nota ninoakata aua. Atxiĩti ipi ãtinoka aua. Atxiĩti ipinoka aua. Iuaritika nota aua ninoakata —itxa Xesosi.

Nitiritxi Āti Matiretakati

21 Petro sari Xesosimoni, pimaã itxari Xesosi:

—Apiananiri, kipakinikatapa napakapari nitari, maerekati ikaminano ãtipirika inakasaaki? Setxikata atxiĩti?

22 Ininiã Xesosi:

—Kona, kona setxikatani papakapari iua. Setxikata setẽta papakapari iua, ininiã ãtipirika papakapariko.

23 —Apikomoni noerekai papakapiniri kãkiti, maerekati ikamakasaaki pitemoni. Teoso auĩtetxi ininiua patrão ia atoko inakari itxa. Ia patrão nirekari initiriakori iĩkitxitiniri iua. 24 Ininiã iua iaõtaro txineiro isikakitopeka. Iuasaaki iniriti minaãka iuamoni. Mitxipeka iua patrão sikari tesi mirão txineiro ota iua initirimoni. Txineiropokoni. Oa txineiro isikasaaki, itxari iniriti: “Āti õti iuaĩkana pisikano oia nitxineirote,” itxari initirimoni. Txamari, lisikaro, kotxi !oãuaika. 25 Kona katxineiroteri. Ininiã ipatrãote paniãtari ivẽtxitiko iua, itanoro, imiakori, itii ikinipoko, ipatrãote iĩkitxitini ikapani.

²⁶ Iua initiri ikara inakari sãkiretxiti ikenakotakasaaki, ipatrãote apisatoõ ikapotoreẽkaua. Itxari iua: “Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari ipatrãotemoni.

²⁷ —Ininiã ipatrãote amonĩkari. “Kona ninirekaikaro nitxineirote pisikinino.” Ininiã auiritari isini.

²⁸ —Ininiã sipe itxa. Iua nitiritxi mitxi sikapekaro txineiro iua inakito seĩ ota ãti ipatrãote nitirimoni. Poiãonoka oa txineiro. Iuasaaki, aapokomoni isikasaaki, aõkitari iua ãti nitiritxi ipatrãote nitiri. Imaĩkari inoakiã. “Uatxa pisikano nitxineirote,” itxari.

²⁹ —Ininiã imoianari kapotoreẽkaua iua apisatoõ. “Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari.

³⁰ —Txamari mitxiri nitiritxi: “! Niãtapaikaroko,” itxari. Ininiã kateiamoni ieretakakitãkari imoianari txineiro xika. “Ikinika nitxineirote pisikasaakiikanoko, pikatxakako,” itxari.

³¹ Ikara inakari ene apanakini iua patrão nitiriakori kenakotakasaaki, ninoa naiataua. Ininiã isana ipatrãotemonina. Isãpiretarina initiri iokanatiniri ãti initiri kateiamoni. ³² Ininiã iua patrão akiritari iua initiri: “Pite maerekati pitxaua, kotxi kita pite amanaãno nota niamonĩkini, ininiã piĩkitxitinino ! ninirekaika. ³³ Kinirepa kona pite amonĩkari pimoianari nota amonĩkini atokokana? Kona erekai,” itxari.

³⁴ —Ininiã ipatrãote iteene naiataua. Iokanataro iua kateiamoni imisiritikomoni ipatrãote txineirote okinika imasikakanisaaki.

³⁵ Ininiã Xesosi xipokapiretari ia isãpirena:

—Niri iaxitikiri iua atokokana txaiko hĩte, maerekati ãti kamakasaakii hĩtemoni himamaxinĩkaretakaniã hãkixinireẽ — itxa Xesosi.

19

Kiki İtanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; Marko 10.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Ikara inaka atoko Xesosi potorika Kariréia tõpa. Isa Xotéia tõpamoni uini Xotão ipiniã. ² Iuaã itomaneri kãkiti sari iuamoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

³ Pariseoakori apaka sari iuamoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãrina Xesosi:

—Auiritaãka atxiĩti kiki takanapiniro İtanoro, itakanapiniro inirekasaaki? —itxarina.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Hĩte imarotapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori: Kitxakapirĩka merepitipanika ikinipoko Kamakari kamari kãkiti, kiki inini, sito onini apaka ikamari kãkiti.

⁵ Ikara atoko ininiã, kiki takanapari iri, inoro pakini, ãtanorokata auini ãkapani, ininiã ninoa ãtika atoko itx-auana,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁶ Ininiã kona ipi !itxaikauana. ãtika itxauana. Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini –Xesosi txana ninoa.

⁷ Ininiã ninoa pariseoakori pimaãri:

–Ikara atoko ininiã, kinirepa Moisesi paniãtari kiki iõkatsopatiniri aãtsopa, ãtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa?

⁸ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

–Moisesi auiritai hãtanoro hãtakanapini, kotxi paikori hãxinire. Teoso nireẽkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritai hãtanoro hãtakanapini. Txamari kitxakapirika merepitipanika kona kiki takanaparo ãtanoro. ⁹ Ininiã nitxai hãte, kiki takanapiniãro ãtanoro, ãtikata masirãkatoka, iua kamari maerekati. Itakiniãro ãto sito, maerekati apiata ikama, kotxi !imaãkatari Teoso paniãtakiti. Oa itakanapakito taãkari apaka kamari maerekati –Xesosi txana ninoa.

¹⁰ Ininiã imoianariakori ikara ikenakotakasaakina, itxarina Xesosi:

–ãtaniritxi, ãtanorotxi !auiritaãka itakanapakakinina, ininiã erekapiimana imãtaniriuatakanina –itxarina.

¹¹ Ininiã Xesosi:

–Erekapitikari kãkiti ãtanorouatini. ãtikakanoka Teoso kona nirekari ãtanorouatinina. ¹² Ixika auapitika kãkiti mãtanorouatakani. Kotxi ãtikaka kiki auakasaaki, iãtona kona apakata ninoa takiniro sito. Apanakinipekana ikisauakatsikitiko xika kona ninoa posota itakinirona sito. Apanakinipekana kona nirekari ãtanorouatini Teoso auãtetxi ininiãua ãtipirika isãpiretini ãkapani. Teoso manirekakaniãri pite ãtanorouatini, ininiã kona pãtanorouatape –itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(Marko 10.13-16; Arókasi 18.15-17)

¹³ Iposo atoko kãkiti minana amarini Xesosimoni. Inirekarina ninoa kii nopini iuako itakini. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso amarini ãkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auiritana amarini anikinina Xesosimoni. ¹⁴ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

–Hãuiritanako amarini notamoni apokini. Kona hãtokakapena notamoni apokinina. Kotxi kãkiti Teoso auãtetakani amarini atoko itxauana –itxana.

¹⁵ Ininiã iuako itaka ninoa kii nopini. Iposo atoko ãkorape itxa.

ãtokori Ito Txineiroteri

(Marko 10.17-31; Arókasi 18.18-30)

¹⁶ Ātokori apoka Xesosimoni.

—Koerekareri erekarii, kiripa erekari nikama ātipirika Teosokata nauini ĩkapani? —itxari.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kininiãpa “erekari” pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. Teosokata ātipirika pauini pinirekiniã, pika-mariko Teoso paniãtakiti.

¹⁸ —Īkiripa? —itxa.

Ininiã Xesosi:

—!Pokaniuatape. !Pisirĩkape āti ĩtanorokata. !Piĩtiriuatape. Poxiene ! pikamape. ¹⁹ Piri, pinoro pakini pipaxitako. Pitiretanako apanakini, piteka pitiretiniua atokokana, pitxapaniko —itxari.

²⁰ —Nikamapitikari ikara atoko pinakiti. Kiripa apikomoni nikamaã Teosokata ātipirika nauini ĩkapani? —itxari.

²¹ —Ikinika kinirão kamaka pinakasaaki, ikinika pitii pivẽtxitako. Txineiro papakapakito pisika kãkiti matxineirotenimoni. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite. Pitii pivẽtxitaka atoko, notakata sa pitxako —Xesosi txari.

²² Iua ātokori ikara ikenakotakasaaki, isipe. Imatinaninoka itxari ātokori, kotxi kaiãori itii. !Inirekari itii ivẽtxitini. ²³ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Atãopitikara ia nitxai hĩte. Pamimari katxineiroterini auĩtetiniri Teoso. ²⁴ Apikomoni nisãpiretai. Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxana.

²⁵ Xesosi moianariakori ikara ikenakotakasaakina, itsorĩkaãtana. Ninoa uãkatari katxineiroterinimoni txineiro aua, kotxi Teoso apokaerekatana ninoa, ininiã txineiro isika ninoamoni, ninoa uãkatakiti. Ininiã ninoa pimaãri:

—Katzineiroteri maposotakaniãri Teoso tixinemoni isini, kipa posotari iuaã isini? —itxanãtana.

²⁶ Xesosi atamatana. Apakapapiretana:

—Kãkitika kona posotari. Teoso posotari ikinipoko ikamini.

²⁷ Petro misãkiretari Xesosi:

—Atepekana, ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ĩkapani. Ikara atoko aniniã, kiripa ate apakapako? —itxari.

²⁸ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara nitxai hĩte. Nota, hĩtari iaxitikiri niitopãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iuasaaki ikini itixiti amaneri itxauako. Ikinipoko atamatanoko nota hĩtari iaxitikiri iotximere. Iuasaaki hĩte nisãkire kĩpitakanii apaka topãkako auĩtetxi itopanere nopini. Iua iitopaneretxi tosi pakini. Tosi nirimanetxi Isaeo tixine auakani auĩteakori hĩtxauako. ²⁹ Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari paapoko, pitariakori, pitaroakoro. Atxiĩti nota ĩkapani pitakanapari piri, pinoro,

pamarite. Atxiiti pitakanapari pikikiote nota ĩkapani. Ikara pitakanapakasaaki nota ĩkapani, apiata papakapariko. Itori papakapariko. Ikara atoko pininiã nota ĩkapani, âtipirika paua Teosokata. ³⁰ Itori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini õtisaaki poiãorini itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini õtisaaki –itxa Xesosi sãkire.

20

Ova Takakoriãtaã Parĩkauatakani

¹ Xesosi txari:

–Teoso auĩtetxi ininiua ia kakikioteri atoko itxa. Ia kakikioteri takapekari txipokori ova inakoro ikikioteẽ. Ovanoka itaka. Oiõpeka onakasaaki, iua kakikioteri potorika ĩkanõkapanika. Initari parĩkauatakani ova amakanĩ ĩkapani. ² Aõkitakasaakina, ipimaãna: “Hinirekatari parĩkatxi?” itxa.

–“Ari, anirekapitikari,” itxana.

–“Atauako ãtoka txineiro ota pirata kamakori apakata ãti õti pokamara piparĩka ĩki ĩkapani?” itxana.

–“Ari, apakatapitika,” itxana. Kotxi ãtoka ota pirata kamakori iusaaki atão parĩkatxi ĩki ãti õti pokamara kãkiti parĩkauatini ĩki. Ininiã itakaremoni iokanatana iparĩkauatinina ĩkapani.

³ –Novi oarape inakasaaki iuaĩkana ipotorika. Nipokori vẽtxitikoãtaãmoni isa. Iuaã atamatana kãkiti maparĩkauatakani.

⁴ Ininiã imisãkiretana: “Hĩte apaka atxiiti nirekatari hĩparĩkauatini nitakareãtaã, ininiã niĩkitxitai atão inakari hĩparĩka ĩki,” itxa. Ininiã ninoa apaka sari.

⁵ –Apaniãxitepeka inakasaaki iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Itinĩtikitakasaaki iuaĩkana iokanatana apanakini parĩkauatakani itakaremoni. Mitxi isãkire atokokana itxa isãkire ninoamoni. ⁶ Mapiãnikata takotepeka inakasaaki iuaĩkana isa parĩkauatakani initini. Apokapanikana maparĩkauatakani. Ipimaãna: “Kinirepa ia õti maparĩkauatakanika hĩtxa?” itxana.

⁷ –“Kotxi kona kãkiti sikaua parĩkatxi,” itxarina.

–“Nitakareãtaã hĩsa. Iuaã hĩparĩkauata. Hĩte apakapariko hĩparĩka ĩki erekari,” itxana.

⁸ –ĩkanõkapeka inakasaaki kakikioteri akiritari initiri apiari: “Parĩkauatakani pakirita. Piĩkitxitana. Merepanika piĩkitxitana kikata parĩkauatakani. Eereka piĩkitxitana tinĩtikita parĩkauatakani, pitxaãpotako,” itxari.

⁹ –Kikata parĩkauatakani imakinikana apakapari ãtoka txineiro ota pirata kamakori. ¹⁰ Kikiãkini ĩkanõkapanika parĩkauatakani ikara itikasaakina, oãkatarina: “Ate apakaparoko apiatako aparĩka ĩki,” itxamana. ãtoka

txineiro ota pirata kamakoro imakinikana apakapana. ¹¹ Txineiro apakapakana atoko, omanākarauatana. “!Erekari kakikioteri,” itxanātana. ¹² Ininiã ninoa txari iua: “Naia kikata parīkauatakani poiãoka iparīkauatana. Āto oaranoka iparīkauanātana. Ate parīkauata ikiniõtika kapatakariã. Ate parīkauatapitipo, txamari pite ĩkitxitaua ate naia piĩkitxitini atokokana. Kona erekai,” itxarina.

¹³ —Iua kakikioteri apakapapiretana: “Nitiretakini, kona nota misirienetai hīte. Īkanōkapanika nipimaãi: ‘Atauako ātoka txineiro ota pirata kamakori apakata āti õti pokamara piparīka ĩki ĩkapani?’ nitxai mixikanani. Ininiã hīte: ‘Ari, apakatapitika,’ hītxa. Ininiã na nimisirienetai hīte. ¹⁴ Ininiã txineiro nisikakito hanikaika. Haãpokomoni hīsipeka. Nota nirekari niĩkitxitinina hīte tikini parīkauatakani hīte niĩkitxitini iaõka. ¹⁵ Atauako kona erekari nota txineirote ninirekakiti-moni nisikini? Hīte xikotano, erekari nikamini xika,” itxana ninoa.

¹⁶ Xesosi xipokari isãpirena:

—Itori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini õtisaaki poiãorini itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini õtisaaki. Teoso aiatana kaiãopokori kãkiti itixine isinina ĩkapani, txamari poiãonoka iua mereẽ — itxa Xesosi.

Iuaĩkana Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Marko 10.32-34; Arókasi 18.31-34)

¹⁷ Xesosi Xerosareẽmoni ikimaporitakasaaki, akiritana imoianariakori. Ninoanoka imisãkireta.

¹⁸ —Hīkenakotari nisãkire. Xerosareẽmoni asako. Iuaã nota hītari iaxitikiri mĩkapiritaãkako. Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakinimoni nisikaãkako, ininiã ninoa apotitaua. Iuasaakiko ninoa txari: “Okaãkapitikako.” ¹⁹ Eereka ninoa sikano Xoteo minakonimoni. Ninoa napetano. Ixirokittatanona aãpitsaã. Iposo atoko aamina ĩpiriãmitakariã tokakita ninaãkako, oka itxanonako. Ipi āti õtisaaki nõkitikauako, iuaĩkana aua nitxako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako, Xoão Pakini Amanaãkiti

(Marko 10.35-45)

²⁰ Eereka Sepeteo ĩtanoro apoka Xesosimoni. Ominana imi Txiako, Xoão pakini. Ninoa Txiako, Xoão pakini Xesosi moianariakori. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ.

—Atauako ninirekakiti pikaminano? —otxari.

²¹ —Kipa pinireka? —itxaro.

—Ikinimane auĩte pinakasaakia, ninirekari naia ipi namariteni auĩtetxiakori ininiãuana pitekata. Pauritatana pitekata iitopãkinina, āti pikikomoni inini, āti pisaneremone inini? —otxari.

²² Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:

—! Himarotari hamanaãkiti. Mapaõti napa atoko iteene nimisiritaãkako. Atauako hĩposotatari hãtatsiitiniri notakata? — itxana ninoa.

—Aposotapitika —itxarina.

²³ —Atãopitikara hãtatsiirauata notakata, txamari kona notani mereẽna kãkiti nikikomoni, nisanaremoni topãkakani ïkapani. Nirira mereẽpekana ninoa kãkiti notakata topãkini ïkapani — itxana.

²⁴ Apanakini Xesosi moianariakori kenakoenetari Txiako, Xoão pakini amanaãri Xesosi auĩtetxi ininiuana ïkapani, ininiã omanatana. ²⁵ Ininiã Xesosi akiritana ninoa imakinikana iuamoni.

—Himarotari Xoteo minakaniua auĩteakori paniãtari kãkiti ikinika auĩteakori nireẽkiti ikaminina ïkapani. Kona atão itiretana kãkiti. Kãkiti kona kamari auĩtetxiakori mauiritakinini. ²⁶ Kona ninoa auĩtetxiakori atoko !hĩtxape. Atão apiari pininiua pinirekiniã, pimoianatariko apanakini. ²⁷ Apanakini auĩte pininiã pinirekiniã, nitiritxi pitxauako merepanika. ²⁸ Ikara atoko nitxa nota hĩtari iaxitikiri ïkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. ïkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ïkapani, kãkiti nitiretini ïkapani. ïkorapokoriti napoka nipinini ïkapani, kaiãopokori kãkiti mapinakani ïkapani, kotxi nota ïkitxirauata ninoa mapinakani ïkapani —itxana ninoa.

Ipi Mõsiãreni Xesosi Makananitini
(Marko 10.46-52; Arókasi 18.35-43)

²⁹ Xerikoo sitatxiti ipotorikasaakina, itomaneri kãkiti sari Xesosikata, imoianariakori pakinikata. ³⁰ Iuasaaki ipi mõsiãreni topãkanãta kimapori tiniãpo. Xesosi napaãpotini ikenakotakasaakina, akiritana:

—Apiananiri, aãuĩte Taviini apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxarina.

³¹ Kãkiti iuaã pinitana:

—Himaãtako —itxana.

Txamari apiata akirikatana:

—Apiananiri, aãuĩte Taviini apika mekanirii, piamonĩkaua ate —itxarina.

³² Ininiã Xesosi iotoka. Akiritana ninoa mõsiãreni. Apokana iuamoni.

—Kipa hinireka nikaminii hĩte? —itxa.

³³ —Apiananiri, aĩtikapokotini anireka.

³⁴ Ininiã Xesosi amonĩkana. Okina nopini itakari iuako. Iuasaakipeka kõiãrepekana, sa itxana Xesosikata.

21

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Apokana Petxipaxee inakori aapokotxiti, ōtanoxiratari takote Oriva inakori xiratamoni. Iuaā Xesosi iokanatana ipi imoianariakori aapokotximoni.

² —Hīsa ikiraā kaixiti auakari aapokotxitiā. Iuaxiti hāpokasaaki, hāpokaroko xomēta iaxiriākoro oimikata. Hīkoxirikana. Uaimoni miña hītʰxanako. ³ Āti misākiretakasaakii: “Kinirepa hīkaxirikatari pirātxi?” Ininiā hīte: “Apiananiri nirekana,” hītʰxako. Ininiā iua auiritai himininina —itxana ninoa.

⁴ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari ikara atoko inakari. Ininiā iua sāpiretakiti kitxakapirīka atāo inakari apokapeka. ⁵ Iua txari:

Hītʰxariko Xerosareē auakanimoni: “Hātamata. Hīauīte apokaāpota hītemoni. !Kaneenamari. Xomēta nopini iitopākanāta. Xomēta ākiri nopini isaāpota,” hītʰxako ninoamoni,

itxa Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīkapeka.

⁶ Ininiā Xesosi moianariakori sari. Ipaniātakiti iaōka ikamana. ⁷ Ininiā iminaro xomēta oimikata. Itakarina imākana inopinina Xesosi topākini ikapani. Ininiā Xesosi topāka xomēta ākiri nopini. ⁸ Itomaneri kākiti katamēkari imākana kimapori āpo. Apanakini sauakari aāxike. Ikasirīkaxikeāpotarina aāxike kimapori āpo. Ikara atoko ikamana, Xesosi paxitiko oerekinina ikapani. Imākana nopini, aāxike nopini, xomēta napaāpota. ⁹ Kākitipokoni īkiikakani. Kākitipokoni Xesosi tikini īkani. Imakinika saāpotakasaakina, akirikatana:

—Peerekari Tavii apika mekaniri. Teoso posotiirekata īkari, Teoso nireēkiti kamakari iua. Teoso sikariko erekari iuamoni. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaāpokatana.

¹⁰ Ininiā Xesosi apokapeka Xerosareē. Iuasaaki ikinimane Xerosareē auakani tsorīkaāta.

—Kirinapanipa ikira kiki inatari? —itxanātakakana.

¹¹ Kākiti Xesosikata īkani sāpiretana:

—Xesosikara ikira. Teoso sākire sāpiretakari, ikira. Nasaree sitatxitikiri, Kariréia tōpa auakari ikira —itxana.

Pirātxi Vētʰxitakani Omitikiko

(Marko 11.15-19; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

¹² Xesosi ĩroā aiko āki Teoso misākiretikoātaā. Omitikenatana tiitxi vētʰxitakani. Amotiitakani Teoso misākiretikoātaā auakani omitikenata. Ikitakari txineiro vētʰxitakani mesate. Kamoā vētʰxitakani topākini apaka ikitaka.

¹³ Xesosi misākiretana:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako, itxa. Txamari hõte txĩkitakari ia aiko kiĩtiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

¹⁴ Mokirini, kãkiti matĩpokotakani pakini apoka Xesosi-moni Teoso misãkiretiko aikotiã. Erekapeka itxĩkitakana ninoã. ¹⁵ Iuusaaki amarini Teoso misãkiretikoã auakani iteene akirikata:

—Peerekari aãũite Taviini apika mekaniri —itxanãtana.

Sasetotxi aũteakori, kaiõkatsoparerini pakini itikari Xesosi posotiire, kãkiti erekapeka itxĩkitakini. Ninoã kenakotari amarini akiritakiti:

—Peerekari aãũite Taviini apika mekaniri.

Ininiãkara ninoã omanãkarauata. ¹⁶ Ininiã imisãkiretarina Xesosi:

—Pikenakotatari ikara amarini akiritakiti? —itxana.

—Nikenakotapitikari. Hõte atatsopatapekari ia Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Åtokoriakori, amarini pakini, ninoapeka apaka txariko: “Peerekari iua,” itxanako, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Ininiã Teoso sãkire iaõka ninoã kamanãta. Ininiã erekapitikari ninoã akiritakiti —itxa Xesosi.

¹⁷ Iposo atoko itakanapana. Īkorape itxa. Itakanapari Xerosareẽ. Isa aapokotximoni Petãnia inakorimoni. Iuaã itxiaka.

Piko Mina Marito Pirena
(Marko 11.12-14, 20-25)

¹⁸ Katimatinĩkata iuaĩkana Xesosi sari sitatximoni. Ipinipokoriti inatxita. ¹⁹ Atamataro piko mina kimapori ĩtiniãpo. Isa oamoni txipokori itximini ĩkapani. Txamari otsopanani auaro. Iuusaaki itxa:

—Kona kariikaiko —itxaro.

Iuusaakipeka otxiaroka.

²⁰ Imoianariakori ikara itikasaakina, itsorikitaãtana.

—Ī natokopa otxape katimari otxiarokini? —itxanãtana ninoã.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai. Teoso sãkire hãuikiniã, hõte posotari hĩkaminiri mixikanani nikamakiti atoko inakari. Piko mina txiarokini nitxĩkitakini atoko, hĩposota hĩkamini. Teoso sãkire iteene hãuikiniã, apiata hĩkamako. Hĩposotamariko hĩpaniãtiniri ikira ixirata: “Põkitikaua. Ipoamoni oka pitxaua.” Iuusaakipekamako ixirata ipoamoni oka itxamauako.

²² Pite atão pauikiniãri Teoso sãkire, iua pimisãkiretakasaaki, ikinipoko pamanaãkiti Teoso sikai —itxa Xesosi.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Marko 11.27-33; Arókasi 20.1-8)

²³ Xesosi iroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Kãkiti oerekasaaki, sasetotxi auãteakori, kiomãtxiakori pakini apoka iuaã. Ipi-maãrina Xesosi:

—Kipaniãpa pikamari ãkora pikamakiti? Kipa paniãtai? — itxarina.

²⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota apaka pimarauatako hãtemoni. Ætinoka nipimaãiko hãte. Nota pimaãkitiko hãtemoni hããpiretiniãno, nota apaka sãpiretai hãte hãpimaãkiti notamoni, ininiã nisãpiretai nota paniãtakari uãka apaka. ²⁵ Ia nipimaãi hãte: “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxana.

Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—“Teoso paniãtari,” aniniã, “Kinirepa kona hãuikatarisãkire?” Xesosi txamaua eereka. ²⁶ “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, apanakini omanatamaua, kotxi ninoa uãkatarisãkire Teoso sãkire sãpiretakari ininiua.

Ikara atoko itxana imisãkiretakakiniuana. ²⁷ Ininiã apakapapiretana:

—!Aimarotari iua paniãtakari.

Ininiã Xesosi:

—Nota apaka kona sãpiretai nota paniãtakari uãka.

Iri Sãkire Kãpitakari, Iri Sãkire Makãpitakati Pakini

²⁸ —Hãxinikariko ia nisãpiretakitiko: Kiki auari ipi imi. Akiritari anekari. “Namarite uatxa piparãkauata nitakare ova auiniãtaã,” itxari imi.

²⁹ —Ininiã imi anekari: “! Nisapani. ! Ninirekari niparãkauatini,” itxari. Eereka ixinikaxitinãta. “Ari, nisapitikako,” ininiã isa iri takaremoni.

³⁰ —Iua kiki akiritari imi maneritakari. Ipaniãtari iua atokokana. Iua imi: “Ari, nisapitikako.” Txamari, !isari.

³¹ —Ininiã ãkiripa kamatarisãkire? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa kiomãtxiakori, sasetotxi auãteakori pakini apakapapiretari:

—Anekarira.

Ininiã Xesosi:

—Atãopitika nisãpiretai hãte. Kiãtiriri apokako Teoso auãtetxi ininiãtaãua hãte apisapanika. Kanokarero apokako Teoso auãtetxi ininiãtaãua hãte apisapanika. ³² Kotxi Xoão kapatxisarerini apoka hãtemoni. Oerekai erekari kimaporiti. Txamari kona hãte auikarisãkire. Kiãtiriri, kanokarero pakini auikarisãkire. Iuasaaki himarotari ninoa maerekati kamakani takanapiniri imaerekanina. Ikamarina erekarinoka. Hãte itikapekari. Txamari hãte kona takanapari himaerekani. Kona hãuikari Xoão sãkire, ininiã iua kiki sãkire makãpitakati

atoko hĩtxa, kotxi hĩsãkire: “Akĩpitapitikari Teoso sãkire,” txamari kona hĩkĩpitari –itxa Xesosi.

Parĩkauatakani Maerekani
(Marko 12.1-12; Arókasi 20.9-19)

³³ –Āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko nisãpiretai. Hĩkenakota –Xesosi txana.

–Kiki kakikioteri takaro txipokori ova inakoro. Ovanoka itaka. Iposo atoko ipiriketaro. Eereka iuaãtaã ikamari ova katsonakiko. Iposo atoko ikamari aapokotxi õtanori, ikinipoko itakare atamatini ĩkapani. Iposo atoko iĩkitxitana kikiãkini itakare nĩkatakani ĩkapani. Ininiã ninoa nĩkatari itakare. Eereka kakikioteri sari āti itixiti. ³⁴ Ova manapi inakasaaki, iokanatana initiriakori itakare nĩkatakanimoni, ova apakapinina ĩkapani.

³⁵ –Txamari, ninoa maĩkapena initiriakori. Ixirokitatarina āti. Okapirina āti. Āti kai soroã ikiporonakana. ³⁶ Iuaĩkana iua kakikioteri iokanatana initiriakori. Iuasaaki ito iokanata. Mitxirini atokokana itakare nĩkatakani txapena ninoani. ³⁷ Eereka imapotõkire iokanatarari imi ninoamoni. Iuãkatari: “Namarite iua, ininiã ninoa paxitari iua,” itxa.

³⁸ –Txamari, imi atapakasaakina, imisãkiretakakana: “Erepani imi. Maõkari, ininiã okinika itakare kaikotinaua atemoni.” ³⁹ Ininiã imaĩkarina imi. Kikio xiripirexiti anikarina. Iuaã oka itxapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iua takote auakani:

⁴⁰ –Ininiã iua kakikioteri ĩkasaaki, kiãtokopa itxatanako ninoa kikiãkini? –itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã ninoa iua takote auakani apakapapiretari:

–Kakikioteri okanako ninoa maerekati kamakani. Iĩkitxitanako apanakini itakare nĩkatakani ĩkapani, ininiã ninoa sikapitikaroko ova oiõkasaaki –itxarina Xesosi.

⁴² Ininiã Xesosi:

–Hĩte atatsopatapekari ia iõkatsopatakori Teoso sãkire: Kai aapokotxi kamakani kona nirekari āti kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakari itxaua. Teosokara txĩkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni.

Nota hĩtari iaxitikiri iua kai atoko nitxaua. Peerekari Teoso, kotxi nota hĩtari iaxitikiri kãkiti manirekakiniti. Teoso txĩkitakano nota apiananiri nininiãua.

⁴³ –Ininiã nisãpiretai hĩte, Teoso kona hĩauĩte !itxaikauako. Iua mereẽriko apanakini kãkiti inakitiakori ĩkapani. Ninoa kamapitikari Teoso nireẽkiti. ⁴⁴ Apikomoni Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretaua iua kai apiari atoko inakari. Itxari: Kãkiti iua kai nopini irikasaaki, ikarouata iua. Kai kãkiti nopini irikiniã, !auaika kãkiti,

—Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Sasetotxi auñteakori, pariseoakori pakini kenakotakasaakiri ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sãpiretakiti, ninoa ! apokaerekatarina isãpirena, kotxi imarotarina ninoa takari nĩkatakani maerekani atoko inakani itxauana. ⁴⁶ Ininiã ia xika inirekarina imaĩkinirina. Txamari limaĩkarina, kotxi ipĩkarina kãkiti iuaã apotiitakaniua. Kãkitimoni Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari itxaua.

22

Kiiniri Ìtanorouatiko Pirena (Arókasi 14.15-24)

¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauatakasaaki kãkitikata, isãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

² —Teoso auñtetxi ininiãua ia auñtetxi atokokana. Ia auñtetxi kamari kiiniri imi Ìtanorouatini Ìkapani. ³ Ipaniãtari initiriakori akiritinina ikemaĩxitakini kiiniriã ininina Ìkapani. Txamari ikemaĩxitakini ! inirekari ikiiniriteẽ isinina. ⁴ Iuaĩkana iokanatarari apanakini initiriakori ikemaĩxitakinimoni. “Hĩtxanako: ‘Nipokori iposopeka. Nokapekari kema auñte, kema auñte ãkiri pakini. Paĩpepokori. Imakinika niposotapekari. Hĩsapoka kiinirimoni,’ hĩtxanako.” Ininiã ninoa kamari isãkire iaõka.

⁵ —Txamari ikemaĩxitakini ! imaãkapiretarina. Iparĩkamoni isana. Ætikaka sari kikiomoni. Apanakini sari ãtiãtaã ti-itxi ivẽtxitininimoni. ⁶ Apanakinipekana maĩkapena initiriakori, noropata, oka itxapena. ⁷ Iua auñtetxi ikara inakariene ikenakotakasaaki, iteene inaiataua. Iokanatarari isotatoneakori ninoamoni. Ininiã okapena ninoa kokanirini. Iotikapirina ninoa aapoko.

⁸ —Eereka iua auñtetxi akiritana apanakini initiriakori: “Kiiniri namarite Ìtanorouatini pirena iposopeka. Txamari merepitipanika nikemaĩxitakini !erekana. ⁹ Iua atoko ininiã, hĩsa ahoaãtaã, kãkiti napanakiniãtaã. Hĩkemaĩxitana ikini-mane haõkitakini,” itxana ninoa.

¹⁰ —Ininiã isana ahoaãtaã. Ikemaĩxitana ikinimane aõkitakini. Apotiitarina kãkiti itanapoko. Maerekani, erekarini pakini apotiitana. Anikana kiinirimoni, ininiã kãkitipokoni xãpoãkata.

¹¹ —Iua auñtetxi atamatana ikemaĩxitakini. Atamatari kiki mãkatxi Ìtanorouatikosaaki ieretaãkori mieretaãkati. ¹² Ininiã akiritari iua: “Nimoianari, kiãtokopa piĩroã naapoko, kotxi mãkatxi Ìtanorouatikosaaki ieretaãkori kona pieretaka?” Iua kona kasãkireri.

¹³ —Ininiã iua auñtetxi paniãtari initiriakori: “Himaĩkariko. Hĩaxirikariko iuako, ikitinota pakini, anika hĩtxariko mapara.

Piãkatximoni hõkariko,” itxana initiriakori. Iuaãtaã kãkiti txiapatiniãtaã, kãkiti akerakitatsiriĩtiniãtaã.

¹⁴ Xesosi xipokapiretari isãpirena.

—Itomaneri kemaĩtxitakoni. Txamari poiãoka mereẽkoni — itxana ninoamoni.

Homano Auĩte Īkitxitiko Pirena
(Marko 12.13-17; Arókasi 20.19-26)

¹⁵ Ninoa pariseoakori sipeka. Eereka apotiitauana. Imisãkiretakakana. Ixinikaxitinãtarina:

—Anirekari Xesosi kerokiniri isãkire, aãpoĩtiniri ĩkapani. Ininiã kiãtokopa atxatari apimainiri ikerokiniri ĩkapani? — itxanãtakakana.

¹⁶ Ininiã ninoa pariseoakori paniãtana ãtikaka ninoa oerekakini, apaka ãtikaka Erotxi sãkire auiãkani, Xesosimoni isinina ĩkapani. Ininiã isana iuamoni. Imisãkiretarina. Pariseo sãkire iaõka isãpiretana.

—Koerekareri, aimarotari atãoenepitikara pisãkire. Atãoenepitikara pisãpiretari Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani. Pite na pĩkarauata xatiki kãkiti sãkire xika. Ātinoka pisãkire pisãpireta ikinakariti kãkitimoni. Apanakinimoni pisãpiretakiti iuatxikana pisãpiretari apanakininapemoni. ¹⁷ Ininiã pisãpiretaua. Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxarina iua.

¹⁸ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isãkire. Ininiãkara itxana:

—Kinirepa hinirekari nikerokiniri nisãkire? Kona erekai hĩte. Hĩsãkirauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hĩtxa, txamari maerekati hĩkama. ¹⁹ Hõerekano txineiro ota Homano auĩte asikini ĩkapani.

Ininiã iminarona txineiro ota.

²⁰ —Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxana ninoa.

²¹ —Ari, Homano auĩte —itxana.

—Ininiãkara hĩsakariko Sesamoni iua nakiti. Hĩsakariko Teosomoni iua nakiti —Xesosi txana ninoa.

²² Ikara apakapapirenatxi ikenakotakasaakina itsorĩkaãtana.

—Paimatireri iua —itxanãtakakana.

Ininiã itakanaparina, sipeka itxana.

Ipĩkari Ōkitikiniua Mauikakoni
(Marko 12.18-27; Arókasi 20.27-40)

²³ Iua õtisaakipeka ãtikaka satoseo apoka Xesosimoni. Satoseo inakoni !auikari ipĩkani iuaĩkana õkitikiniua.

²⁴ —Koerekareri, Moisesinira oerekari ia sãkiretxiti: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipĩpekarini uãka,” itxa Moisesini. ²⁵ Setxi itaritxiakori aua

mitxi ïkorapokoriti. Apia anekatakari ïtaniriuata. Eereka ipïpe meenetika, ininiã itari takaro iuani tikinitakito. ²⁶ Iua atokokana iua itari ipïpe meenetika. Äti itari iuaïkana takaro iuani tikinitakito. Txamari iua atokokana ipïpe meenetika. Iua atokokana txaãpota ikinika itariakori. ²⁷ Eereka oa sito apaka opïpe. ²⁸ Ininiã ipïkani iuaïkana ökitikasaakia iuaïkana auãki ininina, ïkiripa öïtaniri aua oakata iuasaaki? Kotxi ikinimane ninoa setxi itariakori takapekaro oa –itxarina iua.

²⁹ Ininiã Xesosi:

–Hïte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso säkire iökatsopatakori. !Himarotari Teoso posotiire apaka. ³⁰ Ipïkani iuaïkana aua inakasaaki, kona ninoa ïtaniriuataika. Teoso nitiriakori iaxitikini atokopeka itxanako. ³¹ Hïte ! auikari ipïkani ökitikiniua iuaïkana auãki inini. Atauako kona hätatsopatapanikari Teoso säpiretakiti hïtemoni? Iara isäpiretai:

³² Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota, itxa Teoso. Ininiã Apraão, Isaki, Xakoo pakini auãkipanika itxana, kotxi auãki inakani Teosonera iua. Ninoa uatxa auãki inakani, kotxi kona ipïkani Teosoneni Teoso –itxa Xesosi.

Iuasaaki kãkitipokoni kenakotari ikara Xesosi säkire. ³³ Xesosi säkire ikenakotakasaakina, itsorïkaätana, kotxi paimatireri Xesosi apakapapiretakiti satoseoakorimoni.

Teoso Paniãtakiti Apiari Akamini
(Marko 12.28-34)

³⁴ Xesosi ïkiteritika apakapapiretari satoseo pimainiri, ininiã satoseo ! ipimarauataika. Pariseoakori kenakotari ikara, ininiã apotiitauana. ³⁵ Pariseo, Moisesi säkire oerekakari, iua nirekamari Xesosi kerokiniri isäkire. Ininiã ipimaãri:

³⁶ –Koerekareri, ïkiripa Teoso paniãtakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireëkiti akamini? –itxa.

³⁷ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

–“Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireëkitiã, ikini päkixinireë, ikinipoko pixinikakitiã pakini.”

³⁸ Ikara atoko inakari Teoso merepitipanika paniãtaua akamini. Ia ipaniãtakiti akamini apiari itxaua. ³⁹ Iuaïkana Teoso paniãtaua. Ia ipaniãtakiti apaka apiari. Merepanika ipaniãtakiti akamini atoko itxa. “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko äti.” ⁴⁰ Iteene atiretiniãri Teoso, iteene atiretiniãri äti, ininiã akamapitikari apanakini Teoso paniãtakiti, Moisesinimoni isäpiretakiti. Iteene atiretiniãri Teoso, iteene atiretiniãri äti, ininiã akamapitikari Teoso säkire säpiretakani paniãtakiti apaka –Xesosi txari iua.

*Teoso Mereēkiti Tavii Apika Mekaniri**(Marko 12.35-37; Arókasi 20.41-44)*

⁴¹ Pariseoakori apotiitapanikaua inakasaaki, Xesosi pi-
maāna ninoa:

⁴² —Teoso mereēkiti pisāpiretano. Kiripa apika mekaniripa
iua? —itxana ninoa.

Ninoa apakapapireta:

—Ari, Taviini apika mekanirira —itxana.

⁴³ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ininiā, kinirepa Erekarī Matamatakoti ka-
masākiretari Tavii: “Teoso mereēkiti niauūte itxaua,” ina
sākiretini? ⁴⁴ Kotxi Tavii txari:

Apiananiri misākiretari niauūte: “Nota kikomoni
piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori.
Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua,”
Apiananiri txari niauūte,

itxa Taviini. ⁴⁵ Ininiā Tavii akiritari Teoso mereēkiti “niauūte.”
Ikara atoko ininiā, kiātokopa itxa Teoso mereēkiti Taviini
apika mekaniri ininiāua? —Xesosi txari pariseoakori.

⁴⁶ Kona imarotarina, ininiā kona kasākirena ninoa. Ikara
eereka kona kākiti pimarauataika Xesosimoni, kotxi ipīkarina
Xesosi imarore.

23*Xoteo Auūteakori Maerekani**(Marko 12.38-40; Arókasi 11.37-54; 20.45-46)*

¹ Ininiā Xesosi misākiretana imoianariakori, itomaneri
kākiti iuaā auakani apaka. ² Ia atoko isāpiretana:

—Kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini, Moisesini sākire
oerekakani itxauana. ³ Ininiāra ikinika kaiōkatsoparerini,
pariseoakori pakini paniātakiti hīkamako, kotxi ninoa
sāpiretari Moisesini sākire Teoso oerekakiti. Ikara erekari.
Txamari kona ninoa kamari Moisesini paniātakiti. Ikara
!erekari. Ininiā ninoa kamakiti atoko !hīkamape. Kotxi
isākirena erekari, txamari ikamakitina !erekari. ⁴ Ninoa
kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini, kiki ia atoko inakari
ninoa. Ia kiki takari iminani imoianariakori porikiā, txamari
iuaka na xatiki nirekari iporikitiniri. Kaiōkatsoparerini,
pariseoakori pakini, ikara kiki atoko itxana. Ninoa paniātakiti
iua iminani atoko itxa.

⁵ —Pariseoakori kamari erekari apanakini atamatini
īkapaninoka, ereka ininina apanakini uākatini īkapaninoka.
Himarotari kākiti ieretakarī Teoso sākire iōkatsopatakori
aākoana xapitikiri āki. Eereka iaxirikarina iteētaāna,
iuakonotaāna pakini. Ninoa kaiōkatsoparerini, pariseoakori
pakini takari aākoana mitari apanakini atamatini īkapaninoka.
Paītanori itsarāpe imākana apanakini atamatini īkapani.

⁶ Kiinirisaaki ninoa nirekari kākiti potxitiniātaã iitopākinina. Aiko āki Xoteoakori apotiitiniātaãua inirekarina kākiti potxitiniātaã iitopākinina. ⁷ Apokaerekatarina okapiretikona ipaxitikona kienatxi vētxitikoātaã. Apokaerekatarina kākiti akiritinina: “Koerekareri” inikona.

⁸ —Txamari, ātinani hīte oereēkari txaua, Teoso mereēkitira iua. Koerekareri hiniko ! hāuiritapeko, kotxi himakinikara hītaritakakaua. ⁹ Kona ĩkorapokoriti auakari “niri,” ! hītxape, kotxi ātinani aĩri auari iaxiti auakari. ¹⁰ Apaka apanakini akiritinii “aāũte,” ! hāuiritapeko, kotxi ātinani hīauĩte. Teoso mereēkiti itxaua. ¹¹ Auĩtetxi pininiua pinirekiniã, apanakini nitiri atoko pitxauako. ¹² Iua “Auĩtetxi nitxaua,” inakari, Teoso txĩkitakariko nitiritxi itxauako. Iua “Nitiritxi nitxaua,” inakari, Teoso txĩkitakariko auĩtetxi itxauako.

Xoteo Auĩteakori Misiritaãkako
(Marko 12.40; Arókasi 11.37-44, 52; 20.47)

¹³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hīkamari hīsãkire iaōka. Kinirão ĩroãkari apisapanika aapokotxi tore totakani atoko hītxa, kotxi hīte iotokakari kākiti Teoso sãkire atão auikini, ininiãkara hīte iotokakari kākiti ĩroini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Hīte kona ĩroã. Apaka kona hīte auiritana kinirão ĩroãkani. ¹⁴ Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hīkamari hīsãkire iaōka. Hīte mixirikari tikinitakoro aapoko. Himisirienetana. Teosokata hīsãkirauatakasaaki, itori sãkiretxi hīkama apanakini, “paimatirena” inini ĩkapaninokara. Ikara xika himisiritiko apiatako.

¹⁵ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hīkamari hīsãkire iaōka. Hīte sari ōtakoxiti. Hīpiriātari kãuaãri. Imiriĩ ōtakoxiti hīsa, hīsãkire auikakari hinitini ĩkapani. Ātinoka hīsãkire auikakari auiniã, iuaritika hīsa iuaxiti. Eereka hōerekari iua ikinipoko himarotakiti. Eereka hīte maerekani xika, iua kiki maerekani apiatako. Isapitika hītekata maerekani misiritikoātaã.

¹⁶ —Erepaniko hīte. Mōsiãreni atoko hītxa, iuaritika hinirekari hōerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. ! Hīposotari. Hīte oerekari apanakini ia hīsãkire: “‘Ia nikamapitikako’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti pakiriuãkatakasaaki, pimamakaniãri, kona pimisiritaãkako,” itxa hīte sãkire. Iuaĩkana hīte sãkire: “‘Nikamapitikariko,’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti āki auakaro oro pakiriuãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Ikara pimamakanisaaki, pimisiritaãkako,” itxa hīte sãkire.

17 —Hïte mōsiāreni atoko. Kona kiïkitei hïte. Ìkiripa apiari? Orokani? Teoso misākiretiko aikotikani? Teoso misākiretiko aikoti apiari, kotxi oa oro aiko āki aua, ininiā aiko txïkitakaro oro Teoso nakito oniniāua.

18 —Hïte oerekari apanakini ia hīsākire apaka: “Nikamapitkariko’ pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā pakiriuākatakasaaki, pikamaenetakiti pimakamakaniā, kona pimisiritaākako. ‘Nikamapitikako’, pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā nopini takakori pakiriuākatakasaaki, pikamapitkariko pikamaenetakiti. Pimakamakanisaakiri, pimisiritaākako,” itxa hïte sākire.

19 Hïte mōsiāreni atoko hïtxa. !Kiïkitei hïte. Ìkiripa apiata? Sikakorikani? Sikakori takikoātaākanî? Sikakori takikoātaā apiata, kotxi sikakori inopini takikosaaki, iusaakipeka Teoso nakitipeka. Ininiā sikakori takikoātaā txïkitakari sikakori Teoso nakiti ininiāua. ²⁰ Ininiā pisāpiretakasaakiri Teoso pikamaenetakiti, Teoso sikakori takikoātaā pakiriuākatiniā, iuatxikana iua nopini auakari pakiriuākata. ²¹ Pakiriuākatakasaakiri Teoso misākiretiko aikoti, iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi iua aiko āki aua. ²² Pakiriuākatakasaakiri Teoso tixine, ininiā iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso topākini. Iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi Teoso topākini nopini iitopāka Teoso.

23 —Erepaniko hïte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorîi pakini. Hīsākire atxiïti erekari, txamari kona hïkamari hīsākire iaōka. Ipixini hinakiti hïsikari Teosomoni. Tesi hïtii auiniāi, hïsikari āti Teosomoni. Tesi txineiro ota auiniāi, hïsikari āto Teosomoni, hïtxaāpota. Ikara hïkamakiti erekari. Nipokori koke, oteraā, erva tosi, komínio, axapitikiri inakari, iuaritika ipixini hïsika Teosomoni. Ikara Teoso paniātakiti hïkamapitika. Txamari, Teoso paniātakiti apiari !hïkama, kotxi !hïkamari atāo apanakinimoni. !Hiamonïkana apanakini. Hïkamaenetakiti !hïkama. Ikinika Teoso paniātakiti hïkamako. ²⁴ Mōsiāreni atoko hïtxaua, iuaritika hinirekari hōerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. !Hïposotari. Himakatzakaro xikiri iāriā āki komokakaro, txamari hïxirapoataro kamero, kotxi Teoso paniātakiti poiāori hïkama, txamari ipaniātakiti apiari kona hïkama.

25 —Erepaniko hïte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorîi pakini. Hīsākire atxiïti erekari, txamari kona hïkamari hīsākire iaōka. Hōeretari hïito maparakiri, txamari hākixinireē !erekari. Papotxinanii, patirenanii, païtirii. ²⁶ Hïte pariseoakorîi, mōsiāreni atoko hïtxa. Merepitipanika himakatzakariko maerekati hākixinire auakari, ininiā hïito erekatzikana. Hākixinire ereka ininiā, hïkamakiti ereka apaka.

²⁷ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Kai auīte iriko, ipīkari takikoātaā atoko hītxa. Mapara txīta kasarori minapaākapeka, ininiā mapara peerekari. Txamari, iriko āki ipinakari api, arakapoakatakari aua. ²⁸ Iua atokokanera hītxa. Kākiti uākatai hīte atāo inakarinoa kamakani hininiua, kotxi hinopini ererini hītxa. Txamari, hāxixinire !ereri, kotxi maerekatinoka hīkama. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka —itxa Xesosi sākire.

Xoteo Auīteakori Misiritiko
(Arókasi 11.47-51)

²⁹ Iuaīkana Xesosi sākiraūata:

—Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Hīkamari akauari Teoso sākire sāpiretakanini ikapani. Peereri akauari hīkama. Hīkamari akauari ipīkani atāo inakarinoa kamakani ikapani. Txīta himinapa akauariā. Aāui hītaka iuaātaā. ³⁰ Hītixari: “Kitxakapirīka aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakani. Atepitika auaākamako iusaaki, konimako ate okana ninoa,” hītxa. ³¹ Teoso sākire sāpiretakanini okakani mekaniriakori hītxa hīte. Kotxi hītekara txari: “Aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakani.” Hīte maerekati kamakani ninoa atokokana hītxa. ³² Hātokiriakorini mipotorikari Teoso sākire sāpiretakani okinina. Hīte xipokapanikanako ātikaka kaikotakani Teoso sākire sāpiretakani.

³³ —Imini atoko hītxa. Imini anaakori atoko hītxa hīte. Himisiritaākapitikako maerekani misiritikoātaā. Himitekini ! auari. ³⁴ Ininiā nisāpiretai hīte. Niokanatanapanikari hītemoni Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena imarotakani, koerekarerini pakini niokanata hītemoni. Txamari ātikaka hōka, aamina ipiriāmitakari nopini hītōkakitana apanakini. Apanakinipekana hīxirokitata aiko Xoteo apotiitiniātaāua. Eereka hāsikatikinitana ninoa āti sitatxitimoni sikani, eereka āti sitatxitimoni, eereka āti sitatxitimoni hītxaāponāta ninoa hāsikatikinitini. ³⁵ Ininiā hīte misiritaākako ikinika atāo inakari kamakani okiko xika. Kitxakapirīka Apeo inakorini okapeēka. Atāo inakari kamakari iua. Ikinimane okapekoni tikinimoni okapeēka Sakariani, Parakia ākiri. Iua Sakariani okapeēka sikakori takikoātaā takote Teoso misākiretiko aikoti āki. ³⁶ Atāopitikara nisāpiretai hīte. Kākiti uatxa auakani apakapariko misirikaretxi ninoa erekarini okapekoni xika — itxa Xesosi sākire.

Xerosareē Xesosi Tiretini
(Arókasi 13.31-35)

³⁷ Iuaīkana Xesosi sākiraūata:

—Xerosareẽ auakanii, Xerosareẽ auakanii, hĩte okapekana Teoso sãkire sãpiretakani. Kai soroã hĩkiporonakana ninoa hĩtemoni Teoso iokanatakini. Kaiãokatani ninirekamari ninĩkatini, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hĩte. Txamari ! hãuiritano nota nĩkatini. ³⁸ Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso ! auaika hĩtekata. ³⁹ Nisãpiretai. Ia õti hãtamatanano, eereka ! hãtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Apiananiri posotiireẽ ĩkarimoni,” hinakasaaki, iuasaakinanirako hãtamatanoko nota —itxa Xesosi.

24

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Marko 13.1-2; Arókasi 21.5-6)

¹ Teoso misãkiretiko aikoti Xesosi potorikasaakipeka, imoianariakori apoka iuamoni.

—Patamata. Peerepokori aikoniri —itxarina.

² Ininiã Xesosi:

—Ari, hãtamatatari ere aikoniri? Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Koniko kai kaikotapani ãti kai nopini. Imakinika kai irikaãkako —itxana.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Marko 13.3-13; Arókasi 21.7-19)

³ Iposo atoko Xesosi sari oxiratarimoni, Oriva inakorimoni. Iuaã topãka itxa. Imoianariakori sari iuamoni. Ninoanoka auari iuaãtaã.

—Pisãpiretaua kirisaakiparako aiko Teoso misãkiretiko irikataãkako. Natokopa ininiãparako ate inarotatari pite kaiama kanapirikape pinini? Natokopa ininiãparako aimarotatari itixi xipokini õti kaiamapeka inini õti? —itxarina Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Erepaniko. !Hãuiritapena apanakini misirienetini. ⁵ Kotxi apokako kãkiti itomaneri “Teoso mereẽkiti nitxaua nota,” inakani. Ninoa misirienetana itomaneri. ⁶ Hĩkenakopiretariko neenamatzixi ene uaimoni, õtakoxiti apaka. Iuaritika ! hĩpĩkarauatape. Kotxi auapitikako neenamatzixi. Txamari itixi xipokini õti !apokapanika. ⁷ Ikara inakari apisapanika, ãti uãka neenamauatako ãti uãkakata. Apanakini auĩte inirimanekata neenamauatako apanakini auĩtekata inirimane pakinikata. ãtiãtaã kãkiti inikoriãriko natxi. ãtiãtaã amianari inokanako kãkiti. ãtiãtaã itixi iakeẽkatakako. ⁸ Ikara atoko itxako misirikaretxi potorikini. Sito amarini tsii atoko itxako iuasaaki.

⁹ —Iuasaaki hĩte maĩkaãkako, himisiritiko ĩkapani. Iposo atoko oka hinaãkako. Nisãkire hãuikini xika ikinimane omanataiko hĩte. ¹⁰ Iuasaaki itomaneri ! auikaikari

Teoso sākire. Itakanapapekarina Teoso kimapore. Imīkapiritakakanako. Omanatakakanako. ¹¹ Apokako kākiti “Nota Teoso sākire sāpiretakari nitxaua,” inakari. Txamari kona atāo. Ninoa misirienetanako itomaneri kākiti. ¹² Kākiti turetiko poiāotako, kotxi maerekanitxi iarikako ikini itixitimoni. ¹³ Iuasaaki kākiti mīteenekiniāri misirikaretxi, imatakanapakaniāri Teoso sākire, auapikako ātipirika Teosokata. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari, Teoso auñtetxi ininiāua, sāpiretaākako ikini itixiti auakani, ikini kākītiti imarotiniri ikapani. Ikara inakari auaāka atokoikarako itixi xipokini ōti apokako.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(Marko 13.14-23; Arókasi 21.20-24)

¹⁵ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Hīte itikariko iteene maerekati kamakari timini aiko Teoso misākiretiko āki. Kitxakapirīka Tanieo inakori, Teoso sākire sāpiretakari, sāpiretapekari ikara ene. Hīte ia atatsopatakani, himarotariko ikara. ¹⁶ Ikara atoko inakari hītikasaaki hīte ĩkorapokoriti Xotéia auakani, oxiratarimoni himitekako. ¹⁷ Ikara ōti apokasaaki haāpoko nopini hāuiniā, katima hītxako himitekini. ! Apakata haāpoko āki hītii himakatzakini. ¹⁸ Kikio hīparīkauanātakasaaki, hāapokomoni ! hīkanapiripe himāka hāpini ikapani. ¹⁹ Ikara ōti apokasaaki, kamixironi, kaxitakareroni pakini iteene atatsiitariko. Pasāpaniri ninoa mitekini. ²⁰ Hamanaāriko Teoso katxīkareri mauakani himitekini ōtisaaki. Hamanaāriko tomatiko ōtisaaki ikara inakari mauakani ikapani. ²¹ Kotxi ikara mitekatzki ōtisaaki kākiti iteene atatsiitariko imisiritiko. Ikara ōti apisa kākiti !imarotari iteene imisiritiko. Itixi kamikosaakipanika ! auari ikara atoko inakari misirikaretxi. Ikara mitekatzki ōti napaāka atoko kākiti ! imarotaikari iteene imisiritiko. Ikara ōti apiatakako kākiti misiritiko. ²² Teoso poiāotakari iua ōti ikinipoko kākiti mapinakani ikapani. Ito ōti ininiā, kākiti ! auaika. Ipoiāotakari iua ōti, kotxi itiretana kākiti imereēkini.

²³ —Iuasaakiko āti: “Ia kiki Teoso mereēkiti aiātapakiti inakari,” inakasaakii, ! hāuikapiri. Ātipekana: “Ikira Teoso mereēkiti inakari,” inakasaakii, ! hāuikapiri. ²⁴ Kotxi apokako kākiti paxirari kamakari, “Teoso mereēkiti hiātapakitino nota,” inakari, “Teoso sākire sāpiretakari nitxaua nota,” inakari. Ninoa kamariko posotiiretxi kākiti tsorikitaātini ikapani. Inirekarina kākiti Teoso mereēkini imisirienetinina. ²⁵ Hīkenakota. Nōtākikai hīte ikara inakari apokini ōti apisa.

²⁶ —Hīte sāpiretikosaaki: “Hīkenakota. Teoso mereēkiti aiātapakiti āparaā makipakaniātaāpekarari,” hinikosaaki, ! hīsipe iuaā. Hīsāpiretikosaaki: “Iriko ākirari iua,” hinikosaaki, kona hāuikapiri. ²⁷ Kotxi nota hītari iaxitikiri

nikanapiriākasaaki, ! ikara atokoni nitxa. Mēkokari atoko itxa nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, kotxi mēkokari atokatxi pokīkinimoni imēkoka, isapitipo atokatxi ereēkokinimoni, ininiā ikinimane itikariko. Iua atokokana nota hītari iaxitikiri napokini. Ikinimane itikanoko nota.²⁸ Aātamatakasaakiri maiori apotiitiniua, aimarotari ipīkari iuaātaā auini. Iua atokokana nota kanapiriākasaaki, ikinimane imarotari napokini.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Marko 13.24-27; Arókasi 21.25-28)

²⁹ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Apikomoni nisāpiretai nikanapiriini pirena. Iua inikoriākori napaka atoko, atokatxi piākako. Kasiri kona ponikaikako. Iōriki iaxitikero irikako. Iaxiti iōriki auiniātaā auakari iakeēkatakako.³⁰ Iuasaaki Teoso takaōtxikare auako iaxiti, nota hītari iaxitikiri kaiamapeka uai nikanapiriini himarotini ikapani. Ikara atoko inakasaaki, ikini kākititi itixi auakani txiapatakako, kotxi ninoa atapanoko nota kākiti itari iaxitikiri katxiāri āki nikatxakaāpotini. Nitapararitika napoākatakako, kotxi ikinimane auīte nitxauako iuasaaki. Niotximerekata nikatxakaāpota.³¹ Okenakotaākako koitxi mitaro, trōpeta inakoro. Iuasaakipekako niokanatanana ninitiriakori itixi iaōka kākiti Teoso mereēkini apotiitakani ikapani.

Piko Mina Pirena

(Marko 13.28-31; Arókasi 21.29-33)

³² Xesosi sāpirenauatapanika:

—Nisāpiretai sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ikapani. Pooīoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoī apokanapanoka,” hītxa.³³ Iua atokokana, ikara misirikaretxi mixikanani nisāpiretakiti hītikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini.³⁴ Ia nisākire atāo. Itixi auakani ! ixipoka ikinipoko nisāpiretakiti mapokakani apisa.³⁵ Iaxiti xipokapitikako. Īkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sākire lixipoka.

Kākiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi

(Marko 13.32-37; Arókasi 17.20-37)

³⁶ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Kākiti ! imarotari ikara ōti, nota hītari iaxitikiri nikanapiriini ōti. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka ! imarotari ikara ōti. Nirinanira imarotari.³⁷ Nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, kitxakapirīka Noee auakasaaki atoko itxako.³⁸ Xirataātxi apisa ikinimane nipokota, iāta itxa. Kiki, sito ĩtaniriuata. Ikara atokokanera itxa Noee maporo

ãki iereētini õti. ³⁹ Ikara apisa !imarotarina ipininina tĩkane. Mokatanitika xirataãtxi apoka, ikinikana xipoka itxana. Nota hĩtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki, iua atokokanerako itxa, ininiã iposope hĩtxako.

⁴⁰ —Iuasaaki nikanapiriini õtisaaki, ipi kiki parĩkauanãta kikio. Teoso nitiri iaxitikiri anikariko ãti, ãti kaikota itxako. ⁴¹ Ipi sito atarokiri kamakani, ãto anikaãkako, ãto takanapaãkako. ⁴² Ininiã iposope hĩtxako, kotxi kona himarotari hĩauĩte kanapiriini õti. ⁴³ Hĩxinikariko. Kaapokori imarotaãkamariko kiĩtiriri apokini õti, !imakamako. !Auiritamariiko kiĩtiriri anikiniri itii. ⁴⁴ Kiĩtiriri apoka kãkiti miãtapakinitipanika. Iua atokokanerako nota apokako himimarotakinitipanikarako. Ininiã iposope hĩtxako nota hĩtari iaxitikiri hiãtapini —itxa Xesosi sãkire.

Nitiritxi Erekarĩ, Nitiritxi Maerekati Pakini
(*Arókasi 12.41-48*)

⁴⁵ —Ininiã Teoso nitiriakori erekarini hĩtxauako. Nisãpiretai nitiritxi kimaroreri inakari, kotxi iua kĩpitari ipatrãote sãkire. Iuakara ipatrãote paniãta, apanakini initiriakori inĩkatini ĩkapani. Isikakienatana ipatrãote nitiriakori, nipokori sikiko manapi. ⁴⁶ Iua initiri poxokoniuata ipatrãote paniãtakiti iaõka ikaminiã, ipatrãote apokasaaki iposope itxa. ⁴⁷ Atãopitikara nitxai hĩte. Iua patrão paniãtariko iua initiri ikinika inakiti inĩkatini ĩkapani. ⁴⁸ Nitiritxi maerekatipekana xinikari: “!Katimari ikanapiriã nipatrãote,” itxa. ⁴⁹ Ininiã apanakini nitiritxi ixiroka. Inipokota, iãta poãtakanikata. ⁵⁰ Ininiã ipatrãote kanapiriãko imiãtapakinitipanika. Ikanapiriãko initiri mimarotakinitipanika. ⁵¹ Ininiã ipatrãote xirokitatariko aãpitsãã. Iposo atoko imisiritaãkako maerekanikata, “Erekapitikaua ate,” inakanikata. Iuaã kãkiti txiapata, akatsatsiriĩtaua ãtipirika. Ininiã ikara nitiritxi maerekati atoko kona hĩtxape —itxa Xesosi sãkire.

25

Tesi ãtokoroakoro Pirena

¹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Ia nisãpirena oerekai Teoso auĩtetxi ininiãua. Tesi ãtokoroakoro kosekari tirikapi. Isana kimaporiã. Iãtaparina ipatrãotena. Iua inapanikako kiinirimoni ĩtanorouatini ĩkapani. ² Sĩko ãtokoro kiĩkiterini, sĩko miĩkiteni. ³ Miĩkiteni anikari tirikapi koana, txamari ! anikarina tirikapiã. ⁴ Kiĩkiterini anikari tirikapi koana. Apaka anikarina tirikapiã. ⁵ Ipatrãotena !katimari apokini. Ininiã itaponoka ininiãna, imakanãtana.

⁶ —Apanīkanōka ikenakotarina: “Apokanapanoka. Hīsapoka. Hāpiākatari.”

⁷ —Ininiā ātokoroakoro ōkitikaua, tirikapi iopotokaka, sa itxana. ⁸ Ninoa miikiteni amanaāri kiikiterini tirikapiāte, kotxi miikiteni tirikapite oakaarita.

⁹ —Kiikiterini apakapapiretana: “Kona. Tirikapiā ate nakiti !apakata hīte īkapani. Ate īkapaninokara apakata. Hīsa tirikapiā vētxitakarimoni. Hiamotariko.”

¹⁰ —Ininiā ninoa miikiteni sari tirikapiā iamotinina. Ninoa sikasaaki, ipatrāotena apoka. Ātokoroakoro iposope inakani ĩroā iuakata aapokotxi āki ĩtanorouatakari kiiniritiā. Itore totaāka.

¹¹ —Eereka ātokoroakoro tirikapiā amotakani kanapiriā. Ninoa akirita: “Patrāo, patrāo, pimatakakinaua itore aĩroini īkapani,” itxana.

¹² —Ipatrāotena apakapapireta: “Hīsipeka. Atāo nisāpiretai. ! Nimarotai hīte.”

¹³ Xesosi sākirauata:

—Erepaniko. Iposope hītxako, kotxi ! himarotari nota hītari iaxitikiri kanapiriini ōti. ! Himarotari amonikitaauako napokini —itxa Xesosi.

Ipi Āti Pakini Nitiritxiakori

(Arókasi 19.11-27)

¹⁴ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Nikanapiriini ia atoko itxapaniko. Kiki aiamatapeka ōtakoxiti āti itixitimoni isini īkapani. Ininiā akiritari initiriakori. “Hinīkatariko ikini nitii,” itxana. ¹⁵ Isikari initiri apia imaroretakari txineiro ota sīko mio. Āti initiri isika txineiro ota ipi mio. Āti initiri poiāoka imarotakari ātika mio txineiro ota isikari iua. Eereka sipe itxa.

¹⁶ —Sīko mio apakapakari amotari tiitxi, eereka vētxita itxari. Ikara atoko ininiā apakaparo txineiro ota tesi mio. ¹⁷ Iua ipi āti mio apakapakari iua atokokana itxa. Iua apakaparo ipi ipi pakini mio txineiro ota. ¹⁸ Iua ātika mio txineiro ota apakapakari, ikisakari kipatxi, taka itxaro txineiro iua aariko āki. Ikataro ipatrāote txineirote.

¹⁹ —Eereka okananixiti inaka atoko ipatrāotena kanapiriā. Akiritana: “Kiātokopa hītxataro nitxineirote?” itxana. ²⁰ Iua sīko mio apakapakari minari tesi mio. Iua sāpiretari ipatrāote: “Patrāo, pite sikano sīko mio txineiro ota. Patamata. Napakapari apikomoni sīko mio txineiro ota pite īkapani,” itxa.

²¹ —Ipatrāote apakapapiretari: “Erekapitakai pite. Erekarini nitiritxi pitxaua. Erekarini pinīkatiniro nitxineirote. Erekapitikari pinīkatiniroi poiāoka nisikinii. Ininiā nauiritaiko ito-maneri pinīkatini. Ininiā pipoxokoniuatako notakata,” itxa.

22 —Iua ipi mio ota apakapakari apoka. Iminaro ipi ipi pakini mio. Isāpiretari ipatrãote: “Patrão, pite sikano ipi mio txineiro ota. Patamata. Apikomoni nota apakaparo ipi mio txineiro ota pite ïkapani,” itxa.

23 —“Erekapitikai pite. Erekarini nitiritxi pitxaua. Erekapitikari nitxineirote pinïkatini. Erekarini poiãoka pinïkatini. Ininiã itomane nitakanapako pinïkatini ïkapani. Ininiã pipoxokoniuatato notakata,” itxa.

24 —Eereka iua ãtika mio txineiro ota apakapakari apoka. Iua sãpiretari ipatrãote: “Patrão, nimarotai pite. Pataparaxinirei pite. Pite amotari pikiena, kotxi kona pite takarauata. Pite apari pikiena pimaparïkauatakaniãtaã. 25 Nipïkarauatiniã, nikipataro pitxineirote kipatxi ãki. Patamata. Oia pitxineirote,” itxa.

26 —“Nitiritxi maerekati iareri pitxaua pite. Pimarotari niamotiniri nikiena, kotxi ! nitakarauata. Pimarotari nota apari nikiena nimaparïkauatakaniãtaã. 27 Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparïkauatini, kinirepa kona pisikatari nitxineirote pãkomoni? Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriãkasaaki,” itxa.

28 Ininiã ãti ipaniãta:

—“Pimakatxakariko iua mio ãtika mio auakiti. Tesi mio txineiro ota auakitimoni pisika. 29 Kotxi apikomoni isiãkako iua itomaneri auakiti, ininiã apiata auinariko iua. Iua poiãoka auakiti, inakito mixirikaãkako. 30 Ia ninitiri iareri hõka mapara piãkatximoni. Iuaã kãkiti txiapata. Akerakitatsirïta itsii xika.”

Ikinimane Apotiitaãkako Xesosi Apisatoõ

31 Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Nota hïtari iaxitikiri nikanapiriãkasaaki auïtetxi ninakasaakia, ikinika Teoso nitiriakorikata, niitopãkako auïtetxi itopanere nopini. Peerekari iusaaki. Ikinimane paxitanoko nota. 32 Ikini uãkati kãkiti apotiitaãkako nota apisatoõ. Iusaaki nikaiarikitanako ninoa. Soti auïte, kapra pakini piratakari ipiraakori koketakaniaua ikaiarikitatini atokokanera, nota hïtari iaxitikiri kaiarikitatana ikinimane kãkiti. 33 Pirãtxi piratakari takiniri soti auïte ikikomoni, itakiniri kapra isanaremoni, iua atokokanera nota hïtari iaxitikiri takari kãkiti erekarini nikikomoni. Kãkiti maerekani nitaka nisanaremoni.

34 —Eereka nota kãkiti auïte txanako ninoa kãkiti erekarini nikikomoni auakani: “Niri sikari erekari hïtemoni. Hina. Hïroã auïtetxi nininiãtaãua. Ia auïtetxi nininiãtaãua maïamatapeëkaika hïte ïkapani itixi kamikosaakipeka. 35 Mitxipeka ninatxitakasaaki, hïte sikakienatapekano nota. Niposonatakasaaki, ãparaã hïsikapekano. ãti itixiti nïkasaaki,

hīte apakapapekano nota. ³⁶ Nimamākanisaaki, mākatxi hīskapekano. Namianatakasaaki, hinīkatapekano. Kateia āki nauakasaaki, himotikaētapekano. Ininiā hīiroā,” nota kākiti auīte txanako kākiti erekarini.

³⁷ —Ininiā kākiti atāo inakari kamakani apakapapiretariko: “Apiananiri, kirisaakipa pinatxitakasaaki, asikakienatai? Kirisaakipa piposonatakasaaki, āparaā asikai? ³⁸ Kirisaakipa āti itixiti pīkasaaki, aāpakapai? Kirisaakipa pimamākanisaaki, mākatxi asikai? ³⁹ Kirisaakipa pamianatakasaaki, anīkatai? Kirisaakipa kateia āki pauakasaaki, amotikaētai?” itxanonako nota.

⁴⁰ —Ininiā nota kākiti auīte apakapapiretanako: “Atāopitikara nitxai hīte. Kākiti poiāori, nisākire auīākari, hītiretiniā, iuasaaki nota hītiretini atokokana hītiretari,” nitxanako ninoa.

⁴¹ —Iuasaaki nitxanako nisanaremoni auakani: “Hīsipeka. Teoso misiritaiko hīte, kotxi ! hīkīpitari iua sākire. Hīsipeka arikatxi maxipokatimoni. Teoso kamari iua arikatxi, Satanasi misiritikoātaā tīkane, Satanasi nitiriakori misiritikoātaā tīkane. Hīsipeka iuamoni. ⁴² Kotxi ninatxitakasaaki nipokori ! hīsikano. Niposonatakasaaki, āparaā ! hīsikano. ⁴³ Āti itixiti nīkasaaki, ! hinirekano haāpoko napokini. Nimamākanisaaki, kona mākatxi ! hīsikano. Namianatakasaaki, ! hinīkatano. Kateia āki nauakasaaki, ! himotikaētano,” itxanako kākiti maerekani.

⁴⁴ —Ininiā ninoa apakapapiretariko: “Apiananiri, pinatxitakasaaki, piposonatakasaaki, pamianatakasaaki, pimamākanisaaki, kateia āki pauakasaaki, āti itixiti pīkasaaki, kirisaakipa ate !apakapai?” maerekani txanoko nota.

⁴⁵ —Ininiā nota kākiti auīte apakapapiretanako ninoa: “Atāopitikara nitxai hīte. Himanirekakanisaakiri hītiretiniri kākiti poiāori nisākire auīākari, iuasaaki ! hinirekari nota hītiretini,” nitxanako ninoa.

⁴⁶ —Ininiā Teoso iokanatanako ninoa maerekani kamakani misiritikoātaā. Iuaātaā ninoa misiritaākapikako. Imisiritikona kona xipokaikako. Kākiti atāo inakarinnoka kamakani auap-ininiika imaxipopekaniika Teosokata —itxa Xesosi.

26

Xesosi Okaenetiko Pirena

(Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2; Xoāo 11.45-57)

¹ Ikara inakari isāpiretaka atoko, Xesosi misākiretana imoianariakori:

² —Hīte imarotari ipi ōti napaka atoko aua Páskoa inakori kiiniriti. Iua kiiniriti auakasaaki nota hītari iaxitikiri nisikaākako nimokaiakariakorimoni. Aamina ĩpiriāmitakari

nopini nitakaãkako. Iua atoko ipina nitxako —Xesosi txana imoianariakori.

³ Iuasaaki sasetotxi auñteakori, kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua. Sasetotxi auñte apiatakari Kaipasi inakori aapoko ãki apotiitauana. ⁴ Imapapiretarina Xesosi imañkinina ñkapani. Inirekarina Xesosi imañkinina apanakini mimarotakinitika. Imisãkiretakakana Xesosi okinina ñkapani.

⁵ —Kiinirisaaki !amañkapaniri. Amañkiniãri, apanakini kãkiti naiatamaua ate —itxakakana.

Sito Kamariãro Mñkaro
(Marko 14.3-9; Xoão 12.1-8)

⁶ Xesosi auanãta aapokotxi Petãnia inakoriãtaã. Isari Simão inakori aapokomoni. Iua Simão mitxi amianatakari, maere matati. Eereka erekapekari. ⁷ Simão aapoko Xesosi auakasaaki, sito apoka iuamoni. Ominari kopitipaki kai kamakori, kai arapãstiro inakori. Kopitipaki xãpoka kamariãro. Oa pakaronero. Xesosi nipokonãtakasaaki, oa sito kitakaro kamariãro ikiiã.

⁸ Imoianariakori itikari Xesosi kiiã okitakiniro, ininiã ninoa naiataua:

—Kinirepa oa ioanatataro kamariãro? ⁹ Kinirepa kona ovẽtxitataro? Ovẽtxitaãkamaroko oãpakapamaroko txineiro ito, matxineirotenimonikari osikini ñkapani —itxakakana.

¹⁰ Xesosi imarotari ninoa ikara atoko ininina.

—Kinirepa homanatataro oia sito? Erekari okaminano notamoni. ¹¹ Auapikanako matxineiroteni hñtekata. Kona nota auapani hñtekata. ¹² Oia kitakaro kamariãro nikiiã, nota iposope ninini nikatiko apisa. ¹³ Atão nisãpiretai hñte. Teoso iokanapirena erekari sãpiretikoãtaã ikini itixiti, isãpiretaãkako apaka oia sito kitakiniro kamariãro nikiiã, ininiã kãkiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa —Xesosi txana ninoa.

Xotasi Sari Sasetotxi Auñteakorimoni
(Marko 14.10-11; Arókasi 22.3-6)

¹⁴ Eereka Xesosi moianari Xotasi Isikariotxi inakori sari sasetotxi auñteakorimoni.

¹⁵ —Xesosi nisikiniãi hñtemoni, kiripa hñte sikano nota? —itxana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Asikaiko trñta txineiro ota pirata kamakoro —itxana nino.

Ininiã iñkitxitarina. ¹⁶ Eereka Xotasi iãtapari Xesosi poiãonoka kãkitikata auakasaaki, imñkapiritiniri ñkapani.

Pãskoa Kiiniriti Kamiko
(Marko 14.12-21; Arókasi 22.7-13)

¹⁷ Pão miãtiãkati nikiko kiiniriti potorikini õti, Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Namonipa ate maiamatari Páskoá kiiniriti pite ĩkapani? — itxarina iua.

¹⁸ —Hĩsa sitatximoni. Nisãpiretakiti iaõka hinitari kiki. Hãpokasaakiri, hĩtxariko iua: “Koerekareri txai, ipinini tĩkane kaiamapeka. Ikamariko kiiniri Páskoá inakori pite aapoko imoianariakorikata,” hĩtxako.

¹⁹ Ininiã imoianariakori kamari Xesosi paniãtakiti iaõka. Imaiamatari ikinika kiiniri ĩkapani.

²⁰ ĩkanõkapeka inakasaaki, Xesosi imoianariakorikata topãka inipokotinina ĩkapani. ²¹ Inipokotakasaakina, Xesosi txana:

—Atão nisãpiretai hĩte. Ātika hĩte sauaki mĩkapiritanoko nota.

²² Ininiã imoianariakori tsorĩkaãta. Iteene imatinaniu-atana. Āti pimaãri:

—Apiananiri, atauako notakani?

Iua atokokana ātipekana:

—Apiananiri, atauako notakani?

Ikara atoko itxanãtana ikinikana, ipimaaãpotinirina Xesosi.

²³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Ia tiitxiã notakata nikakari mĩkapiritanoko. ²⁴ Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tĩkane. Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritakari iteene misiritaãkako. Erekariko maponaniãkatika inaãkamako.

²⁵ Ininiã Xotasi kamĩkapirireri misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, atauako notakani?

Xesosi apakapapiretari:

—Ari, pitepitikara.

Xesosi Īto, Iarẽka Pakini

(Marko 14.22-26; Arõkasi 22.14-23; 1 Korĩto 11.23-25)

²⁶ Inipokonãtakasaakina, Xesosi kosekari komiri.

Imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka imaxinĩkitari, sika itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hĩtxako. Ia niĩto —itxana.

²⁷ Eereka ikosekari iãkoanãtxi iãriã auini. Imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iãriã pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka sika itxari iãkoanãtxi ninoamoni:

—Hĩkinika hiãtariko. ²⁸ Ia niarẽka xiketakari makatxakariko kaiãopokori kãkiti maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti ĩkapani. Ia niarẽka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²⁹ Atão nisãpiretai. !Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auĩtetxi ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari. Amaneri iãriãti niãtako hĩtekata —itxana imoianariakori.

³⁰ Xipoka atoko ixikaretarina xikari Teoso ĩkapani. Eereka isana oxiratarimoni Oriva inakorimoni.

*Xesosi Sāpiretari Petro Kipatiniri Iua**(Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34; Xoõo 13.36-38)*³¹ Iuaã Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Ia ïkanõkati hĩkinika hĩte takanapanoko nota, kotxi Teoso sākire iõkatsopatakori sāpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari: Nokariko soti auĩte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarikitatako,

itxa Teoso sākire iõkatsopatakori. ³² Ininiã eereka nota nipinaãka atoko, iuaĩkana nõkitikaãkaua atoko, nisako hĩte apisa Kariréiamoni —itxa.

³³ Ininiã Petro apakapapiretari:

—Nota ! nitakanapai pite. Atxiĩti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai —itxa.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atão nisāpiretai. Ia ïkanõkati patari sākirauatini apisapanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata.

³⁵ Ininiã Petro:

—Ikara atoko ! nitxapanii pite. Nikipatinii apisapanikamako, nipinamako.

Ikiniã Xesosi moianariakori ikara atoko itxana.

*Xesosi Misākiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã**(Marko 14.32-42; Arókasi 22.39-46)*³⁶ Eereka Xesosi sari imoianariakorikata Xetsémani inakoriãtaã. Xesosi:

—Uai hĩitopãka. Ikiraã nisako Teoso nimisākiretini ïkapani —itxa Xesosi.

³⁷ Anikari Petro, Sepeteo anaakori ipi pakini iuakata

isinina. Iuaã Xesosi tsoriãkaãnãta, imaromaxiretari.

³⁸ Imisākiretana ninoa:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hĩkaikota. Araõkire hĩtxako —itxana ninoa.

³⁹ Apikomoni isa, pamaka itxa, misākireta itxari Teoso:

—Niri, atauako apakata pimakatxakiniri nimisiritiko akamoni ïkari? Kona ninirekari natatsiirauatini. Iuaritika pite nirekiniãri, ininiã nota apaka nirekari —itxari Teoso.

⁴⁰ Iuasaaki ikanapiriã ipi āti imoianariakori auiniãtaã. Ninoa imakanãta:

—Petro, atauako kona hĩte mĩteenekari hĩtikapokotini āto oaranoka? ⁴¹ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hĩkamini, !hĩkamapiri. Araõkire hĩtxako. Himisākiretariko Teoso, ininiã ! hĩkamari maerekati. Kãkiti xinire atxiĩti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kãkiti ïto tapara poiãoka, ininiã ikamari maerekati. Ininiã erepaniko —Xesosi txari Petro.

⁴² Iuaĩkana isa apikomoni Teoso imisākiretini ïkapani:

—Niri, pinirekiniãri natatsiitiniri nimisiritiko akamoni ïkari, ininiã nikamapitikariko pinirekakiti —itxari Teoso.

⁴³ Iuaĩkana ikanapiriã imoianariakorimoni.

Imakanãtapanikana. Itaponoka itxana. Kona iposotarina

ikoatinina. ⁴⁴ Iuaĩkana Xesosi takanapana, iuaĩkana ikanapiriã iuaãtaãkana. Iuaĩkana misãkireta itxari Teoso. Mĩtxi atokokana itxa isãkire.

⁴⁵ Iuaĩkana ikanapiriã imoianariakorimoni:

—Himakanãtapanika? Hĩtomanãtapanika? Nisikiko manapi apopeka. Nota hĩtari iaxitikiri nimĩkapiritaãka maerekani-moni nisikiko, inireẽkitina ikaminina ikapani. ⁴⁶ Hõkitikaua. Masipeka. Hãtapa. Ikiraã ina nota mĩkapiritakari —itxana ninoa.

Xesosi Maĩkiko Pirena

(Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11)

⁴⁷ Xesosi sãkirauanãtapanika inakasaaki, Xotasi, Xesosi mitxi moianari, apoka. Iuakata ina itomaneri kãkiti, saasara mĩkani, piriri mĩkani pakini. Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini iokanatana ninoa. ⁴⁸ Iua Xotasi kamĩkapirireri sãpiretapekana ninoa:

—Iuapitipankarako napitxokapaniko. Himaĩkariko iua napitxokakiti.

⁴⁹ Xotasi apoka. Xesosimonipitipo isa.

—Ereẽkai koerekareri.

Eereka apitxoka itxari. ⁵⁰ Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Nitiretakiti, pikamariko pinirekakiti. Nauritai —itxari.

Iuasaakipeka Xotasikata sikani sakata Xesosimoni, maĩka itxarina. ⁵¹ ãti Xesosi moianari kosekaro saasara. Isuaãkatari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri. Itsotakakĩpitatari.

⁵² Ininiã Xesosi txari:

—Pitaka saasara mitxi oãuiniãtaã. !Pineenamauatape. Ikeekotxi himaĩkiniã, ãti õti hĩpinako ikeekotxi xika. ⁵³ !Pimarotari niposotiire. Nota nirekiniãri, nakiritari niri moianatinino nota. Nakiritiniãri, iuasaakipeka iua iokanatariko seĩ mio initiriakori nota imakatzakinina ikapani. ⁵⁴ Kona nakiritari niri, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari nimaĩkiko tĩkane ia atoko inakari.

⁵⁵ Iuasaaki Xesosi misãkiretana iuamoni ikani:

—Kinirepa himinari saasara, piriri pakini himaĩkinino ikapani? !Kĩtirino nota. !Kikeekono nota. Ikiniõtika niitopãka Teoso misãkiretiko aikoti ãki noekinini hĩte. Iuasaaki kona himaĩkano. ⁵⁶ Ia atoko himaĩkano, kotxi kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatapekari ia atoko himaĩkinino. Ininiã Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka uatxa apokapeka —itxa Xesosi. Iuasaakipeka Xesosi moianariakori asikari iua, miteka itxana.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

(Marko 14.53-65; Arókasi 22.66-71; Xoão 18.12-14, 19-24)

57 Ninoa Xesosi maĩkakani anikari Xesosi Kaipasi aapokomoni. Iua Kaipasi sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. Iuaãtaã kaiõkatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini apotiitapekaua iuasaaki. 58 Ninoa anikasaakiri Xesosi, Petro sari Xesosi tikini. Ikira atoko auããponãta. Sasetotxi auĩte apiatakari aapoko takote isa. Iĩroã pirikere ãki. Iitopãka Kaipasi nitiriakorikata. Kiatokopa inaãkapani Xesosi, ininiãra isa Xesosi tikini imarotini ĩkapani.

59 Kaipasi aapoko ãki Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori, ikinika Xoteo auĩteakori pakini nitana kãkiti aãpirena kamakani Xesosi okinina ĩkapani. 60 Itori kãkiti sãpiretari aãpirena Xesosi ikamapiretinina. Txamari ixika !auari Xesosi okinina ĩkapani.

Eereka apokana ipi aãpirena kamakani. 61 Ninoa txari:

—Ia kiki txari: “Nota posotari aiko Teoso misãkiretiko nirikini. Ipi ãti õtisaaki niposotari iuaĩkana nõkitikiniri,” itxa isãkire.

Kona atão ninoa sãkire. 62 Sasetotxi auĩte apiatakari õkitikaua.

—Kona papakapapiretari pitemoni apoĩrauatakani? Atãokani piposotari ĩkara atoko pikamini? —itxari Xesosi.

63 Xesosi ! kasãkireri. Ininiã sasetotxi auĩte apiatakari iuaĩkana misãkiretari Xesosi:

—Uatxa nipimaãi Teoso mipĩkati apisatoõ. Atãonani pisãpiretaua. Pite, Teoso mereẽkiti pitxataua? Teoso ãkirikali pite? —itxari Xesosi, kotxi inirekari Xesosi kerokiniri isãkire.

64 —Ari, iuapitkarano. Nisãpiretaiko hĩte hĩkinika. Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —Xesosi txana ninoa.

65 Sasetotxi auĩte apiatakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Iuasaakipeka iua matsorãkari imãka, kotxi kona xatiki ipotxitari Xesosi sãkire.

—Maerekati isãkire: “Teoso ãkirirano,” itxa. !Anirekaikari apanakini kamapiretiniri Xesosi. Uatxaika hĩkenakotapekari isãkire maerekati. 66 Kiãtokopa atxatari Xesosi? —itxana ninoa.

—Ixika auapeka ipinini ĩkapani ininiã uatxa okaãkapitikako —ninoa txari iua.

67 Eereka ikiisokatoõtarina. Iãsokarina. Apanakini aritoõtari Xesosi.

68 —Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua, kipa aritai? —itxarina iua.

Inapetarina.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Marko 14.66-72; Arókasi 22.54-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Iuasaaki Petro topākanāta mapara pirikeri āki. Ātokoro Kaipasi nitero sari iuamoni.

—Pite Xesosi Kariréiakiri moianaripitikarai —otxari iua.

⁷⁰ Txamari iua kipatari ikinimane apisatoõ.

—!Nimarotari ikara atoko pinanātakiti.

⁷¹ Ininiā isa pirikeri ĩroānakikomoni. Iuaā āto ātokoropekana Kaipasi nitero atamatari iua. Ininiā osāpiretana kākiti iuaā auakani:

—Xesosi Nasareekiri moianaripitikara ikira —otxa.

⁷² Iuaīkana ikipatari:

—Teoso imarotari iua kiki nimimarotakani —itxa.

⁷³ Eereka paītiki atoko kikiākini iuaā auakani sari Petromoni:

—Pite atāopitika iua moianaripitikarai, kotxi pisākire ipinimoni. Kākiti Kariréiakiri sākire atokokana, Xesosi sākire atokokana pitxa pite sākire —ninoa txari Petro.

⁷⁴ Ininiā Petro apakapapiretana:

—Atāo nisākire minakaniāua Teoso misiritanoko. Nisākire atāopitika. !Nimarotari iua kiki —itxama.

Iuasaakipeka patari sākirauata. ⁷⁵ Ikara ikenakotakasaaki, Petro xinikari Xesosi sākire, kotxi mitxipe Xesosi txari iua: “Patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ininiā Petro sipeka. Itxiapakata.

27

Xesosi Pirato Apisatoõ

(*Marko 15.1; Arókasi 23.1-2; Xoão 18.28-32*)

¹ Katimatiniĳkata sasetotxi auĳteakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua. Imisākiretakakana:

—Kiātokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxana.

² Eereka iaxirikākitakarina Xesosi, anika itxarina Homano auĳte Pōsio Pirato inakorimoni, sikanapa itxarina.

Xotasi Ipinini

(*Ātosi 1.15-19*)

³ Xotasi, Xesosi mĳkapiritakari, kenakoenetakasaakiri Xesosi ipinini tĳkane, maerekaxiniretinoka itxa, kotxi iuaka sikari Xesosi imokaiakariakorimoni okiko tĳkane. Iuaīkana isipikaro trĳta txineiro ota pirata kamakoro sasetotxi auĳteakori, kiomātxiakori pakinimoni.

⁴ —Nota kamari maerekati. Nimĳkapiritari Xesosi. Ixika ! auari iua ipinini ĳkapani —itxana ninoa.

Ininiā ninoa:

—Pite kamakiti xikakara. Pitekara sikaua ate Xesosi.

⁵ Ininiā Xotasi okaro txineiro ota Teoso misākiretiko aikoti āki, eereka isipe ātiātaā. Iuaātaā iuaka iaxirikanokitapeua, aamina poriā iaxirikaua, arōka, ipĳpe itxa.

⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki sasetotxi auñteakori kosekaro oa txineiro.

—Oia txineiro kiki okiko ĩki. Ia xika ate ! auiritaāka aāpotiitnino oia txineiro āto txineirotikata Teoso misākiretiko aikotiākeru. ⁷ Kiātokopa atxataro oia txineiro? —itxakakana.

Eereka ninoa imarotape. Iamotarina kikio, tiitxi kamakari kikiote, Xoteo minakaniua ikatiko tĳkane. ⁸ Oa txineiro kiki okiko ĩki xika, Xesosi okiko ĩki xika, iua akauari takauākataāka “Arēkatxi Akauariti” inaāka. Uatxa akiritaākapanika iuaātaā “Arēkatxi Akauariti.” ⁹ Iua atoko ininiā, kitxakapirĳka Teoso sākire sāpiretakari Xeremia inakori atāo txari:

Isaeo auakani ĩkitxitari trĳta ota pirata kamakoro Teoso mereēkiti okiko ĩkapani.

¹⁰ Eereka isikarona oa txineiro ota tiitxi kamakarimoni, ikikiote iamotinina ĩkapani, kotxi Teoso nirekari ia atoko ikaminina,

itxa Xeremia kitxakapirĳka. Ininiā Xeremia sākire iaōka apopeka iuasaaki.

Xesosi Pirato Apisatoō

(Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5; Xoāo 18.28-38)

¹¹ Iuasaaki Xesosi tima Homano auñte Pirato inakori apisatoō. Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auñte txataua?

—Ari, iuapitikarano —itxari.

¹² Eereka sasetotxi auñteakori, kiomātxiakori pakini apoĳtari Xesosi. !Kasākireri Xesosi iuasaaki. ¹³ Ininiā Pirato txari:

—Atauako kona pikenakotatari apoĳtiniina?

¹⁴ Xesosi !kasākireri, ininiā Pirato tsorĳkaāta. Ākixinireē iua:

—Kininiāpa !kasākireri?

Xesosi Okiko Nirekiko

(Marko 15.6-15; Arókasi 23.13-25; Xoāo 18.38-19.16)

¹⁵ Ikini kiiniriti Páskoa inakori, Homano auñte sikakari ātika kateia āki auakari kākiti nirekakiti. ¹⁶ Iuasaaki aua kateia āki auakari Pahapasi inakori. Ikinimane imarotari iua.

¹⁷ Itomaneri kākiti apotiitakasaakiaua, Pirato pimaāna ninoa:

—Īkiripa kateia āki auakari hinireka nisikakini? Paha-pasikani? Xesosi Teoso mereēkiti inakorikani? —itxana nino.

¹⁸ Pirato imarotari Xesosi isikinina iuamoni ixikotinirina xika.

¹⁹ Iuasaaki Pirato topākanāta kākiti misiritiko isāpiretini pakita āki. Iuasaaki ĩtanoro iokanapireta iuamoni.

—Maerekati !pikamape iua kikimoni, kotxi ixika !auari pokiniri. Erekari iua. Minipani nitaponetari iua kiki, ininiā maerekaxiniretinoka nitxa —otxari.

²⁰ Mapara sasetotxi auñteakori, kiomātxiakori pakini misākiretana kākiti iuaātaā apotiitakaniua:

—Piratomoni hĩtxako: “Pisikakariko Pahapasi. Pokākitakariko Xesosi,” hĩtxariko —itxana kākiti.

Ininiā ninoa auikari isākirena. ²¹ Eereka Pirato pimaāna kākiti iuaā apotiitakaniua:

—Īkiripa kateia āki auakari hinireka nisikakini?

Ininiā ninoa akirikata:

—Pahapasira.

²² —Kiātokopa nitxatari Xesosi, Teoso mereēkiti inakorima? —itxa Pirato.

Ikinikana apakapapiretana:

—Aamina ĩpiriāmitakari nopini pitokakitariko.

²³ Ininiā Pirato:

—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.

Iuasaakipeka ninoa iteene akiripoakatana:

—Aamina ĩpiriāmitakari nopini pitokakitariko.

²⁴ Ininiā Pirato kona sāpiretaikari Xesosi isikakini, kotxi ninoa neenamauatanapanoka. Ikosekari āparaā. Arokauakotaua ninoa apisatoō.

—Na nota xikani ia kiki ipinako. Hĩte xikakara ia kiki ipina —Pirato txana ninoa.

²⁵ Ikinimane apakapapiretari:

—Atāopitikara. Misirikaretxi auiniā okiko xika, ate, aamariteni pakini apakapariko iua misirikaretxi —itxana.

²⁶ Iuasaakipeka Pirato sikakari Pahapasi. Eereka ipaniātari Xesosi xirokitatiko aāpitsaā. Eereka isikari Xesosi isotonemoni aamina ĩpiriāmitakari nopini itokakitinirina tĩkane.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Marko 15.16-20; Arókasi 22.63-65; Xoāo 19.2-3)

²⁷ Ininiā sotatoakori anikari Xesosi ninoa auĩte aapokomoni. Iuaā akiritarina apanakini sotatoakori, ininiā ikinimane sotatoakori ākitari Xesosi. Inapetarina.

²⁸ Imakatzakarina Xesosi māka. Mākatxi pōkamarari ieretaka itxarina. ²⁹ Eereka itakarina saporieĩta kotipiaro kamakori ikiiā. Iuako ikikomoni taka itxari aāke. Ininiā itxĩkitakarina Xesosi auĩtetxi atoko ininiāua. Eereka ikapotoreēkauana iua apisatoō, napeta itxarina Xesosi:

—Aāuĩte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auĩtekai pite —itxarina.

³⁰ Ikiisokarina. Iua aāke ikosekana, arikiita itxapikarina.

³¹ Inapetarina, eereka imakatzakarina mākatxi pōkamarari. Iua nakiti imāka iuaĩkana ieretaka itxarina. Eereka mapara anika itxarina, aamina ĩpiriāmitakari nopini itokakitinirina ĩkapani.

Xesosi Tokakitaāka Aamina ĩpiriāmitakari Nopini
(Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43; Xoāo 19.17-27)

³² Xesosi anikaãpotakasaakina, aõkitarina Sireni sitatxitikiri, Simão inakori. Ninoa paniãtari iua, Xesosi anikakiti aamina ìpiriãmitakari, anikini ìkapani, kotxi Xesosi !iposotaikari anikiniri. Ininiã Simão anikari. ³³ Apokana Kóokota inakoriãtaã. Apanakini akiritari “Kiitãtãtxi” inaãka akiritiko. ³⁴ Iuaã iãriãmoni ikoketarina pinãtxi kipixiãri, sika itxarina Xesosimoni, Xesosi iãtini ìkapani, imakini ìkapani. Atapixiãtaãka atoko, !iãtari. ³⁵ Ininiã itokakitarina Xesosi aamina ìpiriãmitakari nopini. Inaãka atoko ikamarina sarauatxi kai soroã. Sarauatxi kãiatakani apakapari Xesosi mãka. Kitxakapirika Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara atoko inini tãkane. Iua txari:

Ixanakarina nimãka. Sarauatxi ikamana nimãka apakapani imarotiniã ìkapani.

Itxa Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirika. ³⁶ Sarauatxi xipoka atoko iitopãkana. Imoiaãrina Xesosi, kãkiti manikakaniri ìkapani. ³⁷ Aamina ìpiriãmitakariã ikii nopini itakarina iõkatsopatakori: “Xesosi, Xoteoakori Auãte,” itxa iõkatsopatakori. Ikara xika okaãka Xesosi.

³⁸ Xesosi takote itokakitarina ipi kiitiririni aamina ìpiriãmitakari nopini, ãti Xesosi kikomoni, ãti Xesosi sanaremoni. ³⁹ Kãkiti iuaã napakani napetari, nokonoko itxa kiitana. Maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosi:

⁴⁰ —Pite txari: “Aiko Teoso misãkiretiko niriãka atoko, ipi ãti õtisaaki iuaãkana nõkitikari,” pitxa. Piteka pimakatxakaua. Pite Teoso ãkiri pinakasaakiaua, pikatxaka. Ikara atoko itxa sãkiretana kãkiti iuaã napakani. ⁴¹ Iua atokotxikana itxana sasetotxi auãteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini ikara atoko inapetarina Xesosi:

⁴² —Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !iposotari imakananitiniua. Iua Isaeo auakani auãte ininiãua, iuaka imakatxakamauako. Ikatxakiniã, ate auikari iua sãkire. ⁴³ Iua auikari Teoso sãkire. Maiãtapari. Atauako Teoso nirekari imakatxakiniri iua uatxa, kotxi iua txari: “Teoso ãkikirano nota,” itxa —itxana.

⁴⁴ Kiitiririni iuakata tokakitakoni apaka maerekaeneti isãkirepiretarina Xesosimoni.

Xesosi Ipinini Pirena

(Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

⁴⁵ Apaniãxiti itixi piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁶ Ipi ãti pakini oarape kikatamonipeka Xesosi iteene akirikata:

—Erii, Erii, aremaa sapakatanii.

Ikara Epireo sãkire. Ia atatsopatakari sãkireẽ, “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?”

⁴⁷ Kākiti iuaã auakani kenakotari Xesosi sākire. Ninoa uākatarī akirinātiniiri Erīasi.

⁴⁸ Ininiã āti miteka, mapoa atoko inakari iāka itxari iāriã katxioārimoni. Aāke mapotōkire taka, isirīka itxamari Xesosi iātini ikapani. ⁴⁹ Txamari apanakini:

—Kona pisikapiri. Atxiiti Erīasi makatxakari iua —itxana.

⁵⁰ Iuaīkana Xesosi iteene akirikata. Eereka iokanatarī ixinire Teosomoni, eereka ipīpe.

⁵¹ Iuasaakipeka mākaxi mata Teoso misākiretiko aikoti āki arōkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mītxi iua mākaxi mata ! auiritari kākiti ĩroini Teosonani Auini Pakitaātaã. Itsorakitakasaaki, itixi iakeēkata. Kai mitari xoreka iuasaaki. ⁵² Apanakini akauari xoreka. Ito-maneri kākiti ipīkani Teoso nakitiakori iuaīkana ōkitikapekaua. ⁵³ Osipikarina akauari. Xesosi iuaīkana ōkitikaākaua atoko, isana Xerosareēmoni, Teoso nakiti sitatxitimoni. Iuaã ito-maneri kākiti itikana ninoa iuaīkana ōkitikakaniua.

⁵⁴ Sotato auīte, sotatoakori Xesosi moiaākani apaka, itikarina Xesosi ipinini. Imarotarina itixi iakeēkatini, ininiã iteene ipīkarauatana.

—Atāopitikara Teoso ākiri itxaua —itxana.

⁵⁵ Ito ro sitoākini ikira atoko atamanātari Xesosi. Karirēia tōpa Xesosi potorikasaaki ninoa sitoākini moianatarī iua.

⁵⁶ Maria Matarena inakoro iuaã aamina ĩpiriāmitakari ikira atoko auanāta apaka. Txiako, Xosee pakini inoro, Maria inakoro iuaã aua. Sepeteo anaakori inoro iuaã auanāta apaka.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

⁵⁷ ĩkanōka katxineiroteri Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, apoka. Iua apaka Xesosi sākire auīākari itxaua. ⁵⁸ Isa Piratomoni. Xesosi ĩto amanaã. Ininiã Pirato paniātari isikiko.

⁵⁹ Ininiã Xosee anikari Xesosi ĩto. Mākaxi mataã iapirika itxari. Mākaxi mata amaneri arīnio inakoriã iapirikari.

⁶⁰ Eereka taka itxari akauari āki. Iua akauari amaneri, Xosee kisakakiti kai auīte iriko. Ikamari iua akauari ipīkasaaki ikatiko ikapani. Xesosi ĩto iriko āki itaka atoko ikakanapiritari kai meraminapoari, itota itxari akauari iriko, sipe itxa.

⁶¹ Iuasaaki Maria Matarena inakoro, āto Maria inakoro apaka topākanāta akauari apisatoō.

Imoiaārina Xesosi Akauari

⁶² Iua ōti sesta veira, tomatiko ōti apisa. Iua ōti Xoteoakori parīkauatapitipo, tomatiko ōti imaparīkauatakani ĩkapani. Katimatinīkata sasetotxi auīteakori, pariseoakori pakini sari Piratomoni. ⁶³ Ninoa txari:

—Ate xinikari iua kamisirienereri sākire. Iua txari: “Nipīkasaaki eereka ipi āti pakini ōtisaaki iuaīkana nōkitikauako.”

64 Pipaniātana pisotatoneakori ipi āti pakini ōti akauari imoiainina. Imamoiaākaniārīna, imoianariakori īkanōka sari iuaā iīto iītīrīkinina. Ininiā eereka isāpiretarina kākiti: “Teoso ōkitikapekari iua. Iuaīkana auāki itxapeka,” itxamana ninoa imoianariakori. Ininiā ikara misirieneretxi apiatama eereka. Mītxiri misirieneretxi poiāoka –itxarina Pirato.

65 –Ininiā hanikari sotatoakori akauari moiaākani tīkane. Hīsa. Hītotariko akauari sona –Pirato txana.

66 Ininiā isana iuaā. Akauari sona iteene itotinina īkapani. Itakarina Pirato takaōtxikare itore nopini. Sotatoakori iuaā kaikota. Imoiaārīna akauari.

28

Xesosi Iuaīkana Auāki Inini

(Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoāo 20.1-10)

1 Tomatiko ōti xipoka atoko, tomīko īkanōkapanika Maria Matarena, oa āto Maria pakini sari akauarimoni.

2 Ninoa saāpotakasaaki, katimaritika itixi iakeēkata itapararitika. Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri katxaka. Ikatapakiritari kai akauari tore, topāka itxa iua kai nopini.

3 Itoō atokatxi iotximere atoko itxa. Imāka mapoa saro atoko itxa. 4 Sotatoakori, akauari moiaākani, kikinanaākata, ipīkarauatinina. Irikana xitipeka. Ipīkani atokopeka itxana.

5 Eereka ninoa sitoakoro apoka akauari. Teoso nitiri misākiretana:

–!Hīpīkarauatape. Nimarotari hīte nitanātiniri Xesosi, aamina īpiriāmitakarī nopini tokakitakori. 6!Auaika uai. Teoso ōkitikapekari iua. Ikara iua sāpiretapekai hīte. Uai hina. Hātamatari iīto mitxi auiniātaā.

Ininiā ninoa atamatari.

7 –Katima hītxako imoianariakorimoni hīsini īkapani. Hīsāpiretana: “Iuaīkana auapeka itxa Xesosi. Teoso ōkitikapekari iua. Iua sari hīte apisapanika Kariréiamoni. Iuaā haōkitariko iua,” hītxako ninoamoni. Ikara atoko nitxa nisāpirena hītemoni –itxa Teoso nitiri.

8 Ininiā ninoa takanapari akauari. Ipīkareritikana, ieneniritikana isana. Imitekana Xesosi moianariakorimoni ōkitikiniua isāpiretini tīkane. 9 Ninoa mītekaāpotakasaaki, ipixinipokoriti Xesosi tokiā ninoamoni:

–Hītepini ina –itxana.

Ininiā ninoa kapotoreēkaua iua apisatoō, maīkakitita itxarina.

–Peerekai. Apiananiri pitxaua –itxanātana.

10 Ininiā Xesosi:

–Kona hīpīkarauatape. Nitariakorimoni hīsa. Hīsāpiretana Kariréiamoni isinina. Iuaā aōkitanonako nota –Xesosi txana ninoa Mariaakoro.

Ininiā ninoa sipe.

Sotatoakori Xesosi Akauare Moiaãkani

¹¹ Sitaõkini sikasaaki, ãtikaka sotatoakori akauari moiaãkani kanapiriã sitatximoni. Isãpiretarina itikakitina sasetotxi auĩteakorimoni. ¹² Ininiã sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua ikara ene ixinikinina ïkapani. Eereka isikarina itoro txineiro sotatomoni, atão imasãpiretakanina ïkapani apanakinimoni. ¹³ Ininiã sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini txana:

—Hĩtxariko apanakinimoni: “Xesosi moianariakori apoka ïkanõka aimakasaaki. Iĩtirĩkarina Xesosi ïto,” hĩtxako. ¹⁴ Hĩauĩte Pirato imarotakasaakiri himakini, ininiã ate misãkiretariko iua, ininiã kona himisiritaãka himakini xika —itxarina sotoakorimoni.

¹⁵ Ininiã sotatoakori apakaparo txineiro, sãpireta itxarina kãkiti Xesosi moianariakori ïtirĩkiniri Xesosi ïto. Ikara aãpirena iaripireta Xoteoakorimoni. Uatxa apaka ikara aãpirena auĩãkapanika.

Xesosi Apoka Imoianariakorimoni

(*Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8*)

¹⁶ Õsi pakini Xesosi moianariakori sari oxiratarimoni Xesosi paniãtinimoni Kariréia tõpamoni. ¹⁷ Ninoa atamatari Xesosi. Ikapotoreẽkauana iua apisatoõ.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanãtana.

Txamari ãtikaka kona iteene aukari iua Xesosi ininiãua. ¹⁸ Xesosi apoka ninoa takote, misãkireta itxana ninoa:

—Teoso txĩkitakano itixine auakani auĩte nininiãua. Itxĩkitakano ïkoraxiti auakani auĩte apaka nininiãua. Ininiã ikinika posotiiretxi aua notamoni. ¹⁹ Ininiã nipaniãtai. Hĩsako ikini uãkati kãkitimoni ikini itixitika. Hõerekanã ninoa nisãkire, Hĩpatxisatana nisãkire kĩpitakani niri uãkaã, imi uãkaã, Erekari Matamatakoti uãkaã pakini hĩpatxisatanako. ²⁰ Hõerekanako ninoa ikinika nipaniãtakiti ikaminina ïkapani. Hĩxinikariko ia. Nota ãtipirika auako hĩtekata. Hĩtekata nauiniritika itixi xipokako —itxa Xesosi sãkire.

MARKO

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

¹ Ia Xesosi Kristo iokanapirena erekari. Teoso ãkiri itxaua Xesosi.

² Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopataria ia:

Niokanatariko niokanapirena aniãkari kãkitimoni kimapori oeretini ìkapani pite uai apokini apisa.

³ Iua auako ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itiãkaãpo erekari hìkamako iua napini ìkapani,” itxa iua.

Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirìka.

⁴ Ikara atoko Xoão kapatxisareri ãparaã makipakaniãtaã aua. Ipatxisatakasaakiri kãkiti, isãpiretari ia pirena:

—Hìtakanapariko maerekati hìkamakiti. Hìpatxisataãkako.

Ininiã Teoso makatxakariko maerekati hìkamakiti —itxa Xoão kapatxisareri.

⁵ Ikinimane kãkiti Xotéia auakani Xerosareẽ sitatxiti auakani pakini sari Xoãomoni isãkire ikenakotinina ìkapani. Ninoa sãpiretakasaakiri maerekati ikamakitina, ipatxisatana uini Xotão inakoriãtaã.

⁶ Xoão takari imãka kamero piti kamakori. Itakari ipakiomatare pirãtxi mata kamakori. Inikari txìtxiri. Mapaã itxima. ⁷ Iua txari kãkitimoni:

—Nota poiãori. Nota tikini apokako apiatakari. !Apakata nikapotoreẽkiniua iua takote ikiti mata nimakatxakini ìkapani, kotxi nota poiãoka. Iua apiata. ⁸ Nota patxisatai ãparaãnokara. Iua patxisataiko Erekari Matamatakotiã. Iuasaaki hite apakapariko Erekari Matamatakoti.

Xesosi Patxisatiko Pirena

(Mateo 3.13-17; Arókasi 3.21-22)

⁹ Iuasaaki Xesosi apoka Nasaree sitatxiti, Kariréia tõpamoni. Iuasaaki Xoão kapatxisareri patxisatari iua uini Xotão inakoriãtaã. ¹⁰ Xesosi kanìkìtakasaaki, iua itikari iaxiti takakini. Iuasaaki Erekari Matamatakoti katxaka kamo katxakini atoko. Iua nopini apoka. ¹¹ Iuasaakipeka Teoso iaxitikiri txari:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama.

Satanasi Atamakaerekatiniri Xesosi

(Mateo 4.1-11; Arókasi 4.1-13)

¹² Iuasaaki Erekari Matamatakoti iokanataria Xesosi ãparaã makipakaniãtaã. ¹³ Iuaãtaã ikaikota koarëta õti. Iuasaaki Satanasi atamakaerekataria iua. Iuaãtaã auari kaxipirini

kaneenamarini. Ininiã Teoso nitiriakori iaxitikini nĩkatari Xesosi.

Xesosi Mipotorikiniri Iparĩka Karirėia Tõpa
(Mateo 4.12-22; Arókasi 4.14-15)

¹⁴ Xoão kateia ãki takikosaaki, Xesosi sari Karirėia tõpamoni. Iuaãtaã isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ¹⁵ Itxari:

—Teoso keto apopeka. Iua auĩtetxi ininiua apokaãpotapeka. Ininiã hĩtakanapariko himaerekani. Hãuikariko Teoso iokanapirena erekari —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi tĩpokota Karirėia poati tiniã. Iuasaaki atamatana ipi hetxi takakani, Simão Petro, itari ãtree pakini. Iua atamatana itakinirina hetxi. ¹⁷ Ininiã Xesosi txana:

—Uatxa masa notakata. !Himaĩkaikariko ximaki. ãtião hĩparĩka auako. Nisãkire hĩsãpiretako kãkitimoni —itxa.

¹⁸ Ininiã iuasaaki ninoa takanapari hetxi, sa itxana Xesosikata.

¹⁹ Apikomoni ninoa saãpota. Itikana Txiako, itari Xoão pakini. Ninoa Sepeteo anaakori. Kanaua miramaneri ãki auanãtana iuasaaki. Hetxi iotsaãnãtana. ²⁰ Iuasaaki iua akiritana ninoa. Ininiã ninoa takanapari iri, iri nitiriakori pakini kanaua ãki. Eereka isana Xesosikata.

Kiki Maerekati Matamatakoti Auãĩtotakiti
(Arókasi 4.31-37)

²¹ Xesosi imoianariakorikata apoka Kapanaoõ sitatxiti. Ininiã tomatiko õtisaaki Xesosi sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua oerekarauatini ĩkapani. ²² Iua sãkire kenakotakani tsorĩkaãta, kotxi kona kaiõkatsoparerini atokoni ! itxa. Iua oerekakiti sãkiretxiti pataparari, kotxi !isãpiretari ãti koerekareri sãkire apanakini kaiõkatsoparerini atoko. Iuaka sãkirekara isãpireta.

²³ Iuasaaki aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua aua kiki maerekati matamatakoti auakiti. Iua akiripoakata:

²⁴ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri. Kipa pinireka atemoni? Pite ina ate pixipokini ĩkapanikani? Erekarinoka kamakarii. Teoso nakiti pitxaua —itxa.

Ikara atoko iua akiripoakata, kotxi iua maerekati matamatakoti pĩkari Xesosi.

²⁵ Ininiã Xesosi itapararitika txari:

—Piotoka. Pitakanapariko ere kiki ĩto.

²⁶ Iuasaaki maerekati matamatakoti iõkokaĩtotari. Ikatxakasaaki, akiripoakata.

²⁷ Kãkiti iuaãtaã auakani tsorĩkaãta. Iuasaaki imisãkiretakauana:

—Kiripa? Atxiĩti oerekakori sãkiretxiti amaneri apopeka? Iua sãkire kaposotiireri. Ipaniãtakiti maerekati matamatakoti kamapeka —itxanãtana.

28 Ininiã ikara pirena iaripireta ikini Kariréia tōpati.

Xesosi Makananitiniro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-15; Arókasi 4.38-39)

29 Ininiã Xesosi, Txiako, Xoão pakini takanapakasaakiri aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, isana Simão, ãtree pakini aapokomoni. 30 Iuasaaki Simão imakiro apoomata. Osirīkanāta. Ininiã ninoa sãpiretari Xesosi oamianare. 31 Ininiã Xesosi sari oamoni. Imaīkarou ouako. Ōkitikaro. Iuasaakipeka oãpoomare ! au aika. Ininiã opotorika oparīkauatini, ninoa kiena okamini īkapani.

Xesosi Makananitinina Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Arókasi 4.40-41)

32 Ininiã mapiānikata kākiti minana ikinipoko amianatakani, maerekati matamatakoti auaiťototakini pakini iuamoni. 33 Ininiã ikinimane iua sitatxi auakani apotiitaua aapokotxi tore takote. 34 Ininiã Xesosi makananitana itomaneri amianatakani. Kaiāopokori amianari auakini imakananita. Apaka omitikana itomaneri maerekani matamatakoni. Iuasaaki !auiritana ninoa sãkirauatini, kotxi ninoa imarotari Teoso ākiri ininiua Xesosi.

Xesosi Sãpiretiniri Teoso Sãkire
(Arókasi 4.42-44)

35 Īkanōkapanika mapiāpanika Xesosi ōkitikaua. Itakanapari aapokotxi. Iuanoka sari kākiti mauakaniãtaã iri iaxitīkiri imisākiretini īkapani. 36 Eereka Simão imoianariakorikata sari Xesosi initinina īkapani. 37 Ninoa apokasaakiri, itxana:

—Ikinimane nitai —itxarina.

38 Xesosi apakapapiretana:

—Masa ātiãtaã kākiti aapokomoni. Iuaã nisãpiretariko Teoso sãkire, kotxi ikara atoko itxa niparīka kākitemoni. 39 Xesosi sari ikini Kariréia tōpa. Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua isãpiretari Teoso sãkire. Apaka omitikana maerekani matamatakoni kākiti ĩtoã auakani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Arókasi 5.12-16)

40 Amianatakari maere matati apoka Xesosimoni. Ikaporetēkaua iua apisatoō. Iua iteene amanaāri:

—Nimarotari, pinirekiniāri piposotari erekape pitxīkitakinino —itxa.

41 Ininiã iuasaaki Xesosi iteene turetari iua. Itakari iuako iua nopini. Itxari:

—Ari, ninirekapitikari. Erekepekai uatxa.

42 Iuasaakipeka amianari !au aika. Erekepekari iua.

43 Xesosi iokanatarari iua. Iuasaaki isãpiretari iua:

44 —Kona pisãpiretapiri apanakini pitemoni nikamakiti. Uatxa merepanika pisa sasetotxiakorimoni. Poerekari pũto ninoamoni. Eereka pikamariko Moisesini paniãtakiti. Ikara atoko oerekari kãkiti atão erekapeka pinini —itxari.

45 Iuaritika isãpiretapikari Xesosi kamakiti. Ininiã iaripireta ikara pirena. Ikara xika Xesosi !iposotaika isini aapokotx-imoni. Ikaikota kãkiti mauakaniãtaã. Iuaritika kãkiti sari iuamoni.

2

Matĩpokotakati Pirena

(Mateo 9.1-8; Arókasi 5.17-26)

1 Eereka mapaõtipeka inaka atoko iuaĩkana Xesosi Kapanaoõ sitatxiti apoka itxa. Iaripireta Xesosi inirimane aapoko apokini. 2 Iuasaakipeka mirikiniti kãkiti apoka iuamoni, ininiã iua aapokotxi xãpoka. Apotiitauana ĩronakikoãtaã apaka. Ininiã !apakata apanakini kãkiti ĩroini aapokotxi ãki. Iuasaaki Xesosi sãpiretari Teoso sãkire kãkitimoni. 3 Iuasaaki ipi ipi pakini kikiakori minari matĩpokotakati. 4 Kãkiti itomaneri ĩronakikoãtaã aua, ininiã kona iposotarina Xesosi takote apokinina. Ininiã aapokotxi nopini, Xesosi manapi ninoa sonatari iua matĩpokotakati iokatxakinina tĩkane Xesosi-monikari. Iposo atoko isikakaãpotarina iua manapi. 5 Xesosi imarotari ninoa atão auikiniri iua sãkire. Ininiã Xesosi txari matĩpokotakatimoni:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeẽkaika —itxa.

6 Iuasaaki ãtikaka kaiõkatsopareriakori topãkanãta iuaã. It-sorĩkaãnãtana. Ixini-remoninani:

7 —Kinirepa ia kiki ikara atoko itxa? Maerekati isãpiretakiti, kotxi Teosonaira posotari imakatxakiniri kãkiti maerekani —itxa ninoa sãkire.

8 Iuasaakipeka Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ãkixini-reẽna. Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Kininiãpa ikara atoko hĩtxa xinireta? 9 Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimakatxakini. “Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa,” nininiã, iuasaaki himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ĩkapani, niposotiire iua nõkitikini ĩkapanitxikana. 10 Ininiã uatxa-aika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ĩkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatxakini ĩkapani —itxana kaiõkatsopareriakori.

11 Ininiã matĩpokotakatimoni itxa:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa.

12 Iuasaakipeka iua õkitikaua. Ikosekari isirimata. ĩkorape itxa ikinimane okiãtaã. Imakinika kãkiti tikoka.

—Peerekari Teoso kamakiti. Kona mitxi ate itikari ĩkora atoko inakari —itxanātana kākiti.

Mateo Pirena
(*Mateo 9.9-13; Arókasi 5.27-32*)

¹³ Ininiã iuaĩkana isari ipoamoni. Kaiãopokori kākiti apotitaaua iuakata. Iuasaaki oerekana ninoa. ¹⁴ Isaãpotakasaaki, atamatarari Arevii inakori. Āti iuaĩka Mateo inaãka. Aopeo inakori ãkiri itxaua iua. Iitopãkanãta auĩtetxiakori txineirote apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:

—Masa notakata.

Iuasaakipeka õkitikaua, Xesosikata sa itxa.

¹⁵ Eereka Xesosi nipokota Arevii aapoko. Itori auĩtetxiakori txineirote apakapakani, itori apanakini maerekani, topãkanãta Xesosi takote, imoianariakori takote pakini. Kaiãopokori kākiti aua iuasaaki, kotxi kaiãopokori kākiti Xesosikata sikani. ¹⁶ Pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini itikari Xesosi auĩtetxiakori txineirote apakapakanikata, apanakini maerekanikata pakini inipokotini. Ininiã kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini pimaãna Xesosi moianariakori:

—Kinirepa hinipokota auĩtetxiakori txineirote apakapakanikata, maerekanikata? —itxana.

¹⁷ Xesosi ikara ikenakotakasaaki, itxana:

—Kākiti mamianatakani kona nirekari kākiti pinĩtxi imarotakari. Amianatakaninokara nirekari pinĩtxi imarotakari. Nota uai apoka maerekani nakiritini ĩkapani, imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Kona nakiritari kākiti “atão inakari kamakani” uãkatakaniua —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ĩkapani
(*Mateo 9.14-17; Arókasi 5.33-39*)

¹⁸ Āti õti Xoão moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Iuasaaki kākiti pimaãri Xesosi:

—Kinirepa Xoão moianariakori, pariseoakori pakini takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani, txamari pite moianariakori kona ikara atoko litxana.

¹⁹ Ininiã Xesosi:

—Kiiniri kākiti ĩtanorouatakasaaki, ĩtanorouatakari aua iuaã, ininiã kona kākiti takanapari inikini iuasaaki. Kona iua ĩtanorouatakari nirekari kākiti natxitini. Ininiã iua auakasaaki ninoakata, ikinimane nipokota.

²⁰ Ininiã nota ĩtanorouatakari atoko nitxa. Nota auakasaaki nimoianariakorikata, kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Āti õti nota !auaika nimoianariakorikata. Iuasaakiikarako itakanaparina inipokotinina Teoso imisãkiretinina ĩkapani.

Amaneri Mākatxi Pirena

²¹ Kona kākiti tāpanetari mākatxi kitxakari mākatxi mata amaneriā. Mākatxi mata amaneri itxikika, ininiā kitxakari tsorakita.

Amaneri Sako Aamata Kamakori

²² Kona kākiti takari iāriā amaneri sako kitxakari aamata kamakori āki. Itakiniāri, koanatchi kitxakari aamata kamakori tsorakita, ininiā iāriā xikepoata, ininiā koanatchi !kikeikari. Sako amaneri āki itakaāka iāriā amaneri. Iua atokokana kona hīkoretari kitxakari sākiretxiti amaneri sākiretxitikata.

Tomatiko Ōti Pirena

(Mateo 12.1-8; Arókasi 6.1-5)

²³ Tomatiko ōti Xesosi imoianariakorikata napaāpota kíkio triko takikoōtaā. Ininiā ninoa makatxakaro triko iki mapaki inikinirona ĩkapani. ²⁴ Pariseoakori atamatana, ininiā itxarina:

—Kinirepa ninoa parĩkauata tomatiko ōtisaaki? —itxana.

²⁵ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Kona hātatsopatapanikari Taviini kamakiti? Iua, imoianariakorikata natxitakasaaki, kona himarotatari ikamakiti?

²⁶ Iua ĩroā Teoso misākiretikoōtaā. Apiataa inakori sasetotxi auĩte apiatakari iuasaaki. Iuaā Tavii nikari komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaāka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaāka inikiniri. Txamari Tavii sikari imoianariakori inikinina ĩkapani.

²⁷ —Tomatiko ōti kamaāka, kākiti ĩto ereka inini ĩkapani. Kona kākiti kamaāka tomatiko ōti auini ĩkapani. ²⁸ Nota hĩtari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —itxa Xesosi.

3*Motĩkauakotakari Pirena*

(Mateo 12.9-14; Arókasi 6.6-11)

¹ Iuaĩkana Xesosi imoianariakorikata ĩroā aiko Xoteoakori apotiitiniātaāua. Iuaā apokari kiki motĩkauakotakari. ² Ininiā iuaā auakani txari

—Atxiĩti iua erekapeka txĩkitakari motĩkauakotakari uatxa tomatiko ōtisaaki?

Ninoa xinikari ikara atoko inini, kotxi ninoa kinirāo apoĩtaka txari Xesosi. ³ Ininiā Xesosi akiritari iua motĩkauakotakari:

—Uaimoni pina —itxari.

⁴ Iposo atoko ipimaāna iuaā auakani:

—Kipa atāo Teoso paniātaua akamini tomatiko ōtisaaki? Maerekati akaminikani? Erekaru akaminikani? Ipaniātataua āti amakananitini? Ipaniātataua āti aōkini?

Txamari ninoa !kasäkirena. ⁵ Xesosi atamatana. Iuasaaki inaiataua, iuaritika imatinaniuata, kotxi ninoa !inirekari atão imarotinina. Ininiã Xesosi txari iua motïkauakotakari:

—Pisirïkauakota —itxari.

Ininiã itamëkauakota. Erecape itxa iuako. ⁶ Ininiã pariseoakori potorika iuaã. Isana Erotxi säkire auiãkanimoni. Iuaãtaã ninoa xinikari Xesosi okaenetinina.

Itori Amianatakani Sari Xesosimoni

⁷ Ininiã Xesosi sari Karirëia poamoni. Iuasaaki itori kãkiti Karirëia tixinikini, Xotëia tixinikini pakini sari iuamoni. ⁸ Xerosareë sitatxitikini, Itoméiakini, Xotão ipiniãkini, Txirokini, Sitoökini pakini sari iuamoni. Ninoa kenakoentari ikamakiti, ininiã iuamoni isana. ⁹ Ininiã ipaniãtana imoianariakori:

—Kanaua himina, kotxi kaiãopokori kãkiti katikaãpotano. Ininiã kanaua äki niereëtaua —itxa Xesosi.

¹⁰ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti erekapeka itxïkitakapeka. Apanakini amianatakani nirekakari imaãtakinirina Xesosi, erekapeka ininina ïkapani. Ininiã ikatikaãpotarina Xesosi, kotxi kaiãori kãkiti. ¹¹ Maerekati matamatakoti auakini atamatakasaakiri Xesosi, irikana Xesosi apisatoö. Akiripoatana:

—Teoso äkiripitikai pite.

¹² Ininiã Xesosi kona auiritana ninoa: “Teoso äkiripitikai,” ininina.

Xesosi Mereëna Tosi Imoianariakori
(Mateo 10.1-4; Arókasi 6.12-16)

¹³ Iposo atoko Xesosi sari õtanoxiratarimoni, akirita itxana inirekaãkini. Ininiã ninoa sari iuamoni. ¹⁴ Ininiã iua mereëna tosi kikiakori iuakata kaikotakani ñkane, Teoso säkire säpiretakani ïkapani. ¹⁵ Iua sikari iposotiire ninoamoni, amianatakani erekapeka itxïkitakinina ïkapani, apaka maerekati matamatakoti omitikinina ïkapani. ¹⁶ Ininiã akiritari Simão. Xesosi takauãkatari Simão äti iuãka. Petro itxaua. ¹⁷ Akiritana Txiaiko, itari Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Xesosi takauãkatana ninoa Poanexi. Poanexi Popïkari säkireë “Ikarokirauari anaakori.” ¹⁸ Akiritana Átree, Piripi, Patoromeo, Mateo, Tomee, Txiaiko pakini. Aoepo äkiri itxaua iua Txiaiko. Akiritana Tateo, Simão pakini. Homano omanatakari iua Simão. ¹⁹ Akiritari Xotasi Isikariotxi inakori apaka. Xesosi mïkapiritakari itxaua iua Xotasi Isikariotxi. Pakini Xesosi akiritakini imoianariakori ininiuana ïkapani.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Arókasi 11.14-23; 12.10)

²⁰ Iuaïkana äti aapokotxitimoni isa Xesosi, imoianariakorikata. Iuasaaki mirikiniti kãkiti iuaïkana apotiitaua. Ikara atoko ininiã kona ninoa nipokota. !Apakata inipokotinina,

kotxi mirikiniti kākiti aua iuaã. ²¹ Xesosi nirimane kenakotari kākiti apotiitiniua iuakata. Ininiã isana iua apinina ìkapani.

—Imapitxiritapeka —itxana.

²² Kaiõkatsopareriakori Xerosareë ìkani apoõtari Xesosi maerekati ikamini. Ninoa sãkire:

—Peosepoo inakori auaitotari iua. Ininiã Peosepoora omi-tikari maerekati matamatakoti —itxana.

Peosepoo Satanasi itxaua. Apanakini sãkire:

—Maerekani matamatakoni auite sikaposotiiretari Xesosi maerekati matamatakoti omitikini.

²³ Ininiã Xesosi akiritari kākiti isãkire ikenakotinina ìkapani. Sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana ninoa. Ipimaãna:

—Natokopa itxa Satanatika omitikiniua? ²⁴ Auñtetxi tixine auakani naiatakakiniãua, ixipokaãkanako. ²⁵ Kākiti aapoko ãki auakani ninoakakarika neenamauatiniã, ixipokaãkanako apaka. ²⁶ Iua atokokana, Satanasi nitiriakori, ninoakakarika naiatakakiniãua, Satanasi tapara xipokako.

²⁷ —Kona kākiti ñroã kiki mitapoari aapoko ãki iñtirituati ñkapani. Kinirão iñtirituataka, ininiã iaxirikari mitari mitxi. Iposo atoko inirekaãkiti iñtirõka.

²⁸ —Ari, atãopitikara nota txai hñte. Apakata Teoso makatx-akiniri ikinipoko maerekati kākiti kamakiti, imaerekani Teoso imisãkirepiretini pakini. ²⁹ Txamari ãtipekana maerekati kamakari aua. Erekari Matamatakoti misãkirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari. Ikara atoko inakani inikoriãriko imisiritiko maerekani misiritikoãtaã —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi ikara atoko itxa, kotxi pariseoakori txari: “Iua auari maerekati matamatakoti.”

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46-50; Arókasi 8.19-21)

³¹ Iuasaaki itariakori inorokata apoka porikiti. Ipaniãtarina ãti akiritiniri Xesosi. ³² Iuasaaki itori kākiti topãkakani ãkitari Xesosi. Isãpiretarina:

—Pitariakori, pinoro apaka porikiti aua. Initanãtai —itxarina.

³³ Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Kiripa nitariakori, ninoro pakini?

³⁴ Iua atamatana itakote topãkakani:

—Hãtamata, uai aua ninoro, nitariakori pakini. ³⁵ Teoso nireẽkiti kamakani nitariakori, nitaroakoro, ninoro pakini itxauana —itxa Xesosi.

4

Katakareri Pirena
(Mateo 13.1-9; Arókasi 8.4-8)

¹ Iuaĩkana Xesosi oerekarauata ipoa takote. Kãkiti mirikiniti, ininiã imorõkokoua kanaua ãki. Iitopãka. Ninoa aua imiriĩ, ininiã iua kanauaã oerekarauata. ² Itori Teoso sãkire oerekana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekikoã. Itxana:

³—Hĩkenakota. Katarareri takarauata. ⁴Itakarauatakasaaki itakareki irika kimapori tiniãpo. Ininiã kotipiriki nikari itakareki.

⁵—Apanakini itakareki irika kai auiniãtaã, kipatxi mauakaniãtaã. Atãoka ipitxaka. ⁶Kipatxi poiãoka auiniã atokatxi pataka apokasaaki itxarika. Omakotsani xika osonãka. ⁷Apanakini irika inako sauaki. Inako aneẽkasaaki, okari takari. !Iriuata. Ipina.

⁸—Apanakini irika kipatxi auiniãtaã. Ininiã iriuata. ãti poiãoka iriuata, trĩtakata. ãti apiata iriuata, sesẽtakata. ãti kaiãopoko iriuata, seĩkata.

⁹—Kakenakokii, ininiã hĩkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena

(Mateo 13.10-23; Arókasi 8.9-15)

¹⁰ Iuanani imoianariakorikata auakasaaki, ipimaãrina Xesosi:

—Poerekaua mixikanani sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti? —itxarina.

¹¹ Ininiã isãpiretana:

—Teoso sãkire mauĩãkani !imarotari Teoso auĩtetxi ininiua. Teoso oerekai hĩte ninoa mimarotakiniti. Teoso oerekana ninoa isãkire sãpirenatxi atão inakari oerekikoã. ¹² Atxiĩti ninoa iteene atamatari Teoso oerekakiti, iuaritika !imarotarina atamatakitina. Atxiĩti iteene ikenakotarina Teoso sãkire, iuaritika !imarotarina ikenakotakitina. Imarotaãkamariko, akiritaãkamariko Teoso, ininiã Teoso makatxakamariko ninoa maerekani.

¹³ Ininiã Xesosi txari:

—Himarotatari ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

—!Aimarotari —itxana.

—Ininiã natokopa ininiãparako himarotatari apanakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko?

¹⁴ Ininiã imimarotakinitina oerekana:

—Iua takarauatakar takari Teoso sãkire. ¹⁵ Aua kãkiti kimapori tiniãpo takarekitxi irikiniãtaã atoko inakani. Ininiã Teoso sãkire ikenakotakasaaki Satanasi apoka. Ininiã imakatxakar Teoso sãkire ãkixinireẽna apokakari.

¹⁶—Aua kãkiti kai auiniãtaã atoko inakani. Ninoa kenakotakasaakiri Teoso sãkire, iusaakipeka apakaparina ipoxokoniritikana. ¹⁷ Itxamana, kona kakotsari. Imaxikiko apokiniã, imisiritiko Teoso sãkire auikinina xika apokiniã, iusaaki itakanaparina Teoso sãkire.

¹⁸ —Aua kākiti aanaia auiniātaā atoko inakani. Ninoa kenakotapitikari Teoso sākire. ¹⁹ Txamari maerekaxiniretinoka itxana. Txineironoka inirekana, ininiā ikara misiriene-tana ninoa. Kaiāopokori inireēkitina, Teoso manirekakiniti. Maerekaxiniretinoka ininina, txineiro, inireēkitina pakini inako atoko itxa, ininiā lixinikaikarina Teoso sākire, ininiā kona iriuata.

²⁰ Aua kākiti kipatxi erekari auiniātaā atoko inakani. Ninoa aukari Teoso sākire. Iriuatana. Āti iriuata poiāoka, trītakata. Āti iriuata apiata, sesētakata. Āti iriuata ito, seīkata.

Tirikapi Pirena

(*Arókasi 8.16-18*)

²¹ Xesosi pimaāna ninoa:

—Nanipa hītakari tirikapi? Kopiti ākikani hītakatari? Amesa patapikani hītakatari? Konapitini. Hītakari itano imakinika iopinikini ikapani. ²² Iomaātakori āti ōti oerekaākako. Kipatakori oerekaākako, kotxi nota imarotapitikari hīkamakiti. ²³ Kakenakokii, ininiā hīkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

²⁴ Xesosi sākirauatapanika:

—Hītakaōtxikariko nisākire. Imakinika hīkenakotako. Erepaniko pikamakiti ātimoni, kotxi pite kamakitixikana kamaāka pitemoni. Erepaniko, kotxi apiata ikamaāka pitemoni. ²⁵ Teoso sākire auakiti, iua sākire kīpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sākire kenakotakari, isākire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaākako.

Takariki Pirena

²⁶ Apikomoni Xesosi txari:

—Teoso auītetxi ininiāua kiki takariki taākari atoko itxa. ²⁷ Itakarauata. Imaka ikanōka. Āti iparīka ikama poka-mara. Iuasaaki itakare pitxakapeka. Kona iua imarotari otomorekini. ²⁸ Merepanika otomoreka. Iposo atoko opitxaka. Eereka opa aua. ²⁹ Oaneēpeka onakasaaki katakareri makoapataro, kotxi oamiko manapipeka itxa.

Ikara atoko itxa Teoso auītetxi ininiāua.

Mostata Pirena

(*Mateo 13.31-32; Arókasi 13.18-19*)

³⁰ Xesosi sākirauatapanika. Itxari:

—Natokopa itxa Teoso auītetxi ininiāua? Īkiripa sāpirenatxi atāo inakari oerekiko oerekaua? Ia atoko itxa: ³¹ Teoso auītetxi ininiāua mostata oki atoko itxa. Axapitikiro oa. Apanakini iki apiata. ³² Otakaāka atoko opitxaka. Eereka oaneē. Apanakini takari itano apiata oa. Amaripokoro okati. Kotipiriki takari okoa okatiā. Iua atokotxikana Teoso auītetxi ininiātaāua.

Merepanika poião kākiti. Eereka apiata. Eereka kaiōpokori kākiti auītetari Teoso. Txamari iuasaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

³³ Kaiōpokori sãpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretana, Teoso sãkire imarotininina ĩkapani. Ninoa imarotakasaakiri isãkire, apiata isãpiretana. Imimarotakanisaakiri isãkire, poiãonoka isãpiretana. ³⁴ Teoso sãkire oerekasaakina ninoa, sãpirenatxi atão inakari oerekikonoka isãpireta. Eereka imoianariakorinoka auakasaaki iuakata, oerekana ikara imarotininina ĩkapani.

Xesosi Iotokakiniri Ītima
(Mateo 8.23-27; Arókasi 8.22-25)

³⁵ Iua õtipanika mapiãnikata itxana imoianariakori:
—Maĩpiriãta ipoa. Ipiniãmoni masa —itxana.

³⁶ Ininiã itakanapana itomaneri kākiti. Iuasaaki imoianariakori anikari Xesosi kanauaã. Apanakini kanaua axapitiri apaka sari ninoakata. ³⁷ Īpiriãtakasaakina ĩtima kataparari apoka ninoamoni. Tsakati kataparari, ininiã ãparaã ierepeẽpokataua kanaua ãki. Kanaua sakikaariãpotape.

³⁸ Iuasaaki Xesosi ikapokiãmoni imakanãta. Isirimata nopini imakanãta. Ninoa õpirĩkari iua:

—Kona pimaãkataua ate. Kona pitiretataua? Apinapanoka —itxana.

³⁹ Ininiã imereka. Ipinitari Ītima:
—Piotoka. Auapika pitxako —itxari ipoa.

Ininiã itsorĩkaxitita. Ītima iotoka. Tsakati iotoka apaka.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

—Natokopa ininiãpa kapĩkarei hĩte? Kinirepa hĩte kona auikano nota? —itxana ninoa.

⁴¹ Apiapĩkareta ninoa. Ininiã ninoa:

—Kinakaripa ia kiki, kotxi ĩtima, tsakati pakini auikari iua sãkire —itxana.

5

Kiki Maerekani Matamatakoni Auãĩtotakiti
(Mateo 8.28-34; Arókasi 8.26-39)

¹ Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã Xerasa tõpa, Kariréia poa ipiniã. ² Xesosi kanĩkiĩtakasaaki, kiki ina iuamoni. Iua akauariãtaã auakari. ³ Iuaãtaã iua auanãta. Kākiti ĩliposotari ĩtxikiniri iua. ĩtxikare metao kamakori karakitapekata.

⁴ Kaiãokatani kākiti ĩtxikari iuako, ikiti pakini metaoã, txamari ikakarakitsatari metao. !Apakata kākiti nĩkatiniri iua.

⁵ Īkanõka, pokamara pakini ixirataãtaã akiripoanãta akauari

auiniãtaã. Kai soroã iuaka ikisauakitataua. ⁶ Õtakopanika atapari Xesosi inini. Ininiã imiteẽkata iuamoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ.

—Apiananiri pitxaua —itxa.

⁷ Akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ãkiri pitxaua. Apiananiri ãkiri pitxaua. Kipa pinireka nota ãkapani? Teoso uãkaã namanaãi pite, kona pimisiritapeno —itxa maerekati matamatakoti. ⁸ Ikara atoko itxa kotxi Xesosi paniãtari:

—Maerekati matamatakoti pisipeka. Pitakanapari ere kiki —itxari.

⁹ Xesosi pimaãri:

—Kipa piuãka? —itxari.

Iua apakapapiretari:

—“Itori” ninaãka niuãka. Kotxi itori maerekani matamatakoni ate.

¹⁰ Iteene iua amanaaãpotari Xesosi:

—Kona piokanatapeua ãtiãtaã.

¹¹ Iuasaaki auari kaiãopokori irari ixiratamoni nipokonãtakani. ¹² Maerekati matamatakoni iteene amanaãri Xesosi:

—Piokanataua ate irarimoni. Pauiritaua ate sini ninoa-moni —itxanãtana.

¹³ Ininiã Xesosi iokanatana. Iuasaakipeka maerekani matamatakoni takanapari iua kiki, ãroã itxana irari ãtomoni. Iuaãtaã auari ipi mio irari. Ninoa ãroãkasaaki, irari miteẽkata oiokiriãtini ipoamoni. Komoka, axãpoãta itxana iuasaaki.

¹⁴ Irari nãkatakani miteka sitatximoni, aapokotxi poião auinimoni pakini. Isãpiretana kãkiti itikakitina. ¹⁵ Eereka isana Xesosimoni. Iuasaaki atamatarina kiki mitxi maerekati auããtotakiti. Iitopãkanãta. Mãkatxi auapekari. Atão ãikitapeka auari. Iuaritika ninoa pãkarauata. ¹⁶ Itikakani sãpiretari apanakini iua kiki pirena, irari pirena pakini. ¹⁷ Kãkiti iuaãtaã auakani paniãtari Xesosi osipikiniri iuaãtaã.

¹⁸ Xesosi iereẽtakasaakiua kanaua ãki, iua kiki amanaãri iuakata isini ãkapani. ¹⁹ Xesosi !auiritari. Itxari:

—Pisa pinirimanemoni. Pisãpiretana Apiananiri kamakiti pite ãkapani. Pisãpiretana iua iteene iamoniãkai pite. ²⁰ Ininiã iua sipe. Iuaãtaã auari sitatxi tesi pakini. Iua kiki sari ninoa tesi sitatxitimoni. Isãpiretari kãkiti Xesosi kamakiti iua ãkapani. Iuaãtaã auakani tsoriãkaãta:

—Anekani, peerekari Teoso —itxana.

Xáiro Amanaãkiti Pirena

(Mateo 9.18-19; Arókasi 8.40-42)

²¹ Ininiã eereka Xesosi ãpiriãta ipoa. Ininiã ipoa ãtiniã kaiãopokori kãkiti apotiãtaua iuakata. ²² Aiko Xoteo apotiãtiniãtaãua sikani auãte apoka iuamoni. Akiritaãka Xáiro iua.

Iua kapotoreēkaua Xesosi apisatoō. ²³ Iua iteene amanaāri Xesosi:

—Namarite opinanapanoka. Masa notakata. Pitakari pi-uako oa nopini erekape onini ikapani.

²⁴ Ininiā Xesosi sari iuakata. Kākiti kinapokope itxakata isinina.

Xesosi Māka Maātakakaro
(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

²⁵ Iuasaaki sito amianatakaro apoka. Tosikanani oa arēka ! iotoka. ²⁶ Okinika otxineiroteē oikitxitapekari oamianare imarotakani. Kaiōpokori ipitamaro. Txamari ninoa ! iposotari imaktxakinirina oamianare. Kona erekaro. Apiata oamianare. ²⁷ Okenakoenetakasaakiri Xesosi napini, osari iuamoni. Omaātakari imāka, ²⁸ kotxi oamoni: “Nimaātakiniāri imāka, iuasaakiika erekapekano,” otxanāta oxinikakiti. ²⁹ Ininiā omaātakasaakiri, oarēka iotoka. Iuasaakipeka oimarotari erekape onini.

³⁰ Iuasaakiika Xesosi posotiire sari oamoni. Ininiā ikirioka kākiti sauaki. Eereka ipimaāna:

—Kipa maātakatari nimāka? —itxa.

³¹ Iuasaaki imoianariakori apakapapiretari:

—Apiananiri, patamata. Itomaneri kākiti kinapokopeka, iuaritika pite pimaāri kākiti: “Kipa maātakatano?” pitxa — itxana.

³² Iuaritika Xesosi nitari imāka maātakakari. ³³ Iuasaaki oa sito imarotari erekape onini, ininiā okapotoreēkaua iuamoni. Opīkarauata. Okikinanaka. Eereka osāpiretari ikinika oami-anare iuamoni. ³⁴ Ininiā Xesosi txaro:

—Namarite, pite erekapekai uatxa, kotxi pauikari niposoti-ire. Pisipiniikaua, erekaxinirepekai —itxa Xesosi.

Xáiro Ākero Ōkitikiko
(Mateo 9.23-26; Arókasi 8.49-56)

³⁵ Xesosi sākirauatakasaaki oakata, apanakini Xáiro nitiri-akori apoka. Itxari:

—Pamarite !auaika. Opīpeka. Pauiritari Xesosi kanapiriini.

³⁶ Ininiā Xesosi limaākatari ikara pirena. Itxari Xáiro:

—Kona pipīkarauatape. Pauikano —itxari.

Ininiā ninoa sari Xáiro aapokomoni. ³⁷ Xesosi auiritana Petro, Txiako, Txiako itari Xoño pakini sini iuakata. !Auir-itana apanakini sini iuakata. ³⁸ Ninoa apokasaaki Xáiro aapoko, kākiti iuaātaā auakani !imarotarina ikamakitina. Ikinipoko kākiti txiapanāta, akiripoakanātana. ³⁹ Xesosi ĩroā. Itxana:

—Kinirepa iteene hītxiapanāta? Kinirepa hākiripoanāta? Amarini !ipina. Oimakanāta —itxa.

⁴⁰ Ininiã inapetarina iua. Ininiã iokanatana ninoa m-para. Oïri, onoro, Xesosi moianariakori pakini ïroã amarini auiniãtaã. ⁴¹ Imaïkaro ouako. Iuasaaki isãpiretaro oa isãkireë:

—Taritaa komii.

Popïkari sãkireë: “Amarini põkitikaua.” ⁴² Iuasaakipeka oõkitikaua. Otïpokota. Oa amarini aua tosi anokanani. Iuasaaki ninoa iteene tsorïkaãta. ⁴³ Ininiã Xesosi paniãtana:

—!Hīsãpiretapiri apanakini nimakananitiniro oa.

Apaka ipaniãtana isikakienatiniro oa.

6

Nasree Auakani Kona Auikari Xesosi Sãkire
(Mateo 13.53-58; Arókasi 4.16-30)

¹ Xesosi imoianariakorikata potorika iuaã. Nasree sitatx-itimoni isana. Iuaãtaã mitxi Xesosi aneë. ² Tomatiko õtisaaki iua oerekari kãkiti aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Xesosi sãkire kenakotakani tsorïkaãta. Itxana:

—Nanipa apaiaõkarauata, ikara atoko imarotini? Kipa oerekari imarore? Ikamakiti oerekari apiata imarore aua. Kininiãpa ïkora atoko itxa posotiireta? ³ Ate imarotari iua, kotxi aapokotxi kamakari itxaua iua. Maria ãkiri iua. Iua itariakori Txiako, Xosee, Xota, Simão pakini itariakori itx- auana. Itaroakoro apaka aua uai, ininiã ate imarotari iua — itxana.

Ikara xika kona ninoa auikari isãkire.

⁴ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineë auakasaaki, iuaã auakani, inirimane, iua aapoko ãki auakani pakini !ipaxitari. !Auikarina iua sãkire — itxa.

⁵ Ininiã iuaã kona ikamari iposotiire apiari. Iuako itaka ãtikaka amianatakani nopini, ininiã amianatakani erekapeka itxïkitaka. ⁶ Itsorïkaãta, kotxi iuaã auakani !auikari isãkire. Ininiã iua tõpa isari aapokotximoni. Oerekarauata iuaã. Eereka isari apanakini aapokotxitimoni. Iuaïkana oerekarau- ata. Itxaãpota iuaãtaã.

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni.
(Mateo 10.5-15; Arókasi 9.1-6)

⁷ Xesosi akiritana imoianariakori tosi pakini. Ipi iokanata ãtiãtaã, iuaïkana ãtiãtaã iokanatana ipi. Ikara atoko iokanaãpotana imoianariakori. Iposotiire isikana ninoa maerekani matamatakoni omitikinina ïkapani.

⁸ Itxana:

—Kona minakati hanikape. Hïtsonerenoka hanika. Kona hïtii, kona auatxi, kona txineiro !hanikape.

⁹ Hïkiti mata hïeretaka. ãtika kasipiri himãka hanika.

¹⁰ Sitatxi hãpokasaaki, ãtika aapokotxinanirako hãua. Iua

sitatxi hãuakasaaki, hĩkaikota iua kãkiti aapoko. Kona hãuape ãti kãkiti aapoko. ¹¹ Kãkiti mapakapakanisaakii, hĩsãkire imakenakotakanisaakina, ininiã hĩtakanapana. Hĩpotorikasaaki, hĩxaxipokari kipatxi hĩkiti mataã auakari, ininiã ikara atoko hõerekana ninoa maerekani ininiuana. Kãkiti misiritiko sãpiretiko õti apokasaaki, Sotoma sitatxiti auakani misiritiko auapitika. Iuasaaki Komoha sitatxiti auakani misiritiko auapitika. Iuaritika sitatxi auakani hĩte mapakapakani misiritaãkako apiata iuasaaki.

¹² Ininiã isana. Isãpiretari kãkiti imaerekani itakanapini.

¹³ Mirikiniti maerekati maãamatakoti iokanatana. Iĩtxiã itakana amianatakani nopini. Ininiã erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

Xoão Kapatxisareri Ipinini

(Mateo 14.1-12; Arókasi 9.7-9)

¹⁴ Auĩtetxi Erotxi inakori kenakopiretari Xesosi pirena. Xesosi uãka iaripireta ikini tõpati. Ininiã Erotxi xinikanãta:

—Ikara Xesosi, Xoão kapatxisareri itxaua. Uatxa iua õkitikapekua. Iuakara Xesosi itxa. Ininiãkara iposotiire aua iuamoni.

¹⁵ Ætikaka uãkatari Xesosi Eríasi ininiua. Ætikaka uãkatari Xesosi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka ininiua.

¹⁶ Ikara Erotxi kenakopiretakasaaki, itxari: —Xoãokara nitsotakakiitakitikara iua Xesosi txa. Ipĩpekariika iuaĩkana õkitikapekua —itxa.

¹⁷ Mitxi Erotxi takaro itari Piripi ãtanoro. Ouãka Erotxia inakoro. Oa xika Erotxi maĩkari Xoão. Iaxiriĩtotari, kateia ãki taka itxari. ¹⁸ Xoão takaãka kateia ãki, kotxi itxari Erotximoni:

—!Erekari pitari ãtanoro pitakini —itxari.

¹⁹ Ikara xika Erotxia apaka omanatari Xoão. Oa iteene kinirão okaka otxamari Xoão. Kona oposotari oõkiniri iua, ²⁰ kotxi Erotxi pĩkari Xoão. Iua imarotari, atão inakarinoka kamakari, erekarinoka kamakari ininiua Xoão. Xoão sãkire ikenakotakasaaki, !iteene !imarotari isãkire, iuaritika iua apokaerekatari ikenakotiniri isãkire.

²¹ Erotxi kamari isaiã kiiniriti. Iua kemaĩtxitana sotato auĩteakori, Kariréia auakani auĩteakori, apanakini auĩteakori pakini. ²² Ininiã Erotxia ãkero apoka iua kiiniritiã. Iuasaaki oserenapirĩkata Erotxi apisatoõ, ikemaĩtxitakini apisatoõ pakini. Ninoa potxitari oserenini. Ininiã Erotxi txaro oa ãtokoro:

—Pinirekakiti pamanaãno, ininiã nisikai. ²³ Atãopitikara nisikai pamanaãkiti. Nitixine pinirekiniã, ipixini nisikai —itxaro.

²⁴ Ininiã oa miteka onoromoni. Oa pimaã txaro onoro:

—Kiripa namanaãtari? —otxaro.

Ininiã onoro txaro:

—“Xoão Kapatxisareri kii prato nopini ninireka,” pitxari. Ikara atoko pamanaãri iua —otxaro.

²⁵ Ininiã katimariã okanapiriã kiiniri auiniãtaã iuaĩkana. Katimariã auĩtetximoni osa. Oamanaãri iua:

—Ninirekari Xoão kapatxisareri kii prato nopini —otxa.

²⁶ Ininiã Erotxi maerekaxiniretinoka itxa, kotxi mitxi iua sãpiretaro oa amanaãkiti isikiniro oa ikemaĩxitakini apisatoõ. Ininiã !apakata imasikakaniãri isikaenetakiti. ²⁷ Ininiã kati-mariã ipaniãtari sotatoakori okiniri Xoão:

—Ikii himina —itxa.

Ininiã isana kateiamoni. Itsotakakiitarina Xoão. ²⁸ Pirato nopini itakarina ikii, sika itxarona ãtokoro. Ininiã oa sikari onoromoni.

²⁹ Ininiã Xoão moianariakori kenakopiretakasaakiri Xoão okiko pirena, isana kateiamoni. Aparina iũto. Itakarina iũto kai iriko ãki.

*Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)*

³⁰ Ininiã Xesosi iokanatakini kanapiriã iuamoni. Apoka itxana Xesosimoni. Isãpiretarina ikamakitina, oerekakitina pakini. ³¹ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti aua iuaãtaã, ininiã ! apakata inipokotinina. Ininiã:

—Amasipeka kãkiti mauakaniãtaã atomatini ĩkapani — itxana.

³² Ininiã kanauaã iereẽtauana. ĩpiriãtarina ipoa. Isana kãkiti mauakaniãtaã. ³³ Kãkiti itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã ninoa miteka. Iopiriãrina ipoa koropoa, apoka itxana Xesosi apisapanika. ³⁴ Iua kanĩkiĩtakasaaki apisamoni mirikiniti kãkiti, ininiã iamoniĩkana, kotxi soti auĩte ipitikiri mauakinini atoko itxana. Iuasaaki Xesosi oerekana kaiãori Teoso sãpiretakiti.

³⁵ Ininiã mapiãpeka inaãpotiniã, Xesosi moianariakori iuamoni apoka. Itxarina:

—Kona kãkiti aapoko auari uai. Uatxa mapiaãpopeka.

³⁶ Ininiã pipaniãtana kãkiti isinina ĩkapani nipokori iamotinina tĩkane.

³⁷ Ininiã Xesosi:

—Hĩtekarako sikakienatana ninoa —itxana.

Ininiã ninoa:

—Pinirekatari asini komiri aamotini ĩkapani? Oito kasiriti kãkiti parĩkauatini ĩki anireka komiri ĩki naia kãkiti nikini ĩkapani —itxana.

³⁸ Ininiã Xesosi pimaãna ninoa:

—Kipakinipa komiri katari aua? Hãtariko —itxa.

Ninoa imarotakasaakiri, apoka iuamoni. Itxana:

—Sĩko pakini komiri katari, ipi ximaki pakini aua —itxarina.

³⁹ Xesosi paniātana ikinika kākiti topākini katsotati nopini.
⁴⁰ Ātiātaā iitopākana sīkoēta, ipinimoni iitopākana seī. Imakinikana ikara atoko itxaāpotana iitopākinina.

⁴¹ Ininiā Xesosi kosekari sīko pakini komiri, ipi ximaki pakini. Iuasaaki ionakaāta iaxiti:

—Erekapitikari pisikakiti —itxa.

Eereka imaxiōpekari komiri. Isikari imoianariakori. Imoianariakoripekana sikaāpotana apanakini. Iuaīkana imapirinikari ximaki, xanaka itxari imakinikana.
⁴² Ikinimanekana nipokota, kamitopeka itxana. ⁴³ Ininiā imoianariakori apotiitari ximaki itetakori, komiri itetakori pakini. Tosi pakini kotari xāpoka itetakori. ⁴⁴ Iuasaaki sīko mio kikiakori nipokotakani.

Xesosi Ipoa Nopini Itīpokotini
 (Mateo 14.22-33; Xoāo 6.15-21)

⁴⁵ Xesosi takapiretakasaakiri kākiti, iuasaaki iokanatana imoianariakori ĩpiriātinina iua apisa, Petsáita tixinimoni isinina ĩkapani. ⁴⁶ Xesosi takapiretanapaka atoko, mitaxiratarari nopini isa Teoso imisākiretini ĩkapani. ⁴⁷ Mapiāpe inakasaaki kanaua ipoa apanīkakiāxitipeka aua. Iuasaaki Xesosi imiriīpanika aua.

⁴⁸ Xesosi atamatana ninoa, itaparanoka itxana imekoātinina, kotxi ĩtima, tsakati pakini anikaāpotana ninoa. Ininiā ikatimaāpotakasaaki, Xesosi apokaāpota ninoamoni. Itīpokota ipoa nopini. Inapaāpoaritana imoianariakori.
⁴⁹ Ininiā ninoa atapakasaakiri ipoa nopini itīpokotini, ninoa uākatari kamiri. Ininiā ninoa akiripoakata. ⁵⁰ Ininiā iua misākiretana:

—Kataparaxinire hītxako. Notakara. Na !hīpīkarauatape —itxana imoianariakori.

⁵¹ Eereka kanauaā iereētaua. Iuasaaki ĩtima iotoka itxa. Ininiā itikokitatana ninoa. Itsorīkaātana:

—Kirīpa atxiīti? —itxana.

⁵² Ikara atoko isākirena, kotxi kona ixinikaikarina Xesosi posotiire komiri ixanakasaaki. Paikoxinirena ninoa iuasaaki.

Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini
 (Mateo 14.34-36)

⁵³ Xesosi imoianariakorikata ĩpiriātari ipoa. Isari Xenesaree tixinimoni. ⁵⁴ Ikanīkiītakasaakina apanakini itikari Xesosi.

—Xesosira —itxana.

⁵⁵ Ininiā imitekana kākiti auinimoni amianatakani apinina ĩkapani. Anikana isirimatana nopini Xesosimoni.

⁵⁶ Ikini sitatxiti kākiti amianatakani sirīka kimapori tiniāpo. Amanaārina Xesosi auiritinina ninoa imāka itikakinina. Ikinikana imāka tikakakani erekepeka itxīkitaka.

7

Xoteoakori Ikite Pirena
(Mateo 15.1-9)

¹ Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini, Xerosareẽ ikani, apotiitaua Xesosikata. ² Iuasaaki itikarina Xesosi moianariakori marokapiotakaniua nipokori inikinina apisa. Ininiã itxana:

—!Erekari imarokapiotakaniuana —itxana.

³ Pariseoakori, imakinikana Xoteoakori apaka kamari ikiomaneakori kitxakapirĩkarini sãkire iaõka. Inipokotinina apisapanika arokapiotauana.

⁴ Nipokori amotikoãtaã Xoteoakori sikasaaki, eereka apokasaakina aapokona imarokapiotakaniãuana kona inipokotana. Tiitxi iãkoanatxi, kopiti, apanakini itiina pakini arokasaakina ikiomaneakorini oerekakiti iaõka arokana.

⁵ Ininiã pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini pimaãri Xesosi:

—Kinirepa pimoianariakori kona kamatari kitxakapirĩka atoko ininina? Kinirepa marokapiotakanikaua inikarina nipokori? —itxarina.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Mitxipitipanika Isaia sãpiretai hĩte. Atão iua sãkire, kotxi hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Iua txari:

Kamisirienererini ninoa kãkiti. Ninoa sãkireẽnanira ipaxitanona. Åkixinireẽna linirekanona.

⁷ Maxikatũka ninoa kapotoreẽkaua nota apisatoõ. Maxikatũka ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa loerekari nota sãkire. Ninoaka sãkire oerekana, txamari “Teoso sãkire asãpiretai” itxana.

Ikara atoko Isaia iõkatsopatakiti Teoso sãkire.

⁸ —Ininiã hĩtakanapapekari Teoso sãkire, kãkiti oereẽkiti hĩkamini ikapani. ⁹ Hĩtakanapapikari Teoso paniãtakiti, hinirekaãkiti hĩkamini ikapani. ¹⁰ Kitxakapirĩka Moisesi txari: Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro. Piri, pinoro pimisãkirepiretiniã, pokaãkako,

itxa Moisesi sãkire. ¹¹ Txamari hĩte oerekari kãkiti: “Kãkiti auakiti iri, inoro pakini nirekiniã, iua manirekakaniãri isikiniri ninoamoni, isãpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiã !isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. Ikara atoko inakari kãkiti sikakiti Teosomoni, hĩte takauãkatari “Kopaã.” ¹² Ininiãkara hõerekari kãkiti imatiretakanina iri, inoro pakini. !Apakata hõerekakiti. ¹³ Ikara hõerekakiti xika kona hĩte maãkatari Teoso sãkire. Apiata hinirekari kãkiti oereẽkiti. Auapanika itori hõereẽkiti sãkiretxiti ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

Ākixiniretxi Txiko Pirena
(Mateo 15.10-20)

¹⁴ Xesosi iuaĭkana akiritana ikinimane kākiti. Itxana:

—Hĭkinika hĭkenakota. Hĭtakaōtxikariko nisākire. ¹⁵ Imakinika hinĭkakiti, mapara auakari. ! Ikamari ate maerekani. Hĭxinireē potoriākari kamari maerekanitxi. ¹⁶ Kakenakokii, ininiā hĭkenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

¹⁷ Ikinimane kākiti itakanapaka atoko, aapokotxi āki ĩroā. Iuasaaki imoianariakori pimaāri:

—Pisāpiretaua mixikanani pisāpiretakiti —itxana.

¹⁸ Ininiā iua txari:

—!Kiĭkitei hĭte. Kona hĭte imarotatari hinamaā ĩroākari kona kamari maerekanitxi. ¹⁹ Kotxi ĩroākari ! isari hĭxiniremoni. Hĭtikako āki isa. Iposo atoko hĭtikatakasaaki inapa. Ikara atoko ininiā, erekari ikinipoko kākiti niākiti.

²⁰ —Ixinireē potoriākari iuara kamari kākiti maerekani.

²¹ Kākiti ākixinire ipotorika ixinĭkakiti maerekati, anokaretxi, ĩtiriuatakatxi, okaniuatakatxi, āti kākiti ĩtanorokata isirĭkini nire pakini. ²² Kākiti ākixinireē ipotorika itirenani, maerekati Satanasi oerekakiti, misirieneretxi, pĕtauatakatxi kamakari, xikotakatxi, āti misākirepiretiko, iuĭkiniua, mĭĭkiteti inini pakini. ²³ Ikinika ikara maerekati kākiti ākixinire auakari txikotari kākiti xinire —itxa Xesosi.

Xoteo Minakatoua Auĭkiniri Xesosi Sākire
(Mateo 15.21-28)

²⁴ Xenesaree tixini Xesosi potorika. Txiro sitatxiti tōpa, Sitoō tixini pakinimoni isa. Iuaā kākiti aapoko ĩroā. Kona inirekari kākiti imarotiniiri iua auiniātaā. Txamari ! iposotari iomaātiniua. Kākiti imaroāpotari iua auiniātaā. ²⁵ Sito apoka Xesosimoni, kotxi oa kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekati matamatakoti auaiĭtotaro oimi. Oāpokasaaki Xesosimoni, okapotoreēkaua iua apisatoō.

²⁶ Oa sito sākiretari Kreko sākire. Āto uāka oa. Siropenĭsia tixinikero oa. Okapotoreēkasaakiua Xesosi apisatoō, oamanaāri Xesosi:

—Pomitikenatariko maerekati matamatakoti namarite ĩtoā auakari —otxari.

²⁷ Ininiā Xesosi:

—Xoteo !pitxaua. Maparakerorai. Pite nirekakari nisikinii Xoteoakori nakiti. Amarini mitxi nikini atāo. ! Erekari nokiniri amarini kiena anāpamoni —itxaro oa.

²⁸ Oa apakapapireta:

—Atāopitikara ikara atoko pitxa, kotxi nota maparakerero, anāpa atoko Xoteoakorimoni. Iuaritika kākiti auiritari anāpapiki nĭkiniri nipokori katxakakari amarini nipokotiniātaā patapi —otxari Xesosi.

²⁹ Ininiā Xesosi apakapapireta:

—Erekari papakapapiretini, ininiã paapokomoni pisa. Maerekati matamatakoti !lauaika pamarite ïtoã —itxaro.

³⁰ Oaãpoko oãpokasaaki, oãpokaro oamarite sirïkanãta. Erekapekaro oa. Maerekati matamatakoti asikapekaro.

Makenakoreti Pirena

³¹ Eereka Xesosi takanapari Txiro sitatxiti tõpa. ïpirixititari Sitoõ tixini. Sitatxi tõpa tesi pakini ïpirixitita. Apoka Kariréia poamoni. ³² Ætikaka kãkiti minari makenakoreti Xesosimoni. !Iposota atão isãkirauatini. Ninoa iteene amanaãri Xesosi:

—Piuako pitaka iua nopini kakenakorepeka inini ïkapani —itxana.

³³ Xesosi anikari iua kiki kãkiti mauakaniãtaã. Itakari iuakoki ikïpita ãki. Eereka ikiisoka, taka itxari ienemaã masãkireti nini nopini. ³⁴ Eereka ionakaãta iaxiti, oõka itxa:

—Epataa —itxa.

Popïkari sãkireẽ, “Piauãka.” ³⁵ Iuasaakipeka ikenakoki auãka, ininiã kakenakorepeka itxa. Iuasaaki inini poiõpeka apaka. Eereka erekapeka itxa isãkirauatini. ³⁶ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Kona hïsãpiretapiri apanakini nimakananitiniri iua.

Txamari apiata ninoa sãpirenauata. ³⁷ Kãkiti tsorïkaãta:

—Ikinika ikamakiti peerekari. Makenakoreti kakenakorepeka itxa. Mimatasaãkiretakati, kasãkirepeka itxa —itxana.

8

Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kãkiti (Mateo 15.32-39)

¹ Eereka mapaõti itomaneri kãkiti apotiitaua Xesosimoni. Nipokori xipokapeka, ininiã Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana ninoa:

² —Nota amonïkana naia kãkiti, kotxi ipi õti, ãti õti pakini õtipeka auana notakata. Ininiã uatxa nipokori !auaika.

³ Niokanatiniãna auinimoni manipokotakatipanikana, ininiã ipixiniãpo iõkapetana. Irikana. Ætikaka õtako ïkani kona apakata manipokotakanika isinina —Xesosi txana imoianariakori.

⁴ Imoianariakori apakapapireta:

—Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiãkara nãpa aãpokari nipokori ito naia kãkiti asikakienatini ïkapani? —itxana.

⁵ Ininiã Xesosi:

—Kipakinipa komiri katari hïtemoni aua?

—Setxinokara komiri aua atemoni —itxana.

⁶ Ipaniãtari kãkiti topãkini ixiti. Imaïkari iua komiri setxi.

—Erekari pisiãkiti —itxari Teoso.

Iposo atoko imaxiõpekari komiri, sika itxana imoianariakori. Imoianariakori sika itxana apanakinimoni.
⁷ Ninoamoni aua âtikaka ximaki axapitiri. Ininiã Xesosi txari:

—Ia erekari —itxa Teosomoni.

Eereka ipaniâtana imoianariakori sikiniri kãkitimoni.

⁸ Ininiã ikinipoko kamitopeka itxana. Iposo atoko apotiita itxarina itetakori. Xãpokaka itxarina setxi kotarina. ⁹ Ninoa komiri nikakani ipi ipi pakini mio kãkiti. Kamitopeka itxana.

Ininiã itakapiretanapana ninoa. ¹⁰ Iposo atoko imoianariakorikata iereëtaua kanaua äki. Taomanota tõpamoni isana.

Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire

(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Arókasi 11.29-32)

¹¹ Pariseoakori apoka Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:

—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtaminiri ïkapani, Teoso iokanatinii ïkorapokoriti aimarotini ïkapani —itxarina. ¹² Ininiã Xesosi oõka. Itxari:

—Kinirepa kãkiti uatxarini nirekari noerekiniri Teoso takaõtxikare, iposotiire? Atãopitikara nota txai hïte, kona noerekai hïte.

¹³ Ininiã itakanapana. Iereëtaua kanaua äki. Ikanapiriã ipoa ipiniãmoni iuaïkana.

Pão Tireëkari Pirena

(Mateo 16.5-12)

¹⁴ Xesosi moianariakori maxinïkaretari pão. Ätika pão porii kanaua äki aua. ¹⁵ Ininiã Xesosi õtãkikana:

—Erepaniko, pamonõkoniri pariseoakori, Erotxi pakini pãote tireëkari —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi moianariakori misãkiretakakaua:

—Ikara atoko itxaua, kotxi amaxinïkaretari pão.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa sãkire, ininiã itxana:

—Kinirepa hïskirauanãta pão mauakani xika? Kona himarotatapanikari niposotiire? Kona hïikitetapanikari? Kona hinirekatari hãuikiniri nisãkire? ¹⁸ Kokimai, txamari, ! hãtamatar. Kakenakokimai, txamari ! hïkenakotari nisãkire. ¹⁹ Kona hïxinikapanikari iuasaaki nimaxiõpekitakiti sïko komiri, sïko mio kãkiti nisikakienatini? Kipakinipa kotari itetakori hïxãpokaka? —ipimaãna.

Ininiã ninoa apakapapireta:

—Tosi kotari axãpokaka.

²⁰ Xesosi txana ninoa:

—Eereka äti õti nimaxiõpekari setxi komiri porii. Nisikari ipi ipi pakini mio kãkiti. Itetakori hãpotiitakiti, kipakinipa kotari hïxãpokaka? —ipimaãna.

Ininiã ninoa:

—Setxi kotari axãpokaka.

21 Ininiã Xesosi:

—Ininiã kinirepa kona hũkitetapanikari?

Mõsiãreti Petsáita Aapokotxitikiri

22 Xesosi Petsáita aapokotxitimoni apoka. Iuasaaki kãkiti minari mõsiãreti iuamoni. Amanaãrina Xesosi maãtakiniri iua mõsiãreti. 23 Ininiã iua anikaãpotari iuakoã kãkiti mauakani-moni. Iuaã iminapari ienemaã mõsiãreti okiã. Eereka taka itxari iuako iĩtoã. Ipimaãri iua:

—Kõsiãrepekai? —itxari.

24 Ininiã iua atamata.

—Nota itikapokotapeka, txamari nitikari kãkiti tĩpokotakari aamina atoko —itxa.

25 Iposo atoko Xesosi iuaĩkana takari iuako mõsiãreti nopini. Eereka mõsiãreti atão itikapokotapeka. Ikinipoko atamata.

26 Ininiã Xesosi iokanatari:

—Pisipeka paapokomoni. Kona pisipe Petsáita aapokotxitimoni, kotxi kona ninirekari pisãpiretiniri nikamakiti kãkitimoni —itxa Xesosi.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereẽkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Arókasi 9.18-20)

27 Eereka Xesosi imoianariakorikata sari kãkiti poiãoka auinimoni, Sesaréia-Piripi sitatxiti takote isana. Ipixiniãpo Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Kiripa kãkiti uãkatano nota? —itxa.

28 Ninoa apakapapireta:

—Xoã kapatxisareri iuãkataina. Apanakini “Eriasi inakori” iuãkataina. Ininiã apanakini “Teoso sãkire sãpiretakari” iuãkataina —itxana Xesosi moianariakori.

29 Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano? —itxana.

Ininiã Petro apakapapiretari:

—Teoso mereẽkiti, kãkiti iãtapanãtakiti pitxaua —itxari.

30 Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Teoso mereẽkiti nininiua lhĩsãpiretapiri apanakini —itxa.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 16.21-28; Arókasi 9.22-27)

31 Ininiã ia atoko oerekaruata:

—Nota hĩtari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini kona nirekapanino nota. Nokaãkako. Eereka ipi äti pakini õtisaaki iuaĩkana nõkitikauako.

32 Ikara isãpireta ikinimane kãkitimoni. Ininiã Petro anikari iua maparamoni. Itxari:

—Kona ikara atoko !pitxape. Kona erekari pisãkire ikara atoko pinini —itxa Petro.

³³ Ininiã Xesosi kirioka imoianariakorimoni. Iua txitari Petro:

—Pisipiniikaua Satanasi. Pite nireëkiti kãkiti nireëkiti atokotxikana. Pite nireëkiti kona Teoso nireëkiti atokoni — itxa Xesosi.

Xesosi Moianari Atão Inakari
(Mateo 16.24-28; Arókasi 9.23-27)

³⁴ Xesosi akiritana kãkiti imoianariakori apaka. Itxana ninoa:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireëkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, notakata pisapitikako. ³⁵ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireëkitinoka, ininiã pinireëkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireëkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

³⁶ Atxiiti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ìkapani. Atxiiti iua tiitxi xika kona pikìpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ìkara atoko ininiã, erekari atxiiti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini, kotxi tiitxi ìki poiãoka, pixinire karone apiata. ³⁷ !Apakata kãkiti ìkitxitiniri Teoso, iuamoni isini ìkapani.

³⁸ Ìkorsaaki kãkiti !inirekari Teoso. Inirekari maerekatinoka. Ìkorsaaki pipëtatinianõ nota, pipëtatinianõ nota sãkire, ininiãkara nota kãkiti itari iaxitikirino pëtataiko pite, uai nikanapiriãkasaaki. Nikanapiriãkasaaki, niri iotximere aua notamoni. Nina niri nitiriakorikata, erekarinikata.

9

¹ Xesosi txana ninoa:

—Hìxinikariko ia nisãkire. Apanakini hñte uatxa uai auakanii, hñpinini apisapanika himarotari Teoso auñtetxi ininiãua. Auñtetxi kaposotiireri itxaua —itxa Xesosi.

Moisesi, Eríasi Pakini
(Mateo 17.1-13; Arókasi 9.28-36)

² Seisi pakini õti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiaiko, Xoão pakini oxiratarimoni, mitaxiratarimoni. Iuasaaki ninoanani aua iuaã. Iuaã auakasaakina, Xesosi ìto ipinipo itxa.

³ Imãka kasarori itxaua. Iotximere apaka auari. Ìkara imãka saro atoko inakari, !auari. Kãkiti iteene arokiniãri mãkatxi, iuaritika ikara isaro atoko !auari. ⁴ Iuasaaki Eríasi, Moisesi pakini tokiã iuaã. Isãkirauatana Xesosikata. ⁵ Ininiã Petro txari Xesosi:

—Koerekareri, erekapitikari uai aãuini. Makamari papiri ipi ãti pakini, pite ìkapani, Moisesi ìkapani, Eríasi ìkapani —itxa.

⁶ Ikara atoko itxa Petro, kotxi !imarotaikari isākire, iteene ipīkarauatiniā.

⁷ Iuasaaki katxiāri apoka ninoamoni. Katxiāri āki auana. Katxiāri āki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hīkenakotariko iua sākire —itxa.

⁸ Katimaritika Xesosi moianariakori sapotorika. Itikapokotana. Mitxi Xesosikata sākirauatakani !auaika iuaā. Xesosinokara kaikota ninoakata.

⁹ Ōtanoxirataro iokiriiāpotakasaakina, Xesosi txana:

—Mixikanani hītikakiti !hīsāpiretapiri apanakini. Nota hītari iaxitikiri nipinaka atoko iuaīkana nōkitikaākaua atokoikarako, hīsāpiretariko mixikanani hītikakiti —itxana.

¹⁰ Ininiā ! isāpiretarina apanakinimoni. Ninoanoka isākirauanātana:

—Natokopa itxa kākiti ipīkaripeka iuaīkana ōkitikiniāua —itxanātana.

¹¹ Ipimaārina Xesosi:

—Kinirepa kaiōkatsoparerini sākire: “Teoso mereēkiti apokini apisapanikarako Eríasi apokako.” Kinirepa ikara atoko itxana?

¹² Ininiā Xesosi:

—Inipitikara Eríasi apoka merepanika, kākiti iposope inini īkapani. Teoso sākire iōkatsopatakori txari: “Kākiti itari iaxitikiri iteene atatsiirauatako. !Inirekaākako.” Kinirepa ikara atoko itxa Teoso sākire iōkatsopatakori? ¹³ Nisāpiretaiko Eríasi apokapeka. Kākiti misiritapekari iuani. Inireēka iaōka imisiritarina. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara ene —itxa Xesosi.

*Amarini Maerekati Matamatakoti Auaītotakiti
(Mateo 17.14-21; Arókasi 9.37-43a)*

¹⁴ Ninoa apokaāpotakasaaki apanakini imoianariakorimoni, atamatana kākitypokoni. Ninoa ākitana Xesosi moianariakori. Iuasaaki kaiōkatsoparerini kākitykata itaparakienetakakaua.

¹⁵ Iuasaaki kākiti atapari Xesosi. Ipoxoniritikana itxana:

—Xesosi napani.

Ininiā imitekana iuamoni, okapireta itxarina:

—Piteni?

¹⁶ Ininiā Xesosi:

—Ari, notara.

Ipimaāna:

—Kininiāpa hītixitakakaua? —itxa.

¹⁷ Ininiā kiki kākiti sauaki auakari apakapapiretari:

—Nota minamari namarite pitemoni. Maerekati matamatakoti auaītotari iua. !Auritari namarite sākirauatini. ¹⁸ Iua maīkasaakiri, okaītotari iua xiti. Iuasaaki namarite sorikipeta.

Akatsakatsiriūtaua. Itorōkaītota. Ininiā nimisākiretamana pimoianariakori omitikiniri maerekati matamatakoti, txamari ninoa !iposotari.

¹⁹ Xesosi txari:

—!Kauikarei hīte. Maerekati kamakanii hīte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hītekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hīte nimūteenekini? Himinari amarini notamoni —itxana.

²⁰ Ininiā ninoa anikari iua amarini Xesosimoni. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti atamatari Xesosi. Iuasaakipeka maerekati matamatakoti txīkitakari amarini okaratiniua. Ininiā iua amarini iriākata. Ikanapirikata, isorikipekata, itxīkitakari amarini. ²¹ Xesosi pimaāri iri:

—Kirisaakipa ipotorika ĩkora atoko inini?

—Axapitipanikara ipotorika ĩkora atoko inini. ²² Itokata maerekati matamatakoti okaītotari xaminamoni. Itokata okaītotari kĕuaārimoni. Inirekari okiniri iua. Piposotiniāri, pomitikariko maerekati matamatakoti. Piamonĭkauako atepaniko —itxa iri sākire.

²³ Ininiā Xesosi:

—Nota posotatari? Teoso sākire auiākari posotari ikaminiri ikinika —itxari.

²⁴ Iuasaaki iua kiki apakapapiretari iātsaritika:

—Nauikapitikari piposotiire. Axapitikinoka ! nauikari, ininiā pisikaposotiiretano iteene pisākire nauikini ĩkapani.

²⁵ Isākirauanātakasaakina, kĕkitipokoni miteĕkata ninoamoni Xesosi kamakiti imarotinina ĩkapani. Ininiā Xesosi itapararitika txitari maerekati matamatakoti:

—Pite maerekati matamatakoti. Pitxīkitakari kĕkiti masākireti inini. Pitxīkitakari kĕkiti makenakokiti inini. Nota omitikai pite. Pipokĭka. Iuaĭkana !piroāpinikako iua ĩtoā —itxa Xesosi.

²⁶ Iua maerekati matamatakoti akiripoakata. Okaraĭtokatari atoko, sipe itxa. Iua amarini ipĭkari ĩto atokopeka itxa. Ininiā apanakini kĕkiti:

—Ipĭpeka —itxarina.

²⁷ Ininiā Xesosi maĭkauakotari. Ōkitikari iua, ininiā ĩtima.

²⁸ Xesosi aapokotxi āki auakasaaki, iuanoka inakasaaki, imoianariakori pimaāri:

—Natokopa ininiāpa kona ate posotatari maerekati matamatakoti aomitikini? —itxana iuamoni.

²⁹ Ininiā Xesosi:

—Teoso pimisākiretakasaaki, iuasaaki pimanipokotakaniāra, iuasaaki piposotari ikara atoko inakari maerekati matamatakoti pomitikini —itxa Xesosi.

*Xesosi Iuaĭkana Sāpiretari Ipinini
(Mateo 17.22-23; Arókasi 9.43b-45)*

³⁰ Iuaã ipotorikana. Īpirixititarina Kariréia tōpa. Xesosi ! inirekari apanakini kenakoenetiniri iua auiniãtaã. ³¹ Kotxi inirekari oerekinina imoianariakorinoka ipinini pirena. Ininiã Xesosi:

—Nota hītari iaxitikiri mīkapiritaãkako. Nisikaãkako kikiakorimoni inirekaãkitina ikaminina tīkane. Ninoa okano nota. Ipi ōti āti ōti inakasaaki iuaīkana nōkitikauako —itxa.

³² Ninoa !imarotari Xesosi sākire. Ninoa pīkari ipimainirina iua.

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?

(Mateo 18.1-5; Arókasi 9.46-48)

³³ Kapanaoõ sitatxiti apokana. Aapokotxi āki auakasaakina, Xesosi pimaãna ninoa:

—Natokopa itxa hīsākire, uaimoni aīkasaaki hītaparakienatakasaakia? —itxa.

³⁴ Masākirenika itxana, kotxi kimaporiãpo ninoa sākire: “Īkiripa ate apiatakari?” itxana. ³⁵ Xesosi, iitopāka atoko, akirita itxana imoianariakori tosi pakini.

—Hīkinika uaimoni hiitopāka. Apiatakari pininiãua pinirekiniã, piteka poiãotakaua. Ikinimane nitiri pitxauako.

³⁶ Xesosi kosekari amarini, mina itxari imoianariakori sauaki, katarata itxari.

³⁷ —Papakapiniãri amarini pipoxokoniritika, papakapano nota apaka. Papakapiniãno nota, na notananini papakapa. Iuasaaki papakapari iua uaimoni niokanatakiri —itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitiākari

(Arókasi 9.49-50)

³⁸ Xoão sãpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uãkaã. Kona pimoianarini iua. Ininiã ate: “Ikara atoko !pitxape,” atxari.

³⁹ Ininiã Xesosi:

—!Hīotokakapiri ikara ikamini. Kākiti nota uãkaã maerekati matamatakoti omitiākari, kona imisākirepiretano. ⁴⁰ Iua ate mokaiakari minakatiua. Atiretakiri itxaua. ⁴¹ Nota atãopitikara nitxai hīte. Atxiīti kākiti sikai āparaã, kotxi Teoso mereēkiti nakiti pitxaua. Iua kamakiti erekari, ininiã apakapapitikariko ikamakiti iki.

Maerekati Oerekakari

(Mateo 18.6-9; Arókasi 17.1-2)

⁴² !Erekari kākiti mitari oerekiniãri amarini nota sākire auiākari maerekati ikamini. !Erekari. Erekamariko kai mitari iaxirikaãkamako iua kākiti mitari nokiã, eereka okaãkamako ipoamoni ipinini ĩkapani. ⁴³ Piuako maerekati ikamākitakiniãri, pitsotakari. Erekamariko ātinani piuako Teosokata ātipirika pauini ĩkapani, kotxi maerekati pikaminiã, pisa maerekani

misiritikoãtaã. Iuaã xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiïti piuako ipi aua, txamari pite sari iuaãtaã. !Erekari. ⁴⁴ Iuaã kïtxi piïtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka. ⁴⁵ Pikiti maerekati ikamãkitakiniãi, pitsotakari. Erekamariko ätinani pikiti Teosokata ätipirika pauini ïkapani, kotxi maerekati pikaminiã, pisa maerekani misiritikoãtaã. Iuaã xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiïti pikiti ipi aua, txamari pite sari iuaã. !Erekari. ⁴⁶ Iuaã kïtxi piïtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka. ⁴⁷ Poki maerekati ikamãkitakiniãi, pimakatxakari. Erekamariko ätinoka poki auini Teoso auïtetxi ininiãtaãua pisini ïkapani, kotxi maerekati pikaminiã pisa maerekani misiritikoãtaã. Iuaã xamina tirinapika. !Oakaãka. Atxiïti poki ipi aua, txamari pite sari iuaã. !Erekari. ⁴⁸ Iuaã kïtxi piïtoã auakaro !opina. Xamina !oakaãka.

⁴⁹ Iökira nipokorimoni takiko atokokana xamina tirinakari takaãkako ikininiane kãkitimoni. Ikara atokokana ikininiane ataerekataãkako. ⁵⁰ Iökira erekaro. Txamari iökira koketikosaaki kipatxikata, !erekaikaro. !Apakata xinxiti piökiratini ïkapani. Atão iökira atoko hïtxako. !Hïtxitakakapeua.

10

Kiki Ïtanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; 19.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Xesosi potorika iuaã. Xotéia tōpa isa. Ïpiriãkitari Xotão kãuaãriti. Iuaïkana kãkiti apotiitaua iuamoni. Kaiãopokori kãkiti, ininiã oerekarauata, mitxi oerekarauanãtini atokokana.

² Kikiakori, pariseo inakaniua, apoka Xesosimoni. Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isãkire, ininiã ipimaãrina:

—Atãokani erekari kiki takanapiniro Ïtanoro?

³ Ininiã Xesosi:

—Kiatokopa itxa Moisesi paniãtakiti?

⁴ Ininiã ninoa:

—Moisesi paniãtari kiki iökatsopatiniri aãtsopa, Ïtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa —itxana.

⁵ Ininiã Xesosi:

—Moisesi auiritai hïtanoro hïtakanapini, kotxi paikori hïxinire. Teoso nireëkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritai hïtanoro hïtakanapini. ⁶ Kotxi merepitipanika Teoso ikinipoko ikamakasaaki, ikamari kiki, sito pakini. ⁷ Ikara atoko ininiãpitikara, kiki takanapari iri, inoro pakini, Ïtanorokata auini ïkapani. ⁸ Ininiã ätika atoko itxauana. Ininiã ipi kãkiti !itxaikauana. Ätinokara itxapekauana. ⁹ Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —itxa Xesosi.

10 Eereka Xesosi imoianariakorikata kanapiriã aapokomonina. Iuaã apokasaakina, imoianariakori pimaãri iua ikara sãkiretxiti iuaĩkana oerekinina ĩkapani. 11 Ininiã isãpiretana:

—Kiki ĩtanoro takanapakari, ãto sito itaka inakari, maerekati ikaminaro ĩtanoro. 12 Iua atokokana sito õtaniri takanapakaro, ãti õtanirita inakaro maerekati okaminiri õtaniri —itxa Xesosi.

Xesosimoni Amarini Apokini

(Mateo 19.13-15; Arókasi 18.15-17)

13 Iposo atoko ãtikaka kãkiti anikari amarini Xesosimoni. Inirekarina Xesosi misãkiretiniri Teoso ninoa amarini ĩkapani. Txamari imoianariakori txitana. ! Auiritana amarini anikinina Xesosimoni. 14 Xesosi ikara ikenakotakasaaki, ! apokaerekatari. Ininiã iua:

—Hãuiritariko amarini notamoni apokini. ! Hĩotokakapiri, kotxi kãkiti Teoso auĩtetakani amarini atoko itxauana. 15 Ia atão: Kãkiti mapakapakaniãri Teoso, amarini apakapiniri atoko iminakaniã, kona isa Teoso auĩtetxi ininiãtaãua —itxa Xesosi.

16 Ininiã Xesosi kataratari amarini. Itakari iuaõo ikiina nopini. Amanaãri Teoso erekari itakini amarinimoni.

Ãtokori Ito Txineiroteri

(Mateo 19.16-30; Arókasi 18.18-30)

17 Xesosi iuaĩkana potorika. Iuasaaki ãtokori miteka iuamoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ãtipirika nauini ĩkapani? —itxa.

18 Ininiã Xesosi:

—Kininiãpa “erekari” pitxano? Teosonanira erekari. 19 Pite imarotari Teoso paniãtakiti. ! Pokaniuatape. ! Pisiriãkape ãti ĩtanorokata. ! Piĩtiriuatape. Poxiene ! pikamape. Apanakini ! pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako —itxa Xesosi.

20 Iua ãtokori txari:

—Noereẽkiri, axapitipanikara ninakasaaki, nikĩpitari ikara Teoso paniãtakiti —ĩtxari.

21 Ininiã Xesosi apokaerekatari iua.

—Auapanika ãtinoka pikamini tĩkane. Pisa. Tiitxi ikinika pinakiti pivẽtxitako. Txineiro papakapakito pisikako matxineirotenimoni. Eereka pimoianatanoko nota. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —ĩtxari iua.

22 Ikara Xesosi sãkire ikenakotakasaaki, imatinaniuata. Isipe. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kaiãori itii.

23 Xesosi sapotorika, misãkireta itxana imoianariakori:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auñtetxi ininiãtaãua —itxa.

²⁴ Imoianariakori:

—Anekani? —itxana.

Iuaĩkana Xesosi txari:

—Pamimapaniri katxineiroteri sini Teoso auñtetxi ininiãtaãua. ²⁵ Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auñtetiniri Teoso —itxana.

²⁶ Imoianariakori iteene tsorĩkaãnãta.

—Ininiã kipa sari Teoso auñtetxi ininiãtaãua? —itxana imoianariakori.

²⁷ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Teoso posotari ikinipoko ikamini. Kãkiti !iposotari. Teoso posotari anikiniri katxineiroteri itixinemoni —itxa.

²⁸ Petro txari:

—Ate takanapapekari ikinipoko pite amoianatini ãkapani —itxari Xesosi.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Atão nitxai. Paapoko pitakanapiniã, pitariakori, pitaroakoro, piri, pinoro, pĩtanoro, pamariteni, pikikiote, pitakanapiniã notakata pisini ãkapani, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini ãkapani, ³⁰ pitakanapakiti iua apiata nisikaiko. Ñkorasaaki nisikaiko itomaneri aapokotxi, itomaneri pitariakori, itomanero pitaroakoro, itomanero pinoroakoro, itomaneri pamariteni, itomaneri pikikiote, nisikaiko. Txamari iuasaaki patatsiitari pimisiritiko. Iuaritika eereka Teosokata pauapika ãtipirika. ³¹ Uatxa apiari inakari, iuasaakiko minakati itxauako. Uatxa minakati inakari, iuasaakiko apiari itxauako —itxa Xesosi sãkire.

Iuaĩkana Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 20.17-19; Arókasi 18.31-34)

³² Xesosi imoianariakorikata Xerosareẽ kimaporite iãpotakasaakina, Xesosi ãkiika. Iuasaaki ninoa maerekax-iniretinoka itxana. Apanakini ninoa tikini sikani pĩkarauata. Ininiã Xesosi iotoka. Akiritana imoianariakori tosi pakini. Isãpiretana paĩtiki kãkiti kamakiti iuamoni tĩkane. ³³ Ininiã iua:

—Hĩkenakota. Xerosareẽmoni asa uatxa. Iuaã nota hĩtari iaxitikiri sikaãkako sasetotxi auñteakorimoni, kaiõkatsopareriakorimoni pakini. Ninoa paniãtariko nota okiko. Iposo atoko Xoteo minakonimoni sika ninaãkako. ³⁴ Inapetanonako. Inoropatanonako aãpitsaã. Ikiisokanonako. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi ãti pakini õti inakasaaki iuaĩkana nõkitikauako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako Xoão Pakini Amanaãkiti

(Mateo 20.20-28)

³⁵ Iposo atoko Txiako, Xoão pakini sari Xesosimoni. Ninoa Sepeteo anaakori.

—Koerekareri, ate nirekari aamanaãkiti pikamini —itxana.

³⁶ Ininiã Xesosi pimaãna:

—Kipa hinireka nikaminii hïte? —itxana.

³⁷ —Pite ikinimane auïte pinakasaakia, pauiritaua pitekata aïtopãkini, pikikomoni, pisaneremoni aïtopãkini —itxana.

³⁸ Ininiã Xesosi:

—!Himarotari hamanaãkiti, kotxi mapaõti napa atoko nota apakapariko iãtatxi tsiïtxiã niãtini ïkapani. Hïposotatari ikara hiãtini? Nipatxisataãkako tsiïtxiã. Hïposotatari ikara atoko hïpatxisatiko?

³⁹ —Aposotapitika —itxana ninoa.

Xesosi txana ninoa:

—Inipitikara hiãtariko nota iãtakiti. Inipitikara hïpatxisataãkako nota patxisatiko atokokana. ⁴⁰ Txamari ! niposotari nauiritinii hïte nikikomoni, nisanaremoni hiïtopãkini, kotxi Teoso mereëpekana kãkiti nikikomoni, nisanaremoni topãkakani tïkane —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi moianariakori tesi pakini kenakopiretakasaakiri Txiako, Xoão pakini amanaãkiti, ininiã ninoa omanatana.

⁴² Ininiã Xesosi akirita txana imoianariakori:

—Uaimoni hina. Hiïtopãka notakata —itxana ninoa.

—Hïte imarotari Xoteo minakanuia auïteakori pataparana. Ninoa auiritari kãkiti kaminiri ninoa paniãtakitinoka. ⁴³ Ninoa atoko ! hïtxape. Apiari pininiua pinirekiniã, pimoianatana apanakini. ⁴⁴ Apanakini auïte pininiã pinirekiniã, nitiritxi pitxauako merepanika. ⁴⁵ Ikara atoko nitxa nota hïtari iaxi-tikiri ïkorapokoriti napokasaaki. Ninitiri ! auari. ïkorapokoriti napoka, kãkiti nitiri nininiua ïkapani, kãkiti nitiretini ïkapani. ïkorapokoriti napoka nipinini ïkapani, kaiãopokori kãkiti mapinakanani ïkapani, kotxi nota iïkitxirauata ninoa mapinakanani ïkapani —itxa Xesosi.

Mõsiãreti Patximeo Inakori

(Mateo 20.29-34; Arókasi 18.35-43)

⁴⁶ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerikoo sitatxiti. Eereka ipotorikasaaki imoianariakorikata itomaneri kãkitikata, iusaaki mõsiãreti Patximeo inakori kimapori ïtiniãpo iitopãkanãta. Tximeo inakori ãkiri iua. Iua mõsiãreti amanaãnãtaro txineiro. ⁴⁷ Iua kenakotari Xesosi Nasareekiri inapaenetini, ininiã akirinãta:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonïkanoko —itxa.

⁴⁸ Ininiã apanakini kãkiti pinitari:

—Maãtako. !Pakirinãtape —itxarina mõsiãreti.

Iuaritika apiata akirinankata:

—Taviini apika mekani. Piamonïkanoko nota —itxanãta.

⁴⁹ Ininiã Xesosi iotoka itxa.

—Hākiritari iua mōsiāreti —itxa.

Ininiā ninoa:

—Pipoxokoniatako. Pōkitikaua. Akiritapekai —itxarina iua mōsiāreti.

⁵⁰ Ininiā Patximeo okanapari imāka inopini auakari. Pakoteri ōkitikaua, sa itxa Xesosi akiritiniri manapi.

⁵¹ Ininiā Xesosi:

—Kipa pinireka nota kaminii pite? —itxari.

—Apiananiri, nōsiārera ninireka —itxari.

⁵² Ininiā Xesosi:

—Pisa. Erekapekai, kotxi pite auikari niposotiire —itxari.

Iuasaakipeka Patximeo kōsiārepeka itxa. Xesosikata sa itxa kimaporiā.

11

Xesosi Xerosareē Apokaāpotini

(Mateo 21.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoāpotari Xerosareē. Ōtanoxiratarari, oriva mina takikoātaā takote apokana. Iuaā aua aapokotxi Petxipaxee inakori, Petánia inakori apaka. Iuaā Xesosi iokanata ipi imoianariakori.

² —Hīsa ikiraā kaixiti auakari aapokotxiā. Iuaā hāpokasaaki, hāpokari xomēta ākiri iaxiriākōri. Kākiti ! iitopākapanika iua nopini. Hīkoxirikari. Uaimoni mina hītxari. ³ Kākiti pimaākasaakii hīte: “Kinirepa hīkoxirikatarari xomēta ākiri?” hinikosaakiko: “Apiananiri nirekari iua. Iuaīkana akamoni aminariko,” hītxako.

⁴ Ininiā eereka isana. Apokarina iua xomēta ākiri iaxiriākōri kimaporiā aapokotxi tore takote. Ininiā ikoxirikarina.

⁵ Ātikaka kākiti iuaā auakani:

—Kinirepa hīkoxirikatarari xomēta ākiri? —itxana Xesosi moianariakorimoni.

⁶ Ininiā Xesosi paniātini iaōka apakapapiretana. Ininiā kākiti iuaā auakani:

—Ininiā hanikaikari —itxana.

⁷ Ninoa anikari xomēta ākiri Xesosimoni. Ininiā imākana āti imākana nopini auakari itakarina xomēta ākiri nopini Xesosi topākini īkapani. ⁸ Apanakini kākiti matameēkari imākana āti imākana nopini auakari kimaporiā Xesosi napini tīkane. Apanakinipekana sauakari aāxike. Kimaporiā itakaāpotarina. ⁹ Ninoa Xesosi tikini īkani, iua apisa sikani pakini akiriāpokatana ipoxokoniritikana imakinikana:

—Peerekari Teoso, Apiananiri. Iua iokanatai pite atemoni. Anirekari erekari isikinii pite. ¹⁰ Peerekari Teoso, aātokirini Tavii aāuīte ininiua atokokana iuaīkana apoka. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaāpokatana.

¹¹ Xesosi apoka Xerosareë. Teoso misäkiretiko aikotimoni isa. Iuaã ñroã itxa. Ikinika iroko ñki itikapokota. Iua atoko mapiãpe, ininiã isari Petánia aapokotxitimoni tosi imoianari-akorikata.

Piko Mina Marito Pirena
(Mateo 21.18-19)

¹² Ikatimatakasaaki ipotorikana Petánia. Iuasaaki Xesosi natxita. ¹³ Ikira atoko atamataro piko mina. Ito otsopa aua. Isari oamoni kariro iuãkatiniãro, kotxi piko mina tsopa auakasaaki, ori auapitika. Txamari apokasaaki, otsopanani auari, kotxi kona ori manapini. ¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Kãkiti litximaikaiko piri —itxari piko mina.

Imoianariakori kenakotari isãkire.

Pirãtxi Vẽtxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17, 20-22; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

¹⁵ Xesosi imoianariakorikata apoka Xerosareë. Xesosi ñroã Teoso misäkiretiko aikotiã. Omitikana kãkiti iuaãtaã amoti-itakani, sikatiitakani. Ikapakitikari amesa ninoa txineiro apakapakani amesane. Ikapakitikari kamoã vẽtxitakani topãkini apaka. ¹⁶ Iua !auritana kãkiti anikiniri tiitxi aiko ñpirikoatinina. ¹⁷ Xesosi oerekana kãkiti iuaã auakani:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ia naapoko. “Teoso misäkiretiko aikoti” akiritaãkako, ikini itixiti auakani misäkiretinino ñkapani, itxa. Txamari hite txïkitakari ia aiko kiïtiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

¹⁸ Sasetotxi auíteakori, kaiõkatsoparerini pakini kenakotari Xesosi sãkire. Ininiã ninoa tsorïkaãta. Ixinikaxititana.

—Kanatokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxanãtana.

Ikinimane iteene apokaerekatari Xesosi sãkire, ininiãkara sasetotxi auíteakori, kaiõkatsoparerini pakini pïkari Xesosi.

¹⁹ Ipiãkapokotapeka Xesosi takanapari sitatxi imoianariako-rikata.

²⁰ Katimatinïkata kimaporiã isaãpotakasaakina, atamatarona oa piko mina. Opïpe. Okotsapekara ipinakepeta apaka.

²¹ Petro xinikari iua apisapanika Xesosi sãkire, ininiã akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamataro piko mina. “Kãkiti !itximaikaiko piri,” pinakito. Oa piko mina ipïpeka —itxari.

²² Ininiã Xesosi:

—Pauikapiretariko Teoso sãkire. ²³ Atãoenekara nisãpiretai. Pauikiniãri Teoso sãkire, pivosotari pipaniãtiniri ikira õtanoxiratarari: “Põkitikaua. Pokakataua potxoari uinitimoni.” Pãkixinireë iteene pauikiniãri pisãkire iaõka apokini, ininiã apokapitikako pamanaãkiti. ²⁴ Ikara atoko ininiã nota txai hite, Teoso pimisäkiretakasaaki, pamanaãkasaakiri pinirekakiti, pauikariko iposope

Teoso sikinii, ininiã papakapapanikariko. ²⁵ Teoso pimisãkiretakasaaki, ãti pomanatiniã, pitakanapariko pomanãkare. Pimaxinĩkaretiniãri maerekati ikaminii, ininiã piri iaxitikiri maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti. ²⁶ Pimamaxinĩkaretakaniãri maerekati ãti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Arókasi 20.1-8)

²⁷ Iuaĩkana apokana Xerosareẽ. Xesosi tĩpokota aiko Teoso misãkiretiko pĩrikere ãki tinikata. Itĩpokonãtakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini apoka iuamoni. ²⁸ Ininiã ninoa txari:

—Kipaniãpa pikamari ĩkora pikamakiti? Kipa paniãtai? — itxarina Xesosi.

²⁹ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota apaka pimarauatako hĩtemoni. ãtinoka nipimaãiko hĩte. Hĩsãpiretiniãno, nota sãpiretai hĩte niokanatakiri uãka apaka. ³⁰ Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão? Hĩsãpiretano — itxana.

³¹ Ininiã ninoa xinikaxitinãta. Imisãkiretakakana. Ipi-maãkakana:

—Natokopa itxa aãpakapapiretiniri iua? Aãpakapapiretiniãri: “Teoso paniãtari iua,” ininiã iua: “Kinirepa kona hãuikatari iuani sãkire?” itxapemaua. ³² Aãpakapapiretiniãri: “Kãkiti paniãtari iua,” ikinimane omanataua —itxanãtana.

Ninoa pĩkari kãkiti kotxi ikinimane auikari Xoãoni atão Teoso sãkire sãpiretakari ininiua. ³³ Ikara atoko ininiã ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Ate ĩmarotari.

Ininiã Xesosi:

—Ikara atoko ininiã, nota ĩnisãpiretai hĩte nipaniãtakiri uãka.

12

Parĩkauatakani Maerekani
(Mateo 21.33-46; Arókasi 20.9-19)

¹ Eereka Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

—Kiki takarauata. Txipokori ova inakoronoka itaka. Ipiriketari. Ikamari ova maõkiko. Iposo atoko itakare apanĩkakixitika ikamari aapokotxi axapĩtiri õtanori ikikiote imakinetini ĩkapani. Iposo atoko ipaniãtana ãtikaka kikiakori itakare inĩkatinina ĩkapani, kotxi iua sariko õtakoxiti. Nino-a apakapamaroko ipixini ova iparĩkana ĩki. Iposo atoko katakareri sipe. ² Ova manapi, iua katakareri iokanatarari

initiri ninoa kikiakorimoni ova ipixini apakapini ĩkapani.
³ Txamari iua apokasaaki ninoa maĩkari iua. Ixirokitatarina.
 “Pisipeka,” itxarina. Miketika ikanapiripe.

⁴ —Iuaĩkana katakareri iokanatari āti initiri ninoa-
 monikana. Txamari ninoa kikiakori misiritari iua. Kai
 soroā ikiporonakarina, karota itxapirina ikiiā. ⁵ Iuaĩkana
 katakareri iokanatari āti ninoamonikana, txamari ninoa
 okapiri iuani. Kaiāopokori initiriakori iokanata ninoamoni.
 Apanakini inoropatana. Apanakini okana. Itxaāpotana.

⁶ —Iua katakareri auapanika ātinoka iokanatini ĩkapani,
 imi iteene itiretakiti. Imapotōkire iokanatari imi ninoa-
 monikana. “Notamoni ninoa paxitariko namarite” itxa.
 Ininiā imi apoka ninoamoni. ⁷ “Katakareri ākiri napani.
 Maōkari. Aōkiniāri, itakare imakinika kaikotinaua ate,” itx-
 akakana kikiakori.

⁸ —Ininiā ninoa maĩkari katakareri ākiri, oka itxapirina,
 kikio xiripire oka itxarina iito.

⁹ —Ininiā kiripa ikama katakareri? —itxa Xesosi.

—Iua kanapiriā. Okanako ninoa kikiakori. Ipaniātana
 apanakini itakare imakinetinina ĩkapani —itxa Xesosi.

¹⁰ Hīte atatsopatapekari ia Teoso sākire iōkatsopatakori:
 Aapokotxi kamakani kona nirekari ātika kai soro. Iua kai
 imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai
 soro maĩkakari itxaua.

¹¹ Teosokara txīkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari
 atemoni,
 itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹² Xoteo auĩteakori imarotarina Xesosi sākire. Ninoa imaro-
 tari ikamakitina takari makinetakani kamakiti atokokana,
 ininiā ninoa omanākarauata Xesosi sāpiretakiti xika. Ninoa
 kinirāo maĩkaka itxarina Xesosi, txamari limaĩkarina iua, kotxi
 ipĩkarina kākiti. Ininiā itakanaparina Xesosi, sipe itxana.

Homano Auĩte Īkitxitiko
 (Mateo 22.15-22; Arókasi 20.19-26)

¹³ Eereka Xoteo auĩteakori iokanatana ātikaka Erotxi sākire
 auĩākani, ātikaka pariseoakori pakini Xesosimoni. Inireka-
 rina Xesosi kerokiniri isākire, kotxi ninoa nirekari Xesosi
 kaminiri maerekati imaĩkinirina ĩkapani. ¹⁴ Ninoa apokasaaki,
 imisākiretarina Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari pite sākire atāonani ininiāua.
 Poerekari atāonani Teoso nireēkiti kākiti kamini ĩkapani. !
 Pipĩkari kākiti. Kākiti poiāori pimisākiretini atokokana kākiti
 apiari pimisākireta apaka. Ikara atoko ininiā, pisāpiretaua.
 Atāokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa
 inakorimoni? ¹⁵ Atāokani asikiniri iuamoni? Apakata
 amasikakaniri iuamoni? —itxana.

Xesosi imarotari isākirena. Imarotari ninoa pimarauatini isākire ikerokini ikapani. !Inirekarina atão inakari imarotina. Ininiã Xesosi txana ninoa:

–Kinirepa hãtamakaerekatano nota? Himinaro txineirota. Ninirekari natamatiniro –itxa.

¹⁶ Ininiã iminarona.

–Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? –itxana.

Ininiã ninoa:

–Sesa sanõka, iuãka pakini –itxana.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

–Ikara atoko ininiã, hīsikariko Sesamoni iua nakiti. Hīsikariko Teosomoni iua nakiti –itxana.

Ininiã kasākirena ninoa, kotxi peerekari Xesosi apakapapiretakiti.

Ipīkari Ōkitikiniua Mauikakoni

(Mateo 22.23-33; Arókasi 20.27-40)

¹⁸ Kikiakori satoseo inakoni, ! auikari kākiti ipīkaripeka iuaĩkana ōkitikiniua iuaĩkana auãki inini ikapani. Ninoa satoseo apoka Xesosimoni.

¹⁹ –Koerekareri, Moisesini iōkatsopatari ia ipaniãtakiti: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipīpekarini uãka,” itxa Moisesi. ²⁰ Setxi itaritxiakori aua ikorapokoriti. Apia kiomanetakari takaro sito. Txamari ipīkasaaki meenetopanika itikinitaro. ²¹ Ininiã ãti itari takaro oakana. Ipīkasaaki ! keenepanikaro oa. Iua atokokana itxape ãti itari. ²² Ininiã imakinikana ninoa takapiimaro oa. Ikinikana ninoa meenenipanika ipīpena. Eereka oanipekana apaka opīpe. ²³ Ipīkani ōkitikasaakiaua, kiriĩtanoropa otxatauako? Kotxi ikinikana setxi takapekaro oa –itxana.

²⁴ Ininiã Xesosi:

–Hĩte kerokari, kotxi ! himarotari Teoso sākire iōkatsopatakori. Teoso posotiire apaka !himarota. ²⁵ Ipīkani iuaĩkana ōkitikasaakiaua, Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxapekauana. ! Ītanorouataikako. ²⁶ Hĩte ! auikari ipīkani ōkitikiniua. Hĩte atatsopatapekari Moisesi iōkatsopatakiti aanaia tirinakari pirena. Iuasaaki Teoso misākiretari Moisesi: “Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxari Moisesimoni. ²⁷ Ikara atoko ininiã Apraão, Isaki, Xakoo pakini ōkitikapekaua iuaĩkana, kotxi auãki inakani Teosonera iua. Kona ipīkani Teosoneni itxaua Teoso. Amananini hīkerokari –itxa Xesosi satoseoakorimoni.

Teoso Paniãtakiti Apiari Akamini

(Mateo 22.34-40)

28 Iuaãtaã aua kaiõkatsopareri. Ikenakotana ninoa misãkiretakiniua. Ikenakotari Xesosi apakapapiretakiti erekari ene. Ininiã iua pimaãri Xesosi:

—Ïkiripa Teoso paniãtakiti apiari txataua? Kipa apiaerekata Teoso nireëkiti akamini?

29 Xesosi apakapapiretari:

—Teoso paniãtakiti apiari ia: “Isaero tõpa auakani, hïkenakota. Ateosone Apiananiri iua. Iuananira Teoso txaua. 30 Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireëkitiã, ikini pãkixinireë, ikinipoko pixinikakitiã, ikini pitaparaxinireë pakini.” 31 Ætipekana Teoso paniãtakiti apiari ia: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko ãti.” Iuananira Teoso paniãtakiti ipi apiari txaua —itxa Xesosi.

32 Ininiã iua kaiõkatsopareri apakapapiretari Xesosi:

—Inipitikara pisãkire, koerekareri. ! Auari ãti Teoso. Iuanokara auari. 33 Ininiã atiretamariko Teoso ikinipoko anireëkitiã, ikinipoko axinikakitiã, ikini ataparaxinireë. Atiretamanako apanakini ãtoka atiretini atokokana. Ikara Teoso paniãtakiti ipi apiari txaua. Teoso paniãtakiti pirãtxi aõkini iua ïkapani poiãori —itxa Xesosimoni.

34 Xesosi kenakotakasaakiri isãkire ereka inini, itxari iua:

—Pite auïtearitari Teoso.

Iposo atoko apanakini !kataparaxinireika apikomoni ipi-mainirina.

Teoso Mereëkiti Tavii Apika Mekanirini

(Mateo 22.41-46; Arókasi 20.41-44)

35 Xesosi Teoso misãkiretiko aikoti oerekarauanãtakasaaki, ipimaãri:

—Kinirepa kaiõkatsoparerini sãkire: “Tavii apika mekanirako Teoso mereëkiti txauako?” itxana. 36 Erekari Matamatakoti kamasãpirenatakari Tavii:

Apiananiri misãkiretari niauïte: “Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua,” Apiananiri txari niauïte,

itxa Taviini. 37 Tavii akiritari iua Teoso mereëkiti “Niauïte.” Ikara atoko ininiã, natokopa itxa iua Tavii apika mekani ininiua? —itxa Xesosi.

Iuasaaki ikinimane kãkiti iuaã apitiitakaniua potxitari Xesosi sãkire.

Kaiõkatsoparerini Maerekani Pirena

(Mateo 23.1-36; Arókasi 20.45-47)

38 Xesosi oerekarauanãtakasaaki, õtãkikana kãkiti:

—Kaiõkatsoparerini moianari ! hïtxapeua. Ninoa potxitari mãkatxi ereri ieretakinina kãkiti apisatoõ inapinina ïkapani, kãkiti atamatinina ïkapani. Ninoa

apokaerekatari imisäkiretikona ipaxitikona nipokori sikikoãtaã inapaãpotakasaakina. ³⁹ Ninoa potxitari kãkiti topãkini apiaerekatakari nopini iitopãkinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Kiiniriã ninoa potxitari kakiiniriteri topãkinimoni iitopãkinina. ⁴⁰ Ninoa mixirikari tikinitakoni aapoko, iuaritika okanani imisäkiretarina Teoso kãkiti apisatoõ, ininiã kãkiti uãkatari ninoa erekarini atoko ininiãuana. Teoso iteene misiritanako kãkiti ikara atoko inakani.

Tikinitakoro Matxineiroto Sikakito
(*Arókasi 21.1-4*)

⁴¹ Xesosi topãka txineiro Teoso ìkapani apakapikoãtaã. Xesosi itikari kãkiti ieretakiniro txineiro kaixa ãki. Itori katxineiroterini okaro txineiro mirikinito kaixa ãki. ⁴² Eereka tikinitakoro matxineiroto apoka iuaã. Otakaro ipi txineiro otaki kaixa ãki. Poiãonoka txineiro. ⁴³ Ininiã Xesosi akiritana imoianariakori.

—Inipitikara nisãpiretai hïte. Õkora tikinitakoro matxineiroto sikakito apiata. Apanakini sikakito poiãoka. ⁴⁴ Kotxi ninoa sikaro txineiro itetakoro. Oa matxineiroto sikari okinika onakito —itxa Xesosi.

13

Teoso Misäkiretiko Aikoti Iríkiko
(*Mateo 24.1-2; Arókasi 21.5-6*)

¹ Teoso misäkiretiko aikoti Xesosi pokïkasaaki, imoianari misäkiretari iua:

—Koerekareri, patamata ia kai aapokotxiti itomaneri. Amaripokori. Ia aiko Teoso misäkiretiko peerekari.

² Ininiã Xesosi:

—Hãtamatarì ia aiko mitari. Æti õti imakinika irikaãkako. Kona kai kaikotaikako ãti kai nopini —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini

(*Mateo 24.3-14; Arókasi 21.7-19*)

³ Xesosi topãka oxiratarì nopini Teoso misäkiretiko aikoti apisatoõ. Iuaã aua oriva minanape. Iuusaaki Petro, Txiako, Xoão, Ætree pakini apoka iuamoni. Ninoanoka aua iuaã.

⁴ Ipimaãrina Xesosi:

—Kirisaaakipa aiko Teoso misäkiretiko irikaãka? Natokopa itxa aimarotiniri ikara õti apisapanika?

⁵ Ininiã Xesosi:

—Erepaniko. ! Hãuiritapiri apanakini misirienetini hïte. ⁶ Itopaniriko kãkiti, “Xesosikarano,” inakanipaniko. Ninoa misirienetari kaiãopokori kãkiti. ⁷ Neenamtxi hïkenakoenetakasaaki, neenamtxi ene hïkenakoenetakasaaki, !hïpïkarauatape. Ikara auapitikako, iuaritika kona xipokatxi õtipanikani. ⁸ Æti uãka neenamauata ãti uãkakata. Æti tixini

auakani neenamauatako āti tixini auakanikata. Ātikaka itixi iakeēkatako. Kaiāopokopaniri natxi. Amarini auini tsii atoko itxapaniko.

⁹—Erepaniko hīte. Himaīkaākako, auītetximoni hīsiākako. Hinoropataākako aāpitsaā aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Nota sākire hāuikini xika hīte anikaākako poiāori auītetximoni. Apiari auītetximoni apaka hanikaākako. Iuasaaki hīte sāpiretanako nino Teoso iokanapirena erekari. ¹⁰Itixi xipokini apisapanika Teoso iokanapirena erekari sāpiretaākako ikinimanemoni ikini itixitikinimoni. ¹¹Kākiti maīkasaakii hīte, anikasaakii hīte auītetxiakorimoni, !hīxinikapiri hīsākire tīkane hīsākirauatini apisapanika. Hīsākirauatakasaaki, iuasaakipeka himarotari hīsākire. Erekarī Maṭamatakoti txīkitakai iuasaaki hīsākire himarotini. ¹²Kākiti sikanapariko atāo itariakori auītetximoni okiko tīkane. Iriakoritxi sikanapanako imiakori auītetximoni okiko tīkane. Eenetxiakori omanatana iriakori, inoroakoro pakini. Eenetxiakori xika ninoa okapeēka. ¹³Nota sākire hāuikini xika, ikinimane omanatai hīte, iuaritika himatakana-pakaniāri nisākire hāuikini, hanikaākako Teoso tixinemoni — itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(Mateo 24.15-28; Arókasi 21.20-24)

¹⁴Iuaīkana Xesosi sāpiretana:

—Hītikariko Maerekati Apiatakari Teoso misākiretiko aikoti āki. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Tanieo inakori sāpiretapekari ikara pirena. (Ininiā hīte ia atatsopanātakanii, hīkenakotariko Xesosi ōtākikiniua.) Maerekati Apiatakari Teoso misākiretiko aikoti āki hītikasaaki, hīte Xotéia tōpa auakanii, himitekapoka mitaxiratarimoni. ¹⁵Iuasaaki hīte haāpoko nopini auakanii, katima hītxako hīkatxakini. Haāpoko ! hīiŕoāpe hītii himaktxakini ikapani. ¹⁶Hīte kikio auakanii, ! hīkanapiripe haāpokomoni himāka hāpini ikapani. ¹⁷Ikarasaaki ! erekapaniri sito kamixiromoni, sito kaxitakakareromoni. ¹⁸Teoso hamanaā himitekini kamoīsaaki, kotxi himitekini mitaāsaaki ! erekari. ¹⁹Iuasaaki atatsiiri auakatapitikako. Ia atatsiiri apiata atatsiitaākako. Kitxakapirīka itixi Teoso kamakasaaki kākiti atatsiirauata poiāoka. Ikara atatsiiri ōti apisa kākiti atatsiirauata poiāoka. Ikara atatsiiri ōti napa atoko ! ikara atoko inakari atatsiiri ! auaikako. ²⁰Teoso mapoiāotakaniāri iua ōti kākiti atatsiirauatini ōti, !auaikamako kākiti. Ikinipekamako ipīpemanako. Teoso iotokakariko ikora atatsiiretxi, imereēkini mapinakani ikapani.

²¹—Apanakini sāpiretiniāi hīte: “Xesosi Teoso mereēkiti ia,” hinikosaaki, !hāuikapiri. “Xesosi Teoso mereēkiti ikiraātaā,” hinikosaaki, !hāuikapiri. ²²Kotxi Teoso mereēkiti minakaniua apokapitikako, “Xesosikarano nota,” inakari. Apaka

apanakini apokapitikako, “Teoso sākire sāpiretakarikarano nota,” inakari. Paxirari ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani kamariko posotiiretxi, kākiti itikiniri ĩkapani. Ninoa nirekamari Teoso mereēkini imisirienetinina. ²³ Erepaniko. Ikara ōti apokini apisapanika nōtākikai hīte –itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Mateo 24.29-31; Arókasi 21.25-28)

²⁴ –Iua misirikaretxi napa atoko atokatxi iuakapeka. Kasiri !iponikaika. ²⁵ Iōriki iaxitikero irikako. Ikinipoko kaikori iaxiti auakari ioĭketaākako. ²⁶ Iuasaakipekako ikinimane atapariko kākiti itari iaxitikiri apokaāpotini katxiāri āki. Itapararitika apoka. Kaiotximereri itxaua iusaaki. ²⁷ Iuasaaki iokanatana initiriakori iaxitikini ĩtinixitimoni, ipinimoni ĩtinixitimoni, atokatxi pokĭkinimoni, atokatxi ereēkokinimoni. Iokanatana initiriakori ikini itixitimoni kākiti imereēkini apitiitinina ĩkapani –itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Piko Mina Pirena
(Mateo 24.32-35; Arókasi 21.29-33)

²⁸ Iuaĭkana Xesosi sākirauata.
–Nisāpiretai sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ĩkapani. Pooĭoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĭ apokanapanoka,” hītxa. ²⁹ Iua atokokana ikara misirikaretxi mixikanani nisāpiretakiti hītikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini. ³⁰ Ia nisākire atāo. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisāpiretakiti mapokakani apisa. ³¹ Iaxiti xipokapitikako. ĩkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sākire lixipoka –itxa Xesosi imoianariakorimoni.

Kākiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Mateo 24.36-44)

³² Iuaĭkana Xesosi sākirauata:
–Kākiti !imarotari ikara ōti manapi apokini. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka !imarotari ikara ōti. Nota Teoso ākirikanera !imarotari ikara ōti. Niringanira, Teosonaira, imarotari. ³³ Hiātapapikariko. Hĭkoatapikako. Teoso himisākiretapikako. Kotxi !himarotari ikara ōti apokini.

³⁴ –Nikanapiriākasaaki, kiki ōtako sikari kanapiriini atoko nitxa. Iua kiki potorikasaaki, ipaniātana initiriakori aapoko inĭkatinina. Ikininape isikanapana parĭkatxi ikaminina. Ipaniātari initiri aapoko toreātaā kaikotakari, “Araōkire pitxako,” itxari. ³⁵ Nota hĭtari iaxitikiri iua kiki ōtako sikari atoko nitxako. Ātipirika hiātapapikanoko, kotxi !himarotari nota apokini ōti. !Himarotari mapiātikikauako napoka. !Himarotari apanĭkanōkauako napoka. Imaropirĭkatauako

napoka. Īkanōkapanikauako napoka ! himarotapaniri.
³⁶ Atxiīti patimari napokini, ininiā hīkoatapikako, mimakatika
 hinini Īkapani nota apokasaaki. ³⁷ Ininiā ātipirika
 hiātapapikanoko. Ikininapemoni apaka ikara nitxa –itxa
 Xesosi imoianariakorimoni.

14

Xesosi Okaenetiko Pirena

(*Mateo 26.1-5; Arókasi 22.1-2; Xoão 11.45-53*)

¹ Iuasaaki kākiti apotiitaua ipi kiiniriti auakasaaki.
 Páskoa kiiniriti, pāo miātiākati nikiko kiiniriti pakini aua.
 Ipi ōti kiiniri potorikini apisapanika sasetotxi auīteakori,
 kaiōkatsoparerini pakini xinikaxitita:

–Natokopa atxatariko Xesosi amaīkini aōkini Īkapani? ² !
 Amaīkapaniri kiinirisaaki, kotxi amaīkiniāri, kākiti naiata-
 maua eereka –itxanātana.

Sito Kamariāro Mīkaro

(*Mateo 26.6-13; Xoão 12.1-8*)

³ Xesosi auanāta Petánia aapokotxiti Simão inakori aapoko.
 Iua Simão akiritaāka “Maere Matati.” Simão aapoko Xesosi
 nipokonātakasaaki, sito apoka. Oa minari kopitipaki kai ka-
 makori, kai arapástiro inakoro. Kopitipaki āki aua kamariāro,
 nato inakoro. Pakaronepokoro. Oāpokasaaki Xesosimoni,
 opakauanakari kopitipaki. Okitakaro kamariāro Xesosi kiiā.

⁴ Iuasaakipeka apanakini iuaā auakani omanākarauata.

–Kinirepa oioanataāka kamariāro? ⁵ Ovētxitamaroko, ininiā
 kaiāopokomaniko txineiro oāpakapamako. Tresētosi txineiro
 ota prata kamakori oāpakamako. Txineiro mauakinitimoni
 osikiniā erekamariko –itxana.

Iteene ikapatitana. ⁶ Ininiā Xesosi:

–Ikara atoko ! hītxapero. ! Homanatapero. Erekar
 okaminano. ⁷ Kākiti matxineiroteni auapikako hītekata.
 Hinirekasaakiriko hīsikaro txineiro ninoamoni. Nota !auari
 ātipirika hītekata. ⁸ Oia sito kamari ikinipoko oimarotakiti
 nota Īkapani. Nipinini apisapanika oina notamoni. Omaritari
 nīto, nīto iposope inini nikatiko Īkapani. ⁹ Atāo nisāpiretai
 hīte. Teoso iokanapirena erekari sāpiretikoātaā ikini itixiti,
 osāpiretaākako apaka oia sito kitakiniro kamariāro nikiiā,
 ininiā kākiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa –itxa Xesosi.

Xotasi Mīkapiritiniri Xesosi

(*Mateo 26.14-16; Arókasi 22.7-16, 21-23; Xoão 13.21-30*)

¹⁰ Tosi pakini Xesosi moianariakori. Imoianari Xotasi
 inakori sari sasetotxi auīteakorimoni. Imisākiretana ninoa
 Xesosi imīkapiritini Īkapani, ninoamoni isikiniri Īkapani.
¹¹ Ikenakotakasaakirina Xotasi sākire, ipoxokoniuatana.

Isikaenetarona txineiro iuamoni. Eereka Xotasi iãtapari Xesosi imĩkapiritini õti.

Páskoa Kiiniriti Kamiko
(*Mateo 26.17-25; Arókasi 22.7-13*)

¹² Páskoa kiiniriti potorikini õti, soti auĩte anaakori okiko õti, Xesosi moianariakori misãkiretari iua:

—Namonipa pinirekatari Páskoa kiiniriti akamini?

¹³ Ininiã Xesosi iokanatana imoianariakori ipi.

—Hĩsa sitatximoni. Iuaã kiki ãparaã kopitiã anikakari hãpiãkata. Iua kikiãkata hĩsa. ¹⁴ Iua sinimoni kaapokori himisãkireta. Hĩtxariko iua: “Koerekareri nirekari imarotiniri, namonipa erekari imoianariakorikata inipokotini Páskoa kiiniriti ikamaãasaakina?” hĩtxariko. ¹⁵ Ininiã iua oerekaiko hĩte itanokiri koa mitapoari. Auapeka kãkiti topãkini. Imakinika oeretapeẽkaika —itxana.

¹⁶ Ininiã imoianariakori sari. Sitatxi apokasaakina Xesosi sãkire iaõka aua. Ininiã ninoa kamari nipokori Páskoa kiiniriti ĩkapani.

¹⁷ ĩkanõkapeka inakasaaki Xesosi apoka tosi imoianariakorikata. ¹⁸ Inipokonãtakasaakina, Xesosi txana:

—Atão nisãpiretai. Āti hĩte notakata nipokotakari mĩkapiritanoko nota —itxa.

¹⁹ Ininiãkara Xesosi moianariakori matinaniuata. Ipi-mãrina Xesosi:

—Notakani atxiĩti?

Ātipekana:

—Notakani atxiĩti?

Ininiã imakinikana ikara atoko itxana. ²⁰ Ininiã Xesosi:

—Ātika hĩte notakata auakari mĩkapiritano. Notakata komiri iopitiãtakarikarako sikano nimokaiakariakorimoni.

²¹ Nota hĩtari iaxitikiri okaãkako. Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapedekari nipinini tĩkane. Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritakari iteene misiritaãkako. Erekamariko maponaniãkatika inaãkamako.

Xesosi Īto, Iarẽka Pakini
(*Mateo 26.26-30; Arókasi 22.14-23; 1 Korĩto 11.23-25*)

²² Xesosi imoianariakorikata nipokonãtakasaaki, Xesosi kosekari komiri. Imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari.

Imapopeẽri komiri, xanaka itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hĩtxako. Ia niĩto —itxana.

²³ Iposo atoko koseka itxaro iãkoanãtxi. Imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iãriã pisikakiti atemoni.

Ininiã iãkoanãtxi isikana imoianariakori. Ikinikana iãtarina iãriã. ²⁴ Ininiã Xesosi:

—Ia niarēka xiketakari makatxakariko kaiãopokori kākiti maerekani. Teoso sãpiretapekari kākiti ikamaenetakiti amaneri kākiti ïkapani. Ia niarēka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²⁵ Atão nisãpiretai. !Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auñtetxi ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari. Amaneri iãriãti niãtako —itxa Xesosi.

²⁶ Eereka ninoa xikarauata Teoso ïkapani. Iua atoko isana oriva mina auiniãtaã, oxiratari nopini.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)

²⁷ Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Ia ïkanõkati hĩkinika hĩte takanapanoko nota, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari: Nokariko soti auñte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarikitatako,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ²⁸ Ininiã eereka nota nipiãnaãka atoko, iuaĩkana nõkitikaãkaua atoko, nisako hĩte apisa Kariréiamoni —itxa Xesosi.

²⁹ Ininiã Petro:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiñti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai.

³⁰ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai. Ia ïkanõkati patari ipikata sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko —itxari Petro.

³¹ Petro apakapapiretari itaparaxinireritika:

—Atxiñti pitekata nokaãka, iuaritika kona nota sãpiretari apanakini nimimarotakanii pite.

Ikininape Xesosi moianariakori Petro sãkire iaõka ikamana.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã

(Mateo 26.36-46; Arókasi 22.39-46)

³² Xesosi imoianariakorikata apoka ãtiãtaã kākiti akiritakiti Xetsémani inakoriãtaã. Iuaã Xesosi paniãtana imoianariakori:

—Uai hiñtopãka. Teoso nimisãkiretako —itxa.

³³ Anikari Petro, Txiako, Xoão pakini iuakata apikomoni. Iuaã Xesosi iteene matinaniuata. Maerekaxiniretinoka itxa.

³⁴ Ininiã iua:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hĩkaikota. Araõkire hĩtxako —itxana.

³⁵ Apikomoni isa. Ipamaka xitimoni, misãkireta itxari Teoso. ³⁶ Itxari iri:

—Papai, pite posotari ikinipoko pikamini. !Pauiritapeno pañtiki natatsiirauatini, iuaritika ninirekari pite nirekakiti nikamini. Nota nirekakiti nikamini kona ninireka —itxari iri.

³⁷ Eereka ikanapiriã Petro, Txiako, Xoão pakinimoni, txamari ninoa imakanãta. Xesosi akiritari Petro:

—Simão, himakanãta? Kona hĩposotatari ãti oaranoka hĩkoatini? ³⁸ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hĩkamini, !hĩkamapiri. Araõkire hĩtxako. Himisãkiretariko Teoso, ininiã ! hĩkamari maerekati. Kãkiti xinire atxiĩti !inirekari maerekati ikamini. Txamari kãkiti ĩto tapara poiãoka, ininiã ikamari maerekati. Ininiã erepaniko —itxana ninoa.

³⁹ Iuaĩkana isa Teoso imisãkiretini ĩkapani. Teoso imisãkireta, mitxi isãkire atokokana itxa. ⁴⁰ Iposo atoko ikanapiriã. Txamari iuaĩkana ninoa imakanãtapanika. !Iposotarina ikoatinina. Ipẽtauatana, ininiã !kasãkirena.

⁴¹ Iuaĩkana ikanapiriã Petro, Txiako, Xoão pakinimoni.

—Himakanãtapanika? Hĩtomanãtapanika? Iaõpe. Hãtapana. Hĩtari iaxitikiri uatxa sikaãkako maerekati kamakanimoni. ⁴² Hõkitikaua. Masa. Hãtapana. Apokaãpota kiki nimĩkapiritakiri —itxana.

Xesosi Maĩkiko Pirena

(*Mateo 26.47-56; Arókasi 22.47-53; Xoão 18.1-11*)

⁴³ Xesosi sãkirauanãtakasaaki, Xotasi apoka. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara. Iminana ito kiki, saasara mĩkani, piriri mĩkani. Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini, kiomãtxiakori pakini iokanataro Xotasi kikiakorikata Xesosi imaĩkinina ĩkapani. ⁴⁴ Xotasi mitxipeka sãpiretari kikiakori:

—Nota apitxokakiti Xesosipitkarako iua. Iuasaaki himaĩkapekariko. Erepaniko hanikasaakiri, imamitekakani ĩkapani —itxa.

⁴⁵ Xotasi apokasaaki, isakatapitipori Xesosimoni. Akiritari:

—Koerekareri.

Inakasaakipeka apitxoka itxari.

⁴⁶ Inakasaakipeka kikiakori maĩka, anika itxarina Xesosi. ⁴⁷ Kiki iuasaaki iuaã auakari kosekaro saasara. Iua suaãkatari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri. Itsotakakĩpitari.

⁴⁸ Iuasaakipeka Xesosi:

—Hĩte ina himaĩkinino ĩkapani, saasarakata, piririkata. Kiĩtiriri atoko hĩtxapeno nota himaĩkinino. ⁴⁹ Ikiniõtika nota auanãtari hĩtekata Teoso misãkiretiko aikoti ãki, noerekarauatakasaaki. Iuaã hĩte !imaĩkano nota, kotxi Teoso sãkire iõkatsopapeẽkaika hĩte maĩkinino kiĩtiriri himaĩkini atoko —itxana ninoa.

⁵⁰ Iuasaakipeka ikinika Xesosi moianariakori miteka, asika itxarina iua. ⁵¹ Iuasaaki ãtokori sari Xesosi tikini. Iua mãka ãtinoka aua ĩtoã pirikakari. Kikiakori maĩkamari iua.

⁵² Imãkanoka kaikota iuakoãna. Kasarapeka imiteka iua ãtokori.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

(*Mateo 26.57-68; Arókasi 22.54a, 63-71; Xoão 18.12-14, 19-24*)

53 Ninoa anikari Xesosi sasetotxi auñte apiatakari aapokomoni. Iuañ ikinika sasetotxi auñteakori, kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini pakini apotiitaua. 54 Petro ikira atoko isaãpota Xesosi anikakani tikini. Ìroã sasetotxi auñte aapoko piriketakoriã. Iuañ iitopãka sasetotxi auñte apiatakari nitiriakorikata. Iroka xamina tinipoki.

55 Aapokotxi ãki sasetotxi auñteakori, ikinika Xoteo auñteakori pakini pimaãna kãkiti:

—Kipa imarotatari maerekati Xesosi kamini?

Ninoa nirekari Xesosi okiko imaerekani xika. Txamari ! apokarina imaerekani imarotakani, kotxi ! ikamari maerekati. 56 Kaiãopokori kãkiti sãpiretari maerekati Xesosi kamakiti, txamari paxirari ninoa sãkire, kotxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpotana.

57 Apanakini kiki õkitikaua, sãpireta itxarina ia aãpirena Xesosi ikamapiretinina. 58 Ninoa:

—Ate kenakotari isãpiretiniri: “Nirikariko ia aiko Teoso misãkiretiko aikoti kãkiti kamakiti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamariko ãti aiko kãkiti makamakiniti,” itxa isãkire.

59 Txamari ikara sãkiretxi ãti sãpiretakiti ipinimoni, ãti sãpiretakiti ipinimoni, itxaãpota.

60 Iposo atoko sasetotxi auñte apiatakari tima ikinimane apisatoõ. Iua pimaãri Xesosi:

—Kininiãpa na papakapapiretari ninoa sãkire? Kixikapa ninoa ikara atoko txanãtai? —itxari.

61 Txamari ! kasãkireri Xesosi. ! Apakapapiretari. Ininiã sasetotxi auñte apiatakari iuaãkana pimaãri:

—Pitekani Teoso mereẽkiti txataua? Pitekani Teoso ãkiri txataua? —itxari.

62 Ininiã Xesosi:

—Ari, iua ãkiripitikanano. Hãtamatariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —itxa.

63 Iuasaakipeka sasetotxi auñte apiatakari matsorãkari imãka, kotxi iuãkatari Xesosi sãkire maerekati ininiua.

—! Anirekaikari Xesosi kamakiti sãpiretakani. Atokopeka.

64 Kotxi hñte kenakotapekari isãkire maerekati, “Teoso ãkirirano” inini. Natokopa atxatari iua? —itxana.

Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Okaãkapitikako —itxarina.

65 Apanakini kiisokari Xesosi. Mãkatxi mataã iapirikarina ikiiã oki manapi imatamatakani ìkapani. Iposo atoko iãsokarina.

—Pisãpiretaua, kipa ãsokai? —itxarina.

Sasetotxi auñte nitiriakori apaka ãsokari iua iuakoãna.

*Petro Kipatari Xesosi Imarotini**(Mateo 26.69-75; Arókasi 22.54b-62; Xoão 18.15-18, 25-27)*

⁶⁶ Iuasaaki Petro ixiti aua aapokotxi piriketakori āki. Sasetotxi auíte apiatakari nitero ātokoro apoka iuaā. ⁶⁷ Oātamatarari Petro irokanātini xamina tinipoki. Oa mixinitari iua. Ininiā oa:

—Xesosi Nasareekiri moianarikai pite apaka —otxa.

⁶⁸ Ininiā:

—Kona, nota !imarotari pisākire —itxaro.

Iuasaaki pirikere ĩronakikoātaā isari. Iuasaakipeka patari sākirauata. ⁶⁹ Oa sasetotxi auíte nitero atamatarari iua iuaā.

—Ere kiki iua moianaripitikara —otxana ninoa Petro takote auakani.

⁷⁰ —Kona iuano nota —itxa.

Paĩtiki ninoa iuaā auakani:

—Iua moianaripitikarai. Pite Kariréiakirikarai. Pisākireēra ate imarotai —itxarina.

⁷¹ Ininiā Petro:

—Nota !imarotari kiki ikara atoko hinanātakiti. Atāoene nimasāpiretakaniā, Teoso misiritamanoko. Teoso imarotari nota sākire atāoka nisāpiretinii —itxana.

⁷² Ikara atoko Petro inakasaaki, iuaĩkana patari sākirauata. Ininiā Petro xinikari Xesosi sāpiretakiti iuamoni. “Ipikata patari sākirauatini apisapanikako, ipi āti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ikara inakari ixinikasaaki, itxiapata.

15*Xesosi Pirato Apisatoō**(Mateo 27.1-2, 11-14; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38a)*

¹ Katimatinĩkata sasetotxi auíteakori, kiomātxiakori, kaiōkatsoparerini, ikinimane Xoteo auíteakorikata xinikaxitināta. Ipaniātarina Xesosi iaxirikiko. Iposo atoko anika, sika itxarina Piratomoni. ² Pirato pimaāri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auíte txataua? —itxari.

Ininiā Xesosi:

—Ari, pisākire atāopitikara.

³ Sasetotxi auíteakori apoiāpotari Xesosi, txamari Xesosi ! kasākireri. ⁴ Ininiā Pirato:

—Na papakapapiretari? Ninoa iteene misākirepiretai —itxari.

⁵ Iuaritika Xesosi !apakapapiretari. Ininiā Pirato ākixinireē:

—Kinirepa kona apakapapiretari? —itxa.

*Xesosi Okiko Nirekiko**(Mateo 27.15-26; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38b-19.16)*

⁶ Páskoa kiiniriti auakasaaki, Pirato itotari isikakiniri kateia āki auakari kākiti nireēkiti. ⁷ Iuasaaki Xesosi maĩkikosaaki, Pahapasi inakori aua kateia āki. Iua Pahapasi apanakini kateia āki auakanikata okaniuatapeka Homanoakori

inaiatakasaakina. ⁸ Pirato sãkirauatakasaaki Xesosikata, kãkitipokoni apoka Piratomoni.

—Kateia ãki auakari pisikaka —itxarina.

⁹ Ininiã Pirato pimaãna:

—Hinirekatari nisikakiniri Xoteo auïte hïte ïkapani? —itxana.

¹⁰ Pirato iteene imarotari sasetotxi auïteakori sikari Xesosi iuamoni Xesosi ixikotinina xika. ¹¹ Sasetotxi auïteakori maasakana ninoa iuaã apotiitakaniua:

—Hamanaãri Pirato Pahapasi isikakini ïkapani —itxana kãkitimoni.

¹² Pirato iuaïkana pimaãna:

—Natokopa nitxatari ia kiki Xoteo auïte inakori? —itxa.

¹³ Akiripoakatana:

—Aamina ïpiriãmitakari nopini hïtokakitari —itxana.

¹⁴ Ininiã Pirato:

—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.

Apiata akiripoakatana:

—Aamina ïpiriãmitakari nopini hïtokakitari —itxakatana.

¹⁵ Ininiã Pirato sikakari Pahapasi ninoa ïkapani, kotxi inirekari ikamapoxokonitina ninoa kãkiti. Eereka ipaniãtari Xesosi xirokitatiko aãpitsaã. Eereka Pirato paniãtari sotatoakori tokakitiniri Xesosi aamina ïpiriãmitakari nopini.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Mateo 27.27-31; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.1-3)

¹⁶ Ininiã sotatoakori anikari Xesosi Pirato aapoko ãki. Akiritarina ikinika sotato. ¹⁷ Iposo atoko ieretakarina mãkatxi põkamarari Xesosi ïtoã. Ikamarina saporieãta kotipiaro kamakori, taka itxarina Xesosi kiiã.

¹⁸ —Aãuïte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auïtekai pite —itxarina.

¹⁹ Iaritakiitarina aãkeẽ. Ikiisokarina. Ikapotoreẽkauana Xesosi apisatoõ.

—Aãuïte —itxarina Xesosi inapetinina.

²⁰ Inapetakarina atoko imaktxakarina mãkatxi põkamarari. Xesosi mãka iuaïkana ieretaka. Eereka anikarina Xesosi aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitinirina ïkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ïpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27)

²¹ Ipixinipokoriti itaõkitarina kiki Simão inakori. Sireni sitatxitikiri iua. Iua anaakori Arexãtri, Hopo pakini. Iuasaaki Simão apoka Xerosareẽ. Sotatoakori paniãtari iua:

—Ia aamina ïpiriãmitakari panikinari —itxana.

²² Anikarina Xesosi ixirataã, Kóokota inakoriãtaã. Xoteo sãkire “Kóokota.” Apanakini akiritari iua oxirataru uãka “Kitãtatxi,” inaãka akiritiko. Iuaã apokana. ²³ Isikamarina

iãriã pinĩtxikata, miha inakorokata, Xesosi iãtini ĩkapani, itsii imimarotakani ĩkapani, txamari !inirekaro iãtiniro. ²⁴ Ininiã itokakitarina aamina ĩpiriãmitakari nopini. Eereka ikamarina sarauatxi, Xesosi mãka apakapakani imarotiniã ĩkapani. Ikara atoko apanakini anikari Xesosi mãka. ²⁵ ĩkanõkapanika novi oara itokakitapeẽka Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. ²⁶ Aaminaã auari iõkatakítina, apoĩtiko pirena, “Xoteoakori Auĩte” itxa. ²⁷ Ninoa tokakitana ipi kiĩtiririni apaka aamina ĩpiriãmitakari nopini, ikikomoni ãti, isanaremoni ãti. ²⁸ Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: Okapeẽkako iua, kokaniri okiko atoko inapeẽkako. Ininiã Xesosi okikosaaki ia Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka auapeka iuasaaki.

²⁹ Ninoa iuaã napakani misãkirepiretapikari Xesosi:

—Kiĩkitei. Pite sãkire: “Nirikariko Teoso misãkiretiko aikoti. Ipi ãti pakini õti inakasaaki nikamari iuaĩkana,” pitxama. ³⁰ Ikara atoko piposotiniã, piteka pimakatxakauako, ininiã pikatxaka aamina ĩpiriãmitakariã —itxarina Xesosi inapetinina.

³¹ Sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini napetari Xesosi:

—Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka !iposotari imakananitinia —itxakakana.

³² —Ikatxakiniãrako ate auikari Teoso mereẽkiti ininiãua. Ikatxakiniã, aãuikari Isaeo auakani auĩte ininiãua —itxakakana.

Kiĩtiririni iuakata tokakitakoni apaka misãkirepiretari.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Arókasi 23.44-49; Xoão 19.28-30)

³³ Iuasaaki apaniãxiti ipiãka. Ikini itixitika piãka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ³⁴ Ipi ãti pakini oara napa atoko Xesosi akiripoakata:

—Erii, Erii, aremaa sapakatani —itxa.

Ia atatsopatakari sãkireẽ: “NiTeosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?” itxa.

³⁵ Kãkiti iuaã auakani kenakotari akirinãtini.

—Hiĩkenakota. Akirinãtari Eríasi —itxana.

³⁶ Iuasaakipeka kiki ina katimariã. Iãkari mapoa atoko inakari iãriã katxioãrimoni, aãke mapotõkire taka itxari, sika itxari Xesosi iãtini ĩkapani.

—Mitxipanikako. Maiãtapari. Atauako Eríasi makatxakapaniri Xesosi —itxana.

³⁷ Xesosi itapararitika akiripoakata, eereka ipĩpe itxa.

³⁸ Iuasaakipeka mãkatxi mata Teoso misãkiretiko aikoti ãki arõkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipeka apoka. Mitxi

ia mākatxi mata !auiritari kākiti ĩroini Teosonani Auini Paki-
taātaā. ³⁹ Sotatoakori auĭte aua aamina ĩpiriāmitakari apisatoō.
Ikenakotari Xesosi akiritini. Itikari ipinini.

—Atāopitikara Teoso ākiri itxaua ia kiki —itxa.

⁴⁰ Ātokaka sitoakoro ikira atoko atamanātarina Xesosi, Maria
Matarenama, Saromeema, āto Mariama, apanakini sitoako-
rokata. Xesosi, Txiako pakini inoro oa Maria. Iua Txi-
ako maneripanika inakari. ⁴¹ Xesosi Kariréia auakasaaki,
ninoa sitoakoro moianatari iua. Imiparĭkatarina. Xesosi
ipĭkasaakikanera apanakini sitoakoro kaiāopokoro aua iuaātaā.
Ninoa apoka Xerosareē Xesosikata.

Xesosi Ikatiko Pirena

(*Mateo 27.57-61; Arókasi 23.50-56; Xoāo 19.38-42*)

⁴² Ikara ōti, Xesosi ipinini ōti, kākiti parĭkauatini ōti, kākiti
tomatini ōti apisapanika, iuasaaki kikatatikipeka. ⁴³ Iuasaaki
Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, sari Piratomoni. Iua
Xosee Xoteo auĭte apanakinikata. Ikinimane paxitari iua.
Iua apaka iātapari Teoso ikinimane auĭte ininiua ōti apokini.
Itaparaxinireritika Piratomoni isa, amanaā itxari Xesosi ĩto.

⁴⁴ Ininiā Pirato ākixinireē:

—Atauako patimari Xesosi ipinini? —itxa.

Ininiā ipĭkapiretari sotatoakori auĭte. Iua apokasaaki Pirato
pimaāri:

—Atauako Xesosi ipĭpeka? —itxa.

⁴⁵ Ininiā iua:

—Ari, ipinapitipeka —itxari.

Ininiā Pirato:

—Panikaikari ĩto —itxari Xoseemoni.

⁴⁶ Iuasaaki Xosee amotari mākatxi mata erekari, arínio in-
akori. Eereka imakatzakari Xesosi ĩto. Iapirikari ĩto mākatxi
mataā, anika itxari akauari irikomoni. Kai kisakakori āki
ieretakari Xesosi ĩto. Eereka kai mitapoari ikatika, tota itxari
iriko. ⁴⁷ Ipi Maria itikanātari Xesosi ĩto takikoātaā, Maria
Matarenama, Maria, Xesosi inakori inoroma pakini.

16

Xesosi Iuaĭkana Auāki Inini

(*Mateo 28.1-8; Arókasi 24.1-12; Xoāo 20.1-10*)

¹ Tomatiko ōti xipoka atoko mapiānikata, ipi āto pakini
sito amotaro kamariāro, Xesosi ĩto ĩkamamaritinina ĩkapani,
Maria Matarenama, Saromeema, Maria Txiako inoroma
pakini. ² Katimatinĭkata, tomĭkosaaki, ĩkanōkapanika, atokatxi
pokĭkasaaki, ninoa sari akauarimoni. ³ Kimaporiā isikasaak-
ina, isākirauaāpotana:

—Kipa makatzakinaua kai auĭte iriko tore? —itxaāpotana.

Amaripokori iua kai. ⁴ Iuaã apokasaakina, atamatarina. Kai makatxakapeëkaika. ⁵ Ininiã ñroãna iriko ãki. Atamatarina ãtokori topãkanãta ikikomoni. Imãka ñtanori, kasarori. Ininiã ninoa tikoka.

⁶ Ininiã iua:

—! Hítikokape. Híte nitanãtari Xesosi Nasareekiri, aamina ñpiriãmitakari nopini tokakitakori. Õkitikapekaua iua. ! Auaika uai. Hãtamata. Mitxi itakarina ñito uai. ⁷ Hĩsipeka. Hĩsãpiretari Petro, apanakini Xesosi moianariakori pakini: “Xesosi sapanikako híte apisa Kariréiamoni. Iuaã híte aõkitari iua, kotxi ñpinaka apisapanika isãpiretapekari ikara hĩtemoni,” —itxana ninoa.

⁸ Itimaritikana ninoa pokika. Imitekana. Ikikinanakana, ipĩkarena xika. !Isãpiretarina apanakini, kotxi ipĩkarauatana.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Xoão 20.11-18)

⁹ Xesosi õkitikasaakiua ñpinaka atoko ñkanõkapanika semana potorikini õti, tomĩkosaaki, oerekaua merepitipanika Maria Matarenamoni. Mitxipe Xesosi aõkitakasaakiro oa Maria, omitikari maerekani matamatakoni setxi pakini oa ñtoã auakani. ¹⁰ Xesosi õkitikasaakiua, iua oaõkitaka atoko, osari merepanika Xesosi moianariakorimoni. Iuasaaki iteene imatinaniuatana. Itxiapanãtana. Osãpiretana ninoa:

¹¹ —Xesosi iuaĩkana auãki itxapeka. Nota aõkitari iua —otxana.

Txamari ninoa kona auikari osãkire.

Xesosi Oerekaua Ipi Imoianariakorimoni
(Arókasi 24.13-35)

¹² Eereka iuaka oerekaua ñpi imoianariakorimoni, kimaporiã isikasaakina aapokotxi mauakaniãtaã. Iuasaaki itoõ ñpinipo itxa. ¹³ Eereka ninoa kanapiriã. Isãpiretana apanakini imoianariakori, txamari !auikarina isãkirena.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni
(Mateo 28.16-20; Arókasi 24.36-49; Xoão 20.19-23)

¹⁴ Eereka Xesosi oerekaua õsi imoianariakorimoni inipokotakasaakina. Xesosi õtãkikana:

—Kinirepa híte ! auikatari nota iuaĩkana auãki ninini? Kinirepa !hãuikatari nota aõkitakani sãkire? !Kaiokakarekii —itxa.

¹⁵ Iposo atoko Xesosi txana:

—Ikini itixiti hĩsako. Hĩsãpiretariko Teoso iokanapirena erekari ñkinimanemoni. ¹⁶ Teoso sãkire auĩkari patxisatakorì, iuarako sari Teoso tixinemoni. Teoso sãkire mauikakati, Teoso misiritapikariko. ¹⁷ Teoso sikaposotiiretanako isãkire auĩkani, ininiã apanakini imarotari Teosokara sikari iposotiire ninoamoni. Ia

atoko Teoso sikaposotiiretana. Omitikarina maerekani matamatakoni nota uãkaã. Isãkirauatana imimarotakinitina sãkiretxitiã. ¹⁸ Imaĩkiniãrina imini, ! ipinana. Iãtiniãrina ikianari, ! amianatana. ! Ipinana. Itakauakotaua amianatakani nopini, ininiã amianatakani makananitaãka —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni

(Arókasi 24.50-53; Átosi 1.6-11)

¹⁹ Imoianariakori imisãkiretanapaka atoko, Xesosi anikaãka Teoso tixinemoni. Iuaã iua topãka Teoso kikomoni. ²⁰ Xesosi moianariakori eereka isipekana, Teoso sãkire ikini aapokotx-iti auakani isãpiretinina ãkapani. Apiananiri moianatana. Apiananiri sikaposotiiretana ninoa, ininiã apanakini imarotari ninoa sãpiretakiti atão inini. Ameẽ.

ARÓKASI

Arókasi Iōkatsopata Teópiromoni

¹ Nota Arókasi iōkatsopata pite Teópiromoni. Iteene nipaxitai. Kākiti ito iōkatsopatapekari ikinipoko Xesosi kamakiti Xoteoakori sauaki auakasaaki. ² Ninoa, nota pakini imarotari ikinipoko Xesosi kamakiti, kotxi Xesosi kamakiti atamatakani, isākire oerekakani, sāpiretapekaua ate. ³ Nota apaka apaiaōkapekari ikinipoko Xesosi sākire, ikamakiti pakini. Ininiā nota apokaerekatari ikinipoko Xesosi pirena niōkatsopatini pite Teópiromoni. Merepítipanika ikamakiti nisāpiretai. Ininiā eereka ikamakiti nisāpiretai. Ininiā eereka ikamakiti nisāpiretai, nitxaāpotako. ⁴ Koerekarerini oerekapekai Xesosi pirena, ininiā uatxa pimarotari ninoa oerekakiti atāo inini.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini Sāpiretiko

⁵ Erotxi inakori Xoteoakori auíte inakasaakiua Xotéia tōpa, iusaaki auanāta sasetotxi Sakaria inakori. Sakaria auíte, apanakini sasetotxiakori auíte apaka, Apia inakori. Sakaria tanoro ouāka Isapeo otxaua. Oīri, oātokiri, oātokiri iri imakinikana sasetotxi itxauana. Oātokiri kitxakapirīkari Moisesi itari Arāo inakori. Iua apaka sasetotxi itxaua. ⁶ Teoso nirekaākitinanira ikamana Sakaria, Isapeo pakini. Ninoa kamari ikinipoko iua paniātakiti, Apiananiri paniātakiti. Atāo inakaranoka ikamana. !Ikerokarina ikamakitina. ⁷ Txamari !keenena. Isapeo !oposotari kamixi onini. Iusaaki ikiomaneēpekana.

⁸ Āti ōti Sakaria, apanakini sasetotxiakorikata, parīkauanāta Teoso misākiretiko aikoti āki. Iusaaki ninoatene iuaā parīkauata. ⁹ Sasetotxiakori itotari sasetotxi imereinina Apiananiri misākiretiko aikoti ĩroini kamariāro arikini ĩkapani, ininiā iusaaki ninoa mereēri Sakaria. Ininiā iua ĩroā. ¹⁰ Sakaria aiko āki kamariāro arikanātakasaaki, mapara kākiti apotiitakaniua misākiretari Teoso.

¹¹ Iusaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri tokiā Sakariamoni kamariāro arikikoātaā takote. ¹² Sakaria atamatakasaakiri, itikoākata, pīkarauata itxa. ¹³ Teoso nitiri misākiretari iua:

—Sakaria, kona pipīkarauatape. Teoso sikapitikaiko pamanaākiti. Ininiā pītanoro Isapeo keenepitikaroko. Pitakauākatariko pamarite Xoão. ¹⁴ Iua auakasaaki ikamapoxokonitaiko pite, itori kākiti apaka. ¹⁵ Apiananirimoni apiari itxauako iua Xoão. Kona Xoão iātapaniroko kapoāro. Erekari Matamatakoti auariko iua ākixinireē. Inoro irokota ākipanika

auakasaaki, Erekarí Matamatakoti auako iua ãkixinireẽ. ¹⁶ Iua Xoão anikanako itomaneri kãkiti Isaeo auakani Teosomoni. Apiananirimoni iua anikana. Ininiã iuaĩkana ninoa kanapiriã iTeosonemonina, isãkire auikinina ĩkapani. ¹⁷ Xoão apokako Apiananiri apokini apisapanika. Erekarí Matamatakoti sikataparatarí Eríasi kitxakapirĩka. Iuatxikana Erekarí Matamatakoti sikataparatariko Xoão. Ikara atoko ininiã, iua oerekariko irĩtxi iuaĩkana amaritena itiretinina ĩkapani. Iua Xoão oerekariko kãkiti Teoso paniãtakiti makamakani, imaerekanina itakanapinina, erekarinoka ikaminina ĩkapani. Paimatirenako ninoa iusaakiko. Iua Xoão oerekariko kãkiti iposope ininina Apiananiri apokini apisapanika –itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

¹⁸ Ininiã Sakaria pimaãri:

–Kiãtokopa nitxa uatxa keenepeka ninini, kotxi nota, nĩtanoro apaka kiomaneẽpeka –itxa.

¹⁹ Teoso nitiri apakapapireta:

–Niuãka Kapiríeo. Nota auari Teosokata ipaniãtakiti nikamini ĩkapani. Teoso iokanatanano pitemoni pite nimisãkiretini ĩkapani, ia erekarí pirena niminapiretini ĩkapani. ²⁰ Txamari na pauikari nisãpiretakiti. Ia xika !kasãkireikaiko, kotxi nisãpiretakiti atãopitika. Teoso sikaenetakiti apokapitikako. Apokasaaki, pimarotariko nisãkire atão ininua. Iusaakiikarako piposotari pisãkirauatini –itxa Teoso nitiri Sakariamoni.

²¹ Iusaaki kãkiti mapara auakani iãtapanãtari Sakaria.

–Kiripa ikamanãta Sakaria aiko ãki? !Katimari – itxanãtana.

²² Ipokĩkasaaki !kasãkireikari. Ninoa kãkiti imarotari Teoso misãkiretiniri iua aiko ãki itaponeẽ, kotxi !kasãkireikari. Iuakoãnokara imisãkiretana ninoa.

²³ Mapaõti iparĩka xipoka atoko aapokomoni isipeka.

²⁴ Eereka Isapeo kamixipeka otxa. Onapari ipi ipi ãti pakini kasiriti oaãpoko. !Osari ãtiãtaã.

²⁵ –Apiananiri sikano namarite. Erekarí ikaminano notamoni. Uatxa !nipẽtauataika kãkiti apisatoõ. Keenepekanõ – otxa.

Kapiríeo Iokanataãka Mariamoni

²⁶ Isapeo seisi pakini kasiriti kamixi onakasaaki Teoso iokanatarí initiri iaxitikiri Kapiríeo Nasaree sitatxitimoni, Kariréia tõpamoni. ²⁷ Iuaã iokanatarí iua ãtokoromoni Maria inakoromoni. Oa kona sirĩkapanika kikikata. Osãpiretapekari ãtokori Xosee inakori iuakata oĩtaniriuatini ĩkapani. Xosee atokiri kitxakapirĩka Xoteoakori auĩte Tavii inakori. ²⁸ Teoso nitiri apokasaaki oamoni, akiritaro Maria:

—Ereëkai. Apiananiri pitekata aua. Iua mereëi pite. Itoro sitoakoro ikini itixiti aua, iuaritika pitenanirako Teoso sika iteene erekari —itxaro oa.

²⁹ Maria pīkarauata Teoso nitiri sākire okenakotakasaaki.

—Kinirepa ikara atoko itxa sākireta? —otxa oākixinireë.

³⁰ Teoso nitiri txaro:

—! Pipīkarauatape, Maria. Teoso apokaerekatai pite.

³¹ Pimixiuatako, keene pitxako. Pitakauākatarike pamarite Xesosi. ³² Iua Apiatakari itxauako. Apiananiri ākiri akiritaākako. Teoso Apiananiri kamariko iua auītetxi ininiāua. Kitxakapirīka Xoteoakori auīte Taviini. Taviini auītetxi ininiua atokokana, Teoso txīkitakariko Xesosi Xoteoakori auīte ininiua. ³³ Ātipirika Xoteoakori auīte, Xakooni apiko mekaniriakori auīte, itxauako. Iua auītetxi ininiua !ixipoka —itxaro oa.

³⁴ Ininiā oa:

—Kiātokopa nitxa kikikata masirīkatokano, keenepe ninini? —otxa.

³⁵ Teoso nitiri apakapapiretaro:

—Erekari Matamatakoti apokako pākixinireë. Apiananiri posotiire ākitaiko pite, ininiā amarini auakari Teoso ākiri akiritaākako. ³⁶ Pinoromane Isapeo kiomātxipe, iuaritika kamixiro oa. Kākiti sākirema: “!Oposotaikari kamixi onini” iuaritika seisi pakini kasiritipe kamixi onini. ³⁷ Kotxi Teoso posotari ikinipoko ikamini —itxaro oa.

³⁸ —Nikamapitkariko Apiananiri nirekaākiti. Pisāpiretakiti iaōka ninirekapitika —otxa Maria.

Iuasaakipeka Teoso nitiri sipeka.

Maria Isapeomoni Motikini

³⁹ Mapaōti napa atoko Maria katimariā sari oxiratarimoni, Xotéia tōpamoni. Iuaā osari sitatximoni. ⁴⁰ Oīroā Sakaria aapoko. Oākiritaro Isapeo:

—Ereëkai —otxa.

⁴¹ Isapeo kenakotakasaakiri Maria akiritiniro oa, iuasaaki amarini otikakoākiri oākika. Iuasaakipeka Erekari Mata-matakoti itapararitika apoka Isapeo ākixinireë. ⁴² Iuasaaki otapararitika otxaro Maria:

—Kaiāopokoro sito itixi auakani, iuaritika pitenokara Teoso sika apia erekari. Apaka Teoso sikariko erekari pamarite-moni. ⁴³ Erekari Teoso kaminano nota, kotxi niauīte inoro motikaētano. Kinirepa ia erekari Teoso kaminano, kotxi nota minakato nitxaua. ⁴⁴ Nikenakotakasaakiri “Ereëkai” pininino, namarite nitikakoākiri oākika, ipoxokoniuatiniā. ⁴⁵ Teoso sikari erekari pitemoni, kotxi pite auikari isākire. Pite auikari isikaenetakiti atāo isikinii —otxa Isapeo Mariamoni.

Maria Xikaretakiti

⁴⁶ Maria txari:

“Erekapitikari Apiananiri notamonikari.

⁴⁷ Nipoxokoniuaata, kotxi Teoso nimaerekani makatxaãkari itxaua.

⁴⁸ Nipoxokoniuaata, kotxi ixinikano nota. Initero poiãoro nitxaua. Ìkorakanani eereka auakani kãkiti txanoko: ‘Teoso kamapoxokonitaro, erekari isikiniro,’ txanoko nota.

⁴⁹ Nipoxokoniuaata, kotxi Teoso Apiananiri kaminano posotiiretxi. Maerekati !auari iuamoni.

⁵⁰ Iua amonĩkari kãkiti iua paxitakani, kitxakapirĩkarini, ìkorakanani auakani, eereka auakani apaka iamoniãka.

⁵¹ Pataparari iua, ininiã ikamari posotiiretxi. Teoso txĩkitakana kãkiti iuikakaniua minakani ininiãuana, kotxi ãkixinireẽ iuikauana.

⁵² Teoso makatxakapekari auĩtetxi pataparari inakaniua. Eereka auĩtetxi !itxauana ninoa. Kãkiti poiãorini inakaniua Teoso kamari auĩtetxi ininiãuana.

⁵³ Isikakienatari natxitakani. Iokanatarı katxineiroteri sini. Kona xatiki isikari iuamoni.

⁵⁴ Imoianatapekana Xoteoakori, iua ikapani parĩkauatakani. ! Imaxinĩkaretari iamoniĩkinina ninoa.

⁵⁵ Kitxakapirĩka Teoso xinikari Apraãoni iamoniĩkini. Apaka iua tikini auakani ãtipirika iamoniãka, kotxi: ‘Nimoianataiko hĩte,’ itxa anirimanemoni kitxakapirĩkarinimoni,”

otxa Maria.

⁵⁶ Okaikota ipi, ãti pakini kasiriti Isapeokata. Eereka oaãpokomoni kanapiriã otxa Maria.

Xoão Kapatxisareri Iponaniini

⁵⁷ Amarini auini õti apopeka. Isapeo auãkitakari amarini kiki. ⁵⁸ Oaãpoko takote auakani, onirimane pakini kenakotari erekari Teoso kaminaro oa, ininiã ninoa, Isapeo pakini poxokopeka itxana ninoa.

⁵⁹ Oito õtisaaki, onirimane motika oamoni, Teoso takaõtxikare amarinimoni itakinina ikapani. Inirekarina iuãka Sakaria itakauãkatinirina, kotxi iri uãkatxikana ninoa nireka itakauãkatinirina. ⁶⁰ Txamari inoro:

—Kona Sakariani iuãka. Xoãorako akiritaãkako —otxa.

⁶¹ Ininiã ninoa txaro:

—Pinirimane ãtika kona Xoão txa uãkataua.

⁶² Ninoa pimaãri amarini iri Sakaria iuakoãna amarini uãka inirekaãkiti. ⁶³ Ininiã Sakaria amanaãri iõkatsopatiko. Iõkatari: “Imi uãka Xoão.” Ininiã ikinimane tsorĩkaãta. ⁶⁴ Iuasaakipeka Teoso sikaposotiiretari isãkirauatini:

—Peerekari Teoso —itxa Sakaria.

⁶⁵ Kãkiti iua aapoko takote auakani pĩkarauata. Teoso posotiire ipĩkana. Ikara inakariene Sakaria, Xoão pakini

pirena iaripireta oxiratari Xotéia tōpa, ininiã kākiti iuaãtaã sãpirenauanãta ikara pirena. ⁶⁶ Kākiti ikara inakariene kenakotakani tsorĩkaãta:

—Kanatokopa inakaripa itxatapaniua ia amarini? —itxana. Ikinimane imarotari Apiananiri nĩkatiniri iua amarini.

Sakaria Xikaretakiti

⁶⁷ Iuasaaki Erekarĩ Matamatakoti sikaposotiiretari Xoão iri Sakaria, ininiã Sakaria sãpiretari Teoso sãkire:

⁶⁸ “Peerekari Apiananiri aTeosone, ikinimane Xoteoakori Teosone, kotxi iua apoka inakitiakorimoni imakatzakinina ĩkapani, imapinakanina ĩkapani.

⁶⁹ Teoso iokanatarĩ kākiti maerekani makatzakakari kaposotiireri atemoni. Teoso nitiri Taviini mekanirira iua.

⁷⁰ Kitzakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani erekarini sãpiretari ikara Teoso sãkire.

⁷¹ Teoso txari: ‘Nimakatzakaiko hĩte himokaiakari mokakanii tĩkane, homanatakini mokakanii tĩkane.’

⁷² Isãpiretari aãtokiriakorini kitzakapirĩkarini:

‘Niamonĩkai. Nikamariko nikamaenetakiti hĩte ĩkapani,’ itxa ninoamoni. Ikara Teoso kamaenetakiti erekari.

⁷³ Kitzakapirĩka Teoso txari aãtokiri Apraãoni: ‘Kona nimaxinĩkaretari nisikaenetakiti.

⁷⁴ Nimakatzakapitikaiko hĩte himokaiakari mokakanii tĩkane, ininiã hĩparĩkauata nota ĩkapani mapĩkaretika.

⁷⁵ Ininiã hĩte auini erekari. Kona hĩkamari maerekati hãuapanika hinakasaaki,’ Teoso txari Apraãoni.

⁷⁶ Pitepekana namarite Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari pitxauako. Teoso Apiananiri iaxitikiri sãkire sãpiretakari pitxauako. Pite sari Apiananiri apisa. Ikinika pimaamatako iua apokini apisa, ikinika iposope inini ĩkapani.

⁷⁷ Pisãpiretariko kākiti Teoso nakitiakori, Teoso makatzakiniri maerekanitxi kākiti kamakiti. Ininiã ninoa imarotariko ikara.

⁷⁸ Katiraõkiri aTeosone. Kaamonĩkareri iua. Ininiã iua tixinekiri apokako atemoni. Atokatxi pokĩkini atoko itxako. Iuasaaki ipiã !auaika, kotxi iua makatzakari amaerekani.

⁷⁹ Ininiã iua iopinikari kākiti xinire, ipinini pĩkakani xinire. Ipiã auakani atoko ninoa. Ininiã iua iopinikari axinire Teoso kimapore aimarotini ĩkapani, aãuini ereka inini ĩkapani.”

Itxa Sakaria xikare.

⁸⁰ Iua amarini aneẽ. Teoso sãkire iaõka ikamapika. Teoso sãkire Xoteoakorimoni imasãpiretakani apisapanika ãparaã makipakaniãtaã aua Xoão.

2

Xesosi Iponaniini Pirena
(Mateo 1.1-25)

¹ Iuasaaki Homanoakori auíte Sesa Akósito inakori. Iua paniátana initiriakori iaótiniri ikininape kákiti iua auítetxi ininiátaáua tópa auakani, ikini aapokotxitikini uáka imakataxakini íkapani. ² Mitxi Sesa Akósito ! ikamapanikari kákiti iaótiko. Iuasaaki Síria tixini auakani auíte Sirénio inakori. ³ Iuasaaki ikinimane sari sitatximoni iponaniiniátaána. Iuaá isikarina iuákana.

⁴ Ininiá Xosee apaka sari iuáka isikini íkapani. Ininiá iporika Nasaree sitatxiti Kariréia tópa. Xotéia tópamoni isa, Pereé sitatxitimoni. Iuaá isa, kotxi iuaá auítetxi Taviini kitxakapiríka aua. Taviini nirimane itxaua Xosee. ⁵ Isa Mariakata. Ítanoro tíkane oa. Iuasaaki litakapanikaro. Kamixipeka otxa iuasaaki. ⁶ Pereé apoka itxana. Iuaá auakasaakina, aua itxa amarini. ⁷ Oáúákitakari merepitipanika oimi kiki. Ininiá mákatxi mataá oiapirikari, pirátxi nípokotini tiitxitiá taka otxari amarini, kotxi kákiti imakanakiniátaá imakinika xápokapeka, ininiá ninoa auanáta pirátxi auiniátaá.

Soti Auíte Piratakani Pirena

⁸ Iuaátaá Pereé sitatxiti mapotókire íkanóka kikiakori soti auíte piratakani níkanátari ipiraakorina. ⁹ Iuasaaki katimaritika Apiananiri nitiri iaxitikiri tokiá ninoamoni. Iuasaaki Apiananiri iotximere iopinikari ninoa auiniátaá, ininiá imarotarina Teoso apokini iuaátaá. Ininiá iteene ipíkarauatana ninoa. ¹⁰ Ininiá Teoso nitiri txana ninoa:

—!Hípíkarauatape. Nota minapiretari erekari pirena ikinimane kákiti eneníkini íkapani, ¹¹ kotxi ia óti kákiti maerekani makatxaákari iponaniápeka Taviini auini sitatxitiá. Iua Teoso mereékiti. Apiananiri iua. ¹² Himarotariko nisákire atáo inini, kotxi hápokariko ia amarini mákatxi mataá iapirikiko pirátxi níkini tiitxitiá —Teoso nitiri txana ninoa.

¹³ Iuasaakipeka itomaneri Teoso nitiriakori iaxitikini tokiá iuaátaá. Ninoa xikarauata Teoso íkapani. ¹⁴ Ixikaretarina:

—Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Iua kamaerekaxiniretari kákiti iua apokaerekatakini —itxana ixikarena.

¹⁵ Teoso nitiriakori kanapiriá itxana Teoso tixinemoni. Iuasaaki ninoa pirátxi níkatakani misákiretakakaua:

—Masa Pereémoni. Maátamatari ikara Apiananiri sápiretakiti —itxana.

¹⁶ Ininiá katimaritika isana Pereémoni. Iuaá apokasaakina, initarina amarini. Apokana Xosee, María pakini. Ininiá atamatarina amarini pirátxi níkini tiitxitiá. ¹⁷ Ikara atamataákana atoko, isápirenátarina Teoso nitiri sápiretakiti

amarini pirena ikinimanemoni. ¹⁸ Kākiti kenakotakasaakiri soti auñte nĭkatakani sãpiretakiti, ikinimane tsorĭkaãta iuasaaki. ¹⁹ Maria kenakotakasaakiri soti auñte nĭkatakani sãpiretakiti, oa ãkixinireẽ onĭkatari ikara ene. ! Omaxinĭkaretari ninoa sãpiretakiti. Oxinikapikari. ²⁰ Eereka pirãtxi nĭkatakani kanapiriã ipiraakori auinimoni. Imisãkiretakakana:

—Peerekari Teoso. Apiananiri iua, kotxi erekapitikari aĭtikakiti. Erekapitikari initiri iaxitikiri sãpiretakiti. Isãpiretakiti atãopitika, kotxi aãtamatarari isãpiretakiti iaõka — itxanãtana ninoa soti auñte nĭkatakani.

Xesosi Takauãkatiko

²¹ Xesosi oito õti auakasaaki, inirimane kamari Teoso takaõtxikare iitoã. Iuasaaki inirimane takauãkatari Xesosi, kotxi iua iaõka Teoso nitiri iaxitikiri sãpiretapekaro Maria oa kamixi oinini apisapanika.

Xesosi Anikiko Teoso Misãkiretiko Aikotimoni

²² Moisesini ketotiniri manapi Xosee, Maria pakini kamari Moisesini paniãtakiti iaõka amarini auakasaaki, Xosee, Maria pakini maerekani Teoso makatxakini ĭkapani. Ikara xipoka atoko anikarina Xesosi Xerosareẽ sitatxitimoni Apiananirimoni isikinirina ĭkapani, ²³ kotxi Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakorari txari:

Merepitipanika iponaniãkari sikaãkako Teosomoni, kotxi Teoso nakiti iua.

²⁴ Apaka Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakorari txari: Amarini iponaniãkasaaki, ipi kamoã pisika Teosomoni. Iminakaniã, ipi kamoã ãkiri pisika Teosomoni, itxa Teoso. Ininiã Xosee, Maria pakini sari Xerosareẽ kamoã isikinina ĭkapani.

²⁵ Iuasaaki kiki Simião inakori auã Xerosareẽ. Iua erekari kamakari. Ikinipoko Teoso paniãtakiti ikama. Erekari Matamatakoti auari ãkixinireẽ. ãkixinireẽ iãtapanãtapikari Teoso Mereẽkiti apokini, kotxi Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxaua. ²⁶ Erekari Matamatakoti sãpiretapekari iua: “Pipinini apisa paõkitapanikariko Apiananiri Mereẽkiti,” itxari Simião. ²⁷ Erekari Matamatakoti sikanireõtari Simião aiko Teoso misãkiretiko aikoti ĭroini. Iuasaaki Xosee, Maria pakini ĭroã iuaãtaã, Apiananirimoni Xesosi isikinina ĭkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĭkapani. ²⁸ Iuasaakipeka Simião apakapari Xesosi:

—Peerekari Teoso. ²⁹ Niauñte Apiananiri, uatxa apokapeka ia amarini pisikaenetakiti. Nota pite ĭkapani parĭkauatakarino. Uatxa nuposotari nipinini erekaxinirepeka ninini, ³⁰ kotxi nota atamatari ia amarini piokanatakiti atemoni, amaerekani imakatzakini ĭkapani, amapinakani ĭkapani. ³¹ Pite iokanatapekari ia ĭkorapokoriti ikini itixiti

auakani maerekani imakatzakini ikapani. ³² Ia amarini tirikapi atoko, kotxi iopinikariko pikimapore, pisãkire Xoteo minakaniuua imarotini ikapani. Ia amarini tirikapi apiatakari atoko Xoteoakorimoni pinakitiakorimoni, kotxi oerekai pite ninoamoni —itxa Simião sãkire Teosomoni.

³³ Xosee, Xesosi inoro apaka tsorikaãnãta ikara Simião sãkire ikenakotakasaakina. ³⁴ Simião amanaãri Teoso ikinipoko erekari ninoamoni isikini ikapani. Eereka imisãkiretaro Maria, Xesosi inoro:

—Teoso mereeri ia amarini Xoteoakorimoni iokanatiniri ikapani. Ia apakapakari Teoso apakapa apaka. Ia mapakapakati Teoso !apakapari. Imisiritaãkako. Ia amarini oerekari Teoso kãkitimoni, txamari itori kãkiti !auikari isãkire. ³⁵ Ikara atoko ininiã, itori kãkiti xiniãkiti kipatakori ãkixinireẽ, imarotaãkako. Pitepekana pite matinaniuatako. Pãkipa iouata iorotini tsii atoko itxako —itxa Simião sãkire Mariamoni.

³⁶ Iuasaaki oãua sito Teoso sãkire sãpiretakaro Ana inakoro. Panoeo ãkero oa. Oãtokiri kitxakapirika Asee inakori. Iuasaaki kiomãtxipekaro oa. Oãua setxi ano õtanirikata. Eereka ipiãpe. ³⁷ ! Oõtaniriuataika. Oitẽta koatrokananipeka oãuini. Oa auapika Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iuaã ikini õti, ikini ikanõkati pakini omisãkiretapikari Teoso. Itokata otakanapari onipokotini Teoso omisãkiretini ikapani. ³⁸ Xosee, Maria pakini Simião misãkiretaka atoko Ana apoka. Omisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia amarini pimereekiti kãkiti iãtapakiti piokanatinini atemoni —otxa.

Eereka osãpirenauata Xesosi apokini pirena Xerosareẽ auakanimoni kãkiti maerekani makatxaãkari iãtapakanimoni.

Nasaree Sitatxitimoni Ikanapiriinina

³⁹ Xosee, Maria pakini Apiananiri paniãtakiti iõkatsopatakori imakinika ikamaãkana atoko, kanapiriã itxana Kariréia tõpamoni. Iuaã isana aapokomonina Nasaree sitatxitiã. ⁴⁰ Iua amarini aneẽ. Itapara auaãpotari. Kimaroreri itxaua. Teoso iteene tiretari iua Xesosi.

Xesosi Misãkirenãtari Koerekarerini

⁴¹ Ikinikanani Xosee, Maria pakini sari Pãskoã kiiniritimoni Xerosareẽ sitatxitimoni. ⁴² Xesosi tosi anopeka inakasaaki, isana Xerosareẽ auakari kiiniritimoni mitxi isanãtinina atokokana. ⁴³ Kiiniri xipoka atoko Xosee, Maria pakini potorika aapokomonina isinina ikapani. Iuasaaki Xesosi kaikota Xerosareẽ. Txamari niãoa !imarotari ikaikotini. ⁴⁴ Ninoa uãkatamari apanakini inirimanekata isini. Ikara atoko ininiã, ikimaporitana ãti õtipeka. Mapiãnikata ipixinipokoriti initamarina inirimanemoni, aõkimaneremoni. ! Apokarina. ⁴⁵ Ininiã ikanapiriãna Xerosareẽmoni iuaãkana initininina ikapani. ⁴⁶ Ipi, ãti pakini õti initapiimarina. !

Apokarina Xesosi. Eereka apokarina Teoso misākiretiko aikoti āki. Moisesi sākire oerekakanikata iitopākanāta. Xesosi kenakonātari ninoa sākire. Apaka ipimarauata. ⁴⁷ Ninoa Xesosi sākire kenakotakani tsorīkaānāta, kotxi paimatireri iua. ⁴⁸ Xosee, Maria pakini apokasaakiri iua, kona imarotarina Xesosi parīka. Inoro txari:

—Namarite, kinirepa pimisiritaua ate? Piri, nota pakini pikamamaxirexiniretaua ate. Anitapiimai. Kona aāpokai —otxari Xesosi.

⁴⁹ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hinitanātano? Kona himarotatari uai niri aapoko ninirekari nauini, ipaniātakiti nikamini ĩkapani —itxa.

⁵⁰ Txamari ninoa !imarotari Xesosi sākire.

⁵¹ Ikara atoko ininiā, Xesosi kanapiriā ninoakata Nasaree sitatxitimoni. Ikinika Xosee, Maria pakini sākire ikīpita. Inoro xinikapikari Xesosi sākire oākixinireē. Opotxitari oxinikiniri Xesosi sākire. ⁵² Xesosi aneē. Imatire apaka aneē. Teoso apokaerekatari Xesosi. Kākiti apaka apokaerekatari Xesosi.

3

Xoão Kapatxisareri Sāpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Xoão 1.19-28)

¹ Homa sitatxitiā Homanoakori auīte Txipério inakori iua. Kīsi anokananipeka iua auītetxi ininiua iuasaaki. Iuasaaki Xotéia tōpa auakani auīte Pōsio Pirato inakori. Kariréia tōpa auakani auīte Erotxi inakori. Erotxi itari Piripi inakori. Itoreia tixini auakani auīte, Takonitxi tixini auakani auīte apaka itxaua Piripi. Iuasaaki Apireni auakani auīte Arisánia inakori. ² Iuasaaki Anasi inakori, Kaipasi inakori pakini sasetotxi auīteakori apiatakani itxauana ninoa. Iuasaaki Teoso sāpiretari isākire Xoōmoni Sakaria ākirimoni, āparaā makipakaniātaā auakasaaki. ³ Ininiā Xoão sari ikininape kākitimoni, uini Xotāo takote auakanimoni. Isāpiretari Teoso sākire:

—Hítakanapariko himaerekani. Eereka patxisata hinaākako. Ikara atoko hininiā, Teoso makatxakinii himaerekani —itxanāta Xoão ikininape kākitimoni.

⁴ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori iōkatsopatari:

Auako kiki āparaā makipakaniātaā. Isāpirenauatako. Itxariko: “Hōeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itīkaāpo erekari hīkamako iua napini ĩkapani.

⁵ Kipatxiā ixāpokakaākako ikini isauana. Ixirata miriī oerekataākako. Kimapori ikitokare oerekataākako. Kimapori pakota totaākako.

⁶ Ikinimane kākiti itixi auakani imarotariko Teoso makatxakiniri kākiti maerekani imapinakani ikapani,” itxanāta.

Ikara atoko itxa Isaía iōkatsopatakiti Xoão pirena. Kimapori kākiti oerekatini atokokana, auñtetxi apokini apisa, iua atokokana Xoão nirekari kākiti iposope inini Apiananiri apokini apisa, imaerekanina itakanapinina ikapani.

⁷ Itomaneri kākiti sari Xoãomoni ipatxisatikona ikapani. Ininiā Xoão:

—Imini katsiiri anaakorirai hñte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini ! auari. Hinirekari hñpatxisatikona, txamari !hinirekari hñtakanapiniri himaerekani.

⁸ Hinirekiniāri himaerekani hñtakanapini, ininiā hñkamariko erekari. Ikara atoko ininiā, hñerekari Teoso atão hñtakanapiniri himaerekani. Hñkixiniremoni ! hñxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraãoni txaua,” hñtxapeko. Ari, nota sãpiretai hñte, Teoso nirekiniāri, iposotari ia kai soroã Apraãoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraãoni posotari anikinii Teosomoni. ⁹ Aamina maereka iriti atoko hñtxa. Teoso iposopeka hñte ixipokini. Kākiti auari ikitaite kauanari aamina maereka iriti itokini ikapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako. Xaminaã oka inaãkanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiā Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tñkane. Iua atokokana ininiā, Teoso aiamatapeka hñte ixipokini ikapani —itxa Xoão ninoamoni.

¹⁰ —Ikara atoko ininiā, kipa akama Teoso mamisiritakaniua ikapani? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xoão apakapapireta:

—Pimãka kauanata ipi auiniāi, ãti pisika mñkatxi kauanata mauakinitimoni. Nipokori auiniāi, pisikari nipokori mauakinitimoni —itxa Xoão sãkire.

¹² Kikiãkini, txineiro apakapakani Homano auñte nitiriakori, apoka apaka ipatxisatikona ikapani.

—Koerekareri, atepékana, kipa ate kama Teoso mamisiritakaniua ikapani? —itxarina.

¹³ Ininiā Xoão:

—Kākiti txineirote himakatzakakito, Homano auñte nireẽkito iaõka himakatzakako. Apikomoni ! himakatzakapero —itxana.

¹⁴ ãtikaka sotatoakori apaka pimaãri:

—Atepekana, kipa ate kama amaerekani atakanapini ikapani?

Ininiā Xoão:

—! Himaĩkapiri kākiti, itxineirote himixirikini ikapani. Kona ãti maxikatĩka ! hãpoĩtape. Hñpoxokoniuatoko txineiro

hãpakapakitoã hĩparĩka ĩki. !Hinarekapero apikomoni –itxa sotatoakorimoni.

¹⁵ Iuasaaki kãkiti iãtapanãtari Teoso mereẽkiti apokini. Ininiã Xoã sãpiretakiti ikenakotakasaakina, ãkixinireẽna ixinikarina:

–Xoãokani Teoso mereẽkiti txataua atxiĩti? –itxanãtana ixinikanãtakitina.

¹⁶ Ininiã Xoã:

–Ãparaaãnokara nipatxisatai hĩte. Nota tikini apoãkari patxisataiko hĩte Erekarĩ Matamatakotiã, xaminaã pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatzakini ĩkapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao ãki auakari arikini atoko. ¹⁷ Katarakeri ãpokari ahoisi otãta imakatzakini ĩkapani. Otãta arikaãka. Oki nĩkataãka ikiena nĩkatikoãtaã. Iua atokokana Teoso nĩkatariko kãkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaãkako xamina maxipoãkatiã.

¹⁸ Ikara atokora itxa Xoã sãpirena otãkikinina kãkiti. Isãpiretari erekarĩ pirena Teoso pirena kãkitimoni. ¹⁹ Æti otĩ Xoã pinitari Erotxi, Karirėia auakani auĩte:

–Pitakiniãro pitari Piripi ĩtanoro Erotxia inakoro, maerekati pikama. Apaka apikomoni maerekati pikamapitipo –itxa Xoã.

²⁰ Ininiã iuasaaki iuaĩkana Erotxi kamari maerekati, kotxi itakari Xoã kateia ãki isãkire imapokaerekatakani xika.

*Xesosi Patxisatiko Pirena
(Mateo 3.13-17; Marko 1.9-11)*

²¹ Xoã Erotxi mãkĩni apisapanika ikinimane kãkiti ipatxisatakasaaki, Xesosi apaka patxisataãka. Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki Teosokata, iaxiti takaka. ²² Erekarĩ Matamatakoti katxaka Xesosi nopini. Kamoã katxakini atoko itxa ikatzakini. Iuasaaki ikenakotaãka iaxitikiri sãkire:

–Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama –itxa.

*Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Mateo 1.1-17)*

²³ Iuasaaki Xesosi potorika iparĩkauatini Teoso ĩkapani. Trĩta anokananipeka itxaua iuasaaki Xesosi. Kãkiti uãkatari iua Xosee ãkiri ininiãua.

Xosee iri Erii.

²⁴ Erii iri Matatxi.

Matatxi iri Arevii.

Arevii iri Meokii.

Meokii iri Xanai.

Xanai iri Xosee.

²⁵ Xosee iri Matatxia.

Matatxia iri Amosi.

Amosi iri Naoõ.

Naoõ iri Esirii.
 Esirii iri Nakai.
²⁶ Nakai iri Maatxi.
 Maatxi iri Matatxia.
 Matatxia iri Semei.
 Semei iri Xosee.
 Xosee iri Xota.
²⁷ Xota iri Xoanaã.
 Xoanaã iri Hesa.
 Hesa iri Soropapeo.
 Soropapeo iri Saratxieo.
 Saratxieo iri Nerii.
²⁸ Nerii iri Meokii.
 Meokii iri Atxii.
 Atxii iri Kosaã.
 Kosaã iri Eomataã.
 Eomataã iri Eri.
²⁹ Eri iri Xosoe.
 Xosoe iri Eriesa.
 Eriesa iri Xoriĩ.
 Xoriĩ iri Matatxi.
 Matatxi iri Arevii.
³⁰ Arevii iri Simião.
 Simião iri Xotaa.
 Xotaa iri Xosee.
 Xosee iri Xonaã.
 Xonaã iri Eriakiĩ.
³¹ Eriakiĩ iri Mereaa.
 Mereaa iri Mena.
 Mena iri Matata.
 Matata iri Nataã.
 Nataã iri Tavii.
³² Tavii iri Xesee.
 Xesee iri Opetxi.
 Opetxi iri Póasi.
 Póasi iri Sáomõ.
 Sáomõ iri Nasoõ.
³³ Nasoõ iri Aminatapi.
 Aminatapi iri Átximĩ.
 Átximĩ iri Anii.
 Anii iri Ésirõ.
 Ésirõ iri Péresi.
 Péresi iri Xotaa.
³⁴ Xotaa iri Xakoo.
 Xakoo iri Isaki.
 Isaki iri Apraão.
 Apraão iri Tera.
 Tera iri Nakoo.
³⁵ Nakoo iri Seroki.
 Seroki iri Hakaoo.
 Hakaoo iri Pareki.
 Pareki iri Epi.
 Epi iri Sara.

³⁶ Sara iri Kainaã.
 Kainaã iri Apaxatxi.
 Apaxatxi iri Seĩ.
 Seĩ iri Noee.
 Noee iri Arameki.
³⁷ Arameki iri Metosareẽ.
 Metosareẽ iri Enoki.
 Enoki iri Xaretxi.
 Xaretxi iri Marereo.
 Marereo iri Kainaã.
³⁸ Kainaã iri Enosi.
 Enosi iri Setxi.
 Setxi iri Adão.
 Adão iri Teoso. Imapotõkirepe.

4

Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati (Mateo 4.1-11; Marko 1.12-13)

¹ Xesosi ipatxisatiko atoko, Erekarı Matamatakoti iteene sikaposotiiretari iua. Erekarı Matamatakoti txĩkitakari Xesosi uini Xotão itakanapini, ãparaã makipakaniãtaã isini ĩkapani.

² Iuaã koarẽta õti auakasaaki, Satanasi atamakaerekatari Xesosi. Koarẽta õti manipokotakatinoka itxa Xesosi. Ininiã natxinoka itxa Xesosi.

³ Ininiã Satanasi txari:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua, ininiã ia kai soro komiri pitxĩkitaka —itxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Kona, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane. Ikinika Teoso sãkirera txĩkitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane.

⁵ Ininiã iuasaaki Satanasi anikari Xesosi ixirata nopinixiti. Iuaã pakoteri oerekiniri ikinimane tixine. ⁶ Ininiã Satanasi:

—Nota posotari nisikinii ikinimane auĩtetxiakori posotiire. Ikinipoko ninoa txineirote apaka niposotari nisikinii. Merepitipanika notamoni isikaãka ia posotiiretxi, ininiã nota sikari ninirekaãkitimoni. ⁷ Ikara atoko ininiã, piteosone-tiniãno, ia posotiiretxi nisikai pite —Satanasi txari Xesosi.

⁸ Ininiã Xesosi:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone. Iuanokara piteosoneta. Iua ĩkapaninokara piparĩkauatako.

⁹ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareẽmoni, aiko Teoso misãkiretiko nopinixiti. Itanoxiti paĩtanori. Pamonõkoniri. Iuaã itxari:

—Teoso ākiri pininiāua, pokaua xiti. Ininiā ikinipoko kākiti imarotariko Teoso ākiri pininiāua, ¹⁰ kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inīkatinina tīkane.

¹¹ Ninoa maīkai pimapinakani tīkane, ininiā pikarouatini ! auari. Kona kai soro karotari pikiti,

itxa Teoso sākire —Satanasi txari Xesosi.

¹² Ininiā Xesosi:

—Teoso sākire iōkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone,

—itxari.

¹³ Iuasaakipeka Satanasi atamakaerekatiniiri Xesosi xipope. Ininiā itakanapari Xesosi āti ōti iuaīkana ikanapiriini iuamoni īkapani.

Xesosi Mipotorikari Iparīka Kariréia Tōpa

(Mateo 4.12-17; Marko 1.14-15)

¹⁴ Ikara inaāka atoko Xesosi kanapiriā Kariréia tōpa auakanimoni. Paposotiireri, kotxi Erekarī Matamatakoti auari iuakata. Iua pirena iaripireta ikini Kariréia tōpa auakanimoni. ¹⁵ Iua oerekarauata aiko āki Xoteo apotiitiniātaāua. Ininiā ikinimane txari:

—Peerekari iua, kotxi erekapitikari iua sāpiretakiti —itxana.

Nasaree Auakani Kona Auikari Xesosi Sākire

(Mateo 13.53-58; Marko 6.1-6)

¹⁶ Eereka Xesosi sari Nasaree sitatxitimoni. Iuaā Xesosi aneē mitxi. Xoteo tomatini ōtisaaki Xesosi itotapekari aiko Xoteo apotiitiniātaāua isini. Ininiā iuasaaki, Xoteo tomatini ōtisaaki isari iuaā. Iuaātaā itima Teoso sākire iōkatsopatakori atatsopatini īkapani. ¹⁷ Teoso sākire sāpiretakari Isaía iōkatsopatakiti tsopa isikaāka. Ininiā imatakireēri aātsopa. Ia Teoso sākire inita, atatsopata itxa:

¹⁸ —Erekarī Matamatakoti notakata aua, ininiā Apiananiri mereēno nota matxineirotenimonikari erekarī pirena nisāpiretini īkapani. Iokanatanano kateia āki auakani nisikakini īkapani. Iokanatanano mōsiārenimoni iuaīkana atamarauatinina īkapani. Iokanatanano misiritakoni-moni, ninoa misiritakani nixipokini īkapani.

¹⁹ Ipaniātano kākiti nisāpiretini: “Īkorakanani Teoso apokapeka kākiti maerekani imaktxakini īkapani, imapinakanina tīkane.”

Ikara atatsopata Xesosi.

²⁰ Aātsopa iapirikaāka atoko, sika itxari sasetotxi nitirimoni. Ikara inaāka atoko Xesosi topāka. Imakinika kākiti aiko Xoteo apotiitiniātaāua āki auakani, imakinikana atamatari Xesosi,

isāpiretakiti kinirāo kenakotaka inakani. ²¹ Ininiā Xesosi sāpiretana:

—Ikara Teoso sākire hīkenakotakiti apokapeka uatxa —itxa ninoamoni.

²² Ikinimane kākiti sāpirenauata Xesosi ereka inini. It-sorīkaānātana isākire erekari ikenakotakasaakina:

—Kiātokopa ininiāpa imarotatari ikara atoko inakari isāpiretini? Kotxi Xosee ākirira iua, minakati ākirira iua —itxanātana.

²³ Ininiā Xesosi txana ninoa:

—Atxiīti hīte txanoko nota imatiretxi kitxakapirīka kiomātxiakori sākire. Ninoa txari: “Pinītxi imarotakari pininiāua, piteka pipitaua.” Atxiīti hīxinikanātari: Kapanaoō sitatxiti nauakasaaki, nikamari posotiiretxi iuaātaā. Kinirepa na nikamatari posotiiretxi uai nauiniātaā? Ikara atoko atxiīti hīxinikanāta. ²⁴ Atāo nisāpiretai, kākiti Teoso sākire sāpiretakari inirimane sauaki auakasaaki, inirimane !auikari isākire. Ia xika kona nikamari posotiiretxi uai. ²⁵ Atāopitika nisāpiretai hīte. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari Eríasi inakori auakasaaki, ipi āti pakini ano ipixini ano pakini āparaā !ikipa. Iuaā Isaeo tixini natxinoka aua. Iuasaaki kaiāopokoro sitoakoro tikinitakoro auari iuaātaā. ²⁶ Iuaritika Teoso !iokanatar Eríasi ninoa ikininapemoni. Iokanatar ātoka sitomoni tikinitakoromoni, nipokori isikiniro ĩkapani. Oa sito aua Sarepita sitatxiti Sitoō tōpa, Isaeo tixini takote. Xoteo !itxaua oa.

²⁷ —Ikara atokotxikana itxa Teoso sākire sāpiretakari Eriseo inakori. Iua auakasaaki, kaiāopokori amianatakani maere matati Isaeo tixini auakani aua. Kona imakinikani erekapeka inaākana. Kiki Naamaā inakori Síria tixini auakari, iuanokara erekapeka itxīkitakaāka. Iua Naamaā kona Xoteo !itxaua iua —itxa Xesosi ninoamoni.

²⁸ Ikinimane aiko āki apotiitakaniua, ikara ikenakotakasaakina, iteene inaiatauana. ²⁹ Ininiā ikosekaītotarina Xesosi sitatxi mapotōkiremoni. Anikarina ixirata nopini sitatxi auiniātaā. Iuaā inirekarina Xesosi okinina ixiratamoni ipinini ĩkapani. ³⁰ Txamari Xesosi napari ninoa sauaki, ĩkorape itxa.

*Kiki Maerekati Matamatakoti Auaītotakiti
(Marko 1.21-28)*

³¹ Eereka Xesosi sari Kapanaoō sitatxitimoni Kariréia tōpa. Iuaā tomatiko ōtisaaki oerekana kākiti Teoso sākire. ³² Kākiti iuaā auakani tsorīkaānāta oerekakiti ikenakotakasaakina, kotxi paimatireri iua. Isāpiretakiti atāonoka itxa isākire. ³³ Iuasaaki aiko āki kākiti apotiitiniātaāua, aua kiki maerekati matamatakoti auaītotakiti.

³⁴ Iua kiki ākixinire auakari akiripoakata:

—Xesosi Nasareekiri, kipa ĩkai uai? Kiãtokopa pitxataua ate? Atxiĩti papoka ate pixipokini ĩkapani? Nota imarotai pite. Pite maerekati mauakiniti pite. Teoso nakiti pitxaua pite —itxa maerekati matamatakoti Xesosimoni.

³⁵ Ininiã Xesosi txitari iua. !Auiritari isãkirauatini:

—Maãtako. Posipikari ere kiki —itxari.

Ininiã maerekati matamatakoti iriãkatari iua kiki ikini mane okiãtaã. Ininiã itakanapari iua, makarotika itxa kiki.

³⁶ Kãkiti iuaãtaã tsorĩkaãnãta. Imisãkiretakauana:

—Īkora kiki paposotiireri isãkire. Itapararitika ipaniãtari maerekati matamatakoti sini, ininiã nãkorape itxapena maerekani matamatakoni.

³⁷ Ininiã Xesosi pirena iua tõpa iaripireta.

Xesosi Makananitaro Simão Petro Imakiro
(Mateo 8.14-17; Marko 1.29-34)

³⁸ Eereka Xesosi potorika aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. Simão aapokomoni isa. Iuasaaki Simão imakiro iteene oãpoomata. Ininiã amanaãrina Xesosi oa erekape inĩkitakini.

³⁹ Ininiã ipapĩka oamoni:

—Nipaniãtari apoomari iotokini —itxa.

Ininiã apoomari iotoka. Iuasaakipeka oa õkitikaua, nipokori osikana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani
(Mateo 8.16-17; Marko 1.32-34)

⁴⁰ Atokatxi ereẽkokaãpotapeka inakasaaki, kãkiti anikana amianatakani ikinipoko amianari auakini, Xesosimoni. Itakari iuako amianatakani nopini. Iuasaakipeka ninoa erekapeka itxana. ⁴¹ Omitikari maerekati matamatakoti kãkiti ĩtoã auakari apaka. Osipikasaakina, akiripoakatana:

—Pite Teoso ãkiri pitxaua.

Ininiã Xesosi txitana ninoa. !Auiritaikana akiritinina, kotxi ninoa imarotari Teoso mereẽkiti ininiãua Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Erekarı Pirena
(Marko 1.35-39)

⁴² Katimatinĩkata Xesosi sari kãkiti mauakaniãtaã. Iuasaaki kãkiti nitanãtari iua. Apokasaakirina, amanaãrina Xesosi:

—Pikaikota atekata —itxarina.

⁴³ Txamari Xesosi txari:

—!Apakata uai nikaikotini, kotxi ãtiãtaã apaka nisãpiretariko erekari pirena Teoso auĩteti ininiãua pirena. Ikinimanemoni ikara nisãpiretini ĩkapanira, Teoso iokanatanano kãkitimoni.

⁴⁴ Ikara atoko ininiãra, isãpirenauata ikininape aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikinipoko Xoteoakori tixine.

5

Merepitipanika Xesosi Moianariakori
(Mateo 4.18-22; Marko 1.16-20)

¹ Āti ōti Xesosi auanāta Xenesaree inakori poa tinikata. Xenesareetxikana Kariréia poa. Ipi iuāka aua. Iuasaaki kākutipokoni ākitari iua Teoso sākire ikenakotinina ĩkapani. Iuakatapeka xāpoka itxana. ² Iuasaaki Xesosi atamatari ipi kanaua ioporoko. Kokatsaāriti kanauate. Ninoa imiriĩ arokanātari hetxi. ³ Xesosi iereēttau Simāo kanauate āki:

—Pikatika pikanauate amaātiki apanĩkakiā —itxa Simāomoni.

Eereka iitopāka kanaua āki. Iuaātaā isāpiretari Teoso sākire kākitemoni imiriĩ apotiitakanimoni.

⁴ Isāpirenauataka atoko itxari:

—Apanĩkakiā pimekota. Iuaātaā pitakari hetxi kãuaāriā — Xesosi txari Simāo.

⁵ Ininiā Simāo:

—Koerekareri, hetxi atakapikama ĩkanōka. Iteene aōkatsaākatapiikama. Txamari na xatiki ximaki amaĩka. Kona ātika amaĩka. Iuaritika pite paniātiniāno, iuaritika nitakapitikariko hetxi —itxa Simāo.

⁶ Hetxi ninoa takasaaki kãuaāriā, ximakipokoni imaĩkana, ininiā hetxi tsorakiarita. ⁷ Ikara xika akiritana imoianariakori āti kanauate āki auakani:

—Āpina. Himoianataua ate. Hetxi tsorakiāpotanapanoka.

Ininiā ninoa ina. Ikinimane kosekari hetxi. Ximakipokoni. Ipi kanaua xāpoākata ximakinoka. Ximaki xika kanaua sakikaarita. ⁸ Simāo Petro atamatakasaakiri ximakipokoni, ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō:

—! Pikaikotape nota takote, kotxi erekai pite. Maerekati kamakarino nota —itxa.

⁹ Ikara atoko itxa Simāo sākire, kotxi iua, imoianariakori apaka tsorĩkaāta kaiāopokori ximaki ninoa maĩkakiti xika.

¹⁰ Simāo moianariakori Txiako, Xoāo pakini, ninoa apaka tsorĩkaāta. Txiako, Xoāo pakini Sepeteo anaakori. Ininiā Xesosi txari Simāo:

—! Pipĩkaruatape. ! Pimaĩkaikari ximaki. Ātiāo piparĩka auako. Nisākire pisāpiretako kākitemoni —itxa.

¹¹ Eereka ninoa apokitaāka atoko, ikinika itiina itakana-pana, Xesosikata sa itxana imiparĩkatinirina ĩkapani.

Kiki Maere Matati
(Mateo 8.1-4; Marko 1.40-45)

¹² Āti ōti Xesosi auanāta āti sitatxitiā. Iuaā auakasaaki, aua kiki maere matati. Atamatakasaakiri Xesosi, ikapotoreēkaua, iāka Xesosi apisatoō. Iteene amanaāri Xesosi:

—Apiananiri, pinirekiniári, piposotari nota ereka pitxíkitakini —itxari.

¹³ Ininiã Xesosi maãtakari iua:

—Ari ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa. ¹⁴ Ininiã Xesosi paniãtari:

—! Pisãpiretapiri apanakini ereka nitxíkitakinii. Pisa sasetotximoni. Poerekari piito iuamoni, ininiãkara itxai: “Atãopitika erekapekai pite.” Eereka pisikari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Ikara atoko pikaminiã, ikinimane imarotari pite atão ereka pininiãua —itxa Xesosi.

¹⁵ Xesosi paniãtari iua apanakini imasãpiretakani, iuaritika Xesosi pirena apikomoni iaripireta. Ininiã kãkitipokoni sari iuamoni isãkire ikenakotinina íkapani, amianari imaktxakini íkapani. ¹⁶ Ininiãkara Xesosi itotapekari iuanoka isini kãkiti mauakaniãtaã Teosokata isãkirauatini íkapani.

Matípokotakati Pirena

(Mateo 9.1-8; Marko 2.1-12)

¹⁷ Áti õti Xesosi sãpirenauata. Iua takote pariseoakori, kaiõkatsoparerini apaka topãkanãta. Ninoa Kariréia tãpakini, Xotéia tãpakini, Xerosareẽ sitatxitikini pakini. Iuasaaki Xesosi sãpirenauatakasaaki, Apiananiri sikaposotiiretari Xesosi amianatakani erekapeka itxíkitakini íkapani.

¹⁸ Iuasaaki kikiakori apoka iuaã. Iminarina kiki matípokotakatinoka inakari. Isirimata nopini iminarina. Inirekarina aapokotxi áki íroinina, Xesosi apisatoõ iua matípokotakati itakinina íkapani. ¹⁹ Txamari !apakata ninoa íroini, kotxi kãkitipokoni xãpoka. Ininiã ikaníkana kanikoatxiã aapokotxi nopini. Imaktxakarina itano auakari kipatxi kai kamakori, eereka isikakaãpotarina iua matípokotakati isirimata nopini Xesosi manapi kãkiti sauaki. Xesosi apisatoõ apoka. ²⁰ Ininiã Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua posotiire. Ininiã itxari matípokotakati:

—Namarite, pimaerekani makatxakapeẽkaika.

²¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsoparerini pakini tsoríkaãnãta. Ákixinireẽna ninoa:

—Teosonokara posotari amaerekani imaktxakini. Maerekati Xesosi kama Teosomoni —itxana.

²² Xesosi imarotari ninoa xinikakiti ákixinireẽna, ininiã Xesosi txana:

—! Erekarí hãkixinireẽ íkara híxinikakiti. ²³ Nitxari iua imaerekani nimaktxakini, txamari !himarotari imaerekani atão nimaktxakini. “Põkitikaua. Pitípokota,” nininiã, ininiã himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hítikari. Niposotiire imaerekani nimaktxakini íkapani, niposotiire iua nõkitikini íkapanitxikana. ²⁴ Ininiã uatxaika noerekai híte. Teoso

iokanatanano nota hītari iaxitikirino ïkorapokoritimoni kākiti maerekani nimakatzakini ïkapani.

Ininiã ipaniãtari matïpokotakati:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxari.

²⁵ Iuasaakipeka õkitikaua. Ikinimane kākiti okiãtaã õkitikaua. Ikosekari isirimata, sipe itxa aapokomoni. Isikasaaki ipox-okoniyata.

—Peerekari Teoso —itxaãpota iua.

²⁶ Ikinimane kākiti tsorïkaãta. Ipïkarauatana.

—Peerekari Teoso. Mitxi !aïtikari matïpokotakati erekapeka txïkitaãkari. Peerekari uatxa aïtikakiti —itxanãtana ninoa.

Mateo Pirena

(Mateo 9.9-13; Marko 2.13-17)

²⁷ Eereka Xesosi tïpokoãponãtakasaaki, atamatari kiki Are-vii inakori. Iitopãkanãta iparïkauatiniãtaã. Iuaã apakapari txineiro Homanoakori auïte paniãtakiti kākiti aïtiãtaã tütxi anikini ïkapani. Xesosi akiritari Arevii:

—Ãpina, uatxa nimoianari pitxaua —itxari.

²⁸ Iuasaakipeka Arevii õkitikaua. Ikinika itii itakanapa, Xesosikata sa itxa, Xesosi imiparïkatini ïkapani. ²⁹ Eereka Arevii kamari kiiniri aapokoã Xesosi ïkapani. Kiinirisaaki aua ïkamanere kaiãopokori. Txineiro apakapakani aua kiiniriã. Ninoa apanakinikata nipokota Xesosikata Arevii aapokoã.

³⁰ Pariseoakori, ninoakata parïkauatakani, kaiõkatsoparerini pakini txitana Xesosi moianariakori, Xesosi txineiro apakapanikata nipokotini xika. Ininiã ninoa txari:

—Kinirepa hïte nipokota txineiro apakapanikata, maerekati kamakanikata? —itxana.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Kākiti mamianatakani !inirekari pinïtxi siãkarimoni isinina. Amianatarinoka nirekari pinïtxi siãkarimoni isini.

³² Iua atokokana, nota ina ïkorapokoriti kona kākiti “Atão in-akarino kamakarino” ïkananini, kotxi ninoa uãkatari atão inakarino ikaminina, txamari !ikamarina atão. Kākiti maerekati kamakanini ïkananira nina nota uai imaerekani itakanapini ïkapani. Nota pinïtxi siãkari atoko inakarino nota —itxa Xesosi sãkire iusaaki.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ïkapani

(Mateo 9.14-17; Marko 2.18-22)

³³ Kākiti txari Xesosi:

—Xoão kapatxisareri moianariakori itokata takanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani. Iua atokotxikana itxa pariseoakori moianariakori. Txamari pite moianariakori ! itakanapari nipokori, iãriã, Teoso imisãkiretinina ïkapani. Kinirepa? —itxana kākiti.

³⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Kiki ïtaniriuatini pirenasaaki erekari atxiïti kemaïtxitakoni manikakaniãri nipokori? !Erekari. Ninoa poxokoniyata imoianari ïtaniriuatini, ininiã inipokotapitikana. ³⁵ Txamari ãti òti ninoa moianari maïkaãkako, oka inaãkako. Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini, kotxi imatinaniuatana. Iua atokotxikana nota. Nota auapanika nimoianariakorikata. ãti òti nokaãkako. Iuasaakiko ninoa takanapari inipokotini Teoso imisãkiretinina ïkapani —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka Xesosi sãpiretari sãpirenatxi, atão inakari oerekiko.

—! Pikitorsãkitari mãkatxi amaneri, kitxakari pitãpanetini ïkapani. Ikara atoko pikaminiã, mãkatxi amaneri pioanata. Mãkatxi mata amaneri ïsapekata piotsainiã, mãkatxi kitxakari tsorakita iuaïkana. ³⁷ Kãkiti kitakari ovaã sako aamata kamakori ãki. Ovaã amanero auiniã, !otakaãka aamata kitxakari ãki. Pitakiniãro aamata kitxakari ãki, aamata tsorakita. Ovaã xikepoatamako. Sako !otxaika. ³⁸ Ovaã amanero pikitakako aamata amanero ãki. ³⁹ Ovaã kitxakaro auiniã, kãkiti !inirekaro amanero, kotxi: “Ovaã kitxakaro apiaerekata,” itxa.

Ikara atoko Xesosi txari kãkitimoni. Ikara sãkiretxiti Xesosi sãpireta, kotxi apanakini kãkiti itotapekari Moisesini sãkire, Teoso sãkire kitxakapirïka isãpiretakiti, ininiã !inirekari Xesosi sãkire amaneri inakari. Ninoa mãkatxi kitxakari atoko. Sako kitxakari atoko ninoa. Ovaã kitxakaro atoko ninoa. Xesosi sãkire mãkatxi amaneri atoko. Ovaã amanero atoko itxa Xesosi sãkire.

6

Tomatiko Õti Pirena (Mateo 12.1-8; Marko 2.23-28)

¹ Xoteoakori tomatini òtisaaki Xesosi imoianariakorikata motipetari kikio takari triko auiniãtaã. ïpiripetakasaakirina, imoianariakori makatxakaãpotari triko oki. Iuakoã ikotxokarona, ixõka itxarona otãta katxakini ïkapani, okinoka nika itxana. ² ãtikaka pariseoakori itikana imakatzakinirona:

—Kinirepa triko hïkotxoka tomatiko òtisaaki? !Auiritaãka tomatiko òtisaaki parïkauatiko —itxana.

³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Himarotari Taviini kamakiti kitxakapirïka, iua imoianariakorikata natxitakasaaki. ⁴ Iua ïroã Teoso misãkiretikoãtaã. Iuasaaki imakatzakari komiri Teosomoni sikakori. Inikari, sika itxari imoianariakorimoni. Ninoa nikari apaka. Sasetotxinokara auiritaãka iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri. Iuaritika iua Taviini nikari. ⁵ Nota hïtari iaxitikiri posotari ikinipoko

ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua —Xesosi txana ninoa pariseoakori.

Motīkauakotakari Pirena
(*Mateo 12.9-14; Marko 3.1-6*)

⁶ Āti tomatiko ōtisaaki Xesosi ĭroā aiko āki Xoteoakori apotitiniātaāua. Oerekarauata. Iuasaaki iuaātaā aua kiki iuako ikikomoni motīkauakotakari. ⁷ Kaiōkatsoparerini, pariseoakori apaka aua iuaā. Atamatapikarina Xesosi, atauako erekapeka itxīkitakapaniri motīkauakotakari tomatiko ōtisaaki. Inirekarina Xesosi kerokiniri. Tomatiko ōtisaaki iparīkauatiniā, ninoa apoītari iua. ⁸ Xesosi imarotari ākixinireēna ixinikakitina, ininiā ipaniātari kiki motīkauakotakari:

—Pōkitikaua. Āpina ikinimane okiātaā.

Ininiā iua kiki ōkitikaua, sa itxa Xesosimoni. ⁹ Ininiā Xesosi pimaāna kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini:

—Natokopa itxa Moisesini paniātakiti iōkatsopatakiti tomatiko ōtisaaki atāo akamini? Ipaniātataua maerekati akamini tomatiko ōtisaaki? Ipaniātataua erekari akamini tomatiko ōtisaaki? Inirekatari amoianatiniri āti imapinakani ĭkapani tomatiko ōtisaaki? Inirekatari aōkaniuatini tomatiko ōtisaaki? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹⁰ !Kasākirena ninoa kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini. Xesosi atamatana ikinimane.

—Piuako poerekata —itxari iua kiki.

Oerekatari iuako. Iuasaakipeka iuako erekapeka itxa.

¹¹ Pariseoakori, kaiōkatsoparerini pakini omanākarauata. Imisākiretakauana Xesosi okinina ĭkapani.

Xesosi Mereēna Tosi Imoianariakori
(*Mateo 10.1-4; Marko 3.13-19*)

¹² Āti ōti Xesosi kanīka oxiratari nopini, Teoso imisākiretini ĭkapani. ĭkanōka ikaikota iuaātaā Teosokata isākirauatini ĭkapani. ¹³ Katimatinīkata akiritana itomaneri imoianariakori iuamoni apokinina ĭkapani. Apokasaakina, imereēna kiki-akori tosi pakini kākitimoni iokanatakini tīkane. ¹⁴ Imereēna

Simāoma, (Iuāka Petro apaka.)

Ātreema, (Simāo itari)

Txiakoma,

Xoāoma,

Piripima,

Patoromeoma,

¹⁵ Mateoma,

Tomeema,

Txiakoma, (Aopeo ākiri)

Simāoma, (Homano omanatakari)

¹⁶ Xotasima, (Txiako ākiri, āti Txiakoti)

Xotasi Isikariotxima (Xesosi mīkapiritakari tīkane) pakinima.

Ninoa kikiakori tosi pakini Xesosi mereëkini imoianariakori ĩkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitinini
(Mateo 4.23-25)

¹⁷ Eereka oxiratarari iokiriiãpotana. Ipitexitimoni apokana. Iuaã aua kaiãopokori imoianariakori. Apanakini kãkiti iuaãtaã aua apaka. Xotéia tõpa ĩkani, Xerosareë sitatxiti ĩkani pakini auari iuaã. Apaka auari Txiro sitatxiti ĩkani, Sitoõ sitatxiti ĩkani apaka. Txiro, Sitoõ pakini potxoari uiniti ĩtinikata aua. ¹⁸ Ninoa kãkitipokoni sari Xesosimoni isãkire ikenakotinina ĩkapani, amianarena imakatzakini ĩkapani. Ninoa maerekati matamatakoti auaĩtotakini sari Xesosimoni maerekati imakatzakini ĩkapani. ¹⁹ Ikinimane nirekari imaãtakiniri Xesosi, kotxi imaãtakiniařina, apakapari Xesosi tapara amianarena sini ĩkapani. Ininiã ĩkinimane amianatakani Xesosi maãtakakani iuaĩkana erekape itxana.

Kirimonipa Teoso Sikatarari Erekarari?
(Mateo 5.1-12)

²⁰ Eereka Xesosi misãkiretana imoianariakori:
—Hĩte matxineiroteni Teoso sikai erekari. Teoso hãauĩte itxaua. Iua nakitiakori hĩtxaua.

²¹ —Hĩte ĩkorapokoriti natxitakani Teoso sikai erekari. Himi-touatapanikako.

—Hĩte ĩkorapokoriti txiapatakani Teoso sikai erekari. Hãpiapoxokonitapanikako. Hĩsiroatapanikako.

²² —Apanakini omanatiniãi hĩte, hĩtari iaxitikiri sãkire hãuikini xika, Teoso sikai erekari. Atxiĩti apanakini ! nirekai. Atxiĩti apanakini misãkirepiretai. Atxiĩti ninoa akiritai “maerekati kamakari” nota hĩtari iaxitikiri sãkire hãuikini xika. ĩkara atoko hinaãkako.

²³ —Ninoa misiriãpotakasaakii, hĩpoxokoniuatako. Himĩteenekariko hĩpoxokoniritika, kotxi erekari Teoso nĩkatini iaxiti itixine. Inĩkatakiti hĩte ĩkapani peerekari. Apanakini misiritinii atokokanera, ninoa atokiriakorini misiritari Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka.

²⁴ —Hĩte ĩkorapokoriti katxineiroterini misiritaãkako. Mitxi papoxokonii hĩte. Uatxa hĩpoxokoni !auaika.

²⁵ —Hĩte ĩkorapokoriti ikiniõtika mitouanãtakani misiritaãkako. Hinatxitapanikako.

—Hĩte ĩkorapokoriti siroatakani misiritaãkako. Himatinaniuatapanikako. Hĩtxiapatapanikako.

²⁶ —ĩkinimane: “Peerekai pite,” ininiã, himisiritaãkako, kotxi ninoa nirimane kitxakapirĩkarini sãpiretari ikara atoko inakari Teoso sãkire atão masãpiretakanimoni —itxa Xesosi.

Kãkiti Mokaiakari Tiretiko
(Mateo 5.38-48)

27 Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Nõtãkikai hĩte nisãkire kenakotakanii. Hĩtiretanako himokaiakari. Erekarĩ hĩkaminana hĩte omanatakani. 28 Himisãkiretariko Teoso erekari hĩte misãkirepiretakani isikini ĩkapani. Himisãkiretariko Teoso hĩte misiritakani ĩkapani. 29 Kãkiti aritiniãĩ pikakota, ipinimoni pikakota iuaĩkana pisikana. Kãkiti anikiniãĩri pimãka õtanominari, pauiritari iua pimãka kauanata apaka anikini. 30 Pitii amanaãkarimoni pisika inirekakiti. Kãkiti anikiniãĩri pitii, ! pamanaãpiri iuaĩkana imikanapiriiniri. 31 Āti tiretinii pinirekini atokotxikana, pitiretari āti.

32 —Pite turetakaninani pitiretiniã, kinirepa Teoso sikari erekari pitemoni, pinirimanenokara pitiretakasaaki? Kotxi kãkiti maerekati kamakani apaka turetari ninoa turetakani. 33 Pimoianatiniãna pite moianatakaninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakari moianatana iua moianatakaninani. 34 Pisikiniãro pitxineirote, pitxineirote mikanapiriãkarimoninani, ! apakata, kotxi iua atokotxikana maerekati kamakani sikaro itxineirotena apanakini maerekati kamakanimoni āti õti iuaĩkana imikanapiriiniro ĩkapani. 35 Iua atokokana na pitxape. Pitiretariko pimokaiakari. Erekarĩ pikaminariko. Inirekiniãri pitii ĩparĩkauatini ĩkapani, pisika iuamoni. ! Pimaãkapeua, pitii iuaĩkana imasikakaniãĩ. Iua atokokana hĩkaminiã, Teoso sikai hĩte iteene erekari. Iua atokokana hĩkaminiã, Apiananiri iaxitikiri anaakori hĩtxauako, kotxi iua amonĩkari kãkiti maerekati kamakani. Ninoa ! isãpiretari Teoso iua ereka inini, iuaritika Teoso amonĩkana. 36 Piamonĩkariko āti, aĩri Teoso amonĩkaruatini atokokana —itxa Xesosi.

Apoĩretxi Pirena

(Mateo 7.1-5)

37 —! Papoĩtapiri āti. Papoĩtiniãri āti, ininiã pite apaka apoĩtaãkako. ! Pisãpiretapiri āti ikamakiti maerekati inini, ininiãkara Teoso ! isãpiretai pite pikamakiti maerekati inini. ! Pixinikapinikari maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiã Teoso ! ixinikaikari maerekati pite kamakiti. 38 Pisikarauatako ātimoni, ininiã Teoso sikarauata ito pitemoni. Kaiãopokori papakapa. Atarokiri arata āki takakori atokokana papakapa. Atarokiri iõkokakori, kaiãkakori kinapakopeka iuaĩkana atarokiri inopini takaãka. Xãpoãkata, ininiã katxapoaãpota. Iua atokotxikana Teoso sikai kaiãopokori, ātimoni pisikarauatiniã. Ātimoni pisikarauatini atokotxikana, Teoso sikarauata pitemoni —itxa Xesosi.

39 Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Apakata āti mōsiāreti anikiniri āti mōsiāreti? !Apakata. Ninoa ipi irikako aariko āki. Ininiā nota sākire himimarotakanisaaki, kona apakata hōerekiniri āti. Hōerekiniāri āti, hīkerokari. Ninoa mōsiāreni aariko āki irikakani atoko hītxa. ⁴⁰ Apaiaōkarauatakari !imarotari koerekareri imarotakiti atoko. Poiāonoka imarota. Apaiaōkarauatini ixipokasaaki, iusaaki koerekareri imarotakiti atoko imarotape.

⁴¹ —Pisāpiretari āti: “Aāsoro aua poki āki,” txamari kona pimaākatari aātxirata pite oki āki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴² Kinirepa pitxari pitari? “Nitari, nota makatxakinii aāsoro pokiā auakari,” kotxi !piposotari patamatiniri aātxirata piteka pokiā auakari. Pisākire atxiīti erekari, txamari pikamakiti kona erekari. Merepitipanika pimakatxakari aātxirata piteka pokiā auakari. Eereka piposotari patamatiniri aāsoro pitari okiā auakari pimakatxakini. Maerekati pite kamakiti apiata atxiīti iua aātxirata atoko. Maerekati āti kamakiti poiāoka atxiīti iua aāsoro atoko. Iuaritika !pimaākatari maerekati piteka kamakiti. Pōtākikari āti imaerekani itakanapini. Ikara atoko !apakata. Merepitipanika pite takanapariko pite maerekani, eereka pōtākikari āti imaerekani itakanapini —itxa Xesosi sākire.

Amātiiri Pirena
(Mateo 7.15-20; 12.33-35)

⁴³ —Amātiiri erekari kona iritari matximakoti. Amātiiri matximakoti kona iritari erekari. ⁴⁴ Patamatiniāri amātiiri, pimarotari imina. Txipokori piko inakoro pinirekiniā, kona pisa inakomoni. Ova pinirekiniā, kona pisa inakomoni. ⁴⁵ Kākiti erekari amātiiri erekari atokokana itxa. Iua erekari, ininiā erekarinoka ikama, kotxi iua ākixinireē erekarinoka aua. Kākiti maerekati amātiiri matximakoti atoko itxa. Iua maerekati, ininiā ikamakiti maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ākixinireē. Iua ākixinire ereka, ininiā isākire ereka apaka. Iua ākixinire maerekati, ininiā isākire maerekati apaka, kotxi isākire potorika ākixinireē —itxa Xesosi sākire.

Aapokotxi Kamakari
(Mateo 7.24-27)

⁴⁶ Xesosi sākirauatapanika:

—Kinirepa pakiritano nota “Apiananiri,” nipaniātakiti pimakamakanisaaki? ⁴⁷ Kākiti notamoni ikari, nisākire kenakotakari, nisākire kīpitakari, aapokotxi kamakari atoko itxa. ⁴⁸ Iua kamari aapokotxi. Ikisakari kipatxi. Otsomori aapoko tsota ikama. Iua apokari kai, ininiā iopitīkari aapoko tsota iua kai nopini. Ininiā aapokotxi ikamakiti paikori. Āparaā apoātakasaaki, itorōkani inokasaakiri iua aapoko, !iakeka,

kotxi iua kiki atão ikamari aapoko. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kïpitakari.

⁴⁹ —Ãti kiki aapokotxi kamakari, iua iopitïkari aapoko tsota motsomotika popaiape ininiãtaã. Ãparaã apoãtakasaaki, itorõkani inokasaakiri iua aapoko pakitika. Xipoka itxa. Iua kiki atoko kãkiti nisãkire kenakotakari, nisãkire mauiãkati — itxa Xesosi.

7

Xesosi Makananitiniri Sotato Auïte Nitiri (Mateo 8.5-13)

¹ Ikara sãkiretxiti isãpiretaka atoko, Kapanaoõ sitatxitimoni isa Xesosi. Iuaãtaã apoka. ² Kapanaoõ auari kiki ãti uãka Homano inakori. Sotatoakori auïte itxaua iua Homano. Ipaniãtana sotatoakori seï pakini inireëkiti ikaminina. Xesosi apokasaaki Kapanaoõ, iua Homano nitiri iteene itiretakiti amianata. Ipinanapanoka.

³ Iua Homano kenakopiretari Xesosi. Ininiã ipaniãtari Xoteoakori kiomãtxiakori Xesosimoni isinina.

—Hïtxariko: “Homano nirekai iuamoni pisini, initiri pimakananitini ïkapani.”

⁴ Ininiã ninoa sa itxana Xesosimoni, aõkita itxarina.

—Masa sotatoakori auïtemoni. Initiri amianata. Masa, pimakananitiniri ïkapani. Iua Homano erekari itxaua, ininiã erekapitikari pimoianatiniri iua. ⁵ Itiretari Xoteoakori. Aiko aãpotiitiniãtaãua ikaminaua ate, ininiã iua Homano erekari itxaua —itxana ninoa.

⁶ Ininiã Xesosi sari ninoakata. Iua Homano aapoko takote apokasaaki, iua Homano iokanataro imoianariakori Xesosimoni, isãpiretinirina ïkapani:

—Apiananiri, apikomoni ! pisipe, kotxi minakati nota. Pite Apiananiri txaua. Nota apakapiniãi naapoko ãki ! apakata. ⁷ Nota pitemoni napokini ! apakata, kotxi pite Apiananiri, nota poiãori. Ininiãkara ereë piotoka. Ereëkarako pitxïkitakariko ninitiri ereka inini. ⁸ Nota auïte paniãtiniãno nota ipaniãtakiti nikamini ïkapani, ininiã nikamapitikariko. Nota auïtetxi nitxaua apaka. Nota paniãtakiti sotatoakori kamapitika. Æti nipaniãta: “Pisa,” ininiã iua sa. Æti nipaniãta: “Uai pina,” ininiã iua ina. Ninitiri nipaniãta: “Ia pikama,” ininiã iua kamari. Ininiã nimarotari ereë pite paniãtiniãri ninitiri ereka inini, ereëkarako erekapeka pitxïkitakari ninitiri —itxa Homano sãkire Xesosimoni.

⁹ Iua Homano sãkire ikenakotakasaaki, Xesosi tsorïkaãta. Isapotorika, misãkireta itxana kãkiti iuakata sikani.

—Iua Homano iteene auikari nisãkire. Peerekari. Mitxi ! naõkitari nisãkire auïãkari iua Homano atoko inakari. Na naõkitapanikari Xoteo iua Homano atoko inakari —itxa.

¹⁰ Eereka ninoa Homano iokanatakini kanapiriã Homano aapokomoni. Iuaã apokasaakina, atamatarina Homano nitiri. Erekapeka itxa.

Xesosi Txïkitakari Ipïkari Iuaïkana Auãki Inini

¹¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari Naiï sitatxitimoni. Imoianariakori, kãkitipokoni apaka sari iuakata.

¹² Iimatokoãpotakasaakiri sitatxi pirikere tore kãkiti ïronakikoãtaã, ipïkari imipokïkaãka sitatxi mapara. Sito imatonõkari oimi ipïpe. Oa sito tikinitakoro. Kaiãopokori kãkiti sitatxi auakani pokïka oakata sikani. ¹³ Apiananiri atamatakasaakiro, iamoniãkaro oa, ininiã:

—!Pitxiapatape —itxaro.

¹⁴ Isa ipïkarimoni. Imaãtakari ipïkari auini kaixati, ininiã iua kaixa anikakani iotoka. Iuasaaki iua akiritari:

—Åtokori, nipaniãtai põkitikaua —itxa Xesosi.

¹⁵ Iuasaakipeka iua åtokori topãka, sãkirauata itxa. Ininiã Xesosi sikari iua inoromoni.

¹⁶ Ikinimane pïkarauata.

—Peerekari Teoso. Teoso iokanatarari isãkire sãpiretakari apiatakari atemoni. Teoso apokapeka ïkorapokoriti ate inakitiakori imoianatini ïkapani —itxanãtana ninoa.

¹⁷ Ia Xesosi pirena iaripireta ikini tõpati Xotéia tõpa. Apaka apikoxiti Xesosi pirena kenakopiretaãka.

*Xoão Kapatxisareri Pimaãkiti Sãkiretxiti
(Mateo 11.2-19)*

¹⁸ Xoão kapatxisareri moianariakori minapiretari Xesosi pirena Xoãomoni. Eereka Xoão akiritari imoianariakori ipi:

¹⁹ —Hïsa Xesosimoni. Hïpimaãri: “Teoso mereëkitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakiti åtikani atxiïti?” Ikara atoko hïtxako Xesosimoni —Xoão txana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa ipi sari Xesosimoni. Iuamoni apoka itxana.

—Xoão kapatxisareri iokanataua ate pitemoni. Ipimaãri: “Teoso mereëkitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakitikai pite? Kãkiti iãtapanãtakiti åtikani atxiïti?” itxai —itxana.

²¹ Iuasaaki ninoa Xesosimoni apokasaaki, amianatakani kaiãopoko erekapeka itxïkitaka Xesosi. Iua omitikari maerekani matamatakoni kãkiti ïtotaã auakani. Mõsiãreni kõsiãrepeka itxïkitaka. ²² Ininiã Xesosi apakapapiretana Xoão moianariakori:

—Hïkanapiriã Xoãomoni. Hïsãpiretari mixikanani uai hïtikakiti, hïkenakotakiti pakini. Hïsãpiretari mitxi mõsiãreni uatxa kõsiãrepeka nitxïkitakapeka. Hïsãpiretari mitxi matïpokotakani tïpokotapeka uatxa. Mitxi maere matati erekapeka uatxa. Mitxi makenakokini uatxa kakenakokipeka. Mitxi ipïkani iuaïkana auãki itxapekana.

Hīsāpiretari Xoão, nota sāpiretari Teoso iokanapirena erekari minakati mauakinimoni. ²³ Kākiti iteene auikiniāri nota sākire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisākire hīsāpiretari Xoão —itxa Xesosi.

Xoão Kapatxisareri Pirena

²⁴ Ininiā ninoa Xoão moianariakori sipe. Eereka Xesosi sāpiretari Xoão pirena kākiti iuamoni apotiitakaniua.

—Kipa ikai hīte Xoão kapatxisarerimoni hīsikasaaki āparaā makipakaniātaā iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi isākire ātinoka, Teoso sākirenoka. Kākiti katsotati itima anikakiti atoko itxa. Isākire kita āti, isākire uatxa ātiāo, isākire katana iuaikana ātiāo, itxaāpota isākire. Ikara atoko ! itxa Xoão. ²⁵ Kipa ikai hīte Xoāomoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi ! inirekari tiitxi, txineiro pakini. ! Kakaroneri imāka, kotxi likaikota auitexi aapoko. Auitexi auiniātaā kākiti māka peereri. ²⁶ Kipa ikai hīte iuamoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Atāo inakari Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Apiata iua Xoão. ²⁷ Apiata iua, kotxi kitxakapirika Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari Xoão pirena:

Ia kiki nisākire sāpiretakari. Niokanataru iua kākitimoni, pite
nimereēkiti sini apisa, papokini isāpiretini ikapani, kākiti
iposope inini ikapani,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁸ Iuaikana Xesosi txana kākiti:

—Atāo nisāpiretai, āti Xoão atoko inakari ! auari. Xoão apiata. Iuaritika kākiti Teoso auitetakari poiāori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tīkane —itxa Xesosi.

²⁹ Ikinimane kākiti, txineiro apakapakani apaka kenakotakasaakiri Xesosi sākire, imarotarina Teoso nireēkiti kākiti kamini ikapani atāo inini, kotxi ninoa sari Xoāomoni ipatxisatikona ikapani. ³⁰ Txamari pariseoakori, Teoso paniātakiti oerekakani pakini ! inirekari Xoão patxisatinina ninoa, ininiākara Teoso nireēkiti iaōka ! inirekana ikaminina.

Kākiti Īkorasaaki Auakani

³¹ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Kiātokopa itxana kākiti ĩkorasaaki auakani? ³² Amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani. Ninoa amarini topākanāta tiitxi amotikoātaā. Ipixini amarini tsoanāta. Itxana apanakinimoni: “Ate xikarauata hīte serenini ikapani, txamari ! hīserena. Kākiti ipīkasaaki xikariti axikareta, txamari ! hītxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ĩkorasaaki auakani, ³³ kotxi Xoão kapatxisareri apoka ĩkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisākiretini ikapani. ! Iātari ovaā. Iuaritika hīte txari: “Maerekati matamatakoti auaitotari Xoão,” hītxari. ³⁴ Nota hītari iaxitikiri apoka

ĭkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikiniōtika ninipokota. Niātari ovaã. Ininiã hĭte txari: “Iua kiki ixori. Poātakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kākiti maerekati kamakani,” himisākirepiretano. ³⁵ Paimatireri Teoso. Iua nakitiakori imarotari isākire atão ininiua –itxa Xesosi.

Sito Arokari Xesosi Kiti Oãtsaã

³⁶ Āti ōti pariseo Simão inakori aiataro Xesosi inipokotini iuakata, ininiã Xesosi sari iua aapoko. Iuaã apoka atoko iitopãka inipokotini ĭkapani. ³⁷ Simão auini sitatxiti oãua sito kanokarero. Oa kenakopiretari Xesosi iua pariseo aapoko inipokotini, ininiã oa anikaro kamariãro iuamoni. Kopitipaki kai arapástiro kamakori āki oãua kamariãro. Xãpoka. ³⁸ Otima Xesosi kiti takote. Otxiapanãta. Oãtsaã oãrokari ikiti. Okaxipokari oiãkoã. Ikiti oãpitxoka. Eereka okitakari kamariãro ikiti nopini.

³⁹ Iua Simão atamatakasaakiro Xesosi kiti oãrokini, ākixinireẽ ixinikari:

–Xesosi atão Teoso sãkire sãpiretakari inaãkamako, imarotamaroko oa sito iua maãtakakaro. Imarotamaroko maerekati kamakaro oa –itxa ākixinireẽ.

⁴⁰ Ininiã Xesosi:

–Simão, ninirekari nimisākiretinii –itxa.

–Ei, koerekareri, pisãkirauata –itxa Simão.

⁴¹ Ininiã Xesosi:

–Ipi kiki apakapari txineiro sikakari txineirote. Imikanapiriãpanikaroko txineiro isikakito. Āti apakapari isikakito txineiro kaiãopokoro, kiētosi txineirota. Ātipekana apakapari isikakito poiãonoka, sĭkoēta txineirota. ⁴² Ninoa ipi ! iposotaikarina iuaĭkana txineiro isikinirina txineiro sikakarimoni, kotxi ! oãuaika. Iuaritika iua xipokari ninoa kōtane. !Inirekaikaro itxineirote. Ininiãkara ĭkiripa ninoa kiki ipi apia apokaerekatari iua txineiro sikakari? –Xesosi pimaãri Simão.

⁴³ Ininiã Simão:

–Niuãkatari kiētosi txineirota apakapakari. Iua apia apokaerekatari txineiro sikakari, kotxi iua apakaparo kaiãopokoro txineiro –itxa.

–Iuapitikara –itxa Xesosi.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi sapotorika sitomoni. Itxari Simãomoni:

–Patamatataro oia sito? Nĭiroã pite aapoko, txamari kona pite sikano ãparaã nikiti narokini ĭkapani. Oia arokapekari nikiti oãtsaã. Oiãkoã okaxipokari. ⁴⁵ Uai napokasaaki kona pite apitxokano. Oia !iotoka nikiti oãpitxokini. ⁴⁶ Pite na takari iĭtxi nikiiã. Oia kitakari kamariãro nikitiã. ⁴⁷ Oia itene

tiretano, ininiã aimarotari omaerekani kaiãopokori makatx-akaãkapeka. Kãkiti poiãonoka tiretakasaakino, aimarotari imaerekani poião inakari makatxakaãkapeka –itxa Xesosi.

⁴⁸ Iuasaaki Xesosi sãpiretaro:

–Nimakatxakapekari pimaerekani –itxaro oa sito.

⁴⁹ Xesosikata nipokonãtakani ãkixinireẽna ixinikanãtarina:

–Kiripitipa ia kiki atxiĩti? Iua makatxakatari kãkiti maerekani? –itxanãtana ninoa.

⁵⁰ Iuasaaki Xesosi txaro oa sito:

–Atão pauikari nisãkire, ininiãkara pimaerekani makatx-akaãkapeka. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini –itxaro oa.

8

Sitoãkini Xesosi Moianatakani

¹ Mapaõti napaãka atoko Xesosi sari ãti sitatxitimoni, ininiã eereka ãti sitatxitimoni isa, itxaãpota. Isãpiretari erekari pirena Teoso auĩtetxi ininiãua. Imoianariakori tosi pakini sari iuakata. ² Sitoakoro apaka sari iuakata. Mitxipe Xesosi erekapeka txĩkitakana ninoa sito. Mitxipe ãtikaka amianata. Mitxipe maerekati matamatakoti auaĩtotana ãtikaka. Maria Matarena inakoro sari iuakata. Mitxipe Xesosi omitikana maerekani matamatakoni setxi pakini oĩtoã auakani. ³ Xoana inakoro, Kosa inakori tanoro, oa apaka sari Xesosikata. Kosa parĩkauata auĩtetxi Erotxi inakorikata. Erotxi paniãtakiti ikama. Sosana inakoro apaka sari Xesosikata. Apanakini sitoakoro apaka sari iuakata. Ninoa sikari itxineirotena Xesosimoni, imoianariakori pakinimoni nipokori iamotinina ãkapani.

Katakareri Pirena

(Mateo 13.1-9; Marko 4.1-9)

⁴ Kãkitipokoni apokaãpota Xesosimoni, ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini, iuaĩkana ãti sitatxitikini txaãpota apokinina Xesosimoni. Kãkitipokoni apotiitakasaakiaua Xesosikata, Xesosi sãpiretana ninoa sãpirenatxi atão inakari oerekiko.

⁵ –Kiki sari ikikiote itakarauatini ãkapani. Triko oki itaka. Okaãpotari. Okaãpotakasaakiro, kimaporiã apaka oãpoka oki okakiti. Eereka oki katxarataãka. Apanakini kotipiriki nika.

⁶ Oki apoka kai nopini. Kai auiniãtaã kipatxi poiãonoka auari. Eereka ipitxaka, txamari pitxakakaro kotsa imiti masakianiã, ãparaã mauakaniã, opina. ⁷ Triko oki apoka inako sauaki apaka. Eereka inako aneẽ takarikata, txamari inako matx-erotakaro takari, ininiã opina. ⁸ Oki apoka kipatxi erekari nopini apaka. Eereka takari pitxaka, aneẽ otxa. Eereka ominaua kaiãopokori. Triko katiã seĩ oki aua.

Xesosi sãkirauata iuaĩkana:

—Kakenakokii, ininiã hñkenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

*Kãkiti Mimarotakiniti Xesosi Sãpiretini Pirena
(Mateo 13.10-23; Marko 4.10-20)*

⁹ Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Poerekaua ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko pisãpiretakiti. !Aimarotari mixikanani pisãpiretakiti.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Nisãpiretapitikaiko hñte Teoso auñtetxi ininiãua, ininiã hñte imarotari. Apanakini !imarotari hñte imarotakiti Teoso auñtetxi ininiãua. Ninoa apanakinimoni nisãpiretari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ninoa kenakotari, txamari !imarotarina nisãpiretakiti sãkiretxiti, kotxi kitxakapirñka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari:

Kokiri kãkiti, txamari !atamatari Teoso kamakiti. Karokokenakokiri kãkiti, txamari !ikenakotariko Teoso sãkire.

¹¹ —Noerekai hñte ikara sãpirenatxi atão inakari oerekiko, kiki takarauatini pirena. Triko oki atoko itxa Teoso sãkire.

¹² Apanakini kãkiti kimapori atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, kimapori nopini oki apokini atoko itxa. Txamari Satanasi apoka kotipiriki apokini atoko. Imakatzakari Teoso sãkire ãkixinireña apokakari, ininiã ninoa !auikaikari Teoso sãkire, ininiã Teoso !imakatzakari ninoa maerekani.

¹³ —Apanakini kãkiti kai auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire, ininiã ipotxitarina. Txamari oki kipatxi poião nopini apokini atoko, Teoso sãkire !ñroã ninoa ãkixinireñ. Mapa kasiriti ninoa auikari Teoso sãkire atxiñti. Eereka imisiritaãkana Teoso sãkire auikinina xika, ininiã itakanaparina Teoso sãkire.

¹⁴ —Apanakini kãkiti inako auiniãtaã atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Eereka ninoa maerekaxinirenoka itxana. Inirekarina txineiro, tiitxi pakini. Inirekarina isarauatinina. Inako atoko itxa txineiro, tiitxi, isarauatinina, maerekaxinirenoka ininina pakini. Ininiã !ixinikaikarina Teoso. Oki inako sauaki pitxakakaro !ominaua. Iua atokokana, ninoa kãkiti !ikamari erekari Teoso ñkapani.

¹⁵ —Apanakini kãkiti kipatxi erekari atoko itxa. Ninoa kenakotari Teoso sãkire. Teoso sãkire ñroã ninoa ãkixinireñ ñkaikotini ñkapani. Eerekari ninoa ãkixinire. Ninoa nirekari Teoso paniãtakiti ikaminina ikiniñtika. Eereka ninoa kamapitikari erekari Teoso ñkapani.

*Tirikapi Pirena
(Marko 4.21-25)*

¹⁶ —Tirikapi iopotokaãkari iomaãtatari tirikapi kopiti ãki atxiñti? Isñkatatxi patapi itakatari atxiñti? Konapitini. Itano

itakari tirikapi, ininiã iopinikari aapokotxi ãki Ìroãkani atama-
rauadini Ìkapani. ¹⁷ Ikinika iomaãtakori atamataãkako. Ikinika
ipatakori apokaãkako, iopinikaremoni anikaãkako.

¹⁸ —Erepaniko. Iteene pikenakotariko Teoso sãkire, kotxi
isãkire auakiti, Teoso sãkire kīpitakari, Teoso sikari apikomoni
imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire kenakotakari,
isãkire makīpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatx-
akaãkako —itxa Xesosi.

Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Mateo 12.46; Marko 3.31-35)

¹⁹ Xesosi sãpirenauanãtakasaaki, inoro, itariakori pakini
apoka iuaãtaã. Inirekamarina Xesosimoni apokinina, txam-
ari kãkitipokoni ãkitari iua. ²⁰ Iuasaaki kãkiti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori porikiti auanãta. Inirekarina
imisãkiretinii —itxana.

²¹ Ininiã Xesosi sãpiretari ikinimane:

—Teoso sãkire kenakotakani, isãkire kīpitakani, ninoro atoko
itxauana. Nitariakori atoko itxauana —itxa Xesosi.

Xesosi Iotokakiniri Ìtima
(Mateo 8.23-27; Marko 4.35-41)

²² Æti õti Xesosi iereẽtaua kanaua ãki imoianariakorikata.
Aiatana:

—Masa ipoa ipiniã —itxana imoianariakori.

Ininiã Ìpiriãtana. ²³ Ìpiriãtakasaakina, Xesosi imaka. Mokatan-
itika Ìtima inataparata. Kataparari Ìtima apokasaaki, tsakati
kataparari apaka, ininiã ierepeẽpokataua. Iuasaaki kanaua
ãki ãparaã xãpokaãpokata. Pamonõkoniri. ²⁴ Xesosi moianari-
akori õpirĩkari.

—Apiananiri, Apiananiri, pimereka. Apinanapanoka.

Ininiã Xesosi õkitikaua. Ipaniãtari Ìtima, tsakati pakini
iotokini:

—Hĩotokako —itxa.

Iuasaakipeka Ìtima, tsakati pakini iotoka. Itsorĩkaãta.

²⁵ Iuasaaki Xesosi txari imoianariakori:

—Kinirepa hĩte !auikano nota?

Itsorĩkaãkatana, ipĩkarauakatana. Ninoakakarika
isãkirauatana:

—Kinakaripa ia kiki? Iua paniãtari Ìtima, tsakati pakini
iotokini, ininiã ninoa kīpitari isãkire —itxakakana.

Kiki Maerekani Matamatakoni Auaĩtotakiti
(Mateo 8.28-34; Marko 5.1-20)

²⁶ Eereka ipoa ipiniã apokana Xesosi imoianariakorikata.
Ninoa potorikiniãtaã Kariréia tõpa. Ninoa apokiniãtaã Xerasa
tõpa. ²⁷ Xesosi kanĩkiĩtakasaaki, kiki apoka iuamoni. Xerasa
sitatxitikiri iua. Maerekani matamatakoni auaĩtotari iua.
Okananipe !itakaikari imãka. !Inirekari aapoko ãki ikaikotini.

Akauariã auanãta. ²⁸ Atamatakasaakiri Xesosi, akiripoakata. Iriãkata Xesosi apisatoõ. Maerekati matamatakoti akiritari Xesosi:

—Xesosi, Teoso ãkiri, Apiananiri ãkiri, kiatokopa pitxanoko? Namanaãi !pimisiritapeno —itxa.

²⁹ Ikara atoko itxa isãkire, kotxi Xesosi paniãtana maerekani matamatakoni takanapiniri iua kiki. Mitxi inirimane iïtxikapiimari iïto imasikani ïkapani. Iïtxikarina iuako, ikiti kohëtxiã. Txamari maerekati matamatakoti itotapekari imaïkiniri, ininiã iua kiki kapatakari kohëtxi. Maerekati matamatakoti txïkitakari iua kiki mitekini kãkiti mauakaniãtaã.

³⁰ Xesosi aõkitakasaakiri iua kiki, ipimaãri:

—Kipa piuãka?

Ininiã maerekati matamatakoti txari:

—Nota uãka “Itori,” ninaãka —itxa.

Ikara atoko iuãka, kotxi itori maerekani matamatakoni auaitotari iua kiki. ³¹ Maerekati matamatakoti amanaãri Xesosi:

—Aariko mamapotõkire irikotimoni !piokanatapeua ate —itxa.

³² Iuaãtaã auari kaiãopokori irariakori piratakoni. Inipokonãtana oxiratari nopini. Maerekati matamatakoni amanaãri Xesosi:

—Pauiritaua irariakori ãki aïroini —itxana.

Ininiã Xesosi auiritana. ³³ Ininiã ninoa takanapari iua kiki. Irariakori ïto ãki ïroãna. Iuasaakipeka ikinika irari miteëkata. Iokiriïkatana oxiratari. Kãuaãriãmoni ikomoãkatana, ipipe itxana irariakori.

³⁴ Kikiakori irari piratakani itikari irari mitekini, ininiã imitekana sitatximoni. Anikapiretarina itikakitina sitatxi auakanimoni, sitatxi mapara auakanimoni apaka.

³⁵ Ininiãkara kãkiti sari Xesosimoni ikamakiti imarotininina ïkapani. Ninoa apoka iuamoni. Atamatarina iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaitotakiti. Iitopãkanãta Xesosi apisatoõ. Kamãkapekari. Kiïkitepekari apaka. Ininiã iusaaki ninoa kãkiti pïkari Xesosi posotiire. ³⁶ Xesosi kamakiti itikakani sãpiretari ninoa kãkiti, Xesosi erekapeka itxïkitakiniri iua kiki.

³⁷ Eereka ikinimane kãkiti Xerasa tõpa auakani paniãtari Xesosi ãtiãtaã isini ipïkarena xika. Ininiã Xesosi iereëtaua kanaua ãki ipoa iuaïkana ïpiriãtini ïkapani. ³⁸ Iua kiki mitxi maerekani matamatakoni auaitotakiti amanaãri Xesosi:

—Pauiritano pitekata nisini.

Txamari Xesosi iokanatarari aapokomoni.

³⁹ —Pikanapiriã paapokomoni. Pisãpiretari kãkiti Teoso kamakiti pitemoni —itxa Xesosi.

Ininiã iua sari ikini aapokotxitimoni. Isãpiretari ikinimane kãkiti Xesosi kaminiri iua erekapeka inini.

Xáiro Amanaãkiti Pirena
(Mateo 9.18-19; Marko 5.25-34)

⁴⁰ Xesosi kanapiripe, ipoa ĩpiriãtini. Apokitakasaaki, kãkitipokoni apakapari Xesosi ipoxokoniritikana. Ninoa iãtapanãtari iua, ipiniã iua auakasaaki. ⁴¹ Iuasaaki kiki Xáiro inakori apoka iuaã. Iua auĩtetxi itxaua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Apoka Xesosimoni. Ikapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

—Masa naapoko. ⁴² Nota ãkero imatonõkaro, tosi ano auakaro, opinanapanoka —itxari Xesosi.

Iuakata Xesosi sikasaaki, kãkitipokoni ãkitari iua, ininiã ika-iarikaãpotana kãkiti.

Xesosi Mãka Maãtakakaro
(Mateo 9.20-22; Marko 5.25-34)

⁴³ Kãkiti sauaki oãua sito amianatakaro. Tosi ano oami-anata oãrẽka !iotokinaro. Otxineirote !auaika, kotxi okinika otxineiroteẽ oĩkitxitapekari pinĩtxi siãkani, txamari erekapeka otxĩkitakakiri !auari. ⁴⁴ Kãkiti sauaki oãpoka Xesosi porikimoni. Omaãtakari imãka mapotomatare. Omaãtakasaakipeka, oãrẽka iotoka. ⁴⁵ Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti:

—Kipa maãtakano?

Ikinimane kãkiti:

—!Ateni —itxana.

Ininiã Petro:

—Apiananiri, kãkitipokoni ãkitai. Ikinimane kãkiti tikakai.

⁴⁶ Txamari Xesosi:

—Kãkiti maãtakapitikano, kotxi iuasaaki nitapara sari iua-moni.

⁴⁷ Iuasaaki oa sito imarotari Xesosi imarotiniro oa maãtakiniri. Ininiã osa Xesosimoni otitinanakiniritika. Okapotoreẽkaua iua apisatoõ. Ikinimane okiãtaã osãpiretari Xesosi:

—Notara maãtakai namianatiniã. Nimaãtakasaakii, iuasaakipeka erekapekano —otxari.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Namarite, pauikari niposotiire, ininiãkara erekapekai. Pisipiniikaua erekaxinirepeka pinini —itxaro.

Xáiro ãkero Õkitikiko
(Mateo 9.23-26; Marko 5.35-43)

⁴⁹ Xesosi sãkirauanãtakasaaki, Xáiro aapoko potoriãkari apoka Xáiromoni.

—Pamarite !oãuaika. Pauiritari Xesosi kanapiriini —itxa.

⁵⁰ Xesosi kenakotari iminapiretakiti, ininiã Xesosi txari:

—! Pipĩkarauatape. Pauikari nisãkire, ininiã iuaĩkana oãuapanikako pamarite —Xesosi txari Xáiro.

⁵¹ Xesosi apokasaaki Xáiro aapoko, auiritana Petro, Xoão, Txiako, Xáiro, Xáiro ĩtanoro pakini ĩroini iuakata.

⁵² Iuaãtaã ikinimane kãkiti txiapanãta. Imatinaniuatana amarini ipinini xika. Ininiã Xesosi:

—!Hĩtxiapatape. !Opina. Oimakanãta —itxa.

⁵³ Ininiã ninoa napetari Xesosi, kotxi imarotarina amarini ipinini. ⁵⁴ Ininiã Xesosi paniãtana ninoa porikiti ipokĩkinina. Eereka Xesosi maĩkaro oa ãtokoro uako, akirita itxaro:

—Ãtokoro, põkitikaua.

⁵⁵ Iuasaakipeka iuaĩkana oa auãkipeka otxa. Oõkitikaua. Xesosi paniãtana oĩri, onoro pakini nipokori isikinirona.

⁵⁶ Oĩri, onoro pakini tsorĩkaãta. Xesosi sãpiretana apanakini imasãpiretakanina ĩkapani.

9

Xesosi Iokanatana Imoianariakori Kãkitimoni
(Mateo 10.5-15; Marko 6.6-13)

¹ Xesosi akiritana imoianariakori tosi apotiitiniuana ĩkapani. Iuasaaki isikataparatanana. Isikaposotiiretana maerekani matamatakoni iokanatinina ĩkapani, amianari imaktxakinina ĩkapani. ² Eereka iokanatana imoianariakori kãkitimoni Teoso auĩtetxi ininiãua isãpiretinina ĩkapani, amianatakani erekapeka itxĩkitakinina ĩkapani. ³ Xesosi txana ninoa:

—Hĩsikasaaki, !hanikapiri hĩtii. Na hĩtsonere !hanikape. Na sakora, na nipokori, na txineiro, na ãti himãka, !hanikape.

⁴ Kãkiti apakapakasaakii, iuaã ninoa aapoko hĩkaikota iua sitatxiti hãuakasaaki. ⁵ Kãkiti mapakapakaniãi, hĩtakanapari iua sitatxiti. Hõsipikasaakiri, hĩkaxipokariko kipatxi hĩkitiãkiri. Ikara oerekana iua sitatxiti auakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi !inirekarina ikenakotininirina Teoso sãkire —itxa Xesosi imoianariakorimoni.

⁶ Eereka imoianariakori potorika. Ninoa sari ikinipoko aapokotxiti. Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari aapokotxiã auakanimoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani ikini aapokotxiti auakani.

Erotxi Nirekari Xesosi Aõkitini
(Mateo 14.1-12; Marko 6.14-29)

⁷ Erotxi Kariréia tõpa auakani auĩte kenakopiretari Xesosi pirena. Maerekaxiniretinoka itxa, kotxi kãkiti sãpiretari:

—Xoã kapatxisarereri iuaĩkana auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁸ Apanakini sãpiretari:

—Eríasi iuaĩkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

Apanakinipekana:

—Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka auakari iuaĩkana uatxa auãki itxapekaua. Iuara Xesosi txaua —itxana.

⁹ Erotxi txari:

—Notara paniātari Xoão nopi tsotakiko, ininiã Xesosi kona Xoãoni. Kiripitipa Xesosi? Ātipirika nikenakopiretari iposoti-ire —itxa Erotxi.

Kinirão aõkitaka itxari Xesosi.

Sīko Mio Kākiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Xoão 6.1-14)

¹⁰ Ninoa Xesosi iokanatakini kanapiripeka iuamoni. Ikinika ikamakitina isāpiretarina Xesosi. Eereka Xesosi anikana ninoa kākiti mauakaniātaā, Petsáita sitatxiti takote. Ninoanoka sari iuaā. ¹¹ Txamari apanakini kenakopiretari Xesosi sinimoni, ininiã kākityokoni sari iua tikini. Ninoa apokasaaki Xesosimoni, Xesosi apakapana ipoxokoniritika. Isāpiretana Teoso auñtetxi ininiãua. Erekapeka itxikitakana amianatakani.

¹² Tinñtikita imoianariakori tosi pakini apoka iuamoni:

—Piokanatana kākiti aapokotxi imatokotnimoni inipokotinina ĩkapani, imakinina ĩkapani, kotxi uai aapokotxi mauakaniātaā —itxarina Xesosi.

¹³ Txamari Xesosi txana:

—Hñtekarako sikakienatana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Poiãonoka nipokori aua atemoni, sñkonoka komiri, ipinoka ximaki pakininokara aua. !Apakata aiamotiniri nipokori kaiãopokori kākiti asikakienatini ĩkapani —itxarina Xesosi.

¹⁴ Iuaātaā kikiakorinoka sñko mio auakata. Xesosi paniātana imoianariakori:

—Hñpaniātari kākiti topākini, uai sñkoēta, apikomoni iuañkana sñkoēta, apikomoni iuañkana sñkoēta, txaãpokata kākiti —itxa. ¹⁵ Ininiã imoianariakori paniātari kākiti ikara atoko iitopākinina. Ininiã ninoa topāka. ¹⁶ Iuasaaki Xesosi kosekari komiri sñko, ximaki ipi pakini. Iaxiti ionakaāta, misākireta itxari Teoso:

—Peerekari ia nipokori pisikakiti —itxa.

Iuasaaki ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxari imoianariakorimoni, ininiã ninoa sikari kākityimoni. ¹⁷ Ikinimane nikari, kamitopeka itxana. Eereka Xesosi moianariakori amari nipokori itetakori. Ixãpokakarina kotari tosi pakini.

Petro Auikari Xesosi Teoso Mereēkiti Ininiãua
(Mateo 16.13-20; Marko 8.27-30)

¹⁸ Āti õti Xesosi iuanani misākiretari Teoso. Eereka imoianariakori apoka iuamoni. Ipimaãna:

—Kiripa kākiti uãkatano nota? —itxa.

¹⁹ Ininiã ninoa:

—Apanakini xinikakiti pite Xoão kapatxisareri pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Eríasi pitxaua. Apanakinipekana xinikakiti pite Teoso sãkire sãpiretakari

kitxakapirĩka auakari iuaĩkana auãki inakari pitxaua – itxarina Xesosi.

²⁰ Ininiã Xesosi:

–Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano nota? –itxa.

Petro apakapapiretari:

–Pite Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapanãtakiti pitxaua –itxa.

²¹ Ininiã Xesosi iteene pinitari ikara apanakinimoni imasãpiretakani.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 16.21-28; Marko 8.31-9.1)

²² Ininiã Xesosi:

–Nota hĩtari iaxitikiri iteene natatsiitariko nimisiritiko. Kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini ! inirekano nota, ininiã nokaãkako. Ipi ãti õtisaaki Teoso õkitikanoko nota iuaĩkana auãki ninini ĩkapani –itxari imoianariakori.

Xesosi Moianari Atão Inakari

(Mateo 16.24-28; Marko 8.34-38)

²³ Eereka isãpiretari ikinimane:

–Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka pinireẽkiti kona pixinikape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã ikiniõtika, notakata pisapitikako. ²⁴ Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁵ Atxiĩti papakapari ikinipoko tiĩtxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ĩkapani. Atxiĩti iua tiĩtxi xika kona pikĩpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ãtipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiĩti ikinipoko tiĩtxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ãtipirika pikaikotini. ²⁶ Pipẽtatiniãno nota, pipẽtatiniãri nisãkire, nota kãkiti itari iaxitikiri pẽtataiko pite uai nikanapiriãkasaaki. Peerekari iuasaaki uai nikanapiriini õti. Iuasaaki kãkiti imarotariko niposotiire, niri posotiire, initiriakori iaxitikini posotiire apaka. Teoso nitiriakori erekarini itxauana. ²⁷ Atão nisãpiretai, apanakini hĩte uatxa uai auakanii, hĩpinini apisapanika himarotari Teoso auĩtetxi ininiãua –itxa Xesosi.

Moisesi, Erĩasi Pakini Xesosi Aõkitini

(Mateo 17.1-3; Marko 9.2-13)

²⁸ ãti semanati napaka atoko, Xesosi anikana Petro, Xoão, Txiako pakini. Ikanĩkana oxiratari nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani. ²⁹ Teosokata isãkirauanãtakasaaki, itoõ ipinipo itxa, imãka ponika, kasarori. ³⁰ Iuasaaki ipi kiki tokiã iuaã, Moisesi, Erĩasi pakini. Isãkirauatana Xesosikata. ³¹ Ninoa

iotximere aua, kotxi ipotorikana Teoso tixine. Isãkirauatana Xesosikata, Xesosi ipinini pirena, mapa semanati napaka atoko Xerosareẽ ipinini Teoso paniãtakiti ikamini ìkapani. ³² Iuasaaki Petro, Xoõo, Txiako pakini imakanãta. Eereka imerekana. Atamatarina Xesosi iotximere. Atamatarina ninoa ipi kiki iuakata itiminina. ³³ Moisesi, Eríasi, takapiretakasaakiri Xesosi, Petro akiritari Xesosi:

—Koerekareri, erekari uai akaikotini. Makamari papiri ipi ãti pakini, pite ìkapani, Moisesi ìkapani, Eríasi ìkapani —itxa.

Txamari maxikatũka isãkirauata. !Imarotari amanaãkiti.

³⁴ Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri apoka. Xesosi moianariakori pĩkarauata katxiãri ãki auakasaakina. Katxiãri ãkitana. ³⁵ Katxiãri ãki ikenakotaãka sãkiretxi:

—Ere namarite, nitiretakiti. Hĩkenakotariko iua sãkire —itxa.

³⁶ Isãkirauataka atoko Xesosi moianariakori atamatarari Xesosinani. Eereka !isãpiretarina itikakitina apanakinimoni. Masãkirenika itxana.

Amarini Maerekati Matamatakoti Auaãtotakiti
(Mateo 17.14-20; Marko 9.14-29)

³⁷ Katimatinĩkata iokiriĩtana. Iuasaaki kãkitipokoni apoka Xesosimoni. ³⁸ Ninoa sauaki kiki akiritari Xesosi:

—Koerekareri, patamatarari nota ãkiri imatonõkari namarite.

³⁹ ãtipirika maerekati matamatakoti maĩkari iua. Iuasaaki akiripoakata, okarakataua. Isorikipekata inamamoni. Maerekati matamatakoti kamatsiitari namarite. Poiãonoka itakanapari. ⁴⁰ Iteene namanaãpekari pimoianariakori omitikiniri, txamari !iposotarina —itxa Xesosimoni.

⁴¹ Ininiã Xesosi txari kãkitimoni:

—!Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikana-nipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? —itxa.

Eereka ipaniãtari iua kiki:

—Pamarite pimina uai.

⁴² Iua amarini apokaãpotakasaaki, maerekati matamatakoti irikari ixiti. Amarini okarakataua. Xesosi paniãtari maerekati takanapiniri amarini. Erekapeka itxĩkitakari amarini, ininiã isika iua iuaĩkana irimoni. ⁴³ Ikinimane tsorĩkaãta Teoso posotiire itikasaakina.

Xesosi Iuaĩkana Sãpiretari Ipinini
(Mateo 17.22-23; Marko 9.30-32)

Ikinimane tsorĩkaãtakasaaki, Xesosi misãkiretari imoianariakori.

⁴⁴ —! Himaxinĩkaretapiri uatxa nisãpiretakiti. Nota hĩtari iaxitikiri mĩkapiritaãkako. Nisikaãkako kãkitimoni ninoa nirekakiti ikaminina ìkapani —Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Imoianariakori kenakotari Xesosi sãkire, txamari !imarotarina isãpiretakiti. Teoso !nirekari ninoa imarotiniri Xesosi

sāpiretakiti iuasaaki. Ninoa pīkari Xesosi ipimainina isākire oerekinina īkapani.

Kiripa Kākiti Apiatakari Txataua?

(Mateo 18.1-5; Marko 9.33-37)

⁴⁶ Āti ōti Xesosi moianariakori !auikakauana isākirena, kotxi inirekarina imarotininirina apiatakari ninoa sauaki auakari. ⁴⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikakiti, ininiā iminari amarini ninoamoni. Xesosikata tima itxa amarini. ⁴⁸ Iuasaaki Xesosi txana:

—Papakapiniāri amarini ia atoko inakari, papakapano nota apaka. Papakapiniāno nota, papakapari niokanatakiri apaka. Iuaka poiāotakariua hīte sauaki, iuarako apiatakari txauako —itxa Xesosi.

Kiki Maerekani Matamatakoni Omitiākari

(Marko 9.38-41)

⁴⁹ Xoão sāpiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate kenakotari kiki omitikinina maerekani matamatakoni pite uākaā. Ate sāpiretari iua kiki ikara atoko inakari imakamakani, kotxi kona pimoianarini iua —itxa.

⁵⁰ Ininiā Xesosi:

—!Hīotokakapiri ikara atoko inakari ikamini, kotxi iua kiki ! omanataua ate. Iua apamonīkaua ate —itxa.

Samaria Auakani !Apakapari Xesosi

⁵¹ Teoso tixine iuaīkana Xesosi kanapiriini ōti apokaāpota, ininiā Xesosi ākixinireē txari:

—Nisapitikako Xerosareēmoni.

⁵² Iokanatarī kākiti iua apisa, imakiniātaā initinina īkapani. Ipixinipokoriti ninoa kākiti nitari imakiniātaā aapokotxi Samaria auakani auiniātaā. ⁵³ Txamari kākiti iuaātaā !inirekarina Xesosi apakapinina, kotxi iua nirekari Xerosareēmoni isini. Samaria auakani omanatana Xerosareē auakani. ⁵⁴ Txiako, Xoão pakini kenakopiretari ikara ene. Iuasaaki ipimaārīna Xesosi:

—Apiananiri, pinirekatari aamanainiri Teoso xamina iaxitiki iokanatinini ninoamoni ixipokininirina īkapani?

⁵⁵ Txamari Xesosi pinitana, isākirena maerekani xika.

⁵⁶ —Nota, hītari iaxitikiri kona kākiti nixipokini īkapanini napoka uai. Kākiti maerekani nimakatzakini īkapanira uaimoni nina —Xesosi txari Txiako, Xoão pakini.

Eereka ninoa sari apikoxiti apanakini kākiti auiniātaāmoni.

Kākiti Xesosi Imoianatinina Nireēkani

(Mateo 8.18-22)

⁵⁷ Xesosi imoianariakorikata saāpotakasaaki kimaporiā, kiki txari Xesosi:

—Apiananiri, pite sinimoni nota apaka sako.

⁵⁸ Ininiā Xesosi:

—Karikori aripa auini. Kakoari kotipiriki auini, txamari nota h̄itari iaxitikiri nimakiniãtaã !auari. Pimoianatiniãno, ikara atoko pimisiritiko pinireka atxiiti? —itxa Xesosi.

⁵⁹ Xesosi txari ãti kiki:

—Notakata pisako.

Txamari iua kiki:

—Koerekareri, merepanika ninirekari niãtapiniri niri ip-inini —itxa.

⁶⁰ Ininiã Xesosi:

—Ikara piparĩka pauiritari ãti kamini. Piparĩka apiari uatxa aua. Pite sari kãkitimoni. Pisãpiretanako Teoso auĩtetxi ininiãua —itxa Xesosi iuamoni.

⁶¹ ãti kikipekana txari Xesosi:

—Koerekareri, nota pimoianari nitxamauako. Mitxi pauiritano nikanapiriini nauinimoni. Nitakapiretanapana ninirime —itxari.

⁶² Ininiã Xesosi:

—Teoso kimaporeẽ potoriãkari nirekiniãri mitxi ikamakiti iuaĩkana ikamini, !apakata iparĩkauatini aãũte Teoso ĩkapani —itxa Xesosi.

10

Xesosi Iokanatana Setẽta Pakini Kãkiti

¹ Ikara inaãka atoko Apiananiri mereẽna setẽta pakini kãkiti. Iokanatana ipi, iuaĩkana ipi, iuaĩkana ipi, itxaãpotana iokanatinina. Iokanatana iua sini apisapanika ikini aapokotxitimoni. Ninoa ĩkiika. Apokana Xesosi apisa. ² Xesosi txana ninoa:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari ! imarotarina nisãkire, kotxi ! ikenakotapanirina. Ninoa kicio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ĩkapani. Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri kakikioteri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auĩãkani apotiitinina ĩkapani. ³ H̄isa. Soti auĩte anaakori ãkitimoni iokanatiko atoko, niokanatai h̄ite kãkitimoni, kotxi pamonõkonina ninoa. ⁴ Txineiro !hanikape. Tiitxi !hanikape. ãti h̄ikiti mata !hanikape. Kimaporiãpoã kãkiti akiritakasaakii, ! h̄iotokaãpotape kãkitikata h̄isãkirauatini ĩkapani. H̄isapitiporiko niokanatinimoni. ⁵ Kãkiti aapoko h̄ãpokasaaki, merepiti-panika h̄itxariko: “Namanaãri Teoso, ikamaerekaxiniretinina kãkiti uai auakani,” h̄itxako. ⁶ Kaapokori nirekiniãri Teoso ikara atoko inakari ikaminana ninoa, Teoso kamapitikari hamanaãkiti. Kaapokori manirekakaniãri, h̄isãpiretana Teoso kona kamaerekaxiniretana ninoa. ⁷ Kaapokori apakapiniãi h̄ite, h̄ikaikotako iua aapokonoka. ãti aapoko, eereka ãti aapoko kona h̄itxaãpotapeko iua sitatxiti h̄auakasaaki. Iuaã

ninoa sikakiti hinikini ĩkapani, hiätini ĩkapani hãpakapariko. ! Hĩpẽtautape hãpakapiniri, kotxi hĩte nota ĩkapani parĩkauatakani hĩtxaua. Apakatapitika hãpakapiniri hĩparĩka ĩki.

⁸ —Aapokotxiãtaã hãpokasaaki hãpakapikoã, iuaã hĩsikiko hinikako, hiãta hĩtxaãpotako. ! Hĩxinikapiri ninoa sikakiti mapitxiri ininiua. Hinikariko. ⁹ Erekapeka hĩtxĩkitakanako amianatakani iuaã auakani. Hĩsãpiretana ninoa, kaiaamapekari Teoso ninoa auĩte ininiua tĩkane. ¹⁰ Aapokotxiãtaã himapakapakoniã, hĩsa kãkiti napaãporetxiã. Hĩsãpiretana kãkiti iuaã auakani: ¹¹ “Hãuiniãkiri pani akitiãkiri akaxipoka, kotxi ! erekari uai, kotxi maerekati hĩkama ate himapakapakaniã. Hĩxinikariko, ate apoka uai Teoso auĩtetxi ininiãua asãpiretinii ĩkapani, txamari ! hinirekari.” ĩkara atoko hĩtxa sãkiretako ninoamoni. ¹² Kãkiti misiritiko õtisaaki Teoso misiritanako kãkiti Sotoma sitatxiti auakani ninoa maerekani xika, txamari Teoso apia misiritanako iua aapokotxiti auakani hĩte mapakapakani, kotxi hĩte sãpiretana Teoso sãkire, iuaritika !auikarina. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani !isana Sotoma sitatxitimoni —itxa Xesosi.

Kãkiti Sitatxi Auakani Maerekati Matakanapakani
(Mateo 11.20-24)

¹³ —Hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani inipitika atatsiitariko misirikaretxi. Hĩtepekana Petsáita sitatxiti auakani apaka atatsiitariko misirikaretxi, kotxi nota kamapekari posotiiretxi hĩte sauaki, txamari !hĩtakanapari himaerekani. ĩkara posotiiretxi Sitoõ sitatxiti, Txiro sitatxiti pakini auaãkamako, kãkiti iuaã auakani uatxakapokoikamani itakanapamarinako maerekati ikamakitina. Ninoa sako mata ĩeretakamanako, atapani iĩtoãna itakamanako, imaerekanina itakanapinina oerekinina. ¹⁴ Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritariko Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini, txamari iua apia misiritaiko hĩte Petsáita sitatxiti auakani, hĩte Korasiĩ sitatxiti auakani apaka. ¹⁵ Hĩtepekana Kapanaoõ sitatxiti auakani apiarini hinireka hininiãua, txamari maerekani misiritikoãtaã iuamonirako hõkapeẽkako —itxa Xesosi.

¹⁶ Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Hĩte sãkire kenakotakani kenakotari nota sãkire apaka. Hĩte mapakapakani !apakapano nota apaka. Nota mapakapakani !apakapari nota uaimoni iokanatakari apaka —itxana imoianariakori.

Setẽta Pakini Kãkiti Kanapiriini

¹⁷ Ninoa setẽta pakini kãkiti kanapiriã. Poxokonoka itxakatana.

—Apiananiri, maerekani matamatakoni apaka kĩpitari asãkire, pite uãkaã aiokanatakasaakina —itxarina Xesosi.

18 Ininiã Xesosi:

—Ari, nitikapekari Teoso patimari iokanatiniri Satanasi, okaratxirari patimari imêkokini atoko itxa. ¹⁹ Hîkenakota. Nota sikaposotiiretai hîte imini, kaxapiro pakini hîkatxaratini. Kona ioâkai hîte. Amokaiakari Satanasi pataparari, iuaritika hîposota hîokanatiniri iua, kotxi nota sikataparatai hîte. !Auari hîte karotakani. ²⁰ Hîpoxokoniuata, kotxi maerekani mata-matakoni kamari hîpaniâtakiti. Apia hîpoxokoniuatako, kotxi hîuâka Teoso tixine aâtsopateê iôkatsopatapeêkaika iuaã hîsini îkapani —Xesosi txana ninoa.

Xesosi Iri

(*Mateo 11.25-27; 13.16-17*)

²¹ Iuasaaki Erekarî Matamatakoti kamapoxokonitari Xesosi, ininiã Xesosi misâkiretari Teoso:

—Niri, pitixine auakani auîte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auîte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi kimarorerini, iuikakaniua kona poereka pimarore. Poiâorini, miuikakaniua poereka pimarore. Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²² Eereka imisâkiretari kâkiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kâkiti !imarotano nota Teoso âkiri nininiua. Nirinokara atâo imarotano nota. Apaka kâkiti na atâo imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua âkiri nitxaua. Kâkiti nirekiniâri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni —itxa Xesosi.

²³ Eereka Xesosi aua imoianariakorikata. Ninoanani aua iuakata. Imisâkiretana:

—Teoso sikari erekari hîtemoni, kotxi hîte atamatari nota kamakiti, hîte kenakotari nota sâpiretakiti. ²⁴ Nota sâpiretai hîte. Kitxakapirîka Teoso sâkire sâpiretakani, auîtetxiakori pakini kinirâo atamataka txari hîte atamatakiti, txamari ninoa ! atamatari. Ninoa nirekari hîte kenakotakiti ikenakotinina, txamari !ikenakotarina —Xesosi txari imoianariakori.

Kiki Karotakori Tiretakari

²⁵ Kiki Moisesi sâkire oerekakari apoka Xesosimoni. Inirekamari Xesosi kerokiniri isâkire.

—Koerekareri, kiripa nikama Teosokata âtipirika nauini îkapani? —itxa.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Kiripa patatsopata Teoso aâtsopateê? Pisâpiretano Teoso paniâtakiti —itxari.

²⁷ Ininiã iua kiki apakapapireta:

—Teoso paniâtaua: “Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireêkitiã, ikini pâkixinireê, ikini pitaparaxinireê, ikinipoko pixinikakitiã pakini.” Apaka Teoso paniâtaua: “Piteka pitiretiniãua atokotxikana, pitiretariko âti,” itxa.

28 —Atãopitikara papakapapiretano. Ikara pikaminiã, pauapika ätipirika Teosokata —itxa Xesosi.

29 Txamari iua kiki !inirekari ikara atoko inakari ikamini, ininiã iua pimaãri Xesosi:

—Kiripa äti nitiretini ikapani?

30 Xesosi apakapapiretari, ia säpirenatxi atão inakari oerekiko isãpiretini:

—Kiki potorika Xerosareë. Inirekari Xerikoo sitatxitimoni isini. Ipixinipokoriti kiitiririni maĩkari iua. Iitiriĩkarina imãka, itii pakini, noropata, karota, itxarina. Mauãkixiniretinoka itakanaparina iua kiki. 31 Iuasaaki sasetotxi iãpota iua kimaporiti. Iua atamatari iua kiki karotakori, txamari limaãkatari. Iopiriãri, napa, ĩkorape itxa. 32 Eereka kiki Arevii apika mekaniri, sasetotxiakori moianatakari apoka. Iua apaka atamatari iua kiki karotakori, txamari iua sasetotxi atokokana ! imaãkatari. Iopiriãri, napa, ĩkorape itxa. 33 Eereka kiki Samaria tãpakiri iãpota iua kimaporiti. Iua apoka iuaã. Atamatari iua kiki maĩkapekari, ininiã iua amonĩkari. 34 Iuamoni isa. Arokari ikaro ipiniã. Ipitari ikaro iĩtxiã. Mãkatxi mataã iapirika itxari ikaro. Eereka õkitika itxari, ipira poho nopini taka itxari. Anikari kãkiti imakiniãtaã aikotimoni. Iuaã imoiaãri. 35 Katimatinĩkata isikari txineiro kaapokorimoni. Ipi ota pirata kamakori isika. “Nisipekako. Pite moiaãriko ia kiki. Apikomoniapanika txineiro pinirekiniã ikiena ikapani, nikanapiriãkasaaki niĩkitxitai,” itxa Samariakiri, —itxa Xesosi Moisesi säkire oerekakarimoni.

36 Xesosi pimaãri iua:

—Ipi äti kikiakori iãpota iua kimapori. ĩkiripa iua kiki kiitiririni maĩkakiti tiretakari? —itxa.

37 Ininiã iua Moisesi säkire oerekakari:

—Ari, Samariakirinokara tiretari iua —itxa.

Ininiã Xesosi:

—Pisipe. Samariakiri kamakiti atoko inakari pikamako, kotxi iua tiretari äti.

Xesosi Motikaẽtaro Mata, Maria Pakini

38 Xesosi imoianariakorikata sipeka. Apokana aapokotxiãtaã. Iuaã sito Mata inakoro apakapana oaãpoko.

39 Oĩtaro Maria inakoro topãka Apiananiri takote isãkire okenakotini ikapani. 40 Mata maerekaxiniretonoka otxa oparĩka ito inini xika. Ininiã osari Xesosimoni.

—Apiananiri, nitaro topãkanãta ereë. Notanani parĩkauanãta. Pitemoni erekari atxiĩti? Pipaniãtaroko notakata nipokori okamini —otxa.

41 Ininiã Xesosi:

—Mata, Mata, maerekaxiniretonokai pitxa, kotxi piparĩka ito inini xika. 42 Ätinoka pikamini tĩkane ninireka. Maria

mereëri ikara. Omereëri nota sãkire okenakotini. Oa mereëkiti apiaerekata, ininiã !niotokakaro oa nisãkire okenakotini —itxa Xesosi.

11

Teoso Misãkiretiko Pirena

(Mateo 6.5-15; 7.7-11)

¹ Äti öti Xesosi misãkiretari Teoso. Ixipoka atoko ätika imoianari txari:

—Apiananiri, Xoão oerekari imoianariakori Teoso imisãkiretinina. Iua atokokana poerekaua ate Teoso amisãkiretini. Natokopa itxa Teoso amisãkiretini?

² Xesosi apakapapireta:

—Teoso himisãkiretakasaaki, ia atoko hĩtxako:

“Aĩri, iaxiti auakari, ate nirekari piuãka paxitiko. Anirekari ikini itixiti auakani auĩtetinii pite. Pite tixine pinireëkiti kamiko atokokana, anirekari pinireëkiti kamiko ïkorapokoriti.

³ Nipokori ikiniötika pisikauako.

⁴ Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana, pimaxinĩkaretariko. Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki.”

Ikara atoko hĩtxako Teoso himisãkiretini —itxa Xesosi.

⁵ Eereka Xesosi oerekana imoianariakori:

—Atxiĩti apanĩkanõka pisa pimoianari aapokomoni nipokori pamanaini ïkapani. Ininiã pakiritari iua: “Nimoianari, ipi äti pakini komiri pisikano. ⁶ Naõkimanere iãpotakari uatxaika apoka naapoko. Natxinoka itxape. Nipokori !auari nisikiniri,” atxiĩti pitxari iua.

⁷ —Atxiĩti pimoianari iroko äki apakapapiretai: “! Pakirinãtapeno. Naapoko tore katoreri. Nota, namariteni apaka imakanãtape. !Niposota nõkitikiniua, nipokori nisikinii.”

⁸ —Pimoianari itxaua iua, iuaritika atxiĩti ! inirekari õkitikiniua. Iuaĩkana, iuaĩkana pakiritiniãri pimoianari, iua õkitikapitikaua. Ikini nipokoriti pinirekakiti isikaiko, iuaĩkana imakini ïkapani. Iua pimoianari na atoko itxa Teoso.

⁹ Ininiãkara pamanaãriko pinirekakiti, ininiã Teoso sikapitikai. Pinitariko pinirekakiti, ininiã papokapitikari. Pakiritariko Teoso, ininiã iua apakapapiretai. ¹⁰ Amanarauatakari apakapapitikari amanaãkiti. Nitarauatakari apokapitikari initakiti. Teoso akiritakari apakapapiretaãkapitika.

¹¹ —Hĩte irĩtxiakori, hamariteni amanainiãi komiri, kaikani hĩsikatana hamariteni? Ximaki amanainiãna, iminikani hĩsikatana hamariteni? ¹² Patari naki amanainiãna, kaxipirokani hĩsikatana hamariteni? Konapitini. ¹³ Hĩte

maerekati kamakani hĩtxaua, iuaritika himarotari erekari hamaritenimoni hĩsikini, ininiã hĩri iaxiti auakari, erekarinani kamakari, iua sikapitikariko Erekari Matamatakoti hĩtemoni hamanainiãri iua –itxa Xesosi.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Mateo 12.22-32; Marko 3.20-30)

¹⁴ Āti ōti Xesosi omitikari maerekati matamatakoti masãkireti. Iua maerekati matamatakoti sipeka atoko, iua kiki mitxi maerekati matamatakoti auaitotakiti posotari iuaĩkana isãkirauatini. Kãkiti Xesosi kamakiti itikakani tsoriãkãnãta. ¹⁵ Ātikaka ninoa txari:

–Satanasi, maerekani matamatakoni auĩte, iuakara sikataparatari Xesosi maerekani matamatakoni omitikini.

¹⁶ Apanakinipekana nirekari Xesosi kerokiniri, ininiã itxarina Xesosi:

–Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtamatiniri ĩkapani, Teoso iokanatinii ĩkorapokoriti aimarotini ĩkapani –itxarina.

¹⁷ Xesosi imarotari ninoa xinikanãtakiti, ininiã iua txana:

–Kãkiti tixine auakani, ninoakakarika inaiatakakiniãuana, ! apakata. Ixipokakakauana. Iua atokokana kãkiti aapokoã auakani inaiatakakiniãuana, ninoakakarika ixipokakakauana. ¹⁸ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniãuana, Satanasi tapara xipokako. Ikara atoko ininiã, kona atão hĩte sãkire, nota iokanatinina Satanasi nitiriakori, maerekani matamatakoni, Satanasi taparaã. Ikara hĩsãkire kona atãoni. ¹⁹ Hĩte sãpiretano, maerekani matamatakoni Satanasi taparaã nomitika, ininiãkara kitaparaãpa hĩte moianariakori omitikana maerekani matamatakoni? Niñoa omitikana maerekani matamatakoni Teoso taparaã, ininiã ninoakara oerekari ! atão hĩsãkire nota pirena. ²⁰ Teoso posotiireẽ nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiã, Teoso oerekai iua apokapeka hĩtemoni hĩauĩte inini ĩkapani.

²¹ –Kiki pataparari ikeeko iposope inakari moiainiãri aapoko, kona kiĩtirikikori itii. ²² Txamari ãti kiki apiataparata iniatiniãri, iriãkata, ininiã anikapitikari kaapokori ikeeko. Mitxi iua kaapokori sãkire: “Nikeeko auiniã, kona kamakataxakikori nitii,” itxama, iuaritika kiki apiataparatakari ĩtirĩkari itii. Eereka imoianariakorimoni ixanakari tiitxi.

²³ –Notakata maparĩkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniãno, inirekari niparĩka ixipokini –itxa Xesosi.

Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Mateo 12.43-45)

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãpirenauata:

—Maerekati matamatakoti omitikikosaaki, kākiti itakana-pakasaaki, isaãpota ãparaã makipakaniãtaã auiniãtaã inini ñkapani. Imapokakaniãri, “Iuaĩkana nikanapiriãko mitxi nauinimoni,” itxa. ²⁵ Iuaã apoka. Iua aapoko mitxi inakari iusaaki peereri. Oeretapeẽkaika. ²⁶ Ininiã apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni, apia maerekani-takani. Ninoa ikinikana ĩroaĩtotari iua kiki. Iua ĩtoã aua itxana. Iusaaki oitope maerekani matamatakoni misiritari iua kiki, ininiã apiata itsii inikoriã. Mitxipe ãtinoka maerekati matamatakoti paniãtari iua maerekati ikamini. Eereka oito paniãtari iua —itxa Xesosi.

²⁷ Xesosi sãkirauataka atoko, sito iuaã kākiti sauaki auakaro txari Xesosi:

—Pite auãkĩtakakaro, pite axitakakaro, poxokoniuata, kotxi Teoso sikari erekari oamoni —otxa.

²⁸ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Ari, inipitikara. Iuaritika Teoso sãkire kenakotakani, isãkire auĩãkani, apia poxokoniuatako, kotxi Teoso sikari apikomoni erekari ninoamoni —itxa Xesosi.

Xonasi Pirena

(Mateo 12.38-42; 16.1-4; Marko 8.11-13)

²⁹ Kaiãopokori kākiti apokaãpota Xesosi takote. Iusaaki Xesosi txari:

—Kākiti uatxarini ! erekana. Hĩte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hĩte. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaĩkana ikama-panikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hĩte ĩkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hĩte ĩkapani. ³⁰ Kitxakapirĩka Nĩnivi sitatxiti auakani imarotari Teoso iokanatiniri Xonasi ninoamoni. Iua atokokana kākiti uatxa auakani imarotariko Teoso iokanatinino nota kākiti itari ĩaxitikiri ninoamoni.

³¹ —Kitxakapirĩka sito Sapaa auakani auĩte sari õtakoxiti auĩtetxi Saromão inakorimoni imarore okenakotini ĩkapani. Kākiti misiritiko õti apokasaaki, oa sito txitanako kākiti uatxa auakani, kotxi uatxa uai aua Apiatakari. Iua Saromão auĩtetxi itxaua, iuaritika uatxa uai aua auĩtetxiakori auĩte. Txamari kākiti uatxa auakani !inirekari ikenakotinirina nota sãkire.

³² —Kākiti misiritiko õti apokasaaki, kākiti Nĩnivi sitatxiti auakani txitaiko hĩte ĩkorasaaki auakani, kotxi ninoa kenakotari Xonasi sãkire. Iusaaki itakanaparina maerekati ikamakitina. Uatxa uai aua Apiatakari. Xonasi poiãoka. Hĩte kenakotapekari nota sãkire, txamari himaerekani !hĩtakanapa —itxa Xesosi.

Tirikapi Ītotxiākiri Pirena
(Mateo 6.22-23)

³³ Iuaĭkana Xesosi sãpirenauata:

—Kãkiti iopotokakasaakiri tirikapi, itano itaka ikinimane ĩroãkani atamarauatini ĩkapani. !Ikipatari tirikapi. !Iomaãtari tirikapi kopiti ãki. ³⁴ Poki tirikapi atoko itxa pũto ĩkapani. Poki ereka inakasaaki ipinikare aua pãkixinireẽ. Poki maerekanisaaki, pãkixinireẽ mapiãriko. ³⁵ Erepaniko. Atxiĩti piuãkatari ipinikare pãkixinireẽ auini, txamari atxiĩti ipiãnoka auari pãkixinireẽ. ³⁶ ĩpinikarenoka pãkixinireẽ auiniã, ipiã na xatiki auinii, tirikapi iopinikini atoko itxa —itxa Xesosi.

Pariseoakori Maerekani
(Mateo 23.1-36; Marko 12.37-40)

³⁷ Xesosi sãkirauataka atoko pariseo aiataro Xesosi:

—Manipokota naapoko —itxari.

Ininiã Xesosi sari iuakata. Apokaãka atoko, iitopãka inipokotini ĩkapani. ³⁸ Iua pariseo tsorĩkaãnãta Xesosi marokauakotakaniãua inipokotini apisa, kotxi iuasaaki Xesosi ! ikamari Xoteo kiomaneakorini oerekakiti iaõka. ³⁹ Ininiã Xesosi:

—Hĩte pariseoakori arokari hũto, txamari hãkixinire patxikopiĩri, kotxi maerekatnoka hĩkama. Kapotxinaniri hĩtxaua. Iãkoanãtxi inopininoka arokiko atoko hĩtxa. Pirato inopininoka arokiko atoko hĩtxa. ⁴⁰ !Kiĩkitei hĩte. Teoso hũto kamakari kamari hãkixinire apaka. ⁴¹ Iãkoanãtxi ãki auakari iãriã hĩsikako matxineirotenimoni. Hĩpratone ãki auakari nipokori hĩsikako matxineirotenimoni. Hĩtiretariko apanakini. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso atamatari hãkixinire ereka inini.

⁴² —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Hĩte sikari ipixini hĩtakare kikio auakari Teosomoni Moisesi paniãtakiti iaõka. Apikomoni hĩkama, kotxi ipixini takari kanaua ãki hĩtakakiti apaka hĩsika Teosomoni, oteraã, seporĩa hĩsika. Erekapitkamari hĩte sikakiti Teosomoni, txamari himisirienetari kãkiti. Teoso ! hĩtireta. Erekarari ipixini hĩtii hĩsikiniri Teoso. Iuakatikana erekarari atão hĩkaminari kãkiti. Erekarari atão hĩtiretiniri Teoso.

⁴³ —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Hĩte potxitari hũtopãkini kãkiti apisatoõ, aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua kãkiti atamatinii ĩkapaninoka. Nipokori sikaretikoãtaã hãuakasaaki, hĩte apokaerekatari kãkitipokoni paxitinii hĩte koerekareri hininiãua.

⁴⁴ —Hĩte pariseoakori misiritaãkako. Akauari matakaõtxiãkoti atoko hĩtxa. Iua nopini kãkiti napa imimarotakoniã, kotxi hũto peerekari, txamari hãkixinire !erekari. Akauari ãki arakakari atoko itxa hãkixinire —itxa Xesosi.

Moisesi Paniãtakiti Oereëkani Maerekani

⁴⁵ Ikara sãkiretxiti kiki Moisesi paniãtakiti oereëkari kenakotakasaaki, omanãkarauata. Itxari Xesosi:

—Koerekareri, ikara atoko pisãkirauatiniã, ate apaka “maerekati kamakani” pitxataua ate —itxari.

⁴⁶ Ininiã Xesosi:

—Hïte Moisesi paniãtakiti oereëkanii hïtekanerako misiritaãkako. Hïte paniãtari kãkiti hïteka paniãtakiti ikaminina. Ninoa ! iposotari ikinika hïpaniãtakiti ikaminina. Iminani ninoa porikiã hïtakini atoko hïkamanãta hïte. ! Iposotarina anikinirina. Hïte apaka ! hïkamari hïteka paniãtakiti.

⁴⁷ Hïte misiritaãkako. Hïte kamari takaõtxikari peereri Teoso sãkire sãpiretakanini ikatikoãtaã hïtakini. Txamari hïte atokiriakorinikara okapena ninoa Teoso sãkire sãpiretakanini.

⁴⁸ Iuaritika hïte sãpiretari ikinimane hãpokaerekatiniri hïte atokiriakorini kamakiti. Txamari ninoara okana Teoso sãkire sãpiretakanini. Hïtera takari takaõtxikari peereri ninoa Teoso sãkire sãpiretakanini akauariãtaã, ininiã kãkiti uãkatari hïpaxitinina ninoani, txamari !hïkamari ninoani paniãtakiti.

⁴⁹ —Paimatireri Teoso, kotxi mitxipe imarotari ninoa kamakiti tïkane. Mitxipe iua txari: “Nota iokanatanako nisãkire sãpiretakani, niokanapirena aniãkani pakini ninoamoni, txamari ninoa okapanikana apanakini. Imisirita-panikana apanakini,” itxa Teoso. ⁵⁰ Kãkiti uatxa auakani misiritaãkako, Teoso sãkire sãpiretakanini okiko xika. Teoso itixi ikamakasaakipeka ipotorika Teoso sãkire sãpiretakani okiko. ⁵¹ Merepitipanika Apeo inakori okapeëka. Eereka apanakini okaãpotapeëka. Imapotõkire okakori Sakaria inakori. Teosomoni sikakori takikoãtaã takote, Teoso Auini Pakitaãtaã takote apaka, iuaã okapeëka Sakaria. Inipitikara nota sãpiretai hïte, uatxa auakani misiritaãkako ninoa Teoso sãkire sãpiretakani okiko xika.

⁵² —Hïte Moisesi paniãtakiti oereëkani misiritaãkako. Hïte kipatari atão inakari Teoso iokanapirena. Hïte apaka !auikari ikara. !Hãuiritari apanakini auikiniri —itxa Xesosi.

⁵³ Ikara Xesosi sãkire xika, Moisesi paniãtakiti oereëkani, pariseoakori pakini tsoata, Xesosi omanatinina. Ætipirika ipimaãnãtapikarina Xesosi. ⁵⁴ Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire, imaïkiko ïkapani.

12*Kipatakori !Auari*
(Mateo 10.26-27)

¹ Kãkitipokoni apotiitaua kinapokopeka, ininiã ikatxarakititakakauana. Iuasaaki Xesosi merepanika õtãkikana imoianariakori:

—Erepaniko pariseoakori sãkire. Pamonõkoniri isãkirena, kotxi ! ikamarina isãkirena iaõka. Ikara imaerekanina kipataua pão tireẽkari pani koketakori atoko itxaua. Eereka imarotaãka imaerekani. ² Ikinika seretakori oerekaãkako. Ikinika kipatakori imarotaãkako. ³ Ininiã ipiãpokoã pisãpiretakiti, pokamara imarotaãkako. Aapokotxi katoreri ãki pimaasakapiretakiti aapokotxi nopini akiritaãkako ikinimane imarotiniri ïkapani.

Kipa Apïka?

(Mateo 10.28-31)

⁴ —Nimoianariakori nõtãkikapanikai hïte. ! Hïpïkapiri hïte okakani tïkane. Hïitonanira iposotana okinina. Hïxinire ! iposotana okinina. ⁵ Nisãpiretai hïpïkakiti tïkane. Teosora hïpïkako. Iuara posotari hïito okini, eereka iposotari iokanatinii maerekani misiritikoãtaã. Ari, iuara hïpïkako.

⁶ —Kiripa ipi ipi ãti pakini kotipiriki karone? Poiãonoka txineiro, ota ipinoka. Iuaritika Teoso ! imaxinïkaretari ãtika kotipiriki. ⁷ Kipakinipa piãko pikiiã auakari aua? ! Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inïkakai, ininiãkara ! hïpïkarauatape. Kotipiriki ïki poião, iuaritika Teoso tiretari kotipiriki. Kaiãopokori kotipiriki auiniã, iuaritika hïte ïki apiata, ininiã Teoso tiretapitikai hïte —itxa Xesosi.

Xesosi Nakitiakori

(Mateo 10.32-33; 12.31-32; 10.19-20)

⁸ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai. Kãkiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hïtari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako. ⁹ Kãkiti ikinimanemoni: “Xesosi nakiti ! nitxaua nota,” inakari, iua atokokana nota hïtari iaxitikiri txako Teoso nitiriakorimoni: “Kona nota nakitini iua,” nitxako.

¹⁰ —Kãkiti misãkirepiretiniãno nota hïtari iaxitikiri, eereka amanainiãri Teoso ikara imaerekani imakatzakini, ininiã Teoso makatzakapitikari. Kãkiti misãkirepiretiniãri Erekar Matamatakoti, ! kimakatzakikori ikara maerekati ikamakiti.

¹¹ —Hanikikosaaki aiko Xoteo apotiitiniãtaãua hãpoïtkoã, hanikikosaaki auïtetxiakorimoni hãpoïtkoã, mitxi ! hïxinikapiri hïte apoïtakani hãpakapiretini. Maerekaxiniretinoka ! hïtxape. ¹² Iuasaaki ninoa apoïtakasaakii, Erekar Matamatakoti sãpiretaiko hïte hãpakapiretini ïkapani —itxa Xesosi sãkire.

Kiki Katxineiroteri Mïikiteti

¹³ Kiki kãkitipokoni sauaki misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, pipaniãtari nitari sikinino nota ipixini aïrini tii ipïkasaaki itakanapakiti —itxa.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Naõkimanere, kona nota parĩkani pirini tii nixanakini — itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiã Xesosi misãkiretana ikinimane:

—Erepaniko. !Erekari tiitxi iteene pinirekini. Kapotxinani !hĩtxape. Itomaneri tiitxi !itxĩkitakai okanani pauini —itxa Xesosi.

¹⁶ Ininiã Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko:

—Kiki katxineiroteri aua kiki mitari. Itakare peerekari, kaiãopokori. ¹⁷ Ixinikaxitita ãkixinireẽ: “Nãpa ninĩkatarini kienena? Nikienna nĩkatikoãtaã xapitikiri. !Apakata itomaneri kienena iƙapani. Kipa nikama? ¹⁸ Ari, nimarotari nikamakiti tũkane. Nõtikariƙo nikienna nĩkatikoãtaã. Iuaĩkana nikamari ãti mitari. Iuaã ikinika kienena, nitii apaka ninĩkata. ¹⁹ Eereka notaka nitxauako: ‘Peerekano nota. Kaiãopokori kienena. Kaiãopokori nitii. Apakatapitikako kaiãopokori anokanani iƙapani. Ininiã !niparĩkauataika. Ninipokotako, niãtako, nipox-okoniuatako nitxako,’” itxa iua kiki. ²⁰ Txamari Teoso misãkiretari iua: “Kiĩkitei pite. Uatxa ia iƙanõkati pipinako, ininiã kipa apakapitari ikinipoko pikienena, pitii apaka?” itxa Teoso.

²¹ —Ikara atoko itxa kãkiti tiitxinoka xinikakari, Teoso maxinikati —itxa Xesosi ikara sãkiretxiti ixipokini.

Teoso Nĩkatiniua Ate
(Mateo 6.25-34)

²² Ininiã Xesosi misãkiretari imoianariakori:

—Ininiãkara nota sãpiretai hĩte, maerekaxiniretinoka ! hĩtxape, hiniãkiti nire, mãkatxi hĩeretaãkiti nire. ²³ Nipokori, mãkatxi pakininoka kona txĩkitakari pauini ereka inini. Nipokori, mãkatxi pakini poiãoka. ²⁴ Hãtamatarari kotipiriki. Ninoa !itakarauata. !Amarina ikienena. !Ipotetarina ikienena. Iuaritika Teoso sikakienatana ninoa. Teoso nĩkatiniãri kotipiriki, inĩkatapitikai hĩte apaka. Hĩte iƙi apiata. ²⁵ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxĩkitakai apikomoni ãti oara pauini. ²⁶ Pimaerekaxinirene kona txĩkitakai axapitiki apikomoni pauini, ininiã kinirepa maerekaxiniretika pitxa?

²⁷ —Aãui pixinikako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamari imãka, iuaritika aãui peereri. Kitxakapirĩka auĩtetxi Saromão inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiãori imãka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aãui. ²⁸ Aãui !okanani aua. Uatxa aua. Katana iƙatikata iotikaãka. Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkakai hĩte. Ikamamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. Ikara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa. ²⁹ Ininiãkara maerekaxiniretinoka ! hĩtxape. !Hĩxinikanãtapiri nipokori mauakanisaaki, iãriã mauakanisaaki. ³⁰ Kãkiti Teoso sãkire

mauiākani ikiniōtika maerekaxiniretinoka itxana imākana ix-inikinina xika, inipokore ixinikinina xika. Hīri imarotari himāka hinirekini, hīkiena hinirekini. ³¹ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauīte ininiāua. Iua nireēkiti pikamako, ininiā, himāka, hīkiena apaka Teoso sikaiko hīte —itxa Xesosi sākire.

Hīparīka Īki Nīkatiko
(Mateo 6.19-21)

³² —Ininiā hīte ninakitiakori ! hīpīkarauatape, kotxi hīri apokaerekatari isikini ikinipoko erekari iua auītetxi ininiātaūakiri. ³³ Ikinika hītii hīvētxitako. Txineiro hīsikako matxineirotenimoni. Ikara atoko hīkaminiā, hīparīka ĩki auapitika Teoso tixine. Iuaā hīparīka ĩki !ixipoka. Kīītiriri ! ĩtirīkari. Kīīriki linikari. Iuaā hinīkatariko hīparīka ĩki. ³⁴ Erekari hīparīka ĩki Teoso tixine auiniā, ininiākara iuaā pixinikapika. Iuaā pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekarini

³⁵ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Himerekako, kamāka hītxako. Tirikapi hīopotokakako. Iposope hītxako nīparīka hīkamini ĩkapani. ³⁶ Nitiritxi ipatrāotena iātapakani atoko hītxako. Ipatrāotena sari ĩtanorouatakari kiiniritemoni. Initiriakori iātapari ikanapiriini. Apokasaaki, akiritakasaaki, pakoteri initiriakori matakakari itore ipatrāotena ĩroini ĩkapani. Ninoa nitiritxi atoko hītxako. ³⁷ Patrāo apokasaaki initiriakori merekapanika inakasaaki, iātapanātakasaakiri iua, ininiākara erekapitikari. Himarotatari patrāo kamakiti? Iua ieretakari imāka iparīkauatini ĩkapani. ĩpaniātana ninoa topākini. Eereka isikakienatana initiriakori. ³⁸ Erekapitikari ipatrāotena apokasaaki imirekiniāna. Atxiīti apanīkanōka apoka ipatrāotena. Atxiīti imaropirīkata apoka ipatrāotena, iuaritika iposope itxana, ininiā erekapitikari.

³⁹ —Hīxinikari ia. Kaapokori imarotaākamariko kīītiriri apokini, !auiritamariko iua aapoko ĩroini itii ĩtirīkini ĩkapani. ⁴⁰ Hītepekana, hīte apaka iposope hītxako, kotxi nota hītari iaxitikiri kanapiriāko. Iuasaaki, “!Apoka uatxa,” hinakasaaki, iua ōtipitika nota kanapiriā uai —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Mateo 24.45-51)

⁴¹ Petro misākiretari Xesosi:

—Apiananiri, ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko pisāpiretakiti, atenani poerekini ĩkapanikani? Ikinimane poerekini ĩkapanikani ikara pisāpireta? —itxa Petro Xesosimoni.

⁴² Ininiā Xesosi:

—Nitiritxi kimaroreri ipatrãote paniãtakiti kamakari ia atoko itxako. Iuara apanakini nitiritxi auïte itxaua. Iuara sikakienatana apanakini nitiritxi nipokotiko manapi.
⁴³ Nitiritxi ipatrãote paniãtakiti iaõka kamakari poxokoniuata ipatrãote apokasaaki, kotxi ipatrãote paniãtakiti iaõka ikama.
⁴⁴ Ipatrãote auiritariko iua ikinika itii, aapoko, ikikiote pakini inïkatini.

⁴⁵ —Txamari atxiïti ãti patrão nitiri ! inirekari ipatrãote paniãtakiti iaõka ikamini, ipatrãote auapokotini xika. Atxiïti inoropatari apanakini ipatrãote nitiriakori, apanakini ipatrãote niteroakoro apaka. Atxiïti inipokota, kapoãro iãta, ipoãta. ⁴⁶ Ipatrãote apoka initiri mimarotakanisaaki, ininiãkara initiri ! iposopanika ipatrãote apakapini. Ikara xika ipatrãote misiritari iua. Eereka iokanataro iua Teoso sãkire mauïãkani misiritikoãtaã.

⁴⁷ —Nitiritxi ipatrãote nireëkiti imarotakari makamakaniãri ipatrãote paniãtakiti iposope inini ïkapani, ixirokitataãkako aãpitsaã. ⁴⁸ Nitiritxi ipatrãote nireëkiti mimarotakati kaminiãri maerekati, ixirokitataãkako, txamari poiãonoka. Teoso sikari parïkatxi, imaroretxi pakini kãkitimoni. Kaiãopokori parïkatxi, kaiãopokori imaroretxi isikiniãri pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite iteene parïkauatini iua ïkapani. Apikomoni parïkatxi, apikomoni imaroretxi isikiniãri pitemoni, ininiã Teoso nirekari pite apiata piparïkauatini iua ïkapani —itxa Xesosi sãkire.

Neenamatzxi Xesosi Sãkire Auikiko Xika
(Mateo 10.34-36)

⁴⁹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Teoso misiritariko kãkiti imaerekani xika. Xamina tirinini atoko itxa kãkiti misiritiko. Ia itixi napoka ikara xamina tirinini nitxïkitakini ïkapani. Ninirekari ikara ni-parïka nixipokini. ⁵⁰ Nota atatsiirauatako. !Erekaxinireno. Ninirekakari natatsiirauatini katima xipokaka inini. ⁵¹ Kona neenamatzxi niotokakini ïkapanini napoka ïkorapokoriti. Nota sãkire auikiko xika neenamatzxi auapitikako. ⁵² Aapokotxi ãki auakani sïko. Atxiïti ipi ãti pakini naiatari ipi, atxiïti ipi naiatari ipi ãti pakini, nota sãkire auikiko xika. ⁵³ Irïtxiakori omanatana ninoã ãkiri nota sãkire auikiko xika. Ninoã ãkiri omanatana iriakori. Inorotxiakoro omanatana ninoã ãkero. Ninoã ãkero omanatana inoroakoro. Imakirotxiakoro omanatana otiiroakoro. Otiiroakoro omanatana oimakiroakoro nota sãkire auikiko xika —itxa Xesosi sãkire.

Iaxiti Imarotiko
(Mateo 16.1-4)

⁵⁴ Xesosi iuaïkana misãkiretari kãkiti:

—Atokatxi ereēkokinimoni ipiãkaãpotakasaaki, “Āparaãnapani,” hĩtxa. Ari, ikipapitikako. ⁵⁵ Ītima ikiitaã ĩkari apokasaaki ĩkorapokoriti, hĩte: “Kamoĩpani,” hĩtxa. Ari, kapatakapitikariko. ⁵⁶ Kamisirienererini hĩtxaua. Hātamatari iaxiti, itixi pakini, ininiã himarotapitikari āparaã, kamoĩ pakini. Kinirepa kona hātamatano nota? Kinirepa kona hĩkenakotari nisãkire Teoso kamaenetakiti himarotini ĩkapani? —itxa Xesosi sãkire.

Pimisiritiko Mereēkarimoni Pimasikani Īkapani
(Mateo 5.25-26)

⁵⁷ —Kinirepa hĩteka na xinikari atão inakari hĩkamini tikane? ⁵⁸ Maerekati pikamakasaaki, āti nirekari anikinii pimisiritiko mereēkarimoni. Iua anikinii apisapanika, pisãkirauata iuakata atão pikamini ĩkapani, ininiã iua ! anikaikai pimisiritiko mereēkarimoni. Pimamisãkiretakaniāri, iua anikaiko pimisiritiko mereēkarimoni. Eereka pimisiritiko mereēkari sikaiko sotatomoni. Eereka sotato takai kateia āki. ⁵⁹ Atão nisãpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pimiĩkitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

13

Himatakanapakaniāri Himaerekani, Hĩpinako

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki, kãkiti iuaã auakani sãpiretari iua Kariréia auakani okiko pirena. Ninoa Teoso misãkiretiko aikotiã auakasaaki, ninoa okari ipirana imaerekanina Teoso makatxakini ĩkapani. Ininiã iuasaaki Pirato sotatone apoka iuaã. Iuasaaki ninoa okana. ² Xesosi imarotari kãkiti ākixinire xiniãkiti. Ininiã ia atoko itxa:

—Hĩte uãkatari ninoa Kariréia auakani maerekani apiata. Ininiã, “Ikara atoko inapeēkana ninoani,” hĩtxa. ³ Konapitini. Nota sãpiretai hĩte, himaerekani himatakanapakanisaaki, hĩpinako ninoa atokokana hinaãkako —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi sãpiretana ninoa apanakini ipinini pirena:
—Xerosareē aua Siroee inakori aapokotxiti. Iua aapokotxi ĩtanori irika. Irikasaaki, tesoito kikiakorini ipĩpe. Hĩte uãkatana iuaã auakani apia maerekani itxauana? ⁵ Konapitini. Hĩtekanera himaerekani himatakanapakanisaaki, ninoa atokokanera hĩpina —itxa Xesosi.

Piko Mina Mariti Pirena

⁶ Ininiã Xesosi sãpiretari āti sãpirenatxi atão inakari oerekiko:
—Aua kiki. Initirikata isari ikikiote atini ĩkapani. Iuaãtaã aua amãtiiri piko inakori mina. Iuaã apokasaaki, maritoka otxa itakare. ⁷ Ininiã itxari: “Ipikanani ātikanani pakini ni-napiima. !Kariro. Ininiã erekari otokiko, kotxi kona oĩriuata. Ininiã kona erekari uai okaikotini, kotxi oxipokari takari

kiena kipatxi āki auakari,” itxari initiri. ⁸ Ininiā initiri: “Kona pitokapero. Nota oeretariko opatapi. Āti kipatxi erekari patari tikakata nitakapatapitaroko. ⁹ Ātikanani inakasaakiaua karipeka oniniā, ereē oāua. Erekari okaikotini. Omiriu- atakanisaaki, iusaaki erekapekari otokiko,” itxa initiri —itxa Xesosi.

Tomatiko Ōtisaaki Xesosi Makananitiniro Sito

¹⁰ Tomatiko ōtisaaki Xesosi auari aiko Xoteo apotiitiniātaāua. ¹¹ Iusaaki sito apoka. Tesoito anokananipeka ina amianaretakaro. Ia atoko otxa amianareta. Okomīkaāpota, kotxi maerekati matamatakoti amianari kamakari ĩroaĭtotaro. Kona oposota oōkitikaĭtotiniāua. ¹² Xesosi atamatakasaakiro, itxaro:

—Sito, erekapitikaiko uatxa —itxaro.

¹³ Ininiā itakari iuako onopini. Iusaakipeka oōkitikaĭtotaua. Ininiā iusaaki otxa:

—Peerekari Teoso. Erekari imakinika ikamakiti —otxa.

¹⁴ Iusaakipeka Xoteo apotiitiniātaāua aikotiā auakani auĭte naiataua, kotxi tomatiko ōtisaaki Xesosi makananitaro amianatakaro. Ininiā iua txitari kākiti:

—Auari seisi pakini ōti kākiti parĭkauatini ĩkapani. Ininiā ĩkora seisi ōti hina iua makananitinii ĩkapani. Kona hinape tomatiko ōti erekapeka hĭtxĭkitakiko ĩkapani —itxana.

¹⁵ Ininiā Xesosi txari iua:

—Hĭsākire atxĭiti erekari, txamari kona hĭkamari hĭsākire iaōka. Tomatiko ōtisaaki hĭte tĭretari hĭpiraakori, kotxi hanikari hĭpiraakori, kema auĭte iaāmoni āparaā iātinina ĩkapani. ¹⁶ Oia sito Apraāoni apika mekaniro otxaua. Satanasi kamaami-anaretaro oa tesoito anokananipeka. Iaōpe. Apakatapitika tomatiko ōtisaaki nitiretiniro oa, nimakananitiniro oa —itxa Xesosi.

¹⁷ Xesosi apakapapiretakasaakina, imokaiakariakori pētauata. Iusaaki apanakini iuaā auakani poxokoniua, kotxi imarotarina erekari Xesosi kamakiti.

Mostata Pirena

(Mateo 13.31-32; Marko 4.30-32)

¹⁸ Ininiā Xesosi pimaāna:

—Natokopa itxa Teoso auĭtetxi ininiāua? Kiātokopa itxa axinikiniri? ¹⁹ Teoso auĭtetxi ininiāua mostata iki atoko itxa. Kiki takaro mostata ikikioteē. Oa aneē. Mitape onakasaaki kotipiriki kamari ikoa okatiā. Ikara atoko itxa Teoso auĭtetxi ininiua —itxa Xesosi.

Merepanika poiāo kākiti auĭtetari Teoso. Eereka kaiāopokori kākiti auĭtetari iua. Txamari iusaaki Satanasi apoka ninoamoni kotipiriki apokini atokokana.

Pāo Tirekakari Pirena

(Mateo 13.33)

²⁰ Iuaĩkana Xesosi pimaãna:

—Natokopa itxa ĩkorapokoriti Teoso auĩtetxi ininiãua? ²¹ Ia atokokana itxa: Sito kosekari pão tirekakari pani. Okoketari axapiti pão tirekakari pani kaiãopokori triko panikata, ãparaãkata. Eereka ikinika ipe tirekaãpota otxa.

Axapitiri Ironakikoãtaã
(Mateo 7.13-14, 21-23)

²² Ikara inaka atoko Xesosi potorika Xerosareẽ sitatxiti isini ĩkapani. Isaãpotakasaaki, isãpiretari Teoso sãkire. Isãpiretari ãti sitatxitiã, ãti aapokotxitiã, ãti sitatxitiã, itxaãpota isãpiretiniri Teoso sãkire kãkitimoni. ²³ Oerekaruanãtakasaaki, kiki pimaãri:

—Niauĩte, poiãokani satako Teoso auiniãtaã?

²⁴ Ininiã Xesosi apakapapiretari:

—Teoso tixine ĩronakikoãtaã axapitiri. Hinirekariko iuaã hĩiroini. Kaiãopokori kãkiti nirekari ĩroinina. Txamari, ! iposotarina. ²⁵ Kaapokori totiniri aapoko tore atoko itxa. Itotakasaakiri, kãkiti iporikiti aritari itore: “Pimataakariko itore ate ĩkapani.” Iuasaaki iua kaapokori txako: “Kona nimarotai hĩte,” itxanako ninoamoni. ²⁶ Ininiã ninoa: “Ate nipokota pitekata. Sitatxi ate auiniãtaã pauakasaaki, pitekara oerekaua,” itxanako ninoa. ²⁷ Ininiã iuaĩkana itxako ninoamoni: “! Nimarotai hĩte. Namonipa hãua hĩte? Hĩsipiniikaua. Imakinika hĩkamakiti !erekari.”

²⁸ —Hãtamatakasaakina Apraão, Isaki, Xakoo, ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani pakini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, iuasaaki hĩtxiapatapitikako. Apanakini ĩroãpeka. Txama hĩtenoka kaikotape iporikiti himaerekani xika. ²⁹ Teoso auĩtetxi ininiãtaãua apokako kaiãopokori kãkiti, ikini itixiti ĩkani. Atokatxi pokĩkinimoni ĩkani, atokatxi ereẽkokinimoni ĩkani, atokatxi pokĩkini sanaremoni ĩkani, atokatxi pokĩkini kikomoni ĩkani pakini apokako Teoso kiiniritimoni. ³⁰ Merepitipanika Xoteoakori kenakotari Teoso sãkire, txamari !imaãkatari. Eereka Xoteo minakaniua kenakotari Teoso sãkire, ininiã auikarina. Ininiã Xoteo minakaniua apokako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua Xoteoakori apokini apisa —itxa Xesosi sãkire.

Xesosi Tiretari Xerosareẽ Auakani
(Mateo 23.37-39)

³¹ Ikarasaakipeka ãtikaka pariseoakori apoka. Itxarina Xesosi:

—Pisipiniikaua, kotxi Erotxi okaenetai —itxarina.

³² Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Hĩsa iuamoni. Hĩtxariko iua aripa kamisirienereri: “Nota omitikari maerekati matamatakoti, apaka amianatakani erekapeka nitxĩkitaka. Uatxa, katana pakini niparĩkauatako.

Ipi āti ōtisaaki nixipokariko niparīka ĩkorapokoriti.” Ikara atoko hītchariko iua. ³³ Ininiā uatxa niparīkauatako. Katana niparīkauatako. Ininiā katana eereka nisa Xerosareēmoni, kotxi ātiātaā Teoso sākire sāpiretakani okikoātaā !auari. Xerosareēnanira ninoa ipina. Ininiā nota sako iuaā.

³⁴ —Xerosareē auakanii, Xerosareē auakanii, hīte okapekana Teoso sākire sāpiretakani. Kai soroā hīkiporonakana ninoa hītemoni Teoso ĩokanatakini. Kaiāokatanii ninirekamari ninīkatini, patari oimiakori omīkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hīte. Txamari !hāuiritano nota nīkatini. ³⁵ Ikara atoko inakari xika haāpoko asikaākako. Teoso !auaika hītekata. Nisāpiretai. Ia ōti hātamatano, eereka !hātamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Apiananiri posotiireē ĩkarimoni,” hinakasaaki, iusaakinanirako hātamatanoko nota —itxa Xesosi.

14

Xesosi Erekepeka Txīkitakari Amianatakari

¹ Tomatiko ōtisaaki Xesosi sari pariseoakori auītemoni, iuakata inipokotini ĩkapani. Iuaā auakani mixinitari iua apoītinirina ĩkapani. ² Iusaakipeka apoka kiki amianatakari. Ikanoke, itapike, imakinika ananaītota. Iua apoka Xesosi-moni. ³ Ininiā Xesosi pimaāna Moisesini sākire oerekakani, pariseoakori pakini. Ipimaāna:

—Erekari atxiīti tomatiko ōtisaaki amianatakari erekepeka nitxīkitakini? —itxa Xesosi.

⁴ Ininiā ninoa tsorīkaānāta. !Apakapapiretarina. Ininiā iusaaki Xesosi erekepeka txīkitakari iua amianatakari.

—Pisipeka paapokomoni —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ipimaāna pariseoakori:

—Hīpira kema auīte, hīpira poho apaka aariko āki irikiniā tomatiko ōtisaaki, iusaaki himakatzakatarari? Ari, himakatzakapitikari hīpira tomatiko ōtisaaki. Ininiā kinirepa kona hinirekatari erekari nikamini tomatiko ōtisaaki? —itxa Xesosi.

⁶ Txamari kona ninoa apakapapiretari, kotxi atāo Xesosi sākire.

Kiiniri Kamakari Pirena

⁷ Iusaaki Xesosi itikana kākiti. Apanakini mereēri kākiti apiatakari takote iitopākini. Ininiā isāpiretari ia sāpirenatxi atāo inakari oerekiko.

⁸ Kākiti ĩtaniriuatini kiiniriti pirena isāpireta:

—Kiiniriā hīsikasaaki, kona himereēpiri kākiti apiatakari topākiniātaā hīitopākini, kotxi atxiīti eereka kemaītxitakori apiatakari apoka. ⁹ Ininiā iua apiatakari apokasaaki, kaki-iniriteri txaike pite: “Ikiraā piitopāka. Ia kiki topāka nota

takote.” Iuasaaki pipētauata. Ininiã pitakanapari iuaã. Ma-
parapeka apanakinikata topãka pitxa. ¹⁰ Kiiniriã h̄sikasaaki,
apanakinikata h̄itopãka. Ikara atoko ininiã, kakiiniriteri
akiritai: “Nitari uaimoni pina. Piitopãka uai. Uaira erekari.”
Ikara atoko pininiã, apanakini iuaã auakani imarotariko pite
apiatakari pininiãua. ¹¹ Ātikaka kākiti txari: “Nota apiari
nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Poiãori itxaua.” Ātipekana
txari: “Nota poiãori nitxaua.” Txamari Teoso txariko: “Iua
apiari itxaua.”

¹² Xesosi txari ikemaĩtxitakiri:

—Kiiniri pikamakasaaki, kona pikemaĩtxitapiri pinirimane,
pitariakori, paõkimaneri, paapoko takote auakani, katx-
ineiroteni pakini, ninoa iuaĩkana kemaĩtxitinii pite ĩkapani.
Ininiã ikara atoko ninoa ĩkitxitai. ¹³ Apiaerekata kiiniri
pikamakasaaki, pikemaĩtxitari kākiti minakati mauakiniti,
mokirini, matĩpokotakati pakini. ¹⁴ Ikara atoko pininiã, Teoso
sikari erekari pitemoni, kotxi ninoa ĩposotari kiiniri ikamin-
ina, iuaritika kākiti erekarini iuaĩkana õkitikasaakiua, iuasaaki
Teoso ĩkitxitaiko pite —itxa Xesosi sãkire.

Kiiniri Mitari Pirena
(Mateo 22.1-14)

¹⁵ Ininiã āti Xesosikata nipokotakari kenakotari ikara Xe-
sosi sãkire. Ininiã iua txari:

—Teoso auĩtetxi ininiãtaãua sikani nipokotako iuaã. Ininiã
iuasaaki Teoso sikapoxokonitana —itxari.

¹⁶ Ininiã Xesosi apakapapireta. Ia atoko itxa:

—Kiki kiiniri kamakari kemaĩtxitari itomaneri kākiti.
¹⁷ Nipokori iposopeka inakasaaki, iokanatarari iniritiri
ikemaĩtxitakinimoni: “Masa kiinirimoni. Iposopekari
imakinika nipokori,” itxa.

¹⁸ —Txamari ikemaĩtxitakini kamari āti sãkiretxi kiinirimoni
imasakanina ĩkapani. Ininiã kemaĩtxitakori txari: “Nota amo-
tari itixi. Iua ninireka natini. Ininiã ! nuposotari nisini
kiiniriã,” itxa.

¹⁹ —Ininiã āti: “Nota amotari tesi kema auĩte parĩkauatakani.
Ininiã nota sari ninoamoni. Ninireka nimarotiniri ninoa
parĩka. Pauiritano nisini ninoamoni,” itxa.

²⁰ —Ātipekana: “Nota ĩtanorouatape. Nĩtanoro auano nota.
Ininiã kona niposota nisini pikiiniritemoni,” itxa.

²¹ —Ininiã iniritiri kanapiriã iauĩtemoni. Ikinipoko
ikemaĩtxitakini sãkire isãpireta iuamoni. Ininiã iuasaaki iua
auĩtetxi naiataua. Ininiã ipaniãtari iniritiri: “Sitatxi auakari
kimaporitiã pisa. Katima pitxako. Piminana kākiti minakati
mauakini, matĩpokotakani, mokirini pakini pimina,” itxari.
²² Ininiã katimaritika ikamari ikinika auĩtetxi paniãtakiti.

“Nikamapekari ikinika pipaniātakiti, txamari auapanika nipokori. Apakatapanika kākiti nikini ikapani,” itxa.

²³ —Ininiã iuaĩkana, iua auĩtetxi paniātari sitatxi mapara õtako isini. “Iuaã pakiritana kākiti inini, naapoko kākiti xãpokini ikapani. ²⁴ Atãopitikara nitxai: ‘Mitxi nikemaĩtxitakini linikapaniri nikiena,’ ” itxa.

Xesosi Moianari Pininiua
(Mateo 10.37-39)

²⁵ ãti õti itomaneri kākiti moianatari Xesosi. Ininiã ikirioka sãpireta itxana ia sãkiretxiti:

²⁶ —Nota kinirão moianataka hinakasaaki, apiata hĩtiretanoko nota. Merepanika hĩtiretanoko nota, eereka hĩtiretanako hĩri, hinoro, hĩtaniri, hĩtanoro, hĩtari, hĩtaro, hamarite pakini. Hĩteka apaka poião hĩtiretauako.

²⁷ Nota kinirão moianataka hinakasaaki, notakata hĩsa. Himamĩteenekakanisaakiri himisiritiko nota ikapani, ininiã ! apakata himoianatinino.

²⁸ —Hĩnrekiniãri aapokotxi mitari sitatxi auakari atoko hĩkamini, merepanika hĩxinikaroko txineiro aapokotxi kamiko karone. Atxiĩti ! apakata hĩtxineirote. Atxiĩti apakata. Ikara atoko hĩxinika merepanika. ²⁹ Ikara maxinikati merepanika !ixinikari, ininiã atxiĩti itakari itsota, ininiã eereka txineiro ! auaika, ininiã kona apakata imakinika ikamini. Ininiã apanakini napetari iua. ³⁰ Ininiã ninoa txari: “Hãtamatariko ikamakiti. Iua kiki potorikamari ikora aapoko, txamari ! iposotari imakinika ikamini.” Ikara atoko itxanako. Ininiã pikamakiti apisapanika iteene hĩxinikariko.

³¹ Ininiã eereka Xesosi sãpiretari ãti sãkiretxi:

—Auĩtetxi auari tesi mio sotato. Iua nirekari neenamtxi ikamini ãti auĩtetxikata. Txamari ãti auĩtetxi auari vĩtxi mio sotato. Iua tesi mio sotato auakiti merepanika xinikari, atxiĩti iposota ineenamauatini vĩtxi mio sotatokata? Atxiĩti auĩtetxi vĩtxi mio sotato auakiti xipokari iua? Ininiã apisapanika ixinikari. ³² Imaposotakaniãri, vĩtxi mio sotato õtakopanika auakasaaki, iua auĩtetxi tesi mio auakiti iokanapireta ãti auĩtetximoni isãkirauatinina ikapani, neenamtxi xipokini ikapani.

³³ —Erekari iua auĩtetxi neenamtxi takanapakari atoko hinini. Ininiã merepanika hãkixinireẽ hĩxinikariko: “Nota nirekatari nimoianatiniri Xesosi, kotxi pasãpaniri?” hĩtxa. Atão hĩnrekiniãri himoianatinino, ininiã imakinika hĩtakanapako notakata hĩsini ikapani. Himanirekakaniãri hĩtakanapiniri imakinika, ininiã ! apakata himoianatinino. Ininiã hĩxinikariko merepanika —itxa Xesosi.

Iõkira Matxoato Pirena
(Mateo 5.13; Marko 9.50)

³⁴ —Iőkira peerekaro. Omatxoaniã, !otxaika. Aua kãkiti iőkira potxoaro atoko inakani, ininiã erekapitikana ninoa. Apanakini kãkiti iőkira matxoato atoko itxana. !Kakamarena ninoa. ³⁵ Iőkira matxoato ininiã, !apakata takari sikakienatiko ïkapani. !Apakata hïkokekiniri kipatxikata, pirãtxi tikakata takari sikakienatiko ïkapani. Kona erekaro. Maparamoni oökapeëkaika. Ikara atoko itxa apanakini, kotxi ninoa !kaka-marena.

—Kakenakokii hïte, ininiã hïkenakotariko ia nisãkire.

15

Soti Auïte Ereëkokakari
(Mateo 18.10-14)

¹ Æti õti auïtetxiakori txineirote apakapakani, apanakini maerekati kamakani apaka apotiitaua Xesosi sãkire ïkenakotinina ïkapani. Ninoa kaiãopoko. ² Iuasaaki pariseoakori, kaiõkatsopareriakori pakini misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Iua apakapari maerekani. Maerekanikata inipokota — itxana.

³ Ikara isãkirena xika Xesosi sãpiretari ipi, ãti pakini sãpirenatxi atão inakari oerekiko. ⁴ Ia atoko itxa Xesosi:

—Atxiïti pite aua seï soti auïte. Æti pïpinanakiniã, kipa pikama? Pitakanapari apanakini mapara inipokotiniãtaã apanakini nïkatini ïkapani. Ininiã eereka pisari pïpinanakakari pinitini ïkapani. ⁵ Papokasaakiri iua pïpinanakakari, pipoxokoniuaata. Piporikiãpotari pipira paapokomoni. ⁶ Papokaãka atoko pakiritana paõkimaneriakori, apanakini kãkiti pakini. Pitxana ninoa: “Hïpoxokoniuaatako notakata, kotxi napokapekari nipira pïpinanakakari,” itxa soti auïte pitikiri.

⁷ —Nisãpiretai hïte, ãtika maerekati kamakari takanapakasaakiri imaerekani, iaxiti Teoso auiniãtaã auakani poxokoniuatapitikako. Atxiïti novëta novi kãkiti iuikakaniua txari: “Peerekaua ate. !Akamari maerekati,” itxana. Txama kona atão isãkirena. Ninoa sãkire kona kamari iaxitikini poxokoniuatini —itxa Xesosi.

Ota Pirata Kamakoro Ereëkokakaro

⁸ Apikomoni Xesosi txari:

—Sito aua tesi ota pirata kamakoro. Pakaronero. Æto ereëkokiniã, ininiã onitakasaakiro oiopotokakari tirikapi. Oiatiiãkaãpotari oaãpoko ota onitaãpotini ïkapani. ⁹ Oa apokasaakiro, apanakini oãkiritari: “Hïpoxokonauatako notakata. Napokapekaro ota ereëkokakaro,” otxa.

¹⁰ —Kãkiti poxokoniuaata ota pirata kamakoro apokikosaaki. Nisãpiretai, iaxiti Teoso nitiriakori apiapoxokoniuaata, ãti

maerekati kamakari imaerekani itakanapakasaaki —itxa Xesosi.

Imi Ereēkokakari Pirena

¹¹ Apikomoni Xesosi txari:

—Aua kiki. Ipi imiakori. ¹² Maneri takari amanaāri iri. Itxari: “Ninirekari pitakanapakito pipīkasaaki pisikini notamoni uatxa,” itxa. Ininiā iri xanakari inakiti imiakorimoni. ¹³ Eereka mapaōti inaka atoko, iua ātokori apotiitari iri sikakiti. Ininiā eereka isipeka. Ōtakoxiti āti tixini isa. Iuaā maerekati ikama. Iuaā xipoka itxari iri sikiniri.

¹⁴ —Ikinika ixipoka iuaā. Iuasaaki āparaā !ikipa. Natxipokoni auari. Nipokori !auari. Ininiā iuasaaki iua minakati !auari. Imakinika xipope. ¹⁵ Ininiā iuaxiti auakarimoni isa, parīkatxi amanaini īkapani. Ininiā ipatrāote paniātari irariakori isikakienatini. ¹⁶ Irariakori isikakienatakasaaki, natxinoka itxa. Iuasaaki iua nirekari irariakori kiena inikini, kotxi iua sikakienatakari !auari.

¹⁷ —Iuasaakiika ixinikari iri aapoko: “Niri nitiriakori aua nipokori. Nipokori itetakori auapitika. Uai natxinoka txapeno nota. ¹⁸ Nikanapiriāko niri aapokomoni. Nitxariko niri: ‘Maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. ¹⁹ Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano. Pitxīkitakano pinitiri nininiua.’ Ikara atoko nitxariko niri,” itxa. ²⁰ Ininiā iua aiamata, kanapiriā itxa iri aapokomoni. Iuasaaki iri iātapanātari iua ikiniōtika.

—Ininiā iua apokaāpotakasaaki, ōtakopanika, iri atapari iua. Ininiā iri miteēkata iuamoni. Ininiā iteene ipoxokoniua. ²¹ Iuasaaki imi txari iri: “Niri, maerekati nikamapeka Teosomoni, pitemoni apaka. Kona pamarite na pitxaikanoko, kotxi !erekano.”

²² —Iuasaakipeka iri akiritari initiriakori: “Katima hītxako, mākatxi ereri himinini. Aneo ereri hītakako iuakokimoni. Ikiti mata hītakako ikitiā. ²³ Kema auīte kiīri hōkako. Kiiniri makamako. Manipokota. Mapoxokoniua, ²⁴ kotxi ia namarite ipīkari atokopeka, uatxa iuaīkana ikanapiripeka. Mitxi pīpinanakakari atoko itxa, uatxa apokapeēkaika,” itxa.

—Ininiā iuasaaki ninoamoni ipoxokoniuatini apopeka.

²⁵ Ninoa kiiniritauatakasaaki, imi aneēkari tokoriā iparīkauanāta. Ikanapiriākasaaki aapokomoni, ikenakotari xikari, serēkatxi ene pakini. ²⁶ Ininiā akiritari iri nitiri: “Kiripa ikara?” itxari. ²⁷ Iri nitiri apakapapireta: “Pitari apoka. Ininiā piri paniātari kema auīte okiko, kotxi erekapanikari pitari. Kona monōkari apoka iuamoni. Erekarī ikanapiriini,” itxari.

²⁸ —Ininiā ikara ikenakotakasaaki, inaiataua. Kona nirekari ĩroini kiiniriā. Ininiā iri iuamoni sa itxa. Akiritari:

“Piïroã,” itxari. ²⁹ Ininiã iua apakapapiretari: “Itori mitaãti niparïkauatinapekai. Txama kona nota sipikapiretari pisãkire. Iuaritika kona pisikano potxi ãkiri nimoianariakorikata kiiniri nikamini ïkapani. ³⁰ Iua pamarite xipokari pitxineirote. Sitokata isirïka. Txama ikanapiriãkasaaki, pokari kema auïte. Kiiniri pikama iua ïkapani.” Ikara atoko itxitari iri.

³¹ —Iri apakapapireta: “Namarite, ãtipirika pauapika no-takata. Ikinika nota nakiti pite nakiti txaua. ³² Erekapitikari kiiniri nikamini apoxokoniuatini ïkapani, kotxi pitari ipïkari atokopeka itxa. Uatxa auapanika. Pïpinanakakari uatxa apokapeka,” itxari.

16

Nitiritxi Kamisirienereri

¹ Xesosì sãpiretana imoianariakori:

—Kiki ito tiitxi aua. Iua nitiri nïkatari ikinika ipatrãote nakiti. Apanakini sãpiretari iua kiki, initiri iouanatiniri itx-ineirote. ² Ikara atoko ininiã, iua akiritari initiri: “Nike-nakopiretari pite misirienetinino nota. Ininiã piminari tiitxi piamotiitini tsopa. Ikara pisikasaakino, niokanatai pisini. Kona apikomoni piparïkauataika nota ïkapani,” itxa.

³ —Ininiã initiri ãkixinireë: “Kipa nikama uatxa, kotxi nipatrãote païtiki iokanatanano. !Kataparano nota, ininiã !ni-posotari atokatxi patapi niparïkauatini. Nipëtauata txineiro maxikatïka namanainiri kãkiti. ⁴ Uatxaika nimarotari nika-makiti tïkane. Ininiã niparïka xipokasaaki uai, kãkiti apaka-papanikano nota ninoa aapokoã,” itxa.

⁵ —Ininiã akiritana kãkiti ipatrãote maïkitxitakani. Ininiã ipimaãri ãti: “Kipakinipa !pïïkitxitapanika nipatrãotemoni?”

⁶ —“Seï kopiti iïtxi auakiti kona niïkitxitapanika,” itxari.

—Ininiã iua nitiritxi txari: “Pikosekari pimaïkitxitakiniti tsopa. Pitakari sïkoëta kopitinoka,” itxari.

⁷ —Ininiã ãti ipatrãote maïkitxitakari ipimaã: “Kipakinipa kona pïïkitxitapanika nipatrãote?”

—Iua apakapapiretari: “Seï atarokiri kotarina,” itxa.

—Itxari iua: “Pimaïkitxitakiniti tsopa pikoseka. Oitëta ko-tarinoka pitaka,” itxa. Ikara atoko ikama ninoa ïkapani, ininiã iparïka itakanapaka atoko, ninoa apakapari iua ninoa aapokoã.

⁸ —Ininiã iua patrãote ikara imarotakasaaki, itsorïkaãta: “Ari, ninitiri paimatireri. Maerekati ikama, iuaritika ikamakasaakiri, paimatireri iua,” itxa.

—Teoso sãkire mauïãkani imarotapitikari ixinikinirina parïkatxi katana ikamakitina. Atxiïti Teoso sãkire auïãkani !imarotari ixinikinirina parïkatxi katana ikamakitina.

⁹ Nisãpiretai hïte, ïkorapokoriti hãuakasaaki, hïxinikari ikara

nitiritxi. Hīsikari hītii, hītchineirote pakini Teoso parīka ĩkapani, Teoso mimarotakani atāo inakari imarotinina ĩkapani. Eereka atxiīti Teoso mimarotakani moianatai. Eereka ninoa apaka imarotari aīri iaxitikiri. Eereka āti ōti haōkitana ninoa iaxiti.

¹⁰ —Axapitiki parīkatxi atāo pikaminiā, ininiā kākiti auikariko piposotiniri parīkatxi apiatakari pikamini apaka. Axapitiki piītiriūata mitxi, ininiā eereka kaiāori piītiriūata. ¹¹ Txineiro uaimonipokoriti auakari himimarotakaniāri hinīkatini, ininiā kona hīposotari hinīkatiniri erekari Teoso sikakiti. ¹² Apanakini tii pimanīkatakaniā, ininiā kona kākiti sikai tiitxi pinakiti inini ĩkapani.

¹³ —! Apakata kākiti parīkauatini ipi iauītena ĩkapani, kotxi atxiīti āti omanata, āti itireta. Atxiīti āti apokaerekata, āti inorita. Iua atokokana kākiti kona posotari iparīkauatini tiitxi ikinipoko iamotini ĩkapani, Teoso ĩkapani iparīkauatakasaaki. ! Apakata piauītetiniri Teoso, txineiro piauītetakasaaki —itxa Xesosi.

Teoso Sākire Maxipokakani

(Mateo 11.12-13; 5.31-32; Marko 10.11-12)

¹⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina, inapetarina Xesosi, kotxi ninoa iteene potxitaro txineiro. ¹⁵ Ininiā Xesosi sākiraūata ninoamoni:

—Hīte txa apanakinimoni: “Ate !ikeroka. Peerekaua ate,” hītxa hīsākire. Txama Teoso imarotari hākixinire. Kākiti uākatari erekari hīkamini, txama Teoso omanatari hīkamakiti.

¹⁶ —Kitxakapirīka kākiti auikari Teoso sākire Moisesimoni sikakori, Teoso sākire sāpiretakani sākire pakini. Xoāo kapatxisareri apoka. Iuasaaki Teoso iokanapirena erekari auītetxi ininiāua sāpiretaāka. Itomaneri iteene nirekari isini Teoso auītetxi ininiātaāua ĩroini.

¹⁷ —Teoso sākire !ixipoka. !Ixipoka axapiti. Auapika imakinika isākire. Itixi, iaxiti pakini xipokapitīkako, iuarītika Teoso sākire !ixipoka.

¹⁸ —Teoso sākire iōkatakori kitxakapirīkari auapanika uatxa. Ininiā ĩtanorotxi asikakari āto itakini ĩkapani inakari, maerekati ikama. Apaka sito takanapakoro takakari maerekatikanera ikama. Ikara Teoso sākire auapanika. Kona ixipoka ikara —itxa Xesosi.

Katiiri, Arásaro Pakini

¹⁹ Xesosi sākiraūatapanika. Ia atoko itxa:

—Aua kiki katiiri. Peereri imāka. Pōkamarari imāka. Api-aerekata imāka. Ikiniōtika peerekari ikiena. Imakinika iua auakiti peerekari. Iua aapoko ikiniōtika kiinirisaaki auakari atoko itxapika ikiena.

²⁰ —Āti kiki Arásaro inakori. Pamatinaniri. Minakati ! auinari iua. Iua sirīka katiiri aapoko patapi koa. Amianari

aua iuamoni. Ininiã iïto imakinika kakaro. ²¹ Kinirão nika inakasaaki, ixiti okakorinoka inika. Iuaã anãpa amerokari ikaro.

²² —Ikara atoko ininiã, eereka ipïpe. Ininiã eereka Teoso nitiriakori iaxitikini anikari iua Teoso auinimoni. Kitxakapirïka Apraão sari iuaã. Iuaã iua Arásaro aõkitari Apraão.

—Eereka iua katiiri apaka ipïpe. Ikataãka. Isari maerekani misiritikoãtaã. ²³ Iuaã maerekani misiritikoãtaã auakasaaki, õtakoxiti atamatari Apraão, Arásaro pakini. ²⁴ Ininiã akiritari Apraão: “Toti Apraão, piamonïkano. Pipaniãtariko Arásaro iãkiniri iuakoki iaã, tapikaka itxa ninamamoni. Ia xamina sikatsiitapitipono,” itxa.

²⁵ —Apraão apakapapireta: “Pixinikariko kãkitikata pauakasaaki, kaiãori pitii aua pitemoni. Arásaro auakasaaki, kona minakati auari iua. Arásaro auakasaaki, amianarinani, natxinani pakini auari. Uatxa iua poxokoniuanãtakasaaki, pite atatsiitari pimisiritiko. ²⁶ Patamata ereë sauana auïte. Kona ate posotari hïtemoni asini. Hïte apaka kona posota uaimoni hãpokini,” itxa Apraão.

²⁷ —Iuaïkana katiiri: “Toti, pikenakotano. Pipaniãtariko Arásaro niri aapokomoni isini. ²⁸ Iuaã aua sïko nitiriakori maneripanika inakanuia. Isãpiretanako: ‘Kona erekari uai. Erekari ia misirikaretxi auiniãtaã imïkanina. Ininiã uatxa ikamarinako Teoso sãkire paniãtakiti,’” itxa katiiri.

²⁹ —Ininiã Apraão: “Ninoamoni auape Teoso sãkire, Moisesini sãpiretakiti, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti apaka. Ininiã pitariakori posotari ikenakotinirina ninoa sãkire,” itxa Apraão.

³⁰ —Ininiã katiiri txari: “Toti Apraão, ikara atokonani ! apakata. Ipïkari kanapiriiniã ninoamoni, iusaakiikarako itakanaparina imaerekanina.”

³¹ —Ininiã Apraão: “Pitariakori ! auikari Moisesini sãkire, apanakini Teoso sãkire sãpiretakani sãkire pakini. Ipïkari kanapiriiniã ninoamoni, iuaritika ninoa ! auikari Teoso sãkire. Ikara atoko ininiã, kona nipaniãtari Arásaro isini ninoamoni,” itxa Apraão.

Ikara atoko itxa Xesosi sãpiretakiti.

17

Maerekati Oerekakari
(Mateo 18.6-7, 21-35; Marko 9.42)

¹ Xesosi txari imoianariakorimoni:

—Aua maerekati oerekakani. Ninoa kãkiti kamari maerekati. Ikara atoko inakani apokapitikako. Ninoa xika kãkiti kamari maerekati. Maerekati oerekakari misiritaãkapitikako. ² Teoso omanatari kãkiti maerekati oerekakani. Kãkiti txïkitakiniãri amarini nota sãkire auïãkari

maerekati ikamini ! apakata. Erekariko iua kãkiti maerekati oerekakari kai mitariã iaxirikanokitaãkamako, ipoa apanĩkakiã okaãkamako ipinini ĩkapani. ³ Erepaniko. ! Pikamapiriko maerekati. Pitari Xesosi sãkire auĩkari kaminiãri maerekati pitemoni, põtãkikariko, imaerekani itakanapini ĩkapani. Itakanapiniãri, !pixinikapinikari ikara maerekati ikamakiti. ⁴ Atxiĩti ãti õti iua kamari maerekati pitemoni. Eereka iua pitemoni apoka. “!Erekari nikamakiti pitemoni. Pimaxinĩkaretariko maerekati nikamakiti. ! Nikamaikari,” itxa. Ininiã ĩkora õti iuaĩkana maerekati ikama pitemoni. Iuaĩkana amanaãi imaerekani pimaxinĩkaretini tĩkane. Atxiĩti ĩkora õti setxikata ikara atoko ikama pitemoni, ininiã pimaxinĩkaretariko ikinika maerekati ikamakiti –itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Auikiko

⁵ Xesosi iokanatakini txari Xesosi:

–Pitxĩkitakaua ate apikomoni aãuikiniri Teoso sãkire – itxana.

⁶ Ininiã Xesosi txana:

–Mostata iki axapitiki. Mostata iki atokokana nisãkire poião hãuikiniã, iuaritika hĩposotapitikari hĩpaniãtiniri ia uasini aamina: “Pikotsakatika pimaporokauako. Ipoamoni pitakauako.” Ininiã ikamapitikariko pisãkire iaõka –itxa Xesosi.

Nitiritxi Parĩka Pirena

⁷ Xesosi txari:

–Pinitiri tokoriã parĩkauatakari, pipiraakori inĩkatakari, apokasaaki paapoko, kona pitxa: “Pinipokota, pitomata.” Kona ikaraatoko pitxa. ⁸ Pitxari: “Auapanika parĩkatxi. Nipokori pikaminano. Xipoka atoko pisikakienatano. Piãtapari nota nipokotini, ininiã eereka pite nipokota.” Ikara atoko pitxa pinitiriakorimoni. ⁹ Pipaniãtakitinanira ikama, ininiã kona pitxa: “Erekapitikari piparĩka,” kotxi pipaniãtakitinani ikama.

¹⁰ –Ininiã iua atokokanera itxa ikinipoko Teoso paniãtakiti pikamakasaaki. Kona apakata: “Erekapitikano nota,” pinini. Ia atoko atão pinini: “Nitiritxinani nitxaua. Poiãori nitxaua, kotxi niauĩte paniãtakitinani nikama.”

Xesosi Makananitinina Paiaka Matatakani

¹¹ Xerosareẽmoni Xesosi sikasaaki, inapari Samaria tõpa. Ipinimoni auari Karirẽia tõpa. ¹² ãti aapokotxi apokaãpotakasaaki, aõkitana tesi kikiakori amianatakani paiaka matatakani. ¹³ Ikira atoko akiritarina:

–Xesosi, koerekareri, piamonĩkaua ate –itxana.

¹⁴ Xesosi atamatakasaakina, ipaniātana ninoa Moisesini paniātakiti iaōka ikaminina, sasetotximoni isinina, iitona oerekinina iġapani.

—Sasetotximoni hīsako. Hōerekariko hiito iuamoni —itxa Xesosi.

Iuamoni isaāpotakasaakina, ikinipoko ninoa erekapeka itxana. ¹⁵ Ninoa amianatakani erekapeka, txamari ātinani kanapiriā Xesosimoni. Itapararitika akirita:

—Peerekari Teoso —itxa iua paiaka matatakari.

¹⁶ Ininiā ikapotoreēkaua Xesosi apisatoō.

—Notamoni pikamakiti peerekari —itxa.

Samaria tōpakiri iua kiki. ¹⁷ Ininiā Xesosi txari:

—Nota makananitana tesi kikiakori. Ītapari apanakini? Auapanika novi kikiakori nimakananitakini. ¹⁸ Ia kiki Samariakiri. Ianokara kanapiriā, “Peerekari Teoso,” inini iġapani. Ninoa Xoteo iua atoko litxana —itxa Xesosi sākire.

¹⁹ Ininiā itxari iua Samariakiri:

—Pōkitikauako. Pisako. Pite auikari nisākire, ininiākara erekapekai —itxa Xesosi.

Kanatokopa Itxa Teoso Auġtetxi Ininiātaāua?

(Mateo 24.23-28, 35-44)

²⁰ Āti ōti pariseoakori pimaāri Xesosi:

—Kirisaaġipa Teoso ikinimane auġte inini ōti apokatako? —itxana.

Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Teoso auġtetxi inakasaakia, kākiti ! atamatari iua apokini. Teoso kākiti auġte inakasaaki, iua kākiti ākixinireē apoka. ²¹ Iuasaaki kākiti !akiritari: “Uaġkarari Teoso auġtetxi ininiātaāua. Ikiraārari Teoso auġtetxi ininiātaāua.” Ikara atoko litxana, kotxi hixinire ākirari Teoso auġtetxi ininiātaāua —itxa Xesosi.

²² Ininiā itxa imoianariakorimoni:

—Apokako āti ōti nota hītari iaxitikiri iteene kinirāo hātamatini. Txamari !hātamatano. ²³ Apanakini sāpiretaiko hġte: “Ikiraārari iua.” Āti sāpiretari: “Uaġkarari iua.” Iuasaaki kona himaākatapiri ikara atoko inakari sākiretxiti. !Hāuġkapiri ikara atoko inakari. ²⁴ Hītari iaxitikiri kanapiriākasaaki, mēkokari ātiātaā potorikini, ātiātaā apokini, iua atokokana nikanapiriini. Katimaritika napokako. Mēkokari atoko nitxako napokini. Iuasaakiika ikinimane kākiti atamatano. ²⁵ Nikanapiriini apisapanika, nota hītari iaxitikiri iteene ninikoriāriko nimisiritiko, kotxi kākiti uatxa auakani kona nirekano. ²⁶ —Nota hītari iaxitikiri kanapiriākasaaki, Noee auakasaaki atokokana itxapaniko. ²⁷ Noee auakasaaki, ikinimane nipokota. Iāta. Ītanorouata. Ikara atoko itxapikana. Āti ōti Noee, inirimanekata maporo āki iġroāna. Eereka

imaiãtapakinitipanika ãparaã kipakata. Xãpoãkata. Ininiã xirataãtxi xipopena ikinimane. Ikara atokotxikana itxako nota kanapiriãkasaaki.

²⁸ —Aroo inakori auakasaaki atokokana itxako nota kanapiriãkasaaki. Iuasaaki ikinimane nipokota. Iãtana. Iamotiitana. Isikatiitana. Itakarauatana. Aapokona ikamana. ²⁹Sotoma sitatxiti Aroo potorikini õti, iuasaakipeka xamina ãparaã kipini atoko itxa ikatxakini. Xamina miniki katxaka. Ininiã ikinipoko iuaãtaã ariãkata.

³⁰ —Iuasaaki kãkiti !imarotari xamina katxakini õti. Iua atokokana kãkiti !imarotari nota hĩtari iaxitikiri apokini õti.

³¹ Napokini õti haãpoko mapara hãuiniã, kona hĩkanapiripe haãpokomoni hĩtii hãpini ikapani. Tokoriã hãuiniã, kona ! hĩkanapiripe haãpokomoni. ! Apakata hĩkanapiriini iuaã.

³² Hĩxinikaroko Aroo ãtanoro. Kona oa atoko hĩtxape, kotxi oa ipina, kotxi !onirekari otakanapiniri sitatxi maerekani auiniãtaã.

³³ —Pite ãtipirika kaminiãri piteka nireẽkitinoka, ininiã pinireẽkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireẽkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata.

³⁴ —Nikanapiriãkasaaki, ia atoko itxako. Nikanapiriini ãkanõkati atxiĩti ipi kãkiti imakanãta imakiniãtaãna. Iuasaaki Teoso sãkire auiãkari sari notakata. Teoso sãkire mauĩkati kaikota.

³⁵ —Iuasaakiko atxiĩti ipi sito kamanãtari atarokiri. Teoso sãkire auiãkaro sari notakata. Teoso sãkire mauĩkato kaikota.

³⁶ —Iuasaakiko atxiĩti ipi kiki kiki parĩkauata. ãti sa notakata, ãti kaikota —itxa Xesosi.

³⁷ Ininiã imoianariakori pimaãri:

—Namoniparako? —itxana.

Ininiã iua apakapapiretana:

—Aãtamatakasaakiri maiori apotiitiniãtaãua, ikinimane imarotari ipĩkari iuaãtaã auini. Iua atokokana ikinimane atamatariko kãkiti apotiitiniua notakata nikanapiriãkasaaki —itxa Xesosi.

18

Sito, Kãkiti Misiritiko Mereẽkari Pakini

¹ Xesosi misãkiretari imoianariakori ãti sãpirenatxi atão inakari oerekiko, Teoso misãkiretiko pirena. Ikara inakari oerekari kãkiti ãtipirika imisãkiretiniri Teoso, Teoso misãkiretiko imatakanapakani ikapani. ² Xesosi sãpiretari ia sãkiretxiti:

—Sitatxi auari kãkiti misiritiko mereẽkari. Iua kona paxitari Teoso. Kona ipaxitari kãkiti apaka. ³ Iuaã sito apaka aua. Õtaniri ipĩpe. Tikinitakoro otxaua. Oa nirekari iua

atão ikamini oa misiritakarimoni. Txamari iua kākiti misiritiko mereēkari !ipotxitari omokaiakari pirena ikenakotini. Osāpiretapikari iuamoni: “Pikenakotariko nisākire. Pika-mariko atão nota misiritakarimoni. !Nimīteeneikaikari nota misiritakari apikomoni misiritinino,” otxa.

⁴ —Isāpakapekari ātipirika osākire ikenakotini. Ininiā eereka ixinikari: “Atāopitikara, kona nota paxitari Teoso, kākiti pakini. Iuaritika nikamariko onirekakiti, kotxi ⁵ ātipirika oa tikinitakoro amanaānātano, ininiā nikamaākaretxitaro. Ininiā nikamariko onirekakiti, kotxi nisāpakapekaro osākire. Ātipirika ikara atoko otxanātapikano. !Nimīteeneikaikari,” itxa kākiti misiritiko mereēkari.

⁶ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Ikara kākiti misiritiko mereēkari kona erekari, iuaritika ikamari osākire iaōka. ⁷ Teoso apiaerekata. Ininiā ikenakotapitikari imereēkini sākire pokamara, ĩkanōka. Ninoa amanaāri Teoso imoianatinina. Ininiā apiata Teoso kenakotari isākirena. Patimari Teoso kenakotiniri imereēkini amanaākiti. ⁸ Nisāpiretai, patimari Teoso misiritinina ninoa misiritakani. Ia nipimaāi. Nota hītari iaxitikiri iuaīkana nikanapiriākasaaki, atxiīti napokari nisākire auiākani ĩkorapokoriti? —itxa Xesosi.

Pariseo, Txineiro Apotiitakari Pakini

⁹ Iuikakaniua !apokaerekatari apanakini. Ninoamoni, ninoanokara kamari atão. Āti ōti Xesosi sāpiretari ia sāpirenatxi atão inakari oerekiko, kākiti ikara atoko inakanimoni atão imarotinina ĩkapani:

¹⁰ —Ipi kiki sari Teoso misākiretiko aikotimoni. Āti kiki pariseo itxaua. Āti kiki auītetxiakori txineirote apakapakari itxaua. Iteene iua misiritari kākiti, kotxi kākitimoni imakatzakaro apikomoni txineiro. Kona atão imakatzaka. Imisiritari kākiti. ¹¹ Iuaā pariseo tima Teoso imisākiretini ĩkapani. Txama iuaka imisākiretaua. Ia atoko itxa isākire: “Teoso, nota poxokopitikano, kotxi nota apanakini atoko kona nitxa. Kiītiriri ! nitxaua. Kākiti misiritakari kona nitxaua. Kona nota sirīka āti ĩtanorokata. Kona nota ia txineiro apakapakari atoko na nitxa. Konapitini. ¹² Ikini semanati, ipi ōti nitakanapari ninikini pite nimisākiretini ĩkapani. Txineiro nisikai. Tesi txineirota auiniāno, ātoka nisikai, ininiā pipaniātakiti iaōka nikama,” itxa iua pariseo.

¹³ —Iusaaki txineiro apakapakari ikira atoko itima. Kona ionakaāta iaxiti. Iaritari ĩtorota imaerekani oerekini ĩkapani, kotxi maerekati ikamapeka. Itxari Teosomoni: “Teoso, piamonīkano. Kona erekano nota, kotxi maerekati kamakarino nota,” itxa txineiro apakapakari.

¹⁴ Ininiā Xesosi txari:

—Atãopitikara nisãkire. Ikara inakari kiki Teoso kamaerekata. Isikasaaki iua aapokomoni, erekari itxapekaua. Iua pariseopekana, Teoso ! ikamaerekatari iua.

—Iuikakariua, poiãori itxauako. Poiãoripekana, apiatakari itxauako —itxa Xesosi.

Amarini Apokini Xesosimoni

(Mateo 19.13-15; Marko 10.13-16)

¹⁵ Āti õti kãkiti minari amarini Xesosimoni erekari ninoamoni itakini ĩkapani. Txamari Xesosi moianariakori atapakasaakiri kãkiti imiakori mĩkani, isipikapana.

—Hĩkanapiripeka. Hĩsipeka —itxana.

¹⁶ Txamari Xesosi txari imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. !Hĩsipikapapena amarini, kotxi nitiretapitikana ninoa. Nisãkire auĩãkani auikari nisãkire amarini auikini atoko. Kãkiti nisãkire amarini auikini atoko inakaninokara apoka Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

¹⁷ Amarini auikari iri sãkire. Ininiã hĩxinikariko ia: Amarini atoko himinakaniã, Teoso sãkire iteene himauikakaniã, ininiã Teoso auĩtetxi ininiãtaãua !hĩroã —itxa Xesosi.

Kiki Katiiri Pirena

(Mateo 19.16-30; Marko 10.17-31)

¹⁸ Xoteo auĩte pimaãri Xesosi:

—Koerekareri erekari, kiripa nikama Teosokata ãtipirika nauini ĩkapani? —itxa.

¹⁹ Xesosi txari iua:

—Kininiãpa “erekari,” pitxano? Kãkiti erekari !auari. Teosonanira erekari. ²⁰ Pite imarotapitikari Teoso paniãtakiti: “! Pisirĩkape ãti ĩtanorokata. ! Pokaniuatape. ! Pĩtiriuatape. Apanakini !pimisirienetape. Piri, pinoro pakini pipaxitako.” Ikara atoko pimarotapeka —itxa Xesosi sãkire.

²¹ Ininiã iua kiki apakapapiretari:

—Nota axapitipanika ninakasaaki, nikĩpitari ikara atoko inakari sãkiretxiti Teoso paniãtakiti —itxa.

²² Xesosi kenakotakasaakiri iua kiki sãkire, itxari:

—Auapanika ãtinoka pikamini tĩkane. Ikinika pitii pivẽtxitako, eereka oa txineiro piskanako minakati mauakinimoni. Eereka pisa notakata. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ikinipoko erekari auiniiko pite —itxa Xesosi sãkire.

²³ Iua kiki ikara ikenakotakasaaki, imatinaniuata, kotxi iua iteene katiiri itxaua. ²⁴ Xesosi atamatakasaakiri iua mataniuatini, itxari:

—Pamimari katxineiroteri auĩtetiniri Teoso. ²⁵ Atauako kamero napatari ãkorike sonakiã? Apia mimari kãkiti katxineiroterini auĩtetiniri Teoso —itxa Xesosi.

²⁶ Ikara inakari kenakotakani txari:

—Pamimari pisäkire. Ininiã kiripa apoka Teoso auiniãtaã?
—itxana.

²⁷ Ininiã Xesosi txana:

—Käkiti maposotakiniti Teoso posota ikamini —itxa Xesosi.

²⁸ Ininiã Petro txari:

—Ate takanapepekari ikinipoko pitekata asini ïkapani —itxa.

²⁹ Ininiã Xesosi txari:

—Atãopitikara, ininiã ia atoko nitxai hïte. Pauini pitakanapiniã, pïtanoro, pitariakori, piri, pinoro, pamariteakori pakini pitakanapiniã, Teoso auïtetxi ininiãua pirena pisãpiretini ïkapani, ³⁰ ininiã ïkorasaaki apiata erekari papakapa. Ininiã äti öti pipïkasaaki iaxiti papokasaaki, pauapininiika pitxako —itxa Xesosi.

Iuaïkana Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Mateo 20.17-19; Marko 10.32-34)

³¹ Äti öti Xesosi anikari imoianariakori ikira atoko, misäkireta itxana:

—Uatxa Xerosareëmoni asa. Kitxakapirïka Teoso säkire säpiretakani säpiretapekari nota hïtari iaxitikiri pirena. Ninoa säkire iökatsopatakitina païtiki apokapitikako, ³² kotxi nisikaãkako Xoteo minakonimoni. Ninapetaãkako. Nimisäkirepiretaãkako. Nikiisokaãkako. ³³ Niaritaãkako. Eereka nokaãkako. Ipi, äti pakini ötisaaki iuaïkana nökitikaua —itxa Xesosi.

³⁴ Xesosi moianariakori !imarotari isäkire. Ikara säkiretxi kipatakori atoko itxa. Ininiã kona ninoa imarotari isäkire.

Mösiãreti Xesosi Makananitini

(Mateo 20.29-34; Marko 10.46-52)

³⁵ Xesosi apokaãpota Xerikoo sitatxiti takote. Mösiãreti kimapori tiniãpo iitopãkanãta. Amanaãnãtaro txineiro.

³⁶ Ikenakotari käkiti kimaporiã napakani, ininiã:

—Kiripa ikara? —itxa.

³⁷ —Xesosi Nasaree sitatxitikiri, iuara napaãpota —itxana apanakini.

³⁸ Ininiã iua mösiãreti akirikata:

—Xesosi, Taviini apika mekanirii, piamonïkanoko —itxa.

³⁹ Ninoa ïkiikakani txitari iua:

—!Pakiripoatape —itxana.

Txama iteene iua akirikata iuaïkana:

—Taviini apika mekaniri, piamonïkano —itxari.

⁴⁰ Ininiã Xesosi iotoka. Amanaãna käkiti:

—Ere kiki himina notamoni —itxa Xesosi.

⁴¹ Xesosi takote apokasaaki, Xesosi pimaãri:

—Kipa pinireka nikaminii pitemoni?

—Kösiãrepeka ninini ninireka —itxari.

⁴² Ininiã Xesosi txari:

—Kösiãrepekai uatxa, kotxi pauikari nisäkire —itxa.

⁴³ Iuasaakipeka iua kiki kōsiãrepeka itxa. Ininiã iua saãpota Xesosi tikini. Teoso ereka inini pirena isãpireãpota. Ikinimane kãkiti itikasaakiri Xesosi kamakiti iuamoni.

—Peerekari Teoso —itxana.

19

Sakeo Pirena

¹ Xesosi Xerosareẽmoni isikasaaki, Xerikoo sitatxiti apanĩkaki inapaãpota. ² Iuaã aua kiki, Sakeo inakori. Iua katiiri. Iua kãkiti txineirote apotiitakari auĩtetxiakori ĩkapani. Apanakini txineiro apotiitakani auĩte itxaua. Iua misirienetari kãkiti. Imakatzakari txineiro auĩtetxiakori ĩkapani. Txamari apikomoni imakatzaka. Kona atão ikamakiti. !Erekari iua.

³ Xesosi apokasaaki Xerikoo, iua Sakeo nirekari Xesosi atamatini. !Apakata atamatiniri, kotxi paĩtiri iua. Itomaneri kãkiti Xesosi ĩtinikata auanãta. Ininiã !apakata mōtãnoti atamatiniri iua. ⁴ Ininiã imiteka Xesosi apisa, aaminaã kanĩka itxa. Xesosi iuaã napakasaaki, iposotari itikiniri. ⁵ Xesosi apoka iua aamina patapi. Ionakaãta itxa. Itxari:

—Sakeo pikatzaka, katima pitxa. Uatxa, paapokomoni nisako, nianapokotini ĩkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ininiã katxaka katimapeka itxa. Ipoxokoniritika iua apakapari Xesosi. ⁷ Ikinimane iuaã auakani misãkirepiretari Xesosi. Itxana:

—Xesosi sari maerekati kamakari aapokomoni. Kininiãpa iua sa iua aapokomoni? —itxana.

⁸ Ininiã iua aapoko apoãka atoko, Sakeo tima isãkirauatini ĩkapani. Ininiã itxari Xesosi:

—Ipixini ninakiti nisika matiinimoni. Nĩtirĩkakiti iuaĩkana nisikanako kãkiti. Txineiro nĩtirĩkiniã, ininiã iuaĩkana ipi ipi pakinikata nisikariko nimisiritakinimoni —itxa Sakeo.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Ia kiki Apraão apika mekaniri apaka. Uatxa imaerekani makatzakaãka, kotxi itakanapari maerekati ikamakiti.

¹⁰ Kãkiti itari iaxitikiri apoka ĩkorapokoriti kãkiti pĩpinanaãkani initini, imaerekani imakatzakini ĩkapani —itxa Xesosi.

Nitiritxi Erekari, Nitiritxi Maerekati Pakini

(Mateo 25.14-30)

¹¹ Eereka Xesosi sãpiretari ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Oerekari ia sãpirenatxi, kotxi Xerosareẽ ninoa apokaãpota. Kãkiti uãkatari paĩtiki Teoso ikinimane auĩte ininia. ¹² Ia atoko itxa:

—Kiki aiamatapeka õtakoxiti isini, auĩtetxi ininia ĩkapani. Iua nirekari isini, ininiã eereka inirekari ikanapiriini.

¹³ Ininiã isini apisapanika akiritari tesi initiriakori.

Isikanapana txineiro tesi ota oro kamakoro. Ātoka isikaãpotana initiriakori. Itxa: “Nota ātiātaā nauakasaaki, hiamotari tiitxi. Eereka pivētxitari apikomoni txineiro hāpakapini ĩkapani. Ikara atoko hītxako,” itxa.

14 —Isipeka atoko kākiti iuaã auakani !nirekari iua auītetxi ininiua, kotxi omanatarina. Ininiã ninoa iokanapireta iuamoni: “Ate !nirekai pite aãũte pininiua,” itxana ninoa.

15 —Iusaaki iua ātiātaā auītetxipeka itxaua. Ikanapiriākasaaki akiritana initiriakori, txineiro isikanapakini. Ininiã iua txana ninoa: “Hōerekano txineiro apikomoni hāpakapakito,” itxa. 16 Āti initiri apoka iuamoni. “Nipatrāote, pite sikanapano ātoka ota. Uatxa tesipeka ota aua notamoni,” itxa.

17 —Iusaaki auītetxi txari iua: “Pite kamakiti peerekari. Pite ninitiri erekari. Ātonoka ota nisikapekai, iuaritika piparīka peerekari. Uatxa tesi pakini sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxa.

18 —Ātipekana apoka auītetximoni: “Āti ota piskanapano nota. Uatxa sīkopeka ota aua notamoni,” itxa initiri.

19 —Ininiã auītetxi txari: “Erekapitikari. Ininiã sīko pakini sitatxiti auakani auĩte pitxauako,” itxari.

20 —Ātipekana apoka auītetximoni: “Oniã pinakito txineiro. Mākatxi mataã niapirikaro, poteta nitxaro pitxineirote. 21 Nota pīkai pite. Pataparaxinirei. Nimarotari pite amotari āti kamakiti. Piamotari pikiena āti kākiti kiena,” itxa.

22 —Ininiã iua auītetxi apakapapiretari: “Pite ninitiri maerekati pitxaua. Pite txano nota kiki kataparaxinireri nitxaua. Pimarotari niamotiniri āti kamakiti. Pimarotari niamotiniri āti kākiti kiena. 23 Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniāri piparīkauatini, kinirepa kona pisikataro nitxineirote pākomonī? Pisikaākamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriākasaaki,” itxa auītetxi.

24 —Ininiã iua paniātana iuaã auakani: “Himakatzakaroko nitxineirote iuamoni nisikakito. Hīsikaro tesi ota auakiti-moni,” itxa.

25 —“Auapeka tesi ota iuamoni,” itxarina.

26 —Ininiã auītetxi apakapapiretana: “Piparīkauatiniã, ininiã pinakiti itori aua, ininiã apikomoni papakapa. Pite iarinouatiniã, ininiã ikara xika pinakito poião. Āti ōti piarini xika ikara poiãori makatxakaãkako apaka. 27 Uatxa himinana notamoni nimokaiakariakori, kotxi ninoa !nirekano nota iauĩtena nininiua. Hōkana ninoa nota apisatoõ,” itxa auītetxi.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Xoão 12.12-19)

28 Ikara inaãka atoko, Xesosi sari imoianariakori apisa Xerosareẽmoni. 29 Xerosareẽmoni isikasaakina, apokaãpotana Petxipaxee, Petánia pakini aapokotxiti. Ninoa ipi aapokotxi Oriva inakori xirata takote. Iuaã auakasaaki, Xesosi iokanatanana ipi imoianariakori aapokotximoni.

30 —Ikira aapokotximoni hĩsa. Iuaã hãpokariko xomẽta ãkiri, iaxiriãkori. Iua xomẽta ãkiri kãkiti maĩtopãkakotipanika inakori. Hĩkoxiripatakariko iua. Himinari notamoni. 31 Ipitikiri akiritiniãi: “Kinirepa hĩte koxiripatakarini nĩpira?” inakasaakii, ia atoko hĩtxariko: “Apiananiri nirekari iua,” hĩtxako —itxana.

32 Iuaã apokasaakina, ikinika Xesosi sãkire iaõka auapeka. 33 Ninoa koxiripatakasaakiri xomẽta ãkiri, ipitikiri apoka.

—Kinirepa nĩpira hĩkoxirika? —itxa.

34 Ininiã ninoa:

—Apiananiri nirekari iua —itxana.

35 Ininiã anikarina xomẽta ãkiri Xesosimoni. Imoianariakori takari imãkana xomẽta nopini. Imoianatarina Xesosi xomẽta nopini iitopãkini ĩkapani.

36 Xesosi saãpotakasaaki Xerosareẽmoni, apanakini kãkiti matameẽkari imãkana kimaporiãpo Xesosi napini ĩkapani.

37 Ōtanoxiratarini Oriva inakori iokiriũtakasaaki, ninoa imakinika ipoxokoniritikana akiripoakatana, kotxi itikapekarina itori Teoso posotiire.

38 —Peerekari auĩtetxi, Apiananiri iokanatakiti kãkitimoni. Teoso takari erekari iuamoni. Ininiã Teoso !omanataikari kãkiti. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxanãtana ninoa iuasaaki.

39 Iuaã kãkiti itomaneri sauaki aua pariseoakori apaka. Ninoa txari Xesosi:

—Koerekareri, piotokakana pimoianariakori ikara isãkirena.

40 Ininiã Xesosi:

—Atão ninoa akiritakiti. Ininiã !nipinitana iotokakiniri. Nimauritakaniãna isãkirena nota Apiananiri nininiãua, ininiã Teoso txĩkitakari kai soro sãkirauatini ikara sãkire isãpiretini —itxa Xesosi.

Xesosi Txiapata Xerosareẽkini Itiretini

41 Ninoa apokaãpotakasaaki Xerosareẽ, Xesosi Xerosareẽ atamatakasaaki, iua txiapata, kotxi iuaã aua mirikiniti kãkiti isãkire mauikakani. 42 Ixinikasaakina Xerosareẽ auakani itxa:

—!Himarotari hĩkamakiti tĩkane hãuini ereka inini ĩkapani, neenamati mauakani ĩkapani. Ninirekari himarotini, txamari uatxa ikara himarotini kipataãka himimarotakaniri ĩkapani. 43 ãti õti himokaiakarini ãkitai hĩte. Ininiã kona kãkiti pokĩka sitatxi, kona ĩroã. Iuasaaki himitekini !auari.

Hākitapeēkaikako. ⁴⁴ Himokaiakarini xipokariko ia sitatxi. Ikinimaneko okaākako. Kai āti kai nopini auakari !ikaikotaika. Imakinika xipope. Iua atoko inakari auako, kotxi hīte ! apakapari Teoso hītemoni apokasaaki.

Pirātxi Vētxitakani Omitikiko
(Mateo 21.12-17; Marko 11.15-19; Xoão 2.13-22)

⁴⁵ Xesosi apokasaaki Xerosareē, isari Teoso misākiretiko aikotiā. Iuaā auari kākiti tiitxi vētxitakani, ininiā Xesosi omitikana. ⁴⁶ Xesosi txana ninoa:

—Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misākiretiko aikoti” akiritaākako, itxa. Txamari hīte txīkitakari ia aiko kiītiririni iomaātiniātaā ininiua —itxa Xesosi.

⁴⁷ Teoso misākiretiko aikoti āki ikiniōtika oerekarauata. Iuasaaki sasetotxi auīteakori, kaiōkatsopareriakori, kākiti auīteakori pakini kinirāo okaka txari Xesosi. ⁴⁸ Txamari itomaneri kākiti potxitari Xesosi oerekakiti sākiretxiti. Ininiā ninoa kaikotapika Xesosikata ikinika isākire imarotinina īkapani. Ikara xika !iposotarina okiniri iua iuasaaki.

20

Xesosi Paniātakari Moerekakoni
(Mateo 21.23-27; Marko 11.27-33)

¹ Xesosi Teoso iokanapirena erekari isāpiretakasaaki Teoso misākiretiko aikoti āki, iuasaaki sasetotxi auīteakori, kaiōkatsopareriakori, kākiti auīteakori pakini apoka. ² Ninoa pimaāri Xesosi:

—Pite omitikana tiitxi sikakani Teoso misākiretiko aikotiā auakani. Kipaniāpa pikamari īkora pikamakiti? Kipa paniātai? —itxana.

³ Ininiā Xesosi txana:

—Nota apaka pimarauatako hītemoni. Ātinoka nipimaāiko hīte. Ininiā hāpakapapiretano. ⁴ “Kipa paniātari Xoāoni ipatxisarauatini? Teosokani paniātari Xoāo? Kākitikani paniātari Xoāo?” —itxa Xesosi.

⁵ Eereka ninoakakarini isākirauatana:

—Kanatokopa atxa? “Teosora,” aniniā, ininiā ipaniātamaua eereka: “Kinirepa kona hāuikatari Xoāo sākire?” itxamaua ate. ⁶ “Kākitira paniātari Xoāo,” aniniā, ininiā kākiti kiporonakauako ate kai soroā, kotxi ninoamoni Xoāo Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Ininiā kanatokopa atxa? —itxakakauana.

⁷ Ininiā eereka ninoa apakapapiretari Xesosi:

—Kona ate imarotari —itxana.

⁸ Eereka Xesosi txana:

—Ininiā nota apaka kona nisāpiretai nipaniātakiri uāka —itxa Xesosi.

*Parĩkauatakani Maerekani**(Mateo 21.33-46; Marko 12.1-12)*

⁹ Eereka Xesosi sãpiretari kãkiti ia sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Ia atoko itxa:

—Aua kiki. Itakari amãtiiri ova inakoro. Ovanoka itaka ikikioteẽ. Eereka iĩkitxitana kãkiti itakare nĩkatakani. Eereka isari ãti tixini. Iuaã mapakanani ikaikota. ¹⁰ Oamiko manapi iokanatarari iniriti apakapiniri ipixini amãtiiri. Txamari amãtiiri nĩkatakani noropatari iua nitiri. Ininiã eereka iokanatarina iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹¹ Ininiã iuaĩkana ãti iniriti iokanata. Iuaĩkana ninoa noropatari iua iniriti. Imisiritarina. Eereka iokanatarari iua. Kona axapiti amãtiiri anika ipatrãotemoni. ¹² Iuaĩkana ãti iniriti iokanata ikikiotemoni. Iuaĩkana ikarotarina, iokanata itxarina. Kona anikari axapiti amãtiiri iuamoni. ¹³ Iua katakareri txari: “Kipa nikamaã? Ari, uatxa nimarotapekari. Namarite nitiretakiti niokanatako ninoamoni. Ninoa paxitapitikariko iua,” itxama.

¹⁴ —Amãtiiri nĩkatakani atapari amãtiiri takakari ãkiri apokaãpotini. Ininiã itxana: “Katakareri ãkiri ina. Katakareri ipĩkasaaki, iua ãkiri apakapari ikinika. Ininiã maõkari iua. Ininiã ikinika itakare aua atemoni,” itxana.

¹⁵ —Ininiã ninoa kosekaĩtotari katakareri ãkiri, mapara okaĩtota itxarina. Ininiã okapirina.

Ininiã Xesosi pimaãri kãkiti iuaã auakani:

—Kiripa iua katakareri kamaã? ¹⁶ Iua okanako ikinipoko ninoa. Itakare apanakinimoni sika itxako —itxa Xesosi.

Kãkiti kenakotakasaakiri ikara pirena itxana:

—Ikara atoko inakari !anireka —itxana ninoa.

¹⁷ Ininiã Xesosi iteene atamatana.

—Ininiãkara natokopa itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekiniua?

Aapokotxi kamakani kona nirekari ãtika kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maĩkakarari itxaua.

Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ¹⁸ Kãkiti mãkititiniã iĩkora kai xika, ikarotaãka. Iĩkora kai irikiniã kãkiti nopini, pomoĩpeka itxana. Ininiã eereka aãpani itxaua —itxa Xesosi.

*Homano Auĩte Iĩkitxitiko**(Mateo 22.15-22; Marko 12.13-17)*

¹⁹ Iuasaaki Xesosi sãkirauatakasaaki, sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsopareriakori pakini, nirekari maĩkiniri Xesosi, okinirina iĩkapani, kotxi ninoamoni ikara Xesosi sãpiretakiti oerekari kãkiti ninoa nirekiniri okiniri Xesosi. Txamari !imaĩkarina, kotxi ipĩkarina apanakini kãkiti. ²⁰ Ikinioĩtika ninoa itikapikarina Xesosi sinimoni imarotinina iĩkapani. Ininiã ninoa iĩkitxitari kamĩkapirirerini Xesosi imisãkiretinina iĩkapani. Ninoa

nirekari Xesosi kerokiniri isäkire. Ikerokiniãri, iposotarina anikiniri auñtetxiakorimoni okinirina ïkapani. ²¹ Ininiã ninoa kamñkapirirerini apoka Xesosimoni.

—Koerekareri, ate imarotari atãopitikara pisäkire. Pite oerekari ikinipoko kãkiti atão Teoso nireëkiti kamiko. Poerekakiti sãkiretxiti kãkiti apiarinimoni, iuatxikana poerekari kãkiti poiãorini. ²² Atãokani txineiro asikini Homanoakori auñtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniro iuamoni? —itxana ninoa.

²³ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isäkire, ininiã iua txana:

—Kinirepa hãtamakaerekatano nota? ²⁴ Poerekano txineiro ota. Kisanõkapa ia? Kiuãkapa aua uai? —itxa.

Ininiã ninoa:

—Sesa sanõka, iuãka apaka aua —itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

—Hñsakariko Sesamoni iua nakiti. Hñsakariko Teosomoni iua nakiti —itxa Xesosi.

²⁶ Ninoa nirekari Xesosi kerokiniri isäkire kãkiti apisatoõ, txamari !ikerokari. Ininiã ninoa tsorïkaãta Xesosi apakapapiretakiti ikenakotakasaakina. Apikomoni !isãkirauataikana.

Ipñkari Õkitikiniua Mauikakoni

(Mateo 22.23-33; Marko 12.18-27)

²⁷ Ikara inaãka atoko, apoka satoseoakori inakoni. Satoseo kona auikari ipñkari iuaïkana õkitikiniua. Ninoa misãkiretari Xesosi. ²⁸ Itxana:

—Koerekareri, kitzakapirïka Moisesini iõkatsopataria atoko inakari: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikinitakoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipñpekarini uãka,” itxa Moisesini. ²⁹ Setxi itaritxiakori aua mitxi ïkorapokoriti. Apia kiomanetakari ïtaniriuata. Meenetipanika ipina. ³⁰ Itari takaro iuani tikinitakito. Iua apaka ipina meenetipanika. ³¹ Iuaïkana ãti itari takaro oa. Iuaïkana ipina meenetipanika. Iua atokotxikana itxana imakinikana itariakori. ³² Eereka oanipekana opñpe apaka. ³³ Ipñkani õkitikasaakiaua, kiripa oñtaniri? Kotxi ikinikana takapekaro oa —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Uatxa ïkorasaaki kãkiti ïtaniriuata. ³⁵ Teoso nakitiakori iuaïkana õkitikasaakiaua, ! ïtaniriuataikana. ³⁶ Ninoa ! ipinaika, kotxi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko itxauanako. Iuasaaki Teoso anaakori atoko itxauana, kotxi Teoso õkitikapekana ninoa. ³⁷ Hñte kerokari hñsäkire. Hñte sãkire txari: “Ipñkani ! õkitikaikaua.” Moisesini oerekaua ipñkani iuaïkana õkitikapanikaua. Iua iõkatsopatakasaakiri aamina tirinakari pirena, isãpiretari Teoso sãpiretakiti. Ia atoko itxa Teoso iuasaaki: “Nota Apraão Teosone, Isaki Teosone, Xakoo

Teosone pakini nitxaua,” itxa Teoso. ³⁸ Ininiã ninoa Apraão, Isaki, Xakoo auapanika, kotxi Teoso lipĩkani Teosoneni. Auãki inakani Teosonera iua, kotxi iuamoni ikinimane auãkipanika –itxa Xesosi.

³⁹ Eereka ãtikaka kaiõkatsopareriakori txari:

–Koerekareri, atãopitikara pisãkire –itxana.

⁴⁰ Ikara inaãka atoko kãkiti pĩkarauata apikomoni ipimarau-atini.

Teoso Mereẽkiti Tavii Apika Mekaniri Itxaua

(Mateo 22.41-46; Marko 12.35-37)

⁴¹ Ininiã Xesosi pimaãna:

–Kinirepa isãpiretaãka Teoso mereẽkiti Taviini apika mekaniri ininiua? ⁴² Kotxi Taviini iõkatsopata Xikari aãtsopateẽ. Itxari:

Apiananiri txari niauĩtemoni: “Nota kikomoni piitopãka.

⁴³ Piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nika-mariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua.”

Itxa Taviini xikare. ⁴⁴ Taviini akiritari Teoso Mereẽkiti “Niauĩte.” Ininiãkara kanatokopa iua Tavii apika mekaniri? –itxa Xesosi.

Kaiõkatsoparerini Maerekani

(Mateo 23.1-36; Marko 12.38-40)

⁴⁵ Eereka kãkiti apisatoõ Xesosi õtãkikana imoianariakori.

⁴⁶ Ia atoko itxa:

–Erepaniko, kaiõkatsoparerini misirienetini. Ninoa ieretakari mãkatxi ãtanori, peereri, apanakini atamatinina ãkapani. Tiitxi amotikoãtaã ninoa potxitari kãkiti ninoakata sãkirauatini apanakini atamatinina ãkapani. Ninoa potxitari iitopãkinina auĩtetxi topãkiniãtaã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Kiinirisaaki ninoa nirekari apiari topãkiniãtaã iitopãkinina. ⁴⁷ Kiki ipĩkasaaki, ninoa misiritaro tikinitakoro. Ninoa mixirikari oaãpoko, iuaritika imisãkiretarina Teoso. Teoso imisãkiretakasaakina, kaiõri sãkiretxi isãkiretana. Ininiã apanakini kenakotakasaakiri, ninoa xinikari: “Atão iua imarotari Teosokata isãkirauatini,” itxana. Txamari Teoso kamaãkaretxitana, ininiã apiata imisiritãkanako.

21

Tikinitakoro Matxineiroto Sikakito

(Marko 12.41-44)

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki Teoso misãkiretiko aikoti ãki, itikari katiirini takiniro itxineirotena kaixa ãki Teoso ãkapani.

² Iuasaaki oãua tikinitakoro matiito. Õtaniri !auaika. Oa sikaro ipi txineiro ota okinika oamoni auakaro. ³ Ininiã Xesosi txa:

—Atãopitikara, okira sito sikari apiata. ⁴ Kotxi apanakini sikaro itxineirotena itetakito. Okira sikari okinika onakito — itxa Xesosi.

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Mateo 24.1-2; Marko 13.1-2)

⁵ ãti õti Teoso misãkiretiko aikoti ãki aua Xesosi imoianari-akorikata. Aiko ereri pirena isãkirenãtana.

—Uai peereri. Ere kai sorokiniri paretxiã auakari pakaronepokori. Patamatari kãkiti sikakiti Teosomoni — itxana.

⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Ari atãopitikara peerekari. Txamari apokapitikako ãti õti ia aiko irikiko ãkapani. Iuasaaki kai ãti kai nopini auakari ! auaika. Ikinipoko irikaãkako —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Mateo 24.3-14; Marko 13.3-13)

⁷ Ininiã ninoa pimaãri:

—Koerekareri, kirisaakipa ikara atoko inakari auapani? Kiãtokopa itxa ia aiko Teoso misãkiretiko irikini õti manapi aimarotini ãkapani —itxana.

⁸ Ininiã Xesosi apakapipiretana:

—Erepaniko, xipokatxi õti apokaãpotakasaaki, kãkiti nirekari imisirienetini hãte. Ito aãpirena auako. Kaiãopokori kiki sãkire: “Teoso mereẽkitikarano nota. Nota apokapeka uai,” itxamana. Paxirari ninoa sãkire. !Himaãkatapena ninoa. !Himoianatapena ninoa. ⁹ Neenamatiene hãkenakoenetakasaaki, ! hãpãkarauatape. Iua atoko inakari merepanika auako. Iuasaaki xipokatxi õti !apokapanika —itxa Xesosi.

¹⁰ —ãti uãka kamari neenamati ãti uãkakata. ãti auãtetxi sotatoneakori neenamauata ãti auãtetxi sotatoneakorikata.

¹¹ Iuasaaki xipokatxi õti apisa, nota apokini apisa, itixi iakeẽkatakako. Natxi auako. Itori amianari auako. Apaka kãkiti atamatakiti iaxiti kamapãkaretana.

¹² —Ikara inakari apisa, apanakini maãkaiko hãte. Himisir-itaãkako. Xoteoakori anikaiko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua Xoteoakori auãte apisatoõ apoãtiniina ãkapani. Hãtakaãka kateia ãki. Ninoa anikaiko hãte itixi auakani auãteakorimoni hãte apoãtinina ãkapani. Iua atokokanerako hinaãkako nisãkire hãuikini xika.

¹³ Iuasaaki auãtetxiakori apisatoõ hãuakasaaki, hãspiretariko Teoso iokanapirena erekari. ¹⁴ Ninoa himisãkiretini apisa, maerekaxiniretika ! hãtxape. Kona hãpãkarauatape, ¹⁵ kotxi

ninoa apisatoõ hãuakasaaki, nota sikaimaroretai hãte, ininiã himokaiakariakori ! iposotari apakapipiretiniina hãte. ! Iposotarina isãporetiniina: “Kona atão pisãkire,” ! itxana.

¹⁶ Hinoroma, hãrima, hãtariakorima, apanakini hinirimanema, haõkimanerema pakini sikaiko hãte himokaiakariakorimoni.

Ātikaka hīte okaākako iuasaaki. ¹⁷ Ikinimane omanataiko hīte nišākire hāuikini xika. ¹⁸ Iuaritika Teoso ! auiritari ātika hiāko maporokiko, kotxi Teoso iteene nīkatapitikaiko hīte. ¹⁹ Himīteenekiniāri ikinika himisiritiko, ininiā Teoso txīkitakaiko ātipirika iuakata hāuapininiika hinini ikapani —itxa Xesosi.

Xerosareē Xipokiko Pirena

(Mateo 24.15-28; Marko 13.14-23)

²⁰ Apikomoni Xesosi txari:

—Hātamatakasaakiri sotatoakori ākitiniri Xerosareē, iuasaaki himarotariko pakotapaniri sitatxi xipokini. ²¹ Iuasaaki hīte Xotéia tōpa auakani himitekako oxiratarimoni. Sitatxi hāuiniā, ininiā himitekako. Mapara hāuiniā, kona hīkanapiripe sitatximoni, ²² kotxi iuasaaki kākiti misiritiko ōti apoka. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara ōti apokini. ²³ Iuasaaki !erekapaniri sito kamixiro ikapani, kaxitakarero ikapani, kotxi omitekini !apakata. Xoteo auiniātaā auapitikako iteene imisiritikona tīkane, kotxi iuasaaki Teoso oerekari iua omanākare Xoteoakorimoni. ²⁴ Itomaneri kākiti okaākako saasara atoko inakaroā. Apanakini anikaākako ikini uāka tixinemoni. Xoteo minakanuia xipokariko sitatxi Xerosareē. Teoso auiritana ninoa kaikotini iuaā. Eereka Teoso xipokariko ninoa tapara. Eereka !auaikana —itxa Xesosi.

Kākiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini

(Mateo 24.29-31; Marko 13.24-27)

²⁵ Apikomoni Xesosi txari:

—Nota uai apokini apisa, atokatxi, kasiri, iōriki pakini oerekariko kākiti nota iposope uai napokini. Apaka potxoari uiniti auari tsakati mītari. Iua tsakati miramaneri iene. Ikara xika itixi auakani kamaxirexinirepeka itxanako. ²⁶ Kākiti ākipa iotokako ipīkare xika. Itixi misiritiko xika ipīkarauata, kotxi iōriki, ikinika iaxiti auakani iakeēkatakato. ²⁷ Iuasaaki nota, hītari iaxitikiri katxakaāpota katxiārikata. Iuasaaki ikinimane atapanoko nota. Iuasaaki kaposotiireno nota. Niotximerekata napoka uai. ²⁸ Ikara itixi misiritiko apokaāpotakasaaki, haiamatakato. Hionakaātako, kotxi paītiki nota kanapiriā hīte napini ikapani. Iuasaaki nimakatzakai hīte ikinika maerekati auiniātaā —itxa Xesosi.

Piko Mina Pirena

(Mateo 24.32-35; Marko 13.28-31)

²⁹ Xesosi sāpiretari āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itxari:

—Hīxinikari aamina piko inakori. Apanakini ātiāo aamina apaka hīxinika. ³⁰ Pooīoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoī apokanapanoka,” hītxa. ³¹ Iua atokokana ikara

misirikaretxi mixikanani nisāpiretakiti hītikasaaki, iusaaki himarotariko paītiki Teoso ikinimane auīte itxauako.

³² —Ia nisākire atāo. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisāpiretakiti mapokakani apisa. ³³ Iaxiti xipokapitikako. Īkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sākire !ixipoka.

Iātapakori Ōti Pirena

³⁴ —Erepaniko, maerekaxiniretika kona hītixape. ! Hīsarauatape. ! Hīpoātape. Hīparīkanoka ! hīxinikapeco, kotxi hīsarauatiniā, hīpoātiniā, hīparīkanoka hīxinikiniā, ! hīxinikari nikanapiriini ōti, kotxi ĩkora ōti himimarotakani ōtisaaki, napokako. Erepaniko, kotxi txikatoro atoko itxa napokini. Kākiti ! imarotapaniri napokini ōti. ³⁵ Imakinika kākiti itixi auakani imarotariko napokini iusaaki. ³⁶ Hiātapariko nikanapiriini. Ātipirika himisākiretariko Teoso. Hamanaāriko Teoso ĩkara inakari mamisiritakanii hīte. Hamanaāriko Teoso himapētauatakani ĩkapani hītari iaxitikiiri apokasaaki iua apisatoō hītimakasaaki —itxa Xesosi.

³⁷ Īkiniōtika Xesosi sari Teoso misākiretiķo aikotimoni Teoso sākire oerekini ĩkapani. Īkiniōtika mapiānikata Xesosi sari ōtanoxiratarimoni, Oriva inakorimoni. ³⁸ Īkanōkapanika kākiti apoka Teoso misākiretiko aikotiā Xesosi sākire ikenakotinina ĩkapani.

22

Satanasi Īroā Xotasi Xinireē

(Mateo 26.1-5, 14-16; Marko 14.1-2, 10-11; Xoāo 11.45-54)

¹ Kaiamapeka Páskoia inakori kiiniriti apokini. Iua kiiniriti Xoteoakori nikari pāo matireēkati. ² Iusaaki sasetotxi auīteakori, kaiōkatsopareriakori pakini nirekari Xesosi okinina, txamari, ninoa pīkari apanakini kākiti, kotxi ninoa apokaerekatari Xesosi.

³ Iusaaki Satanasi Īroātotari Xotasi Isikariotxi inakori. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. ⁴ Iusaaki iua sari sasetotxi auīteakorimoni, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani auīteakorimoni. Iusaaki isākirauata ninoakata Xesosi imīkapiritini ĩkapani. Iusaaki ninoa xinikaxitita:

—Kiātokopa itxatari Xesosi isikini atemoni?

⁵ Sasetotxi auīteakori enenīka. Ninoa txari Xotasimoni:

—Pisikasaakiri Xesosi atemoni, aīkitxitaiko pite —itxana Xotasimoni.

⁶ —Ateeneka —itxa Xotasi.

Īkara atoko inaāka atoko Xotasi iātapari isikiniri ōti manapi. Inirekari kākiti mauakanisaaki, Xesosi imīkapiritini.

Páskoia Kiiniriti Kamiko

(Mateo 26.17-25; Marko 14.12-21)

⁷ Iuasaaki kākiti parīkauata Páskoa kiiniriti ikaminina ĩkapani. Iua kiiniriti auakasaaki, itotarina pāo matireēkati inikinina. Iuasaaki okarina soti auīte ākiri kiinirisaaki iniākitina ĩkapani. ⁸ Xesosi paniātana Xoāo, Petro pakini:

—Hīsako. Hāpotiitariko nipokori Páskoa kiiniriti ĩkapani —itxa.

⁹ Ininiā ninoa:

—Namonipa akamatari kiiniri? —itxana.

¹⁰ Ininiā Xesosi:

—Xerosareēmoni hīsa. Iuaā hītikari kiki kaminiri sito parīka. Iua apaānātari āparaā. Kopiti ikiiā anikanāta. Iua aōkitaiko hīte. Iuakata sa hītxako. Hīīroā aapokotxi iua ĩroiniātaā. ¹¹ Himisākiretari kauiniri. Hītxariko iua: “Korekerari nirekari imarotiniri: ‘Namonipa ianapokotakani kaikotiniātaā iriko? Iuaā inirekari inapiniri Páskoa ōti imoianariakorikata,’ hītxariko iua.” ¹² Iuasaaki kauiniri oerekai itanokiri koa mitari iuaā kiiniri ĩkapani. Imakinika tiitxi iposope. Iuaārako hāpotiitari imakinika Páskoa kiiniriti ĩkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiā sa itxana. Apoka itxarina ikinika Xesosi sākire iaōka. Ininiā iuaā ninoa maiamatari kiiniri.

Xesosi Īto, Iarēka Pakini

(Mateo 26.26-30; Marko 14.22-26; 1 Korīto 11.23-25)

¹⁴ Ininiā Páskoa kiiniriti potarikasaaki, Xesosi imoianariakorikata topāka. ¹⁵ Ininiā Xesosi txana:

—Iteene ninirekari hītekata ninikiniri ia nipokori Páskoa kiiniritisaaki, natatsiirauatini apisa. ¹⁶ Ia atoko inakari nipokori !ninikaikariko hītekata. Teoso ikinimane auīte inakasaakiaua, iuasaakiikarako ninikapitikariko iuaīkana.

¹⁷ Eereka iua kosekari iātatxi koana ovaā iāriāti. Ininiā itxa:

—Niri, erekapitikari ia pisikakiti —itxari Teoso.

Eereka itxana imoianariakori:

—Ia iāriā hāpakapako. Hīkinika hiātariko. ¹⁸ Atāo nisāpiretai. !Niātaikaroko ovaā, Teoso ikinimane auīte iminakanisaakiaua. Teoso ikinimane auīte inakasaakiaua, iuasaakiikarako iuaīkana niātariko ovaā —itxa Xesosi.

¹⁹ Eereka ikosekari komiri:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxari Teoso.

Eereka imapixinikaāpotari, sikaāpota itxana imoianariakori:

—Ia niīto okaāka hīte ĩkapani. Ia komiri hinikasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikari nipinini hīte ĩkapani.

²⁰ Inikaākarina atoko, ikosekaro ovaā. Isikana imoianariakori. Ininiā itxa:

—Ia niarēka xiketakariko makatzakariko hīte maerekani. Teoso sāpiretapekari kākiti ikamaenetakiti amaneri kākiti ĩkapani. Ia niarēka oerekari kākiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²¹ Iua nimīkapiritakiri uatxa uai topāka notakata. ²² Nota hītari iaxitikiri okaākako. Teoso sākire

iõkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tũkane. Nota hĩtari iaxi-tikiri mĩkapiritakari iteene misiritaãkako –itxa Xesosi.

²³ Xesosi moianariakori ninoakakarika isãkirauatana:

–Kipa sikatari Xesosi imokaiakariakorimoni? –itxanãtana.

Kiripa Apiatakari?

²⁴ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi moianariakori misãkiretakakaua.

–Kiripa apiatakari txatapaniuako ate sauaki? –itxana.

²⁵ Ininiã Xesosi:

–Xoteo minakaniuau auĩteakori itaparasãkireritika ipaniãtana Xoteo minakaniuau iauĩtena nireẽkiti ikaminina ãkapani, iuaritika ninoa sãkire, “Peerekaua ate. Ate moianatari kãkiti,” itxana. ²⁶ Hĩte kona ninoa atoko kona hĩtxape. Atxiĩti apiari pitxaua hĩte sauaki, ininiã amarini atoko pitxauako. Auĩtetxi pininiãua, nitiritxi atoko pitxauako. ²⁷ Kiripa apiatakari txataua? Auĩtetxi nipokori nikakarikani, apiatakari txataua? Initiri nipokori kamakarikani apiatakari txataua? Ikini-manekãkiti imarotari nipokori nikakari apiatakari itxaua. Txamari nota auakasaaki kãkiti sauaki, nitiritxi atoko nitxaua, kotxi kãkiti nimoianata.

²⁸ –Xoteoakori misiritakasaakino nota, kona hĩte takanapano. Atão nimoianariakori hĩtxaua. ²⁹ Niri, auĩtetxi txĩkitakapekano nota. Ininiã iua atokokana nota txĩkitakai hĩte auĩtetxi hininiua. ³⁰ Nota auĩtetxi ninakasaaki, hinipokota, hiãta hĩtxako notakata. Auako auĩtetxi topãkini hĩte ãkapani. Ininiã iuasaaki hĩpaniãtana tosi nirimanetxi Isaeo auakani ikamakitina tũkane –itxa Xesosi.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Xoão 13.36-38)

³¹ Xesosi sãkirauata Simão Petromoni:

–Simão, Simão, Satanasi amanaãpekari Teoso pite, apanakini apaka atamakaerekatini ãkapani. Ahoisi misiritiko atoko inirekari imisiritinii pite. ³² Iuaritika, nota misãkiretapekari Teoso isikataparatiniri pixinire Simão, nisãkire atão pauikini ãkapani. Pikerokariko pikamakiti, iuaritika pikanapiriãpitika nota sãkire iteene iuaãkana pauikini ãkapani. Eereka pisikataparaxiniretanako pitariakori nota sãkire auiãkani –itxa Xesosi sãkire.

³³ Petro txari Xesosi:

–Niauĩte, nota iposope nitxa kateiamoni nisini pitekata. Pitekata iposope nitxa nipinini –itxa.

³⁴ Xesosi txari:

–Atão nisãpiretai. Ia ãkanõkati patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, “!Nimarotari iua,” pitxanoko –itxa Xesosi.

Xesosi Ôtãkikana Imoianariakori

³⁵ Eereka iuaĩkana Xesosi sãkirauata imoianariakorikata:

—Mitxi nota iokanatai kãkitimoni. Iuasaaki kona nisikai txineiro. Kona nisikai sako mata. Kona nisikai sapato, iuaritika minakati auinii atxiĩti? Erekari hĩsini ikinika hinirekakiti mauakanisaaki? —itxa Xesosi

—Minakati !auinaua ate —itxana.

³⁶ Ininiã Xesosi txana:

—Txamari uatxa pitxineirote, sakora pakini auiniã, panika. Iouata mitaro mauakanisaakii, pimãka inopinikiri pivẽtxitako iouata piamotini ĩkapani. ³⁷ Teoso sãkire ĩokatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Imaĩkaãka, kokaniri maĩkiko atoko inaãkako.

Ininiã ikara nimaĩkiko apokapitikako. Ikara nota pirena kitxakapirĩka atãopitika —itxa.

³⁸ Imoianariakori txari:

—Apiananiri, patamata. Uai aua ipi iouata aneenamauatini ĩkapani.

Xesosi txari:

—!Apakata ikara atoko inakari hĩsãkire —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã
(Mateo 26.36-46; Marko 14.32-42)

³⁹ Eereka ixirata auĩte Oriva inakorimoni isa, kotxi ito-tapekari iuaã isini. Imoianariakori sari iuakata. ⁴⁰ Iuaã apokasaakina, Xesosi txana:

—Satanasi nirekari maerekati hĩkamini. Ininiã himisãkiretariko Teoso, iua sikataparatinii, Satanasi nirekakiti himakamakani ĩkapani —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiã iuaã itakanapana imoianariakori. Apikoxãki axapiti sa itxa. Iuaã ikapotoreẽkaua, misãkireta itxari Teoso.

⁴² Itxari:

—Niri, !pauiritapeno paĩtiki natatsiirauatini, iuaritika kona pikamapiri nota nirekaãkiti. Pite nirekaãkiti ninireka nikamini —itxa Xesosi.

⁴³ Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni isikata-paraxiniretiniri ĩkapani.

⁴⁴ Iuasaaki Xesosi xinire kamaxirepeka. ãkixinireẽ apokapeka itsii. Ininiã iteene imisãkiretari Teoso. Ininiã iinĩkakare arẽkatxikata tapika ixitimoni.

⁴⁵ Teoso imisãkiretaka atoko, õkitikaua, imoianariakori-moni isa. Iua apoka ninoamoni. Imakapoanãtana, kotxi isãpakapekana imatinaniuatinina xika. ⁴⁶ Ininiã akiritana:

—Kinirepa himakanãta? Hõkitikaua. Himisãkiretari Teoso, Satanasi nireẽkiti himakamakani tĩkane —itxa Xesosi.

Xesosi Maĩkiko Pirena
(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-52; Xoão 18.1-11)

⁴⁷ Xesosi sãkirauatakasaaki imoianariakorikata, itomaneri kãkiti Xotasikata apoka. Xotasi mĩkiikana ninoa Xesosi

oerekini ĩkapani. Iua Xotasi Xesosi moianarikamara, apanakinikata. Xotasi apokasaaki apitxokari Xesosi. ⁴⁸ Ininiã Xesosi txari iua:

—Xotasi, pimĩkapiritatari pitari iaxitikiri papitxokasaaki? — itxa Xesosi.

⁴⁹ Xesosi moianariakori imarotakasaakiri kãkiti nirekiniri Xesosi imaĩkini, itxana:

—Apiananiri, erekari atxiĩti uatxa aneenamauatini, aiouataneẽ —itxana.

⁵⁰ Ininiã ãti Xesosi moianari sauakari sasetotxi auĩte apiatakari nitiri kĩpita ikikomoni. ⁵¹ Ininiã Xesosi:

—Hiĩtoka ikara. Iaõpe.

Eereka Xesosi takapiotaua ikĩpitaã. Iuasaaki kakĩpitapeka itxa iuaĩkana. ⁵² Sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini ina Xesosi imaĩkinina ĩkapani. Xesosi txari ninoamoni:

—Kinirepa himinari iouata, piriri pakini himaĩkinino ĩkapani? ⁵³ Ikiniõtika hĩtekata naua aiko Teoso misãkiretikoã. Iuasaaki kona hĩte maĩkano. ĩkanõka hina, kotxi ipiaã hĩkamari maerekati —itxa Xesosi.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁵⁴ Ininiã ninoa maĩkari Xesosi, anika itxarina sasetotxi auĩte apiatakari aapokomoni. ĩroãna aapoko ãki. Ininiã Petro sari ninoa tikini. ⁵⁵ Sasetotxi aapoko takote apoka. Iuasaaki mapara xamina pokitakori aua. Kãkiti topãkanãta xamina takote. Irokanãtana. Ininiã Petro topãka ninoa takote. ⁵⁶ Iuasaaki ãtokoro atamatari iua xamina kamaraã. Ininiã itakote oãpoka. Omixinitari iua:

—Ia kiki Xesosikata auakari —otxa.

⁵⁷ Txamari Petro txari:

—Ãtokoro, kona nimarotari iua —itxa.

⁵⁸ Eereka ãti atamatari iua. Itxari iua:

—Pite Xesosi moianarikarai? —itxari.

Txamari Petro:

—Konapitini —itxa.

⁵⁹ ãti oara napa atoko ãti txari:

—Atãopitikara, ikira kiki Xesosi moianaripitikara, kotxi Kariréiakiri itxaua iua —itxa.

⁶⁰ Petro txari:

—Kona nimarotari ikara pisãpiretakiti.

Iuasaaki, isãkirauatakasaaki, patari sãkirauata. ⁶¹ Iuasaaki Xesosi saporika, atamata itxari Petro. Iuasaaki, Petro xinikari mitxi Xesosi sãpiretakiti: “Patari sãkirauatini apisapanikako, ipi ãti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko” ininiri iaõka aua.

⁶² Ininiã eereka Petro sipe. Iteene txiapata itxa.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Mateo 26.67-68; Marko 14.65)

⁶³ Xesosi nĩkatakani napetari, noropata itxarina Xesosi.
⁶⁴ Iuasaaki iaxirikaokitarina iua, ninoa imatamatakani
 ĩkapani. Iuasaaki noropata itxarina.

—Kimarorei pite. Kiripa noropatai? —itxana.

⁶⁵ Itomaneri maerekati sākiretxitiã itxitarina Xesosi. Inape-
 tiniri liotoka.

Xesosi Xoteo Auĩteakori Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Xoão 18.19-24)

⁶⁶ Īkanõkapanika kiomãtxiakori, sasetotxi auĩteakori,
 kaiõkatsopareriakori pakini apotiitaua. Iuasaaki Xesosi
 minaãka ninoamoni.

⁶⁷ —Pisãpiretaua ate, Teoso mereëkitikai pite? —itxarina.

Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nisãpiretiniã, !hãuikari nisãkire. ⁶⁸ Nipimarauatiniã, hĩte !
 apakapapiretano. Apaka !hãuiritari nisikakiko. ⁶⁹ Paĩtiki hĩtari
 iaxitikiri topãkako Teoso kaposotiireri kikomoni —itxa Xesosi.

⁷⁰ Ininiã iuaĩkana ninoa pimaãri:

—Teoso ãkirikai pite? —itxarina.

Ininiã Xesosi apakapapireta:

—Atãopitikara hĩsãkire. Iuapitikarano nota —itxa.

⁷¹ —Iaõpekara. Akenakotapekari isãkire. Ininiã apikomoni
 isãkire kenakotakani !anirekaika, kotxi ateka kenakotapekari
 iua sãkire maerekati —itxana.

23

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2, 11-14; Marko 15.1-5; Xoão 18.28-38)

¹ Ininiã imakinika ninoa anikari Xesosi Piratomoni. ² Ininiã
 iuaã ikamarina aãpirena. Apoĩtarina Xesosi:

—Ate kenakopiretari oerekiniri kãkiti maerekati ikamini,
 kotxi iua õtãkikari kãkiti, kãkiti miĩkitxitakaniri Sesa, Homano
 auĩte apiari. Apaka itxa: “Teoso mereëkitino nota. Auĩtetxi
 apiatakari nitxaua,” itxa iua sãkire.

Txamari na atãoni ikara atoko itxana ninoa. Ikara atoko
 ninoa apoĩtari Xesosi. Kona atão ninoa sãpiretakiti. ³ Ininiã
 Pirato pimaãri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari Xesosi.

—Iuapitikarano nota —itxa Xesosi.

⁴ Ininiã Pirato txana sasetotxi auĩteakori, kãkiti pakini:

—!Napokari maerekati ikamakiti —itxa.

⁵ Iuaĩkana apoĩtarina:

—Iua oerekana kãkiti maerekati ikamini auĩtetxiakorimoni.
 Kariréia tãpamonira ipotorika. Uatxa uaipekarari iua —itxana.

Xesosi Erotxi Apisatoõ

⁶ Pirato kenakotakasaakiri isãkirena, ipimaãna:

—Ia kiki Kariréiakirikani?

7—Ari iuapitikara —itxana.

Ikara Pirato imarotakasaaki, iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Kariréia tōpa auakani auíte itxaua Erotxi. Iuasaaki iua ianapokota Xerosareë. Ininiã Pirato iokanatari Xesosi Erotximoni, kotxi Xesosi Kariréiakiri.

8 Erotxi kenakopiretapekari Xesosi pirena. Ininiã iua aõkitakasaakiri Xesosi, poxokope itxakata, kotxi inirekari Xesosi oerekiniri iposotiire. 9 Ininiã iteene ipimaãri Xesosi, ikamakiti imarotini ìkapani. Txamari Xesosi lapakapapiretari iua. 10 Iuasaaki sasetotxi auíteakori, kaiõkatsoparerini pakini iteene apoõtari Xesosi. Ikinika ninoa sãkire aãpirenanoka. 11 Eereka Erotxi, isotatoneakori pakini napetari Xesosi. Ieretakarina auítetxi mãka maparakiri apiata inapetinirina ìkapani.

—Hãtamatarari ere. Auítetxi itxaua —itxana.

Eereka iuaĩkana iokanatarina Piratomoni. 12 Mitxi Erotxi, Piratokata omanatakakaua. Ikara õti ninoa apokaerekatakakaua.

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-26, 11-14; Marko 15.6-15; Xoão 18.39-19.16)

13 Ininiã eereka Pirato apotiitari sasetotxi auíteakori, Xoteo auíteakori, apanakini kãkiti pakini. 14 Ininiã itxa:

—Hĩte minari ia kiki notamoni. Hĩte apoõtari iua imisirienetiniiri kãkiti. Hĩte apisatoõ nipimaãpekari ikamakiti pirena. Notamoni kona maerekati ! ikama. 15 Erotxipekana ! apokari maerekati ikamakiti, ininiã iokanatari iua notamoni iuaĩkana. Inipitikara iua erekari, txamari hĩte nirekari okiko maxikatũka. 16 Ininiã nota paniãtari inoropatiko aãpitsa aamata kamakoriã. Eereka niokanatarari isini.

17 Iuasaaki Pãskoã kiiniritisaaki, auítetxiakori itotari isikakiniri ãtika kateia ãki auakari.

18 Ikara Pirato sãkire ikenakotakasaakina, ninoa akirikata:

—Hõkariko ere kiki. Hĩsikakariko Pahapasi —itxana.

19 Pahapasi kateia ãki aua, kotxi iua apanakinikata naiatarari auítetxiakori. Kokaniri apaka itxaua.

20 Pirato nirekari Xesosi isikakini, ininiã iuaĩkana isãkirauata kãkitimoni. 21 Txamari ninoa akiripoakata:

—Aamina ìpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko. Hõkariko aamina ìpiriãmitakari nopini —itxakatana.

22 Pirato mitxi isãkirauata ipikata. Iuaĩkana isãkirauata:

—Kixikapa? Maerekati ! ikama. Ixika ! auari ipinini ìkapani. Nipaniãtariko inoropatiko, eereka nisikakariko —itxari.

23 Txamari iuaĩkana akiripoakatana:

—Hõkariko aamina ìpiriãmitakari nopini.

Ninoa akiripoakatini xika Pirato kamari ninoa nirekakiti.

24 Ininiã Pirato:

—Xesosi ipinako hinirekakiti iaõka —itxa Pirato.

²⁵ Iuasaaki isikakari Pahapasi kateia ãki auakari. Neenamtxi kamakari, kokaniri apaka itxaua Pahapasi. Eereka isikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ĩpiriãmitakari nopini okiko ĩkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ĩpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44, 11-14; Marko 15.21-32; Xoão 19.17-27)

²⁶ Ininiã sotatoakori anikari Xesosi okiko ĩkapanimoni. Iuasaaki kimaporiãpo aõkitarina Simão, Sireni sitatxitikiri. Iuasaaki iua apoka sitatximoni. Sotatoakori maĩkari iua. Aamina ĩpiriãmitakari itakana Simão tsotere nopini:

—Panika ia aamina ĩpiriãmitakari —itxarina.

Xesosi tikini sa itxa Simão. ²⁷ Xesosi tikini isa mirikiniti kãkiti. Atokaka sitoakoro sari apaka. Imatinaniuatana, itxiapatana, kotxi imarotarina Xesosi paĩtiki ipinini. ²⁸ Xesosi kirioka ninoa sitoakoromoni. Itxana:

—Sitoãkini Xerosareẽ auakani anaakoro. Kona notani !himariaka. Hĩtekara himariakaua. Hamariteni ĩkapani hĩtxiapata, ²⁹ kotxi ãti õti apokasaaki, kãkiti sãkire: “Apiaerekata sito meeneto oniniua,” kotxi iuasaaki misirikaretxi apokasaaki, pamonõkoniri. ³⁰ Iuasaakiikarako kãkiti akiripoakatako ixirata auĩtemoni: “Ate nopini pirika. Pipataua,” itxanako, kotxi iuasaaki ninoa mokaiakariakori apokaãpota ninoa xipokini ĩkapani. ³¹ Nota aamina amaneri atoko nitxa. Hĩte aamina ĩsasaka atoko hĩtxa. Nota !ikamari maerekati, iuaritika ia atoko nota ipina. Erepaniko aamina ĩsasaka atoko hĩtxa, ininiã ãti õtirako apiata himisiritiko —itxa Xesosi sãkire.

³² Ninoa anikari ipi maerekati kamakani Xesosikata ipininina ĩkapani. ³³ Apokasaakina “Kiitãtãtxi” inakoriãtaã, itokakitarina Xesosi aamina ĩpiriãmitakari nopini. Iua atokokanera itxana maerekati kamakani. ãti maerekati kamakari itakana Xesosi kikomoni, ãti isanaremoni.

³⁴ Iuasaaki Xesosi txari:

—Niri !pimisiritapena ninoa, maerekati ikamakitina xika, kotxi limarotarina ikamakitina —itxa Xesosi.

Iuasaaki sotatoakori kamari sarauatxi. Eereka imaktxakarina Xesosi mãka. Sarauatxi kãiatakari apakapari imãka. ³⁵ Kãkiti iuaã auakani itikari Xesosi. Sasetotxi auĩteakori napetari iua. Itxana:

—Iua makatxakapekari apanakini imapinakanina ĩkapani. Teoso mereẽkiti ininiãua, kinirepa iuaka !imaktxakaua? —itxana.

³⁶ Iuasaaki sotatoakori apaka napetari iua. Katxioãri isikarina Xesosi iãtini ĩkapani, txamari !iãtari. ³⁷ Itxana:

—Pite Xoteo auĩte pininiãua, ininiã aamina ĩpiriãmitakariã pimaktxakaua. Piteka pimaktxakauako —itxarina.

³⁸ Iuasaaki iōkatakori takaãka ikii tanomoni:

—Xoteoakori Auïte —itxa iua iōkatakori. Homano sãkireë aua. Kreko sãkireë aua. Xoteo sãkireë pakini aua iuaã iōkatakori.

³⁹ Maerekati kamakari Xesosi takote tokakitakori akiritari iua. Itxitari. Inapetari:

—Pite Teoso mereëkiti pininiãua, ïteroa piposotiire? Piteka pimakatxakaua. Ate apaka pimakatxaka —itxa.

⁴⁰ Ñti maerekati kamakari iuaã tokakitakori òtãkikari iua:

—Kona pite pĩkatari Teoso? Ate apaka apinako.

⁴¹ Atãopitikara ate misiritiko, kotxi maerekati akamapeka. Ere kiki !ikamari maerekati —itxa.

⁴² Eereka itxari Xesosi:

—Xesosi, auïtetxi pininiãtaãua papokasaaki, pixinikano nota, kotxi ninirekari nisini pitekata iuaxiti —itxari.

⁴³ Xesosi apakapapiretari:

—Atãopitikara nitxai, uatxa ia òti, pite sariko notakata iaxiti Erekarĩataã.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Xoão 19.28-30)

⁴⁴ Ininiã apaniãxiti takote atokatxi piãkapeka. Ipi ãti pakini oara ipiãka. ⁴⁵ Atokatxi !iponikaika. Iuasaaki mãkatxi mata mitari Teoso misãkiretiko aikotiã arõkakari matsorakitaãka. Ipi matapeka itxa. ⁴⁶ Iuasaaki Xesosi akirikata:

—Niri, nisikai nixinire pinĩkatini ïkapani.

Ikara atoko inaãka atoko, ipina. ⁴⁷ Sotato auïte itikasaakiri, ikenakotakasaakiri, itxa:

—Atãopitikara ikira kiki atão inakarinoka kamakari iua. Maerekati !ikama —itxa sotato auïte.

⁴⁸ Kãkiti iuaã apotiitakaniua ikara atamatakasaakina, itorotana iaritana ipĩkarauatini xika. Ininiã isipekana.

⁴⁹ Ikinika Xesosi aõkimanere, sitoakoro Kariréiakini, iua tikini sikani pakini aua iuaã. Ikira atoko itikanãtarina Xesosi okiko.

Xesosi Katiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Xoão 19.38-42)

⁵⁰ Iuasaaki iuaã aua Xosee inakori. Xoteo auïteakori òtãkikakari iua. Erekarĩ iua. Erekarinoka ikama. ⁵¹ Arimateia sitatxitikiri iua. Arimateia sitatxiti, Xotéia tõpa aua. Iãtapapikari Teoso ikinimane auïte ininiua. Mitxipe apanakini Xoteo auïteakori òtãkikakani nirekasaakiri Xesosi okinina, iuasaaki iua Xosee txari:

—Konapitini. !Apakata ikara atoko akamini —itxa.

⁵² Xesosi ipinaka atoko, Xosee sari Piratomoni. Amanaãri Xesosi ïto akauarimoni itakini ïkapani. Ininiã Pirato sikari Xesosi ïto iuamoni. ⁵³ Ininiã iua makatxakari Xesosi ïto itokakitikoãtaã. Iapirikari mãkatxi mataã, kai iriko ãki taka itxari. Mitxi ipĩkari !auapanika iua iriko ãki. ⁵⁴ Ikara òti

sesta veira. Ikinika sesta veira, Xoteoakori tomatini õti apisa, Xoteoakori aiamata tomatiko õti ïkapani.

⁵⁵ Sitoakoro Kariréiakini Xesosikata ïkani sari Xosee tikini kai irikomoni. Ninoa nirekari imarotini Xesosi ïto takikoãtaã. ⁵⁶ Eereka ninoa kanapiriã aapokomonina. Kamariãro, aãtsopa ãtião pakini apotiitana Xesosi ïtoã itakinina ïkapani. Ininiã tomatiko õti tomata itxana, kotxi Teoso paniãtakiti iaõka ikamana.

24

Xesosi Iuaïkana Auãki Inini
(Mateo 28.1-10; Marko 16.1-10; Xoão 20.1-10)

¹ Tomïkosaaki ïkanõkapanika, sitoakoro sari kai irikomoni, kamariãro Xesosi ïtoã itakinina ïkapani. ² Ninoa apokasaaki iuaã, atamatarina. !Katoreikari kai iriko. Kai tore makatx-akapeëkaika. ³ Ininiã ninoa ïroã, txama kona apokarina Xesosi ïto. ⁴ Ininiã sitoakoro:

—Ïtapari Xesosi ïto? Kanatokopa itxa? —itxanãtana.

Iuasaakipeka ipi kiki tokiã. Itimana sitoakoro apisatoõ. Pomëkori mãkarini ninoa. Mëkokari iotximere atoko itxa ninoa mãka. ⁵ Sitoakoro pïkarauata, ininiã iãkana. Ixitipeka auakitanana. Ininiã ninoa kiki txana:

—Kinirepa hinitanãtari auãki inakari ipïkani sauaki? ⁶ !

Uaiikari iua. Õkitikapekaua. Hïxinikari isãkire Kariréia hïtekata auakasaaki. ⁷ Ia atoko itxa isãkire: “Hïtari iaxitikiri sikaãkako maerekanimoni. Eereka nipinako aamina ïpiriãmitakari nopini. Eereka ipi ãti õtisaaki iuaïkana nõkitikauako,” itxa Xesosi. Hïxinikariko isãkire —itxana.

⁸ Ininiã ninoa sitoakoro:

—Ari ikara atokopitikara itxapeka isãkire —itxana.

⁹ Eereka ninoa sipeka. Õsi Xesosi moianariakorimoni isana. Apanakini kãkiti iuaã aua apaka. Iuaã ninoa sãpiretana ikinipoko itikakitina. ¹⁰ Maria Matarenama, Xoanama, Maria Txiako inoroma, apanakini pakini sãpiretari Xesosi moianariakori itikakitina. ¹¹ Txamari Xesosi moianariakori kona auikari ninoa sãkire.

—Paxirari hïsãkire —itxana.

¹² Petronoka auikari ninoa sãkire, ininiã imiteëkata kai irikomoni. Iãka, iriko ãki atamatini ïkapani. Mãkatxi matanoka, Xesosi ïtoã Xosee iapirikakitinoka atamata. Eereka aapokomoni ikanapiriã. Isikasaaki, itsoriãkãnãta, Atamatakiti ixinikanãta.

Emaoso Kimaporiti Sikani
(Marko 16.12-13)

¹³ Ikara õti ipi Xesosi sãkire auiaïkani iãpota Emaoso inakori aapokotxitimoni. Xerosareë pipotorikasaaki, ipi oara napa atoko papoka Emaoso. ¹⁴ Ninoa ipi sãkirauanãta

isaãpotakasaakina. Isãkiretarina, ixinikarina Xesosi ipinini pirena. ¹⁵ Isãkirauanãtakasaakina, iuasaaki Xesosi ina ninoa tikini, ininiã iua sa ninoakata. ¹⁶ Txamari ninoa kona imarotari iua Xesosi ininiua. ¹⁷ Ininiã Xesosi:

–Kipa hïte sãkirenãta? –itxa Xesosi.

Ininiã ninoa iotoka. Iuasaaki ninoa toõ oerekari imatina-niutininina. ¹⁸ Kiropasi inakori apakapapiretari:

–Ikinimane Xerosareẽ auakani imarotari Xesosi okiko pirena. Atxiïti pite ãtiãtaã ïkarikai? –itxari.

¹⁹ Ininiã Xesosi txari:

–Natokopa itxa iua? –itxa.

Ininiã ninoa:

–Xesosi Nasaree sitatxitikiri iua. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua. Teoso, kãkiti apaka apokaerekatari isãkire, ikamakiti pakini, kotxi paposotiireri isãkire, ikamakiti pakini. ²⁰ Sasetotxi auïteakori, aãuïteakori apaka sikari iua okiko ïkapani, aamina ïpiriãmitakari nopini ipinini ïkapani. ²¹ Ate uãkatari iua kãkiti Isaeo auakani maerekani makatxaãkari ininiua. Kita mitxi iua ipina. ²² Mixikanani sitoakoro iua sãkire auiãkani sãkirauata atekata. Ininiã atsorïkaãta. Isãpiretauana ïkanõkapanika akauarimoni isinina. ²³ Txamari ninoa kona apokaikari Xesosi ïto. Ninoa sãkire, aõkitana Teoso nitiriakori iaxitikini iuaã. Ninoa sãpiretana sitoakoro Xesosi iuaïkana õkitikapekaua. ²⁴ Eereka ãtikaka imoianariakori sari iuaã atamatinirina ïkapani. Sitoãkini sãkire atãopitikara. Txamari !aõkitari Xesosi iuasaaki –itxa Kiropasi.

²⁵ Ininiã Xesosi txana ninoa:

–Miikiteni hïtxaua. ! Hinirekari hãuikiniri Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti imakinika Teoso sãkire, ²⁶ kotxi ninoa txari: “Teoso nirekari imereëkiti atatsiirauatini, Teoso tixine ikanapiriini apisapanika,” itxa Teoso sãkire –itxa Xesosi.

²⁷ Iãpotakasaakina, Xesosi sãpiretana ninoa Teoso sãkire iuaka pirena. Merepanika iuaka oerekaua Moisesi iõkatsopatakitiã, eereka Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakitiã. Iuaka oerekaua imakinika Teoso sãkire iõkatsopatakoriã auakariã.

²⁸ Iuasaaki ninoa apokaãpota Emaoso takote. Ninoamoni Xesosi nirekari apikomoni isini. ²⁹ Ininiã itxana:

–Kona pisipe apikomoni. Mapiãnikata, ininiã atekata pikaikota –itxarina.

Ininiã Xesosi ïroã aapokotxiã ninoakata ikaikotini ïkapani. ³⁰ Iitopãka ninoakata inipokotini ïkapani. Iuasaaki Xesosi kosekari komiri.

–Teoso, erekapitikari pisikakiti atemoni –itxa.

Iuasaaki imapixinikari komiri, sika itxana ninoamoni. ³¹ Iuasaakipeka ninoa imarotari Xesosi ininiua. Iuasaakipeka, ereëkoka itxa. ³² Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—Atãopitikara, kimaporiã isãkirauaãpotakasaaki, Teoso sãkire oerekarauaãpotakasaaki, axinire poxokoniyata iuasaaki — itxana.

³³ Iuasaakipeka ninoa aiamata. Ikanapiriãna Xerosareẽmoni. Iuaã apokana õsi Xesosi moianariakori, apanakinikata. ³⁴ Isãpiretana:

—Xesosi auãki inini pirena atãopitikara. Apiananiri õkitikapekava. Petromoni oerekapekava —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã eereka Kiropasi imoianarikata sãpiretana kimapori isinina pirena. Isãpiretana komiri Xesosi mapixinikini pirena, kotxi iuasaakiika ninoa imarotari iua Xesosi ininiua.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.6-20; Marko 16.14-18; Xoão 20.19-23; Átosi 1.6-8)

³⁶ Isãkirauatapanikana inakasaakina, Xesosi tokiã ninoa sauaki.

—Erekaxinire hĩtxako —itxa.

³⁷ Itikoãkatana. Ipĩkarauatana. Kamiri iuãkatarina.

³⁸ —Kinirepa hĩtikoka? Kinirepa kamaxirepeka hĩtxa iĩkiteta?

³⁹ Hãtamatariko niuako, nikiti pakini. Iuapitikarano nota. Himaãtakano. Kamiri !kaxiniri. Kamiri kona kapiri. Hãtamatanano. Nĩtokara. Kamiri !nitxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ Ininiã oerekari iuako, ikiti pakini ninoamoni. ⁴¹ Ninoa iteene poxokoniyata, txamari !iteene !auikapanikarina atão Xesosi ininiua. Ininiã iuasaaki Xesosi pimaãna:

—Nipokori aua hĩtemoni? —itxa.

⁴² Ininiã ninoa sikari ipixini ximaki kimitakori. Mapaã apaka isikarina. ⁴³ Ininiã iua nikari ninoa apisatoõ. Iuasaaki ninoa imarotari atão Xesosi ininiua, kotxi kamiri !inikari nipokori. ⁴⁴ Eereka iua misãkiretana ninoa:

—Mitxi hĩtekata nauakasaaki, nisãpiretai ikinipoko nota pirena Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Noerekapekai hĩte Moisesini iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti. Xikari iõkatsopatakori apaka noerekapekai. Imakinika ninoa sãpiretakiti nota pirena apokapeka.

⁴⁵ Iuasaaki isikaimaroretana ninoa Teoso sãkire iõkatsopatakori imarotinina ikapani, ininiã iuasaaki ninoa imarotari atão. ⁴⁶ Itxari:

—Kitxakapirĩka iõkatsopatapeẽkaika:

Teoso mereẽkiti atatsiirauatako. Okaãkako. Ipi ãti õtisaaki õkitikauako.

⁴⁷ Kãkiti nisãkire auĩãkani iaripiretariko niokanapirena erekari ikini itixiti. Merepanika Xerosareẽ auakanimoni isãpiretaãkako, eereka ikini itixiti auakanimoni isãpiretaãkako. Ninoa oerekariko kãkiti takanapiniri imaerekanina, ininiã iuasaakipeka Teoso makatzakariko maerekati ikamakitina.

⁴⁸ Hĩkinika hĩte itikapekari nipinini. Hãtamatanano nota iuaĩkana auãki ninini. Ininiã iteene himarotari nota pirena apanakini

h̄s̄ãpiretini ìkapani. ⁴⁹ Nota iokanatariko niri sikaenetakiti, Erekarì Matamatakoti, h̄itemoni. Uai sitatxi h̄ikaikotako. H̄iãtappariko iua apokini. Ininiã h̄ãpakapariko Teoso posotiire itano ìkari –itxa Xesosi.

Xesosi Anikaãka Teoso Tixinemoni

(Marko 16.19-20; Átosì 1.9-11)

⁵⁰ Xesosi anikari imoianariakori Petánia šitatxitimoni. Iuaã apokasaakina, Xesosi õkitikauakotaua. Itxari Teoso:

–Niri, naia pin̄kata. Pitakari erekarì niamoni –itxa.

⁵¹ Isãkirauatakasaaki, anikaãka Teoso tixinemoni. ⁵² Iuasaaki ninoa:

–Peerekari Xesosi. Iuanoka Apiananiri –itxanãtana.

Eereka Xerosareẽ ikanapiriãna ipoxokoniritikana.

⁵³ Ikiniõtika isana Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã ninoa misãkiretari Teoso:

–Peerekai. Erekapitikari pikamakiti ate ìkapani –itxanãtana ikiniõtika.

Ameẽ.

XOÃO

Xesosi, “Teoso Sãkire” Inakori

¹ Itixi kamiko apisa iua “Teoso Sãkire” inakori auapeka. Iua Teosokata aua. Iua Teoso txaua. ² Ikinipoko potorikikosaaki Teosokata auari iua “Teoso Sãkire” inakori.

³ Teoso paniãtari iua ikinipoko ikamini. ! Auari iua makamakiniti. ⁴ Xesosi, “Teoso Sãkire” inakori, kamari itanapokoka auãki inini. Iuanoka sikari ikinipoko auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Iua tirikapi atoko itxa, kotxi iopinikari kãkiti xiniremoni Teoso sãkire imarotini ïkapani, ãtipirika auini ïkapani. ⁵ Iopinikari ipiã. Ipiã kona xipokari iua tirikapi kamara.

⁶ Teoso iokanatari isãkire sãpiretakari ãkane kiki Xoão inakori. Iokanatari iua kãkitimoni, kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ïkapani. ⁷ Isãpirenauata, Teoso sãkire ikinimane imarotini ïkapani, aukapiretinirina ïkapani. ⁸ Kona Xoãoni kãkiti xinire iopiniãkari txaua. Xoão iokanataãka kãkiti xinire iopiniãkari isãpiretini ïkapani. ⁹ Iua atão iopinikari kãkiti xinire. Apoka ïkoraxiti, ikinipoko kãkiti xinire iopinikini ïkapani.

¹⁰ Iua “Teoso Sãkire” inakori aua ïkoraxiti. Iua kamari itixi, iuaritika ïkoraxiti auakani kona aukapiretari iua sãkire. ¹¹ Iua apoka itixi ikamakitimoni, txamari kãkiti ikamakini kona nirekari iua. ¹² Iuaritika apanakini nirekari iua, ininiã aukarina isãkire. Ininiã iua sikaposotiiretana ninoa Teoso anaakori ininiuana ïkapani. ¹³ Aponaniãkasaaki, Teoso anaakori !atxaua. Ateka Teoso anaakori akaminiua !aposota. Kona kãkitini txïkitakaua Teoso anaakori aniniãua. Teosora kamari iua anaakori aniniua.

¹⁴ Kãkiti itxapekaua iua “Teoso Sãkire” inakori. Atekata aua. Ate itikari iua. Peerekari iua. Peerekari iposotiire. Ikinipoko erekari aua iuamoni. Isãkire atãonoka itxa. Ikara atoko itxa, kotxi iri Teoso. Teoso ãkiri imatonõkari itxaua Xesosi.

¹⁵ Xoão sãpiretari Xesosi kãkitimoni. Ia atoko isãpirenauata:

—Iua, hïtemoni nisãpiretakiti: “Nota tikinimoni apokakari, apiatako iua. Nota poiãoka, kotxi nota auini apisapanika auapeka iua.”

¹⁶ Ikinipoko erekari aua iuamoni, ininiã amakinika ate apakapari ikinipoko erekari iuamonikiri. Isikaãpotari erekari atemoni. ¹⁷ Aimarotari Teoso paniãtakiti sãkirextiti, kotxi Moisesini oerekepekaua. Apiaerekata Xesosi Kristo oereëkiti, kotxi iua oerekaua Teoso iteene turetiniua. Ikinipoko erekari isika atemoni. Maerekati kamakani atxaua, iuaritika Teoso tiretaua. Oerekaua atão inakari

aimarotini ìkapani. ¹⁸ Teoso atamatakari !auari. Imatonõkari Teoso ãkiri, irikata auakari, iuara oerekaua Teoso aimarotini ìkapani, kotxi Teosotxikana iua.

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Mateo 3.1-12; Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-18)

¹⁹ Xoteo auíteakori Xerosareẽ sitatxiti auakani iokanataka kãkiti Xoãomoni. Iokanataka sasetotxiakori. Iokanataka sasetotxiakori moianatakani apaka Xoãomoni, ipimainirina ìkapani: “Kinakariparai pite?” ²⁰ Kona Xoão kipatari isãpiretinina. Atão isãpiretana:

–Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti, kona nitxaua nota –itxa.

²¹ Ininiã ipimaãrina:

–Ikara atoko ininiã kiriparai? Eríasikani? –itxana.

–Kona iuano –itxa.

–Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakitikani atxiiti? –itxana.

–Kona iuano –itxa.

²² –Ikara atoko ininiã, natokopa inakariparai pite? Ninoa ate iokanatakani nirekari imarotiniina pite. Natokopa inakaripa pite? –itxana.

²³ Ininiã Xoão:

–Teoso sãkire sãpiretakari Isaía inakori iõkatsopatakiti txari: Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri apokini apisapanika. Itikaãpo erekari hĩkamako iua napini ìkapani,”

itxa Isaía. Iua kiki ãparaã makipakaniãtaã kasãpirenari, iuakarano nota. Iua Isaía sãpiretakitikarano nota –itxa Xoão.

²⁴ Pariseoakorira iokanataka ninoa kiki Xoãomoni.

²⁵ Ipimaãrina Xoão:

–Iua Teoso mereẽkiti aiãtapakiti piminakanisaakiaua, Eríasi inakori piminakanisaakiaua, Teoso sãkire sãpiretakari aiãtapakiti piminakanisaakiaua, kinirepa pite patxisatari kãkiti? Kipaniãpa pite patxisarauata? –itxarina.

²⁶ –Ãparaaãnanira nota patxisarauata. Hĩte sauaki aua kiki himimarotakiniti. ²⁷ Iuara, nota tikini apokakari, apiatakari iua. Minakati nitxaua nota, ininiã kona apakata napokini iua takote. Kona apakata ikiti mata tsapitsa nikoxirikini, kotxi minakati nitxaua –itxa Xoão.

²⁸ Ikara atoko Xoão sãpiretana ninoa Xotão ipiniã Petãnia sitatxiti, ipatxisarauatiniãtaã.

Soti Auíte ãkiri, Teoso Nakiti

²⁹ Katimatinĩkata Xoão atapari Xesosi, iuamoni inini. Xoão sãpiretana apanakini itakote auakani:

–Hãtapari. Erenapani soti auíte ãkiri Teoso nakiti, kotxi ikinimane maerekani makatxaãkari itxaua. ³⁰ Mitxi nisãpiretakitikara ere. “Kiki apokako nota tikini. Apiananiri iua, kotxi nota mauakanisaakipanika iua aua.” ³¹ Mitxi nota

apaka kona nimarotari maerekanitxi makatxaãkari uãka. Nota patxisatari kãkiti ãparaaã, kotxi iuusaaki nisãpiretari iua pirena Isaeo tixini auakanimoni —Xoão txana ninoa.

³² Xoão sãpiretana apanakini itikakiti:

—Nota itikari iua Erekaru Matamatakoti Teoso tixinekiri katxakini. Kamoã katxakini atoko itxa iua. Isari Xesosimoni, kaikota itxa iuakata. ³³ Ikara apisa kona nota imarotari iuãka. ãparaaã nipatxisarauatini paniãtakari sãpiretano: “Pitikariko Erekaru Matamatakoti katxakini. Kikimoni apokini pitikariko. Iua kiki patxisarauatini ãtiã, kotxi isikari Erekaru Matamatakoti patxisatakonimoni,” itxano. ³⁴ Notakara itikari ikara. Nota sãpiretari nitikakiti, ininiã nimarotapitikari ia kiki Teoso ãkiri ininiua —itxa Xoão.

Merepitipanika Xesosi Moianariakori

³⁵ Katimatinãkata iuaãkana Xoão auanãta iuaã ipi imoianariakorikata. ³⁶ Iuusaaki itikari Xesosi inapaãpotini, ininiã akiritari imoianariakori:

—Hãtapari. Ere kiki, soti auãte ãkiri Teoso nakiti itxaua —itxa.

³⁷ Ikara ikenakotakana atoko ninoa ipi imoianariakori sari Xesosi tikini. ³⁸ Ininiã Xesosi sapotorika, atapana iua tikini ãkani.

—Kipa hinireka atxiãti? —itxana ninoa.

—Koerekareri, namonipa paua pite? —itxarina.

³⁹ —Masa, hãtamata —itxa.

Ininiã isana iuakata, atamata itxarina iua auiniãtaã. Iuusaaki kikatapeka. Eereka ãkanõkapeka ikanapiriãna.

⁴⁰ Ninoa Xoão moianariakori, Xesosikata sikani, ãtree, ãtree moianari pakini. Simão Petro itari itxaua iua ãtree. ⁴¹ Eereka ãtree sari katimariã itari Simãomoni.

—Ate aõkitari Teoso mereãkiti aiãtapakiti —itxa.

⁴² Ininiã ãtree anikari itari Simão Xesosimoni. Xesosi atamatari Simão.

—Pite Simão, Xoão inakori ãkiri. Uatxa pite Petro pinaãkako —itxa.

Kai sorotxikana iuãka Petro.

Piripi, Natanaeo Pakini Xesosi Akiritini

⁴³ Katimatinãkata Xesosi nirekari Karirãia tõpamoni isini. Iuaã aõkitari Piripi inakori.

—Notakata masa. Nimoianari pitxapekauako —itxari.

⁴⁴ Iua Piripi aapoko Petsãita sitatxiti. Iuaã apaka aua ãtree, Petro pakini aapoko. ⁴⁵ Iuusaaki Piripi nitari Natanaeo inakori. Apokasaakiri isãpiretari:

—Ate aõkitari kiki. Moisesini iõkatsopatakiti sãpiretakiti iua. Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti sãpiretakiti aaõkita. Iuakara Xesosi txaua. Nasaree sitatxitikiri iua. Xosee ãkiri iua Xesosi —itxari.

46 —Nasaree sitatxitiã !auari erekari —itxa Natanaeo.

—Auapitika. Masa, maãpiãkatari iua —itxa Piripi.

47 Xesosi atapari Natanaeo iuamoni inaãpotini.

—Ere kiki atão Xoteopitikara. Atãonoka ikama —itxa Xesosi.

48 Ininiã iuasaaki Natanaeo kenakotari Xesosi sãkire. Ipi-maãri Xesosi:

—Kiãtokopa ininiãpa pimarotano nota? —itxari.

Xesosi txari iua:

—Piripi akiritinii apisapanikara, nimarotari piko kati patapi piitopãkanãta.

49 Ininiã Natanaeo apakapapiretari:

—Koerekareri, Teoso ãkiri pitxaua pite. Kãkiti Isaeo tixini auakani auãte pitxaua —itxari Xesosi.

50 Ininiã Xesosi:

—Pite aukari nisãkire, kotxi nimitikakinitika nimarotari piko kati patapi piitopãkanãtini. Pite imarotapanikariko apia posotiiretxi. ⁵¹ Pite itikariko Teoso tixine osereëkiko. Pitikariko Teoso nitiriakori kanikini. Pitikariko ninoa katxakini, pitari iaxitikiri nopini apokinina. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxari Natanaeo.

2

Xesosi Inoãkari ãparaã, Iãriãpeka Itxãkitakini

¹ Ipi õti napaka atoko aua kiiniri tanirauatiko pirena kiinir-iti Kanaa sitatxiti Karirãia tãpa. Xesosi inoro aua kiiniriãtaã iuasaaki. ² Kakiiniriteri kemaãtxitari Xesosi, imoianariakori pakini. ³ Iãriã xipoka atoko Xesosi inoro:

—!Auaika iãriã —otxari Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Kinirepa ikara atoko pitxano? Niposotiire manapi ! apokapanika —itxaro inoro.

⁵ Ininiã Xesosi inoro txana kaapokori nitiriakori:

—Ipaniãtakiti iaõka hãkamako —otxa.

⁶ Iuaã kopiti aua, seisi pakini, mitari kopititi, kai kamakori. Naia kopiti ãki aua ãparaã Xoteoakori arokiniua ãkapani. Iuaãtaã ninoa arokaua. Kiomãtxiakorini oerekinina atoko ninoa arokaua Teoso imisãkiretinina apisa, ninoa Teoso apakapini ãkapani. ãtika iua kopiti maãkari ãparaã seã arãtro.

⁷ Xesosi paniãtana kaapokori nitiriakori:

—Hãxãpokakari naia kopiti ãki ãparaã —itxana ninoa.

Ininiã ninoa xãpokakari kopiti ãki ãparaã. Isonakatapeka apoka ãparaã. ⁸ Ininiã Xesosi:

—Hãsorokaãtari ãparaã, sika hãtxari kakiiniriterimoni iãtini ãkapani.

Ininiã ninoa anikari ãparaã kakiiniriterimoni. ⁹ Iua kakiiniriteri iãtari. Iuasaaki iãriãpeka itxapekaua ãparaã.

—Amonipa ina ia iãriã? —itxa.

!Imarotari. Ninoa nitiritxi ãparaã anikakani imarotari iua iãriã. Ininiã kakiiniriteri txari Itanorouatakari:

¹⁰ —Kinirepa mixikanani ia iãriã apia erekari na pisikaua? Apanakini sikari iãriã apia erekari kiiniri potorikasaaki. Kãkiti kamitope inakasaakiika apanakini sikari iãriã poião erekari. Txamari uatxaika pite sikari apia erekari —itxari.

¹¹ Iuasaaki Xesosi mipotorikari iposotiire Kanaa sitatxiti Kariréia tõpa iua auakasaaki. Iposotiire oerekari Apiananiri ininiuua. Ikara atoko ininiã, Xesosi moianariakori auikari Xesosi Teoso mereẽkiti kãkiti iãtapakiti ininiuua, kotxi ninoa itikari iposotiire.

¹² Ikara atoko inaãka atoko Xesosi, inoro, itariakori, imoianariakori pakini sari Kapanaoõ sitatxitimoni. Iuaã ikaikotana mapaõtipeka.

Pirãtxi Omitikiko Pirena

(Mateo 21.12-13; Marko 11.15-17; Arókasi 19.45-46)

¹³ Xoteoakori kiinirite Páskoa inakori apisapanika, Xesosi sari Xerosareẽmoni. ¹⁴ Isa Teoso misãkiretiko aikotimoni. Iuaã pirikeri ãki itikari pirãtxi vëtxitakani, kema auíte, soti auíte, kamao pakini vëtxitakani. Itikari txineirota sikakani apaka. Amesã takote ninoa topãkanãta. Ivëtxitarona txineirota. Apakaparona ãti uãka txineirote, kotxi oa ãtoião, ininiã Xoteo txineirote isikana. ¹⁵ Ininiã Xesosi kosekari aãpitsa. Ìpatari. Aãpitsaã omitikenatana ninoa pirãtxi vëtxitakani. Omitikenatana kema auíte, soti auíte Teoso misãkiretiko aikoti takote auakani. Ikakanapiriãri amesa txineirota apakapikoãtaã. Txineirota xikepoakatani. ¹⁶ Ipaniãtana kamao vëtxitakani:

—Himakatxakariko kamao. Hanikariko mapara. Niri aapoko ãki hïvëtxirauatini ! apakata. Kona uaini pirãtxi vëtxitiko —itxana ninoa.

¹⁷ Iuasaakipeka imoianariakori xinikari Teoso sãkire iõkatsopatakori:

Nota iteene tìretari paapoko pite misãkiretiko aikoti. Iua xika nokaãkako,
itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁸ Eereka Xoteo auíteakori misãkiretari Xesosi:

—Teoso paniãtiniã ninoa kãkiti iua misãkiretiko aikotiã auakani pomitikenatini, poerekaua posotiiretxi Teoso paniãtinii aãuikini ìkapani —itxana ninoa.

¹⁹ Xesosi apakapapiretari:

—Hïrikariko ia Teoso aapoko. Ipi ãti pakini õtisaaki iuaïkana nõkitkariko ia Teoso aapoko —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiã ninoa:

—Anekani. Koarêta seisi anokanani iua aiko kamiko. Kiãtokopa pitxari ipi âti pakini ôtisaaki pôkitikiniri iuaïkana? Kona kïikitei pite pisãkire ikara atoko pinini —itxarina Xesosi.

²¹ Txamari Xesosi sãkire “Teoso aapoko” ixinikari iïto. ! Ixinikari Teoso misãkiretiko aikoti. ²² Xesosi ipinaãka atoko, ôkitikaãkaua atoko, iuasaakipeka imoianariakori xinikari ikara Xesosi sãkire. Iuasaaki ninoa auikari Xesosi sãkire. Auikarina Teoso sãkire iôkatsopatakori sãpiretiniri Xesosi atão Teoso âkiri ininiua.

²³ Xesosi Xerosareë auakasaaki, Pãskoa kiiniriti auakasaaki, itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti ninoa iãtapakiti ininiua. Ninoa itikari posotiiretxi ikamakiti, ininiã auikarina Xesosi sãkire. ²⁴ Txamari Xesosi ! auikari kãkiti sãkire, kotxi imarotari ikinimane âkixinire sãkire. ²⁵ Kãkiti âkixinire sãkire ! ipimaãri xatiki, kotxi imarotapekari kãkiti âkixinire sãkire.

3

Nikotemo Pirena

¹ Âti ïkanôkati Nikotemo inakori motika Xesosimoni. Iua Xoteakori auïte itxaua. Pariseo itxaua apaka. ² Iua misãkiretari Xesosi:

—Koerekareri, ate imarotari koerekareri, Teoso iokanatak-iti pininiua. Teoso pitekata mauakaniã, kona piposotari posotiiretxi pikamini, ininiã ate imarotari Teoso iokanatai pite kãkitimoni —itxa.

³ Ininiã Xesosi:

—Iuaïkana iponaniãkarira sari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Iuananira sari iuaxiti. Atãopitikara ikara atoko nitxai pite —itxa.

⁴ —Kiãtokopa pitxa auapekarikai iuaïkana piponaniini? Kona piposotari pinoro ãko ãki iuaïkana pïïroini. Kona piposotari iuaïkana piponaniini —itxa Nikotemo.

⁵⁻⁶ Ininiã Xesosi:

—Atãopitikara ikara atoko nitxai. Piponaniãkasaaki, piri, pinorokata âkirinanira pitxaua. Iua Erekarer Matamatakoti iponaniãkitakiniã, Teoso âkiri pitxaua. Kãkiti, iua Erekarer Matamatakoti iuaïkana iponaniãkitaãkitinanira, sari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁷ Koniko pitsorïkaãtapeko. Piponaniãko ipikata. Ipikata pimiponaniãkaniã, kona pisari Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁸ Îtima xôkarauata inirekiniãtaã. Pikenakotari ixôkarauatini, iuaritika na pimarotari Îtima sinimoni. Na pimarotari Îtima ininimoni. Iua atokokana ! kimarotikori Erekarer Matamatakoti iuaïkana iponaniãkitaãkiniri kãkiti —Xesosi txari Nikotemo.

⁹ Nikotemo apakapapiretari:

—Nota !imarotari ikara pisãkire —itxa.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Koerekareri apiari pitxaua. Kākiti Isaeo tixini auakani poereka. Txamari pite ! imarotari ikara atoko nininii pite. ¹¹ Atāōpitikara ikara atoko nitxanātai pite. Ate sãpiretari aimarotakiti, aĩtiākiti pakini. Txamari ! hinirekari hãuikapiretiniri asãpiretakiti. ¹² Īkorapokoriti pirena nisãpiretakasaakii, ! pauikari nisãkire. Atauako pauikatari nisãkire Teoso tixine pirena nisãpiretakasaakii? ¹³ Kona kākiti sapanika Teoso tixine. Ātinoka sari iuaã, Teoso tixine potorikakarinnoka, kākiti itari iaxitikirinoka sari iuaã.

¹⁴ —Kitxakapirĩka āparaã makipakaniātaã Moisesini ōkitikari imini metao kamakori aãke mapotōkireē. Itano itakari. Kākiti Teoso sãkire auĩākani imini akatsatakini atamatari Moisesini ōkitikakiti, ininiã kona ipinana. Iua atokokana kākiti itari iaxitikiri ōkitikaãkako. ¹⁵ Ininiākara iua sãkire auĩākari kona ipinaika. Auapikako.

¹⁶ —Teoso iteene turetari ikini itixiti auakani, ininiã iokanataro imatonōkari imi kãkitimoni. Ininiã iua sãkire auĩakanirako kona ipinaikako. Ātipirika auapikako. ¹⁷ Teoso iokanataro imi kãkitimoni ikini itixiti auakanimoni kona imisiritinina ĩkapanini. Iua iokanataro imi kãkiti maerekani imaktxakini ĩkapani, ninnoa imapinakanini ĩkapani.

¹⁸ —Teoso ākiri sãkire auĩākari kona iokanataãka kākiti misiritikomoni. Iua Teoso ākiri sãkire mauĩākati, iuarako sako kākiti misiritikomoni. Teoso ākiri sãkire imauĩākani xikara ikara atoko inaãkanako. ¹⁹ Teoso ākiri sãkire mauĩākani misiritiãkako, kotxi atão inakari oerekakari kākiti xinire iopiniākari apokapeka ĩkoraxiti. Iua oerekari atão aimarotini ĩkapani. Tirikapi atoko itxa, kotxi oerekaua atão. Ninnoa mauikareni kona nirekari tirikapi. Inirekarina ipiã, kotxi maerekati ikamanātana. ²⁰ Maerekati kamakari kona nirekari tirikapi. Kona tirikapi takote kona aua, kotxi ipĩkari ikamara. Ipĩkari kākiti itikiniri maerekati ikamini. ²¹ Teoso sãkire iaōka kamakarira sari ikamaraã, kotxi ikamara oerekari apanakini iua kamakiti atão inini Teoso nireēkiti iaōka inini —Xesosi txari Nikotemo.

Xesosi Apiari, Xoão Poiãori Inini

²² Ikara atoko inaka atoko Xesosi imoianariakorikata sari Xotéia tōpamoni. Mapaōti ikaikota imoianariakorikata iuaãtaã. Imoianariakori patxisatari kākiti iuaã. ²³ Xoão apaka patxisatari kākiti Enō inakoriãtaã, Sarĩ inakoriãtaã takote. Īpatxisarauata iuaãtaã, kotxi iuaãtaã āparaã kaiãopokori. Īkiniōtika kākiti sari iuamoni iuaãtaã, ininiã Xoão patxisatana. ²⁴ Iuasaaki Xoão kona takaãkapanika kateia āki.

²⁵ Iuasaaki Xoão moianariakori sãkirauata apanakinikata kākiti arokiniua pirena, Teoso misãkiretiko aikoti āki ĩroinina apisa pirena. ²⁶ Apokana Xoãomoni.

—Koerekareri, Xotão ipiniã iua kiki pite patxisatakiti, atemoni pisãpiretakiti, uatxa iua patxisarauatapeka. Ikinipoko kãkiti sari iuamoni. Atemoni !erekari ipatxisarauatini — itxana.

²⁷ Xoão apakapapiretana ninoa:

—Erekapitikari ipatxisarauatini, kotxi Teoso paniâtari iua. Teoso masikakaniãri posotiiretxi kãkitimoni, kona xatiki iposotari iparĩkauatini Teoso ĩkapani. ²⁸ Nota kona Teoso mereẽkitino. Kãkiti iãtapakiti kona nitxaua nota. Teoso iokanatanano nota Teoso mereẽkiti apokini apisa. Ikara hĩte imarotapeka. Ikara atoko nitxapekai hĩte. Hĩsãpiretari ikara apanakinimoni.

²⁹ —Maxinikari kiki ĩtanorouatakasaaki. Sito amanaãkito iua nakiti otxaua. Imoianari topãka iua takote. Ipoxononiua ĩtanorouatakari sãkire ikenakotakasaaki. Iua atokokana nota poxononiua. Nota iua moianari atoko nitxaua. Xesosi iua ĩtanorouatakari atoko itxaua. Kãkiti iua nakiti itxaua. ³⁰ Xesosi apiaãpotako. Nota poiãõapotako.

³¹ —Iaxiti ĩkari Apiananiri. Itixi auakani imarore poiãõnoka, kotxi itixinoka imarotana. Teoso tixine ĩkari Apiananiri itxaua. ³² Iua sãpiretari itiãkiti. Ikenakotakiti isãpireta. Txamari kãkiti !auikari isãpirena. ³³ Kãkiti Apiananiri sãpirena auiãkani, imarotari Teoso sãkire atão inini, ininiã apanakini apaka imarotari Teoso sãkire atão inini. ³⁴ Iua Teoso iokanatakiti sãpiretari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekar Mata-matakoti iuamoni, ininiã ikinipoko Erekar Matamatakoti posotiire aua iua Teoso iokanatakitimoni. ³⁵ Aĩri Teoso tiretari imi. Isikari imi ikinipoko imoiaini ĩkapani. ³⁶ Teoso ãkiri sãkire auiãkani auapikako Teosokata. Teoso ãkiri sãkire mauĩãkani kona auapanina Teosokata. Teoso omanatapikanako ninoa ãtipirika —itxa Xoão ninoamoni.

4

Xesosi Misãkiretaro Samariakero

¹ Kãkiti sãpiretari pariseoakori:

—Xesosi sãkire auiãkani, iua patxisatakini, itomaneri. Xoão patxisatakini poiãõka —itxana.

² (Ari, kona Xesosini patxisarauata. Imoianariakorira patxisatari kãkiti.) ³ Xesosi imarotakasaakiri pariseoakori kenakopiretiniri iua, iusaaki iua osipikari Xotéia tõpa. Kinirão kanapirikari Kariréia tõpamoni. ⁴ Inirekari Samaria tõpa ĩpirixititini Kariréia tõpa apokini ĩkapani.

⁵ Samaria tõpa ĩpirixititakasaaki, apoka Sikaa sitatxiti takote. Iuaã aua itixi Xoseeni nakiti, ĩri Xakooni sikakiti kitxakapirĩka. ⁶ Iuaã aua aariko Xakooni kisakakiti ãparaã apaãtiko. Iuaã Xesosi apokasaaki, iotoka, kotxi isãpakapeka

õtakori ĩpirixititini xika. Ininiã iitopãka aariko takote. Iuasaaki apaniãxitipeka.

⁷ Iuasaaki sito Samaria auakaro apoka iuaã, ãparaã apaãtakaro. Oãpokasaaki, Xesosi amanaãro ãparaã:

–Ãparaã pisikano –itxaro.

⁸ Oa apokini apisapanika Xesosi moianariakori sari sitatxi-moni nipokori iamotinina ĩkapani.

⁹ Oa sito apakapapiretari:

–Xoteo pitxaua pite. Samaria auakaro nitxaua nota. Kinirepa nãparaãte pamanaãno? –otxa.

Ikara atoko otxa, kotxi Xoteoakori kona sãkirauata Samaria auakanikata.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

–Teoso sikakiti pimarotaãkamako, pitemoni ãparaã amanaãkari pimarotaãkamako, notamonimarako pamanaãri ãparaã, kotxi piãtiniãri ãparaã nota sikakiti, pauapika ãtipirika –itxaro.

¹¹ –Kona katiui pite. Kiriãpa papaãtari ãparaã, kotxi paĩtanoirikori. Namonipa papokatari ãparaã kãkiti ãtipirika auini inĩkitaãkari? ¹² Kitxakapirĩka aãtokirini Xakoo sikaua ate ia aariko. Iua, imiakori, ipiraakori pakini iãtari ia ãparaã ia aarikoãkiri. Pite apiata atxiĩti? –otxa.

¹³ Ininiã Xesosi:

–Kãkiti ia irikoãkiri ãparaã iãtakari iuaĩkana iposonata-panika. ¹⁴ Kãkiti nota siãkiti ãparaã iãtakari apikomoni ! iposonataika. ãkixinire amomo atoko itxa ãparaã nota siãkiti. Iua ãparaã txĩkitakari iua ãtipirika auini Teosokata –itxaro.

¹⁵ –Iua ãparaã pisikano nimaposonatakani tũkane, ininiã uai kona ninaika ãparaã napaãtini –otxa.

¹⁶ –Pakiritari pĩtaniri. Uai piminari –itxa.

¹⁷ –Kona kĩtanirino –otxa.

–Atãopitikara, “Kona kĩtanirino,” pinini. ¹⁸ Sĩko pakinipekara pĩtaniri. Kiki uatxa pitekata auakari na atão pĩtanirini. Inipitikara pisãkire –itxaro.

¹⁹ Ininiã oa:

–Teoso sãkire sãpiretakari pitxaua pite, kotxi pimarotari ikinipoko nikamakiti. ²⁰ Kitxakapirĩka ate kiomaneakorini apotiitaua Teoso imisãkiretinina ĩkapani ia oxiratari nopini. Txamari hĩte Xoteoakori txari: “Xerosareẽnanira aãpotiitauako Teosokata” –otxa.

²¹ Ininiã Xesosi:

–Pauikariko nisãkire. ãti õti apokako. Iuasaaki kona uai oxiratariãni, kona Xerosareẽni kãkiti apotiitaua aĩri Teoso imisãkiretinina ĩkapani. ²² Hĩte Samaria tãpa auakani apotiitaua Teoso himisãkiretini ĩkapani. Txamari, kona atão himarotari iua. Ate Xoteoakori aimarotapitikari Teoso, kotxi

Teoso sikakiti kãkiti maerekani makatxakakari Xoteo itx-
aua. ²³ Teoso keto apokapanika, ari apopeka, ininiã aïri
Teoso misãkiretakani atão inakani misãkiretari iua ãkixinireëna.
Ninoã sãpiretari atão inakarinoka iuamoni. Aïri nirekari
kãkiti ikara atoko inakani misãkiretiniri iua. ²⁴ Teoso nirekari
amisãkiretiniri iua aãkixinireë, kotxi Teoso ïto !auari. Inirekari
kãkiti sãpiretiniri atão inakarinoka iuamoni –itxa Xesosi.

²⁵ Ininiã oa:

–Nimarotapitikari iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti, Kristo
inakori, apokapitikako ïkorapokoriti. Iua apokasaaki ikini
sereti isãpiretauako –otxari.

²⁶ –Nota pimisãkiretakiti Teoso mereëkiti hiãtapakitikarano
nota –itxaro.

Ãti Takarauata, Ãti Amarauata Inini Pirena

²⁷ Iuasaakipeka Xesosi moianariakori kanapiriã.

Ãkixinireëna ninoã tsorïkaãnãta:

–Kinirepa Xesosi sãkirauata oa sitokata?

Kotxi oa Samaria auakaro. Iuaritika !ipimaãrona: “Kiripa
ïkai?” kona itxarona. Kona ipimaãrina Xesosi: “Kinirepa
pimisãkiretataro oa?” kona itxarina.

²⁸ Iuasaaki oa sito takanapari oti, sitatximoni kanapiriã
otxa. Oãkiritari kãkiti iuaã auakani,

²⁹ –Masa. Maãpiãkatari kiki ikinipoko nikamakiti imaro-
takari. Iua Teoso mereëkiti aiãtapakiti atxiïti? –oa txana
ninoã.

³⁰ Ininiã iua sitatxi auakani sari Xesosimoni. ³¹ Ninoã
apokini apisapanika imoianariakori akiritari Xesosi:

–Koerekareri, pinipokota –itxarina Xesosi.

³² –Nipokori auape nota niãkiti tïkane hïte mimarotakiniti
–itxa Xesosi.

³³ Ininiã imoianariakori imisãkiretakakana:

–Kiripa sikatari nipokori Xesosi nikakiti? –itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

–Nota kamari iua niokanatakiri nirekaãkiti. Ninirekari
nikaminiri ikinipoko iua paniãtakiti. Ia niparïka. Niparïka
nikiena atoko itxa, kotxi niokanatakiri paniãtakiti nikamini
sikataparatanõ, nipokori sikataparatinino atokotxikana.

³⁵ Kãkiti txari: “Ipi ipi pakini kasiriti auapanika takari
iposome inini tïkane, ininiã uatxa kona niparïkauata.” Ia
atoko kona hïtxape hïskire. Himereka. Hãtamatariko
takari. Nisãpiretai hïte hïtakare iposome haãpoko hanikini
tïkane. ³⁶ Iua atokotxikana Teoso sãkire takaãka kãkiti
ãkixinireë. Katakakeri miparïkatakari apakapari iparïka ïki.

Iua anikari kãkiti Teoso aapokomoni, ãtipirika Teosokata
auini ïkapani. Ininiãkara katakareri, iua miparïkatakari apaka
poxokoniuatoko. ³⁷ Aãtokirini txari: “Ãti takarauata, ãtipekana
apotiitari takari.” ³⁸ Ia sãkiretxiti atão, kotxi nota paniãtai

hĩte mitxi himaparĩkauatakaniãtaã hamarauatini. Apanakini parĩkauatapeka iuaã. Ninoa takapekari Teoso sãkire kãkiti ãkixinireẽ. Pasãpaniri ninoa parĩka. Ninoa parĩkauata mitxi, ininiã uatxa hĩte parĩka poião kãkiti Teosomoni hanikini –itxa Xesosi.

Samaria Auakani Auikiniri Xesosi Sãkire

³⁹ Kaiãopokori Samariakini iua sitatxiti auakani auikari Xesosi sãkire, kotxi oa sito mitxi sãpiretana:

–Nikamakiti ikinika isãpiretano –otxana.

⁴⁰ Ininiã ninoa Samaria auakani apoka Xesosimoni.

–Atekata paua –itxarina Xesosi.

Ininiã Xesosi kaikota ipi õti ninoakata. ⁴¹ Xesosi sãkire ikenakotakasaakina, apikomoni ninoa auikapiretari.

⁴² Ninoa misãkiretaro oa sito:

–Uatxa ate auikapiretari Xesosi sãkire, kona pite sãpirenaãnanini, ate auikapiretari. Ateka kenakotapekari iua sãkire, ininiãkara ate auikapiretari iua sãkire. Uatxa ate imarotari atão inini Teoso mereẽkiti ininiua Xesosi. Kãkiti itixi auakani maerekani makatxaãkari itxaua iua –itxarona.

Auĩtetxi ãkiri Xesosi Makananitini

⁴³ Iuaã ipi õti inapaka atoko Xesosi sipeka. Kariréia tõpa isa. ⁴⁴ Mitxi Xesosi sãkire: “Teoso sãkire sãpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sãkire sãpiretakari itixineẽ auakasaaki, kãkiti iuaãtaã kona auikari iua sãkire,” itxapeka Xesosi. ⁴⁵ Iuaritika Kariréia tõpa apokasaaki, kãkiti iuaã auakani ipoxokoniritika apakapari Xesosi, kotxi ninoa apaka sari iua Pãskoã kiiniriti Xerosareẽ sitatxitiã. Iuaãtaã itikarina Xesosi posotiire. Ininiãkara ipoxokoniritikana apakaparina Xesosi.

⁴⁶ Xesosi iuaĩkana sari Kanaã sitatxitimoni, Kariréia tõpa. Mitxi Xesosi inoãkapekari ãparaã iãriã ininiua iuaã. Xesosi apokasaaki Kanaã, auĩtetxi ãkiri amianata Kapanaoõ sitatxitikiri. ⁴⁷ Iua auĩtetxi kenakopiretari Xesosi Kariréia tõpa apokini, Xotéia tõpa osipikini. Inakasaaki Xesosimoni isa, aõkita itxari Xesosi. Aiatari:

–Masa Kapanaoõmoni, naapokomoni. Namarite amianata. Pimakananitari iua. Ipinanapanoka –itxari Xesosi.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

–Nimakamakaniãri posotiiretxi, kona hĩte nirekari auikiniri nisãkire. Posotiiretxi hĩtikasaakinani, hĩte nirekari nisãkire hãuikini. Teoso takaõtxikare hĩtikasaakinani, hinirekari nisãkire hãuikini –itxa Xesosi iuamoni.

⁴⁹ –Masapoka naapoko. Pimasikanisaaki, namarite ipinapitikako –itxari.

⁵⁰ –Pisa paapokomoni. Pamarite kona ipina –Xesosi txari iua.

- Iua kiki auikari Xesosi sãkire, ininiã isipeka.
⁵¹ Ipixinipokoriti aõkitana initiriakori.
 –Pamarite auapitikako –itxarina.
⁵² –Namonikitapa akananita? –itxana.
 –Kita apaniãxiti apoomari iotoka –itxana.
⁵³ Iuasaaki iua kiki imarotari kita Xesosi sãkire manapikara: “Pamarite kona ipina,” ininiri manapikara iotoka apoomari. Ikara atoko ininiã, ikinimane iua aapoko auakani, iua pakini auikari Xesosi sãkire.
⁵⁴ Ininiã ipikatapeka Xesosi kamari posotiiretxi Kariréia tõpa auakasaaki, Xotéia tõpa osipikasaaki.

5

Matĩpokotakati Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

- ¹ Ikara atoko inaãka atoko Xesosi sari Xerosareẽ sitatxitimoni, kotxi Xoteo kiinirite Teoso ikapani aua iuasaaki.
² Xerosareẽ sitatxiti apanĩkaki, soti auĩte vëtxitikoãtaã takote aua ipoa xapitikiri. Sĩko Ironakiko aua iuaãtaã. Xoteo sãkire Epiráiko. Epiráiko sãkireẽ iua ipoa uãka “Petésita.”
³ Ironakikoãtaã amianatakanipokoni sirĩkanãta. Mõsiãreni, motĩkakani, matĩpokotakani pakini iuaã auanãta. Iãtapanãtarina ãparaã tokĩkaãtini. ⁴ Teoso nitiri apokanaka iuaãtaã. Iua apokasaaki itokĩkaãtakari ãparaã. ãparaã tokĩkaãtakasaaki, ãtika amianatakari iikiika komokaãtakari erekapeka itxa.
⁵ Matĩpokotakati iuaã auanãtakari amiananãtakari trĩta oito pakini anokanani amianata. ⁶ Xesosi atamatari iua iuaã isirĩkanãtini. Imarotari iua uatxakapokoni amiananãta. Ininiã Xesosi pimaãri:
 –Ereka pinini pinireka? –itxari.
⁷ Amianatakari apakapapiretari:
 –Ari, ninirekapitikamari, txamari kona kanikikono kãuaãriã ãparaã tokĩkaãtakasaaki. Nikomokaaritakasaaki, ãti komokape napisapanika –itxari Xesosi.
⁸ –Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa –Xesosi txari.
⁹ Iuasaakipeka erekapeka itxa iua amianatakari. Isirimata ikoseka, tĩpokota itxapeka. Iua õti kãkiti tomatini õti.
¹⁰ Ininiãkara Xoteo auĩteakori txitari amianatakari erekapeka inakari:
 –Uatxa kãkiti tomatini õtisaaki pite anikanãtari pisirimata. Ìkora atoko ininiã, kãkiti !auritaãka –itxarina, kotxi ninoamoni iparĩkauata isirimata anikasaaki.
¹¹ Ininiã iua kiki:
 –Erekape ninĩkitaãkirira paniãtano: “Pisirimata pikoseka, sipeka pitxa,” itxano.
¹² Ininiã ninoã:

—Kiripa kiki paniãtai pisirimata pikosekini pisini ìkapani?

¹³ —!Nimarotari iuãka —itxa.

Iuaãtaã ipoa xapitikiri takote kaiãopokori kãkiti auanãta, ininiã patimari Xesosi sipeka ninoa sauaki.

¹⁴ Eereka Xesosi aõkitari iua kiki Teoso misãkiretiko aikotiã.

—Uatxa pitãpokotapeka, ininiã maerekati pitakanapako. Iuaãkana maerekati pikamakasaaki, atxiiti amianari apiatakari inokai —Xesosi txari iua.

¹⁵ Eereka iua kiki sari Xoteo auãteakorimoni.

—Xesosira erekapeka txãkitakano nota —itxari.

Xoteo Omanatiniri Xesosi

¹⁶ Tomatiko õtisaaki Xesosi makananitari iua amianatakari. Ikara xika Xoteo auãteakori kinirão okaka txari Xesosi.

¹⁷ Xesosi imarotari Xoteo auãteakori sãkire, ininiã itxana:

—Niri Teoso kamari erekari ikiniõtika. Iua atokotxikana nota. Kona niotoka erekari nikamini tomatiko õtisaaki —itxa Xesosi.

¹⁸ Ikara Xesosi sãkire xika Xoteo auãteakori apiata omanatari Xesosi. Ninoamoni Xesosi kamari maerekati tomatiko õtisaaki amianatakari imakananitini. Xesosi sãkire: “Niri Teoso,” inini xika, apiata omanatarina iua, kotxi iua: “Teosotxikana nota” itxanãta iua Xesosi.

Xesosi Irikata

¹⁹ Ininiãkara Xesosi misãkiretana Xoteo auãteakori:

—Atãopitikara nitxai hõte. Nota Teoso ãkiri nitxaua. Notanani !kakamareno. Nitikari niri kamanãtakiti, ininiã niri kamakiti iaõka nikama. Iuanokara nikama nota. Niri kamakititxikana nota kama apaka. ²⁰ Niri turetano nota, ininiã ikini sereti ikamanãtakiti oerekano. Oerekapanikariko posotiiretxi apiatapanikako nota kamini ìkapani, ininiãkara hõte tsorãkaãtako hõtikasaakiri. ²¹ Niri õkitikari ipãkani, iuaãkana aua inini tãkane. Iua atokotxikana nota txãkitakana kãkiti ninirekaãkini, iuaãkana auini ìkapani. ²² Teoso kona txari kãkitimoni: “Kona erekai pite, ininiã kãkiti misiritikomoni pisa,” kona itxa Teoso. Apanakinimoni kona Teoso txari: “Erekai pite, ininiã uai pina notakata pauini ìkapani,” kona itxa Teoso. Notakara iua ãkirikara txari ìkara atoko inakari kãkitimoni, kotxi Teoso sikaposotiiretano nota ikara atoko inakari nisãpiretini kãkitimoni. ²³ Ikara atoko ininiãkara, kãkiti paxitano nota. Niri nirekari nota paxitiko, iua paxitiko atokotxikana. Nota mapaxitakani kona paxitari niri nota iokanatakari.

²⁴ —Atãoenepitikara nitxai hõte. Nisãkire kãpitakari, nota iokanatakari sãkire auiaãkari, auapika Teosokata. Kona Teoso misiritapaniriko iua. Kona ipinaika. Auapika Teosokata.

²⁵ Atãoene nitxai hõte. Kãkiti xinire ipãkari atoko itxa maerekati ikamakiti xika. Teoso ãkiri sãkire kãkiti kãpitini õti apokapanikako. Ari iketo apokapeka. Nota sãkire kãpitakani auapikako. ²⁶ Aãri Teosonoka posotari itxãkitakiniri ikinipoko

auãki inini, kotxi iuanoka auapika. Isikaposotiiretano nota apaka ikinipoko nitxĩkitakini auãki inini.

²⁷ —Aĩri Teoso txano nota: “Kãkiti itari iaxitikiri pitx-
aua, ininiãkara pitxariko nisãkire mauiaãkani: ‘Kona hĩte
kĩpitari Teoso sãkire, ininiã kãkiti misiritikomoni hĩsa,’ pitxako.
Pitxariko nisãkire auiaãkani: ‘Hĩte kĩpitari Teoso sãkire ininiã
uai hina Teosokata hãuini ĩkapani.’ Ikara atoko pitxariko
kãkitimoni,” Teoso txano nota.

²⁸ —Kona hĩtsorĩkaãtapeko, ikara sãkiretxiti hĩkenakotakasaaki.
Āti õti ipĩkani, katakoni, kenakotariko Teoso ãkiri akiritinina.
²⁹ Iuasaaki õkitikauanako. Ninoa erekari kamakani auapikako
Teosokata. Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako.

³⁰ —Notanani kona nitxari kãkiti: “Pite sari kãkiti
misiritikomoni. Pitepekana inari uai Teosokata pauini
ĩkapani.” Notanani kona ikara atoko nitxari kãkiti. Teoso
sãpiretakinokara nitxa kãkitimoni, ininiãkara nisãkire
kãkitimoni atãonoka, kotxi kona nota nirekaãkitini nikama.
Niri nipaniãtakiri nirekaãkitinanira nikama —itxa Xesosi.

Xesosi Sãkire Atãoene Sãpiretakani

³¹ Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Notaka sãpiretiniãua hĩtemoni, atxiĩti kona kauikikono.
³² Ātipekana nota sãpiretakari aua. Nimarotari atão inini iua
sãpiretakiti. ³³ Hĩte iokanatapekari himoianariakori Xoãomoni
nota himarotini ĩkapani. Iua sãpiretapekana ninoa atãoene
nota sãkire. ³⁴ Kona ninitanãtari kãkiti nisãkire atão inini
sãpiretakani. Nota sãpiretai hĩte Xoão sãpiretakiti sãkiretxiti, hi-
maerekani Teoso makatxakini ĩkapani, himapinakani tĩkane.

³⁵ —Xoão tirikapi tirinakari poniãkari atoko itxa. Tirikapi
iopinikari ikinipoko, tirikapi takote auakari aãtamadini
ĩkapani. Iua atokokana Xoão oerekari kãkiti atão inakari.
Mapaõtinokara hĩte poxokiniuata iua sãkire hĩkenakotakasaaki.

³⁶ —Aua ãti nota sãpiretakari. Iua Xoão poiãoka. Ātipekana
apiata. Nota kamakitikara apiata. Nikamakiti sãpiretari nota
sãkire atão inini. Nikamakiti, niri paniãtakiti kãkiti itikasaaki,
imarotari niri uaimoni iokanatinino nota.

³⁷ —Niri, nota iokanatakari kãkitimoni, iua apaka nota
sãpiretakari. Kona hĩte kenakotari Teoso sãkirauatini. Kona hĩte
atamatari itoõ. ³⁸ Isãkire !auari hãkixinireẽ, kotxi kona hãuikari
nota sãkire iua iokanatakiti sãkire.

³⁹ —Hĩte atatsopatapikari Teoso sãkire iõkatsopatakori,
hãuini ãtipirika Teosokata himarotini ĩkapani. Ia Teoso sãkire
iõkatsopatakori nota sãpiretakari apaka itxaua. ⁴⁰ Txamari
kona hinirekari nisãkire hãuikini. Kona hinirekari notamoni
hinini, ãtipirika Teosokata hãuini ĩkapani.

⁴¹ —!Ninitari niuikiko. ⁴² Iteene nimarotai hĩte. Kona xapiti
hĩtoretari Teoso hãkixinireẽ. ⁴³ Niri iokanatanano nota uaimoni.

Txamari kona hĩte apakapano nota Teoso iokanatakitino. Teoso maiokanatakinitira hĩte apakapa. ⁴⁴ Hĩte potxitari āti iuikinii. Txamari kona hĩkamari erekari Teosonoka iuikinii ĩkapani, ininiā kona hāuikari iua sākire.

⁴⁵ —Kona notani sãpiretapaniri niri hĩte maerekani. Moisesira sãpiretariko himaerekani Teosomoni. Hĩte uãkatari iua sãpiretari hĩte ereka hinini, txamari iua sãpiretariko niri himaerekani. ⁴⁶ Moisesini sākire iõkatsopatakiti hāuikaākamako, nota sākire apaka hāuikamako, kotxi Moisesini nota sãpiretakari apaka. Iua iõkatsopatapekari nota sākire. ⁴⁷ Hĩte kona auikapiretari Moisesini iõkatsopatakiti. Isākire iõkatsopatakiti himauikakaniā, kiãtokopa hĩtxa nota sākire hāuikini? —itxa Xesosi.

6

Sĩko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Mateo 14.13-21; Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17)

¹ Eereka āti õti Xesosi ĩpiriātari Kariréia poa. Ia ipoa uãka apaka Txiperiatxi poa inaãka. ² Kaiãopokori kãkiti sari iua tikini, kotxi ninoa itikapekari Xesosi makananirauatini. ³ Xesosi kanĩka mitaxiratarimoni. Iuaã iitopãka imoianari-akorikata. ⁴ Xoteoakori kiinirite, Páskoa inakori kiiniriti apisapanika Xesosi sari iuaãtaã. ⁵ Iitopãkasaaki, Xesosi atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini iuamoni. Ininiā ipimaãri Piripi:

—Amonipa aiamotatariko komiri nakira kãkiti asikakienatini ĩkapani?

⁶ Xesosi ikara atoko txari Piripi, kotxi inirekari imarotiniri: “Atauako atxiĩti Piripi auikari niposotiire?” Xesosi imarotapekari iuaka ikamakiti tĩkane. ⁷ Ininiā Piripi apakapapireta:

—Txineiopokoni, tosẽtosi txineiro ota, kona apakata komiri aamotini, nakira kãkiti asikakienatini ĩkapani. ! Apakata —itxari.

⁸ Iuasaaki āti Xesosi moianari Simão Petro itari, Ātree inakori, txari Xesosi:

⁹ —Uai aua amarini. Auari ikiena. Sĩko komiri sevata inakori kamakori auari iua. Ipi ximaki axapitiri apaka auari iuamoni. Txamari kãkiti itomaneri sikakienatiko !apakata. Ia nipokori poiãoka —itxari.

¹⁰ Xesosi paniātari imoianariakori:

—Nakira hĩpaniãta iitopãkinina —itxana.

Sotonaiakiperi auari iuaãtaã. Iua nopini iitopãkana. Sĩko mio apikomoni kikiakori aua. ¹¹ Xesosi kosekari komiri amarini nakiti. Iuasaakipeka imisãkiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri auiniua ate.

Iua sikari imoianariakori. Eereka ninoa xanakari kãkiti topãkakanimoni. Iua atokokanera itxarina ximaki. Ikinikana inirekaka iaõka auana ninoa.

¹² Ikinimane kamitopeka inakasaaki, ipaniãtari imoianariakori:

—Itetakori komiri, ximaki pakini hãpotiita. Kona hiomat-
apiriko —itxa.

¹³ Ininiã apotiitarina komiri itetakori. Tosi kotarina ixãpokakana komiri itetakori.

¹⁴ Xesosi posotiire ninoa kãkiti itikasaaki, ninoakakarika isãkirauatana:

—Atãopitikara Xesosi aiãtapanãtakitikara, Teoso sãkire sãpiretakari inakorikara ere Xesosi —itxana.

¹⁵ Xesosi imarotapekari ninoa nirekiniri iauĩtetinirina iua. Iua kona nirekari ninoa auĩtetiniri iua. Ninoa mamaĩkakaniri apisapanika, Xesosi sipeka iuanoka. Apikoxiti oxiratarimoni ikanĩka.

Xesosi Ipoa Nopini Inaãpotini

(Mateo 14.22-23; Marko 6.45-52)

¹⁶ Kikatapeka imoianariakori iokiriũta ipoa tiniã.

¹⁷ Iereẽtauana kanaua ãki. Īpiriaãpotarina ipoa Kapanaoõ sitatxiti manapi. Īkanõkapeka inakasaaki kona Xesosi apokapanika ninoamoni. ¹⁸ Kataparari ĩtimati apoka, ininiã tsakatipokoni. ¹⁹ Iuasaaki imekoãpotana. Īpixiniãpeka apokasaakina, ataparina Xesosi ipoa nopini itĩpokotini. Kanauamoni isaãpota. Ninoa pĩkarauata, kotxi ninoa uãkatari kamiri.

²⁰ Xesosi akiritana:

—Notakara. Kona hĩpĩkarauatape —itxana.

²¹ Ininiã apakaparina Xesosi ipoxokoniritikana. Iua morõkokaua kanauaã. Iereẽtakasaakiaua, iusaakipeka kanaua apoka imiriĩpe Kapanaoõ manapi.

Kãkiti Nitiniri Xesosi

²² Katimatiniãkata ipiniãmoni kaikotakani nitamari Xesosi. Ninoa imarotari ãtoka kanaua mitxi iuaã auini. Oa kanaua Xesosi moianariakori anikapeka. Ninoa imarotari Xesosi kona sari imoianariakorikata. Imarotarina ninoanani sini. ²³ Iuasaaki kanauaniri Txiperiatxi sitatxitikini apokita Xesosi merepani Teoso misãkiretiniãtaã takote merepani komiri nikikoãtaã. ²⁴ Iuasaaki kona ninoa apokari Xesosi, imoianariakori apaka. Ininiã ninoa iereẽtaua kanaua ãki. Iuaĩkana ikanapiriãna. Ipoa ĩpiriãtana Kapanaoõ sitatxitimoni, Xesosi initinina ĩkapani.

Komiri Kãkiti Auapiniĩka Inini Tĩkane

²⁵ Ninoa apokari Xesosi ipoa ipiniã.

—Koerekareri, namonikitapa papoka uai? —itxarina.

²⁶ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai hïte. Hïte nikari komiri nisikakiti. Kamitopeka hïtxa, ininiã nipokori ïkapaninokara hinitanãtano nota. Kona hãuikari Teoso posotiireẽ nikaminiri iua posotiiretxi.

²⁷ Xesosi pinitana:

—Nipokorinoka ! hïxinikape, kotxi nipokori okanani mauakati itxaua. Hïxinikariko ãtião nipokori, nota hïtari iaxitikiri siãkiti, kotxi nota sikari kãkiti, kãkiti auapininiika inini tïkane. Teoso sikari ikinika iposotiire notamoni ninirekaãkiti nikamini ïkapani —Xesosi txana ninoa.

²⁸ —Kiãtokopa atxatari Teoso nireẽkiti akamini? —itxana ninoa.

²⁹ —Ianoka Teoso nirekari hïkamini. Iua nirekari hãuikiniri iua iokanatakiti sãkire —Xesosi txana ninoa.

³⁰ —Iuaïkana posotiiretxi apiari pikaminiã, ininiãra aãuikari Teoso iokanatakiti pininiãua. Kinakaripa posotiiretxi pikamapanika? ³¹ Anirimaneni kitxakapirïkarini ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina, inikarina komiri iaxiti katxakakari. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Isikari komiri Teoso tixinekiri ninoamoni,

—itxarina Xesosi.

³² Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretaiko hïte. Kona Moisesini sikari komiri Teoso tixinekiri. Nirikara sikaãtari atão komiri iua tixinekiri kãkitimoni. ³³ Teoso tixine ïkari, iua ãkiri, komiri atoko itxa, ikini itixiti auakani ïkapani, kotxi iua sãkire auiãkani auapininiika Teosokata —itxana.

³⁴ —Ikiniõtika pisikaua ia komiri —itxarina.

³⁵ —Notakara iua komiri Teoso iokanatakiti nitxaua. Notakara sikari kãkiti auini ïkapani. Iua nisãkire auiãkari !inatxitaika. !Iposonataika.

³⁶ —Hïte aõkitapekano nota, txamari kona hïte auikapanikari nisãkire. Ikara atoko nitxapekai hïte. ³⁷ Imakinika kãkiti notamoni Teoso siãkini inapitikako notamoni. “Hïsipeka,” kona nitxana notamoni apoãkani. ³⁸ Nitakanapari Teoso tixine. ïkorapokoriti napoka, nipaniãtakiri nirekaãkitinoka nikamini ïkapani. Notaka nirekaãkiti na nikama. ³⁹ Niri nipaniãtakiri ! inirekari ãtika kãkiti notamoni isiãkini ereẽkokini. Itixi xipokini õtisaaki, inirekari nota õkitikinina ninoa auapininiika inini tïkane. ⁴⁰ Iua nipaniãtakiri nirekari nota imarotakani, nisãkire auiãkani, auapininiika inini. Itixi xipokini õtisaaki nõkitikana ninoa iuaïkana auãki inini —itxa Xesosi.

⁴¹ Ninoa Xoteoakori kona apokaerekatari Xesosi sãkire, kotxi iua txari: “Nota iua komiri Teoso tixine ïkari komiriti nitxaua,” ininiã ninoa tsoata. ⁴² Ininiã ninoa:

—Iua kiki Xesosi Xosee ãkiri. Aaõkitapekari iri, inoro pakini. Kinirepa “Teoso tixine ïkarirano” itxape iua? —itxana, itsoatinina.

⁴³ Ininiã Xesosi txana:

—Kona himaxirauatape. Kona hītsoatape. ⁴⁴ Niri nīpaniātakiri akiritakitananira posotari inini notamoni. Niri makiritakiniti kona posota inini notamoni. Itixi xipokini ōtisaaki nōkitikana notamoni apoākani iuaīkana auinina īkapani.

⁴⁵ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani iōkatsopatari ia Teoso sākire:

Teosorako oerekariko ikinipoko kākiti.

Niri sākire kīpitakani, niri oereēkini, apoka notamoni. ⁴⁶ Kona aua kākiti niri atamatakari. Nota Teoso tixine īkari, notanokara atamatapekari niri.

⁴⁷ —Nota sākire auiākari, iuara auapininiika Teosokata. Ia nisākire atāo. ⁴⁸ Nota iua komiri nitxaua kākiti auapininiika inīkitakakarino. ⁴⁹ Hinirimane kitxakapirīkarini nikari komiri iaxiti katxaākari āparaā makipakaniātaā. Iaxiti katxaākari inikanimana, txanima ipīpena. ⁵⁰ Kākiti nikiniāri atāo komiri Teoso tixine īkari kona ipina. ⁵¹ Iua komiri, Teoso tixine īkari nitxaua nota. Kākiti auapininiika inīkitakakarino nota. Ia komiri niākari auapininiika itxako. Ia komiri nisikakiti ia niītokara. Niīto nisika kākiti ikini itixiti auakani auapininiika inini tīkane —itxa Xesosi.

⁵² Ikara atoko ininiã ninoa Xoteoakori taparakien-atakakaua:

—Natokopa itxa ia kiki iīto isikiniua ate, anikiniri īkapani? —itxana.

⁵³ Ininiã Xesosi:

—Atāoenepitikara ikara atoko nitxai hīte. Hītari iaxitikiri iīto himanikakanisaaki, iarēka himiātakanisaaki, kona hīxinire auapani ātipirika. ⁵⁴ Iua niīto niākari, niarēka iātakari, auapikako Teosokata. Xipokatxi ōtisaaki nōkitikariko iua iuaīkana auini īkapani. ⁵⁵ Niīto atāo komiri itxaua. Niarēka atāo iāriã itxaua. ⁵⁶ Niīto niākari, niarēka iātakari, aua nākixinireē. Nota aua iua ākixinireē. ⁵⁷ Niri, ātipirika auapika inakari, iokanatano nota īkorapokoriti. Iuara sikano nota ātipirika nauini īkapani. Iua atokotxikana nota sikari nota niākari ātipirika auini īkapani. ⁵⁸ Nota iua komiri Teoso tixine īkari nitxaua. Komiri hīkiomaneakorini nikakiti ātiāo. Iua komiri nikakari ipīpe. Nota siākiti komiriti niākani, nisākire auiākani auapininiika Teosokata itxanako.

⁵⁹ Ikara atoko itxa Xesosi sākire aiko āki Xoteo apotitiniātaāua Kapanaoō sitatxiti oerekarauatakasaaki.

Apanakini Takanapiniri Xesosi

⁶⁰ Xesosikata sikani isākire potxitakani, ikara isākire ikenakotakasaakina, ipimarauatakakana:

—Pamimari ikara isākire. Kipa imarotari ikara atoko inakari sākiretxiti? —itxana.

⁶¹ Masãpiretakotika Xesosi imarotari ikara atoko itsoatinina. Ininiã iua:

—Hinirekatari hĩtakanapinino nota ia nisãkire xika?

⁶² Kiãtokopa hĩxinikakiti hĩtikiniãno nota hĩtari iaxitikirino kanĩkini mitxi nauuniãtaã? Atxiĩti iuasaaki hãuikatari nisãkire?

⁶³ Iua Erekarĩ Matamatakotinokara sikari kãkiti auini tĩkane. Kãkiti ĩto tapara !auari. Ikara sãkiretxi hĩtemoni nisãpiretakiti, iua Erekarĩ Matamatakoti sãkiretxikana. Nisãkire auikiko auãkitakari kãkiti, ãtipirika Teosokata auini ĩkapani. ⁶⁴ Txamari auapitika hĩte sauaki nisãkire mauĩãkani —ĩtxa Xesosi.

Merepitipanika Xesosi imarotapekari iua sãkire mauĩãkani tĩkane. Xesosi imarotari apaka imĩkapiritakiri tĩkane.

⁶⁵ —Niri Teoso masikaposotiiretakiniti kona iposota apokini notamoni —ĩtxa Xesosi.

⁶⁶ Ikara isãkire xika itori Xesosikata sikani takanapari iua. Kona inirekaikarina iuakata isinina. ⁶⁷ Ininiã Xesosi pimaãna imoianariakori tosi:

—Hĩtepekana, hĩte apaka nirekatari hĩtakanapinino? —ĩtxa Xesosi.

⁶⁸ Ininiã Simão Petro apakapapiretari:

—Apiananiri, kirimonipa asa atxiĩti? Pitenanira sãpiretari kãkiti auapininiika inini. ⁶⁹ Ate imarotari Teoso mereẽkiti pininiua. Teoso ãkiri, auapika inakari ãkiri pitxaua pite —Petro txari Xesosi.

⁷⁰ Ininiã Xesosi:

—Nota mereẽi hĩte tosi kikiakori. Txamari hĩte sauaki aua Satanasĩ nitiri —ĩtxa Xesosi.

⁷¹ Iuasaaki Xesosi xinikari Xotasi Isikariotxi inakori, Simão inakori ãkiri. Xesosi moianarikamara iua, txamari imĩkapiritariko Xesosi.

7

Xesosi Itariakori Mauikakaniri Isãkire

¹ Eereka Xesosi kaikotapanika Karirėia tōpa. Kona Xotėia tōpa !ikaikota iuasaaki, kotxi iuaã Xoteo auĩteakori nirekari okiniri. ² Iuasaaki Xoteo kiinirite Papiri inakori kaiama atokopekari. ³ Ininiã Xesosi itariakori misãkiretari iua:

—Posipika uai. Pisãkire auĩãkanimoni Xotėia auakanimoni pisa. Ninoa apaka nirekari itikiniri pikamakiti. ⁴ Kãkiti nirekiniãri iteene imarotaãka, !ikipatari ikamakiti. Pite kamanãtari posotiiretxi uai Karirėia tōpa. Pisa Xotėiamoni. Iuaã poerekari piposotiire ikinimane imarotiniĩ ĩkapani —ĩtxana.

⁵ Ikara atoko itxarina Xesosi, kotxi itariakori apaka iuasaaki kona auikapanikari isãkire.

⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Iuaã nisini keto kona apokapanika. Apakata ikiniõtika Xotéia tōpamoni hīte sini, ⁷ kotxi kākiti !omanatai hīte. Notananira omanataãka, kotxi nisāpiretari maerekati kākiti kamakiti. ⁸ Erekari hīte sini kiinirimoni. Kona nota sapani uatxa. Nisini manapi apokasaaki nisa —itxa Xesosi.

⁹ Itariakorimoni ikara inaka atoko, ikaikotapanika Kariréia tōpa.

Xesosi Sari Papiri Kiiniritimoni

¹⁰ Itariakori kiinirimoni iikiipeka. Ninoa tikinimoni isa Xesosi. Iuasaaki !kasāpirenari kiinirimoni isini tīkane. Ininiã kākiti mimarotakinitika isa.

¹¹ Xoteo auñteakori nitapiimari Xesosi kiinirisaaki. Ipimaãri kākiti:

—Ītapari Xesosi?

¹² Kākiti iuaã auakani sākirauata Xesosi pirena. Apanakini txari:

—Peerekari Xesosi.

Apanakinipekana:

—Kona erekari. Imisirienetari kākiti —itxana.

¹³ Kona kākiti sākirauata Xesosi uãka Xoteo auñteakori takote, kotxi ipīkana.

¹⁴ Mapaõtinoka kiiniri xipokini apisapanika, Xesosi sari Xotéia tōpamoni. Isari Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaã oerekarauata. ¹⁵ Xoteoakori tsorīkañnãta Xesosi sākire ikenakotakasaakina:

—Kininiãpa ere kiki paimatireri. Kona apaiaõkarauata —itxanātana.

¹⁶ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Na nota imaroreni noerekai hīte. Iua niokanatakiri imarorera noerekai hīte. ¹⁷ Kākiti Teoso nirekaãkiti nirekaãkani imarotari noerekiniri Teoso imarorenoka. Ninoa imarotari nimoerekakaniri notaka nimarore. ¹⁸ Kākiti iuaka isākire sāpiretakari nirekari apanakini iuikiniri iua. Kākiti Teoso sākirenoka sāpiretakari nirekari iuikiniri Teoso ipaniātakiri. Ikara atoko inakari kākiti sākire atāonoka. ! Ikamari maerekati. ¹⁹ Moisesini oerekai hīte Teoso sākire, ipaniātakiti iōkatsopatakorini. Txamari kona hīte kamari Teoso paniātakiti. Kona ātika hīte kamari ipaniātakiti, kotxi hinirekari hōkinino nota —itxana ninoa.

²⁰ Ininiã ninoa apakapapiretari:

—Maerekati matamatakoti auañtotai pite. Kiripa kinirão okaka txai pite? Iua maerekati matamatakoti xika ikara atoko pitxa pisākire —itxarina.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Nota kamari posotiiretxi tomatikoõtxitisaaki, iua kiki matīpokotakati nimakananitakasaaki, ininiãkara hīte tsorīkaãta. Hīuãkatari nīparīkauatini. ²² Txamari hīte apaka parīkauata tomatiko õtisaaki, kotxi hīkamari Teoso

takaõtxikare hamarite ãtoã tomatiko õtisaaki. Moisesini paniãtai Teoso takaõtxikare hãkamini hamarite ãtoã oito õti iua auakasaaki. Ari hinirimane kitxakapirãkarini, Moisesini apisapanika, oerekapekari ikara atoko inakari hãkamini. ²³ Ininiã hãte kamari Moisesi paniãtakiti tomatikoõtxitisaaki. Ikara atoko ininiã, kinirepa hãte omanatano nota, iua kiki erekapeka nitxãkitakini xika tomatikoõtxitisaaki? ²⁴ Iteene pimimarotakanisaakiri ãti kamakiti, kona pakiritapiri: “Iua kamari maerekati,” kona pitxape. !Papoãtapiri ãti. Atão inakarínoka pinita, atão pimarotini ãkapani –itxa Xesosi.

Xesosikani Teoso Mereëkiti Txataua?

²⁵ Apanakini kãkiti Xerosareë auakani txanãtari:

–Ere kikikani ninoa kinirão okaenetakitikani? ²⁶ Hãtamatarì. Iua sãkirauanãta kãkiti apisatoõ. Kona kapãkareri iua. Auãtetxiakori !kasãkirena. Atauako aãũteakori auikatari isãkire atxiãti? Atxiãti auikatarina Xesosi Teoso mereëkiti aiãtapanãtakiti ininiãua? ²⁷ Atão Teoso mereëkiti aiãtapanãtakiti apokasaaki, kona kimarotikori iua ininimoni. Ate amakinika imarotapitikari iua Xesosi ininimoni. Kariréiakiri iua, ininiã Xesosi Teoso mereëkiti aiãtapakiti litxaua –itxanãtana.

²⁸ Teoso misãkiretiko aikotiã Xesosi oerekarauanãtakasaaki, itaparasãkireritika ipimaãna kãkiti iuaã auakani:

–Atauako hãte imarotatano nota? Atauako himarotatari nota ininimoni? Kona notaka iokanataua kãkitimoni. Niokanataãka. Nota paniãtakari atãonoka isãkire. Kona hãte imarotari iua. ²⁹ Nota imarotari iua, kotxi iua auiniãtaãkirikarano nota. Iuara iokanatanano kãkitimoni –itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaaki auãtetxiakori nirekamari imaãkinirina. Kona kamaãkikori, kotxi imaãkiko manapì kona apokapanika. ³¹ Ninoa auãtetxiakori kona auikari Xesosi sãkire, iuaritika itomaneri kãkiti auikari Xesosi Teoso mereëkiti kãkiti iãtapakiti ininiua.

–Iua kiki inipitikara Teoso mereëkiti aiãtapakiti itxaua, kotxi ãti posotiiretxi apiari kamakari !auari –itxanãtana.

Sotatoakori Iokanatiko Xesosimoni

³² Pariseoakori kenakotakasaakiri kãkiti sãkire ikara atoko inakari, ninoa, sasetotxi auãteakori pakini iokanatarì sota-toakori Xesosi imaãkinina ãkapani.

³³ Sotatoakori apokasaaki iuamoni, Xesosi txari kãkiti iuaãtaã:

–Mapaõtinoka hãtekata nauako. Eereka nisa nipaniãtakirimoni. ³⁴ Hinitapiikamano, !hãpokapanino. Nisinimoni kona hãte posotari hãsini –itxa Xesosi.

³⁵ Auãtetxiakori ninoakakarika isãkirauatana:

–Amonipa isa atxiãti, ate mapokakaniãri iua? Atauako õtakoxiti isatako Xoteoakori iarikakanimoni, ãti uãka sauaki Xoteoakorimoni? Atauako oerekatarì Xoteo minakaniua?

³⁶ Kotxi iua sãkire: “Hinitanoko. !Hãpokano nota. Kona hãte

posotari nota sinimoni hīsini,” itxa sākireta. Ate !imarotari isākire —itxanātakakana.

Āparaā Kākiti Auākitaākari

³⁷ Kiiniri mapotōkire ōti apiapoxokonita. Iua ōti Xesosi tima kākiti sauaki. Itapasākireritika isāpirenauata ikinimane kenakotiniri ĩkapani:

—Piposonatakasaaki, notamoni pinako piātini ĩkapani.

³⁸ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota sākire auīākari ākixinireē aua amomo atoko inakari. Iua āparaā txīkitakari kākiti auāki inini.

—itxa Xesosi.

³⁹ Iua Erekari Matamatakoti amomo atoko itxa. Xesosi sākire auīākari apakapariko iua Erekari Matamatakoti. Iuasaaki Xesosi sākirauatakasaaki, iua Erekari Matamatakoti kona siākapanika kākitimoni, kotxi Xesosi kona kanapiriāpanika Teoso tixinemoni.

⁴⁰ Ikara Xesosi sākire ikenakotakasaaki itori kākiti txari:

—Atāopitikara ikira kiki Teoso sākire sāpiretakari aiātapakiti itxaua.

⁴¹ Apanakini txari:

—Iua Teoso mereēkiti aiātapakiti itxaua.

Apanakinipekana:

—Teoso mereēkiti aiātapakiti, Kariréiakiri !itxaua. ⁴² Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretari Teoso mereēkiti aiātapakiti, Taviini apika mekaniri itxaua. Iua iponaniāko Pereē sitatxiti Taviini auiniātaā —itxana.

Ikara atoko itxanātana, kotxi kona imarotarina Xesosi iponaniiniātaā Pereē sitatxiti.

⁴³ Iuasaaki apanakini auikari Xesosi sākire. Apanakinipekana !auikari Xesosi sākire. ⁴⁴ Apanakini nirekamari imaīkiniri Xesosi iuasaaki, iuaritika iua maīkakari !auari.

Sotatoakori Kanapiriā Xoteo Auīteakorimoni

⁴⁵ Ininiā sotatoakori kanapiriā sasetotxi auīteakorimoni, pariseoakori pakinimoni. Ininiā ipimaāna:

—Kinirepa kona himinari Xesosi uaimoni?

⁴⁶ —Apiā imatiresākireta iua. !Auari kākiti iua atoko ina sākiretakari, ininiākara !apakata amaīkiniri iua —itxana sota-tokori.

⁴⁷ Ininiā pariseoakori omanākarauata.

—Atauako iua misirienetai hīte apaka? Iua txīkitakai hīte isākire hāuikini. ⁴⁸ !Auari auītetxi iua sākire auīākari. !Auari pariseo iua sākire auīākari. ⁴⁹ Kākiti miīkitetinaira auikari Xesosi sākire. Xesosi sākire auīākari kona imarotari Moisesini paniātakiti. Ininiākara Teoso misiritanako ninoa —itxa pariseoakori sākire.

⁵⁰ Iuasaaki Nikotemo inakori iuaãtaã aua. Pariseo itx-aua. Iua õti apisapanika iuara sari Xesosimoni ìkanõka imisãkiretiniri ìkapani. Ninoa ikara atoko isãkirauatakasaaki, Nikotemo misãkiretana ninoa:

⁵¹ —Kãkiti kamakiti isãpiretini apisapanika, “maerekati ikamakiti,” kona hĩtxape. Ikara atoko itxa Moisesini oerekasaak-
iua ate —itxana.

⁵² Ininiã ninoa pariseoakori:

—Atxiiti pite Kariréiakirikai apaka, Xesosi atoko? Iteene patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua iteene patatsopatakasaaki, iuasaakiikarako pimarotariko ! auari Teoso sãkire sãpiretakari, Kariréia tõpakiri —itxarina iua.

⁵³ Eereka ikinimane sari aapokomonina.

8

Sito Õtaniri Minakotikatika Sirĩkakarõ

¹ Iuasaaki Xesosi sari Orivanape Xiratamoni. Oriva tx-
ipokori. ² Katimatiniĩkata ikanapiriã Teoso misãkiretiko aiko-
timoni. Iuasaaki ikinipoko kãkiti apotiitaua iuamoni. Ininiã
Xesosi topãka, Teoso sãkire isãpiretini ìkapani. ³ Iuasaaki
kaiõkatsopareriakori, pariseoakori pakini minaro sito iua-
moni. Ninoa apokaro oa sito õtaniri minakotikatika osirĩkini.
Itakarona oa ikinimane apisatoõ.

⁴ —Koerekareri, aãpokaro oia sito õtaniri minakotikatika
osirĩkini. ⁵ Moisesini sãkire iõkatsopatakori paniãtaua ikara
atoko inakaro kai soroã oõkaãka. Pitepekana, kiãtokopa atx-
ataro oa? —itxana Xesosimoni.

⁶ Ikara atoko ipimaãrina Xesosi, kotxi inirekarina Xesosi
kerokiniri isãkire. Inirekarina Moisesini paniãtakiti iaõka
imakamakaniã, ininiã maerekati ikamapeka. Txamari !
kasãkireri Xesosi. Iokirita, iõkata itxari kipatxi iuakokiã.
Imakenakotakiniti atoko itxa. ⁷ Ipimarauatapanikana, ininiã
Xesosi õkaõkitaua.

—Maerekati makamakatirako ìkiika kiporonakiniro aroa
kai soroã —itxa Xesosi.

⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana iokirita, iõkata itxari kipatxi.
⁹ Ninoa ikaraene ikenakotakasaakina, iua apiata kiomãtxi
inakariua sipeka. Eereka iua tikini auakari apaka sipeka.
Ikara atoko itxaãpotana ikinikana isinina. Eereka Xesosinoka
kaiokota oa sitokata. ¹⁰ Xesosi õkaõkitaua, atamata itxaro oa
sito. Oanoka kaiokota iuaã.

—Ïtapari pimaerekani sãpiretakani? —itxaro.

¹¹ —Apiananiri, isipekana nimaerekani sãpiretakani —
otxari.

—Nota apaka kona sãpiretari pimaerekani. Pisipeka.
Maerekati kona pikamapinikako —itxaro.

Kākiti Xinire Iopiniãkari

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana oerekari kākiti.

—Nota ikini itixiti auakani tirikapite atoko nitxaua, kotxi noerekari Teoso sãkire notakata sikani. Teoso mimarotakani ipiaã sikani itxauana. Notakata sikanipekana litipokota ipiaã. Nota sikana ninoa ãtipirika auinina ĩkapani —itxa Xesosi.

¹³ Ininiã pariseoakori misãkiretari Xesosi:

—Kona ate auikapiretari pisãkire, kotxi pitenani sãpiretari pisãkire. Ikara atoko ininiã, kona aimarotari atãoene inini pisãkire. Āti sãpiretiniãri pite sãkire iaõka, aũuikari atxiĩti —itxarina Xesosi.

¹⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota sãkirekara ikara atoko nitxai hĩte, iuaritika atãoenekara ikara atoko nitxai hĩte, kotxi nota imarotari nininimoni, nimarotari nisinimoni. Kona hĩte imarotari nota ininimoni. Kona hĩte imarotari nota sinimoni.

¹⁵ Kākiti hĩtxaua, ininiã hãpoĩrauata, kotxi ! himarotari atão. Kona nota txari kãkitimoni: “Pite, peerekai pite. Pitepekana, ! erekai pite.” ! Ikara atoko ! nitxari kākiti.

¹⁶ Iuaritika nisãpiretakasaakiri kākiti kamakiti, atãonoka nitxa nisãkire, kotxi kona notananini sãpirenauata. Niri niokanatakiri sãpiretakititxikana nisãpireta. ¹⁷ Kitxakapirĩka hĩteka kiomaneakorini sãkire iõkatsopatakori txari:

Kākiti itikakititxikana ãti itikakiti. Ninoa ipi sãkire ãtinoka auiniã, ininiã ninoa sãkire atãonoka itxa, itxa hĩkiomane sãkire. ¹⁸ Nota sãpiretari nota pirena. Niri niokanatakiri apaka sãpiretari nota pirena nisãkiretxikana, ininiã ipi auape —itxa.

¹⁹ —Naniparari piri? —itxarina.

—Kona himarotano nota. Niri apaka kona himarota. Nota himarotaãkamako, niri apaka himarotamako.

²⁰ Ikara atoko Xesosi sãkirauata. Txineiro Teoso ĩkapani sikikoãtaã takote Xesosi oerekarauata Teoso misãkiretiko aikotiã. Xesosi ikara atoko isãpirenauata, iuaritika kona kamaĩkikori, kotxi imaĩkiko manapi kona apokapanika.

Xesosi Sinimoni Kākiti Masikani

²¹ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari kākiti:

—Nisipiriko. Eereka hinitapiimano. Nota sinimoni ! hãuiritaãka hĩsini. Hĩpinakasaaki, himaerekanikatika hĩpinako —itxa Xesosi.

²² Xoteo auĩteakori napetari:

—Atauako iuaka okatauako? Kotxi iua txari: “Nota sinimoni kona hãuiritaãka hĩsini” —itxana ninoa.

²³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata ninoamoni:

—Īkoraxitikinirai hĩte. Nota itanokiri. Hĩte ĩkora itixikinirai hĩte. ! Īkoraxitikirino nota. ²⁴ Ikara atoko ininiãkara, nota txai hĩte: “Hĩpinakasaaki himaerekanikatika hĩpinako,” nitxai.

Himauikakanisaakiri nisãkire nota pirena, hĩpinakasaaki hi-maerekanikatika hĩpinako. Kona Teoso makatxakinii hi-maerekani —Xesosi txana ninoa.

²⁵ —Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

—Merepitipanika nisãpiretakitikara iuakarano nota. ²⁶ Nisãpiretakiti tĩkane hĩte maerekani nisãpiretini tĩkane kaiãopokori. Nota iokanatakari atãoenenokara isãkire. Iua sãpiretakitinokara nisãpiretari kãkiti itixi auakani —itxa Xesosi.

²⁷ Ninoa !imarotari Xesosi iokanatakari aĩri Teoso. ²⁸ Ininiã Xesosi txana:

—Nota hĩtari iaxitikiri hõkasaaki, niĩto itano hõkitikasaaki, iuasaakiikarako himarotano kinakaripa nota. Iuasaaki himarotariko notaka sãkire ! nisãpireta. Niri oereẽkitinokara nisãpireta. ²⁹ Iua niokanatakiri notakata aua. Niri !itakana-pano nota, kotxi inireẽkitinoka nikama —itxa Xesosi sãkire.

³⁰ Xesosi ikara atoko ina sãkiretakasaaki, itomaneri kãkiti aukari isãkire.

Õpoĩkakoni Pirena

³¹ Ininiã Xesosi sãkirauata Xoteoakorimoni iua sãkire auĩãkanimoni.

—Nisãkire iaõka hĩkamakasaaki, atão nimoianariakori hĩtxauako. ³² Atão nimoianariakori hinakasaakiaua, himarotari atãonoka inakari. Atãonoka inakari himarotakasaaki, õpoĩkakoni atoko hĩtxaua.

³³ Ninoa apakapapireta:

—Apraãoni apika mekanirireua ate, ininiã anirekinimoni asa. Nitiritxi iamotakoni !atxaua. Kinirepa õpoĩkakoni atoko pitxĩkitakaua? —itxana.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atãonoka nitxai hĩte. Maerekanitxi nitiri atoko itxa kãkiti maerekati kamakari. ³⁵ Nitiritxi iamotakori atipirika ! auari ipatrãote aapoko. Patrão ãkiri auapika atipirika iri aapoko. ³⁶ Nota Teoso ãkiri txĩkitakasaakiri kãkiti õpoĩkakori atoko ininiua, maerekanitxi nitiri ! itxaikauako. Iuasaaki iposotari erekari ikamini.

Apraãoni Apika Mekaniriakori

³⁷ —Nimarotari Apraãoni apika mekaniriakori hininiua, txamari hinirekari hõkinino. Nisãkire himauĩãkani xika hinirekari hõkinino. ³⁸ Nota sãpiretai hĩte nota iri oerekakiti. Hĩte kamari hĩte iri paniãtakiti —itxa Xesosi.

³⁹ —Apraãoni ate iri —itxana ninoa.

Ininiã Xesosi:

—Apraãoni apika mekaniriakori hininiãua, Apraãoni kamakiti atoko hĩkamamako. ⁴⁰ Atãonoka nisãpiretai hĩte. Teoso sãpiretakitinokara nisãpiretai, iuaritika hinirekari hõkinino. Apraãoni !ikamari ikara atoko inakari. ⁴¹ Hĩte kamari hĩte iri kamakiti atoko inakari —itxa Xesosi.

—Teosonanira ate iri. Ate atãopitika iua anaakori atxaua — itxana.

⁴² —Teoso atão hĩri ininiãua, nota hĩtiretamako, kotxi Teoso auiniãtaã nota ina uaimoni. Kona notaka iokanataua. Teosora iokanatano nota uaimoni. ⁴³ Kininiãpa !hiĩkitetari ikara atoko nininii? ! Himarotari nisãkire, kotxi kona xatiki hinirekari nisãkire iaõka hĩkamini. ⁴⁴ Satanasira hĩri. Hĩte nirekari maerekati, Satanasira nireẽkiti iaõka hĩkamini. Kitxakapirĩka itixi kamiko atokopanika kokaniri itxaua Satanasira. Iua !inirekari atãoene isãpiretini. !Iposotari atãoene isãpiretini. Aãpirenanokara iua imarota, kotxi aãpirenaãri itxaua iua. Aãpirenaãri iri itxaua iua Satanasira. ⁴⁵ Nisãkire atão, ininiãkara hĩte !auikari nisãkire. ⁴⁶ Hĩte ãtika itikatari maerekati nikamini? ãtika !itikari maerekati nikamini, kotxi kona maerekati kona nikama. Ininiã kinirepa kona hĩte auikari nisãkire? ⁴⁷ Teoso anaakori kĩpitari iua sãkire. Hĩte kona kĩpitari iua sãkire, kotxi iua anaakori !hĩtxaua hĩte — Xesosi txana ninoa.

Xesosi Apraão Apisapanika Auini

⁴⁸ Ininiã Xoteoakori txari Xesosi:

—Ate sãkire atão. Samariakiri pitxaua pite. Maerekati Matamatakoti auaĩtotai pite —itxana.

Ninoa akiriuãkatari Xesosi “Samariakiri,” kotxi Xoteoakori omanatana Samariakini. ⁴⁹ Ininiã Xesosi:

—Maerekati Matamatakoti kona auaĩtotano nota. Nota paxitari niri, txamari hĩte kona paxitano nota. ⁵⁰ Kona notani nitari kãkiti nota iuikakani tĩkane. Nirira nirekari kãkiti iuikinino nota. Nirira imarotari nisãkire atãonoka inini. ⁵¹ Nota sãkire iaõka kamakari !ipina. Ikara atãoene.

⁵² Xoteoakori apakapapiretari:

—Uatxa aimarotari maerekati matamatakoti auaĩtotai pite, kotxi Apraãoni ipĩpe. Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kinirepa pite sãkire: “Nota sãkire iaõka kamakari !ipina,” pitxa? ⁵³ Aĩrini Apraãoni ipĩpe. Pite apiata atxiĩti? Teoso sãkire sãpiretakanini apaka ipĩpe. Kiriparai pite? —itxarina Xesosi.

⁵⁴ Ininiã Xesosi:

—Notaka niuikiniua !apakata. Nirira iuikano nota. Hĩte sãkire: “Ateosone iua,” txamari nota irira iua. ⁵⁵ Kona himarotari Teoso. Notananira imarotari Teoso. Nota “kona Teoso nimarota,” nininiã, hĩte atokokamarako nitxamako. Aãpirenaãri nitxamauako. Nota imarotapitikari iua. Nota kĩpitari isãkire. ⁵⁶ Hĩri Apraão poxokoniua, nota uai apokini ikenakoenetakasaaki. Iua itikari nota uai apokini, ininiã iua poxokoniua.

⁵⁷ Ininiã ninoa Xoteoakori: —Pite sĩkoẽta anokanani !apokapanika, iuaritika paõkitatari Apraão? Paxirari pisãkire — itxarina.

⁵⁸ —Apraão apisapanikara nota aua. Ikara atãoene nitxai hĩte —itxa Xesosi.

⁵⁹ Ikara isãkire ikenakotakasaakina, ikosekarina kai soro Xesosi ikiporonakinina ĩkapani, okinina ĩkapani. Xesosi kipataua. Osipikari Teoso misãkiretiko aikoti. Inapaãpota ninoa sauaki.

9

Mõsiãreti Xesosi Erekapeka Inĩkitakini

¹ Xesosi tĩpokotakasaaki, itikari mõsiãreti. Iua ponaniãkasaaki, mõsiãreti itxapekauru. ² Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Koerekareri, kiripa kamari maerekati iua mõsiãreti inini? Iuakani? Irikani? Inorokani?

³ Ininiã Xesosi:

—Kona iua maerekani xikani mõsiãreti itxauru. Kona iri maerekani xikani, kona inoro maerekani xikani mõsiãreti itxauru. Kona maerekanitxi xikani mõsiãreti itxauru. Iua mõsiãreti Teoso posotiire kãkiti imarotini ĩapanira. ⁴ Kãkiti parĩkauata pokamara. Mapiãpeka inakasaaki, kona kãkiti posotaikari iparĩkauatini. Iua atokokana akamariko niokanatakiri paniãtakiti aãuapanika anakasaaki. Apinaka atoko kona akamaikari Teoso paniãtakiti ĩkorapokoriti.

⁵ ĩkorapokoriti nauakasaaki, niopinikana ikinimane ãkixinire Teoso imarotinina ĩkapani —itxa Xesosi.

⁶ Ikara inaãka atoko ienemaã ixiti oakaka Xesosi. Ikamari ãkape, minapa itxari mõsiãreti oki nopini. ⁷ Iokanataru:

—Parokari poki Siroee poamoni —itxari mõsiãreti.

Iuaã auari ipoa xapitikiri kãkiti kamakiti. Iua ipoa uãka “Siroee.” Iua uãkatxikana “Iokanatakori” itxauru. Iua sari Siroeemoni. Arokatoõtaua. Iuasaakipeka kõsiãrepeka itxa.

⁸ Aapoko takote auakani, kãkiti mitxi mõsiãreti itikakani pakini, ninoa misãkiretakakauru:

—Ikira kiki mitxi iitopãkanãtapika inakarikani, kãkiti txineirote amanaãntapika inakarikani, ikira kiki? —itxana.

⁹ Apanakini apakapapiretari:

—Ari, iuapitikara.

Apanakinipekana apakapapiretari:

—Kona. Kona iuani. ãti kiki iua mõsiãreti atoko inakarira.

Iua mitxi mõsiãreti apakapapiretari:

—Ari, iuapitikarano nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ninoa:

—Kiãtokopa pitxa uatxa kõsiãrepeka pitxapeka? —itxarina.

¹¹ —Iua Xesosi inakori kamari ãkape, nokiã minapa itxari. Ipaniãtano: “ãparaã Siroee inakorimoni pisa. Iuaã parokatoõtaua,” itxano nota. Ininiã nisa. Narokatoõtaua. Iuasaakipeka nota kõsiãrepekanu —itxa.

¹² —Namoniparari iua? —itxarina.

—A, meta —itxa iua mitxi mōsiãreti.

Pariseoakori Mitxi Mōsiãreti Inakarikata

¹³ Ninoa anikari iua mitxi mōsiãreti pariseoakorimoni.

¹⁴ Iua õti Xesosi kamakasaakiri ãkape mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini ĩkapani tomatiko õtisaaki iuasaaki. ¹⁵ Ninoa anikasaakiri iua mitxi mōsiãreti inakari pariseoakorimoni, pariseoakori apaka pimaãri iua:

—Kininiãpa uatxa kōsiãrepeka pitxa? —itxana.

—Ãkapeẽra noki nopini iminapa. Eereka narokatoõtaua. Uatxa kōsiãrepeka nitxa —itxa.

¹⁶ Pariseoakori ãtikaka txari:

—Iua kiki, ãkape mōsiãreti oki nopini minapakari, kona iua kamari Teoso paniãtakiti, kotxi iparĩkauata tomatiko õtisaaki. ! Apakata ikamakiti.

Pariseoakori ãtikakapekana sãkirauata:

—Maerekãti kamakari kona kamari ikara atoko inakari posotiiretxi, mōsiãreti kōsiãrepeka inĩkitakini.

Ininiã pariseoakori taparakienatakakaua ikara xika.

¹⁷ Iuaĩkana pariseoakori misãkiretari iua kiki:

—Kiãtokopa inakaripa iua kiki pite makananitakari? — itxarina iua.

—Teoso sãkire sãpiretakari itxaua iua.

¹⁸ Xoteo auĩteakori kona auikari isãkire, mitxi mōsiãreti eereka kōsiãrepeka inakari sãkire. Ininiã ninoa akiritari iri, inoro pakini.

¹⁹ —Hĩte sãkire hamarite auakasaaki mōsiãreti itxapekaua. Hamaritekani ere? Kiãtokopa uatxa kōsiãrepeka itxa? —itxana.

²⁰ —Ari, ate ãkiripitikara. Iponaniãkasaaki, mōsiãretepeka itxaua. ²¹ Kona ate imarotari kiriãpareuako uatxa kōsiãrepeka itxa. Kona ate imarotari kiriuako kamari kōsiãrepeka inini. Hĩpimaãri iua, kotxi mitapekari iua. Iuaka apakapapiretai hĩte —iri, inoro pakini txana ninoa.

²² Iri, inoro pakini ikara atoko itxana Xoteo auĩteakori ipĩkinina xika. Xoteo auĩteakori sãpiretapekari kãkiti: “Kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani, Teoso mereẽkiti ininiua auĩãkani, kãkiti iãtapakiti ininiua auĩãkani, kona auiritaãkaikana ĩroinina aiko Xoteo apotiitiniãtaãua.” ²³ Ininiã pĩkaretxi xika iri, inoro pakini txari: “Hĩpimaãri iua. Mitapekari iua,” itxana ninoa.

²⁴ Ininiã iuaĩkana pariseoakori akiritari iua kiki mitxi mōsiãreti inakari.

—Atãonanira pisãpiretako Teoso apisatoõ. Ate imarotari maerekatinoka ikamini Xesosi, kotxi imakananirauata tomatiko õtisaaki —itxarina.

²⁵ Ininiã iua:

—Kona nimarotari maerekãti ikamini. Kona nimarotari erekari ikamini. Mitxipeka mōsiãreti nitxaua. Uatxa kōsiãrepeka nitxaua. Ikarãnoka nimarota —itxana ninoa.

26 —Kiãtokopa itxai kõiãrepeka inĩkitakiniãi?

27 Iua mitxi mõiãreti inakari apakapapiretari:

—Nisãpiretpekai hĩte mixikanani, txamari !hãuikari nisãkire. Kinirepa hinirekatari iuaĩkana nisãpiretinii? Atauako hĩte apaka nirekari iua sãkire hãuikini? —itxana.

28 Ininiã itxitarina:

—Pitera auikari iua sãkire. Ate auikari Moisesini sãkire. 29 Aimarotari Teoso misãkiretari Moisesini. Iua Xesosi kamari maerekati. !Aimarotari amonikiripa iua ina —itxana.

30 Iua kiki apakapapiretari:

—Anekani. Kona hĩte imarotari amonikiriuaoko iua ina. Iuara kamaõsiãretano nota. 31 Teoso kona maãkatari maerekati kamakari amanaãkiti. Teoso teosonetakani amanaãkiti imaãkatapitika. Iua nirekaãkiti kamakari amanaãkiti imaãkatapitika. 32 Mitxipeka mõiãreti kõiãrepeka inĩkitaãkari kona auari. Itixi kamikosaakipanika ! auari kõiãrepeka inĩkitaãkari. Uatxaikara auape. 33 Xesosi Teoso iokanatakiti iminakanimaauako, ! ikamamariko posotiiretxi —itxa iua.

34 Ininiã pariseoakori:

—Pite maerekatipeka auakarikai. Ātipirika pite kamari maerekati. Maerekatinoka piĩkiteta. Iuaritika pinirekatari ate poerekini? Konapitini. Kona ate nirekari ikara pisãkire. Pisipiniikaua. Kona uai pikanapiripinika. Ate kona nirekari pite uai kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti pinini —ninoa txari iua.

Ininiã aiko porikiti iokanatarina.

Mitxi Mõiãreti Inakari Auikiniri Xesosi Sãkire

35 Xesosi kenakopiretari iporikiti iokanatiko mitxi mõiãreti inakari, ininiã Xesosi nitari iua. Apokasaakiri, itxari:

—Atauako pauikatari Teoso ãkiri sãkire? —itxari.

36 —Kipa iua? Nimarotiniãri, nauikapitikariko —itxa.

37 —Pite aõkitapekari Teoso ãkiri. Iuapitikara misãkirenãtai pite uatxa —itxa.

38 —Apiananiri, nota auikari pite Teoso ãkiri pininiua.

Ininiã iua kapotoreẽkaua Xesosi apisatoõ.

39 —Ĩkorapokoriti napoka Teoso sãkire auiaãkani ipinimoni nitakinina ĩkapani. Isãkire mauiaãkani ipinimoni nitakinina ĩkapani napoka ĩkorapokoriti. Apanakini nisikaposotiireta, Teoso sãkire auikinina ĩkapani. Mitxi ninoa mõiãreti atoko itxauana, kotxi mitxi ! imarotarina Teoso. Ninoa auikapiretakasaakiri Teoso sãkire, kõiãreri atoko itxapekauana. Apanakinipekana atão minakati isãkirena: “Nimarotapitikari Teoso.” Ninoa uãkatari kõiãreri atoko ininiuana. Txamari kona atão ninoa nirekari imarotiniiri Teoso. ! Nisikari posotiiretxi ninoamoni, Teoso sãkire

auikinina ïkapani. Kãkiti iua atoko inakari mõiãreti atoko itxaua —itxa Xesosi.

⁴⁰ ãtikaka pariseoakori Xesosi takote auakani kenakotari.

—Atauako atekani apaka mõiãreti atoko atxaua? —itxana.

⁴¹ —“Mõiãreni atoko atxaua,” hininiã hĩsãkire, ininiã atão hĩsãkire. Txamari hĩte txari: “Kõiãreua ate,” hĩtxama. Iua atoko hininiã hĩkamapitikari maerekati, kotxi kona hãuikari Teoso sãkire —Xesosi txana ninoa.

10

Soti Auĩte Pitikiri

¹ Xesosi sãkirauatakasaaki, ia atoko itxa isãpirena:

—Atãopitikara ia atoko nitxapaniiko hĩte. Soti auĩte ïroã pirikeri itoremoni. Itoremoni miĩroãkani kiĩtiriri itxauana, kotxi atĩãtaã ikanĩka ïroini ïkapani. ² Pirikeri toremoni ïroãkari soti auĩte pitikiri. ³ Initiri osereẽri pirikeri tore iua ïkapani. Soti auĩte kenakotari ipitikiri sãkire. Ipitikiri imarotari ikinipoko ipiraakori uãka akiritinina ïkapani. Iuara anikana inipokotinina ïkapani. ⁴ Porikiti auakasaakina, iua saãpota ninoa apisa. Iua tikini isana ninoa. Ninoa imarotari iua sãkire ene. ⁵ Ninoa kona sari kãkiti imimarotakinitina tikini. Ipitikiri minakotika akiritakasaakina, imitekana. Kona imarotarina imapitikiritakinitina sãkire.

⁶ ïkara sãpirenatxi atão inakari oerekiko Xesosi sãpiretari pariseoakori. Txamari ninoa kona imarotari Xesosi ikara atoko inakari isãpirena.

Xesosi Soti Auĩte Pitikiri Erekarı Itxaua

⁷ Xesosi iuaĩkana sãkirauata.

—Inipitikara nota pirikeri tore nitxaua, soti auĩte ïroini ïkapani. ⁸ Nota apisa apoãkani, atão minasãkiretakani kiĩtiririni itxauana. Soti auĩte kona maãkatari ninoa sãkire. ⁹ Nota itore nitxaua. Kãkiti ïroiniãtaã tore nitxaua. Nota makatxakari uai ïroãkari maerekani, auapininiika inini ïkapani. ïroã, ipokĩka itxapika. Kona kapĩkareri. Natxi !auari. ¹⁰ Kiĩtiriri apoka iĩtiriuatini ïkapani, okaniuatini ïkapani, imisirikarauatini ïkapani. Notapekana apoka kãkiti auapininiika inini ïkapani, kãkiti auini ereka inini ïkapani.

¹¹ Pitikiritxi erekari nitxaua nota. Pitikiritxi erekari ipina ipiraakori mapinakani ïkapani. ¹² Nitiritxi soti auĩteakori pitikiri !itxaua. Anãpa auĩte kaneenamari apokasaaki, iua miteka. Itakanapanako soti auĩteakori. Ininiã anãpa maĩkari soti auĩte, oxikepoata itxana. ¹³ Iua nitiritxi mitekako, kotxi txineiro ïkapaninokara iparĩkauata. Kona atão itiretari soti auĩte.

¹⁴ —Soti auĩte pitikiri erekari nitxaua nota. Atão nimarotari nipiraakori. Ninoa apaka atão imarotano nota. ¹⁵ Iua

atokokana niri imarotano nota. Nota apaka imarotari niri. Nota ipinako soti auñteakori nota nakiti mapinakani ìkapani. ¹⁶ Nota aua apanakini soti auñteakori apaka. Uatxa ia pirikeri ãki !auapanikana. Niminanako ninoa apaka ia pirikeri ãki auinina ìkapani. Ninoa auikariko nisãkire. Ininiã ninoa imakinika aua ãtika pirikeri ãki. ãtikarako ninoa pitikiri.

¹⁷ –Niri turetano, kotxi nauiritari nipinini, iuaãkana nõkitikiniua ìkapani. ¹⁸ Kãkiti ! iposotari okinino nota nimanirekasaakiri nokiko. Nota sikariko niñto nokiko ìkapani. Ninirekasaaki manapi nipina. Ninirekasaaki manapi nõkitikaua. Ikara atoko niri paniãtano nota –itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara Xesosi sãkire Xoteoakori kenakotakasaaki, ita-parakienatakakauana. Apanakini potxitari Xesosi sãkire. Apanakini kona potxitari.

²⁰ Apanakini txari:

–Satanasi nitiri auañtotari iua.

ãtipekana txari:

–Imapitxirita. Kinirepa hñkenakotatari mapitxiritakari sãkire? –itxana ninoa.

²¹ Apanakini txari:

–Satanasi nitiri auañtotakiti !ikara atoko itxa sãkireta. Satanasi nitiri kona kõiãrepeka txìkitakari mõsiãreti –itxana.

Xoteoakori !Auikari Xesosi Sãkire

²² Mitaãsaaki Xoteoakori kamari kiiniri Xerosareẽ. Iuasaaki ixinikarina Teoso misãkiretiko aikoti merepaniko kamiko.

²³ Iuasaaki Xesosi tñpokota aiko Teoso misãkiretikoãtaã, Saromãoni inakoriãtaã. ²⁴ Iuaã Xoteoakori apotiitaua iuamoni. Iuasaaki ninoa txari iua:

–Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua. Akokaxiti anirekari aimarotiniri ikara –itxarina.

²⁵ Xesosi apakapapiretana:

–Nisãpiretapekai hñte. Kona hãuikari nota sãkire. Niposotiire nikamakiti niri uãkaã oerekepekai hñte. ²⁶ Nisãpiretapekai hñte, txamari kona hãuikari nota sãkire, kotxi nisoti auñtene kona hñtxaua. ²⁷ Nisoti auñtene imarotari nisãkire. Nota imarotana ninoa. Ninoa kapokitano nota. ²⁸ Nitxìkitakana ninoa ãtipirika auinina. Nota kamari ninoa imipñkanina tñkane. Kona kamakaxakikona nota nñkatakini. ²⁹ Niri sikana ninoa notamoni. Apiatakari itxaua iua. Ininiã ãti kona posotari imakaxakinina niri nñkatakini. ³⁰ Niri, nota pakini ãtika atxaua.

³¹ Ikara atoko Xesosi inakasaaki, Xoteoakori morõkari kai soro ikiporonakinirina ìkapani. ³² Xesosi sãkirauata ninoamoni:

–Kaiãopokori erekari niri nakiti noerekepekai hñte. Kinakarixikapa hinireka hñkiporonakinino nota? –itxa Xesosi.

³³ Xoteoakori apakapapireta:

—Kona akiporonakai erekari pikaminiã. Akiporonakai, “Teosorano nota” pinini xikara. Pite kiki, iuaritika “Teosorano,” pitxa. Ininiã maerekati pikamapeka Teosomonikari.

³⁴ Xesosi apakapapiretana:

—Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Nĩtxai: “Teosoakori hĩtxaua hĩte.”

³⁵ Aimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori ãtipirika atão inini. Teoso akiriuãkatana ninoa isãkire apakapakani “teosoakori.”

³⁶ Ininiã kinirepa hĩte kamaãkaretxitano. Niri mereẽno nota inireẽkiti nikamini ĩkapani. Iokanatanano ĩkorapokoritimoni. Ininiã kinirepa hãpoĩtano Teoso nimisãkirepiretini, “Teoso ãkirirano” ninakasaaki? ³⁷ Nimakamakaniãri niri nirekaãkiti, iuasaaki kona hãuikari nota sãkire. ³⁸ Nikaminiãri inirekaãkiti, iuaritika himauikakaniãri nisãkire, hãuikariko niposotiire. Hĩtikakiti hãuika. Ininiã himarotariko, hãuikariko, niri, nota pakini ãtika aniniua —itxa Xesosi.

³⁹ Iuasaakipeka pariseoakori omanãkarauata. Iuaĩkana inirekarina imaĩkinirina Xesosi. Txamari iuasaakipe isipe.

⁴⁰ Iuaĩkana Xesosi kanapiriã Xotão ipiniãmoni. Iuaã ikaikota Xoão kapatxisarerini patxisarauatiniãtaã. ⁴¹ Itomaneri kãkiti sari iuamoni. Ininiã ninoa txa:

—Xoão kona kamari posotiiretxi, iuaritika ikinika isãpiretakiti Xesosi pirena atão inakarinoka isãpireta.

⁴² Ininiã itori kãkiti iuaãtaã auikari Xesosi sãkire.

11

Arásaro Ipinini

¹ Kiki Arásaro inakori aua ipi itaro, Maria, Mata pakini. Ninoa aua Petãnia aapokotxiti. Iuasaaki Arásaro amianata.

² Xesosi ipinini apisa, oa Maria arokari Xesosi kiti kamariãroã, oiãkoã kaxipota otxari. Oa Maria itari Arásaro amianata. ³ Iua amianatakasaaki, Maria, Mata pakini iokanapireta Xesosimoni:

—Apiananiri, pitiretakiti amianata —otxari.

⁴ Ninoa iokanapirena ikenakotakasaaki, iua txa:

—Amianari inokari Arásaro kona ipinini ĩkapanini. Teoso posotiire oerekini ĩkapanira iua amianari inokari iua. Kãkiti: “Teoso ãkiri peerekari” iniko ĩkapanira iua amianata.

⁵ Xesosi tiretari Mata, oĩtaro Maria, Arásaro pakini.

⁶ Ikenakotakasaakiri Arásaro amianatini, iua napapanikari ipi õti iuaxiti. ⁷ Eereka itxana imoianariakori:

—Iuaĩkana Xotẽia tõpa masa.

⁸ Ininiã imoianariakori:

—Koerekareri, kitapani iuaã Xoteoakori nirekari kai soroã ikiporonakinii pite. Iuaritika pisatapanikako iuaãtaã? — itxarina.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Pokamara tosi oara aua kãkiti parĩkauatini ìkapani. Pokamara tĩpokotakari kona mãkitita, kotxi atokatxi iopinikari ikinipoko. ¹⁰ Txamari ìkanõka tĩpokotakari mãkitita, kotxi atokatxi kamara !auari.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Amoianari Arásaro imakanãta. Nota õpirĩkariko iua —itxa Xesosi.

¹² Ininiã Xesosi moianariakori txa:

—Imakanãtiniã, erekaãpopekari uatxa —itxana.

¹³ Xesosi imarotari Arásaro ipinini, txamari imoianariakori uãkatari Arásaro atão imakini.

¹⁴ Ininiã Xesosi txana ninoa atão imarotinina ìkapani:

—Arásaro ipĩpe. ¹⁵ Erekapitikari iuaã nimauakani, kotxi eereka hĩte auikariko nota sãkire. Masa iuaxiti. Maõkitari iua —itxa Xesosi.

¹⁶ Tomee Txítximo inakori misãkiretana apanakini Xesosi moianariakori:

—Masa iuakata apinini tĩkane.

Ikara atoko itxa isãkire, kotxi iuaxiti Xoteoakori nirekari okiniri Xesosi.

Kãkiti Auãki Inĩkitaãkari

¹⁷ Xesosi apokasaaki iuaxiti ipi ipi pakini õti napapeka. Ininiã iuasaaki Arásaroni katapeẽkaika. ¹⁸ Petãnia Xerosareẽ takote. ¹⁹ Apanakini kãkiti apoka Mata, Maria pakinimoni. Ninoa moianatana, kotxi itarina !auaika.

²⁰ Mata kenakopiretari Xesosi apokaãpotini. Ininiã oa sari oaõkitiniri ìkapani. Maria kaikota oaãpoko ãki.

²¹ Xesosimoni Mata apokasaaki, otxari iua:

—Apiananiri, pite uai auaãkamako, kona nitari ipinamako.

²² Iuaritika nimarotapitikari, pamanaãkiti Teoso sikapitikai —otxa.

²³ Ininiã Xesosi txaro:

—Pitari iuaĩkana auapanikako.

²⁴ Ininiã Mata:

—Nimarotari itixi xipokini õti nitari iuaĩkana auapanikako.

Ipĩkani õkitikiniua õti, iua õkitikaua —otxa Mata.

²⁵ Ininiã Xesosi sãkirauata:

—Nota ipĩkari õkitikakarirano nota. Kãkiti auãki inĩkitaãkarirano nota. Nota sãkire auĩãkari ipininiã, iuaritika iuaĩkana auapanikako. Kona ipinaika. ²⁶ Nota sãkire auĩãkari auapanikako iuaĩkana. !Ipinaikako. Pauikatari ikara atoko nininii? —itxa Xesosi.

²⁷ Ininiã Mata:

—Apiananiri, nauikapitikari. Teoso mereẽkiti pitxaua. Teoso ãkiri pitxaua. Teoso iokanatakiti itiximoni ìkari pitxaua. Ikara nauikapitika —oa txari iua.

Xesosi Txiapatini

28 Eereka Mata sari oĩtaromoni. Oãkiritaro oa, mapara omisãkiretini ĩkapani.

—Koerekareri apope. Iua akiritai —otxa Mata.

29 Maria kenakotari ikara inakasaaki, katimariã õkitikaua, iuamoni sa otxa oa. 30 Iuasaaki Xesosi ! apokapanika aapokotxiãtaã. Ikaikotapanika mitxi Mata apokiniãtaã.

31 Maria katimaritika õkitikasaakiua, Xesosimoni osini ĩkapani, Xoteoakori, oaãpoko ãki auakani, oa mĩkapiritakani, sari oa tikini. Ninoa uãkatari akauarimoni osini otxiapatini ĩkapani.

32 Maria apoka Xesosimoni. Oãtamatakasaakiri iua, iua apisatoõ okapotoreẽkaua. Otxari:

—Uai pauaãkamako, kona nitari ipinamako —otxa.

33 Xesosi atamataro otxiapatini. Xoteoakori oakata apokakani txiapata apaka, ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. 34 Iua pimaãna:

—Nanipa hĩkatatari? —itxa.

Ininiã ninoã:

—Apiananiri, masa. Patariko iuaã —itxana.

35 Iuasaaki Xesosi txiapata.

36 —Hãtamataro Xesosi. Iua tiretapitikari Arásaroni —itxa Xoteoakori.

37 Átikaka Xoteoakori txa:

—Mõsiãreti kõsiãrepeka itxĩkitakapeka. Atxiĩti iua uai apokaãkamako, kona Arásaro ipinamako —itxana.

Xesosi Ôkitikiniri Arásaroni

38 Ininiã Xesosi iteene matinaniuata ãkixinireẽ. Iuasaaki isa akauarimoni. Ninoa takari ipĩkari kai auĩte ãki. Kai auĩte itotaãka.

39 Ininiã Xesosi txari:

—Himakatxakari akauari tore —itxa.

Mata, Arásaroni itaro txari Xesosi:

—Apiananiri, ipiakapeka. Ipi ipi õti pakinipeka ikatiko, ininiã patapasakari —otxari Xesosi.

40 Ininiã Xesosi:

—Nota sãpiretapekai: “Nota sãkire pauikiniã, pitikariko Teoso posotiire” —itxaro.

41 Ininiã imaktxakarina kai. Iuasaakipeka Xesosi ion-akaãta iaxiti.

—Niri. Erekai, kotxi pikenakotari nisãkire. 42 Nimarotari ãtipirika pikenakotiniri nisãkire. Ikara atoko nitxa sãkireta kãkiti uai auakani kenakotiniri ĩkapani, kotxi ninirekari ninoa auikiniri pite iokanatinino nota uaimoni —itxa.

43 Ikara atoko inaãka atoko akirikatari:

—Arásaro, põkitikaua. Pipokĩka.

44 Ininiã iuasaakipeka Arásaro pokĩka. Imakinika ĩto mãkatxi mataã iapirikaãka. Itoõ apaka iapirikaãka mãkatxi mataã.

Ininiã Xesosi:
—Himakatzakari iapirikiko.

Xesosi Okaenetiko Pirena
(*Mateo 26.1-5; Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2*)

⁴⁵ Xoteoakori Mariamoni ìkani itikari ikara atoko inakari, ininiã auikarina Xesosi Teoso ãkiri ininiua. ⁴⁶ Ætikaka Xesosi kamakiti itikakani kanapiriã pariseoakorimoni. Isãpiretana Xesosi òkitikiniri Arásaro. ⁴⁷ Ininiã pariseoakori, sasetotxi auíteakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:

—Kiripa ate kama? Ia kiki kamari itori posotiiretxi.

⁴⁸ Aãuiritiniãri iua ikara atoko ikamini, ikinipoko kãkiti auikari iua sãkire. Ininiã iua tikini isana. Ikara atoko ininiã, Homanoakori xipokari Teoso misãkiretiko aikoti ate nakiti, ate tixine apaka —itxana.

⁴⁹ Iuasaaki Kaipasi inakori sasetotxiakori auíte apiatakari inakari iua. Itxana:

—Híte kona kimarorepanikai. ⁵⁰ Erekarì ãti kiki ipinini ikinimane mapinakani ìkapani. Ikara atoko ininiã, kona ikinipoko anirimane ipinako —itxa Kaipasi.

⁵¹ Ìkorakanani sasetotxi auíte apiatakari itxaua Kaipasi. Ia atoko itxa: “Xesosi ipinako Xoteoakori mapinakani ìkapani. ⁵² Kona ninoa ìkapaninanini ipinako. Teoso anaakori iarikakani ìkapani apaka ipinako. Ininiã iuasaakirako iua apotiitari ikinipoko ninoa. Ininiã Teoso anaakori itxauanako,” itxa Kaipasi sãkire.

⁵³ Iuasaaki eereka imapapiretarina Xesosi okinina tìkane.

⁵⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi kona saika Xotéia tōpamoni. Isari Eparaiã sitatxitimoni, ãparaã makipakaniãtaã takote. Iuaã ikaikota imoianariakorikata.

⁵⁵ Iuasaaki imatokoãpotarina Páskoa kiiniriti. Iuasaaki itomaneri Xoteoakori Xerosareë tōpa auakani sari Xerosareë sitatxitimoni. Iua kiiniri apisapanika, isana iuaã oerexiniretiniuana ìkapani. Iuasaaki amanaãrina Teoso imakatzakiniri maerekati ikamakitina. ⁵⁶ Iuaã Xoteoakori nitari Xesosi. Ninoakakarika ipimaãkakana:

—Atauako kiinirimoni inapani atxiiti?

⁵⁷ Sasetotxi auíteakori, pariseoakori pakini paniãtapekari kãkiti:

—Himarotakasaakiri Xesosi auiniãtaã, hīsãpiretauako ate, ininiã amaãkariko iua.

12

Maria Takari Kamariãro Xesosi Kitiã
(*Mateo 26.6-13; Marko 14.3-9*)

¹ Seisi òti Páskoa kiiniriti apisa, Xesosi sari Petánia sitatxitimoni. Iuaã aua Arásaro, Xesosi òkitikakiti Arásaro ipíkasaaki. ² Iuaã ikamaãka nipokori Xesosi ìkapani. Mata

sikari nipokori kãkitimoni. Iuusaaki Arásaro apanakinikata topãka Xesosikata. ³ Iuusaaki Maria kosekaro kamariãro koana. Oia atão nato kamakoro. Ipixini kiro ominani aua. Kona koketakoroni. Natonokara. Pakaronero, iuaritika okitakaro Xesosi kitimoni. Oiãkoã okaxipokari. Iuusaaki aapokotxi ãki omarinokara itxaua.

⁴ Txamari Xotasi Isikariotxi inakori ! apokaerekatari kamariãro Xesosi kitiã okitakini. Iua Xotasi Simão ãkiri. Xesosi moianari itxaua, txamari imĩkapiritariko Xesosi.

⁵ Ininiã Xotasi txari:

—Kãkiti parĩkauata tresẽtosi pakini õti oia atoko inakaro kamariãro iamotiko ãkapani. Kinirepa kona ovẽtxitaãka? Kinirepa txineiro mauakinitimoni !osika? —itxa Xotasi.

⁶ Ikara atoko itxa, kotxi kiĩtiriri itxaua. Iua nĩkataro ninoa txineirote. Iua itotapekari txineiro iĩtirĩkini. Iua !imaãkatana txineiro mauakiniti.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Kona hĩtxitapero Mariapani. Onĩkataro kamariãro ia õti notamoni otakini ãkapani, kotxi oxinikari nikatiko õti ãkapani.

⁸ Minakati mauinakini auapikako hĩtekata. Txama nota ! auaikako hĩtekata —itxa Xesosi.

Xoteo Auĩteakori Nirekari Okiniri Arásaro

⁹ Itomaneri Xoteoakori kenakopiretakasaakiri Xesosi Petãnia sitatxitiã auini, ininiã iuaã isana Xesosi aõkitinina ãkapani. Kona iuananini ninoa nireka aõkitinina. Arásaro Xesosi õkitikakiti apaka ninoa nirekari atamatinina. ¹⁰ Ininiã sasetotxi auĩteakori nirekari Arásaro apaka okinina, kotxi kaiãopokori kãkiti aukari Xesosi sãkire Arásaro sãpiretakiti ikenakotakasaakina. Itakanaparina sasetotxiakori sãkire auikinina. ¹¹ Arásaro iuaĩkana auiniã, ininiã itomaneri Xoteoakori asikaãpotari iauĩtena, Xesosi sãkire auikinina ãkapani.

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(Mateo 21.1-11; Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40)

¹² Katimatinĩkata, itomaneri kãkiti Páskoa kiiniritimoni sikani, kenakopiretari Xesosi apokaãpotini Xerosareẽmoni.

¹³ Ininiã Xerosareẽkini sari aõkitinirina iua. Kinari tape anikana, Xesosi apiãkatakasaakina. Akirikatana:

—Peerekari Teoso. Teoso takari erekari Isaeo auakani auĩtemoni, Apiananiri uãkaã ãkarimoni —itxana.

¹⁴ Mitxipe Xesosi iokanataro imoianariakori xomẽta ãkiri initinina. Ninoa apokasaakiri, iminarina Xesosimoni. Ininiã Xesosi topãka iua nopini. Iua nopini Xesosi sari Xerosareẽmonikari. Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

15 Kâkiti Xerosareëkini kona hĩpĩkarauatape. Erepani hĩauĩte.
Xomëta nopini iitopãkako,
itxa Teoso sãkire kitxakapirĩka. Ikara iaõka apokapeka, kotxi
Xesosi apoka xomëta nopini.

16 Iuasaaki imoianariakori kona xinikari Teoso sãpiretakiti
kitxakapirĩka auakari. Xesosi ipinaka atoko, õkitikaãkaua
atoko, iuasaakiika ninoa xinikari ikara Teoso sãkire. Ininiã
iuasaakiika imarotarina Teoso sãpiretakiti.

17 Mitxi kãkiti akauari takote auakani, ninoa itikari
Xesosi õkitikiniri Arásaro. Ninoa iarĩpiretari Xesosi
kamakiti. 18 Ininiã kãkiti apiãkatari Xesosi, kotxi ninoa
kenakoenetapekari Arásaro õkitikini. 19 Ininiã pariseoakori
misãkiretakakaua:

—Hãtamata. Kiripa aposota akamini? Ikinimane kãkiti
nirekari iua.

Ininiã pariseoakori xikotari Xesosi.

Ãtikaka Krekoakori Nitari Xesosi

20 Ãtikaka Krekoakori apoka Xerosareëmoni Páskoa ki-
iniriti ĩkapani, kotxi ninoa nirekari Teoso imisãkiretinina.

21 Apokasaakina iuaãtaã, isana Piripimoni. Iua Petsãita
aapokotxitikiri, Karirëia tõpa auakari. Ininiã apokasaakina
Piripimoni, ipimaãrina:

—Ate nirekari Xesosi aaõkitini.

22 Ininiã Piripi sari Ãtreemoni, isãpiretiniri ĩkapani. Eereka
isana Xesosimoni. 23 Ininiã apokasaakina, Xesosi txana ni-
noa:

—Kaiamapekari nota hĩtari iaxitikiri sini niri tixinemoni
ikinipoko erekari napakapini ĩkapani. 24 Atão nisãpiretai.
Nota kimi oki atoko. Kãkiti matakakaniãro oa, ãtika okinoka
auapika. Pitakiniãro, opitxaka. Ininiã kaiãori oki aua. Ikara
atoko nota. Nimapĩkaniã, ininiã notanokara auari. Nipininiã,
ininiã itomaneri kãkiti sari niri tixinemoni. 25 Pite ãtipirika
kaminiãri piteka nireëkitinoka, ininiã pinireëkiti xipokapi-
tikako pitekata. Pite nireëkiti xipokiniã, nota sãkire pauikini
xika, pite auapininiika txako Teosokata. 26 Kãkiti nirekiniãri
iparĩkauatini nota ĩkapani, imoianatanoko. Iua atoko ininiã,
nota auiniãtaã iua apaka auako. Kãkiti parĩkauatiniã nota
ĩkapani, ininiã niri paxitariko iua.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

27 Xesosi misãkiretari Teoso:

—Uatxa kona erekaxinireno, ininiã kiãtokopa nitxa nisãkire
pitemoni? Atxiĩti nipaniãtai: “Niri, pimakatxakinanoko
nimapinakani ĩkapani.” Ikara atoko !nipaniãtai, kotxi nipinini
ĩkapanira napoka ĩkorapokoritimoni. 28 Ininiã niri, poerekari
kãkiti ikinimane auĩte pininiãua —itxa Xesosi.

Iuasaakipeka iaxitikiri txari:

—Noerekapekari kãkiti ikinimane auïte nininiãua. Eereka iuaïkana noerekapanikariko ikara —itxa Teoso.

²⁹ Kãkiti iuaãtaã auakani kenakotari iaxitikiri sãkire. Txamari itxana:

—Ikarokirauata.

Apanakini txari:

—Teoso nitirira sãkirauata iuakata —itxana.

³⁰ Xesosi txana ninoa:

—Ikara sãkirauata kona nota ïkapanini. Hïte ïkapanira isãkirauata. ³¹ Iposope ikini itixiti auakani misiritiko imaerekanina xika. Iposope ikini itixiti auakani auïte Satanasi inakori xipokiko. ³² Nota aamina ïpiriãmitakari nopini nõkitikikosaaki, iuasaaki nikosekanako kãkiti notamonikari.

³³ Ikara atoko itxa, kãkiti imarotiniiri aamina ïpiriãmitakari nopini ipinini.

³⁴ Apanakini kãkiti apakapiretari:

—Teoso sãkire kitxakapirïka iõkatsopatakori oerekaua Teoso mereëkiti ätipirika auini. !Irina. Txamari pite sãpiretaua ipinini aamina ïpiriãmitakari nopini? Kipa iua aïtari iaxitikiri pisãpiretakiti? —itxana ninoa.

³⁵ Ininiã Xesosi:

—Tirikapi kamara atoko nitxa. Hïtekata nauakasaaki, noerekai hïte atão inakari. Uatxa tirikapi kamara hïtekata aupanika. Païtiki nota sipe. Tirikapi auakasaaki, pauapikako tirikapi kamaraã. Ininiã ipiã kona apoka hïtemoni. Kãkiti mauikakaniãri nota sãkire, ïkanõka tïpokotakani atoko itxana. !Imarotarina isinimonina. ³⁶ Tirikapi hïtemoni auakasaaki, hãuikariko iua sãkire. Ikara atoko ininiã, “pokamarari anaakori” hïtxaua —itxa Xesosi.

Ikara atoko inaka atoko isipeka. !Isãpiretari isinimoni.

Xoteoakori Kona Auikari Xesosi Sãkire

³⁷ Xoteoakori itikari ikinipoko posotiiretxi Xesosi kamakiti. Iuaritika kona ninoa auikari iua sãkire. ³⁸ Ikara atoko ininiã, kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakari Isaïa inakori iõkatsopatakiti, iuasaaki apopeka. Isaïa txari:

Apiananiri, kãkiti ! auikapiretari asãkire ninoamoni asãpiretakiti. ! Auikari piposotiire poereëkiti ninoamoni,

itxa Isaïa. ³⁹ Iua atoko ininiã, Xoteoakori kona posotari auikiniri Xesosi sãkire, kotxi iuaïkana Isaïa txari:

⁴⁰ Teoso mõiãretakana ninoa. Kaikokii itxïkitakana. Itikakitina kona ïikitetana ninoa. Ikiiãna kona !imarotarina. Ininiã ninoa kona apokapaniko notamoni erekapeka ininina nitxïkitakini ïkapani,

itxa Teoso Isaïa iõkatsopatakitiã.

⁴¹ Kitxakapirîka Xesosi uai apokini apisa Isaía iõkatsopatari ia sãkiretxiti. Iuasaaki Teoso oerekari Isaía Xesosi posotiire, apaka ikinika Xesosi kamakiti tîkane.

⁴² Iuaritika itomaneri Xoteo auîteakori auikari Xesosi sãkire. Txamari !isãpiretarina apanakini, kotxi ninoa pîkari pariseoakori. Pariseoakori imarotakasaakiri Xesosi sãkire auîåkani ininiuana, !auritaikana ninoa îroini aiko Xoteoakori apotiitiniãtaãua. ⁴³ Iua atoko ininiã, ninoa apia nirekari kãkiti iuikinina. Poiãoka ninoa nirekari Teoso iuikinina.

Xesosi Iuãkana Sãkirauata Xoteoakorimoni

⁴⁴ Xesosi itaparasãkireritika txari:

—Kãkiti auikiniãri nota sãkire, kona nota sãkirenanini ninoa auika. Niri sãkire apaka auikana, kotxi iua iokanatano nota uaimoni. ⁴⁵ Natamatakiri apaka atamatari niri. ⁴⁶ Tirikapi atoko nitxa nîkasaaki kãkitimoni. Nota sãkire auîåkani kona kaikota ipiaã. ⁴⁷ Kãkiti nisãkire kenakotakani mauikakaniãri nisãkire, kona nimisiritari iua imaerekani xika. Kona kãkiti nimisiritini îkapanini nina uaimoni. Nina kãkiti maerekani nimaktxakini îkapanira.

⁴⁸ —Nota manirekakati, nisãkire manirekakati apaka, auapeka imisiritiko mereëkari. Nisãpiretakiti, iuarako itixi xipokini õtisaaki sãpiretari imisiritiko.

⁴⁹ —Notaka sãkire ! nisãpiretai. Niri sãkirera nisãpiretai. Niri iokanatano nota uaimoni. Iua paniãtakiti isãpiretakiti nisãpiretai hîte. ⁵⁰ Nimarotari kãkiti auikiniãri niri paniãtakiti auapininiika itxako. Nota sãpiretari niri sikapiretinino iaõka.

13

Xesosi Arokari Imoianariakori Kiti

¹ Pãskoã inakori kiiniriti apisapanika, Xesosi imarotari paîtiki itixi itakanapini irimoni isini îkapani. Iua tiretapikana kãkiti iua nakiti. Ninoa itiretiniritika ipinako Xesosi.

² Xesosi imoianariakorikata inipokotini apisapanika Satanasi sikanireõtapekari Xotasi Isikariotxi Xesosi imîkapiritini îkapani. Iua Xotasi, Simão ãkiri. Eereka inirekari isikiniri Xesosi imokaiakarimoni. ³ Xesosi imarotapekari iri sikiniri ikinipoko posotiiretxi Xesosimoni. Imarotapekari Teosomoni ipotorikini. Imarotapekari iuamoni îkanapiriini. ⁴ Iuaritika inipokotaka atoko, õkitikaua. Imaktxakari imãka inopini auakari. Eereka ipomakitari mãkatxi mata nitiritxi parîka atoko ikamini îkapani. ⁵ Eereka itakari ãparaã tuitxi ãki. Ininiã arokana imoianariakori kiti. Eereka mãkatxi mataã ikaxipokaãpotana.

⁶ Simão Petro takote apokasaaki, Petro txari:

—Konapitini, Apiananiri. Ninitiri !pitxaua. Ininiã kona parokapiri nikiti —itxari.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Uatxa kona pimarotari nikamakiti. Pimarotariko āti ōti.

⁸ —Koniko pite arokapaniri nota kiti —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pimaunitakaniãno pikiti narokini, ininiã kona nimoianari pitxaikauako —itxa Xesosi.

⁹ —Ikara atoko ininiã, kona nikitinani paroka. Niuako, nikii, imakinika paroka —itxa Petro.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Kākiti kipaātakaniua poirepe itxana. Itīpokotakasaaki, iuaīkana itxiko apoka iuamoni. Iuasaaki ikitinokara arokaāka. Hīte himakinika poirepeka, kotxi nimakatzakapekari himaerekani. Ātinokara kona poireri, kotxi imaerekani auapanika.

¹¹ Xesosi imarotapekari iua mīkapiritakari, ininiã itxa: “Himakinika poirepeka. Ātinokara kona poireri,” itxana.

¹² Ninoa kiti arokaāka atoko, ieretakari imāka inopinikiri. Ikanapiriã amesamoni. Ipimaãna:

—Kinirepa narokatarī hīkiti? ¹³ Hīte akiriūākatano nota “koerekareri.” Apaka hākiriūākatano “Apiananiri.” Atāopitikara hīsākire, kotxi ikara inakari nitxaua. ¹⁴ Hīauīte, hōereēkiri nitxaua. Iuaritika narokari hīkiti. Hinitiri atoko nīparīkauata. Ininiã hārokakititakakauako, kākiti nitiri atoko hininiua. ¹⁵ Noerekapekai hīte erekari hīkamini. Uatxa hīkamariko nota kamakiti atokokana. ¹⁶ Atāo inakari nitxai. Nitiritxi iamotakori poiāori. Iauīte apiari. Apaka kākiti iokanatakari apiata. Iokanatakiti poiāori. ¹⁷ Uatxa hīte imarotari atāo inakari hīkamini. Hīkaminiāri, hīpoxokoniuata.

¹⁸ —Kona himakinikani ikara atoko nitxai. Nimarotari nimereēkini, txamari ia Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka apokapitikako. Itxari:

Notakata komiri nikakari, iuakarako kamari maerekati notamoni. ¹⁹ Uatxa iua himarotini apisapanika nisāpiretai hīte. Ininiã nisākire iaōka apokasaaki, himarotariko Teoso ākiri nininiua nota. ²⁰ Atāo inakari nisāpiretai. Kākiti nota iokanatakiti hītemoni hāpakapiniã, nota apaka hāpakapa. Hāpakapiniãno nota, hāpakapari apaka nota iokanatakari hītemoni —itxa Xesosi.

Xotasi Mīkapiritiniri Xesosi

(Mateo 26.20-25; Marko 14.17-21; Arókasi 22.21-23)

²¹ Xesosi ikara isāpiretaāka atoko, ākixinireē imatinaniuata. Itxana:

—Ari, ātikara hīte sauaki mīkapiritano nota.

²² Ininiã imoianariakori atamatakakaua.

—Kiripa ikara atoko txatako? —itxana.

²³ Iuasaaki Xesosi moianari itiretakiti papĩkaĩtota iuamoni.
²⁴ Ininiã iuasaaki Simão Petro ieki itxa isona iuamoni. Ininiã Petro:

–Pipimaãri iua: “Ĩkiripa ikara atoko txatariko iua?” –itxari.

²⁵ Ininiã Xesosi tiretakiti pimaãri Xesosi:

–Kiripa ikara atoko txatai? –itxari.

²⁶ Ininiã Xesosi:

–Komiri niãkakiti nisikakitikarako ikara atoko txanoko.

Ininiã iuasaaki iãkari komiri. Eereka isikari Xotasi Isikari-otximoni. Iua Xotasi Simão ãkiri. ²⁷ Xotasi komiri inikasaaki, Satanasi ĩroã ixiniremoni. Ininiã Xesosi txari Xotasi:

–Kinirão kamaka pinakiti pikamapoka –itxari.

²⁸ Iuaã auakani ãkixinireẽ:

–Kinirepa ikara atoko itxatari Xotasi?

²⁹ Xotasi nĩkataro ninoa txineirote. Ininiã ninoa ãkixinireẽ:

–Atxiĩti iokanatari iua komiri iamotini ĩkapani.

Ātipekana:

–Atxiĩti iokanatari iua matiinimoni txineiro isikini ĩkapani –itxanãtana ãkixinireẽna.

³⁰ Komiri apakapaãka atoko, inikaãka atoko isipe Xotasi. Mapiãpe inakasaaki.

³¹ Xotasi sipeka inaãka atoko, Xesosi txana ninoa:

–Uatxa kãkiti itikariko kãkiti itari iaxitikiri posotiire.

³² Kãkiti atamatariko Teoso posotiire imimoni auakari. Ininiã Teoso txari: “Erekapitikari namarite.” Iuasaaki Teoso oerekari kãkiti iua apokaerekatiniri imi. Ikara atoko ininiã, oerekari imi ereka inini.

³³ –Nitiretakini, paĩtकिनoka nauini hĩtekata. Eereka hini-tapiimano nota, txamari nota sinimoni kona hĩposotari hĩsini. Ikara atoko nitxapekana Xoteoakori. Iuatxikana uatxa nisãpiretai hĩte. ³⁴ Ininiã uatxa nisãpiretaiko hĩte Teoso paniãtakiti amaneri: “Hĩtiretakakaua, nota hĩte nitiretini atokokana.” ³⁵ Ikara atoko hĩkaminiã, ikinimane imarotariko nota moianariakori atão hininiãua.

Xesosi Sãpiretari Petro Kipatiniri Iua

(Mateo 26.31-35; Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34)

³⁶ Simão Petro pimaãri:

–Koerekareri, nanipa pisatako?

Xesosi apakapapiretari:

–Nota sinimoni kona uatxa apakata hĩsini. Āti õtirako hĩsa hĩte.

³⁷ Iuaĩkana Petro:

–Apiananiri, kinirepa kona pitekata nisa uatxa? Nipinapitkamako pitekata –itxa Petro.

³⁸ –Atãopitikani notakata pipinini pinirekaka? –itxari.

—Atão nisãpiretai. Ia ìkanõkati patari sãkirauatini apis-apanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi ãti pakinikata — itxa Xesosi.

14

Xesosi Pinitari Imoianariakori

¹—Kona himatinaniuatape. Kona himaãkapeua. Hãuikariko Teoso sãkire. Apaka hãuikariko nota sãkire. ² Niri auiniãtaã aua kaiãopokori aapokotxi. Ikara atoko iminakanimako, nisãpiretapiimaiko hõte. Iuaã nisa hãuiniãtaã nikamini ìkapani. ³ Iuaã nisa hãapoko nikamini ìkapani. Eereka nikanapiriã. Nanikai hõte notakata hãuini ìkapani. Ininiã hõte apaka aua nota auiniãtaã. ⁴ Hõte imarotari nota sini kimaporiti —itxa Xesosi.

Teoso Kimapore Itxaua Xesosi

⁵—Kona aimarotari pisinimoni. Natokopa ininiãpa aimarotari pite sini kimaporiti? —itxa Tomee.

⁶ Ininiã Xesosi txari:

—Teosomoni sikari kimaporiti nitxaua. Atãonoka nisãkire. Atãonoka nikamakiti. Nitxãkitakari kãkiti auapininiika inini. Notamoni apokakarinanira sari nirimoni. ⁷ Atão nota himarotiniã, ininiã himarotariko niri apaka. Uatxa himarotapekari iua. Hãtamatapekari iua —itxa Xesosi.

⁸—Apiananiri, poerekari piri atemoni. Ikaranoka anireka —itxa Piripi.

⁹ Ininiã Xesosi:

—Piripi, kona mixaikani hõtekata nauama nota, iuaritika kona himarotapanikano nota? Nota aõkitakari, aõkitapekari niri. Kinirepa, “Piri poerekaua,” pitxa? ¹⁰ Kona pite auikapnikari niri auini nota ãki? Nota apaka aua niri ãki.

—Hõtemoni nisãpiretakiti kona nota sãkirenanani. Niri paniãtakitira. Niri nota ãki auakari iuara kamari ikinipoko nikamakiti. ¹¹ Hãuikariko nisãkire niri ãki nauini. Niri nota ãki auini apaka hãuika. Himauikakaniãri nisãkire, ininiã hãuikari nikamakiti. ¹² Atão nisãpiretai. Nota sãkire auiaãkani kamariko nota kamakiti atokokana. Apaka ninoa kamakiti apiata, kotxi nirimoni nisako. ¹³ Nota uãkaã hamanaãkiti nota sikai hõte. Ikara atoko ininiã, oerekaãka niri ereka ininiua. ¹⁴ Ikinipoko nota uãkaã hamanaãkiti, nota sikapitikai hõte. ¹⁵ Nota hõtiretiniã, hõkamariko nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

Erekari Matamatakoti Apokaenetini

¹⁶—Namanaãriko niri ãti kõtãkikareri iokanatini hõtemoni. Iuakara auapininiika txako hõtekata. ¹⁷ Iua Erekari Matamatakoti atãonani ina sãkiretakari. Kãkiti Teoso sãkire mauiaãkani kona apakapari iua, kotxi kona atamatarina iua.

Apaka kona imarotarina iua. Hĩtepekana imarotari iua, kotxi hĩtekata aua. Iua aua hĩte ãkixinireẽ.

¹⁸ —Ininiã kona nitakanapai hĩte. Nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini ãkapani. ¹⁹ Paĩtiki atoko kãkiti ãkoraxiti auakani kona atamataikanoko nota. Hĩte atamatanoko. Hĩte aua-panikako, kotxi nota apaka auapanikako. ²⁰ Iuaĩkana aua-panika ninakasaaki, himarotariko niri ãki nauini. Hĩte apaka auako nota ãkixinireẽ. Nota aua hĩte ãkixinireẽ apaka. Txa-paniko.

²¹ —Iua nisãkire auiãkarira nipaniãtakiti kamakarira turetano nota. Nota turetakari niri tureta. Nota apaka turetari iua nituretakiri. Ikara atoko ininiã, noerekariko apikomoni nisãkire iuamoni.

²² ãti Xotasi, kona Xotasi Isikariotxi inakorini, txari Xesosi: —Kinirepa atenani poerekari Teoso ãkiri pininiua? Kinirepa kona poerekari ikara apanakanimoni? —itxa.

²³ Xesosi apakapapiretari:

—Kãkiti turetiniãno, ikamari nisãkire iaõka. Niri turetari iua. Niri, nota pakini apokako iuamoni. Iuakata aãuako. ²⁴ Nota matiretakani kona nĩkatari nisãkire. Nisãkire hĩkenakotakiti kona nota sãkireni. Niri niokanatakiri sãkirera.

²⁵ —Hĩtekata nauakasaaki, ikara sãkiretxi nisãpiretai. ²⁶ Niri iokanatariko kõtãkikareri, Erekarĩ Matamatakoti inakori hĩtemoni. Erekarĩ Matamatakoti oerekaiko hĩte ikinipoko niuãkaã. Himaxinĩkaretakiti iuaĩkanako iua oerekaiko. Ikinipoko nisãpiretakiti oerekaiko.

²⁷ —Nisini apisapanika nikamaerekaxiniretai. Nota xinire ereka inini atokotxikana nikamaerekaxiniretai. Nisãkire mauĩakani kona posotari kamaerekaxiniretiniri ãti nota kamaerekaxiniretini atoko. Kona himaãkapeua. Kona hĩpĩkarauatape. ²⁸ Hĩte kenakotapekari nisãkire ia atoko nininii hĩte: “Nisapitikako, iuaritika nikanapiriãpanikako hĩtekata nauini ãkapani.” Hĩturetiniãno, hĩpoxokoniuata nirimoni nisini ãkapani, kotxi poiãori nitxaua nota. Apiatakari itxaua niri. ²⁹ Ikara nisãpiretakiti apokini apisa nisãpiretai hĩte. Ikara nisãpiretakiti iaõka apokasaaki, hĩte auikari nisãkire. ³⁰ Apikomoni iteene nisãpiretinii ! apakata. ãkorapokoriti auakani auĩte Satanasi inakori paĩtiki apokako notamoni, iuaritika ! iposotari itxĩkitakinino ipaniãtakiti nikamini. ³¹ Iteene ninirekari imakinika kãkiti imarotiniri nitiretiniri niri. Apaka nikamari ikinipoko niri paniãtakiti —itxa Xesosi.

Eereka Xesosi txari:

—Maõkitikaua. Masipeka.

15

Xesosi Atão Itĩkaretsa Itxaua

¹ Ininiã eereka Xesosi txari:

—Atão itĩkaretsa nitxaua nota. Itĩkaretsa nĩkatakari itxaua niri. ² Isauakaro otsa marito, kotxi kona kariro oa. Otsa iriuatakaropekana iua kisauakaro omapotõkirenoka, iteene oriuatini ĩkapani. ³ Hĩte poirepeka hĩtxa. Nisãkirenanira oeretai hĩte. ⁴ Okanotsa atokokana hĩtxaua. Nota itĩkaretsa atoko nitxaua. Ininiã hĩpitxaka notamoni. Ikara atoko hininiã, hĩkaikota notakata. Ininiã nota kaikotapika hĩtekata. Ikara atoko hininiã, hĩriuatapitika. Ikara atoko hininiã, erekari-nanira hĩkama. Hĩriuatiniã, ininiã erekari hĩkama. Notamoni himapitxakakaniã, kona hĩposotari hĩkaminiri erekari. Kona hĩriuata, kotxi nota tapara ! apokari hĩtemoni. !Karii hĩte. Okanotsanoka auiniã, kona kariro. Notakata hãuapininiika hininiã, amãtiiri auapitika.

⁵ —Nota itĩkaretsa nitxaua. Hĩte nikanotsa hĩtxaua. Notamoni pitakakari ãtipaniriko oripaniko. Notakata himauakaniã, kona xapitiki kona hĩposota hĩkamini. ⁶ Nota sãkire mauĩãkati okanotsa ipinakari atoko itxa. Txiarokakari atoko itxa. Kãkiti apotiitari okanotsa ipinakari. Eereka okari xaminaã arikini ĩkapani. Iua atokokana aĩri Teoso misiritari isãkire mauĩãkani. ⁷ Notamoni hĩpitxakiniã, hĩkenakotiniãri nĩpaniãtakiti, hinirekaãkiti hamanainiãno, ininiã nisikapitikai hĩte. ⁸ Ito hĩriuatiniã, kãkiti txariko niri: “Peerekai.” Hĩte iriuatiniã, ininiã hĩte atão oerekariko apanakinimoni atão nimoianariakori hininiua.

Hĩtiretakiniua Pirena

⁹ —Niri tiritinino atokotxikana, nitiretai hĩte. Kona hĩtakanapapiri nitiraõki. ¹⁰ Hĩkĩpitiniãri nisãkire, ininiã nitiraõki kaikotapika hĩtekata. Nota atokokanerako hĩtxako. Nota kĩpitari niri sãkire, ininiã niri tiraõki kaikotapika notakata.

¹¹ —Ikara atoko nitxai hĩte, nĩpoxokoni hĩtemoni kaikotini ĩkapani. Ikara atoko ininiã, poxokonitxi xãpokako hĩxiniremoni. ¹² Ia nĩpaniãtakiti: “Nota tiritinii atokotxikana, hĩtiretakakauako.” ¹³ Pipininiã pimoianariakori mapinakani ĩkapani, ininiãkara iteene pitiretana ninoã. Ikara tiraõkitxi apiatakari. ¹⁴ Nĩpaniãtakiti hĩkaminiã, atão nimoianariakori hĩtxaua. ¹⁵ Uatxa ! nixinikaikari nitiritxi hininiua, kotxi nitiritxi kona imarotari iauĩte xinikakiti. Uatxa atão nimoianariakori hĩtxaua, kotxi ikinipoko niri oerekakiti nisãpiretapekai hĩte. ¹⁶ Kona hĩteni mereẽno nota. Notara mereẽi hĩte hĩriuatini ĩkapani. Ninirekari hĩriuatini. Ninirekari kãkiti nota sãkire hĩsãpiretakini txipokori maxipokakati atoko ininina. Ikara atoko ininiã, hamanaãriko niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã niri sikapitikai hĩte. ¹⁷ Ia nĩpaniãtai hĩte hĩtiretakiniua.

Xesosi Moianariakori Omanatakani

¹⁸ Iuaĩkana Xesosi pinitari imoianariakori:

—Apanakini omanataiko hĩte. Ininiã hĩxinikariko ia nisãkire. Merepitipanika ninoa omanatano nota. ¹⁹ Teoso sãkire hi-mauikakaniã, Teoso sãkire mauĩãkani tiretapitikai hĩte, kotxi ninoa atoko hĩtxa. Txamari ninoa nakiti !hĩtxaua. Hĩte kona ĩkoraxiti auakani !hĩtxaikaua. Nimereẽpekai hĩte. Nimakatzakapekai ãtião parĩkatxi hĩkamini ĩkapani. Iua xika Teoso sãkire mauĩãkani omanatai. ²⁰ Hĩxinikariko ia nisãpiretakiti. Nitiritxi poiãoka itxaua. Iauĩte apiatakari itxaua. Kãkiti misiritiniãno nota, nota atokokanerako imisiritai hĩte apaka. Nisãpiretapekai hĩte. Nota sãkire apamonĩkiniãna, ininiã hĩte sãkirekanera ninoa apamonĩka apaka. ²¹ Imisiritaina, kotxi hĩte auikari nota sãkire. Himisiritaãkako, kotxi kona imarotarina niokanatakiri. ²² Nota uai mapokakaniã, nimasãkirauatakaniã, kona imarotarina maerekati ikamakitina. ²³ Nota omanatakani apaka omanatari niri. ²⁴ Niposotiire nikamakiti apanakini kona posotari ikamini. Noerekari ninoa niposotiire, ininiã uatxa maerekati auari ninoamoni, kotxi !auikari nota sãkire. Ikinika itikapekari posotiiretxi nikamakiti, iuaritika ninoa omanatano nota, niri apaka.

²⁵ —Uatxa apopeka Teoso sãkire iaõka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Maxikatiĩka ninoa omanatano.

²⁶ Kõtãkikareri kona apokapanika. Niokanatariko nirikata auakari, Erekar Matamatakoti. Iua potorika niri auiniãtaã. Atão ene sãkiretakari itxaua. Isãpiretariko nota sãpiretakiti, nikamakiti pakini. ²⁷ Ininiã hĩte apaka sãpiretariko nota kamakiti, nisãpiretakiti pakini apanakinimoni, kotxi merepitipanika nipotorikasaaki hĩte auapika notakata. Ininiã himarotapitikano nota.

16

¹ Xesosi sãkirauatapanika:

—Ikara atoko nitxai hĩte atão himarotini ĩkapani, ininiã kona hĩtakanapari nisãkire. ² ãti õti Xoteo auĩteakori omitikenataiko hĩte aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ãti õti apokapanikako ia nisãpiretakiti. Iuasaaki ninoa xinikariko hĩte okiko ereka inini. Ninoamoni hĩte okiko Teoso paniãtakiti iaõka. Txamari kona Teoso paniãtari ikara atoko inakari. ³ Ikara atoko inakari ikamanako, kotxi kona imarotano nota, niri pakini. ⁴ Ikara atoko nitxai hĩte, kotxi ikara atoko inakari apokasaaki, hĩxinikariko nisãkire. Merepanika nimoianatakasaakii, kona ikara atokoni !nitxai hĩte, kotxi nota auapanika hĩtekata —itxa Xesosi.

Erekar Matamatakoti Parĩka

⁵ Xesosi sãkirauatapanika:

—Paĩtiki nisipekako niokanatakirimoni. Kona hĩpimaãpeno: “Nanipa pisa?” Kona hĩtxapeno. ⁶ Ikara atoko nisãpiretapukai, ininiã uatxa kona erekaxinirei hĩte. ⁷ Iuaritika nitxai hĩte atão nisãkire. Apiaerekata nota sini. Nota masikaniã, iua Kõtãkikareri kona apoka hĩtemoni. Nisiniã, niokanatariko iua hĩtemoni. ⁸ Iua Kõtãkikareri apokasaaki, oerekariko ĩkorapokoriti auakani maerekani. Oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakari ikamini. Oerekariko kãkiti misiritiko imaerekani xika. Iua Erekariko Matamatakoti oerekariko ikara atoko inakari. ⁹ Iua oerekariko maerekati kãkiti kamakiti, kotxi ninoa ! auikarina nisãkire. ¹⁰ Iua oerekariko Teosonoka txĩkitakiniri kãkiti atão inakaranoka ikamini, kotxi nota sipekako nirimoni. Nota !auaika uai noerekarauatini ĩkapani. Paĩtiki kona hĩte atamataikanoko nota. ¹¹ Iua Erekariko Matamatakoti oerekariko maerekati kamakani misiritiko, kotxi ĩkorapokoriti auakani auĩte Satanasi inakori misiritiko mereeẽkapeka.

¹² —Auapanika apikomoni nisãpiretakiti tĩkane hĩtemoni. Txamari ! apakata apikomoni nisãpiretinii, kotxi ! himĩteenekari apikomoni nisãpiretinii. ¹³ Iua Erekariko Matamatakoti, atãoene sãpiretakari, iua ĩkasaaki, iua oerekaiko ikinipoko atão sãkiretxiti. Kona iua sãkireni isãpiretaiko hĩte. Iaxiti auakari sãkirera, niri sãkirera, isãpiretaiko. Isãpiretaiko hĩte katana Teoso kamakiti tĩkane apaka. ¹⁴ Erekariko Matamatakoti oerekaiko ereka ninini, kotxi iua apakapariko nisãkire, eereka isãpiretaiko hĩtemoni. ¹⁵ Ikini sereti niri nakiti nota nakiti apaka. Ininiã nota txai hĩte, “Erekariko Matamatakoti apakapariko nota nakiti. Ininiã eereka isikai hĩtemoni himarotini ĩkapani.”

Matinanitxi, Eereka Poxokonitxi Apoka Inini

¹⁶ —Paĩtiki kona hãtamataikanoko nota. Eereka iuaĩkana hãtamatanoko, kotxi nirimoni nisako —itxa Xesosi.

¹⁷ Imoianariakori txanãta:

—Kiripa itxanãta Xesosi? “Paĩtiki kona hãtamatanoko. Eereka iuaĩkana hãtamatanoko nota, kotxi nirimoni nisako.” Kiripitipa itxanãta Xesosi? —itxana imoianariakori.

¹⁸ —Kirisaaakipa apokatako ikara inaãtakiti? Kiripa ikara isãkire: “Paĩtiki,” Xesosi sãkire atemoni? Ikara isãkire kona ate imarotari xatiki —itxanãtana.

¹⁹ Xesosi imarotari ninoa nirekari ipimainiri iua. Ininiã Xesosi txana:

—Hĩte nirekari hĩpimainino nota, kotxi nisãpiretai paĩtiki kona hãtamatinino, eereka iuaĩkana hãtamatanoko. ²⁰ Atãopitikara ia atoko nitxai hĩte. Hĩtxiapatako. Himatinaniuatako. Iuasaaki apanakini kãkiti ĩkorapokoriti auakani poxokoniuatako. Himatinaniuatako, eereka hĩpoxokoni apokapitikako.

²¹ —Hĩte sito atoko hĩtxauako. Sito oãuaenetanapanoka onakasaaki, oa omaãkapekua. Imi auaka atoko, kona oxinikaikari otsii. Poxokope otxa, kotxi auapeka amarini. ²² Ikara atoko itxako hĩtemoni apaka. Uatxa kona erekaxinirei hĩte. Iuaĩkana naõkitapanikaiko hĩte. Iuasaakirako hĩpoxokoniuatako. Iuasaaki kãkiti kona posotari ixipokiniri hĩpoxokoni. ²³ Īkora õti apokasaaki, kona hĩpimaãikano nota. Iuasaaki hamanaãri niri hinirekakiti nota uãkaã, ininiã iua sikai hamanaãkiti. ²⁴ Uatxapiima kona hamanaãpanikari hinirekakiti nota uãkaã. Hamanainiãri, hãpakapapitikariko. Ininiã hĩpoxokoni apokapitikako hĩtemoni.

Imoianariakori Auikari Xesosi Sãkire

²⁵ —Mitxi niomaãtari ipixini nisãkire, kãkiti mimarotakaniri ĩkapani. Āti õti kona niomaãtaikari atão. Nisãpiretaiko niri iteene himarotini ĩkapani. ²⁶ Iuasaaki hinirekakiti hamanaãno nota uãkaã. Kona nota amanaãri niri hinirekakiti isikinii. Hĩte amanainiãri, isikapitikai. ²⁷ Niri tiretai hĩte, kotxi hĩte tiretano nota. Hĩte auikari iua iokanatinino nota uaimoni. Ininiã iua tiretapitikai hĩte. ²⁸ Niri iokanatano ĩkorapokoriti. Paĩtiki nitakanapari ĩkorapokoriti nirimoni nisini ĩkapani —itxa Xesosi.

²⁹ Imoianariakori txari:

—Uatxa pisãkire atãoenepitika. Sãkiretxi piomaãtakiti kona auaika, kotxi uatxa aimarotari pisãkire. ³⁰ Uatxa aimarotari pite imarotini imakinika. Kona apakata apikomoni apimarauatini, kotxi uatxa aãuikari Teoso auinimoni ĩkari pininiua pite —itxarina Xesosi.

³¹ Xesosi apakapapiretana:

—Uatxa hãuikari nisãkire —itxa Xesosi.

³² —Uatxa Teoso ketotini manapi apope hãarikini ĩkapani. Imakinika hĩte takanapanoko. Notanani kaikota. Iuaritika kona notananini kaikota, kotxi niri aua notakata. ³³ Ikara atoko nisãpiretai, kotxi ninirekari erekaxinirepeka hinini. Īkorapokoriti hãuakasaaki, kãkiti misiritapitikai hĩte. Iuaritika hĩpoxokoniuatako, kotxi nota tapara apiata. Maerekanitxi tapara poiãoka —itxa Xesosi.

17

Xesosi Misãkiretari Teoso Iuaka ĩkapani

¹ Xesosi ionakaãta iaxiti. Iuasaaki isãpiretari ia isãkire Teosomoni:

—Niri, piketotini manapi apopeka. Pisikariko piotximere iuaĩkana nota pamaritemoni, ininiãkara nota oerekari kãkiti pite iotximere, ² kotxi pite sikano nota piposotiire ikinimane auĩte nininiua ĩkapani. Ininiã nikamari ikinimane kãkiti pite sikakini auapininiika ininina ĩkapani. ³ Kãkiti imarotiniã pite,

imarotiniãno nota Xesosi Kristo piokanatakiti, ninoa auap-
ininiika, kotxi pite atão Teoso pitxaua. Pitenanira atão Teoso
pitxaua. ⁴ Noerekari ïkorapokoriti auakani pite Apiananiri
pininiua, kotxi nikamapekari parïkatxi pipaniãtakiti. ⁵ Ininiã
niri, uatxa piotximere pisikano, pitemoni napokasaaki. Itixi
kamiko apisapanika pitekata nauakasaaki, niotximere aua.
Iua niotximeretxikana pisikano iuaïkana —itxa Xesosi.

Xesosi Misãkiretari Teoso Imoianariakori Ïkapani

⁶ Xesosi sãkirauatapanika irimoni:

—Nota sãpiretari piuãka kãkitimoni, ninoa itixi auakani no-
tamoni pisikakini. Mitxi pite nakitiakori itxauana. Pite
sikana ninoa notamoni, ininiã ninoa kamari pisãkire iaõka.
⁷ Uatxa imarotarina ikinika napakapakiti pite sikinino.
⁸ Nisãpiretapekana ninoa pisãkire, ininiã auikarina pisãkire.
Imarotapitikarina pitemoni nipotorikini. Ininiã auikarina
pite iokanatinino nota kãkitimoni.

⁹ —Nimisãkiretai pite ninoa ïkapani. Kona nimisãkiretai
nota sãkire mauïãkani ïkapani. Nimisãkiretai ninoa notamoni
pisikakini ïkapaninoka, kotxi pite nakitiakori itxauana.
¹⁰ Ikinika nota nakiti pite nakiti itxaua apaka. Ikinika
pite nakiti nota nakiti itxaua. Ninoa pisikakini oerekari
apanakini Apiananiri nininiua. Ininiã iusaaki apanakini
txari: “Peerekari Xesosi.” ¹¹ Uatxa ! nikaikotaikako
ïkorapokoriti. Txamari ninoa kaikotapanika uai. Nota
sipekako pitemoni, ininiãkara pinïkatana ninoa notamoni
pisikakini, kotxi pite niri pitxaua, erekarinoka kamakarii
pite, kaposotiirei pite. Pite sikaposotiiretano nota. Ninirekari
ninoa ãtika atoko ininiuana, nota pitekata ãtika atoko aniniua
atokokana. ¹² Itixi ninoakata nauakasaaki, ninïkatana
ninoa pite uãkaã, piposotiireẽ. Ninoa notamoni pisikakini
ninïkatapitika. Kona ãtika nomaiãta. Xotasinoka pïpinanaka,
kotxi pïpinanakakani ãkiri itxaua iua. Ipïpinanaka, kotxi
kitxakapirïka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara
apokini apisapanika.

¹³ —Uatxa nota sipeka pitemoni. Ikara atoko itxa
nisãkire kãkitikata nauapanika ninakasaaki, nota poxokoni
ninoa ãkixinire auini ïkapani. ¹⁴ Nisikapekari pisãkire
ninoamoni, ininiãkara nisãkire mauïãkani omanatana ninoa,
kotxi nisãkire auïãkani ïkorapokoriti auakani ! itxaikauana
ninoa. Iua atokotxikana kona ïkorapokoriti auakarino nota.
¹⁵ Nimisãkiretai pinïkatinina ninoa, Satanasi mamaïkakanina
ïkapani. Kona ninirekari mauikareni sauaki auakasaakina
pimaktxakinina. ¹⁶ Ïkorapokoriti auakani ! itxauana. Nota
iua atokotxikana. ¹⁷ Pimaktxakana ninoa pite nakitiakori
ïkapani. Pisãkireẽ pimaktxakana, kotxi pisãkire atão. ¹⁸ Nota

pisãkire mauiãkanimoni piokanadini atokokana, niokanadana ninoa pisãkire mauiãkanimoni. ¹⁹ Ninoa ïkapani notaka nisikaua pitemoni pinirekakiti nikamini ïkapani. Ininiãkara ninoaka apaka sikaua pitemoni pinirekakiti ikaminina ïkapani.

Xesosi Misãkiretari Teoso Isãkire Auiãkani ïkapani.

²⁰ —Kona nimoianariakorinani ïkapanini nimisãkiretai pite. Apaka nimisãkiretai imakinika nisãkire auiãkani ïkapani, katana nimoianariakori sãkire auiãkani ïkapani apaka. ²¹ Nota amanaãi ninoa xinire ãtika atoko ininina ïkapani. Nota aua pite ãkixinireẽ. Pitepekana aua nota ãkixinireẽ. Iua atokotxikana ate aua ninoa ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã, nota sãkire mauiãkani ïkorapokoriti auikapanikariko pite iokanatinino nota. ²² Ininiã erekari notamoni psikakiti, piotximere, nisikapekana ninoa. Ininiã ninoa xinire ãtika atoko itxauana, ate ãtika aniniua atokokana itxana ninoa. ²³ Nota aua ninoa ãkixinireẽ. Pite aua nota ãkixinireẽ. Ikara atoko ininiã peerekari, kotxi ãtika itxaua ixinirena. Ikara atoko ininiã nisãkire mauiãkani imarotariko pite iokanatinino nota. Apaka ninoa imarotari nota pitiretini atokotxikana, pitiretinina ninoa apaka.

²⁴ —Niri, ninirekari ninoa notamoni psikakini notakata auini ïkapani. Ninirekari ninoa atamatiniri ikinipoko erekari notamoni psikakiti, niotximere psikakiti, kotxi pite tiretano nota itixi kamiko apisa. ²⁵ Niri, atão inakarínoka kamakarii pite. Kãkiti ïkorapokoriti auakani kona imarotai pite. Iuaritika nota imarotai pite. Ninoa imarotari pite iokanatinino nota kãkitimoni. ²⁶ Nisãpiretapekai pite kãkitimoni. Apikomoni nisãpiretapanikariko pisãkire. Ininiã pitiraõki notamoni auakari ninoamoni auako. Ininiãkara nota aua ninoa ãkixinireẽ.

18

Xesosi Maïkiko Pirena

(Mateo 26.47-56; Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53)

¹ Teoso imisãkiretaka atoko, Xesosi ïpiriãtari sõtoãri Setorõ inakori. Iuaã aua amãtiirinape. Ininiã Xesosi sari iuaã imoianariakorikata. ² Xotasi, Xesosi mïkapiritakari, imarotari Xesosi imoianariakorikata itotiniri iuaãtaã isinina. ³ Ininiã Xotasi sari amãtiirinapemoni ãtikaka sotatoakorikata, Teoso misãkiretiko aikoti nïkatakanikata. Sasetotxi auïteakori, pariseoakorikata sari iuaãtaã apaka. Ikeekotxi, tirikapi pakini anikana. ⁴ Xesosi imarotari ikinika uamoni ikamakitina tïkane. Imarotapekari ninoa nirekakari okinirina iua. Iuaritika isari ninoamoni. Ipimaãna:

—Kiripa hinitanãta?

⁵ Ininiã ninoa:

—Xesosi Nasareekirira anita —itxana.

Ininiã Xesosi:

—Iuakarano nota.

Iuasaaki Xotasi, Xesosi mīkapiritakari, aua ninoakata.

⁶ Xesosi “iuakarano nota” inakasaaki, osipikana, ixitipe irika itxana.

⁷ Iuaīkana Xesosi pimaãna:

—Kipa hinitanãta?

—Xesosi Nasareekirira —itxana.

⁸ —Nixapekai, iuakarano nota. Nota hinitiniã, hãuiritana nimoianariakori sini —itxa Xesosi.

⁹ Ikara atoko itxa, mitxi isãkire apokini ĩkapani. Mitxi itxari Teosomoni: “Kona nomaiãtana nimoianariakori notamoni pisikakini. Kona ãtika !nomaiãta.”

¹⁰ Eereka Simão Petro inakori kosekari iouata auĩte. Isauakari Maoko inakori ikikomoni ikĩpita. Iua sasetotxi auĩte apiatakari nitiri.

¹¹ Xesosi txari Petro:

—Pitakaro iouata auĩte omata ãki. Apakatapitika nota kaminiri niri paniãtakiti. Niri nirekapitikari natatsiitini niri nipinini kãkiti ĩkapani —itxa Xesosi.

Xesosi Anasi Apisatoõ

¹² Eereka sotatoakori, apaka sotatoakori auĩte, Teoso aikote nĩkatakani pakini maĩkari Xesosi. Iaxirika itxarina.

¹³ Merepanika anikarina Xesosi Anasi inakorimoni. Iua Anasi Kaipasi imatikiri. Iuasaaki iua Kaipasi sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. ¹⁴ Iua Kaipasi õtãkikapekana Xoteo auĩteakori. Ia atoko itxa isãkire: “Apiarekata ãti kiki ipinini ikinimane mapĩkani ĩkapani,” itxa Kaipasi õtãkikare.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.69-75; Marko 14.54, 66-72; Arókasi 22.54-62)

¹⁵ Simão Petro, ãti Xesosi moianari pakini asikatikinitari Xesosi Anasi aapokomoni anikikosaaki. Mitxipeka sasetotxiakori auĩte apiatakari aõkitapekari iua ãti Xesosi moianari. Ininiã iua ĩroã sasetotxiakori auĩte apiatakari aapoko Xesosikata. ¹⁶ Petro kaikota iporikiti itore takote. Eereka imoianari sari iporikiti. Imisãkiretarõ ĩronakikoãtaã tore nĩkatakaro. Ininiã oãuiritari Petro ĩroini.

¹⁷ Oa txari Petro:

—Pite ikira Xesosi moianarikai? —otxari.

—Kona —itxaro.

¹⁸ Iuasaaki katxĩkareri aua, ininiã nitiritxiakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini kamari xamina. Xamina ĩtinipoki irokanãtauana. Petro ninoakata aua iuasaaki.

Xesosi Sasetotxiakori Auĩte Apisatoõ

(Mateo 26.57-68; Marko 14.53-65; Arókasi 22.54, 66-71)

¹⁹ Iroko ãki Xesosi sasetotxi auñteakorikata aua. Ininiã sasetotxiakori auñte apiatakari misãkiretari Xesosi:

—Pisãpiretano pimoianariakori, pisãkire poerekakiti pakini —itxari.

²⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Ãtipirika nisãpiretapikai hñte. Nitotari noerekarauatini aiko Xoteo apotiitiniãtaãua, Teoso misãkiretiko aikotiã apaka. Kona nikipatari nisãkire. Ikinipoko kenakotari noereẽkiti. ²¹ Ininiã kinirepa hñpimaãno? Hñpimaãna nisãkire kenakotakani. Ni-noara imarotari noereẽkiti —itxa Xesosi.

²² Xesosi ikara atoko isãkirauatakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti nñkatakari aritoõtari Xesosi.

—Atokope. Kona ikara atoko pitxape sasetotxi auñte apiatarimoni —itxari.

²³ Ininiã Xesosi:

—Nikerokiniãri nisãkire, pisãpiretano nikerokakiti, txamari kona nikerokari. Atão nisãkire, ininiã kinirepa piaritano? —itxa Xesosi.

²⁴ Eereka Anasi iokanatarari Xesosi iaxirikiko. Eereka anikarina sasetotxi auñte apiatarimoni, Kaipasi inakorimoni.

Iuañkana Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Mateo 26.71-75; Marko 14.69-72; Arókasi 22.58-62)

²⁵ Petro iporikiti aua iuasaaki. Ininiã apanakini pimaãri:

—Ikira kiki moianarikai pite? —itxarina.

Ininiã iua:

—Kona —itxa.

²⁶ Æti sasetotxi auñte apiatakari nitiri, Petro kisauakakñpitatakiti nirimane iua. Iua pimaãri Petro:

—Pitekani amãtiirinapeãtaã nitika iuakata? —itxari.

Iuañkana Petro txari:

—Kona notani.

²⁷ Iuasaakipeka patari sãkirauata. Iuasaakipeka mitxi Xesosi sãpiretakiti iaõka auape.

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Mateo 27.1-2; Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5)

²⁸ Ìkanõkapanika ninoa takanapari Kaipasi aapoko, Anikarina Xesosi Homano auñte auinimoni, kãkiti misiritiko imarotiko pakitamoni. Xoteo auñteakori kona nirekari aiko ãki ñroinina. Kona inirekarina ãti uãka takote iitopãkinina. Æti uãka takote iitopãkiniãna, kona apakata nipokori inikinina Pãskoa kiiniritiã. ²⁹ Ininiã Pirato pokña porikiti Xoteo imisãkiretini ñkapani. Ininiã Pirato txana ninoa:

—Kixikapa himinatari ikira kiki notamoni? —itxana.

³⁰ Ininiã ninoa txari:

—Maerekati imakamakaniã, kona ate minari iua pitemoni.

³¹ Ininiã Pirato:

—Hĩteka xinikari maerekati ikamakiti, ininiã ixika auiniã hĩteka misiritari iua. Hĩkiomaneakorini sãkire iaõka himisiritari iua —itxa Pirato.

Xoteoakori apakapapiretari:

—Kona apakata aõkiniri iua, kotxi hĩte Homanoakori !aauri-
taua aõkiniri kãkiti. Pitenokara apakata okiniri iua —itxana.

³² Ikara atoko inaãka, mitxi Xesosi sãkire iaõka apokini ĩkapani, kotxi mitxi isãpiretapekari aamina ĩpiriãmitakari nopini ipinini.

³³ Pirato ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki iuaĩkana. Ipĩkapiretari Xesosi. Ipimaãri:

—Pitekani Xoteoakori auĩte txataua? —itxari.

³⁴ Ininiã Xesosi txari: —Piteka sãkirekani ikara? Atxiĩti apanakini sãkire atokotxikana pipimaãno atxiĩti? —itxa Xesosi.

³⁵ Pirato apakapapiretari:

—Xoteokani nitxataua? Konapitini. Piteka nirimane, pini-
rimane auĩteakori pakini sikai pite notamoni pimisiritiko tĩkane. Kixikapa? Kipa maerekati pikamakiti? —itxa Pirato.

³⁶ Ininiã Xesosi:

—Auĩtetxi nininiãtaãua kona ĩkorapokoritini. Nitixine ĩkorapokoriti inaãkamako, ninitiriakori neenamauatamako, ininiã Xoteoakori kona maĩkamanoko. Auĩtetxi nininiãtaãua ãtiãtaãra —itxa Xesosi.

³⁷ Pirato txari Xesosi:

—Ininiã auĩtetxikani pitxataua?

Ininiã Xesosi: —Atãopitikara pisãkire auĩtetxi nininiua. Niponaniã ĩkorapokoriti auĩtetxi nininiua ĩkapani. Itixi napoka atãoene nisãpiretini ĩkapani. Atãoene nirekakani aukari nisãkire —itxa Xesosi.

³⁸ Ininiã Pirato:

—Kiripa atãoene txaua?

Xesosi Okiko Nirekiko

(Mateo 27.15-31; Marko 15.6-20; Arókasi 23.13-25)

Eereka Pirato iuaĩkana mapara isa Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani. Itxari:

—Kona nota apokari maerekati ikamakiti. ³⁹ Hĩte itotari maerekati kamakari kateia ãki auakari nisikakini Páskoa kiiniritisaaki. Hĩte nirekatari nisikakiniri ikira Xoteoakori auĩte? —itxa Pirato.

⁴⁰ Ikinimanekana akiripoakatana:

—Kona iuani. Pahapasira anireka.

Txamari iua Pahapasi kokaniri. Iua naiatapekari Homanoakori.

19

¹ Ininiã Pirato paniãtari sotatoakori noropatiniri Xesosi.

² Ininiã sotatoakori kamari saporieãta atoko inakari, kotipiaro

kamakori. Ieretakari Xesosi kiiã. Auñtetxi mãka poporeri itakana Xesosi nopini. Ikara atoko ininiã, inapetarina Xesosi.

³ Ikara atoko itxana inapetinirina:

—Aãuñte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auñtekai pite —itxarina.

Ininiã iuasaaki iaritarina itoõ.

⁴ Iuaĩkana Pirato sari mapara iuaĩkana Xoteoakori imisãkiretini ĩkapani.

—Hĩtakaõtxikari. Hĩtemoni nimirari iua, kotxi ninirekari himarotiniri, !napokari maerekati ikamakiti. ⁵ Ininiã Xesosi apoka mapara. Saporieña kotipiaro kamakori ikiiã, auñtetxi mãka pakini aua iuamoni. Ininiã Pirato txari:

—Hãtamatarari iua.

⁶ Sasetotxi auñteakori, Teoso misãkiretiko aikoti nĩkatakani pakini atamatakasaakiri, ninoa akiripoakata:

—Hõkariko iua. Hõkariko iua. Aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩtokakitariko —itxana.

Ininiã Pirato:

—Hĩteka anikari. Hĩteka okari iua aamina ĩpiriãmitakari nopini, kotxi kona napokari maerekati ikamakiti.

⁷ Ininiã Xoteoakori:

—Akiomane sãkire paniãtari kãkiti iua atoko inakari okiko, kotxi iua sãkire: “Teoso ãkirirano nota,” itxa —itxana Xoteoakori Piratomoni.

⁸ Xoteoakori sãkire ikenakotakasaaki, apia pĩkareta Pirato.

⁹ Ininiã iuaĩkana ĩroã kãkiti misiritiko imarotiko pakita ãki. ĩpimaãri Xesosi:

—Nanipa pina?

Txamari !kasãkireri Xesosi.

¹⁰ Ininiã Pirato:

—Kona pinirekatari pimisãkiretinino? Pixinikariko ia nisãkire. Nota posotari nisikakinii. Apaka nota posotari nokinii aamina ĩpiriãmitakari nopini —itxa Pirato sãkire.

¹¹ Xesosi apakapapiretari:

—Kona pite auari posotiiretxi pokinino ĩkapani. Ikara inakari piposotiire auiniã, Teosonanira sikai ikara posotiiretxi. Nota sikanapakani pitemoni kamari apiata maerekati.

¹² Pirato ikara atoko inakari ene ikenakotakasaaki, iua ãkixinireẽ ixinikari:

—Kiatokopa atxiñti nisikakari Xesosi?

Inirekari Xesosi isikakini. Txamari Xoteoakori akiripoakata:

—Pisikakiniiãri ikira kiki, kona Sesa moianari ! pitxaikauako. Iua sãkire: “Auñtetxi apiananiri nitxaua.” Sesanoka auñtetxi apiananiri —itxana Xoteoakori.

¹³ Pirato ikara atoko inakariene ikenakotakasaaki, iminari Xesosi iporikitimoni. Ininiã Pirato topãka. Iuaã kãkiti misiritiko isãpiretiniãtaã. Kãkiti takauãkatari iuaã “Kimapori kai

kamakori” inaãka. Xoteo sãkireẽ “Kapataa.” Iuaã auõtetxi iokanataro maerekati kamakari imisiritikomoni. ¹⁴ Iuasaaki apaniãxiti takote. Iua õti Pãskoã kiiniriti potorikini õti apisa. Iuasaaki Pirato txari Xoteoakorimoni:

—Hãtamata, hãauõte.

¹⁵ Ininiã iuaãkana ninoa akiripoakata:

—Piokanatariko ere. Piokanatariko ere. Hõkariko aamina ãpiriãmitakari nopini —itxana sasetotxi auõteakori.

Ininiã Pirato:

—Hinirekatari nokiniri hãauõte aamina ãpiriãmitakari nopini?

Ininiã ninoa:

—Ãtikara ate auõte. Sesanokara ate auõte —itxana ninoa.

¹⁶ Ininiã Pirato sikari Xesosi sotatoakorimoni aamina ãpiriãmitakari nopini okiko tãkane.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ãpiriãmitakari Nopini

(Mateo 27.32-44; Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43)

Ininiã anikarina Xesosi. ¹⁷ Xesosi anikari aamina ãpiriãmitakari iuaka okiko ãkapani. Isana ixirata “Kiitãtãtxi” inakorimoni. Xoteo sãkireẽ, “Kóokota,” inakori.

¹⁸ Iuaã aamina ãpiriãmitakari nopini itokakitaãka Xesosi. Apaka ipi kiki tokakitaãka iua takote. Ãti Xesosi kikomoni. Ãti isanaremoni. ¹⁹ Pirato paniãtari iõkatsopari aamina ãpiriãmitakari nopini tokakitiko. Ia atoko itxa iõkatakiti: “Xesosi Nasareekiri, Xoteoakori Auõte.” ²⁰ Itomaneri Xoteoakori atatsopatari iua, kotxi Xesosi okikoãtaã sitatxi takote. Sitatxi sikani napaãpotakasaaki, atamatarina iua iõkatsopari. Ia iõkataãka Xoteo sãkireẽ, Kreko sãkireẽ, Homano sãkireẽ pakini ikinimane imarotiniri ãkapani. ²¹ Ininiã sasetotxi auõteakori txari Pirato:

—Kona piõkatsopatapiri, “Xoteoakori auõte.” Piõkatsopatariko iuanoka uãkatari Xoteoakori auõte ininiua —itxana.

²² Ininiã Pirato:

—Auape niõkatsopatakiti. Kona iuaãkana niõkatsopatari —itxa Pirato.

²³ Xesosi itokakitakana atoko, sotatoakori kosekari Xesosi mãka. Imatsorakitarina. Imãka mata imatsorakitana ninoa ipi ipi pakini apakapini ãkapani. Ãti sotato apakapari ipixini, õti sotato apakapari ipixini, itxaãpota. Xesosi mãka, õti imãka patapi auakari, !imatsorakitana, kotxi iotsare !auari. Peerekari. ²⁴ Sotatoakori itxakakana:

—Kona amatsorakitari ia. Sarauatxi atoko makama, imãka anikakari aimarotini ãkapani.

Ininiã iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirãka iaõka apoka. Iua txari:

Ninoa xanakari nimãka. Isarauatana nimãka anikakari imarotinina ãkapani.

Teoso sãkire iaõka sotatoakori kama.

²⁵ Iuasaaki aamina ĩpiriãmitakari takote oãua Maria, Xesosi inoro oĩtarokata. Iuaã apaka oãua Maria Matarena inakoro. Iuaã apaka oãua ãto Maria, Krópasi inakori ĩtanoro. ²⁶ Xesosi atamatakasaakiro inoro iua takote, atamatakasaakiri imoianari itiretakiti apaka, itxaro inoro:

—Nitiretakito, ere Xoão, pamarite itxaua.

²⁷ Imoianaripekana itxa:

—Aroa pinoro otxaua.

Ininiã eereka iua anikaro oa aapokomoni iuakata oãuini tĩkane.

Xesosi Ipinini Pirena

(Mateo 27.45-56; Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49)

²⁸ Eereka Xesosi imarotari iparĩka xipope. Ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani, itxari:

—Niposonata.

²⁹ Iuaãtaã aua tiitxi. Iua tiitxi ãki aua iãriã katxioãri. Ininiã iuasaaki iokomokarina mapoa atoko inakari iãriãmoni. Aãkeẽ itakarina, Xesosi namaã taka itxarina. Iua aãke isopo inakorike. ³⁰ Iãtaka atoko itxari:

—Ikinika niparĩka uatxapeka ixipopeka.

Inaãka atoko iokirikiita, iokanata itxari ixinire irimoni. Iuasaakipeka ipina itxa.

Sotato Iorotari Xesosi Iomĩtiã

³¹ Iua õti sesta veira, kãkiti tomatiko õti apisa. Xoteo auĩteakori paniãtari Pirato aamina ĩpiriãmitakariã auakani tapike kapatakiko, katima ipĩka ininina ĩkapani, iĩtona makatxakiko ĩkapani apaka. Tomatiko õtisaaki kona ninoa nirekari ipĩkari ĩto kaikotini iuaã. ³² Ininiã sotatoakori sari iuaã. ĩkapatakarina Xesosi takote auakani tapike. ³³ Txamari sotato atamatakasaakiri Xesosi, !auaika. Ipĩpeka. Ininiãkara kona ikapatakari itapike. ³⁴ Sotato iorotari Xesosi itanapitaã iomĩtiã. Iuasaaki iarẽka, ãparaã pakini xiketa.

³⁵ Notara itikari Xesosi ipinini, ininiã atãopitikara nisãpiretakiti. Nisãpiretari ikinika nitikakiti. Nimarotari nisãkire atão inini, ininiã nisãpiretai ia atatsopatakani, hĩte apaka auikiniri ĩkapani. ³⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩka txari:

Kona ãtika iua api !kapatakaãka.

Ininiãkara kona Xesosi api kapatakaãka, Teoso sãkire iõkatsopatakori iaõka apokini ĩkapani. ³⁷ ãti Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ninoa atamatariko iorotakitina.

Xesosi Katiko Pirena

(Mateo 27.57-61; Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56)

³⁸ Eereka Xosee, Arimateia sitatxitikiri, amanaãri Xesosi ïto Piratomoni. Iua Xosee auikari Xesosi sãkire, txamari ikipatari Xesosi sãkire auikini, kotxi ipĩkari Xoteo auĩteakori. Amanaãkasaakiri Xesosi ïto, Pirato txari:

—Ari, panikari iua.

Ininiã Xosee anikari Xesosi ïto. ³⁹ Iuasaaki imoianari Nikotemo inakori. Iua Nikotemo mitxipeka sari Xesosimoni ïkanõka imisãkiretiniri ïkapani. Iua moianatari Xosee, Xesosi ïto apakapakasaaki. Nikotemo anikari aãtsopa aroesi inakori, miha inakori pakini ikoke Xesosi ïtoã taãkori tĩkane. Trĩta sĩko kiro pakini iua ikoke anika. ⁴⁰ Ninoa ipi iapirikari Xesosi ïto mãkatxi mataã ikokekata. Ikara atoko Xoteo kamari ipĩkari ïtoã ikatiko apisa.

⁴¹ Xesosi aamina ïpiriãmitakari nopini takikoãtaã, iuaã takote aua amãtiirinape. Amãtiirinapeãtaã aua akauari amanepanika inakari. Kona ipĩkari ïto takaãkapanika iuaã. ⁴² Iua akauari kona õtakori, ininiã itakarina Xesosi ïto iuaã, kotxi Xoteo tomatini õti apokanapanoka.

20

Akauariã Xesosi ïto Mauakani
(Mateo 28.1-8; Marko 16.1-8; Arókasi 24.1-12)

¹ Tomĩko ïkanõkapanika, Maria Matarena sari akauarimoni. Oãpokasaaki, oãtamatari akauari tore kai auĩte kamakori makatxakapeẽkaika. ² Ininiã omiteka Simão Petromoni. Xesosi moianari itiretakitimoni apaka osa. Oãkiritana:

—Apiananiri ïto makatxakaãka akauariã. Kona aimarotari namonireuako itakapirina —otxana.

³ Ininiã Petro, ãti Xesosi moianarikata sari akauarimoni. ⁴ Imitekana. Iua ãti Xesosi moianari miteka katimaritika, ininiã inapari Petro. Ininiã iua apoka Petro apisa. ⁵ Iãka aariko ãki atamatini ïkapani. Atamatari mãkatxi mata, ipĩkari iapirikiko. Kona ïiroã. ⁶ Iuasaaki Petro apoka iua tikini. ïiroã aariko ãki. Atamatari mãkatxi mata. ⁷ Atamatari mãkatxi mata, mitxi Xesosi kiiã iapirikiko. Iporiĩmatataãka. Ikikomoni aua ãti mãkatxi mata. Isanaremoni aua ãti mata. ⁸ Ininiã iua mitxi apoãkari ïroã, atamata itxari. Ininiã auikari Maria sãkire. Iuasaakiĩka auikari Xesosi õkitikiniua. ⁹ Iuasaaki ninoa kona iteene imarotapanĩkari Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirĩkari, kotxi Teoso sãkire sãpiretapekari Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua. ¹⁰ Eereka Petro ãti Xesosi moianarikata kanapiriã aapokomonina.

Xesosi Oerekaua Maria Matarenamoni
(Mateo 28.9-10; Marko 16.9-11)

¹¹ Maria Matarena kaikota aariko iriko takote. Otxiapãntakasaaki, amaãtiki opapĩkakiita oiãkakiita aariko iriko ãki oãtamatini ïkapani. ¹² Oãtamatana ipi Teoso nitiriakori

iaxitikini. Imãkana kasarori. Iitopãkana mitxi Xesosi ãto auiniãtaã. Æti mitxi Xesosi kii auiniãtaã, ãti mitxi ikiti auiniãtaã. ¹³ Itxarona:

–Kinirepa pitxiapanãta? –itxana.

Ininiã oa:

–Imakatzakaãka niauãte ãto. Kona nimarotari ãto takikoãtaã –otxana.

¹⁴ Iuasaaki oporikimoni osapotorika. Oãtamatarari Xesosi, txamari !oimarotari.

¹⁵ Ininiã Xesosi:

–Kinirepa pitxiapanãta? Kiripa pinita? –itxaro.

Ouãkatari Xesosi amãtiirinape nãkatakari ininiua. Ininiã otxari:

–Pite makatzakiniãri iua ãto, ininiã pisãpiretano ãto pitakiniãtaã. Ininiã nanikariko ãtiãtaã –otxari.

¹⁶ Ininiã Xesosi txaro:

–Maria.

Ininiã okirioka iuamoni. Otxari osãkireẽ:

–Haponi.

Popãkari sãkireẽ, “Noereẽkiri,” otxa.

¹⁷ Ininiã Xesosi txaro:

–Kona pimaãtakapeno, kotxi nirimoni kona nisapanika. Pisa nitariakorimoni. Pitxanako: “Nota sariko nirimoni, hãte iritxikana apaka. Nisariko niTeosonemoni, hãTeosonetxikana apaka,” itxa.

¹⁸ Ininiã Maria Matarena sari Xesosi moianariakorimoni:

–Natamatapekari aãuãte –otxana.

Ininiã osãpiretana ikinika Xesosi sãkire.

Xesosi Oerekaua Imoianariakorimoni

(Mateo 28.16-20; Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49)

¹⁹ Iua Tomãko ãkanõkati Xesosi moianariakori apotiitaua. Iuasaaki itotarina ikinika aapokotxi tore, kotxi ipãkana Xoteo auãteakori. Iuasaaki Xesosi tokiã aapokotxi ãki ninoa sauaki.

–Erekaxinire hãtxako –itxana ninoa.

²⁰ Ikara inaka atoko oerekari iuako karo. Oerekari itanapita karo. Ininiã Xesosi atamatakasaakina, imoianariakori iteene poxokoniua. ²¹ Iuaãkana Xesosi txana:

–Erekaxinire hãtxako. Niri iokanatinino atokotxikana, niokanatai hãte niri nireẽkiti hãkamini ãkapani.

²² Iuasaaki ixõkana. Itxana:

–Hãpakapariko Erekari Matamatakoti. ²³ Apakata

pisãpiretiniri nota sãkire auiãkari, imaerekani makatzakaãkapeka. Apakata pisãpiretiniri nota sãkire mauãkani, imaerekani !imakatzakaãka –itxa Xesosi.

Xesosi Oerekaua Tomeemoni

²⁴ Xesosi imoianariakorimoni oerekasaakiua, Tomee Txãtximo inakori kona aua ninoakata. ²⁵ Ininiã apanakini sãpiretari Tomee:

—Ate aõkitari Xesosi —itxana.

Ininiã iua:

—Iuako karo nimatamatakaniã, iuako karo nimakaa-
iakakaniã niuakokiã, kona nauikari hïte sãkire. Itanapita
karo nimakaaiaakakaniã, kona nauikari hïisãkire —itxa Tomee.

²⁶ Äti semanati napaka atoko, Xesosi moianariakori apoti-
itaua iuaïkana aapokotxi äki. Iuusaakiika Tomee aua ni-
noakata. Aapokotxi tore itotaãka, iuaritika Xesosi tokiã ni-
noamoni:

—Erekaxinire hïtxako —itxana ninoa.

²⁷ Iuusaaki itxari Tomee:

—Patamata niuako. Pikaaiakariko piuakokiã nitokakitiko
karoã. Nitanapita iorotikomoni pitakari piuakoki. Kona
mauikaretika !pitxape. Pauikariko nisãkire —itxari.

²⁸ Ininiã:

—Niauïte, niTeosone —itxa Tomee.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uatxa pite auikari auãki ninini, kotxi patamatano. Kãkiti
nota maõkitakani auikiniãri nisãkire, apakapariko apiata
erekari Teoso sikakiti —itxa Xesosi.

³⁰ Xesosi kamari apikomoni iposotiire imoianariakori
sauaki. Iposotiire ikamakiti imakinika kona iõkatsopataãka
ia iõkatsopariã. ³¹ Ia niõkatsopata Xesosi Teoso mereëkiti,
Teoso äkiri ininiua hãuikini ïkapani. Ikara atoko hãuikiniã,
hãuapininiika hïtxako Xesosi posotiireë.

21

Xesosi Oerekaua Setxi Imoianariakorimoni

¹ Äti õti Xesosi oerekaua iuaïkana imoianariakorimoni ipoa
Txiperiatxi inakori tiniã. Ia atoko iua oerekaua:

² Iuaã aua Simão Petro. Iuakata aua Tomee Txítximo in-
akori. Natanaeo, Kanaa aapokotxitikiri, Kariréia tõpa auakari
apaka aua iuakata. Sepeteo anaakori apaka aua iuakata.
Apikomoni ipi Xesosi moianariakori apaka aua iuaã. ³ Simão
Petro txana:

—Nota okatsaãtako —itxa.

Ininiã apanakini:

—Ari, ate apaka okatsaãtako pitekata —itxana. Ininiã
isana. Kanauaã iereëtauana. Ìkanõka okatsaãtana, txamari
!imaïkarina ximaki. ⁴ Ìkanõkapanika Xesosi ikipatxitemoni
tïpokonãta, txamari !imarotarina Xesosi iuaã auini.

⁵ Xesosi akiritana:

—Namariteakori, kaiomaãi ereë? —itxana.

—Kona kaiomaãua —itxarina.

⁶ Ininiã Xesosi paniãtana:

—Hïtakariko hetxi hïkikomoni. Ereë hãpokariko ximaki —itxa
Xesosi.

Ininiã ninoa okari hetxi ikikomona. Eereka kona iposotaikarina ikosekinirina hetxi kanaua äki, ximaki itori imaïkinina xika. ⁷ Xesosi moianari itiretakiti txari Petromoni: —Aäuïte kara.

Ikara inakari säkiretxiti ikenakotakasaaki, Petro ieretakari imãka, mitxi imakatzakakiti, oka itxaua ipoamoni Xesosi-moni isini ïkapani. ⁸ Apanakini kanauaã ina. Ikosekaãpotarina hetxi. Iuasaaki ximaki xãpoka hetxiã. Itakoã !ïtakori, atxiïti seï metronoka. ⁹ Ikanïkiïtakasaakina, atamatarina xamina. Ximaki iropike nopini auape. Apaka auari komiri.

¹⁰ Xesosi txana:

—Himinari ximaki himaïkakiti mapake.

¹¹ Ininiã Petro kosekari hetxi imiriï. Xãpoãkata ximaki. Sëtosïkoëta tres ximaki mitapoakari aua. Kaiãopokori ximaki, iuaritika hetxi kona tsorakita. ¹² Xesosi akiritana:

—Uai hina. Manipokota.

Kona ätika imoianari kona kataparaxinire ipimainiri iua: “Kiriparai” ininiri iua, kotxi ninoa imarotari iua Apiananiri ininiua. ¹³ Ininiã Xesosi apoka ninoamoni. Ixanakari komiri, ximaki pakini, sika itxana ninoamoni.

¹⁴ Ikara öti apisapanika, Xesosi ipinaka atoko, ökitikaua atoko, oerekapekaua ipikata imoianariakorimoni.

Xesosi Misäkiretari Petro

¹⁵ Inipokotaka atoko Xesosi pimaãri Simão Petro:

—Simão, Xonasi äkiri, kipa apiata tiretano nota, pitekani, nakirakani? —itxa Xesosi.

Ininiã Petro txari:

—Ari, Apiananiri, pimarotari nota apokaerekatiniï —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisäkire soti auïte anaakorimoni, ninakitiakorimoni.

¹⁶ Iuaïkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi äkiri, atão pitiretatano nota? —itxa Xesosi.

—Ari, Apiananiri, pimarotari napokaerekatiniï —itxa Petro.

Ininiã Xesosi:

—Pinïkatana soti auïte, ninakitiakori —itxa Xesosi.

¹⁷ Iuaïkana ipimaãri:

—Simão, Xonasi äkiri, pitiretatano nota?

Ininiã Petro matinaniuata ixinireë, kotxi Xesosi pimaãri ipi äti pakinikata “Pitiretatano nota.”

Ininiã Petro:

—Apiananiri, pite imarotari ikinipoko. Pimarotapitikari nitiretinii pite.

Ininiã Xesosi:

—Poerekari nisäkire soti auïte ninakitiakorimoni. ¹⁸ Atão nitxai. Ätokoripanika pinakasaaki, piteka pieremãkataua. Pisari pinirekinimoni. Kiomãtxi pinakasaaki,

pitamêkakanoketauako, ininiã ãti ieremãkatai. Eereka anikai pimanirekakanimoni –itxa Xesosi.

¹⁹ Ikara atoko Xesosi sãkire, kotxi ikara atoko itxako Petro ipinini. Petro ipinini iteene paxitariko Teoso, ininiã kãkiti txariko: “Peerekari Teoso.” Ininiã Xesosi:

–Pikapokitano nota. Ninireêkiti pikamako –itxa Xesosi Petromoni.

Xesosi Iteene Tiretakiti

²⁰ Petro kirioka. Atapari Xesosi moianari, itiretakiti ninoa tikini inini. Iuakara mitxi Xesosikata iitopãka Pãskoã kiiniriti-saaki. Iuasaaki ipimaãri Xesosi: “Niaũite, kiripa mĩkapiritai?”

²¹ Petro atapakasaakiri Xesosi tiretakiti ninoa tikini inini, ipimaãri Xesosi:

–Natokopa itxatako ere ipinini?

²² Ininiã Xesosi:

–Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai pite. Kona pixinikapiri iua. Pixinikari piteka kaminiri nota nireêkiti –itxa Xesosi.

²³ Ininiã iaripireta Xesosi sãkire auiãkanimoni, iua imoianari itiretakiti imapinakani Xesosi kanapiriini apisa. Txamari Xesosi !isãpiretari imapinakani. Iua txari: “Nota nirekiniãri iua auapanika inini nikanapiriãkasaaki, kona nisãpiretai,” itxa Xesosi.

²⁴ Nota ikara Xesosi moianari itiretakiti nitxaua. Nota itikari imakinika Xesosi kamakiti. Ininiã nota iõkatsopatarikamakiti, isãkire pakini. Ininiã aimarotari atão nisãpiretakiti.

²⁵ Auapanika itori Xesosi kamakiti. Ikinika ikamakiti ! kaiõkatikopanikari. Ikinika niõkatsopatinã, !apakata, kotxi itixi kona apakata kaiãopokori aãtsopa auini.

ÁTOSI

Xesosi Iokanatakini Kamakiti Pirena

Xesosi Kanapiriini Iaxiti

¹ Ereëkai Teópiro, Teoso tiretakari. Merepitipanika niõkatsopatakiti aãtsopaã txari ikinipoko Xesosi kamakiti, isãpiretakiti pakini. ² Niõkatsopatakiti mapotõkire auari Xesosi iaxiti sini pirena. Isini apisa isãpiretana iokanatakini Erekar Matamatakoti paniãtakiti.

³ Ipinaãka atoko iuaĩkana iuaka oerekaua ninoamoni, ininiã imarotarina atãopitika iua õkitikapekaua. Koarëta pakini õti iua auanãta ninoakata. Iusaaki isãpiretana Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. ⁴ Imakinika apotiitakasaakia itxana ninoa:

—Kona hĩtakanapapiri Xerosareë sitatxiti. Aĩri iaxitikiri iokanaenetakiti hiãtapako. Iua mitxi hĩtemoni nisãpiretakiti.

⁵ Atãopitikara Xoãoni patxisatai hĩte ãparaaã. Mapaõti napaka atoko, Erekar Matamatakoti apokako hĩtemoni. Iusaaki hĩpatxisataãkako Erekar Matamatakotiã —itxa Xesosi sãkire.

⁶ Ininiã imoianariakori apotiitakasaakia Xesosikata, ipi-maãrina iua:

—Aãuĩte, uatxa iuaĩkana pisikatar atixine atemoni, Isaeo apika mekaniriakorimoni? —itxarina.

⁷ Ininiã Xesosi txana ninoa:

—Kona hĩte imarotiniiri ĩkapanini. Aĩrinanira imarotapaniri hĩte tixine hĩtemoni isikini õti. ⁸ Erekar Matamatakoti apokasaakirako hĩtemoni, hãpakapariko posotiiretxi.

Ininiã hĩte nota kamakiti atamatakani hĩtxauako. Hĩsãpiretariko hĩtiãkiti, himarotakiti pakini Xerosareë sitatxiti auakanimoni, imakinika Xotéia tõpa auakanimoni, Samaria tõpa auakanimoni, ikini itixiti auakanimoni pakini hĩsãpireãpotariko —itxa Xesosi ninoamoni.

⁹ Ikara atoko inaãka atoko, ninoa okiã atamatari iua anikiko iaxiti. Katxiãri ãki isa, ininiã kona ninoa itikaikari. ¹⁰ Iaxiti ionakaãtakasaakina, apoka ipi kiki katsopiri mãkatakani ninoa takote. ¹¹ Ninoa txana:

—Kiki Kariréiakini, kinirepa hionakanãta iaxiti? ĩkora Xesosi iaxiti sikari, isini atokotxikana ikanapiriini —itxana ninoa.

Itanokiri Koaã Apotiitakaniua

¹² Ininiã Oriva xirataãtaã ipotorikana. Ikanapiriãna. Xerosareëmoni isana. Oriva kona õtakori. Kãkiti Oriva xirata potorikakani sini Xerosareëmoni tako atokokanera Xoteo kiomaneakorini auiritari kãkiti sini tomatiko õtisaaki.

¹³ Xerosareë sitatxiti apokasaakina, ĩroãna aapokotxi ãki. Ininiã isana itanokiri koaã. Petroma, Xoãoma, Txiakoma,

Ãtreema, Piripima, Tomeema, Patoromeoma, Mateoma, Tx-iakoma (Aopeo ãkiri), Simãoma (Homano omanatakari), Xotasi (ãti Txiako itari) pakini aua iuaãtaã. ¹⁴ Átipirika nino a potiitaua Teoso imisãkiretinina ìkapani. Apaka sitoakoro Xesosi sãkire auiãkani, Maria Xesosi inoro, Xesosi itariakori pakini potiitaua ninoakata. Nino misãkiretakasaakiri Teoso, ãtika kãkiti xinirenoka atoko itxana. Ininiã erekarinoka auana ninoamoni. Kona omanatakakauana.

Matxia Mereïko Pirena

¹⁵ Iuasaaki sëtovïtxi pakini Xesosi sãkire auiãkani aua. Petro õkitikaua nino sauaki. ¹⁶ Ininiã itxa:

—Nitariakori, hïtakaõtxikari Teoso sãkire kitxakapirïka Taviimoni isãpiretakiti. Tavii iõkatsopatarari Xotasini pirena, Xesosi maïkakani oerekakari pirena, kotxi Erekarari Matamatakoti kamaimaroretari iua Tavii. Atão ikara Teoso sãkire kitxakapirïkari apokapeka uatxa. ¹⁷ Iua Xotasini atekata auakari iua. Ate parïka atoko ikama.

¹⁸ —Iuaritika isikari Xesosi imokaiakariakorimoni. Txineiro apakapakitoã iamotaãka itixi. Iuaã ipïpe. Itano okaua. Ixiti apokasaaki, iokirikiita. Ixoreka itikako. Iuasaaki itikapitsa poãpekatani. ¹⁹ Imakinika Xerosareë auakani kenakopiretari Xotasini ipinini. Ininiã nino akiritari iuaãtaã itixi uãka “Aseotama.” Popïkari akiritari “Arëkatxi Tixini.”

²⁰ —Xikari iõkatsopatakoriã iõkatsopatapeëkaika ia Xotasi pirena:

Iua aapoko takanapaãkako. Kona auiritaãka kãkiti auini iuaãtaã. Iparïka sikaãkako ãtimoni, itxa Teoso sãkire.

²¹ —Ininiã amereëriko ãti kiki atekata sikari tïkane. Amereëriko kiki mitxi Xesosikata sikari, mitxi amoiarari ikiniõtika Xesosikata aãuakasaaki. ²² Amereëriko kiki Xoãoni patxisarauatini itiãkari, imakinika Xesosi kamakiti itiãkari, ãaxiti isini itiãkari, kotxi anirekari iua amereëkiti Xesosi õkitikiniua imarotakari ate atoko inakari —itxa Petro.

²³ Ininiã imereërina ipi kiki, Xosee Pasapasi inakori. Apanakini akiritari iua Xósito. ãti kiki uãka Matxia inakori.

²⁴ Iposo atoko imisãkiretarina Teoso:

—Pite imarotari ikinimane kãkiti ãkixinire. Poerekaua ìkiripanaia kiki pimereëkiti ²⁵ atekata parïkauatakari tïkane, Xesosi iokanatakiti tïkane, kotxi Xotasini takanapari ikara parïkatxi imaerekani xika, maerekani misiritikoãtaã isini ìkapani —itxana Teosomoni.

²⁶ Iposo atoko ikamarina sarauatxi atoko inakari imoiararina imarotinina ìkapani. Ikara atoko ininiã, imereërina Matxia. Ininiã Xesosi iokanatakiti itxaua. Ikara õti atoko, iua moianatari apanakini õsi Xesosi iokanatakini.

2

Pētekósitxi Kiiniriti Ōti

¹ Pētekósitxi kiiniriti ōti (takari merepitipanika nikiko ōti) apokasaaki, Xesosi sākire auīākani ātika kākiti xinire atoko itxauana. Imakinika apotiitauana. ² Katimaritika iaxiti ĩkari kataparari ĩtimati atoko inakari xāpoka aapokotxi āki Xesosi moianariakori topākiniātaā. ³ Ininiā iusaaki xamina tirika atoko inakari tokiā. Imakinikana ikiiāna apoka. ⁴ Erekarī Matamatakoti ĩroā ikinika ākixinireē. Iusaakipeka ninoa sākirauata āti uāka sākireē, kotxi Erekarī Matamatakoti kamaimaroretana.

⁵ Iusaaki Xerosareē sitatxitiā auanāta ikini uākati kākiti Xoteoakori. Ninoa Teoso sākire kĭpitakani.

⁶ Ikenakotakasaakirina iaxiti ĩkari ĩtima atoko inakari, apotiitauana mirikiniti kākiti. Ininiā itikokitatana, kotxi ikenakotarina apanakini sākirauatini isākireēna.

⁷ Itsorĭkaātana:

—Kiātokopa ininiāpa imarotatarina ate sākire. Hātamatana, Kariréiakinikara sākirauanāta ateka sākireē. ⁸ Kiātokopa itxa akenakotiniri ateka sākire? —itxana ninoa.

⁹ Iuaātaā auari kaiāopokori kākiti āti uāka. Auari Patxiakinima, Métxiakinima, Erāokinima, Mesopotāmiakinima, Xotéiakinima, Kapatósiakinima, Pōtokinima, Ásiakinima, ¹⁰ Pirĭxiakinima, Pāpĭriakinima, Exitokinima, Arĭpiakinima, Sireni takotekinima, Homakinima pakini aua. Apanakini Homakini atāo Xoteoakori. Apanakini mamakaua, ininiā Xoteo itxapekauana. ¹¹ Kretakinima, Arāpiakinima pakini aua iuaā.

Ininiā ninoa txa:

—Ate kenakotari Kariréiakini sākirauatini ateka sākireē. Isāpiretarina ikinipoko erekarī Teoso Apiananiri kamakiti —itxana.

¹² Ininiā ninoa tsorĭkaāta. !Imarotarina.

—Natokopa itxana imarotinarina ate sākire? —itxana.

¹³ Apanakini kākiti napetana:

—Poātakanira ninoa —itxana.

Petro Apakapapiretakiti Kākitimoni

¹⁴ Iusaaki Petro, ōsi Xesosi iokanatakinikata misākiretana iuaā apotiitakaniua. Itxari:

—Xotéia auakanii, ikinika Xerosareē sitatxiti auakanii, hĭtakaōtxikariko nisākire himarotini ĩkapani. ¹⁵ Hĭuākatana naia kikiakori poātini. Kona ipoātana, kotxi atokatxi inaāpotapanika. ¹⁶ Ia uatxa hātamatakiti kitxakapirĭka Teoso sāpiretapekari Xoeomoni. Iua Xeo Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekaua. Iua txari:

¹⁷ Teoso txari: “Xipokatxi ōti iatokopeka inakasaaki, niokanatarī Erekarī Matamatakoti ikini kākitimoni.

Pamariteakori sãpiretariko nisãkire apanakinimoni. Átokoriakori atamatariko itapone atoko inakari Teoso sikakiti pokamarasaaki. Iuasaaki nisãkire nisãpiretana. Kiomãtxiakori taponetariko nota oerekakiti. Iuasaaki nisãpiretariko nisãkire ninoamoni.

18 Íkora òtisaaki ninitiriakori, niniteroakoro pakinimoni niokanatari Erekarì Matamatakoti. Ninoa sãpiretariko nisãkire.

19 Iaxiti noerekariko niposotiire kãkiti mimarotakinìti. Íkorapokoriti apaka noerekariko niposotiire Apiananiri nininiua imarotinina Íkapani. Arêkatxi, xamina, katxiãri pakini apokako.

20 Atokatxi piãkako. Kasiri arêkatxi atoko itxako. Api-ananiri apokini apisapanikarako auako ikara atoko inakari. Peerekapaniri Apiananiri apokini òti. Íkora òti apiatakari, kotxi iuasaaki Apiananiri oerekauako kãkitimoni.

21 Ininiã Apiananiri akiritakani makatxakaãkako imapinakanì Íkapani,”

itxa Apiananiri Xoeomoni.

22 Petro sãkirauatapanika:

—Kãkiti, Isaeokini, hãkenakotariko nisãkire. Hìte apisatoò Teoso oerekepekari Xesosi, Nasaree sitatxitikiri. Teoso mereèkiti itxaua, kotxi ikamari Teoso posotiire kãkiti mimarotakinìti Teoso himarotini Íkapani. Himarotapekari ikara.

23 Xesosi sikaãka imokaiakariakorimoni, kotxi Teoso nirekari ikara atoko iniko. Teoso imarotapekari ikara atoko inakari apokini òti. Hìtekara, apanakini maerekati kamakanikata maãkari Xesosi. Aamina Ípiriãmitakari nopini hìtokakitari, oka hìtxapiri iuani. 24 Iuaritika ipinaka atoko, iuaãkana Teoso òkitikari iua. Teoso sikakari iua ipãkitxi mamisiritakaniri Íkapani. Ipãkitxi !iposotari ixipokiniri iua, kotxi Apiananiri itxaua.

25 —Kitxakapirãka Tavii sãpiretari Xesosi pirena. Itxari:

Nota itikapikari Apiananiri nota apisatoò. Iua aua nìkikomoni. Ininiã !nimakatxaãka.

26 Ininiã nixinire poxokoniuatapeka itxa. Nisãkire poxokoni apaka aua. Niiòto auãki inakasaaki, iãtapari Teoso sikaenetakiti.

27 Apiananiri kona takanapano nota ipãkani auiniãtaã. Api-ananiri !auritano Erekarì Kamakari paiakini.

28 Apiananiri oerekepekano mapãkani kimaporite. Iua notakata aua, ininiã nipoxokoniuata, itxa Xesosi Taviimoni kitxakapirãka.

29 Ininiã Petro sãkirauatapanika:

—Kikiakori, hāuiritano nisāpiretiniri Tavii pirena. Tavii anirimane kitxakapirīka auakari. Iuani ipīpe, ikatapeēka. Uatxa atemoni auapanika iua akauare. ³⁰ Iua Teoso sākire sāpiretakari. Atāo iua imarotari Teoso sākire. Teoso sāpiretakekari iua apika mekani Teoso mereēkiti itxauako. Tavii imarotari Teoso mereēkiti ōkitikaākapanikako auītetxi ininiua tīkane. Teoso sāpiretari imereēkiti topāka auītetxi itopanere nopini. Ininiā atāo auītetxi itxaua.

³¹ —Tavii imarotari ikara atoko inakari Xesosi apokini apisapanika, kotxi iōkatsopatarari Xesosi ipinini pirena, iuaīkana ōkitikiniua pirena apaka. Iua txari:

Ipīkani auiniātaā likaikota. Iīto !ipaiaka, itxa Tavii kitxakapirīka.

³² —Iua Xesosi ipinaka atoko, Teoso ōkitikari iua. Ate amakinika Xesosi ōkitikiniua itikakani atxaua. ³³ Ininiā uatxa iua Xesosi topāka Teoso kikomoni. Ikara atoko Xesosi Apiananiri itxaua. Apakapari Erekarari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti. Iposo atoko, iokanatarari Erekarari Matamatakoti atemoni. Iuakara uatxa hātamata ikamakiti. Hīkenakotari iua sākire uatxa.

³⁴ —Tavii ! isari iaxiti auītetxi ininiua īkapani, iuaritika iōkatsopatarari:

Apiananiri misākiretari niauīte: “Nota kikomoni piitopākiniritika ³⁵ nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua,” Apiananiri txari niauīte.

³⁶ —Ininiā Isaeo auakanii, himarotariko ia. Hīte okari Xesosi, iuaritika Teoso kamari iua auītetxi ininiua. Teoso mereēkiti itxaua —itxa Petro.

³⁷ Iuasaaki Petro sākire ikenakotakasaakina, ākixinireēna tsītxi apoka iouata iorotiniri tsi atoko itxa. Maerekaxiniretinoka itxana. Eereka itxana ninoa:

—Kiripa akama? —itxana.

³⁸ Petro apakapapiretana:

—Himaerekani hītakanapa. Hīte imakinika hīpatxisataākako Xesosi Kristo uākaā, ininiā Teoso makatxakari himaerekani. Iuasaakiko hāpakapari Erekarari Matamatakoti Teoso sikakiti. ³⁹ Kotxi ikara Teoso sikaenetakiti hīte īkapani, hamarite īkapani, apanakini ōtako auakani apaka īkapani. Ikara Teoso sikaenetakiti ikinimane kākiti Teoso akiritakini īkapani —itxa Petro.

⁴⁰ Petro iteene ōtākikana ninoa, kotxi inirekari atāo ikaminina, ininiā itokata ōtākikana ia atoko:

—Īkorapokoriti auakani maerekati kamakani itxauana. Himakatxakaua. Hītakanapariko himaerekani. Hāuikariko Xesosi sākire —Petro txana ninoa.

41 Ìkora òti, tres mio kākiti ipoxokoniritikana auikari Petro sãpiretakiti. Iuasaaki ipatxisataãkana.

Xesosi Sãkire Auiãkani Moianatakakiniua

42 Eereka ikiniõtika apaiaõkarina Xesosi iokanatakini oerekakiti. Ætipirika itiretakakauana. Ætipirika ikamarina kiiniri komiri imapixinikinina Xesosi ipinini ixinikinina Ìkapani. Ætipirika imisãkiretarina Teoso. 43 Ikinimane tsorĩkaãnãta, kotxi Xesosi iokanatakini kamari ito posotiiretxi kākiti mimarotakiniti, apanakini Teoso imarotini Ìkapani.

44 Teoso sãkire auiãkani apotiitapikaua. Ninoa xanakari ikinika inakitina. 45 Ivẽtxitarina itiina, ininiã tiitxi Ìki isikana matxineirotenimoni. 46 Ikiniõtika aiko ãki Teoso misãkiretikoãtaã apotiitapikauana. Ninoa aapoko ãki ikamarina komiri mapixinikiko kiiniriti. Ætipirika ninoa apotiitaua ipoxokoniritikana nipokori inikinina Ìkapani. Ækixinirena erekapitikari. 47 Ixikarauatana Teoso Ìkapani. Imakinika kākiti apokaerekatana ninoa. Ininiã ikiniõtika Teoso makatxakari kākiti maerekani. Ininiã Teoso sãkire auiãkani apiaãpota.

3

Petro, Matĩpokotakati Pakini

1 Æti òti mapiãtiki Petro, Xoão pakini sari Teoso misãkiretiko aikotimoni Teoso imisãkiretinina Ìkapani. 2 Iuasaaki ikiniõtika kākiti anikari matĩpokotakati Teoso misãkiretiko aikoti toremoni. Itore uãka “Peereri.” Iuaã matĩpokotakati amanaãri txineiro iuaã napakanimoni. Iponaniãkasaaki matĩpokotakati itxaua iua. 3 Ininiã Petro, Xoão pakini Ìroãkasaaki, iua amanaãri txineiro:

–Txineiro hĩsikano –itxa.

4 Ininiã Petro, Xoão apaka atamatari iua. Ininiã Petro txari:

–Patamataua.

5 Ininiã iua matĩkati atamatana ninoa. Iuãkatari txineiro isikinina iuamoni. 6 Ininiã Petro:

–Kona auari txineiro atemoni. Kona pirata aua atemoni. Oro apaka !auari. Iuaritika nota auakiti nisikapitikai. Xesosi, Teoso mereẽkiti, Nasareekiri, iua uãkaã põkitikauako. Pitĩpokotako –Petro txari iuamoni.

7 Ininiã Petro maĩkari iuako ikikomonikiri õkitikiniua Ìkapani. Iuasaakipeka ikiti, ikitinota pakini kataparapeka itxa. 8 Ininiã okakataua, tĩpokota itxa. Ìroã Petro, Xoão pakinikata Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Iroãkasaaki, okaãpokataua. Itĩpokoãpokata.

–Ari, peerekari Teoso –itxanãta.

9 Ikinimane itikari iua tĩpokotini. Ikenakotari ixikarauatini Teosomoni. 10 Ikinimane imarotari iua kiki aiko Ìronakikoãtaã

“Peereri” inakoriãtaã topãkanãtakari, txineiro amanaãnãtakari iua. Ininiã ninoa:

—Anekani. Kiripa atxiïti? Mitxi matïpokotakati. Uatxa itïpokotape. Kanatokopa itxa? —itxana.

Petro Sãpiretakiti Kãkitimoni

¹¹ Apanakini kenakopiretana ninoa, ininiã imitekana ninoamoni matïpokotakati pirena imarotinina ïkapani. Iuasaaki ninoa auiniãtaã akiritaãka “Saromão pakita.” Iuaã Petro, Xoão pakini aua mitxi matïpokotakatikata. Iua maïkakanokeãpotana Petro, Xoão pakini. ¹² Iua Petro atapana kãkiti ninoamoni ïkani. Itxana:

—Isaero auakanii, kinirepa hïte tikoka ere kiki tïpokotini hãtamatakasaaki? Kinirepa hïte itikaua ate? Na ate posotiireñi kamari iua tïpokotini. Ate ereka anini kona kamari iua tïpokotini. ¹³ Apraãoni, Isakini, Xakooni pakini Teosone, aïriakorini kitxakapirïkarini Teosone, iuara oerekepekaua imi Xesosi ereka inini. Teoso ãkiripitikara itxaua. Iua posotiire auapitika. Iuakara hïsika okiko ïkapani. Eereka Pirato inakori nirekasaakiri isikakiniri. Hïte !inirekari iua sikakiniri Xesosi. ¹⁴ Iuasaaki hïte kona nirekari erekarinoka kamakari. !Hinirekari iua atão inakarinoka kamakari. Hïte amanaãri Pirato isikakiniri kokaniri hïtemoni. ¹⁵ Ininiãkara hïte okapiri kãkiti auãki inini kamakari. Iuaritika ipïkani sauaki Teoso õkitikari iua. Ate itikari atãopitikara iua õkitikiniri.

¹⁶ —Ia kiki hïtikakiti himarotakiti kataparapeka itxa, kotxi iua auikari Xesosi posotiire. Iua auikari Xesosi sãkire erekepeka inini ïkapani. Hãtamatarari hïte apisatoõ iua ereka inini.

¹⁷ —Ininiã uatxa nitariakori, nimarotari hïte, hïte auñteakori pakini okapiri Xesosi atão himimarotakani xika. ¹⁸ Kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakani oerekepekaua Kristo misiritiko. Ikara imisiritiko auapeka. ¹⁹ Ikara atoko ininiã, hïtakanapariko himaerekani. Erekari kimaporiti hinitako, ininiã Teoso makatzakari himaerekani. ²⁰ Iuasaaki Apiananiri kamapoxokonitai. Isikataparatai. Iuasaaki iua iokanatarari Xesosi imereëkiti hïtemoni. ²¹ Merepanika iua Xesosi kaikota iaxiti. Teoso kamariko imakinika amaneri. Iuasaaki Xesosi apoka iuaïkana. Iua atokokana itxana Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirïka. ²² Kitxakapirïka Moisesi txari:

Apiananiri hïTeosone iokanatariko isãkire sãpiretakari hïtemoni nota iokanatinini atokokana. Hinirimane itxaua iua. Hïkenakotariko ïkinika isãpiretakiti hïtemoni.

²³ Ikinimane iua sãkire makenakotakati xipokaãkako.

²⁴ —Teoso sãkire sãpiretakari Samoeo inakori, eereka ïkinikana Teoso sãkire sãpiretakani pakini sãpiretapekari Teoso iokanatiniri imereëkiti kãkitimoni ïkorasaaki. ²⁵ Teoso sãkire

sāpiretakani anaakorirai hīte, ininiākara isākire ninoamoni, uatxikana isākire hītemoni uatxa. Itxari Apraāoni:

Āti pimekaniri sikariko erekari ikini itixiti auakanimoni, itxa Teoso. Ininiā ikara Teoso sikaenetakiti hīkiomaneakorinimoni, hītemoni apaka isikaeneta. ²⁶ Ininiā Teoso iokanatari iua ākiri Xesosi hītemoni merepitipanika. Iokanatari iua hītemoni erekari hītemoni isikini ikapani, himaerekani hītakanapini ikapani —itxa Petro.

4

Petro, Xoão Pakini Xoteo Auīteakori Apisatoō

¹ Petro, Xoão pakini sākirauatapanika kākitimoni inakasaaki, sasetotxiakori, Teoso misākiretiko aikoti nīkatakari, satoseoakori pakini apoka ninoamoni. ² Ininiā ninoa naiataua, kotxi Petro, Xoão pakini sāpiretari kākiti ipīkani ōkitikiniua pirena, kotxi ninoa txari:

—Xesosi ipinaka atoko, iuaīkana iua ōkitikaua, ininiā ipīkani ōkitikauako.

³ Ininiākara ninoa maīkana Xoão, Petro pakini. Iuasaaki mapiānikata, ininiā itakana kateia āki ikanōka iuaā inapina ikapani. ⁴ Iuaritika itomaneri Petro sākire kenakotakani auikapiretari iua sākire. Sīko mio kikiakori aukari Teoso sākire Petro sāpiretakiti.

⁵ Katimatinīkata Xoteo auīteakori, kiomātxiakori, kaiōkatsopareriakori pakini apotiimanetaua Xerosareē.

⁶ Sasetotxiakori auīte apiatakari Anasi inakori iuaā aua. Inirimane Kaipasi inakori, Xoão inakori, Arexātri inakori pakini aua iuaā apanakini sasetotxiakori auīte nirimaneakata.

⁷ Xoão, Petro pakini minaāka ninoa apisatoō. Ipimaārina:

—Kiposotiireēpa hōkitikari matīpokotakatī? —itxana.

⁸ Erekari Matamatakoti moianatari Petro. Ininiā iua txana ninoa:

—Aāuīteakori, akiomaneakori, ⁹ hinirekari asāpiretiniū uatxa erekari akamakiti matīkatimoni. Hinirekari himarotiniri erekapeka inini. ¹⁰ Ininiā ikinika hīte, ikinika Isaeo tixini auakani apaka, himarotariko ia. Xesosi Nasareekiri posotiireēra ia kiki hīte apisatoō timakari makananitaāka. Iuara hīte oka aamina ipiriāmitakari nopini. Iuara Teoso ōkitika iuaīkana ipīkani sauaki. ¹¹ Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretari Xesosi hīte manirekakani, kotxi itxari:

Kai aapokotxi kamakani, !hinirekari āti kai soro. Iua kai himanirekakiniti apiari itxapekaua. Apanakini kai soro maīkakari itxaua.

¹² —Xesosinokara makatxakari kākiti maerekani. Kona āti maerekanitxi makatxakakari !auari ikini itixiti. Teoso sikari iuanokara kākitimoni imaerekani imakatxakini ikapani —itxa Petro.

¹³ Ninoa tsoríkaānātana Petro sākire ikenakotakasaakina, kotxi Petro, Xoão pakini sākirauata itaparaxinireritika. Mitxi kona ninoa apaiaōkarauata, iuaritika ninoa imarotari atāo isākirauatini. Ninoa xinikari:

—Ixi. Ninoa minakani. Iuaritika kīkitena, kotxi Xesosi moianariakori itxauana —itxana.

¹⁴ Ininiā ! kasākirena, kotxi matīkati tīpokotapeka ninoa apisatoō. ¹⁵ Ininiā ipaniātana Petro, Xoão pakini mapara isinina, ninoa auītetxiakori ininimoniua isākirauatinina ĩkapani.

¹⁶ Ininiā auītetxiakori txari:

—Kanatokopa atxatana ninoa? Kotxi ikinimane Xerosareē auakani imarotari itxīkitakinirina matīkati erekape inini. Atāopitikara ninoa kamari posotiiretxi. !Aposotari akipatiniri ia sākiretxiti, kotxi ikinipoko imarotapekari matīkati tīpokotini.

¹⁷ Kona anirekari ikara pirena apikomoni iaripiretini kākiti sauaki. Ininiā atxanako ninoa: “Na apikomoni Xesosi pirena hīsāpiretapinikariko.”

¹⁸ Ininiā iuaīkana akiritana. Eereka itxana:

—Kona hīsāpiretapinikariko apikomoni Xesosi pirena. Kona hōerekapiriko iuaīkana Xesosi pirena —itxana.

¹⁹ Ininiā Petro, Xoão pakini apakapapiretana:

—Kiripa atāo akīpitini? Hītekani? Teosokani? Kipa erekari? Hīte mereēri. ²⁰ Kona aposotari atakanapiniri asāpiretiniri aītīkakiti, akenakotakiti pakini —itxana.

²¹ Ininiā iuaīkana auītetxiakori txitana. Iposo atoko auiritana isinina, kotxi maerekati !ikamana. !Imisiritana, kotxi ipīkarina kākiti. Ikinimane kākiti txari:

—Peerekari Teoso kamakiti matīkati ĩkapani —itxana.

²² Īkora kiki makananitakori koarēta anope iuasaaki.

Xesosi Sākire Auiākani Misākiretiniri Teoso

²³ Xoão, Petro pakini sikakikosaaki, ninoa kanapiriā imoianariakorimoni. Ikinika sasetotxi auīteakori sākire, kiomātxiakori sākire pakini ikinika isāpiretana. ²⁴ Ikara ikenakotakasaakina, ikinikana misākiretari Teoso. Ininiā itxana:

—Apiananiri, ikinika posotiiretxi auari pitemoni. Pite-nanira Teoso pitxaua. Pite kamari iaxiti, itixi, potxoari uiniti pakini. Imakinika iaxiti auakani, itixi auakani, potxoari uiniti auakani pakini pikama. ²⁵ Kitxakapirīka Erekari Mata-matakoti kamaimaroretari pinitiri aātokiri Tavii. Ininiā itxari:

Kinirepa kākiti Teoso manirekaākani omanākarauata? Kinirepa kākiti maxikatīka xinikari maerekati ikamini ātimoni?

²⁶ Auītetxiakori apotiitaua neenamtxi ikaminina ĩkapani. Ninoa apotiitaua Apiananiri inaiatinina ĩkapani, imereēkiti apaka inaiatinina ĩkapani,

itxa Tavii.

²⁷ —Atãopitikara Erotxi, Põsio Pirato pakini apotiitaua Xoteo minakonikata, Xoteoakori pakinikata. Ninoa apotiitaua uai ia sitatxitiã. Isãkirauatana pamarite Xesosi okinina ìkapani. Txamari pite mereëri iua erekarinoka kamakari. ²⁸ Mitxi pite imarotari imakinika ninoa kamakiti tìkane. Kãkiti kamari pinirekakiti, kotxi kaposotiirei. ²⁹ Ininiã aãuïte, pixinikariko ikara maerekapirenati. Pisikataparaxiniretaua ate pinitiriakoriua pisãkire asãpiretini ìkapani. ³⁰ Pamarite erekari kamakari Xesosi posotiireë pimakananitanako amianatakani. Kãkiti maposotakiniti pikamako. Posotiiretxi pikamako pisãkire aõerekini ìkapani. Ikara pikamako pamarite Xesosi posotiireë —itxana ninoa Teosomoni.

³¹ Teoso imisãkiretaãkana atoko, ninoa apotiitiniãtaãua iakeka. Erekari Matamatakoti apoka ikinimanemoni. Ininiã itaparaxinireritikana isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni.

Teoso Sãkire Auiãkani Moianatari Itariakori

³² Ikinika Teoso sãkire auiãkani ãtika kãkiti xinire atoko itxauana. Kona itxana: “Nota nakitira ia,” kona itxana. Kapotxinaniri !uari. Ninoa xanakari ikinika itiina. ³³ Xesosi iokanatakini itaparaxinireritikana txari ikinimanemoni:

—Xesosi Apiananiri iuaïkana õkitikaua ipinaka atoko. Ate imarotari, kotxi ate aõkitari iua ipinaka atoko —itxana kãkitimoni.

Ininiãkara Teoso sikari ikinika erekari ninoamoni. ³⁴ Ninoa sauaki tìtxi amonitakari !uari. Kikio ipi auiniãri, kakikio-teri vëtxitari ãtika. Aapokotxi ipi auiniãri, kaapokori vëtxitari ãtika. Oa txineiro ninoa sika ³⁵ Xesosi iokanatakinimoni. Eereka ninoa xanakaro oa txineiro matiitinimoni.

³⁶ Iuasaaki aua Xosee. Sasetotxi, Arevii apika mekaniri itxaua. Xipri inakori pokomiriïtikiri iua. Xesosi iokanatakini takauãkatari iua Panapee inaãka. Popïkari sãkireë iuãka: “Kasikapoxokoniri,” kotxi ãtipirika isikapoxokonitari kãkiti. ³⁷ Iua vëtxitari ãtika ikikiote. Iua kikio ìki isika Xesosi iokanatakinimoni.

5

Ananíasi, Sapira Pakini

¹ Iuasaaki auari Ananíasi inakori, ìtanoro Sapira inakoro pakini. Iua vëtxitari kikio. ² Ikaikotakaro ipixini kikio ìki. Ipixininoka isika Xesosi iokanatakinimoni. Sapira imarotari õtaniri kamakiti. Txamari iua sikasaakiro oa txineiro Xesosi iokanatakinimoni, itxari:

—Ikinika kikio ìki asika Teosomoni —itxa.

³ Iuasaaki Petro txari:

—Ananíasi, kinirepa pauiritari Satanasi misirienetini maerekati pikamini ìkapani? Erekari Matamatakotira

pimisirieneta, kotxi ipixini kikio ìki kaikota pitekata. Kinirepa pisãpiretari ikinika txineiro pisikini Teosomoni?
⁴ Kikio pivêtxitini apisapanika, ìkora kikio pite nakiti. Eereka pivêtxitakasaakiri, òkora txineiro pite nakito. Ininiã kinirepa pitxari: “Ìkinika nisika Teosomoni?” Kona kãkitini pimisirieneta. Teosora pimisirieneta –Petro txari.

⁵ Iuasaakipeka Ananíasi iripe. Ipïpe. Ininiã ikara kenakotakani pïkarauakata. ⁶ Iuasaaki ãtokoriakori iapirikari Ananíasini ìto mãkatxi mataã ikatinirina ìkapani. Eereka anikarina, kata itxarina iuani.

⁷ Ipi oara, ãti oara pakini napaka atoko iua ìtanoro apoka. Kona oimarotapanikari oïtanirini ipinini. ⁸ Ininiã Petro txaro: –Pisãpiretano. Oia txineironokani hïkikiote ìki hãpakapakito aua? Atão pisãpiretano? –itxaro.

Ininiã oa:

–Ari aroanokara ate apakapakito aua –otxari.

⁹ Ininiã Petro:

–Hïte uãkatatari Erekari Matamatakoti auiritai himisirienetiniri iua? Uatxaika ìronakikoãtaã pïtanirini katakani apokapeka. Ininiã ninoa anikapitikai pite apaka –itxaro.

¹⁰ Iuasaakipeka oïripe, pïpe otxa. Iuaïkana ninoa ãtokoriakori ìroã. Apokarona oani, ininiã anikarona. Ikatarona òtanirini takote. ¹¹ Ininiã ikinipoko Xesosi sãkire auiaãkani, apanakini ikara kenakoenetakani pakini pïkarauata.

Amianatakani Makananitiko

¹² Iuasaaki Xesosi iokanatakini kamanãtari posotiiretxi, kãkiti mimarotakiniti pakini kãkiti sauaki. Ikiniòtika Xesosi sãkire auiaãkani apotiitaua Teoso misãkiretikoãtaã, “Saromão pakita” akiritakori. ¹³ Xesosi sãkire mauiaãkani apokaerekatana ninoa, txamari ipïkarena xika ìnirekarina imoianatinina. ¹⁴ Iuaritika apikomoni kãkiti apotiãpotaua ninoakata, kotxi kikiakori, sitoakoro pakini auikari Apiananiri sãkire. ¹⁵ Iuasaaki Xesosi iokanatakini makananitana amianatakani, ininiãkara kãkiti anikana amianatakani kimaporimoni. Sirimatatxi nopini itakana ninoa kimaporiãtaã. Ininiã kãkiti xinikari: “Petro napakasaaki, isanòka amianatanimoni apokiniã, imakananitaãkana.” ¹⁶ Ininiã kaiòpokori kãkiti Xerosareë takotekini apoka. Ninoa minana amianatakani, apaka kãkiti maerekani matamatakoni misiritakini pakini. Ininiã Xesosi iokanatakini makananitana imakinikana.

Xesosi Iokanatakini Misiritiko

¹⁷ Iuasaaki sasetotxi auïte apiatakari, imoianariakorikata, satoseoakorikata xikotana Xesosi iokanatakini. ¹⁸ Ininiã ninoa mãkana. Eereka kateia ãki taka itxapena ninoa. ¹⁹ Iua

ĭkanōkati Teoso nitiri iaxitikiri matakakari kateia tore. Eereka anika itxana iporikiti. Itxana:

²⁰ —Hĭsa Teoso misākiretiko aikotimoni. Iuaā hĭsāpiretariko Teoso sākire kākītimoni kākīti auini amaneri inini ĭkapani —itxa Teoso nitiri.

²¹ Ininiā ĭkanōkapanika ninoa sari Teoso misākiretiko aikotimoni. Teoso nitiri sākire iaōka ikamana. Iuaā isāpiretarina Teoso sākire kākītimoni.

Iuasaaki sasetotxi auĭte apiatakari, imoianariakorikata pĭkapiretana Xoteoakori kōtākikarerini, Xoteo kiomaneakori pakini, ininiā imakinika ninoa apakĭtakana Xesosi iokanatakini.

²² Ininiā apanakini sari kateiamoni apinina ĭkapani. Txamari apokasaakina iuaā, !auaikana Xesosi iokanatakini. Ininiā ikanapiriāna auĭtetxiakorimoni isāpiretinina ĭkapani. ²³ Ininiā itxana:

—Ate apokasaaki kateia tore, itotaākapanika. Kateia nĭkatakani auanāta itore takote. Txamari itore amatakakasaaki, kākīti !auaika iriko āki —itxana.

²⁴ Ininiā sasetotxi auĭte apiatakari, Teoso aikote nĭkatakani auĭte, sasetotxiakori pakini kenakoenetakasaakiri ikara sākiretxiti:

—Anekani? Nāpa ninoa atxiĭti? Kiripa apikomoni auatako? —itxana.

²⁵ Iuasaakipeka kiki apoka. Isāpiretana:

—Hĭkenakotariko nisākire. Ninoa kikiakori kateia āki hĭtakakini Teoso misākiretiko aikoti āki aua. Oerekanātarina Teoso sākire kākītimoni —itxana.

²⁶ Ininiā Teoso misākiretiko aikoti nĭkatakani auĭte, initiriakorikata sari iuaā. Ninoa minana Xesosi iokanatakini iuaĭkana auĭtetxiakorimoni. Imaĭkasaakina, kona iaritatana, kotxi ipĭkarina kākīti kai soroā kiporonakinina. ²⁷ Ninoa apokasaaki, ipaniātana Xesosi iokanatakini Xoteoakori kōtākikarerini apisatoō itiminina. Sasetotxi auĭte apiatakari txana:

²⁸ —Mitxi ate paniātai Xesosi sākire himasāpiretakani kākītimoni. Txamari hōerekapanikari iua sākire ikinimane Xerosareē auakanimoni. Ate xika Xesosi ipina, hĭtxanāta ikinimanemoni —itxa sasetotxi auĭte.

²⁹ Ininiā Petro, apanakini Xesosi iokanatakinikata apakapapiretari:

—Ate kĭpitari Teoso paniātakiti. Kona kākīti paniātakitini akĭpita. ³⁰ Teoso, akiomaneakorini Teosone, ōkitikari Xesosi iuaĭkana auini ĭkapani. Hĭtera okari iua Xesosi aamina ĭpiriāmitakari nopini. ³¹ Iuaritika Teoso takari Xesosi ikikomoni. Itxĭkitakari iua auĭtetxi ininiua. Kākīti maerekani makatxaākari itxaua. Ininiā Isaeo auakani takanapiniāri imaerekani, Xesosi makatxakari ninoa maerekani. ³² Ikara ate imarota. Apaka Erekarī Matamatakoti imarotari ikara.

Teoso sikari iua Erekarí Matamatakoti isãkire kīpitakanimoni —itxa Petro ninoamoni.

³³ Ikara ikenakotakasaakina, iteene omanãkarauatana. Ininiã ninoa:

—Mãokana —itxana.

³⁴ Iuasaaki Kamarieo inakori õkitikaua kõtãkikarerini sauaki. Pariseo itxaua. Teoso paniãtakiti oerekakari itxaua. Ikini-mane paxitari iua. Ininiã iua txari:

—Hanikana naia mapara atenoka asãkirauatini ïkapani —itxa.

³⁵ Ininiã eereka itxana:

—Isaeo tixini auakanii, hīikitetariko hīkamakiti ninoa Xesosi moianariakorimoni. ³⁶ Akokaxiti auari Teota inakori. Iua txari: “Auĩtetxi apiatakari nitxaua nota,” itxa. Iuasaaki koatrosẽtosi kikiakori moianatari iua. Auikarĩna iua sãkire. Txamari okapeẽka iuani. Eereka iuakata sikani iarikape. Iua auĩtetxi ininiua xipope. Isãkire !auikaãkaika.

³⁷ —Teotani ipinaka atoko Xotasi Kariréiakiri apoka. Iuasaaki auĩtetxiakori iaõtari ikinimane kãkiti. Kaiãopokori kãkiti auikari iua Xotasi sãkire, ininiã ninoa moianatari iua. Iua Xotasi imoianariakorikata nirekari ixipokinina auĩtetxiakori. Txamari iua apaka okapeẽka, ininiã imoianariakori iarikape.

³⁸ —Ininiã uatxaikara nõtãkikai hĩte: “Hĩtakanapanako nino Xesosi iokanatakini. Hīsikakanako ninoa, kotxi atxiĩti ninoa !ikamari Teoso paniãtakiti, ininiã paĩtiki ninoa sãkire apaka !auaika. ³⁹ Txamari, ninoa kaminiãri Teoso paniãtakiti, erepaniko, kotxi atxiĩti hinaiatari Teoso” —itxa Kamarieo.

Iuasaaki ninoa Xoteo õtãkikakani kīpitari Kamarieo sãkire. ⁴⁰ Akiritana Xesosi iokanatakini iuaĩkana iĩroinina. Ipaniãtari ninoa xirokitatiko. Ininiã ninoa:

—Xesosi sãkire kona hīsãpiretapinikako —itxana.

Eereka sikaka itxana isinina ïkapani. ⁴¹ Isikasaakina, ipox-okoniuatana.

—Teoso apokaerekataua ate, kotxi auiritari amisiritiko Xesosi sãkire aãuikini xika —itxana.

⁴² Ininiã ikiniõtika oerekarauatana Teoso misãkiretiko aikoti ãki, kãkiti aapoko ãki apaka. Isãpiretarina erekari pirena Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua pirena.

6

Setxi Kikiakori Mereĩko

¹ Xesosi sãkire auĩãkani apiaãpota. Iuasaaki Xoteoakori Kreko sãkire imarotakani taparakienatana apanakini Xoteoakori. Itxana:

—Atekata auakani sitoakoro tikinitakoni kona apakapari nipokori ikiniõtika apanakini tikinitakoni apakapiniri atoko —itxana ninoa.

² Ininiã Xesosi iokanatakini tosi pakini p̄lkapiretana ikini-mane Xesosi s̄kire auiãkani. Itxana:

—Kona erekari ate takanapiniri Teoso s̄kire aõerekini asikakienarauatini ïkapani. ³ Ininiã setxi kikiakori himereẽko, ikara par̄katxi ikaminina ïkapani. Himereẽna Erekari Matamatakoti paniãtakitinoka kamakani. Himereẽna kimarorerini. Ininiã asikana ia par̄katxi ikaminina, sitoakoro tikinitakoni isikakienatinina ïkapani. ⁴ Ininiã atepekana, Teoso amisãkireta. Isãkire aõereka. Ikaranoka akamako ikiniõtika —itxana.

⁵ Ikinimane Xesosi s̄kire auiãkani apokaerekatari Xesosi iokanatakini s̄kire, ininiã ninoa mereẽri Estevão. Iua iteene auikari Teoso s̄kire. Erekari Matamatakoti paniãtakitinokara ikama. Apaka imereẽna Piripima, Porókoroma, Nikanooma, Tximoma, Pamenama, Nikoraoma pakini. Iua Nikorao ãtxiokiakiri itxaua. Mitxi Xoteo minakatiua iua, eereka imakaua. Xoteopeka itxapekaua. ⁶ Xesosi s̄kire auiãkani minana ninoa Xesosi iokanatakinimoni. Ininiã Xesosi iokanatakini misãkiretari Teoso. Iuakona itakana ninoa nopini, ikara Teoso par̄ka ikaminina t̄kane.

⁷ Ikara atoko ininiã, Teoso s̄kire iaripireta apikoxiti. Ininiã mokatanitika kaiãori Xerosareẽ auakani auikari Xesosi s̄kire. Ito sasetotxiakori apaka k̄pitari Xesosi s̄kire.

Estevão Maĩkiko

⁸ Estevão iteene auikari Xesosi s̄kire. Teoso posotiire aua iuamoni. Kaposotiireri iua, ininiã ikamari kãkiti m-marotakiniti. Ikamari posotiiretxi, Teoso posotiire oerekini ïkapani. ⁹ Txamari ãtikaka kikiakori !inirekari iua. Ninoa ãti Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti sikani. Ninoa “Ninoaka nireẽkiti kamakani” akiritaãkana. Ninoa Sireni sitatxitikini, Arexãtria sitatxitikini, Sirísia tixinikini, Ásia tixinikini pakini. Ninoa iteene misãkiretakakaua Estevãokata, kotxi !auikarina iua s̄kire. ¹⁰ Txamari Estevão s̄kirkauataka atoko, !kasãkireikana, kotxi Erekari Matamatakoti sikaimaroretari iua Estevão. ¹¹ Ininiã ninoa sikari txineiro apanakini kikiakorimoni Estevão apoĩtinina ïkapani. Ininiã ninoa txineiro apakapakani txari:

—Ate kenakotari iua, Moisesini imisãkirepiretini, Teoso apaka imisãkirepiretini —itxana.

Txamari na atãoni isãkirena. ¹² Ikara isãkirena xika, kiomãtxiakori, kaiõkatsopareriakori, apanakini kãkiti pakini na-iatua, ininiãkara imaĩkarina Estevão, kõtãkikarerinimoni anika itxarina iua.

¹³ Eereka iminana apanakini, Estevão imisãkirepiretinina ïkapani. Ninoa txari:

—Ia kiki misãkirepiretapikari Teoso misãkiretiko aikoti. Apaka kona inirekari Moisesi paniãtakiti. ¹⁴ Ate kenakotari iua

sãkire: “Xesosi Nasareekiri xipokariko Teoso misãkiretiko aikoti. Ixipokariko akiomaneakorini sãkire Moisesini paniãtakiti.”

Ikara atoko aãpirena ikamana ninoa. ¹⁵ Ikinimane ninoa kãkiti ôtãkikakani atamatari Estevão toõ. Teoso nitiri iaxitikiri toõ atokokana itxa Estevão toõ.

7

Estevão Sãkirauata Kõtãkikarerimoni

¹ Ininiã sasetotxiakori auñte apiatakari txari Estevão:

—Atãokani ninoa sãkire?

² Estevão txari:

—Nikiomaneakori, nitariakori pakini, hñkenakotanoko. Teoso iaxitikiri oerekaua aãtokirini Apraãonimoni. Mesopotámia tixini auakasaaki, Araã tixini auini apisapanika, Teoso motika iuamoni. ³ Iuasaaki Teoso txari iua: “Pitakanapariko pitixine, pinirimane pakini. Æti tixinimoni pisako. Noerekinimoni pisako,” itxa Teoso.

⁴ Ininiã sipe itxa Apraã. Itakanapari Kaotéia inakori tixini. Araã tixinimoni iua sipe. Araã auakasaaki irini ipñpe. Irini ipinaka atoko, Teoso mñpiri iua uaimoni uatxa aãuiniãtaã. ⁵ Apraã auakasaaki, Teoso !isikari uai tõpa iuamoni iua nakiti inini ãkapani. Kona ipixini metro isika iuamoni inakiti inini ãkapani. Isikaenetari uai tõpa iua, imekaniriakori pakinimoni. Txamari !keeneri iua iuasaaki.

⁶ Teoso txari Apraãomoni: “Pamariteni, pimekaniriakori, papika mekaniriakori auako ãti kãkiti tixine. Iuaãrako imisiritapeẽkanako koatrosẽtosi anokanani. Iparñkauatana apanakini ãkapani maxikatũka. Ininiã iteene imisiritiko aua.”

⁷ —“Ininiãkara nimisiritariko ninoa misiritakani. Eereka Apraã apika mekaniriakori takanapariko iuaã, uaimoni kanapiriã itxanako. Ininiã ãkorapokorititi ninoa parñkauatako nota ãkapani,” itxa Teoso. ⁸ Ininiã Teoso txari: “Hñte kitsotakariko ikini hamariteni tsiki mata. Ikara nitakaõtixikare hãtamatakasaaki, hñxinikariko nisikaenetakiti,” itxa Teoso. Eereka Apraã ãkiri aua, Isaki inakori. Oito õtipeka auini õti inakasaaki, Apraã kitsotakari itsiki mata. Isaki aneẽkasaaki, imi Xakoo inakori aua. Eereka Xakoo anaakori auapeka tosi pakini. Ikara tosi imiakori aãtokiriakorini iriakori itxauana.

Xosee Pirena

⁹ —Xakoo anaakori xikotari itarina Xosee inakori. Ininiã itariakori vẽtxitari iua Exito sikanimoni. Iuaritika Teoso auapika iuakata. ¹⁰ Imisiritiko auakasaaki, Teoso moianatari iua imapinakani ãkapani. Iuasaaki Exito auakani auñte Paraoo inakori. Teoso sikaimaroretari Xosee, ininiã Paraoo potxitari

iua, ininiã Paraoo txari iua: “Exito auakani auïte pitxauako. Naapoko auakani pinĩkata apaka,” itxa Paraoo Xoseemoni.

¹¹ —Eereka makienanitxi aua Exito tixiniã, Kanaaã tixiniã apaka, ininiã ikinimane natxita. Aãtokiriakorini apaka !auari nipokori. !Apokari nipokori. ¹² Ininiã Xakoo kenakoenetari triko auini Exito tixini. Ininiã ipaniãtana tesi imiakori Exito tixinimoni isinina. Mitxi !isana Exitomoni.

¹³ —Ininiã iuaĩkana ãti õti isana Exitomoni, kienatxi iamotinina ĩkapani. Iuasaaki Xosee oerekaua ninoamoni. Iuasaaki Paraoo imarotari Xosee nirimane. ¹⁴ Ininiã Xosee pĩkapiretari iri Xakoo, itariakorikata, inirimanekata. Setẽta sĩko pakini kãkiti sari Exito tixinimoni, kotxi aua ikinipoko nipokori iuaã.

¹⁵ —Ininiã Xakoo apanakinikata sari Exitomoni. Iuaã mapakanani atoko Xakooni ipĩpe. Eereka aãtokiriakorini ipina iuaãtaã apaka. ¹⁶ Ninoa ipĩkasaakina, ĩtona anikapeẽka Sikeẽ tixinimoni. Iuaãkiri akauaritiã ikata inapeẽkana. Apraãoni auapanika inakasaaki, iamotari iua akauari Emoo ãkiriakorimoni.

Moisesi Pirena

¹⁷ —Itixi Teoso sikaenetakiti Apraãomoni kaiamapeka Xoteoakorimoni inakasaaki, kãkiti Isaeokini kaiãopokoikana Exito tixiniã. ¹⁸ Itokanani napaka atoko, ãti Exito auakani auïte Xoseeni mimarotakati aua. ¹⁹ Iua auĩtetxi misiritari anirimanekorini. Ininiã sotatoakori mixirika itxapena amarini xapitiri. Eereka oka itxapena.

²⁰ —Iuasaakiikara Moisesi iponaniã. Moisesi amarini-panika inakasaakia peerepatikiri. Ipi, ãti pakini kasiriti iri, inoro pakini nĩkatari iua ninoa aapoko. ²¹ Eereka ninoa takanapari iua Paraoo ãkero kipaãtiniãtaãua takote. Ininiã oa apokari iua amarini. Oanikari oaãpokomoni. ²² Exito auakani imarore ikinipoko oerekaãka iuamoni. Kasãkireri iua. Kakamareri iua.

²³ —Koarẽta anokanani inakasaaki, inirekari inirimane Isaeokini aõkitini. ²⁴ Inirimanemoni isikasaaki, itikari Exito auakari xirokitatiniri kiki Isaeokiri, ininiã ixikatxitari. Iua aritapiri Exito auakari, oka itxapiri iuani. ²⁵ Iuasaaki Moisesi uãkatari inirimaõe Isaeokini imarotiniri Teoso nirekari Moisesi makatxakinina ninoa, Exito auakani mamisiritakanina ĩkapani. Txamari ninoa !imarotari ikara. ²⁶ Apikomoni ãti õti, iua sari inirimanemoni. Iuaã iua apokana ninoa neenamauanãtini, inaiapoatakakauana. Ininiã Moisesi õtãkikana ninoa. Itxana: “Kikiakori hĩtaritakakaua. Kinirepa himisiritakakaua?”

²⁷ —Inirimane misiritakari katika txari Moisesi: “Kipa txai pite ate auïte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua? ²⁸ Kita Exitokirini pokini atokokana pokatanoko nota?” itxa.

²⁹ Ikara sãkiretxiti ikenakotakasaaki, Moisesi takanapari Exito tixini. Mitxiaã tixinimoni isa. Iuaã ãtanorouata. Ipĩ imiakori aua iuamoni.

³⁰ —Koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã iua aua iuasaaki. Teoso nitiri iaxitikiri motika Moisesimoni ixirata Sinai inakoriãtaã. Iuasaaki iua atamatari aanaia tirinini, txama !arika. !Ixipoka. ³¹ Ikara itikasaaki, Moisesi tsorĩkaãta, ininiã aanaia takote isa iteene atamatini ãkapani. Iuasaakipeka ikenakotari Apiananiri sãkirauatini: ³² “Pikiomaneakori Teosonekarano nota. Apraã, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota,” itxa Teoso. Iuasaaki Moisesi kikinana ipĩkare xika. Ipĩkari Teoso sãkirauatini manapi atamatini.

³³ —Ininiã Apiananiri txari iua: “Pikitimata pimaktxaka, kotxi uai pitiminiãtaã nota auanãta. ³⁴ Nitikana ninakitiakori Exito tixiniã. Exito auakani misiritapena ninoani. Nikenakotari oõkinina. Nota inari nisikakinina ãkapani. Ininiãkarako Exito tixinimoni niokanatai pite,” Apiananiri txari Moisesi.

³⁵ —Iua Moisesi Isaeokini manirekakiniti, kotxi ninoa txari: “Kipa txai pite ate auĩte pininiua? Kipa txai pite ate õtãkikakari pininiua?” itxarina. Iuakara Teoso iokanatakiti ninoamoni ninoa auĩte ininiua ãkapani, ninoa imaktxakini ãkapani, kotxi Teoso nitiri aanaiaã tirinakariã auakari iokanataru iua ninoamoni.

³⁶ —Eereka iua maktxakana ninoa Exito tixini. Oerekari Teoso posotiire kãkiti maposotakinini Exito tixiniã. Oerekari Teoso posotiire potxoari uiniti, Põkamarari inakoriã. ãparaã makipakaniãtaã apaka oerekari Teoso posotiire koarẽta anokanani iuaãtaã.

³⁷ —Ia Moisesikara sãpiretana Isaeokini: “Teoso iokanatariko isãkire sãpiretakari hĩtemoni nota iokanatinu atokokana. Hĩte nirimanekara iua. Hĩkenakotariko iua sãkire,” itxa Moisesi. ³⁸ Moisesi aua Teoso nakitiakorikata ãparaã makipakaniãtaã. Aãtokiriakorini aua iuakata. Apaka Teoso nitiri iaxitikiri aua iuakata. Iua Teoso nitiri misãkiretari Moisesi ixirata Sinai inakoriãtaã auakasaaki. Iua apakapari Teoso sãkire, atemoni isikini ãkapani. Iua Teoso sãkire txĩkitakari iua sãkire auĩãkani ãtipirika auini Teosokata.

³⁹ —Aãtokiriakorini kona nirekari inĩkaenetinirina Moisesi sãkire. !Inirekarina iua. Inirekarina Exitomoni ikanapirininina. ⁴⁰ Iuasaaki ninoa paniãtari Arã: “Teosoakori kamakoni pikaminaua, ate mĩkiikakani tĩkane. ãkora Moisesi Exito tixini amaktxakakiri, ãtapari iua? !Aimarotari iua auiniãtaã,” itxarina Arãomoni. ⁴¹ Ininiã ninoa kamari kema auĩte ãkiri atoko inakari oro kamakori iteasonetinina ãkapani. Eereka okarina soti auĩte teoso ikamakitinu isikinina ãkapani. Kiiniri ikamana. Ipoxxokoniuatana, kotxi ninoaka kamari

iteosonena. ⁴² Txamari Teoso atão inakari takanapana ninoa. Ininiã iteosonetarina iaxiti auakani iõriki, kasiri, atokatxi pakini. Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirĩka iõkatsopataria sãkiretxiti:

Hĩte Isaeokini, koarẽta anokanani ãparaã makipakaniãtaã hãuakasaaki, !hõkari pirãtxi nota ĩkapani.

⁴³ Iuasaaki hĩte anikari papiri aamata kamakori hĩteosone Moroki inakori ĩkapani. Apaka iõriki atoko inakari hĩteosone Hẽpaã inakori hĩkamakiti hanika hĩtekata iuasaaki. Hĩte kamari Moroki, Hẽpaã pakini hĩteosonetini ĩkapani. Ikara xika nota iokanataiko hĩte ãti kãkiti tixinemoni. Papirõnia sitatxiti apikoxiti niokanatai hĩte.

Teoso Papire Pirena

⁴⁴ —Aãtokiriakorini auari papiri aamata kamakori Teoso misãkiretiko papire ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Moisesi kamari iua papiri Teoso paniãtakiti iaõka, kotxi Teoso oerekari Moisesi iua papiri kamiko. ⁴⁵ Moisesi ipinaka atoko apanakini aãtokiriakorini apakapari iua papiri irina sikakiti. Ininiã iuasaaki ninoa anikari iua papiri, Xosoeekata isikasaakina, ãti uãka tixine imixirikasaakina, kotxi Teoso omitikana ninoa ãti uãka, aãtokiriakorini apokasaaki iuaã. Iua papiri kaikota iuaã. Auapanika iuaã Tavii aãtokiriakorini auĩte inakasaakia. ⁴⁶ Teoso apokaerekataria Tavii, ininiã Tavii nirekari Xakoo Teosone misãkiretiko aikoti ikamini. ⁴⁷ Txama Teoso !auiritari Tavii kaminiri. Ininiã Saromão, iua ãkiri kamari Teoso misãkiretiko aikoti.

⁴⁸ —Teoso Apiananiri kona aua aapokotxi kãkiti kamakiti ãki, kotxi Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka txari:

⁴⁹ Apiananiri txari: “Niiotopãkiniãtaã iaxiti itxa. Itixi nikiti nitakiniãtaã. Ininiã kanatokopa itxa aapokotxi hĩkamini nota ĩkapani? Namonipa nauiniãtaã?”

⁵⁰ Kotxi notakara kamari ikinipoko,” itxa.

Erekari Matamatakoti Manirekakani

⁵¹ Estevão sãkirauatapanika:

—Hĩte kona kinirão kenakotaka txari Teoso sãkire. Hĩtsiki mata kisauakaãkapitika, txamari kona hĩkenakotari Teoso sãkire hãkixinireẽ. ãtipirika kona hinirekari Erekari Matamatakoti paniãtakiti hĩkamini. Hãtokiriakorini kitxakapirĩka atokotxikana hĩte. ⁵² Hãtokiriakorini misiritana ikinimane Teoso sãkire sãpiretakani. Ninoa okana iua sãkire sãpiretakani, Erekarinoka Kamakari sãpiretakani. Ninoa Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari Erekarinoka Kamakari ãti õti uai apokini. ĩkorasaaki hĩtera mĩkapiritari iua. Hĩtera okari iua Erekarinoka Kamakari. ⁵³ Hĩtekara apakapapekari Teoso

sãkire Teoso nitiriakori mĩkiti. Iuaritika !hĩkamari ipaniãtakiti
—itxa Estevão.

Estevão Kiporonakiko

⁵⁴ Xoteoakori kenakotakasaakiri Estevão sãkire, omanãkarauatana. Akatsakatsiriĩtauana omanãkarena xika. ⁵⁵ Iuaritika Erekarĩ Matamatakoti iteene sikataparaxiniretari Estevão. Iuasaaki iua ionakaãta iaxiti. Atamatari Teoso iotximere. Atamatari Xesosi timini Teoso kikomoni. ⁵⁶ Ininiã itxa:

—Hãtamata. Natamatari iaxiti xorekini. Aĩtari iaxitikiri tima Teoso kikomoni —itxa Estevão.

⁵⁷ Iuasaaki Xoteoakori totari ikenakokina iuakoãna. Iteene ninoa akiripoakata. Eereka ninoa ikinika miteka iuamoni.

⁵⁸ Imaĩkarina. Ikosekaãpotarina sitatxi mapotõkire. Iuaãtaã ipotorikana ikiporonakinirina iua kai soroã. Iuasaaki itikarauatakani takari imãkana Saoro inakori kiti takote inĩkatini ĩkapani. ⁵⁹ Ikiporonakasaakirina, Estevão akiritari Teoso. Itxari:

—Apiananiri Xesosi, papakapariko nixinire.

⁶⁰ Iuasaaki ikapotoreẽkaua. Itaparasãkireritika akiritari Teoso:

—Apiananiri, pimaxinĩkaretariko ia maerekati ninoa kamakiti —itxa.

Iuasaakipeka ipĩpe.

8

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

¹ Estevão ipĩkasaaki Saoro aua iuaã.

—Ari erekapitikari ipinini —itxa Saoro.

Estevãoni ipinini õtisaakipeka ipotorika Xesosi sãkire auiãkani misiritiko Xerosareẽ. Ninoa iteene misiritaãka, ininiã ikinimane Xesosi sãkire auiãkani Xerosareẽ auakani iarika itxapena. Xotéia tõpamoni, Samaria tõpamoni pakini iarikana. Xesosi iokanatakininoka kaikota Xerosareẽ.

² Estevão ipinaka atoko kikiakori Teoso sãkire auiãkani katari iuani. Iteene itxiapatana. ³ Iuasaaki Saoro potorika ixipokinina Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa aapokomoni isaãpota. Kikiãkini, sitoakoro apaka ikosekaĩtota, taka itxana kateia ãki.

Piripi Samariamoni Sini

⁴ Teoso sãkire auiãkani iarikasaaki, isãpiretarina Teoso sãkire ikini aapokotxitiã. ⁵ Piripi sari Samaria sitatxiti-moni. Iuaã iua sãpiretari kãkiti Xesosi Teoso mereẽkiti ininiua. ⁶ Isãkire ikenakotakasaakina, posotiiretxi ikamakiti itikasaakina, iteene ikenakotarina isãkire. Imixinikarina isãpiretakiti. ⁷ Maerekani matamatakoni kãkiti auaĩtotakini takanapari kãkiti. Akiripoakatana ipokĩkasaakina. Kaiãopokori

matĩpokotakani apaka makananitaãka. ⁸ Ininiã Samaria auakani iteene poxokoniuata.

Mĩiti Simão Inakori

⁹ Iuasaaki Samaria sitatxitiã aua kiki Simão inakori. Mĩiti itxaua iua. Imisirienetana kãkiti Samaria auakani. Ininiã ikinimane tsorĩkaãta, ikamakiti atamatakasaaki. Iua iuikaua.

—Kimaroreno nota —itxa.

¹⁰ Ininiã ikinimane kĩpitari iua sãkire. Auĩtetxiakori, poiãorini pakini kĩpitari isãkire. Ininiã itxana:

—Iua Simão auari Teoso posotiire. Kaposotiireri iua — itxana.

¹¹ Ininiã ikĩpitarina isãkire, kotxi itokatapeka itikarina ikamakiti kãkiti mimarotakiniti. ¹² Ninoa auikasaakiri Piripi sãpiretakiti erekari pirena, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena, Xesosi Kristo posotiire pirena pakini, kikiakori, sitoakoro apaka patxisataãka. ¹³ Iuasaaki Simão apaka auikari. Ipatxisataãka. Ininiã isari Piripi sinimoni, kotxi itsorĩkaãta, posotiiretxi kãkiti mimarotakiniti itikasaaki.

¹⁴ Xesosi iokanatakini Xerosareẽ auakani kenakopiretari Samaria auakani auikiniri Teoso sãkire. Ininiã ninoa iokanataro Petro, Xoão pakini Samariamoni. ¹⁵ Iuaã apokasaakina, imisãkiretarina Teoso, Erekari Matamatakoti isãkire auĩãkani apakapini ĩkapani. ¹⁶ Erekari Matamatakoti kona apokapanika ninoamoni iuasaaki. Apiananiri Xesosi uãkaãnanira ipatxisataãkana. ¹⁷ Ininiã Petro, Xoão pakini takari iuakona ninoa nopini. Iuasaakipeka apakaparina Erekari Matamatakoti.

¹⁸ Simão itikasaakiri Erekari Matamatakoti apokini kãkitimoni, kinirão sikaka itxaro txineiro Petro, Xoão pakinimoni. ¹⁹ Ininiã itxa:

—Īkora hĩposotiire hĩsikano, niuako kãkiti nopini nitakasaaki, Erekari Matamatakoti ninoamoni apokini ĩkapani —itxa.

²⁰ Txamari Petro txari:

—Pite, pitxineirotekata samakauako, kotxi pite uãkatari pitxineirote iamotiniri Teoso posotiire. ²¹ Kona xapiti pitemoni auapani ia parĩkatxi, kotxi pãkixinire na atão Teoso apisatoõ. ²² Ininiã pitakanapariko ikara pimaerekani. Pamanaãri Apiananiri pimaerekani imaktxakini ĩkapani. Atxiĩti iua maxinĩkaretari pixinikakiti pãkixinireẽ. ²³ Nota imarotai pite. Pãkixinireẽ xãpoãkata maerekatinoka. Pimaerekani maĩkai. !Auiritai pisini pinirekinimoni —itxa Petro.

²⁴ Ininiã Simão apakapapiretari:

—Pimisãkiretariko Teoso nota ĩkapani. Ikara atoko pisãpiretakiti na ninireka —itxa Simão.

²⁵ Petro, Xoão pakini sãpiretari Xesosi kamakiti ninoa ĩkapani. Isãpiretarina Apiananiri sãkire. Eereka ikanapiriãna

Xerosareẽmoni. Ikanapiriaãpotakasaakina, isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kaiãopokori aapokotxi auakanimoni Samaria tõpa.

Piripi Etxiópiakirikata

²⁶ Eereka Apiananiri nitiri iaxitikiri misãkiretari Piripi:

—Paiamatako. Atokatxi pokĩkinimoni pikikomoni pisako. Pisa kimaporimoni, ãparaã makipakaniãtaã. Iua kimapori Xerosareẽ Kasa tixinimoni sikari.

²⁷ Ininiã aiamata, sipe itxari. Ipixinipokoriti aõkitari Etxiópia tixinikiri. Etxiópia auakani auĩte õtãkikakari itxaua. Paimatireri iua. Ikinimane kamari iua paniãtakiti. Etxiópia auakani auĩte sito Kãtasi inakoro. Kaiãopokoro otxineirote, otii pakini. Iua kiki parĩka ikinipoko oa nakiti inĩkata oa ĩkapani. Mitxi iua sari Xerosareẽmoni Teoso imisãkiretini ĩkapani. ²⁸ Ikanapiriãkasaaki, mitekaĩ ãki iitopãkasaaki, atatsopatarari Isaía iõkatsopatakiti. Isaía Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩka. ²⁹ Iuusaaki Erekari Matamatakoti txari Piripi:

—Pisa okira mitekaĩmoni. Pikaikota oa takote.

³⁰ Ininiã Piripi miteka iuamoni. Ikenakotakasaakiri Isaía iõkatsopatakiti atatsopatini, Piripi pimaãri:

—Pimarotatarari ere patatsopatakiti? —itxari.

³¹ Ininiã iua:

—Natokopa ininiãpa nimarotari? Kipa oerekano? —itxari.

Ininiã aiatarari Piripi mitekaĩ ãki iuakata iitopãkini ĩkapani.

³² Iua iõkatsopatarari ia Teoso sãkire:

Soti auĩte okikomoni anikiko atoko itxa iua. Soti auĩte ãkiri piti kisauakikosaaki, !kasãkireri iua. Iua soti auĩte ãkiri atoko itxa iua, kotxi iua apaka !kasãkireri.

³³ Inapetaãka iua. !Atãoni kãkiti kama iuamoni. Okaãkape. ! Auari iua ãkiri.

Ikara atoko itxa Teoso sãkire, Isaía iõkatsopatakiti.

³⁴ Ininiã iua Etxiópiakiri pimaãri Piripi:

—Pisãpiretano, natokopa itxa Teoso sãkire sãpiretakari sãkire? Kipa soti auĩte atoko inakari? Kipa okaãka? Iuakani? Átikani?

³⁵ Ininiã Piripi oerekari ikara Teoso sãkire iõkatsopatakori.

—Xesosira ikara atoko inaãka —itxa.

Ininiã apikomoni isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Xesosi pirena.

³⁶ Isaãpotakasaakina, apokana ãparaã auiniãtaã. Ininiã iua kiki txari:

—Uai aua ãparaã. Apakata nipatxisatiko?

³⁷ Ininiã Piripi txari iua:

—Apakatapitika pipatxisatiko iteene pauikiniãri Xesosi sãkire pãkixinireẽ.

Ininiã iua apakapipireta:

—Nota auikapitikari Xesosi Teoso mereëkiti, Teoso äkiri ininiãua.

³⁸ Ininiã iua Etxiöpiakiri paniätari mitekaï anikakari iotokini. Iuasaaki Piripi, iua Etxiöpiakiri apaka katxaka, imaãta itxana. Ininiã Piripi patxisatari iua kiki.

³⁹ Ikanñiñtakasaakina, Erekarri Matamatakoti anikari Piripi. Ininiã iua kiki kona atamataikari Piripi. Ininiã iãpotapitipo. Ipoxoninoka itxa. ⁴⁰ Iuasaaki Asoto sitatxitipeka itokiã Piripi. Isaãpotakasaaki, ikinika aapokotxitiã isãpiretari Teoso säkire. Teoso säkire isãpiretiniritika Sesaréia sitatxitimoni apokako.

9

Saoro Auikiniri Xesosi Säkire (Átosi 22.6-16; 26.12-18)

¹ Iuasaaki Saoro okaenetapikana Apiananiri säkire auiäkani. Ininiã iua sari sasetotxi auñte apiatakarimoni.

² Amanaãri aãtsopa Saoro parñka säpiretiko aãtsopati. Iua nirekari sasetotxi auñte iökatsopatiniri ikara, Saoro anikini ñkapani. Inirekari isikiniri iua aãtsopa ikinika aiko Xoteo apotiitiniãtaãua ñkatakanimoni Tamásiko sitatxiti, kotxi Saoro nirekari imañkinina Xesosi säkire auiäkani, kikiakori, sitoakoro pakini, Tamásiko sitatxitiã apokakini. Inirekari anikinina Xerosareëmoni.

³ Iua apokaãpotakasaaki Tamásiko sitatxitimoni, katimari-tika iotximeretxi iaxitikiri äkitari. ⁴ Irika xitipe. Ininiã ikenakotari säkiretxi:

—Saoro, Saoro, kinirepa pimisiritano? —itxa ikenakotakiti.

⁵ Ininiã iua:

—Kiriparai Apiananiri?

Ininiã:

—Xesosira nota. Pimisiritakitikarano —itxa Xesosi.

⁶ Ìkikinana, iteene ipñkarauatiniã.

—Apiananiri, kipa pinireka nikaminii? —itxa.

Ininiã Apiananiri:

—Pökitekaua, sitatxi pisa. Iuaã äti säpiretai pikamakiti ñkane —itxa Xesosi.

⁷ Imoianariakori iotoka. Ipñkarauatana. Masäkireninoka itxana. Ninoa kenakotari iaxitikiri säkire, txamari !atamatarina.

⁸ Eereka Saoro ökitikaua, xorekaãta itxa, txamari imosiãretapeka iua. Ininiã imoianariakori anikari iua. Ikanöpiãpotarina Tamásikomoni. ⁹ Ipi, äti pakini öti mösiãretika itxa. Iuasaaki !inipokota. !Iãta.

Ananíasi Makananitiniri Saoro

¹⁰ Tamásiko sitatxiti aua kiki Xesosi säkire auiäkari, Ananíasi inakori. Iuasaaki Teoso säkirauata Ananíasikata itaponemoni. Itaponeë Apiananiri akiritari iua:

—Ereēkai Ananíasi —itxa.

Ininiã:

—Uaikarano nota, Apiananiri —itxari Teoso.

¹¹ Apiananiri txari:

—Paiamatako. Kimapori Eretīka āpori kimaporitimoni pisako. Xotasi aapokomoni pisa. Iuaã pinitari Taaso sitatxitikiri Saoro inakori. Uatxiikara isākirauanāta notakata. ¹² Saoro taponetai pite. Iua atamatai pite apokini iuamoni, pi-uako inopini pitakini īkapani iuaīkana kōsiārepeka inini īkapani —itxa Teoso.

¹³ Ininiã Ananíasi:

—Apiananiri, kākitipokoni sāpiretano ikara kiki pirena. Pamonōkoniri iua. Imisiritapekana pite nakitiakori Xerosareē sitatxiti auakani. ¹⁴ Sasetotxiakori auīte paniātari iua imaīkinina piuāka akiritakani uai Tamásiko sitatxiti auakani —itxa Ananíasi.

¹⁵ Ininiã Apiananiri txari:

—Pisako iuamoni. Nota mereēpekari iua kiki, nota parīka ikamini īkapani. Iua sāpiretariko nota sākire Xoteo minakonimoni, auītetxiakorimoni, Isaeo tixini auakanimoni pakini. ¹⁶ Noerekariko Saoro iteene atatsiirauatini nota sākire auikini xika —itxa Teoso.

¹⁷ Ininiã Ananíasi sari Xotasi aapokomoni. Iīroã. Eereka iuako itaka Saoro nopini.

—Nitari Saoro, Apiananiri Xesosi, paōkitakitira kimaporiã, iuara iokanatanano nota pitemoni kōsiārepeka iuaīkana pinini īkapani. Iokanatanano nota pitemoni Erekarī Matamatakoti papakapini īkapani —itxa.

¹⁸ Iuasaakipeka oki nopini auakari katxaka. Ximaki tāta atoko itxa. Kōsiārepeka itxa. Eereka ōkitikaua. Iuasaaki ipatxisataāka. ¹⁹ Inipokotaka atoko, itapara auapeka.

Saoro Tamásiko Sitatxiti Auakasaaki

Saoro kaikota Tamásiko mapaōti Xesosi sākire auīākanikata. ²⁰ Iua sari aiko Xoteo apotiitiniātaūa. Iuaã oerekarauata. Oerekari Xesosi Teoso ākiri ininiāua. ²¹ Isākire kenakotakani tsorīkaāta.

—Iua Saoro okana Xesosi uāka akiritakani Xerosareē auakani. Iua ina uaimoni Xesosi uāka akiritakani imaīkini īkapani, sasetotxi auīteakorimoni anikinina īkapani —itxana.

²² Saoro oerekarauatakasaaki, imaroāpotari Teoso imarore. Teoso sikaposotiireāpotari iua. Ininiã iteene imarotari Teoso sākire, apanakini oerekini īkapani. Iua atoko ininiã, itaparaxinireritika oerekari Xoteoakori Tamásiko sitatxiti auakani Xesosi Teoso Mereēkiti ininiāua. Ininiã ninoa ! imarotari apakapiretinirina iua.

²³ Mapaōti atoko Xoteoakori sākirauatakaka Saoro okinina īkapani. ²⁴ Saoro sāpiretaāka Xoteo aiamatapeka okinirina

iua. Ninoa iãtapapikari sitatxi ãronakikoãtaã okinirina tãkane. Ñkanõka, pokamara iãtaparina iua.

²⁵ Iuasaaki ñkanõka Xesosi sãkire auiaãkani anikari iua sitatxi pirikeremoni. Iuaã Saoro ieretakaua kotari ãki. Pirikeri sonaã iokatxakarina Saoro kotari ãki sitatxi mapara. Iposo atoko imiteka Xerosareẽmoni.

Saoro Xerosareẽ Apokini

²⁶ Saoro apokasaaki Xerosareẽ, inirekari Xesosi moianari-akori imoianatini. Txama ikinikana pãkari iua. Kona !auir-itarina iua moianatinina ninoa, kotxi !auikarina iua atão auikiniri Xesosi sãkire. ²⁷ Iuaritika Panapee anikari iua Xesosi iokanatakinimoni. Isãpiretana ninoa:

—Kimaporiã isikasaaki, Saoro aõkitari Apiananiri. Api-ananiri misãkiretari iua. Tamásiko sitatxiti auakasaaki, itaparaxinireritika isãpiretari Xesosi sãkire kãkitimoni —itxa Panapee.

²⁸ Panapee sãkire ikenakotakasaakina, auikarina Saoro sãpiretakiti. Ininiã Saoro kaikota Xerosareẽ Xesosi sãkire auiaãkanikata. Inirekinimoni isa Xerosareẽ. Isinimoni itaparaxinireritika isãpiretari Apiananiri Xesosi sãkire. ²⁹ Isãkirauata Xoteoakorikata, Kreko sãkire imarotakanikata. Inirekarina ninoa imarotãniri Xesosi sãkire. Txamari inirekarina okinirina iua. ³⁰ Iuasaaki Xesosi sãkire auiaãkani imaropiretari ninoa okaenetiniri Saoro, ininiã anikarina sitatxi Sesaréia inakorimoni. Eereka iokanatarina iua Taaso inakori sitatxitimoni.

³¹ Iuasaaki Xesosi sãkire auiaãkani !imisiritaãkaika. Xotéia tõpa, Kariréia tõpa, Samaria tõpa pakini !auaika Xesosi sãkire auiaãkani misiritiko iuasaaki. Erekari Matamatakoti sikata-paraxiniretana ninoa. Kãkiti itoãpotari auikiniri Xesosi sãkire. !Ikamarina maerekati, kotxi iteene ipãkarina Apiananiri.

Enéias, Tókasi Pakini

³² Petro ianaxititakasaaki, iua sari Teoso sãkire auiaãkanimoni Arita sitatxiti auakanimoni. ³³ Iuaã aõkitari kiki Enéias inakori. Iua matãpokotakati itxaua. Oito anokananipeka !õkitikaua. ³⁴ Petro txari iua:

—Enéias, Xesosi Kristo makananitai. Põkitikaua. Piapirikari pisirimata —itxari matãpokotakati.

Iuasaakipeka õkitikaua. ³⁵ Ikinipoko Arita sitatxiti auakani, Sarõ sitatxiti auakani pakini atamatari iua Enéias, ininiã itakanaparina imaerekanina. Inãkapiretarina Apiananiri sãkire.

³⁶ Ñti sitatxiti Xopi inakoriã oãua sito Teoso sãkire auiaãkaro, Tapita inakoro. Kreko sãkireẽ ouãka Tókasi otxaua. Oa kamapikari erekari. Omoianatana matxineiroteni.

³⁷ Arita auakani auikasaakiri Apiananiri sãkire, oa Tókasi amianata. Eereka oani opãpe. Opãpeka atoko, arokaãtotarona,

taka itxarina oïto itanokiri kooã. ³⁸ Xopi sitatxiti Arita sitatxiti takote, ininiã Xesosi sãkire auiaãkani Xopi sitatxiti auakani kenakoenetari Petro Arita sitatxiti auiniã, iokanatana ipi kiki Petromoni, apinirina ïkapani. Iokanapiretana:

—Pinapokako uai. Katima pitxako —itxana.

³⁹ Ininiã Petro aiamata. Ninoakata isa. Iua apokasaaki, anikarina itanokiri kooã. Ikinipoko tikinitakoni txiapanãta Petro takote. Ninoa oerekari Petro mãkatxi Tókasini kamakiti ninoa ïkapani oãuakasaaki. ⁴⁰ Ininiã Petro iokanatana ninoa mapara. Eereka ikapotoreẽkua. Isãkirauata Teosokata. Eereka oamoni ikirioka. Itxaro:

—Tapita põkitikaua.

Iuasaakipeka xorekaãta otxa. Oãtamatakasaakiri Petro, oitopãka. ⁴¹ Ininiã imaïkarouako oõkitikiniua ïkapani. Eereka iua akiritana Xesosi sãkire auiaãkani, tikinitakoni pakini, oa auãki onini oerekini ïkapani.

⁴² Ikini Xopi auakanï imaropiretari Tókasi iuaïkana auãki onini, ininiãra itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. ⁴³ Petro kaikota iuaã Xopi sitatxiti mapaõti. Iua kaikota Simão inakorikata. Iua Simão aamata kamakari.

10

Konério Tapone Pirena

¹ Iuasaaki Sesaréia sitatxiti aua kiki Konério inakori. Æti uãka iua. Homano itxaua. Seï pakini sotato auïte iua. Kãkiti akiritana ninoa sotatoakori Itáriakini. ² Iua Konério kamari Teoso sãkire iaõka. Iua, ikinipoko aapoko auakanikata paxitari Teoso. Imisãkiretapikari Teoso. Isikana matiitimoni inirekakitina. ³ Æti õti kikatapeka inakasaaki itaponeuata. Itaponeë itikari Teoso nitiri apokini iuamoni. Itxari:

—Konério —itxa.

⁴ Teoso nitiri atamatakasaaki, ipïkarauata.

—Apiananiri, kipa pinireka? —itxa Konério.

Ininiã Teoso nitiri txari:

—Teoso kenakotapekari pisãkire iuamoni. Itikapekari pisikarauatini matiinimoni. Teoso xinikapitikai. ⁵ Ininiãkara ãtikaka kikiakori piokanata Xopimoni Simão Petro uaimoni imininina ïkapani. ⁶ Iua kaikota ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Iua aapoko potxoari uiniti takote aua. Iua Simão Petro sãpiretaiko pikamakiti tïkane —itxa Teoso nitiri.

⁷ Eereka iua Teoso nitiri sipe. Iposo atoko Konério akiritana ipi initiriakori, ãtika isotatone pakini. Iua sotato kamari Teoso sãkire iaõka. Iua auapika Konériokata, inireẽkiti ikamini tïkane. ⁸ Ininiã Konério sãpiretana ninoa ikinipoko Teoso nitiri sãpiretakiti. Iposo atoko iokanatana Xopimoni.

Petro Tapone Pirena

⁹ Katimatinĩkata Konério iokanatakini potorika. Apaniãxiti inakasaaki ninoa apokaãpota sitatxi Petro auiniãtaã. Iuasaaki Petro kanikauata aapokotxi nopini Teoso imisãkiretini ĩkapani.

¹⁰ Iuasaaki Petro natxita. Inirekari inipokotini. Nipokori kamikosaaki, itaponeuata. ¹¹ Itaponeẽ atamatarĩ iaxiti xorekini. Aamata mitamatarĩ katxakaãpota iuamoni. Imapotomatare ipi ipi pakini iaxirikaãka. Iua aamata katxaka xitimoni. ¹² Iua aamata ãki aua ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ĩtopa auakani. Aua imini. Aua araãkani. ¹³ Ininiã Petro kenakotari itanokiri sãkirauatini:

—Petro, põkitikaua. Pokari ia, pinikini ĩkapani —itxari Petro.

¹⁴ Petro Xoteo itxaua, ininiã kona ikinika !inika. Ininiã Petro txari:

—Konapitini Apiananiri. Kona ninikari ikinipoko naia kaxipirini. Manaiatini. Pamininiri —itxa.

¹⁵ Iuaĩkana itanokiri sãkirauata:

—Nota oeretakiti kona kamininiri kona pitxape —itxa.

¹⁶ Ipi, ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Iposo atoko ikanĩkaxitita Teoso tixinemoni.

¹⁷ Ininiã Petro ãkixinireẽ ixinikaxitita:

—Kanatokopa itxa ikara nitapone?

Iuasaakipeka Konério iokanatakini apokapekari Simão aapoko. Apokana Simão aapoko toremoni. ¹⁸ Akiritana:

—Ereẽkai. Simão Petro uai aua atxiĩti? —itxana.

¹⁹ Iuasaaki Petro xinikapanikari itapone. Erekarĩ Mata-matakoti txari:

—Ikiraãkarana ipi, ãti pakini kãkiti nitanãtai. ²⁰ Põkitikaua. Pikatxaka xitimoni. Pisa ninoakata, kotxi niokanataka ninoa uaimoni —itxa Erekarĩ Matamatakoti.

²¹ Ininiã Petro sari Konério iokanatakinimoni:

—Notakara hĩte nitanãta. Kipa ĩkai hĩte?

²² Ninoa apakapapiretari iua:

—Konério, aãũte iokanataua ate. Erekarĩ iua. Ikamari Teoso sãkire iaõka. Ikinipoko Xoteo apokaerekatarĩ iua. Teoso nitiri iaxitikiri paniãtari iua pite akiritini, pisãkire ikenakotini ĩkapani —itxana.

²³ Ininiã Petro:

—Hiĩroã. Uai himaka —itxa.

Konério Aapoko Auakasaakina

Katimatinĩkata Petro sari ninoakata. Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Xopikini sari apaka. ²⁴ Katimatinĩkata apokana Sesaréia sitatxiti, Konério auiniãtaã. Iua Konério apotiitapekana inirimane, aõkimanere pakini Petro iãtapinina ĩkapani. ²⁵ Petro ĩroãkasaaki Konério aapoko, iua aõkitari Konério. Iuasaaki Konério kapotoreẽkua Petro apisatoõ.

²⁶ Txamari Petro txari iua:

—Põkitikaua. Kiki pite atoko inakarikarano nota.

²⁷ Isãkirauatakasaakina, Petro ãroã. Aõkitari ito kãkiti apotitakaniua. ²⁸ Ininiã itxana:

—Hïte imarotari ate kiomaneakorini !auritari Xoteo moianatiniri ãti uãka. !Auritaãka ate ãroini hïte atoko inakari aapoko. Iuaritika Teoso txano nota: “Na pakiritapiri ãti uãka kanaiari,” itxano. ²⁹ Ininiã hïte pïkapiretakasaakino nota, nimarotari atão nisini hïtemoni. Ininiã, kinirepa hïte apakïtakano nota? —Petro txari Konériomoni.

³⁰ Konério apakapapiretari:

—Ipi, ipi pakini õti apisapanika nauanãta naapoko. Iuasaaki kona ninikari nipokori, Teoso nimisãkiretini ãkapani. Kikatapeka inakasaaki, nimisãkiretakasaakiri Teoso, katimaritika kiki tokiã nota apisatoõ. Pomëkoriri imãka. ³¹ Itxano: “Konério, Teoso kenakotapekari

pamanaãkiti. Ixinikari pisikarauatini matiinimoni. ³² Ætikaka kiki piokanata Xopi sitatxitimoni Simão Petro inakori uaimoni imininina ãkapani. Iua aua ãti Simãokata, aamata kamakarikata. Simão aapoko potxoari uiniti takote.”

³³ Iuasaaki nota apakïtakai pite. Peerekari papokini atemoni. Uatxa ate uai aua Teoso apisatoõ Teoso paniãtakiti pitemonikiri akenakotini ãkapani. Ininiã pisãpiretauako —itxa Petromoni.

³⁴ Ininiã Petro txari:

—Uatxa nimarotari atão inakari. Teoso sikari erekari ikininapemoni. Inirekari ikini uãka apokini iuamoni, inakitiakori ininiuana ãkapani. ³⁵ Teoso apakapari ikini itixiti auakani, iua paxitakani, atão inakari kamakani. Apakapari Xoteoakori. Apakapari Xoteo minakanuia apaka.

³⁶ Himarotari Teoso iokanapirena Isaeo auakanimoni. Ikara erekari pirena sãpiretaua Xesosi Kristo xipokari Teoso omatininiri kãkiti imaerekani xika, kãkiti erekaxinire inini ãkapani. Ikinimane auïte itxaua Xesosi. ³⁷ Ikara Teoso iokanapirena himarota, kotxi iaripireta ikini Xotéia tõpa.

Merepitipanika iaripireta Kariréia tõpa, Xoão patxisarauataka atoko. ³⁸ Himarotari Xesosi Nasareekiri pirena.

Himarotari Teoso sikari Erekari Matamatakoti iuamoni. Iteene isikaposotiiretari iua. Ikini tõpati isa erekari ikamini ãkapani. Imakananitana Satanasi misiritakini, kotxi Teoso aua iuakata. ³⁹ Ateka itikari ikinipoko ikamakiti Xoteoakori tixine iua auakasaaki, Xerosareẽ sitatxiti auakasaaki apaka. Eereka aamina ãpiriãmitakari nopini ninoa okari iuani.

⁴⁰ —Iuaritika ipi ãti pakini õtisaaki Teoso õkitikari iua. Iuaka oerekaua kãkitimoni ipïpekariika iuaïkana aua inini. ⁴¹ Kona ikinipokoni atamatari iua. Teoso mereëkininanira atamatari iua. Iuaritika kaiãori iua atamatakani. Ininiã ate atamatari iua. Iua õkitikaua atoko ate nipokota, iãriã aãta iuakata.

⁴² Iokanataua ate Teoso sãkire asãpiretini ikini kãkitimoni.

Teoso mereëri iua, kãkiti misiritiko mereëkari ininiua ìkapani. Auãkipanika inakani, ipìkani pakini misiritiko mereëkari itx-
aua. ⁴³ Ikinipoko Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretari iua pirena. Ninoa txari: “Iua sãkire auiãkani maerekani makatxakaãka” – itxa Petro.

Xoteo Minakaniua Patxisatiko

⁴⁴ Petro sãkirauatapanika inakasaaki, Erekarì Matamatakoti apoka ikinika Petro sãkire kenakotakanimoni. ⁴⁵ Ininiã Petro moianariakori Xesosi sãkire auiãkani kisauakatsiki-matatakoni tsorìkaãta, kotxi Teoso sikari Erekarì Matamatakoti Xoteo minakonimoni apaka. Ninoa tsiki mata ! ikisauakaãka, iuaritika Erekarì Matamatakoti apoka ninoamoni. ⁴⁶ Ikenakotarina Xoteo minakaniua sãkirauanãta ãti uãka sãkireë.

–Peerekari Teoso. Apiananiri itxaua –itxanãtana Xoteo minakaniua.

⁴⁷ Ininiã Petro txari:

–Ninoa Xoteo minakaniua apakapapekari Erekarì Matamatakoti ate apakapiniri atokokana. Ininiã apakatapitika ninoa patxisatiko ãparaã. Kona kãkitini iotokakana ipatxisatikona.

⁴⁸ Ininiã iua paniãtana ninoa patxisatiko Xesosi Kristo uãkaã. Iuasaaki ninoa aiatarì Petro:

–Atekata mapaõti pikaikota –itxarina.

Ininiã Petro kaikota ninoakata.

11

Petro Sãpiretakiti

¹ Xesosi iokanatakini, Teoso sãkire auiãkani Xotéia tõpa auakani apaka kenakotari Xoteo minakaniua auikinirina Teoso sãkire. ² Ininiã Petro kanapiriãkasaaki Xerosareëmoni, kisauakatsikimatatakoni apoõtari iua.

³ –Pite imaka itsiki mata makisauakakoni aapoko ãki. Ni-noakata pinipokota pitxa. !Apakata pikamakiti –itxarina.

⁴ Ininiã Petro sãpiretari ikinipoko itiãkiti, ikenakotakiti pakini.

⁵ –Xopi sitatxiti nauakasaaki, Teoso nimisãkiretakasaaki, nitaponemoni natapari mãkatxi mata atoko inakari iaxiti katxakaãpotini. Ipi, ipi pakini imapotomatare iaxirikaãka. Iua apoka nota takote. ⁶ Iteene nimixinitari mãkatxi mata ãki auakani. Natamatari ikini sereti kaxipirini. Aua pirãtxi. Aua ìtopa auakani. Aua imini, araãkani pakini. ⁷ Iuasaaki nikenakotari sãkiretxi iaxitikiri: “Põkitikaua. Oka, nika pitxako,” itxa. ⁸ Txamari nitxari iua: “Apiananiri, konapitini. !Ninikari nipokori mauiritakoti ia atoko inakari, kotxi pamininiri,” nitxari.

⁹ —Iuaĩkana iaxitikiri sãkirauata: “Teoso oeretakiti kona kamininiri kona pitxape.” ¹⁰ Ipi ãti pakinikata iua aamata katxaka ikara atoko. Eereka ikinika kosekaãka iaxiti.

¹¹ —Iuasaakipeka ipi, ãti pakini kikiakori Sesaréakini apoka aapokotxi nikaikotiniãtaã. Iokanataãkana notamoni. ¹² Ininiã Erekarí Matamatakoti paniãtano: “Pisa ninoakata. Kona pipĩkarauatape,” itxa. Naia seisi aĩtariakori Xopikini moianatano nota iuasaaki. Ininiã ate ĩroã Konério aapoko. ¹³ Ininiã iua sãpiretaua ate, Teoso nitiri iaxitikiri apoka iuamoni aapoko ãki. Iua Teoso nitiri txari iua: “Piokanatarí kikiakori Xopimoni Simão Petro inakori apinina ĩkapani. ¹⁴ Iua sãpiretaiko pite maerekani makatxakiko, paapoko auakani maerekani makatxakiko apaka.”

¹⁵ —Nipotorikasaaki nisãkirauatini, Erekarí Matamatakoti apoka ninoamoni merepanika atemoni apokini atokotxikana. ¹⁶ Iuasaaki nixinikari Apiananiri sãkire. Iua txari: “Xoão patxisarauata ãparaã. Hĩte patxisataãkako Erekarí Matamatakotiã.” ¹⁷ Ininiã Teoso sikari Erekarí Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana Xesosi Kristo Apiananiri sãkire aãuikasaaki. Ikara atoko ininiã, ĩpakata Teoso ninaiatini —itxa Petro.

¹⁸ Petro sãkire ikenakotakana atoko, ĩtsoataikana.

—Peerekari Teoso —itxana.

—Ininiã Teoso auiritari Xoteo minakaníua apaka imaerekanina itakanapinina, Teosokata ãtipirika auinina ĩkapani —itxana.

Teoso Auiãkani Ātxiokia Sitatxiti Auakani

¹⁹ Estevão ipinaãka atoko, Xesosi sãkire auiãkani misiritaãka, ininiã ninoa ĩarika. ĩariãkani sari maioakari. Penísia tixinima, Xipri pokomiriĩtima, Ātxiokia sitatxitima pakinimoni isana. Ninoa oerekari Teoso sãkire Xoteomoninani. ²⁰ Ninoa ãtikaka Xiprikini, Sirenikini pakini sari Ātxiokia sitatxitimoni. Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari, Xesosi Apiananiri pirena, Xoteo minakonimoni ninoa apaka imarotini ĩkapani. ²¹ Apiananiri sikaposotiiretana ninoa. Ininiãkara itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire. Maerekati itakanapana. Ika-marina Apiananiri nireẽkiti.

²² Ikara apopireta Xesosi sãkire auiãkanimoni Xerosareẽ sitatxitiã. Ininiã ninoa iokanatarí Panapee Ātxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã iua apokasaaki, imarotakasaakiri ninoa apakapiniri erekari Teoso sikakiti, ipoxokoniua. Isikata-paraxiniretana. Őãkikana Apiananiri paniãtakitinoka ikaminina ikini itaparaxinireritikana. ²⁴ Erekarí Panapee. Ikinika Erekarí Matamatakoti paniãtakiti ikama. Auikari Xesosi sãkire ikini ixinireritika. Ikara atoko ininiã, itomaneri kãkiti auikari Apiananiri sãkire.

²⁵ Eereka Panapee sari Taaso sitatxitimoni, Saoro inini ĩkapani. ²⁶ Itaōkitakasaakiri, iminari iua Ātxiokia sitatxitimoni. Āti anokanani ikaikotana iuaā Xesosi sākire auĩākanikata. Oerekarina Teoso sākire itomaneri kākitemoni. Xesosi sākire auĩākani Ātxiokia sitatxiti auakani merepiti-panika takauākataāka, “Kristopiki.”

²⁷ Iuasaaki ātikaka Teoso sākire sāpiretakani Xerosareēkini sari Ātxiokia sitatxitimoni. ²⁸ Ninoa ātika Ákapo inakori ōkitikaua. Erekari Matamatakoti sākire isāpireta:

—Natxinoka auako ikini itixiti —itxa.

Ikara isākire apokapeka Kráotxio Homano auĩte inakasaaki.

²⁹ Ininiā ikinika Xesosi sākire auĩākani nirekari txineiro iokanadini itariakorimoni Xotéia tōpa auakanimoni. Ito auinina, ito iokanadana. Poiāonoka auinina, poiāonoka iokanadana. ³⁰ Panapee, Saoro pakini anikari isikakitina. Isikaro oa txineiro Xotéia tōpa auakani ōtākkikakanimoni.

12

Xesosi Sākire Auĩākani Misiritiko Iuaĩkana Apokini

¹ Iuasaaki auĩtetxi, Erotxi inakori, misiritana Xesosi sākire auĩākani. Ātikaka itaka kateia āki. ² Iua okapiri Txiako iouata mitaroā. Iua Txiako Xoāo itari. ³ Erotxi imarotakasaakiri Xoteoakori apokaerekatiniri Txiakoni okiko, ipaniātari Petro maĩkiko. Imaĩkari Petro Xoteoakori kiiniritesaaki, pāo miātiākati kiiniritisaaki. ⁴ Petro imaĩka atoko itakari iua kateia āki. Ipaniātari tesiseisi sotatoakori nĩkatiniri iua. Kiiniri xipoka atoko Erotxi nirekari imereiniri imisiritiko ikinimane apisatoō. ⁵ Ininiā Petro kateia āki kaikota. Iuasaaki Xesosi sākire auĩākani ātipirika misākiretari Teoso Petro ĩkapani.

Petro Sikakaāka

⁶ Īkanōka, imisiritiko imarotini ōti apisapanika, kateia āki Petro imakanāta ipi sotato apanĩkaki. Iaxirikiko tsapĩ metao kamakori ipi. Aua apaka apikomoni sotatoakori kateia toreātaā, Petro mamitekakani ĩkapani. ⁷ Patimari Teoso nitiri tokiini. Tirikapi ponika kateia āki. Iuasaakipeka Teoso nitiri ōpirĩkari Petro.

—Pōkitikaua. Katima pitxako —itxari.

Iuasaakipeka itsapĩ iaxirikiko iuakoākiri katxaka. ⁸ Teoso nitiri paniātari:

—Pimāka pieretaka. Pikiti mata pitaka, ininiā Petro takari. Pimāka pinopinikiri apaka pitaka, eereka pisa notakata —itxa.

⁹ Ininiā Petro sari iua tikini. Kateia ipokĩkana. Iuasaaki Petro uākatari itaponeuatini. !Imarotari atāo Teoso nitiri mipokĩkiniri iua. ¹⁰ Eereka inapari ipi sotatoakori auiniātaā,

apoka itxana itore maparakiri metao kamakori. Iuaãtaã napakari sari sitatximoni. Ikara itore iuaka matakakaua. Ininiã ninoa pokĩka. Iua ahoa mapotõkire apokasaakina, katimaritika Teoso nitiri takanapari iua. ¹¹ Iuasaaki Petro imarotapekari:

—Na nitaponeni itxa. Atãopitikara Apiananiri iokanatarini-tiri itixinekiri nota imakatzakini ĩkapani. Pataparari Erotxi, iuaritika Apiananiri makatzakano. Xoteoakori nirekari okinino, iuaritika Apiananiri makatzakano —itxa.

¹² Ikara ixinika atoko, isari Maria aapokomoni. Xoõo Marko inakori inoro oa Maria. Iuaã itomaneri kãkiti apotiitapekaua, Teoso imisãkiretinina ĩkapani. ¹³ Maria aapoko apokasaaki, akirita. Ātokoro Hotxi inakoro sari itoremoni. Okenakotari Petro sãkire. ¹⁴ Oimarotakasaakiri Petro mapara apokini, omiteka iriko ãki aapokotxi ãki auakanimoni. Opoxoniu-ata, txamari omaxinĩkaretari itore omatakakini Petro ĩkapani. Ininiã otxari apanakinimoni:

—Aapokotxi toreãtaãpekari Petro —otxa.

¹⁵ Ininiã ninoa:

—Pimapitxirita.

—Atãopitikara nisãkire —otxa oa.

Ininiã ninoa:

—Petro kamiritekara.

¹⁶ Ninoa ikara atoko inaãtakasaaki, Petro mapara akirinãtapanikana ninoa. Eereka ninoa matakakari itore, atamata itxarina.

—Kanatokopa pitakanapari kateia? —itxarina.

¹⁷ Ininiã iuakoã ipinitana:

—Hĩkenakotari nisãkire —itxana.

Eereka isãpiretana:

—Apiananiri makatzakano nota kateia ãki. Ikinika ikara hĩsãpiretariko Txiako, apanakini aĩtariakori pakini —itxa.

Iuasaaki isipe. Ātiãtaã isa.

¹⁸ Katimatinĩkata sotatoakori kateia nĩkatakani tsorĩkaãta:

—Īteri iua Petro? Kanatokopa itxa Petro pokĩkini? —itxana.

Initapiimarina Petro. ¹⁹ Ininiã Erotxi paniãtana initiko, txamari !apokarina. Erotxi pimaãna sotatoakori Petro nĩkatakani, Petro sinimoni imarotinina ĩkapani, txamari ninoa limarotari Petro sinimoni. Ininiã eereka ipaniãtari ninoa sotatoakori okiko Petro mitekini xika.

Ikara atoko inaãka atoko Erotxi sipeka. Xotẽia tõpa ipotorika. Sesarẽia sitatxitimoni isa.

Erotxi Ipinini Pirena

²⁰ Erotxi omanatana Txiro sitatxiti auakani, Sitoõ sitatxiti auakani pakini. Ninoa nirekari iua omanatinina xipokini,

kotxi ninoa apakapari nipokori Erotxi tixinekiri. Ininiã ninoa sãkirauata Parásito inakorikata. Iua Parásito nĩkatari Erotxi aapoko, itii pakini. Paimatireri iua. Ninoa sãkirauatakasaaki iuakata, iua auikari ninoa sãkire. Eereka Erotximoni isana neenamatchi xipokini ĩkapani. ²¹ Erotxi ketotari ikinimane kãkiti imisãkiretini ĩkapani. Iketo õti apokasaaki ieretakari imãka ereri inakari, auĩtetxi mãka. Eereka iitopãka auĩtetxi itopanere nopini. Iuaã iua misãkiretana kãkiti. ²² Ininiã kãkiti txari:

—Teosora sãkirauanãta. Na kãkitini —itxana.

²³ Iuasaakipeka Teoso nitiri iaxitikiri okari Erotxi, kotxi iua auiritari kãkiti iteasonetiniri iua. Ininiã tsoni sotakiperi nika txari iĩto. Ikara atoko inikoã ipĩpe.

²⁴ Iuasaaki Teoso sãkire iarĩpireta. Ininiã itomaneri kãkiti auikari Teoso sãkire.

²⁵ Panapee, Paoro pakini parĩka Xerosareẽ sitatxitiã xipokaãka atoko, Ātxiokia sitatxitimoni kanapiriã itxana. Anikarina Xoão Marko ninoakata.

13

Panapee, Saoro Pakini Mereĩko

¹ Xesosi sãkire auĩãkani sauaki Ātxiokia sitatxitiã aua Teoso sãkire sãpiretakani, Teoso sãkire oerekakani pakini. Aua Panapee. Aua Simão “Pomamari.” Aua Arósio Sirenikiri. Aua Manaeẽ. Auĩtetxi Erotxi inakori xapitipanika inakasaaki, iua Manaeẽ xapitipanika inakasaaki, imakananitaãka Erotxikata. Apaka Saoro aua Ātxiokia sitatxitiã. ² Āti õti Xesosi sãkire auĩãkani iuaãtaã takanapari inipokotinina Apiananiri imisãkiretinina ĩkapani. Iuasaaki Erekar Matamatakoti txana ninoa:

—Himakatxakana Panapee, Saoro pakini parĩkatxi ikaminina nota ĩkapani —itxa Erekar Matamatakoti.

³ Ininiã ninoa takanapari inikini Teoso imisãkiretini ĩkapani. Iposo atoko itakarina iuakona Panapee, Saoro pakini nopini. Iokanatana ninoa Erekar Matamatakoti paniãtakiti ikaminina ĩkapani.

Xipri Pokomiriĩti Pirena

⁴ Erekar Matamatakoti iokanatana Panapee, Saoro pakini, ininiã ninoa sari Sereósia sitatxitimoni. Iuaã ninoa iereẽtaua maporo ãki. Isana Xipri pokomiriĩtimoni. ⁵ Saramina sitatxitiã apokasaakina, isãpiretarina Teoso sãkire aiko ãki Xoteo apotitiniãtaãua. Xoão Marko inakori moianatana ninoa iuasaaki.

⁶ Xipri pokomiriĩti ĩpirixititana. Paposi sitatxitimoni isana. Iuaã itaõkitarina kiki Xoteo. Miĩti itxaua. Iuãka Paxesosi. Āti iuãka Erimasi.

—Teoso sãkire sãpiretakaritarano nota —itxa iua.

Txamari na atão isãkire. ⁷ Iua moianatari Xipri auakani auñte Séxio Paoro inakori. Paimatireri iua Séxio Paoro. Iua akiritana Panapee, Saoro pakini iuamoni Teoso sãkire ikenakotini ìkapani. ⁸ Txamari Erimasi ! inirekana ninoa. ! Inirekari Séxio Paoro auikiniri atão Teoso sãkire.

⁹ Iuasaaki Erekarì Matamatakoti iteene sikaimaroretari Saoro (ãti uãka Paoro,) ininiã iteene atamatari iua mĩiti. ¹⁰ Itxari iua:

—Pite Satanasi ãkiri pitxaua. Pite atão kamakari moka-
iakari pitxaua. Pite kamari ikini sereti maerekati. Ikara
atoko ininiã, pimisirienetari kãkiti. Atão inakari Apiananiri
sãkire pite nirekari pimamakini. ¹¹ Ikara pimaerekani xika
Teoso misiritaiko pite uatxa. Mõsiãreti pitxauako. Kona
patamatapaniri atokatxi mapaõti.

Iuasaakipeka katxiãri atoko inakari, ipiã apaka apoka Eri-
masimoni. Ininiã iua nitari ãti anikakiri ìkapani. ¹² Séxio Paoro
atamatakasaakiri Erimasi misiritiko, iua auikari Teoso sãkire.
Itsorĩkaãta:

—Peerekari Paoro oerekakiti sãkiretxiti Apiananiri pirena
isãpiretakiti —itxa.

Ãtxiokia Sitatxiti Pisítxia Tixini

¹³ Iposo atoko Paoro imoianariakorikata iereẽtaua maporo
ãki. Paposi itakanapana. Pexi sitatxitimoni, Pãpíria tixini
isana. Pexi sitatxiti auakasaakina, Xoão Marko takanapana
ninoa, Xerosareẽmoni ikanapiriini ìkapani. ¹⁴ Eereka iuaãkana
maporo ãki iereẽtauana. Isana Ãtxiokia sitatxitimoni, Pisítxia
tixinimoni. Ãtxiokia sitatxiti auakasaakina tomatiko õtisaaki
ìroãna aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã iitopãkana. ¹⁵ Teoso
paniãtakiti aãtsopateẽ, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti
aãtsopateẽ pakini atatsopataãka atoko auñtetxiakori iuaãtaã
auakani txana ninoa:

—Aĩtariakori, ate nirekari hĩsãkirauatini, hĩsãkire auiniã, naia
kãkiti hĩsikataparaxiniretini ìkapani —itxana.

¹⁶ Ininiã Paoro õkitikaua. Õkatari iuako ninoa sãkirauatini
iotokakinina ìkapani. Ininiã itxa:

—Nitariakori Isaeo auakanii, apaka hĩte Xoteo minaka-
niua Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakotariko nisãkire.
¹⁷ Isaeo auakani Teosone mereẽna aãtokiriakorini Exito tixini
auakasaakina, ãti uãkakata auakasaakina. Itxĩkitakana ninoa
itomane ininina. Iuasaaki Exito auakani misiritana. Ininiã
eereka Teoso makatxakana iposotiireẽ, ininiã itakanaparina
Exito tixini.

¹⁸ —Eereka, koarẽta ano Teoso mĩteenekana ninoa ãparaã
makipakaniãtaã, kotxi ikamapikarina maerekati iuaã.
¹⁹ Eereka ixipokana setxi pakini ãti uãka Kanaaã tixini
auakani. Eereka isikari iua itixi ninoamoni ãtipirika iuaã
auinina ìkapani. ²⁰ Eereka Teoso sikana kõtãkikarerini Isaeo

auakani auñteakori tĩkane. Áti kõtākikarereri aua. Eereka iua ipina. Eereka átipekana kõtākikarereri aua. Eereka iua ipina. Itxaãpotana koatrosētosi sĩkoēta anokanani. Imapotōkire, Samoeo inakori Teoso sākire sãpiretakari ninoa òtākikakari itxaua.

²¹ —Eereka ninoa nirekari auñtetxi apiatakari ninoa auñte ininiua ìkapani. Ininiã Teoso sikana ninoa Saoo inakori, Xixi ãkiri. Iua atokiri kitxakapirĩka Pẽxamiñ inakori. Iua Saoo ninoa auñte apiatakari koarēta anokanani. ²² Eereka Teoso makatxakari Saoo. Itxĩkitakari Tavii ninoa auñte apiatakari ininiua. Teoso sãpiretari Tavii pirena: “Kãkiti Tavii Xesee ãkiri atoko inakari ninireka, kotxi iua kamari ikinika ninireẽkiti,” itxa Teoso.

²³ —Teoso sikaenetari áti, Tavii apika mekani Isaeo auakan-imoni. Isaeo auakani maerekani makatxaãkari itxauako. Iua Xesosikara. Iua kãkiti maerekani makatxaãkari txaua. ²⁴ Xesosi parĩka ipotorikini apisapanika, Xoão sãpiretari ikinimane Isaeokini imaerekanina itakanapinina, eereka ipatxisataãkana. ²⁵ Xoão parĩka ixipokasaaki, ipimaãna ninoa: “Kĩpa hũãkatatano nota? Nota kona iua hiãtapakitini. Iuaritika iua ina nota tikini. Nota poiãori, ininiã ! apakata iua takote napokini ikiti mata nimakatxakini ìkapani, kotxi iua Apiananiri,” itxa Xoão.

²⁶ Paoro sãkirauatapanika:

—Nitariakori, Apraão apika mekaniriakorii, apaka hĩte Xoteo minakaniuua Teoso paniãtakiti kamakanii, hĩkenakota. Hĩtemonikari Teoso iokanataru iokanapirena kãkiti maerekani makatxakiko pirena. ²⁷ Xerosareẽ auakani, ninoa auñteakori pakini kona imarotari Xesosi Teoso ãkiri ininiua. Ninoa atatsopataru Teoso sākire sãpiretakani sākire ikini tomatiko òti, iuaritika !imarotarina ninoa sākire. ²⁸ Ninoa kona apokari ixika Xesosi okiko ìkapani, iuaritika ipaniãtari Pirato okiniri. ²⁹ Ninoa kamari Xesosimoni ikinipoko mitxi Teoso sākire iòkatsopatakoru iaõka. Iposo atoko imakatxakarina iua aamina ìpiriãmitakariã. Ikata itxarina kai iriko ãki. ³⁰ Iuaritika Teoso òkitikari iua ipĩkitximonipeka auakaripeka. ³¹ Òkitikaãka atoko, ito òti kãkiti atamataru iua. Kariréiakini, iuakata Xerosareẽmoni sikani aõkitari iua. Ininiã Xesosi iuaĩkana auini pirena sãpiretakani itxauana ninoa Xesosi aõkitakani. Isãpiretarina apanakini Isaeo auakani.

³² —Ininiã uatxa ate sãpiretari Teoso iokanapirena erekari hĩtemoni. Ikara sãkiretxiti Teoso kamaenetakiti aãtokiriakorinimoni kitxakapirĩka. ³³ Ìkorsaaaki Teoso kamapekari ikara ikamaenetakiti ate ìkapani, ninoani apika mekaniriakori ìkapani, kotxi iua òkitikari Xesosi ipĩkasaaki, iuaĩkana auãki inini ìkapani. Kitxakapirĩka Teoso sākire

iõkatsopatakori Xikari ipiãtaã sãpiretari Xesosi õkitikiniua õti, kotxi itxari:

Pite namarite. Ia õti noerekari kãkiti pite iri nininiua nota.

³⁴ —Kitxakapirĩka Teoso sãpiretapekari iua õkitikiniua Xesosi ipĩkasaaki, iuaĩkana imapinakani tĩkane, kotxi isãkire iõkatsopatakori txari:

Nikamaenetakiti Taviimoni pitemonikara nikama. Ikara erekari nikamapitikako pitemoni.

³⁵ Teoso sãkire iõkatsopatakori Xikari tesiseisiãtaã txari: Teoso kona auiritari Erekarĩ Kamakari ĩto paiakini.

³⁶ —Kitxakapirĩka Tavii auakasaaki, ikamari Teoso nireẽkiti, kotxi inirimane auĩte itxaua. Eereka ipĩpe. Ikatapeẽka. Inirimanekata ikatapeẽka, ininiã ĩto paiaka. ³⁷ Xesosipekana, Teoso õkitikari iua. Iua ĩto kona paiaka. ³⁸ Ininiãkara nitariakori himarotariko ia. ³⁹ Xesosĩ sãkire auĩãkani maerekani makatxakaãka. Erekarini ninoã. Moisesĩ paniãtakiti kamiko kona makatxakari kãkiti maerekani. ⁴⁰ Erepaniko. Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãkire iaõka atxiĩti apoka hĩtemoni, kotxi ⁴¹ ia atoko itxana:

Hĩkenakota, hĩte Teoso sãkire napetakani. Hãtamatariko niposotiire, iuaritika hĩpinako, kotxi !hãuikari niparĩka hĩte sauaki. Āti sãpiretiniãri niparĩka, iuaritika !hãuikari.

Ikara atoko itxa Paoro sãkire ninoamoni.

⁴² Xoteoakori pokĩkasaaki Xoteo apotiitiniua aapokotxiti, iusaaki Xoteo minakaniua aiatana Paoro, Panapee pakini iuaĩkana tomatiko õti ĩkari Teoso sãkire isãpiretinina ĩkapani.

⁴³ Kãkiti apotiitakaniua potorika atoko, itomaneri Xoteo, Xoteo minakaniua Teoso sãkire auĩãkani pakini sari Paoro, Panapee pakinikata. Paoro, Panapee pakini misãkiretana ninoã. Ōtãkikana ninoã, ikiniõtika atão ikaminina, kotxi Teoso iteene turetana ninoã.

⁴⁴ Ininiã ģti tomatiko õtĩsaaki ikinimane iua sitatxiti auakani apoka Apiananiri sãkire ikenakotinina ĩkapani. ⁴⁵ Xoteoakori atapari itomaneri kãkiti apokaãpotini Paoro, Panapee pakini sãpiretakiti ikenakotinina ĩkapani. Ininiãkara ninoã xikotana Paoro, Panapee pakini. Imisãkirepiretana ninoã:

—Na atão Paoro sãkire. !Apakata isãkire —itxanãtana.

⁴⁶ Iusaaki Paoro, Panapee pakini itaparaxinireritikana isãkirauatana.

—Ate sãpiretari Teoso sãkire hĩte Xoteoakorimoni merepiti-panika. Ikara atão. Txamari hĩte !inirekari. Hĩte atxiĩti !inirekari ģtipirika auãki hinini? Ikara atoko ininiã, ate sariko Xoteo minakonimoni, ⁴⁷ kotxi Apiananiri paniãtaua ate ia atoko:

Tirikapi atoko inakari hĩtxauako Xoteo minakaniua ĩkapani nisãkire atão ninoã imarotini ĩkapani, ninoã maerekani

nimakatxakini ĩkapani, ikini itixiti auakani ikara imarotini ĩkapani,

—itxa Paoro.

⁴⁸ Xoteo minakaniua kenakotakasaakiri ikara Paoro sãkire, ipoxokoniuatana. Ininiã ninoa:

—Peerekari Apiananiri sãkire —itxanãtana.

Teoso mereẽri kãkiti ãtipirika iuakata auini ĩkapani, ininiã iuasaaki kãkiti kenakotakasaakiri Paoro sãkire, ninoa Teoso mereẽkini auikari iua sãkire.

⁴⁹ Iuasaaki Teoso sãkire iaripireta ikinipoko iua tixini.

⁵⁰ Txamari Xoteoakori ! apokaerekatari Xoteo minakaniua auikiniri Xesosi sãkire. Ininiã isãpiretarina aãpirena sitoakoro apiatakani Teoso paxitakanimoni, sitatxi auakani auĩteakorimoni pakini. Ininiã ikara xika ninoa omanatana Paoro, Panapee pakini. Ininiã iokanatanã ãtiãtaã isinina. ⁵¹ Ininiã Paoro, Panapee pakini takanapari iuaã. Itakanaparina kipatxi ikiti mataã auakari apaka, kotxi kona ninoa nirekaĩkari Teoso sãkire. Ininiã isana Ikõnio sitatxitimoni. ⁵² Átxiokia sitatxiti auakani Xesosi sãkire auĩãkani poxokoniuata. Iteene ikamarina Erekarĩ Matamatakoti nireẽkiti.

14

Ikõnio Pirena

¹ Paoro, Panapee pakini auakasaaki Ikõnio sitatxitiã, isana aiko Xoteo apotiĩtiniãtaãua. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni, ininiã kaiãopokori Xoteoakori, Xoteo minakaniua pakini aukapiretari Teoso sãkire. ² Txamari apanakini Xoteoakori Teoso sãkire mauiãkani kamaomanãkaretana Xoteo minakaniua. Ininiã ninoa omanatana Teoso sãkire auĩãkani. ³ Xesosi iokanatakini Paoro, Panapee pakini okanani auana Ikõnio sitatxiti. Ninoa sãpiretari Apiananiri pirena itaparaxinireritikana.

Isãpiretarina Apiananiri sikiniri ikinipoko erekari maerekanimoni. Apiananiri oerekari isãkirena atão inini, kotxi isikaposotiiretana ninoa, posotiiretxi, kãkiti mimarotakinini pakini ikaminina.

⁴ Kãkiti sitatxi auakani omanatakakana. Apanakini aukari Xoteoakori sãkire. Apanakini aukari Xesosi iokanatakini sãkire.

⁵ Ininiã Xoteo minakaniua, Xoteoakori pakini, ninoa auĩteakorikata imisãkiretakakaua Xesosi iokanatakini imisiritinina ĩkapani, kai soroã ikiporonakinina ĩkapani.

⁶ Paoro, Panapee pakini kenakotakasaakiri ikiporonakikona pirena, imitekana. Arisitara sitatxitimoni, Tepĩ sitatxitimoni, Arikaõnia tixini isana. ⁷ Iuaã isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari kãkitimoni.

Arisitara Pirena

⁸ Arisitara sitatxiti aua kiki petokakititakari iuasaaki. Mat̄ipokotakati. Iponaniākasaaki, ipetokakititapeka.

⁹ Ikenakotakasaakiri Paoro sākire, Paoro atamatarī iua. Iuasaaki Paoro imarotari iua kiki auikapiretiniri Xesosi sākire erekape inini ĩkapani. Ininiā iteene atamatarī iua.

¹⁰ Itapasākireritika Paoro txari iua:

—Pōkitikaua. Pitima —itxari.

Ininiā iuasaakipeka ōkitikaua, t̄ipokota itxa. ¹¹ Iuasaaki kākiti itikari Paoro kamakiti. Ininiā ninoa akirikata isākireēna, Arikaónia tixini auakani sākireē:

—Teosoakori apoka atemoni. Kikiakori atoko itxana ninoa.

¹² Ninoa takauākatari Panapee, Xópite ininiua. Itakauākatari Paoro Mekório ininiua, kotxi apiata isākirauata. Panapee poiāoka isākirauata. Xópite, Mekório pakini teosoakori kamakoni uāka. ¹³ Sitatxi ĩronakikoātaā takote aua Xópite misākiretiko aikoti. Xópite misākiretakani auĭte iuasaaki minari kema auĭteakori, aāui kaiāori pakini sitatxi ĩronakikoātaāmoni. Iuaā iua apanakini kākítikata nirekari kema auĭte okinina Paoro, Panapee pakini ĩkapani, iteosone ĩkapani okinirina atokotxikana. ¹⁴ Panapee, Paoro pakini imarotakasaakiri ikamakitina t̄kane, imatsorakitarina ninoaka māka, kotxi Teoso litxauana.

Ninoa kākiti itomanerimoni imitekana. Ita-parasākireritikana itxana:

¹⁵ —Kākiti, kinirepa ĩkora atoko hĭtxa? Hĭte kikiākini atokokanera atxa ate. Ate uai apoka teoso kākiti kamakiti hĭtakanapini ĩkapani, atāo Teoso himarotini ĩkapani, kotxi atāo Teoso auapininiika inakari itxaua. Iua kamari iaxiti, iaxiti auakani, itixi, itixi auakani, potxoari uiniti, potxoari uiniti āki auakani pakini. ¹⁶ Kitxakapir̄ika Teoso auiritana ikinipoko kākiti inirekaākitina ikaminina. ¹⁷ Iua Teoso ininiua s̄apiretakari kaiāopokori auapika, kotxi erekari Teoso sikakiti kākítimoni oerekari iua Teoso ininiua. Teoso sikari āparaā iaxitikiri kākítimoni. Iua āparaā oerekari iua Teoso ininiua. Takari kikio auakari iua sikakiti erekari apaka oerekari kākiti iua Teoso ininiua. Teoso sikari nipokori ikini sereti kākítimoni. Ikara oerekari iua Teoso ininiua. Iua sikapoxokonitari aākixinire. Ikara apaka oerekari iua Teoso ininiua.

¹⁸ Ikara atoko itxana Paoro, Panapee pakini, iuaritika kākiti nirekapanikari okiniri kema auĭte Paoro, Panapee pakini ĩkapani. Itapararitika Paoro, Panapee pinitana ninoa, ininiā !ikamarina. ¹⁹ Eereka Xoteoakori Átxiokia sitatxitikini, Ikónio sitatxitikini pakini apoka Arisitara sitatxitimoni. Ninoa kākiti misākiretana Arisitara auakani. Imisākirepirtana Paoro, Panapee pakini, ininiā Arisitara auakani auikari ninoa sākire. Ininiā ikiporonakarina Paoro kai soroā. Eereka

ikosekaĩtotarina iua sitatxi mapotõkire. Ninoa uãkatari iua ipĩpe. ²⁰ Iuaritika Xesosi sãkire auiãkani apotiitakasaakiua iuakata, Paoro õkitikaua. Sitatximoni kanapiriã itxa. Katimat-inĩkata Paoro, Panapeekata sari Tepi sitatxitimoni.

Ikanapiriãna Ãtxiokiamoni, Síria Tixiniã

²¹ Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso iokanapirena erekari Tepi sitatxiti auakanimoni. Ninoa oerekari kaiãopokori kãkiti. Eereka Arisitara, Ikõnio, Ãtxiokia pakini sitatxitimoni ikanapiriãna. ²² Iuaã oerekana kãkiti Teoso sãkire iteene imarotinina ĩkapani. Ôtãkikana ninoa Teoso sãkire iaõka ãtipirika ikaminina. Ia atoko Paoro, Panapee pakini oerekana ninoa: “Teoso aãũtetakasaaki, amisiritiko kaiãopokori amĩteenekako.”

²³ Ikinipoko Xesosi sãkire auiãkani apotiitiniãtaãua Paoro, Panapee pakini mereẽna ninoa õtãkikakani. Ninoa kõtãkikarerini iteene auikari Apiananiri sãkire. Paoro, Panapee pakini misãkiretari Teoso ninoa ĩkapani. Nipokori itakanapa Teosokata isãkirauatini ĩkapani iuasaaki.

²⁴ Eereka isipekana. Ĩpirixitarina Pisĩtxia tixini. Eereka Pãpĩria tixinimoni isana. ²⁵ Isãpiretarina Teoso iokanapirena erekari Pexi sitatxiti auakanimoni. Eereka isana Atãria tixinimoni. ²⁶ Iuaã iereẽtaua maporo ãki Ãtxiokia sitatxitimoni isinina ĩkapani. Iuaã Ãtxiokia sitatxitiã mitxipeka ninoa iokanataãka Teoso parĩka ikaminina ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso ninoa ĩkapani, Teoso iteene nĩkatinina ĩkapani. Ikara parĩkatxi iposope ninoa kamini.

²⁷ Ãtxiokia sitatxiti apokasaakina, Xesosi sãkire auiãkani imakinika apotiitaua ninoakata. Ininiã Paoro, Panapee pakini sãpiretari ikinika Teoso kamakiti. Isãpiretarina Teoso auiritinina Xoteo minakaniua apaka auikiniri Xesosi sãkire. ²⁸ Paoro, Panapee pakini auapokota iuaã Ãtxiokia sitatxitiã Xesosi sãkire auiãkanikata.

15

Teoso Takaõtxikare Pirena

¹ Ãtikaka kikiakori Xotẽia tõpakini apoka Ãtxiokia sitatxitimoni. Ninoa oerekana Xesosi sãkire auiãkani:

—Moisesini paniãtaua Teoso takaõtxikare aĩtoã atakini. Txamari hĩte !hĩtakari, ininiã Teoso !imakatzakari himaerekani —ĩtxana ninoa.

² Paoro, Panapee pakini txana ninoa:

—Na atão hĩte sãkire. Teoso takaõtxikare ninoa ĩtoã !auari, iuaritika Teoso makatzakapekari ninoa maerekani —ĩtxana.

Ininiã itaparakienatakakauana ikara sãkiretxiti xika, ininiã ninoa mereẽna Paoro, Panapee, ãtikaka Xesosi sãkire auiãkani ãtxiokia auakani apaka Xerosareẽmoni isinina Ìkapani.

—Iuaã hĩsãpiretariko ikara sãkiretxiti Xesosi iokanatakini-moni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa sãpiretaua atão — itxana.

³ Iuasaaki Xesosi sãkire auiãkani takapiretanapana ninoa, ininiã Paoro, Panapee, apanakini pakini potorika. Ninoa Ìpirixititakasaakiri Penísia tixini, Samaria tãpa pakini, Paoro sãpiretana ikinimanemoni:

—Xoteo minakaniuwa takanapapekari imaerekani. Inirekarina Teoso paniãtakitinoka ikaminina.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani poxokoniuaata ikara pirena ikenakotakasaakina.

⁴ Eereka Paoro apanakinikata apoka Xerosareẽmoni. Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori, apanakini Xesosi sãkire auiãkani pakini apakapana ninoa. Paoro, Panapee pakini sãpiretari Teoso kamakiti Xoteo minakonimoni. ⁵ Iuasaakipeka ãtikaka pariseoakori, Xesosi sãkire auiãkani, apakapapiretana:

—Ninoa Xoteo minakaniuwa apakapapitakariko Teoso takaõtxikare. Ninoa kamapitakariko Moisesini paniãtakiti. Hĩsãpiretanako —itxana.

Xesosi Iokanatakini Kiomãtxiakorikata

⁶ Ininiã ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakorikata apotitaua, Xoteo minakaniuwa Ìtoã Teoso takaõtxikare takiko pirena isãkiretinina Ìkapani. ⁷ Ninoa iteene sãkirauataka atoko, iua Petro õkitikaua, misãkireta itxana ninoa:

—Nitariakori hĩte imarotari Teoso mereẽno nota. Hĩte sauaki uatxakapokoikani iua mereẽno nota, iua iokanapirena erekari nisãpiretini Ìkapani Xoteo minakonimoni, ikenakotinina Ìkapani, auikinirina Ìkapani.

⁸ Teoso imarotari kãkiti ãkixinĩre sãkire. Iua sikari Erekari Matamatakoti Xoteo minakonimoni. Ininiãkara aimarotari Teoso apakapari Xoteo minakaniuwa, kotxi isikari Erekari Matamatakoti ninoamoni, atemoni isikini atokotxikana.

⁹ Amaerekani ate ãkixinireẽ Teoso makatxakini atokokanera, Teoso makatxakari imaerekanina ãkixinireẽna, kotxi ninoa auikari Xesosi sãkire. ¹⁰ Hĩte txĩkitakari Teoso omanãkarauatini. !Erekari hĩkamakiti. Hĩte nirekari Xesosi sãkire auiãkani kaminiri ikinika Moisesi paniãtakiti, txamari akiomaneakorini kitxakapirĩka ! iposotari ikaminirina

Moisesi paniãtakiti. Ate apaka !aposotari. ¹¹ Moisesini paniãtakiti kamiko ! imakatxakari kãkiti maerekani. Amaerekani makatxakaãka, kotxi Xesosi Apiananiri iteene tiretaua ate, ininiã aãuikari isãkire. Ikara atokokana Xoteo minakaniuwa maerekani makatxakaãka apaka —itxa Petro.

¹² Panapee, Paoro pakini sãpiretana ninoa Teoso kamakiti Xoteo minakonikata auakasaakina, Teoso kamakiti kãkiti maposotakiniti, posotiiretxi. Ikara isãpiretakasaakina, ikini mane iuaã apotiitakaniua tsorïkaãnãta. Masãkireninoka itxana. ¹³ Panapee, Paoro pakini sãkirauataka atoko, Txiako txari:

—Nitariakori hïkenakotari nota sãkire. ¹⁴ Simão Petro uatxananira isãpiretaua Teoso tiretinina Xoteo minakaniua, kotxi ninoa sauaki imereẽna kãkiti inakitiakori ïkapani.

¹⁵ Teoso sãkire sãpiretakani kitxakapirïkarini iõkatsopatapekari ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa iõkatsopatapekari:

¹⁶ Apiananiri txari: “Eereka nikanapiriã. Noerekai nisãpirena amaneri, notamoni hãpokini ïkapani. Hïauïte Taviini auakasaaki, pamimari hãpokini notamoni. Ikara atoko inakari uatxa xipope, aapokotxi irikakari xipokakari atoko itxa. Aapokotxi amaneri atoko nikamako, ininiã apakatapitika kãkiti apokini notamoni.

¹⁷ Ininiã ikini uãkati nitanoko nota. Xoteo minakaniua nota akiritakini ninakitiakori nitanoko nota.”

¹⁸ Ikara atoko itxa Apiananiri kitxakapirïka kãkiti imarotini ïkapani,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁹ —Ininiã notamoni, ! erekari apaniãtinina ninoa Xoteo minakaniua, Teoso sãkire auiãkani, ate kiomaneakorini paniãtakiti ikaminina. Ikara atoko inakari pamimari.

²⁰ Maõtãkikana ninoa. Maiõkatsopata ninoamoni: “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni siãkori. Hïtanoro minakotokatika !hïsirïkape. Hïtaniri minakotikatika hïsirïkape. ! Hinikapiri nipokori manotsaãtakori xini. Arëkatxi ! hiãtape, !hinikape.” Ikaranokara maiõkatsopata ninoamoni.

²¹ Ikaranoka aiõkatsopata, kotxi apikomoni Moisesini paniãtakiti atatsopataãka aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua ikini õti tomatiko õtisaaki. Moisesini sãkire sãpiretaãka ãtipirika ikininape sitatxiti, ninoa iteene imarotini ïkapani —itxa Txiako ninoamoni.

Iokanatsopatakitina Xoteo Minakonimoni

²² Ninoa Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, ikinimane Xesosi sãkire auiãkani apaka, ninoa apokaerekatari ãtikaka kiki imereinina Ætxiokia sitatxitimoni Paoro, Panapee pakinikata isinina ïkapani. Ninoa mereëri Xotasi inakori, Sïrasi inakori pakini. Iua Xotasi uãka Pasapasi inaãka. Xesosi sãkire auiãkani iteene paxitana ninoa ipi. ²³ Xesosi iokanatakini, apanakini pakini iokanatarari aãtsopa iõkatsopatakitina Xotasi, Sïrasi pakini anikiniri. Ia atoko itxa iua iõkatsopari:

Ate hïtariakori, Xesosi iokanatakini, kiomãtxiakori apaka, aiokanatsopata hïte aïtariakorimoni Xoteo minakonimoni, Ætxiokia sitatxiti auakanimoni, Sïria tixini auakanimoni,

Sírísia tixini auakani pakinimoni aiokanatsopata. Ereēkai hīte.

²⁴ Ate kenakoenetari Xesosi sākire auiākani uai auakani sari hītemoni. Ninoa txai hīte: “Hītakariko Teoso takaōtxikare hītoā. Hīkamariko Moisesini paniātakiti. Ikara himakamakanisaaki, Teoso ! imakatzakapaniri himaerekani.” Ikara atokora itxaina hīte. Ininiā hīte kamaxirexinirenoka hītxa. Uatxa kona hīte imarotari atāo hīkamini. Kona ateni paniātana ninoa ikara atoko inakari isāpiretiniina hīte. ²⁵ Ininiākara ate apotiitaua. Akinika ate apokaerekatari kikiakori amereēkini hītemoni aiokanatini Panapee, Paoro pakinikata. Panapee, Paoro pakini ate tirketakini. ²⁶ Ninoa kikiakori amereēkini sipeka monōkoriātaā Apiananiri Xesosi Kristo paniātakiti ikaminina ikapani.

²⁷ Ate iokanitari Xotasi, Sírsi pakini ninoakata hītemoni.

Hāpisoō ninoa sāpiretaiko ate iokanatsopatakītixikana.

²⁸ Erekarī Matamatakoti apokaerekatakiti sākiretxiti, ate apokaerekatakiti sākiretxiti apaka asāpiretai hīte uatxa. Paniātakori apia mimari !apaniātai hīte. Ianokara apaniātakiti sākiretxiti hīkamako: ²⁹ “! Hinikapiri nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Arēkatxi !hiātape, !hinikape. ! Hinikapiri nipokori manotsaātakori xini. ! Hīsirīkape sitokata pītanoro minakotokatika. ! Hīsirīkape kikiakata pītaniri minakotikatika.” Iuanokara himakamakaniā, peerekari. Ereēpiko,

itxa ninoa iōkatsopatakiti.

³⁰ Paoroma, Panapeema, Xotasima, Sírsasima pakini iokanataāka Ātxiokia sitatxitimoni. Ninoa iuaā apokana. Apotiitana ikinimane Xesosi sākire auiākani, ninoamoni sika itxarina iua iōkatsopari. ³¹ Atatsopatakana atoko ipoxokoniuatana, kotxi erekapirenari ninoa iokanapirena.

³² Xotasi, Sírsi pakini Teoso sākire sāpiretakani itxauana. Ninoa iteene sākirauata ninoa Xoteo minakaniua isikataparaxiniretinina ikapani. Ininiā ninoa Xoteo minakaniua apikomoni auikarina Xesosi sākire. ³³ Xotasi, Sírsi pakini kaikota iuaātaā mapaōti. Eereka Xesosi sākire auiākani takanapapiretana, Xesosi iokanatakinimoni ikanapiriinina ikapani.

—Hīsipiniikaua erekaxinire hinini —itxana.

³⁴ Iuaritika Sírsi apokaerekatari iuaā ikaikotini.

³⁵ Paoro, Panapee pakini kaikotapanika Ātxiokia sitatxiti. Ninoa apanakinikata oerekari Apiananiri sākire iua sākire auiākanimoni. Isāpiretarina iua sākire isākire mimarotakanimoni apaka.

Paoro, Panapee Pakini Iarikini

³⁶ Eereka mapaõtipeka inapaka atoko, Paoro misãkiretari Panapee:

—Makanapiriã ikininape aapokotxitimoni mitxi Apiananiri sãkire asãpiretinimoni. Mamotikaẽtana aĩtariakori atauako erekana atxiiti —itxari Panapee.

³⁷ Panapee nirekari Xoão Marko inakori anikini ninoakata.

³⁸ Txamari Paoro !nirekari anikiniri iua.

—Pãpíria tixini aãuakasaaki, iua Xoão Marko asikaua. ! Nirekaikari atekata iparĩkauatini —itxa.

³⁹ Ikara xika itaparakienatakauana. Eereka iarikana. Panapee anikari Xoão Marko. Maporo ãki iereẽtauana Xipri inakori pokomiriĩtimoni isinina ĩkapani. ⁴⁰ Paoro mereẽri Sírsasi, iuakata isini ĩkapani. Iuaãtaã Xesosi sãkire auiãkani misãkiretari Teoso, Paoro, Sírsasi pakini ĩkapani, Teoso inĩkatinina ĩkapani. Eereka Paoro potorika Sírsasikata. ⁴¹ ĩpirixititarina Síria tixini, Sírsiasia tixini pakini. Aapokotxi apokasaakina, isãpiretari Xesosi sãkire iuaãtaã auakanimoni. Isikataparaxiniretana Xesosi sãkire auiãkani. Ininiã ninoa apia auikari Xesosi sãkire.

16

Tximótxio Moianatana Paoro, Sírsasi Pakini

¹ Paoro sari Tepi sitatxiti. Eereka Arisitara sitatxiti isa. Iuaã aua kiki, Xesosi sãkire auiãkari, Tximótxio inakori. Inoro Xoteo otxaua. Oa apaka auikari Xesosi sãkire. Iri kona Xoteoni. ãti uãka Kreko itxaua. ² Xesosi sãkire auiãkani, Arisitara auakani, Ikónio auakani apaka sãkire: “Peerekari Tximótxio.” ³ Paoro nirekari anikiniri Tximótxio iuakata imoianari ĩkapani. Ininiã iua takari Teoso takaõtxikare Tximótxio ĩtoã, kotxi Xoteoakori iuaãtaã auakani imarotari Tximótxio iri Kreko ininiua. ⁴ Paoro imoianariakorikata saãpota ikininape sitatxitimoni. Kãkiti aapoko apokaãpotakasaakina, isãpiretarina ninoa Xesosi iokanatakini sãkire, kiomãtxiakori sãkire pakini. Isãpiretarina ikinimane kãkitimoni. Ninoa sãkire aãtsopaã iõkatsopatakori sãkiretixiti isãpiretana ninoa. Paoro imoianariakorikata õtãkikana ninoa ikara isãkirena auikinina ĩkapani. ⁵ Ininiã ikiniõtika kãkiti apiaãpotape auikiniri Xesosi sãkire. Itomanepoka auikari Xesosi sãkire.

Paoro Taponetari Masetónia Auakari

⁶ Paoro imoianariakorikata ĩpirixitiãpotari Piríxia tixini, Karásia tixini pakini. Iuasaaki Erekari Matamatakoti !auiritana ninoa Xesosi sãkire isãpiretinina Ásia tixiniã. ⁷ Ninoa apokasaaki Mísia tixini takote, inirekamarina Pitxínia tixini isinina. Erekari Matamatakoti !auiritana isinina Pitxínia tixinimoni. ⁸ Ininiã ninoa ĩpirixititari Mísia tixini. Apokana Tóatxi sitatxiti.

⁹ Iua ĩkanõkati Paoro taponeuata. Itaponetari kiki Masetónia tixini auakari. Itimanãta. Amanaãñãtari:

—Uaimoni pina Masetónia tixini. Pimoianataua ate —itxari.

¹⁰ Ininiã Paoro taponeuataka atoko, ate xinikari:

—Masapoka Masetónia tixinimoni, kotxi atãoka Apiananiri akiritaua ate Teoso iokanapirena erekari kãkiti ikiraãkinimoni asãpiretini ĩkapani.

Ininiã aiamata Masetóniamoni asini ĩkapani.

Arítxia Auikari Xesosi Sãkire

¹¹ Tóatxi ioporokote ate iereẽtaua maporo åki. Asapitipo Samotirásia ipokomiriũti. Pokatimari õti ate sari Niápori sitatxiti. ¹² Iuaã apotorika. Asari Piriposi sitatxitimoni, Masetónia tixiniã. Masetónia tixiniã iua sitatxi mitari. Piriposi atoko inakari !auari. Iuaã auana kaiãopokori kãkiti Homa sitatxitikini. Ate napari mapaõti iuaã.

¹³ Tomatiko õtisaaki sitatxi ĩtinikata ate sari uini ĩtinikata. Ate uãkataru uini ĩtinikata Xoteoakori apotiitiniãua Teoso imisãkiretinina ĩkapani. Ininiã ate apoka iuaã. Atãopitika ate uãkatakiti. Aãpokaro Xoteoakoro. Iuaã apotiitauana Teoso imisãkiretinina ĩkapani, ininiã aĩtopãka, ninoakata asãkirauatini ĩkapani. ¹⁴ Sito Arítxia inakoro aua ninoa sitokata. Oa txĩta poporeri vẽtxitakaro otxaua oa. Txiatxira sitatxitikero oa. Teoso misãkiretakaro oa. Iuasaakipekara okenakotari asãkire. Iuasaaki Apiananiri iteene kamaimaroretaro oa Paoro sãpiretakiti, ininiã oa auikari isãpiretakiti. ¹⁵ Ininiãkara oa, oaãpoko auakani apaka, patxisataãka. Eereka oa aiataua oaãpoko åki akaikotini:

—Masa naapoko, hĩkaikotini ĩkapani. Hĩtemoni atão nauikiniãri Apiananiri sãkire, ininiã notakata hĩkaikota —otxa.

Ikara atoko oa aiataua oakata akaikotini, ininiãkara akaikota oaãpoko.

Paoro, Sírsi Pakini Kateia Åki Auini

¹⁶ Åti õti Teoso misãkiretiko aikotimoni asikasaaki, ataõkitaro åtokoro iamotakoro. Maerekati matamatakoti auaãtotaro oa. Iua maerekati matamatakoti imarotari kãkiti kamakiti apisapanika. Oa amotakani apakaparo ito txineiro oimarore ĩki. ¹⁷ Oa åtokoro osapika Paoro tikini, ate tikini apaka. Oãkiritapika:

—Naia kikiakori Teoso nitiriakori. Apiananiri nitiriakori itxauana naia. Oerekauana amaerekani makatxakiko, Teosomoni asini ĩkapani —otxaãpokata.

¹⁸ Itanaõtika ikara atoko oãkirinãta. Ininiã Paoro maerekaxiniretinoka itxa oãkiritakiti xika. Åti õti isapotorika, paniãta itxari maerekati matamatakoti:

—Xesosi Kristo uãkaã nota paniãtai, pitakanapiniro aroa ãtokoro —itxa.

Iuasaakipeka maerekati matamatakoti takanaparo. ¹⁹ Oa amotakani ikara imarotakasaaki, otsopa imapakapapekani-ika oimarore ìki, ininiã imaïkarina Paoro, Sírası pakini. Ikosekaïtotana, anikana sitatxi apanïkaki auïtetxiakorimoni. ²⁰ Iuaã apokana. Isãpiretarina Homanoakori:

—Naia kikiakori Xoteo itxauana. ! Erekari ninoa oerekapiretakiti, ininiã sitatxi auakani omanãkarauata ninoa sãpiretakiti xika. ²¹ Ate amakinika Homano atxaua. Aimarotapekari aãuiãkiti aãuïte paniãtakiti. Txamari naia oerekaua ipinimonipo inakari akamini ìkapani. Naia oerekaua ãti uãka auïãkiti sãkiretxiti. !Auiritaãka aãuikiniãri naia oerekapiretakiti. !Auiritaãka akaminiri —itxana.

²² Iuasaaki kãkitipokoni iuaã apotiitakaniua nirekari Paoro, Sírası pakini iãsokinina. Ninoa auïtetxiakori matsorakitari Paoro mãka, Sírası mãka apaka, imakatzakinina ìkapani. Ipaniãtarina apanakini aãpitsaã ixirokitatiko. ²³ Ixirokitatapeëkana atoko, kateia ãki okaãkana Paoroni, Sírasini pakini. Auïtetxiakori paniãtari iua kateia nïkatakari, inapokopiretiniri imasikakakoni tïkane. ²⁴ Ininiãkara kateia nïkatakari okaraïtotana Paoro, Sírası pakini kateia irikoãkixiti. Ieretakari ninoa kiti isïkatatxi taopata kamapakotatakori ãki, imakatzakakanina ìkapani.

²⁵ Ìkanõka Paoro, Sírası pakini misãkirenãtari Teoso. Ixikarauanãtana Teoso ìkapani. Apanakini kateia ãki auakani kenakonãtari. ²⁶ Iuasaaki katimaritika itixi iakeëkata iteene. Kateia patapi apaka iakeëkata. Iuasaakipeka kateia tore takaka. Ìtxikikona metao kamakori, pirikeri ãki auakani ìtxikikona, karakitakata, katxaka itxa metao. ²⁷ Iuasaaki kateia nïkatakari mereka. Iua atamatari kateia tore takakapeka, ininiã iuãkatari ìkinimane kãkiti inïkatakini mitekapeka. Ninoa mitekaãkamako, iua auïte okamariko iua, iparïka imakamakani xika. Ininiã ikosekaro iouata mitaro iuaka iorotiniua ìkapani. ²⁸ Okaaritakasaakia, Paoro akirikata:

—Kona pokapeua. Uaikareua ate amakinika —itxa.

²⁹ Iua kateia nïkatakari amanaãri tirikapi. Katimaritika ìroã. Ipamaka Paoro, Sírası pakini apisatoõ. Ikikinanaãkata. ³⁰ Eereka imipokïkana ninoa. Iua:

—Kiatokopa nikama, nimaerekani Teoso makatzakini ìkapani? —itxana ninoa.

³¹ Ninoa:

—Pauikariko Apiananiri Xesosi sãkire, ininiãkara Teoso makatzakari pimaerekani, paapoko auakani maerekani apaka —itxari.

³² Eereka Paoro, Sírası pakini sãpiretari Apiananiri sãkire iuamoni, iua aapoko ãki auakanimoni apaka. ³³ Iuasaaki imaropirĩkata kateia nĩkatakari arokari nĩnoa karo. Eereka iua imiakorikata, ĩtanorokata patxisataãka. ³⁴ Eereka anikana Paoro, Sírası pakini aapoko ãki. Isikakienatana. Iua imiakorikata, ĩtanorokata poxokoniuata, kotxi iuasaaki ninoa auikari Teoso sãkire.

³⁵ Katimatinĩkata auĩtetxiakori iokanatana initiriakori kateiamoni, Paoro, Sírası pakini isikakini ĩkapani. Ninoa apokasaaki, itxana kateia nĩkatarimoni:

—Pauiritana Paoro, Sírası pakini isinina.

³⁶ Ininiã iua kateia nĩkatakari sãpiretari Paoro:

—Niauĩteakori iokanapireta notamoni hĩte nisikakini ĩkapani. Ininiãkara hĩsipiniikaua erekaxinirepeka hinini — itxana.

³⁷ Txamari Paoro txari auĩtetxiakori nitiriakorimoni:

—Ari, Homanoakorikareua ate, iuaritika auĩtetxiakori Homanoakori iaritataua ate ikinimane apisatoõ. Maxikatiĩka ninoa iaritataua ate. !Akamari maerekati. Eereka kateia ãki ninoa okaua ateni. Uatxa ninoa nirekari iokanatinuia ate ikinimane mimarotakinitipanika. Konapitini. Ninoapitikarako inari uai. Ninoa makatxakaua ate uai — itxa Paoro ninoamoni.

³⁸ Ninoa kikiakori kanapiriã iauĩteakorimoni. Isãpiretarina Paoro iokanapirena. Ninoa auĩteakori imaropiretakasaakiri Paoro, Sírası pakini Homano ininiuana, ninoa pĩkarauata, kotxi ninoa maxikatiĩka misiritana Paoro, Sírası pakini.

³⁹ Ininiãkara ninoa sari Paoromoni, Sírası pakinimoni. Ninoa: —Ate !imarotari hĩte Homano hininiuua. Aimarotaãkamariko !amisiritamaiko —itxana.

Eereka ninoa auĩtetxiakori mipokĩkana Paoro, Sírası pakini.

—Sitatxi hĩtakanapako —itxana.

⁴⁰ Ininiã Paoro, Sírası pakini takanapari kateia. Arĩtxia inakoro aapokomoni isana. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani. Paoro, Sírası pakini sikataparaxiniretana ninoa. Eereka isipekana, iua sitatxiti itakanapinina.

17

Tesarónika Sitatxiti Pirena

¹ Paoro, Sírası pakini napari Āpĩpori sitatxiti. Apikomoni inaparina Aporónia sitatxiti. Eereka apokana Tesarónika sitatxiti. Iuaã aua aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. ² Paoro itotapekari Xoteo apotiitiniãtaãua aikotimoni isini. Ininiãkara iua sari iuaã. Ipi ãti pakini õti tomatiko õti, isari iuamoni. Iuasaaki Teoso sãkire iõkatsopatakori isãpireta kãkitimoni iuaãtaã auakanimoni. Ninoa pimarauata, ininiã iua sãpirenauata. ³ Ininiã Paoro txari:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekaua ate: Teoso mereẽkiti misiritaãkapitikako, okaãkapitikako. Eereka õkitikapitikauako, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Ia Xesosi hĩtemoni uatxa nisãpirenãtakiti Teoso mereẽkitipitikara iua —Paoro txana ninoã.

⁴ Ātikaka Xoteoakori auikari Paoro sãkire, ininiã Paoro, Sírsi pakini moianariakori itxapekauana. Kaiãopokori Akaia tixini auakani Teoso sãkire auĩãkani, auikari Paoro sãkire apaka. Kaiãopokoro sitoakoro, auĩtetxiakori ĩtanoroakoro, auikari Paoro sãkire apaka.

⁵ Xoteoakori, Paoro sãkire mauĩãkani, xikotari Paoro. Ininiã ninoã apotiitana kãkiti kaneenamarini, maparĩkauatakani ahoaãtaã auakani. Apotiitana kãkitipokoni. Ininiã ninoã akiripoakata, imiteẽkatana. Ikinimane sitatxi auakani kenakotari. Neenamatzĩ atoko itxakatana. Imitekana Xasão inakori aapokomoni. Īroãkatana itapararitikana, Paoro, Sírsi pakini initinina. Inirekarina imipokĩkinirina ninoã kãkiti apotiitakanimoni apisatoõ. ⁶ Txamari Paoro, Sírsi pakini ! auari iuaã. Ininiã ĩkosekaĩtotarina Xasão. Apanakini Xesosi sãkire auĩãkani apaka ikosekaĩtotana. Iauĩteakorimoni anikana. Isãpiretarina iauĩteakorimoni:

—Paoro, Sírsi pakini kamari maerekati. Ikini itixiti ikamarina maerekati. Ininiã ninoã uai ate sitatxineẽpekarana uatxa. ⁷ Ia Xasão apakapana ninoã. Iua aapoko ikaikotana ninoã. !Ikamarina aãũte Sesa inakori paniãtakiti, kotxi ninoã oerekari kãkiti āti auĩtetxi ininiãua, Xesosi inakori —itxana iauĩteakorimoni.

⁸ Īkara sãkiretxiti ikenakotakasaakina, kãkiti apotiitakaniua akiripoakata. Auĩtetxiakori ! imarotari ikamakitina tĩkane. ⁹ Eereka auĩtetxiakori misãkiretana Xasão, apanakinikata:

—Hiĩkitxitana hĩsikakiko ĩkapani. Eereka auiritaina hĩsini. Ininiã eereka auiritana isinina.

Peréia Sitatxiti Pirena

¹⁰ Kikatapeka inakasaaki, Xesosi sãkire auĩãkani iokanataka Paoro, Sírsi pakini Peréia sitatxitimoni. Iuaã Peréia sitatxiti ninoã apoka atoko, ĩroãna aikoã Xoteo apotiitiniãtaãua. ¹¹ Kãkiti iuaã auakani iteene nirekari Paoro sãpirena ikenakotinina. Tesarónika auakani ! atokoni itxana ninoã. Ikiniõtika ninoã atatsopatarĩ Teoso sãkire iõkatsopatakori, kotxi inirekarina imarotinirina:

—Paoro sãkire atão atxĩti? —itxana.

¹² Ininiã kaiãopokori Xoteoakori auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokoro sitoakoro Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. Naia sitoakoro auĩtetxiakori ĩtanoroakorokara. Kaiãopokori kikiakori Akaia tixini auakani apaka auikari Xesosi sãkire. ¹³ Eereka Xoteoakori Tesarónika sitatxiti auakani kenakopiretari Paoro sãpiretiniri Xesosi sãkire Peréia

sitatxitiã. Ininiã ninoa sari Peréia sitatxitimoni. Apokaãkana atoko, itxĩkitakarina kãkiti ahoaãtaã apotiitakaniua Paoro omanatinina ĩkapani. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire auiãkani iokanatarĩ Paoro potxoari uinitimoni. Sírsasi, Tximótxio pakini kaikotapanika Peréia sitatxiti. ¹⁵ Paoro moianatakani anikari iua Atena sitatxitimoni. Eereka ninoa kanapiriã Peréia sitatxitimoni. Paoro iokanapireta Sírsasi, Tximótxio pakinimoni:

—Katimariã hinako —itxa.

Atena Sitatxiti Pirena

¹⁶ Ininiã Atena sitatxitiã Paoro iãtapari Sírsasi, Tximótxio pakini apokini. Iuasaaki Paoro itikari kaiãopokori teoso kãkiti kamakiti. Sitatxĩ xãpoka kãkiti teosonenoka. Ia xika Paoro matinaniuata. ¹⁷ Ininiãkara Paoro oerekari Teoso sãkire Xoteakorimoni aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Xoteo minakanuia, Teoso sãkire auiãkani apaka, Paoro oerekari Teoso sãkire iuaãtaã. Ninoa pimarauata, ininiã imisãkiretakakana Teoso sãkire ixinikinina ĩkapani. Ikiniõtika Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, nipokori iamotikoãtaã sikanimoni. ¹⁸ Kãkiti kaxinikaxitirerini, Epikoreo inakoni, Esitóiko inakoni apaka sãkirauata Paorokata. Paoro sãpiretana ninoa Xesosi pirena. Isãpiretana Xesosi ipinini, eereka õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini pirena. Ininiã ãtikaka:

—Natokopa itxa ikara inakari sãkiretxiti? Uuato sãkire atoko itxa. !Kĩkiteri iua —itxana.

Apanakinipekana txari:

—Isãpiretari ãti itixiti auakani teosone pirena.

Paoro Sãpirenauata Ariópako Inakoriãtaã

¹⁹ Eereka ninoa kaxinikaxitirerini anikari Paoro aiko kãkiti apotiitiniãtaãua, imiriĩ nopini Ariópako inakoriãtaã. Iuaã ninoa txari:

—Ate nirekari aimarotĩniri poerekakiti sãkiretxiti. Mitxi kona ate kenakotari ikara atoko inakari sãkiretxiti. ²⁰ Ipinini poerekakiti sãkiretxiti !aimarotapanika. Ipinimonipo itxa poerekakiti. Ininiã pisãpiretaua. Poerekaua, aimarotini ĩkapani —itxarina Paoro.

²¹ Ikara atoko itxana, kotxi ikiniõtika Atena sitatxiti auakani, apaka ãti itixiti ĩkani Atena kaikotakani nirekari ãtiãtaãkiri sãpiretakiti imarotinina ĩkapani, ininiã ikiniõtika amaneri sãkiretxiti ikenakonãtana.

²² Paoro ikinimane apisatoõ itima, imiriĩ Ariópako inakoriãtaã. Iua txana ninoa:

—Kikiakori, Atena sitatxiti auakanii, nitikapekari hĩteosone kaiãopokori, ininiã nimarotari iteene hĩpaxitiniri hĩteosone. ²³ Ahoaãtaã ninapaãpotakasaaki, natamatari kaiãopokori hĩteosone misãkiretikoãtaã. Iuasaaki natamatari

ãti hĩteosonemoni sikakori takikoãtaã. Iuaã natatsopatari iõkatakori: “Uai Teoso mimarotakoti misãkiretikoãtaã.” Iua hĩteosonetakiti, himimarotakiniti, iuapitikara uatxa nota sãpiretai hĩte.

²⁴ —Iua Teoso kamari itixi. Ikinipoko itixi nopini auakari apaka ikama. Iua Apiananiri. Iua itixi auakani auĩte itxaua iua. !Ikaikota kãkiti kamakiti aikotiã. ²⁵ Ikinipokokara auapeka Teosomoni, ininiã !inirekari kãkiti kamakiti iua auini !kapani. Teosopitikara txĩkitakari kãkiti auãki inini. Iuakara sikaxiniretari kãkiti. Teosokara sikari ikinipoko kãkiti auakiti. ²⁶ Merepitipanika kãkiti !auari, eereka Teoso kamari kiki Atão inakori. Ikini uãkati kãkiti atokiri itxaua iua Atão. Teoso iokanatana ninoa ikini itixitiã auinina. Kãkiti mauakani apisapanikara, imereeri kãkiti iponaniini õti tĩkane. Iaõtari kãkiti auiniãtaã tĩkane. ²⁷ Ikara atokora itxa Teoso kamakiti. Teoso txĩkitakari kãkiti nitiniri Teoso. Initaãpotakasaakirina, atxĩiti ninoa apokari Teoso, kotxi kona õtakoni aua Teoso. ²⁸ Æti txapekari: “Teoso txĩkitakaua auãki anini, atĩpokotini !kapani. Iua matxĩkitakaniãua auãki anini, !aãuari.” Kaxikarerini hĩte sauaki auakani txapekari: “Teoso anaakori ate apaka txaua.” ²⁹ Teoso anaakori aniniãua, ininiãkara aimarotari kona kãkiti kamakiti atoko inakarini !itxaua Teoso. Kona oro kamakorini !itxaua. Kona pirata kamakorini !itxaua. Kona kai kamakorini !itxaua Teoso. Konapitini. ³⁰ Mitxipe kãkiti !imarotari atão inakari. Iuasaaki Teoso !imisiritana kãkiti imimarotakanisaakina. Txamari uatxaika ipaniãtari ikini-nape kãkiti ikini itixiti auakani imaerekanina itakanapinina !kapani. ³¹ Ikara atoko Teoso txari ikinimane kãkiti, kotxi iua ketotapekari ãti õti kãkiti misiritiko õti. Xesosi Teoso mereekiti iuakarako sãpiretariko kãkiti misiritiko ikara õti apokasaaki, kotxi iua imarotari atão inakari. Aimarotari Xesosi Teoso mereekiti ininiãua, kotxi Teoso õkitikari iua, iuaĩkana auãki inini !kapani —Paoro txana ninoa.

³² Xesosi iuaĩkana auãki inini pirena ikenakotakasaakina, ãtikaka napetari Paoro. Apanakini:

—Ate nirekari pisãpirena iuaĩkana akenakotini —itxarina Paoro.

³³ Ininiã Paoro sipe. ³⁴ Apanakinipekana auikapitikari Paoro sãkire. Txionísio inakori, Atena sitatxiti auakani auĩte, auikari isãkire. Apaka sito Tamari inakoro auikari isãkire.

18

Korĩto Sitatxiti Pirena

¹ Eereka Paoro takanapari Atena sitatxiti. Korĩto sitatxitimoni isa. Iuamoni apoka. ² Iuaã aõkitari kiki Ákira inakori. Iua Xoteo. Põto inakoriãtaã iua iponaniã. Itãria tixini

ĩkari. !Okanani apoka Korĩto sitatxiti. Apoka ĩtanorokata, Pirusira inakorokata. Ninoa takanapari Itária tixini, kotxi Itária auakani auĩte Kráotxio inakori paniãtana ikinimane Xoteoakori, Homa sitatxiti itakanapinina. Paoro ianapokota Ákira, Pirusira pakinimoni. ³ Eereka ikaikota ninoakata, kotxi ninoa parĩka iua Paoro parĩkatxikana. Papiri aamata kamakori kamakani ninoa. Ininiã Paoro kaikota Ákirakata, iuakata iparĩkauatini ĩkapani. ⁴ Ikiniõtika tomatiko õti, Paoro sari aiko Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã Xoteoakori, Krekoakori pakini apotiitaua. Paoro oerepiretana ninoa Xesosi sãkire, isãkire auikinina ĩkapani.

⁵ Síyasi, Tximótxio pakini takanapari Masetónia tixini. Korĩto sitatxiti apoãkana atoko, Paoro takanapari iparĩka papiri aamata kamakori ikamini, Teoso sãkire kãkitimoni ĩkiniõtika isãpiretini ĩkapani. Iua oerekana Xoteoakori Teoso mereẽkitipitikara iua Xesosi. ⁶ Txamari ninoa Xoteoakori omanatari Paoro. Ninoa misãkirepiretari Xesosi, ininiã Paoro kamaãkaretxitana ninoa Xesosi imisãkirepiretinina xika. Iõkokari imãka ninoa apisatoõ aãpani katxakini ĩkapani, omanãkare oerekini ĩkapani. Ininiã Paoro txana:

—Teoso !apakapai hĩte Xesosi sãkire himauikakani xika. Kona nota xikani, kotxi nisãpiretapestekamai hĩte. Ininiã uatxaika nisãpiretariko Xesosi sãkire Xoteo minakonimoni. Xoteoakorimoni !nisãpiretaikariko —itxa Paoro.

⁷ Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Isari Txísio Xósite inakorimoni iua aapoko ikaikotini ĩkapani. Xoteo minakatiua iua. Teoso misãkiretakari iua. Iua aapoko aiko Xoteo apotiitiniãtaãua takote aua. ⁸ Aiko Xoteo apotiitiniãtaãua sikani auĩte Krispo inakori auikari Apiananiri Xesosi sãkire. ĩtanoro, imiakori apaka, auikari Xesosi sãkire. Kaiãopokori kãkiti Korĩto auakani kenakotari Paoro sãpirena, ininiã eereka ninoa auikapiretari. Ipatxisataãkana.

⁹ Áti ĩkanõkati Teoso txĩkitakari Paoro itaponeuatini. Itaponemoni Apiananiri misãkiretari iua:

—!Pipĩkarauatape. Nisãkire pisãpiretapitipo kãkitimoni. !Piotokape. ¹⁰ Kotxi nota auapika pitekata. Pikarotakiri !auari, kotxi kaiãopokori kãkiti nota nakitiakori ĩkorapokoriti auari —itxa Paoromoni.

¹¹ Ininiã Paoro kaikota iuaã áti ano, ipixini ano pakinikanani Teoso sãkire oerekini ĩkapani.

Xoteoakori Anikari Paoro Káriomoni

¹² Eereka iuaã Akaia tixini auakani auĩte áti ĩroã, Kário inakori. Iua Homano itxaua. Homanoakori auĩtetari iua.

Iuasaaki Xoteoakori apotiitaua. Ninoa maĩkari Paoro. Anikarina aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. ¹³ Iuaã ninoa txari Kãriomoni;

—Ia kiki na atão oerekari kãkiti Teoso paniãtakiti kamiko. Ipinimonipo itxa iua oerekakiti. Na aãtokiriakorini oerekakiti atokoni itxa. !Auritaãka Paoro oerekapiretakiti —itxana.

¹⁴ Paoro sãkirauatini apisapanika, Kãrio txana Xoteoakori:

—Nisãpiretai hĩte Xoteoakori. Paoro kamaãkamariko maerekati, nota kenakotamariko apikomoni hĩsãkiremako. ¹⁵ Txamari !ikamari maerekati. Hĩte taparakienatakakaua hãuikapiretakiti xika, hãtokiriakorini oerekapiretakiti xika. Hĩte Xoteoakori. Nota ãti uãka nitxaua, ininiã hĩtekara xinikari atão inakari. Kona notani sãpiretai hĩte auĩãkiti —itxa Kãrio.

¹⁶ Ininiã omitikana ninoa, aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã õpõkikinina ãkapani. ¹⁷ Iuasaaki Krekoakori maĩkari Sõseni inakori. Iuani Xoteoakori apotiitiniãtaãua sikani auĩte. Krekoakori xirokitatari aãkeẽ aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã apisatoõ. Txamari Kãrio !imaãkatari.

Paoro Kanapiriã ãtxiokia Sitatxitimoni

¹⁸ Eereka Paoro kaikotapanika mapaõti iuaã Korĩto sitatxiti Xesosi sãkire auĩãkanikata. Eereka iua takapiretanapana ninoa. Isipe Pisisira, Ákira pakinikata. Iereẽtauana maporo ãki, Sírĩa tixinimoni isinina ãkapani. Sẽkireia sitatxiti apokana. Iuaã Paoro sãpiretari Teoso ikamaenetakiti Teoso ãkapani. Eereka ikixatari ikii ikamaenetakiti ixinikini ãkapani. ¹⁹ Ninoa apoka Épeso sitatxiti. Iuaã Paoro takanapana Pisisira, Ákira pakini. Paoro ãroã aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuaã apakapapiretakakaua Xoteoakorikata Teoso sãkire isãpiretinina. ²⁰ Ninoa misãkiretari Paoro ninoakata apikomoni ikaikotini ãkapani. Txamari Paoro linirekari ikaikotini.

²¹ —Nisariko kiiniri Teoso misãkiretiko aikotiã Xerosareẽ. Eereka Teoso nirekiniãri, uai nikanapiriã hĩtemoni —itxa Paoro.

Eereka isipe. Iereẽtaua maporo ãki. Épeso sitatxiti itakanapa. ²² Sesaréia sitatxiti apoka Paoro. Eereka isa Xerosareẽmoni. Iuaã apokasaaki, ianapokota Xesosi sãkire auĩãkanimoni. Eereka isa ãtxiokia sitatxitimoni. ²³ Iuaã ikaikota mapaõti. Eereka isipe. Karásia tixini, Piríxia tixini apaka ãpirixitiãpota. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isikapoxokonitana ikinimane Xesosi sãkire auĩãkani.

Aporo Pirena

²⁴ Iuasaaki Xoteo Aporo inakori sari Épeso sitatxitimoni. Iua iponaniã Arexãtria sitatxitiã. Paimatireri iua. Imarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori imakinika. ²⁵ Iua oerekapeẽkaika Xesosi sãkire, ininiã atão Xesosi sãkire isãpireta kãkitimoni.

Ipoxoniritika isãpirenauata. Txamari kãkiti patxisatiko pirena ! iteene imarotapanika. Xoão kapatxisareri oerekapiretakitinanira imarota. ²⁶ Iua Aporo sãpirenauata itaparaxinireritika aiko ãki Xoteo apotiitiniãtaãua. Iuasaaki Pirsira, Ákira pakini kenakotari isãkire. Eereka anikarina aapokomonina. Oerekarina apikomoni Teoso sãkire imarotini ìkapani. ²⁷ Eereka Aporo:

–Ninirekari Akaia tixinimoni nisini –itxa.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani:

–Ari, erekapitikari pisini.

Ininiã Xesosi sãkire auiãkani, Épeso auakani, iokanatsopatarari itariakorimoni Akaia tixini auakanimoni. Itxana iõkatsopariã: “Hãpakapariko aãtari Aporo inakori.” Aporo apokasaaki Akaia tixini, iteene imoianatana Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa auikari Xesosi sãkire, kotxi Teoso iteene tirtana ninoa. ²⁸ Ikinimane apisatoõ Aporo oerekana Xoteoakori, Xesosi sãkire mauiaãkani, Xesosi atãopitika Teoso mereãkiti ininiua. Teoso sãkire iõkatsopatakoriã iua oerekana Xesosi Teoso mereãkiti ininiãua. Ininiã Xoteoakori lkasãkirena.

19

Paoro Épeso Sitatxiti Auakasaaki

¹ Aporo Korõto sitatxiti auakasaaki, Paoro ìpirixititari Épeso tõpa Épeso sitatxiti apokini ìkapani. Iuaã aõkitana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. ² Paoro pimaãna ninoa:

–Xesosi sãkire hãuikasaaki, hãpakapatari Erekari Matamatakoti? –Paoro txana ninoa.

Ininiã ninoa:

–Kiripitipa iua Erekari Matamatakoti? ! Aimarotari – itxana.

³ Ininiã Paoro:

–Kanatokopa inakariãpa hõte patxisataãka, Erekari Matamatakoti himimarotakani?

Ininiã ninoa:

–Ari, Xoão patxisarauatini atoko inakarikanera ate patxisataãka –itxarina Paoro.

⁴ Ininiã Paoro:

–Xoão patxisatana kãkiti maerekati takanapakani. Itxana ninoa: “Hõteko iteene auikapiretariko nitikini apokakari, Kristo Xesosi inakori,” Xoão txari kãkiti –itxa Paoro.

⁵ Ikara ikenakotaãkana atoko, ninoa patxisataãka Xesosi Apiananiri uãkaã. ⁶ Iuasaaki Paoro takari imakinika iuako ninoa nopini. Iuasaakipeka ninoa apakapari Erekari Matamatakoti. Iuasaaki ninoa sãkirauata kãkiti ãti uãka sãkireẽ. Isãpiretarina Teoso sãkire kãkitimoni. ⁷ Ninoa kikiakori atxiiti tosi pakini.

⁸ Ipi äti pakini kasiriti ikiniõtika aiko Xoteo apotiitiniätaãua Paoro sãpirenauata itaparaxinireritika. Apanakinikata imisãkirenãtakauana. Paoro nirekana ninoa auikinirina Teoso sãkire, Teoso auñtetxi ininiãua pirena. ⁹ Txamari ätikaka ninoa !inirekari auikapiretinirina, kotxi !inirekarina ikara atoko inakari sãkiretxiti. Ninoa misãkirepiretari Xesosi sãkire ikinimane kãkiti apisatoõ. Ininiãkara Paoro takanapana ninoa. Anikana Xesosi sãkire auñãkani iuakata. Ikiniõtika Txirano inakori oerekarauatiniãtaã Paoro oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. Ninoa pimaãapotakakaua Teoso sãkire imarotinina ïkapani. Apakapapireãpotakakauana. ¹⁰ Iuaã Paoro oerekarauata ipikanani, ininiã ikinimane kãkiti Ásia tixini auakani kenakotari Xesosi Apiananiri sãkire. Xoteoakori, Krekoakori pakini kenakotari.

Sepa Anaakori Pirena

¹¹ Teoso sikaposotiiretari Paoro posotiiretxi ipinimonipo inakari ikamini. ¹² Ikara atoko ininiã ikii mata, imãka iparïkauatini ïkapani apaka anikaãka amianatakanimoni, ininiã Teoso txïkitakana amianatakanani erekape ininina. Maerekani matamatakoni auañtotiniãri kãkiti, Paoro mãka ninoa kãkiti apakapakasaaki, maerekani matamatakoni sipe.

¹³ Iuasaaki apanakini Xoteoakori, mütiakori, maerekani matamatakoni omitiãkani, sari kãkitimoni maerekani matamatakoni omitikinina ïkapani. Xesosi pirena ikenakotana. Ininiã eereka ninoa txari maerekani matamatakonomoni:

—Apaniãtai hïsipiniikaua Xesosi uãkaã, Paoro sãpiretakiti Xesosi uãkaã —itxana ninoa.

¹⁴ Iuasaaki aua kiki Xoteo, Sepa inakori. Sasetotxiakori auñte itxaua. Iua anaakori kiki setxi pakini. Sepa anaakori paniãtana maerekani matamatakoni sini Xesosi uãkaã. ¹⁵ Txamari äti õti maerekati matamatakoti apakapapiretana ninoa:

—Nota imarotari Xesosi. Nimarotari Paoro. Hñte !nimarota. Kiniparai hñte? —itxa maerekati matamatakoti.

¹⁶ Iuasaakipeka kiki maerekati auañtotakiti okakataua ninoa nopini. Apiataparata iua maerekati. Iuasaaki iua ãsokitakatapena ninoani. Ininiã ninoa miteẽkata, kasarapekana, kakaropekana itxapena.

¹⁷ Ikinimane kãkiti Épeso sitatxiti auakani kenakopiretari ikara ene. Xoteoakori, Krekoakori apaka kenakopiretari ikara ene, ininiãkara ipïkarauatana. Ikara atoko ininiãkara Xesosi uãka apiata ipaxitaãka. ¹⁸ Kaiãopokori Xesosi sãkire auñãkani apotiitaua. Ikinimane apisatoõ isãpiretarina maerekati mitxi ikamakitina. ¹⁹ Apanakini kasikapõererini apaka apoka iuaã. Iminarina sikapõeretxi apaiaõkiko tsopa. Ikinimane apisatoõ iotikarina. !Inirekaikarina maerekati

ikaminina. Iaõtarina ikara aãtsopa ìki. Ìiki sîkoëta mio txineiro ota pirata kamakoro. Kaiãopokoro txineiro. ²⁰ Ikara atoko ininiãpanirako Apiananiri sãkire iaripiretako ikini itixiti. Kaiãopokori kãkiti apiata auikaãpotari Apiananiri sãkire.

²¹ Eereka Paoro ãkixinire txari:

—Nîpirixititariko Masetónia tixini, Akaia tixini pakini. Iposo atoko Xerosareëmoni nisako. Iposo atoko Homa sitatxitimoni nisako —itxa ãkixinireë.

²² Iokanatana imoianariakori, Tximótxio, Erásito inakori pakini Masetónia tixinimoni. Paoro kaikotapanika Ásia tixiniã.

Neenamtxi Épeso Sitatxiti Auini

²³ Iuasaaki Paoro Épeso sitatxiti auakasaaki, kãkiti Xesosi oerekapiretakiti manirekakani misãkirepireãpotari Paoro, kotxi ! inirekarina Xesosi oerekapiretakiti. ²⁴ Iuasaaki kiki Temétxio inakori aua iuaã. Ikamari aiko axapitipikiri inakari. Krekoakori teosone Txiana inakoro misãkiretiko aikoti atoko inakari ikama. Kaiãopokori ikama pirata kamakori ivëtxitini ìkapani. Iua, initiriakori apaka apakaparo txineiropokoni iparîkana ìki. ²⁵ Iua Temétxio pîkapiretana ikinimane initiriakori, ninoa kamakitikana kamakani apaka. Temétxio txana:

—Kikiakori, hîte imarotari kaiãopokori txineiro aãpakapa aparîka ìki. ²⁶ Hîte kenakotapekari Paoro sãpirenãtakiti. Paoro txanãta: “Kãkiti kamakiti kona teoso ! itxaua.” Kona ia tãpananini, kona Épesonanini, ikara atoko itxa. Ikini itixiti Ásia tixini auakanimoni ikara atoko itxa. Kaiãopokori kãkiti Paoro sãkire auiãkani auapeka. Kaiãopokori kãkiti !inirekaikari teoso ate kamakiti. ²⁷ Atxiîti kãkiti misãkirepiretari ate kamakiti. Atxiîti !inirekaikari aparîka. !Ikarananini. Atxiîti kãkiti !ipaxitaikari ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Ininiã atxiîti kãkiti misãkirepiretaro oa Txiana. Ikinimane Ásia tixini auakani teosonetaro oa. Ikini itixiti auakani teosonetaro oa —itxa Temétxio ninoamoni.

²⁸ Ninoa kenakotakasaakiri ikara sãkiretxiti, omanãkarauatana. Ninoa akirikata:

—Txiana, Épeso auakani teosone. Apiananiro oa — itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikinimane kãkiti sitatxi auakani miteëkata, akiriãpokatana. Imaîkarina Paoro moianariakori, Kaio inakori, Arisitako inakori pakini. Ninoa Masetónia tixinikini. Ikosekaîtokatana. Imimiteëkatana. Kãkiti apotiitiniãtaãua aikotimoni anikaãkana, mîïroã itxana. ³⁰ Ikara Paoro imarotakasaaki, inirekari ìroini kãkitikata isãkiruatini ìkapani, txamari Xesosi sãkire auiãkani !auiritari iua ìroini. ³¹ Átikaka

Ásia tixini auakani auñteakori, Paoro tiretakani, iokanapireta Paoromoni:

—Kona piñroãpeko kãkiti apotiitiniãtaãua aikoti ãki —itxarina iokanapirena.

³² Aiko ãki ikinimane akiripoananikata. Apanakini akirikatakiti ipinimonipo. Apanakinipekana akirikatakiti ipinimonipo itxanãtana, kotxi kaiãopokori kãkiti txari:

—Kixikapa aãpotiitaua?

! Imarotarina ixika. ³³ Xoteoakori iuaã apotiitakaniua katikari Arexãtri inakori ikinimane apisatoõ, isãkirauatini ãkapani. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti iotokini ãkapani, isãkire ikenakotinina ãkapani. ³⁴ Txamari ninoa imarotakasaakiri Arexãtri Xoteo ininiãua, akiripoakatana ipi oara:

—Txiana, Épeso auakani teosone, Apiananiro — itxanãtapikana.

³⁵ Eereka auñttxi inakariua apoka ninoa apisatoõ. Iua posotari ninoa iotokakini. Itxarina:

—Ikini itixiti auakani imarotari atenokara Épeso auakaninokara nãkatiniri ateosone Txiana misãkiretiko aikoti. Apiananiro oa. Ninoa imarotari atenokara nãkatiniri kai oa ãto atoko inakari iaxiti katxakakaro. ³⁶ Ikinimane imarotapekari ikara inakari, ininiãkara hñotokako. Iteene hñixinikariko hñkamakiti tãkane. Maxikatãka ! hãkirinãtape. ³⁷ Kotxi hñte minana naia kikiakori uaimoni, txamari ! ãñtirãkarina tiitxi ateosone misãkiretiko aikoti ãki auakari. ! Imisãkirepiretarona ateosone. ³⁸ Temétxio, iuakata parãkauatakani pakini, nirekiniãri naia kateiamoni isinina, auapitika aiko kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Auapitika aãuñteakori. Iuaã erekari isãpiretinirina maerekati naia kamakiti. ³⁹ Iuaãkana hñtsoatiniã, sitatxi auakani auñteakori apotiitakasaakia, hñsãpiretana ninoa himapokaerekatakiniti ninoa õtãkikinii ãkapani. ⁴⁰ ! Apakata mixikanani himitekini, hãkiripoakatini atoko hñkamini. Maxikatãka hãkiripoanãta. Ixika ! auari. Atxiiti Homanoakori auñte txitaua maerekati akamakiti xika — itxana ninoamoni.

⁴¹ Eereka ipaniãtana ninoa sini.

20

Masetónia Tixini, Akaia Tixini Pakini

¹ Ninoa kãkiti apotiitakaniua aapokomonina ikanapiriãka atoko, Paoro pãkapiretana Xesosi sãkire auiãkani. Imisãkiretana. Ikamapoxokonitana. Iposo atoko itakanapapiretana. Isipe Masetónia tixinimoni. ² Ñpirixititari Masetónia tixini. Aapokotxi apokaãpotakasaaki, isãpireãpotari Xesosi sãkire kãkitimoni. Isikataparaxiniretana. Eereka Akaia tixinimoni apoka. ³ Iuaã ikaikota ipi ãti pakini kasiriti. Eereka Paoro

kaiamapeka maporo āki iereētiniua Síria tixinimoni isini ĩkapani. Iuasaaki, ikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri iua. Ininiākara Paoro:

—Masetónia tixinimonikanerako nikanapiriāko —itxa Paoro.

⁴ Sópato inakori Peréia sitatxitikiri sari iuakata. Piho inakori ākiri itxaua. Arisitako inakori, Sekōto inakori, Tesarónika sitatxitikini, ninoa apaka sari Paorokata. Kaio inakori Tepi sitatxitikiri apaka sari Paorokata. Txíkiko inakori, Tópimo inakori Ásia tixinikini, Tximótxio inakori pakini moianatari Paoro.

⁵ Iuasaaki nota Arókasi inakori iuakata naua. Paoro imoianariakorikata ĩkiika isinina. Nota, nimoianariakorikata sari Paoro tikini. Tóatxi sitatxiti Paoro iātapaua ate. ⁶ Pāo miātiākati nikiko ōti napaka atoko, Piriposi sitatxiti aiereētaua maporo āki Tóatxi sitatxiti asini ĩkapani. Sĩko pakini ōti napaka atoko Tóatxi aāpoka. Iuaā aāōkitana Paoro imoianariakorikata. Iuaā anapari āti semanati.

Paoro Txĭkitakari Ipĭkari Iuaĭkana Auāki Inini

⁷ Tomatiko ōtisaaki Xesosi sākire auĭākani apotiitaua komiri ixanakinina ĩkapani, Xesosi ipinini ixinikinina ĩkapani. Iuasaaki Paoro oerekanātari Teoso sākire. Apaĭkanōkapeka isāpirenauatapanika, kotxi katimatinĭkata isipe. ⁸ Ate apotiitiniātaāua aiko inopinita auakari iriko āki. Iuaā auari kaiāopokori tirikapi poniākari, ininiākara papatakari.

⁹ Iuasaaki ātokori Etxiko inakori topākanāta inopinita auakari sonaā. Paoro sāpirenauanātapika, ininiākara itapo inokaāpotari iua Etxiko. Eereka imaka. Iuasaaki ixipotorika. Xitipeka apoākata. Ninoa miteēkata iuamoni isinina, txamari !auaika.

¹⁰ Ininiā Paoro katxaka, sa itxa iuamoni. Isirĭka iua ipĭkari nopini, imaarata itxari.

—!Hĭpĭkarauatape. Auākipanikari —itxana ninoa.

Ininiā iuaĭkana iua ātokori auākipeka itxa. ¹¹ Iposo atoko Paoro kanĭka iuaĭkana inopinita irikomoni. Komiri inika. Iposo atoko iuaĭkana ninoakata isākirauanātiniritika katimata itxa. Ikatimataāka atoko isipe Paoro. ¹² Eereka anikarina iua ātokori aapokomoni. Ninoa iteene poxokoniuata iua auākipanika inini.

Miretomoni Sikiko Pirena

¹³ Iuasaaki Paoro paniātaua ate:

—Hĭte sari maporoā Asosi sitatxitimoni. Imiriĭrako nota sari. Iuaā nota iereētaua hĭtekata —itxaua ate.

Ininiā ate sari iua apisa. ¹⁴ Asosi sitatxiti Paoro aōkitaua ate. Iereētaua maporo āki. Iposo atoko asa Mitxireni sitatxitimoni. ¹⁵ Iuaātaā aāpokasaaki, iuaĭkana apotorika. Āti ōti

napaka atoko, anapari Kio inakori takote pokomiriĩ. Áti ōti napaka atoko, Samosi inakori pokomiriĩ aãpoka. Iuaĩkana áti ōti napaka atoko, aãpoka Mireto sitatxiti. ¹⁶ Iuasaaki Paoro !inirekari Épeso ioporokoti apokitini, kotxi !inirekari auapokotini Ásia tixiniã. Ikatimaritaua, kotxi iposotiniãri, inirekari Xerosareẽ apokini. Pētekósitxi kiiniriti apisapanika apokini inireka.

Xesosi Sãkire Auiãkani Auĩteakori Ōtãkikiko

¹⁷ Ininiã Paoro Mireto sitatxiti auakasaaki, iokanapireta Épeso sitatxitimoni. Ipĩkapiretana Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori. ¹⁸ Ninoa apokasaaki, Paoro misãkiretana ninoa:

—Himarotari merepitipanika Ásia tixini napokasaaki, eereka hĩtekata nauakasaaki, himarotari ikiniŏtika nauini hĩtekata. ¹⁹ Iuasaaki niparĩkauata Apiananiri nirekakiti nikamini. Na niuikaua. Iteene nitxiapata. Xoteoakori nirekari okinino, ininiã nimaxirexinire auapitika iuasaaki, iuaritika nikamari Apiananiri paniãtakiti. ²⁰ Himarotari na nikipatari ipixini Teoso sãkire. Nisãpiretapekai hĩte imakinika Teoso sãkire hĩte ereka hinini ĩkapani. Kãkiti apotiitiniãtaãua noerekai Teoso sãkire. Apaka nisari áti haãpokomoni, eereka áti haãpokomoni, nitxaãpota Teoso sãkire noerekini. ²¹ Xoteoakori, Xoteo minakaniua apaka nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti maerekanitxi itakanapinina ĩkapani, Teoso paniãtakiti ikaminina ĩkapani. Nisãpiretari nimarotakiti Teoso oerekakiti, Xesosi Apiananiri sãkire auikinina ĩkapani.

²² —Ininiã nota sariko Xerosareẽ, kotxi Erekaru Mata-matakoti paniãtano nota iuaã nisini. !Nimarotari kiatok-ouako ninaãkapaniko iuaã. ²³ Ikini sitatxiti nauakasaaki, Erekaru Matamatakoti pinitano: “Piteniko takapeẽkako kateia ãki iuaã. Iuaã pimisiritiko auapitikako,” itxano. Iuananira nimarota Xerosareẽ napokasaaki. ²⁴ Ikara nimisiritiko sãkiretxiti kona mamakari nixinikakiti, kotxi kona nitiretari nauini ĩkorapokoriti. Xesosi Apiananiri paniãtakiti parĩkatxiti ninireka nikamini. Nipoxokoniritika nauini mapotõkirepe nitxako. Xesosi paniãtano Teoso iokanapirena erekaru Teoso tiraõki nisãpiretini kãkiti.

²⁵ —Nisãpiretapekari Teoso auĩtetxi ininiãua pirena hĩte sauaki nauakasaaki. Uatxa nimarotari hĩte hĩkinika kona hãtamataikanoko nota. ²⁶ Ininiã hĩxinikapikariko nisãkire iaõka uatxa nisãpiretakiti. Kãkiti hĩte sauaki auakari pĩpinnaniniã, Teoso kimapore imimarotakaniã, kona nota xikani. ²⁷ Kotxi nisãpiretapekai hĩtemoni imakinika Teoso iokanapirena. ²⁸ Erepaniko, katokinani hĩtxako maerekati apokini hĩtemoni. Erekaru Matamatakoti sikapekari kãkiti hĩtemoni Xesosi

sãkire hõerekini ïkapani, ininiãkara hinïkatana ninoa. Soti auïte nïkatakani atokokana hïtxauako. Ninoa hïpiraakori atoko. Ininiã hïtiretanako ninoa kãkiti, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Teoso ãkiri ipina ninoa ïkapani, iua nakitiakori ininiuana ïkapani. ²⁹ Nimarotari kãkiti apokapitikako hïtemoni nota sini tikini. Ninoa nirekari ixipokinirina hïparïka Teoso ïkapani. Xapakori patari imaïkini monõkoni atoko itxako ninoa hïte sauaki imonõkoni apokini. Ininiã erepaniko. Katokinani hïtxako. ³⁰ Æti õti kãkiti hïte oereëkini sãpiretakiti na atãoni. Koketakori sãkiretxiti isãpiretana apanakini Xesosi sãkire auïãkani. Ikara xika apanakini auikari ninoa sãkire, ininiãkara isanako ninoakata. !Auikaikarina hïte sãkire. ³¹ Ininiãkara erepaniko. Hïxinikariko ipi anokanani ãti anokanani pakini nota õtãkikanãtai hïte. Noerekanãtai hïte Teoso sãkire ïkanõka, pokamara pakini. Ikiniõtika noerekai hïte. Nitxiapata nõtãkikasaakii, kotxi nitiretai.

³² —Uatxa nisikai hïte Teosomoni, iua nïkatinii ïkapani. Nitakanapari Teoso sãpirena hïtekata, kotxi iua sãpiretari isikinii ïkinipoko erekari. Iuara sikaposotiiretai hïte. Iuara sikai hïte erekari inïkatakiti, inakitiakorimoni isikini ïkapani. ³³ !Nixikotari apanakini. !Nimaãkatari itxineirote, imãkana pakini. ³⁴ Hïte imarotapitikari notaka parïkauata imakinika ninireëkiti, nimoianariakori nireëkiti apaka niamotini ïkapani. ³⁵ Ikara atoko aparïkauatiniã, atiretana kãkiti maposotakaniua. Nota parïka oerekapekai hïte ikara atoko hïkamini. Maxinikari Xesosi Apiananiri sãkire. Iua txari: “Teoso takari erekari kãkitimoni iua amonitakiti apakapakasaaki. Teoso takari apia erekari sikarauatakarimoni,” —Paoro txana ninoa Épesokinimoni, Teoso sãkire auïãkani auïteakorimoni.

³⁶ Iuasaaki Paoro kapotoreëkaua ninoakata. Imisãkiretarina Teoso. ³⁷ Ninoa ïkinimane txiapakata. Imaarãkarina Paoro, apitxoka itxarina. Itakapiretanaparina. ³⁸ Apiata imatinanina, kotxi Paoro sãpiretana ninoa, !aõkitaikarina iua. Isana iuakata maporomoni.

21

Paoro Sari Xerosareëmoni

¹ Maporo aãpokasaaki, ate takapiretanapana ninoa Épesokini. Eereka asipeka. Kosi pokomiriïtimoni asakatapitipo. Iuaã aãpoka. Katimatinïkata asa Hotxi ioporokotemoni. Eereka Pátara sitatxitimoni asa. ² Iuaã aãpokaro ãto maporo Penísia tixinimoni sikaro, ininiã aiereëtaua atoko ate poterika asini. ³ Apaniãxiti apokasaaki, aãtamatarari Xipri pokomiriïti. Anapari Xipri pokomiriïti asanaremoni. Asari Síria tixinimoni. Aãpokita Txiro sitatxiti,

kotxi iuaã tiitxi maporo ãki auakari kaikota. ⁴Iuaã ate aõkitari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani, ininiã akaikota ninoakata ãti semanati. Ninoa txari Paoro:

—Xerosareẽmoni ! pisipe, kotxi Erekar Matamatakoti sãpiretapekaua ate pimisiritiko tĩkane aua iuaãtaã —itxarina.

⁵Apotorikini õti apokasaaki, ate sipe iuaĩkana maporomoni. Ninoa ikinika, ĩtanoroakorokata, imiakorikata, isana atekata sitatxi ĩtiniã ioporokomoni. Akinika akapotoreẽkaua ikipatxiteẽ, misãkireta atxari Teoso. ⁶Atakapiretanapana iposo atoko, ate iereẽtaua maporo ãki. Ninoa kanapiriã aapokomonina.

⁷Ininiã Txiro sitatxiti atakanapa. Iuaĩkana apotorika. Eereka aãpoka Pitoremaita sitatxiti. Iuaã ate misãkiretana kãkiti Xesosi sãkire auiãkani. Akaikota ãti õti ninoakata. ⁸Katimatinĩkata iuaĩkana apotorika asini. Eereka aãpoka Sesaréia sitatxiti. Iuaã Piripi inakori aapokomoni asa. Teoso sãkire sãpiretakari itxaua Piripi. Xesosi moianariakori Xerosareẽ auakasaakina, ninoa mereẽri iua Piripi, apikomoni kikiakori seisi pakini, ninoa imoianatinina ĩkapani. Ate kaikota Piripi aapoko. ⁹Piripi auari ipi ipi pakini imiakoro ãtokoropanika. Ninoa apaka sãpiretari Teoso iokanapirena kãkitimoni. ¹⁰Ate auanapa iuaã mapaõti. Iuasaaki Teoso sãkire sãpiretakari Ákapo inakori Xotéia tõpa potorikakari apoka Piripi aapoko. ¹¹Ikosekari Paoro makiomatare. ĩtxikari iuako ikitikata. Itxari:

—Erekar Matamatakoti txari: “Xoteoakori Xerosareẽ auakani iaxirikapiriko ia makiomataretxi nakititakari ia atokokanerako iaxirikiko. Eereka isikarina Xoteo minakonimoni” —Ákapo txaua ate.

¹²Ikara akenakotakasaaki, ate apanakini iuaã auakanikata txari Paoro:

—Paoro koniko !pisipe Xerosareẽmoni —atxari.

¹³Txamari Paoro:

—Kinirepa hĩtxiapanãta? Hĩte kamamatinanitano nota. !Nimaãkatari niaxirikiko Xerosareẽ. !Nimaãkatari nokiko apaka Apiananiri Xesosi nauikini xika —itxaua ate.

¹⁴!Ikĩpitari asãkire. Ininiã ate:

—Iaõpe. Ikara atoko ininiã, ate nirekari Teoso nireẽkiti kamiko —atxa.

¹⁵Mapaõti inapaka atoko, aãiamata Xerosareẽmoni asini ĩkapani. Eereka apotorika asini. ¹⁶Apanakini Xesosi sãkire auiãkani Sesaréiakini sari atekata apaka. Menasõ inakori aapoko ninoa anikaua ate, kotxi iuaã anirekari akaikotini. Menasõ Xipri pokomiriĩtikiri. Okananipeka iua auikari Xesosi sãkire.

Paoro Apoka Xerosareẽ

17 Xerosareë aãpokasaaki, Xesosi sãkire auiãkani apaka-paua ate ipoxokoniritikana. 18 Katimatinĩkata Paoro sari atekata Txiakomoni aianapokotini ĩkapani. Ikinimane Xesosi sãkire auiãkani auĩteakori aua iuaãtaã. 19 Paoro misãkiretana. Isãpiretana imakinika Teoso kamakiti Paoro parĩkaã Xoteo minakaniuau sauaki iparĩkauatakasaaki. 20 Ikara ikenakotakana atoko, ninoa txari:

—Peerekari Apiananiri —itxana.

Eereka itxarina Paoro:

—Aĩtari, pimarotari kaiãopokori Xoteoakori auikiniri Xesosi sãkire. Ninoa auikari Moisesini oerekakiti sãkiretxiti apaka. 21 Apanakini sãpiretapekana ninoa: “Paoro oerekanãtana Xoteoakori, Xoteo minakaniuau sauaki auakani, Moisesini oerekakiti itakanapinina ĩkapani. Oerekanãtana ninoa Teoso takaõtxikare imiakori ĩtoã imatakakani ĩkapani. Oerekanãtana ninoa aãtokiriakorini oerekakiti itakanapinina ĩkapani.” Ikara atoko itxanãtana ninoa. 22 Ninoa ! imarotapanikari pite uai apokini, ininiãkara natokopa atxatari akaminiri, kotxi anirekari ninoa imarotiniri apanakini sãpiretakiti poxiene inini. Anirekari ninoa imarotiniri pite auikapitikari Moisesini oerekakiti. 23 Ininiãkara ia pikama. Naia ipi ipi pakini kikiakori misãkiretari Teoso. Isãpiretarina Teosomonikari ikamaenetakitina tĩkane. 24 Ininiã pisa naiakata Moisesini oerekakiti iaõka hĩkamini ĩkapani, ininiãkara hĩkipaãtaua Teoso ĩkapani. Pite ĩkitxitari naia kii kixatiko ĩkapani. Ikara atoko ininiã, ikinimane imarotariko poxienetapa apanakini sãpiretakiti. Ninoa imarotariko Moisesini paniãtakiti pikamini. 25 Ninoapekana, Xoteo minakaniuau Xesosi sãkire auiãkanipekana, ate iokanatsopatapeka ninoamoni. Asãpiretana ate xinikakiti: —! Hinikapiriko nipokori teoso kãkiti kamakitimoni sikakori. ! Hinikapiri arẽkatxi. Manotsaãtakori xini !hinikape. !Hĩsirĩkape pĩtanoro minakotokatika. !Hĩsirĩkape pĩtaniri minakotikatika. Ikara atoko atxa ate ninoamoni aiokanatsopatini —itxarina Paoro.

26 Ininiã Paoro anikana ninoa kikiakori. Katimatinĩkata ninoa kipaãtaua Teoso ĩkapani Moisesini oerekakiti iaõka ikaminina ĩkapani. Eereka Paoro ĩroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Isãpiretari sasetotxi ninoa keto ĩĩtona arokiko xipokini õti, kotxi iusaakiko sasetotxi apakapari ninoa sikakiti Teosomoni.

Paoro Maĩkiko

27 Iua semanati kaiamapeka ixipokini inakasaaki, ãtikaka Xoteoakori Ásia tixinikini atamatari Paoro Teoso misãkiretiko aikoti ãki. Ninoa misãkirepiretari Paoro ikinimane kãkiti iuaã apotiitakanimoni, ininiã ninoa sãkire xika ikinimane

omanatari Paoro. Eereka imaïkarina Paoroni. ²⁸ Ásia tixinikini akiripoata:

—Hïte Xoteoakori himoianataua ate. Ia kikira oerekari ikini itixitikini omanatinina Xoteoakori. Iara oerekari kãkiti Moisesi paniatakiti imakamakani. Oerekari kãkiti mapaxitakaniri ia Teoso misãkiretiko aikoti. Ìkorasaaki !ipaxitari ia aiko, kotxi imiïroãna Xoteo minakaniua aiko ãki, ininiãkara itxikotari ia aiko Teoso nakiti —itxanãtana ninoa.

²⁹ Ikara itxana, kotxi mitxi itikarina kiki Xoteo minakatiua Tópimo inakori Épeso sitatxitikiri Paorokata tïpokotini sitatxi apanïkaki. Txamari Paoro ! anikari iua aiko ãki. Ininiã iuãkatarina Paoro anikapekari iua aiko ãki.

³⁰ Ininiã iua Paoro maïkiko pirena iaripireta. Ikininape sitatxi auakani kenakoenetakasaakiri ikara, imitekana aikomoni. Imaïkarina Paoro. Ikosekaïtotarina. Teoso misãkiretiko aikotiã imipokiãkatarina Paoro. Iuasaakipeka aiko tore totaãkapeka. ³¹ Kãkiti iuaã apotiitakaniua nirekari okiniri Paoro. Sotatoakori Homano inakaniua ninoa auïte kenakoenetari ikinimane Xerosareë auakani neenamauatini. ³² Iuasaakipeka sotatoakori auïte anikana sotatoakori. Imitekana Paoromoni. Kãkiti atapakasaakina sotatoakori auïte sotatoakorikata, iuasaakiika iotoka Paoro iaritatinina.

³³ Ininiã sotatoakori auïte maïkari Paoro. Ipaniãtana sotoakori Paoro iaxirikini ipi kohëtxiã. Iposo atoko ipimaãna kãkiti itakote auakani:

—Kiripa ia kiki? Kixikapa ia atoko inaãka? —itxana ninoa.

³⁴ Ininiã ãtikaka iuaã auakani, ia xikara. Apanakinipekana ãti xikara, itxaãponãtana isãkirena. Sãkiretxi kaiãopokori ininiã, iua !imarotari atão ixika. Ikara atoko ininiã, sotatoakori auïte paniãtana sotatoakori, ninoa aapokomoni anikinirina Paoro.

³⁵ Sotato aapokokiri kanikoatxiã apokasaakina, sotatoakori õtanõkari Paoro ïto, kãkiti mamaïkakaniri ïkapani. ³⁶ Kotxi kaiãopokori kãkiti itikini ïkani akiripoakata:

—Hõkariko. Hõkariko —itxanãtana.

³⁷ Paoro sotatoakori aapoko ãki iïroãnapanoka inakasaaki, Paoro txari sotatoakori auïte:

—Apakata pite nimisãkiretini?

Ininiã sotato auïte tikoka.

—Pite imarotari Krekoakori sãkire —itxari Paoro.

³⁸ —Kona piteni Exito tixinikiri pitxataua? Kona piteni kitatiki kamanãtari neenamatzxi auïtetxiakori pomanatini? Kona piteni anikatana ipi ipi pakini mio kokanirini ixaminakitekatana ãparaã makipakaniãtaã? —ipimaãri Paoro.

³⁹ Ininiã Paoro:

—Kona notani. Xoteo nitxaua. Nota Taaso sitatxitikirirano nota. Taaso sitatxiti, sitatxi apiari inakari, Sirísia tixinikiri. Pauiritano nakira kãkiti nimisãkiretini —itxari iua.

⁴⁰ Ininiã sotatoakori auíte:

—Ari, pimisäkiretana.

Inakasaakiri Paoro tima kanikoatxiã. Iuasaaki õkitikari iuako kãkiti akiritini iotokini ìkapani, isãkire ikenakotinina ìkapani. Ikinipoko iotokasaaki, iua sãkirauata ninoakata Xoteo sãkireê, Epiráiko sãkireê.

22

Paoro Misãkiretari Xerosareê Auakani

¹ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, niriakori, hñkenakotariko nisãkire. Na maerekati na nikama. Erekarinokara nikama —itxa.

² Ninoa kenakotakasaakiri ninoaka sãkireê, Epiráiko sãkireê isãkirauatini, !akiritaikana. Itsoríkaãtana.

³ Ininiã Paoro:

—Xoteopitkarano nota. Niponaniã Taaso sitatxiti, Sirísia tixiniã. Eereka uai Xerosareê sitatxiti napoka. Uaikara naneê. Iuasaaki koerekareri kimatireri Kamarieo inakori oerekano imakinika. Iua oerekano akiomaneakorini kitxakapiríkarini paniãtakiti imakinika. Nota paríkauata Teoso ìkapaninokara, hñte paríkauatini atokotxikana. ⁴ Mitxipeka nota kapokotana kãkiti Xesosi sãkire auíãkani, Xesosi kimaporeê sikani. Nimaíkana, kateia ãki oka nitxana. Kiki, sito pakini nimaíka. Nota xika ninoani ipípe. ⁵ Sasetotxiakori auíte apiatakari, Xoteo auíteakori pakini imarotari atãopitika nisãkire. Ninoakara sikano aãtsopa iõkatsopatakitina auítetxiakorimoni Tamásiko sitatxiti auakanimoni nanikini ìkapani. Iua aãtsopa auiritano Xesosi sãkire auíãkani nimaíkini. Ininiã nota sari iuaã Xesosi sãkire auíãkani nimaíkini ìkapani, Xerosareêmoni nimikanapiriinina ìkapani imisiritikona tñkane.

⁶ —Apaniãxiti Tamásiko sitatxiti takote napokaãpotakasaaki, patimari iotximere iaxitikiri apoka notamoni. ⁷ Xiti nirika. Nikenakotari nakiriuãkatiko: “Saoro, Saoro, kinirepa pite misiritano nota?” itxano.

⁸ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Nota Xesosi Nasaree sitatxitikirikarano nota. Pimisiritakitikarano nota,” itxano.

⁹ —Nimoianariakori atamatarí iua iotximere, ininiã ipíkarauatana. Na ikenakotarina nota misãkiretakari. ¹⁰ Ininiã nota: “Apiananiri, kipa pinireka pitemoni nikamini?” nitxari.

—Ininiã Apiananiri: “Ereê pitima. Tamásikomoni pisa. Iuaãtaã pisãpiretaãkako imakinika Teoso nireêkiti pikamini ìkapani,” itxa Apiananiri notamoni.

¹¹ —Iua iotximere xika mõiãreti nitxaua. Ininiã nimoianariakori kanõpiãpotano. Anikanona Tamásikomoni.

¹² Iuaãtaã aua kiki Ananíasi inakori. Iua kamapikari akiomaneakorini kitxakapiríkarini paniãtakiti. Ikinimane

Xoteoakori Tamásiko auakani iteene paxitari iua. ¹³ Iua ina notamoni. Nota takote apoka itxa. Itxano: “Nitari Saoro, kōsiãre pitxako,” itxano nota.

—Iusaakipeka nota kōsiãrepeka nitxa. Natamatari iua. ¹⁴ Iua: “Akiomaneakorini Teosone mereēi pite inirekakiti pimarotini ĩkapani. Teoso mereēi pite Erekarinoka Kamakari patamatini ĩkapani. Teoso mereēi pite Erekarinoka Kamakari sãkire pikenakotini ĩkapani. ¹⁵ Pitekarako sãpiretariko itanapoko kãkitimoni atão Xesosi pirena, patamatakiti, pikenakotakiti pakini. ¹⁶ Ininiã kona okanani pitxape. Põkitikaua. Pipatxisataãkako. Pakiritariko Apiananiri uãka, ininiã iua makatxakari pimaerekani,” Ananiãsi txano nota.

¹⁷ Eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Teoso misãkiretiko aikotimoni nisa. Iuaã Teoso nimisãkirenãtakasaaki, nitapone-tari Apiananiri. ¹⁸ Natamatari iua. Itxano nota: “Katima pitxako. Xerosareẽ posipika uatxapeka. Uai auakani !auika-paniri nota pirena pisãpiretakiti,” itxa.

¹⁹ Ininiã nota: “Apiananiri, nota nitapekana kãkiti pisãkire auiãkani ikini aikoti Xoteo apotiitiniãtaãua. Niãsokapekana. Kateia ãki nitakapekana. Ninoa imarotapitikari ikara nika-makiti. ²⁰ Pite sãkire sãpiretakari Estevão inakori okikosaaki, nota aua iuaã. Iusaaki ninĩkatari kokanirini mãka inopinikiri. Nota apokaerekatari okinirina iuani.”

²¹ —Ininiã Apiananiri: “Pisipeka. Ōtakoxiti niokanatai Xoteo minakonimoni,” itxano —itxa Paoro kãkitimoni.

Paoro Homano Itxaua

²² Iusaakipeka Xoteo minakonimoni isini xika, kãkiti iuaã apotiitakaniau !inirekaikarina Paoro sãkire ikenakotinina. Omanãkarauata. Akiripoakatana:

—Hõkariko. !Erekarĩ auapanika inini —itxana.

²³ Akiripoakatana. Iõkokarina imãkana inopinikiri. Kipatxi okarapekatana apaka, kotxi omanãkarauata. ²⁴ Ininiã so-tatoakori auĩte paniãtana sotatoakori anikiniri Paoro aiko kaikori ãki, sotatoakori aapoko ãki. Ipaniãtana Paoro ixiroki-tatiko tĩkane, kotxi inirekari imarotini Paoro omanatiko xika. ²⁵ Paoroni ĩtxikasaakina ixirokitatiko ĩkapani, Paoro pi-maãri sotato itakote timakari:

—Erekarĩ atxiĩti hĩte xirokitatiniri kiki Homano inakori maxikatũka? Homano nitxaua. Kixikapa hĩte nirekari hĩxirokitatinino? —Paoro txari iua.

²⁶ Ininiãkara sotato sari iauĩtemoni.

—Iua kiki amaĩkakiti Homano itxaua iua, ininiãkara erepaniko iuamoni pikamakiti tĩkane —itxari.

²⁷ Ininiã sotatoakori auĩte sari Paoromoni.

—Pisãpiretano. Homanokani pitxataua? —itxari Paoro.

Ininiã Paoro:

—Iuapitikarano nota.

²⁸ Sotatoakori auíte txari:

—Nota Homano nitxaua, kotxi niikitxitari aãtsopa ìki Homano nininiua ìkapani. Pakaroneri.

Ininiã Paoro:

—Niponaniãkasaaki Homano nitxapekaua —itxa.

²⁹ Iuasaaki Paoro xirokaaritakani patimari isinina. Sotatoakori auíte pìkarauata, Paoro Homano ininiua imarotakasaaki, kotxi iua paniãtana sotatoakori iitxikiniri Paoro.

Paoro Xoteo Auíteakori Apisatoõ

³⁰ Katimatinìkata sotatoakori auíte koxirikari Paoro. Inirekari imarotiniri Xoteo apoìtiniri, ininiã ipìkapiretana sasetotxi auíteakori, Xoteo auíteakorikata. Ipaniãtari Paoro itimini ninoa apisatoõ.

23

¹ Ininiã Paoro iteene mixinitoõtana Xoteo auíteakori.

—Nitariakori, erekari nikaminiritika, uatxa uai naua. Teoso nireëkitinoka ninireka nikamini. Teoso imarotari ikara, kotxi imarotari nixinikakiti nãkixinireë —itxa.

² Sasetotxiakori auíte apiatakari Ananíasi inakori !ipotxitari Paoro sãkire, ininiã ipaniãtari Paoro takote auakani aritiniri Paoro sona. ³ Ininiã Paoro:

—Teosokarako aritaiko pite. Aapokotxi tare txõtatakori atoko pitxa pite, kotxi mapara peerekai, txamari pãkixinireë maerekatinoka. Pite topãkanãta ereë nota pikenakotini ìkapani akiomaneakorini paniãtakiti iaõka pikamini ìkapani, txamari pipaniãtari niaritiko. Akiomaneakorini na paniãtari ikara atoko inakari. Pite kona kamari ninoa paniãtakiti — Paoro txari iua auítetxi.

⁴ Paoro takote auakani txitari Paoro:

—! Erekari pimisãkirepiretiniri sasetotxi auíte apiatakari Teoso nakiti —itxana.

⁵ Ininiã Paoro:

—Nitariakori, !nimarotari iua sasetotxi auíte apiatakari ininiua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kona pimisãkirepiretapiri hãauíte.”

⁶ Paoro atamatana kãkiti iuaã apotiitakaniua. Apanakini satoseoakori itxauana. Apanakini pariseoakori itxauana. Ininiã itapararitika isãpiretana:

—Nitariakori, pariseokarano nota. Pariseo ãkirikarano nota. Uai nota minaãka híte apisatoõ, kotxi nota auikari ipìkanipeka õkitikiniua, iuaìkana auãki ininina ìkapani —itxana ninoa.

⁷ Iuasaakipeka pariseoakori, satoseoakori pakini taparakenatakakaua, kotxi pariseoakori auikari Paoro sãkire. Satoseakori !auikari Paoro sãkire. ⁸ Kotxi satoseoakori !auikari ipìkari õkitikiniua, iuaìkana auãki inini ìkapani. Kona

auikarina Teoso nitiriakori iaxitikini auini. Kona auikarina matamatakoni auini. Pariseoakori auikari ipikari õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Auikarina Teoso nitiriakori auini. Auikarina matamatakoni auini apaka. ⁹ Iuasaaki ikinimane apia akiripoakata. Itaparakienatakakauana. Pariseoakori, kaiõkatsoparerini inakoni, õkitikaua. Itapararitika itxana:

—Atemoni ia kiki ! ikamari maerekati. Atxiĩti mata-matakoti, atxiĩti Teoso nitiri iaxitikiri sãkirauata iuakata. Ininiãkara !apakata anaiatiniri Teoso —itxana.

¹⁰ Ninoa iteene taparakienatakakauana, ininiã ineena-mauaaritana. Sotatoakori auĩte pikari ninoa okiniri Paoro, ininiã ipaniãtana sotatoakori:

—Hĩsako kãkiti sauaki apanĩkaki. Iuaã himakatzakariko Paoro. Hanikariko sotatoakori aapokomoni —itxana.

Ininiã anikarina iuaã.

¹¹ Āti ĩkanõkati Apiananiri apoka Paoromoni. Paoro takote itima. Itxari:

—Kataparaxinire pitxako. Pisãpiretapekari nota pirena uai Xerosareẽ. Apaka pisãpiretariko nota pirena Homa sitatxiti —itxari.

Xoteoakori Nirekari Okinirina Paoro

¹² Katimatinĩkata apanakini Xoteoakori apotiitaua. Ixinikarina Paoro okini ĩkapani. Ninoa txari:

—!Anipokotapani, !aãtapani, Paoro aõkini apisa —itxana.

¹³ Ninoa Xoteoakori koarẽta apikomoni. ¹⁴ Eereka ninoa sari sasetotxi auĩteakorimoni, kiomãtxiakori pakinimoni. Ninoa txana:

—Ate okaenetari Paoro. !Anipokotapani iua aõkini apisa.

¹⁵ Ininiã hĩte aãuĩteakori amanaãriko sotatoakori auĩte, imininiri Paoro uai. Hĩsãpiretariko sotato auĩte, hinirekari apikomoni hĩpimainiri Paoro. Iuasaaki ate iãtapariko kimaporiã aõkiniri ĩkapani —itxana ninoa.

¹⁶ Paoro itaro ãkiri kenakoenetari Paoro okaenetiko, ininiãkara ĩroã sotatoakori aapoko, sãpireta itxari iritanirimoni. ¹⁷ Ininiã Paoro misãkiretari sotato auĩte poiãori.

—Panikari ia ãtokori hĩauĩtemoni. Iminapiretakiti inireka isãpiretiniri iua —itxa.

¹⁸ Ininiã sotato auĩte poiãori anikari iua auĩtemoni.

—Ate maĩkakiti Paoro misãkiretano nota, ia ãtokori pitemoni niminini, kotxi inirekari isãkirauatini pitekata —itxari.

¹⁹ Ininiã apiari anikari iuakoã ninoanani auiniãtaã. Ininiã iua:

—Kipa pinireka pisãpiretinino? —itxari.

²⁰ Ininiã iua ãtokori apakapapiretari:

—Xoteo auñteakori nirekari amanainii katana pokamara Paoro panikini ninoamoni. Isãpiretainako pite, inirekapanikarina apikomoni Paoro sãkire ikenakotinina. Txamari paxirari ninoa sãkire. ²¹ !Pauikapena, kotxi koarëta apikomoni kikiakori kipatauako kimaporiã Paoro iãtapinina, okinirina ïkapani. Ninoa kikiakori txapeka !inipokotaikana, !iãtaikana, Paoro imokakinina apisa. Ninoa iposopeka kimaporiã iãtapinirina Paoro. Ninoa iãtapari ninoa nirekakiti pikamini — itxari sotato auñte.

²² Ininiã sotato auñte:

—!Pisãpiretapiri notamoni pisãpiretakiti apanakinimoni.

Ininiã iokanatarari ãtokori ikanapiriini aapokomoni.

Paoro Iokanataãka Périsi Inakorimoni

²³ Iposo atoko sotato auñte pïkapiretana ipi sotatoakori auñttxi poiãoni inakaniua. Imisãkiretana:

—Hãpotiitana tosëtosi sotatoakori ikitiã sikani, setëta sotatoakori kavaro nopini sikani, tosëtosi sotatoakori meretaua anikakani pakini. Iposope hïtxako ia ïkanõkati novi oara hïpotorikini Sesaréia sitatxitimoni hïsini ïkapani.

²⁴ Kavaroakoro hïsikari Paoro, oa nopini isini ïkapani. ! Hãuiritapiri Paoro okiko. Hanikari Paoro Homanoakori auñtemoni Périsi inakorimoni —itxana ninoa.

²⁵ Iposo atoko sotato auñte iõkatsopata:

²⁶ Nota Kráotxio Arísia inakorino iõkatsopata apiarimoni, pite Périsi aãuñtemoni. Ereëkai. ²⁷ Ia kiki Paoro inakori Xoteoakori maïkakiti. Ninoa nirekari okiniri. Nota, nisotatoneakorikata makatxakari iua, kotxi Homano itxaua.

²⁸ Ninirekari nimarotniri kixikapa ninoa nirekari okiniri Paoro, ininiãkara nanikari iua Xoteoakori auñteakori apotiitiniãtaãua. ²⁹ Iuaã nimarotari ixika !auari kateia ãki ikaikotini ïkapani. Ixika !auari ipinini ïkapani. Ninoa apoïtari iua ninoa atokiriakorini paniãtakiti imakamakani xika.

³⁰ Nikenakopiretari Xoteoakori okaenetiniri Paoro, ininiã niokanatarari iua pitemoni. Nipaniãtana Paoro apoïtakani isãpiretiniina Paoro kamakiti. Iananirako niõkatsopata. Ereëpiko,

itxa sotato auñte sãkire Périsimoni.

³¹ Sotatoakori auñte paniãtiniri atokokana sotatoakori anikari Paoro. ïkanõka anikarina ãtxipatiritxi sitatxitimoni.

³² Katimatinïkata sotatoakori ikitiãna sikaninanira kanapiriã sotato aapokomoni. Kavaro nopini sikani anikari Paoro apikomoni. ³³ Anikarina Sesaréia sitatxitimoni. Isikarina Paoro iõkatsoparikata auñttximoni, Périsi inakorimoni. ³⁴ Ininiã iua atatsopatarari iua iõkatsopari. Iposo atoko ipimaãri Paoro:

—Kitixinepa paua? —itxari iua.

Ininiã Paoro:

—Sirísia tixinikirirano —itxa.

³⁵ Ininiã Périsi txari:

—Pikamapiretakini apokasaaki, nikemariko pisäkire —itxa.

Ininiã ipaniâtana sotatoakori:

—Erotxini kamakiti aikoti äki hinĩkatariko Paoro.

24

Paoro Apoĩtiko Pirena

¹ Sĩko õti auakasaaki, sasetotxiakori auĩte apiatakari Ananíasi inakori sari Sesaréia sitatxitimoni. Apoka iuaã kiomãtxiakorikata, kiki Tétoro inakorikata apaka. Iua Tétoro kãkiti ĩkapani kasãkireri kãkiti misiritiko mereẽkari apisatoõ. Ninoa apoka Périsi apisatoõ Paoro apoĩtinina ĩkapani. ² Ninoa apokasaaki, sotato minari Paoro Périsi apisatoõ. Iposo atoko Tétoro akiritaãka isãkirauatini ĩkapani. Ininiã Tétoro apoĩtari Paoro:

—Périsi, apiari pitxaua. Auĩtetxi kimatireri pitxaua, kotxi mapakanani atixine neenamatzı !auari. Mitxi kaiãopokori maerekati kamakori. Uatxa maerekati poiãoãpota, kotxi pite kamari erekari kãkiti ĩkapani. ³ Erekapitikari pikamakiti ate ĩkapani. Ate apokaerekatari. ⁴ Kona ninirekari niomakotetiniı pite, ininiãkara nisãkire poiãoka apikomoni nisãpiretai, ininiã pikenakotari nisãkire.

⁵ —Ia kiki !erekari. Pamonõkoniri. Itxĩkitakari Xoteoakori neenamauatini ikini itixiti. Kiki Nasaree sitatxitikiri sãkire auiãkani auĩte itxaua iua Paoro. ⁶ Teoso misãkiretiko aikoti imapaxitakanisaaki, ate maĩkari iua. Akiomaneakorini oerekini atoko atxamariko Paoro. ⁷ Txamari iusaakipeka sotatoakori auĩte Arísia inakori apoka iuaã. Imakatzakari Paoro itapararitika ate sauaki. ⁸ Eereka Arísia paniãtaua pitemoni ainini. Pite pimaãriko Paoro, ininiã pimarotari asãpiretakiti inipitika inini —Tétoro txari Périsi.

⁹ Iusaaki Xoteoakori iuaã auakani:

—Ari, inipitikara isãkire —itxarina Périsi.

Paoro Sãkire Périsi Apisatoõ

¹⁰ Iposo atoko Périsi paniãtari Paoro isãpirenauatini. Ininiã Paoro: —Nimarotapitikari kona uatzakani ate tixine auakani misiritiko mereẽkari pitxaua. Ininiãkara nota apokaerekatari pitemoni nisãpiretiniri nikamakiti. ¹¹ Tosi õti pakini napakari nisa Xerosareẽmoni Teoso nimisãkiretini ĩkapani. Pipimaãri apanakini atãokani nisãkire. ¹² Nanera !ikenakotari nota txitiniri äti Teoso misãkiretiko aikoti äki. Ikininape Xoteo apotiitiniãtaãua aikoti äki !atamatarina neenamatzı nikamãkitakini. Ätiãtaã apaka !atamatarina nitxĩkitakiniri kãkiti neenamatzı ikaminina. ¹³ Nanera maxikatĩka kamapiretano nota. !Itikanona nota maerekati nikamini.

¹⁴ Nota auikari Xesosi sãkire. Ia atão. Naneramoni Xesosi sãkire na atão. Nota parĩkauata ate atokiriakorini Teosone ĩkapani Xesosi sãkire nikĩpitakasaaki. Moisesini paniãtakiti apaka nauika. Teoso sãkire sãpiretakanini iõkatsopatakiti apaka nauika. ¹⁵ Nanera auikari Teoso õkitikinina ikininape kãkiti ipĩkani. Erekarini, maerekani apaka õkitikauako iuaĩkana auãki ininina ĩkapani. Nota apaka auikari ikara. ¹⁶ Ikiniõtika ninirekari atãonoka nikamini Teoso ĩkapani, kãkiti ĩkapani apaka.

¹⁷ —Ninapapekari mapakanani ãtiãtaã, eereka nikanapiriã Xerosareẽmoni. Iuaã nisa txineiro ninirimanemoni matxineirotenimoni nanikini ĩkapani. Apaka iuaã ninirekari nisikaenetakiti Teosomoni nisikini. ¹⁸ Nisikaenetakiti Teosomoni nisikasaaki Teoso misãkiretiko aikoti ãki, nikipaãtaua Moisesini oerekakiti iaõka. Iuasaaki Xoteoakori Ásia tixinikini itikano nota. Kãkiti apotiitakaniua ! auari notakata iuasaaki. Neenamati ! auari iuasaaki. ¹⁹ Ninoa itikano. Maerekati nikamaãkamako, kinirepa kona ninoa apoka uai uatxa pite isãpiretinina ĩkapani? ²⁰ Ninoa uai mapokakanisaaki, pipimaãna nanera ikenakotakitina, itikakitina nota Xoteo auĩteakori apisatoõ nauakasaaki. Kipa atxiĩti nimaerekani iuasaaki? Iuasaaki kona nikamari maerekati. ²¹ Atxiĩti iuasaaki nanera ! apokaerekatari nisãkire, kotxi nitxana: “Nota auikari ipĩkani õkitikiniua, iuaĩkana auãki inini ĩkapani. Ikara nauikakiti sãkiretxiti xika hĩte maĩkano nota.” Atxiĩti nanera ! apokaerekatari ikara nisãkire —itxa Paoro sãkire Périsoni.

²² Périsi iteene imarotapekari Xesosi oerekakiti sãkiretxiti. Iua misãkiretana ninoa:

—Sotatoakori auĩte Arisia inakori apokapanikako uai. Iuasaakiko nisãpiretari kiãtokopa nitxtari Paoro. Uatxa xipope asãkire —itxa Périsi.

²³ Ipaniãtari sotato auĩte poiãori inakari Paoro nĩkatakari tĩkane:

—Pinĩkatariko Paoro. Pauiritariko inirekiniãtaã isini. Pauiritariko inirimane apokini iuamoni. Pauiritariko inirekakiti isikinirina —itxa Périsi.

Paoro Sãkirauata Périsi, Tosira Pakinikata

²⁴ Mapaõti napa atoko Périsi ĩtanorokata Tosira inakorokata apoka Paoro auiniãtaã. Xoteo oa. Périsi pĩkapiretari Paoro. Iua apokasaaki, Paoro sãpiretana ninoa Kristo Xesosi sãkire auikiko, ininiã ninoa kenakotari. ²⁵ Paoro sãpiretari Teoso sãkire atão inakari kamiko pirena. Isãpiretari Teoso sãkire ĩtotxi nireẽkiti amakamakani. Isãpiretari kãkiti misiritiko itixi xipokini õti apokasaaki. Ininiãkara Périsi pĩkarauata.

—Iaõpe. Pisipe. ãti õti niparĩka mauakanisaaki, iuaĩkana nipĩkapiretai —itxari.

²⁶ PÉrisi nirekari Paoro sikiniri txineiro iuamoni, isikakiniri ĩkapani. Ininiākara itokata ipĩkapiretari Paoro iuakata isākirauatini.

²⁷ Ipikanani napa atoko Póσιο Pésito inakori auĩtetxi txapekaua, ininiā PÉrisi sipe. PÉrisi nirekari Xoteoakori apokaerekatini iua, ininiā isini apisa ! isikakari Paoro, ininiā Paoro kaikotapanika kateia āki.

25

Paoro Amanaāri Sesakata Isākirauatini

¹ Pésito aua Sesaréia sitatxiti ipi āti pakini ōti, eereka isari Xerosareēmoni. ² Iuaā sasetotxi auĩteakori, Xoteo auĩteakori pakini kamapiretari Paoro Pésitomoni. ³ Ninoa iteene amanaāri Pésito:

—Pikamariko ate nireēkiti. Piminariko Paoro uai Xerosareēmoni —itxana.

Ikara ninoa nireka, kotxi okaenetarina Paoro ipixinipokoriti. ⁴ Txamari Pésito apakapapiretana:

—Kona, Sesaréia sitatxitikarako aua Paoro. Mapaōti napa atoko nota kanapiriā iuamoni. ⁵ Hinirekiniāri, ātikaka hĩte sari iuamoni notakata. Iuaā hĩsāpiretari Paoro kamakiti maerekati —Pésito txana ninoa.

⁶ Pésito napani ipi semanati Xerosareē. Eereka ikanapiriā Sesaréiamoni. Katimatinĩkata ĩroā aiko kākiti misiritiko sāpiretikoātaā. Iuaā ipĩkapiretari Paoro. ⁷ Paoro apokasaaki, Xoteo Xerosareēkini ākitari iua. Apoĩtarina iua maerekati kaiāopokori ikamakiti, txamari imaerekani itikakari !auari, kotxi ĩkamari maerekati. ⁸ Eereka Paoro:

—Maerekati na nikama. Xoteoakori aātokiriakorini paniātakiti nikamapitika. Teoso misākiretiko aikoti nipaxitapitika. Homano auĩte paniātakiti, Sesa inakori paniātakiti nikamapitika —itxa.

⁹ Pésito nirekari Xoteoakori apokaerekatini iuaka, ininiā ipimaāri Paoro:

—Pinirekatari Xerosareē pisini? Iuaārako nota kenakotariko nanera sākire, pite sākire apaka —itxa.

¹⁰ Txamari Paoro:

—Konapitini. Homano nitxaua. !Apakata Xerosareē Xoteoakori apisatoō nisākire kenakotiko. Uaikara Homanoakori auĩte Sesa nirekari Homano sākirauatini kākiti misiritiko sāpiretakani apisatoō. Erekari uai pikenakotiniri nisākire. Pite iteene imarotari kona xatiki maerekati nikama Xoteoakorimoni. ¹¹ Ixika auiniā nipinini ĩkapani, maerekati nikaminiā, ininiā apakata nipinini. Txamari nanera na atāo apoĩtano nota, ininiā naneramoni nisikanapakiri !auari. Ninirekari Sesamoni nisini —itxa Paoro sākire.

¹² Ininiā Pésito sākirauata iua ōtākikakanikata Paoro Sesamoni isini ĩkapani. Eereka apakapapiretari Paoro:

—Pite nirekari Sesamoni pisini, ininiārako iuamonirako pisa —itxari Paoro.

Pésito Sākirauata Akiripakata

¹³ Mapaōti napa atoko auñteti Akiripa inakori apoka Sesaréa itaro Perenisi inakorokata. Ninoa ianapokota Pésitomoni. ¹⁴ Mapaōti napa atoko Pésito sãpiretari Paoro Akiripamoni:

—Uai aua kiki kateia āki Périsi takakiti Paoro inakori. ¹⁵ Xerosareē napokasaaki, sasetotxi auñteakori, Xoteo auñteakori apaka apoñtari iua. Inirekarina nota paniñtiniri iua okiko. ¹⁶ Txamari nisãpiretana: “Homanoakori kona okari kãkiti āti apoñtakiti, iua apoñtakiti sãkire imakenakotakani apisa. Merepanika erekari iua apokini iua apoñtakanikata kãkiti misiritiko mereēkari apisatoō, ninoa sãkire kãkiti misiritiko mereēkari kenakotini ñkapani,” nitxana.

¹⁷ —Paoro omanatakani uai apokasaaki, katimatinñkata nñroã kãkiti misiritiko sãpiretikoãtaã. Iuañ nipñkapiretari Paoro, ininiã iua apoka iua omanatakani apisatoō. ¹⁸ Ninoa sãkirauata. Apoñtarina Paoro. Niuãkatari ninoa sãpiretiniri maerekati Paoro kamakiti. ¹⁹ Txamari ninoa auñãkiti sãkiretxiti xika ninoa omanatari Paoro. Kiki ipñkari Xesosi inakori xikara apoñtarina. Paoro auikari Xesosi iuañkana auãki inini. Ninoa !auikari Xesosi õkitikiniua.

²⁰ —Iusaaki na nimarotari nikamakiti ñkane. Ininiã nip-imaãri Paoro: “Na pinirekatari Xerosareē pisini? Iuañ pite apoñtakani, pite pakini kenakotaãkako,” nitxari Paoro. ²¹ Txamari iua apakapapiretano: “Kona. Sesamonira ninireka nisini,” itxano nota. Ininiã notara paniñtari iua kateia āki ikaikotiniritika niokanatariko Sesamoni —itxa Pésito.

²² Ininiã Akiripa:

—Nota nirekari nikenakotiniri iua kiki sãkire —itxa.

Ininiã Pésito:

—Katanarako pikenakotari iua sãkire —itxa.

Akiripa, Perenisi Pakini Apoka Pésitomoni

²³ Katimatinñkata Akiripa, Perenisi pakini apoka, itomaneri initiriakorikata. Peeremãkapokona. Iñoãna kãkiti apoti-itiniãtaãua. Sotato auñteakori, sitatxi auakani auñteakori pakini ñroã. Eereka Pésito pñkapiretari Paoro, ininiã Paoro minaãka.

²⁴ Ininiã Pésito:

—Pite, Akiripa, hñte atekata apotiitakaniua apaka, hñtamataria ia kiki. Ikinimane Xoteoakori uai auakani, Xerosareē auakani apaka !apokaerekataria ia. Isãpiretanona ia maerekati ininiua. Ninoa amanaãno ia okiko. ²⁵ Notamoni maerekati !ikama ia. Notamoni ixika !uari ipinini ñkapani. Eereka ia amanaãno apiari Sesamoni isini, ininiã nota

auiritari isini. ²⁶ Txamari !nimarotari ixika niõkatsopatini Sesamoni. Ininiãkara nimirari Paoro hñte apisatoõ isãkire hñkenakotini ãkapani. Akiripa, apiari pitxaua pite, ininiã ninirekari pite sãpiretinino nota niõkatsopatakiti ãkane. Ia hñkenakotaka atoko hñsãpiretano Sesamoni niõkatsopatini ãkapani. ²⁷ !Apakata kateia ãkikiri Sesamoni niokanatini ixika nimasãpiretakaniã, kotxi Sesa nirekari imarotini ikamakiti xika.

26

Paoro Sãkirauatini Akiripa Apisatoõ

¹ Eereka Akiripa paniãtari Paoro:

—Nauiritai pisãpiretiniua pimaãkiko xika.

Ininiã Paoro õkatari iuako isãkire isãpiretini ãkapani. Iposo atoko Paoro sãkirauata, maerekati imakamakani ninoa imarotini ãkapani.

² —Aãuñte Akiripa, notamoni erekari pite apisatoõ nisãpiretiniri Xoteoakori apoñtinino. ³ Kotxi pite iteene imarotari ate atokiriakorini oereẽkiti, Xoteoakori paniãtakiti. Ininiã namanaãi pikenakotini nisãkire imakinika.

⁴ —Xoteoakori imarotano nota ãtokoripanika ninakasaakia, nitixine nauakasaaki. Eereka Xerosareẽ nauakasaaki ninoa imarotano. Imarotarina ikiniõtika nauini. ⁵ Mixakapokoni ninoa imarotano nota. Imarotarina pariseo nininiãua. Ikara isãpiretaina, inirekiniãna. Kãkiti pariseo inakari iteene auikari ate atokiriakorini oereẽkiti sãkiretxiti.

⁶ —Xoteoakori uatxa omanatano nota, kotxi nauikari Teoso sikaenetakiti ate atokiriakorimoni apokapeka uatxa. ⁷ Ate nirimane, tosi pakini nirimantxi, iãtapari ikara Teoso sikaenetakiti apokini õti. Ninoa parãkauata Teoso ãkapani ãkanõka, pokamara pakini. Niauñte Akiripa, ikara Teoso sikaenetakiti xika Xoteoakori maãkano nota. ⁸ Kinirepa hñte !auikari Teoso posotini ipãkari õkitikini, iuaãkana auãki inini ãkapani?

⁹ —Mìtxipeka nota omanatari Xesosi Nasareekiri, hñte omanatiniri atokokana, ininiã nikapokotari isãkire auiãkani. ¹⁰ Xerosareẽ nauakasaaki, nikapokotari isãkire auiãkani. Sasetotxi auñteakori auiritano kãkiti Teoso nakitiakori kateia ãki nitakini. Kaiõpokori nitaka kateia ãki. Xoteo auñteakori nirekasaakiri okinina, nota apaka nirekari. ¹¹ Nisari Xoteo apotiitiniua aikotimoni ikininape Xesosi sãkire auiãkani nimisiritini ãkapani. Ninirekari Xesosi sãkire auikiko xipokini. Itene nomanatana, ininiãkara nisari apanakini sitatxitimoni ninoa nikapokotini ãkapani.

¹² —Ikara xika nisari Tamásiko sitatxitimoni. Sasetotxi auñteakori auiritano nisini. Ipaniãtanona Xesosi sãkire auiãkani

nimaĩkini. ¹³ Ipixinipokoriti, apaniãxiti iotximere iaxitiki apoka notamoni. Atokatxi iotximere poiãoka. Ikara iotximere apiata. Iua iotximere ãki nota nimoianariakorikata aua. ¹⁴ Ate iriãkata xitipe. Iuasaakipeka nikenakotari nakiritiko: “Saoro, Saoro,” itxano Epiráiko inakori sãkirextiã. “Kixikapa pimisiritano nota? Piteka pimisiritaua, nota pimisiritakasaaki. Atxiĩti kema auĩteka karotaua ipitikiri aãketeẽ. Iua kema auĩte atoko pitxa,” itxano.

¹⁵ —Ininiã nota: “Apiananiri, kiriparai pite?” nitxari.

—Ininiã iua: “Xesosira nota, pimisiritakitikarano nota. ¹⁶ Pitima. Nota oerekaua pitemoni, pite nimereini ĩkapani, ninitiri pininiua ĩkapani. Uatxa pitikakiti pisãpiretako apanakinimoni. Pisãpiretapanikariko ikinimane kãkiti apikomoni noerekakiti tĩkane. ¹⁷ Ninĩkataiko pite Xoteo sauaki pauakasaaki, Xoteo minakanuia sauaki pauakasaaki apaka. Xoteo minakonimoni niokanatai pisini. ¹⁸ Kãkiti ipiã sikani atoko itxana, kotxi !imarotarina Teoso sãkire. Mõsiãreni atoko ninoa, kotxi !atamatarina Teoso kimapore. Ininiãkara pitekara oerekanako Teoso sãkire ikimapore imarotinina ĩkapani, ipiã itakanapinina, ikamaramoni isinina ĩkapani. Ininiãkara !ikamaikari Satanasi paniãtakiti. Teoso paniãtakitinoka ikamana eereka. Ininiã ninoa auikariko nisãkire, ininiãkara nota makatxakariko ninoa maerekani. Ininiã Teoso nakitiakori ninoa apaka txauana,” Xesosi txano nota.

¹⁹ —Niauĩte Akiripa, ikara atoko ininiãra, nikamapekari imakinika Xesosi paniãtakiti, iaxiti iotximere apokasaaki nikenakotakiti. ²⁰ Nisãpiretari Xesosi sãkire merepitipanika kãkiti Tamásiko sitatxiti auakanimoni, eereka nisãpiretari Xerosareẽ auakanimoni. Eereka nisãpiretari ikinimane Xotéia tõpa auakanimoni. Eereka nisãpiretari kãkiti Xoteo minakonimoni. Nisinimoni nisãpireãpotana ninoa: “Himaerekani hĩtakanapakoko. Hãuikariko Teoso sãkire. Erekarinoka hĩkamako, ininiãkara aimarotapitikari maerekati hĩtakanapini,” nitxana. ²¹ Ikara atoko nitxana ikinimane nisãpiretini. Ikara nisãkire xika Xoteoakori maĩkano nota Teoso misãkiretiko aikoti ãki nauakasaaki. Kinirão okaka itxanona. ²² Uatxa nauapanika, kotxi Teoso nĩkatano nota. Ininiã ia õti Xesosi sãkire nisãpireta hĩte apiarinimoni, hĩte poiãorinimoni apaka. Moisesini sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti iaõka nisãpireta. Ninoa sãpiretari Teoso mereẽkiti apokini. ²³ Ninoa txari: “Teoso Mereẽkiti apokako. Iua misiritaãkako. Iuakarako õkitikaua ipinaka atoko. Iuaĩkana auãki itxako. Mitxi ipinakari !õkitikaua. Merepanika iua õkitikaua. Iuara sãpiretariko Xoteoakori maerekani makatxakiko, Xoteo minakanuia maerekani makatxakiko apaka,” itxana Teoso

sãkire sãpiretakani. Ninoa sãpiretakiti iaõka nota sãpiretai apaka –itxa Paoro.

²⁴ Paoro ikara atoko inakasaaki, Pésito akiritari:

–Paoro, !kiĩkitei. Pimapitxiriãpota iteene papaiaõkarauatini xika –itxa.

²⁵ Ininiã Paoro:

–Niauũte Pésito, kona nimapitxirita nota. Atãopitikara nisãkire nikama. Erekarĩ nisãkire. ²⁶ Niauũte Akiripa, pimarotapekari nota sãpiretakiti, ininiã kataparaxinireno nimisãkiretinii. Pimarotari Xesosi pirena, kotxi Xesosi ipĩkasaaki, kona kipatakoriãtaãni ipina. ²⁷ Niauũte Akiripa, pite auikatarĩ Teoso sãkire sãpiretakani sãkire? Nota imarotari pite auikiniri.

²⁸ Ininiã Akiripa:

–Pite sãkire txĩkitakaaritano nota Xesosi sãkire nauikini –itxari.

²⁹ Ininiã Paoro:

–Teoso imarotari. Ninirekari pite, hĩte hĩkinika uatxa nisãkire kenakotakani pakini iteene hãuikiniri Xesosi sãkire nota auikiniri atokotxikana. Txamari kona nota nirekai hĩte kateia ãki hãuini nota atoko –itxa Paoro sãkire.

³⁰ Paoro sãkirauataka atoko auĩtetxi Akiripa, itaro Perenisi, Pésito, ikinimane ninoakata ĩkani pakini, itimana. ³¹ Iporikiti ipokĩkasaakina, imisãkiretakakana:

–!Auari ikira kiki okiko xika. !Auari kateia ãki itakiko xika.

³² Ininiã Akiripa txari Pésito:

–Ikira kiki mamanaãkaniãri Sesamoni isini, isikakaãkapiimako.

27

Paoro Potorika Homamoni Isini

¹ Eereka Pésito sãpiretaua ate iketo apope Itária tixinimoni aĩpiriãtini. Paoro apanakini maĩkakoni apaka sikaãka Xório inakorimoni. Iua Xório seĩ pakini sotato auĩte itxaua. Sesa sotatone itxaua. ² Ate iereẽtaua maporo ãki, Ataramĩtxio sitatxitikero ãki. Ásia tixinimoni sikaro oa maporo. Kiki, Arisitako inakori sari atekata. Iua Tesarónika sitatxitikiri, Masetónia tixinikiri iua Arisitako. Ininiã ate sipe. ³ Katimatinĩkata ate apoka Sitoõ ioporokoti. Xório tĩretari Paoro, ininiã auiritari iua aõkimaneremoni isini iuaã, inirekakiti apakapini ĩkapani. ⁴ Eereka ate potorika iuaã. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpisamoni, ininiã maporo iopiriãri Xipri pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. ⁵ Ate ĩpiriãtari potxoari uiniti. Sirísia tixini takote anapa. Pãpírĩa tixini takote anapa. Ate apoka Miha sitatxiti, Arísia tixiniã. ⁶ Iuaã sotato auĩte apokaro maporo Arexãtria sitatxitikero, Itária tixinimoni sikaro. Iua iereẽtakaua ate oa maporo ãki.

⁷ Iuaĩkana apotorika. Iuasaaki ĩtima inataparata aãpísatoõ, ininiã ianaritika asaãpota mapaõtipeka, ininiã eereka aãpoka Sinito sitatxiti apisatoõ. ĩtima tapara xika ! aposotaika apikomoni asini anirekinimoni, ininiã aiopiriãri Kreta pokomiriĩti ĩtima manapakaniãtaã. Iuaã anapari Saomona pokomiriĩti. ⁸ Ianaritika asaãpota imiriĩ takote. Aãpoka ioporoko “Ioporoko Erekarı” akiritikoãtaã, Araséa sitatxiti takote.

⁹ Iuaã aãuapokota. Pamonõkoniri apikomoni asini. Kiiniri Teoso ĩkapani kãkiti manipokotakani inapapeka, ininiã imarotaãka ĩtima kataparari kaiamapeka apokini. Ininiã Paoro õtãkikana ninoa:

¹⁰ –Apikomoni asiniã, pamonõkoniri. ĩtima kataparari ka-saikamaro maporo atiikata. Kãkiti ipinako –itxa Paoro.

¹¹ Txamari sotatoakori auĩte ! auikari Paoro sãkire. Iua auikapiretari kamaporoteri sãkire, maporo nĩkatakari pakini sãkire. ¹² Kaiãopokori maporo ãki parĩkauatakani txari:

–Ia ioporoko kona erekari mitaã anapini. Masa apikomoni. Atxiĩti aposota Penisı sitatxitimoni aãpokini. Iuaã manapakakari mitaã –itxana.

Penisı sitatxiti Kreta inakori pokomiriĩti ioporokoti. Atokatxi ereẽkokini manapi aua Penisı sitatxiti.

Ĩtima Kataparari Pirena

¹³ Iuasaaki ĩtima poiãoka apokaãpota ate tikinimoni, ininiã ninoa uãkatari:

–Uatxaika erekapekari Penisı sitatxitimoni asini –itxana.

Ininiã õtanõkarina kai, maporo maĩkiko, ininiã potorika atxa. Kreta miriĩti takote anapaãpota. !Anirekari potxoari uiniti apanĩkakiã asini, kotxi pamonõkoniri iuaã. ¹⁴ Txamari patimari ĩtima iteene inataparata Kreta pokomiriĩtikiri. ĩtima uãka “Atokatxi Pokĩkinimonikiri.” ¹⁵ Ininiã ĩtima apoka maporomoni. Pataparari. !Aposotari ĩtima ininimoni asini, ininiãkara aãuiritari ĩtima anikiniro maporo ĩtima sinimoni. ¹⁶ Aiopiriãri Kaota inakori pokomiriĩti. Iua pokomiriĩ xapitiri. Iua pokomiriĩti ĩtima kimaporeẽ aua, ininiã iuasaaki pokomiriĩ anapakasaaki ĩtima poião taparata, ininiãkara aõtanõkaro kanaua maporo kapokiãmonikiri. ¹⁷ Akosekaãpotari kanaua maporo ãki aeretakini ĩkapani. Ininiã ninoa iapiripoataro maporo aãpitsaã ĩtima katakakitapetiniri monõkoni. Ninoa pĩkari ĩtima anikiniro maporo ĩkipatxite apanĩkakiãkirimoni. Iua ĩkipatxite Arıpia tixini takote. Ininiã ikaxitikarina mãkatxi mata maporo aniãkari. Mãkatxi mata kaitotiniã maporo nopini, patimaua ĩtima anikiniua. Ikara atoko ininiã, auiritarina ĩtima anikiniua. ¹⁸ ĩtima inataparatanika,

ininiã katimatinĩkata ninoa okaãpotari tiitxi maporo ãki auakari potxoari uunitimoni maporo sakikini monõkoni. ¹⁹ Katimatinĩkata okarina maporo tii potxoari uunitimoni.

²⁰ Mapaõti !aãtamataikari atokatxi. !Aãtamataikari iõriki. Ītima inataparatanika, ininiã auãkatari apinini.

²¹ Mapaõtipeka maporo ãki parĩkauatakani kona inikaikana. Ininiã Paoro misãkiretana:

—Kinirepa hĩte kona kĩpitari nisãkire? Kinirepa hĩte takanapari Kreta pokomiriĩti? Hĩkĩpitaãkamariko nõtãkikinii, tiitxi kona hõkamako. ²² Iuaritika kataparaxinire hĩtxako. Nisãpiretai, kona kãkiti !ipina. Maporonanira sakika. ²³ Nota Teoso nakiti nitxaua. Iua ĩkapani niparĩkauata. Minipani iua nitiri iaxitikiri oerekaua notamoni. ²⁴ Teoso nitiri akiritano: “Paoro, !pipĩkarauatape. Pite apokapitikako Sesa apisatoõ. Peerekari Teoso. Itiretai pite, ininiãkara ninoa pitekata sikani !ipinapani,” itxano. ²⁵ Ininiã kataparaxinire hĩtxako, kotxi nota auikari Teoso sãkire. Ikamapitikariko nisãpiretinii iaõka. ²⁶ Ītima okaroko maporo ipokomiriĩ —itxa Paoro sãkire ninoamoni.

²⁷ Ipi semanati Ītima inataparata. Anikaro maporo potxoari uuniti Metxiteháneo inakori ĩpiriãtini. Eereka apanĩkanõka maporo ãki parĩkauatakani uãkatari imiriĩ takotepeka aãpokini. ²⁸ Ininiã ninoa okari kai iokaritsaã ĩpanaã imarotinina ĩkapani. Trĩta seisi metro ĩpanaã. Eereka apikomoni iaõtarina ĩpanaã, vĩtxi setxi metronoka. ²⁹ Ininiã ipĩkarauatana maporo kai mitarimoni oãpokini monõkoni. Ininiã maporo kapokiãmoni ikaxitikarina ipi ipi pakini kai iokaritsaã maporo maĩkiko. Eereka imisãkiretarina Teoso paĩtiki ikatimatini ĩkapani. ³⁰ Maporo ãki parĩkauatakani nirekari maporo itakanapinina. Iokatzakarina kanaua potxoari uunitimoni. Ninoa txaua:

—Iuaĩkana kai aiokatzaka uai maporo ĩkiinaã.

Txamari na atão isãkirena. Inirekarina maporo itakanapinina kanaua ãki. ³¹ Iuasaaki Paoro txana sotato auĩte, sotaokori pakini:

—Nakira kikiakori maporo ãki makaikotakaniã, hĩte ipinako —itxa.

³² Ininiã sotatoakori tsotakari aãpitsa kanaua maĩkakari, ininiã ĩtima anikari iua kanaua.

³³ Iuasaaki imaropirĩkata. Paoro õtãkikana ikinimane inipokotini ĩkapani:

—Ipi semanati hiãtapanãtari ĩtima napini. Ipi semanati hĩteni kona xatiki hinipokota. ³⁴ Ininiã hinipokotako uatxa, hĩtapara apokini ĩkapani himapinakani ĩkapani. Hĩkarotiko !auapani. Hiãko ãtika kona katxakapani —itxa.

³⁵ Eereka Paoro kosekari komiri. Ikinimane apisatoõ isãkirauata Teosokata. Iposo atoko imapixinikari komiri

poriĩ, nika itxari. ³⁶ Ininiã ikinimane kataparaxinirepe itxana, ininiã inipokotana. ³⁷ Tosētosi setēta seisi pakini kākiti maporo āki auakani iuasaaki. ³⁸ Iteene inipokotakana atoko, okarina triko potxoari uinitimoni maporo poana onini ĩkapani.

Maporo Sakikini Pirena

³⁹ Katimatinĩkata maporo āki parĩkauatakani atamatarari imiriĩ, txamari ! imarotarina itixi uāka. Atamatarina ikipatxite, ininiã ninoa:

—Iuaã kipatxi nopini maanikaro maporo, aposotiniã — itxana.

⁴⁰ Ininiã itsotakarina aãpitsa maporo tsapi. Kai kaikota ipatapiã. Ikoxirikarona aãpitsa mekotxi maĩkiko, maporo oerekaãtiko. Iposo atoko õkitikarina mākaxi mata maporo ĩkiiãtinimoni auakari, ikipatxitemoni maporo ĩtima anikini ĩkapani. Ininiã ikipatxitemoni asaãpota. ⁴¹ Txamari ipixinipokoriti maporo atxapaã ikipatxite nopini. Maporo ĩkiiãtinimoni atxapaã. !Osaika. Tsakati kataparari xika maporo kapokiãtinimoni txirakiãpota.

⁴² Sotatoakori kinirão okaka txana ikinimane maĩkakoni. ! Inirekarina ninoa mitekini imiriĩmoni anokinina. ⁴³ Sotatoakori auĩte !inirekari Paoro okiko, ininiã !auritana. Ipaniãtana ikinimane:

—Himarotiniãri hanokini, ininiã hĩte merepanika hĩkomokako. Hanoka ikipatxitemoni. ⁴⁴ Eereka, hĩte mimataanoreni hĩkomokako. Himaĩkariko maporo txirata, ininiã hanoka ikipatxitemoni —itxana.

Ikara atoko aniniã, amakinika aãpoka ikipatxitemoni.

28

Máota Pokomiriĩti Pirena

¹ Imiriĩpekaua amakinika, eereka aimarotari Máota inakori pokomiriĩti aãpokini. ² Iuaã auakani apakapaua ipoxokoniritikana. Iuasaaki ãparaã potorika ikipini. ãparaã kipini xika patxĩkareri, ininiã iuaã auakani kamari xamina, ate irokinĩ ĩkapani. ³ Iuasaaki Paoro apaka apotiĩtari xamina. Xamina pokiã itakasaakiri, xamina pataka õpõkikari imini xamina iriko āki auakari. Akatsatari Paoro uako. ⁴ Ninoa ipokomiriĩ auakani atamatarari imini Paoro uakoã iarõkini. Ininiã imisãkiretakakana:

—Ikira kiki kokaniri atxiĩti. !Ipina potxoari uiniti, iuaritika inapakakiniri !auari. Uatxaika ipinapitikako —itxakakana.

⁵ Paoro ĩkokari imini xamina pokimoni arikini ĩkapani. ! Katsiiri iuamoni. ⁶ Ninoa iãtapanãtari iuako ananapoatini. Iãtaparina iua mokatanitika ipinini. Mapa oara napa atoko ! ipina, ininiã ninoa:

—Kona kokaniri ikira. Teoso itxaua —itxanãtana.

⁷ Iuaãtaã takote aua kikio Pópirio inakori nakiti. Máota pokomiriĩti auakani auĩte itxaua. Iua apakapaua ate ipoxokoniritika. Akaikota iua aapoko ipi ãti pakini õti. ⁸ Iuasaaki iri sirĩkanãta. Apoomata. Itikanãta. Ininiã Paoro sari iuamoni. Akiritari Teoso iua ereka inini ĩkapani. Itakari iuako inopini. Iuasaakipeka erekapeka itxa iua. ⁹ Eereka amianatakani iua pokomiriĩti auakani sari Paoromoni, ininiã iua makananitana ninoa. ¹⁰ Ninoa sikaua tiitxipokoni. Apotorikasaaki ãto maporo ãki, isikauana imakinika anireẽkiti.

Paoro Homa Sitatxiti Isini

¹¹ Ate napari ipi ãti pakini kasiriti iuaã. Eereka aiereẽtaua maporo ãki, Arexãtria sitatxitikero ãki. “Itaritxi Ipi” akiritaãka maporo uãka. Mitaãsaaki oa maporo kaikota Máota pokomiriĩti. ¹² Apotorika iuaã. Eereka aãpoka Sirakosa inakori sitatxiti. Iuaã akaikota ipi ãti pakini õti.

¹³ Eereka iuaĩkana maporo potorika. Aãpoka Héxio sitatxiti. Katimatinĩkata ĩtima atikinimonikari ina, ininiã patimari asini. Katimatinĩkata aãpoka Posoori sitatxiti. ¹⁴ Iuaã aõkitana kãkiti, Xesosi sãkire auiãkani. Ninoa amanaãua ãti semanati anapini ninoakata. Eereka iuaĩkana aiereẽtaua maporo ãki. Iuaĩkana apotorika. Homa sitatxiti aãpoka.

¹⁵ Xesosi sãkire auiãkani, Homa auakani, kenakoenetari aãpokaenetini, ininiã inana ate aõkitinina ĩkapani. Apanakini aõkitaua ate kienatxi amotikoãtaã takote, Ápio inakoriãtaã takote. Apanakini aõkitaua ate kãkiti imakiniãtaã, “Ipi ãti Aapokotxiti” inakoriãtaã. Paoro aõkitakasaakina ninoa, ipoxokoniuta.

—Peerekari Teoso, kotxi naia inari notamoni —itxa Paoro.

Homa Sitatxiti Paoro Apokini

¹⁶ Homa sitatxiti aãpoka atoko, Paoro auiritaãka inirekiniãtaã auini. ãtika sotato kaikotapika iuakata isinimoni imarotini ĩkapani.

¹⁷ Ipi ãti pakini õti napaka atoko, Paoro pĩkapiretana Xoteoakori auĩteakori. Ninoa apotiitakasaakĩua, Paoro misãkiretana ninoa.

—Nitariakori, ! nikamari maerekati Xoteoakorimoni. Nauikapitikari akiomaneakorini oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika nimaĩkaãka Xerosareẽ. Nisikanapaãka Homanoakorimoni. ¹⁸ Homanoakori pimaãno nimaĩkiko xika. Eereka inirekarina isikakinino, kotxi ninoa imarotari ixika ! auari nipinini ĩkapani. ¹⁹ Txamari Xoteoakori ! inirekari Homano sikakinino, ininiãkara nakiritari Sesa nisãkire ikenakotini ĩkapani. ! Ninirekari nimisãkirepiretiniri ninirimane Xoteoakori. ²⁰ Ikara atoko ininiã, nipĩkapiretai

hĩte nimisãkiretini ĩkapani. Teoso mereẽkiti sãkire, Xoteoakori iãtapakiti sãkire nauikini xika, nota maĩkaãka.

²¹ Ininiã ninoa:

—Ate !apakapari iõkatsopari Xotéia tõpakiri pite maerekani pirena. Aĩtariakori iuaã ĩkani !iminapiretari maerekati pika-makiti pirena. ²² Ate nirekari akenakotiniri pite auiãkiti sãkirextiti, kotxi akenakoenetapekari apanakini sãkire: “Xesosi sãkire na atão” —itxana ninoa.

²³ Ininiã ninoa ketotari ãti õti Paorokata aõkitakakinuana. Iketotiniri manapi itomaneri kãkiti sari Paoro auinimoni. Paoro ĩkanõkapanika sãkirauatapitipo. ĩkanõkapeka auakapanika isãpirenauatini. Isãpiretana Teoso auĩtetxi ininiãua.

—Atão Teoso ãkiripitikara Xesosi —itxa Paoro sãkire.

Isãpiretana ninoa Moisesi iõkatsopatakiti, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti apaka, atão Teoso ãkiripitikara Xesosi ininiua ninoa imarotini ĩkapani. ²⁴ Apanakini auikari Paoro sãkire. Apanakini !inirekari auikinirina Paoro sãkire. ²⁵ Ininiã ninoa taparakienatakakaua Xesosi sãkire auikakani mauikarenikata. Ipotorikinina apisa, iuaĩkana Paoro misãkiretana ninoa:

—Erekari Matamatakoti sãkirauata atão hinirimanekata kitxakapirĩka. Ipaniãtari Teoso sãkire sãpiretakari Isala inakori isãpiretiniri Teoso sãkire hinirimanemoni. ²⁶ Itxari:

Hĩsa kãkitimoni. Hĩsãpiretanako ninoa: “Hĩkenakotari nisãkire ãtipirika, txamari !hinirekari himarotiniri nisãkire. ãtipirika hĩtikari nikamakiti, txamari !hinirekari hãuikiniri nota kaminiri ia atoko inakari.”

²⁷ Kotxi kãkiti ãkixinireẽ !inirekarina imarotinirina nisãkire. !Inirekarina ikenakotinirina nisãkire. !Inirekarina itikinirina nikamakiti. Inirekiniãrina, itikapitkarina nota kamakiti. Inirekiniãrina, atão ikenakotarina nisãkire. ãkixinireẽna imarotaãkamariko nota sãkire, inamanako notamoni, ininiã nota txĩkitakamanako ninoa ereka ininina,

itxa Teoso sãkire.

²⁸ Paoro sãkirauata iuaĩkana ninoakata:

—Ninirekari himarotiniri Teoso iokanapirena erekari kãkiti maerekani makatxakiko pirena iokanapiretaãkapeka Xoteo minakonimoni. Ninoakara auikapitkariko Teoso sãkire.

²⁹ ĩkara Paoro sãpiretaãka atoko, ninoa Xoteoakori sipeka. Isikasaakina, iteene itaparakenatakakauana Paoro sãkire ikenakotinina xika.

³⁰ Paoro kaikota iuaã ipi anokanani. ĩkitxitari kaapokori iua aapoko Paoronoka auini ĩkapani. Paoro ipoxokonirita apakapana ikinimane iuamoni sikani. ³¹ Isãpiretana ninoa Teoso auĩtetxi ininiãua. Oerekana ninoa Xesosi,

Teoso mereẽkiti ininiãua, Apiananiri ininiãua. Isãkirauata ita-
paraxinireritika kãkitimoni. Auiritaãka ikinipoko imarotakiti
isãpiretini.

HOMANO

Paoro Iokanatsopatakiti Homa Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata hītemoni. Xesosi Kristo nītirikarano nota. Teoso mereēno nota iua iokanatakiti kākītimoni nininiua īkapani. Iua akiritano nota, Teoso iokanapirena erekari kākītimoni nisāpiretini īkapani. Ikara parīkatxinoka inireka nikamini. ² Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretaua Teoso sikaenetakiti, iua iokanapirena erekari. Teoso sākire iōkatsopatakoriā ikara atatsopataāka.

³ Ia Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua aāuīte Xesosi Kristo Teoso ākiri ininiua. Kākīti itxapekaua. Iuasaaki Tavii apika mekaniri itxaua. ⁴ Iuaritika Teoso ākiri itxaua. Erekarī Matamatakoti oerekari kākīti Teoso ākiri ininiua Xesosi, kotxi ōkitikari Xesosi ipīkaripeka. Iuaīkana aua itxa. Ikara posotiiretxi apiari oerekari kākīti Xesosi Teoso ākiri ininiua. ⁵ Xesosi Kristo sikaua ikinipoko erekari. Ininiā iokanataua ikini itixitimoni, kākīti isākire asāpiretini īkapani, isākire auikinina īkapani, isākire iaōka ikaminina īkapani. Ikara atoko aparīkauata Kristo īkapani.

⁶ Hītepekana, Teoso akiritai hīte apaka Xesosi Kristo nakitiakori hininiua īkapani. ⁷ Ininiā nota iokanatsopata hītemoni Teoso tīretakinimoni, Homa sitatxiti auakanimoni. Teoso akiritai hīte iua nakitiakori hininiua īkapani. Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo apaka sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ikamaerekaxiniretai hīte.

Paoro Nirekari Isini Homa Auakanimoni

⁸ Merepanika nitxari nīTeosone: “Erekapitikai, kotxi Homa auakani iteene auikari pisākire. Ikinī tōpati auakani kenakopiretari ninoā auikiniri pisākire,” nitxari Teoso Xesosi Kristo uākaā. ⁹ Nisākirauatakasaaki Teosokata, nimisākiretari Teoso hīte īkapani. Ātipirika nimisākiretari Teoso hīte īkapani. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini. Nota parīkauata Teoso īkapani. Iuanoka ninireka nikamini. Nisāpiretari iua iokanapirena erekari imi pirena kākītimoni. ¹⁰ Nīmisākiretakasaakiri Teoso, nitxari: “Pauiritiniāno, ninirekari paītiki Homa auakanimoni nisini. Mītxi !apakata ninoamoni nisini. Pinirekiniāri iuaā nisini, pimoianatano ninoamoni napokini īkapani,” nitxari. ¹¹ Iteene ninirekari naōkitinii hīte, kotxi ninirekari Teoso kamataparatiniri hākixinire nisākireē. ¹² Ininiā nota kamataparaxiniretaiko hīte, kotxi himarotari nota iteene auikiniri Xesosi sākire.

Apaka hĩte kamataparaxiniretano nota, kotxi hĩte apaka iteene auikari Xesosi sãkire.

¹³ Nitariakori, ninirekari himarotiniri itokatapiima naiamatama hĩtemoni nisini ĩkapani, txamari iuasaaki ! apakata nisini. Itomaneri kãkiti Xoteo minakaniua ãtiãtaã auakani auikari Xesosi sãkire. Ininiã iua atokotxikana ninirekari kaiãopokori kãkiti hĩte sauaki auakani apaka auikiniri Xesosi sãkire. ¹⁴ Nisãpiretari Teoso sãkire ikininapemoni. Nisãpiretari sitatxi auakanimoni. Nisãpiretari ĩtopa auakanimoni apaka. Nisãpiretari iõkatsopari imarotakanimoni. Nisãpiretari iõkatsopari mimarotakanimoni apaka. Ikara niparĩka. ¹⁵ Ininiã iposope nitxa nisãpiretiniri Teoso iokanapirena erekari hĩte Homa sitatxiti auakanimoni apaka. Ikinika nitaparaã nisãpiretai.

¹⁶ Na nipẽtauata Kristo iokanapirena erekari nisãpiretinii, kotxi iua iokanapirena oerekaua Teoso posotiire iua sãkire auiãkani maerekani imaktxakini ĩkapani. Kaposotiireri iua, ininiã imaktxakari ikinimane maerekani, iua sãkire auiãkani maerekani. Ikara ikaminana Xoteoakori merepanika. Eereka ikaminana Xoteo minakaniua apaka. ¹⁷ Teoso iokanapirena erekari sãpiretaua Teoso txĩkitakiniri kãkiti atão inakarínoka ikamini. Teoso sãkire auikikoãnokara, kãkiti txĩkitakaãka atão inakarínoka ikamini. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti atão inakarínoka kamakani auini erekari, kotxi ninoa auikari Teoso sãkire.

Kãkiti Kamakiti Maerekati

¹⁸ Teoso iaxiti auakari oerekaua iua omanãkarauatini kãkiti maerekani xika, ininiãkara iua misiritariko kãkiti, kotxi kãkiti !inirekari Teoso paniãtakiti ikamini. Ikamarina maerekatinoka. Maerekati ikamakasaakina, ikipatarina atão inakari. ¹⁹ Kãkiti ikara atoko inakani Teoso misiritanako ninoa, kotxi apakata ninoa atamatiniri iua kamakiti. Teosora oerekapekari ikamakiti kãkitimoni iua imarotinina ĩkapani. ²⁰ Teoso kamari itixi, ininiã kãkiti atamatakasaakiri Teoso kamakiti, imarotari kiãtokopa itxa Teoso. Matamatakoti itxaua Teoso, iuaritika kãkiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari iua posotiire auapika inini. Imarotari iua Teoso ininiua. Kãkiti imarotari ikara atoko inakari itxaua Teoso, iua kamakiti atamatakasaakina. Ininiãkara kãkiti imarotapitikari Teoso auini. Ininiãkara na atão kãkiti sãkire: “Na nimarotari Teoso auini inini.”

²¹ Kãkiti imarotari Teoso auini, iuaritika !isãpiretarina Teoso: “Atão Teoso pitxaua,” !itxarina. !Isãpiretarina Teoso: “Erekapitikari pikamakiti ate ĩkapani,” !itxarina. !Kiĩkitena. !Imarotakarina atão inakari, kotxi ãkixinireẽna maerekatinoka aua. ²² Ninoa sãkire: “Kimaroreua ate,” txamari !kiĩkitena. ²³ Teoso

mapinakatimoni !itxana: “Pitenokara Teoso txaua,” !itxarina. Kākiti ipinapitika, iuaritika kamakori kākiti atoko inakari imisākiretana: “Pite ateosone,” itxana. Kamakori kotipiriki atoko inakari, kamakori pirātxi atoko inakari, kamakori imini atoko inakari pakini ninoa misākireta: “Hīte ateosone,” itxana.

²⁴ Ininiākara Teoso takanapana ninoa. Auiritana maerekati ikaminina ākixinirena nirekaākiti. Itxiko atoko itxa imaerekanina iītona nireēkiti. Ninoaka na paxitauana iītona, kotxi āti sirīka ātikata. ²⁵ !Inirekarina auikinirina atāo inakari Teoso sākire. Inirekarina auikinirina atāo minakati. Teoso kamakitimoni itxana: “Pite ateosone. Aparīkauata pite ikapani,” itxana. Ikinipoko kamakarimoni !itxana: “Pite aTeosone. Aparīkauata pite ikapani,” !itxana. Atāo inakari kamakani ātipirika txari ikinipoko kamakari: “Peerekai pite.” Ameē.

²⁶ Ikara kākiti maerekani xika, Teoso takanapana ninoa. Auiritana maerekati kākiti kapēta txīkitaākari, iītona nireēkiti ikaminina. Ininiā sito na nirekaikari kikikata osirīkini. Sito nirekari āto sitokata osirīkini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua. ²⁷ Iua atokokana kiki !nirekaikari sitokata isirīkini. Kiki nirekari āti kikikata isirīkini. !Apakata. Ikara maerekati itxaua. Ininiākara iītona misirītaākako imaerekanina xika.

²⁸ Ninoa imaroreē !inirekarina imarotininirina Teoso, ininiā Teoso takanapana. Auiritana ixinikinirina atāo minakati. Maerekatinoka ixinikakitina, ininiā ikamarina atāo minakati. ²⁹ Ākixinireēna aua ikini sereti maerekati. Iītona nireēkitinoka ikamana. Ātipirika ikamapikarina maerekati. Apanakini nakiti tiitxi atamatakasaakina, inirekarina. Ikamarina maerekati apanakinimoni. Ākixinireēna ixikotarina āti. Kokaniri itxauana. Ineenamauatapikana. Apanakini imisirienetana. Ixinikarina apanakini kamakiti maerekatinoka. Aāpirena ikamana. ³⁰ Imisākirepiretarina āti. Omanatarina Teoso. !Ipaxitarina apanakini imisākiretakasaakina. Iuikauana. Ātipirika: “Paimatireua ate,” itxanātana. Ixinikapikarina: “Natokopa itxa apikomoni maerekati akamini.” !Ikīpitarina iri paniātakiti, inoro paniātakiti pakini. ³¹ !Kiīkitena. !Ikamarina ikamaenetakitina. !Itiretarina inirimane. !Inirekarina neenamatchi ixipokinina. !Iamonīkana apanakini. ³² Teoso sākire txari: “Kākiti ikara atoko inakani ipinapitikako. Ninoa ipinini atāo.” Ikara Teoso sākire imarotapiikamana, iuaritika ikamapanikarina ikara maerekati. Apaka apokaerekatarina apanakini, maerekati ikamakasaaki.

2

Teoso Misiritari Maerekati Kamakani

¹ Atxiïti hïte txari: “! Erekena ninoa, kotxi ninoa kamari maerekati,” hïtxa. !Apakata ikara atoko hinini, kotxi hïte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiã ! apakata kãkiti akiritiniri ãti kãkiti maerekati kamakari ininiua. ² Apakatapitika Teoso akiritiniri kãkiti maerekati kamakari ininiua, kotxi iua imarotari atão. Ininiã maerekati kamakari apakapari atão imisiritiko imaerekani iaõka. ³ “Ninoa maerekati kamakani misiritaãkako,” hinakasaaki, hïxinikari hïte apaka kamari maerekati ninoa kamakiti atokotxikana. Ininiã hïte apaka !hinapakakapaniri Teoso misiritinii hïte. ⁴ Atxiïti na hïte maãkatari Teoso, kotxi hïte txari: “Teoso katiraõkiri itxaua,” hïtxa. Atxiïti na himaãkatari Teoso, kotxi iuasaaki !imisiritapanikai hïte. Atxiïti na himaãkatari Teoso, kotxi Teoso ãtipirika mïteenekai hïte. Teoso nirekari hïtakanapiniri maerekati hïkamakiti, erekarionoka hïkamini ïkapani. Ininiã iua tiretai hïte. Ikara hïte imarotamako.

⁵ Txamari hïte paikoxinirei. Na hinirekari himaerekani hïtakanapini. Ininiã himisiritiko apiaãpotako. Kãkiti misiritiko õti apokasaaki, Teoso misiritapitikaiko hïte. Iuasaaki kãkiti imarotariko Teoso omanãkare imaerekani xika, kotxi Teoso atão imarotari kãkiti kamakiti. ⁶ Ikamakiti erekari ininiãua, Teoso sikari erekari iuamoni. Txamari ikamakiti maerekati ininiãua, Teoso misiritariko iua. ⁷ Aua kãkiti ãtipirika erekari kamakani. !Isãpaka erekari ikamini. Inirekarina Teoso: “Erekapitikai,” ininina. Inirekarina Teoso paxitinina. Inirekarina auinina ãtipirika. Kãkiti ikara atoko inakani Teoso txïkitakana ãtipirika auinina ïkapani. ⁸ Apanakinipekana kamari inireëkitinoka. !Inirekarina atão imarotinina. Maerekatinoka inirekana ikaminina. Teoso omanatana kãkiti ikara atoko inakani. Teoso misiritanako ninoa. ⁹ Ikinipoko kãkiti maerekati kamakani maxikaãkako. Atatsiirauatako. Merepanika Xoteo misiritaãkako, eereka Xoteo minakaniuua apaka misiritaãkako. ¹⁰ Teoso txanako kãkiti erekari kamakani: “Erekapitikai hïte.” Ikara atoko itxanako merepanika Xoteoakori, eereka Xoteo minakaniuua apaka. Teoso paxitanako ninoa. Ikamaerekaxiniretanako. ¹¹ Teoso misiritana ikini kãkiti maerekati kamakani. !Auiritari apanakini maerekati kamakani napakakiniri imisiritikona. Apanakini maerekati kamakani imisiritini atokokana, imisiritari ikinipoko maerekati kamakani.

¹² Xoteo minakaniuua ! auari Moisesi sãkire Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa kamari maerekati, ininiã Teoso paniãtakiti imimarotakanisaaki ipinana. Xoteoakori aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ninoa apaka kamari maerekati. Ininiã Teoso misiritana ninoa,

isākire iōkatsopatakori iaōka imakamakani xika. ¹³ Teoso kamaerekatari isākire iaōka kamakani. Pikenakotakasaakiri Teoso sākire, txamari !pikamari isākire iaōka, iusaaki Teoso !ikamaerekatai pite. ¹⁴ Xoteo minakaniu! auari Teoso sākire iōkatsopatakori. Iuaritika atxiiti ikamarina Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, kotxi ikamarina ākixinirena sākire iaōka. ! Auari Teoso sākire iōkatsopatakori ninoamoni, iuaritika Teoso paniātakiti auape ākixinireēna. ¹⁵ Teoso paniātakiti iaōka ikamakasaakina, oerekarina imarotininirina atāo inakari ākixinireēna. Ākixinirena sākire sāpiretana atāo. Ātikata itxana: “Pite kamari maerekati. !Apakata.” Ātikata erekari ikamakasaakina, “Pite kamari erekari. Erekapitikari.” Itxa ākixinirena sākire. ¹⁶ Kākiti kamakiti imarotiko ōti apokako. Iusaaki Teoso paniātariko Xesosi Kristo sāpiretiniri kākiti kamakiti. Kākiti kamakiti apanakini mimarotakiniti apaka isāpireta. Iusaaki isāpiretari kākiti misiritiko imaerekani xika. Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakiti oerekapekari ikara atoko inakari.

Xoteoakori Auari Teoso Paniātakiti Iōkatsopatakori

¹⁷ Hītepekana, hīte txari: “Ate Xoteo atxaua. Teoso apaka-papitikaua ate, kotxi isikari ipaniātakiti iōkatsopatakori atemoni. Atenoka Teoso anaakori atxaua,” hītxa. Ininiā hīteka iuikaua. ¹⁸ Hīte imarotari Teoso nireēkiti hīkamini. Himarotari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, ininiā himarotari erekari apiari hīkamini. ¹⁹ Hītxari: “Atera oerekari Teoso kimapore, ikimapore mimarotakanimoni. Mōsiāreni atoko itxana ninoa,” hītxa. “Ate imarotari Teoso sākire, ininiā ate imarotari apanakini aōerekini. Ininiā ate tirikapī atoko atxaua. Apanakini ipiā sikani atoko itxana ninoa.” Ikara atoko hītxa hīte. ²⁰ Hītxari: “Koerekarerini atxaua. Kākiti miūkiteni oereēkani atxaua. Ate oerekari kākiti poiāo imarotakani. Ate imarotari ikinipoko. Aimarotari atāo, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua atemoni.” Ikara atoko hītxa hīte. ²¹ Hīte Xoteo inakaniu! oerekari apanakini. Kinirepa kona hīteka oerekaua apaka? Hīte ōtākikari apanakini: “!Piitiriuatape”. Kinirepa hīte na takanapari hiitiriuatini? ²² Hīte ōtākikari apanakini: “!Pisirīkape pītanoro minakotokatika.” Kinirepa hīte apaka sirīka hītanoro minakotokatika? Hīte omanatari teoso kamakori, ininiā kinirepa hiitirīkari ninoa teosone aikoti tii? ²³ Hīte iuikaua, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori aua hītemoni, txamari apanakini na paxitari Teoso hīte xika, kotxi kona hīte kamari Teoso sākire iaōka. ²⁴ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte Xoteo xika, Xoteo minakaniu! misākirepiretari Teoso, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

25 Teoso takaõtxikare aua hiõtoã. Teoso paniãtakiti hĩkaminiã, erekapitikari Teoso takaõtxikare hiõtoã auini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori himakamakaniã, Teoso takaõtxikare mauakiniti atoko hĩtxaua. 26 Xoteo minakatiua, Teoso takaõtxikare iõtoã mauakini, Teoso sãkire iaõka ikaminiã, Teoso txariko: “Iua Xoteo atokotxikana itxa. Nitakaõtxikare iõtoã auakiti atokotxikana itxaua.” 27 Hĩte Xoteoakorimoni aua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, iuaritika ! hĩkĩpitari Teoso sãkire. Teoso takaõtxikare auapitikama hiõtoã, iuaritika ! hĩkĩpitari Teoso sãkire. Xoteo minakaniua ! auari Teoso takaõtxikare iõtoãna, iuaritika ninoa kamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Ikara atoko ininiã, ninoa oerekai himaerekani.

28 Kiripa atão Xoteo? Kiripa Teoso nakiti txataua? Kirimonipa aua Teoso takaõtxikare atão inakari? Teoso takaõtxikare iõtoã auakini, na ikinikani atão Xoteo itxauana. 29 Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! oerekaua Teoso nakiti aniniua. Xoteo atão inakariua, Teoso nakiti itxaua ãkixinireẽ. Teoso takaõtxikare aua iua ãkixinireẽ. Erekarĩ Matamatakoti takari Teoso takaõtxikare iua ãkixinireẽ. ! Inirekarĩ kãkiti iuikiniri. Inirekarĩ Teoso iuikiniri.

3

Teoso Kamari Ikamaenetakiti

1 Atxiĩti hĩte txano nota: “Teoso apakapari Xoteo. Teoso apakapari Xoteo minakaniua apaka, ininiã ! apiaerekata Xoteo aniniua. ! Apiaerekata Teoso takaõtxikare aõtoã auini.” Atxiĩti ikara atoko hĩtxa. Txamari na atão. 2 Apiaerekatapitika Xoteo aniniua, kotxi Teoso merepitipanika sãpiretari iuaka sãkire Xoteomoni, ninoa iõkatsopatiniri ĩkapani, inĩkatinirina ĩkapani. 3 Iuaritika apanakini Xoteo ! auikari Teoso sãkire. Ikara xika atxiĩti Teoso ! ikamari ikamaenetakiti? 4 Ikamapitikari. Atxiĩti paxirari ikinimane sãkire. Iuaritika Teoso sãkire atãonoka. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso sãkirauatakasaaki, ikinimane imarotari isãkire atão ininiua. Isãpiretakasaakiri kãkiti imisiritiko imaerekani xika, iuasaaki imarotaãkako Teoso kamakiti atão inini.

5 Atxiĩti kãkiti txano nota: “Atão minakati akamakasaaki, apanakini apia imarotari Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã erekarĩ akaminiri atão minakati apanakini imarotiniiri Teosonoka kaminiri atão inakari. Ininiã ! apakata Teoso misiritiniua ate, maerekati akamini xika.” Atxiĩti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani. 6 Apakatapitika Teoso misiritiniri maerekati kamakari. Iua kamari atãonoka, ininiã apakatapitika imisiritiniri ikinimane maerekati kamakani.

7 Atxiĩti kãkiti txaua: “Atão minakati asãpiretakasaaki, apanakini imarotari Teoso sãkirenoka atão ininiua. Atão aminasãkiretakaniã, apanakini kãkiti txari: ‘Teosonoka ereka,’

itxana. Ininiã !apakata Teoso misiritiniua amaerekani xika.” Atxiiti aua kãkiti ikara atoko ina sãkiretakani. ⁸ Ikara atão ininiã, maerekati makama erekari apokini ïkapani. Txamari ikara sãkirextiti na atão. Iuaritika apanakini apoïtapekaua ate ikara atoko asãpiretini. Ininiã atãopitika ninoa misiritiko, isãkirena xika.

!Auari Kãkiti Erekarì

⁹ Hixinikariko ikinika ikara nisãpiretakiti. Atauako Xoteo apiaerekata? Atauako Xoteo minakaniua poião ereka? Kona ikara atokoni itxa. Noerekapekai hïte, Xoteo minakaniua atokokana itxa Xoteo, kotxi ikinimane kamari maerekati. Akinika !aposotari atakanapiniri maerekati akamini. ¹⁰ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

!Auari atão inakari kamakari. Ætika !auari.

¹¹ Teoso nireëkiti imarotakari !auari. Teoso nirekakarì !auari.

¹² Ikinimane kaporïkikari Teoso. Ikinimane kerokari ikamakiti. Erekarì kamakari !auari. Ætika !auari.

¹³ Kãkiti sãkire maerekati, ïtotxi arakakarì saka atoko itxa. Itotarina imisirienetinirina apanakini. Kãkiti sãkire imini tsiïã atoko itxa.

¹⁴ Ætipirika imisãkirepiretarina ãti, kotxi inïkatarina omanãkaretxi ãkixinireña.

¹⁵ Maxikatïka inirekarina okinirina ãti.

¹⁶ Isinimonina imaxikana apanakini. Maerekaxinireninoka itxïkitakana apanakini.

¹⁷ !Imarotarina neenamatchi itakanapinina.

¹⁸ !Ipaxitarina Teoso. !Ipïkarina iua.

Itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹⁹ Aimarotari Teoso sikari ikinika ipaniãtakiti iõkatsopatakori atemoni Xoteoakorimoni, inireëkiti aimarotini ïkapani. Ininiã !apakata ate, Xoteo minakaniua pakini: “!Nimarotari Teoso nireëkiti,” anini, kotxi isãpiretapekari inireëkiti akamini tïkane. Ininiã atãopitikara Teoso misiritinina ikinimane maerekati kamakani. ²⁰ Ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !aposota akamini, ininiã Teoso kona kamaerekataua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua maerekati kamakani aniniua.

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniri Kãkiti?

²¹ Uatxa Teoso oerekapekaua itxïkitakiniri kãkiti atão inakari kamakani ininiua. Teoso paniãtakiti ikinika ! ikama kãkiti, iuaritika itxïkitakaãkana atão inakari kamakani ininiuana. Kitxakapirïka Moisesi, Teoso sãkire sãpiretakani apaka sãpiretari ikara. ²² Teoso txïkitakari kãkiti atão inakari kamakani ininiuana, Xesosi Kristo sãkire auikasaakina. Itxïkitakari Xoteo, Xoteo minakaniua pakini atão inakari kamakani ininiuana, Xesosi sãkire auikasaakina. Xoteo minakatiua Teosomoni, Xoteotxikana itxaua. ²³ Kotxi

ikinimane kamari maerekati, ininiã !aposota aãpokini Teoso iotximeremoni. ²⁴ Maerekati kamakaniua ate, iuaritika Teoso sikari ikinipoko erekari maxikatiïka atemoni, ininiã Teoso kamaerekataua ate, kotxi Kristo Xesosi iïkitxirauata ate ïkapani ipïkasaaki. Ininiã Teoso !imisiritaikaua amaerekani xika. ²⁵ Teoso sikari Xesosi ipinini kãkiti ïkapani. Xesosi ipïkasaaki, Teoso makatxakari maerekati akamakiti. ! Imisiritaikaua ate, kotxi aãuikari Xesosi ipinini iïkitxitari Teoso, maerekati akamakiti. Teoso sikari Xesosi ipinini ate ïkapani. Ikara oerekaua atão inakarinoka ikamini. Mitxipitipanika Teoso !imisiritana kãkiti imaerekanina xika. Iãtapari iketo manapi apokini, kotxi iamoniãkari kãkiti. ²⁶ Teoso sikari Xesosi, ininiã ipïpe kãkiti ïkapani, ininiã uatxa Teoso misiritari kãkiti maerekati ikamini xika, ininiã aimarotari Teoso atão inakarinoka kamakari itxaua iua, kotxi !auiritari maerekati kamakari inapakakini. Erekari Teoso, ininiã iua posotari ikamaerekatiniri kãkiti Xesosi sãkire auiãkani.

²⁷ Ininiã !apakata aãuikiniua, kotxi !auari aparïka aka-maerekatakiri, ininiã !apakata aãuikiniua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori akamakasaaki. Teosora kamaerekataua, Xesosi sãkire aãuikasaaki. ²⁸ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori kamakari atxiïti !ikamaerekataãka, kotxi !auikari Xesosi sãkire. Xesosi sãkire auikakarinnoka ikamaerekataãka. ²⁹ Atauako Teoso Xoteo Teosonenanini itxataua? Konapitini. Xoteo minakaniua Teosonekanera apaka itxaua Teoso. ³⁰ Teoso ätinoka aua. Iua kamaerekatana Xoteo, Xesosi sãkire auiãkani. Iua kamaerekatana Xoteo minakaniua apaka, Xesosi sãkire auikasaakina. ³¹ Ikara atoko ininiã, atxiïti kãkiti txari: "Teoso kamaerekataua ate, kotxi aãuikari Xesosi sãkire, ininiã Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! itxaika. Ininiã ! aka-maikari," itxa kãkiti sãkire atxiïti. Konapitini. Xesosi sãkire aãuikasaaki, anirekari iteene akaminiri Teoso sãkire paniãtakiti iõkatsopatakori.

4

Atão Inakari Kamakari Apraão

¹ Maxinikari Apraão aïri kitxakapirïkari. Natokopa itxa iua imarotakiti, Teoso kamaerekatiniri kãkiti? ² Apraão kamakiti erekari kamaerekataãkamariko iua, ininiã iua iuikamauako. Txamari iua iuikiniua !auari Teoso apisatoõ. ³ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso txïkitakari iua atão inakari kamakari ininiua.

⁴ Parïkauatakari ipatrãote sikari iparïka ïki iuamoni. Maxikatiïka !ïkitxitari iua. Isikari, kotxi iparïkauata. ⁵ Kãkiti auikiniãri Teoso kamaerekatiniri maerekati kamakari,

iua kākiti ! iuikari iuaka parīka. Imarotari iparīka ! ikamaerekatari iua. Teoso txīkitakari ikara atoko inakari kākiti atāo inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sākire. ⁶ Kitxakapirīka Tavii txari ikara atoko. Iua sāpiretari kākiti Teoso sikakiti erekari apakapakani. Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. Na iparīkani txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. ⁷ Tavii txari:

Teoso makatxakasaakiri kākiti maerekani, ! amataikari maerekati ikamakiti. Teoso takari ikinipoko erekari kākiti ikara atoko inakarimoni.

⁸ Teoso ! iaōtari iua kamakiti maerekati. Teoso takari ikinipoko erekari iuamoni.

Itxa Tavii kitxakapirīka.

⁹ Atxiīti pite txari: “Atauako ia erekari Teoso sikakiti, Tavii sāpiretakiti, kākiti Teoso takaōtxikare auaiōtotakiti īkapaninanini?” Konapitini. Ia erekari Teoso sikakiti Teoso takaōtxikare mauaiōtotakini īkapani apaka. Nisāpiretapekai ia Teoso sākire iōkatsopatakori:

Apraão auikari Teoso sākire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ¹⁰ Kirisaakipa Teoso

txīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua? Atauako Teoso takaōtxikare Apraão iōtoã auakasaakiikani? Konapitini.

Takaōtxikari Apraão iōtoã takiko apisapanikara, itxīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua. ¹¹ Merepanika Teoso

txīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua, eerekaikara itakari itakaōtxikare iōtoã. Ikara Teoso takaōtxikare oerekari,

mitxipeka Teoso txīkitakari Apraão atāo inakari kamakari ininiua, kotxi iua auikari Teoso sākire. Apraão auikari

Teoso sākire, Teoso takaōtxikare iōtoã auini apisapanika. Ininiã Apraão ikini Teoso sākire auiaākani iri atoko itxaua.

Atxiīti Teoso takaōtxikare iōtoãna ! auari. Iuaritika ninoa iri atoko itxaua Apraão. Teoso txīkitakari ikinimane iua

sākire auiaākani atāo inakari kamakani ininiuana. ¹² Apraão Teoso takaōtxikare auaiōtotakini iri atoko itxaua, ninoa

auikiniāri Apraão sākire Apraão auikiniri atokotxikana, kotxi Teoso auikari Teoso sākire Teoso takaōtxikare iōtoã auini apisapanika.

¹³ Teoso sikaenetari itixi Apraãomoni, imekaniriakori pakinimoni. Ikara atoko Teoso sākire, kotxi Apraão auikari

Teoso sākire. Iua auikari Teoso sākire, ininiã Teoso txīkitakari iua atāo inakari kamakari ininiua. Apraão kamakiti erekari

! itxīkitakari Teoso sikaenetiniri itixi Apraãomoni. ¹⁴ Kākiti erekari kamakari Teoso sākire mauiaākati ! apakapari Teoso

sikaenetakiti, kotxi ! auikari Teoso sākire. Teoso sikari isikaenetakiti iua sākire auiaākanimoninani. ¹⁵ Teoso paniātakiti

iōkatsopatakori makamakati misiritaākako. Teoso paniātakiti

iōkatsopatakori mauakaniā, maerekati ! auari. Txamari auapitika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori.

¹⁶ Ininiā kākiti auikasaakiri Xesosi sākire, apakapari Teoso sikaenetakiti. Maerekati kamakani kākiti, iuaritika apakaparina Teoso sikaenetakiti, kotxi Teoso nirekari ikinipoko erekari isikini kākitemoni. Ininiā ikinimane Apraão apika mekaniriakori apakapapitikari Teoso sikaenetakiti. Xoteoakori Teoso paniātakiti iōkatsopatakori auakini apakapari. Xoteo minakanuia Teoso sākire Apraão auikini atoko inakani apaka apakapari. Ate amakinika iri atoko itxaua Apraão.

¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txari Apraão: “Nota txīkitakaiko pite itori āti uāka iri pininiua.”

Ininiā Teosomoni iua aīri atoko itxaua, kotxi Apraão auikari Teoso sākire. Teoso txīkitakana ipīkani iuaīkana auāki inini. Iua kamari mitxi mauakati auini.

¹⁸ Apraão kiomātxipeka inakasaaki, kona keeneri. Iuaritika auikari Teoso sākire. Iātapari Teoso sikaenetakiti apokini. Ininiā apanakini āti uāka iri atoko itxapekaua Teoso sākire iaōka. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Papika mekaniriakori kaiāopokopaniriko.

¹⁹ Apraão seī anokanani inakasaaki, imarotari iito ipinapanoka inini. Imarotari Sara ! oposotaikari keene onini. Iuaritika iteene auikari Teoso sākire. ²⁰ ! Iotoka auikiniri Teoso sikaniri isikaenetakiti iuamoni. Iua auikari Teoso sākire itaparaxinireritika. “Teoso posotari ikinipoko ikamini,” itxa.

²¹ Iua iteene imarotari Teoso posotiniri isikiniri isikaenetakiti. ²² Apraão auikari Teoso sākire, ininiākara Teoso txīkitakari iua atō inakari kamakari ininiua. ²³ Na Apraāonanini Teoso txīkitaka atō inakari kamakari ininiua. ²⁴ Iua txīkitakaua ate apaka atō inakari kamakani aniniua, aāuikiniāri Teoso sākire. Aāuīte Xesosi ipīkasaaki, Teoso ōkitikari iua iuaīkana auini īkapani. ²⁵ Teoso sikari Xesosi kākitemoni ipinini īkapani maerekati akamakiti xika. Teoso ōkitikari iua iuaīkana auāki inini īkapani, ate ikamaerekatini īkapani.

5

Teoso !Omanataikaua Ate

¹ Ininiā Teoso kamaerekataua, kotxi aāuikari isākire, ininiākara aāuīte Xesosi Kristo iotokakari Teoso omanatiniua ate. Teoso ! omanataikaua ate. Uatxa apakapaua ate.

² Aāuikasaakiri Xesosi sākire, iusaaki aimarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti atemoni ikiniōtika. Iteene apoxokoniua, kotxi aiātapari Teoso aaōkitini, iua iotximere aātamatini īkapani. ³ Apanakini misiritakasaakia, apoxokoniua apaka, kotxi Teoso oerekaua amīteenekiniri amisiritiko. ⁴ Amisiritiko amīteenekiniā, aimarore apiaāpota.

Aimarore apiaãpotakasaaki, aiãtapariko erekari apokini atemoni. ⁵ Erekari apokini aiãtapiniã, aãpakapapitikariko erekari, kotxi aãkixinireẽ aimarotari Teoso iteene turetiniua. Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti atemoni, oerekaua Teoso tiraõki aãkixinireẽ.

⁶ Erekari akamini amaposotakanisaaki, Teoso amanirekakanisaaki, Kristo ipina ate ïkapani. Iua ipina iketo õti manapi. ⁷ Atxiïti kãkiti ipina atão inakari kamakari ïkapani iua mapinakani ïkapani? Atxiïti !ipina iua ïkapani. Atxiïti kãkiti ipina ãti erekari kamakari ïkapani, iua mapinakani ïkapani? Atxiïti ipina iua ïkapani. ⁸ Teoso oerekaua ate, iua iteene turetiniua ate, kotxi Kristo ipina ate ïkapani maerekati akamapanika anakasaaki.

⁹ Kristo ipinini kamaerekataua ate, ininiã uatxa Teoso apakapaua ate. Apikomoni Kristo kaminaua, kotxi Teoso ! omanataikaua. !Imisiritaikaua. ¹⁰ Ate Teoso omanatakani anakasaakiaua, Teoso ãkiri ipina ate ïkapani. Ininiã Teoso mokaiakari !atxaikaua. Iua apakapaua. Iua apakapaua, ininiã amaerekani imakatzaka, ininiã aãuapininiika, kotxi iua õkitikaua auapininiika anini ïkapani Teosokata, kotxi Kristo auini auapika. ¹¹ Teoso kamari ikara ate ïkapani. Apikomoni iua kaminapanikauako ate, kotxi iua kamapoxokonitaua, kotxi aãuïte Xesosi Kristo mikanapiriãua ate Teosomoni.

Adão, Kristo Pakini

¹² Maerekanitxi apoka itixi kiki ãtika xika, Adão inakori xika. Maerekati ikamakiti xika ipina. Ininiã ikinimane kãkiti ipina, kotxi ikinimane kãkiti kamari maerekati. ¹³ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori apokini apisapanika, kãkiti kamari maerekati, iuaritika Teoso !imisiritana ninoa maerekati ikamakitina xika, kotxi iuasaaki !isãpiretapanikari ipaniãtakiti. ¹⁴ Adão auakasaaki atoko, Moisesi auakasaaki manapi, iuasaaki Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !apokapanika, iuaritika ikinimane ipina. Atxiïti kãkiti ! ikamari maerekati Adão maerekani atoko, kotxi iua !ikamari Teoso paniãtakiti, iuaritika ikinimane ipina. Kiki Adão inakori axinikasaaki, aimarotari iua Xesosi atoko ininiua.

¹⁵ Txamari aimarotari iua na Xesosi !atokoni itxaua, kotxi ãtika kiki maerekani xika, itori kãkiti ipina. Iua sikari ipïkitxi kãkitimoni. Kiki ãtipekana, Xesosi Kristopekana, iua sikari erekari Teoso siãkiti itori kãkitimoni imapinakanina ïkapani. Teoso siãkiti iïki ! auari. ! Erekari Adão sikakiti. Peerekari Xesosi Kristo siãkiti. ¹⁶ Kiki ãtika Adão inakori kamari maerekati. Átinoka maerekati ikama, ininiã eereka Teoso sãpiretari imaerekani. Eereka Teoso misiritari iua. Teoso siãkiti !ikara atokoni itxa. Kãkiti maerekati itori ikamakasaaki, kiki ãtipekana Xesosi sikari Teoso siãkiti kãkitimoni,

ininiã ikamaerekatana kâkiti. Iuasaaki imakatzakari ninoa maerekani. ¹⁷ Kiki âtika, Adão inakori maerekani xika, Teoso txîkitakari ikinimane ipinini. !Erekari iua kiki kamakiti. Âti kiki, Xesosi Kristo inakori kamakiti peerekari. Iua txîkitakari kâkiti âkixinire katapara inini maerekati imakamakani îkapani. Kâkiti ikara atoko inakari Teoso sikari ikinipoko erekari. Itori isika. Itxîkitakari iua atão inakari kamakari ininiua. Ia iparîka îki !auari.

¹⁸ Adão kamari âtinoka maerekati, iuaritika iua maerekati txîkitakari Teoso misiritinina ikinika kâkiti. Iua atokokana Xesosi kamakiti âtika txîkitakari Teoso kamaerekatina kâkiti ninoa âtipirika auini îkapani. Iuasaaki atãonoka ikamakiti. ¹⁹ Kiki âtika Adão inakori na kamari Teoso sâkire iaõka, ininiã itxîkitakari kâkiti itomaneri maerekati ikaminina. Kiki âtipekana Xesosi inakori kamari Teoso sâkire iaõka, ininiã itxîkitakari kâkiti itomaneri atão inakari kamakani ininiuana.

²⁰ Teoso sikari ipaniâtakiti iõkatsopatakori Moisesimoni. Iuasaaki kâkiti imarotari maerekati itori ikamakitina, ininiã maerekanitxi apiaãpota, kotxi Teoso paniâtakiti iõkatsopatakori auape. Maerekanitxi apiaãpota, iuaritika erekari Teoso sikakiti kâkitimoni apiata. ²¹ Maerekanitxi txîkitakari kâkiti ipinini. Erekari Teoso sikakiti kâkitimoni txîkitakari kâkiti auini âtipirika imaxipokakani tîkane, kotxi aãuîte Xesosi Kristo txîkitakari kâkiti atão inakari kamakari ininiua. Ininiãkara kâkiti auapininiika, kotxi Xesosi Kristo kamaerekatana.

6

!Anirekaikari Maerekati Akamini

¹ Ininiã erekari atxiîti apikomoni maerekati akamini, ikinipoko erekari Teoso sikakiti apiata auini îkapani?

² Konapitini. Teoso makatzakapekari amaerekani, kotxi iuasaaki ! anirekaikari apikomoni maerekati akamini. Anireêkiti maerekati akamini xipope, kâkiti ipinini atoko itxa ixipokini. Ininiã ! apakata apikomoni maerekati akamini.

³ Apatxisatiko oerekari Kristo Xesosi nakitiakori aniniua. Iuakata apinini atoko itxa apatxisatiko. Himarotapekari ikara. ⁴ Apatxisatiko oerekari Kristokata ikatakoni atoko aniniua, ininiã ! anirekari apikomoni maerekati akamini. Kristo iri Teoso posotiire õkitikari imi, iuaîkana auâki inini îkapani. Peerekari iposotiire. Ininiã apatxisatiko oerekari Xesosi õkitikiko atokokana Teoso õkitikaua ate aãuini amaneri inini îkapani.

⁵ Aãuapika Kristokata, ininiã âtika atoko atxaua iuakata aãuini, ininiã Kristo ipinini atokokana mitxi aãuini xipope. Kristo iuaîkana auini atokokana, aãuini amaneri. Peerekari, kotxi aãuapika Kristokata, âtika atoko aniniua iuakata. ⁶ Mitxi

anireēkiti xipope, kotxi Kristo makatxakari amaerekani aamina ĩpiriāmitakari nopini ipīkasaaki ate ĩkapani. Ininiā mitxi anireēkiti posotiire ! auaike. Ixipokaākapeka, kotxi mitxi anireēkiti maerekatinoka. Ininiā maerekanitxi nitiriakori atoko ! atxaikaua. Aimarotari ikara. ⁷ Maerekanitxi na paniātaikari kākiti ipīkari.

⁸ Kristokata ipīkani atoko aniniā, aimarotari iuakata aūuini apaka. ⁹ Ipīkasaaki ōkitikaāka, ininiā ! ipinaika. Aimarotari ikara. Ipīkitxi na kaposotiireikari iuaīkana Kristo ipinini ĩkapani. ¹⁰ Iua ipina maerekanitxi posotiire ixipokini ĩkapani. Iuasaakipeka maerekanitxi posotiire xipoka. Uatxa Kristo auapininiika Teosokata, iri nireēkitinoka ikamini ĩkapani. ¹¹ Iua atokotxikana anireēkiti maerekati xipope. Uatxa ! anirekaikari maerekati akamini. Uatxa aūuapininiika Teosokata, iua nireēkitinoka akamini ĩkapani, kotxi Kristo Xesosikata aūuapika.

¹² Ininiā na hāuiritapiri hīto paniātinii maerekati hīkamini. Na hīkamapiri maerekati hīto nireēkiti. ¹³ Na hāuiritapiri hīto kaminiri maerekati. Na hāuiritapiri hōki kaminiri maerekati. Na hāuiritapiri hinama kaminiri maerekati. Na hāuiritapiri hūako kaminiri maerekati. Na hīkamapiri maerekati hīto nireēkiti. Hīteka hīsikauako Teosomoni, kotxi mitxi ipīkani atoko hītxaua, eereka Teoso txīkitakai auāki iuaīkana hinini, ininiā hīsikari hīto ikinika Teosomoni. Atāo inakaranoka hīkamako hōkiā, hinamaā, hūakoā, imakinika hītoā. ¹⁴ Uatxa maerekanitxi apatrāote atoko ! itxaikauako. Uatxa amisiritiko ! auaike, Teoso paniātakiti iōkatsopatakori amakamakaniā, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aāpakapakasaaki, iuasaaki imakatxakari amisiritiko.

Atāo Inakari Nitiriakori

¹⁵ Ininiā atxiīti hītxano nota: “Maerekati makama, kotxi amisiritiko ! auaike Teoso paniātakiti iōkatsopatakori amakamakaniā, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti aāpakapakasaaki, imakatxakari amisiritiko. Ininiā makamari maerekati,” atxa atxiīti. Konapitini. ¹⁶ Himarotari, hāuiritiniāri kākiti paniātinii iua nireēkiti hīkamini, ininiā iua hīpatrāote atoko itxaua. Iua nitiriakori atoko hītxaua, kotxi hīkamari iua paniātakiti. Maerekanitxi hīpatrāote ininiāua, hīkamari maerekati, ininiā hīpina. Ininiā kona hāua Teosokata ātipirika. Teoso hīpatrāote ininiāua, iua paniātakiti hīkama, ininiā atāo inakaranoka hīkama. ¹⁷ Nitxari Teoso: “Erekapitikari atemoni pikamakiti.” Ikara atoko nitxari Teoso, kotxi mitxi maerekanitxi nitiriakori atoko hītxaua. Uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hītxaikaua, kotxi iteene hīkīpitari hōerekiko. ¹⁸ Teoso makatxakapekai hīte, ininiā uatxa maerekanitxi nitiriakori ! hītxaikaua. Uatxa Teoso

nitiriakori hĩtxaua, ininiã atão inakaranoka hĩkama. ¹⁹ Ikara atoko nitxa sãkireta hĩtemoni, kotxi himarotari nitiritxi, patrão pakini pirena. Himarotakiti poiãoka. Mitxi hãuiritari hĩto kaminiri maerekati inireẽkiti. Hãuiritari hĩto apikomoni maerekati ikamaãpotini. Apiaãpota maerekati hĩkamakiti. Iuasaaki hĩto maerekanitxi nitiri atoko itxaua. Uatxa hĩsikari hĩto Teosomoni atão inakari nitiri ininiua ĩkapani, ininiã hĩkamariko atão inakaranoka. Ininiã Teoso nakitiakorinoka hĩtxaua.

²⁰ Maerekanitxi nitiriakori hinakasaakiua, atão inakari nitiriakori na hĩtxaua, ininiã atão inakari na paniãtai hĩte atão inakaranoka hĩkamini. ²¹ ĩkiripa erekari hãpakapa, maerekati mitxi hĩkamakasaaki? Kona kapakaparei. Uatxa hĩpẽtauata maerekati mitxi hĩkamakiti xika. Maerekati kamiko xika kãkiti ipina, ininiã kona aua Teosokata ãtipirika. ²² Uatxa maerekanitxi na paniãtaikai hĩte. Uatxa Teoso nitiriakori hĩtxapekaua, ininiã hĩkamari ĩkinipoko Teoso ĩkapani. Ininiã hãuapininiika hĩtxako Teosokata ãtipirika. ²³ Maerekanitxi kãkiti patrãote atoko itxa. ĩkitxitari kãkiti parĩkatxi ĩki, txamari ipĩkitxi itxaua parĩkatxi ĩki. Teoso sikakiti atemoni ãtião. !Aparĩkauata Teoso sikakiti aãpakapini ĩkapani, iuaritika isikaua aãuini ãtipirika inini ĩkapani, kotxi aãũite Xesosi Kristo ipina ate ĩkapani.

7

Tanirauatakaro Atoko Atxa

¹ Nitiriakori, hĩte hĩkinika imarotari paniãtakori iõkatsopatakori, ininiã himarotari nisãkire. Kãkiti auapanika inakasaaki, ikĩpitariko paniãtakori iõkatsopatakori. ² Noerekaiko hĩte. Paniãtakori iõkatsopatakori paniãtaro sito okaikotini oĩtanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiã, iua paniãtakori na paniãtaikaro oa. ³ Őtaniri auapanika inakasaaki, ãtikata oãuiniã, kanokarero otxaua. Őtaniri ipininiã, paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaro oa, ininiã apakata ãtikata oĩtaniriuatini. Ikara atoko oniniã, kanokarero lotxaua.

⁴ Nitiriakori, oa sito atokotxikana ate amakinika. Kristo ipina ate ĩkapani, ininiã Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori kona paniãtaikaua, kotxi uatxa Kristo nakitiakori atxaua. Uatxa Teoso õkitikakiti Kristo nakitiakori atxaua. Iua nakitiakori atxaua, ininiã erekari akama Teoso ĩkapani.

⁵ Mitxi anireẽkiti maerekati paniãtaua maerekati akamini. Aĩto nirekari maerekatinoka ikamini, kotxi paniãtakori iõkatsopatakori txari: "Kona hĩkamapiri maerekati." Ininiã iuasaaki apiata anirekari maerekati akamini, kotxi maerekatinoka kamakani atxaua. Ininiã apina, ininiã kona aãuapika Teosokata. ⁶ Mitxi paniãtakori iõkatsopatakori nirekari ipaniãtinua. Uatxa paniãtakori iõkatsopatakori na paniãtaikaua.

Ikara kitxakari. Uatxa amaneri, kotxi uatxa aparĩkauata Teoso ĩkapani. Erekarı Matamatakoti oerekaua aparĩkauatini Teoso ĩkapani.

Teoso Paniãtakiti Iõkatsopatakori

⁷ Ininiã natokopa itxa uatxa axinikakiti? Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori maerekati itxaua atxiĩti? Konapitini. Maerekati ! itxaua. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakanimako, nota !imarotamariko maerekati nikamini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti,

ininiã ãti nakiti ninirekiniã, nimarotari nikaminiri maerekati. ⁸ Maerekati xika na nota nirekari ikara Teoso paniãtakiti nikamini. Ininiã iteene ninirekari apanakini nakiti. Ninirekari apanakini nakiti, kotxi Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori txari:

Kona pinirekapiri ãti nakiti.

Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori mauakaniã, iusaaki maerekati ! auari. ⁹ Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nimimarotakanisaaki, na nimarotari maerekati nikamini.

Niuãkatari nãkixinire auãki inini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nimarotakasaaki, nimarotari maerekati nikamini. Iusaaki nimarotari nipinini nimaerekani xika.

¹⁰ Iusaakipeka nimarotari nãkixinire ipĩkari atoko inini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekari kãkiti erekari ikamini, iua auini ĩkapani. Txamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekano nota nipinini nimaerekani xika.

¹¹ Maerekati ninireẽkiti misirienetano. Imisirienetano, ininiã na nikamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ininiã nikamari maerekati. Ininiã maerekati xika nipina.

¹² Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! auari maerekati, kotxi Teoso kamari. Atãonoka itxa Teoso paniãtakiti.

Erekari. ¹³ Atxiĩti erekari txĩkitakano nipinini? Konapitini. Maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Maerekanitxi txĩkitakano Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori erekari nimakamakani, ininiã nikamari maerekati, ininiã iua maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Ininiã aimarotari maerekanitxi

kona xatiki apakata. Maerekatınoka, kotxi maerekanitxi txĩkitakano nipinini. Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua ikara atoko inakari.

¹⁴ Aimarotari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaxiti ĩkari ininiua. Txamari nota uaikirino. Maerekanitximoni vëtxitakori atoko nitxaua, maerekanitxi nitiri atoko nininiua ĩkapani. ¹⁵ Na nimarotari nikamakiti, kotxi na nikamari notaka nireẽkiti. Nikamari nimanirekakiniti, nomanatakiti.

¹⁶ Ininiã maerekati nimanirekakiniti nikamakasaaki, iusaaki nimarotari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ereka

inini. ¹⁷ Ininiã na notani kamari maerekati. Maerekati nãkixinireẽ auakarira txĩkitakari nikaminiri iua maerekati. ¹⁸ Nimarotari erekari ! auari nãkixinireẽ. Maerekatnoka aua nãkixinireẽ, kotxi ninirekari erekari nikamini, txamari ! niposotari. ¹⁹ Na nikamari erekari ninireẽkiti. Nikamapikari maerekati nimanirekakiniti. ²⁰ Ininiã nimanirekakiniti nikaminiã, kona notani kamari. Maerekati nãkixinireẽ auakarira txĩkitakano iua maerekati nikamini.

²¹ Ininiã ia sãkiretxiti atão: Ninirekasaakiri erekari nikamini, maerekatnoka niposota nikamini. ²² Nãkixinireẽ iteene ninirekari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka nikamini. ²³ Txamari aua ãti ninireẽkiti niĩto ãki. Iua niĩto nireẽkiti nirekari ixipokiniri nãkixinire nireẽkiti. Iua niĩto nireẽkiti xika nikamari maerekati nireẽkitinoka. ! Niposotari erekari nikamini. Kateia ãki iaxirikakoni atoko nitxa. ²⁴ !Erekano nota. Maerekati kamakarino nota. Kipa makatxakano, maerekati niĩto nireẽkiti nimakamakani ãkapani? Niĩto txĩkitakano nipinini. Kipa moianatano? ²⁵ Aãũte Xesosi Kristokara moianatano. Iuara makatxakano nimapinakani ãkapani. Peerekari Teoso, kotxi iua kamari ikara atoko nota ãkapani.

Ininiã uatxa ia atoko inakari nisãpiretai. Nãkixinireẽ ninirekari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori nikamini. Txamari niĩtoã maerekanitxi nireẽkitinoka niposota nikamini.

8

Erekari Matamatakoti Txĩkitakari Aãkixinire Auãki Inini

¹ Ininiã uatxa Teoso !itxaikaua ate: "Maerekati hĩkamakiti xika nimisiritaike hĩte," !itxaikaua ate, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. ! Akamaikari aĩto nireẽkiti. Erekari Matamatakoti sikaposotiiretaua iua nireẽkiti akamini. ² Erekari Matamatakoti nireẽkiti akama, ininiã iua txĩkitakari aãkixinire auãki inini, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Erekari Matamatakoti makatxakano maerekanitxi nireẽkiti nikamini, ininiã na nipina. ³ Aĩto maerekani xika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ! iposotari imakatxakiniri amaerekani, kotxi ! aposotari akaminiri iua paniãtakiti. Iuaritika Teoso makatxakari amaerekani, kotxi iua iokanatarari imi atemoni. Imi ĩto ate ĩto atoko, maerekati kamakari ĩto atoko itxa. Teoso iokanatarari imi atemoni ipinini ãkapani, amaerekani imakatxakini ãkapani. Ininiã ixipokari maerekati posotiire aĩtoã auakari. ⁴ Teoso kamari ikara, ininiã Xesosi kamari ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka ate ãkapani, kotxi ipaniãtakiti atão inakarinoka. Ininiã ! akamaikari maerekati aĩto nireẽkiti. Akamari Erekari Matamatakoti nireẽkiti.

⁵ ĩtotxi nireẽkiti kamakani xinikapikari ĩtona nireẽkitinoka. Erekari Matamatakoti nireẽkiti kamakani xinikapikari

Erekari Matamatakoti nireëkitinoka. ⁶ Käkiti xinikiniäri iïto nireëkitinoka, ixinikakiti txïkitakari iua ipinini, ininiäkara kona auapika Teosokata. Käkiti auiritiniäri Erekari Matamatakoti txïkitakiniri ixinikiniri Erekari Matamatakoti nireëkitinoka, iua auapininiika Teosokata. Erekaxinireri iua. ⁷ Käkiti xinikiniäri iïto nireëkitinoka, Teoso mokaiakariakori itxauana, kotxi !inirekarina Teoso paniätakiti iaõka ikaminina. !Iposotarina Teoso paniätakiti iaõka ikaminina. ⁸ Itotxi nireëkitinoka kamakani !iposotari ikamapoxokonitiririna Teoso.

⁹ Hïtepekana, Erekari Matamatakoti hãkixinire auiniã, hïkamari iua paniätakiti. !Hïkamari maerekati hïito paniätakiti. Erekari Matamatakoti kãkiti ãkixinireë mauakanisaaki, na Kristo nakitiakori !itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Kristo nakiti itxaua. ¹⁰ Hiïto ipinapitikako maerekati xika, iuaritika hïxinire auãkiri itxaua Kristo hãkixinireë auiniã. Hïxinire auãkiri itxaua, kotxi Kristo kamari atão inakarinoka ate ïkapani. ¹¹ Teoso õkitikari Xesosi, iua ipïkasaaki. Erekari Matamatakoti Teoso nakiti hãkixinireë auiniã, Teoso Kristo õkitikakari, txïkitakariko hïito ipinakari iuaïkana auãki inini, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti aua hãkixinireë.

¹² Ininiã nitariakori, auapitika akamakiti tïkane Teoso ïkapani. !Auari akamakiti tïkane aïto nireëkiti akamini ïkapani. ¹³ Hiïto nireëkiti hïkaminiã, hïxinire ipïkari atoko itxa, ininiã ätipirika kona hãua Teosokata. Hamanainiäri Erekari Matamatakoti maerekati hïito kamakiti ixipokini, iuasaaki hãuapika ätipirika Teosokata.

¹⁴ Erekari Matamatakoti nireëkiti kamakani, Teoso anaakori itxauana, kotxi Erekari Matamatakoti Teoso nakiti. ¹⁵ Iua Erekari Matamatakoti Teoso sikakiti hïtemoni. !Itxïkitakai nitiritxi kapïkareri hininiua. Itxïkitakai Teoso anaakori hininiua. Erekari Matamatakoti posotiireë aãkiritari aïri Teoso: "Papai, niri," atxari. ¹⁶ Erekari Matamatakoti säpiretaua aãkixinireë Teoso anaakori aniniua. ¹⁷ Teoso anaakori aniniãua, aãpakapariko erekari Teoso nïkatakiti ate ïkapani. Kristo apakapari erekari Teoso nïkatakiti iua ïkapani, ininiã ate apakapari iuakata. Kristo misiritaãkapeka. Ate misiritiko apaka auiniã Kristo säkire aãuikini xika, Kristo ikinimane auïte inakasaakiaua, ate apaka aua iuakata iuasaaki. Aãtamatarari iua iotximere. Peerekari iuasaaki iuakata aãuini.

Aãpakapariko Ikinipoko Erekari

¹⁸ Uai itixi aãuakasaaki, aãtatsiirauata. Ereka !axinikaikari mitxi aãtatsiirauatini, kotxi Teoso oerekauako ikinipoko erekari. Iuasaaki peerekari. ¹⁹ Ikinipoko Teoso kamakiti iätapari ipoxokoniritika Teoso keto õti. Iuasaaki aimarotari Teoso anaakori. ²⁰ Kotxi ikinipoko Teoso kamakiti

misiritaãkapeka, ixipokaãpotini tĩkane. Ikinipoko Teoso kamakiti ixinireka !ixipokaãpota. Teoso txĩkitakari ikinipoko xipokaãpotini. Iuaritika aimarotari, ipĩkitxi xipokini õti apokapitikako. ²¹ Ikinika Teoso kamakiti iãtapari iua õti. Iuasaakiko itixi amaneri itxauako. !Ixipokaika. Iuasaaki ikinika amaneri. !Ixipokaika. Teoso anaakori misiritiko ! auaika. Peerekari iuasaakiko.

²² Aimarotari uatxapiikama ikinika Teoso kamakiti atatsiirauata, amarini tsii sito atatsiitini atokokana. ²³ Na itixi Teoso kamakitinanini atatsiirauata. Aãkixinire apaka akiripireta, kotxi anirekari Teoso keto apokini. Iuasaaki iua apakapaua ate iua anaakori. Iuasaakiko aĩto amaneri isikaua. Iuasaakiko aĩto !kaxiporeikari. Merepanika Teoso sikakiti auapeka atemoni, kotxi iua sikapekari Erekar Matamatakoti atemoni. ²⁴ Teoso makatxakapekari amaerekani, aũuikasaakiri isãkire. Ininiã aiãtapari apikomoni isikaenetakiti atemoni. ! Aãtamapanikari isikaenetakiti, ininiã aiãtapapanikari. Aũuikapitikari isikaenetakiti isikiniua, ininiã atão aũuikiniri. ²⁵ Aiãtapari aãpakapakiti tĩkane. ! Aãpakapanikari, iuaritika aiãtapari apoxokoniritika, kotxi aimarotapitikari ikara apokini.

²⁶ Erekar Matamatakoti moianataua, kotxi na kataparaxinireua. !Aimarotari aamanaãkiti tĩkane, Teoso amisãkiretakasaaki. Iuaritika, Erekar Matamatakoti misãkiretari Teoso ate ĩkapani. Asãkireẽ !aposotari asãpiretiniri Teoso ikinika anireẽkiti, ininiã Erekar Matamatakoti misãkiretari Teoso ate ĩkapani. Ipinimoni itxa isãpiretiniri Teoso. Kãkiti sãkireẽ ĩsãkirauata Teosokata. ²⁷ Teoso imarotari kãkiti ãkixinire, ininiã iua imarotari Erekar Matamatakoti xinikakiti, kotxi Erekar Matamatakoti misãkiretari Teoso, Teoso nakitiakori ĩkapani. Erekar Matamatakoti amanaãri Teoso, Teoso nireẽkiti ikaminana inakitiakori.

Teoso Iteene Tiretiniua

²⁸ Aimarotari ikiniõtika erekari ikaminaua ate, kotxi iua tirketani, iua mereẽkini atxaua ate. Iuaritika aãtatsiirauatini auapitika. Iuaritika iuasaaki apaka erekari ikaminaua. Iua mereẽua, kotxi inirekari imereiniua. ²⁹ Itixi kamiko apisapanika Teoso imarotapekaua ate. Iua mereẽpekaua ate, iua anaakori kaiãopokori aniniua ĩkapani. Imereẽpekaua, imi Xesosi atoko aniniua ĩkapani. Ininiã Xesosi aĩtari apiari. ³⁰ Teoso akiritana imereẽkini. Apaka ikamaerekatana iua mereẽkini. Apaka itanapoko erekari isika ninoa ikamaerekatakinimoni.

³¹ Teoso kamari ikinipoko ikara erekari ate ĩkapani, ininiã natokopa itxa axinikakiti? Teoso kataparari moianatapitikaua, ininiã ate omanatakani tapara poiãoka. ³² Teoso sikari ikinipoko atemoni. Imi apaka isika atemoni, kotxi ipina ate

akinika ĩkapani. Isikari imi atemoni, ininiã aua atxiĩti iua masikakiniti atemoni? !Auari. Ikinipoko erekari isikapitikaua atemoni. Ikarone !auari. ³³ Aua atxiĩti Teoso mereẽkini maerekani sãpiretakari? !Auari. Teosora sãpiretari ninoa maerekani mauakani, kotxi iua kamaerekatapekana ninoa. ³⁴ Aua atxiĩti Teoso mereẽkini misiritiko sãpiretakari? !Auari. Kotxi Kristora misãkiretari Teoso ate ĩkapani, kotxi Teoso ikikomoni auakari itxaua. Iua ipina ate ĩkapani, ininiã eereka Teoso õkitikari iua, auapika inini ĩkapani. Iuara misãkiretari Teoso ate ĩkapani. ³⁵ Ininiã kipa atxiĩti iotokakatari Kristo tiretiniua? !Auari, kotxi amaxikikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Amauarenisaaki, Kristo tiretapanikaua. Amisiritikosaaki, Kristo tiretapanikaua. Natxi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Amamãkanisaaki, Kristo tiretapanikaua. Monõkori auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. Neenamatchi auakasaaki, Kristo tiretapanikaua. ³⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: Pisãkire aãuikini xika, pamonõkoniri ikiniõtika. Aõkiko monõkoni auapika. Soti auĩte apanakini okini atoko, apanakini nirekari okiniua ate, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ³⁷ Maerekati ikara atoko aua, iuaritika iteene akãiata, kotxi atiretakiri sikataparataua. ³⁸ Ia nimarota. Kristo tiretiniua iotokakakari !auari. Apĩkasaaki, itiretapanikaua. Aãuapanika inakasaaki, itiretapanikaua. Teoso nitiriakori iaxitikini !iotokakari itiretiniua. Satanasi nitiriakori !iotokakari itiretiniua. ĩkorasaaki auakani, katana auakani apaka !iotokakari Kristo tiretiniua. !Auari posotiretxi, Kristo tiretiniua iotokakakari. ³⁹ Iaxiti apiko nopinixiti auakani, iaxiti patapi auakani apaka, !iotokakari Kristo tiretiniua. Hinitiniãri Teoso tiretiniua iotokakakari, !hãpokari. Hinitiniãri ikinika Teoso kamakiti auiniãtaã, iuaritika kona hãpokari Teoso tiretiniua iotokakakari. !Auari. Aãuĩte Kristo Xesosi oerekaua Teoso iteene tiretiniua.

9

Teoso Mereẽna Xoteoakori Inakitiakori ĩkapani

¹ Atão nisãkire. Kristo nakiti nitxaua, ininiã na nisãpiretari misirieneretxi. Nãkixinireẽ nimarotari nisãkire atão inini, kotxi Erekari Matamatakoti oerekari nisãkire atão inini. ² Ia nisãkire atão. Iteene nimatinaniuatapika. Nãkixinireẽ maerekaxiniretinoka nitxa, ninirimane Kristo sãkire mauikakani xika. ³ Ninirekamari Teoso misiritinino nota, ninoa nitariakori imamisiritakani ĩkapani. Ninirekamari Kristo manirekakanino nota, ninirimane Kristo nakitiakori ininiua ĩkapani. Niposotiniãri ikara atoko nikamini, nikamari ninirimane ĩkapani. Txamari !niposotari. ⁴ Ninirimane Isaeo apika mekaniriakori itxauana. Teoso nirekana ninoa iua

anaakori ininiuana. Teoso oerekari iposotiire ninoamoni. Isãpiretana ninoa ikamaenetakiti ninoa ïkapani. Isikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori ninoamoni. Oerekana ninoa kiiniri atão ikaminina, iuakata isãkirauatakasaakina. Teoso sãpiretana ninoa ikamakiti tïkane ikinimane kãkiti ïkapani. ⁵ Ninirimane apika atokiriakorini Apraãoma, Isakima, Isaeoma pakini. Kristo uaimoni iponaniãkasaaki, ninoa apiko mekaniri itxaua, iuaritika Teoso itxaua. Ikinimane auïte itxaua. "Peerekai," matxari iua ãtipirika. Ameẽ.

⁶ Atxiïti Teoso kona kamari ikamaenetakiti Isaeo apika mekaniriakori ïkapani? Ikamapitikariko. Txamari kona ikinikani Isaeo apika mekaniriakori Teoso nakiti !itxauana.

⁷ Kona ikinikani Apraão apika mekaniriakori atão Teoso anaakori !itxauana, kotxi Teoso txari Apraão:

Papika mekaniriakori atão inakani Isaki mekaniriakori itxauana.

⁸ Teoso sãpiretari Isaki auini, iua auini apisapanika. !Isãpiretari ãti Apraão ãkiri Isimaeo inakori auini, iua auini apisapanika. Isimaeo iponaniã, kotxi Apraão sirïka Isimaeo inorokata. Ininiã kãkiti Isimaeo atoko, Teoso anaakori !itxauana. Teoso sãpiretari Apraão iua keene inini, ininiã isikaenetakininoka atão Apraão apika mekaniriakori itxauana. ⁹ Teoso sikaenertari Apraão keene inini. Itxari:

Niketo manapi nikanapiriãko. Iuasaaki Sara keeneroko. Kiki oenetako.

¹⁰ Apikomoni nisãpiretai. Hepeka anaakori iri ãtika. Aãpika atokirini itxaua Isaki inakori. ¹¹⁻¹² Oa anaakori iponaniã ipipe. Iponaniinina apisapanika, maerekati ikaminina apisapanika, erekari ikaminina apisapanika, Teoso sãpiretaro oa: Merepanika iponaniãkari eereka iponaniãkari nitiri itxauako. Ininiã Teoso mereẽri iua eereka iponaniãkari Xakoo inakori apiari inini ïkapani, iua auini apisapanika. Ininiã na Xakoo kamakitini txïkitakari Teoso mereiniri iua. Teoso mereẽri iua, kotxi inirekari ikara atoko inini. ¹³ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Xakoo nitireta. Isaoo nomanata.

¹⁴ Ikara atoko ininiã, kanatokopa itxa axinikakiti? Atauako Teoso na kamari erekari? Ikamapitikari erekari. ãtipirika Teoso kamari erekari. ¹⁵ Teoso txari Moisesi:

Ninirekiniãri ãti niamonïkini, niamonïkari. Ninirekiniãri ãti nimoianatini, nimoianatari.

¹⁶ Ikara atoko ininiã, anireẽkiti !itxïkitakari Teoso mereiniua. Akamakiti !itxïkitakari Teoso mereiniua. Imereẽua, kotxi iamoniãkaua. ¹⁷ Teoso txari Paraoo isãkire iõkatsopatakoriã:

Nota txïkitakai auïtetxi pininiua, niposotiire noerekini ïkapani, niuãka ikini itixiti auakani imarotini ïkapani,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ¹⁸ Ininiã Teoso nirekiniãri iamoniñkiri ãti, iua amoniñkari iua. Apaka inirekiniãri, itxĩkitakari ãti ãkixinire kaikoxinire inini, Teoso nireẽkiti imanirekakani tĩkane.

Teoso Omanãkare, Iamonĩkare Pakini

¹⁹ Atxiĩti hĩte txano nota: “Teoso ikara atoko ininiã, na ate xikani kaikoxinireua ate. !Aposotari akaminiri Teoso manirekakiniti,” atxiĩti hĩtxano. ²⁰ Txamari ! apakata ia atoko hinini. Kiriparai hĩte ikara atoko ina sākiretakani Teosomoni? Kãkiti hĩtxaua. Teoso kamakiti pitxaua. Atauako kamakori posotatari ikamakirimoni: “Kinirepa pikamano nota ia atoko ninini?” !Apakata ikara atoko hinini hĩkamakirimoni. ²¹ Hĩxinikari kiki tiitxi kamakari. Ikamari inireẽkiti. Atxiĩti ãti porĩ katsariã, ikamari ipi kopiti. Atxiĩti ianaka ikamari ãti kopiti, peereri inini, kiiniri ĩkapani. Atxiĩti ãtipekana ikama patimari poião ereri, ikiniõtika iãriã iãtiko ĩkapani.

²² ĩkara atoko itxa Teoso kaminiri kãkiti. Teoso kamari apanakini kãkiti Teoso omanãkare imarotinina ĩkapani imaerekanina xika. Iuasaaki oerekana iposotiire imarotininina ĩkapani. Teoso omanatana ninoa, iuaritika imĩteenekana. Kona uatxa ixipokana ninoa. Txamari iketo manapi ixipokanako ninoa. Uatxa imĩteenekapanikari ninoa maerekani. ²³ Apaka ikamari apanakini iua amoniñkakini. Uatxa imĩteenekari iua omanatakini maerekani, kotxi inirekari iua amoniñkakini imarotininiri iua ereka inini, kotxi peerekari iua. Iteene itiretari iamoniñkakini. Ikamana ninoa erekari isikakiti apakapinina ĩkapani. ²⁴ Hĩte, ate pakini, iua amoniñkakini atxaua. Iua akiritakini atxaua. Na Xoteonanini akirita. Akiritana Xoteo minakanuua apaka. ²⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori, Oséia iōkatsopatakitiã, Teoso sãpiretari ikara. Itxari:

Kãkiti mitxi nota nakitiakori minakonimoni nitxako: “Uatxa nota nakitiakori hĩtxapekauako.” Ninoa mitxi nimatiretakinitimoni nitxako: “Uatxa nota tiretakini hĩtxapekauako,” nitxako.

²⁶ Mitxi Teoso txana ninoa: “Na nota nakitiakorini ! hĩtxaua.” ĩkara Teoso sākiretiniãtaã, iuaãtaãtxikana: “Teoso ãtipirika auãki inakari anaakori hĩtxaua,” inaãka ninoamoni,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁷ Apaka Teoso sākire iōkatsopatakoriã, Isaía txari:

Isaio apika mekaniriakori kaiãopokori, potxoari uiniti kipatxite atoko itxana, txamari poiãonoka makatxakaãka imapinakani ĩkapani.

²⁸ Patimari Teoso xipokiniri iparĩka imisiritininiri kãkiti imaerekani xika,

itxa Isaía. ²⁹ Mitxipeka Isaía txari:

Apiananiri kaposotiireri nīkatari apanakini aāpika mekaniriakori imapinakani īkapani. Ininiā atenape auapanika. Teoso manīkatakanimauako, axipokapiimako kākiti Sotoma sitatxiti auakani xipokini atoko, kākiti Komoha sitatxiti auakani xipokini atoko atxapiimako, itxa Isaia sākire.

Xoteo Mauikakaniri Teoso Sākire

³⁰ Ininiākara aimarotari ia: Xoteo minakanuia manitakanisaakiri Teoso txīkitakinina atāo inakari kamakani ininiuana, iusaaki Teoso txīkitakana atāo inakari kamakani ininiuana, kotxi auikarina Teoso sākire. ³¹ Txamari Xoteoakori nitaāpotari paniātakori ninoa atāo inakari kamakani txīkitakakari, txamari ! apokarina. ³² Kinirepa ! apokarina ikara? Kinirepa Teoso na txīkitakana ninoa atāo inakari kamakani ininiuana? Kotxi ! auikarina isākire. Inirekarina iparīkana txīkitakinina atāo inakari kamakani ininiuana. ! Inirekarina auikinirina Xesosi sākire. Ninoamoni Xesosi kai kimapori nopini auakari atoko itxa, kotxi kai xika kākiti mākitita. ³³ Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirīkari sāpiretari ia kai pirena. Itxari:

Pikenakotariko ia: Nota iokanatakiti kākitimoni kai atoko itxa.

Nitakari iua kai Siāo sitatxitiā Xoteoakori kimaporeē.

Iua kai xika kākiti mākitita. Iua kai xika kākiti irika.

Iuaritika iua sākire auīākani !ipētauata nota apisatoō.

10

¹ Nitariakori, nākixinireē iteene ninirekari Teoso makatxakiniri ninirimane maerekani, Isaeo apika mekaniriakori maerekani. Nimisākiretari Teoso ninoa maerekani makatxakiko īkapani. ² Nimarotari ninirimane iteene nirekiniri iparīkauatini Teoso īkapani. Txamari ninoa kerokari, kotxi ! imarotarina atāo iparīkauatini Teoso īkapani. ³ ! Imarotarina Teoso txīkitakiniri kākiti atāo inakari ikamini. Ninoaka nirekamari atāo inakari ikaminina, Teoso apakapinina īkapani. Ininiā ! auiritarina Teoso txīkitakinina ninoa atāo inakari ikaminina. ⁴ Kristo kamari ikinipoko Teoso paniātakiti iōkatsopatakori iaōka, ininiā iuanoka txīkitakari ikinimane kākiti iua sākire auīākani atāo inakari ikaminina.

Apiananiri Akiritakani

⁵ Kitxakapirīka Moisesi sāpiretari atāo inakari akamini Teoso paniātakiti. Iusaaki itxari:

Ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikiniōtika pikaminiā, pauapininiika pitxako,

itxa Moisesi sākire. ⁶ Txamari ! aposotari ikara atoko akamini. Aūikasaakiri Xesosi sākire, iua txīkitakaua atāo inakari akamini. Ininiākara ! apakata pākixinireē pixinikiniri: “Kipa atxiīti posotari iaxiti apiko nopinixitimoni isini, Kristo

notamoni iminini ĩkapani?" ⁷!Apakata pākixinireē pixinikiniri: "Kipa atxiiti posotari ipĩkani auiniātaā isini, Křisto notamoni iminini ĩkapani?" ⁸ Xesosi sākire auape hĕtemoni. Na hĕsa ātiātaā iua sākire himarotini ĩkapani. Hinamaāpekari. Hākixinireēpekari. Xesosi sākire auikiko asāpiretapikari kākiti. Ia atoko asāpiretari kākiti: ⁹ Pinamaā, "Xesosi niauĕte" pininiā, pākixinireē pauikiniāri Xesosi ipinini Teoso ōkitikiniri iua, iusaaki pimaerekani makatxakaākako. ¹⁰ Kotxi aākixinireē Xesosi sākire aāuikiniā, ikamaerekataua. Anamaā "Maerekati kamakarino nota," aniniā, iua makatxakari amaerekani. ¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Iua sākire auiaĕkari pĕtauatini !uari.

¹² Iua Křisto sākire auiaĕkari atxiiti Xoteo itxaua. Atxiiti Xoteo minakatiua itxaua. Xoteo auĕte itxaua Křisto. Xoteo minakaniua auĕte apaka itxaua. Ikinimane auĕte itxaua Křisto Apiananiri. Isikari itanapoko erekari ikinimane iua akiritakanimoni. ¹³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ikinimane akiritiniāri Apiananiri uāka imaerekanina imakatxakini ĩkapani, iusaaki imakatxakaākako imaerekanina.

¹⁴ Kiātokopa itxa ninoa akiritiniri iua, isākire imauikakanisaaki? Kiātokopa itxa ninoa auikiniri isākire, imakenakotakanisaakirina? Kiātokopa itxa ninoa kenakotiniri isākire, imasāpiretakonisaakina? ¹⁵ Kiātokopa itxa Teoso iokanapirena sāpiretiko, ate maiokanatakaniāri iua sākire sāpiretakani kākitemoni? Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Erekapitikari Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani apokini kākitemoni, kotxi isāpiretarina Teoso kamaerekaxiniretiniri kākiti. Isāpiretarina erekari Teoso sikakiti kākitemoni. Ikara iminapiretakitina kamapoxokonitari kākiti.

¹⁶ Txamari na ikinimane kākitemoni auikari Teoso iokanapirena erekari. Kotxi kitxakapirĕka Isaĕa txari:

Apiananiri, asāpiretamari piokanapirena kākitemoni, txamari ! auikarina,

itxa Isaĕa. ¹⁷ Kākiti kenakotakasaakiri Teoso iokanapirena, Teoso txĕkitakari kākiti auikiniri isākire. Křisto sākire akenakotakasaaki, akenakotari Teoso iokanapirena.

¹⁸ Txamari nota pimaāi: "Atauako Xoteo kona kenakotari Teoso iokanapirena?" Ikenakotapitikarina, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekari Teoso ikini itixiti auakani. Teoso sākire atoko itxa iaxiti apiko nopinixiti auakari oerekakiti.

19 Iuaĩkana nipimaãi: “Atauako Xoteo ! imarotari Teoso iokanapirena?” Imarotapitikarina. Moisesi sãpiretapekari Teoso sãkire. Itxari:

Nimakatxakari Xoteo minakaniua maerekani, ininiã nitxĩkitakaiko hĩte hĩxikotinina ninoa mitxi nota nakitiakori minakaniua. Nitxĩkitakai hĩte homanãkarauatini, ninoa mitxi mimaroreni xika.

20 Isaĩapekana sãpiretari Xoteo minakaniua pirena. Isãpiretari Teoso sãkire itaparaxinireritika:

Teoso txari: “Ninoa nota manitakani aõkitano nota. Nimotika nota makiritakanimoni.”

21 Apikomoni isãpiretari Teoso sãkire Xoteo kamakiti:

Teoso txari: “Ikiniõtika namanaãri ninoa kanapiriini nota-moni, txamari !ikĩpitarina nisãkire. !Ikamarina nisãkire iaõka. Inireẽkitinoka ikamana.”

11

Xoteo, Teoso Sãkire Auiãkani

1 Ininiã nipimaãi: “Atauako Teoso ! inirekaikari Xoteoakori?” Inirekapitikana. Nota apaka Xoteo nitxaua. Apraõo apika mekaniri nitxaua. Pẽxamiĩ apika mekaniri nitxaua. ² Teoso ! itakanapari Xoteoakori. Iua mereẽna ninoa itixi kamiko apisapanika. Himarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori, Erĩasi tsoatakasaaki Teosomoni Xoteo maerekani isãpiretakasaaki. ³ Iuasaaki Erĩasi txari:

Apiananiri, ninoa okapekari kãkiti pisãkire sãpiretakani. Ikapirinikarina amesa pinakiti pitemoni sikakori takikoõtaã. Notanoka pisãkire sãpiretakarino auapanika. Ninoa asikatikinitano nota okinino ikapani, itxa Erĩasi. ⁴ Kanatokopa Teoso apakapapiretari Erĩasi? Teoso txari:

Kona pitenanini auikari nisãkire. Nota nĩkatari setxi mio kikiakori nota nakitiakori. Ninoa kona teosonetari kãkiti kamakiti Paaõ inakori. Kona ikapotoreẽkauana iua apisatoõ,

Teoso txari Erĩasi. ⁵ Ikara atokotxikana uatxa. Aua apanakini kãkiti Teoso mereẽkini. Imereẽna ninoa, kotxi iua nirekari ikinipoko erekari ikaminina ninoa. ⁶ Maerekati kamakani kãkiti, iuaritika Teoso mereẽua ate. Isikari ikinipoko erekari ate ikapani maxikatĩika. Aparĩka ! itxĩkitakari iua sikiniri ikinipoko erekari atemoni. Aparĩka txĩkitakiniãri ikinipoko erekari isikiniua, ininiã kona maxikatĩika isikarauata atemoni.

⁷ Ininiã kanatokopa atxa asãkire apikomoni? Xoteoakori kona apakapari inireẽkitina. Inirekarina Teoso apakapinina ninoa erekarini ininiuana. Teoso mereẽkininoka apakapari

ikara inakari. Apanakinipekana Teoso !aurita atão imarotina. Mõsiãreni atoko itxana. ⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso txĩkitakari ninoa ãkixinire imakakari atoko inini, iua sãkire imimarotakanina ãkapani. Kokipitikamana, iuaritika !atamatarina Teoso kimapore. Kakenakokipitika mana, iuaritika !inirekarina Teoso sãkire ikĩpitinina. Uatxapiima ikara atoko itxapanika,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁹ Kitxakapirĩka Tavii txari Teosomoni:

Ninoa kiena kaiãopokori. Inipokotakasaakina, iuãkatarina pite apokaerekatina ninoa, kotxi kaiãopokori ikienana. Ikienana takapiri atoko itxa imaĩkinina ninoa. Itxĩkitakana ikerokinina. Ikara xika ninirekari pimisiritinina.

¹⁰ Ninirekari ninoa mõsiãreni atoko ininiuana, ininiã na atão atamatarina pikimapore. Kãkiti tiitxi minari porikitakani atoko pitxĩkitakanako ninoa ãtipirika,

itxa Tavii sãkire.

Xoteo Minakaniua Maerekani Makatxakiko

¹¹ Iuaĩkana nipimarauata: “Atauako Xoteoakori maerekani xika Teoso xipokana ninoa?” Konapitini. Xoteoakori kamari maerekati, ininiãkara Teoso sãpiretari Xoteo minakaniua imaerekanina imakatxakini, Xoteo xikotinina ãkapani, iuaĩkana Teosomoni ikanapiriinina ãkapani. ¹² Xoteoakori kamari maerekati, ininiãkara Teoso sikari erekari kiĩkiri apanakini itixi auakanimoni. Xoteo mapakapakiniti Xoteo minakaniua apakapa erekari kiĩkiri. Ininiã Xoteo kanapiriãkasaaki Teosomoni, iusaaki apiaerekata Teoso sikakiti kãkitimoni.

¹³ Uatxa nota misãkiretai hĩte Xoteo minakaniua, kotxi Teoso iokanatano nota hĩtemoni isãkire nisãpiretini ãkapani. Niuikari hĩtemoni niokanatiko. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, atxiĩti ninirimane Xoteo xikotai hĩte, ininiã atxiĩti apanakini ninoa kanapiriã Teosomoni, imaerekanina Teoso makatxakini ãkapani. ¹⁵ Teoso takanapakasaakiri Xoteo, iua apakapari Xoteo minakaniua, ininiã ninoa Xoteo minakaniua kanapiriã Teosomoni. Teoso iuaĩkana apakapakasaakiri Xoteoakori, iusaakiko peerekari. Ipĩkani iuaĩkana auãki inini atoko itxako.

¹⁶ Komiri akamakasaaki, ipixini Teosomoni asikasaaki, aimarotari ikinipoko iua komiri iua nakiti ininiuua. Aamina kotsa Teoso nakiti ininiã, imina pori apaka iua nakiti. ¹⁷ Xoteoakori oriva mina takakori atoko itxa, takakori Teoso nakiti. ãtikaka ipori kapatakaãka. Oriva itopakiri pori apaãka. Iapitaka inaãka ikapatakikoãtaã. Aneẽ takari katiã. Takari sikakienatari itopakiri pori. Hĩte Xoteo minakaniua iua oriva

Ītopakiri pori atoko hĭtxaua. Hāpakapari Teoso sikakiti, kotxi hĭte apotiitaua Xoteoakorikata, Teoso nakitiakorikata. ¹⁸ Hĭte Xoteo minakaniua, kona hĭuikapeua Teoso apakapini hĭte. “Iua aāpori kapatakiko atoko, Teoso takanapana Xoteoakori, ate apakapini ĩkapani,” kona hĭtxape, kotxi aāpori atoko hĭtxaua. Na aāpori sikataparatarari aākotsa. Aākotsa sikataparatarari aāpori. Ininiā hĭte apakapari Teoso sikakiti, kotxi hāpotiitaua Xoteokata.

¹⁹ Atxiĭti hĭte Xoteo minakaniua txano nota: “Iua aāpori kapatakaākori atoko Teoso takanapari Xoteoakori. Āti aāpori iapitakiko atoko, Teoso apakapaua ate,” hĭtxano atxiĭti.

²⁰ Atāopitikara. Teoso takanapari Xoteoakori, kotxi ninoa ! auikari isākire. Iua apakapai hĭte, kotxi hĭte auikari iua sākire. Iuaritika ! hĭuikapeua ikara atoko hinakasaaki. Erepaniko.

²¹ Teoso takanapari Xoteoakori, takari pori sauakakori atoko. Ininiā erepaniko, kotxi ĩtopakiri aāpori atoko hĭtxaua. Atxiĭti āti ōti okanapai hĭte apaka.

²² Aimarotari katiraōkiri ininiua Teoso. Aimarotari apaka kataparaxinireri ininiua. Kataparaxinireri iua, kākiti kamakasaakiri maerekati. Katiraōkiri iua, itiraōki hinirekasaaki. Itiraōki himanirekakaniā, hĭte apaka mapara hōkaāka, iua aāpori sauakakori atokokana. ²³ Xoteo takanapiniāri imauikakaniri Xesosī sākire, auikiniāri iuaĭkana isākire, Teoso iuaĭkana mikanapiriāna, kotxi Teoso kaposotiireri ikara atoko ikamini. ²⁴ Hĭte ĩtopakiri pori sauakakori takarimoni iapitaākori atoko hĭtxaua. Kona ixinireka aua ikara atoko. Pamimari ikara atoko. Xoteo atāo oriva takakori atoko itxauana. Ininiā na kamimari mitxi auiniātaā iuaĭkana Teoso takinina ninoa, iuaĭkana imikanapiriinina ninoa iuamoni.

Xoteo Maerekani Makatxakaākapanikako

²⁵ Nitariakori ninirekari himarotiniiri apanakini mimarotakiniti, ininiā na hĭuikaua. Xoteo ĩnirekari auikiniri Teoso sākire uatxa, iuaritika na ikara atoko !itxapani ātipirika. ĩkini itixiti auakani Teoso nireēkini Xoteo minakaniua kanapiriākasaaki Teosomoni, iusaakiko Xoteo kanapiriāko Teosomoni. ²⁶ Ininiā iusaaki ikinimane Xoteo kanapiriāko Teosomoni. Iusaaki Teoso makatxakari ninoa maerekani. Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapiriĭka auakari ikara atoko itxa. Itxari:

Xoteo itxauako maerekanitxi makatxakakari. Imakatxakariko ikinika maerekati Xoteoakori kamakiti, Teoso manirekakiniti. Iusaaki Teoso nireēkitinoka ĩnirekanako.

²⁷ Nimakatxakariko maerekati ninoa kamakiti, kotxi kitxakapiriĭka nikamaenetari ikara atoko inakari, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

28 Xoteoakori ! inirekari Teoso iokanapirena erekari, ininiã Teoso takanapana ninoa. Ininiã Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãka hĩte Xoteo minakonimoni. Uatxa Teoso mokaiakariakori atoko itxauana Xoteoakori, iuaritika Teoso mereẽna ninoa. Apraão, Isaki, Xakoo pakini apika mekaniriakori itxauana, ininiãkara Teoso tirtapanikana ninoa. 29 Teoso kona mamakari isãkire. Kãkiti iua mereẽkini ãtipirika iua mereẽkini itxauana. Isiãkiti erekari kãkitimoni ! imakatzaka iuaĩkana. 30 Hĩte Xoteo minakaniua kitxakapirĩka ! hĩkĩpitari Teoso sãkire, iuaritika uatxa Teoso amonĩkai hĩte, kotxi Xoteo kona kĩpitari Teoso sãkire uatxa. 31 Uatxa Xoteoakori kona kĩpitari Teoso sãkire. Teoso amonĩkapekai hĩte Xoteo minakaniua, ininiã Teoso iuaĩkana amonĩkanako Xoteoakori apaka. 32 Ikinimane kãkiti na kĩpitari Teoso sãkire. Kona aposotari akĩpitiniri Teoso sãkire. Teoso txĩkitakaua ikara atoko anini, kotxi inirekari aimarotiniri maerekati kamakani aniniua, iuaritika !imisiritaua. Iamonĩkaua.

Peerekari Teoso

33 Peerekari Teoso. Atãonoka ikama. Paimatireri iua. Kãkiti !imarotari ikamakiti tĩkane. Kãkiti !imarotari inireẽkiti tĩkane. 34 !Kimarotikori Teoso xinikakiti. !Kõtãkikikori Teoso. 35 Teosomoni ikinipoko aua, ininiã kipa asika atxiĩti iuamoni? Asikiniri !auari. Ininiã !auari ate nakiti, iuaĩkana Teoso sikiniua ĩkapani. 36 Kotxi Teosokara kamari ikinipoko. Ikinipoko aua Teoso posotiireẽ. Ikamari ikinipoko iua ĩkapani. ãtipirika matxariko Teoso: "Peerekai pite." Ameẽ.

12

Teosomoni Sikakori Auãkiri

1 Ininiã nitariakori Teoso amonĩkapitikaua. Ininiã nota iteene õtãkikai hĩte. Hĩteka hĩsikaua Teosomoni. Teosomoni sikakori auãkiri atoko hĩtxauako. Ininiã iua nakitinoka hĩtxaua. Ikara atoko hĩkaminiã, Teoso apokaerekatari. Ikara atoko inakari akaminari Teoso, ikara atão. 2 ! Hĩkamapinikariko Teoso sãkire mauĩãkani kamakiti atoko. Hãuiritariko Teoso txĩkitakiniri hĩxiniãkiti ereka inini, ininiãkara ipinipo hĩtxako. Iuasaakiko himarotari Teoso nireẽkiti. Himarotari Teoso nireẽkiti ereka inini. Himarotari hĩkamakiti tĩkane iua apokaerekatini. Himarotari atão hĩkamini.

3 Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiã nisãpiretari iua sãkire hĩtemoni. Ininiã nota õtãkikai hĩte hĩkinika. Na hũikapeua. Hĩteka atão himarotauako. Hĩteka hãtamakauako. Teoso txĩkitakai hãuikiniri isãkire. Iteene hãuikiniãri iua sãkire, iteene hĩteka himarotaua. 4 Kãkiti ĩto ãtika, iuaritika ĩtotxiã auakari kaiãopokori. Aua ikanoke, itapike, oki, ikenakoki txaãpota. Ikinika iparĩka aua. Ikanoke parĩka ãtião. Oki parĩka ãtião. Itxaãpota. 5 Iua atokokana

atxa. Ītotxi ātika atoko atxa, iuaritika itoua ate. Kanoketxi, tapiketxi, okītxi, kenakokitxi, Ītotxiā auakari atoko ate. Kristokata aāpotiitaua. Anakititakakaua. ⁶ Nota parīka Teoso ĩkapani ātiāo. Āti parīka Teoso ĩkapani ātiāo. Āti parīka Teoso ĩkapani ātiāo, itxaāpota. Teoso sikari erekari ikininapemoni, ikara iparīka ikamini ĩkapani. Atxiīti Teoso sikaimaroretai iua sākire apanakinimoni pisāpiretini ĩkapani, ininiākara Teoso sākire pauikini iaōka pisāpiretari Teoso sākire kākitimoni. ⁷ Teoso sikaimaroretiniāi apanakini pimiparīkatini, ininiā pimiparīkatariko apanakini. Teoso sikaimaroretiniāi isākire poerekini, ininiā poerekarauatako. ⁸ Teoso sikaimaroretiniāi āti pisikataparaxiniretini, ininiā pisikataparaxiniretariko āti. Teoso nirekiniāri pisikiniri apanakini amonitakiti ninoamoni, ininiā ito pisikako pipoxokoniritika. Teoso sikaimaroretiniāi auītetxi pininiua, ininiā auītetxi erekari pitxauako. Teoso nirekiniāi apanakini piamonīkini, ininiā pipoxokoniritika piamonīkanako.

Tiraōkitxi

⁹ Atāo pitiretariko apanakini pākixinireē. Pomanatariko maerekanitxi. Na piotokakapiri erekari pikamini. ¹⁰ Iteene hītiretakakauako, kotxi Kristo txīkitakapekaua aītaritakakiniua. Piteka pipaxitiniua atokokana, apiata pipaxitariko āti. ¹¹ Pitaparaxinireritika piparīkauatako. Na piarinouatape. Piparīkauatako Teoso ĩkapani pipoxokoniritika pākixinireē. ¹² Pipoxokoniatako, kotxi pimarotari Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Pimīteenekariko pimisiritiko. Ātipirika pimisākiretariko Teoso. ¹³ Nipokori kaamatiniā pitariakorimoni, tiitxi kaamatiniā pitariakorimoni, auiniā pitemoni, piskanako. Papakapanako pipoxokoniritika ĩkinimane Xesosi sākire auīākani paapoko apoākani, ātiātaā ĩkani.

¹⁴ Pamanaāri Teoso erekari ikaminina pite misiritakani. Ari, pamanaāri Teoso erekari ikaminina ninoa. Na pamanaāpiri Teoso maerekati isikinina ninoa. ¹⁵ Pipoxokoniatako poxokorinikata. Pitxiapata kamatinanirinikata. ¹⁶ Āti pitiretini atokotxikana, ĩkinimane pitiretako. Na piuikapeua. Pisākirauatako kākiti matxineirotenikata, katxineiroteni pimisākiretini atokotxikana. “Kimaroreno nota,” na pitxape.

¹⁷ Kākiti kaminiāri maerekati pitemoni, na pikamapiri maerekati iuamoni. Atāonoka pikama ĩkinimane ĩkapani. ¹⁸ Pinirekariko pauini kākiti sauaki ereka inini, ininiā maxikatiūka kona pitxitapiri āti. ¹⁹ Nitiretakini, na hīxikatxitapiri āti. Teosora xikatxitariko, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota parīka āti nixikatxitini. Notara misiritari maerekati kamakari,

itxa Apiananiri sākire. ²⁰ Ari, kona pixikatxitapiri āti. Pika-mariko ātimoni ia Teoso sākire iōkatsopatakori iaōka:

Pomanatakiri natxitiniā, pisikakienatari iua. Iposonatiniā, pisikari iātini. Ikara atoko pikaminiā, ipētauata maerekati pitemoni ikamini,

itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ²¹ Na paunitapiri maerekati piauīte atoko ininiuā. Erekarī pikamakasaaki, maerekati iokanatapeēkaika.

13

Aāuīteakori Nirekakiti Akīpitini

¹ Akīpitariko aāuīteakori nirekakiti, kotxi Teosora auiritana ninoa auītetxiakori ininiuana. Teosora takari ninoa auītetxiakori aāuīteakori ininiuana īkapani. ² Aāuīteakori nirekakiti amakamakaniā, Teoso nirekakiti apaka !akama, kotxi Teoso txīkitakana ninoa aāuīteakori ininiuana. Ninoa paniātakiti amakamakaniā, amisiritaākako. ³ Erekarī kamakani !ipīkari iauītena. Maerekati kamakaninani pīkana ninoa. Pinirekatari pimapīkakaniri piauīte? Ininiā erekarī pikamako, ininiā iua txaiko: “Erekai pite.” ⁴ Teoso nitiri itxaua piauīte, erekarī pitemoni ikamini īkapani. Txamari maerekati pikaminiā, erepaniko. Pipīkariko iua, kotxi iposotari imisiritinī. Iua Teoso nitiri itxaua kākiti maerekati kamakani imisiritini īkapani. ⁵ Ininiākara pikamariko piauīteakori nirekakiti, kotxi pimakamakanisaakiri, pimisiritiko auapitika. Apaka pikamariko ninoa nirekakiti, kotxi pimarotari pākixinireē ikara atoko atāo pikamini.

⁶ Piauīteakori Teoso nitiriakori itxauana, ininiā erekarī apaka pisikiniri txineiro ninoamoni iparīkana ikaminina īkapani. ⁷ Ininiākara pīlkitxitana ninoa amanaākiti, sitatxi pauini īkapani, pitii papakapini īkapani. Pipaxitanako ninoa. Pikamariko ninoa nirekakiti.

Hītiretakiniua Īkapani

⁸ Pīlkitxitariko ikinika piamotakiti. ! Erekarī pimaīlkitxitakaniri āti. Ātinoka tēpito erekarī. Ia tēpito na txineironi. Ia tēpito atiraōki. Ia atoko inakarī tēpito xipokini kona erekarī. Ātipirika hītiretakakauako. !Erekarī pixipokiniri pitiretiniri āti. Āti tiretakari kīpitapekari Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. ⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori txari: “! Pisirīkape pītanoro minakotokatika. Na pokaniuatape. Na pīitiriuatape. Na pinirekapiri apanakini tii.” Akīpitari ikara Teoso paniātakiti iōkatsopatakori, apanakini ipaniātakiti apaka, ia Teoso paniātakiti ātika akīpitiniā. Ia Teoso paniātakiti

paniãtaua: “Piteka pitiretiniua atokotxikana, pitiretariko ãti.” ¹⁰ Pitiretiniãri ãti, maerekati !pikaminiri iua. Ininiã ãti pitiretiniã, pikamari Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika.

¹¹ Matiretari ãti, kotxi aimarotari kaiamapekari Kristo kanapiriini. Ininiã pimerekako. Kona pimakapeko. Piparĩkauatako Teoso ĩkapani, kotxi itixine Xesosi anikiniua õti apokaãpotanapanoka. Akokaxiti aũuikari Xesosi sãkire. Uatxa paĩtiki ikanapiriã. ¹² ĩkanõkari xipokaãpotanapanoka. Pokamara apokaãpotanapanoka Kristo kanapiriãkasaaki. Maerekati ipiãkasaaki kamakori atoko itxa, ininiã maiotokakari ikara akamini. Matakanapari maerekati. Makamari erekari, kotxi erekari akamakiti kapakaua, ininiã maerekati !imaĩkaua. Pokamarari atoko itxa erekari akamakiti. ¹³ Pokamara kãkiti kamari atão inakarınoka apanakini apisatoõ. Makamari ikara atoko inakari ãtipirika. !Erekari kiiniri maerekati akamini. !Erekari apoãtini. !Erekari asirĩkini sito aĩtanoro minakotokatika. !Erekari akaminiri maerekati aĩto nireẽkiti. !Erekari aneenamauatini. !Erekari axikotiniri ãti. ¹⁴ Ikara atoko inakari akamini !erekari. Makamari ia atoko inakari: Maamanaãri Apiananiri Xesosi Kristo kapakiniua, sotato mãka paikori sotato ĩto kapakini atoko. !Hĩxinikapiri: “Kanatokopa nitxa nikaminiri nũto nireẽkiti?” Kotxi maerekatinoka aĩto nireẽkiti.

14

Kona Hĩtaparakienatakapeua

¹ Hãuiritariko Xesosi sãkire poiãonoka auĩãkari hĩtekata apotitiniua. Na hĩtxitapiri iua, ixinikakiti na hĩte xinikakiti atoko iminakanisaaki. ² Kãkiti iteene auikiniãri Xesosi sãkire, atxiĩti inikari itanapoko nipokori. Āti kãkiti poiãonoka auikiniãri Xesosi sãkire, atxiĩti inikari takarinoka. ³ !Erekari ikinipoko niãkari sãpiretiniri takarinoka niãkarimoni: “Pikerokari” ininiri. Apaka !erekari takarinoka niãkari sãpiretiniri ikinipoko niãkarimoni: “Pikerokari” ininiri, kotxi Teoso apakapapekari iua. ⁴ Kinakariparai pite ãti nitiri pinitakarii: “Pikerokari” ãtimoni inakarii. Ikerokiniãri, iua patrãote pinitamariko. Maerekati !ikama, kotxi Apiananiri moianatari iua.

⁵ Atxiĩti ãti sãkire: “Ia õti erekari iteene axinikiniri Teoso.” Atxiĩti ãtipekana: “Ikiniõtika erekari iteene axinikiniri Teoso.” Hãkixinireẽ hĩxinikariko: “Natokopa itxa atão nikamini?” ininiã eereka atão hĩkamini tĩkane himarotape. ⁶ Hĩte: “Ia õti apiaerekata iteene axinikiniri Teoso,” hininiã, ininiã ikara atoko hĩxinika Teoso hĩpaxitini ĩkapani, ininiã erekapitikari. Ikinipoko niãkari nikari ikinipoko, Teoso ipaxitini ĩkapani, kotxi apisapanika itxari Teoso: “Erekapitikai ia nipokori

pisikinino niniākiti ĩkapani,” itxari. Ikinipoko maniākati apaka auikari Teoso nirekiniri iua nikiniri takarinoka. Iua apaka txari Teoso inipokotini apisapanika: “Erekapitikai ia kienatxi pisikinino niniākiti ĩkapani,” itxari. Ininiā iua apaka paxitari Apiananiri. ⁷ Kona ateka auĭtetaua. Kona aāua ateka ĩkapaninanini. Kona apina ateka ĩkapaninanini. ⁸ Auapanika anakasaaki, aparĭkauata Apiananiri ĩkapani. Apĭkasaaki, apina Apiananiri ĩkapani. Ininiā auapanika anakasaaki, apĭkasaaki apaka, Apiananiri nakiti atxaua. ⁹ Kristo ipina, eereka ōkitikaua iuaĭkana, auapanika inakani auĭte ininiua ĩkapani, ipĭkani auĭte apaka ininiua ĩkapani. ¹⁰ Ininiā ! apakata pitxitiniri pitari. “! Kiĭkitei,” kona pitxapiri, kotxi akinika aāpokako Teoso apisatoō. Iuasaaki iua sāpiretariko akamakiti, erekari inini atxiĭti, maerekati inini atxiĭti. ¹¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota Apiananiri, ātipirika auakari nitxaua. Ikinimane kākiti kapotoreēkauako nota apisatoō. Ikinimane txanoko nota Teoso nininiua.

¹² Ininiā iuasaakiikarako akinika asāpiretari Teoso ikinika akamakiti ĩkorapokoriti aāuakasaaki.

Masikataparaxiniretakakaua

¹³ Ininiā hĭtokakariko hĭtaparakienatakakiniua. Hākixinireē hĭtxako: “! Nitxĭkitakapaniri nitari kerokiniri ikamakiti. ! Nitxĭkitakapaniriko nitari kaminiri maerekati,” hĭtxako. ¹⁴ Xesosi Apiananiri nakiti nitxaua, ininiākara nimarotari, apakatapitika Teoso sākire auĭākari nikiniri ikinipoko nipokori, kotxi nipokori maerekati !uari. Iuaritika kākiti auĭkiniāri iua nipokori maerekati inini, ! apakata inikiniri. ¹⁵ Hinikiniāri ikinipoko nipokori, atxiĭti hĭtari ākixinire maxirauata, ininiā na atāo hĭtaretari iua. Kristo ipina iua hĭtari ĩkapani, ininiā hĭtakanapariko iua nipokori hinikini, kotxi atxiĭti iua ! auikaikari Xesosi sākire, iua nipokori hinikini xika. ¹⁶ Erekari auakasaaki, ! hāuiritapiri āti sāpiretinii ikara erekari maerekati inini. ¹⁷ Teoso aāuĭte ininiāua, kona nipokorinanini, kona iātakorinanini, axinika. Teoso aāuĭte ininiāua, axinikari Erekari Matamatakoti sikakiti atemoni. Iua txĭkitakaua atāonoka akamini. Ikamaerekaxiniretaua. Isikapoxokonitaua. Teoso aāuĭte ininiāua, ikara atoko itxa aāuini. ¹⁸ Ikara atoko aparĭkauatiniā Kristo ĩkapani, Teoso apokaerekataua. Kākiti apaka apokaerekataua.

¹⁹ Ininiākara manirekari kākiti auini ereka inini, neenamtxi mauakani ĩkapani. Masikataparaxiniretakakaua. ²⁰ Na himisiritapiri Teoso parĭka nipokori xika. Ikinipoko nipokori erekari hinikini, txamari hĭte nikakiti txĭkitakiniāri āti takanapiniri Kristo, hĭkerokari. ²¹ Hĭtari kerokiniāri

ikamakiti hīte niākiti xika, apiaerekata himanikakaniri iua nipokori. Hītari kerokiniāri ikamakiti hīte iātakiti xika, apiaerekata iua iāriā himiātakani. Na xatiki hītixīkitakapiri hītari kaminiri maerekati. ²² Hītemoni ikinipoko nipokori nikiko erekari, txamari na hīsāpiretapiri apanakini. Erekari Teosonoka imarotini. Hīxinikasaakiri hīkamakiti atāo inini, hākixinireē himarotakasaakiri hīkamakiti atāo inini, iuasaaki hīpoxokoniuata. Ininiā kona hīteka apoītaua. ²³ Hinikasaakiri nipokori, hākixinireē: “Erekari atxiīti ia nipokori ninikini?” hinakasaaki, iuasaaki Teoso txai: “Maerekati pikama,” kotxi kona pauikari pikaminiri erekari. Himauikakaniāri hīkamakiti ereka inini, ininiā maerekati itxaua hīkamakiti.

15

Āti Nireēkiti Kamiko Pirena

¹ Atxiīti ikinipoko Teoso sākire aūika, ininiā amoiatariko Teoso sākire poiāonoka auīākari, imaposotakiniti ikamini īkapani. ! Erekari ateka nireēkitinoka akamini. ² Erekari akaminiri aītari nireēkiti, iua amoiatatini īkapani, Teoso sākire iteene auikini īkapani. ³ Kristo apaka !ikamari iuaka nireēkiti. Iua kamari Teoso nireēkiti, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakoriā Kristo txari iri:

Kākiti misākirepiretakasaakii pite, notara ninoa misākirepireta.

⁴ Ikinika Teoso sākire iōkatsopatakori iōkatsopataāka ate oerekiko īkapani. Teoso sākire iōkatsopatakori aūikasaaki, aiātapari apoxokoniritika erekari apokini. Aimarotari erekari apokapitikako. Teoso sākire iōkatsopatakori sikataparaxiniretaua.

⁵ Teoso sikataparataua, ininiā apoxokoniritika aiātapari erekari apokini. Isikataparaxiniretaua. Ninirekari Teoso txīkitakiniri hīte nireēkiti ātinoka inini, Kristo Xesosi nireēkiti iaōka hīkamini. ⁶ Erekari hinireēkiti hākixinireē ātinoka inini. Erekari hīsākire ātinoka inini. Ikara atoko hininiā, hīkinika txari Teoso: “Peerekai pite,” kotxi iua aūiite Xesosi Kristo iri itxaua.

Xoteo Minakaniua Poxokoniuatini

⁷ Hāpakapariko āti, Kristo apakapinii atokokana, ininiā kākiti txari Teoso: “Peerekai pite,” txariko. ⁸ Nisāpiretai. Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua. Ikara oerekari Teoso sikiniri isikaenetakiti. Teoso sikaenetakiti Apraāmoni, Isakimoni, Xakoo pakinimoni, isikaenetakiti apokapeka Xesosi īkorapokoriti apokasaaki. ⁹ Kristo Xoteoakori nitiri atoko itxapekaua, ininiā Xoteo minakaniua txari: “Kaamonīkareri Teoso. Peerekari iua,” itxana. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Xoteo minakaniuua auiniātaā nixariko Teoso: “Peerekai pite.”

Nixikarauata pite ikapani, kotxi peerekai pite.

¹⁰ Iuaikana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte Xoteo minakaniuua hīpoxokoniuatako Xoteoakorikata,
Teoso nakitiakorikata.

¹¹ Iuaikana Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīte hīkinika Xoteo minakaniuua, “Peerekari Apiananiri”
hītxako. Hīkinika itixi auakanii hīxikarauatako Teoso
ikapani.

¹² Iuaikana Teoso sākire iōkatsopatakoriā Isaia txari:

Auako Xesee apika mekaniri. Xoteo minakaniuua auite itx-
auako. Ninoa imarotariko isākire iaōka ikamini,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

¹³ Teosora txīkitakai himarotiniiri isākire iaōka ikamini.
Ninirekari iua iteene kamapoxokonitini hīte. Ninirekari
ikamaerekaxiniretini hīte, kotxi hāuikari iua sākire. Ininiā hi-
marotari hāpakapapitikariko Teoso sākire iaōka. Erekarī Mata-
matakoti posotiireē himarotari ikara.

*Paoro Teoso Iokanapirena Erekarī Sāpiretakari Xoteo Mi-
naxonimoni*

¹⁴ Nitariakori, nota imarotari ereka hinini. Nimarotari hīte
iteene kimarore hinini hōerekakakiniua ikapani. ¹⁵ Iuaritika ia
niōkatsopatakitiā nōtākikapekai hīte nitaparaxinireritika. Hi-
marotakiti, iuaikana nisāpiretai, iuaikana hīxinikiniri ikapani.
Teoso sikari erekarī notamoni, ininiā ikara atoko niōkatsopata
hītemoni. ¹⁶ Teoso sikari erekarī notamoni, kotxi itxīkitakano
Xesosi Kristo nitiri nininiua. Ipaniātano niparīkauatini Xoteo
minakaniuua ikapani. Sasetotxi apakapari kākiti mīkiti, ininiā
sika itxari Teosomoni. Ikara atoko itxa sasetotxi parīka.
Nota sasetotxi atoko nitxaua. Nisāpiretari Teoso iokanapirena
erekarī Xoteo minaxonimoni, ininiā ninoaka sikaua Teoso-
somoni inireēkiti ikaminina ikapani. Teoso apakapari ikara
atoko inakarī ninoaka iuamoni sikakaniau. Erekarī Mata-
matakoti kamaerekatari kākiti Teoso apakapinina ikapani.

¹⁷ Ininiā Teoso ikapani niparīkauatakasaaki, niuikari Xesosi
Kristo. ¹⁸ Nota kona iuikaua, kotxi Kristo posotiireē Xoteo
minakaniuua kamari Teoso nireēkiti. Kristo paniātano nota iua
sākire nisāpiretinina Xoteo minakaniuua. Ipaniātano inireēkiti
nikamini Xoteo minakonikata nauakasaaki, ininiākara ninoa
auikari nisākire. Ininiā ikamarina Teoso nireēkiti. ¹⁹ Erekarī
Matamatakoti posotiireē noerekari Teoso takaōtxikare
ninoamoni. Noerekari posotiiretxi kākiti maposotakinini
ninoamoni. Ininiākara ninoa kamari Teoso sākire iaōka.
Kristo iokanapirena erekarī ikinika nisāpiretapekarī kākiti
Xerosareē sitatxiti auakanī. Eereka kākiti apikoxiti auakanī
nisāpireta. Eereka kākiti apikoxiti auakanī nisāpireta.
Nitxaāpota kākiti nisāpiretini. Imapotōkire Iriria tixinipeka

napoka, Kristo iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani.
²⁰ Ātipirika ninirekari nisāpiretiniri Kristo iokanapirena
 erekari Kristo mimarotakoniātaā. Ininiā kona niparĩkauata
 Teoso ĩkapani āti parĩkauatiniātaā, kotxi āti sāpiretapekari
 Kristo iokanapirena kākiti iuaātaā. ²¹ Kotxi Teoso sākire
 iōkatsopatakori txari:

Mitxi iua masāpiretakoni imarotariko iua sākire. Mitxi iua
 sākire makenakotakani imarotariko iua sākire,
 itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²² Kaiāokatakani ninirekamari nisini hĭtemoni, txamari
 kona apakata, kotxi iuasaaki nisāpiretari Kristo sākire Kristo
 sākire mimarotakanimoni.

Paoro Seenetini Homamoni

²³ Itokanani ninirekamari naōkitinii hĭte. Uatxaika apakata
 nisini hĭtemoni, kotxi nixipokapekari niparĩka ĩkorapokoriti.
²⁴ Nirekari Espānia tixinimoni nisini. Iuaā nisikasaaki,
 ninirekari naōkitinii hĭte. Ninirekari mapaōti nikaikotini
 hĭtekata, kotxi nipotxitari hĭtekata nauini. Ninirekari hĭte
 moianatinino Espāniamoni nisini ĩkapani, ininiā eereka
 Espānia tixinimoni nisa. ²⁵ Uatxa hĭtemoni nisini apisapanika,
 nisa Xerosareĕmoni, kotxi ninirekari nanikiniro txineiro
 kākiti Teoso nakitiakori iuaā auakani nisikini ĩkapani.
²⁶ Kristo sākire auĩākani, Xoteo minakaniua Masetónia
 tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini sikaro oa
 txineiro. Inirekarina nisikiniro Teoso nakitiakorimoni,
 matxineirotenimoni, Xerosareĕ sitatxitiā. ²⁷ Ninoa
 poxokoniua oa txineiro isikinina Xerosareĕ auakanimoni.
 Erekarini oa txineiro isikinina, kotxi Xoteoakori Kristo sākire
 auĩākani sikari Teoso sikakiti Teoso iokanapirena erekari
 Xoteo minakonimoni. Ininiā erekari Xoteo minakaniua
 sikiniri ipixini itxineirotena Teoso sikakito, Xoteoakorimoni.
²⁸ Ininiā oa txineiro nanika Xerosareĕ auakanimoni.
 Ninoamoni txineiro nisika atoko, ininiā eereka nipotorika
 Espāniamoni nisini. Espānia napokini apisapanika nisako
 hĭtemoni. ²⁹ Ereĕ napokasaaki, nisāpiretai ĩkini sereti erekari
 Kristo sikakiti hĭtemoni.

³⁰ Nitariakori nota amanaāi hĭte, himisākiretiniri Teoso
 nota ĩkapani. Hĭkenakotatari namanaākiti? Himisākiretariko
 Teoso nota ĩkapani. Xesosi Kristo aāuĭte itxaua, ininiā na-
 manaāi himisākiretiniri Teoso nota ĩkapani. Erekarini Mata-
 matakotiti txĩkitakaua atiraōkiuatini, ininiā himisākiretari Teoso
 nota ĩkapani. Ikara atoko hĭkaminiā, Teoso sikataparatano
 nimisiritiko auakasaaki. ³¹ Kristo sākire mauĩākani Xotéia
 tōpa auakani nirekari imisiritinino nota. Himisākiretari Teoso
 ninoa mamisiritakanino ĩkapani. Himisākiretari Teoso, Teoso
 nakitiakori Xerosareĕ auakani apokaerekatiniro txineiro Xo-
 teo minakaniua iokanatakito. ³² Ininiā Teoso nirekiniāri,

napoka hītemoni nipoxokoniritika. Ininiā asikapoxokoni-takakaua. ³³ Teoso akamaerekaxiniretakiri aua hītekata. Ameē.

16

Paoro Akiriuākaāpotana Ixinikakini

¹ Niokanataro aītarō Pepi inakoro hītemoni. Peerekaro oa. Omoianatana Xesosi sākire auīākani Sēkireia sitatxiti auakani. ² Apiananiri nakito otxaua, ininiā hāpakaparoko hīpoxokoniritika, kotxi iua nakitiakori apaka hītxaua. Onirekiniāri himoianatiniro, himoianataroko, kotxi omoianatapekana itomaneri kākiti. Omoianatapekano nota apaka.

³ Hīsāpiretanako Pirisira, oītaniri Ákira pakini nixinikamanapitinina ninoa. Ninoa parīkauatapeka Kristo Xesosi īkapani notakata. ⁴ Okaākanapanokana nota imoianatinina xika. Peerekana, kotxi erekari ikaminanona. Xoteo minakaniua, ikini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua apaka imarotari erekari Pirisira, Ákira pakini kamakiti nota īkapani. ⁵ Xesosi sākire auīākani apotiitaua ninoa aapoko Teoso imisākiretinina īkapani, ininiā hīsāpiretanako nixinikamanapitinina ninoa.

Hīsāpiretariko nitiretakiti Epeneto inakori nixinikamanapitiniri iua. Ásia tixiniā iua merepitipanika auikari Kristo sākire. ⁶ Hīsāpiretaroko Maria nixinikamanapitiniro oa. Oa iteene parīkauata ate īkapani. ⁷ Hīsāpiretanako ninirimane Ātoróniko, Xónia pakini nixinikamanapitinina ninoa. Mitxipe ninoa aua notakata kateia āki. Teoso kākitimoni iokanatakini iteene imarotana Ātoróniko, Xónia pakini. Ninoa ipi auikari Kristo sākire, iua sākire nauikini apisapanika.

⁸ Hīsāpiretariko Āpirato nixinikamanapitiniri iua. Nitiretari iua. Nitari itxaua, kotxi Apiananiri anaakori atxaua. ⁹ Hīsāpiretariko Opano nixinikamanapitiniri iua. Iua parīkauata Kristo īkapani atekata. Hīsāpiretariko nitiretakiti Esitaki nixinikamanapitiniri iua. ¹⁰ Hīsāpiretariko Aperi nixinikamanapitiniri iua. Imisiritiko sauaki iua likipatari Kristo sākire auikini. Hīsāpiretanako Arisitóporo aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoa. ¹¹ Hīsāpiretariko ninirimane Erotxiāo nixinikamanapitiniri iua. Hīsāpiretanako Apiananiri nakitiakori Nasiso aapoko auakani nixinikamanapitinina ninoa.

¹² Hīsāpiretanako sitoakoro Tipena, Tiposa pakini nixinikamanapitinina ninoa. Ninoa parīkauatapitipo Apiananiri īkapani. Hīsāpiretaroko nitiretakito Pesitxi nixinikamanapitiniro oa. Oa apaka parīkauatapitipo Apiananiri īkapani.

¹³ Hīsāpiretanako Hopo, inoro pakini nixinikamanapitinina ninoa. Apiananiri mereēri iua. Iua inoro turetano nota, ninoro turetino atokotxikana. ¹⁴ Hīsāpiretanako Asīkirito, Pirekōtxi, Émisi, Pataropa, Émasi, ikinika aītariakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoa. ¹⁵ Hīsāpiretanako Piróroko, Xória, Nereo, Nereo itaro, Orīpa, ikinika Teoso nakitiakori ninoakata apotiitakaniua pakini nixinikamanapitinina ninoa.

¹⁶ Himaaratakakauako, kotxi aītaritakakaua. Kristo nakiakori ikini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua xinikamanapitai hīte.

Paoro Ōtākikare Mapotōkire

¹⁷ Nitariakori iteene nōtākikai hīte. Erepaniko kākiti neenamtxi nireēkani. Ninoa nirekari Kristo sākire auīākani omanatinina apanakini Kristo sākire auīākani. Na atāo ninoa oerekakiti sākiretxiti, ininiā atxīiti kākiti takanapari Kristo sākire auikini ninoa oerekakiti xika. Kristo sākire nota oerekakiti hītemoni atāo. Ninoa oerekakiti koketakori sākiretxiti. Ninoa moianariakori kona hītxapeua. ¹⁸ Kākiti ikara atoko inakani kona parīkauata aāuīte Kristo īkapani. Ninoa parīkauata iītona nireēkiti īkapani. Imisirienetarina kākiti sākire auīākani. Imisirienetarina kākiti ikara atoko inakani, kotxi kākiti potxitari isākirena. Kākitimoni peerekari ninoa sākire. ¹⁹ Ikinika kākiti imarotari hīte kaminiri Kristo sākire iaōka, ininiā nota iteene poxokoniua hīte ikara atoko hininiā. Ninirekari kīkīte hinini erekari hīkamini īkapani. Ninirekari himimarotakaniri maerekati hīkamini. ²⁰ Teoso akamaerekaxiniretakiri, paītiki xipokariko Satanasi posotiire, ininiā hīposotari hīokanatiniri Satanasi isini.

Aāuīte Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni.

²¹ Tximótxio, notakata parīkauatakari, xinikamanapitai hīte. Ninirimane Arósio, Xasāo, Sosipato pakini xinikamanapitai hīte apaka.

²² Nota Tésio inakori iōkatsopatari ia iōkatsopari Paoro īkapani. Nota apaka xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti nitxaua.

²³ Nota Paoro aua Kaio aapoko. Kristo sākire auīākani apotiitaua iua aapoko Teosokata isākirauatinina īkapani. Iua nirekari himarotini iua xinikamanapitini hīte. Erásito inakori apaka xinikamanapitai. Txineiro nīkatakari iua. Sitatxi auakani sikakito inīkata iua. Aītari Koato inakori xinikamanapitai hīte apaka.

²⁴ Aāuīte Xesosi Kristo ātipirika sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ameē.

²⁵ “Peerekari Teoso,” matxako. Iua posotari ikamataparaxiniretinii hīte, ininiā kona hītokakari hāuikiniri Kristo sākire.

Teoso iokanapirena erekari nota sãpiretakiti, Xesosi Kristo sãkire pakini sãpiretari ikara atoko inakari. Ikara Teoso sãkire kitxakapirĩka !kimarotikori. Uatxa imarotapeẽkaika. ²⁶ Īkorasaaki asãpiretapekari ikara Teoso sãkire, Teoso sãkire sãpiretakani iõkatsopatakiti kitxakapirĩka. Uatxa aimarotari ninoa sãpiretakiti. Teoso auapika inakari paniãtari isãkire sãpiretiko ikini itixiti auakanimoni. Ininiã apakata ikinimane auikiniri isãkire. Apakata ikinimane kaminiri inireẽkiti iaõka. ²⁷ Iuanani Teoso txaua. Iuanokara imarotari atão ikinipoko. Ātipirika matxariko iua: “Peerekai pite, kotxi peerekari Xesosi Kristo.” Ameẽ.

1 KORĪTO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakimoto. Teoso akiritano iua iokanatakiti nininiua ĩkapani, kotxi inirekari iokanatinino kãkitimoni isãkire nisãpiretini ĩkapani. Aĩtari Sóseni inakori aua notakata uai. ² Niokanatsopata hĩtemoni, kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani Korĩto sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi makatxakakini hĩtxaua Teoso ĩkapani. Teoso akiritai hĩte iua nakiťiakori hininiua ĩkapani. Apaka niokanatsopata ikini tĩpati auakanimoni, aũũte Xesosi Kristo uãka akiritakanimoni. Ate auĩte Xesosi, ninoa auĩte apaka itxaua. ³ Aĩri Teoso, Api-ananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Paoro Misãkiretari Teoso Korĩto Auakani ĩkapani

⁴ Ātipirika nimisãkiretari Teoso ia atoko: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari Korĩto auakanimoni. Ikara erekari pite sikakiti. ⁵ Peerekai pite, kotxi pite kamaerekatari ninoa auini. Pite oerekana ninoa sãkire atão inini ĩkapani. Pite kamaimaroretana. Ininiã ninoa sãkire api-aerekata. Ninoa imarore apiaãpota.” Ia atoko nimisãkiretari Teoso.

⁶ Hĩtemoni asãpiretakiti Kristo pirena auapeka hãkixinireẽ. Ininiã iteene hãuikari Kristo sãkire. ⁷ Ininiã hiãtapakasaakiri aũũte Xesosi Kristo kanapiriini, ikini sereti erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni iua parĩka hĩkamini ĩkapani. ⁸ Hĩte isikataparaxiniretiniritika ikanapiriini õti apokako. Ininiã maerekati hĩtemoni !auari aũũte Xesosi Kristo apokasaaki. ⁹ Teoso kamariko ikara hĩtemoni, kotxi ikinika isãkire iaõka ikamako. Iuakara akiritai hĩte, himoianatiniri imi aũũte Xesosi Kristo.

!Homanatakapeua

¹⁰ Nitariakori, aũũte Xesosi Kristo posotiireẽ nõtãkikai. Hĩsãkire ãtinoka hĩtxako. !Ninirekari homanatakakiniua. Ninirekari ãtika hĩxinikakiti auini. Ninirekari ãtika hinirekakiti auini. ¹¹ Nitariakori, Kroe aapoko auakani sãpiretano hĩtekarika hinaiatakakiniua. ¹² Kotxi apanakini hĩte txari: “Paoro sãkirera nota kĩpita.” Ātipekana: “Aporo sãkirera nota kĩpita.” Ātipekana: “Petro sãkirera nota kĩpita.” Ātipekana: “Kristo sãkirera nota kĩpita.” ¹³ !Apakata ikara atoko hĩkamini. Kristo !ikaiarikaãka. Kona Paoro ipina aamina ĩpiriãmitakari nopini hĩte ĩkapani. Kona Paoro uãkaã hĩpatxisataãka.

¹⁴ Nisāpiretari Teoso ereka inini, kotxi kona notani patxisatai hīte. Krispo, Kaio pakininanira nipatxisata. Apikomoni ! nipatxisatari kākiti. ¹⁵ Ininiā kona kākiti sāpiretari nipatxisatiniri kākiti nota uākaā. ¹⁶ Ii. Nimaxinīkaretari. Nipatxisatari Esitépana, iua aapoko auakani pakini. Apikomoni nipatxisatakini ! nixinikaika. ¹⁷ Kristo kona iokanatano nipatxisarauatini ĩkapani. Iokanatano Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. ! Inirekari kākiti sākireē, kākiti imaroreē nisāpirenauatini, kotxi kākiti imarore ! isāpiretari Kristo ĩpinini aamina ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imakatzakini ĩkapani.

Teoso Imarore

¹⁸ Teoso sākire mauīākani uākatari ! kiūkiteri kākiti Kristo ĩpinini aamina ĩpiriāmitakari nopini sāpiretakani. Atepekana, Kristo ĩpinini sāpiretiko oerekari Teoso posotiire, kotxi Kristo ĩpinini makatzakari amaerekani. ¹⁹ Teoso sākire iōkatsopatakori kitzakapirīka txari:

Nixipokariko ĩkorapokoriti kimarorerini imarore.

Nixipokariko kiūkiterini iūkite.

Itxa Teoso kitzakapirīka. ²⁰ Ītapari kimaroreri? Ītapari apaiaōkarauatakari? Naniparari kaxinikareri ĩkorapokoritikiri? Teoso oerekapekari ĩkorapokoritikiri imarore miūkiteti imarore atokotxikana inini. ²¹ Paimatireri Teoso, kotxi ! auiritari ĩkorapokoriti auakani imarotini iua ninoaka imaroreē. Apanakinimoni Kristo sākire sāpiretiko ! kiūkiteri, iuaritika Teoso apokaerekatari imakatzakiniri kākiti maerekani, Kristo sākire sāpiretiko auikasaakina.

²² Xoteoakori nirekari atamatiniri Teoso takaōtxikare, isākire auikinina ĩkapani. Krekoakoripekana nirekari imaroretxi apiari imarotini. ²³ Iuaritika ate sāpiretari Kristo ĩpinini ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imakatzakini ĩkapani. Xoteoakori ! inirekari ikara asākire auikinina. Krekoakoripekana uākatari ikara asākire miūkiteti sākire inini. ²⁴ Iuaritika Teoso akiritakini aua Xoteoakori, Krekoakori pakini. Ninoamoni Kristo parīka oerekari Teoso posotiire. Iua parīka oerekari Teoso imarore. ²⁵ Kākiti uākatari Teoso imarore ! kiūkiteri, iuaritika axapitiki Teoso imarore apiata. Ikinipoko kākiti imarore poiāoka. Axapitiki Teoso tapara apiata. Ikinipoko kākiti tapara poiāoka.

²⁶ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, hīxinikari kākiti xinikakiti atokokana. Natokopa itxa hīte iusaaki? Iusaaki !kimarorei. !Kaposotiirei iusaaki. Auītetxi !hītxaua iusaaki. Itori hīte ikara atoko inakani iusaaki. ²⁷ Teoso mereēri kākiti. ĩkorapokoriti auakani uākatari ninoa kākiti Teoso mereēkini miūkiteni ininiua. Imereēna ninoa, kimaroreni

īkorapokoriti auakani pētauatini īkapani. Īkorapokoriti auakani uākatari ninoa kākiti Teoso mereēkini iōkapetakani ininiua. Imereēna ninoa, katapararini īkorapokoriti auakani pētauatini īkapani. ²⁸ Iua mereēri kākiti. Īkorapokoriti auakani uākatana ninoa Teoso mereēkini minakani ininiuana. Imereēri apanakini manirekakini. Imereēri kākiti omanatakoni. Kinirepa Teoso mereēri kākiti ikara atoko inakani? Teoso oerekari kākiti, kākiti uākatakiti apiari inini na atāo. ²⁹ Ikara atoko ininiā, kākiti ! iposotari iuikiniua Teoso apisatoō. ³⁰ Teosora txīkitakaua Xesosi Kristo nakitiakori aniniua. Kristo nakiti aniniāua, aimarotari imaroretxi atāo inakari. Kristo txīkitakaua atāo inakari akamini Teoso apakapiniua īkapani. Iua txīkitakaua Teoso nakitiakori aniniua īkapani. Ikitxirauata ate īkapani ipīkasaaki.

³¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

!Apakata piuikiniua. Apakatapitika piuikiniri Apiananiri.

2

Xesosi Ipinini Īpiriāmitakari Nopini

¹ Nitariakori, napokasaaki hītemoni, nisāpiretai Teoso sāpiretakiti. Kona nisāpiretai notaka sākire nimatire. Iuasaaki kona noerekai notaka imarore. Teoso sākirenoka nisāpiretai hīte. ² Hītekata nauakasaaki, na ninirekari āti imaroretxi nimarotini. Ninirekari Xesosi Kristonoka nisāpiretinii. Apiata ninirekari nisāpiretinii iua ipinini kākiti īkapani Īpiriāmitakari nopini. ³ Hītekata nauakasaaki kona kataparaxinireno. Nikikinanaka nipīkarauatini xika. ⁴ Iuasaaki kona kākiti imaroreēni nisākirauata. Kona kākiti imaroreēni ninirekari hāuikiniri Teoso iokanapirena nisāpiretakiti iuasaaki. Teoso iokanapirena nisāpiretakasaaki, kākiti imarotari Erekari Matamatakoti posotiireē nisākirauata. ⁵ Ininiā kona kākiti imaroreēni hāuikari Teoso iokanapirena. Hāuikari Teoso iokanapirena Teoso posotiireē.

Erekari Matamatakoti Imarore

⁶ Teoso sākire auīākani iteene ākixinireē aneēkani imarotari Teoso iokanapirena asāpiretakiti kimatireri inini. Ikara imaroretxi kona īkorapokoriti auakani imaroreni. Kona auītetxiakori imaroreni ikara imaroretxi. Kotxi ninoa imarore paītiki !auaika. ⁷ Asāpiretari Teoso imarore mitxi kākiti mimarotakiniti, kotxi Teoso kipatari. Itixi kamiko apisa Teoso nirekaua asāpiretiniri ikara imarore kākitimoni ate iotximere aāpakapini īkapani. ⁸ Auītetxiakori īkorapokoriti auakani !imarotari ikara Teoso imarore. Ninoa imarotaākamarike, ininiā !okamarinako Apiananiri kaiotximereri aamina Īpiriāmitakari nopini. ⁹ Kitxakapirīka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kākiti oki !atamatapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tiretakani īkapani. Kākiti kenakoki !ikenakotapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tiretakani īkapani. Kākiti !ixinikapapanikari Teoso kamakiti tīkane iua tiretakani īkapani.

¹⁰ Iuaritika Teoso oerekepekaua Erekarī Matamatakotiā. Ikinipoko imarotakari itxaua Erekarī Matamatakoti. Ikinipoko kipatakori Teoso imarore imarota. ¹¹ Kākiti ākixinirenoka imarotari iuaka ixiniākiti. Āti !imarotari iua xiniākiti. Iua atokokanera Erekarī Matamatakotinoka imarotari Teoso xiniākiti, kotxi Teoso itxaua iua. ¹² Kona ate apakapari ātiāo matamatakoti īkorapokoritikiri. Ate apakapari Erekarī Matamatakoti, Teoso iokanatakiti atemoni, ininiākara aposotari aimarotiniri Teoso sikakiti atemoni. Itori isikakiti.

¹³ Atemoni isikakiti asāpireta. Kona kākiti imaroreēni asāpiretari kākiti. Erekarī Matamatakoti oerekaua asāpirenauatini. Ate atamatari Teoso oerekakiti isākire iōkatsopatakoriā, eereka ātiātaā isākire iōkatsopatakoriā aātamatarī iua oerekakiti, ininiā iuasaaki aimarotari atāo. Ikara atoko aōerekai hīte. ¹⁴ Erekarī Matamatakoti mauakinīti !apakapari Erekarī Matamatakoti oerekakiti, kotxi iuamoni ikara sākiretxi mīikiteti sākire. !Iposotari imarotiniri Erekarī Matamatakoti sāpiretakiti, kotxi Erekarī Matamatakoti !auari iuamoni. ¹⁵ Erekarī Matamatakoti auakasaakiri kākiti, iuasaaki iposotari ataerekatiniri imakinika, ininiā kākiti Erekarī Matamatakoti mauakinīti !iposotari apoītiniri iua.

¹⁶ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Kiripa imarotatarī Apiananiri xiniākiti iua oerekini īkapani? Iuaritika Kristo oerekaua iuaka xiniākiti.

3

Teoso Nitiriakori Atxaua

¹ Nitiriakori, hīte !ikamari ikinipoko Erekarī Matamatakoti nireēkiti. Hīkamari hīteka nireēkiti īkorapokoriti auakani kamini atokokana. Ininiākara nisākirauata hītekata amarinikata nisākirauatini atoko, kotxi poiāonoka hāuikari Kristo sākire. ² Tinitxiā atoko inakari nišākire nisikai. Xinitxi atoko inakari nisākire kona nisikai, kotxi !himīteenekari nisākire kamimari. Uatxapiīma hīte ! iposoppanika noerekakiti kamimari himarotini. ³ Īkorapokoriti auakani xinikini atoko hīxinikappanika. Ikara xika hīxikotakakaua. Hinaiatakakaua. Homanatakakaua. Hīteka nireēkiti hīkama, īkorapokoriti auakani kamini atokokana. ⁴ Kotxi ātikaka hīte txari: “Paoro sākire nikīpita.” Apanakinī txari: “Aporo sākire nikīpita.” Ikara atoko hininiā, kākiti īkorapokoritikini sākire atoko hīsākirauata. !Kiīkitepanikai.

⁵ Kiripa Paoro? Kiripa Aporo? Kristo nitiriakorinoka atxaua. Iua sākire sāpiretakaninoka atxaua. Hīte auikapekari Kristo sākire asāpiretakasaakii. Apiananiri sikari parīkatxi ikininapemoni akamini ĩkapani. ⁶ Ia atoko itxa parīkatxi Teoso sikakiti: Merepanika nota sāpiretari Teoso sākire kākitemoni, takariki nitakini atokokana. Eereka Aporo oerekari ninoā kākiti apikomoni Teoso sākire. Āparaā takari nireēkiti atoko itxa apikomoni Teoso sākire isāpiretakiti. Nota, Aporo pakini parīkauata ikara atoko, iuaritika Teosonoka aneēkakari takari. Iuanokara txīkitakari kākiti auikiniri isākire. ⁷ Takariki taākari, āparaā siākari pakini minakati ninoā, kotxi Teosonoka aneēkakari takari. ⁸ Teoso sākire merepanika sāpiretakari nirekari iparīkauatini Teoso ĩkapani. Teoso sākire apikomoni sāpiretakari apaka nirekari iparīkauatini Teoso ĩkapani. Ininiā Teoso sikariko ninoā parīka ĩki ninoamoni iparīkana iaōka. ⁹ Teosokata parīkauatakani atxaua. Teoso kikiote atoko hītxaua. Apaka Teoso aapoko atoko hītxaua.

¹⁰ Teoso sikapekano ikinipoko erekari niparīka iua ĩkapani nikamini. Aapokotxi kamiko apisa aapokotxi kamakari kimaroreri takari kaikori, inopini aapokotxi ikamini ĩkapani. Iua aapokotxi kamakari kimaroreri atoko nitxaua. Merepanika nota parīkauata Kristo sākire nisāpiretini. Kaikori aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa ikara iua sākire. Eereka apanakini oerekarauata apikomoni. Ninoā parīka aapokotxi kamiko kaikori nopini atokokana itxa. Erepaniko akamakasaakiri ikara parīkatxi. ¹¹ Kaikori, aapokotxi kamakari takakiti atoko itxa Xesosi Kristo sākire. Āti kaikori kākiti sākire !uari. Auape kaikori Xesosi Kristo sākire, kotxi kataparari. ¹² Xesosi Kristo sākire aāuikasaaki, kaikori aāuini ĩkapani iposope. Aapokotxi iua kaikori nopini atoko itxa aparīka. Aparīka atxiīti oro atoko itxa. Atxiīti pirata atoko itxa. Atxiīti kai erekari atoko itxa. Atxiīti aamina atoko itxa. Atxiīti aātsopa atoko itxa. Atxiīti katsotati atoko itxa aparīka.

¹³ Itixi xipokini ōti kākiti imarotariko natokopa itxa iparīka, kotxi iusaakiko arikatxi ataerekatari iparīka. ¹⁴ Iparīka marikakaniā, apakapari iparīka ĩki. ¹⁵ Iparīka arikiniā, ! apakapari iparīka ĩki. Iuaritika Teoso auiritari iua auini ātipirika Teosokata, txamari iua xipokaarita.

¹⁶ Kona hīte imarotapanikari Teoso misākiretiko aikoti hininiua? Kona hīte imarotapanikari Erekari Matamatakoti auini hīto āki? ¹⁷ Kākiti xipokiniāri Teoso misākiretiko aikoti, Teoso xipokariko iua. Teoso misākiretiko aikoti iua nakiti. Hītera Teoso misākiretiko aikoti hītxaua.

¹⁸ Kona hīteka misirienapeuako. Atxiīti ātikaka kākiti hīte sauaki uākatari kimaroreni ininiua, kotxi imarotarina ĩkorapokoriti auakani imarore. ĩkorapokoriti auakani uākatari

Kristo sākire auiākari mīikiteti ininiua. Ininiã erekape kākiti ĩkorapokoriti auakani akiritinii mīikiteti hininiua, kotxi iuasaaki kimaroreri atão inakari hĩtxaua. ¹⁹ Teosomoni ! kiĩkiteri ĩkorapokoriti auakani imarore. Teoso sākire iõkatsopatakori txari:

Teoso maĩkari kimarorerini ĩkorapokoriti auakani ninoaka imaroreẽ.

²⁰ Apaka Teoso sākire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri imarotari ĩkorapokoriti kimarorerini imarore ! itxapõ.

²¹ Ininiã !apakata kākiti iuikiniua imarore xika. Ikinika aua hĩtemoni. ²² Paoro aua hĩtemoni. Aporo aua hĩtemoni. Petro aua hĩtemoni. Itixi aua hĩtemoni. Hãuini, hĩpinini apaka aua hĩtemoni. Uatxa auakari, katana auakari apaka aua hĩtemoni. Ikinipoko aua hĩtemoni. ²³ Kotxi hĩte Kristo nakiti hĩtxaua. Kristo, Teoso nakiti itxaua.

4

Kristo Iokanatakini Kãkitimoni

¹ Erekarĩ kākiti imarotiniĩ auĩtetxiakori aminakanĩua. Kristo nitiriakori atxaua. Teoso iokanapirena nĩkatakani atxaua. Iua sikari iokanapirena atemoni apanakini asãpiretini ĩkapani. Iua Teoso iokanapirena !imarotaãka mitxi.

² Nitiritxi atão inakari ãtipirika kamari iauĩte paniãtakiti. ³ ! Nimaãkatari hĩte ataerekatinino nota. !Nimaãkatari apanakini ataerekatinino apaka. Kona notaka ataerekataua apaka.

⁴ Nãkixinireẽ maerekati ! auari, iuaritika nikamapekari maerekati. Apiananirinokara ataerekatano. ⁵ Ininiã ! hĩsãpiretapiri: “Kona erekari iua parĩka. Peerekari ikara parĩka,” kona hĩtxape Apiananiri apokini apisa. Apiananiri apokini hiãtapako. Iua oerekariko ipiãmoni iomaãtakori. Oerekariko kākiti nirekakiti ãkixinireẽna iparĩkauatakasaakina. Iuasaaki Teoso txariko kākiti: “Erekapitikari pikamakiti,” itxa.

⁶ Nitariakori, ikara nota pirena, Aporo pirena pakini nisãpiretai atão inakari himarotini ĩkapani, ãti apiata him-iuikakani ĩkapani. Ininiã hĩkamariko Teoso sākire iõkatsopatakori iaõka, kotxi ! apakata kākiti iteene iuikiniri ãti, ãtipekana imanirekakani inini. ⁷ Pite apiananitakari !auari. Himapakapakinĩ !auari. Kapakapare hininiã, kinirepa mapakapareni sãkirauatini atoko hĩtxa? ⁸ Ikinipoko hinireẽkiti auapeka hĩtemoni atxiĩti? Katiipekai hĩte. Ate ereẽ mauakanisaaki, atxiĩti hĩteka kamari auĩtetxi hininiua. Ninirekarĩ auĩtetxi atão hininiua, ininiã ate auĩtetxi atxaua hĩtekata. ⁹ ĩkorasaaki neenamati xipoka atoko, auĩtetxi kãiatakari kanapiriã isota-tonekata. Ninoa mapotõkire kākiti auĩtetxi maĩkakini minaãka

apanakini atamatinina ĩkapani, inapetinina ĩkapani. Eereka oĳaĳkana ninoa kĳkiti. Nota xinikari Teoso nirekari ate iua iokanatakini ikara kĳkiti maĳkakoni atoko aniniua. Ikinimane atamataua. Kĳkiti, Teoso nitiriakori iaxitikini apaka atamataua apininimoni asini. ¹⁰ Hĳtemoni, mĳkiteni ate txaua, Kristo ĩkapani aparĳkauatakasaaki. Hĳtemoni, kimarorei hĳte, Kristo ĩkapani hĳparĳkauatakasaaki. Hĳtemoni, !kaposotiireua ate. Hĳtemoni kaposotiirei hĳte. Hĳte paxitaĳka, txamari ate omanataĳka. ¹¹ Uatxapiima Kristo sĳkire ate auikini xika anatxita. Aposonata. !Kamĳkaua. Amisiritaĳka. !Kaapokoua. ¹² Iteene aparĳkauata anireĳkiti aamotini ĩkapani. Kĳkiti takasaakiri maerekati atemoni, ate amanaĳri Teoso erekari ninoamoni itakini ĩkapani. Amisiritikosaaki, iusaaki amĳteenekari. ¹³ Apanakini misĳkirepiretakasaakiaua, erekari ate apakapapiretana ninoa. Uatxapiima apanakinimoni ĩkorapokoriti txiko atoko atxaua. Kasakari atoko atxaua ninoamoni.

¹⁴ Kona niĳkatsopata ikara hĳpĳtauatini ĩkapani. Niĳkatsopata ikara nipinitinii ĩkapani monĳkori apokini apisa, kotxi namariteni nota tĳretakini atoko hĳtxaua. ¹⁵ Hĳtemoni tesi mĳo Teoso sĳkire oereĳkani auaĳkamako, iuaritika poiĳo hĳri atoko inakari aua. Notara hĳri atoko nitxapekaua, kotxi hĳuikari Teoso iokanapirena erekari noerekasaakii Kristo Xesosi posotiireĳ. ¹⁶ Ininiĳ nĳtĳkikai: Nota kamakiti atokotxikana hĳkamako. ¹⁷ Ikara ĩkapani niokanatarari Tximĳtxio hĳtemoni. Iua namarite nitiretakiti atoko. Iua kamari Apiananiri paniĳtakiti iaĳka. Iua txĳkitakai hĳxinikiniri nikamakiti ikiniĳtika Kristo posotiireĳ. Ikini tĳpati Kristo sĳkire auĳĳkani apotiitiniĳtaĳua, noerekari kĳkiti erekari ikamini ikiniĳtika, erekari nota kamini atokotxikana.

¹⁸ ĳtikaka hĳte iuikaua, kotxi hĳuĳkatari nota mapokakani hĳtemoni. ¹⁹ Txamari Teoso auiritiniĳno, paĳtiki napokako hĳtemoni. Iusaakiko !nĳirekari nĳmarotiniiri ninoa iuĳkakanua sĳkire. Napokasaaki ereĳ, nĳirekari nĳmarotiniiri Teoso posotiire. ²⁰ Teoso auĳtetxi ininiĳtaĳua kona sĳkiretxinani aua. Iposotiire apaka aua. ²¹ Kiripa hĳte nireka? Hinirekatari nĳnoropatiniĳ aĳkeĳ, ereĳ napokasaaki? Hinirekatari nitiretiniĳ, nĳmatxitakanii, ereĳ napokasaaki?

5

Maerekati Xesosi Sĳkire Auiĳkani Sauaki

¹ Isĳpiretaĳka kĳkiti ereĳ kaminiri maerekati ĳtotxi nireĳkiti ĳti kĳkitikata. Iua kĳkiti maerekani apiari, kotxi iua sirĳka iri ĳtanorokata. Teoso sĳkire mauĳĳkani kamari maerekati, iuaritika ninoa !ikamari ikara atoko inakari maerekati, kiki hĳte sauaki auakari kamakiti atoko. Ninoa !nĳirekari isĳkiretinirina ikara atoko inakari maerekati. ² Iuaritika hĳte

iuikaua. ! Himatinaniuata himaerekani xika. Apiaerekata ĩkora iri ĩtanorokata sirĩkakari hĩokanadini itakanapini. ³ Niĩto kona ereē aua, iuaritika nixinikakiti auapitika ereē hĩtekata, ininiā nota ereē hĩtekata nauini atokokana, nimereēpekari iua maerekati kamakari misiritiko. ⁴ Aāũte Xesosi Kristo uākaā hāpotiitakasaakia, nota aua hĩtekata nixinikakitiā. Iuasaaki himarotakasaakiri Xesosi Kristo posotiire, ⁵ hĩsakariko iua Satanasiimoni iua ĩto ipinini ĩkapani, ixinire ereka inini Xesosi kanapiriākasaaki.

⁶ ! Apakata hĩuikiniua. Himarotari axapiti pāo tireēkari tirekakari itori pāo. Iua atokokana ātika maerekati kamakari txĩkitakari kaiāopokori kākiti kaminiri maerekati. ⁷ Ininiā hōkanapariko maerekati mitxi hĩkamakiti, amaneri hinini ĩkapani. Ininiā pāo miātiākati atoko hĩtxaua, kotxi ikoke ! auari. Kitxakapirĩka kākiti okari ipira soti auĩte, ininiā Teoso nitiri napaāpotakasaaki ninoa nopini, kona okana ninoa. Kristo, apira soti auĩte atoko itxa. Iua ipina ate mapinakani ĩkapani. ⁸ Pāscoa kiiniritisaaki, Teoso ! auiritari pāo ātikakari nikiko, kotxi maerekati pāo tirekakari atoko itxa. Ininiā maōkanapari maerekati mitxi akamakiti. Pāo miātiākati atoko matxaua, ininiā makamari erekari. Masākiretari atāo inakarinnoka. ⁹ Niokanatsopatapeka hĩtemoni himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, ĩtotxi nireēkiti kamakanikata. ¹⁰ Na nixinikari ĩkorapokoriti maerekati kamakani. Maerekati ĩtotxi nireēkiti kamakani, kamanarerini, kamisirienererini, kamakori teosonetakani pakini ĩkorapokoriti auakani na nixinikanāta. ! Hĩposota hĩtakanapinina ninoa, kotxi auapikana. Hĩpĩkasaakinokara, hĩtakanapana ninoa. ¹¹ Uatxa niokanatsopata hĩtemoni, himapotiitakaniua maerekati kamakanikata, “Xesosi sākire auĩākarirano” inakanikata. ĩtanoro minakotokatika sirĩkakani, kamanarerini, kamakori teosonetakani, āti misākirepiretakani, ipoātakani, kamisirienereri pakini hĩtakanapako. Kona hinipokotape ikara atoko inakanikata.

¹² Kona nota parĩkani Xesosi sākire mauĩākani misiritiko nisāpiretini. Hĩte parĩkakara Xesosi sākire auĩākani misiritiko hĩsāpiretini. ¹³ Teosokara sāpiretariko Xesosi sākire mauĩākani misiritiko. Hĩte iokanatariko maerekati kamakari hĩte sauaki auakari isini.

6

Āti Naiatakasaakiri Āti

¹ Xesosi sākire auĩākari naiatiniāri āti Xesosi sākire auĩākari, ĩapakata Xesosi sākire mauĩākani apisatoō anikiko. Hanikana ninoa Xesosi sākire auĩākanimoni maerekati kamakari misiritiko himarotini ĩkapani. ² Kona himarotapanikari

Xesosi sākire auiākani mereēriko Xesosi sākire mauiākani misiritiko āti ōti? Hīkamariko ikara atoko inakari xipokatxi ōtisaaki, ininiā hīposotapitikari uatxa himereiniri kākiti misiritiko, āti naiatakasaakiri āti. ³ Atxiīti hīte kona imarotapanikari himereiniri Satanasi nitiriakori misiritiko āti ōti? Ininiā hīposotapitikari himereiniri kākiti misiritiko īkorapokoriti uatxa. ⁴ Txamari neenamatzhi hīte sauaki auiniā, hanikatari kākiti Teoso sākire auiākani mapaxitakanimoni? !Apakata, kotxi ninoa !imarotari Teoso paniātakiti. ⁵ Ikara atoko nitxai nikamapētatinii īkapani. Atxiīti kona hīposotari hāpokiniri kimaroreri hīte sauaki neenamatzhi xipokini īkapani? Atxiīti kona ātika aua? ⁶ Txamari āti Xesosi sākire auiākari anikari āti Xesosi sākire auiākari Xesosi sākire mauiākani apisatoō maerekati kamakari misiritiko himarotini īkapani. Ikara atoko !apakata.

⁷ Ininiā iteene hīkerokari, kotxi hanikari hītari kākiti misiritiko mereēkarimoni. Erekafe hāuiritiniri hītari kaminiri maerekati hītemoni. Erekafe hāuiritiniri hītari ĩtirīkiniri hītii. ⁸ Txamari hīitiriua. Hīkamari maerekati. Hītariakorimonira hīkamari ikara. !Apakata. ⁹ Kona himarotapanikari atāo minakati kamakani !isari Teoso auītetxi ininiātaāua? Kona hīteka himisirienetapeua. Ia atoko inakari kākiti !isari Teoso auītetxi ininiātaāua: maerekati ĩtotxi nireēkiti kamakani, kamakori teosonetakani, ĩtanoro minakotokatika sirīkakari, kiki sito ininiua nirekakari, kiki āti kikikata sirīkakari. Ninoa ! isari Teoso auītetxi ininiātaāua. ¹⁰ Kīitiririni, kamanarerini, poātakani, āti misākirepiretakani, kamisirienenerini pakini ! isari Teoso auītetxi ininiātaāua. ¹¹ Ikara atoko mitxi hītxaua hīte apanakini. Iuaritika himaerekani makatxakaākapeka. Teoso kamai hīte inakitiakori hinini. Apiananiri Xesosi kamaerekatai. Erekarī Matamatakoti, aTeosone nakiti, iua apaka txīkitakai hīte atāo inakari kamakani hininiua.

Maerekati ĩtotxi Nireēkiti

¹² Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona erekari ikinipoko nikamini. Nota posotari ikinipoko nikamini, txamari kona ninirekari nikamakiti niauīte ininiua. ¹³ Nipokori kamaāka tikakotxi īkapani. Tikakotxi nirekari nipokori. Txamari Teoso xipokariko nipokori, tikakotxi pakini. Teoso ! inirekari akaminiri maerekati aīto nireēkiti āti kākiti ĩtokata. Apiananiri kamari aīto iua nireēkiti akamini īkapani. Aīto Apiananiri nakiti.

¹⁴ Teoso ōkitikari Apiananiri ipīkani sauaki. Iua atokokana iua ōkitikaua ate iposotiireē.

¹⁵ Ininiā !apakata Kristo ĩto hīsikini sito kanokareromoni. ! Apakata. ¹⁶ Kiki sirīkasaaki kanokarerokata, iusaaki ātinoka ĩtotxi atoko itxauana ninoa. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua:

Kiki sirīkini sitokata, ātika ĭtotxi atoko itxauana.

¹⁷ Kākiti moianatakasaakiri Apiananiri, ātika xiniretxi atoko itxauana ninoa xinire.

¹⁸ Ātokata hīsirīkini hinirekasaaki, himitekako. Kona hīkaikotape iuaā. Apanakini maerekati kākiti kamakiti ! imisiritari hīto. Imisiritari hākixinire. Hīkamakasaakiri maerekati hīto nireēkiti sitokata, himisiritari hīto, hākixinire pakini. ¹⁹ Kona himarotapanikari hīto Erekarī Matamatakoti misākiretiko aikoti atoko ininiua? Hīte ĭtoākarari iua. Teoso sikari iua hītemoni, ininiā hīto kona hīte nakiti. ²⁰ Teoso iamotapekai hīte Xesosi ipīkasaaki, ininiā hīto ĭki auapitika. Ininiā uatxa iua nakiti hītxaua. Ininiā uatxa hītoā hīpaxitariko Teoso.

7

ĭtanorouatiko Sākiretxiti

¹ Uatxa napakapapiretariko mitxi hiōkatsopatakiti notamoni. ! Erekarī kiki kaxirotiniro sito. ² Txamari ĭnirekasaakiri sitokata isirīkini, erekarī kiki auini iuaka ĭtanorokata. Erekarī sito auini oaka ōtanirikata. ³ Ininiā erekarī kiki sikiniri ĭto ĭtanoromoni. Erekarī sito sikiniri oīto oītanirimoni. ⁴ ĭtanorotxi ĭto kona oa nakitinanini. Ōtaniri nakiti apaka oīto. Apaka ĭtaniritxi ĭto kona iua nakitinanini. ĭtanoro nakiti apaka ĭto. ⁵ Kona hītxape: “Kona ninirekarī nisirīkini pitekata,” kona hītxape. Hinirekasaakiri nipokori himanikakani Teoso himisākiretini ĭkapani, atxiīti iusaaki ! hinirekarī hīsirīkini hītanorokata. Hītanoro apaka kona nirekarī osirīkini hītekata iusaaki, Teosonoka hīxinikini ĭkapani. Ininiā ikara atoko hīkaminiā erekarī, txamari paītiki eereka iuaīkana hīsirīkako hītanorokata. Ininiā ikara atoko Satanasi kona sikanireōtai maerekati hīto nireēkiti hīkamini āto sitokata hīsirīkini. ⁶ Ikara nota ōtākikai hīte. Kona nipaniātai ikara hīkamini. ⁷ Notamoni erekarī nota atoko hinini. Iuaritika ikinimane aua Teoso siākiti iparīka kamini ĭkapani. Teoso sikari āti isikakiti ātimoni. Ātiāo isikakiti isika ātimoni.

⁸ Uatxa nimisākiretanako mītanirini, mītanoroni, tikinitakoni pakini. Erekarī himītaniriuatakani, himītanorouatakani nota atoko hinini. ⁹ Txamari himaposotakaniāri hītakanapiniri hīto nireēkiti, erekarī hītanorouatini, erekarī hītaniriuatini, kotxi kapatakari atoko itxa hīto nireēkiti.

Hīkamari Atāo Hītaniriuatakasaaki

¹⁰ Ia nipaniātana kākiti ĭtaniriuatakani: ! Apakata sito takanapiniri oītaniri. Kona notani paniātai. Apiananirira paniātai. ¹¹ Otakanapiniāri oītaniri, ! apakata iuaīkana oītaniriuatini. Erekarī oītanirimoni iuaīkana okanapiriini. Iua atokotxikana ! apakata kiki takanapiniro ĭtanoro.

¹² Nōtākikari apanakini. Apiananiri paniātakiti apanakini ĩkapani ! auari, ininiā nota ōtākikana ninoa ia atoko: Xesosi sākire auīākari auiniā ĩtanoro Xesosi sākire mauīākato, oa nirekiniāri okaikotini iuakata, ! apakata iua iokanatinoro oa otakanapiniri iua. ¹³ Iua atokotxikana, Xesosi sākire auīākaro auiniā oĭtaniri Xesosi sākire mauīākati, iua nirekiniāri ikaikotini oakata, ! apakata otakanapiniri iua. ¹⁴ Iuasaaki ĩtaniritxi Xesosi sākire mauīākati apakapari Teoso sākire ĩtanoro kamakiti ereka atamatakasaaki. Iua atokotxikana, ĩtanorotxi Xesosi sākire mauīākato apakapari Teoso sākire oĭtaniri kamakiti ereka oĭtamatakasaaki. Imakamakaniārina ikara atoko, ! erekana imiakori. Irĭtxi, inorotxi pakini kaminiāri nōtākikakiti iaōka, erekana imiakori. ¹⁵ Xesosi sākire mauīākati nirekiniāri itakanapiniri ĩtanoro, oa auiritariko isini. Xesosi sākire mauīākato nirekiniāri otakanapiniri oĭtaniri, iua auiritaroko osini. Ikara atoko ininiā, ninoa sikakapeēkaika. Ikara atoko ininiā erekari, kotxi Teoso ! inirekari aneenamauatini ikara xika. ¹⁶ Pite ĩtanorotxi, pimarotatari? Atxiĭti pĭtaniri auikari Xesosi sākire imaerekani makatxakiko ĩkapani, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiri iua. Pite ĩtaniritxi, pimarotatari? Atxiĭti pĭtanoro auikari Xesosi sākire omaerekani makatxakiko, Xesosi sākire pisāpiretakasaakiro oa.

Teoso Akiritakasaakiri Kākiti

¹⁷ Ininiā ikininape kamariko iparĭka Teoso sikakiti iuamoni, kotxi Apiananiri akiritaua ikara parĭkatxi akamini. Ikara nipaniātari ikinimane Teoso mereēkini apotiitiniātaūa. ¹⁸ Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iĭtoā auiniā, ! apakata Teoso takaōtxikare makatxakiko. Teoso akiritakasaakiri kiki, Teoso takaōtxikare iĭtoā mauakaniā, ! apakata Teoso takaōtxikare iĭtoā takiko. ¹⁹ Teoso takaōtxikare hĭtoā auiniā, ikara kona txĭkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso takaōtxikare hĭtoā mauakaniā, ikara apaka kona txĭkitakai Teoso anaakori hininiua. Teoso nireēkiti iaōka kamiko txĭkitakai Teoso anaakori hininiua. ²⁰ Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hĭparĭka hĭkamapanikako. ²¹ Teoso akiritakasaakii, nitiritxi amotakori hininiāua, ininiā kona maerekaxinireti hĭtxapeua nitiritxi hininiua xika. Iuaritika hĭauĭte sikakiniāi, ininiā hĭsako. ²² Apiananiri akiritiniāri nitiritxi amotakori, Apiananiri sikakakiti itxaua iua. Apiananiri akiritiniāri nitiritxi minakatuiua, Apiananiri nitiri iamotakiti itxaua iua. ²³ Xesosi amotakini hĭtxaua, ininiā iuaĭkana kākiti nitiri iamotakoni ! hĭtxapeuako. ²⁴ Nitariakori, Teoso akiritakasaakii, iuasaaki mitxi hĭparĭka hĭkamapanikako.

Mitxitakani, Tikinitakoni Pakini

²⁵ Uatxa nōtākikai hĭte mitxitakani. Apiananiri kona sāpiretano ipaniātakiti hĭte ĩkapani, iuaritika nisāpiretai

nixinikakiti, kotxi Apiananiri amonīkapekano, ininiā kākiti posota auikiniri nisākire. ²⁶ Īkorasaaki pamonōkoniri Xesosi sākire auīākanimoni, ininiā notamoni apiaerekata kākiti mītanorouatakani. ²⁷ Hītanorouatapeka hininiā, kona hītakanapapero hītanoro. Mītanorouatakatipanika hininiā, kona hinitapero hītanoro. ²⁸ Iuaritika hītanorouatiniā, maerekati ! hīkama. Kākiti ĩtanorouatiniā, apokapitikako ninoa maxikiko. Kona ninirekari ikara atoko hīte ĩkapani.

²⁹ Nitariakori, poiāo ōtinoka aua aparīkauatini Apiananiri ĩkapani. Ininiā hīte kītanororini parīkauatako Teoso ĩkapani mītanoroni parīkauatini atokotxikana. ³⁰ Txiapatakari parīkauatako Teoso ĩkapani, kākiti matxiapatakati parīkauatini atokokana. Poxokori parīkauatako mapoxokoniti parīkauatini atokokana. Tiitxi amotakari parīkauatako Teoso ĩkapani, tiitxi mauakiniti parīkauatini atokokana. ³¹ Īkorapokoriti tiitxi auakini ! ixinikapiriko itiina, kotxi ĩkorapokoriti kākiti potxitakiti xipokaāpota.

³² Ninirekari erekaxinire hinini. Kiki mītanoroti posotari ixinikiniri kanatokopa iparīkauatini Apiananiri ikamapoxokonitini ĩkapani. ³³ Txamari kiki kītanorori xinikari parīkatxi ĩkorapokoritikiri, kotxi inirekari ikamapoxokonitiniro ĩtanoro. ³⁴ Mītanirito, mitxitakaro pakini nirekari oparīkauatini Apiananiri ĩkapani, kotxi onirekari oīto, oxinire pakini osikini iuamoni. Txamari sito kītaniriro xinikari parīkatxi ĩkorapokoriti auakari, kotxi onirekari ōtaniri okamapoxokonitini. ³⁵ Ikara atoko nisāpiretai hīte, hīte ereka hinini ĩkapani. Kona ninirekari nimauiritakanii erekari hāpakapini. Ninirekari atāonoka hīkamini. Ninirekari hīparīkauatini Apiananirinoka ĩkapani.

³⁶ Ātokoro iri atxiīti ! auiritapanikaro oa ĩtaniriuatini, txamari oaneēpeka. Ātokori nirekiniāri itakiniro oa, erekari iua auiritiniri iua. !Ikamari maerekati. Erekar iua auiritinina ninoa ĩtaniriuatini. ³⁷ Atxiīti ātokoro iri ākixinireē !inirekaro oa ĩtaniriuatini. Atxiīti !isikaenataro oa ātimoni. Iua xinikakiti omītaniriuatakani ĩkapani pataparari ininiā, ākixinireē imarotiniāri inireēkiti oa mītaniriuatakani, ininiā iua kiki kamari erekari. ³⁸ Oa sikakari oītaniriuatini ĩkapani kamari erekari. Iuaritika oa masikakati oītaniriuatini ĩkapani kamari apiaerekata.

³⁹ Teoso paniātakiti iōkatsopatakori paniātaro sito kaikotini oītanirikata iua auapanika inakasaaki. Iua ipininiā, apakata oītaniriuatini onirekakitikata. Txamari Apiananiri sākire auīākarikatanoka apakata oītaniriuatini. ⁴⁰ Notamoni oa apia poxokoniuata omītaniriuatakaniā iuaīkana. Ikara atoko inakari nōtākikaro sito, kotxi nimarotari Erekar Matamatakoti Teoso nakiti aua notamoni.

8

Nipokori Teoso Kamakori Sikiko

¹ Uatxa nisāpiretai nipokori sikiko teoso kākiti kamakiti-moni. Amakinika aimarotari ikara. Ikara inakari aimarotapeka ate. Kākiti imaroretxi auiniā iuikaua. Apiaerekata kākiti auini tiraōkitxi, kotxi isikataparatarari kākiti xinire. ² “Kimaroreno nota” inakari !auari imaroretxi. Kaiāopokori imaroretxi imimarotakiniti aua. ³ Iuaritika kākiti tiretiniāri Teoso, Teoso imarotari iua.

⁴ Maxinikari nipokori teoso kamakorimoni sikakori. Aimarotari teoso kākiti kamakiti !kakamareri. Aimarotari ātika Teoso atāo inakari aua. ⁵ Aua kākiti kamakiti. Kākiti takauākatari “teoso” itxaua. Kākiti takauākatari teoso iaxiti auakani, ĩkorapokoriti auakani apaka. Kaiāopokori ikara atoko inakari teosoakori aua. Kaiāopokori ikara atoko inakari auītetxiakori aua. ⁶ Atemoni ātika Teoso aua. Iua aāri iaxitiki. Iua kamari ikinipoko. Aparīkauata iuanoka ĩkapani. Ātika aāuīte aua, Xesosi Kristo. Ikini sereti kamakari iua. Iua posotiireē aāuini aua.

⁷ Apanakini !imarotapanikari kākiti kamakiti teoso minakaniua, kotxi mitxi iteene itotarina teoso kākiti kamakiti. Ininiā inikasaakirina nipokori teoso kamakorimoni siākori, iuākatarina ikara nipokori teoso atāo inakarimoni siākori. Iuasaaki ninoa uākatari maerekati ikaminina, kotxi ākixinireēna !iteene imarotarina atāo inakari. ⁸ Txamari nipokori !itxīkitakaua Teosomoni asini. Ikara nipokori anikini limisiritaua. Apaka likamari ereka anini.

⁹ Iuaritika erepaniko. Hinirekiniāri ikara nipokori hinikini, hīxinikariko apanakini Teoso sākire poiāonoka auīākani. Ninoa imarotiniāri hīte nikiniri ikara nipokori, ininiā ninoa apaka nikari, txamari iuasaaki ninoa kamari ākixinirena manirekakiniti. ¹⁰ Teoso sākire poiāonoka auīākari atamatiniāi Teoso sākire iteene imarotakari nikiniri nipokori teoso kamakori misākiretiko aikotiā, isikataparaxiniretari iua apaka nikiniri nipokori teoso kamakorimoni siākori. ¹¹ Ininiā pimarore xika, atxīiti pitari Teoso sākire poiāonoka auīākari sari imisiritikomoni. Kristo ipina iua ĩkapani apaka. ¹² Ikara maerekati hītarimoni hīkaminiā, hīkarotari ākixinire. Hītari ākixinire hīkarotakasaaki, hīkamari maerekati Kristomoni. ¹³ Ininiā nipokori ninikini txīkitakiniāri nitari kaminiri maerekati, itixi auapanika inakasaaki kona ninikaikari iua nipokori, kotxi kona ninirekari nitari kaminiri maerekati.

9

Teoso Iokanatakini Kākitimoni

¹ Teoso iokanatakiti nitxaua. Ninireēkiti niposota nikamini. Naōkitapekari Xesosi Kristo aāuīte. Iparīka nikamakasaaki,

hīte auikari Apiananiri sākire. ² Atxiīti apanakini ! auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera auikari Teoso iokanatakiti nininiua. Hītera oerekari Apiananiri iokanatakiti nininiua, kotxi hīte auikari Apiananiri sākire, nota sāpiretakasaakii hīte.

³ Kākiti mauikakaniāri Teoso iokanatakiti nininiua, napakapapiretana ninoa ia atoko: ⁴ Apakata atxiīti aāpakapiniri nipokori, iāriā pakini aparīkauatini īkapani? ⁵ Apakata atxiīti ate anikiniro ātanoro Teoso sākire auīākaro atekata, apanakini Teoso iokanakinini, Apiananiri itariakori, Petro pakini anikinina ninoa ītanoro atokotxikana? ⁶ Atxiīti apakata Panapee, nota pakininoka parīkauatini anikakiti aāpakapini īkapani?

⁷ Sotato sikasaaki ineenamauatini īkapani, iuaka ! iamotari anikakitina. Aua atxiīti ova takakari. Ova itakakiti matximakati aua? ! Auari. Kona auari kema auīte piratakari ipira tiniā miātakati.

⁸ Ikara nisākire kona kākiti sākirenanini. Iua atokotxikana Teoso sākire. ⁹ Moisesi iōkatsopatapekari Teoso paniātakiti. Ia atoko itxa:

Kona hīitxikari kema auīte nama trikopani ikamakasaaki.

Hāuiritariko inikini.

Teoso turetari kema auīte? Itiretapitikari. ¹⁰ Apiata isāpiretari ikara kākiti parīkauatakani īkapani. Ininiā takarauatakari takarauata, kotxi inirekari ikiena inikini. Kienatxi apakari apari ikiena, kotxi inirekari ikiena inikini. ¹¹ Katakakeri takarauatini atokokana, ate takari Teoso sākire hāixixinireē. Katakakeri nikari ikiena itakakiti, ininiā atxiīti apakata ate apakapiniri kienatxi hīte sikakiti? Kotxi ate parīkauata hīte īkapani. ¹² Apakatinīā apanakini apakapiniri iparīkana īki hīte sikakiti, ininiā apiata apakata ate apakapiniri ate parīka īki, iuaritika kona aamanaāri hīsikiniāua ate parīka īki. Amīteenekari ikinipoko, kotxi ! anirekari aiotokakiniri Kristo iokanapirena erekari hīkenakotini. ¹³ Himarotari Teoso misākiretiko aikoti āki parīkauatakani iuaātaā apakapari ikiena. Teosomoni sikakori takikoātaā parīkauatakani apaka apakapari ipixini iuaātaā siākori inikinina īkapani. ¹⁴ Iua atokotxikana Apiananiri paniātari iua iokanapirena erekari sāpiretakani apaka apakapiniri iparīkana īki.

¹⁵ Ikara atāopitikara, iuaritika kona nipaniātai ikara atoko hīkamini. Kona niōkatsopatari ikara, niparīka īki notamoni hīsikini īkapani. Niparīka īki namanainii apisa erekape nipinini. Niuikari niparīkauatini hīte īkapani hītxineirote nimapakapakanisaaki. ¹⁶ Teoso iokanapirena erekari noereka, iuaritika ! apakata niuikiniua, kotxi Teoso sikari ia parīkatxi notamoni. Nimisiritiko auapitika, Teoso iokanapirena erekari nimasāpiretakaniā. ¹⁷ Teoso

iokanapirena erekari nisāpiretiniāri kākiti, nākixinireē iteene ninirekiniāri ikara nikamini, ininiā napakapapitikariko niparīka īki. Nimanirekakaniāri ikara nikamini, iuaritika nikamari, kotxi Teoso sikari ikara parīkatxi notamoni nikamini ĩkapani. ¹⁸ Ia atoko nīkitxitiko: Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakasaaki, kona minakati napakapa. Ikara atoko kamapoxokonitari nākixinire, kotxi maīkitika nisāpiretai Teoso sākire. Teoso iokanapirena erekari sāpiretakari nitxaua, ininiā niposotiire auapitika hīkitxitinino nota nipaniātiniāi hīte, iuaritika !ninirekari ikara atoko nikamini nota nireēkiti napakapini ĩkapani.

Parīkatxi Ikinimane ĩkapani

¹⁹ Ninireēkiti nikama. Kākiti nitiri iamotakori ! nitxaua. Iuaritika notaka nitxīkitakaua ikinimane nitiri nininiuā, Teoso sākire apikomoni kākiti auikini ĩkapani. ²⁰ Xoteoakori sauaki niparīkauatakasaaki, Xoteo auini atoko nitxa nota auini. Ikara atoko ininiā, Xoteoakori auikari Xesosi sākire. Moisesi paniātakiti iaōka kamakani sauaki nauakasaaki, ninoa auini atokokana nitxa nota auini, kotxi ninirekari Moisesi sākire auīākani auikiniri Xesosi sākire. ²¹ Xoteo minakaniuā !imarotari Moisesi paniātakiti. Ininiā ninoakata nauakasaaki, kona nipaniātari Moisesi paniātakiti ikaminina, Xesosi sākire auikinina ĩkapani. Iuaritika nikamari Teoso paniātakiti, kotxi iuatxikana Kristo paniātakiti nikamini. ²² Kākiti mataparaxinirenikata nauakasaaki, nota apaka kona kataparaxinireno, Xesosi sākire auikinina ĩkapani. ĩkini kākiti sauaki nauakasaaki, nikamari kākiti auini atoko nitxa nota auini, ininiā ikinipoko niposotakiti nikama apanakini maerekani makatxakiko ĩkapani. ²³ Ikara atoko nikama Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Nikamari ikinipoko, Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini ĩkapani. Ikara atoko ininiā, nota apaka apakapari Teoso iokanapirena erekari hītekata.

Saporiēta Apakapakari

²⁴ Himarotari mitekatxi. Kākiti miteēkani miteka, iuaritika ātinoka apakapari imitekini īki. Merepitipanika mitekatxi mapotōkire apokakarinnoka apakapari imitekini īki. Ininiā miteēkari atoko hītxako. Hīsapitipo. Teoso parīka hīkamapitipo hīparīka īki hāpakapini ĩkapani. ²⁵ ĩkini miteēkari parīkauatapitipo ĩto tapara iteene auini ĩkapani. !Auiritari ĩto misiritakari. Ikara atoko ikama, saporīeta imitekini īki apakapini ĩkapani. Ikara saporīeta kona okanani auā. Oxipokapitikako. Ate parīkauatapitipo ātiāo aāpakapakiti aāpakapini ĩkapani. Ikara aāpakapakiti !ixipoka. ²⁶ Miteēkari isinimoni mimarotakati atoko ! nitxaua. Nimarotari nisinimoni. Nisapitipo mitekatxi mapotōkiremoni.

Maxikatiika Inineenamauata. Na neenamauata nisanōkakata.
²⁷ Nitxīkitakari niito ninitiri ininiua, nota nireēkiti ikamini
 ĩkapani, kotxi nisāpiretapekari ikara apanakinimoni, ininiākara
 kona ninirekari nimapakapakaniri notaka parīka ĩki.

10

Kākiti Isaeokini Aōerekini Pirena

¹ Nota nirekari hīxinikiniri kitxakapirīka, aātokiriakorini
 takanapakasaakiri Exito tixini, ikinika ninoa aua katxiāri
 patapi. Iua katxiāri oerekana isinimonina. Apaka ikinika
 ninoa napari potxoari uiniti āki. ² Ninoa sari Moisesikata,
 ininiā katxiāri patapi auakasaakina, potxoari uiniti pat-
 api auakasaakina, iusaaki ninoa patxisatiko atoko aua
 iusaaki. ³ Ninoa ikinikana nikari xinitxi Teoso iokanatak-
 iti. ⁴ Ninoa ikinikana iātari āparaā Teoso sikakiti. Ninoa
 iātari āparaā kai auīteākiriā. Kristo iua kai auīte āparaā po-
 torikiniātaā atokokana. Iua sari ninoakata. ⁵ Txamari Teoso
 !apokaerekatari kaiāopokori ninoa, ininiā ipinana. Itona
 iarika āparaā makipakaniātaā.

⁶ Uatxa axinikana ninoa, ininiā aimarotari
 amanirekakaniri maerekati ninoa nirekiniri atoko. ⁷ !
 Hīteosonetapiri kākiti kamakiti, ninoa apanakini teosonetiniri
 atokokana, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ninoa topāka inipokotinina ĩkapani, iātinina ĩkapani, eereka
 ōkitikauana isarauatinina ĩkapani teoso ikamakitina
 apisatoō.

⁸ !Apakata aanokarauatini ninoa apanakini anokarauatini
 atoko, kotxi āti ōtinokara vītxi tres mio ninoa okaāka ĩkora
 maerekati xika. ⁹ !Apakata aātamakaerekatiniri Kristo ninoa
 apanakini kitxakapirīka atamakaerekatiniri atoko, kotxi iua
 xika imini okana ninoa. ¹⁰ ! Hītsoatape, ninoa apanakini
 kitxakapirīka tsoatini atokokana, kotxi eereka Teoso nitiri
 xipokana ninoa.

¹¹ Ikara imisiritikona apoka ninoamoni apanakini pinitiko
 ĩkapani. Ikara imisiritikona iōkatsopataāka ate pinitiko ĩkapani,
 kotxi itixi mapotōkire ōti apokaāpota. ¹² Hītemoni ereka hinini,
 ininiā erepaniko, kotxi atxiīti paītiki hīkamari maerekati.
¹³ Hīte atamakaerekataāka ikinimane atamakaerekataāka
 atokotxikana. Iuaritika Teoso !itakanapai hīte. Kona iua auir-
 itari hātamakaerekatiko himamīteenekakiniti. Iusaaki oerekai
 himitekini, ininiā hīposotari himīteenekiniri.

Teoso Kākiti Kamakiti

¹⁴ Ininiā nitariakori nota tiretakini, himiteka teoso kākiti
 kamakiti hītakanapini. ¹⁵ Hīte kākiti kimarorerini, ininiā
 iteene himixinikariko nisākire. ¹⁶ Iāriā aātakasaaki, akinika
 aāpotiitakasaakiua, axinikari Xesosi ipinini. Iusaaki atxari

Teoso: “Erekapitikai, kotxi Xesosi arēka xiketa ate ĩkapani.” Amaxiōpekitaakasaakiri komiri, anikasaakiri, aāpitiitakasaakiua, axinikari Kristo ĩto noropatiko ate ĩkapani. ¹⁷ Iuasaaki ito-manuea ate, iuaritika ātika komiri atokokana atxaua. Ātika ĩtotxi atokokana atxaua, kotxi amakinika anikari ātika komiri. ĩkara komiri Kristo ĩto atokokana itxaua.

¹⁸ Hīxinikanako kākiti Isaeokini ĩkorapokoritikini. Ninoa sikari Teoso xinitxi. Eereka ninoa nikari ikara xinitxi. Inikasaakirina ikara xinitxi, iuasaaki ninoa oerekari iTeosonetinirina iua. ¹⁹ Kiripa ninireka nisāpiretinii? Nisāpiretari teoso kākiti kamakiti kona kakamareri. Iua teoso siākori kona itxa. ²⁰ Iuaritika erepaniko. Ikara atāo maerekati. Xoteo minakanua sikakiti teoso kākiti kamakitimoni ninoa sika Satanasi nitiriakorimoni. Kona Teoso atāo inakari isikana isiākitina. Ininiā na ninirekari hīte moianatiniri Satanasi nitiriakori. ²¹ Kona hīposotari Apiananiri iākoanaā hiātini, apaka Satanasi nitirini iākoanaā hiātini. Kona hīposotari Apiananiri kiena hinikini, apaka Satanasi nitirini kiena hinikini. ²² Atauako anirekatari akaminiri Teoso naiatiniua? Ate tapara apiata atxiīti?

Xesosi Auiākani Kamakiti

²³ Nota posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini, txamari kona ikinika erekari nikamini. Ikinipoko ninireēkiti niposotapitika nikamini, txamari kona ikinipoko kamari nākixinire aneini. ²⁴ ! Hinitapiriko hīteka nireēkiti hāpakapini. Himoianatariko āti iua nireēkiti apakapini.

²⁵ Hīposotari hinikiniri nipokori amotakoriātaā auakari. Iuasaaki kona hīpimaāpiri: “Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni?” !hītxapeko. Kotxi himarotakasaakiri hinikiniri nipokori teoso kākiti kamakitimoni sikiko, hākixinire karotaāka atxiīti. ²⁶ Teoso sākire sāpiretaua:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

²⁷ Xesosi mauiākani aiatakasaakii hīte hinipokotini ninoakata, hinirekiniāri hīsa. Hinikariko isikakitina. Kona hīpimaāpiri: “Ia nipokori teoso kākiti kamakiti sikaākapeka?” kona hītxape, hākixinire himakarotakaniri ĩkapani. ²⁸ Txamari apanakini kākiti iuaā sāpiretakasaakii: “Ia nipokori sikaākapeka teoso kākiti kamakitimoni,” itxa. Iuasaaki kona hinikapiri, kotxi atxiīti hīkaroxiniretari ikara kākiti mataparaxinireti, kotxi:

Itixi Apiananiri nakiti itxaua, ikinika itixi auakani pakini.

²⁹ Na nitxai: “Kona hinikapiri ikara, hīteka ākixinire himakarotakani ĩkapani,” !nitxai. Nitxai: “!Hinikapiri ikara, āti kākiti ākixinire himakarotakani ĩkapani.” Nota ākixinireē nota nireēkiti nikamini ĩkapani erekari. Āti kākiti ākixinireē nota nirekakiti nikamini ĩkapani !erekari, ininiā iuamoni ikara nikamakasaaki, nikamari maerekati. Kinirepa !apakata

nikaminiri nota ākixinire auiritakiti? ³⁰ Napakapakasaakiri nipokori, ininiā uasaaki nimisākiretari Teoso erekari isikakiti. Ininiā kinirepa nimisākirepiretaāka?

³¹ Nisāpiretai hīte. Hinikasaaki, hiātakasaaki, ikinipoko hīkamakasaaki, hīkamariko ikinika Teoso ereka inini imarotiko īkapani. ³² Kona hītxīkitakapiri, Xoteoakori, Xoteo minakanuia, kākiti Xesosi sākire auīākani pakini kaminiri maerekati. ³³ Ninirekari ikinimane kākiti nireēkiti nikamini, ikinika nikamakasaaki. ! Ninirekari erekari notanani īkapani. Ninirekari erekari itomaneri īkapani, imaerekanina Xesosi makatxakini īkapani.

11

Sitoākini Xesosi Sākire Auīākani

¹ Hīkamariko nota kamakiti atoko inakari. Kristo kamakiti atoko nota kamini atokotxikana hīkamako. ² Nitariakori, peerekai hīte, kotxi iteene hīxinikano nota. Peerekai hīte, kotxi hīkamapanikari noereēkiti nisāpiretakiti iaōka.

³ Ninirekari himarotiniiri ia: Kiki auīte Kristo itxaua. Sito auīte kiki itxaua. Kristo auīte Teoso itxaua. ⁴ Ininiā kiki ikii māka imamaktxakakaniā Teoso imisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona ipaxitari iauīte Kristo.

⁵ Sito okii māka mauakaniā Teoso omisākiretakasaaki, apaka Teoso sākire oerekasaaki, kona opaxitari oāuīte oītaniri. Okii māka omatakakaniā, oa kii kixākakori atoko itxa. ⁶ Okii māka omanirekakaniā, ininiā okisauakaiākotaākako. Opētatauiniā, okii kixākiko xika, oiāko kisauakiko xika, ininiā uasaaki okii māka otaka. ⁷ Kiki misākiretakasaakiri Teoso, kona erekari itakiniri ikii māka, kotxi Teoso atoko itxa iua. Ikamaāka Teoso ereka oerekini īkapani. Sito kamaāka oītaniri ereka oerekini īkapani. ⁸ Merepitipanika Teoso kona kamari kiki sito ītoā. Teoso kamaro sito kiki ītoā. ⁹ Kiki kona kamaāka sito īkapani. Sito kamaāka kiki īkapani. ¹⁰ Ininiā oa takari okii māka. Ikara atoko ininiā, oerekari oauītetiniri oītaniri. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apaka imarotari oauītetiniri oītaniri.

¹¹ Kiki, sito pakini Apiananiri sākire auikasaaki, sito nirekari kiki. Kiki nirekaro sito. !Apakata sitonoka auiniā. !Apakata kikinoka auiniā. ¹² Kotxi sito ina kiki ītoā. Eereka ikinipoko kiki iponaniā sito ītoā. Ikara atoko itxapitikama, Teoso kamari ikinipoko. ¹³ Hīteka hīxinikapiretari ia: Sito kii māka mauakaniā, uasaaki atāokani Teoso omisākiretini? ¹⁴ Kākiti itotakiti oerekaua kiki ītanoiākori pētatico. ¹⁵ Sito auiniā oiāko paītanori, oōuikari oiāko, kotxi oiāko sikaāka okii ipatakari īkapani. ¹⁶ Kākiti nirekiniāri ineenamauatini iākotxi pirena xika, ininiā kona ate, ikinika Teoso sākire auīākani

pakini ! auari ikara. Ininiā ! apaniātai ikara atoko inakari hīkamini.

Xesosi Ipinini Xinikiko Kiiniriti

¹⁷ Uatxa niōkatsopatakitiā kona niuikai, kotxi hāpotiitakasaakia, apia erekari kona hīkama. Apiata maerekati hīkama. ¹⁸ Merepanika nikenakopiretari hāpotiitakasaakia Teoso misākiretiko aikotiā hītaparakienatakakiniua. Nixinikari ipixini ikara nikenakopiretakiti atāo inini. ¹⁹ Apanakini oerekakiti atāo minakati auapitika hīte sauaki. Akenakotakasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari Teoso ! apokaerekatana ninoa. Iua apokaerekatana iua sākire atāo inakari oerekakani. ²⁰ Hāpotiitakasaakia, kona atāo hīkamari kiiniri, Apiananiri ipinini xinikiko kiiniriti. ²¹ Kotxi hinikasaaki, himixirikari hīkiena apanakini nikiniri apisapanika. Ininiā apanakini natxita, apanakini poāta iusaaki. ²² Auapitika haāpoko hinikini ikapani, hiātini ikapani. Hāpotiitakasaakia, homanitari apanakini Xesosi sākire auīākani. Hīkamapētatarī aītariakori matiini. Kiripa nitxai hīte? Atxiīti hinirekari niuikinii? Kona xatiki niuikai hīte.

²³ Apiananiri sāpiretakiti notamoni, iua atokotxikana nisāpiretpekai hīte. Ia nisāpiretai: Īkanōka Apiananiri Xesosi mīkapiritiko ōtisaaki, iua kosekari komiri. ²⁴ Iusaaki imisākiretari Teoso: “Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni,” itxa. Iposo atoko imaxiōpekari iua komiri, sika itxari imoianariakorimoni. Itxana: “Apakapa, nika hītxako. Ia niūto okaāka hīte ikapani. Ia komiri hinikasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikari nipinini hīte ikapani,” itxa. ²⁵ Ninoa nipokotaka atoko, mitxi komiri ikosekini atokokana, ikosekari iākoanatxi. Iusaaki itxana: “Ia iākoanatxi oerekari Teoso kamapekari ikamaenetakiti amaneri, kotxi niarēka xiketa hīte ikapani. Ia iāriā hiātakasaaki, hīxinikanoko nota. Hīxinikariko nipinini hīte ikapani,” itxa Xesosi.

²⁶ Ia komiri hinikasaaki, ia iākoanatxiākiri hiātakasaaki, hōerekari Apiananiri ipinini kākiti ikapani. Ikara hōerekiniritika iua īkorapokoriti kanapiriāko.

²⁷ Maxikatīka kākiti nikiniāri ia komiri, maxikatīka iātiniāri Apiananiri iākoanaākiri, ikamari maerekati, kotxi lipaxitari Apiananiri īto, iarēka pakini. ²⁸ Ia komiri hinikini apisapanika, ia iākoanatxiākiri hiātini apisapanika, erekari hīxinikiniri hākixinireē auakari. Maerekati auakasaaki, hamanaāri Teoso imaktxakiniri ikapani. Eereka ia komiri hinika, ia iāriā hiāta. ²⁹ Maxikatīka hinikiniāri, hiātiniāri, ininiā hīteka akiritari himisiritiko apokini, kotxi kona hīpaxitari Apiananiri īto. ³⁰ Ikara xika itomaneri hīte

sauaki iōkapeta. Ikara xika apanakini amianata. Ikara xika apanakini ipīpeka.

³¹ Amaerekani anitiniā, amanainiāri Teoso makatxakiniri amaerekani, ininiā amisiritiko kona apoka. ³² Txamari Apiananiri apokiniāri amaerekani, imisiritaua ate uatxa, amaerekani atakanapini ĩkapani, ininiā eereka ! imisiritaua iua sākire mauīākanikata.

³³ Ininiā nitariakori, hāpotiitakasaakia Xesosi ipinini xinikiko kiiniriti ĩkapani, hiātapana apanakini. ³⁴ Hinatxitiniā, hinipokotako hāapoko. Ininiā hāpotiitakasaakia ! hīkamari maerekati, ininiā Teoso !imisiritai. Apikomoni nōtākikai ereē napokasaaki.

12

Erekari Matamatakoti Sikakiti Kākitimoni

¹ Nitariakori, ninirekari himarotiniri Erekari Matamatakoti sikakiti. !Apakata himimarotakaniri. ² Mitxi Xesosi sākire mauīākanani hinakasaakia, himisirienetaāka, ininiā hāuikari teoso kamakori masākireti teoso atāo inakari ininiuana. Ikara himarotape. ³ Kākiti sāpiretiniāi hīte: “Maerekati kamakari itxaua Xesosi,” ininiā iusaaki himarotari Erekari Matamatakoti ! auari iuamoni. Kākiti sāpiretiniāi hīte: “Apiananiri itxaua Xesosi,” ininiā iusaaki himarotari Erekari Matamatakoti auapitika iuamoni, kotxi ikara iua oerekakiti.

⁴ Erekari Matamatakoti siākiti ikini sereti aua, iuaritika Erekari Matamatakoti ātinoka aua. ⁵ Ikini sereti parīkatxi Teoso ĩkapani aua, iuaritika Apiananiri ātinoka aua. ⁶ Ikini sereti Teoso kamakiti aua kākiti ĩkapani, iuaritika Teoso ātinoka aua.

⁷ Erekari Matamatakoti iuaka oerekaua kākitimoni, ikinimane ereka inini ĩkapani. ⁸ Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isākire kiīkiterini ininiuana ĩkapani. Iua Erekari Matamatakoti sikari apanakinimoni isākire kimarorerini ininiuana ĩkapani. ⁹ Iua sikari apanakinimoni Teoso sākire iteene auikinina ĩkapani. Isikari apanakinimoni amianatakani imakananitinina ĩkapani. Erekari Matamatakoti ātinoka aua, iuaritika ikini sereti isika kākitimoni. ¹⁰ Apanakini isikaposotiireta posotiiretxi ikaminina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Teoso sākire isāpiretinina ĩkapani. Apanakini isikaimaroreta Erekari Matamatakoti sākirauatakasaaki imarotinina ĩkapani, maerekati matamatakoti sākirauatakasaaki imarotinina ĩkapani apaka. Apanakini isikaimaroreta ikini sereti kākiti sākire isākiretinina. Apanakini isikaimaroreta ikara sākiretxi mimarotakoti ikenakotakasaakina, isāpiretinirina iua kenakotakani ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri ĩkapani.

11 Ātinoka Erekarî Matamatakoti aua. Iuanokara parîkauata ikara atoko. Isikari ikara isikakiti kâkitimoni inireêkiti iaôka.

Kristo Īto Pirena

12 Kâkiti Īto ātinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaãpota. Itori ikara atoko inakari aua Ītotxiã, iuaritika ātinoka Ītotxi aua. Iua atokokana itxa Kristo Īto. Xesosi sâkire auîākani Kristo Īto atoko itxauana. 13 Atxiîti Xoteoakori atxaua. Atxiîti Xoteo minakanîua atxaua. Atxiîti nitiritxi amotakoni atxaua. Atxiîti nitiritxi minakatiua atxaua. Iuaritika âtika Ītotxi atoko atxaua, kotxi Erekarî Matamatakoti ātinoka inakari apoka atemoni. Iua apotiitaua âtika Ītotxi atoko anini ĩkapani. Iua aua aâkixinireê.

14 Kâkiti Īto ātinoka aua, iuaritika aua ikii, ikanoke, iuako, itapike, ikiti, txaãpota. Ītotxiã kaiãopokori aua.

15 Ininiã ! apakata kitîtxi sâpiretiniã: “Uakõtxi ! nitxaua, ininiã Ītotxiã auakari ! nitxaua.” Ikara atoko isâpiretiniã, iuaritika Ītotxiã auakaripitikara kitîtxi. 16 Kenakokitxi sâpiretiniãri: “Okîtxi !nitxaua, ininiã Ītotxiã auakari !nitxaua.”

Ikara atoko isâpiretiniã, iuaritika Ītotxiã auakaripitikara kenakokitxi. 17 Ītotxi okîtxinoka auiniã, kanatokopa itxa kâkiti kenakorauatini? Ītotxi kenakokitxinoka auiniã, kanatokopa itxa kâkiti imixikarauatini? 18 Teoso kamari ikinika Ītotxiã auakari. Iua inireêkiti iaôka ikaminana ninoa. 19 Ātinoka Ītotxi auakiti auiniã, Ītotxi !auari. 20 Ītotxiã auakani itori aua, iuaritika Ītotxi ātinoka aua.

21 Okîtxi kona posotari isâpiretiniri uakõtxi: “Kona nota nirekai pite.” Apaka kiîtxi kona posotari isâpiretiniri kitîtxi: “Kona nota nirekai pite.” 22 Kona ikara atoko itxa. Atxiîti auâkatari âti aîto auakari !itxa, kotxi !kataparari, iuaritika ikara mauakaniã, aîto !parîkauata atão. 23 Kâkiti tiretari iîtoã auakari poiãori kâkiti atamatakiti. Ipatari apanakini iîtoã auakari kâkiti matamatakani ĩkapani. 24 Aîtoã auakari apiata apotxitakiti aua apaka. Kona apatari ikara. Apanakini aîtoã auakari Teoso takari aîtoã iteene apaxitini ĩkapani. 25 Ininiã Teoso kamari Ītotxi ātinoka inini. Ikamari Ītotxiã auakani itiretakiniuana ĩkapani. Apanakini Ītotxiã auakari naiatiniãri apanakini iîtoã auakari, !apakata. 26 Āti Ītotxiã auakari tsiîka. Iuasaaki ikinika kâkiti Īto atatsiirauata. Āti Ītotxiã auakari iuikaãka, ininiã ikinika Ītotxi auakini poxokoniuata.

21 Okîtxi kona posotari isâpiretiniri uakõtxi: “Kona nota nirekai pite.” Apaka kiîtxi kona posotari isâpiretiniri kitîtxi: “Kona nota nirekai pite.” 22 Kona ikara atoko itxa. Atxiîti auâkatari âti aîto auakari !itxa, kotxi !kataparari, iuaritika ikara mauakaniã, aîto !parîkauata atão. 23 Kâkiti tiretari iîtoã auakari poiãori kâkiti atamatakiti. Ipatari apanakini iîtoã auakari kâkiti matamatakani ĩkapani. 24 Aîtoã auakari apiata apotxitakiti aua apaka. Kona apatari ikara. Apanakini aîtoã auakari Teoso takari aîtoã iteene apaxitini ĩkapani. 25 Ininiã Teoso kamari Ītotxi ātinoka inini. Ikamari Ītotxiã auakani itiretakiniuana ĩkapani. Apanakini Ītotxiã auakari naiatiniãri apanakini iîtoã auakari, !apakata. 26 Āti Ītotxiã auakari tsiîka. Iuasaaki ikinika kâkiti Īto atatsiirauata. Āti Ītotxiã auakari iuikaãka, ininiã ikinika Ītotxi auakini poxokoniuata.

25 Ininiã Teoso kamari Ītotxi ātinoka inini. Ikamari Ītotxiã auakani itiretakiniuana ĩkapani. Apanakini Ītotxiã auakari naiatiniãri apanakini iîtoã auakari, !apakata. 26 Āti Ītotxiã auakari tsiîka. Iuasaaki ikinika kâkiti Īto atatsiirauata. Āti Ītotxiã auakari iuikaãka, ininiã ikinika Ītotxi auakini poxokoniuata.

26 Āti Ītotxiã auakari tsiîka. Iuasaaki ikinika kâkiti Īto atatsiirauata. Āti Ītotxiã auakari iuikaãka, ininiã ikinika Ītotxi auakini poxokoniuata.

27 Kristo Īto atoko hîtxaua hîte. Ītotxiã auakani atoko hîtxaua Kristo Ītoã. 28 Teoso sâkire auîākani Ītotxiã auakani atoko itxauana. Ikinî sereti parîkatxi aua Ītotxi ĩkapani akamini ĩkapani. Merepanika Teoso mereêri iua iokanatakini. Eereka imereêri kâkiti Teoso sâkire sâpiretakani. Eereka imereêri kâkiti Teoso sâkire oereêkani. Eereka imereêri kâkiti Teoso posotiire oereêkani, amianatakani makananitakani, kâkiti

moianatakani, auītetxiakori, kākiti sākire apanakini mimarotakiniti sākiretakani pakini. Teoso takari ikara atoko inakani parīkauatakani iua sākire auiākani imoianatinina īkapani. ²⁹ Kona ikinimaneni Teoso iokanatakini txaua. Kona ikinimaneni Teoso sākire sāpiretakani txaua. Kona ikinimaneni Teoso posotiire oereēkani txaua. ³⁰ Kona ikinimaneni amianatakani makananitakani txaua. Kona ikinimaneni imarotari isākiretiniri kākiti sākire apanakini mimarotakiniti. Ikinimane ! iposotari isāpiretiniri ikara sākiretxi iua kenakotanimoni ninoa sākireē ninoa apaka imarotini īkapani. ³¹ Auapitika ikara Erekarī Matamatakoti sikakiti aparīkauatini īkapani. Iuaritika hinirekariko isikakiti apiaerekatakari. Uatxa noerekaiko isikakiti apiaerekatakari.

13

Tiraōkitxi Pirena

¹ Atxiīti nimarotari ikini uāka sākire nisākiretini. Atxiīti nimarotari Teoso nitiriakori iaxitikini sākire nisākiretini, txamari iusaaki nitiraōkiuatini ! auari, ininiā ! apakata nimore. Metao āsokiko ene atoko nitxa. Ipi panera tore āsokiko ene atoko nitxa. ² Atxiīti nimarotari Teoso sākire nisāpiretini. Atxiīti nimarotari ikinipoko apanakini mimarotakiniti. Atxiīti ikinipoko imaroretxi aua notamoni. Atxiīti iteene nauikari Teoso posotiire, ininiā niposotari ōtanoxiratarī nīpaniātini ātiātaā isini. Txamari iusaaki nitiraōkiuatini ! auari, ininiā minakati nitxaua. ³ Atxiīti nisikari ikinipoko nitii, nitxineirote pakini matxineirotenimoni. Atxiīti nauiritari nīto arikiko. Txamari iusaaki nitiraōkiuatini ! auari, ininiā ! apakata.

⁴ Pitiraōkiuatakasaaki, piposotari piātapiniri pinirekakiti apokini. Pitiraōkiuatakasaaki, pikamari erekari ātimoni. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pixikotari āti. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pisāpiretari apanakini piuikiniri pikamakiti. Pitiraōkiuatakasaaki, ! piuikaua. ⁵ Pitiraōkiuatakasaaki, kona pitxīkitakari āti pētauatini. Pitiraōkiuatakasaaki, kona pinirekari piteka nireēkitinani. Pitiraōkiuatakasaaki, ! katimari pomanākarauatini. Pitiraōkiuatakasaaki, ! pixinikapinikari maerekati apanakini kamakiti pitemoni. ⁶ Pitiraōkiuatakasaaki, kona pipoxokoniua āti kamakasaakiri maerekati. Pitiraōkiuatakasaaki, pipoxokoniua atāo inakari pikenakotakasaaki. ⁷ Pitiraōkiuatakasaaki, pimīteenekari ikinipoko. Pitiraōkiuatakasaaki, pauikari kākiti sākire. Pitiraōkiuatakasaaki, pauikari kākiti kamaenetakiti ikamini. Pitiraōkiuatakasaaki, ! katimari pitakanapiniri piparīka pikamini. ⁸ Tiraōkitxi ! ixipoka. Txamari kākiti sāpiretakiti xipokapitikako. Kākiti sākiretiniri āti uāka sākire

xipokapitikako. Kâkiti imarore ereëkokapitikako. ⁹ Kotxi poiãonoka aimarore. Poiãonoka Teoso sâkire aimarota asãpiretini. ¹⁰ Âti ôti aimarotari ikinipoko atão inakari. Iuasaaki atão minakati !auaika. ¹¹ Amarini ninakasaakiua, nisâkirauata amarini sâkirauatini atokokana. Iuasaaki nimarotakiti amarini imarotakiti atoko itxa. Nixinikakiti amarini xinikakiti atoko itxa iuasaaki. Txamari kikipe ninakasaakiua, !ninarekaikari amarini atokokana nininiua. ¹² Uatxa aãtamatakiti Teoso oerekakiti ! aposota iteene aãtamatini. Âtakaãri katxikoroã atamatakori atoko itxa aãtamatakiti, Teoso oerekakiti. Âti ôti Teoso apisatoõ aãpoka. Uatxa poiãonoka nimarota. Âti ôti Teoso apisatoõ aãpokasaaki, nimarotari ikinipoko, Teoso imarotinino atokokana.

¹³ Ininiã aua ipi âti pakini erekari aãkixinireë auakari. Aua Teoso sâkire auikiko. Aua Teoso kamaenetakiti ikamini auikiko. Aua tiraõkitxi. Ikara tiraõkitxi apiaerekatakari.

14

Erekari Matamatakoti Siãkiti

¹ Ininiã ikiniõtika hõtiraõkiuatako. Hinirekariko Erekari Matamatakoti siãkiti. Apiata hinirekariko iua sikinii Teoso iokanapirena hīsãpiretini. ² Kâkiti sâkire mimarotakoti sâkiretakari misâkiretari Teoso. ! Imisâkiretari kâkiti, kotxi kâkiti !imarotari isâkire. Erekari Matamatakoti posotiireë isãpiretari atão inakari Teoso oerekakiti. ³ Teoso sâkire sãpiretakaripekana misâkiretari kâkiti. Iua txïkitakari kâkiti apiata auikiniri Teoso sâkire. Isikataparaxiniretana ninoa. Imïkapiritari ninoa âkixinire. ⁴ Kâkiti sâkire mimarotakoti sâkiretakari, iuaka txïkitakaua apiata auikiniri Teoso sâkire. Teoso sâkire sãpiretakaripekana, txïkitakari ikinika Xesosi sâkire auiaãkani apiata auikinirina Teoso sâkire. ⁵ Erekari hïte hïkinika sâkiretiniri kâkiti sâkire mimarotakoti. Iuaritika apiaerekata hīsãpiretiniri Teoso sâkire, kotxi Teoso sâkire sãpiretakari apiari itxaua. Kâkiti sâkire mimarotakoti sâkiretakari poiãori itxaua. Iua sãpiretiniãri isâkire kenakotakani ninoa sâkireë ninoa apaka imarotiniri ïkapani, iuasaaki erekari, kotxi iuasaaki itxïkitakari Xesosi sâkire auiaãkani apiata auikiniri Teoso sâkire. ⁶ Hïtemoni napokasaaki, nisâkiretiniãri kâkiti sâkire mimarotakoti, nitxïkitakatai hïte apiata hãuikiniri Teoso sâkire? Konapitini. Ininiã kona itxa. Noerekiniãi Teoso oereëkiti notamoni, nisãpiretiniãi Teoso imarore, nisãpiretiniãi Teoso sâkire, noerekiniãi Teoso sâkire atão hãuikini ïkapani, iuasaaki nitxïkitakai hïte apiata hãuikiniri Teoso sâkire. ⁷ Maxinikari xikari moianatakari atxiïti viorão, atxiïti xõkakori pakini. Kâkiti mimatireni kaminiãri ikara, iuasaaki xikari atão inakari !imarotaãka. Ienenoka aua.

⁸ Ātipekana noerekai. Trōpetā ene atāo ininiā, sotatoakori kenakotakasaakiri, aiamatana ineenamauatini īkapani. Trōpetā ene na atāo ininiā, sotatoakori !imarotari neenamātxi manape inini.

⁹ Iua atokokana kākiti sākire imarotakiti himasākiretakaniā, kiriāpa ninoa imarotari hīsāpiretakiti? Ikara atoko hīsākirauatiniā, maxikatīka hīsākirauata. ¹⁰ Itori uākati sākire aua ikini itixiti. Apakata ikinika imarotiko. ¹¹ Kākiti sākire nimimarotakaniā, ininiā notamoni iua āti tixinikiri atoko itxa. Apaka iuamoni nota āti tixinikiri atoko nitxa. ¹² Hīte iteene nirekari Erekarī Matamatakoti siākiti hāpakapini, ininiā apiata hinirekariko isikinii isikakiti Teoso sākire auīākani iua sākire iteene auikinina īkapani.

¹³ Ikara atoko ininiā, erekari kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari amanainiri Teoso isikaimaroretiniri iua sāpiretiniri isākire kenakotakani ninoa sākireē ninoa apaka imarotiniri īkapani. ¹⁴ Teoso nimisākiretiniā kākiti sākire mimarotakotiā, nixinire misākiretari Teoso, txamari ! nimarotari notaka sākire. ¹⁵ Ininiā kipa atāo nikamini? Ia atāo: Nimisākiretari Teoso nixinireē. Apaka nimisākiretari Teoso niīkiteē. Nixikarauata nixinireē. Apaka nixikarauata niīkiteē. ¹⁶ Kākiti sākire mimarotakotiā hīsāpiretiniāri Teoso ereka inini, kākiti ereē pisākire mimarotakani sauaki, ! iposotari “atāopitikara” inini, kotxi !imarotari pisāpiretakiti. ¹⁷ Atxiīti atāo hīsāpiretiniri Teoso ereka inini, txamari iusaaki kona pitxīkitakari iua kākiti apiata auikiniri Teoso sākire.

¹⁸ Peerekari Teoso, kotxi apiata isikaimaroretano nota nimisākiretiniri iua kākiti sākire mimarotakotiā. Poiāonoka hīte imarotari kākiti sākire mimarotakotiā himisākiretiniri iua. ¹⁹ Iuaritika, Xesosi sākire auīākanikata nauakasaaki, apiaerekata nisāpiretinina sīkonoka sākiretxi ninoaka sākireē, kotxi apakata ninoa imarotiniri nisākire. Nipositiniāri sīko mio sākiretxi kākiti sākire mimarotakotiā nisāpiretiniri kākiti, itori nisākire, iuaritika maxikatīka nisākirauata, kotxi kākiti ! imarotari.

²⁰ Nitariakori, ! apakata himarore amarini xapitikiri imarore atokokana inini. Iuaritika amarini xapitikiri makamakaniri maerekati ātimoni, iua atokotxikana amarini xapitikiri atoko ! hīkamapiri maerekati ātimoni. Aneēkari imarore atoko itxako hīte imarore. ²¹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Niokanatarī āti uāka hītemoni, hīte nimisākiretini īkapani. Āti tixinikini sākireē nimisākiretai hīte. Iuaritika kona hīkīpitari nisākire, itxa Apiananiri.

²² Ininiā Teoso sākire auīākari sākiretiniāri Teoso sākire mauīākani sākire, iua mimarotakiniti, Teoso sākire mauīākani

iuasaaki imarotari Teoso posotiire. Teoso sākire auīākari sāpiretiniāri Teoso sākire apanakini Teoso sākire auīākanimoni, ninoa iuasaaki imarotari Teoso posotiire. ²³ Teoso sākire auīākani apotiitiniāua, ikinimane sākiretiniāri kākiti sākire mimarotakotinani, iuasaaki kākiti Teoso sākire poiāopanika imarotakari Īroiniā, Teoso sākire mauīākati atxiīti Īroiniā, ininiā iua uākatai hīte mapitxiritakani hininiua.

²⁴ Txamari ikinimane sāpiretiniāri Teoso sākire iuasaaki, Teoso sākire mauīākati Īroiniā, kākiti Teoso sākire poiāopanika imarotakari Īroiniā, ininiā iua imarotari maerekati kamakari ininiua. Iuasaaki imarotari imisiritiko auapitika āti ōti. ²⁵ Iuasaaki ikinimane imarotari iua xinikakiti ākixinireē. Ininiā iuasaaki ikapotoreēkaua Teoso apisatoō. Itxari: “Atāopitikara Teoso aua hīte sauaki,” itxa.

Kākiti Apotiitakasaakia Teoso Apisatoō

²⁶ Nitariakori, kanatokopa itxa Teoso sākire auīākani apotiitakasaakia? Aāpotiitakasaakia, akinika aminari xikari Teoso ĩkapani. Akinika iposope Teoso sākire aōerekini atāo aimarotini ĩkapani. Akinika iposope Teoso oerekakiti asāpiretini. Akinika iposope kākiti sākire mimarotakoti asākiretini. Akinika iposope iua sāpiretakiti asāpiretini ikinimane imarotini ĩkapani. Ikara atoko itxa aāpotiitakasaakia Teoso apisatoō. Iuasaaki makamari ikinika, Teoso sākire Teoso nakitiakori apiata auikini ĩkapani. ²⁷ Iuasaaki kākiti sākiretiniāri kākiti sākire mimarotakoti, ipinoka kākiti kamari ikara atoko inakari, atxiīti ipi āti pakini kamari ikara atoko inakari. !Apakata apikomoni kākiti sākiretiniri kākiti sākire mimarotakoti iuasaaki. Āti sākirauatakasaaki, apanakini kenakotari. Ātinoka sākirauata iuasaaki. Isākirauataka atoko, āti sāpiretari isāpiretakiti isākire mimarotakani sākireē, isāpiretakiti imarotinina ĩkapani. ²⁸ Iuasaaki isākire sāpiretakari mauakaniā, !apakata kākiti sākire mimarotakoti sākiretakari sākirauatini. Erekari ākixinireē isākirauatini Teosokata.

²⁹ Kākiti apotiitakasaakia Teoso apisatoō, iuasaaki ipi, atxiīti ipi āti pakini Teoso sākire sāpiretakani sāpiretariko Teoso sākire. Iuasaaki apanakini xinikariko iua sāpiretakiti, atāo inini imarotini ĩkapani. ³⁰ Topākakari xinikasaakiri apikomoni Teoso oerekakiti, ininiā iuasaaki sākirauatakari iotoka, Teoso oerekakiti topākakari sāpiretini ĩkapani. ³¹ Ikara atoko ininiā ikinimane posotari Teoso sākire isāpiretinina. Teoso sākire sāpiretakani āti sākirauata, eereka āti sākirauata. Ikara atoko itxaāpotana. Ininiā ikinimane oerekaākako. Ikinimane sikataparaxiniretaākako. ³² Teoso sākire sāpiretakani posotari iātapiniri Teoso oerekakiti isāpiretini ĩkapani. ³³ Kotxi Teoso kona potxtitari ienenoka auini. !Apakata kaiāopokori

sākirauatini, kotxi apanakini ! imarotari ninoa sāpiretakiti. Neenamatchi atoko itxa. Teoso nirekari inakitiakori kamakiti atāo inini apotiitakasaakiuana iua apisatoō.

³⁴ ! Apakata sito sākirauatini hāpotiitakasaakiua Teoso apisatoō. ! Auritaāka osākirauatini iusaaki, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori paniātaro sito kaminiri kiki paniātakiti. ³⁵ Ninoa nirekiniāri ipimarauatinina imimarotakinini imarotinina ikapani, ininiā ninoa pimaāna Itanirina aapokona apokasaakina. Sito sākirauatiniā kākiti apotiitakasaakiua Teoso apisatoō, kākiti pētauata oa sākirauatini xika.

³⁶ Hīte kona apokaerekatatarini nisāpiretakiti? Atxiīti hīte kamari Teoso sākire? Konapitini. Atxiīti Teoso sākire iokanataāka hītenanimoni? Konapitini.

³⁷ Teoso sākire sāpiretakani hininiāua, Erekari Matamatakoti siākiti auiniāi, ininiā iusaaki himarotari ikara nisākire niōkatsopatakiti Apiananiri paniātakiti inini. Hīsāpiretariko hāuikiniiri ikara. ³⁸ Himamaākatakaniāri ikara nisākire, apanakini !imaākatari hīte sākire.

³⁹ Ininiā nitariakori, iteene hinirekariko Teoso sākire hīsāpiretini. Apaka hāuiritariko kākiti sākire mimarotakoti sākiretiko. ⁴⁰ Ininiā hīkamariko ikinika atāo hāpotiitakasaakiua Teoso apisatoō, Teoso sākire ikinimane kenakotini ikapani.

15

Xesosi Ōkitikiniua Pirena

¹ Nitariakori, uatxa iuaīkana ninirekari hīte xinikiniri Teoso iokanapirena erekari hītemoni nisāpiretakiti. Hīte apakapapekari ikara nisāpiretakiti. Hīte iteene auikari ikara. ² Ikara Teoso iokanapirena erekari oerekai himaerekani makatxakiko. Ininiā atāo hīxinikariko ikara nisāpiretakiti. Itene hāuikiniāri Teoso iokanapirena erekari, himaerekani makatxakaāka. Atāo minakati hāuikiniā, ininiā maxikatīka hāuikari.

³ Nisāpiretapekai mitxi nota apakapakiti, kotxi ia himimaro-takaniā !apakata. Ia napakapakiti: Kristo ipina amaerekani imaktxakini ikapani. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ikara. ⁴ Eereka ikataāka. Ipi ōti, āti ōtisaaki iuaīkana ōkitikaua. Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ikara. ⁵ Eereka Petro amatarari iua. Eereka ikinika Kristo moianariakori amatarari iua. ⁶ Eereka kiētosi aītariakori amatarari iua āti ōti apotiitakasaakiuana. Kaiāopanikani ninoa auapanika. Ātikaka ipīpe. ⁷ Eereka Txiako amatarari iua. Eereka ikinika Xesosi iokanatakini amatarari iua. ⁸ Imapotōkire nota apaka amatarari iua. !Natamatarari Xesosi ikorapokoriti itīpokotakasaaki. Eereka iua apoka notamoni.

⁹ Xesosi iokanatakiti poiāori nitxaua. Apanakini iua iokanatakini apiata. Mitxi !erekari nikamakiti, kotxi nimisir-itana Xesosi sākire auīākani Teoso nakitiakori, iuaritika Xesosi akiritano iua iokanatakiti nininiua. ¹⁰ Teoso sikari ikinipoko erekari notamoni, ininiākara iua iokanatakiti kākitimoni nitxaua. Kona maxikatīkani isikari ikinipoko erekari notamoni, kotxi iteene nīparīkauata Teoso īkapani. Apanakini Xesosi iokanatakini iteene parīkauata, iuaritika nota parīkauata apiata. Kona nota posotiireēni nīparīkauata. Ikinipoko erekari Teoso sikakiti notamoni sikaposotiiretano nota nīparīkauatini īkapani. ¹¹ Atxiīti nota sāpiretai ikara Kristo sāpiretakiti. Atxiīti apanakini iua iokanatakini sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti ate sāpiretai. Ikara Kristo sāpiretakiti hīte auika.

Ipīkani Ōkitikiko Pirena

¹² Ate sāpiretai Kristo iuaīkana ōkitikiniua. Ininiā kinirepa ātikaka hīte txari ia? “!Auari ipīkani iuaīkana ōkitikiniua,” hītixa. ¹³ Ipīkani iuaīkana ōkitikiniua mauakaniā, ininiā Kristo apaka kona ōkitikaua. ¹⁴ Kristo mōkitikakaniāua, ininiā maxikatīka asāpiretai iua sākire. Kristo mōkitikakaniāua, maxikatīka hāuikari iua sākire. ¹⁵ Kristo mōkitikakaniāua, na atāo asāpiretai Teoso kamakiti, kotxi ate sāpiretapekai iua ōkitikiniri Kristo. Ipīkani iuaīkana ōkitikiko mauakaniā, Teoso kona ōkitikari Kristo. ¹⁶ Kotxi ipīkani iuaīkana mōkitikakaniāua, Kristo apaka kona ōkitikaua. ¹⁷ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, maxikatīka hāuikari iua sākire, kotxi limakatzakari himaerekani. ¹⁸ Kristo iuaīkana mōkitikakaniāua, ipīkani iua sākire auīākani pīpinanaka. ¹⁹ Xesosi mōkitikakaniāua, iuaritika ikiniōtika ate auikari iua sākire īkorapokoriti aāuakasaaki, ininiā mīkiteni apiarini atxaua ate.

²⁰ Ikara na atāo. Uatxa maxinikari atāo inakari. Kristo ipīkaripeka ōkitikapeēkaika. Iua amātiri merepitipanika auakari atoko itxa. Iua merepanika ōkitikaua, ininiākara aimarotari apīkasaaki ate apaka ōkitikaua. ²¹ Āti kiki kamakitiā ipīkitxi apoka ikinimanemoni. Iua atokokana āti kiki kamakitiā, ipīkani ōkitikiko apoka. ²² Adāo kamakitiā ikinimane ipina. Kristo kamakitiā iua sākire auīākani auapininiika ātipirika. ²³ Kākiti ōkitikaāka ia atoko. Kristo mitxi ōkitikaua. Iua merepanika ōkitikakariua. Ikanapiriākasaaki iua nakitiakori ōkitikauako apaka. ²⁴ Eereka itixi xipokaāka. Iuasaaki ikinika auītetxi maerekati, ikinika kaposotiireri maerekati pakini ixipokako. Eereka ikinika iua nakitiakori isika iri Teosomoni. ²⁵ Kristo ikinimane auīte itxauako. Iuasaaki ixipokari ikinika imokaiakari posotiire, kotxi ikiti patapi itakana ninoa. ²⁶ Imokaiakari atoko itxa ipīkitxi. Imokaiakariakori ixipokasaaki, imapotōkire ixipokari ipīkitxi. ²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso takapekari ikinika iua kiti patapi.

Ikara Teoso sākireē “ikinika” aua, iuaritika aimarotari iuaka ! itakaua Xesosi kiti patapi, kotxi Teosora txīkitakari Xesosi ikinimane auīte ininiua. ²⁸ Kristo ikinimane auīte inakasaakiaua, iua Teoso ākiri auītetariko Teoso, kotxi mitxi Teoso txīkitakari iua ikinimane auīte ininiua. Iuasaaki Teosonoka ikinimane auīte itxaua.

²⁹ Ipīkani mōkitikakaniāua, kinirepa apanakini patxisataāka ipīkani ōkitikiniua īkapani? ³⁰ Atepekana, ipīkani mōkitikakaniāua, kinirepa ikiniōtika amīteenekari monōkori?

³¹ Nitariakori, nimarotari ipīkitxi monōkori ikiniōtika. Ikara nisāpiretai, kotxi niuikai hīte. Niuikari aūuni aūūte Kristo Xesosikata. ³² Uai Épeso sitatxitiā kākiti ākiti kaneenamari atoko inakani nirekari imaīkinino nota. Ipīkani mōkitikakaniāua, kinirepa nimīteenekari ikara atoko inakari? Ipīkani mōkitikakaniāua, ininiā atxari:

Manipokota, maiāta, kotxi katana apinako.

³³ Kona hāuiritapiri āti misirienetini. Kākiti erekari moianatiniāri maerekati kamakani, ninoa txīkitakari iua maerekati kamakari ininiua. ³⁴ Himerekako. Himarotariko atāo inakari hīkamini īkapani. Maerekati ! hīkamapinikako. Hīpētauatako, kotxi apanakini hīte !imarotari Teoso.

Kākiti Īto Ōkitikasaakiaua

³⁵ Atxiīti āti txari: “Kanatokopa itxa kākiti ōkitikiko? Iuasaaki kanatokopa inakaripa iīto?” itxa. ³⁶ !Kiīkiteri kākiti pimarauatini ikara atoko. Takariki, pimatakakaniāri kipatxi āki ! ipitxaka. ³⁷ Pitakarauatakasaaki, pitakari okinoka, atxiīti triko, atxiīti kimi. Takari aneēkari kona pitaka. Kona takariki atokoni itxa takari ipitxakasaaki. Ipitxere ipinimoni. ³⁸ Teoso kamari takari pitxere inireēkiti iaōka. Ikini takariki Teoso sikari ipitxere. ³⁹ Āti xinitxi kona āti xinitxi atokoni. Aua kākiti xini. Kaxipirini xini ipinimoni itxa. Kotipiriki xini ipinimoni itxa. Ximaki xini ipinimoni itxa.

⁴⁰ Aua iaxiti apiko nopinixiti auakani, aua itixi takote auakani apaka. Peereri ikinipoko, iuaritika iaxiti apiko nopinixiti auakani ipinimoni, itixi takote auakani ipinimoni.

⁴¹ Peereri atokatxi. Peereri kasiri apaka, txamari kasiri ātiāo. Peereri iōriki apaka, txamari iōriki ātiāo. Apaka āti iōriki āti iōriki atokotxikana !auari.

⁴² Iua atokokana itxa ipīkani iuaīkana ōkitikikosaaki. Ītotxi ixiti taākori !auaika. Iua ōkitikakori kona ipinaika. ⁴³ Ītotxi katikosaaki, !erekari. Ītotxi iuaīkana ōkitikikosaaki, peerekari. Ītotxi katikosaaki !kataparari. Iuaīkana ōkitikikosaaki, kataparari. ⁴⁴ Aīto katikosaaki, aīto itixi auakani ĩto atokotxikana. Aīto iuaīkana ōkitikikosaaki ātiāo aīto. Ītotxi īkorapokoriti aūuni

īkapani aua. Apaka aua ītotxi ipinimoni, Teoso sikakiti apīkasaaki. Ikara ītotxi !ipina. ⁴⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso txīkitakari kiki merepitipanika auakari Adāo inakori auāki inini.

Adāo imatonōkari auakari, Kristo inakori, txīkitakari kākiti auāki inini, apaka imapinakanī īkapani.

⁴⁶ Teoso nireēkiti axinikini kona apoka merepanika. Merepanika axinikari ateka nireēkiti, eereka axinikari Teoso nireēkiti. ⁴⁷ Kiki merepitipanika auakari kipatxi kamakori itxaua. Āti kiki Apiananiri, Teoso tixinekiri iua. ⁴⁸ Ikinimane kākiti itixi auakani, iua Adāo kipatxi kamakori atokokana. Ikinimane kākiti Teoso tixine sikani, Kristo Teoso tixinekiri atokokana. ⁴⁹ Aponaniākasaaki, kipatxi kamakori aīto, Adāo īto atokokana itxa aīto. Iua atokokana Teoso tixinekiri īto, Kristo īto atokokana itxako aīto.

⁵⁰ Nitariakori, nisāpiretai hīte, !apakata kākiti īto, iarēka pakini sini Teoso auītetxi ininiātaāua. Ipinakari kona auapininiika !itxa. ⁵¹ Hīkenakotariko nisākire. Nisāpiretaiko kākiti mimarotakinīti mitxi. Kona ikinimaneni ipina. Iuaritika amakinika txīkitakaāka ipinipo aniniua. ⁵² Iuasaaki imapotōkire trōpetakero xōkaāka. Iuasaaki mēkokari katimari atoko itxa. Poki katimari matākaātini atoko itxa. Amakinika katimaritika txīkitakaāka ipinipo aniniua. Iua trōpeta xōkikosaaki, iuasaaki ipīkani ōkitikaāka. Kona ipinaikanako. Iuasaaki atxīkitakaāka ipinipo aniniua. ⁵³ Kotxi arakakani txīkitakaākako miarakakani ininiua. Ipīkani txīkitakaākako mipīkani ininiua. ⁵⁴ Arakakani txīkitakikosaaki miarakakani ininiua, apaka ipīkani txīkitakikosaaki mipīkani ininiua, iuasaaki Teoso sākire iōkatsopatakori apopeka. Ia atoko itxa Teoso sākire kitxakapirīka:

Ipīkitxi xipokaākako. Auape kāiatakari, ipīkitxi xipokakari.

⁵⁵ Ipīkitxi tsii !auaika. Maerekani misiritikoātaā anikakari kona kāiata.

⁵⁶ Ipīkitxi tsii mitxi aua amaerekani xika. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori oerekaua amaerekani. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori mauakaniā, ! auari kākiti misiritiko. Txamari maerekanitxi tapara aua, kotxi Teoso paniātakiti iōkatsopatakori auapitika. ⁵⁷ Erekapitikari Teoso, kotxi aūūite Xesosi Kristo txīkitakaua akāiatini.

⁵⁸ Ikara atoko ininiā, nitariakori nota tiretakini, kata-paraxinire hītxako. Kona hāuiritapiri apanakini txīkitakinīi maerekati hīkamini. Hīparīkauatako ikiniōtika Apiananiri īkapani, kotxi himarotari maxikatīika !hīparīkauata iua īkapani. Hīparīka īki hāpakapapitīkako.

16

Txineiro Sikiko Xesosi Sākire Auiākani Īkapani

1 Uatxa nisāpiretai txineiro himakatzakini Teoso nakitiakori ĩkapani. Hĭkamariko Karásia tixini auakani nĭpaniātini atokotxikana. Nĭpaniātana nĭnoa Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua ia atoko: 2 Ikinĭ Tomĭko hĭkinika hĭte nĭkataro txineiro nĭnoa ĩkapani. Txineiro Teoso siākiti iaōka, hĭnĭkataro ipixini nĭnoa ĩkapani. Inĭniā ereē napokasaaki apikomoni txineiro kona apotiitaāka. 3 Napokasaaki ereē, niokanataro kākiti, txineiro hĭsikakito anĭkakani Xerosareēmoni. Hĭsāpiretano hĭokanatsopatakitiā himereēkini hĭtxineirote anĭkakani ĩkapani. 4 Atxiĭti erekari nota sini apaka, inĭniā nĭnoa moianatano nota.

Paoro Paniātakiti Pirena

5 Masetónia tixinimoni nisako, eereka napoka hĭtemoni, kotxi nisapitikako Masetóniamoni. 6 Iuasaaki atxiĭti nĭkaikota hĭtekata. Atxiĭti nĭkaikota mitaāsaaki hĭtekata. Inĭniā eereka hĭte posotari hĭmoianatinino nota naiamatakasaaki apikoxiti nisini ĩkapani. 7 Kona nĭnĭrekari mapaōtinoka nĭkaikotini hĭtekata uatxa. Apĭananĭri auiritiniāno, nĭnĭrekari apikomoni nĭkaikotini hĭtekata. 8 Txamari nĭkaikota uai Épeso sitatxiti Pĕtekósitxi kiĭniriti manapi ōti. 9 Kotxi uatxa kaiāopokori kākiti ĩkorapokoriti auakani nĭrekari nisāpiretinĭri Teoso iokanapirena erekari nĭnoamoni. Txamari kaiāopokori kākiti ĩnĭrekano.

10 Atxiĭti Tximótxio sari hĭtemoni, inĭniā hāpakapariko iua, ĩmapĭkarauatakani ĩkapani hĭte sauaki, kotxi iua parĭkauata Apĭananĭri ĩkapani nota parĭkauatini atokokana. 11 Inĭniā kona apakata kākiti mamaākatakanĭri iua. Ikanapiriākasaaki notamoni, iuasaaki hĭokanataro iua erekaxinire inĭni. Niātapari iua aĭtariakorikata.

12 Iteene nĭnĭrekari aĭtari Aporo apokini hĭtemoni aĭtariakorikata. Txamari uatxa ĩnĭrekari isini hĭtemoni, ĩuaritika ĩposotakasaaki ĩsapitikako hĭtemoni.

13 Araōkire hĭtxako. Iteene hāuĭkariko Teoso sākire. Hĭtāparaxinĭreritika hāuako. Hĭtāpararitika hāuako Teoso ĩkapani.

14 Xesosi tiraōkiā ĩkinipoko hĭkamako.

15 Hĭte ĩmarotarĭ Esitépana, ĩnĭrimane pakini. Nĭnoa Akaia tixini auakani. Iuaātaā nĭnoa merepitipanika auĭkari Xesosi sākire. Nĭnoa ĩteene parĭkauata Teoso nakitiakori ĩkapani. Nĭtariakori, ĩteene nĭpaniātai hĭte. 16 Hĭkamariko kākiti ĩkara atoko ĩnakani paniātakiti. Hĭkamariko ĩkinimane amoianari paniātakiti, atekata parĭkauatakani paniātakiti. 17 Esitépana, Potonato, Akaiko pakini apokasaaki uai, ĩpoxokoniua, kotxi ĩminarina notamoni mauakati hĭte masakakini. 18 Nĭnoa

sikapoxokonitari nākixinire, hīte ākixinire apaka. Erekarī ate iuikiniri kākiti ikara atoko inakani.

¹⁹ Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua Ásia tixini auakani xinikamanapitai hīte. Ákira inakori, Pisisira inakoro pakini iteene xinikamanapitai hīte, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua. Apaka Xesosi sākire auiākani nino aapoko apotiitakaniua xinikamanapitai hīte. ²⁰ Ikinimane aītariakori uai auakani xinikamanapitai hīte. Haōkitakakasaakua, himaratakakauako, kotxi Teoso nakitiakori hītxaua.

²¹ Nota Paoro iōkatsopatari ia nitakapiretanapini niuakoā. ²² Kākiti matiretakaniāri Apiananiri Xesosi Kristo, maerekati takaāka iua nopini.

“Apiananiri, uai pina atemoni,” atxari Xesosi.

²³ Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. ²⁴ Nitiretai hīte hīkinika, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua. Ameē.

2 KORĪTO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaīkana Korīto Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Xesosi Kristo iokanatakitino. Teoso nirekari iokanatinino kākitimoni isākire nisāpiretini īkapani. Ia aātsopa niōkatsopata. Aītari Tximótxio aua notakata. Ia iōkatsopari niokanata kākiti Teoso mereēkinimoni, Korīto sitatxiti auakanimoni. Apaka ia iōkatsopari niokanata kākiti Teoso nakiti-akorimoni, Akaia tixini auakanimoni. ² Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ikamaerekaxiniretai hīte.

Teoso Mīkapiritiniua Pirena

³ Peerekari Teoso. Aāuīte Xesosi Kristo iri itxaua. Kaamonīkareri iua. Āti kākiti amonīkakari iua atoko inakari !auari. Amaerekaxinirensaaki, iua atekata aua. Amaerekaxinireni imaktxakinaua. Iuasaaki imīkapiritaua. ⁴ Imīkapiritaua amaerekaxinirensaaki, ininiā apanakini maerekaxinirensaaki, iua atokotxikana ate mīkapiritana ninoa apaka, kotxi aimarotari Teoso mīkapiritiniua ate. ⁵ Kristo iteene misiritaāka, ininiā ate misiritaāka apaka. Iua atokokana Teoso moianatari Kristo, ininiā iua moianataua ate apaka. ⁶ Apanakini misiritaua, kotxi anirekari Teoso mīkapiritinii hīte. Anirekari Teoso makatxakiniri himaerekani. Teoso mīkapiritaua ate, ininiā hīte apaka imīkapirita. Teoso mīkapiritakasaakii hīte, isikataparatai himisiritiko hīpoxokoniritika himīteenekini īkapani. Hīte misiritiko ate misiritiko atokokana. ⁷ Aimarotapitikari erekari Teoso sikinii hīte, kotxi himisiritaāka ate misiritiko atokokana, ininiā Teoso mīkapiritai hīte, ate imīkapiritini atokokana.

⁸ Aītariakori, anirekari hīxinikiniri ate misiritiko Ásia tixini aāuakasaaki. Iuasaaki iteene amaxikaāka. Kona amīteenekari. Auākatari aōkiko. ⁹ Iuasaaki aākixinireē atxa: “Apinapitikako,” atxa. Ikara atoko ininiā, aimarotari kona ate posotiire !auari. Aimarotari Teosonoka sikataparataua, kotxi iua posotari ōkitikiniri ipīkari. ¹⁰ Pamōnōkoniri iuasaaki, iuaritika Teoso makatxakaua amapinakanī īkapani. Iua makatxakapanikaua amapinakanī īkapani. Ate aukari iua sākire, iuaīkana imaktxakinīua tīkane. ¹¹ Hīte moianataua ate, kotxi himisākiretari Teoso ate īkapani. Ininiā Teoso kamari hamanaākiti iaōka, kotxi Teoso kamari erekari atemoni. Eereka kaiāopokori kākiti sāpiretari Teoso iua ereka inini, kotxi ikamari ninoa amanaākiti iaōka ate īkapani.

Paoro Masikani Korītomoni

¹² Ate poxokoniuaata, kotxi ate kamari erekarinoka Teoso oerekakitinoka, kākitimoni, hītemoni apaka. Atāonoka anireka akamini kākitimoni. Aimarotari ikara aākixinireē, ininiā apoxokoniuaata. Ikara atoko aāuini, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparataua. Kākiti imaroreē ! iposotari ikaminiri iua auini ereka inini, kotxi ! kiūkiteri kākiti. ¹³ Hātatsopatakasaakiri aiōkatsopatakiti hītemoni, himarotari axinikakiti aākixinireē. Axinikakiti, asākire pakini ātinoka itxaua. ¹⁴ Hīte na iteene imarotapanikaua ate, iuaritika ninirekari hūikinīua ate, Apiananiri Xesosi uai ikanapiriini ōtisaaki, ate iuikinīi atokotxikana.

¹⁵ Ikara nimarota, ininiā ninirekamari hītemoni nisini, ipikata hīpoxokoniuatini īkapani. ¹⁶ Masetonia tixinimoni nisini apisapanika, ninirekamari hītemoni nisini. Eereka nikanapiriākasaaki uaimoni, ninirekamari hītemoni iuaūkana nisini, ininiā iuasaaki ninirekamari hīte iokanatinino nota Xotéia tōpamoni. Txamari na nisa. ¹⁷ Atxiīti hīte txano nota: “Pixinikasaakiri uai papokini, na iteene pinirekari uai papokini,” hītxano. Txamari ninirekapitikari napokini hītemoni. Na nota xinikari Teoso sākire mauīākani xinikakiti atoko, kotxi ninoa sākire: “Ari, nisapitika,” txamari ākixinireē itxana: “Na nisapani,” itxana. ¹⁸ Nota sākire hītemoni ninamaā: “Ari nisapitika,” ninakasaaki, nākixinireē apaka txari: “Ari, nisapitika,” nitxa. Teoso atāonoka sākirauatakari imarotari ikara nisākire atāo inini. ¹⁹ Sīrasi inakori, Tximótxio inakori, nota pakini sāpiretapekai hīte Teoso ākiri, Xesosi Kristo sākire. Xesosi sākire inamaā auakari, isākire ākixinireē auakaritzikana isākireta. “Nikamapitikariko,” inakasaaki, ākixinireē inirekapitikari ikaminiri. Ikamari isākire iaōka. ²⁰ Teoso sikaenetakiti kākitimoni kaiāopokori aua. Iua Kristo sikaua ikinipoko Teoso sikaenetakiti, ininiākara atxari: “Ameē.” Peerekari Teoso, kotxi Kristo sikapitikaua Teoso sikaenetakiti. ²¹ Teosokara sikataparaxiniretai hīte, ate apaka, Xesosi Kristo amatakanapakani īkapani. Teosokara mereēua iua nakitiakori aniniua īkapani. ²² Apaka Teosokara sikaua Erekarī Matamatakoti, Teoso nakiti aniniua aimarotini īkapani. Iua Erekarī Matamatakoti aua aākixinireē. Teoso takaōtxikare itxaua iua. Iua Erekarī Matamatakoti merepitiapanika Teoso sikakiti atemoni, ininiā aimarotari apikomoni isikapanikaua itanapoko inīkatakiti ate īkapani.

²³ Kona nisari hīte Korīto sitatxiti auakanimoni, kotxi kona ninirekari hīte matinaniuatini hīte maerekani nisāpiretini xika. Teoso imarotari ikara atāo inini. ²⁴ Hīauīte kona ate txaua. Kona apaniātai: “Ia atoko inakari hāuika. Kona ikara atoko inakari kona hāuikape.” Kona ikara atoko ! atxai hīte,

kotxi hīte auikapitikari Teoso sākire atāo inakari. Aparīkauata hītekata hīpoxokoniuatini īkapani.

2

¹ Nākixinireē nitxari: “Na nisa iuaīkana ninoamoni nikamatinanitinina īkapani.” ² Nota xika maerekaxinireninoka hininiā, kiripa kamapoxokinitano nota? Hītenoka aua nota kamapoxokonitakani. Ininiā kona nota nirekari maerekaxinireni hinini nota xika. ³ Kona ninirekari hītemoni napokini, maerekaxiniretikano ninini, hīte maerekani xika, ininiākara nota iokanatsopatarī īkora mītxi niōkatsopatakiti hītemoni ereē napokini apisapanika. Kotxi nikamapoxokonitakini hītxaua hīte. Nimarotari ia. Nota nienenīkasaaki, hīte himakinika enenīka apaka. ⁴ Niokanatsopatarī īkora niōkatsopatakiti hītemoni, kotxi himaerekani xika maerekaxiniretinoka nitxa. Nitxiapata. Niokanatsopatarī īkora niōkatsopatakiti hītemoni, iteene nitiretinii himarotini īkapani. Na ninirekari nikamatinanitinii.

Maerekanitxi Maxinīkaretiko

⁵ Iua kiki maerekati kamakari maerekaxinireti txīkitakano. Iua apia maerekaxinireti txīkitakai hīte, maerekati ikamini xika. Na iteene ninirekari nitxitiniri iua. ⁶ Uatxa atokopeka homanatiniri. Iua txitaākapeka imaerekani xika. ⁷ Uatxa himaxinīkaretariko maerekati ikamakiti, ininiā hāpakapariko iua. Himisākiretariko iua. Hīkamapoxokonitari iua. Ikara atoko himinakaniāri, iua kona erekaxinireri. Ikara atoko himinakaniāri, atxiīti itakanapari Teoso kimapore. ⁸ Ininiākara nota ōtākikai hīte nitapararitika. “Atiretapitikai,” hītxariko iua, hītiretiniri imarotini īkapani. ⁹ Ininiā mītxi niokanatsopata hītemoni, kotxi iusaaki nataerekatai hīte. Ninirekari nimarotiniri, hīkīpitatarī nōtākikinii atxiīti? ¹⁰ Himaxinīkaretakasaakiri maerekati āti kamakiti, nota apaka maxinīkaretari. Maerekati āti ereē kamakiti auiniā, nimaxinīkaretari, kotxi nitiretai hīte. Kristo nirekari nimaxinīkaretiniri maerekati ikamakiti. ¹¹ Axinikasaakiri maerekati āti kamakiti, akamari Satanasi nireēkiti. Ininiākara !akamari Satanasi nireēkiti. Paimatireri iua. Inirekari akerokiniri. Aimarotari iua nireēkiti, ininiā apia imatirerini matxaua.

Txito Paoro Nitini

¹² Tōatxi sitatxiti napokasaaki Kristo iokanapirena erekari nisāpiretini tīkane, kākiti iuaā auakani nirekari nisākire imarotina, kotxi Apiananiri sikanireōtana nisākire imarotina īkapani. ¹³ Iuaritika !erekaxinireno, kotxi ninitapiimari aītari Txito inakori. Kona napokari. Ininiā nitakapiretanapana kākiti iuaā auakani: “Ereēpiko. Masetónia tixinimoni nisako,” nitxana.

Kamariāro Atoko Atxa

¹⁴ Peerekari Teoso kamakiti ate ĩkapani. Kristo nakiti aniniāua, Teoso txīkitakaua ātipirika akāiatini, ikinimane imarotini ĩkapani. Teosokata akāiata. Teoso paniātaua Kristo pirena imarotiko ikini tōpati iaripiretini, kamariāro iarikatxiātini atokokana Kristo pirena iaripiretini ĩkapani. ¹⁵ Kristo sikaua Teosomoni, ininiā Teoso apokaerekataua, kotxi kamariāro arikiko Teoso ĩkapani atokokana atxa. Kamariāro arikasaaki omari samariāpota ikini tōpati. Iua atokokana asaāpota kākitimoni, kākiti apokakonimoni, kākiti pīpinanaākanimoni apaka. ¹⁶ Kākiti pīpinanaākanimoni kanaiatxiāri atoko atxa, kotxi asāpiretana Kristo sākire imauikakaniāna, ipinana. Kākiti Teoso apokakinimoni kamariāro eretxiāro atoko atxa, kotxi asāpiretana Kristo sākire auikiniāna, auapininiika itxanako Teosokata. Kiripa posotari ikara atoko inakari parīkatxi ikamini Teoso ĩkapani? ¹⁷ Ate posotari Teoso ĩkapani aparīkauatini, kotxi kona apanakini atokoni ! atxa ate. Kaiāopokori kākiti sāpiretari Teoso sākire txineiro apakapini ĩkapani. Ninoamoni Teoso sākire tiitxi vēxitiko atoko itxa. Kona ikara atokoni !akama, kotxi Teoso iokanataua ate kākitimoni. Teoso atamataua, ininiā atāonoka asākirauata, kotxi Kristo nitiriakori atxaua.

3*Iōkatsopari Atoko Hītxa*

¹ Atxiīti iuaīkana ate sāpiretari erekari akamakiti asākire hāuikini ĩkapani? Atxiīti hinirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari ate kamakiti ate sākire hāuikini ĩkapani? Atxiīti ate nirekatari apanakini iōkatsopatiniri erekari hīte kamakiti hīte sākire ate auikini ĩkapani? Apanakini kamari ikara atoko. Ate kona kamari ikara atoko. ² Kona ninirekari iōkatsopari ikara atoko inakari, kotxi iua iōkatsopari atoko hītxa hīte. Ate ākixinireē iōkatsopari atoko hītxa. Ikinimane atatsopatari ikara iōkatsopari, ininiā imarotarina erekari hīte kamakiti. ³ Iōkatsopari Kristo iōkatsopatakiti ate mīkiti atoko hītxa. Kona txītaā iōkatsopataāka. Erekari Matamatakoti Teoso Mapinakati iōkatsopatari. Kona aātsopaā iōkatsopataāka. Kākiti ākixinireē iōkatsopataāka.

⁴ Ikara atoko atxai hīte, kotxi iteene aimarotari Teoso, Kristo nakitiakori aniniua. ⁵ ! Kimaroreua ate. Ateka ! aposotari aparīkauatini Teoso ĩkapani. Teosora sikaposotiiretaua. Isikari imarore atemoni. ⁶ Isikaposotiiretaua Teoso ĩkapani aparīkauatini ĩkapani, isākire amaneri kākiti asāpiretini ĩkapani. Ikara isākire amaneri oerekaua Erekari Matamatakoti aākixinireē auini. Isākire amaneri ! oerekaua ipaniātakiti iōkatsopatakori Moisesimoni isikakiti. Ipaniātakiti

iōkatsopatakori Moisesimoni isikakiti paniātari kākiti ipinini imaerekani xika. Erekarī Matamatakoti aākixinireē auiniā, itxīkitakaua aāuapininiika anini.

Teoso Parīka Amaneri

⁷ Teoso paniātakiti tesi pakini iōkataāka kai nopini. Teoso sikasaakiri ikara Moisesimoni, Teoso iotximere iteene aua. Moisesi toō iuasaaki apakapari Teoso iotximere. Iteene iotximere aua Moisesi toō, ininiā kākiti Isaeo auakani kona posotari atamatiniri. Iotximere poiāoāpotakasaaki, ! iposotapanikarina itoō atamatinina. Ininiā Teoso iotximere auakasaaki, isākire iōkatakori apoka itiximoni kākiti ipinini īkapani. ⁸ Uatxa iua Erekarī Matamatakoti txīkitakari kākiti ātipirika auini īkapani, ininiā uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari ikara iparīka. ⁹ Peerekari Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakori kākitemoni isikasaaki, txamari iuasaaki oerekari kākiti misiritiko imaerekani xika. Uatxa Teoso parīka api-aerekata, kotxi Kristo kamaerekatari kākiti. ¹⁰ Uatxa Teoso parīka apiata. Peerekari. Iotximere apiari atoko itxa, ininiā iua parīka kitxakapirīka iotximere napakari atoko itxa. ¹¹ Kitxakapirīka Teoso parīka ipaniātakiti iōkatakori isikasaaki peerekari, txamari ikara Teoso parīka xipope. Īkorasaaki iparīka kākiti ikamaerekatini !ixipoka, ininiā apiaerekata.

¹² Ia Teoso parīka ! ixipoka, ininiā ataparaxinireritika asākirauata. ¹³ Moisesi atoko ! atxaua, kotxi iua ipatoōtaua mākatxi mataā, itoō iotximere Isaeo auakani matamatakani īkapani. Itoō iotximere poiāota, iuaritika ! iposotarina atamatinirina. ¹⁴ Moisesi ipatoōtiniua atokokana ninoa Isaeo auakani oki ipataāka, kotxi !imarotarina atāo Teoso nireēkiti. Uatxapiima okina ipataākapanika atatsopatakasaakirina Teoso sākire iōkatsopatakori, Xesosi apokini apisapanika auakari sākiretxiti. !Imarotarina Teoso nireēkiti. Kristo sākire auikikosaaki, iua ipatoōtiko makatxakaāka, ininiā iuasaaki kākiti imarotari Teoso nireēkiti. ¹⁵ Īkorasaaki apaka Moisesi iōkatsopare atatsopatakasaakina, ! imarotarina. Okina ipataākapanika. ¹⁶ Kākiti akiritakasaakiri Apiananiri, ipatoōtiko makatxakaāka. ¹⁷ Erekarī Matamatakoti itxaua Apiananiri. Erekarī Matamatakoti auiniā aākixinireē, ! aparīkauataika amaerekani makatxakiko īkapani, kotxi Xesosi makatxakapekari amaerekani. ¹⁸ Xesosi sākire auīākani atxaua, ininiā atoō kona ipataāka. Ātakaāri atoko atxaua. Kākiti atamatakasaakia ate, atamatarī Apiananiri iotximere. Apiananiri Erekarī Matamatakoti aākixinireē txīkitakaāpotaua ikara atoko aniniua, ininiā apiaāpota aiotximere.

4

Teoso Iokanapirena Erekarī Pokamara Atoko Itxa

¹ Teoso amonīkaua ate, ininiā iua paniātaua ia parīkatxi akamini, iokanapirena erekarī apanakinimoni asāpiretini. Ikara atoko ininiā, isikataparaxiniretaua, ininiā !anirekarī atakanapiniri ikara parīkatxi. ² Kākiti kipatari ikamakiti, maerekati ikamakasaaki, kotxi ipētauata. Ikara atoko inakarī maerekati !akamaika. Atakanapapekarī. !Amisiriene-tari kākiti. Kona akoketari ate sākire Teoso sākirekata. Teoso kenakotari asākire, ininiā atāonoka asākire, ininiā kākiti ākixinireē imarotari akamakiti atāo inini. ³ Kākiti mimarotakanisaakiri Teoso iokanapirena erekarī asāpiretakiti, kākiti pīpinanaākarī atoko itxa. ⁴ Kākiti pīpinanaākarī !imarotari Teoso iokanapirena, kotxi kākiti teosone, Satanasi inakori, ipatari ninoa oki, ininiā !atamatarina pokamara ninoa iopiniākarī. Teoso iokanapirena erekarī pokamara atoko itxa. Peerekarī ikara Teoso iokanapirena. Iua erekarī pirena sāpiretari Kristo Apiananiri ininiua, kotxi Teoso itxaua. ⁵ Ate kona sāpiretari kākiti ateka pirena. Ate sāpiretari Xesosi Kristo Apiananiri ininiua. Ate hīte nitiriakori atxaua, kotxi Xesosi nirekarī hinitiriakori aniniua. ⁶ Kitxakapirīka ipiānoka auakasaaki, Teoso txari: “Piopinikaxitita.” Iuasaakipeka iopinikaxitita. Iua Teosotxikana iopinikari aākixinire. Ikara iopinikare kamaimaroretua Teoso Apiananiri kaiotximereri ininiua. Kristo aātamatakasaaki, aātamatarī Teoso iotximere.

Xesosi Sākire Auiākani Misiritiko

⁷ Kopiti maikoti atoko atxaua, kotxi atapara !auari. Iuaritika atemoni auari Teoso iokanapirena erekarī katireri. Ininiā aimarotari Teosonoka kaposotiireri, kataparari ininiua. Atepekana !aposotari. Atapara !auari. ⁸ Asinimoni amaxikakini aua, iuaritika !okaua ate. Atxiīti !aimarotari akamakiti tīkane, iuaritika kona aiotokakari Kristo sākire aāuikini. ⁹ Amisiritiko aua, iuaritika Teoso kona takanapaua ate. Atxiīti akarotaāka, iuaritika kona aōkaāka. ¹⁰ Ikiniōtika aīto okiko monōkoni aua Xesosi sākire aāuikini xika. Xesosi atatsiirauata. Ipina. Iua atokotxikana ate atatsiirauata. Atxiīti aīto ipina iua sākire aāuikini xika. Xesosi auapika, kotxi ipīpe, eereka ōkitikaua, ininiā iua atokokana aīto auapika. ¹¹ Auapanika anakasaaki, aōkiko monōkoni aua Xesosi sākire aāuikini xika. Aīto ipinapitikako, iuaritika aāuapanika, kotxi Xesosi auapanika. ¹² Xesosi iokanapirena asāpiretini xika, apanakini nirekarī okiniua ate. Xesosi iokanapirena asāpiretakasaakii, hīte auikari, ininiā hīte auapika himaxipokakani.

¹³ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Nota auikari Teoso sākire, ininiā nisāpiretari kākiti.

Iua atokotxikana ate auikari Teoso sākire, ininiā ate sāpiretari kākiti. ¹⁴ Teoso ōkitikari Apiananiri Xesosi, iuaīkana auini īkapani, ininiā aimarotari Teoso ōkitikiniua ate apaka, iuaīkana aāuini īkapani. Eereka Teoso anikauako ate hītekata Xesosi aaōkitini Teoso apisatoō. ¹⁵ Amīteenekari ikinipoko amisiritiko Xesosi sākire hītemoni asāpiretini īkapani. Kākiti apikomoni, apikomoni, apikomoni, txaāpota apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti, ininiā ninoa kākiti kaiāopokori txari Teoso: “Erekapitikari pisikakiti notamoni.” Ikara atoko ininiā, kākityokoni txari: “Peerekari Teoso,” itxako.

Maerekaxinireni !Atxaua

¹⁶ Ininiākara maerekaxinireni !atxaua. Aīto xipokaāpota, iuaritika aākixinire ikiniōtika apiataparaāpota. ¹⁷ Īkorasaaki amaxikiko auapitika Xesosi sākire aāuikini xika. Kona okanani aua amaxikiko. Eereka Teosokata ātipirika aāuapika, kotxi aāuikari isākire. Peerekari iusaakiko. !Axinikaikari mitxi amaxikiko, kotxi iusaakiko peerekari. ¹⁸ Kona amaākatari aātamatakiti. Amatamatakiniti axinika. Atamatakori xipokako. Matamatakoti kona xipoka.

5

Aāuapoko Teoso Tixineē

¹ Īkorapokoriti aāuakasaaki, aīto aāuapoko itxaua aākixinire īkapani. Āti ōti aīto xipoka. Ixipokasaaki, Teoso sikari ātiāo aāuapoko. Iua aīto isikaua, itixine aāpokasaaki. Iua aīto kona xipokaika. Iua aāuapoko kona uakōtxiā kamakorini. ² Īkorasaaki aātatsiirauatakasaaki, atxari: “Ninirekari ātiāo niīto, niīto Teoso sikakiti itixine napokasaaki.” ³ Anirekari ātiāo aīto, ininiā maītotika !atxaua. ⁴ Īkorasaaki ia aīto auapanika inakasaaki, aātatsiitari katsiiri. Kona kataparari ia aīto. Anirekapitikamari aīto. Anirekari ātiāo aīto, ininiā aīto maxipoākati makatxakari aīto xipoākari. ⁵ Teoso kamari aīto maxipoākani īkapani. Isikapanikauako aīto ikara atoko inakari. Aimarotari ikara atāo inini, kotxi isikapekari Erekar Mata-matakoti atemoni. Ipixini Teoso sikaenetakiti isikapekua, ininiā apikomoni isikaenetakiti isikapitikauako.

⁶ Ininiā kataparaxinirepitikaua ate. Aimarotari aāuapoko ia aīto ininiāua, kona aāpokapanika Apiananiri tixinemoni. ⁷ Xesosi sākire auikiko oerekaua atāo aāuini tīkane. Aōkinoka kona oerekaua atāo aāuini tīkane. ⁸ Kataparaxinirepitikaua ate. Kona ate pīkari apinini. Apiaerekata apinini, kotxi iusaakiko Apiananirikata aāua. ⁹ Anirekari amiinitiniri Apiananiri, ia aīto āki aāuakasaaki, ia aīto xipokasaaki apaka. ¹⁰ Āti ōti ate amakinika sariko Kristomoni. Iusaaki Kristo sāpiretaua aparīka īki. Iua imarotari ikinipoko akamakiti ia

aīto āki aāuakasaaki. Atxiīti akamari erekari. Atxiīti akamari maerekati. Akamakiti iaōka isikaua aparīka īki.

Kākiti Mikanapirīko Teosomoni

¹¹ Aimarotari Apiananiri katapara inini, kotxi imisiritari kākiti imaerekani xika. Ininiā asāpiretari kākiti auikiniri iua sākire. Aparīkauata, iua sākire kākiti auikini īkapani. Teoso iteene imarotaua. Imarotari axinikakiti aākixinireē. Ninirekari hīte apaka iteene imarotiniua ate hākixinireē.

¹² Kona ate nirekari iuaīkana asāpiretinii hīte ereka anini. Anirekari asāpiretinii, apakatapitika hūikiniua ate, kotxi atāonoka akama. Ikara atoko inakari himarotiniā, himarotari kākiti hāpakapiretini, ninoa misākirepiretakasaakiaua ate. Ninoa kākiti ate misākirepiretakani iuikari atamatakorinoka. Kona imaākatari kākiti ākixinire ereka inini. ¹³ Atxiīti kākitimoni kona kiūkiteua ate. Ikara atoko atxa Teoso īkapani. Atxiīti paīkiteua ate. Ikara atoko atxa hīte īkapani. ¹⁴ Kristo iteene tiretaua, ininiākara anirekari iua nireēkiti akamini, kotxi aimarotari iua ipina ikinimane īkapani, kotxi ikinimane ipīkani atoko itxauana. ¹⁵ Kristo ipina ikinimane kākiti īkapani, kākiti mapinakani īkapani, kākiti ātipirika auini īkapani. Ininiā iua kākiti kona kamaikariko iuaka nireēkiti ikiniōtika. Ikamariko Kristo nireēkitinoka, kotxi Kristo ipina iua īkapani. Iuaīkana ōkitikapekaua.

¹⁶ Ininiā uatxa ! axinikaikari kākiti īkorapokoriti auakani xinikakiti atokokana. Mitxi axinikari Kristo ninoa xinikiniri atoko. Uatxa ! axinikaikari Kristo ninoa xinikiniri atoko. ¹⁷ Kristo sākire auīākari ākixinire amaneri itxaua. Mitxi maerekati ikamakiti kona ikamaika. Amanerinoka ikama. ¹⁸ Ikara atoko inakari Teosora kaminaua. Mitxi amokaiakari atoko itxa Teoso, iuaritika imikanapiriāua ate iuamoni, kotxi Kristo ipina ate īkapani. Ipaniātaua ate asāpiretiniri ikinimane kākiti, Teoso nirekari imikanapiriinina ninoa iuamoni. ¹⁹ Teoso mikanapiriāri kākiti ikini itixiti auakani iuamoni, kotxi Kristo ipina kākiti īkapani. Teoso mikanapiriākasaakiri kākiti iuamoni, kona iaōtari maerekati ikamakitina. Kona ixinikaikari imaerekanina, ininiā kona imisiritana imaerekani xika. Ia pirena, kākiti imikanapiriini pirena, ipaniātaua asāpiretiniri ikinimane kākiti.

²⁰ Asāpiretari Kristo sākire kākitimoni. Asākirauata iua īkapani, ininiā Teoso iteene ōtākikai hīte ate sākireē. Kristo nireēkiti iaōka ate ōtākikai hīte. Hīkanapiriāko Teosomoni. ²¹ Kristo kona kamari maerekati, iuaritika Teoso misiritari iua maerekati kamakari imisiritini atokokana. Ininiā Xesosi sākire aāuikiniā, Teoso apakapaua ate, maerekati makamakani apakapini atoko, kotxi iua kamaerekataua ate.

6

¹ Ate parīkauata Teosokata, ininiā ate iteene ōtākikai hīte. Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni, ininiā ! apakata mamaākatakinitika hininiri Teoso. ² Kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Erekari kākitemoni nisika. Niketo apokasaaki, iusaaki nikenakotari hākiritinino nota. Kākiti maerekani nimakatzakini ōtisaaki, nimoianatai hīte.

Nisāpiretai. Uatxa apokapeka Teoso keto erekari kākitemoni isikini. Uatxa Teoso makatzakari kākiti maerekani.

Teoso Nitiriakori Atāo Inakani

³ Kona xatiki akerokari akamakiti kākitemoni, ininiā kākiti kona txari: “Ninoa kerokari ikamakitina, atāo minakati isāpiretinia,” ! itxana. ⁴ Teoso nitiriakori atāo atxaua.

Aāuini ikiniōtika oerekari kākiti Teoso nitiriakori atāo inakani aniniua, kotxi amīteenekari amaxikiko. Amīteenekari amisiritiko. Amīteenekari katsiiri. ⁵ Teoso nitiriakori atāo atxaua, kotxi Teoso parīka akamini xika anoropataākapeka. Kateia āki atakaākapeka. Ahoaātaā kākiti apotiitakaniua naiatapekaua. Teoso parīka akamini, pasāpaniri aparīka. Itokata !aimaka.

Itokata anatxita. ⁶ Kākiti imarotari ate Teoso nitiriakori aniniua, kotxi kona akamari maerekati. Aimarotari Teoso sākire. Kona katimari aomanākarauatini. Amoianatari kākiti. Erekari Matamatakoti oerekaua atāo akamini. Atāo atiretari kākiti. Ikara atoko aniniā, kākiti imarotari Teoso nitiriakori aniniua. ⁷ Ate Teoso nitiriakori atāo atxaua, kotxi atāo inakaranoka asāpireta. Teosora sikaposotiiretaua. Erekari akamakiti aīkeeko akikomoni, asanaremoni pakini atoko itxa, kotxi erekari akamakasaaki, maerekati iokanataāka. ⁸ Teoso nitiriakori atxaua, ininiā apanakini kākiti paxitaua. Txamari apanakini kākiti kona paxitaua. Apanakini sākire:

“Peerekana ninoa.” Txamari apanakini sākire: “! Erekananinoa.” Apanakini sākire: “Kamisirienererini ninoa,” iuaritika atāo inakaranoka asākire. ⁹ Minakaniua ate, iuaritika ikinimane imarotaua. Kaiāokatani apinaarita, iuaritika aāuapanika. Amisiritāka, iuaritika kākiti kona okapanikaua. ¹⁰ Amatinaniuatakasaaki, Apiananiri kamapoxokonitaua ate. Kona katxineiroteua ate, iuaritika atxīkitakari kaiāopokori kākiti ikini sereti erekari Teoso sikakiti apakapina. Minakani atxaua, iuaritika ikinipoko erekari Apiananiri sikakiti aua atemoni.

¹¹ Hīte Korīto sitatxiti auakani asāpiretai ikinipoko axinikakiti. Nikipatakiti ! auari. Iteene atiretai hīte. ¹² Ate nirekari atiretinii hīte, txamari kona hīte nirekari hītiretiniaua ate. ¹³ Uatxa nimisākiretai hīte namariteakori nimisākiretini atokotxikana. Hītiretauako ate, ate tīretinii atokotxikana. Hōerekaua hītiretiniaua ate.

Xesosi Sākire Mauiākani Moianariakori !Hītixapeua

¹⁴ Xesosi sākire mauīākani moianariakori !hītxapeua, kotxi !apakata erekari kaikotini maerekatikata. !Apakata poka-mara ikanōkarikata auini. ¹⁵ Kona Kristo moianatari Satanasi. Xesosi sākire auīākari nireēkiti āti. Xesosi sākire mauīākati nireēkiti ātiāo. Ininiā !apakata Xesosi sākire auīākari auini Xesosi sākire mauīākatikata. ¹⁶ Teoso misākiretiko aikoti āki !auari kākiti kamakiti teoso. Aīto Teoso misākiretiko aikoti atoko itxa. Teoso ātipirika auakari itxaua. Iua txari:

Nota auako ninakitiakorikata. Niṭipokota ninoa sauaki. Ni-noa Teosone nitxauako. Nota nakitiakori itxauanako ninoa.

¹⁷ Ininiākara hītakanapanako nisākire mauīākani. Kona ni-noakata !hāuape. !Hīkaikotape maerekati takote, ininiā napakapai hīte.

¹⁸ Ininiā hīri nitxauako. Namariteakori, namariteakoro hītxauako hīte, itxa Apiananiri, Kaposotiireri sākire.

7

¹ Nitiretakini ikara atoko itxa Teoso kamaenetakiti ate iṭapani. Ininiā matakanapari ikinipoko maerekati aīto txikotakari, aākixinire txikotakari pakini. Teoso nakitiakorinoka matxaua. Erekarinoka makama Teoso apaxitini.

Paoro Poxokoni

² Hītiretauako ate. Kona amisiritari kākiti. Kona aōerekari kākiti maerekati ikamini. Kona amisirienetari kākiti. ³ Kona ikara atokoni nitxa hīte nitxitini iṭapani. Kona nitxital, kotxi nisāpiretapekai iteene atiretinii hīte. Ininiā ipīkitxi kona oiarikaua. Auakari kona oiarikaua. Ate oiarikakari !auari. ⁴ Nimarotari hīte kaminiri nota ōtāṭikakiti iaōka. Nota iuikai hīte. Hīte kamatapaxiniretano nota. Amaxikaākapika, iuaritika iteene nipoxokoniua.

⁵ Masetōnia tixini ate apokasaaki, kona aiotoka. Kona atomata, kotxi asinimoni aua kākiti ate misiritakani. Kākiti na-iataua. Aākixinireē apīkarauata. ⁶ Teoso, mīkapiritari kākiti matinaniuatakani, ininiā imīkapiritaua ate Txito apokasaaki. ⁷ Iua apokini kamapoxokonitaua. Apaka isākire kamapoxokonitaua, kotxi isāpiretaua hīte kamapoxokonitini iua. Isāpiretaua ate hīte kinirāo aōkitaka ininino nota. Isāpiretaua, hīte maerekaxinireni, kotxi hītxīkitakano maerekaxinire ninini. Isāpiretaua hīte ātipirika sāpiretiniri apanakini nota kamakiti ereka inini. Txito sāpirena nikenakotakasaaki, apia nipoxokoniua.

⁸ Mitxi niokanatsopatakiti hītemoni maerekaxinireti txīkitakai hīte, iuaritika erekari niokanatiniri iua niōkatsopatakiti hītemoni. Merepanika nota matinaniuata, kotxi nimarotari niokanatsopatakiti hātatsopatini xika hīte matinaniuata. Mapaōtinoka maerekaxinireni hītxaua.

⁹ Uatxa poxokopekano nota. Na nipoxokoniyata hīte maerekaxinireni nitxīkitakini īkapani. Nipoxokoniyata, kotxi maerekaxinireni hinini xika, hītakanapari maerekati hīkamakiti. Iuasaaki hīkanapiriā Teosomoni. Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari himaerekaxinireni, ininiā kona ate misiritai. ¹⁰ Erekarī Teoso txīkitakiniri kākiti matinaniyatini, kotxi iuasaaki kākiti takanapari maerekati ikamakiti. Ikanapiriā Teosomoni, ininiā Teoso makatxakari iua maerekani. Ikara atoko inakari matinanitxi erekari. Txamari kākiti Teoso manirekakani matinani ātiāo, ininiā ninoa ipinapikako. ¹¹ Hīte matinaniyata himaerekani xika, ininiā Teoso kamaerekatai. Ininiākara uatxa erekarinoka hinireka hīkamini. Uatxa iteene hinirekarī hīkaminiri Teoso nirekēkiti. Hinirekarī ikinimane imarotini hīkamakiti ereka inini. Uatxa homanatarī maerekati mitxi hīkamakiti. Maerekaxinireti hītxaua himaerekani xika. Uatxa iteene hītiraōki aua. Hinirekarī himarotini nota pirena, nota ereka ninini himarotini īkapani. Uatxa hinirekarī maerekati kamakari misiritiko. Ininiākara kona hīkerokari, iua kiki maerekati ikamakasaaki.

¹² Iua iōkatsopari mitxi niokanatakiti hītemoni, niōkatsopata hīte īkananikara. Kona iua maerekati kamakari īkananini niokanatsopata. Kona iua maerekati kamakari misiritakiti īkananini niokanatsopata. Niokanatarī iua iōkatsopari hītemoni atiraōki himarotini īkapani. Teoso imarotarī atiretinii.

¹³ Ininiā ate kamataparaxiniretaāka, kotxi hīte kamataparaxiniretaāka apaka. Apaka apoxokoniyata, kotxi Txito poxokoniyata. Iua poxokoniyata, kotxi hīte himakinika kamapoxokonitari iua. ¹⁴ Txito hītemoni isini apisapanika, nota sāpiretari iua niuikinii hīte, kotxi peerekai hīte. Atāo nisākire, kotxi kona nipētauata hīkamakiti xika, kotxi hīkamakiti atāo. Atāonoka asākire hītemoni. Atāonoka asākire Txitomoni apaka ate iuikinii hīte. ¹⁵ Apiaāpota Txito tiretinii, kotxi hīkamari iua sākire iaōka. Imarotarī hāpakapiniri iua hīpaxitininiritika. ¹⁶ Nipoxokoniyata, kotxi nimarotapitikari hīkaminiri nōtākikinii iaōka.

8

Txineiro Apanakini Sikakito

¹ Nitariakori, anirekarī asāpiretinii Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua Masetónia tixini auakani. Peerekari Teoso kamakiti ninoa īkapani, kotxi ikinipoko erekari isika ninoamoni. ² Ninoa !iteene kauarena. Pasāpaniri ninoa misiritiko, iuaritika ienenīkana ninoa. Na katxineiroteni, iuaritika ipotxitarina itiina isikinina kākiti kaamonirinimoni. ³ Nota imarotarī ninoa minakati auiniāna, isikarauatana apanakinimoni. Iteene isikarauatana, ininiā kaiāokatani inatxitana.

⁴ Nota kona amanaāri ninoa txineirote kākiti Teoso nakitiakori Xerosareē sitatxiti auakani ĩkapani, iuaritika ninoaka txano: “Ate nirekari txineiro asikini ninoamoni. Pauiritaua asikiniro ninoamoni. Asikiniāro apoxokoniuata, kotxi ikara atoko akamini amoianatari kākiti Teoso nakitiakori,” itxana.

⁵ Kona ikarananini ninoa nireka. Iteene ninoa kamapoxokonitaua ate, kotxi mitxipe ninoa txaua: “Ate nirekari Api-ananiri nireēkiti akamini,” itxana. “Iua oerekiniāri inireēkiti hītemoni, ate nirekari hīte paniātakiti apaka akamini,” itxana Masetónia tixini auakani. ⁶ Txito amanaāpekai hīte txineiro hīsikini Xerosareē sitatxiti auakani ĩkapani, ininiā apaniātari iua sini hītemoni hīsikakiti apakapini ĩkapani, hītiraōki ninoa Teoso nakitiakori hōerekini ĩkapani. ⁷ Hīte iteene auikari Xesosi sākire. Apanakini poiāoka. Hīte imarotari Xesosi sākire hīsāpiretini kākitimoni. Apanakini na iteene imarotari. Hīte iteene imarotari Xesosi sākire. Apanakini poiāonoka imarota. Hīte iteene nirekari Teoso parīka hīkamini. Apanakini poiāonoka nirekari. Hīte iteene tiretaua ate. Apanakini poiāoka tiretaua. Hīte apiaerekata, ininiākara ninirekari hīsikakiti apaka apiari inini, kotxi ikara atoko hīkaminiā, hōerekari Xerosareē sitatxiti auakani hītiretinina.

⁸ Kona nipaniātai nitapararitika hīsikiniro hītxineirote ninoamoni. Nataerekatari hītiraōki. Atāo atxiīti hītiretari apanakini? Masetónia tixini auakani atāo tiretari apanakini. Hīte tiraōki ninoa tiraōki atoko atxiīti? ⁹ Himarotari Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. Itanapoko auiniri Xesosi Teoso tixine auakasaaki. Iuaritika itakanapari ikinipoko. Minakati mauakinitinoka itxapeka hīte ĩkapani. Ininiākara ikinipoko itakanapini xika, ikinipoko aua hītemoni.

¹⁰ Uatxa nota ōtākikai hīte, erekari hīkaminiri hīsākire iaōka, kotxi kita anokanani hīte merepanika xinikari: “Natokopa itxa akaminiri Xerosareē sitatxiti auakani ĩkapani?” hītxa. Hīte merepanika nirekari txineiro hīsikinina ninoa. ¹¹ Ininiā nōtākikai uatxa. Hīkamariko mitxi hīsākire iaōka. Hīpoxokoniritika hinirekariko hīokanatiniro txineiro ninoamoni, ininiā erekari hīpoxokoniritika hīkaminiri hīsākire iaōka. Ipxini txineiro hītemoni auakaro hīsikako ninoamoni. ¹² Hīpoxokoniritika hinirekiniāri hīsikarauatini Teosomoni, iua apakapapitikari hīsikakiti. Poiāoka auiniāi, ininiā erekapitikari poiāonoka hīsikini Teosomoni. Iua apakapapitikari. Iua imarotari !apakata apikomoni hīsikiniri.

¹³ Kona ate nirekari hīte kaamoni hinini, ikinipoko ninoamoni auini ĩkapani. Erekari ninoa auakiti hīte auakittixikana. ¹⁴ Uatxa hīte txineirote auapitika ninoa hīsikini ĩkapani. Āti ōti hīte txineirote mauakanisaaki, atxiīti ninoa txineirote aua, ininiā ninoa sikai hīte. Ininiā hīte moianatinina

atokotxikana, ninoa moianatai hīte. Ikara atoko inakari atāo. ¹⁵ Teoso sākire iōkatsopatakori txari: Kiki kaiāopokori apakapakari itetakori !auari. Kiki poiāoka apakapakari !kaamoniri.

Txito Iokanatiko Korītomoni

¹⁶ “Peerekai,” atxari Teoso, kotxi iua sikanireōtari Txito itiretinii hīte, nota tiretinii atokotxikana. ¹⁷ Txito nirekapi-tikari ate paniātakiti ikamini, hītemoni isini. Apaniātiniri apisapanika, inirekari hītemoni isini, ininiā ipoxokoniritika isa hītemoni. ¹⁸ Aiokanatarari āti aītari iuakata. Ikinimane Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua iteene apokaerekatarī iua, kotxi isāpiretari Teoso iokanapirena erekari ikinimanemoni. ¹⁹ Ninoa mereēri iua aītari atekata isini Xerosareēmoni, oa txineiro aanikašaaki. Oa txineiro asikakito oerekana Xerosareē auakani Apiananiri ereka inini. Oerekana apoxokoniritika amoianatinina.

²⁰ Oa txineiro kaiāopokoro aua, ininiā iua aītari siniā atekata, iua imarotari atāo asikiniro oa txineiro Xerosareē auakanimonī. ²¹ Anirekari atāo akamini oa txineiro asikasaaki ninoamoni. Anirekari Apiananiri imarotiniri atāo akamini. Anirekari kākiti apaka imarotiniri atāo akamini.

²² Iuaīkana aiokanatarari ātipekana aītari hītemoni. Aātaerekatapekari iua. Ipoxononiritika imoianatarari kākiti. Apiapoxokonita iua, kotxi imarotari hīte kaminiri mitxi hīsākire iaōka. ²³ Txitopekana, nota moianari itxaua. Iua miparīkatano nota, hīte amoianatini īkapani. Xesosi sākire auīākani mereēna aītariakori Txitokata sikani hītemoni. Kākiti imarotakasaakina ninoa, “Peerekari Kristo,” itxana kākiti. ²⁴ Ininiākara hōerekanako ninoa kikiakori atāo hītiretinina, ininiā ikinimane Xesosi sākire auīākani imarotari atāo hītiraōkiuatini. Iuasaakiko ninoa imarotari ate sākire atāo inini ate iuikinii hīte.

9

¹ Nisāpiretai hīte txineiro asikakito tīkane Teoso nakitiakori-moni, Xerosareē auakanimonī. Nimasāpiretakaniāi hīte, iuaritika hīte nirekari hītxineirote hīsikini ninoamoni. Nimarotari ikara. ² Nimarotari iteene hinirekari himoianatinina ninoa. Nitxapekana Masetónia tixini auakani: “Nota iuikana aītariakori Korīto sitatxiti auakani, Akaia tixini auakani, kotxi kita anokanani ninoa iposope txineiro iokanatinina Xerosareēmoni,” nitxana. Hīte poxokoni txineiro hīokanatinini, sikanireōtana Masetónia tixini auakani apaka iokanatiniro txineiro. ³ Uatxa niokanatanana ninoa aītariakori ipi āti pakini hītemoni. Hīte iposope hininiā hītxineirote hīokanatinini, erekapitiki, kotxi ikara nisākire iaōka. Ininiā atāo ate iuikinii hīte. ⁴ Masetónia tixini auakani siniā notakata, hītxineirote mi-pononitipanika, ininiā ate pētauata, kotxi ate auikari hīsākire.

Hītepekana apia pētauata hīsākire iaōka himakamakani xika. ⁵ Ininiākara ninirekari ninoa aītariakori sini hītemoni nota ereē napokini apisapanika. Ninoa moianatai txineiro kaiāopokoro hīsikaenetakito hāpotiitini ikapani. Ininiā napokasaaki ereē, iposope hīsikakito nanikini. Ininiā iusaaki aimarotariko kinirāo sikaenetaka hinakito txineiro. Iusaaki aimarotariko hīpoxokoniritika hīsikiniro hītxineirote.

Takari Itori Auini

⁶ Ia nisākire hīxinika. Poiāoka komiri pitakiniā pitakarau-atakasaaki, poiāonoka iri pimaporoka. Kaiāopokori pitakiniā, kaiāopokori pimaporoka. ⁷ Ininiā pākixinireē pixinikari atāo pisikakiti ātimoni. Kona erekari pimanirekasikatakiniti pisikini. Āti itapararitika paniātiniāi pisikarauatini, lapakata. Teoso apokaerekatari kākiti ipoxokoniritika isikarauatini ātimoni. ⁸ Teoso posotari ikinipoko erekari isikinii hīte, ininiā ikiniōtika ikini sereti hiamonitakiti auiniā, hāpakapari ikinika hinireēkiti. Ininiā ikinipoko erekari hīkama. ⁹ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso sikari itori erekari matxineirotenimoni. Teoso kamakiti atāo inakari !ixipoka. Auapikako.

¹⁰ Teosora sikari takariki katakarerimoni itakarauatini ikapani, ininiā eereka iposope inakasaaki, auari kienatxi inikakiti ikapani. Iua atokokana Teoso sikari kaiāopokori takariki hītemoni. Iua anakakari hītakare, ininiā eereka iposope inakasaaki, kaiāopokori auari, ininiā kaiāopokori hīkamakiti atāo inakari apanakinimoni. ¹¹ Teoso sikai ikini sereti erekari, ininiā ikinipoko auape hītemoni. Ininiākara kākiti mauarenimoni hīsikariko kaiāopokori. Ate anikasaakiro hīsikakito apanakinimoni, ninoa txariko: “Peerekari Teoso, kotxi ninoa sikaua ate aamonitakiti,” itxanako.

¹² Ikara atoko inakari hīkaminiā, hīsikari Teoso nakitiakori amonitakiti ninoamoni. Apaka hīsikasaakiri hīsikakiti ninoamoni, ninoa kaiāopokori txari: “Peerekari Teoso,” itxanako. ¹³ Ninoa poxokoniuatako, kotxi hīte sikari kaiāopokori ninoamoni, apanakinimoni apaka. Ninoa txariko: “Peerekari Teoso,” kotxi imarotarina erekari hīte kamakiti. Imarotarina hīte kaminiri Kristo paniātakiti iaōka. Imarotarina hīte atāo auikiniri Kristo iokanapirena erekari. ¹⁴ Ininiā ninoa misākiretari Teoso hīte ikapani, kotxi iteene ninoa tiretai hīte, kotxi Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni. ¹⁵ Matxari Teoso: “Peerekai pite, kotxi pite sikaua pamarite. Āti pisikakiti iua atoko inakari !auari.”

10

¹ Kataparaxinireri Kristo, iuaritika ianaka ōtākikari kākiti, ininiā nota Paoro ianaka nōtākikai. Txamari apanakini hīte sauaki auakani txari: “Paoro ĭtakoxiti auakasaaki, itapararitika itxitaua ate, atemoni iōkatsopatakasaaki. Txamari iua atekata auakasaaki, ipīkarauata amaerekani isāpiretiniua,” itxana. Ikara apanakini sākire na atāo, kotxi ĭtakoxiti nauanāta, iuaritika amaātiki nōtākikai hīte. ² Kona ninirekari noerekini hīte apanakini nitxitini ereē napokasaaki. Niposotapitikari nitapararitika nitxitiniri apanakini ereē napokasaaki, kotxi ninoa txari: “Paoro kamakiti Teoso sākire mauīākani kamakiti atokotxikana,” itxana. Txamari na atāo ninoa sākire. ³ Aīto tapara poiāoka, kotxi kākiti atxaua, ininiā aīto taparaā ! apakata anaiatiniri maerekati. Teosora sikataparataua aākixinireē, maerekati anaiatini ĭkapani. ⁴ Ate ikeeko kona Xesosi sākire mauīākani ikeeko atokoni. Teoso ikeeko isika atemoni. Kaposotiireri Teoso ikeeko, ininiā aposotari Satanasi kamakiti axipokini aiko kaikori axipokini atokokana. ⁵ Kākiti iuikaua. ! Inirekarina auikinirina Teoso imarore. “Paimatireua ate,” itxanātana. Teoso sikaimaroretua ate, ninoa sākire paxirari inini aōerekini ĭkapani. Ikinipoko axinikakiti anireka Kristo nireēkiti iaōka axinikini, ininiā axinikakiti ātiāo auiniā, atxīkitakari iua axinikakiti imamakini Kristo nireēkiti iaōka inini ĭkapani. ⁶ Hīte iteene kamakasaakiri Kristo nireēkiti iaōka, ate misiritariko kākiti ereē Kristo nireēkiti imakamakanisaaki.

⁷ Hīte xinikari hātamatakinoka. Kona hīxinikari kākiti ākixinireē auakari. Kākiti ereē uākatiniāri Kristo nakiti ininiuana, erekari imarotininirina ate apaka Kristo nakitiakori aniniua, ninoa Kristo nakiti ininiuana atokotxikana. ⁸ Atxiīti iteene niuikari Apiananiri sikaposotiiretiniua ate, iuaritika kona nipētauata niuikiniri ikara, kotxi Apiananiri sikaposotiiretina ate, hīte akamataparaxiniretini ĭkapani. Kona ate nirekari hīte ākixinire tapara poiāoāpotini. ⁹ Kona ninirekari hīpīkarauatini, iōkatsopari niokanatsopatakiti hātatsopatini xika. ¹⁰ Apanakini txari: “Paoro txitaua itapararitika iokanatsopatakitiā, txamari iua atekata auakasaaki, isākire ātiāo. Iuasaaki kona kataparaxinireri iua. Iuasaaki ipīkarauata ate itxitini,” itxana apanakini. Na atāo ninoa sākire. ¹¹ ĭtakoxiti ate auakasaaki, asākire aiokanatsopatakiti iuatxikana asākireta, ereē hītekata aāuakasaaki.

¹² Ninoa ate misākirepiretakani iteene iuikaua. Atauako ninoa apiaerekata? Atauako !erekaua ate? !Kiīkitena ninoa. Ninoa uākatari ninoa kamakitinoka erekari inini, ininiā ninoa iaōtari apanakini kamakiti. Apanakini kamakiti ninoa kamakiti atoko ininiā, ninoa uākatari apanakini kamakiti apaka erekatxikana. Txamari na atāo. ¹³ Atepekana, kona ate

iuikari ateka kamakiti. Ate iuikari parīkatxi Teoso sikakiti atemoni akamini īkapani. Iuanoka ate iuika. Iua paniātaua aparīkauatini hīte īkapani. Iua aparīka ate iuikapitika. ¹⁴ Teoso paniātakitinoka akama. Ia aparīka, ininiā ate sari hītemoni Kristo iokanapirena erekari asāpiretini īkapani. Ininiā apakatapitika ate iuikiniri ikara aparīka. ¹⁵ Apanakini parīka Teoso īkapani ate kona txari: “Iua parīkatxi ate kamakiti,” kona atxa. Ate nirekari hīte auikaāpotiniri Kristo sākire, Kristo sākire iteene hāuikini īkapani, ininiā ate nirekari aparīkauatini Teoso īkapani hīte auiniātaā, Kristo sākire apanakini auikini īkapani. ¹⁶ Ate nirekari Kristo iokanapirena erekari asāpiretiniri kākiti, hīte tixine apiko auakani Xesosi sākire masāpiretakotipanika ininiātaā. Ininiā kona aparīkauata apanakini parīkauatiniātaā. Ininiā apanakini parīka: “Ate parīkakara iua,” kona atxari.

¹⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pinirekatari piuikarauatini? Pinirekiniāri, ininiā piuikariko Apiananiri kamakitinoka.

¹⁸ Teoso kona apokaerekatari kākiti iuaka, “Erekapitikano,” inakari. Teoso sāpiretiniāri: “Erekapitikari iua kākiti,” ininiā Teoso apokaerekatari iua.

11

Teoso Maiokanatakini

¹ Atxiīti miikiteti sākirauatini atoko nimisākiretai hīte, iuaritika hāuiritano nota. ² Teoso nirekinii hīte iua nakitiakorinani hininiua, iua atokotxikana nota nirekai hīte Teoso nakitiakorinani hininiua. Nisikaenetai Kristomoni hītaniri atoko inini īkapani. Iuamoninani nisikaenetai. Ninirekari iuamoni nisikinii, ātokoro kikikata masirīkakato atoko inakaro. ³ Kitxakapirīka Satanasi auaitotari imini. Iua imini misirienetaro Eva, kotxi paimatireri Satanasi sākire. Nipīkari Satanasi misirienetini hīte apaka, ininiā eereka hīxinikakiti na atāoni. Nota pīkari Xesosi hītakanapini. Mitxi iteene hītiretari iua. Iuananira hītireta. ⁴ Kotxi hīte apakapari hīpoxokoniritika ikinimane ereē apokakani, “Ate Xesosi sākire sāpiretaniaua” inakani, txamari Xesosi pirena ninoā sāpiretakiti na atāoni. Kona ate sāpiretari ikara atoko inakari, iuaritika hāuikari ninoā sākire. Hāuikasaakiri ninoā sākire, atxiīti hāpakapari matamatakoti, txamari kona hāpakapari Erekarī Matamatakoti ate sāpiretakiti. Ate sāpiretai hīte atāo Kristo iokanapirena erekari, txamari hīte auikari ātiāo.

⁵ Hītemoni, Teoso iokanataka ninoā kākitimoni. Hītemoni, ninoā Teoso iokanatakini apiarini. Nota poiāo atxiīti? Ninoā apiata atxiīti? Konapitini. ⁶ Atxiīti kona nota iteene imarotari nisākirauatini, iuaritika nimarotapitikari Teoso sākire. Himarotapekari ikara atoko inakari, kotxi asāpiretapekai.

⁷ Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakasaakii hīte, maxikatūka nisāpiretai. Kona ninirekari hīikitxitinino, ininiā nota poiāotakaua, hīte atāo inakari himarotini ikapani. Ikara atoko nikerokatarī atxiīti? ⁸ Hītekata nīparīkauatakasaaki, kākiti ātiātaā Xesosi sākire auīākani iokanataro txineiro notamoni, txamari kona nota moianatana ninoa iuasaaki. Hītekara nimoianata iuasaaki. ⁹ Hītekata nauakasaaki, nota nirekamaro txineiro. Txamari kona nota amanaāi hītxineirote. Aītariakori Masetōnia tixinikini mininano itanapoko niamonitakiti. Iua atokotxikana kona namanaāpaniro hītxineirote nota ikapani, kotxi atxiīti nota minari atoko nitxa hīporikiā. Kona ninirekari ikara atoko inakari nininiua. ¹⁰ Kristo atāonoka isākire. Isākire nākixinireē auape, ininiā nota sākire apaka atāo. Nisāpiretapanikari kākiti hītxineirote nimanirekakani pirena. ! Auari ikara nisākire iotokakakari ikinika Akaia tixiniā. ¹¹ Kinirepa ikara atoko nitxa sākireta? Atxiīti kona nitiretai hīte? Teoso imarotari nota iteene tīretini hīte.

¹² Uatxa iuaīkana nisāpiretai hītxineirote nimapakapakani. Nanera kākiti uatxa hītekata auakani Teoso maiokanatakini txari: “Ate kamari Paoro parīkatxikana,” itxana. Ikara atoko ininiā iuikauana. Txamari ninoa parīka ātiāo, kotxi ninoa apakaparo hītxineirote. Ate kona apakaparo hītxineirote. ¹³ Teoso kona iokanatana nanera hītemoni. Na atāo Teoso iokanatakini ! itxauana. Imisīrietaina hīte, “Aparīkauata Teoso ikapani,” inakasaakina. Nanera txari: “Kristo iokanatakini raua ate,” itxana. Txamari na atāo nanera sākire. ¹⁴ Ikara atoko inakari auapitika, kotxi Satanasi sari kākītimoni. Itxari: “Nota Teoso nitiri nitxaua. Nota oerekaī atāo inakari.” Ininiā iua sākire auīākani auapitika. ¹⁵ Ininiākara nanera kikiakori Satanasi nitiriakori txari: “Atāo inakari kamakaniua ate. Teoso nitiriakori atxaua,” itxana. Xipokatxi ōtisaaki imisīritaākanako ninoa maerekati ikamakitina xika.

Paoro Misiritiko Pirena

¹⁶ Iuaīkana nisāpiretai. Mīikiteti !nitxaua, iuaritika hīte potxtitari kākiti mīikiteni, ininiā mīikiteti atoko niuikaua, kotxi nota posotari niuikiniua. ¹⁷ Apiananiri kona sākīrauata ia atoko. Mīikitetinoka sākīrauata ia atoko iuikiniua. ¹⁸ Nanera kikiakori iuikaua, Teoso sākire mauīākani iuikiniua atokokana, ininiā nota apaka sāpiretari niuikiniua. ¹⁹ Hīte auiritari kākiti mīikiteni himoianarini ininiua, kotxi !kīkitei hīte. ²⁰ Nanera hītekata auakani txīkitakai hīte inītiriakorina hininiua. Hīte auiritari ikara atoko inakari. Nanera amanaāpotari ikini sereti hīte nakiti. Ikamarina inireēkitina hītemoni. Ipaniātaina ikiniōtika inireēkitina hīkamini. Imisīritaina hīte. Hīte auiritari ikara atoko inakari ikaminina. ²¹ Erekari nipētauatini atxiīti?

Kotxi kona kataparaxinireno nota nanera kamakiti atoko nikamini hītemoni. Kataparaxinirena nanera.

Ikamakitina iuikana, ininiā miīkiteti atoko kataparaxinireno nota. Nikamakiti niuikako. ²² Nanera Epireoakorikani? Ari. Nota apaka Epireo nitxaua. Nanera Isaeo apika mekaniriakorikani? Ari. Nota apaka Isaeo apika mekaniri nitxaua. Nanera Apraão apika mekaniriakorikani? Ari. Apraão apika mekanirikanarano nota apaka. ²³ Nanera Kristo nitiriakorikani? Atxiīti. Miīkiteti iuikiniua atoko nitxa: “Kristo nitiri apiaerekatakari nitxaua nota.” Nota apia parīkauata Teoso īkapani. Apiata nimisiritiko, kotxi kaiāokatani kateia āki nitakaāka. Kaiāokatani nota noropataāka aāpitsaā. Kaiāokatani nipinaarita. ²⁴ Ipi ipi āti pakinikata Xoteoakori noropatano aāpitsaā. Iuasaaki inoropatanona trīta novi pakinikata. ²⁵ Ipi āti pakinikata Homanoakori noropatano aākeē. Ātikata kai soroā nikiporonakaāka. Ipi āti pakinikata maporoā nisikasaaki, maporo sakika apanīkakiā. Āti īkanōkati, āti pokamarariti pakini ninapa potxoari uiniti nipimakaātini. ²⁶ Nianaxititapika. Natamonōkonitari uini torōkani. Natamonōkonitari kiītiririni. Natamonōkonitari ninirimane. Natamonōkonitari ninirimane minakanīua. Natamonōkonitari sitatxi nauakasaaki, kākiti mauakaniātaā nauakasaaki, potxoari uiniti nīpiriātakasaaki pakini. Natamonōkonitari kākiti, “Xesosi sākire aāuika” inakanikata nauakasaaki, kotxi na atāo ninoā sākire. ²⁷ Kaiāokatani nisāpaka itori parīkatxi xika. Kaiāokatani nitsii aua. Kaiāokatani kona apakata nimakini īkanōka. Kaiāokatani ninatxita, niposonata. Kaiāokatani nipokori ! auari. Kaiāokatani nimīteenekari katxīkareri. Kaiāokatani nimāka ! auari. ²⁸ Ikara atoko inakari monōkori auapika notamoni. Apaka niparīka kasāpaniri aua, kotxi ikiniōtika niparīkauata kākiti Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua īkapani. ²⁹ Āti iōkapetiniā, nota apaka niōkapeta. Āti txīkitakaāka maerekati ikamini, ininiā nota maerekaxiniretinoka nitxa.

³⁰ Hīte nirekiniāri niuikiniua, ininiā niuikari niōkapere. ³¹ Aāuīte Xesosi Kristo iri, Teoso imarotari nisākire atāo inini. Ātipirika matxari: “Peerekai.” ³² Tamásiko sitatxiti nauakasaaki, kākiti auīte apiari Areta inakori auakasaaki, Tamásiko auakani auīte paniātari sotatoakori kaikotini sitatxi kākiti īronakiniātaā nota imaīkinina īkapani. ³³ Txamari kona nota pokīka sitatxi toreātaā. Nīroā kotari mitari āki. Iuasaaki aītariakori iokatxakano aapokotxi sonaā sitatxi pirikere mapara. Ixitipe apoka nitxa. Ikara atoko itxa nimitekini, ininiā kona ninoā maīkano iuasaaki.

Taponetxi Teoso Sikiniri Paoro

¹ Hinirekatari apikomoni niuikiniua? !Apakata, iuaritika hinirekiniāri, niuikapanikauako, kotxi Apiananiri sikano taponetxi peereri. Iua oerekano imarore. ² Akokaxiti katosi anokanani inakasaaki, nanikaāka Teoso tixinemoni iaxiti apiko nopinixiti. Iuasaaki nitaponeuataako? Atxiīti niito atāo anikaākauako? Kona iteene nimarotari. Teosonokara imarotari. ³ Ianoka nimarota. Nanikaāka Teoso tixinemoni nitaponeē atxiīti, atāo niito anikaāka atxiīti. Teosonoka imarotari. ⁴ Iuaxiti nikenakotari sākiretxi erekari. Ikara kona nimarota iuaīkana nisāpiretini. Apaka !auiritaāka nisāpiretiniri kākiti. ⁵ Ninirekiniāri, niuikari nitapone ikara atoko inakari, txamari !apakata notaka niuikiniua. Niōkaperenoka niuika. ⁶ Ninirekiniāri niuikiniua, atāonoka nisāpireta, kotxi kona miīkiteti !nitxaua. Txamari kona ninirekari niuikiniua, kotxi atxiīti kākiti uākatari nota apiari nininiua. Ninirekari kākiti atāo imarotinino. Erekari kākiti imarotinino nisākireē, nika-makitiā pakini.

Paoro Misiritiko Inako Tsii Atoko Inini

⁷ Peerekari nitikakiti Teoso tixine nanikikosaaki, iuaritika Teoso kona nirekari niuikiniua, ininiākara Teoso auiritari Satanasi misiritinino niitoā. Katsiiri. Inako atoko itxa niitoā, ininiā niuikiniua !auari. ⁸ Ipi āti pakinikata namanaāri Apiananiri ia nitsii imaktxakini. ⁹ Txamari itxano: “Kona nimaktxakari. Ikinipoko erekari nisikakiti sikataparatai. Iuanoka pinireka. Piōkapetakasaaki, nota tapara pākixinireē apiata,” itxano. Ininiākara nipoxokoniritika niuikari niōkapere, kotxi iuasaaki nimarotari Kristo posotiire nākixinireē auini. ¹⁰ Niōkapetakasaaki, nipoxokoni-uata. Nixiniketikosaaki, nipoxokoni-uata. Nimaxikikosaaki, nipoxokoni-uata. Nimisiritikosaaki, nipoxokoni-uata. Nika-makiti tīkane nimimarotakanisaaki, nipoxokoni-uata. Ikara atoko inakari nimīteeneka nipoxokoniritika, kotxi Kristo nakiti nitxaua. Niōkapetakasaaki, nitapara nākixinireē apiata.

Paoro Nirekari Erekari Korīto Auakanimoni

¹¹ Miīkiteti sākirauatini atoko nisākirauata, txamari hīte xika nisākirauata miīkiteti sākirauatini atoko, kotxi hīte iuikaākamanoko nota, kona nota nirekamariko niuikiniua. Minakati nitxaua, iuaritika nanera Teoso maiokanatakini hītekata auakani kona apiaerekata. ¹² Hītekata nauakasaaki, nikamakiti oerekai atāo Teoso iokanatakiti nininiua, kotxi iuasaaki noerekai Teoso oerekakiti kākitimoni. Noerekai kākiti maposotakiniti. Noerekai posotiiretxi iuasaaki. ! Asāpaka ikara atoko inakari aōerekini hīte. ¹³ Atxiīti apiata nitiretatari apanakini Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua ātiātaā auakani? Konapitini. Ninoa nitiretini atokotxikana nitiretai hīte. Namanaāna ninoa txineirote niamonitakiti

īkapani. Hīte txineirote kona xatiki namanaāi, ininiā nikerokatari atxiīti? Himaxinīkaretariko ia nikerokakiti.

¹⁴ Ipikata nisipeka hītemoni. Naiamatapeka iuaīkana hītemoni nisini tīkane. Kona hītxineirote kona namanaāpanii. Hītxineirote kona ninireka. Hītera ninireka. Amarini kona nīkatana iri, inoro pakini. Iri, inoro pakinira nīkatana imiakori. Nota hīri atoko nitxaua. ¹⁵ Nipoxokoniuata ikinika nota nakiti nisikinii hīte. Notaka nisikaua hītemoni. Nipoxokoniritika nisikai. Txamari nota tiraōki hīte īkapani apiaāpotakasaaki, hīte tiraōki nota īkapani poiāoāpota.

¹⁶ Atāokani ikara atxiīti? Iuaritika ia nimarota. Kona xatiki namanaāi hinakiti hīsikinino. Atxiīti āti ereē auakari txari: “Paoro misirienetau ate. Paxirari isākire,” itxa atxiīti. Txamari ikara na atāo. ¹⁷ Natokopa nitxa nimisirienetini? Atauako kikiakori hītemoni nota iokanatakini misirienetai hīte? !Imisirienetaina. ¹⁸ Nōtākikari Txito hītemoni isini tīkane. Nipaniātari āti aītari iuakata isini. Atauako Txito misirienetai hīte? Konapitini. Erekar Matamatakotira anikano nota. Iua apaka anikari Txito. Nota sari Xesosi nirekinimoni. Txito apaka sari iua nirekinimoni.

Paoro Pīkare

¹⁹ Atxiīti hīte xinikari ikara asāpiretai, ate ereka anini himarotini īkapani. Konapitini. Ate sākirauata hītekata Kristo sākirauatini atokokana, kotxi Teoso atamataua. Ate tirketakini hītxaua hīte, ininiā ikinipoko akamakiti akaminii hīte, hīte ākixinire tapara auini īkapani. ²⁰ Nipīkarauata ereē napokini, kotxi atxiīti hīte kamari nimanirekakiniti. Atxiīti napokasaaki ereē, kona hīte apokaerekatano nota. Ereē napokasaaki, nipīkari nimarotini hīte txitakakiniua, hīxikotakakiniua, homanatakakiniua, hīpotxinani auini, himisākirepiretakakiniua, aāpirena hīsāpiretini, hīuikiniua, hineenamauatini. Ikara nimarotini nipīka, ereē napokasaaki. ²¹ Ininiā hītemoni napokasaaki, nipīkari Teoso kamapētatinino nota hīte maerekani xika. Nipīkari nitxiapatini maerekati hīkamakiti xika, kotxi kaiāopokori kamari maerekati akokaxiti, iuaritika !itakanapapanikari iua maerekati. Ixinikakitina maerekatinoka. Maerekati ikini sereti iītona nireēkiti aua. Ītanoro minakotokatika isirīkana. Ikara atoko inakari kona itakanapapanikana.

13

Paoro Sākire Imapotōkire Ōtākikare

¹ Ipikata nota sari hītemoni. Iuaīkana hītemoni nisako. Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Ipi āti pakini kākiti atamatiniāri maerekati āti kamakiti, ninoa sākire auikaāka, ininiā iua maerekati kamakari misiri-taākako. Ipi kākiti atamatiniāri maerekati āti kamakiti,

ninoa sākire apaka auikaāka, ininiā iua maerekati kamakari misiritaākako, itxa Teoso sākire. ² Akokaxiti hītekata nauakasaaki, nōtākikapekai himaerekani hītakanapini. Iuasaaki nōtākikana mitxi maerekati kamakani, apanakini apaka. Nitxana: “Ātikata uai napokasaaki, nimisiritaapitikari ikinimane maerekati kamakani,” nitxapekana. Iuaīkana uatxa itakoxiti nauakasaaki, ikara nisākiretxikana nisāpiretai hīte. ³ Hīte nirekari himarotiniiri: “Atāokani atxiīti Paoro sāpiretari Kristo sākire?” hītxa. Napokasaaki ereē, himarotapitikariko atāo nisāpiretiniri Kristo sākire. Kristo ! iōkapeta. Oerekapekai iposotiire hīte sauaki. ⁴ Kristo okikosaaki aamina ĩpiriāmitakari nopini, iīto iōkapere aua. Uatxa kataparari iua, kotxi Teoso sikataparatarari iua. Ate ĩto apaka iōkapeta, mitxi Kristo ĩto iōkapetini atoko, iuaritika Teoso sikataparataua Kristokata aāuini hīte amoianatini ĩkapani.

⁵ Hīxinikariko hākixinireē auakari. Atāokani hāuikatari Teoso sākire? Hīteka ataerekatauako. Himarotatarari Xesosi Kristo hākixinireē auini? Teoso sākire hākixinireē mauakaniā, Kristo Xesosi ! auari hākixinireē. ⁶ Ninirekari himarotiniiri Kristo Xesosi auini ate ākixinireē. ⁷ Ate misākiretari Teoso, maerekati hīte makamakani ĩkapani. Kona ate nirekari kākiti sākire: “Peerekari Paoro. Iua imarotapitikari Teoso sākire oerekini, kotxi Korīto sitatxiti auakani kamari Teoso sākire iaōka.” Ikara kona ate nireka, ate iuikiniua ĩkapani. Atxiīti kākiti uākatari Xesosi Kristo ! auari ate ākixinireē, iuaritika ate nirekari hīte kaminiri atāonoka. ⁸ Apakata aiotokakiniri atāo inakari. Atāo inakari auapika. Atāo inakari !ixipoka. Apakata aōerekiniri atāo inakari. ⁹ Atxiīti ate iōkapeta, iuaritika apoxokoniua hītaparaxinire akenakoenetakasaaki. Ate misākiretari Teoso hīte atāonoka hīkamini ĩkapani ikiniōtika, Xesosi sākire iaōka hīkamini ĩkapani. ¹⁰ Ikara atoko inakari niōkatsopata hīte ĩkapani hītekata nimauakanisaaki, kotxi ereē napokasaaki, kona ninirekari nitxitinii hīte. Nipositapitikari nitxitinii, kotxi Apiananiri sikaposotiiretapekano atāo nikamini hītemoni. Txamari kona ninirekari Xesosi sākire hītakanapini, nota txitini xika. Ninirekari hīte kataparaxinire hinini, Xesosi sākire iteene hāuikini ĩkapani.

¹¹ Nitariakori, xipope niōkatsopare. Ereēpiko. Ikiniōtika atāonoka hīkamako. Xesosi sākire iaōka hīkamako. Hīkamariko nisāpiretakiti iaōka. Hīxinikakiti ātinoka itxauako. Kona hītxitakapeua. Ininiākara Teoso katiraōkiri, kauaīreri, auapikako hītekata.

¹² Haōkitakakasaakiaua, hīpoxokoniritika hāpakapakakauako, kotxi Apiananiri nakitiakori hītxaua.

Ikinimane Teoso nakitiakori uai auakani xinikamanapitai hīte.

13 Apiananiri Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hītemoni. Teoso iteene tiretai. Erekari Matamatakoti moianatai hīte hīkinika. Ameē.

KARÁSIA

Paoro Iokanatsopata Karásia

Auakanimoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata ia aãtsopa hĩtemoni. Nota Teoso iokanatakimoto kãkitimoni Teoso iokanapirena nisãpiretini ĩkapani. Kona kãkitini iokanatanota. Xesosi Kristora iokanatanota. Aĩri Teoso, Xesosi ipinaãka atoko õkitikakarira, iuara iokanatanota kãkitimoni. ² Ikinika aĩtariakori notakata auakani, nota apaka xinikanãtai hĩte. Hĩte ikini aikoti Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniua Karásia tixini auakani axinikanãtapika.

³ Aĩri Teoso, Xesosi Kristo aãũte pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

⁴ Xesosi ipina amaerekani imakatzakini ĩkapani. !Erekari uatxa auakani. Maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, Xesosi ipina ate imakatzakini ĩkapani, amapinakani ĩkapani. Xesosi ipĩpe ate ĩkapani, kotxi aĩri Teoso nirekari Xesosi ipinini ate maerekani imakatzakini ĩkapani. ⁵ Ikinioĩtika: “Peerekai,” matxari Teoso. Aĩpirika kãkiti txapikari Teoso: “Peerekai.” Ameẽ.

Ãti Iokanapirena Erekari !Auari

⁶ Nikenakopiretari Teoso hĩtakanapaãpotini. Iuasaaki nitsoriãkããta. Kinirepa hĩtakanapari Teoso sãkire? Kotxi mapa kasiritinoka hĩte auikari Teoso iokanapirena erekari. Kristo iteene tiretai hĩte, ininiã akiritai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Kinirepa hãuikatari ãti iokanapirena? ⁷ Atã nisãpiretai hĩte. Aĩti iokanapirena erekari !auari. Nikenakopiretari kãkiti hĩte oereẽkani. Ninoa nirekari ikoketinirina isãkirena Kristo iokanapirenakata. Uatxa !himarotaikari atã sãpirenatxi. ⁸ Atã asãpiretapekai Teoso iokanapirena erekari. Aĩtiã sãkiretxiti asãpiretiniã, Teoso iokanataua ate kãkiti misiritikomoni, aĩpirika misirikaretxi auiniãtaã. Teoso nitiri iaxitikiri apaka sãpiretiniã aĩtiã iokanapirenatxi, Teoso iokanataru iua iniriti imisiritikomoni aĩpirika misirikaretxi auiniãtaã. ⁹ Hĩte auikapekari Teoso iokanapirena erekari. Aĩtiã iokanapirenatxi sãpiretakari sãpiretiniã Teoso iokanapirena atã minakati, iokanataãkako imisiritikomoni aĩpirika misirikaretxi auiniãtaã. Asãpiretapekai ikara inakari sãkiretxiti. Uatxa iuaãkana nisãpiretai.

¹⁰ Ikara atoko nitxai hĩte, ininiã himarotari kona ninirekari: “Peerekari Paoro kamakiti,” niniko. Nota nirekari Teosonoka: “Peerekari Paoro kamakiti” ininino.

Nanera atão minakati sãpiretakani txai hïte: “Paoro nirekari kãkiti apokaerekatini iua.” Ikara na atãoni. ! Ninirekari kãkiti apokaerekatini nota. Ninirekiniãri kãkiti apokaerekatini, kona Kristo nitiri !nitxaikaua.

Teoso Akiritari Paoro

¹¹ Nanera atão minakati sãpiretakani hïte oereëkani: “Paoro iokanapirena kona Teoso iokanapirenani,” itxana ninoa sãkire. Nitariakori atãopitikara nisãpiretai hïte. Iokanapirenatxi hïtemoni nisãpiretakiti kona kãkiti sãkireni. Teoso sãkirera. ¹² Kona kãkitini sãpiretano ia iokanapirenatxi. Kona kãkitini oerekano. Xesosi Kristora sãpiretano nota iua iokanapirenatxi.

¹³ Hïte imarotari mitxi nauakasaaki, Xoteo kiomaneakorini oerekakiti nauikasaaki, iusaaki kona nitiretana Xesosi sãkire auïãkani. Iteene nimisiritana ninoa. Ninirekari nixipokiniri Xesosi sãkire kãpitakani. ¹⁴ Iusaaki nimarotari Xoteoakori kitxakapirïkarini paniãtakiti. Nikamari imakinika ninoa paniãtakiti. Iusaaki nimoianariakori apaka kamari ninoa kitxakapirïkarini paniãtakiti. Nota apiata kamari ninoa sãkire iaõka. Iteene ninirekari nikaminiri kitxakapirïkarini paniãtakiti.

¹⁵ Teoso iteene turetano nota. Iua mereëno nota nauini apisapanika. Iusaaki akiritano nota initiri nininiua tïkane. ¹⁶ Teoso keto manapi apokasaaki, oerekari imi notamoni, imi Xoteo minakonimoni nisãpiretini ïkapani. Iusaaki kona nisãpiretari kãkiti Teoso oerekakiti sãkiretxiti, ininiã na kãkitini sãpiretano nikamakiti tïkane. ¹⁷ Iusaaki kona nisari Xerosareë sitatxitimoni, ininiã nota apisapanika Teoso iokanatakini kona õtãkikano. Kona kãkitimonini nisa noerekiko ïkapani. Arãpia tixinimoni nisapitipo. Eereka nikanapiriã Tamásiko sitatxitimoni.

¹⁸ Ipi anokanani, ãti anokanani pakinkanani napaãka atoko, nisa Xerosareëmoni Petro nimisãkiretini ïkapani. Ipi semanati ninapa Petrokata. ¹⁹ Apanakini Teoso iokanatakini isãkire sãpiretakani kona naõkita. Apiananiri itari Txiako inakorinoka naõkita. Ininiãkara kona kãkiti sãkireni nisãpiretai hïte. Teoso iokanapirenakara nisãpiretai hïte.

²⁰ Ia niõkatsopatakiti nisãpiretakiti hïtemoni atão inakari. Teoso imarotari atão inakari nisãpiretinii.

²¹ Xerosareëmoni nisaãka atoko, nisari Síria tixini, Sirísia tixini apaka. ²² Iusaaki Kristo sãkire auïãkani, Xotéia tõpa auakani, !aõkitapanikano nota iusaaki. ²³ Ninoa imarotari apanakini minapiretakiti. Apanakini sãkire: “Kiki mitxi ate misiritakari, uatxa sãpiretari Xesosi sãkire. Mitxi iua nirekari ixipokiniri Xesosi oereëkiti sãkiretxiti, iuaritika uatxa inirekari oerekiniri Xesosi oerekakiti sãkiretxiti kãkitimoni,”

itxana apanakini sãkire. ²⁴ Ininiãkara ninoa: “Peerekari Teoso,” itxana, kotxi nota aukapekari Xesosi sãkire.

2

Xesosi Iokanatakini Apakapari Paoro

¹ Katosi anokanani napaãka atoko, nikanapiriã Xerosareẽmoni nimoianari Panapee inakorikata. Nanikari nimoianari Txito inakori apaka notakata. ² Xerosareẽmoni nisa, kotxi Teoso oerekano nisini iuamoni. Iuaã napokasaaki, nisãkirauata Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakorikata. Ninoakatanoka nisãkirauata. Teoso iokanapirena erekari Xoteo minakonimoni nisãpiretakiti nisãpiretana ninoa. Nota nirekari ninoa imarotiniiri nisãpiretakiti atão inini. Apaka ninirekari ninoa imarotiniiri iuaĩkana katana nisãpiretakiti atão inini ãkapani. Nisãpiretakiti ikenakotakasaakina, ninoa: “Atãopitikara pisãpiretakiti Xoteo minakonimoni,” itxana. ³ Txito nimoianari na Xoteo ! itxaua. Krekora itxaua, ininiãkara Teoso takaõtxikare ! auari iuamoni, iuaritika Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori na paniãtari itsiki mata kisauakiko. ⁴ Mitxi apanakini kikiakori apoka iuaã. Ninoa sãkire: “Ate aukari Xesosi sãkire,” itxana ninoa. Txamari na atão ninoa sãkire. Ninoa apotiitaua Xesosi sãkire auĩãkanikata. Inirekarina Txito ãtoã Teoso takaõtxikare takiko. Ninoa nirekari imarotiniirina kitxakapiriĩkarini Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti atakanapini, kotxi atakanapapekari ipixini ninoa paniãtakiti, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxapekaua. Ninoa nirekari imarotiniiri ikinika ate oerekakiti sãkiretxiti. Ninoa nirekari ate kaminiri ikinika kitxakapiriĩkarini Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti. Ninoa nirekari ikinika Xesosi sãkire auĩãkani, Xoteo minakaniua apaka kaminiri Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti. Ninoa nirekari nitiritxi amotakoni atoko aniniua. ⁵ Kona xatiki akamari ninoa nireẽkiti, kotxi inirekarina Teoso iokanapirena atão inakari akoketini Xoteo kiomaneakorini paniãtakitikata. Ate nirekari Teoso iokanapirena atãonoka inakari asãpiretinii.

⁶ Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori txari notamoni: “Xoteo minakonimoni pisãpiretakiti erekapitikari. Apikomoni ate sãkire ! auari ninoa pisãpiretini ãkapani,” itxana. Ninoa auĩtetxiakori itxauana, iuaritika Teosomoni ninoa apanakini kãkiti poiãorini atokotxikana itxauana, kotxi Teoso atamatari aãkixinire. Ininiãkara nota ! nipĩkari auĩtetxi. ⁷ Ninoa Xesosi sãkire auĩãkani auĩteakori apokaerekatari nipaĩka. Ninoa imarotari Teoso sikano nota ia paĩkatxi, ia iokanapirenatxi erekari nisãpiretinina Xoteo minakaniua. Iua atokotxikana Teoso sikari paĩkatxi Petromoni, iokanapirenatxi erekari

Xoteoakori isāpiretini ĩkapani. ⁸ Teoso iokanataro Petro Xoteoakorimoni, ininiā isikaposotiiretari iua ninoa sauaki iparĩkauatakasaaki. Iua atokotxikana Teoso iokanatanano nota Xoteo minakonimoni. Nota apaka isikaposotiireta ninoa sauaki niparĩkauatakasaaki. ⁹ Iuasaaki ninoa auĩteakori Txiaiko, Petro, Xoão pakini imarotari Teoso sokinino notamoni ia parĩkatxi, ininiākara imaĩkarina niuako, Panapee uako pakini, kotxi akinika aparĩkauata Teoso ĩkapani. Akinika aāpokaerekataro nota, Panapee pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteo minakonimoni. Akinika aāpokaerekataro Txiaiko, Petro, Xoão pakini sāpiretiniri Teoso sākire Xoteoakorimoni. ¹⁰ Ninoa paniātaua ate matxineiroteni atiretini. Iuanoka ipaniātaua. Napokaerekataro ninoa sākire, kotxi ninirekapitikari matxineiroteni nitiretini.

Paoro Ōtākikari Petro

¹¹ Eereka Petro motikaētaua ate Ātxiokia sitatxiti aāuakasaaki. Iuasaaki Petro kamakiti na atāoni. Ininiākara nota sākirauata Petro apisatoō: “Petro, pite kerokari,” nitxari iua. ¹² Merepanika Petro nipokota ikiniōtika aĩtariakori Xoteo minakonikata. Eereka ātikaka kikiākini apoka Txiaiko iokanatakini. Iuasaaki Petro pĩkana ninoa, ininiā kona inikaika aĩtariakori Xoteo minakonikata, Xoteo kiomaneakorini sākire xika, kotxi ninoa sākire: “Kākiti Teoso takaōtxikare iĩtoā mauakaniā, ! pinipokotape ninoakata,” itxana ninoa sākire. Petro pĩkana Txiaiko iokanatakini, kotxi ninoa nirekari Teoso takaōtxikare auini aĩtariakori iĩtoā, Xoteo minakanuia iĩtoā. ¹³ Apanakini Xoteoakori Xesosi sākire auĩākani apaka kamari Petro kamakiti atokokana, ininiā ninoa apaka kerokari. !Inipokotaikana aĩtariakorikata, Xoteo minakanikata. Ninoa kerokiniri xika Panapee apaka kerokari. Iua apaka ! inipokotaika aĩtariakorikata, Xoteo minakonikata. ¹⁴ Nimarotakasaakiri ninoa kerokiniri ikamakitina, nota misākiretari Petro ikinimane ōkiātaā, kotxi ninoa ! ikamari atāo inakari. Teoso iokanapirena erekari iaōka likamana. Nitxari iua: “Xoteokarai, iuaritika pauanāta Xoteo minakanuia sauaki, ininiā Xoteo kamakiti atoko ! pikamaika. Xoteo minakanuia atoko pitxaua. Ininiākara kinirepa pite paniātana Xoteo minakanuia: ‘Hĩkĩpitariko Xoteo kiomaneakorini sākire?’ !Erekari,” nitxa Petromoni.

Xesosi Sākire Auĩkiko Kamaerekataro Kākiti

¹⁵ Ate Xoteo atxaua, kotxi aĩri, ainoro pakini Xoteo txaua apaka. Xoteo kiomaneakorini sākire: “Xoteo minakanuia maerekati kamakani itxauana,” itxana isākirena. Xoteo minakanuia ! atxaua ate. ¹⁶ Aimarotari, aāuikiniāri Xesosi Kristo sākire, iua kamaerekataro aākixinire, ininiākara Teoso apakapaua. Kitxakapirĩka Teoso sāpiretari Moisesi ipaniātakiti

kākiti kamini tīkane. Ininiākara Moisesi iōkatsopatari ikara Teoso sākire. Txamari ! aposotari akaminiri imakinika Teoso paniātakiti, Moisesi iōkatsopatakiti, ininiākara ! ika-maerekatari aākixinire. !Apakapaua ate. Ate auikari Xesosi sākire ereka anini ikapani, ininiā Teoso apakapapitikaua ate. Teoso paniātakiti iōkatsopatakori ikinika ! aposota akamini, ininiā Xesosi kamaerekatari aākixinire Teoso apakapiniua ikapani, Kristo sākire aāuikasaaki. ¹⁷ Anirekasaakiri Teoso kamaerekatinina, aāpoka Kristomoni. Iuasaaki aimarotari maerekati kamakani aniniua. Iuaritika Kristo makatxakari amaerekani Teoso apakapiniua ikapani. Ikara atoko ininiā, atxiīti Kristo nirekatari maerekati akamini, imakatxakiniri ikapani? Konapitini. ¹⁸ Atxiīti kākiti imarotari Xoteo kiomaneakorini paniātakiti kamiko na kamaerekatari kākiti ākixinire, ininiā itakanapari ninoa paniātakiti ikamini. Atxiīti āti ōti iuaīkana ikamari ninoa Xoteo kiomaneakorini paniātakiti iaōka, ininiā iuasaakiikarako ikerokari. ¹⁹ Moisesi iōkatsopatakiti oerekano nota ipīkari atoko nininiua, kotxi nota kona posotari ikinika Moisesi iōkatsopatakiti iaōka nikamini, ininiā nimisiritiko auapitikako. Ininiā nimarotari Moisesi iōkatsopatakiti kona makatxakari nimaerekani. Ininiā nimarotari Xesosi sākire auīākarinokara auapininiika. Ininiā uatxa ikiniōtika ninirekari Teoso nireēkitinoka nikamini. ²⁰ Xesosi okaāka aamina ĩpiriāmitakari nopini. Aamina ĩpiriāmitakari nopini okakori atoko nitxaua, kotxi maerekati mitxi nikamakiti !niniārekaikari nikaminiri. Mitxi ninireēkiti kona auāika. Iuaritika auākipanika nitxaua, kotxi Kristo auā nākixinireē. Teoso ākiri sākire nauikiniā, auākipanika nitxa. Iua tīretano nota. Iua ipīpe nota ikapani. ²¹ Moisesi iōkatsopatakiti kamiko kamaerekatiniāua ate, kinirepa Xesosi ipina? Moisesi iōkatsopatakiti kamiko na xatiki kamaerekataua ate. Teoso tiraōkinokara kamaerekatari aākixinire.

3

Natokopa Itxa Teoso Kamaerekatiniua?

¹ Hīte Karásia tixini auakanii kona kiīkītei hīte. Kipa misirienetai hīte atāo inakari himakamakani ikapani? Kotxi himarotapitikari atāo inakari. Himarotari Xesosi Kristo ipina aamina ĩpiriāmitakari nopini amaerekani imakatxakini ikapani. Ate oerekapakai ikara atāo inini. ² Ianoka nipimaāi hīte: Kisaakipa hāpakapari Erekarī Matamatakoti? Hāpakapatari iua, Moisesi paniātakiti hīkamakasaaki? Konapitini. Hāpakapatari Erekarī Matamatakoti Teoso iokanapirena erekarī hāuikasaaki? Ari, Teoso iokanapirena erekarī hāuikasaaki, iuasaakiikara hāpakapari iua Erekarī Matamatakoti. ³ Kipa iomaīkitetai hīte? Merepanika

Teoso sikari Erekar Matamatakoti h̄temoni, ininiã Erekar Matamatakoti sikaposiiretai h̄te Teoso paniãtakiti h̄kamini ìkapani. Uatxa h̄xinikatar Teoso paniãtakiti h̄kamini h̄teka posotiireẽkani? Konapitini. Kona h̄te posotari. ⁴ Himisiritapeẽkaika Xesosi sãkire h̄uikini xika. Kinirepa him̄teenekatar himisiritiko? Atauako uatxa kona h̄uikaikari mitxi h̄uikaikiti Xesosi sãkire? ⁵ Kirisaakipa Teoso sikari Erekar Matamatakoti h̄temoni? Kirisaakipa Teoso oerekari iposotiire h̄temoni? Atauako ikara atoko itxa Moisesi paniãtakiti h̄kamakasaaki? Konapitini. Isikai Erekar Matamatakoti, oerekai iposotiire, Teoso iokanapirena h̄uikasaaki.

⁶ H̄xinikariko Apraãoni. Apraão auikari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso kamaerekatar iua, ininiã Teoso apakapari iua. ⁷ Ininiã ninirekar himarotniri, kãkiti Teoso sãkire auiãkani Apraão apika mekaniriakori atão inakani itxauana ninoa. ⁸ Teoso kamaerekatar Xoteo minakaniua, kotxi ninoa auikari Xesosi sãkire. Kitxakapir̄ka Teoso sãkire iõkatsopatakori sãpiretapekari ikara Teoso iokanapirena erekari Apraãomoni. Ikara iõkatsopari txari: “Nota sikariko erekari ikinimane kãkitimoni, kotxi pite Apraão auikari nota sãkire.” ⁹ Apraão k̄pitari Teoso sãkire, ininiãkara Teoso takari erekari iuamoni. Iua atoktxikana Teoso takari erekari iua sãkire k̄pitanimoni.

¹⁰ Apanakini uãkatar Teoso apakapinina ninoa, kotxi ik̄pitarina Moisesini sãkire. Txamari Teoso misirikare pamonõkonipaniriko ninoamoni, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Teoso misiritariko kãkiti ikinika Moisesi paniãtakiti ikiniõtika imakamakanisaaki.” ¹¹ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Teoso kamaerekatariko kãkiti, iua sãkire auiãkani. Ininiã isãkire auiãkani auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. Ininiãkara aimarotari Moisesi paniãtakiti k̄pitiko kona kamaerekatar kãkiti. ¹² Moisesini iõkatsopatakiti kona paniãtaua aũuikniri Xesosi ipinini amaerekani imakatzakini ìkapani. Moisesi iõkatsopatakiti paniãtaua akaminiri ikinika Teoso paniãtakiti. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Kãkiti, Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori ikinika makerokakatirako auapininiika itxako Teosokata,” itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori.

¹³ Txamari ãtika Teoso paniãtakiti Moisesi iõkatsopatakiti akerokiniã, amisiritaãkako. Kristo makatzakaua ate ikara misirikaretxi monõkori, kotxi Teoso misiritari Xesosi Kristo aamina ìpiriãmitakari nopini ate maerekani xika ate mapinakani ìkapani. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kãkiti aamina nopini okakori Teoso misiritakiti itxaua.

¹⁴ Teoso sikaenetari erekari Apraãomoni. Kristo ipĩpe hĩte Xoteo minakaniua ikara erekari hãpakapini ĩkapani. Ininiã Xesosi Kristo sãkire aãuikasaaki, aãpakapari mitxi Teoso sikaenetakiti. Aãpakapari aãkixinireẽ Erekari Matamatakoti, Teoso sikaenetakiti atemoni.

Teoso Sikaenetakiti Sãkiretxiti

¹⁵ Nitariakori, ikinimane kãkiti imarotakiti nisãpiretaiko hĩte, noereẽkiti sãkiretxiti iteene himarotini ĩkapani. Ipi kãkiti aua itiina isikaenetakakana. Iuasaaki, iõkatarina iuãkana isikaenetakitina tsopaã. Eereka !auritaãkana imaxinĩkaretinirina isikaenetakitina. Apaka !auritaãka sãkiretxi apikomoni itakinina isikaenetakitina tsopaã. Teoso sikaenetakiti inakitiakorimoni ikara atoko itxa. ¹⁶ Himarotariko ia. Teoso sikaenetari erekari Apraãomoni, Apraão apika mekanirimoni apaka. Teoso sãkire iõkatsopatakori na txari: "Apika mekaniriakori." Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: "Apika mekaniri." Ininiã ãtika apika mekaniri. Kristo itxaua iua. ¹⁷ Ia ninireka nisãpiretinii. Kitxakapirĩka Teoso sikaenetakiti Apraãomoni apokapeka. Koatrosẽtosi trĩta pakini anokanani Apraão auaka atoko, Teoso sãpiretari Moisesi ipaniãtakiti iõkatsopatini ĩkapani kãkiti kamini ĩkapani. Moisesi iõkatsopatakiti kona xipokari Teoso sikaenetakiti Apraãomonikari. ¹⁸ Teoso sikari Kristo kãkitimoni, kotxi mitxi isãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Teoso sikasaakiri ipaniãtakiti sãkiretxiti Moisesimoni ikara iaõka kãkiti kamini ĩkapani, isikaenetakiti auapeka iuasaaki. Ipaniãtakiti sikiko !ixipokari isikaenetakiti.

¹⁹ Ininiãkara kininiãpa Teoso sikari ipaniãtakiti Moisesimoni kãkiti kamini ĩkapani? Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori oerekaua maerekati kamakaniua ate, kotxi !aposotari ikinika ipaniãtakiti akamini. Kristo, Apraão apika mekaniri ĩkorapokoriti apokini apisapanika, Moisesi iõkatsopatakiti oerekaua Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani. Teoso sikaenetakiti itxaua Xesosi Kristo. Teoso sikasaakiri ipaniãtakiti sãkiretxiti Moisesimoni, Teoso nitiriakori aua iuaãtaã. Teoso sãpiretari isãkire Moisesimoni. Eereka Moisesi sãpiretari kãkiti. ²⁰ Teoso sãpiretakasaakiri Apraão isikaenetakiti, !ipaniãtari ãti kãkiti sãpiretiniri Apraão. Teosonokara sãpiretari Apraão.

Moisesi Iõkatsopatakiti

²¹ Moisesi iõkatsopatakiti aãuikiniã, atxiĩti !anirekaikari Teoso sikaenetakiti? Anirekapitikari. Akiomaneakorini paniãtakiti sãkiretxiti, kona txĩkitakaua aãuapininiika anini tĩkane. Ininiãkara akiomaneakorini sãkire kona kamaerekataua ate, ininiã Teoso kona apakapaua ate, ininiãkara kona aãuapininiika !atxa Teosokata. !Auari

mauiritakoti sãkiretxiti kãkiti auapininiika inini txĩkitakakari. ²² Teoso sãkire iõkatsopatakori txari: “Ikininape kãkiti kamari maerekati.” Kateia ãki auakani atoko atxaua, kotxi !aposotari erekari akamini. Teoso sikaenetakiti sikaãka Xesosi Kristo sãkire auiãkanimoni.

²³ Xesosi Kristo sãkire auikiko apisa, kãkiti kateia ãki auakani atokokana itxauana. Kãkiti moiaãkari atoko itxaua Teoso paniãtakiti Moisesimoni sikakori. ! Aposotari anirekinimoni asini. Uatxara aposotapitikari anirekinimoni asini, kotxi Xesosi apokapeka ãkorapokoriti. Ipinapeka kãkiti ãkapani, ininiã uatxa aãuikiniãri iua sãkire, kona Teoso misiritaikaua uatxa. ²⁴ Kristo mapokakani apisa, ate oerekakari atoko itxaua Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. Kristomoni anikakari atoko itxaua ikara. Kristo apokasaaki, Teoso kamaerekataua ate, kotxi aãuikari Kristo sãkire. ²⁵ Uatxa apokapeka Xesosi Kristo sãkire auikiko. Ininiãkara Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori !imoiaãikaua ate.

²⁶ Teoso anaakori hĩtxaua, kotxi hãuikari Kristo Xesosi sãkire. ²⁷ Hĩte patxisatapeẽkaika, ininiãkara hĩpatxisatiko oerekari apanakini Kristo ãtipirika himoianatini ãkapani. Ininiãkara Kristo atokopeka hĩtxa. ²⁸ Ikara atoko aniniã, akinika Kristo Xesosi nakiti atxaua, kotxi akaikotapika iuakata. Xoteoakori, Xoteo minakaniuua, nitiritxi, nitiritxi minakaniuua, kiki, sito, amakinika Kristo nakiti atxaua. ²⁹ Kristo nakiti pininiãua, Apraão apika mekaniri pitxaua apaka. Ininiã pite apakapapitikariko Teoso sikaenetakiti.

4

Teoso Anaakori

¹ Apikomoni nisãpiretaiko hĩte ãti sãkiretxiti. Amarini ! apakapari irini tii itakanapakiti iua ãkapani, kotxi xapitipanikari. Ikinipoko irini nakiti imi nakiti txapekaua, iuaritika na apakapapanikari. Axapitipanika inakasaaki, nitiritxi atoko itxaua. ² Axapitipanika inakasaaki apanakini moiaãri iua. Ninoa nĩkatari itxineirote. Irini ketotiniri manapi apokasaaki, imi apakapari ikinika irini tii itakanapakiti. ³ Mitxi iua eenetxi atoko atxaua ate. Nitiritxi atoko atxaua ate. Akiomaneakorini paniãtakiti sãkiretxiti amoiaãkiri atoko itxaua, kotxi oerekaua akamakiti tĩkane. ⁴ Teoso iokanatari imi kãkitimoni iketo manapisaaki. Sito ãto ãki aua merepanika, ikinimane kãkiti atoko. Iua kĩpitari ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori. ⁵ Amakamakaniãri ikinika Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori, amisiritiko auapitika. Xesosi makatxakaua ate amamisiritakoni ãkapani. Ininiã Teoso anaakori atxaua.

⁶ Teoso anaakori aniniãua, Teoso iokanatari Erekari Mata-matakoti imi nakiti aãkixiniremoni. Ininiã iua Erekari Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, aãkiritari Teoso: “Papai,

niri," atxariko. ⁷ Ininiã nitiritxi atoko !atxaikaua. Teoso anaakori atxapekaua. Iua anaakori aniniãua, ikini isikaeneta-
takiti isikaua atemonikari, kotxi Kristo makatxakapekari
amaerekani.

!Erekaxinireri Paoro Karásia Auakani Xika

⁸ Mitxi hïte !imarotari Teoso. Iuasaaki nitiritxiakori
amotakoni atoko hïtxaua. Hïparïkauata teoso minakaniua
ïkapani. ⁹ Uatxa hïte imarotari Teoso. Ari, uatxa Teoso
imarotai hïte. Ininiã kinirepa hïte nirekari hïkanapiriini mitxi
hïauïteakorimoni. Kona kaposotiirena ninoa. !Kiïkitena ninoa.
Kinirepa hïte nirekari iuaïkana ninoa nitiriakori amotakoni
atoko hininiãua? Kinirepa hïte nirekatari iuaïkana hïuikiniri
ninoa oereëkiti sãkiretxiti? ¹⁰ Hïte nirekari Xoteo kamak-
iti atoko inakari hïkamini. Hïuãkatari Teoso apokaerekatinii
hïte, kotxi ninoa kiinirite atoktxikana hïte apaka kama.
¹¹ Ininiã !erekaxinireno nota ikara nikenakoenetini. Atauako
maxikatïka nota sãpiretari Teoso sãkire hïtemoni?

¹² Nitariakori, nota iteene õtãkikai hïte. Hïtakanapariko
Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti hïkamini. Nota atoko
hïtxako, kotxi hïte sauaki nauakasaaki nota hïte atoko
nitxaua. Xoteo minakaniua atoko nitxaua. Hïtekata
nauakasaaki, ! himisiritano nota. Hïtoretano nota.
¹³ Hïxinikari merepitipanika Teoso iokanapirena erekari
hïte nisãpiretakasaaki, namianare xikara nisãpiretai hïte,
hïtekata nauakasaaki. ¹⁴ Iuasaaki namianatakasaaki,
hïparïkauatapitipo nota ïkapani. !Hinaiakakano. !Hïokanatanano
nisini namianare xika. Hïte apakapano nota Teoso nitiri
iaxitikiri hãpakapini atokokana. Hïte apakapano nota,
Kristo Xesosi hãpakapini atokokana. ¹⁵ Iuasaaki hïte
iteene hïpoxokoniua. Nimarotari ereka hinini, kotxi noki
amianatakasaaki, hïposotaãkamariko, himaktxakamariko
hïteka oki notamoni hïsikini ïkapani. ¹⁶ Atauako uatxa
himokaiakari nitxataua nota, atão inakari nisãpiretinii xika?

¹⁷ Ninoa kamisirienererini iteene tiretapitikamai hïte, txa-
mari ninoa ãkixinire nireëkiti !erekari hïte ïkapani. Inireka-
rina hïte omanatinuia ate. Inirekarina hïte apokaereka-
tinina ninoanoka. ¹⁸ Erekari kãkiti iteene tiretinii hïte,
ãkixinire inireëkiti erekari inakasaaki. Nota hïtekata ni-
mauakanisaaki apaka, erekari kãkiti iteene tiretinii, ãkixinire
inireëkiti erekari inakasaaki. ¹⁹ Hïte namariteni nota tire-
takini atoko hïtxa. Hinoro atoktxikana nitxa nota. Ka-
iamapeka auauenetakaro atoko nitxa, kotxi nota atatsiirau-
ata hïte xika. Kristo kamakiti atoktxikana hïkamakasaaki,
iuasaakinoka nitsii nãkixinire auakari iotoka. ²⁰ Kinirão
auaka nitxa hïtekata uatxa. Ninirekari aãpisatoõtakaniua,
ininiã nixinikakiti ipinimonipo itxa atxiiti. !Erekaxinireno
nota hïte xika.

Akaa, Sara Pakini

²¹ Hīte Xoteo kiomaneakorini paniātakiti nireēkani, himarotatari ninoa sākire? ²² Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua, ipi Apraão anaakori aua. Sito niterotxi iamotakitokata aua imi āti. Niterotxi minakotokata itanorokata aua āti imi. ²³ Akaa inakoromoni, niterotxi iamotakitomoni imi aua, kotxi Apraão sirīka oakata. Imi aua Saramoni niterotxi minakotomoni, kotxi Teoso sikaenetari iua imi. ²⁴ Apraão anaakori oerekaua Teoso parīka kākiti ikapani. Iparīka ipi aua, naia sito ipi atoko. Akaa inakoro ākiri nitiritxi amotakori itxaua. Teoso parīka ōtanoxiratari Sinai inakori iua auakasaaki, niterotxi Akaa atoko itxa. Teoso paniātakiti iusaaki amakamakaniā, amisiritiko auapitikako, nitiritxi amotakori atokotxikana. Nitiritxi makamakaniāri ipatrāote paniātakiti imisiritiko auapitikako. ²⁵ Ininiākara ōtanoxiratari Sinai inakori Arápia tixini auakari Akaa atoko itxa. Apaka ikorasaaki Xerosareē sitatxiti oa atokokana itxa, kotxi Xerosareē auakani Akaa anaakori atoko itxana ninoa. Nitiritxiakori amotakoni atoko itxana. Ninoa Xerosareē auakani !ikamari ikinika Teoso paniātakiti, ininiā Teoso misiritapitikanako ninoa. ²⁶ Āti Xerosareē auapitika, iaxiti auakari Xerosareē, Teoso tixine. Xerosareē iaxiti auakari Sara atoko, kotxi Sara niterotxi amotakoro !otxaua oa. Ate inoro atoko otxaua oa. Sara ākiri atoko atxaua, kotxi amisiritiko !auaika. Aāuikiniāri Xesosi sākire, akiomaneakorini kona paniātaikaua ate ninoa nireēkiti akamini. ²⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Pite sito meenetoī pipoxokoniuatako. Pite sito pauākitakarauatini tsii mimarotakatoī, pixikarauata pipoxokoniritika, kotxi pite takanapakoroī, itori pamariteakori auako. Kītaniriro poiāoka oamariteakori auako,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori.

²⁸ Ininiā nitariakori, Sara ākiri, Isaki inakori atoko atxaua, kotxi Teoso sikaenetari Apraão imi Saramoni auini. Iuatxikana Teoso sikaenetaua Xesosi amaerekani imakaxakini ikapani, Teoso anaakori aniniua ikapani. ²⁹ Akaa ākiri Isimaeo inakori iponaniā, kotxi Apraão nirekari imi, ininiā iua sirīka Akaakata. Sara ākiri Isaki inakori iponaniā Erekari Mata-matakoti posotiireē. Eereka Isimaeo misiritari Isaki. Iua atokokana itxa uatxa. Teoso anaakori minakaniua misiritari Teoso anaakori. ³⁰ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Hīokanataroko niterotxi iamotakoro osipinini imikata, kotxi niterotxi ākiri kona apakapapaniri ipixini iri tii. Niterotxi minakoto ākirinoka apakapari iri tii,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ³¹ Ininiā nitariakori, niterotxi amotakoro ākiri atoko !atxaua. Niterotxi minakoto ākiri atoko atxaua.

5

Takaõtxikari !Ikamaerekatari Kãkiti

¹ Nitiritxi kamari ipatrãote nireëkitinani. Ikara atoko uatxa ! atxaika, kotxi aãuikari Kristo sãkire. Kristo makatzakapekaua amisiritiko monõkoni. Ininiãkara nitiritxi amotakoni atoko iuaĩkana !hĩtxapeua. !Hãuiritapiri kãkiti paniãtinii ninoa auiãkiti hãuikini.

² Hĩkenakotako. Nota Paoro sãpiretaiko hĩte. Hãuiritiniãri takaõtxikari takiko hĩtoã Xoteo atoko, ininiã hãuikari takaõtxikari kamaerekatinii hĩte Teoso apakapiniĩ ikapani. Txamari na atão. Kristonoka kamaerekatari kãkiti Teoso apakapini ikapani. Erepaniko, pinirekiniãri takaõtxikari, ! pinirekaikari Kristo. ³ Iuaĩkana nota õtãkikai hĩte. Hãuiritiniãri takaõtxikari takiko hĩtoã Xoteo atoko, ininiã Moisesi paniãtakiti ipixini hĩkamapeka. Ikara atoko hininiã, ikinika ipaniãtakiti hĩkamako. ⁴ Ætikaka hĩte nirekari Moisesi paniãtakiti hĩkamini Teoso kamaerekatinii ikapani. Txamari ikara atoko hinirekiniã, hĩtakanapari Kristo. Ininiãkara Teoso ! iposotari ikinipoko erekari isikinii. ⁵ Atepekana, ate auikari Xesosinoka txĩkitakiniri kãkiti ereka inini ikapani, Teoso apakapapini ikapani. Ikamaerekataua Erekar

Matamatakoti posotiireẽ, kotxi aãuikari Xesosi sãkire. ⁶ Takaõtxikari hĩtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hĩte. Takaõtxikari hĩtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani !ikamaerekatai apaka. Kristo Xesosi nakitiakori aniniãua, Teosora kamaerekataua, kotxi aãuikari Xesosi sãkire, ininiã atiretari iua.

⁷ Merepanika hĩte auikapitikari Xesosi sãkire. Kipa xipokatari atão inakari Teoso sãkire hãuikini? Natokopa itxa Teoso sãkire atão inakari hĩtakanapini? ⁸ Hĩte akiritakari itxaua Teoso. Kona iuani xipokari hãuikiniri atão inakari isãkire. ⁹ Kãkiti sãkire txari: “Pão ãtikaãkari axapitiri ipani, iuaritika iãtikakakiti itori ipe.” Iua atokokana ãtika maerekati kamakari xika kaiãopokori kãkiti kamari maerekati. ¹⁰ Teoso kamaimaroretano nota hĩte takanapiniri hĩkerokakiti, atão inakari hĩkamini ikapani. Hĩte nitariakori hĩtxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua, ininiãrako nimarotari nota õtãkikinii iaõka hĩkamapanikako. !Nimarotari iua kiki himisirienetakiri. Ia nimarota. Teoso misiritapanikariko iua.

¹¹ Apanakini sãpirenãtari: “Paoro paniãtari Xoteo minakanua takiniri takaõtxikari iĩtoãna.” Na atão ninoa sãkire. Nipaniãtaãkamariko takaõtxikari takiko, nimisiritiko !auamako. Kona nipaniãtari Xoteo minakanua takiniri takaõtxikari iĩtoãna. Ikara xika nimisiritaãka. Nisãpiretari ia: Kristo aamina ĩpiriãmitakari nopini ipĩpe amaerekani imakatzakini ikapani. Kristonoka kamaerekataua Teoso apakapiniua

ĭkapani. Ikara noerekakiti xika nimisiritaãka. ¹² Ninoa kamisirienererini nirekiniãri itsiki mata kisauakiko, erekari itsikipati tsotatiko apaka. Nomanãkarauata, ninoa misiriene-tinii xika.

¹³ Nitariakori, Teoso akiritai hĭte iua nakitiakori hininiua ĭkapani, ininiãkara uatxa hĭposotari hĭteka nireẽkiti hĭkamini. Iuaritika !hĭkamapiri maerekati hĭto nireẽkiti. Ia hĭkamako: Hĭtiretakakauako ätipirika. Ikara atoko hininiã, himoianatakakauako. ¹⁴ Teoso paniãtakiti txari: "Pitiretana apanakini piteka pitiretiniua atokokana." Ikara paniãretxi pikaminiã, pikamapekari ikinika Moisesi paniãtakiti. ¹⁵ Kaxipiri ĭtopa auakani atoko !hĭtxape. Ninoa karotakakaua, okakakaua itxana. Erepaniko. Kaxipiri ĭtopa auakani atoko hininiã, hĭxipokakauako.

Aĭto Nireẽkiti

¹⁶ Nõtãkikare ia atoko itxapaniko: Hãuiritariko Erekar Matamatakoti oerekinii iua kimapore ikiniõtika. Iua hĭkimapore oereẽkari ininiãua, !hĭkamapiri maerekati hĭto nireẽkiti. ¹⁷ Aĭto !inirekari Erekar Matamatakoti nireẽkiti. Iuatxikana Erekar Matamatakoti !inirekari hĭto nireẽkiti. Erekar Matamatakoti mokaiakari itxaua äto. Ininiã aãkixinire nireẽkiti !aposota akamini äto nireẽkiti xika. ¹⁸ Iua Erekar Matamatakoti oerekiniãi pikimapore ikiniõtika, pikaminiãri iua nireẽkiti, ininiã Xoteo kiomaneakorini paniãtakiti !oerekaikari pikimapore.

¹⁹ Aimarotapitikari kãkiti ĭto nireẽkiti. Inirekari ĭtaniritxi minakotikatika osirĭkini, ĭtanorotxi minakotokatika isirĭkini, mitxitakari ätokata isirĭkini. Kãkiti ĭto nirekari kãkiti xinikax-ititini maerekati ĭto nireẽkiti. Kãkiti ĭto nirekari äti kãkiti ĭto, maerekati ikaminina ĭkapani. ²⁰ Kãkiti ĭto nirekari teoso kãkiti kamakiti iteosone ĭkapani. Kãkiti ĭto nirekari maerekani matamatakoni paniãtakiti ikamini. Kãkiti ĭto nirekari omanãkaretxi, neenamtxi, xikoretxi, norikaretxi, iuikaretxi. Kãkiti ĭto nirekari kãkiti omanatiniri apanakini. ²¹ Kãkiti ĭto nirekari äti kãkiti tii. Inirekari okanitxi, poãtakatxi, maerekati kiiniriti ikamini. Ikara atoko inakari maerekati kãkiti ĭto nireẽkiti. Uatxa nipinitai hĭte, mitxi nipinitinii atokotxikana. Ikara maerekati kamakani !auapani Teoso auĭtetxi ininiãtaãua.

Erekari Matamatakoti Nireẽkiti

²² Iua Erekar Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, ! ikara atokoni itxa akamakiti. Iua Erekar Matamatakoti aãkixinireẽ auiniã, atiraõkiuata. Apoxokoniua. Erekaxinireua. ! Katimari aomanãkarauatini. Aamonĭkarauata. Erekaua. Akamaenetakiti akamapitika. ²³ Ate ! iuikaua. ! Akamari maerekati äto nireẽkiti. Ikara atoko atxa, Erekar Matamatakoti aãkixinireẽ auiniãua. Ikara atoko aniniã,

amisiritiko ! auari. ²⁴ Kristo nakitiakori aniniãua, ! anirekaikari akaminiri maerekati aïto potxitakiti, aïto nireëkiti. Amanirekakiniti aõkini atokokana, aõkapekari maerekati aïto nireëkiti. ²⁵ Erekar Matamatakoti txïkitakari axinire auãki inini, ininiãkara makamari ikinipoko iua nireëkiti ikiniõtika. ²⁶ ! Apakata aãuikiniua. ! Apakata aneenamauatini. ! Apakata axikotakakiniua.

6

Himoianatakakiniua

¹ Nitariakori, hïte Erekar Matamatakoti nireëkiti kamakanii, himarotakasaakiri aïtari kaminiri maerekati, hõtãkikariko iua imaerekani itakanapini ïkapani. Hõtãkikariko hïtiraõkiritika. Iuasaaki erepaniko, kotxi atxiïti hïte apaka nirekari iua maerekani atokotxikana hïkamini. ² Himoianatakakauako hïtapara poiãonoka inakasaaki. Ikara atoko hininiã, hïkamari Kristo paniãtakiti apanakini hïtiretini. ³ ! Erekar ate iukiniua. Kãkiti minakati: “Apiari nota,” inakari, iuanika misirienetaua. ⁴ Erekar nataerekatiniri notaka kamakiti. Erekar atxiïti? Nikamakiti ereka ininiã, nipoxokoniuata. ! Apakata nãkixinireë nixinikiniri: “Iua ãti kamakiti apiaerekata. Nota kamakiti poião erekar.” ! Apakata ikara atoko ninini. ⁵ Ikininape kãkiti aua iparïka kasãpaniri. Iuanoka posotari ikaminiri.

⁶ Teoso sãkire oereëkari oerekiniãi pite Teoso sãkire, iuasaaki minakati auiniãi pisikari iuamoni. Nipokori atxiïti, txineiro atxiïti, pisika iuamoni, kotxi iua kikiote ! auari. ⁷ Piteka ! pimisirienetapeuako, kotxi ! piposotari Teoso pimisiriene-tini. Teoso misirienetakari ! auari. Pikikioteë mitxi pitakakiti iaõka papakapa. Iua atokokana pikamakiti ereka inini, papakapari erekari. Pikamakiti maerekati inini, papakapari maerekati. ⁸ Piïto nireëkiti pikaminiã, papakapari piïto siãkitinoka. Piïto sikai ipïkitxinoka. Teoso misiritapitikai. Erekar Matamatakoti nireëkiti pikaminiã, papakapari iua siãkiti. Iua siãkiti Teosokata ãtipirika pauini ïkapani. ⁹ ! Apakata asãpakini erekar ikiniõtika akamini. Makamari erekar ikiniõtika, maiotokakanikaua anini. Erekar akamini amaiotokakaniã, erekar Teoso sikakiti aãpakapini apokapitikako. ¹⁰ Ininiã aposotakasaakiri, makamari erekar ikininapemoni. Merepanika makamari erekar aïtariakorimoni Xesosi sãkire auiãkanimoni.

Imapotõkire Õtãkikaretxi

¹¹ Hãtamariko ia niõkatsopare mitari. Ia iõkatsopari imapotõkire nota niuakoã niõkatsopatakiti. ¹² Apanakini hïte sauaki nirekari ninoaka apokaerekatiko, ininiã isãpiretari kãkiti potxitakitinoka. Ninoakara paniãtai hïtakiniri

takaõtxikari hĩtoã. Kininiãpa ninoa nirekatari takaõtxikari hĩtakini? Ninoa misiritiko monõkoni xika, ninoa paniãtari Xoteo minakaniua takiniri takaõtxikari iĩtoãna, ininiã Xoteoakori potxitari ninoa oereẽkiti sãkiretxiti. Inirekarina Xoteoakori apokaerekatinina ninoa. Txamari Kristonoka kamaerekatari kãkiti, kotxi ipĩpe aamina ipiriãmitakari nopini kãkiti maerekani imaktxakini ikapani. ¹³ Ninoa kamisirienererini kamari Moisesi paniãtakiti takaõtxikari itakinina iĩtoãna. Txamari ikinika Moisesi paniãtakiti ! ikamana. Ninoa nirekari hĩte takiniri takaõtxikari hĩtoã, ininiã eereka ninoa iuikaua, kotxi hĩte kamari ninoa paniãtakiti. ¹⁴ Kona ninirekari niuikiniua. Teoso !inirekari niuikiniua. Nota iuikari aãũte Xesosi Kristo. Iuanokara niuika, kotxi iua ipina aamina ipiriãmitakari nopini ate ikapani. Ininiã nota !ninarekaikari Xesosi sãkire mauiaãkani nireẽkiti. Iuatxikana ninoa ! inirekari nota nireẽkiti. ¹⁵ Takaõtxikari hĩtoã auiniã, iua takaõtxikari !ikamaerekatai hĩte. Takaõtxikari hĩtoã mauakaniã, takaõtxikari mauakani !ikamaerekatai. Teoso txĩkitakiniãi iua anaakori hininiãua, iuasaaki ikamaerekatai hĩte. Ininiãkara hãkixinire amaneri itxaua. Ininiã mitxi hinireẽkiti ! hinirekaika. ¹⁶ Teoso kamaerekaxiniretai hĩte, ikara sãkiretxiti hãuikasaaki. Iua amonĩkai hĩte. Ikara atoko Teoso kamari kãkiti iua nakitiakori ininiuana, atão Isaeo mekaniriakori ininiuana.

¹⁷ Ixipope ia iõkatsopari. Nipinitana nota kamamaxiretakani. !Hĩkamamaxiretapeno, kotxi nimisiritaãkapeka. Nikaro mata auapeka niĩtoã. Auĩtetxi nitiri amotakori karo mata atoko itxa nikaro mata, kotxi Apiananiri Xesosi nitiri nitxaua.

¹⁸ Nitariakori, aãũte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩte ãkixiniremoni. Ameẽ.

ÉPESO

Paoro Iokanatsopatakiti Épeso Auakanimoni

¹ Nota, Paoro. Niōkatsopatari ia aātsopa. Teoso nirekano Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Ininiā niokanatsopata Teoso nakitiakorimoni Épeso sitatxiti auakanimoni. Kristo Xesosi sākire auiākanimoni, ipaniātakiti kamakanimoni niokanatsopata. ² Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekaxiniretai hīte.

Teoso Mereēua Itixi Kamiko Apisapanika

³ Masāpiretari Teoso, aāuīte Xesosi Kristo iri: “Erekapitakai,” kotxi itakapekari ikinika erekari ate ākixiniremoni, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara erekari isikakiti Teoso tixinekiri. ⁴ Itakari ikara erekari ate ākixiniremoni, kotxi itixi kamiko apisapanika Teoso mereēpekaua Kristo nakitiakori aniniua. Imereēua Teoso nireēkitinoka akamini ĩkapani, maerekati amakamakani ĩkapani, atiraōkiuatini ĩkapani. ⁵ Itixi kamiko apisapanika, Teoso mereēua iua anaakori aniniua ĩkapani. Xesosi Kristo ipīpe ate ĩkapani, ininiā iua txīkitakaua Teoso anaakori aniniua. Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi iua potxitari ikara atoko ikamini. Inirekari ikara atoko ikamini. Erekari ipotxitakiti ikamini tīkane.

⁶ Teoso txīkitakaua iua anaakori aniniua, kotxi inirekari asāpiretiniri: “Peerekari ikinipoko erekari pisikakiti kākitimoni.” Teoso sikaua ikara erekari, kotxi iua tiretakiti nakitiakori atxaua.

⁷ Xesosi ĩkitxitari amaerekani, kotxi iarēka xiketa ate ĩkapani, ininiā Teoso maxinīkaretari amaerekani. Uatxa ! imisiritaikaua amaerekani xika. Teoso kamari ikara ate ĩkapani, kotxi ikinipoko erekari isika atemoni. !Ixpoka ikara erekari Teoso sikakiti. Ikinipoko erekari aua iuamoni. ⁸ Kākiti kona posotari iaōtiniri erekari Teoso sikakiti ate maerekati kamakanimoni. !Kaiāotikori. Ikinipoko imaroretxi aua iuamoni. Atāo inakarinnoka imarota ikamini, ininiā ikara erekari ikaminiāua. ⁹ Mitxi ! aimarotari Teoso inireēkiti ikamini tīkane. Uatxa ikamaimaroretāua. Ipotxitari oerekiniua inireēkiti. Peerekari iua potxitakiti. Ākixinireē ixinikari ikara ikamini. ¹⁰ Teoso ketotini ōti manapi, ikinipoko iposope inakasaaki, iua apotiitariko ikinimane itixine auakani, itixiā auakani pakini.

¹¹ Xesosi Kristo nakitiakori atxaua, ininiã aãpakapari ate ïkapani inïkatakiti. Itixi kamiko apisapanika ixinikari ika-makiti ate ïkapani. Ikamari ikinika inirekakiti iaõka. ¹² Iua mereëua ate, merepitipanika Kristo sãkire auiãkaniua, ikinimane asãpiretini ïkapani: “Peerekari Teoso. Erekapitikari ikamakiti.”

¹³ Hïtepekana auikari Xesosi sãkire, atão inakari hïkenakotakasaaki. Ikara atão inakari Teoso iokanapirena erekari itxaua, kotxi iua iokanapirena oerekai himaerekani makatxakiko. Xesosi sãkire hãuikasaaki, Erekari Matamatakoti apoka hãkixinireë. Iua Teoso takaõtxikare itxaua. Iua oerekai hïte Teoso nakitiakori hininiua. Xesosi sikaenetapekari Erekari Matamatakoti atemoni iokanadini. ¹⁴ Isikaenetakiti Erekari Matamatakoti atemoni auape, ininiã aimarotapitikari aãpakapiniri ikinika isikaenetakiti, inïkatakiti ate ïkapani. Iuasaaki Xesosi apakapaua ate iua nakitiakori, iua iamotakini, kotxi imaktxakapekari amaerekani. Ikara atoko ininiã, ikinimane kãkiti txari iua: “Peerekai pite. Erekapitikari ikinipoko pikamakiti.”

Paoro Misãkiretiniri Teoso

¹⁵ Ikara atoko ininiã, nota kenakopiretakasaakiri Apiananiri Xesosi sãkire hãuikini, ikinimane Teoso nakitiakori hïtoretini nikenakopiretakasaaki, ¹⁶ nimisãkiretapikari Teoso hïte ïkapani. Nitxari iua: “Erekapitikai, kotxi pite makatxakari ninoa Épeso sitatxiti auakani maerekani,” nitxa. ¹⁷ Teoso, aãuïte Xesosi Kristo Teosone itxaua. Xesosi iri itxaua. Kaiotximereri iua Teoso. Nimisãkiretari Teoso hïte ïkapani ia atoko: “Pisikaimaroretana ninoa ãkixinire. Ninirekari Erekari Matamatakoti oerekinina pite iteene imarotinina ïkapani. ¹⁸ Piopinikariko ninoa ãkixinire atão inakari imarotinina ïkapani. Pite akiritana ninoa ikinipoko erekari apakapinina ïkapani. Ikara poerekana ninoa imarotininina ïkapani, iãtapininina ïkapani. Pikamaimaroretana ninoa pite nïkatakiti pite nakitiakori ïkapani. Ikara pinïkatakiti, pisikaenetakiti, peerekari. Itori pinïkatakiti. !Ixipoka pinïkatakiti. !Kaiãotikori pinïkatakiti pinakitiakori ïkapani. ¹⁹ Pikamaimaroretana ninoa kaposotiire pinini. Ininiã piposotari iteene pisikaposotiiretiniua ate pisãkire auiãkani. Ikara piposotiire ! auari ãtimoni. Pataparari pite posotiire.” Ia atoko nimisãkiretari Teoso hïte ïkapani.

²⁰ Ikara Teoso posotiire õkitikari Kristo ipïkani sauaki auakasaaki. Iposo atoko iposotiireë itakari Kristo apiari topãkiniãtaã, ikikomoni itixinë. ²¹ Ininiã Kristo Apiananiri itxaua. Iua posotiire apiata. Maerekani matamatakoni

auñteakori posotiire poiãoka. Ìkorapokoriti auñtetxiakori posotiire poiãoka. Kristo posotiire apiata. Ìkorasaaki Kristo Api-ananiri. Apaka katana Kristo atoko inakari ! auari. ! Auari ãti kaposotiireri Kristo atoko. Kristo apiata. ²² Teoso txĩkitakari Kristo ikinimane auñte ininiua. Itakari ikinimane imokaiakariakori ikiti patapí, ininiã Xesosi paniãtakitinoka ikamana. Imokaiakari ! auaika. Ininiã ikinipoko Teoso kamakiti auñte itxaua Kristo. Teoso sikari iua isãkire auñte ininiua. Inakitiakori kii atoko itxa Xesosi. ²³ Iua ãto atoko itxa inakitiakori, ininiã ikinimane inakitiakori sauaki iua aua. Itxĩkitakari ikinipoko atão inini.

2

Mitxi Ipĩkani Atoko Atxaua

¹ Hĩtepekana, Xesosi txĩkitapekari hĩxinire auãki inini. Mitxi, isãkire hãuikini apisapanika, ipĩkani atoko itxa hãkixinire, Teoso manirekakiniti hĩkamini xika, himaerekani xika. ² Iuasaaki hĩte kamari ikini sereti maerekati, ìkorapokoriti auakani maerekani atokokana. Iuasaaki hĩkĩpitari Satanasi sãkire, maerekani matamatakoni auñte sãkire. Iua, initiriakorikata aua ãtima auiniãtaã. Iua parĩkauata Teoso sãkire makĩpitakani xinire ãki. ³ Mitxipeka amakinika ate Teoso sãkire makĩpitakani atxaua, kotxi akamari maerekati aĩto paniãtakiti. Iuasaaki akamari maerekati aĩto nireẽkiti. Akamari maerekati axinikakiti iaõka iuasaaki. Ikinimane itixi auakani atoko, ate, apanakini apaka maerekati kamakani atxaua iuasaaki, ininiã Teoso omanãkarauata amaerekani xika. Iposope amisiritiko.

⁴ Iuaritika Teoso iteene amonĩkaua. Kaamonĩkareri Teoso atoko inakari ! auari. Iua iteene tiretaua. Ate maerekati kamakani atxaua, iuaritika itiretaua. ⁵ Ipĩkani atoko anakasaaki, maerekatinoka akamakasaaki, iuasaaki itxĩkitakaua auãki anini, Kristo auãki inĩkitakini atoko. Iuasaaki imakatzakari amaerekani, kotxi inirekari ikinipoko erekari isikiniua. ⁶ Ininiã Teoso õkitikaua ipĩkani sauaki aãuakasaaki, Kristo õkitikini atokokana. Ininiã itixineẽ Teoso takaua ate aĩtopãkini Kristo Xesosikata, kotxi iua nakitiakori atxaua. ⁷ Ininiã katanarako ãtipirika inirekari oerekiniri ikinipoko erekari atemoni. Erekari isikakiti !ixipoka. !Kamapotõkireri. Kona erekaua, iuaritika iteene itiretaua, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. ⁸ Atemoni erekari isikakitinokara makatzakari amaerekani, isãkire aãuikasaaki. Ininiã ! aposota ateka maerekani amakatzakini, kotxi maerekati kamakani atxaua. Teoso sikakitinokara makatzakari amaerekani. ⁹ Akamakiti erekari ! iposotari amaerekani imakatzakini. Ininiã kãkiti iuikiniua ! auari. Teosonokara posotari imakatzakiniri kãkiti maerekani. ¹⁰ Peerekari Teoso parĩka aãkixinireẽ, kotxi ikamaua ate ereka anini. Ininiã

Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Ikara iparīka amaneri. Ikamaua ate amaneri anini, erekari akamini īkapani. Ikara ikamini apisapanika Teoso xinikari ikara. Iuasaaki inirekari erekarinoka akamini.

Kristo Nakitiakori Ātika Nirimanetxi

¹¹ Xoteo minakanuia hītxaua, kotxi ikara atoko hīponaniā. Teoso takaōtxikare auaītotakini takauākatai hīte: “Teoso takaōtxikare mauaītotakini.” Xoteoakori auari ikara Teoso takaōtxikare, kotxi ikisauakarina amarini tsiki mata axapiti. Ikara oerekari Teoso nakitiakori ininiuana. ¹² Hīxinikariko mitxi, Kristo sākire hāuikini apisa, Kristo ! auari hītemoni. Iuasaaki maparakini atoko hītxaua. Isaeokini ! hītxaua. Ātiāo hītxaua. Ikara xika kona hīte posotari hāpakapiniri Teoso sikaenetakiti iuasaaki. Iuasaaki ! himarotari Xesosi makatxakiniri himaerekani. Iuasaaki ! himarotari Teoso.

¹³ Uatxa Kristo Xesosi apakapapekai hīte. Mitxi itakoxiti auakani atoko hītxaua, iuaritika uatxa iua minai hīte Teosomoni, kotxi Kristo arēka xiketa hīte īkapani.

¹⁴ Iuanokara kamaerekaxiniretaua, ininiā ixipokari Xoteo, Xoteo minakanuia pakini omanatakakiniua. Ikara omanākaretxi paretxi atoko itxa. !Auiritari Xoteo sini Xoteo minakonimoni. Uatxa ātika nirimanetxi atxaua. ¹⁵ Kristo ipīkasaaki, ixipokari ikara omanākaretxi, kotxi iuasaaki ikamari ikinika paniātakori iōkatsopatakori ikinimane īkapani. Ikara Xoteoakorimoni sikakori. !Isikaāka Xoteo minakonimoni. Ininiā Kristo ipīkasaaki, itxīkitakana Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini ātika kākiti amaneri atoko inini. Neenamtxi !auaika, kotxi Kristo kamaerekaxiniretaua amakinika. ¹⁶ Ipina aamina ĩpiriāmitakari nopini, ininiā iuasaaki iuaīkana iminana Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini Teosomoni.

Ātika nirimanetxi atoko iminana Teosomoni. Iuasaaki ixipokari Xoteoakori, Xoteo minakanuia omanatakakiniua. ¹⁷ Xesosi apoka īkorapokoriti Teoso iokanapirena erekari isāpiretiniri kākiti. Isāpiretari kākiti, Teoso omanatiniri kākiti imaerekani xika xipope, Xesosi sākire auikasaakina. Isāpiretai hīte Xoteo minakanuia. Apaka isāpiretari Xoteoakori. Mitxi ōtakoxiti auakani atoko hītxaua, kotxi iuasaaki ! himarotari Teoso sākire. Mitxi Xoteoakori imarotari Teoso sākire, ininiā Teoso takote auakani atoko itxauana. ¹⁸ Erekari Mata-matakoti ātinoka aua. Kristo sākire aūikasaaki, iua Erekari Matamatakoti anikaua aīri Teosomoni. Anikari Xoteoakori, Xoteo minakanuia pakini iuamoni.

Teoso Aapoko Atxaua

¹⁹ Uatxa Teoso mimarotakani ! hītxaikaua. Uatxa āti uāka ! hītxaikaua. Teoso tixine auakani hītxaua, apanakini Teoso sākire auiākanikata. Iua aapoko auakani hītxaua.

²⁰ Teoso aapoko atoko atxaua. Aapokotxi kamaãka kaikori nopini imirikakani ìkapani. Xesosi moianariakori tosi pakini, iua iokanatakini kãkitimoni, ninoa sãpiretakiti iua kaikori atoko itxa. Kitxakapirîka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti apaka iua kaikori atoko itxa. Aapokotxi aua âtika kai mitari, apanakini kai soro maïkakari. Xesosi Kristo iua kai mitari atoko itxa. ²¹ Ininiã iua maïkaua. Iuakata aãua, ininiã kãkiti itoãpotari auikiniri Xesosi sãkire. Apiananiri aapoko aneeãpotini atoko itxa. Iua Apiananiri aapoko atoko atxa. Imisãkiretiko aikoti atoko atxa. ²² Ininiã iua apotiitai hïte hïkinika iua aapoko hininiua ìkapani, kotxi Teoso auiniãtaã hïtxaua. Erekarî Matamatakoti auiniãtaã hïtxaua apaka.

3

Paoro Sãpiretari Teoso Sãkire Xoteo Minakonimoni

¹ Ikara atoko ininiã, nota Paoro kateia âki naua, hïte Xoteo minakaniua Xesosi Kristo sãkire nisãpiretini xika. Kateia âki naua, kotxi nauikari Xesosi sãkire.

² Hïkenakopiretapekari parîkatxi Teoso sikakiti notamoni, isãkire Xoteo minakaniua nisãpiretini ìkapani. Ikinipoko erekari isika notamoni, hïte nisãpiretini ìkapani. ³ Teoso oerekapekano kãkiti mitxi mimarotakiniti. Mitxi axapitiki ikara Teoso oerekakiti niõkatsopatapeka hïtemoni. ⁴ Uatxa ia hãtatsopatakasaaki, hïposotari himarotiniri nimarotakiti, kãkiti mitxi mimarotakiniti, Kristo parîka kãkiti ìkapani. ⁵ Kitxakapirîka kãkiti kona imarotari ikara Kristo parîka kãkiti ìkapani. Uatxa Erekarî Matamatakoti oerekari ikara Xesosi iokanatakinimoni. Apaka oerekari ikara Teoso sãkire sãpiretanimoni. Teoso parîkanoka ikamana ninoa. ⁶ Nisãpiretai hïte kãkiti mitxi mimarotakiniti. Xoteo minakaniua apakapariko Teoso nïkatakiti itixineë, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Xoteo minakaniua, Xoteoakorikata Kristo ìto atoko itxauana. Xoteo minakaniua apakapariko Teoso sikaenetakiti, Xoteoakori apakapiniri atokotxikana. Teoso iokanapirena erekari sãpiretari kãkiti isikaenetakiti, kotxi isikari Kristo, Xoteoakori maerekani, Xoteo minakaniua maerekani apaka imakatzakini ìkapani. Ikara kãkiti mitxi mimarotakiniti.

⁷ Teoso iokanatano nota kãkitimoni iua iokanapirena erekari nisãpiretini ìkapani. Ikara parîkatxi isikano, kotxi ikinipoko erekari Teoso sikano nota iposotiireë. ⁸ Itomaneri Teoso nakitiakori poiãorini, iuaritika nota poiãori nininiua atoko inakari ! auari. Iuaritika Teoso sikano ikinipoko erekari, kotxi iokanatano Xoteo minakonimoni erekari Kristo auakiti nisãpiretinina ìkapani. Ikara erekari !ixipoka. Itori. ! Kimarotikori ikinipoko erekari Kristo auakiti.

⁹ Apaka Teoso nirekari noerekiniri ikinimane, ikara mitxi imimarotakiniti, Teoso nakitiakori tiretakakiniua. Itixi kamikosaaki, Teoso kipatari ikara kākiti mimarotakiniti. Ikipatiniritika uatxa ikara noerekari ikinimane. Teoso kamakasaakiri itixi, Xesosi Kristokata ikamari ikinipoko. Mítxi kona xatiki ! auari. ¹⁰ Uatxa Teoso nirekari imereēkini oerekiniri ikinipoko Teoso imarore auítetxiakori matamatakonimoni, Teoso tixine auakanimoni. ¹¹ Itixi kamiko apisapanika, ātipirika Teoso nirekari aāuīte Kristo Xesosi kaminiri ikinika inirekakiti kākiti ĩkapani. ¹² Kristo kamakiti ate ĩkapani aāuikiniā, aposotapitikari aāpokini Teosomoni, ininiā ! kapĩkareua Teosomoni aāpokini. Ataparaxinireritika asari iuamoni. ¹³ Ininiākara nōtākikai hĩte. ! Himatinaniuatape nimisiritiko xika. Nimisiritāka hĩte ĩkapani, Xesosi sākire hāuikini ĩkapani, ininiā hĩuikariko nimisiritiko. Teoso auiritari nimisiritiko, kotxi iua itene tiretai hĩte.

Iuākana Paoro Misākiretiniri Teoso

¹⁴ Teoso nirekakiti kākiti ĩkapani nixinikasaaki, nikapotoreēkaua aāuīte Xesosi Kristo iri apisatoō, nimisākiretiniri ĩkapani. ¹⁵ Ikinimane Teoso nakitiakori, itixine auakani, apaka ikinimane ĩkorapokoriti auakani apakapari iua uāka. ¹⁶ Ia atoko nimisākiretari Teoso hĩte ĩkapani: “Peerekai pite. Ikinipoko erekari aua pitemoni. ! Ixipoka ikara erekari. Ininiākara, pisikaposotiiretana Épeso auakani ākixinire. Ninirekari Erekar Matamatakoti iteene sikataparatinina ninoa ākixinire. ¹⁷ Ninirekari iteene auikinirina Kristo sākire, ininiā Kristo auapika ākixinireēna. Ninirekari ninoa iteene imarotiniri pite tiraōki. Takari kotsa kipatxi erekari āki auini atokokana, ninirekari ninoa kaikotini pitekata pitiraōki sikataparatinina ĩkapani. Imarotiniārina pitiraōki, ! irikana. ! Ikamarina maerekati. ¹⁸ Ninirekari ninoa, pinakitiakori, apanakini pinakitiakori pakini, imarotiniri Kristo tiraōki kākiti ĩkapani, kotxi Kristo tiraōki ! ixipoka. ! Kaiāotikori iua tiraōki. ¹⁹ Kākiti kona posotari imarotiniri ikinika Kristo tiraōki. Ninirekari ninoa Épeso auakani apakapiniri ikini sereti erekari pisikakiti ākixinireēna, pite atāo imarotininina ĩkapani.” Ikara atoko nimisākiretari Teoso hĩte ĩkapani.

²⁰ Ininiā uatxa maxinikariko iua. Kaposotiireri apiatakari itxaua. Ikinipoko iposota ikamini. Imaposotakiniti ! auari, ininiā ikinika aamanaākiti, ikinika axinikakiti pakini, iposota ikamini. Ari, apikomoni iposota ikamini ate ĩkapani. Axinikakiti, aamanaākiti poiāoka. Apiata iposotiire. Iua posotiire parĩkauata aākixinireē. ²¹ Ininiā Teoso mereēkini kitx-

akapirīka auakani, uatxa auakani, katana auakani pakini ātipirika txariko Teoso: “Peerekai pite. Apiananiri pitx-
aaua.” Ikara atoko itxana, kotxi Xesosi Kristo makatxakari
amaerekani Teoso anaakori aniniua īkapani. Ameen.

4

Xesosi Auiākani Ātika Īto Atoko Itxauana

¹ Kateia āki naua, kotxi nauikari Apiananiri sākire. Ininiā nota iteene ōtākikai hīte ikiniōtika atāo hīkamini, kotxi Teoso akiritai hīte iua anaakori hininiua īkapani. Ikara atoko hininiā, iua kamakiti atokokana hīkamako. ² Ininiākara ! hūikapeua. ! Hinirekapiri hinirekakitinoka hīkamini. Hāuiritariko āti kaminiri iua nirekakiti. Katima homanākarauataka ! hītxapeko. Himīteenekakakauako hīkerokasaakiri hīkamakiti. Hītiretakakauako. ³ Erekarī Matamatakoti txīkitakari axinikakiti, anireēkiti pakini ātinoka inini, kotxi iua kamaerekaxiniretaua. Ininiākara hīparīkauatako ikara atoko auini īkapani. ⁴ Xesosi ĩto atoko atxaua. Ātika ĩto, ininiā ĩtotxi ātika atoko atxaua. Erekarī Matamatakoti ātinoka aua. Teoso akiritakasaakii inakitiakori hininiua, hiātapariko hāpokini iua tixine iuakata hāuini īkapani. Ininiā ātinoka hiātapakiti. ⁵ Ātinokara Apiananiri aua. Ātinokara aāuiākiti sākiretxiti aua. Ātinokara apatxisatiko. ⁶ Ātika Teoso aua. Iua ikinimane iri ātika aua. Iua ikinimane apisatoō apiatakari itxaua. Ikini itixiti iua aua. Amakinika aākixinireē iua aua.

Teoso Sikakiti Atemoni

⁷ Kristo sikapekarī iposotiire ate amakinimoni iparīka akamini īkapani. Iposotiire isikaua aparīka akamini īkapani. Aparīka pamimari, ininiā apiata isika iposotiire atemoni. ⁸ Kotxi Teoso sākire kitxakapirīka txari: Ikanīkasaaki itixinemoni, imikanapiriāna kākiti mitxi imokaiakari maīkakini. Iuasaaki isikari erekari kākitimoni. ⁹ Iua kanīka, kotxi mitxipe iua katxaka itixi patapixiti ipīkani auiniātaā. ¹⁰ Iua itixi patapixiti katxakakari, iuatxikana kanīka iaxiti apiko nopinixiti, ininiā uatxa iua aua ikini itixiti, iaxiti, Teoso tixine pakini. ! Auari iua mauakaniātaā. ¹¹ Iposotiire isikasaaki isākire auiākanimoni, isikari ia atoko parīkauatakani ininiuana īkapani: Kristo iokanatakini kākitimoni, Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena erekari sāpiretakani, Teoso nakitiakori ōtākikakani, Teoso sākire oerekakani pakini isikaua. ¹² Ikara atoko isikaua, kotxi inirekarī ninoa oerekiniua inakitiakori iparīka atāo akamini īkapani. Ikara atoko isikaua, kotxi ninoa sikataparaxiniretaua. ¹³ Ninoa sikataparaxiniretiniritika

ãtika aãuiãkiti auako. Ipinimoni inakari aãuiãkiti ! auaike, kotxi atão aimarotariko Teoso ãkiri sãkire. Ininiã kiĩkiteua, kimaroreua iuasaaki. Kristo atoko atxauako, kotxi paimatireri iua.

¹⁴ Ininiã iuasaaki amarini atoko !atxauka, kotxi amarini ! imarotari atão inakari. Tsakati anikakiti atoko, ãtima anikakiti atoko itxana kãkiti kamisirienereri sãkire auiãkani. ! Imarotarina atão Teoso sãkire. Ninoa kamisirienereri xinikaxitita atão minakati oerekini ãkapani. ¹⁵ Atão inakarinoka asãpiretako kãkiti atiraõkiritika. Ikara atoko akaminiã, aimarore aneeãpota. Kristo sãkire iteene aãuikaãpota. Erekarĩ akamakiti aneeãpota. Ininiã Kristo atoko atxaua, kotxi iua ãto atokotxikana atxaua. Ate kii atoko itxaua Kristo. ¹⁶ ãtotxi kamari ikii paniãtakiti. Iua atokokana ate kamari Kristo paniãtakiti. Ininiã aãpotiitaua. Amoianatakakaua Kristo parĩka akamini ãkapani, kotxi ãtotxi ãtika atoko atxaua. Kristo sikataparataua amoianatakakiniua. Ininiã ikinika Kristo nakitiakori atão parĩkauatiniã iua ãkapani, apiaãpota aimarotari iua imarore atão akamini ãkapani. Akinika atão aparĩkauatiniã Kristo ãkapani, ikamataparaxiniretaua. Iuasaaki atiretakakaua. Iuasaaki ãtotxi erekari, mami-anatakati atoko itxaua Kristo nakitiakori.

Aãuini Amaneri

¹⁷ Ikara atoko ininiã, ia nisãpiretai. Apiananiri imaroreẽ iteene nõtãkikai. !Hĩkamapinikariko apanakini Xoteo minakaniua kamakiti atoko. !Kiĩkiteri ninoa kamakiti. !Kiĩkiteri ixinikakitina. ¹⁸ !Imarotarina atão inakari. Mapiãri atoko itxa iĩkitena. Ikara atoko ininiã, !kimarorena. Teoso !itxĩkitakana auapininiika ininina, kotxi ãkixinireẽna ! inirekarina atão inakari imarotinina. ¹⁹ Ninoa ãkixinire ãpatapeka, ininiã ! ipẽtauatana maerekati ikamakasaakina. Ininiãkara ninoaka sikaua Satanasimoni iĩtona nireẽkitinoka ikaminina ãkapani. Ininiã ikamarina ikinika maerekati. Itori maerekati inireka ikaminina. ! Inirekarina iotokakinirina ikara maerekati ikaminina.

²⁰ Hĩtepekana, ikara maerekati ! hõerekaãka, Kristo himarotakasaaki. ²¹ Iuasaaki hĩkenakotapitikari iua sãkire. Iua oerekai atão inakari, kotxi Xesosi imarotari ikinipoko atão inakari. ²² Hõerekaãka hĩtakanapiniri maerekati mitxi hĩkamakiti, hĩxinikakiti pakini. Himãka kitxakari hõkini atokokana hĩtxapaniko himaerekani hĩtakanapini. Hĩtakanapariko ikara kitxakari hinireẽkiti, kotxi ikara maerekati hinireẽkiti misirienetai. ²³ Ininiã eereka hamanaãriko Teoso txĩkitakiniri hĩxinikakiti, hinireẽkiti pakini amaneri inini. ²⁴ Ininiã himãka amaneri hĩeretakini atokokana, amanerinoka atão inakarĩnoka hĩkamako, kotxi Teoso txĩkitakai hĩxinire amaneri inini, Teoso atoko hinini

ĭkapani. Ininiã atão inakari himarota. Erekarinoka hĭkama. Teoso ĭkapaninanira hĭparĭkauatako.

²⁵ Ininiã aãpirena kona hĭkamape hĭtariakorimoni. Atão inakarinoka hĭsãkiretako, kotxi amakinika ate ãtika ĭtotxi atoko atxaua. ²⁶ Hinaiatakasaakia, !hãuiritapiri homanãkare txĭkitakinii maerekati hĭkamini. Himakini apisapanika, hĭotokakariko homanãkarauatini. ²⁷ Ikara homanãkare himatakanapakanisaaki, hãuiritari Satanasi txĭkitakinii maerekati hĭkamini, ininiã !hãuiritapiriko iua.

²⁸ Atxiĭti hĭtirituatapeka, ininiã ! hĭtirituatapinikako. Hĭparĭkauatako. Erekarĭ parĭkatxi hĭuakoã hĭkamako, hĭparĭka ĭki hãpakapini ĭkapani. Ininiã eereka aua minakati hĭtemoni, kãkiti minakati mauinakinimoni hĭsikini ĭkapani. ²⁹ Maerekati sãkiretxiti ! hĭsãpiretapiri kãkiti. Erekarinoka hĭsãpiretako, hĭsãkire kenakotakani hĭsikataraxiniretini ĭkapani, ĭkinipoko erekari Teoso sikakiti ninoa apakapini ĭkapani. ³⁰ Kona hĭkamamatinanitapiri Erekarĭ Matamatakoti Teoso nakiti himaerekani xika. Erekarĭ Matamatakoti Teoso takaõtxikare itxaua. Teoso sikapekari iua atemoni, ininiã aimarotapitĭkari aãpakapiniri ĭkinipoko Teoso sikaenetakiti Kristo uai kanapiriãkasaaki. Iuasaaki imaktxakaua ĭkinika maerekati auiniãtaã. ³¹ !Hinĭkatapiri homanãkare hãkixinireẽ. Katima naiataka ! hĭtxapeko. ãtipirika apanakini homanatinĭ, hĭtakanapako. !Hĭtxitapiri ãti. !Himisãkirepiretapiri ãti. ĭkini sereti maerekati ikara atoko inakari hĭtakanapako. ³² Erekarĭ hĭkaminakakauako. Hiamonĭkakauako. Himaxinĭkaretariko maerekati ãti kamakiti hĭtemoni, maerekati ate kamakiti Teoso maxinĭkaretini atokotxikana. Teoso maxinĭkaretari amaerekani, kotxi Kristo ipina ate ĭkapani.

5

Hĭtiraõkiuatako ĭkiniõtika

¹ Teoso anaakori itiretakini hĭtxaua, ininiã hĭkamariko Teoso kamakiti atokotxikana. ² Hĭtiraõkiuatako ĭkiniõtika, Kristo tiretiniua atokotxikana. Iuaka isikaua Teosomoni, kotxi ipina ate ĭkapani. Teoso apokaerekatari Kristo ipinini ate ĭkapani. Peerekari isikiniua Teosomoni.

³ Teoso nakitiakori hĭtxaua, ininiã kona ninirekari nikenakopiretiniri pĭtaniri minakotikatika, pĭtanoro minakotokatika pisirĭkini. ! Apakata maerekati hĭto nireẽkiti hĭkamini. ! Apakata maerekati hĭto nireẽkiti hĭxinikini, hĭsãpiretini. Ikara hĭxinire txikotakari hĭtakanapako. Txineiro potxitakani ! hĭtxapeuako. ⁴ ! Hĭsãpiretapiriko sãkiretxi maerekati. Sãkiretxi miĭkiteti apaka ! hĭsãpiretape. !Hinapetapiri ãti. Hĭsãkirauatakasaaki, hĭtxariko: "Peerekari Teoso, kotxi isikaua ĭkinipoko erekari." ⁵ Aimarotari ia:

Ītanoro minakotokatika sirīkakari, maerekati iīto nireēkiti kamakari, txineiro potxitakani pakini ! iteasonetari Teoso. Teoso kamakori misākiretakani atoko itxana. Ikara atoko inakani ! apakapari Teoso sikaenetakiti iua anaakorimoni, Kristo, Teoso pakini auītetxi ininiātaāua.

6 Kona hāuiritapiri kākiti misirienetini hīte miīkiteti sākiretxitiā. Kona ! hāuikapiri ninoa sākire, kotxi ikara atoko inakari maerekati xika, Teoso misiritariko isākire makīpitakani. 7 Ininiā ikara atoko inakani moianariakori ! hītxapeuako.

Pokamara Atoko Hītxaua

8 Mitxi hīte mapiāri atoko hītxa, kotxi ! himarotari Apiananiri iusaaki. Uatxa hīte imarotapitikari iua, ininiā pokamara atoko hītxaua. Ininiākara erekarinoka hīkamako ikiniōtika. 9 Erekarī Matamatakoti auakasaaki kākiti ākixinireē, erekarinoka inireka ikamini. Atāonoka ikama. Atāo inakarīnoka isāpireta. Ikara atoko inakari Erekarī Matamatakoti sikakiti. 10 Hinitariko Apiananiri nireēkiti hīkamini īkapani. 11 Ikara atoko ininiā, kona himoianatapiri kākiti maerekati kamakani, kotxi ikara parīkatxi ipiāā potorīkakari. Ikara atoko inakari parīkatxi ! iminari erekarī atemoni. Ininiā maerekati ! hīkamape. Ia hīkamako. Hōerekariko kākiti maerekati makamakani. 12 Apētauata asāpiretiniri Teoso sākire makīpitakani kamakiti ipiāā, kotxi apia maerekati īkora. 13 Ikinika tirikapi kamara auiniātaā atamataāka, 14 kotxi tirikapi iopinikari ikinika. Ininiā āti txari: “Himereka, imakakani atoko inakanii. Hōkitikauako ipīkani atoko inakanii. Ininiā iusaaki Kristo iopinikariko hākixinire.”

Miīkiteti !Hītxapeua

15 Erepaniko. Atāo inakari hīkamako ikiniōtika. !Hīkamapiri miīkiteti kamakiti atoko. Hīkamariko kākiti kiīkiteri kamakiti atoko. 16 Hīkamariko erekarī, kotxi poiāonoka hāuini. Hīkamariko erekarī ikiniōtika, kotxi maerekati auapitika īkorasaaki. 17 Ininiā miīkiteti ! hītxapeua. Himarotariko Apiananiri nireēkiti.

18 Kona hiātaperō iāriā kapoāro hīpoātini īkapani, kotxi itxīkitakai maerekati hīkamini. Hāuiritariko Erekarī Matamatakoti txīkitakinii erekarinoka hīkamini. 19 Hīsāpiretakakaua xikari Teoso īkapani, xikari kitxakari, xikari īkorapokoriti auakari pakini. Hīxikaretari ikara atoko inakari xikari Teoso īkapani. Hākixinireē apaka hīxikarauata Teoso īkapani. 20 Ātipirika hītxariko aīri Teoso: “Erekapitikai pite, kotxi erekarī ikinipoko pisikakiti atemoni.” Xesosi Kristo aāuīte ininiua, asāpiretari Teoso ikara atoko inakari.

Tanorotxi Pirena.

²¹ Hīpaxitakakauako, āti nirekakiti hīkamini, kotxi hīpīkariko Teoso manirekakiniti hīkamini. ²² Ininiā hīte sitoakoro hīkamariko hītaniri nireēkiti. Apiananiri nireēkiti hīkamini atokokana hīkamariko hītaniri nireēkiti, ²³ kotxi pītāniri pikii atoko itxaua. Ininiā iua piauīte itxaua. Iua atokokana Kristo inakitiakori kii atoko itxaua Kristo. Iua īto atoko atxaua. Aāuīte itxaua. Amaerekani makatxakakari itxaua. Ininiā sito kamariko oītaniri paniātakiti. ²⁴ Ininiā kākiti Kristo nakitiakori kamari Kristo nireēkiti. Iua atokotxikana sito kamariko ikinipoko oītaniri nireēkiti.

Taniritxi Pirena

²⁵ Hīte taniritxi, hītiretaroko hītanoro. Kristo tīretinina inakitiakori atokokana, hītiretaroko hītanoro. Iua iteene tīretana, kotxi ipina inakitiakori īkapani. ²⁶ Iua ipina, kotxi inirekari itxīkitakinīua ate iua nakitiakori aniniua. Inirekari imaktxakiniri amaerekani. Āparaā makatxakiniri aīto txiko atokokana, iua sākire makatxakari amaerekani aākixinireē auakari. ²⁷ Kristo ipina inakitiakori īkapani, kotxi inirekaua iposope anini ate apakapini īkapani. Iuasaaki peerekaua. Ātika amaerekani !auaika. Ātika akerokakiti !auaika. Ikara atoko inakari maerekati !auaika. Iuasaaki atāo Teoso nakitiakori atxaua. Erekarinoka akama iuasaaki. ²⁸ Ikara atoko ininiā, kiki tīretaroko ītanoro, īto itīretini atokokana. Ītanoro tīretakari iuaka itīretaua. ²⁹ Kākiti !omanatari iuaka īto. Isikakienatari. Itīretari. Apiananiri tīretiniri inakitiakori atokokana, kākiti tīretari iuaka īto. ³⁰ Apiananiri īto atoko atxaua. Ixini atoko atxaua. Api atoko atxaua. Ikanoke atoko atxaua. Iuako atoko atxaua. Itxaāpota. ³¹ Iua īto atoko atxaua, ininiākara kiki ītanorouatakasaaki, itakanapana iri, inoro pakini ītanorokata ikaikotini īkapani. Ininiā ātinoka ītotxi atoko itxauana. ³² Nisāpiretai mitxi !kimarotikori. Kristo inakitiakorikata ātika ītotxi atoko itxauana. Kākiti !imarotari ikara mitxi. ³³ Ininiā pitīretaroko pītānoro piteka īto pitīretini atokokana. Pite tanorotxipekana, pipaxitariko pītaniri.

6*Amarini Pirena*

¹ Hīte amariniakori, hīkīpitanako hīri, hinoro pakini sākire, kotxi ikara Apiananiri paniātakiti. Atāo pikīpitanako ninoa sākire. ² Kitxakapirīka Teoso sākire paniātatau:

Hīpaxitanako hīri, hinoro pakini.

Ikara Teoso paniātakiti hīkaminiā, Teoso sikaenetakiti isika hītemoni. Mitxi Teoso paniātakiti !auari Teoso sikaenetakiti.

³ Hīri, hinoro pakini sākire hīkīpitiniā, ia isikaenetakiti apokapitikako hītemoni. Hīkīpitiniāri ninoa sākire, erekari

hãuini. Hĩkĩpitiniãri ninoa sãkire, hãuiniritika kiomãtxi hĩtxauako.

Irĩtxi Pirena

⁴ Hĩtepekana irĩtxiakori, kona hĩtxĩkitakapena hamariteakori omanãkarauatini atão minakati hĩkamini xika. Hõerekanako Apiananiri nireẽkiti ikaminina. Hõerekanako Apiananiri sãkire imarotininina.

Nitiritxi Pirena

⁵ Hĩtepekana nitiritxiakori amotakoni, hĩkamariko hãuĩteakori ĩkorapokoriti auakani paniãtakiti. Hĩpaxitanako ninoa. Hĩpĩkariko ninoa manirekakiniti hĩkamini. Hãkixinireẽ hinirekariko ninoa nireẽkitinoka hĩkamini. Kristo paniãtakiti hĩkamini atokokana, hĩkamariko ninoa paniãtakiti. ⁶ ! Hĩparĩkauatapeko hĩparĩka erekari apanakini atamatini ĩkapani ĩkapani, kotxi iuasaaki hinirekari ninoa poxokotinii. Kristo nitiriakori hĩtxaua, ininiã hĩparĩkauata Teoso nireẽkiti hĩkamini, kotxi hãkixinireẽ ĩkaranoka hinireka hĩkamini. ⁷ Hĩkamariko hĩparĩka ĩkinika hĩpoxokoniritika, hinirekiniritika. Apiananiri ĩkapani hĩparĩkauatini atokokana, hĩparĩkauatako hãuĩte ĩkorapokoriti auakari ĩkapani. ⁸ Kotxi himarotari Apiananiri sikariko parĩkatxi ĩki kãkitimoni, ĩkinipoko erekari ikamakiti ĩki. Nitiritxi iamotakoni, apaka nitiritxi miamotakoni Kristo nakitiakori apakapariko erekari ikamakitina ĩki.

Patrão Pirena

⁹ Hĩtepekana patrão, ia atoko inakari hĩkamako hinitiriakorimoni. ! Hĩtxapiri hinitiriakori: "Īkinika nota paniãtakiti himakamakaniã, iteene nimisiritai hĩte," kotxi hĩte patrãote aua apaka iaxiti. Iua Teoso. Teoso kamakiti poiãorimoni, iua atokotxikana ikamakiti auĩtetximoni.

Kãkiti Xinire Tokapare

¹⁰ Nitariakori, ia nisãkire mapotõkire: Katapara hĩtxako. Hĩkosekataparatariko Apiananiri tapara, kotxi kaposotiireri iua. ¹¹ Sotato ieretakari iĩto tokapare, neenamtxi ikamini apisapanika. Iua atokokana Teoso sikaua axinire tokapare, ininiã maeretakariko ĩkinika ikara axinire tokapare, kotxi neenamtxi auapitika Satanasikata. Iua paimatireri. Īxinikaxititapekari itxĩkitakiniua maerekati akamini. ¹² ! Aneenamauata kãkitikata. Aneenamauata maerekani mata-matakoni auĩteakorikata, ĩkinika maerekani matamatakoni kaposotiireririkata. Aneenamauata auĩtetxiakorikata ĩkorapokoriti ipiãã auakanikata. Aneenamauata ĩkinipoko maerekani matamatakoni iaxiti auakanikata.

¹³ Ininiãkara hĩeretakariko ĩkinika Teoso sikakiti hĩxinire tokapare. Ininiã maerekati apokasaaki, ĩnokai. Kona hĩrika. Kona himiteka. Hĩokanataro Satanaso isini. Hĩte kãiata.

14 Sotato iposope ineenamauatini atoko hĩtxako. Sotato takari ipakiomatare. Ipakiomatare maĩkari ikinipoko iĩto tokapare. Sotato pakiomatare atoko itxa hĩxinire tokapare maĩkiko. Atão inakari sãkiretxiti itxaua iua. Ininiã hĩtakariko ikara hĩpakiomatare.

Sotato takari itorota koana, itorota tokapare ĩkapani. Sotato torota koana atoko itxa hĩkamakiti atão inakarínoka. Ininiã hĩeretakariko ikara hĩtorota tokapare.

15 Sotato kiti apaka iposope ineenamauatini, kotxi itakari ikiti mata ikiti tokapare ĩkapani. Sotato kiti mata atoko itxa Teoso iokanapirena erekari aanikapiretakiti kãkitimoni. Ikara iokanapirena sãpiretaua Teoso ! imisiritaikaua, isãkire aãuikasaaki. Ininiã hĩeretakariko ikara hĩkiti mata.

16 Sotato maĩkari itokapare, iĩto imokaiakari xiripi minokakani ĩkapani. Xiripitxi tirinakari itokaparemoni apokasaaki, oaka. Iua tokaparetxi atoko itxa Teoso sãkire auikiko. Iteene hãuikiniãri Teoso sãkire Satanasi ! iposotari inokinii maerekatiã. Ininiã himaĩkariko ikara tokaparetxi.

17 Sotato takari ikii tokapare metao kamakori. Sotato kii tãta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. Ininiã hĩtakariko ikara hĩkii tãta.

Sotato anikaro iouata mitaro. Oa iouata mitaro atoko itxa Erekarí Matamatakoti sãpiretiniua Teoso sãkire. Ininiã himaĩkaroko oa iouata mitaro.

18 Himisãkiretariko Teoso ätipirika. Hamanaãriko, Erekarí Matamatakoti nireẽkiti iaõka hãpakapini. Araõkire hĩtxako. ! Hĩtakanapapiri hĩsãkirauatini Teosokata. Hamanaãriko Teoso, ikinimane inakitiakori nireẽkiti isikinina.

19 Himisãkiretari Teoso nota ĩkapani apaka. Hamanaãri Teoso, isãkire isikinino nisãkirauatakasaaki, nitaparaxinireritika nisãkirauatini ĩkapani, kotxi ninirekarí Teoso iokanapirena erekari nisãpiretiniri kãkiti. Mitxi Teoso iokanapirena erekari ! kimarotikori. 20 Uatxa Teoso iokanatano nota kãkitimoni, iokanapirena erekari nisãpiretini ĩkapani. Ikara nisãpiretini xika, kateia äki naua nota uatxa. Hamanaãri Teoso, isãkire nitaparaxinireritika nisãpiretini, kotxi ikara inakari nipaĩka.

21 Niokanatarí Txĩkiko inakori hĩtemoni. Aĩtari atiretakiti iua. Apiananiri nitiri itxaua. Atão iparĩkauata Apiananiri ĩkapani. Iua sãpiretaiko hĩte nota pirena. Ikara atoko himarotariko nauini, nikamakiti pakini. Iua sãpiretai ikinipoko nota pirena. 22 Ininiã niokanatarí iua hĩtemoni ate pirena himarotini ĩkapani, isikataparaxiniretinii hĩte ĩkapani. 23 Nitariakori, aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini kamaerekaxiniretai. Itiretaina hĩte. Itxĩkitakaina Teoso sãkire iteene hãuikini. 24 Teoso sikari ikinipoko erekari aãuĩte Xesosi Kristo ätipirika tiretakanimoni. Ameẽ.

PIRIPOSI

Paoro Iokanatsopatakiti Piriposi

Auakanimoni

¹ Nota Paoro, Tximótxio pakini, Kristo Xesosi nitiriakori iua amotakini atxaua. Niõkatsopata ikini kākiti Kristo Xesosi naki-
tiakorimoni, Piriposi sitatxiti auakanimoni aiokanapireta. Niõkatsopata hīte kōtākikarerinimoni, kotxi hīte õtākikana Xe-
sosi sākire auiākani. Hītepekana, kamiparīkarerini, niõkatsopata
hītemoni, kotxi hīte moianatana Xesosi sākire auiākani.

² Ereēkai hīte. Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini
sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai.

Paoro Misākiretari Teoso Piriposi Auakani Īkapani

³ Hīte nixinikasaaki: “Erekapitikari aTeosone,” nitxa.
⁴ Teoso nimisākiretakasaaki hīte himakinika Īkapani,
nipoxokoniritika nimisākiretari Teoso. ⁵ Nipoxokoniua,
kotxi hīte miparīkatano nota Teoso iokanapirena erekari
nisāpiretini Īkapani, kotxi hīte iokanataro txineiro notamoni.
Teoso iokanapirena erekari hāuikasaaki, hīpotorika
himiparīkatinino. Eereka kona hīte iotokaika himiparīkatinino
nota. Uatxa auapika himiparīkatinino nota. ⁶ Teoso sikari
erekari hītemoni merepanika isākire hāuikasaaki, ininiā nota
imarotapitikari Teoso sikari erekari hītemoni ikiniõtika. Ikara
Teoso parīka hītemoni. Erekarisikiniritika Xesosi kanapiriā
īkorapokoriti. ⁷ Atāopitika nixinikinii hīte nipoxokoniritika,
kotxi iteene nitiretai hīte himakinika. Atxiīti kateia āki
naua. Atxiīti mapara naua, kākiti Teoso iokanapirena
erekari atāo ininiua noerekini Īkapani. Atxiīti nisāpiretari
Teoso iokanapirena erekari, kākiti iteene imarotini Īkapani.
Kateia āki nauakasaaki, mapara nauakasaaki, ikiniõtika hīte
notakata apakapari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. ⁸ Nota
iteene tiretai hīte. Kristo Xesosi tiretini atokokana nitiretai
hīte. Teoso imarotari ikara nisākire atāo inini.

⁹ Nota misākiretari Teoso hīte Īkapani ia atoko: Ninirekari
hītiraõkiuatini apiaāpotini ikiniõtika. Hītiraõki aneeāpotakasaaki,
ninarekari himarore apaka aneeāpotini. Imaroretxi hi-
maroāpotakasaaki, ninirekari atāonoka himarotini. ¹⁰ Ikara
atoko hininiā, himereēri apia erekari hīkamini. Ininiā
maerekati !hīkama. Maerekati na apanakinimoni !hīkama.
Ikara atoko hininiā, iposopeka hītxa Kristo kanapiriākasaaki.
¹¹ Ikara atoko hininiā, ikinipoko hīkamakiti erekari. Xesosi
Kristonokara kamaerekatai hīte hīkamakiti ereka inini Īkapani.

Apanakini atamatakasaakiri erekari hīkamakiti, ninoa imarotari Teoso posotiire, ininiā eereka ninoa: “Peerekari Teoso,” itxanako.

Paoro Misiritiko Pirena

¹² Nitariakori, himarotari nota iteene misiritaāka. Iuaritika Teoso iokanapirena erekari iaripiretapeka. Ninirekari himarotiniri, nimisiritiko xika apikomoni kākiti imarotari Teoso iokanapirena erekari. ¹³ Ininiā nimisiritiko xika ikinika sotatoakori, Homanoakori auīte aapoko inīkatakani, ikinimane kākiti mapara auakani apaka imarotari nota uai kateia āki nauakasaaki Kristo sākire nisāpiretini xika. ¹⁴ Itori aītariakori Apiananiri sākire auīākani, sikataparaxiniretaāka, kotxi imarotarina Teoso nīkatinino nota kateia āki nauakasaaki. Ininiā ninoa sāpiretari Teoso sākire itaparaxinireritikana. Mapīkaretika itxana.

¹⁵ Ninoa sāpiretari Kristo sākire, kotxi inirekarina erekari ikaminina. Txamari apanakinipekana sāpiretari Kristo sākire nota xikotiko xika. Inirekarina kākiti auikiniri ninoaka sākire, nota sākire poiāoka auikinina īkapani. Ninoa sāpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa potxitari kākiti taparakienatakiniua. ¹⁶ Aītariakori, erekarinani nirekakani, sāpiretari Kristo iokanapirena, kotxi ninoa taretano nota. Ninoa imarotari Teoso sikinino nota ia parīkatxi, Teoso iokanapirena erekari atāo inini noerekini īkapani. ¹⁷ Nota xikotakani sāpiretari Kristo sākire, txamari inirekarina ninoaka nireēkiti ikaminina. !Inirekarina Teoso nireēkiti. Inirekarina nota apia atatsiitiniri nimisiritiko uai kateia āki nauakasaaki.

¹⁸ Atxiīti Kristo iokanapirena sāpiretakani ākixinire erekari. Atxiīti ninoa ākixinire kona erekari. Iuaritika erekapitikari, kotxi Kristo iokanapirena sāpiretapeēkaika. Ininiākara nipoxokoniuata nota. Ari, !niotokapani nipoxokoniuatini. ¹⁹ Nipoxokoniuata, kotxi nimarotari nitakanapiniri kateia, kotxi hīte misākiretari Teoso nota īkapani. Nimakatzakaākako kateia āki, kotxi Erekari Matamatakoti Xesosi Kristokata auakari moianatano nota. ²⁰ Kona ninirekari nipētatuatini, Kristo iokanapirena nisāpiretakasaaki. Ninirekari kataparaxinire ninini, Kristo apanakini nisāpiretini īkapani. Ikara atoko nininiā, apanakini imarotari Kristo Apiananiri ininiua. Ikiniōtika nauapanika ninakasaaki, ninirekari kākiti imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. Ari, nipīkasaaki apaka, ninirekari apanakini imarotiniri Kristo Apiananiri ininiua. ²¹ Auapanika ninakasaaki, ninirekari Kristo nireēkitinoka nikamini. Erekapitikari nipinini, kotxi eereka Kristokata nauapika. ²² Auapanika ninakasaaki, niparīkauatapitipo Teoso sākire nisāpiretini, ininiākara erekari niparīka. Kipa ninireka? Nota auapanika nininikani? Nipininikani? !

Nimarotari ninireēkiti. ²³ Ninirekari auapanika ninini. Apaka ninirekari nipinini. Apiata ninirekari nipinini Kristokata nauini ikapani. Ikara atoko apiaerekata. ²⁴ Txamari hīte noerekini ikapani, ninirekari auapanika ninini, kotxi hīte nirekapanikano nota. ²⁵ Ikara nimarotapitika, ininiā auapanika nitxa, himakinika noerekini ikapani, kotxi nota nirekari himaroāpotiniri Teoso sākire. Ninirekari hāuikiniri hīpoxokoniritika. ²⁶ Ininiā eereka hītxari: “Erekapitikari Kristo Xesosi, kotxi Paoro iuaikana apoka atemoni,” hītxapaniko. Ininiā iteene hīpoxokoniuata iuasaaki.

²⁷ Atxiīti auapanika nitxa, atxiīti nipina, iuaritika ikiniōtika ereka hītxako hāuini. Erekarī Kristo iokanapirena, ininiā hīte apaka ereka hītxako hāuini. Atxiīti nisa hītemoni. Atxiīti kona nisa. Atxiīti nikenakopiretai hīte uai kateia āki nauakasaaki. Iuaritika, hāuini ereka inakasaaki, nimarotariko hīte himakinika iteene auikiniri Kristo sākire iua iokanapirena erekari. Hāuini ereka inakasaaki, nimarotari hīte himakinika sāpiretiniri Kristo iokanapirena iaōka apanakinimoni. ²⁸ Hāuini ereka inakasaaki, na hīpikana hīte omanatakani. Hītaparaxinireritika hāuiniā, ninoa hīte omanatakani imarotari ixipokinina āti ōti. Hītaparaxinireritika hāuiniā, ninoa imarotari Teoso makatxakinii hīte himapinakanī ikapani. ²⁹ Ininiā Teoso sikari erekari hītemoni, kotxi iua auiritai hīte auikiniri Kristo iokanapirena. Apaka erekari isikai hīte, kotxi iua auiritai hīte atatsiitiniri himisiritiko Kristo ikapani. ³⁰ Hīte atamatapekari nota misiritiko, hīte sauaki nauakasaaki. Hīkenakopiretari nimisiritiko auapanika uatxa. Uatxa hīte nota atoko, kotxi hīte apaka misiritaāka.

2

Kristoka Poiāotakaua.

¹ Kristo sikataparaxiniretaua ate, iua nakiti aniniāua. Kristo mīkapiritaua ate, amarini axapitiri inoro mīkapiritini atoko itxa, kotxi iua tiretaua. Ātipirika iua Erekarī Matamatakoti amoianari itxaua. Kristo iteene tiretaua. Iua amonīkaua. ² Ininiākara nota ōtākikai hīte hīkinika. Hīxinikariko Teoso nireēkitinoka hīkamini, ininiā hīxinikakiti ātinoka txauako. Hītiretakakauako Teoso tiretiniua atokokana. Hīnireēkiti ātinoka txauako. Ikara atoko hininiā, iteene hīkamapoxokonitano nota. ³ Kona kapotxinaniri hītxapeua. ! Hīuikapeua. Hīteka minakati hītxauako. Hīxinikariko: “Apanakini apiata, nota poiāoka”. ⁴ ! Hīxinikapiri pite nireēkitinani. Himiparīkatanako apanakini, ninoa nireēkiti ikaminina ikapani.

⁵ Xesosi Kristo xiniākitikanerako hīxinikako. Kristo kamakitikanerako hīkamako. ⁶ Teoso itxaua Kristo Xesosi, ininiā iposotari ipaniātiniri ikinimane inireēkiti ikaminina.

⁷ Iuaritika itakanapari auñtetxi ininiua. Nitiritxi atoko itxapekaua. Iuaka minakati itxĩkitakaua, kotxi kãkitipeka itxaua uai itixi iponaniãkasaaki. ⁸ Iuasaaki kiki inakasaakiua, iuañkana iuaka ipoiãotakaua, kotxi ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ïkapani. Imarotari okiko tĩkane, kokaniri okiko atoko inaãkako aamina ïpiriãmitakari nopini. Iuaritika ikĩpitari Teoso sãkire ipinini ïkapani. ⁹ Ikara atoko ininiã, Teoso txĩkitakari iua Apiananiri ininiãua. Æti iua atoko inakari !auari. Teoso takari iuañka. Æti uãka iua atoko inakari !auari, ¹⁰ kotxi kãkiti ikininape kenakotakasaakiri iuañka Xesosi, ikapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ. Ikinimane Teoso tixine auakani, ikinimane itixi auakani, ikinimane ipĩkani auiniãtaã pakini kapotoreẽkauako Xesosi apisatoõ, kotxi iauñtena itxaua Xesosi. ¹¹ Ikinipoko kãkiti txako: “Xesosi Kristo Apiananiri itxaua,” itxanako. Ikara atoko ininiã ikinimane: “Peerekari añri Teoso,” itxanako.

Iõriki Atoko Hĩtxako

¹² Ininiã nota tiretakini, hĩkĩpitariko nisãkire uatxa, mitxi hĩtekata nauakasaaki nisãkire hĩkĩpitini atokokana hĩtxako. Uatxa kona hĩtekataikano, iuaritika ninirekari apiata hĩkĩpitiniri nisãkire. Teoso makatzakapekari himaerekani itixine hĩsini ïkapani, ininiãkara ikiniõtika hĩparĩkauatako Teoso ïkapani. Hĩpĩkariko maerekati hĩkamini. Erekarinanira hĩkamapikako. ¹³ Hĩposotari ikara atoko hĩkamini, kotxi Teosokara moianatai hĩte. Iua kamanirekaretai hĩte iua nireẽkiti hinirekini ïkapani. Iua sikaposotiiretai hĩte iua nireẽkiti hĩkamini ïkapani.

¹⁴ Hĩparĩkauatakasaaki, !hĩtsoatape, !hĩtxitakakapeua. ¹⁵ Ikara atoko hĩkaminiã, hĩkerokiniri !auari, himaerekani !auari, ininiã erekarinoka hĩkama apanakinimoni. Ininiã Teoso anaakori erekarini hĩtxaua. Kãkiti kamisirienererini sauaki hãuanãta hĩte. Kãkiti maerekani sauaki hãuanãta. Iõriki iopinikari iaxiti ïkanõka. Iõriki atoko hĩtxako. Hĩopinikariko maerekati auiniãtaã, atão inakari kãkiti imarotini ïkapani. ¹⁶ Hĩte iopinikari ipiã, Teoso sãkire apanakinimoni hĩsãpiretakasaaki. Teoso sãkire txĩkitakari kãkiti ãtipirika auãki inini tĩkane, Teosokata auini ïkapani. Hĩte Teoso anaakori erekarini hininiãua, nota iuikaiko hĩte, Kristo uaimoni kanapiriãkasaaki, kotxi hĩte auikapekari Teoso sãkire nisãpiretakiti. Kona maxikatũkani niparĩkauatapitipo hĩte ïkapani, kotxi hĩte auikapekari Teoso sãkire nisãpiretakiti.

¹⁷ Atxiĩti nota okaãka Teoso sãkire nisãpiretini xika. Atxiĩti niarẽka oxikepoakataãka, Teosomoni sikakori atoko inakari, Teoso sãkire nisãpiretinii xika, Teoso sãkire hãuikini xika. Nokaãka atxiĩti, iuaritika nipoxokoniua. Nipoxokoniua

h̄itekata. ¹⁸ Ininiã erekari h̄ite apaka poxokoniuatini. Erekaru h̄ipoxokoniuatini notakata.

Tximótxio Pirena

¹⁹ Xesosi Apiananiri nirekiniãri nota iokanatiniri Tximótxio h̄itemoni, ininiã mapaõtiþeka inakasaaki niokanataru iua. Ininiã eereka iua minapiretari h̄ite pirena, nota apaka poxokoniuatini ãkapani. ²⁰ Æti Tximótxio atoko inakari uai ! auari, kotxi iua iteene tiretai h̄ite. Iua nirekari h̄auini ereka inini. ²¹ Apanakini kãkiti xinikari ninoaka nireẽkitinoka. ! Ixinikarina Xesosi Kristo nireẽkiti. ²² Himarotari iua Tximótxio parĩkauatape notakata, imi irikata parĩkauatakari atoko itxa. Iparĩkauata notakata Teoso iokanapirena erekari apanakini asãpiretini ãkapani. Ininiãkara himarotari Tximótxio atamakaãkapeka, ininiã himarotari erekapitikari iua. ²³ Kiatokopa ninataãka? Uatxa ! nimarotari. Nimarotakasaakiri, niokanataru Tximótxio h̄itemoni. ²⁴ Apiananiri kamaimaroretano nota, Tximótxio tikinimoni nota apaka apoka ereẽ h̄itemoni.

Epararotxito Pirena

²⁵ Notamoni erekari iuaãkana niokanatiniri h̄iokanapirena m̄ikari, Epararotxito inakori. H̄ite iokanataþekari iua notamoni nota itiretini ãkapani. Iua nitari atoko itxa. Imiparĩkatapitipono nota, Teoso iokanapirena asãpiretakasaaki. Iua, nota pakini sotato atoko atxaua, kotxi ate neenamauata Teoso ãkapani. ²⁶ Iua ipiãtai h̄ite h̄ikinika. Iua maerekaxiniretinoka itxa, kotxi ãkenakopiretari h̄ite imaropiretiniri iua amianatini. ²⁷ Atãopitikara iua amianatapitika. Iua ipinaarita, iuaritika Teoso amonĩkari iua. Itxĩkitakari iua iuaãkana ereka inini. Ininiã Teoso amonĩkano nota apaka, kotxi Epararotxito ipinaãkamako, apia maerekaxiniretinoka nitxamako. ²⁸ Ininiãkara iteene ninirekari niokanatiniri iua h̄itemoni, h̄ipoxokoniuatini ãkapani haõkitakasaakiri. Ikara atoko ininiã, nota maerekaxiniretinoka ninini ! auaika. ²⁹ Ininiã h̄ipoxokoniritika h̄apakapariko iua, kotxi iua Epararotxito aĩtari itxaua, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. H̄ipaxitariko kãkiti Epararotxito atoko inakari, ³⁰ kotxi Kristo ãkapani iparĩkauatini xika ipinaarita. Iuaka monõkorimoni isa nota imoianatini ãkapani, kotxi iua imarotari h̄ite nirekapitikamari himoianatinino, txamari !h̄iposota himoianatinino, ininiã iua iteene moianatano.

3

Kiatokopa Kãkiti Atão Ereka Inini?

¹ Nitariakori, apikomoni nisãpiretai. H̄ipoxokoniuatoko, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. ! Nisãpaka iuaãkana

nisāpiretakitipeka nisāpiretinii hīte. Iuaīkana nōtākikai hīte, atāo minakati himauikakani īkapani. ² Erepaniko kākiti maerekati kamakani, atāo minakati sāpiretakani, kotxi nino sāpiretari kākiti: “Teoso takaōtxikare piītoā mauakaniā, kona Teoso nakiti ! pitxaua,” itxana. ³ Ninoa auapitika Teoso takaōtxikare iītoāna, txamari kona Teoso nakitiakori ! itxauana. Atera Teoso nakitiakori, kotxi atemoni aua atāo inakari Teoso takaōtxikare ate ākixinireē, kotxi Erekarī Mata-matakoti oerekaua amisākiretiniri Teoso. Kristo Xesosinokara ate iuika. Aimarotari ateka kamakiti !itxa. Teoso kamakitinokara apakata.

⁴ Hīuākatari atxiīti hīte kamakiti ereka inini Teoso apakapini īkapani? Konapitini. Nota kamakiti apiaerekata, iuaritika nikamakiti ! txīkitakano Teoso apakapinino īkapani. Hīkenakotariko erekarī nota kamakiti: ⁵ Teoso takaōtxikare niītoā takaāka oito ōti nauakasaaki. Nirini, ninoroni pakini Xoteo itxauana. Natokiri kitxakapirīka Pēxamiī inakori. Kitxakapirīka natokiriakorini, nakiroakoroni pakini ikinika Xoteoakori itxauana, ininiā atāo Xoteo nitxaua. Nota kīpitari aāuīteakori kitxakapirīkarini paniātakiti, kotxi nota pariseo nitxaua, ininiā Teoso sākire iōkatsopatakori oerekakari nitxaua. ⁶ Nota iteene nirekarī Teoso nireēkiti nikamini, ininiā nimisiritari kākiti Xesosi sākire auiākani, kotxi niuākatari Teoso nirekarī ikara nikamini. Aātokiriakorini paniātakiti ikinika nikīpita. !Nikerokari.

⁷ Mitxi niuākatari ikara atoko nininiā erekapitikari, ininiā, “Teoso apakapapitikano nota,” nitxa. Uatxa nimarotari Kristo, ininiā nimarotari mitxipe minakati nininiua nota. ⁸ Uatxa nimarotari niauīte Kristo Xesosi. Ikara apiaerekata. Xesosi nimarotini apisapanika, nikamakiti !itxa xatiki. Nitakanapapekarī mitxi nikamakiti. !Itxaika. Mitxi nikamakiti itiki atoko, kotxi !niniārekarī. Kristo nakiti uatxa nitxaua. ⁹ Nitakanapapekarī mitxi nikamakiti Kristokata ātipirika nauini īkapani. Nota kīpitari Moisesini paniātakiti. Ikara atoko inakarinani kona ereka txīkitakano nota. Teosonokara kamaerekatano nota, kotxi nauikari Kristo sākire. ¹⁰ Ninirekarī Kristo iteene nimarotini. Ninirekarī nimarotiniri Teoso posotiire, kotxi iposotiireē ōkitikari Kristo, iuaīkana auāki inini īkapani. Kristo atatsiirauatape, ininiā nota apaka nirekarī natatsiirauatini atāo imoianari nininiua īkapani. Ninirekarī nota nireēkiti ipinini, Kristo aamina ĩpiriāmitakari nopini ipinini atoko. Ninirekarī Xesosi nireēkitinoka nikamini, ininiā iua atoko nitxaua. ¹¹ Ininiā itixi xipokini ōti Teoso ōkitikanoko, iuaīkana auāki ninini tīkane.

Mitekakari Atoko Nitxa

¹² Ikara ikinika !nimarotapanika. Nimaroāpotapanikariko. Teoso kamapanikari iparīka nota ākixinireē. !

Ixipokapanikari, ininiã ! niotokakari niparîka Teoso îkapani. Niparîkauatapitipo. Mitekakari mitekini atoko, ! niotoka. Mitekakari nirekari mitekaxi mapotökire apokini. Iua atokokana nota nirekari niparîka mapotökire napokini, kotxi Kristo Xesosi mereëno nota ikara atoko nikamini îkapani. ¹³ Nitariakori, niparîka mapotökire ! napokapanika. Ia nikamako: ! Nixinikaikari mitxi nikamakiti. Mitekakari masapotorikakati atoko nitxa. Nitapararitika nisa apikomoni, niparîka mapotökire napokini îkapani. ¹⁴ Mitekakari iteene nirekari mitekaxi mapotökire apokini imitekini îki apakapini îkapani, ininiã imitekapitipo. ! Iotoka. Iua atokokana nota parîkauatapitipo Teoso îkapani, niparîka mapotökire napokini îkapani, niparîka îki Teoso sikakiti napakapini îkapani, kotxi Teoso pîkapiretano nota Kristo Xesosiã itixine nisini îkapani, niparîka îki napakapini îkapani.

¹⁵ Akinika ate Kristo iteene imarotakani xinikamariko nota oerekakiti atoko inakari. Ikara atoko himaxinikakanisaaki, Teoso oerekaiko hîte atão inakari. ¹⁶ Mitekaxi kamakari paniãtakiti iaõka mitekakari kama imitekasaaki. Iua atokokana makamariko Teoso paniãtakiti. Uatxaika akamakiti atokokana makama.

¹⁷ Nitariakori, hîkamariko nota kamakiti atoko inakari, kotxi ate oerekapekai hîte ikara atoko inakari hîkamini. Hîkîpitariko nota kamakiti atoko inakari kamakani sãkire. ¹⁸ Kaiãopokori kãkiti ! auikari Kristo ipinini amaerekani imaktxakini îkapani. Kristo omanatakani itxauana nino. Itokatapeka ikara nisãpiretai hîte, ininiã iuaîkana uatxa ikara nisãpiretai. Iteene nimatinaniuata ninoa xika. ¹⁹ Itixi mapotökire õtisaaki ninoa iokanataãkako maerekani misiritikoãtaã. Iïtona iteasonena atoko itxana, kotxi iïtona nireëkitinoka ikamana. Ikamakitina ! erekari, iuaritika iuikarina ikamakitina. ! Ipëtauatana. Ninoa xinikapikari îkorapokoriti. ! Ixinikarina Teoso. ²⁰ Atepekana, Teoso tixine auakani atxapekaua. Aiãtapari apoxokoniritika kãkiti maerekani maktxakakari iuaxitikiri uaimoni apokini. Iua Xesosi Kristo Apiananiri itxaua. ²¹ Iuasaakiko inoãkari aïto mataparati. Itxîkitakari aïto iua ïto erekari atoko inini. Iposotari, kotxi kaposotiireri itxaua iua. Ikinimane kamapitikariko ipaniãtakiti, kotxi kataparari iua Xesosi.

4

Õtãkipirenatxi

¹ Nitariakori, nota iteene tiretai hîte. Nipiãtai hîte. Hîkamapoxokonitano nota. Niuikai hîte, kotxi niparîka îki atoko

h̄txa. Nitiretakini, h̄xinikariko ikara nota õtākikini uatxa. Nota õtākikini h̄k̄ipitiniã, !h̄takanapari Apiananiri.

² Nota õtākikai h̄te Epótxia inakoro, S̄txiki inakoro pakini. H̄k̄ipitariko Apiananiri s̄kire. H̄iotokakariko h̄txitakakiniua. ³ Pitepekana nimoianari erekari, nota nirekai pite õtākikinina naia sito ipi, kotxi ninoa par̄kauatapeka notakata Teoso iokanapirena erekari as̄piretakasaaki. Ninoa par̄kauata notakata, Krem̄txi inakori pakinikata, apanakini nimoianari-akorikata apaka. Ninoa uãka Teoso aãtsopateẽ iõkatapeẽkaika, Teosokata auapininiika ininina t̄kane.

⁴ Hienen̄kapikako, kotxi Apiananiri nakiti h̄txaua. Iuaĩkana nitxai. Hienen̄kako.

⁵ Erekari h̄kamako apanakinimoni. ! H̄txitapena. Erekari apanakini imarotiniri h̄te ereka hinini. Apiananiri kaiamapeka ikanapiriini uaimoni. ⁶ Na xatiki maerekaxiniretika ! h̄txape. Maerekaxinireti hinakasaaki, himis̄kiretariko Teoso. Hamanaãri hinireẽkiti. Himis̄kiretakasaakiri Teoso, h̄txariko: “Erekapitikari notamoni pikamakiti,” h̄txariko. ⁷ Ikara atoko aniniã, Teoso kamaerekaxiniretaua. Kiãtokopa ininiãpa Teoso kamaerekaxiniretaua? ! Kimarotikori, iuaritika peerekari. H̄k̄ixinire erekaxinirepeka ininiã, maerekati ! iĩroã h̄k̄ixinireẽ. ! Hinirekaikari maerekati h̄xinikini. ! Hinirekaikari maerekati, kotxi Kristo Xesosi nakiti h̄txapekaua.

⁸ Nitariakori, nis̄piretakiti xipokini apisa, nis̄piretapanikaiko h̄te. H̄xinikariko atão inakari s̄kiretxiti. H̄xinikariko atão inakari h̄s̄piretini. H̄xinikariko atão inakari h̄kamini. H̄xinikariko erekarinoka. H̄xinikariko tiraõkitxi. H̄xinikariko potxitakori. Ikara atoko inakarinoka h̄xinikako, kotxi erekapitikari ikara. Peerekari ikara. ⁹ H̄kamapikariko noerekakiti iaõka. H̄s̄piretanako apanakini h̄temoni nis̄piretakiti. H̄kamariko nota kamakiti h̄tiãkiti atokokana. Ininiã Teoso kãkiti kamaerekaxiniretakari kaikota h̄tekata.

Paoro Potxitari Ninoa Sikakiti

¹⁰ Apiananiri nakiti nitxaua, ininiã iteene nipoxokoniua. Iuaĩkana h̄te oerekari h̄tiretinino, txineiro h̄sikakito h̄okanatinano, ininiã nipoxokoniua. ãtipirika h̄xinikano, kotxi iteene h̄tiretano. Txamari mitxi ! h̄posotari h̄sikakiti h̄okanatini notamoni. ¹¹ ! Namanaãri iuaĩkana txineiro h̄okanatini notamoni. Ikinipoko ninireẽkiti auakasaaki, nipoxokoniua. Ikinipoko ninireẽkiti mauakanisaaki, iuaritika nipoxokoniua. ¹² Nota napapekari nimamãkani, nimanipokoreni, nimatxineiroteni pakini. Apaka nimarotari ãtikataã ninireẽkiti ikinipoko auinano. Teoso oerekepekano ikiniõtika nipoxokoniuatini. Nienen̄ka nipokori auakasaaki.

Nienenĩka ninatxitakasaaki apaka. Nienenĩka ikini sereti auinakasaakino. Nienenĩka minakati mauinakanisaakino. ¹³ Ikinipoko niposota nikamini, kotxi Kristo sikano iposotiire. ¹⁴ Erekapitikai hĩte, kotxi nimatxineirotenisaaki, hĩokanatarari txineiro notamoni. ¹⁵ Teoso iokanapirena erekari merepitipanika hĩkenakotakasaaki, ereẽ Masetónia tixini nosipikasaaki, hĩte Piriposi auakaninokara iokanataro txineiro napakapini ĩkapani. Apanakini Xesosi sãkire auĩãkani ãtiãtaã auakani, ĩokanatinano nota. Himarotapekari ikara. ¹⁶ Tesarónika sitatxiti nauakasaaki, ninirekakiti auakasaaki, itokata txineiro hĩokanatinano. ¹⁷ ĩNiãtaparo txineiro hĩsikinino. Niãtapari Teoso sikinii erekari, kotxi hĩte tiretapekano nota. ¹⁸ Napakapapekari ikinipoko hĩokanatakiti. Kaiãopokori hĩokanatakiti. Epararotxito inakori mininano hĩsikakiti, ininiã ikinika ninireẽkiti uatxa auinano nota. Teosomoni sikakori kamariri atoko itxa hĩte sikakiti notamoni. Teoso potxitari hĩsikakiti notamoni. ¹⁹ NiTeosone sikaiko hĩte hinireẽkiti ikini sereti, kotxi ikinipoko aua iuamoni. Isikaua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori atxaua. ²⁰ Ātipirika matxari Teoso: “Peerekai aĩri, aTeosone. Ameẽ.”

Takanapapirenatxi

²¹ Hĩsãpiretanako ikinimane ereẽ auakani Kristo Xesosi nakitiakori, nixinikamanapitinina ninoa. Aĩtariakori uai notakata auakani xinikamanapitai hĩte apaka. ²² Ikinimane uai auakani Teoso nakitiakori iokanapireta hĩtemoni ixinikiniina. Homanoakori auĩte aapoko auakani, Teoso nakitiakori, iokanapireta hĩtemoni iteene ixinikiniina.

²³ Xesosi Kristo Apiananiri sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

KOROSO

Paoro Iokanatsopatakiti Koroso Auakanimoni

¹ Nota Paoro. Niokanatsopata hītemoni. Teoso mereēno nota, kotxi inirekari nota Xesosi Kristo iokanatakiti nininiua. Aītari Tximótxio apaka iokanapireta hītemoni. ² Ininiã aiokanatarī ia iōkatsopari Teoso nakitiakorimoni, ikinika Teoso paniãtakiti kamakanimoni Koroso sitatxiti auakanimoni. Aītariakori hītxaua. Aīri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hītemoni. Ninoa kamaerekax-iniretai hīte.

Teoso Misākiretiko Koroso Auakani Īkapani

³ “Erekapitikai,” atxari Teoso, aãuīte Xesosi Kristo iri, iua amisākiretakasaaki hīte ĩkapani. Ātipirika amisākiretari Teoso hīte ĩkapani. ⁴ Ikara atoko atxari Teoso, kotxi ate kenakopiretari hīte auikiniri Kristo Xesosi sākire. Apaka akenakopiretari hīte tīretiniri ikinika kākiti Teoso nakitiakori. ⁵ Teoso iokanapirena erekari atão sākiretxiti itxaua. Ikara hīkenakotakasaaki, hīkenakotari Teoso sikaenetakiti ipotetakiti itixineē hīte ĩkapani, ininiã hiãtapari hãpakapiniri Teoso sikaenetakiti. Himarotari hãpakapiniri, ininiã Teoso sākire hãuikini aua, hītiraōkiuatini pakini aua. ⁶ Teoso iokanapirena erekari hīkenakotakiti iaripiretapeka ikini itixitimoni. Ikiniōtika apikomoni kākiti kenakotari. Iuasaaki kākiti auikaãpotari Teoso iokanapirena. Ikiniōtika kākiti apakapari erekari Teoso sikakiti. Iua atokokana hīte kenakotari Teoso iokanapirena erekari. Iuasaaki himarotari ikinipoko erekari Teoso sikakiti. Iuasaaki himarotari Teoso atão sikiniri ikinipoko erekari kãkitimoni.

⁷ Amoianari, atiretakiti, Epãpara inakori, iuara oerekai Teoso sikiniri ikinipoko erekari kãkitimoni. Iua Kristo nitiri itxaua. Ātipirika iparĩkauata Kristo ĩkapani, ininiã ātipirika iparĩkauata hīte ĩkapani. ⁸ Iua sãpiretaua ate hītiraōki, Erekarī Matamatakoti siãkiti hītemoni.

⁹ Hīte pirena akenakopiretakasaaki, ātipirika amisākiretari Teoso hīte ĩkapani. Ate nirekari hīte iteene imarotiniri Teoso nireēkiti hīkamini ĩkapani. Anirekari kiikiteni hininiãua. Anirekari himarotiniri Teoso imarore Erekarī Matamatakoti siãkiti.

¹⁰ Ininiã ate misākiretari Teoso hīte atão hīkamini ikiniōtika, kotxi Apiananiri anaakori hītxaua. Anirekarī hīkamakiti kamapoxokonitiniri Teoso. Ininiã hīkamakiti ikiniōtika erekarinoka, amãtiiri erekari atoko. Ininiã ikiniōtika

himarōãpotari apikomoni Teoso nireëkiti. ¹¹ Anirekari Teoso sikataparaxiniretinii hïte iposotiireë, kotxi kaposotiireri iua. Ininiã iuasaaki hiãtapari himisiritiko xipokini. Iuasaaki ! hinaiataua. Iuasaaki hïposotari himïteenekiniri himisiritiko hïpoxokoniritika. ¹² Iuasaaki hïtxariko aïri: “Erekapitikai,” kotxi iua kamaerekataua. Ininiã aãpakapari iua potetakiti inakitiakori ïkapani Teoso tixineë, ipiã mauakaniãtaã. ¹³ Iua sikakaua ipiã posotiireë aãuakasaaki, maerekati posotiireë aãuakasaaki. Iua anikaua imi itiretakiti auiniãtaã. Iuaãtaã auakani auïte itxaua imi. ¹⁴ Imi Kristo ïkitxitari Teoso amaerekani ïki ipïkasaaki, ininiã Teoso makatxakari amaerekani. !Ixinikaikari amaerekani.

Kristo Apiananiri

¹⁵ Kãkiti kona posotari atamatiniri Teoso. Teosotxikana itxaua Kristo, iuaritika aposotari Kristo aãtamadini. Ikinipoko kamiko apisa, Kristo aua Teosokata. ¹⁶ Iua kamari ikinipoko. Ikamari iaxiti auakani, uai itixi auakani apaka. Ikamari ikinipoko kãkiti atamatakiti, kãkiti matamatakiniti apaka. Ikamari ikinika kaposotiirerini, auïtetxiakori matamatakoni, ikinika Teoso nitiriakori pakini. Ikamari ikinika. Ikinika kamaãka iua ïkapani. ¹⁷ Kristo aua ikinipoko apisa. Iua maïkari ikinika imaxipokakani ïkapani. Ikara atoko ininiã, ikinipoko auapanika. Iua mauakaniã, ikinika iarika. Iua mauakaniã, ikinipoko xipoka.

¹⁸ Kãkiti Teoso mereëkini Kristo ïto atoko itxauana. Teoso mereëkini kii atoko itxa Kristo. Merepitipanika ipïkari òkitikakariua iua. Ininiã òkitikasaakiua, oerekari kãkiti Api-ananiri ininiua. Æti kaposotiireri iua atokokana inakari ! auari. ¹⁹ Teosotxikana iua. Ikinika Teosomoni auakari aua iuamoni. Ikara atoko Teoso apokaerekatari. ²⁰ Kristo arëka xiketakasaaki aamina ïpiriãmitakari nopini, iuasaaki Kristo xipokari Teoso omanãkarauatini kãkiti maerekani xika. Kotxi Teoso nirekari Kristo mininiri ikinipoko iuaïkana iuamoni, ïkorapokoriti auakani, iaxiti auakani pakini. Ininiã uatxa Teoso apakapari Kristo sãkire auïãkani.

Kristo Kamakiti Koroso Auakani ïkapani

²¹ Hïtepekana, mitxi ! himarotari Teoso. Iuasaaki ! hãuari Teosokata. Maerekati hïkamakiti xika homanatarari Teoso hãkixinireë. Teoso mokaiakariakori hïtxaua iuasaaki. Uatxa Teoso apakapai hïte, ²² kotxi Kristo ïto ipina hïte ïkapani. Ininiã iua anikai hïte Teosomoni iua makatxakakini hininiua ïkapani. Teosomoni himaerekani ! auaika, kotxi Kristo makatxakapekari imakinika himaerekani. Teoso apisatoõ hãpokasaaki, kona ãti posotari apoïtinii himaerekani xika. ²³ Ikara atoko aua hïtemoni, itene hãuikiniãri Kristo sãkire

ikiniōtika, Kristo sākirenoka hāuikiniā, isākire himatakana-pakaniā. Ikara atoko hīkaminiā, apanakini kona txīkitakai hītakanapiniri hiātapiniri ikinika Teoso kamakiti hīte īkapani. Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua ikinika Teoso kamakiti inakitiakori īkapani. Hīte kenakotapekari Teoso iokanapirena erekari. Isāpiretaākapeka ikinika itixi auakanimoni. Nota Paoro Teoso nitiri, iua iokanapirena erekari ikinimane nisāpiretini īkapani.

Paoro Parīkauata Kākiti Teoso Mereēkini Īkapani

²⁴ Uatxa nipoxokoniuaata hīte īkapani natatsiirauatini, kotxi natatsiirauatini xika hīte auikari Kristo sākire. Natatsiirauata niūtoā Teoso mereēkini īkapani. Kristo īto atoko itx-auana kākiti Teoso mereēkini. Natatsiirauatapitika, iuari-tika Kristo atatsiirauatini apiata. ²⁵ Teoso iokanatano nota imereēkini nitiri nininua. Ipaniātano nisāpiretiniri ikinika isākire hītemoni. ²⁶ Ipaniātano nisāpiretinii mitxi kākiti mimarotakiniti. Okananipeka Teoso ! oerekari ikara kākiti mimarotakiniti. Kristo ipinini apisa ikini itixiti auakani ! imarotari ikara. Mitxi kākiti mimarotakiniti uatxa oerekaāka Teoso nakitiakorimoni. ²⁷ Uatxa Teoso nirekari inakitiakori Xoteo minakaniua imarotiniri mitxi kākiti mimarotakiniti, kotxi peerekari. Natokopa itxa ikara kākiti mimarotakiniti? Nisāpiretai. Kristo posotari kākiti ākixinireē auini. Ia mitxi kākiti mimarotakiniti. Kristo aua hākixinireē. Ininiā himarotari hīsini Teoso tixinemoni. ²⁸ Ininiā asāpiretari kākiti Kristo pirena. Aōtākikari ikinimane Teoso imaroreē. Aōerekari ikinimane Teoso imaroreē, kotxi Teoso sikaimaroretua. Iua aua ikinika imaroretxi. Ikara atoko aanikana Kristo nireēkitinoka kamakani Teosomoni. ²⁹ Ikara nikamini īkapani, niparīkauatapitipo. Pasāpaniri. Kristo posotiireē niparīkauata, kotxi kaposotiireri iua. Iua iteene sikataparatarari nākixinire, ininiā niposotari iteene niparīkauatini iua īkapani.

2

Paoro Nirekakiti

¹ Ninirekari himarotiniri iteene nimisiritiko hīte īkapani. Apaka iteene nimisiritaāka Araotxiséia sitatxiti auakani īkapani. Nimisiritaāka apanakini nimataōkitakini īkapani apaka. ² Ninirekari ikinimane ninoa kataparaxinire ininina. Apaka ninirekana itiretakiniuana, ininiā ātika ninoa nireēkiti. Ikara atoko ininiāna, iteene imarotarina ikinika Teoso sākire. Iusaaki imarotarina Kristo, mitxi kākiti mimarotakiniti, mitxi aīri Teoso moerekakiniti. ³ Paimatireri Kristo. Iua mimarotakiniti !auari. Ikinipoko imarota. ⁴ Ikara atoko nisāpiretai hīte, apanakini mamisirienetakanii tīkane kākiti imaroreē. ⁵ Niīto !auari hītekata, iuaritika nixinikapikai

hīte nākixinireē. Nipoxokoniuaata, kotxi nimarotari hīkamakiti atāo inini. Apaka nipoxokoniuaata, kotxi hīte iteene auikari Kristo sākire.

Atāo Kristo Sākire Auiākani Kamakiti

⁶ Hāpakapapekari Kristo Xesosi hīauīte ininiua īkapani, ininiā hīkamariko inirekakiti ikiniōtika. ⁷ Iua taparanoka hīkosekako. Aākotsa kosekiniri āparaā atoko hīt_xako. Ikara atoko hininiā, kataparari hīxinire. Ininiā atāo hāuikari Kristo sākire mitxi aōerekakiti atoko, ininiā kataparaiko. Ininiā iteene hīt_xariko Teoso: “Ikinika pikamakiti ate īkapani peerekari,” hīt_xako.

⁸ Erepaniko. Kona hāuiritapiri kākiti makat_xakinii Teoso kimaporeē. ! Hāuikapiri ninoa sākire, kotxi ātiāo ninoa sākire. Na atāo isākirena. Kākiti imarorenoka imarotana. Kamisirienererini ninoa. Maxikatiūka isākirauatana. Kit_xakapirīka auakani sāpiretakiti ninoa sākire. Īkorapokoriti auakani nireēkiti maerekati isāpiretana kākiti. Kona Kristo sākireni.

Apiananiri It_xaua Kristo

⁹ Kristo aua iīto, iuaritika Teosot_xikana iua. Kristo aua ikinipoko Teoso posotiire, ikinipoko itiraōki, ikinipoko imarore, t_xaāpokata, kotxi Teoso it_xaua. ¹⁰ Kristo aua hākixinireē, ininiā ikinipoko aua hītemoni. ! Auari apikomoni hinirekakiti, kotxi auītet_xiakori iaxiti auakani auīte it_xaua. Apiananiri it_xaua. Kaposotiireri iua atoko inakari ! auari.

Kristo Kamakiti Hīte Īkapani

¹¹ Hāpakapapekari Teoso takaōt_xikare kākiti mataākiniti. Hākixinireē Teoso takari itakaōt_xikare. Kristo makat_xakasaakiri himaerekani hīto nireēkiti, iusaaki hāpakapari Teoso takaōt_xikare. ¹² Hīpat_xisatikosaaki, Kristokata ikatakoni atoko hīt_xaua. Eereka hōkitikaāka Kristo ōkitikiko atoko. Hīte ōkitikaākako, kotxi hīte auikari Teoso posotiire Kristo ōkitikini ipīkasaaki.

¹³ Mitxi ipīkani atoko hīt_xaua himaerekani xika. Xoteo minakaniua hīte, ininiā mitxi kona himarotari Teoso nireēkiti. Hīponaniākasaaki, maerekati auape hītemoni. Iuaritika Teoso t_xīkitakai auāki hinini Kristokata. Teoso makat_xakari ikinipoko himaerekani. ! Ixinikaikari himaerekani. ¹⁴ Iua oakari iōkatsopatakori amaerekani sāpiretiko. Ikara iōkatsopatakori sāpiretari amisiritiko amaerekani xika. Amitekini ! auari. Amisiritiko auapitika. Iuaritika iua oakari ikara iōkatsopatakori. Imakat_xakari ikara iōkatsopatakori. Īpiriāmitakari nopini Kristo tokakitikosaaki, ikara iōkatsopatakori tokakitaāka apaka iuaā, ininiā ! it_xaika. Iusaaki amisiritiko ! auaika. ¹⁵ Kristo Īpiriāmitakari nopini ipīkasaaki, iusaaki imakat_xakari ikinika Satanasi posotiire, iniritiakori posotiire pakini. Iua oerekari ikinimane !

kaposotiirena ninoa. Iua õkitikasaakiua, oerekari ikinimane iuananira Apiananiri ininiua. Iuasaaki Kristo oerekari ikinimane ikãiatini.

¹⁶ Ininiã kona hãuiritapiri apanakini txitini hinikakiti xika, hiãtakiti xika pakini. Kona hãuiritapiri apanakini txitini kiiniri Teoso ïkapani hïkamini xika, kiiniri kasiri itopaãtakasaaki hïkamini xika, kiiniri tomatiko õti hïkamakiti xika pakini. ¹⁷ Kiiniri Teoso ïkapani ïkorasaaki sanõkatxi atoko itxa. Oerekaua atão inakari, txamari na iteene oerekaua. Iteene oerekaãka atemoni, Kristo aõkitakasaaki. ¹⁸ Erepaniko kãkiti ia atoko inakari: Ninoa iuikari imiuiakaniuana. Ninoa teosonetari Teoso nitiriakori matamatakoni. Ninoa sãpiretari kãkiti matamatakoni aõkitinina itaponeẽna. Ixinikarina ninoaka nireẽkitinoka. Ixinikarina kimarorerini ininiuana, ininiã iuikauana. Erepaniko kãkiti ikara atoko inakani. Hãuikiniãri ninoa sãkire, !auaika hïparïka ïki. ¹⁹ Kãkiti ikara atoko inakani !inirekari Kristo iauïtena ininiua. Kotxi Kristo akii atoko itxa. Ate iua ïto atoko atxaua. Ikara atoko ininiã, isikataparataua. Aãpotiitaua. Asikataparatakakaua. Åtika ïtotxi atoko atxaua. Ikara atoko aniniã, aimaroãpotari isãkire. Aaneẽ, kãkiti ïto aneini atoko.

Apinini, Aãuini Pakini Kristokata

²⁰ Mitxi hinireẽkiti itixi auakani nireẽkiti atoko. Hãuikasaakiri Kristo sãkire, mitxi hinireẽkiti !auaika. Ipïpe. Txamari hïkamapanikari ïkorapokoriti auakani kamakiti atoko. Ninoa nireẽkiti iaõka hïkamapanika. ²¹ Ninoa txari: “Kona pimaïkapiri ikara. Kona pinikapiri ikara nipokori. Kona piouãtakapiri ikara.” Kinirepa hïkïpitari ikara isãkirena? ²² Ninoa paniãtakiti xipokapitikako. Ikara atoko ! itxa, kotxi ikara atoko inakari paniãtakori kãkitinoka paniãtakiti. Kãkiti oerekakiti sãkiretxitinoka ikara. ²³ Kãkiti uãkatari ninoa paniãtakiti kimarorerini paniãtakiti atoko. Ninoa xinikakiti iaõka inirekarina Teoso. “! Erekanu,” itxana, txamari ãkixinireẽna itxana “Peerekano.” Ninoaka misiritaua ïtoãna. Ikamarina ikinika ïtona nireẽkiti.

3

Atão Hïkamakiti Erekari Hãuini ïkapani

¹ Hïte õkitikaãka Kristokata hãuini amaneri inini ïkapani, ininiã hinirekariko hïkaminiri Teoso tixine auakani kamakiti iaõka. Iuaã Kristo topãkanãta Teoso kikomoni. Apiananiri itxaua Teoso kikomoni topãkakari. ² Hïxinikariko Teoso tixine. Kona hïxinikapiri ïkorapokoriti. ³ Ipïkani atokopeka hïtxa, kotxi hãuini kitxakari !auaika, ininiã kona hïxinikaikari ïkorapokoriti auakari. Teoso sãkire mauïãkani !imarotari hãuini amaneri Kristokata Teoso auiniãtaã. ⁴ Kristo txïkitakari aãuini amaneri inini. Iua uai apokasaaki iuaïkana atamataãka. Iuasaaki hïte

apaka atamataãka iuakata. Iuasaaki h̄temoni auari Kristo iotximere atokokana. ⁵ H̄ixipokariko h̄iito nireẽkiti, kotxi ïkorapokoriti auakari nirekari ïtotxi nireẽkitinoka. H̄õkariko. Kipa aua aãkixinireẽ aõkini ïkapani? Auari anokaretxi. Auari aïto nireẽkitinoka kamiko nirekiko. Auari aïti ïto nirekiko. Apaka auari aïti nakiti nirekiko aãkixinireẽ. Iteene anirekiniãri aïti nakiti, ateosone atoko itxaua anireẽkiti. ⁶ Ikara maerekati xika, Teoso omanãkare apokapitikako Teoso paniãtakiti mak̄ipitakanimoni. ⁷ Mitxi h̄ite kamari maerekati ikara atoko inakari. Iuasaaki h̄itotapekari ikara atoko inakari h̄ikamini. ⁸ Uatxa ia atoko inakari h̄itakanapako: omanãkaretxi, aïti iteene txitiko, Teoso misãkirepiretiko, maerekati sãkiretxiti pakini. ⁹ Kona himisirienetakapeua, kotxi h̄itakanapapekari maerekati mitxi h̄ikamakiti. Himãka kitxakari h̄õkini atoko, h̄itakanapapekari ikara maerekati.

¹⁰ Uatxa h̄ikamakiti amaneri. Himãka amaneri h̄eretakini atoko, h̄ikamakiti uatxa amaneri. Teoso tx̄ikitakari h̄ikamakiti amaneri inini, ininiã himarotari atão inakari imaroretxi. Ininiã Teoso kamakiti atokokana h̄ikama, kotxi h̄ite kamakari itxaua. ¹¹ Uatxa kãkiti apiari ! auari. Krekoakori, Xoteoakori, Teoso takaõtxikare auaïtotakini, Teoso takaõtxikare mauaïtotakini, mimaroreni, kãkiti ïtopa auakani, nitiritxi amotakoni, kãkiti miamotakoni pakini ! auari kãkiti apiari. Aïti kãkiti aïti kãkititxikana, kotxi Kristonoka Apiananiri. Iua aua ikinimane isãkire auiãkani aãkixinireẽ.

¹² Ininiãkara hiamon̄kariko aïti. H̄ikamariko erekari aïtimoni. ! H̄iuikepeua. Kaneenama !h̄ixape. !Katimari homanãkarauatini. Ikara atoko h̄auako, kotxi Teoso mereẽkini, iua nakitiakori, itiretakini h̄itxaua. ¹³ Him̄iteenekakakauako. Himaxin̄karetariko apanakini kamakiti, h̄ite mapokaerekatakiniti. Kristo maxin̄karetapekari maerekati h̄ite kamakiti, ininiã iua atokotxikana himaxin̄karetariko maerekati apanakini kamakiti h̄itemoni. ¹⁴ Ikara erekari h̄ikamako. Erekari apiari h̄ikamini, h̄itiraõkiuatini. H̄itiraõkiuatako. H̄itiraõkiuatakasaaiki, ininiã iuasaaki ikinika h̄ikamakiti atão.

¹⁵ Kristo kamaerekaxiniretai, ininiã erekari hãkixinire. Hãuiritariko ikara erekari kaikotini. !H̄ikamapiri ikara erekari makatxakiko ïkapani. H̄ikinika aïtika ïtotxi atoko h̄itxaua. Teoso akiritai h̄ite hãkixinire ereka inini ïkapani. H̄itxariko Teoso aïtipirika: “Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani,” h̄itxako. ¹⁶ Hãuiritariko ikinika Kristo sãkire kaikotini hãkixinireẽ, ininiã iusaaki himarore iteene aua. H̄õerekakakaua. H̄õtãkikakakaua. H̄ixikaretari xikari Teoso ïkapani. H̄ixikaretariko xikari Teoso sãkire iõkatsopatakoriki xikariti. H̄ixikaretariko xikari kitxakari, amaneri pakini Teoso ïkapani. H̄ixikarauatakasaaiki, hãkixinireẽ h̄itxariko Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota ïkapani.” ¹⁷ Ikinika h̄ikamakiti h̄ikamako Apiananiri Xesosi

Īkapani. Hīsākirauatakasaaki, hīsākirauata Apiananiri Xesosi Īkapani. Iuasaaki hītchariko aīri Teoso: “Erekapitikari pikamakiti nota Īkapani,” hītchariko.

Kākiti Aapoko Auakani Ōtākikiko

¹⁸ Hīte ĩtanorotxi, hīkīpitariko hītaniri sākire, kotxi Apiananiri nakiti hītchaua, ininiā ikara atāo hīkamini.

¹⁹ Hīte ĩtaniritxi, hītiretaroko hītanoro. Kona hītxitapero oa. Kona homanatapero.

²⁰ Hīte amarini, hīkīpitariko hīri, hinoro pakini sākire. Ikinika ninoa paniātakiti hīkamako, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko inakari.

²¹ Hīte irītxi, kona hīkamanaiamanetapena hamariteakori, kotxi eereka maerekaxinireti aua ninoamoni, ininiā ! inirekaikarina hīte paniātakiti ikaminina.

²² Hīte nitiritxi, hīpatrāote ĩkorapokoriti aua, ininiā hīkamariko ikinika ninoa paniātakiti. Apanakini iteene parīkauata ipatrāote apisatoō, iua apokaerekatiniri Īkapani. Iua mauakanisaaki apaka iteene hīparīkauatako. Īkini hīxinireritika hīkamariko hīparīka. Īkara atoko ininiā, atāo hīpaxitari Teoso.

²³ Īkinika hīkamakiti hīkamako hītaparaxinireritika. Hīparīkauatakasaaki, parīkatxi Apiananiri Īkapani hīkamini atokotxikana, hīparīkauata kākiti Īkapani.

²⁴ Hīparīkauatako ikara atoko, kotxi himarotari Apiananiri sikini ipotetakiti iaxitikiri hīparīka ĩki. Itixine hāpokasaaki, hāpakapariko. Apiananiri Kristo nitiriakori hītchaua.

²⁵ Maerekati kamakari apakapariko imisiritiko. Teoso misiritari āti maerekati kamakari, āti maerekati kamakari imisiritini atokotxikana.

4

¹ Hīte patrāo, hīkamariko atāo inakari hinitiriakori Īkapani. Kona himisirienetapena ninoa. Kotxi hīte apaka aua hīpatrāote Teoso tixineē.

Apikomoni Paoro Ōtakikakiti

² Kona hītakanapapiri Teoso himisākiretini. Araōkire hītchako maerekati mapokakani Īkapani. Ātipirika hītchariko Teoso: “Erekapitikari ikinipoko pikamakiti nota Īkapani,” hītchariko iua.

³ Apaka himisākiretariko Teoso ate Īkapani. Hamanaāriko Teoso, iua oerekiniua isākire apanakinimoni asāpiretini Īkapani, kotxi anirekari asāpiretiniri kākiti Kristo pirena, mitxi kākiti mimarotakiniti. Ikara nisāpiretini xika, kateia āki naua.

⁴ Himisākiretariko Teoso, Kristo pirena atāo nisāpiretini Īkapani, kākiti atāo imarotini Īkapani.

⁵ Kimarorerini hĩtxauako Teoso sãkire mauĩãkani sauaki hãuakasaaki. Aãuini poiã, ininiã ikiniõtika hinitari kãkiti Teoso sãkire hĩsãpiretini ĩkapani.

⁶ Teoso sikapekai ikinipoko erekari, ininiã hĩsãkirauatakasaaki, hõerekari kãkiti hĩsãkireẽ hĩtiretinina. Iõkira mauakaniã nipokoriã, !kaposeri. Iua atokotxikana erekari mauakaniã hĩsãkireẽ, kãkiti !inirekari ikenakotiniri hĩsãkire. Erekari hĩsãkire ininiã, himarotari hãpakapapiretiniri kãkiti.

Paoro Iokanapiretini Pirena

⁷ Txíkiko inakori sãpiretaiko ikinika nota pirena. Aĩtari, atiretakiti itxaua. Iua parĩkauatapitipo Apiananiri ĩkapani. Apiananiri nitiri itxaua atekata. ⁸ Niokanataru iua hĩtemoni, hĩte imaropiretini ĩkapani, hĩte isikataparaxiniretini ĩkapani. ⁹ Niokanataru Onésimo inakori apaka iuakata. Koroso sitatx-itikiri iua, hĩte atoko. Aĩtari atiretakiti itxaua apaka. Ātipirika atão iparĩkauata Kristo ĩkapani. Ninoa sãpiretaiko hĩte ikinipoko Kristo sãkire auĩãkani kamakiti uai.

¹⁰ Arisitako inakori, notakata kateia ãki auakari, xinikamanapitai hĩte. Panapee itaro ãkiri Marko, xinikamanapitai hĩte apaka. Nĩsãpiretapekai hĩte Marko pirena. Ininiã ereẽ iua apokasaaki, hĩpoxokoniritika hãpakapariko iua. ¹¹ Xosoe Xósito inakori xinikamanapitai hĩte apaka. Ninoa ipi ãti pakini Xoteoakori notakata parĩkauatakani itxauana. Ninoa parĩkauata notakata, Teoso auĩtetxi ininiua pirena asãpiretini ĩkapani. Isikataparaxiniretanona nota.

¹² Epãpara inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Ereẽkiri iua. Kristo nitiri itxaua. Ātipirika imisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, Teoso nireẽkitinoka hĩkamini ĩkapani, ikinika hĩkamakiti atãonoka hĩkamini ĩkapani. ¹³ Nota imarotari itene iparĩkauatini hĩte ĩkapani. Apaka nimarotari iparĩkauata kãkiti Araotxiséia sitatxiti auakani ĩkapani. Apaka nimarotari iparĩkauata Ierapori sitatxiti auakani ĩkapani.

¹⁴ Aĩtari atiretakiti, amianari imarotakarui Arókasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. Témasi inakori apaka xinikamanapitai hĩte. ¹⁵ Hĩsãpiretanako aĩtariakori Araotxiséia auakani nixinikinina ninoa. Hĩsãpiretaroko Nĩpa inakoro, Teoso mereẽkini oaãpoko apotiitakaniaua pakini, nixinikinina ninoa. ¹⁶ Ia niokanatsopatakiti hãtatsopatakoko hĩkinika hĩkenakotini ĩkapani, eereka hĩpaniãtariko atatsopatikoko Araotxiséia sitatxitiã, Kristo sãkire auĩãkani kenakotiniri ĩkapani. Apaka hĩte atatsopatariko Araotxiséia auakani iokanatsopatakiti. ¹⁷ Hĩtxariko Akipo inakori: “Pikamariko ikinipoko parĩkatxi Apiananiri paniãtakiti pikamini.” ¹⁸ Nota Paoro niõkatsopataru ia niuakoã: Hĩxinikariko kateia ãki nauini. Teoso sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

1 TESARÓNİKA

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti

Tesarónika Auakanimoni

1 Paoro, Sírası, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereëkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aïri Teoso nakitiakori hïtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hïtxaua. Aïri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hïte.

Paoro Misãkiretari Teoso Tesarónika Auakani İkapani

2 Amisãkiretari Teoso hïte İkapani. Ātipirika atxari Teoso: "Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani auikari pisãkire," atxari. 3 Aïri Teoso amisãkiretakasaaki, axinikapikari hïte parİka Teoso İkapani. Atão hİparİkauata, kotxi iteene hãuikari İua sãkire. Axinikari hİparİka Teoso İkapani, kotxi iteene hİtiretari İua. Axinikari himarotiniri Apiananiri Xesosi Kristo sãkire İaõka hİkamini. Hİpoxokoniritika hİãtapari İsãkire İaõka apokini.

4 Nitariakori, Teoso tiretapitikai hïte. İua mereëi hïte İua nakitiakori hininiua İkapani. Aimarotari İkara. 5 Teoso İokanapirena erekari hİtemoni asãpireta Teoso posotiireë. Ate sãkirenoka ! kaposotiireri. Erekari Matamatakoti oerekai asãkire atão İnini. Hïte iteene İmarotari asãkire atãonoka İnini. Hãtamatarı aparİka hïte İkapani hïte sauaki aãuakasaaki, İniniã himarotapitikaua ate. 6 İniniã hïte kamari ate kamakiti atokotxikana. Hİkamari Apiananiri kamakiti atokotxikana. Himisiritiko aua, İuaritika hãuikari Xesosi sãkire. Himisiritiko aua, İuaritika Erekari Matamatakoti kamapoxokonitai. 7 İniniãkara Masetónia tixini auakani, Akaia tixini auakani pakini nirekari hïte atoko İninina. 8 İnirekarina hïte atoko İninina, kotxi hïte sãpiretari Apiananiri sãkire Masetónia auakanimoni, Akaia auakanimoni pakini. Apaka İkini itixiti İaripireta hïte iteene auikiniri Teoso sãkire. İniniã kona ate sãpiretari kãkiti iteene hãuikiniri Teoso sãkire, kotxi İkinimane İmarotape. 9 İkinimane sãpiretari hİpoxokoniritika hãpakapiniua ate. Ninoa sãpiretari hïte takanapiniri teoso kamakori. İsãpiretarina hİparİkauatini uatxa Teoso atão İnakari İkapani, auãkipika İnakari İkapani. 10 Ninoa sãpiretari, hïte İãtapiniri Teoso ãkiri itixine auakari kanapiriini İkorapokoriti. İua Xesosi. İpİkani sauaki Teoso õkitikakiti İua. İua makatxakapekari amaerekani, İniniã amisiritiko ! auaika kãkiti misiritiko õti apokasaaki.

2

*Paoro Parīka Tesarónika Sitatxitiā**(Ātosi 17.1-9)*

¹ Nitariakori, himarotari maxikatiūka kona ate sari hītemoni. ² Himarotari amisiritiko Piriposi sitatxiti aāuakasaaki, hītemoni aāpokini apisa. Iuaā auakani āsokaua, kateia āki taka itx-auana. Iuaritika Teoso sikataparaxiniretaua asāpiretiniri Teoso iokanapirena erekari hītemoni. Itori kākiti !inirekari asākire, iuaritika ate sāpiretari Teoso iokanapirena erekari hītemoni. ³ Ate oerekakiti !akeroka. Teoso nireēkitinoka anireka akamini. Āti anireēkiti !auari. !Anirekari amisiriene-tinii hīte.

⁴ Teoso auiritaua iua iokanapirena erekari asāpiretiniri kākiti. Teoso auikari atāo asāpiretiniri isākire kākitimoni, ininiā asāpiretari isākire kākitimoni. Asākirauata, kona kākiti akamapoxokonitini īkapanini. Anirekari akamapoxokoni-tiniri Teoso, kotxi iua ataerekatari aākixinire. ⁵ !Asāpiretai ereka hinini, ate nireēkiti hīkamini īkapani. Asāpiretari Teoso sākire hītemoni, kona hīte nakiti anirekini īkapanini. Ikara himarotape. Teoso apaka imarotari ikara nisākire atāo inini. ⁶ Ate !anirekari kākiti iuikiniua ate. !Anirekai hīte iuikiniua ate. !Anirekari apanakini iuikiniua ate. Kristo iokanatakiniraua ate hītemoni, ininiā aposotari apaniātini ikinipoko anireēkiti hīsikiniua. Iuaritika !anirekari ikara atoko akamini. ⁷ Hīte sauaki aāuakasaaki iteene atiretai hīte. Sito tiretiniri oimi atokokana, ate tiretai hīte. ⁸ Iteene atiretai, ininiā anirekari asikini Teoso iokanapirena erekari. Kona iuananini anireka asikini hīte. Axinire, aīto pakini anireka asikini, kotxi ate tiretakini hītxapekaua. ⁹ Nitariakori, hīxinikari aparīka hīte sauaki. Pasāpaniri. Īkanōka, pokamara pakini aparīkauatapitipo, akiena, anireēkiti pakini aāpakapini īkapani, kotxi !anirekari aamanainii hīte aamonitakiti īkapani. !Anirekari hīte parīka apiatini ate īkapani, Teoso iokanapirena erekari asāpiretakasaakii.

¹⁰ Hīte Kristo sākire auīākani sauaki aāuakasaaki, hīte itikari aāuini ikiniōtika. Teoso apaka itikari. Himarotari Teoso nireēkitinoka akama iusaaki. Himarotari ekerarinoka akama iusaaki. Himarotari !akamari maerekati iusaaki. ¹¹ Hīri atoko atxaua iusaaki, kotxi aōtākikai hīte. Amīkapiritai, imi iri mīkapiritini atokokana. Apaniātai atāo inakarīnoka hīkamini. ¹² Ikara atoko akaminii, kotxi Teoso anaakori hītxaua, ininiā anirekari hīte kaminiri hīri kamakiti iaōka. Iua akiritai hīte hīauīte inini īkapani. Inirekari hātamatini iua iotximere itixine hāuakasaaki. ¹³ Ininiā ātipirika amisākiretari Teoso: “Erekapitikai, kotxi Tesarónika auakani auikari pisākire, ninoamoni asāpiretakiti. Ninoa imarotari kona ate sākireni asāpiretana. Ninoa imarotari asāpiretana atāo

pite sākire,” nixari Teoso. Teoso sākire parīkauata hīte Xesosi sākire auīākani ākixinireē isākire hāuikini īkapani. ¹⁴ Xotéia tixini auakani, Kristo Xesosi nakitiakori, Teoso sākire auīākani, ninoa kamakiti atoko hīkamako hīte nitariakori. Xoteoakori misiritana ninoa. Iua atokotxikana hīte nirimane misiritapekai hīte. ¹⁵ Ninoa Xoteoakori okari Apiananiri Xesosi. Ninoa apaka okana ninoaka nirimane, Teoso sākire sāpiretakani. Ninoatxikana misiritapekaua ate. Teoso !apokaerekatari ninoa kamakiti. Ninoa omanatari kākiti. ¹⁶ Kotxi !auiritarina Xesosi sākire asāpiretini Xoteo minakaniua, imaerekanina makatxakiko īkapani. Uatxa ninoa maerekani xāpoka. Uatxa Teoso omanākare apokapeka ninoamoni.

Paoro Ipiātinina Tesarónika Auakani

¹⁷ Ātiātaā ate auakasaaki, ātipirika axinikapikai. Aīto hītekata mauakanisaaki, aākixinire xinikapikai. Ate ipiātai. Iteene anirekari iuaīkana aōkitinii. ¹⁸ Anirekapitikamari hītemoni akanapiriini. Nota Paoro itokata nirekamari napokini hītemoni, txamari Satanasi !auiritaua asini hītemoni. ¹⁹ Aāuīte Xesosi āti ōti ikanapiriākasaaki, aāpotiitaua iua apisatoō. Iuasaaki aiātapakiti apokapeka. Kipa aiātapakiti? Hītera. Iuasaaki iteene apoxokoniatako. Kinirepa apoxokoniata? Kotxi hīte aua iuaā. Iuasaaki aāpakapari aparīka īki. Kinirepa aāpakapari aparīka īki? Kotxi hīte auikari Xesosi sākire ate sāpiretakiti. Ininiā peerekari iuasaaki. ²⁰ Atāopitikara nisākire. Ate iuikai hīte. Hīte kamapoxokonitaua ate.

3

¹ Iuasaaki !amīteenekari amimaropiretakanii hīte, ininiā axinikari atenoka kaikota uai Atena sitatxitiā. ² Ininiā iuasaaki aiokanatarī aītari Tximótxio hītemoni. Teoso nitiri itxaua. Imoianataua Kristo iokanapirena erekari asāpiretakasaakiri kākiti. Aiokanatarī iua hītemoni, Xesosi sākire iteene hāuikini īkapani, isikataparaxiniretinii īkapani. ³ Ikara atoko ininiā, kona hīxinikari Teoso sākire hītakanapini, kākiti misiritinii xika, kotxi himarotari amisiritiko apokapitikako. Teoso auiritari. ⁴ Hītekata aāuakasaaki, asāpiretipekai amisiritiko apokini. Uatxa himarotapitikari atāo asākire, kotxi uatxa apopeka asākire iaōka. ⁵ Ininiā apikomoni !nimīteeneikaikari nimimaropiretakanii hīte. Ininiā iuasaaki niokanatarī Tximótxio hītemoni, Xesosi sākire hāuikini nimarotini īkapani. Nipīkari Satanasi sikanireōtinii hīte, Xesosi sākire hāuikini hītakanapini. Nipīkari maxikatīka Xesosi sākire asāpiretinii hīte, hītekata aāuakasaaki.

Tximótxio Sāpiretakiti Ikanapiriākasaaki

⁶ Uatxa Tximótxio kanapiripeka atemoni. Iua minapiretai hīte. Erekarī isāpiretakiti. Iua txaua ate: “Tesarónika auakani iteene auikari Xesosi sākire. Ninoa tiraōkiuatapika. Ipotxitarina ixinikiniina hīte. Ipiātaina hīte, ninoa hīpiātini atokotxikana,” itxa Tximótxio atemoni. ⁷ Nitariakori, ate amaxikiko auapitika. Ate misiritiko auapitika, iuaritika hīkamapoxokonitaua, kotxi iteene hāuikari Xesosi sākire. ⁸ Uatxa peerekari ate auini, kotxi Apiananiri sākire iaōka hīkama. ⁹ Iteene apoxokoniua Teoso apisatoō, kotxi hāuikari iua sākire. Axinikasaakii, apoxokoni iteene auapitika. Ininiā ātipirika atxari aTeosone: “Peerekai pite, kotxi Tesarónika auakani iteene auikari pisākire, ininiā ikamapoxokonitauana ate,” atxari. ¹⁰ Īkanōka, pokamara pakini iteene aamanaāri Teoso hīte iuaīkana aaōkitini, kotxi anirekari apikomoni Teoso sākire himimarotakiniti aōerekinii.

¹¹ Anirekari aīri Teoso, aāuīte Xesosi Kristo pakini oerekiniāua aāpokini hītemoni. ¹² Anirekari Apiananiri txīkitakinii himarotini hītiretakiniua. Anirekari hītiraōki aneini. Anirekari iteene hītiraōkiuatini. Anirekari ikinimane apaka hītiretini, ate tiritinii hīte atokotxikana. ¹³ Anirekari Apiananiri sikataparaxiniretinii hīte. Ininiā Apiananiri Xesosi Kristo ikinika inakitiakorikata īkasaaki uai, iusaaki maerekati !auaika hītemoni aīri Teoso apisatoō. Iusaaki hīte apoītakari !auari. Iusaaki erekai hīte.

4

Akamakiti Teoso Apokaerekatakiti

¹ Nitariakori, apikomoni nisāpiretai. Asāpiretapekai hīkamakiti tīkane, hāuini Teoso apokaerekatini īkapani. Ikara atoko inakari hīkamapitika uatxa. Erekarī hāuini uatxa, ininiā nōtākikai Apiananiri Xesosi posotiireē, apikomoni iua apokaerekatakiti ikiniōtika hīkamini īkapani. ² Himarotapitikari aōereēkiti hīkamini īkapani. Apiananiri Xesosi paniātaua ikara aōerekinii hīte.

³ Teoso nirekari himaerekani xipokaāpotini hākixinireē. Ininiākara hītaniri minakotikatika, hītanoro minakotokatika, ! hīsirīkape. ⁴ ! Hāuiritapiri hīto nireēkiti ikamini. Hīto auīte hītxauako, ininiā maerekati hīto nireēkiti ! hīkama. Atāo hīpaxitariko hīteka īto, apanakini īto apaka. ⁵ ! Apakata hīxinikiniri ātipirika maerekati hīto nireēkiti āti ītokata hīkamini. Xoteo minakaniua, Teoso mimarotakani, xinikari ikara atoko inakari. ⁶ ! Apakata hītxīkitakiniri āti aītari maerekati ītotxi nireēkiti ikamini, kotxi Apiananiri misiritariko kākiti ikara atoko inakari maerekati ikaminiā. Asāpiretapekai ikara. Apinitapekai. ⁷ Teoso kona akiritaua iuamoni, maerekati aīto nireēkiti akamini īkapani. Akiritaua

iua nakiti aniniua ikapani, erekarinoka akamini ikapani.
 8 Ininiã ikara asãkire manirekakati, ! omanataua ate. Omanatari Teoso. !Inirekari Teoso sãkire, kotxi Teoso sikari Erekar Matamatakoti kãkitimoni.

9 Hītariakori hītiretini pirena kona aiōkatsopata hītemoni, kotxi Teoso oerekapekai hītiretakakiniua. 10 Nimarotari hītiretiniri ikinika hītariakori Masetónia tixini auakani. Iuaritika nitariakori, aōtãkikai apiata hītiretiniri kãkiti ikiniōtika. 11 Hãpaiaōkariko hītsorīkaātini. Apanakini parīka !himaãkatape. Hīkamariko hīteka parīka hãuini ikapani. Ikara atoko asãpiretapekai hīte. 12 Ikara atoko hīkaminiã, Xesosi sãkire mauīãkani paxitai. Ikara atoko hīkaminiã, ! auari hiamonitakiti.

Apiananiri Kanapiriini

13 Nitariakori, anirekari himarotiniri atão inakari ipīkani pirena. Kona anirekari himatinaniuatini Xesosi sãkire mauīãkani matinaniuatini atoko, kotxi ninoa ipīkasaaki, ! imarotarina isinimonina. 14 Aãuikari Xesosi ipinini. Aãuikari iuaīkana ōkitikiniua. Ininiãkara aãuikari ipīkani Teoso sãkire auīãkani apaka ōkitikiniua. Teoso minana ninoa Xesosikata ikanapiriãkasaaki. 15 Iuasaaki ate auãkipanika inakaniua Apiananiri kanapiriãkasaaki, ! asari ninoa mitxi ipīkani apisapanika. Mitxi ninoa sa. Iposo atoko ate sa Apiananirimoni. Apiananirira sãpiretpekaua ikara. 16 Iuasaaki Apiananiri potorika itixine. Iuaka katxaka uaimoni. Iuasaaki akiripoakata iua apokasaaki, ininiã kãkiti kenakotariko Teoso nitiriakori auīte sãkire. Teoso trōpetane xōkiko kenakotaãka. Iuasaaki mitxi ipīkani, Kristo sãkire auīãkani, merepanika ōkitikauako. 17 Eereka ate auapanika inakaniua anikaãkako ipīkanikata Apiananiri aaōkitini ikapani. Aaōkitari iua itanoxiti katxiãriã. Ininiã eereka iuakata aãuapininiika. 18 Ikara sãkiretxiti hīsãpiretakakauako, ininiã hīkamatapaxiniretakakauako.

5

Apiananiri Kanapiriini Ōti

1 Nitariakori, kona asãpiretari Xesosi kanapiriini ōti. ! Asãpiretari apokini kasiriti, ikanapiriinikanani pakini. 2 Kotxi atão himarotari, Apiananiri uai apokini, kiītiriri İkanōka apokini atokokana itxako. Ininiã kãkiti !imarotari Apiananiri apokini ōti. 3 Iuasaaki kãkiti sãkire: “Neenamatchi ! auari. Erekaua. İmonōkoni ! auari,” inakasaaki, iuasaakipeka katimaritika Teoso xipokari ikinipoko. Katimari sito amarini tsīikini atoko itxako. Oa sito tsii apokasaaki, omitekini ! auari. Iua atokokana kãkiti mitekini ! auari iuasaaki Xesosi kanapiriãkasaaki. 4 Nitariakori, kãkiti ipiã auakani atoko !

hĩtxaua. Himarotapitikari āti ōti Apiananiri uai kanapiriini, ininiā hiātapani ikanapiriini ōti apokini, himatikokakani iƙapani, kiĩtiriri tikokakiniri kākiti atoko himinakani iƙapani ikanapiriākasaaki. ⁵ Hĩte hĩkinika kaiotximereri anaakori hĩtxaua. Pokamarari anaakori atoko hĩtxaua. !Akaikota ipiā. !Akaikota iƙanōka, kotxi !anirekaikari maerekati akamini. ⁶ Ininiākara apanakini imakakani atoko !himapeko. Araōkire matxako, maerekati mapokakani iƙapani. Aĩto auĩte matxaua. ⁷ Imakakani imaka iƙanōka. Poātakani poāta iƙanōka. !Iātapani Xesosi kanapiriini. Ikara atoko !hĩtxapeko.

⁸ Pokamarari anaakori atxaua, ininiā aĩto auĩte matxaua. Sotato takari itorota koana, itorota tokapare iƙapani. Sotato torota koana atoko itxa Teoso sākire iteene hāuikini. Sotato torota koana atoko itxa apaka hĩtiraōki. Ininiā hāuikasaakiri Teoso sākire, hĩtiraōkiuatakasaaki, hākixinire tokapare auape. Sotato takari ikii tāta ikii tokapare iƙapani. Sotato kii tāta atoko itxa amaerekani makatxakiko aimarotini. Ikara imaroretxi axinikakiti akii tokapare itxaua. ⁹ Teoso mereēua ate kona imisiritiniua iƙapanini. Iua mereēua ate amaerekani aāuĩte Xesosi Kristo makatxakini iƙapani. ¹⁰ Iua ipina kākiti iƙapani. Ipina iuakata aāuini iƙapani. Ikanapiriākasaaki, isākire auĩākani auākipanika inakani, ipĩkani pakini aua iuakata. ¹¹ Ininiā hĩsikataparaxiniretakauako. Himoianatakauako Teoso sākire iteene hāuikini iƙapani. Uatxa ikara atoko inakari hĩkamapeka.

Paoro Ōtāƙikare Mapotōkire

¹² Nitariakori, aōtāƙikai himarotinina hĩte sauaki parĩkauatakani, Apiananiri sākire sāpiretakani, hĩte ōtāƙikakani. ¹³ Ininiā iteene hĩpaxitanako. Hĩtiretanako ninoa, kotxi ninoa iteene parĩkauata hĩte iƙapani. !Hĩtxitakakapeua. !Hineenamauatape. ¹⁴ Nitariakori, iteene aōtāƙikai hĩte ia atoko: Hĩpinitariko kākiti paniātakiti makĩpitakani. Hĩsikataparaxiniretariko pĩkarauatakani. Himoianatariko matapani. Katima !hĩtxapeko homanākaruatini kākiti kerokasaaki. ¹⁵ Kona hāuiritapani misiritakori misiritiniri imisiritakiri. Ātipirika hĩkamariko erekari hĩtariakorimoni, Xesosi sākire mauĩākanimoni apaka.

¹⁶ Ātipirika hĩpoxokoniuatoko. ¹⁷ Himisākiretapikariko Teoso. ¹⁸ Hĩpoxokoniuatakasaaki, hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota iƙapani,” hĩtxako. Himatinaniuatakasaaki, iuaritika hĩtxariko Teoso: “Erekari pikamakiti nota iƙapani,” hĩtxako. Ikara atoko Teoso nirekari ātipirika hĩsāpiretiniri iua, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hĩtxaua. ¹⁹ !Hĩotokakapiri Erekari Matamatakoti parĩkauatini hākixinireē. Hĩkamariko ipaniātakiti. ²⁰ !Homanatapiri Teoso sākire kākiti sāpiretakiti.

²¹ Hãtaerekatariko ikinika. Erekarinoka hĩkamako. ²² !Hĩsipeko maerekati kamikoãtaã, kotxi hĩsiniã, apanakini xinikari atão maerekati hinireka hĩkamini.

²³ Anirekari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari, iua iteene kamaerekatinii hĩte iua nakitiakorinoka hininiua ĩkapani. Nimisãkiretari Teoso hĩte ĩkapani, hĩxinire, hãkixinire, hĩito pakini ereka inini, ininiã aãũte Xesosi Kristo uai apokasaaki maerekati !auaika hĩtemoni, ininiã hĩte apoĩtiko !auari. ²⁴ Hĩte akiritakari kamari isãkire iaõka.

²⁵ Nitariakori, himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. ²⁶ Haõkitakakasaakiua, hĩtiraõkiritika hãpakapakakauako, kotxi hĩtariakori itxauana. ²⁷ Apiananiri posotiireẽ nipaniãtai hãtatsopatiniri ia niokanatsopatakiti ikinika aĩtariakori kenakotini ĩkapani. ²⁸ Aãũte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Ameẽ.

2 TESARÓNİKA

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Tesarónika Auakanimoni

¹ Paoro, Sírası, Tximótxio pakini iokanatsopata Teoso mereëkinimoni Tesarónika sitatxitiã. Aĩri Teoso nakitiakori hĩtxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nakitiakori hĩtxaua. ² Aĩri Teoso, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Ninoa kamaerekaxiniretai hĩte.

Xesosi Kanapiriini Pirena

³ Nitariakori, ãtipirika atxari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tesarónika auakani ĩkapani,” atxa. Ikara atoko asãpiretari Teoso, kotxi ikiniõtika Teoso sãkire hãuikini apiaãpota. Apaka hĩtiretakiniua ikiniõtika apiaãpota. ⁴ Ininiã apanakini Teoso sãkire auĩãkanikata aãuakasaaki, asãpiretana ninoa ate iuikinii hĩte. Ate iuikari himisiritiko himĩteenekini. Ate iuikari hãuikiniri Teoso sãkire. Iteene himaxikiko, himisiritiko pakini, iuaritika himĩteenekari. Iteene hãuikari Teoso sãkire.

⁵ Himisiritiko himĩteenekini oerekari Teoso misiritiniri maerekati kamakani, kotxi ikara atão. Hĩte misiritaãka, kotxi hĩkamari hãuĩte Teoso paniãtakiti, ininiãkara iuamoni apakatapitika hãuini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. ⁶ Teoso kamari atão inakaranoka. Ininiã imisiritariko hĩte misiritakani. ⁷ Ixipokariko hĩte misiritiko, ate misiritiko apaka. Iuasaaki hĩtomata atekata. Ikara atoko inakari ikama, Apiananiri Xesosi oerekikosaaki Teoso tixine ipotorikasaaki, initiriakori kaposotiirerinkata. ⁸ Xamina tirinakariã imisiritanako Teoso mimarotakani, aãuĩte Xesosi Kristo iokanapirena erekari makĩpitakani. ⁹ Ninoa misiritaãkako ãtipirika. Ikinipoko xipope ninoa ĩkapani. !Auiritaãkana Apiananiri auiniãtaã apokinina. !Atamatarina iua iotximere. !Atamatarina iposotiire. ¹⁰ Ninoa misiritaãka, Apiananiri kanapiriini õtisaaki. Iuasaaki inakitiakori, isãkire auĩãkani, txariko: “Peerekai. Peerekai. Āti kaposotiireri pite atoko inakari !auari,” itxanako. Ikara atoko hĩte apaka sãpiretari iua iuasaaki, kotxi hĩte auikari asãpiretakiti hĩtemoni.

¹¹ Ininiã amisãkiretapikari aTeosone hĩte ĩkapani. Ia atoko atxari iua: “Pite akiritari Tesarónika auakani pinakitiakori ininiuana ĩkapani, ininiã ninirekari pite apokaerekatiniri ninoa kamakiti pite ĩkapani. Pisikaposotiiretana ninoa ikinipoko inireëkitina erekari ikaminina ĩkapani. Ninoa auikari pisãkire, ininiã iparĩkauatana pite ĩkapani. Ininiã pisikaposotiiretana ninoa ikara iparĩkana ikaminina ĩkapani.”

¹² Ikara atoko amisãkiretari Teoso, kotxi apanakini atamatakasaakiri erekari hĩkamakiti, itxarinako aãũite Xesosi Kristo: “Peerekai pite,” itxanako, ininiã Xesosi uãka iuikaãka. Apaka Xesosi txaike hĩte: “Peerekai hĩte,” itxaiko. Ikara atoko aua, kotxi aTeosone, Apiananiri Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni.

2

Apia Maerekati Apokini

¹ Nitariakori, maxinikari aãũite Xesosi Kristo kanapiriini. Maxinikari iuakata aãpotiitiniua. Ikara axinikasaaki, aõtãkikai hĩte. ² Apanakini sãpiretai: “Apiananiri kanapiriini õti apokapeka,” itxana. Maerekaxiniretika !hĩtxape. Ikara atoko inakasaakina, !hĩpĩkarauatape. Paxirari ninoa sãkire. Atxiĩti ninoa txari: “Erekari Matamatakoti sãpiretano ikara.” Atxiĩti ninoa txari: “Paoro sãpiretari ikara.” Atxiĩti ninoa txari: “Paoro iõkatsopatari ikara.” Paxirari ninoa sãkire. Kona hãuikapiri ikara atoko inakari. ³ Kona xatiki hãuiritapiri kãkiti misirienetini. Apiananiri kanapiriini apisapanika, kãkiti !inirekari Teoso sãkire ikĩpitini. Iuasaaki maerekati kamakari apiatakari apoka. Xipokatxi ãkiri akiritaãka. Iua xipokaãkapitikako. ⁴ Iua apia maerekati !inirekari Teoso paniãtakiti ikamini. Iuikauako. “Kãkiti teosonetakini posotiire poiãoka. Nota posotiire apiata,” itxako. Iuasaaki iitopãka Teoso misãkiretiko aikoti ãki. “Teosorano nota. Notanokara Teoso txaua. Åti Teoso !auari,” itxako iuasaaki. ⁵ Hĩtekata nauakasaaki, nisãpiretapekai ikara. Atxiĩti hĩte xinikapanikari nisãpiretakiti? ⁶ Uatxa kona apakatapanika iua apia maerekati apokini. Himarotari Teoso !auiritari iua apokini uatxa. Iketo õtinokara Teoso auiritari iua apokini. Iuasaaki iuaka oerekaua. ⁷ Maerekati kipatakori posotiire auape uatxa, iuaritika maerekati mauiritakati !auiritapanikari itene maerekati iarikini. Åti õti maerekati mauiritakati makatxakaãka. ⁸ Iuasaaki iua apia maerekati oerekaua kãkitimoni. Apiananiri kanapiriãkasaaki, okari iua. Ixõkare, isinanirenani xipokari iua. Iotximere xipokari iua apia maerekati. ⁹ Iua apia maerekati apokasaaki, Satanasi posotiire aua iuamoni. Ikamariko ikini sereti posotiiretxi kãkiti maposotakiniti. Iua oerekari ikara, kãkiti imisirienetini ikapani, isãkire kãkiti auikini ikapani. ¹⁰ Ikini sereti maerekati ikama kãkiti pĩpinanaãkani imisirienetini ikapani. Ninoa pĩpinanaãkani xipokapitikako, kotxi !inirekarina atão inakari itiretinina, ininiã imaerekanina makatxakiko !auari. ¹¹ Ininiã iuasaaki Teoso txĩkitakana auikinirina ninoa misirienetakani sãkire, ininiã auikarina atão minakati apiatakari. ¹² Ininiã atão

inakari mauikakati misiritaãkako, kotxi iteene ipotxitari imaerekani.

Iteene Hãuikariko Teoso Sãkire

¹³ Nitariakori, Apiananiri tiretakini, ãtipirika erekari amisãkiretiniri Teoso hõte ìkapani ia atoko: “Erekapitikai, kotxi pite mereẽna Tesarónika auakani imaerekanina pimakatzakini ìkapani.”

Itixi kamiko apisapanika, iua mereẽi hõte. Imakatzakari himaerekani, kotxi Erekari Matamatakoti txìkitakai Teoso nakitiakori hininiua. Imakatzakari himaerekani, kotxi hãuikari atão inakari. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari asãpiretakiti hõtemoni hãuikasaaki, iusaaki Teoso akiritai hõte. Ininiã aãuõte Xesosi Kristo iotximere hõte apaka apakapako. ¹⁵ Ininiã nitariakori, iteene kataparaxinire hõtxako. Iteene hãuikariko Teoso sãkire asãpiretakiti, aiõkatsopatakiti pakini. ! Hõtakanapapiri.

¹⁶ Anirekari aãuõte Xesosi Kristo, aõri Teoso pakini sikataparaxiniretinii hõte. Ninoa iteene tiretaua. ãtipirika isikataparaxiniretaua. Isikaua erekari aiãtapini ìkapani. Aimarotari ikara erekari apokapitikako. Ikara atoko inakari ikama ate ìkapani, kotxi isikaua ikinipoko erekari. ¹⁷ Erekari hõsãkiretakasaaki, erekari hõkamakasaaki, anirekari isikataparaxiniretinii hõte apikomoni erekari hõkamini ìkapani.

3

Himisãkiretariko Teoso Ate Ìkapani

¹ Nitariakori, nisãkire mapotõkire apoka. Himisãkiretariko Teoso ate ìkapani Apiananiri sãkire katima iaripiretini ìkapani. Himisãkiretariko Teoso Apiananiri sãkire auikiko ìkapani, hõte auikiniri atokotxikana. ² Himisãkiretariko Teoso imakatzakiniua ate amapinakani ìkapani, maerekati kamakani sauaki aãuakasaaki, kotxi apanakini ! auikari Teoso sãkire. ³ Apiananiri kamari ikinika isãkire iaõka. Iua sikataparaxiniretai hõte. Itokapakeõtai, ininiã Satanasi ! inokai. ⁴ Apiananiri txìkitakaua ate aimarotiniri ate paniãtakiti hõkamini. Ate imarotari, katana apaka hõkamapanikariko asãkire iaõka. ⁵ Anirekari Apiananiri oerekinii Teoso tiraõki. Anirekari himõteenekiniri ikinika himisiritiko, Kristo imisiritiko imõteenekini atokokana.

Kãkiti Paniãtakiti Makõpitakani

⁶ Nitariakori, aãuõte Xesosi Kristo nireẽkiti iaõka asãpiretai hõte, ininiã apaniãtai ia atoko. Hõtari kãkiti paniãtakiti makõpitakati, aõereẽkiti iaõka imakamakaniã, ininiã iua moianari !hõtxapeuako. Hõtakanapariko iua. ⁷ Hõte imarotari akamakiti iaõka hõkamini, kotxi hõtekata aãuakasaaki ate kõpitari kãkiti

paniãtakiti. ⁸ Kona anikari nipokori amaĩkitxitakiniti. Iuasaaki iteene aparĩkauata. Īkanõka, pokamara pakini aparĩkauata akiena aiamentini ĩkapani, kotxi !anirekari hĩte kaamatini hĩte kiena. ⁹ Apakatapitika kãkiti ĩkitxitiniua aparĩka ĩkapani, iuaritika !anirekari hĩkitxitiniua, kotxi anirekari hĩte parĩkauatini ate parĩkauatini atokokana. ¹⁰ Hĩtekata ate auakasaaki, ate paniãtai hĩte ia atoko: “Kãkiti manirekakaniãri iparĩkauatini, !inikapani.”

¹¹ Ate kenakopiretari hĩte sauaki auari kãkiti paniãtakiti makĩpitakani. !Iparĩkauatana. Ātipirika ipotxitarina imarotininina āti kãkiti kamakiti. ¹² Aãũite Xesosi Kristo posotireẽ, apaniãtana kãkiti ikara atoko inakani iparĩkauatinina. Aõtãkikana iparĩkanoka ikaminina ikienana apokinina ĩkapani. !Himaãkatapiri apanakini kamakiti. ¹³ Nitariakori, !hĩsãpakape erekari hĩkamini.

¹⁴ Kãkiti ereẽ makamakaniãri ate õtãkikakiti ia iõkatsopariã, erepaniko iua. Iua moianari !hĩtxapeuako. Hĩtakanapariko iua, ininiã iuasaaki atxiĩti ipẽtauata. Iuasaaki atxiĩti iuaĩkana atão ikama. ¹⁵ Imoianari !hĩtxapeuako, iuaritika himokaiakari !itxaua. Hĩpinitariko iua, kotxi hĩtari itxaua.

Paoro Sãkire Mapotõkire

¹⁶ Anirekari Apiananiri, kãkiti kamaerekaxiniretakari, kamaerekaxiniretinii hĩte ikiniõtika. Anirekari iua kaikotini hĩtekata.

¹⁷ Nota Paoro iõkatsopata nisãkire mapotõkire niuakoã. Ia nitakaõtixikare, ininiã himarotari atão ia nota iokanatsopatakiti. Ia atoko inakari niõkatsopata. ¹⁸ Aãũite Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hĩte hĩkinikamoni. Ameẽ.

1 TXIMÓTXIO

Merepanika Paoro Iokanatsopatakiti

Tximótxiomoni

¹ Nota Paoro iokanatsopata pite Tximótxiomoni. Xesosi Kristo iokanapirena sãpiretakari nota. Teoso amaerekani makatxakakari itxaua. Aimarotari Xesosinoka anikaua Teoso tixinemoni. Apiananiri itxaua. Teoso, Xesosi Kristo pakini iokanatanano nota kãkitimoni, iokanapirena nisãpiretini ïkapani. ² Pite Tximótxio, nota ãkiri atoko pitxaua, kotxi merepitipanika pauikari Xesosi sãkire nota sãpiretakasaakii. Aïri Teoso, aãuïte Xesosi Kristo pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonïkaina. Ikamaerekaxiniretaina pite.

Atão Minakati Oerekakani

³ Masetónia tixinimoni nisikasaaki, nipaniãtai pite Épeso sitatxiti pikaikotini. Uatxa iuaïkana nipaniãtai ereë Épeso pikaikotini. Ikara ninireka, kotxi apanakini ereë auakani oerekari Teoso sãkire kãkitimoni, txamari na atãoni ninoa oerekakiti. Ninirekai pite pinitinina ninoa atão minakati imoerekakanina ïkapani, ⁴ kotxi ninoa sãpiretapikari kitxakapirïkari pirena. Ninoa xinikapikari aãtokiriakorini uãka, ininiãkara kãkiti taparakienatakakaua iuãkana ixinikasaakina. Põtãkikanako ninoa ikara atoko inakari sãkiretxiti itakanapinina, kotxi ikara sãkiretxiti !oerekari kãkiti Teoso nireëkiti. Teoso sãkire aãuikiniã, aimarotari Teoso nireëkiti. ⁵ Nipaniãtai pite ikara atoko, kotxi ninirekari ereë Teoso sãkire auiãkani tiretakakiniua. Kãkiti ãkixinire maerekati mauakaniã, ininiã itiretakakaua. Kãkiti imarotakasaakiri ikamakiti ereka inini, itiretakakaua. Kãkiti ikara atoko inakari atão auikari Xesosi sãkire. ⁶ Kãkiti, Teoso sãkire atão masãpiretakani, takanapari ikara erekari kimaporiti. Pïpinanaãkani atoko itxauana, kotxi !imarotaïkarina Teoso kimapore. Maxikatïika isãkirauatapikana. ⁷ Ninoa kãkiti nirekamari Teoso paniãtakiti oerekakani ininiuana, txamari !imarotarina Teoso paniãtakiti. !Imarotarina isãpiretakitina, iuaritika ninoa: “Atãopitika asãkire,” itxanãtana.

⁸ Kãkiti atão sãpiretakasaakiri Teoso paniãtakiti iõkatakori, iusaaki aimarotari ipaniãtakiti ereka inini. ⁹ Mauiritakoti aua, kona kãkiti atão inakari kamakani ïkapanini. Mauiritakoti aua, kotxi maerekati kamakani auapitika. Aua mauiritakoti manireëkani. Aua Teoso manireëkani. Aua maerekati kamakani. Aua erekari manireëkani. Aua Teoso paniãtakiti napetakani. Kãkiti aua iri okakani. Kãkiti aua inoro okakani. Aua kokanirini. Mauiritakoti aua, kãkiti ikara atoko inakari

ĭkapani. ¹⁰ Aua kākiti āti ĭtanorokata sirĭkakari. Aua kākiti āto tanirikata sirĭkakaro. Aua kiki āti kikikata sirĭkakari. Aua sito āto sitokata sirĭkakaro. Aua kākiti āti kākiti ĭtiriākani ivĕtxitini ĭkapani. Aua aāpirenaāri. Aua kākiti āti apoĭtakani. Mauiritakoti aua ikara atoko inakari kākiti ĭkapani. Ninoa !auikari Teoso sākire atāo inakari. ¹¹ Ikara Teoso iokanapirena erekari sāpiretaua. Peerekari Teoso. Peerekari iua iokanapirena. Iua paniātano nota iua iokanapirena nisāpiretini ĭkininapemoni.

Teoso Amonĭkiniri Paoro

¹² Nitxari aāuĭte Kristo Xesosi: “Erekari pite kaminano, kotxi pisikataparaxiniretano nota pite ĭkapani nipaĭkauatini ĭkapani. Erekari pauĭkiniri nisākire. Erekari pimereinino nota pisākire ĭkininapemoni nisāpiretini ĭkapani,” nitxari Kristo Xesosi. ¹³ Meresaaki nota misākirepiretari iua Xesosi. Nasikatikinitana iua sākire auĭākani nokinina ĭkapani. Kaneenamari nitxaua iusaaki. Iuaritika Teoso amonĭkano. !Imisiritano nota, kotxi iusaaki !nimarotari nikamakiti Xesosi sākire nimauiakani xika. ¹⁴ Iusaaki !erekano. Maerekati nitxaua. Iuaritika aāuĭte Kristo Xesosi sikari ĭkinipoko erekari notamoni. Kristo Xesosi nakiti nitxapekaua, ininiākara nauikari isākire. Iua nakiti nininiāua, nitiretari iua. Nitiretari apanakini apaka. Mitxi !nimarotari nitiraōkiuatini. ¹⁵ Nisāpiretaiko ia sākiretxiti atāo inakari, pauĭkiniri ĭkapani, ĭkinimane auĭkiniri ĭkapani. Nitxai: “Kristo Xesosi apoka ĭkorapokoriti maerekati kamakani maerekani imaktxakini ĭkapani,” nitxa. Maerekati apiata kamakari nitxaua nota. ¹⁶ Maerekati apiata kamakari nitxaua, iuaritika Teoso !imisiritano. Iamonĭkano, kotxi inirekari apanakini imarotini Kristo matima omanākarauatakani kākiti maerekani xika. Xesosi nirekari nota eereka auakani, isākire auĭākani imarotini Xesosi amonĭkinina ninoa, kotxi iua amonĭkano nota maerekati apiata kamakarino. Ninoa auikari isākire, ininiākara auapininiika Teosokata. ¹⁷ Nitxari Teoso: “Ari Teoso, peerekai. Ātipirika ĭkinimane auĭte pitxaua. Pipinini !auari. Matamatakoti pitxaua. Pitenokara Teoso txaua. Pitenokara kimaroreri. ĭkinimane paxitaiko ātipirika. ĭkinimane ātipirika sāpiretaiko ereka pinini. Atāopitikara nisākire. Ameĕ.”

Xesosi Sākire Iteene Auikiko

¹⁸ Tximótxio, namarite atoko pitxaua. Nisāpiretai noerekakiti sākiretxiti pikaminiri ĭkapani. Pixinikariko akokaxiti Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti. Ninoa sāpiretai Teoso nirekakiti pite kamini tĭkane. Nota sākire uatxa ninoa sākire atokotxikana. Ikara ninoa oerekakiti sākiretxiti pikamapikako, ininiākara pite sotato erekari atoko pitxaua Satanasi pinaiatini. ¹⁹ Pauikapikariko Xesosi

sãkire. Ikara pikeeko atoko itxa. !Pikamapiri pãkixinire mapokaerekatakiniti. Ikara apaka pikeeko atoko itxa. Apanakini kamapekari ãkixinirena mapokaerekatakiniti, ininiã eereka !auikaikarina Xesosi sãkire. Kanaua sakikini atoko itxa ninoa auikiniri Xesosi sãkire. ²⁰ Imeneo inakori, Arexãtri inakori apaka ikara atokokana itxana. Ninoa misãkirepiretari Teoso, ininiãkara nota sikanapana ninoa Satanasimoni. Satanasi misiritakasaakina ninoa, atxiiti itakanaparina Teoso imisãkirepiretinina.

2

Teoso Misãkiretiko Ikinimane Ìkapani

¹ Merepanika nõtãkikai pimisãkiretiniri Teoso ikininape kãkiti Ìkapani. Pimisãkiretariko Teoso ninoa nireëkiti Ìkapani. Pamanaãriko Teoso sikiniri erekari ninoamoni. Pitxariko Teoso: “Peerekaì pite, kotxi erekari pisikakiti kãkitimoni.”

² Teoso pimisãkiretako auñtetxiakori apiari Ìkapani, auñtetxiakori poiãori Ìkapani apaka. Pamanaãriko Teoso ninoa Ìkapani, aãuini ereka inini Ìkapani, neenamatchi mauakani Ìkapani. Ikara atoko aniniã, akamari Teoso nireëkiti erekarinoka. ³ Ikara akaminiã erekapitikari. Teoso, amaerekani makatxakakari, apokaerekatari asãkire ikara atoko inakari akamini. ⁴ Teoso nirekari imakatxakiniri ikinimane maerekani. Inirekari ikinimane imarotiniri atão inakari sãkiretxiti. ⁵ Ætinokara Teoso aua. Æti kikinokara mikanapiriãri kãkiti Teosomoni. Xesosi Kristonokara mikanapiriãri kãkiti Teosomoni, kotxi iuanoka misãkiretari Teoso kãkiti Ìkapani. ⁶ Iua ipina ikinimane kãkiti ìkitxitini Ìkapani. Teoso ketotini õti manapi Xesosi ipina. Xesosi ipinini oerekaua Teoso nirekiniri imakatxakiniri ikinimane maerekani. ⁷ Ininiãkara Teoso akiritano nota isãkire ikinimanemoni nisãpiretini Ìkapani. Ininiã Teoso iokanatakiti kãkitimoni nitxaua nota. Ikara nisãkire atão. Kona paxirarini. Teoso akiritano Xoteo minakanuia noerekini Ìkapani. Akiritano atão inakari sãkiretxiti noerekinina Ìkapani. Akiritano noerekinina Teoso sãkire auikinina Ìkapani.

⁸ Ininiã ninirekari kikiakori erekarinoka kamakani, ikini itixiti auakani, misãkiretiniri Teoso. Ninirekari Teoso imisãkiretakasaakina, iusaaki ninirekari isãkire auikinina apaka, ãti imomanatakanina.

Sitoakoro Xesosi Sãkire Auiãkani

⁹ Ninirekari sito mãka atão inini, kiki paxitiniro Ìkapani. !Apakata oõuikiniua omãka ereka inini xika. !Erekari sito ãtipirika oeretiniri oiãko kãkiti xikaueretiniro Ìkapani. Oro, pérora pakini otakinia õitoã kãkiti xikaueretiniro Ìkapani, !erekari. !Erekari mãkatxi kakaroneri oieretakini. ¹⁰ Sito Teoso nireëkiti nireëkaro kaminiãri erekari, erekapitikari.

Mãkatxi peereri atoko itxa erekari okamakiti, kotxi kãkiti atamatari okamakiti. ¹¹ Teoso sãkire sãpiretakari oerekarauatakasaaki, erekari sito kenakotiniri. !Apakata iusaaki osãkirauatini. Erekari opaxitiniri iua, isãkire okĩpitini ìkapani. ¹² Nota !auiritaro sito oerekinina kikiakori, ikamakitina tĩkane opaniãtinina. Erekari masãkiretoka onini. ¹³ Ikara atoko itxa, kotxi merepitipanika Teoso kamari kiki Adão inakori. Erekaikara ikamaro sito Eya inakoro. ¹⁴ Kona Adãoni misirienetaãka. Sitora misirienetapeẽka. Oa kamari maerekati, kotxi !okamari Teoso paniãtakiti, ininiãkara !apakata sito paniãtiniri kiki ikamakiti tĩkane. ¹⁵ Sito auikiniãri Teoso sãkire, otiretiniãri apanakini, maerekati omakamakaniã, omasarauatakaniã, Teoso makatxakari omaerekani, kotxi ãto sito eenetari Xesosi, amaerekani makatxaãkari.

3

Kõtãkikarerini Pirena

¹ Ia nisãkire atão. Kiki nirekiniãri kõtãkikarerini ininiua, Teoso sãkire auiãkani õtãkikini inirekiniã, iua nirekari parĩkatxi erekari. ² Ia atoko kõtãkikarerini txauako: !Ikamari maerekati, ininiã iua apoĩtiko !auari. ãtonanirako ìtanoro. Kiĩkiteri itx-auako. !Katimari omanãkarauatini. Ipaxitaãkako. Kãkiti ãtiãtaã ìkani apakapako aapoko. Imarotariko oerekarauatini. ³ !Ipoãtapeko. Kaneenamari !itxapeuako. Katiraõkiri itxauako. !Ipotxitapiriko neenamati. Txineiro iteene !ixinikaperoko. ⁴ Iua nĩkatanako aapoko auakani, ninoa auini ereka ininina tĩkane. Itxĩkitakanako imiakori ipaniãtakiti ikĩpitinina ìkapani, ininiã ninoa paxitari iua. ⁵ Ikara atoko itxako kõtãkikarerini, kotxi aapoko auakani imamimatanĩkaretakaniã, ininiã !imarotari kãkiti Xesosi sãkire auiãkani inĩkatini. ⁶ Kiki mapaõtinoka auikiniãri Xesosi sãkire, !apakata iua Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakarini ininiua. Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakarini ininiãua, iuikaua atxiĩti. Iuikiniãua, Teoso misiritari iua, kitxakapirĩka Satanasi iuikasaakia imisiritini atokokana. ⁷ Kiki Xesosi sãkire auiãkani õtãkikakarini paxitaãkako, Xesosi sãkire mauĩãkani apaka paxitari iua. Ikara atoko ininiã, !ikamapaniri kãkiti kamapẽtatakari. Ininiã Satanasi limaĩkari iua itakapiremoni.

Kamiparĩkarerini Pirena

⁸ ãtipekana, Xesosi sãkire auiãkani miparĩkatakanipekana nisãpiretaiko: Iua kamariko erekari, ipaxitiko tĩkane. ãtika isãkire itxauako. !Ipoãtapeko. !Apakata txineironoka ixinikini. ⁹ Kamiparĩkarerini iteene auikariko Teoso sãkire atão inakari. ãkixinire imarotariko ikaminiri Teoso sãkire iaõka. ¹⁰ Xesosi sãkire auiãkani ataerekatariko kiki, kamiparĩkarerini

ininiua nireēkari. Erekarinoka ikaminiā, ininiā iua auiritāka ninoa miparīkatakari ininiua. ¹¹ Iua atokokana kami-parīkareri ītanoro kamariko erekari opaxitiko īkapani. Aāpirena lokamapeko. !Opoātapeko. Okamariko okamaenetakiti iaōka. Ininiā kākiti auikari osākire. ¹² Ātonanirako kamiparīkareri ītanoro. Inīkatariko imiakori, kākiti iua aapoko auakani apaka, ninoa auini ereka ininina īkapani. ¹³ Kamiparīkareri atāo parīkauatiniā, iteene ipaxitaāka. Apanakini apokaerekatari iparīka. Ininiā itaparaxinireritika isāpiretari Kristo Xesosi sākire auikiko kākitimoni.

¹⁴ Uatxa pitemoni niōkatsopatakasaaki, ninirekari paītiki nisini hītemoni. ¹⁵ Atxiīti uai okanani nauapanika, ininiā ia iōkatsopari oerekaiko pite Teoso nakitiakori atāo auini ikiniōtika, kotxi Teoso aapoko atoko atxaua, iua auiniātaā īkapani. Teoso auāki itxapika. Kākiti iua nakitiakori nīkataru iua sākire. !Auiritana apanakini koketiniri atāo minakati Teoso sākirekata. Isāpiretana ikinimane Teoso sākire atāo inakari. ¹⁶ Peerekari Teoso parīka kākiti īkapani. Merepanika kākiti !imarotari, eereka Teoso oerekari iparīka. Ia atoko Teoso kaminaua ate:

Kākiti itxapekaua. Iua Xesosi. Erekaru Matamatakoti oerekari kākiti Xesosi sākire atāo inini. Teoso nitiriakori iaxitikini atamatari iua. Isākire sāpiretaāka ikini itixiti auakanimoni. Kākiti auikari isākire. Eereka Xesosi anikaāka iaxiti Teoso tixinemoni.

Ikara atoko inakari Teoso parīka kākiti īkapani.

4

Atāo Minakati Oerekakani

¹ Iua Erekaru Matamatakoti sāpiretaua, apanakini ! auikaikari Xesosi sākire itixi mapotōkire ōti takote. Ikara atāo. Iuasaaki ninoa auikari maerekani matamatakoni misirienere. Auīkarina Satanasi nitiriakori oerekakiti. ² Kākiti ikara atoko inakani sāpiretari atāo minakati. Ninoa sākire āti, txamari ninoa xinikakiti ipinimoni. Ninoa ākixinire sākire !auaika. !Isāpiretaikarina maerekati imakamakanina īkapani. Kapatakari arikakiti atoko itxa ninoa ākixinire sākire. ³ Kākiti ikara atoko inakani ! auiritari kākiti ītanorouatini. “! Erekaru kākiti ītanorouatini,” itxa ninoa sākire. Teoso kamari ikini nipokori kākiti nikini īkapani. Txamari ninoa kamisirienererini ! auiritari kākiti apanakini nipokori inikinina. Teoso nirekaru Xesosi sākire auīākani, atāo inakari imarotakani, nikiniri ikara nipokori Teoso imisākiretaka atoko: “Erekapitikai ia nipokori pisikiniāua.” ⁴ Ikinika Teoso kamakiti erekari. !Apakata kākiti manirekakaniāri apanakini nipokori. Ikinipoko nipokori hinikasaaki, himisākiretariko Teoso. Hītxariko: “Erekapitikai ia nipokori pisikiniāua.”

⁵ Teoso sãkire sãpiretaua ikinipoko nipokori anikini. Nipokori anikasaaki, amisãkiretiniãri Teoso, nipokori isikakiti ereka inini asãpiretiniãri, ininiã ikara nipokori erekari anikini.

Kristo Xesosi Nitiri Erekaru Inakari

⁶ Aĩtariakori põtãkikiniã ikara atoko, Xesosi Kristo nitiri erekari pitxaua. Nipokori sikataparataru kãkiti ĩto. Teoso sãkire aãuiãkiti, oerekaretxi atão inakari, nipokori atoko itxa, kotxi isikataparataru axinire. Pite auikapikari oerekaretxi atão inakari. ⁷ !Pimaãkatapiri miĩkiteti sãpiretakiti, sãkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikiniõtika piteka poerekauako Teoso paniãtakitinoka pikamini, ininiã Teoso nireẽkititxikana pikama. ⁸ Piĩto parĩkauatakasaaki, piĩto tapara apiaãpota, ininiã erekari piparĩkauatini. Apiaerekata pixinire parĩkauatini pixinire auãki inini ĩkapani. Pixinire ĩkorasaaki auãki ininiã, pauapikako Teosokata atipirika. ⁹ Ikara nisãkire atão. Erekaru ikinimane auikiniri ikara. Erekaru ikinimane kaminiri ikara. ¹⁰ Ininiãkara iteene aparĩkauata Teoso ĩkapani. Pasãpaniri, iuaritika aparĩkauatapitipo, kotxi aãuikari Teoso sãkire, Teoso mipĩkati sãkire. Iua ikinimane kãkiti maerekani makatxaãkari itxaua. Iua makatxakari isãkire auĩãkani maerekani, maerekani misiritikoãtaã imasikanina ĩkapani.

¹¹ Pipaniãtariko kãkiti noerekakiti sãkiretxiti iaõka ikaminina. Poerekana noerekakiti.

¹² Pite atokoripanika, iuaritika pimarotapitikari Teoso sãkire, ininiã !pauritapiri kãkiti napetiniri poerekakiti sãkiretxiti. Atão inakarinoka pikamako Xesosi sãkire auĩãkani atamatini ĩkapani, ininiãkara ninoa auikapitikariko pisãkire, ininiã ninoa nirekaru pite atoko ininina. Erekarinoka pisãpiretako. Erekarinoka pikamako. Kãkiti pitiretako. Iteene pauĩkariko Teoso sãkire. Maerekati !pikamapeko. Ikara atoko pininiã, ninoa nirekaru pite atoko ininina. ¹³ Ereẽ nimapokakanisaakipanika, patatsopatariko Teoso sãkire iõkatsopatakoru, apanakini kenakotiniri ĩkapani. Pisãpiretanako Teoso sãkire. Teoso sãkireẽ põtãkikanako. Poerekana Teoso sãkire atão imarotinina ĩkapani. Ikara atoko pitxapikanako, ereẽ napokini apisapanika. ¹⁴ Akokaxiti kõtãkikarerini sãpiretai piparĩka Teoso ĩkapani. Iuasaaki ninoa takari iuakona pite nopini, pite ĩkapani imisãkiretakasaakirina Teoso. Ikara atoko ininiãkara, pikamapikariko ikara piparĩka Teoso ĩkapani. ¹⁵ Atipirika pixinikariko ikara nõtãkikinii. Ikiniõtika pikamariko piparĩka Teoso ĩkapani. Ininiã apanakini imarotari Teoso sãkire apiaãpota pauikini. ¹⁶ Erepaniko pikamakiti ereka inini ĩkapani. Erepaniko poerekakiti sãkiretxiti Xesosi oerekakiti iaõka inini. Ikara atipirika

pikaminiã, piteka makatxakaua pimapinakani ïkapani. Apaka pimakatxakana pisãkire auiãkani imapinakani ïkapani.

5

Õtãkipirenatxi Pirena

¹ !Pitxitapiri kiki aneëkari. Põtãkikariko, piri pimisãkiretini atokokana. Põtãkikariko kikiakori pite tikini auakani, pitariakori pimisãkiretini atokokana. ² Põtãkikaroko sito aneëkaro pinoro põtãkikini atokokana. Põtãkikaroko ãtokoro, pitaro põtãkikini atoko. Iuusaaki pipaxitaroko.

Sitoãkini Tikinitakoni

³ Pinïkatanako sitoãkini tikinitakoni onirimane matiretakini. ⁴ Tikinitakoro oimiakori auiniã, oïtariakori anaakori auiniã, ninoa nïkatamaroko oa. Ikara ikaminiãna, erekari Teosomoni. Teoso poxokotana ninoa. Merepanika ninoa kaminiãri erekari ninoaka aapoko ãki, aimarotari ninoa atão auikiniri Teoso sãkire, kotxi meresaaki irina, inorona pakini nïkatana ninoa. ⁵ Tikinitakoro minïkatakoto auikari Teoso inïkatiniro oa. Oa misãkiretari iua pokamara, ïkanõka pakini inïkatiniro ïkapani. ⁶ Tikinitakoro osarauatininoka nireëkaro, ipïkaro atoko otxaua. ⁷ Pisãpiretanako ereë auakani, Xesosi sãkire auiãkani nïkatinina inorona, inorona itaro tikinitakoro pakini. Inïkatiniãna, !apoïtaãkana. ⁸ Xesosi sãkire auiãkani manïkatakaniãri inirimane, itakanaparina Teoso sãkire auikinina. Apia maerekanita iua aapoko ãki auakani imanïkatakaniã. Kãkiti Teoso sãkire mauïãkati maerekati itxaua. Apia maerekati itxaua iua aapoko ãki auakani manïkatakati.

⁹ Apanakini sito tikinitakoni moianatana Xesosi sãkire auiãkani. Pitakariko ninoa tikinitakoni uãka aãtsopaã himoianatini ïkapani. Sito ikara atoko inakaro sesëta ano apiko auakaro oa. ãtinoka oïtanirini. ¹⁰ Oa imarotaãka, kotxi erekari-nani okama. Atão oõerekari oimiakori. Osikakienatana ãtiãtaã ïkani. Oimarotaãka, kotxi oa arokakititari kãkiti Teoso naki-tiakori. Oimarotaãka, kotxi kãkiti maerekaxinireni otireta. Oimarotaãka, kotxi ikini sereti erekari ãtipirika okama. Tikinitakoro ikara atoko inakoro uãka aãtsopaã pitaka himoianatini ïkapani.

Tikinitakoni ãtokoropanika Inakani Õtãkikiko

¹¹ !Pitakapiri tikinitakoro uãka iua aãtsopaã, ãtokoropanika inakaro, kotxi iuaïkana onirekari kiki-kata osirïkini, ininiã onirekari iuaïkana oïtaniriuatini, ininiã ! onirekaikari Kristo. ¹² Ikara atoko okaminiã, okamari maerekati, kotxi mitxi osãkire: "Nikamariko parïkatxi Teoso ïkapaninani. ! Nïtaniriuataikako," otxama. ¹³ Tikinitakoro ãtokoropanika inakaro itotari oiarinauatini. Oianapokotapika. Apia

maerekati okama, kotxi ototari aãpirena okamini. Onirekari ikinika apanakini kamakiti oimarotini, txamari ikara atoko !apakata. !Apakata ãti kamakiti osãpiretini apanakinimoni. ¹⁴ Ikara atoko ininiã, ! pitakapiri tikinitakoro ãtokoro inakaro uãka iua aãsopaã. Nota õtãkikana ãtokoroakoro tikinitakoni iuaãkana taniriuatini. Erekaru keene ininina, aapokona iparãkauatinina. Ikara atoko ininiã, Xesosi sãkire mauãkani kona misãkirepiretana Xesosi sãkire auãkani. ¹⁵ Nota ikara atoko nisãpiretai, kotxi ãtikaka tikinitakoni ãtokoroakoro inakani takanapapekari Xesosi sãkire auikinina, Satanasi paniãtakiti ikaminina ãkapani. ¹⁶ Xesosi sãkire auãkani inirimanena tikinitikoã, inãkatanako ninoa. ! Erekaru imanãkatakanirina inirimanena tikinitakoni. !Erekaru inirekinirina apanakini Xesosi sãkire auãkani nãkatinina inirimanena, kotxi ninoa nãkatana kaiãopokori tikinitakoni manirimaneni. Pasãpaniri ninoa parãka.

Kõtãkikarerini Pirena

¹⁷ Kõtãkikarerini atão kaminiãri iparãka Xesosi sãkire auãkani ãkapani, erekaru hãsikinina iparãkana ãki apiata. Teoso sãkire isãpiretiniãna apanakinimoni, Teoso sãkire oerekiniãna, ininiãkara erekapitikari apiata iparãkana ãki hiãkitxitinina. ¹⁸ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

! Hãxirikanamatapiri kema auãte iparãkauatakasaaki, triko ikatxaratakasaaki. Pauiritariko inikiniri triko ãki, iparãkauanãtakasaaki.

Teoso sãkire iõkatsopatakori txari apaka:

Erekapitikari parãkauatakari apakapiniri iparãka ãki.

¹⁹ ãti apoãtiniãri kõtãkikareru, ! pimaãkatapiri isãpiretakiti. Ipi, atxiãti ipi ãti pakini kãkiti atamatiniãri kõtãkikareru kaminiri maerekati, isãpiretiniãina pite, pikenakotapitikari ninoa sãpiretakiti. ²⁰ Põtãkikanako Xesosi sãkire auãkani maerekati kamakani apanakini Xesosi sãkire auãkani apisatoõ, ininiãkara apanakini pãkari maerekati ikaminina.

²¹ Tximótxio, nota paniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ apaka, Teoso nitiriakori iaxitikini imereãkini apisatoõ apaka, nipaniãtai ikara noerekakiti iaõka pikamini. Ninoa kenakotari nisãkire pitemoni. ãtinokarako pisãkire txauako ikininape kãkitimoni. Erekaru pikamako ikininape kãkitimoni, kãkiti pipotxitakinimoni, kãkiti pimapotxitakinimoni apaka.

²² Atxiãti aua Teoso sãkire auãkari iteene pimimarotakiniti. Ininiã ! pimereãpiri iua Xesosi sãkire auãkani õtãkiãkari ininiua. Atxiãti ikamapanikari maerekati. Pimereiniãri iua, pite moianatari iua maerekati ikamini. Erepaniko maerekati pimakamakani ãkapani.

²³ Pite itokata amianata. Pitsii iriko, ininiãkara kona ãparaãnanini piãta. Ovaã poiãoka apaka piãtako pipini ïkapani.

²⁴ Apanakini !ikipatari maerekati ikamakiti, ininiã ikini mane imarotari. Apanakinipekana maerekati ikamakitina !atamataãka ikamakasaakina. Ninoa kipatari. Okananixiti atokoikara imarotaãka ninoa maerekani. ²⁵ Iua atokokana erekari apanakini kamakiti atamataãka. Erekari apanakini kamakiti !atamataãka ikamakasaaki. Iuaritika okananixiti atokoikara imarotaãka.

6

Nitiritxi Amotakoni Pirena

¹ Nitiritxi amotakoni, Xesosi sãkire auiãkani, iteenerako iparïkauatana ipatrãotena ïkapani. Ninoa paxitanako ipatrãotena. Ikara atoko ininiãna, Teoso uãka !imisãkirepiretaãka. Iua sãkire ate oerekakiti apaka !imisãkirepiretaãka iusaaki.

² Nitiritxi patrãote Xesosi sãkire auiãkari ininiãua, initiri paxitariko iua, kotxi itari apaka itxaua iua. !Apakata poiãonoka ipaxitiniri ipatrãote, itari ininiua xika. Erekari iteene iparïkauatini ipatrãote ïkapani, kotxi ipatrãote auikari Xesosi sãkire. Teoso tïretakiti ipatrãote. Tximótxio, ikara noerekakiti sãkiretxiti poerekariko apanakinimoni. Põtãkikanako ikara iaõka ikaminina.

Txineiro Potxitakani Pirena

³ Aua kãkiti atão minakati oereëkani. Ninoa !auikari aãuïte Xesosi Kristo sãkire atão inakari. !Auikarina atão inakari oerekakori, Teoso sãkire. ⁴ Kãkiti ikara atoko inakari iuikaua, txamari !kimaroreri. Ipotxitari isãkirauatini apanakinikata itaparakienatakakiniuana ïkapani. Ininiãkara xikoretxi aua, neenamatchi aua, misãkirepiretakatchi aua. Ininiã kãkiti !auikari ãti sãkire. Iuãkatari ãti kaminiri maerekati. ⁵ Ninoa txitakakapikaua, kotxi ixinikakitina maerekatinoka. !Imarotaikarina Teoso sãkire atão inakari mitxi imarotakitina. Ninoa oerekari Teoso sãkire kãkitimoni txineiro ito apakapinina ïkapani. Txamari na atão ninoa oerekakiti sãkiretxiti. !Pimaãkatapiri kãkiti ikara atoko inakari.

⁶ Teoso nireëkitinoka pinirekiniã, ikinipoko pinireëkiti auape, ininiã pãkixinire poxokoniua. Kipa apikomoni pinireka? !Auari. ⁷ Kiripa ate mina uai itixi aponaniãkasaaki? !Kaminareua. Kiripa aanika atekata apïkasaaki? !Kanikareua. ⁸ Kamãka aniniã, kanipokore aniniã, apakatape. ⁹ Satanasi oerekari kãkiti maerekati ikamini txineiro apakapini ïkapani. Ininiã tiitxi nireëkari mokatanitika kamari Satanasi oereëkiti. !Erekari tiitxi nireëkari nireëkiti. !Kïkiteri iua. Inireëkiti txikatoro atoko, kotxi imaïkari iua. Eereka !auaïka itii, itxineirote, ipoxokoni pakini xipope. Inireëkiti xika Teoso iokanataru iua kãkiti misiritikomoni. ¹⁰ Kãkiti iteene

potxitiniãri txineiro, ikamari maerekati. Takari aneë, kotxi ikotsa aua. Iua atokokana maerekati aua ikotsa. Txineiro potxitiko maerekati kotsa itxaua. Txineiro potxitiko auiniã, ikini sereti maerekati aneë. Apanakini txineiro potxitakani takanapaãpotari Teoso sãkire, ininiãkara txineiro potxitakari iuaka karotapekaua ãkixinireë. Iuaka maerekaxinireti itxĩkitakaua.

Paoro Ôtãkikiniri Tximótxio

¹¹ Pitepekana Tximótxio, Teoso paniãtakiti kamakari pitxaua, ininiãkara ikara maerekati xatiki ! pikamape. Atão inakarinanirako ikiniõtika pikamako. Teoso nireëkitinoka pikamako. Iteene pauikariko Teoso sãkire. Katiraõkiri pitxauako. Pimisiritiko auakasaaki, pimĩteenekariko. Teoso nireëkitinoka pinirekako. Kona pinirekapiri piteka nireëkiti. ¹² Pineenamauatako Teoso ãkapani. Ikara neenamatchi erekari, Satanasi piokanatchi, kãkiti Teoso sãkire aukini ãkapani. Papakapariko Teoso sikakiti, kotxi iua akiritai iuakata pauapininiãka pinini ãkapani. Kaiãopokori kãkiti imarotari Xesosi sãkire iteene pauikini, kotxi ikenakotapekari pisãpiretinina. Peerekari pisãkire ninoamoni. ¹³ Tximótxio, nimisãkiretai pite Teoso apisatoõ, Kristo Xesosi apisatoõ apaka. Ninoakara kenakotari nisãkire uatxa. Teoso ikinimane auãki inini txĩkitakakari iua. Kristo Xesosi Homano auite Põsio Pirato inakori apisatoõ auakasaaki, isãpiretari atão Teoso sãkire. ¹⁴ Nipaniãtai ikara noerekakiti sãkiretxiti iaõka pikamini. ! Pimamakapiri ikara noerekakiti. Ikara noerekakiti iaõka pikaminiritika aãuite Xesosi Kristo kanapiriãko. ¹⁵ Teoso ketotari Xesosi kanapiriini õti. Iuasaaki Teoso akiritari Xesosi ãkorapokoriti ikanapiriini ãkapani. Iuanokara kaposotiireri. Peerekari iua. Auĩtetxiakori auite itxaua. Apiarini sauaki iuanokara Apiananiri txaua. ¹⁶ Iuanoka !ipina. Iuanokara ikinipoko auãki inini txĩkitakakari. Iua auiniãtaã iotximere auapika, ininiãkara kãkiti ! iposota imatokotiniri Teoso. ! Katamatikori. Kãkiti ! iposotari atamatiniri iua. Iuanokara kaposotiireri ãtipirika. ãtipirika maãkiritari: "Peerekari Teoso." Ameë.

Xesosi Sãkire Auiãkani Katxineiroterini

¹⁷ Pipaniãtanako kãkiti katxineiroterini: "Katii hininiã, ! hũikapeuako. ! Hĩpoxokotapero hĩtxineirote, kotxi ãti õti atxĩiti hĩtxineirote ! auaiãka. Hĩpoxokotariko Teoso, ãtipirika auãkiri, kotxi iuara sikaua ikinipoko apotxitakiti. Kaiãopokori isikaua. ¹⁸ Erekari hĩkamako. Hĩtxineirote kaiãopokoro auini atokokana, erekari kaiãopokori hĩkaminanako apanakini. Kaiãopokori hĩtii auiniã, hĩsika kãkiti kaamonirimoni. Himarotakasaakiri, matxineiroteni amonitakiti hĩsikanako ninoã. ¹⁹ Ikara atoko

hininiã, hãpotiiãpotari erekari Teoso tixinekiri. Iuaã apoti-itakori !ixipoka. Ipinaãkana atoko, auinapanikana. Ikara atoko hĩkaminiã, hãpakapari Teoso sikakiti. Iua txĩkitakai hãuapininiika hinini Teosokata.”

Ikara pisãpiretako katxineirotenimoni.

Paoro Iõkatsopare Mapotõkire

²⁰ Ari, Tximótxio, atão pikamariko parĩkatxi Teoso sikakiti pitemoni pikamini ĩkapani. !Pimaãkatapiri sãkiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. !Pimaãkatapiri kãkiti, “Kimaroreno nota,” inakari, kotxi !imarotari imaroretxi atão inakari. ²¹ Ninoa sãkire: “Imaroretxi auapitika notamoni,” itxa. Txamari na xatiki imarotari Teoso imarore. Ikara xika ninoa takanapaãpotari Teoso sãkire auikinina.

Teoso sikai ikinipoko erekari. Ameẽ.

2 TXIMÓTXIO

Paoro Iokanatsopatakiti Iuaĩkana Tximótxiomoni

¹ Tximótxio, nota Paoro iokanatsopata pitemoni. Teoso mereẽno nota, Kristo Xesosi iokanatinino ĩkapani, isãkire nisãpiretini ĩkapani. Kãkiti Kristo Xesosi nakiti ininiãua, Teoso txĩkitakari ixinire auãki inini, kotxi Teoso kamaenetapekari ikara ikamini.

² Pite Tximótxio namarite nitiretakiti atoko pitxaua. Aĩri Teoso, aãũte Kristo Xesosi pakini sikai ikinipoko erekari. Iamonĩkaina. Ikamaerekaxiniretaina.

Paoro Ôtãkikiniri Tximótxio

³ Nota parĩkauata Teoso ĩkapani. Ninirimane kitxakapirĩkarini parĩkauatini atokokana nĩparĩkauata. Nãkixinireẽ nimarotari maerekati nimakamakani, Teoso ĩkapani nĩparĩkauatakasaaki. Nota txari Teoso: “Erekapitikari pikamakiti Tximótxio ĩkapani,” nitxa. Nimisãkiretapikari Teoso pite ĩkapani, ĩkanõka, pokamara, ĩkanõka, pokamara nitxapika.

⁴ Nipiãtai. Nixinikari pite txiapatini nitakanapakasaakii, ininiã ninirekari naõkitinii iuaĩkana nĩpoxokoniuatini ĩkapani.

⁵ Nixinikari pite atão auikiniri Teoso sãkire. Merepanika pakiro Aróitxi inakoro, pinoro Eonisi inakoro pakini atão auikari Teoso sãkire. Nimarotapitikari pite apaka auikiniri Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana. ⁶ Ininiãkara nõtãkikai. Akoka niuako nitakasaakiri pikiiã, Teoso sikai parĩkatxi iua ĩkapani pikamini. Iuasaaki isikaposotiiretai ikara parĩkatxi pikamini ĩkapani. Iteene pikamariko ikara parĩkatxi iua ĩkapani.

⁷ Teoso sikapekaua Erekari Matamatakoti, ininiã !kapĩkareua. Iua Erekari Matamatakoti sikataparatarari aãkixinire. Iua oerekaua atiraõkiuatini. Oerekaua maerekati aĩto nireẽkiti amanirekakani.

⁸ Ininiã !pipẽtatapiri aãũte sãkire pisãpiretini. Apaka !pipẽtatapeno nota, kotxi kateia ãki naua Xesosi sãkire nisãpiretini xika. Maãtatsĩrauata, Teoso iokanapirena erekari asãpiretini xika, kotxi Teoso sikataparataua amisiritiko amĩteenekini ĩkapani. ⁹ Teoso makatxakapekari amaerekani. Iua akiritapekaua inakitiakori aniniua ĩkapani. Aparĩka kona txĩkitakari Teoso makakatzakiniri amaerekani. Imakatzakari amaerekani, kotxi ĩnirekari ikara atoko ikamini. Imakatzakari amaerekani, kotxi ĩnirekari ikinipoko erekari isikiniua. Itixi kamiko apisapanika Kristo Xesosi sikari ikara erekari atemoni. Iuasaaki imakatzakari amaerekani. Iuasaaki akiritaua inakitiakori aniniua ĩkapani. ¹⁰ Uatxa Teoso oerekari ikara erekari kãkitimoni,

kotxi amaerekani makatxakakari Xesosi Kristo apokapeka ĩkorapokoriti. Iua xipokapekari ipĩkitxi. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, kãkiti mapinakani ĩkapani, Teosokata ãtipirika auini ĩkapani.

¹¹ Teoso mereẽno nota ikara iokanapirenatxi sãpiretakari nininiua tĩkane. Imereẽno iua iokanatakiti kãkitimoni nininiua. Imereẽno Xoteo minakaniua oereẽkari nininiua. ¹² Teoso iokanapirena erekari nisãpiretini xika, natatsiirauata. Iuaritika ! nipẽtauata, kotxi nimarotari Xesosi. Iteene nauikari iua sãkire. Nimarotapitikari iua nĩkatinino nota. Inĩkatiniritikano ikanapiriãko. ¹³ Teoso sãkire pitemoni noerekakiti iaõka poerekako apanakini, kotxi noerekakiti atão. Pauikapikariko Kristo Xesosi sãkire. Katiraõki pitxako, kotxi Xesosi nakiti atxaua. ¹⁴ Pimarotari Teoso iokanapirena erekari. !Pauiritapiri ikoketiko. Teoso sikari ikara iokanapirena pitemoni, apanakini pisãpiretini ĩkapani. Erekari Matamatakoti auaitotaua. Iua posotiireẽ pinĩkatariko Teoso iokanapirena pitemoni isikakiti.

¹⁵ Pimarotari kãkiti Xesosi sãkire auĩãkani Ásia tixine auakani takanapano nota. Aĩtariakori Pixero inakori, Emoxeni inakori pakini takanapano nota. ¹⁶ Onesĩporo inakori litakanapano. Ninirekari Teoso tiretinina iua aapoko auakani. Itokata ikamapoxokonitano nota. !Ipẽtatano kateia ãki nauakasaaki. ¹⁷ Homa sitatxiti apokasaaki, initaãpotano nota, eereka apokano. ¹⁸ Pite imarotari iua iteene moianatinino nota, Épeso sitatxiti nauakasaaki. Ininiã nitxari Apiananiri: “Ninirekari piamonĩkiniri Onesĩporo itixi xipokini õti manapisaaki.”

2

Misirikaretxi Mĩteenekiko

¹ Pitepekana namarite Tximótxio, kataparaxinire pitxako. Kristo Xesosi nakitiakori atxaua, ininiã iua sikari ikinipoko erekari atemoni. Ikara erekari sikataparatarari axinire. ² Pite kenakotapekari nisãkire noerekakiti kãkitimoni. Ininiã poerekariko ikara iaõka apanakinimoni atão inakari kamakanimoni. Eereka ninoa posotari oerekiniri nisãkire noerekakiti apanakinimoni apaka.

³ Sotato erekari mĩteenekari imisiritiko. Kristo Xesosi sotate atoko atxaua, ininiã pimĩteenekariko pimisiritiko sotato erekari mĩteenekiniri atoko. ⁴ Sotato parĩkauatakasaaki, !ixinikaikari iparĩka mitxi ikamakiti sotato iminakanisaaki. Ixinikapikari sotato auĩte nireẽkiti ikamini, iauĩte poxokotiniri ĩkapani. Ikaranokara ixinikanãta.

⁵ Ātipekana nisāpiretai. Miteēkari mitekatxi mapotōkire merepanika apoākari apakapari imitekini ūki. Mitekatxi paniātakarī paniātini iaōka imitekiniā, apakapari imitekini ūki.

⁶ Ātipekana nisāpiretai. Katarareri poparīkari nikari itakare merepanika, kotxi iteene iparīkauata. ⁷ Pixinikariko ikara nisākire. Apiananiri kamaimaroretai ikara.

⁸ Pixinikariko Teoso iokanapirena erekari nisāpiretakiti kākitimoni. Xesosi Kristo nisāpireta ikinimanemoni. Iua ipinaka atoko, iuaīkana auāki itxīkitakaāka. Iua Taviini apika mekaniri. ⁹ Natatsiirauata Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini xika. Nota omanatakani iaxirikapekano kohētxiā, kokaniri iaxirikinina atoko, nota masikani ūkapani. Teoso sākire ! iaxiriāka. Iaripireta ikini tōpati. ¹⁰ Teoso mereēpekari kākiti, imaerekani imakatzakini ūkapani. Ininiā nota mīteenekari nimisiritiko Teoso iokanapirena ninoa kenakotini ūkapani, imaerekanina Kristo Xesosi makatzakini ūkapani, ātipirika Teosokata auinina ūkapani. Iuasaaki peerekari. ¹¹ Nisāpiretaiko ia sākiretxi atāo inakari:

Xesosi Kristo ipina ate ūkapani, ininiā amanirekakaniāri mitxi anireēkiti, Xesosi nireēkitinoka anirekiniā, ininiā aāuapika iuakata ātipirika.

¹² Amīteenekiniāri amisiritiko Xesosi sākire aāuikini xika, auītetxi atxauako iuakata. Akipatiniāri iua aimarotini, iua apaka kipatari ate imarotini.

¹³ Atxiīti ! akamari akamaenetakiti. Xesosi kamapitikari iua kamaenetakiti, kotxi iua ! iposotari maerekati ikamini.

Teoso Nitiri Atāo Inakari

¹⁴ Ikara nisākire pikamaxinikaretana Xesosi sākire auīākani. Ninoa Apiananiri apisatoō apotiitakasaakiua, pōtākikanako: “!Hītxitakakapeua maxikatūka kākiti sākire xika, kotxi !erekari,” pitxako ninoamoni. Kākiti kenakotiniāri hītxitakakinia, ininiā linirekaikarina Xesosi sākire auikinina.

¹⁵ Tximótxio, pite Teoso nitiri pitxaua, ininiā iteene papaiaōkariko isākire iōkatsopatakorī Teoso apokaerekatinii ūkapani. Ininiā !pipētāuata, kotxi atāo poerekari Teoso sākire iōkatsopatakorī apanakinimoni. Teoso sākire iōkatsopatakorī atāo inakarinoka itxa. ¹⁶ Apanakini sākirauatakasaki, isākiretarina sākiretxi Teoso mapokaerekatakiniti. Ikara atoko !pisākiretape. Kākiti ikara atoko inakani takanapaāpotari Teoso. ¹⁷ Ninoa oerekakiti sākiretxiti karōtxi arakakari atoko itxa. Ikara atoko inakari amianari iarikaāpota. Ikara amianari iarikini atoko, ninoa oerekakiti iarikaāpota. Itxīkitakarī kākiti maerekati ikamini. Imeneo inakori, Pireto inakori pakini oerekakiti sākiretxiti ikara atoko itxa. ¹⁸ Ninoa takanapapekari Teoso sākire atāo inakari. Ninoa sākire:

“Teoso õkitikapekana Xesosi sãkire auiãkani ixinirena auãki inini ïkapani. !Õkitikapanina iïtona itixi xipokini õti,” itxana. Ikara ninoa sãkire xika, apanakini !auikaikari Xesosi sãkire.

¹⁹ Apokotxi tsota paikori inakasaaki, itsota iriko païtanori inakasaaki, iua aapokotxi !irika. Teoso sãkire ikara aãtsota atoko. Auapika. !Ixipoka. Teoso sãkire txari: “Apiananiri imarotari inakitiakori.” Apaka Teoso sãkire txari: “Kãkiti, ‘Nota Kristo nakiti’ inakari takanapariko imaerekani.”

²⁰ Ikini sereti tiitxi aua aapokotxi mitari ãki. Aua apiata karonetakari oro kamakori, pirata kamakori pakini. Apaka aua poião ïki aamina kamakori, kipatxi kamakori pakini. Apanakini tiitxi ãki kaapokori takari nipokori kiiniri ïkapani. Apanakini tiitxi ãki itakari nipokori ikiniõtika kãkiti nikini ïkapani. ²¹ Ikara tiitxi atoko itxa kãkiti. Kãkiti takanapiniãri imaerekani, tiitxi apiata karonetakari atoko itxa iua. Teoso nirekari iua. Imereëri iua iparïka erekari ikamini ïkapani. Ininiã kãkiti iua atoko inakani iposope Teoso parïka ikamini ïkapani.

²² Ætokoripanika pinakasaakia, apanakini nirekiniãi maerekati pikamini, pimitekako, maerekati pimakamakani ïkapani. Pinirekariko atão inakarínoka pikamini ikiniõtika. Pinirekariko Xesosi sãkire iteene pauikini. Pinirekariko iteene katiraõki pinini. !Pinirekapiri neenamatzxi. Ikara atoko kãkiti kaminiã, erekaxinireri. Iua akiritari Apiananiri imoianatiniri ïkapani.

²³ Tximótxio, kãkiti txitakakasaakia sãkiretxi miïkiteti m-maroreti xika, !pikamapiri ikara atoko inakari, kotxi eereka ninoa neenamauata isãkirena xika. ²⁴ Apiananiri nitiri atão inakari ia atoko itxako: “!Itxitari ãti. Itiretari ikinimane. Koerekareri erekari itxaua. !Katimari omanãkarauatini. ²⁵ Õtãkikanako isãkire mauikakani momanãkaretika.” Ikara atoko Apiananiri nitiri ininiãua, atxiïti Teoso oerekana isãkire mauikakani atão inakari imarotinina ïkapani, imaerekani itakanapinina ïkapani. ²⁶ Ininiã iuaïkana kiïkitepeka itxana. Teoso sikakana ninoa txikatoro Satanasi takakitiã, kotxi mitxi Satanasi maïkana, iua nireëkiti ikaminina ïkapani.

3

Itixi Xipokini Õti Apisa

¹ Tximótxio, pimarotariko ia nisãkire. Itixi xipokini õti apisa pamonõkopaniriko. ² Iuasaaki kãkiti ia atoko inakari: Kapotxi-naniri iua. Txineiro tirketani iua. Isãpiretari iposotiire ikin-imanemoni. Iuikaua. Imisãkirepiretari Teoso, kãkiti pakini. !Ikamari iri paniãtakiti. Inoro paniãtakiti apaka !ikama. Æti kamakasaakiri erekari iuamoni, !itxari: “Erekapitikari

pikamakiti nota ìkapani,” !itxari. !Inirekari Teoso. ³ !Itiretari inirimane. !Ikamari ikamaenetakiti. Imisãkirepiretari ãti maxikatũka. !Iposotari erekari ikamini. Paneenamari. Omanatana erekari kamakani. ⁴ Imĩkapiritari ãti. Ikamakiti ikamini apisa, !ixinikari ikamakiti tĩkane. Iuaka ixinikapikaua. Isarauatininokara itireta. !Itiretari Teoso. ⁵ Iua sãkire: “Nauikari Teoso sãkire,” txamari !auikari Teoso posotiire. !Pauikapiri kãkiti ikara atoko inakari sãkire.

⁶ Kãkiti ikara atoko inakari ianapokota sitomoni oaãpokomoni. Sito ikara atoko inakaro miĩkiteto. Maerekatinoka okama. Oĩto nireẽkiti maerekati onirekapika. Iua ianapokotapika oamoni, ininiã oa auikaãpotari iua oerekakiti sãkiretxiti. ⁷ Sito ikara atoko inakaro nirekari oimarotiniiri oerekaretxi, txamari !oimarotari oerekaretxi atão inakari.

⁸ Kitxakapirĩka Moisesi Exito tixine auakasaaki, Xani inakori, Xãpiri inakori pakini !inirekari auikinirina Moisesi sãpiretakiti. Ninoa atokokana kãkiti itixi xipokini õti apisa auakani, !inirekari atão inakari. Ixinikapikarina maerekatinoka. Teoso !inirekari kãkiti ikara atoko inakari, kotxi iua kãkiti !auikari Teoso sãkire. ⁹ Poiãonoka kãkiti auikari ikara atoko inakari sãkire, kotxi imarotari miĩkiteti iua. Iua atokokana kitxakapirĩka apanakini imarotari Xani, Xãpiri pakini miĩkiteni ininiua.

Teoso Nakitiakori Misiritiko

¹⁰ Pitepekana, pimarotapitikari noereẽkiti sãkiretxiti. Pimarotari nikamakiti ikiniõtika. Pimarotari ninireẽkiti nikamini. Pimarotari iteene nauikiniri Xesosi sãkire. Pimarotari nimĩteenekiniri nimisiritiko. Pimarotari nitiretiniri ãti. Pimarotari !katimari nomanãkarauatini. ¹¹ Pimarotari nimisiritiko. Pimarotari natatsiirauatini. Pimarotari nimĩteenekiniri nimisiritiko. Átxiokia sitatxiti nauakasaaki, Ikónio sitatxiti apaka nauakasaaki, Arisitara sitatxiti apaka nauakasaaki. Itene natatsiirauata, iuaritika Apiananiri makatxakano ikinika nimisiritiko. ¹² Ari, ikininape kãkiti nirekiniãri Kristo Xesosi nakiti ininiãua, inirekiniãri Teoso nireẽkitinoka ikaminiã, atatsiitariko imisiritiko. ¹³ Iuasaaki maerekati kamakani maerekani, kamisirienererini maerekani, apiaãpotako. Ninoa misirienetari apanakini. Apaka apanakini misirienetana ninoa.

Teoso Sãkire Iõkatsopatakori

¹⁴ Pitepekana Tximótxio, pauikapikariko atão inakari poerekiko. Ikara pauikapitika, kotxi pimarotana pite oerekakani. Pimarotari atãonoka ninoa oerekakiti. ¹⁵ Pite axapitipanika pinakasaaki, pimarotari Teoso sãkire iõkatsopatakori. Iua sãkire iõkatsopatakori txĩkitakaua kimatire

anini. Isãkire iõkatsopatakori oerekaua Teoso makatxakiniri amaerekani Kristo Xesosi sãkire aãuikasaaki. ¹⁶ Teoso oerekana isãkire iõkatsopatakani atãonoka iõkatsopatinina, ininiã ikinika Teoso sãkire iõkatsopatakori atãonoka. Ininiã apakata Teoso sãkire iõkatsopatakori oerekiniua atão Teoso sãkire aãuikini ïkapani. Oerekaua ikinipoko Teoso sãkire iõkatsopatakori atão inini. Isãkire iõkatsopatakori õtãkikaua amaerekani atakanapini. Oerekaua atão inakarinnoka akamini. ¹⁷ Ininiã kãkiti Teoso nakiti imarotiniãri Teoso sãkire iõkatsopatakori, iposotari ikinika parïkatxi Teoso paniãtakiti ikamini. Erekarï iparïka.

4

Tximótxio Õtãkikiko

¹ Tximótxio, nõtãkikai Teoso apisatoõ, Apiananiri Xesosi Kristo apisatoõ apaka, kotxi ãti õti Kristo Xesosi kanapiriãkasaaki, isãpiretari ikininape kãkiti sinimoni. Isãkire auïãkani sari Teosomoni ikaikotinina ïkapani. Isãkire mauïãkani sari kãkiti misiritikomoni ikaikotinina ïkapani. Isãpiretari kãkiti auapanika inakani, kãkiti mitxi ipïkani apaka. Xesosi kanapiriã ikininape auïte ininiua ïkapani, ininiãkara nipaniãtai ia: ² Pisãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni. Iposope pitxako Teoso sãkire ïkiniõtika pisãpiretini kãkitimoni, pïito tapara auakasaaki, pisãpakasaaki apaka. Põtãkikanako imaerekani itakanapinina, erekarinnoka ikaminina ïkapani. Pisikataparaxiniretanako, Teoso sãkire poerekinina. Pisãkirauatakasaaki, !katimari pomanãkarauatini. ³ ãti õti apokako. Iusaaki kãkiti !inirekaikari oerekaretxi atão inakari ikenakotinina. Ninoaka nireëkitinnoka inirekana, ininiã apotiiãpotana ninoakata koerekarerini ninoa potxitakiti oerekaretxiti oereëkani. ⁴ !Inirekaikarina atão inakari. Auikarina sãkiretxi atão minakati.

⁵ Pitepekana, ikinika pikamako pïikiteritika. Pimïteenekariko pimisiritiko. Pikamariko piparïka Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini kãkitimoni ninoa auikiniri ïkapani. Teoso nitiri pitxaua, ininiã pikamariko ikinika piparïka Teoso paniãtakiti.

⁶ Notapekana, nipinini õti manapi apokaãpotape. Nipinako Teoso ïkapani. Pirãtxi Teoso ïkapani okiko atokokana, notaka sikauako Teosomoni. Niketo apokapeka itixi nosipikini ïkapani. ⁷ Neenamatchi erekari inakari nikamapeka Satanasi ninaiatini. Miteëkari mitekatchi mapotõkire apokini atokokana, nota apokapeka niparïka mapotõkire. !Nitakana-pari Xesosi sãkire nauikini. ⁸ Uatxa Teoso nõkatari niparïka ïki nota kãiatakiti napakapini ïkapani. Miteëkari merepanika mitekatchi mapotõkire apokakari apakapari imitekini ïki.

Apakapari saporietà. Iua atokokana Apiananiri sikanoko nipařka ĩki, kotxi nota nirekari atão inakaranoka nikamini. Apiananiri imarotari atão, ininiã imarotari pařkatxi ĩki apakapakani. Imarotari imisiritiko apakapakani apaka. Nipařka ĩki isikano notamoni uai ikanapiriini õtisaaki. Na notananini apakapari. Isikari pařkatxi ĩki ikininapemoni ikanapiriini nirekakanimoni.

Paoro Iõkatsopatakiti Mapotõkire

⁹ Puposotiniã, katima pitxako notamoni papokini. ¹⁰ Témasi inakori asikapekano, kotxi itiretari Xesosi sãkire mauiaãkani nireẽkiti. Isipeka Tesarõnika sitatxitimoni. Kiresẽtxi inakori sari Karásia tixinimoni ipařkauatini ĩkapani. Txito inakori sari Taomásia tixinimoni ipařkauatini ĩkapani. ¹¹ Arókašinokara moianatano uatxa. Pakiritariko Marko. Piminari iua pitekata. Iua posotari imipařkatini, Xesosi sãkire nisãpiretakasaaki kãkitimoni. ¹² Txíkiko inakori nipaniãta Épeso sitatxitimoni isini. ¹³ Tóatxi sitatxiti nauakasaaki, nitakanapari nimãka ãti nimãka nopini nitakakiti. Nitakanapari iua nimãka Kapo inakorikata. Pite uai ĩkasaaki piminariko. Apaka piminariko atatsopari ninakiti aãtsopa kamakori. Apia ninirekari pimininiri atatsopari ninakiti aamata kamakori.

¹⁴ Arexãtri inakori iteene misiritano. Iua Arexãtri tiitxi kamakari iua. Tiitxi metao kamakorinoka ikama. Iua misiritinino xika, Teoso misiritari iua. ¹⁵ Erepaniko iua. Pamonõkoniri iua, kotxi iua iteene misãkirepiretari aõereẽkiti sãkiretxiti.

¹⁶ Merepitipanika nota apoõtakani anikasaakino auĩtetxiakori apisatoõ, nisãkire ikenakotinina ĩkapani, na ãti nimoianari kaikota notakata iusaaki. Ikinimane nimoianariakori takanapano, iuaritika na ninirekari Teoso misiritinina itakanapinino xika. ¹⁷ Ninoa takanapano, iuaritika Apiananiri kaikota notakata. Iua sikataparaxiniretano, ininiã niposotari Teoso iokanapirena ikinika nisãpiretinina ninoa Xoteo minakaniua ikenakotinirina ĩkapani. Ininiã ãkiti namaã takote nauakasaaki, Teoso tokapakeẽtano nota. ¹⁸ Nimarotapitikari Apiananiri tokapakeẽtapanikano nota ikini sereti maerekati auakasaaki. Iua nĩkatano. Anikano itixinemoni, iua auĩtetxi ininiãtaãua. Ikinimane ãtipirika sãpiretari iua: “Peerekai. Pitenokara erekari.” Ameẽ.

¹⁹ Pisãpiretana Pisisira inakoro, Ákira inakori pakini nixinikamanapitana. Apaka Onesíporo inakori aapoko auakani nixinikamanapita. ²⁰ Erásito inakori kaikota Korĩto sitatxiti. Tópimo inakori nitakanapa Mireto sitatxitiã, kotxi iua amiãnata.

²¹ Tximótxio, piposotiniã, mitaã apisapanika papokako uai-
moni. Eoporo inakori, Porotêtxi inakori, Arino inakori,
Karáotxia inakori pakini ikini aĩtariakorikata iokanapireta pite-
moni ixinikamanapitiniina.

²² Apiananiri Xesosi Kristo ãtipirika kaikota pitekata
pãkixinireẽ. Ikinipoko erekari isika pitemoni. Ameẽ.

TXITO

Paoro Iokanatsopatakiti Txitomoni

¹ Nota Paoro. Teoso nitiri amotakori nitxaua. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Iua iokanatanano kâkitimoni Teoso mereêkini auîâkiti sâkiretxiti nisâpiretini Îkapani. Iokanatanano kâkitimoni atâo inakari imarotinina Îkapani. Atâo inakari imarotiko oerekaua Teoso nireêkiti akamini Îkapani. ² Aâuikari aâuapininiiika anini Teosokata, kotxi kitxakapirîka itixi kamiko apisa Teoso kamaenetari ikara. Ininiâ apokapitikako, kotxi atâonoka iua sâkire. ! Iposotari atâo minakati isâpiretini. ³ Iketotiniri manapi oerekari isâkire. Isâkire sâpiretakani sâpiretari isâkire. Ininiâ Teoso sâkire notamoni isikakiti nisâpiretai, kotxi Teoso amaerekani makatxakakari paniâtano nota nisâpiretiniri isâkire.

⁴ Niokanatsopata pite Txitomoni. Namarite atâo inakari atoko pitxaua, kotxi pite aukari Xesosi sâkire nota auikiniri atokotxikana. Aîri Teoso, aâuîte Xesosi Kristo amaerekani makatxakakari pakini, sikari ikinipoko erekari pitemoni. Ninoa iamoniikai. Ikamaerekaxiniretaina.

Kõtâkikarerini

⁵ Nitakanapai pite Kreta pokomiriîti, kotxi aparîka iuaâtaâ kona xipokapanika, ininiâ ninirekari pite kaminiri ikara parîkatxi. Pimereêna kõtâkikarerini ikini sitatxitiâ Teoso sâkire auîâkani ôtâkikakani tîkane. Pimereêna mitxi nisâpiretakiti iaôka. ⁶ Ia atoko inakari kâkiti pimereê kõtâkikarerini Îkapani: Iua kamari erekari, ininiâ maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. ãtonokara Îtanoro aua. Imiakori aukari Xesosi sâkire. Ninoa !neenamauata. Ikamarina iri paniâtakiti iaôka.

⁷ Teoso sikari iparîka kõtâkikarerimoni ikamini Îkapani, ininiâ kõtâkikarerini kamari erekarinoka. Maerekati auakasaaki, kona iua xikani maerekati apoka. ! Iuikaua. ! Katimari omanâkarauatini. ! Ipoâta. Kona kaneenamari. ! Itiretaro txineiro. ⁸ Kõtâkikarerini atâo inakari potxitari apakapiniri kâkiti iua aapoko âki. Ipotxitari kâkiti erekari kamakani. ! Katima omanâkarauatini. Erekarinoka ikama. ! Ikamari maerekati. Erekari imarotakiti ! itakanapari ikamini. ⁹ Kõtâkikarerini atâo inakari oerekaâkapeka Teoso sâkire. Imarotari Teoso kaminiri isâkire iaôka, ininiâ iteene inîkatari Teoso sâkire. ! Imamakari Teoso sâkire. Ininiâkara imarotari ôtâkikiniri apanakini. Iteene imarotari Teoso sâkire, ininiâ imarotari oerekiniri apanakini Teoso sâkire manirekakani, Teoso sâkire auikinina Îkapani.

Erepaniko, Atão Minakati Oerekakani

¹⁰ Kaiãopokori kãkiti kona nirekari Teoso nireëkiti ikaminina. Maxikatiiãka isãkirauatapika. Kamisirienrerini ninoa. Ikara atoko inakani nirekari Teoso takaõtxikare Xoteo minakaniua iãtoã auini. ¹¹ Matxikitakari ninoa iotokakiniri atão minakati isãpiretinina, kotxi kãkiti aapoko ãki auakani naitakakaua ninoa oerekakiti sãkiretxiti xika. !Apakata ninoa oerekakiti sãkiretxiti. Iuaritika ninoa oerekari atão minakati, txineiro apakapinina iãkapani. ¹² Ninoa atokirini kitxakapiriãka, koerekareri, uai Kreta pokomiriiti auakarini, txari: “Kreta auakani ãtipirika misirienetari kãkiti. Maerekati kamakani itxauana. Kaneenamari iãtopa auakari atoko ikamana. Iari-nouatana. Paixonina,” itxa iua.

¹³ Isãpiretakiti atãopitikara. Ininiã pitaparaxinireritika pipinitana ninoa imasãpiretakanirina ikara atão minakati, Xesosì sãkire atão auikinina iãkapani. ¹⁴ Ininiã pisãpiretana: “! Himaãkatapirikò Xoteoakori kiomaneakorini sãkire atão minakati. ! Himaãkatapena atão inakari manirekaãkani paniãtakiti.” ¹⁵ Kãkiti Teoso kamaerekatakiti, ikamakiti erekari. Ikinipoko ikamakiti erekari, kotxi Teoso makatxakapekari imaerekani. Kãkiti imaerekani auapanika inakari, Teoso sãkire iaõka makamakati, ikinipoko ikamakiti aua imaerekani. Imaerekani txikotari ixinikakiti. Imaerekani txikotari iua ãkixinire, ininiã ãkixinire !õtãkikari iua maerekati imakamakani iãkapani. ¹⁶ Ninoa txa: “Ate imarotari Teoso,” txamari ikamarina Teoso manirekakiniti, ininiã !imarotarina Teoso. !Inirekarina Teoso. Arakakani atoko itxana, maerekati ikamakitina xika. !Ikamarina Teoso nireëkiti, ininiã !iposotarina erekari ikaminina.

2

Txito Ôtãkikiko

¹ Ininiã poerekariko ikinika atão inakari Teoso oerekiko sãkiretxiti.

Kiki Aneëkani Ôtãkikiko

² Ia atoko põtãkikana kiki aneëkani: “Hixinikariko hĩkamakiti tĩkane hĩkaminiri apisapanika. Erekari hĩkamako apanakini paxitinii iãkapani. Kona hĩkamapiri hiĩto nireëkiti. Itene himarotariko hãuiãkiti. Itene hitiraõkiuatako. Katima omanãkarauataka ! hĩtxape.” Ikara atoko põtãkikana kiki aneëkani.

Sito Aneëkani Ôtãkikiko

³ Ia atoko põtãkikana sito aneëkani: “Hĩkamariko Teoso pĩkakani kamakiti atoko. Maxikatiiãka !hãpoĩtapiri ãti. Kona iteene hiãtapiri iãriã kapoãro. Erekarinoka hõerekako.” Ikara atoko põtãkikana ninoa. ⁴ Apaka põtãkikana sito

aneëkani òtākikinina ātokoroakoro ia atoko: “Hītiretanako hītāniri, hamariteakori pakini. ⁵ Kona hīkīpitapiri hīto paniātakiti. Erekarinanira hīkamako. Hīkamariko hīparīka hāāpoko āki. Erekarī hīkamako apanakini īkapani. Hītāniri nireēkiti hīkamako, ininiā iuasaaki Teoso sākire mauīākani ! imisākirepiretari Teoso sākire.” Ikara atoko sito aneëkani oerekanako ātokoroakoro.

Ātokoriakori Ōtākikiko

⁶ Ininiā iua atokokana pōtākikana ātokoriakori ia atoko: “! Apakata hīkaminiri hīto nireēkiti.”

Txito Ōtākikiko

⁷ Txito, ikini pikamakiti pikamako kākiti erekari kamiko imarotini īkapani. Poerekarauatakasaaki, poerekari kākiti pitiretiniri atāo inakari sākiretxitinoka. Poerekanako Teoso sākirenoka apiari inini. Poerekarauatakasaaki, poerekariko kākiti pimakoketakaniri atāo minakati pisākirekata. ⁸ Poerekariko atāo inakarinoka, ininiā ! auari papoītiko, kotxi !pikerokari pisākire. Ikara atoko ininiā, pimokaiakarini pētauata, kotxi !liposotarina imisākirepiretinii.

Nitiritxi Amotakoni Ōtākikiko

⁹ Ia atoko poerekanako nitiritxi amotakoni: “Hīkīpitariko hīpatrāote sākire. Hīkamariko hīpatrāote apokaerekatakiti-noka. Kapakapaenere !hītšape. ¹⁰ !Hītirīkapiri hīpatrāote tii. Hōerekariko hīpatrāote pisākire atāo inini. Ininiā hīpatrāote nirekari imarotininirina Teoso oerekiko, amaerekani makatxakakari oerekiko.”

Ikinipoko Erekarī Teoso Sikakiti

¹¹ Ikinimanemoni Teoso oerekapekari erekari isikakiti kākiti maerekani imakatzakini. ¹² Teoso sikakiti erekari oerekaua atakanapiniri Teoso manirekakiniti. Teoso sikakiti erekari oerekaua amanirekakaniri īkorapokoriti auakani īto nireēkiti. Teoso sikakiti erekari oerekaua aīto paniātakiti atakanapini, atāo inakarinoka akamini, Teoso nireēkiti akamini īkorapokoriti aāuakasaaki. ¹³ Īkorapokoriti aāuakasaaki, aiātapani poxokonitxi ōti Apiananiri aTeosone apokini ōti. Iuasaaki Xesosi Kristo, amaerekani makatzakakari, motika atemoni. ¹⁴ Iuaka sikaua Teosomoni ate īkapani ipīkasaaki. Iuasaaki iīkitixitari Teoso, ininiā Teoso makatzakaua ikinika maerekanitxi sauaki. Ikara atoko ininiā, ikamaerekataua ate. Ininiā itxīkitakaua inakitiakori aniniua, ininiā anirekari erekari akamini.

¹⁵ Auītetxi pininiua atoko pipaniātariko kākiti kīpitiniri ikara nisāpiretakiti. Pōtākikana nisākire makīpitakani. Kona pauiritapiri kākiti sāpiretiniri pisākire atāo minakati inini.

3

Teoso Nireēkiti Kamiko

¹ Txito, ia atoko poerekariko kākiti: “Hīpaxitariko ĩkorapokoriti auñtetxiakori paniātakiti, poiāori auñtetxiakori paniātakiti apaka. Iposope hītxako ikinika erekari hīkamini. ² Kona himisākirepiretapiri apanakini. !Hineenamauatape. Merepanika hīxinikariko apanakini, eereka hīteka hīxinika. Hōerekariko kākiti, hīxinireē hinirekiniri erekari hīkamini ikinimanemoni.” Ikara atoko poerekana.

³ Teoso aimarotini apisapanika miikitenti atxaua. Kona akīpitari kākiti sākire, Teoso sākire apaka. Iuasaaki ate misirienetaāka. Iuasaaki akamari aīto nireēkitinoka. Ikini sereti maerekati akama apoxokoniuatini ĩkapani. Iuasaaki ikiniōtika axinikari maerekati akamini. !Apakata akamakiti. Kaxikorinerini atxaua iuasaaki. Ate omanataāka. Apaka ate omanatari apanakini iuasaaki.

⁴ Ininiā eereka Teoso tiraōki, amaerekani makatxakakari tiraōki, iua amonīkare, apoka atemoni. ⁵ Ateka parīka erekari !imakatxakari amaerekani. Iua amonīkarenokara makatxakari amaerekani. Iuasaaki na atāo akama, iuaritika imakatxakari amaerekani, kotxi itiretaua. Iuasaaki iua arokari aākixinire. Itxīkitakaua ate aponaniini iuaīkana. Iuasaaki Erekari Matamatakoti kamari ikinika amaneri axinireē. ⁶ Teoso iokanataro Erekari Matamatakoti kaposotireri atemoni, kotxi Xesosi Kristo, amaerekani makatxakakari, ipina ate ĩkapani. ⁷ Iua sikari ikinipoko erekari atemoni, ininiā ikamaerekataua. Ininiā itxīkitakaua Teoso anaakori aniniua, ininiā aāpakapariko ipotetakiti ate ĩkapani. Iua atoko ininiā, aiātapari ātipirika Teosokata aāuini ĩkapani. ⁸ Atāopitikara ia nisāpiretakiti.

Ininiā ninirekari ātipirika pisāpiretiniri ikinika nisāpiretakiti Teoso sākire auñākanimoni. Ikara atoko Teoso auñākani itaparaxinireritika kamariko erekari apanakini ĩkapani. Kona maxikatīka ikamarina erekari. Teoso atāo ĩkitxitariko kākiti. Ikara atoko kākiti kaminiā, ininiā erekari ikinimane ĩkapani.

⁹ Kona pimaākatapiri miikiteti sākire. ! Hītaparakienatakapeua kitxakapirīkarini uāka xika. Kona himaākatapenako kākiti kiomātxiakori oerekakiti xika tsoatakani. Ikara sākiretxiti !itxīkitakai erekari hininiua. ! Itxa ikara sākiretxiti.

¹⁰ Kākiti oerekiniāri atāo minakati Teoso manirekakiniti, pōtākikari iua ipikata. Iposo atoko !pimaākataikari. ¹¹ Ikara atoko inakari atāo iīkite !auari. Maerekati ikama. Ikamakiti oerekari apanakini, maerekati kamakari ininiua. Iuaka imaerekani xika imisiritiko apokako.

¹² Niokanatarì Atemasi inakori, atxiĩti Txíkiko inakori apaka pitemoni. Ninoa apokasaaki, paiamata pisini ìkapani, katimari notamoni Nikópori sitatxitiã hãpokini ìkapani. Ninirekari ia mitaãti nikaikotini iuaã.

¹³ Pimoianatarì Sena inakori, Aporo inakori pakini. Auĩtetxiakori paniãtakiti imarotakari iua Sena. Pimoianatanako ninoa aiamatini. Iamonitakitina pisikanako. ¹⁴ Aĩtariakori Xesosi sãkire auiãkani apaiaõkariko erekari ikaminina, kãkiti minakati mauakiniti imoianatinina ìkapani. Makamaretika hinini !apakata.

¹⁵ Notakata auakani xinikapikai pite. Pisãpiretanako ate tirketakani ereẽ Xesosi sãkire auiãkani nixinikamanapitana ninoa.

Ikinika erekari Teoso sikai hĩte hĩkinika. Ikara atoko niõkatsopata pitemoni. Ameẽ.

PIREMŌ

Paoro Iokanatsopatakiti Piremōmoni

¹ Nota Paoro. Kateia āki naua, Kristo Xesosi sākire nauikini xika. Nota, aītari Tximōtxiokata aiokanatsopata pitemoni Piremōmoni. Ate iteene tiretai pite. Atekata parīkauatakari pitxaua. ² Aiokanapireta Xesosi sākire auiākanimoni, paapoko apotiitakanimoni. Aiokanapireta aītaro Ápiamoni, Akipo pakinimoni. Iua Akipo Xesosi sotatone itxaua, ate Xesosi sotatone atokotxikana.

³ Aīri Teoso, Xesosi Kristo Apiananiri pakini sikai ikinipoko erekari. Ikamaerekaxiniretaina.

Piremō Tiraōkiuatini Pirena

⁴ Nitari Piremō, Teoso nimisākiretakasaaki, ātipirika nisākirauiata pite īkapani. Nisāpiretari Teoso ereka inini, kotxi iua kamaerekatai pite. ⁵ Ikara atoko itxa nisākire, kotxi nikenakopiretari iteene pauikiniri Apiananiri Xesosi sākire. Nikenakopiretari ikinimane kākiti Teoso nakitiakori pitiretini. ⁶ Nimisākiretari Teoso pite īkapani, kotxi ninirekari pisāpiretiniri pauīākiti sākiretxiti ikiniōtika apanakinimoni, ininiākara pimarotari ikini sereti erekari Teoso siākiti Kristo nakitiakorimoni. ⁷ Ate poxokoniua, kotxi pite taretana kākiti Teoso nakitiakori. Pitiraōki iteene sikataparaxiniretaua ate. Pite aītari kamapoxokonitana Teoso nakitiakori ākixinire.

Paoro Amanaākiti Sākiretxiti

⁸ Kristo sikaposotiiretano, ininiā nitapararitika niposotapitikari nipaniātini atāo inakari pikamini. ⁹ Iuaritika nitapararitika na nipaniātai atāo inakari pikamini. Nōtākikai Kristo tiraōkiā pikaminiri atāo inakari. Nota Paoro kiomātxipekano. Kateia āki nauanāta, Kristo Xesosi sākire nauikini xika. Notakara ōtākikai pite atāo pikamini. ¹⁰ Nota amanaāi pinitiri Onésimo inakori piamonīkini īkapani. Namarite atoko inakari iua, kotxi iua kīpitari nisākire uai kateia āki nauakasaaki. Uatxa iua auikari Xesosi sākire. ¹¹ Nimarotari iuāka poparīkari uāka itxaua. Mitxi iparīkauata, pitekata auakasaaki. Paiariniri. Uatxa poparīkari itxapekaua iuāka atokokana. Uatxa iparīkauatapitikako pite īkapani, nota īkapani iparīkauatini atokokana.

¹² Niokanatariko Onésimo, ikanapiriini pitemoni. Ininiā papakapariko iua. Nitiretari iua nota niito nitiretini atokokana.

¹³ Ninirekamari notakata uai ikaikotini, nota imoianatini īkapani, kotxi pite kona posotari pimoianatinino uai kateia āki nauakasaaki, kotxi pite auini maioakari. Nota uai aua

Teoso iokanapirena erekari nisāpiretini xika. ¹⁴ Ninirekamari Onésimo uai, txamari ! ninirekari nikaminiri pite mauiritakiniti. !Ninirekari nitapararitika nipaniātini pauiritiniri Onésimo notakata ikaikotini. Pite nirekiniāri, imoianatano.

¹⁵ Akokaxiti Onésimo miteka. Mapakanani itakanapai. Atxiīti Teoso auiritari poiāoka itakanapinii, ātipirika pitekata iuaīkana ikaikotini ĩkapani. ¹⁶ Iua pinitiri piamotakiti itxapanikaua. Uatxa apiaerekata iua. Pitari pitiretakiti itxapekaua, kotxi iua auikari Kristo sākire. Itene nota taretari iua. Pite apia taretariko iua, kotxi iua pinitiri itxaua. Apaka iua pitari itxaua, kotxi Apiananiri nakiti hītxaua.

¹⁷ Nota pimoianari nininiāua, nota papakapini atokokana pitxariko papakapiniri iua. ¹⁸ Akokaxiti maerekati ikaminiā, ĩtiriatiniā, pisāpiretano. Nota ĩkitxitaiko. ¹⁹ Nota Paoro, uatxa niuakoā niōkatsopataria sākiretxiti. Notakarako ĩkitxitai pite. Pite imarotari pite xinire auāki inini, kotxi notara akokaxiti nisāpiretai Xesosi sākire pauikini ĩkapani. Ininiā atxiīti erekape pite ĩkitxitinino nota? ²⁰ Ininiākara nitari, pikaminano ninirekakiti, kotxi Apiananiri nakitiakori atxaua. Pikamapoxokonitariko nākixinire, kotxi Kristo nakitiakori atxaua. ²¹ Niōkatsopataria pite ĩkapani, kotxi nimarotapitikari pikaminiri namanaākiti. Ari, nimarotari apiata pikaminano.

²² Apikomoni nitxai. Poeretari ereē nimakiniātaā ĩkapani. Hīte misākiretapekari Teoso kateia nitakanapini ĩkapani, ininiā nimarotari Teoso auiritano iuaīkana nikanapiriini hītemoni.

Itakapiretanapini Pirena

²³ Epápara inakori notakata kateia āki aua, kotxi iua parīkauata Kristo Xesosi ĩkapani. Iua xinikamanapitai hīte. ²⁴ Markoma, Arisitakoma, Témasima, Arókasima pakini notakata parīkauatakani, ninoa apaka xinikamanapitai hīte.

²⁵ Aāuīte Xesosi Kristo sikari ikinipoko erekari hākixiniremoni. Ameē.

EPIROO

Teoso Ākiri Apiatini Pirena

¹ Teoso kitxakapirīka sāpiretari isākire kaiāokataikani, isākire sāpiretanimoni. Ininiā ninoa sāpiretana aātokiriakorini Teoso sāpiretakiti. Kiriāpa Teoso misākiretana ninoa? Kaiāopokoriā imisākiretana ninoa: Itaponeēna, ixinireēna, isākire iōkatsopatakoriā, initiri itixine auakari sākireē, txaāpota imisākiretinina ninoa.

² Uatxa īkorasaaki, Teoso misākiretaua iua ākiri sākireē. Teoso mereēri iua ākiri ikinipoko apakapini īkapani. Teoso ākiri kamari ikinipoko. Ikamari itixi, ikinipoko iaxiti apiko nopinixiti auakari apaka. ³ Iua iotximere Teoso iotximeretxikana. Teosotxikana iua. Kaposotiireri iua, kotxi isākireēnoka imaīkari imakinika auini īkapani. Iuanokara makatxakari amaerekani. Amaerekani imaktxakasaaki, iusaaki iitopāka ikinimane auīte Teoso kikomoni itixineē.

Teoso Ākiri Apiata, Initiriakori Poiāoka

⁴ Ininiā Teoso ākiri iteene apiaerekata. Apiananiri iua. Teoso nitiriakori iaxitikini poiāorini. Teoso mereēri iuāka apiari. Ninoa uāka poiāorini itxauana.

⁵ Teoso !isāpiretari initiriakori ia isākire kitxakapirīkari: Pite nota ākiri pitxaua. Uatxa pite iri nitxaua nota, litxa initiriakorimoni.

Apaka Teoso !isāpiretana ninoa ia isākire kitxakapirīkari: Nota iua iri nitxauako. Iua nota amarite itxauako, litxa initiriakori itixine auakanimoni.

⁶ Ātipekana. Teoso mīkasaakiri iua ākiri imatonōkari īkorapokoritimoni, iponaniini īkapani, iusaaki Teoso txari initiriakori: Ninitiriakori, hīkapotoreēkauako iua apisatoō. Hīteosonetariko iua, itxa. Ikara atoko Teoso paniātari initiriakori.

⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori, initiriakori pirena txari: Itxīkitakana initiriakori matamatakoni ininiuana, ītima atoko ininiuana. Xamina tirinakari atoko itxauana ninoa, kotxi kaposotiirerini ninoa, itxa. ⁸ Iua amaritemoni Teoso txari: Teoso pitxaua. !ixipoka auītetxi pininiāua. Ātipirika pite atāo mīkiikari pite auītetakani.

⁹ Pite taretari atāo inakari. Pomanatari maerekati. Ikara atoko ininiā, nota piTeosone mereēi pite apiari pininiua īkapani, pimoianariakori poiāorini ininiuana īkapani, kotxi apiata nikamapoxokonitai pite. Iītxiā

nimereẽkiti nopini nitakini atokokana, nitakari poxokonitxi pite nopini. Nimereẽi pite auĩtetxi pininiãua.

Ikara atoko itxa Teoso kitxakapirĩka. ¹⁰ Iuaĩkana Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri, merepitipanika pite kamari itixi. Apaka pikamari iaxiti piuakoã.

¹¹ Īkorapokoriti, iaxiti pakini xipokapitikako. Iuaritika pite auapanika. Mãkatxi kitxakariãpotakari atoko itxa ikinika.

¹² Mãkatxi atoko piapirikariko iaxiti, itixi pakini. Ininiã ipinimoni itxako. Iuaritika pite mitxi atoko pitxapikako. ! Pixipoka.

Itxa Teoso sãkire.

¹³ Teoso txari imi:

Nota kikomoni piitopãkiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniãtaã atoko ininiua.

Ikara atoko !itxari initiriakori iaxitikini.

¹⁴ Ininiã kipa Teoso nitiriakori iaxitikini? Ninoa erekari matamatakoni. Iparĩkauatana Teoso ĩkapani. Teoso iokanatana ninoa imoianatinirina kãkiti iua sãkire auiãkani, kotxi Teoso makatzakari ninoa kãkiti maerekani.

2

Erepaniko

¹ Ininiã iteene mamixinikari ikinika atão sãkiretxiti mitxi akenakotakiti. Amakamakaniãri ikara atoko, kanaua tiokaãpotakari atoko atxaua. Ininiã iuasaaki !aimarotaikari atão. Maxinikari atão inakari. ² Kitxakapirĩka Teoso nitiriakori iaxitikini sãpiretari atão inakari ate apiko atokiriakorimoni. Kãkiti makamakaniãri ninoa paniãtakiti, ininiã ninoa kãkiti apakapari Teoso misirikare. Atão ninoa apakapiniri imisiritikona. ³ Ininiã uatxa amitekini !auari, amanirekakaniãri amaerekani makatzakiko. Peerekari Teoso makatzakiniri kãkiti maerekani. Merepitipanika Apiananiri sãpiretari ikara maerekanitxi makatzakiko. Iua sãkire kenakotakani apaka sãpiretaua ate iua sãpiretakiti atokotxikana. ⁴ Teoso apaka oerekaua ninoa sãkire atão inini, kotxi oerekari itakaõtxikare. Ikamari kãkiti mimarotakiniti. Ikamari ikini sereti posotiiretxi. Erekari Matamatakoti siãkiti isika inirekakinimoni. Kãkiti isika inirekaka iaõka. Ikara atoko Teoso oerekaua ninoa sãkire atão inini.

Xesosi Kãkiti Atoko Itxa

⁵ Teoso !itxĩkitakana initiriakori iaxitikini itixi amaneriã auakani auĩteakori ininiuana. Iua itixi amaneri ĩkari asãpiretai

h̄ite. ⁶ Kitxakapir̄ika Teoso s̄akire iōkatsopatakori Xikari oitoōtaã txari:

Kipa k̄akiti? Kinirepa pite xinikana ninoa? Ate minakati. Kinirepa aītari iaxitikiri maãkatatari k̄akiti?

⁷ Mapakanani pikamari k̄akiti itari iaxitikiri poiãori ininiãua. Iuasaaki pinitiriakori iaxitikini apiatakani txaua. Eereka pitx̄ikitakari iua auītetxi ininiua. Pitx̄ikitakari iua kaiotximereri ininiua. Pitx̄ikitakari ikinimane paxitiniri iua. Pitx̄ikitakari iua ikinipoko auĩte ininiua.

⁸ Pitx̄ikitakari ikinimane kaminiri iua paniãtakiti. !Auari aītika iua paniãtakiti makamakati.

Ikara atoko Teoso s̄apiretaua ate itx̄ikitakiniri ikinipoko auītetiniri iua. !Auari aītika iua maauītetakati. Txamari kona ate atamatapanikari iua ikinipoko auĩte ininiua.

⁹ Iuapitikara aãtamatakiti Xesosi. Mapakananinoka Teoso tx̄ikitakari iua poiãori ininiua. Iuasaaki Teoso nitiriakori iaxitikini apiata. Teoso tx̄ikitakari iua poiãori ininiua, kotxi iuasaaki Xesosi atatsiirauata. Iuasaaki ipina. Uatxa Teoso tx̄ikitakari iua auītetxi ininiua. Itx̄ikitakari iua kaiotximereri ininiua. Itx̄ikitakari ikinimane paxitiniri iua. Teoso kamari ikara atoko inakari, kotxi Xesosi ipina k̄akiti mapinakani ĩkapani. Iuasaaki Teoso oerekari ikinipoko erekari isikini k̄akitimoni.

¹⁰ Ikinika Teoso nakiti. Ikinika iua kamakiti. Apakata iua tx̄ikitakiniri k̄akiti maerekani makatxakakari atatsiirauatini, kotxi iuasaaki iposope k̄akiti maerekani makatxakiko, kotxi iuasaaki Xesosi kamari ikinipoko iri paniãtakiti. Ininiãkara Teoso anikari iua anaakori iotximere auiniãtaã. Kaiãori ninoa. ¹¹ K̄akiti kamaerekatakari iritxikana iua kamaerekatakini iri. Ikara atoko ininiã, Xesosi lip̄etatari iua itariakori akiritiniua ate. ¹² Itxari Teosomoni:

Nis̄apiretariko piuãka nitariakorimoni. Pitemoni apotiitakaniua sauaki nixikaretari ereka pinini.

¹³ Iuaĩkana kitxakapir̄ika Teoso s̄akire iōkatsopatakori txari:

Nauikariko Teoso s̄akire.

Iuaĩkana Xesosi txari Teoso:

Uai nota aua pamariteakorikata. Pite sikana ninoa notamoni. itxa.

¹⁴ Kaĩtori Teoso anaakori. Ninoa aua ixini, iar̄eka pakini. Ininiã kaĩtopekari Xesosi ninoa atokokana. Ininiã ip̄ikasaaki ixipokari ip̄ikitxi posotiire auakiti. Satanasi inakori iua.

¹⁵ Ikara atoko inakasaaki, isikakari k̄akiti ip̄ikitxi p̄ikakani. Mitxi ninoa iaxirikakoni atoko itxana. ¹⁶ Aimarotari, iuasaaki !imoianatana initiriakori iaxitikini. Iuasaaki imoianatana Apraão apika mekaniriakori. ¹⁷ Ikara atoko ininiã, Xesosi tx̄ikitakaãka itariakori atokokana ininiua, ininiã iposotari sasetotxi auĩte apiatakari ininiua k̄akiti ĩkapani. Ipar̄ikauatakasaaki Teoso ĩkapani, ikamari ikinipoko

ikamaenetakiti. Maerekati kamakani kākiti, iuaritika iamonīkari kākiti. Kākiti itxapekaua Xesosi, ininiã iua ipina kākiti maerekani imakatzakini ĩkapani, iuaĩkana kākiti imikanapiriini Teosomoni ĩkapani. ¹⁸ ĩkorapokoriti Xesosi auakasaaki, imarotari Satanasi atamakaerekatini iua. Ininiã Satanasi atamakaerekatakasaakina kākiti, iua posotari isikataparatinina ninoa.

3

Xesosi Apiatakari, Moisesi Poiãori

¹ Ininiã nitariakori, Teoso mereẽkini, hĩte akiritaãka Teoso tixine hãuini ĩkapani. Iteene hĩxinikariko Kristo Xesosi, kotxi iua Teoso iokanatakiti itxaua. Apaka iua sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. Iuara asãpiretari apanakini. ² Moisesi kamari ikinika Teoso paniãtakiti inirimane apisatoõ, Teoso aapoko aamata kamakori ikamakasaaki. Iua atokokana Xesosi kamari ikinika iua mereẽkari paniãtakiti. ³ Apiaerekata Xesosi, ininiã iua apakapari apiata ipaxitiko, Moisesi poiãõ, kotxi aapokotxi kamakari apakapari apiata ipaxitiko. Poiãõ aapokotxi paxitiko aua. Iua atokokana, Xesosi aapokotxi kamakari atoko itxaua. Moisesi aapokotxi atoko itxaua. ⁴ Ikinika kākiti aapokona kamakani auapitika, iuaritika Teoso ikinipoko kamakari itxaua. ⁵ Moisesi Teoso nitiri itxaua. Iua ãtipirika kamari ikinipoko Teoso nirekakiti inirimane apisatoõ. Ikara erekari ikamakiti oerekari Teoso sãkire iua sãpiretakiti atão inini.

⁶ Kristo Teoso ãkiri itxaua. Iua ãtipirika kamari ikinipoko Teoso paniãtakiti Teoso aapoko inĩkatini. Teoso aapoko atoko atxaua ate, iteene aũuikiniãri iua sãkire, apoxokoniritika ãtipirika aiãtapiniãri Xesosi kanapiriini õti.

Erepaniko, !Hĩtakanapapiri Hãũikakiti

⁷ Ininiã Erekari Matamatakoti txari: Uatxa õti hĩkenakotakasaakiri nisãkire, ⁸ kona hĩkamapiriko hĩxinire paikori inini hãtokiriakorini atoko hinini. ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina, iuaã ninoa !auikari nota sãkire. !Ikamarina nipaniãtakiti. Iuasaaki ninoa ataerekatapikano nota. ⁹ Koarẽtakanani, ikiniõtika hĩte apika atokiriakori ataerekatapikano nota. Ninoa atamatari niposotiire. Txamari ikiniõtika ninoa ataerekatano nota. !Auikarina nisãkire. ¹⁰ Ikara xika nomanatana ninoa. Iuasaaki nitxa: “ãtipirika ninoa sapika apanakini sãkire tikini. !Imarotarina nixinikakiti, nikamakiti pakini.”

11 Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iusaaki nitxako: “Atão nisãpiretana ninoa. Ninoa maïroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã,”

itxa Erekarî Matamatakoti.

12 Ininiã nitariakori, erepaniko. Atxiïti ãtikaka hïte aua hïxinire maerekati mauikareti. Ikara atoko inakasaaki, hïtakanapapekari Teoso ãtipirika auãki inakari, maerekati tikini hïsini ïkapani.

13 Ininiã ikiniõtika hïkamataparaxiniretakauako. Uatxapanika inakasaaki hõtãkikakauako. Ininiã maerekanitxi kona misirienetai. !Ikamari kaikoxinire hinini. 14 Aãuini mapotökire manapi iteene aãuikiniãri Kristo sãkire merepitipanika aãuikiniri atokotxikana, atão iuakata parïkauatakani atxaua. 15 Uatxa nisãpiretai kitxakapirïka iökatsopatakiti:

Uatxa ia õti hïkenakotakasaakiri iua sãkire, kona hïkamapiriko hïxinire paikori inini, hãtokiriakorini atoko hinini, ãparaã makipakaniãtaã auakasaakina. Ninoa !auikari nota sãkire.

16 Ninoa kenakotari Teoso sãkire, txamari !inirekarina ikaminirina isãkire iaõka. Kipa ninoa? Exito tixini Moisesi makatxakakinira ninoa. 17 Kikãkititipa kamari Teoso naia-tiniua koarẽtakanani? Ninoa maerekati kamakani. Ikara xika ninoa ipïpeka ãparaã makipakaniãtaã. 18 Kirimonipa Teoso txari ia? “Atão nisãpiretai hïte. Kona himaïroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã.” Teoso sãpiretari ikara iua sãkire mauikakanimoni. 19 Ininiã aimarotari, ninoa !ïroã iuaã, Teoso sãkire imauikakanina xika.

4

Tomatikoãtaã Aua Teoso Nakitiakori ïkapani

1 Auapitika Teoso kamaenetakiti kãkiti tomatiniãtaã Teoso kamakiti aïroini tïkane, ininiã erepaniko. Atão inakari hïkamako iuaã hiïroini ïkapani. 2 Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãka atemoni, kitxakapirïka Moisesi auakasaaki auakanimoni apaka. Txamari maxikatïika ninoa kenakotari Teoso sãkire, kotxi ninoa !auikari ikenakotakitina. 3 Ate, Teoso sãkire auiãkaniua, ïroã ikara Teoso kamakiti tomatikoãtaã. Ininiã Teoso sãpiretakiti iaõka auapeka. Ia atoko Teoso txari:

Nomanatakasaakina ninoa imaerekanina xika, iusaaki nitxako: “Atão nisãpiretana ninoa. Ninoa maïroãpekaniikarako nikamakiti tomatikoãtaã,”

itxa Teoso. Ikara atoko itxama, iuaritika ikara tomatikoãtaã iposope iparïka ixipokasaaki, itixi ikamakasaaki. Ikara atoko ikama ate ïkapani. 4 Teoso sãkire iökatsopatakori sãpiretari itomatini õti pirena. Itxari:

Iparĩkauata seisi õti, ininiã eereka apikomoni ãti õti inakasaaki itomata. Iuasaaki itakanapari ikinika iparĩka, itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁵ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Ninoa maĩroãpekaniiarako nikamakiti tomatikoãtaã.

⁶ Iuaritika apanakini ãroãpanikako iua tomatikoãtaã. Txama apanakini kitzakapirĩka auakani !ãroã. Ninoa merepitipanika sãpiretaãka Teoso iokanapirena erekari, txamari !ãroãna, kotxi !ikamarina Teoso paniãtakiti. ⁷ Ininiã Teoso kamari iketo õti apanakini iuaãtaã apokini ãkapani. Iuasaaki Teoso akiritari iketo õti “uatxa.” ãkara atoko Teoso misãkiretari Tavii:

Uatxa õti hĩkenakotiniãri nisãkire, ininiã kona hĩkamapiriko hĩxinire paikori inini.

⁸ Aãtokiri kitzakapirĩka auakari Xosoe inakori, iuara anikari kãkiti itixi Teoso sikaenetakitimoni. Txamari !ãroãna atão inakari tomatikoãtaã Teoso sikakiti, kotxi eereka Teoso sãpiretari ãti õti tomatikoãtaã ãroãko õti. ⁹ Ikara atoko ininiã, auapanikako Teoso kamakiti tomatikoãtaã inakiti-akori ãkapani. ¹⁰ Ininiã kãkiti ãroãkasaaki Teoso kamakiti tomatikoãtaã, iotokakari iparĩka, Teoso iparĩka iotokakini atokokana. ¹¹ Ininiã nitariakori makamariko ikinika atão inakari iua tomatikoãtaã aãroini ãkapani. Erepaniko, kotxi apanakini !ãroã, Teoso sãkire imauikakanina xika. Ininiã ! hĩkamapiri ninoa kamakiti atokokana.

¹² Teoso sãkire kaposotiireri. Isãkire auãki itxapika, kotxi Teoso ãtipirika auãki inakari sãpiretakiti. Saasara ipi auanaro auakaro, iteene kauanaro, ininiã iposotari ikisauakiniri inirekiniãtaã. Iposotari ikisauakiniri kãkiti pakaki, iua ãki auakari axĩpe imakatzakini ãkapani. Apiata Teoso sãkire, kotxi Teoso sãkire posotari apokini kãkiti iĩkite kãkiti xinirekata apotiitiniãtaãua. Teoso sãkire imarotari ikinika axinikakiti, anireẽkiti pakini aãkixinireẽ. Teoso sãkire atamakaerekatari ikara aãkixinireẽ auakari. ¹³ Teoso atamatari ikinipoko akamakiti, ininiã !auari iomaãtakori. Ikinipoko !ipataãka. Aãũite Teoso apisatoõ ikinipoko kasarori.

Xesosi Sasetotxi Auĩte Apiatakari

¹⁴ Ininiã atemoni auari sasetotxi auĩte apiatakari, Xesosi, Teoso ãkiri. Apiananiri iua. Iua sari iaxiti Teoso auiniãtaã. Ininiã iteene maãuikari iua sãkire. ¹⁵ Ate nakiti sasetotxi auĩte apiatakari imarotari ate ãkixinire iõkapetini. Imarotari ate maposotakiniti. Imarotari ate tsii. Ikara atoko inakari imarota, kotxi Satanasi iteene atamakaerekatari iua, ate atamakaerekatiko atoko. Iuaritika maerekati ! ikama. ¹⁶ Ininiã ataparaxinireritika masa Teosomoni. Aãũite topãkiniãtaã masa ikinipoko erekari isikakiti aãpakapini

Īkapani, iamoniċiniua Īkapani. Isikaua ikinipoko erekari. Isikataparataua amaxikiko auakasaaki.

5

Xesosi Sasetotxi Auĭte Apiatakari Mereĭko

¹ Ikinimane sasetotxi auĭte apiatakari mereeĕka kākiti sauaki. Iua misākiretari Teoso kākiti Īkapani. Isikari kākiti sikakiti iuamoni. Kitxakapirĭka iua okari pirātxi Teoso apisatoō kākiti maerekani iĭkitxitini Īkapani. ² Iamoniċari mimaroreni, Teoso takanapakani pakini, kotxi imarotari kākiti ākixinire iōkapetini, kotxi iua apaka kākiti itxaua. ³ Sasetotxi apaka maerekati kamakari itxaua. Ikara xika merepanika iua okari pirātxi Teoso apisatoō iuaka maerekani iĭkitxitini Īkapani. Eereka iua okari pirātxi kākiti maerekani iĭkitxitini Īkapani.

⁴ Kākiti paxitari sasetotxi, iuaritika ninoa kona mereĕri sasetotxi parĭka. Teosonoka mereĕri kākiti sasetotxi ininiua Īkapani, sasetotxi Arāo inakori Teoso mereini atokokana kitxakapirĭka.

⁵ Xesosi iuaka !ikamaua sasetotxi auĭte apiatakari ininiua. Kona itxari: “Apakatapitika sasetotxi nininiua.” Iuaritika Teoso txari iua:

Pite namarite. Uatxa noerekariko kākiti nota pite iri nininiua, itxa Teoso.

⁶ Iuaĭkana Teoso txari:
Ātipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki inakori atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso Xesosimoni. ⁷ Xesosi ĭkorapokoriti auakasaaki, iua iteene misākiretari iri. Ipinini apisapanika iteene amanaāri iri imapinakani Īkapani. Imisākiretakasaakiri iua, iteene itxiĭta. Irinokara posotari itxiĭkitakiniri imapinakani. Iri kenakotari isākire, kotxi Xesosi txari: “Pinirekakitinokara ninireka.” ⁸ Xesosi Teoso ākiri, iuaritika atatsiirauatakasaaki, imaroāpotari Teoso nireĕkiti iaōka ikamini. ⁹ Iua kamari ikinipoko iri paniātakiti. Ikara atoko ininiā, kākiti maerekani maktxakakari itxapekaua. Imaktxakari ipaniātakiti kamakani maerekani, ininiā ninoa auapininiika itxanako Teosokata. ¹⁰ Teoso mereĕri iua sasetotxi auĭte apiatakari ininiua, Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atokokana.

Erepaniko, Atāo Sākiretxiti !Hĭtakanapape

¹¹ Aua apikomoni kaiāopokori ikara atoko inakari asāpiretinii hĭte, txamari pamimari ikara asāpiretinii hĭte, kotxi !katimari himarotiniri Teoso sākire. ¹² Akokaxiti hĭte auikari Xesosi sākire, ininiā uatxa apiaerekata Xesosi sākire oereĕkani hininiua. Txamari hĭte nirekari āti oerekinii iuaĭkana merepitipanika atāo inakari Teoso sākire

iõkatsopatakoriã auakari. Hïte eenetxi xapitikiri atoko. Hinirekari Teoso sãkire tinitxiã atoko inakari. Teoso sãkire nipokori atoko inakari ! hïposotapanika hãpakapini. ¹³ Teoso sãkire imarotakari tinitxiãnoka nirekakari atoko inakari, iteene ! imarotapanikari Teoso sãkire. ! Imarotari atão inakaranoka ikamini, kotxi iua eenetxi xapitiri atoko inakari. ¹⁴ Kãkiti aneẽkari nikari xinitxi. Kataparaxinireri nirekari Teoso sãkire, xinitxi aneẽkari nirekini atokokana. Kãkiti ikiniõtika kenakotiniãri Teoso sãkire, ininiã imarotari atão inakari. Imarotari atão minakati apaka.

6

Maãpaiaõkarauata Apikomoni

¹ ! Apakata ikiniõtika merepitipanika Kristo sãkire oerekakorinoka axinikini, kotxi aimarotapekari. Aimarotapekari atakanapiniri maerekati akamakiti. Aimarotapekari ateka kamakiti txïkitakaua apinini. Aimarotapekari Teoso sãkire aãuikini. ² Aimarotapekari apatxisarauatini. Aimarotapekari atakauakotiniua ãti nopini. Aimarotapekari ipïkani iuaïkana õkitikiniua. Aimarotapekari Teoso misiritinina maerekati kamakani ãtipirika. ! Apakata ikara ãtipirika aõerekinii. ³ Apikomoni auapitika, ininiã maãpaiaõkarauata apikomoni. Teoso auiritiniãua, apikomoni maxinika.

⁴ Kãkiti takanapiniãri Teoso sãkire auikini, ! apakataika ikanapiriinina Teosomoni. Mitxi ninoa imarotari Teoso sãkire atão inakari. Mitxi ninoa imarotari erekari iaxitikiri. Mitxi imarotari Erekari Matamatakoti parïka ãkixinireẽna. ⁵ Mitxi imarotarina Teoso sãkire ereka inini. Mitxi imarotarina Teoso posotiire itixi amaneri apokasaaki. ⁶ Ikara atoko ninoa imarota, iuaritika ninoa takanapari Teoso. Ininiãkara ! apakata iuaïkana ikanapiriinina Teosomoni, kotxi iuaïkana imisiritarina Teoso ãkiri aamina ipiriãmitakari nopini imisiritiko atoko. Iuasaaki ninoa txïkitakari kãkiti iuaïkana napetiniri Xesosi.

Kikio Atoko Anini Pirena

⁷ Teoso takari erekari itixi ia atoko inakari nopini: ãparaã ikipa kaiãokatani iuaã, ininiã iminaua kienatxi katakareri nirekakiti. ⁸ Txamari itixi inako, aanaia pakini auiniã, ! itxa. Ikara xika atxiïti imisiritaãka. Ininiã arikaãkako. Ikara atoko inapeẽkanako kãkiti. Maerekati aniniãua, ininiã pamonõkoniri atemoni. Ikara atoko ininiã, imapotõkire õti Teoso !nirekaikaua ate. Ixipokaua aanaia xipokiko atoko.

⁹ Nitariakori, ikara atoko asãpiretai hïte, iuaritika ate imarotari kona hïte ikara atokoni. Aimarotari hãpakapiniri erekari, kotxi Teoso makatxakapekari himaerekani. ¹⁰ Teoso kamari

ikinika atão. Iua limaxinĩkaretari hĩparĩka iua ĩkapani. Hĩtiraõki iuamoni !imaxinĩkareta, kotxi himoianatapekari iua nakitiakori. Uatxa himoianatapanikana ninoa. ¹¹ Ate nirekari ikinika hĩkaminiritika Teoso ĩkapani imapotõkire õti manapi apokini. Ikara atoko ininiã, himarotari hiãtapakiti apokapitikako hĩtemoni. ¹² Kona apakata hĩarinauatini. Apanakini Teoso sãkire auĩãkani kamakiti atoko hĩkamako, kotxi ninoa iãtapari Teoso sikaenetakiti apakapinina.

Teoso Sikapitikariko Isikaenetakiti

¹³ Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari isikaenetakiti Apraãomoni. Apiatakari Teosonokara aua. ãti apiatakari iua atoko inakari ! auari, ininiã iuaka uãkaã isãpiretari isikaenetakiti isikini Apraãomoni. ¹⁴ Ininiã Teoso txari Apraão: “Nitakapitikari erekari pitemoni. Nisikaiko itomaneri papika mekaniriakori,” itxa. ¹⁵ Ininiã Apraão kenakotakasaakiri ikara, iteene iãtapari Teoso sãpiretakiti apokini. Eereka Apraão apakapari Teoso sikaenetakiti.

¹⁶ Kãkiti sãpiretakasaakiri isikaenetakiti ãti kãkitimoni, iusaaki ninoa apoka ãti apiatakari apisatoõ isikaenetakiti isãpiretinina ĩkapani. Ininiã iusaaki kãkiti imarotapitikari isãkire atão inini. Ikara atoko ininiã, aãpirena ! auari isikaenetakiti xika. ¹⁷ Teoso nirekari inakitiakori iteene imarotiniri imatakanapakaniri isikaenetakiti isikinina ninoa. Ininiã isikaenetakiti isãpiretakasaaki, isikari isãkire iuaka uãkaã. ¹⁸ Ininiã ipi aua: Teoso, Teoso sãkire pakini. Teoso mitxi atoko itxapikako. Teoso sãkire mitxi atoko itxapikako. Ininiã Teoso !iposotari atão minakati isãpiretini. Amiteka iuamoni, iua nĩkatiniua ĩkapani, aiãtapakiti aãpakapini ĩkapani. Ininiã asikataparaxiniretaãka.

¹⁹ Ikara atoko inakasaaki, aposotari iteene aãuikiniri Teoso sãkire. Aiãtapari ikinipoko iua sãkire iaõka apokini. Teoso sãkire aãuikini, minari maporo maĩkakari atoko itxa. Maporo maĩkakari ! auiritari maporo tiokini. Teoso sãkire aãuikini maĩkari axinire. Isikataparatarari axinire. !Auiritaua atiokini maerekanitximoni. Teoso sãkire aãuikini anĩkaua Teosonani Auini Pakitaãtaã, mãkatxi mata arõkakari apikomoni auakari pakitamoni. Kitxakapirĩka sasetotxiakori auĩte apiatakarinoka ĩroã iuaã. ²⁰ Iuaã Xesosi ĩroã ate ĩroini apisa. Iuaã imisãkiretari iri ate ĩkapani. Sasetotxiakori auĩte apiatakari itxapekaua ãtipirika ate ĩkapani. Meokisiteki inakori sasetotxi ininiua atoko itxa Xesosi.

7

Meokisiteki Pirena

¹ Meokisiteki inakori Sareẽ tixini auakani auĩte itxaua. Iusaaki sasetotxi itxaua apaka. Teoso, Apiananiri, kamari

iua sasetotxi ininiua. Kitxakapirĩka Apraão kamari neenamtxi āti tixini auakani auñteakorikata. Iua kanapiriãkasaaki, aõkitari Meokisiteki. Iuasaaki Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti iuamoni. ² Iuasaaki Apraão sikari iua tiitxi imaktxakakiti ipixini. Tesi tiitxi auiniã, isikari āti Meokisitekimoni. Meokisiteki akiritaãka “Auñtetxi Atão Inakari Kamakari.” Apaka akiritaãka “Auñtetxi Kãkiti Kamaerekaxiniretakari.” ³ !Kimarotikori Meokisiteki iri, inoro pakini. !Kimarotikori apika atokiriakori. !Kimarotikori iponaniini, ipinini pakini. Teoso ākiri atoko itxa. Sasetotxi ātipirika itxaua.

⁴ Hĩxinikariko iua Meokisiteki. Apiatakari iua. Apraão iteene paxitari iua, ininiã isikari ipixini tiitxi iua makatxakakiti iuamoni. ⁵ Eereka āti õti Apraão tikini Teoso paniãtari Arevii apika mekaniriakori, sasetotxiakori, apakapiniri ipixini kãkiti apakapakiti, txineiro, tiitxi pakini. Ninoa apakapari kãkiti sikakiti Teoso ĩkapani. Ikinimane ninoa Apraão apika mekaniriakori itxauana. Iuaritika sasetotxiakori apakapari inirimane sikakiti. ⁶ Iua Meokisiteki Arevii nirimane !itxaua. Iua aua kitxakapirĩka Arevii apisapanika. Iuaritika iua apakapari ipixini Apraão makatxakakiti. Eereka Meokisiteki takari erekari Teoso sikakiti Apraõomoni, Teoso sikaenetakiti apakapakarimoni. ⁷ Iua Apraão poiãori. Apiatakari Meokisiteki, kotxi apiari takari erekari Teoso sikakiti poiãorimoni. ⁸ Ikinika Arevii apika mekaniriakori, Teosomoni kãkiti sikakiti apakapakani, ipinanipeka. Ātipirika auakari atoko itxa Meokisiteki. ⁹ Atxiĩti aposotari asãpiretiniri ia atoko: “Arevii sikari isikakiti Meokisitekimoni Teoso ĩkapani, kotxi iua ina Apraão ĩto āki.” ¹⁰ Kotxi Apraão aõkitakasaakiri Meokisiteki, iuasaaki Arevii kona auapanika. Ininiã iua auini apisapanika Apraão ĩtoã aua, kotxi Apraão apika mekaniri itxaua Arevii.

Xesosi Meokisiteki Atoko Inini

¹¹ Arevii apika mekaniriakori sasetotxiakori itxauana. Iua apika mekaniri Arão inakori. Arão apika mekaniriakori apaka sasetotxiakori itxauana. Teoso sikari ipaniãtakiti iõkatsopatakori ninoamoni, isãkire kãkiti imarotini ĩkapani. Iuaritika ninoa sasetotxiakori parĩka !oerekari kãkiti kamaerekatiko. Ininiã ātião sasetotxi nirekaãka. Sasetotxi Arão atoko inakari !inirekaãkaika. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari nirekaãka.

¹² Ātião sasetotxi auakasaaki, ātião Teoso paniãtakiti iõkatsopatakori aua iuasaaki. ¹³ Xesosi kona Arevii apika mekanirini. Iua Xotaa apika mekaniri. Xotaa mekaniriakori kona sasetotxiakorini. Ninoa kona okari pirãtxi Teoso ĩkapani. Kona iparĩkauatana Teosomoni sikakori takikoãtaã. ¹⁴ Ikinimane imarotari aauñte Xesosi Xotaa nirimane ininiua. Moisesi iõkatsopakiti !auritana ninoa sasetotxi ininiuana.

¹⁵ Ate sãpiretapekari Meokisiteki pirena. Aimarotari auapitika ãti sasetotxi, Meokisiteki atoko inakari. Uatxa aimarotari Xesosi Meokisiteki atoko itxaua.

¹⁶ Kitxakapirĩka sasetotxi pitxaua, kotxi pikiomaneakori sasetotxi apaka itxauana. Teoso kamari Xesosi sasetotxi ininiua, kotxi iua auapikako. Kaposotiireri iua. !Ixipoka.

¹⁷ Teoso txari Xesosi isãkire iõkatsopatakoriã:

Ãtipirika sasetotxi pitxaua. Sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,
itxa.

¹⁸ Ininiã mitxi auakari sasetotxiakori parĩka ! auaika, kotxi itapara ! auari. Xipope ikara. ¹⁹ Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori ! ikamari kãkiti ereka inini. Uatxa api-aerekatakari aiãtapakiti apokapeka ãkorapokoriti. Ininiã iua anikaua Teosomoni.

²⁰ Teoso isãkireẽ txĩkitakari Xesosi sasetotxi ininiua. ²¹ Teoso !isãkirauata ikara atoko kãkiti sasetotxipeka inakasaaki. Teoso txĩkitakari Xesosi sasetotxi ininiua isãkireẽ, kotxi itxari Xesosi:

Nota Apiananiri sãpiretapekari nikamaenetakiti. Ikara nikamapitikako, ininiã ãtipirika sasetotxi pitxaua, sasetotxi Meokisiteki atoko inakari pitxaua,

itxa Teoso. ²² Ininiã ikara Teoso sãkireẽ, aimarotari Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti apiari, kotxi iposope isikiniua Xesosi.

²³ Auapeka itori sasetotxiakori. Ninoa kona posotari ãtipirika iparĩkauatinina, kotxi ikoriãpekana. ²⁴ Xesosi auapikako, ininiã ãtipirika sasetotxi itxaua. ²⁵ Ininiã iposotari imakatzakiniri ikinika amaerekani, Teosomoni anikasaakiaua, kotxi ãtipirika aua, ininiã ãtipirika imisãkiretari Teoso ate ãkapani.

²⁶ Ininiã ikara atoko inakari sasetotxi auĩte apiatakari anirekapitika. Apiaerekatakari iua. ! Kaneenamari. Ikerokakiti !auari. Itxiko ixinireẽ !auari. Maerekati !ikama. Iaxiti apiko nopinixiti auakari, auĩtetxi Apiatakari itxaua. Ikara atoko inakari sasetotxi anirekapitika. ²⁷ Apanakini sasetotxi auĩte apiatakani ãkorapokoriti auakani atoko ! itxaua. Ninoa ikiniõtika okari pirãtxi, merepanika ninoaka maerekani makatzakiko ãkapani. Eereka ninoa okari pirãtxi kãkiti maerekani makatzakiko ãkapani. Kona ikara atokoni itxa Xesosi. ãtikatanokara Xesosi oxiketari iarẽka kãkiti ãkapani. Iuaka ipina kãkiti ãkapani. ²⁸ Mitxipe sasetotxi auĩte apiatakani mereeẽka Moisesi paniãtakiti iõkatsopatakori iaõka. Ninoa tapara !auari. Moisesi sãkire tikini Teoso mereẽri imi ãtipirika sasetotxi ininiua ãkapani. ãtipirika erekarinoka kamakari iua.

8

Xesosi Sasetotxi Auñte Apiatakari

¹ Ia atoko asãpiretakiti: Atemoni auapitika atão sasetotxi auñte apiatakari. Iaxiti iua topãka aũñte Teoso kikomoni, auñtetxi auiniãtaã. ² Iuaã Teoso auiniãtaã, imisãkiretari iua ate ìkapani. Iuaã aua atão inakari Teoso aapoko, Apiananiri kamakiti. Kona kãkiti kamakitini.

³ Ikinika sasetotxi auñte apiatakari auari iparïka. Isikari kãkiti siãkiti Teosomoni. Isikari pirãtxi okakori Teosomoni. Ininiã Xesosi parïka apaka aua isikarauatini. Iuaka isikaua Teosomoni. ⁴ Ìkorapokoriti Xesosi auakasaaki, sasetotxi ! itxaua, kotxi auape ìkorapokoriti sasetotxiakori kãkiti siãkiti sikakani Teosomoni. Moisesi iõkatsopatakiti atokotxikana ikamana. ⁵ Sasetotxi ìkorapokoriti auakani kamakiti atão, txamari ninoa parïka !inirekaãkaika. Ninoa parïka sanõkatxi atoko itxa, Xesosi parïka iaxitikiri aimarotini ìkapani.

Kitxakapirïka Teoso paniãtakasaakiri Moisesi Teoso aapoko aamata kamakori ikamini ìkapani, Teoso txari Moisesi:

Pikamariko naapoko nìpaniãtakiti iaõka ixirata auñte nopini aãuakasaaki noerekakiti. Ipinimoni inakari !pikamape, itxa Teoso.

⁶ Xesosi parïka Teoso sikakiti apiaerekata. Kitxakapirïka sasetotxiakori parïka poião erekari. Iua atokokana Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata. Kitxakapirïka ikamaenetakiti poião erekari. Xesosi txïkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini kãkiti ìkapani, kotxi iua ipina kãkiti ìkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apiaerekata, kotxi ikamaenetari kaiãopokori erekari apiaerekatakari.

⁷ Teoso kamaenetakiti Moisesimoni apakatiniã maerekati imaktxakini ìkapani, ininiã kona ikamari ãti ikamaenetakiti apiatakari. ⁸ Txamari Teoso ! apokaerekatari kãkiti, kotxi kãkiti kamapanikari maerekati. Ininiã Apiananiri txari kãkiti:

Ãti õti nisãpiretariko nikamaenetakiti amaneri Isaeo niri-manemoni, Xotaa nirimanemoni pakini.

⁹ Kitxakapirïka nisãpiretari mitxi nikamaenetakiti ninoa atokiriakorinimoni. Iuasaaki nota makatxakana ninoa imisiritikosaakina Exito tixiniã. Txamari ninoa ! ikamari nisãkire iaõka. Ininiã nitakanapana ninoa. Nikamaenetakiti amaneri kona mitxi nikamaenetakiti atokoikani.

¹⁰ Ãti õti ìkari nikamaenetakiti amaneri nisãpiretariko Isaeo tixini auakani. Ia atoko inakari nikamaenetakiti amaneri: Nitakariko nìpaniãtakiti kãkiti iũkiteẽ. Niõkatariko nìpaniãtakiti ninoa ãkixinireẽ. Iuasaaki

ninoa Teosone nitxauako. Iuasaaki ninoa nota nakitiakori itxauanako.

¹¹ Iuasaaki kākiti kona oerekari āti imarotiniri Apiananiri. Kona kākiti oerekari itari imarotiniri Apiananiri, kotxi iuasaaki ikinimane imarotanoko nota. Poiāoka inakani, apiatakani pakini imarotanoko nota.

¹² Nimaxinīkaretariko ikinika maerekati ikamakitina. Kona nimisiritaikanako ninoa. Kona nixinikaikariko maerekati ikamakitina,

itxa Apiananiri. ¹³ Teoso kamakasaakiri ikamaenetakiti amaneri, iuasaaki oerekari kākiti mitxi ikamaenetakiti Xoteoakorinoka ikapani ikamape, ininiā inapape. Tiitxi kitxakari patimari xipokini atoko, ikara mitxi Teoso kamaenetakiti xipoka.

9

Teoso Aapoko Aamata Kamakori

¹ Kitxakapiriika Teoso kamaenetakiti isāpiretakasaakiri Moisesi, Teoso oerekari Moisesi oerekiniri kākiti Teoso apisatoō apokini. Iua apaka sāpiretari kākiti iua aapoko ikorapokoriti ikaminina ikapani. ² Ininiā ninoa kamari Teoso aapoko aamata kamakori. Sasetotxiakori iroiniātaā aua tirikapi takiko tiitxiti. Iuaā aua apaka komiri Teosomoni siākori amesa nopini. Iua pakita ninoa takauākatari “Teoso Auini Pakitaātaā.” ³ Apanīkaki mākatxi mata kasipiri arōkakari aua. Iua mākatxi mata apikomoni auakari pakita ninoa takauākatari “Teosonani Auini Pakitaātaā.” ⁴ Iuaā aua kamariāro arikiko amesati oro kamakoro. Iuaā aua Teoso kaixane. Iua kaixa akiritaāka “Teoso kamaenetakiti kaixati.” Iua kaixa nopini mapara itaāka oronokara. Iua āki itakaāka kopitipaki oro kamakoro. Iua kopitipaki āki itakaāka xapitiri komiri manaa inakori. Iua kaixa āki aua apaka Arāo tsonareke. Īkora mitxi pitxaka iuaīkana. Apaka iua kaixa āki aua ipi kaita. Īkora kaita nopini aua Teoso paniātakiti iōkatakori. ⁵ Iua kaixa nopini aua ipi Teoso nitiriakori iaxitikini atoko inakani. Oro kamakori ninoa. Akiritaāka Keropiī inakoni. Keropiī matameēkari imīkita iua kaixa tore nopini. Iuaā Teoso maxinīkaretari kākiti maerekani.

Uatxa !apakata apikomoni noerekinii ikara pirena.

⁶ Teoso Auini Pakitaātaā sasetotxiakori iroā ikiniōtika iparīkana ikaminina Teoso ikapani. ⁷ Sasetotxi auite apiatakarinoka iroā Teosonani Auini Pakitaātaā. Ātikanani ātikatika iroā. Iua anikari arēkatxi iuakata. Arēkatxi imanikakaniā, ! iiroā. Iua arēkatxi isika Teosomoni merepanika iuaka maerekani Teoso makatxakini ikapani. Eereka ikamari ikara apanakini kākiti maerekani Teoso makatxakini ikapani. ⁸ Iuasaaki Teoso kona auiritari

kākiti ĩroini Teosonani Auini Pakitaãtaã. Ikara atoko Erekarĩ Matamatakoti oerekaua ate, kotxi kona Teoso oerekapanikari ikinimane kākiti ĩroini Teoso apisatoõ. Teoso aapoko aamata kamakori auapanika inakasaaki, Teoso kona oerekari kākiti iuamoni apokini. ⁹ Ikara Teoso aapoko kitxakapirĩka auakari ate oerekiko itxaua uatxa. Oerekari ia. Kākiti sikakiti Teosomoni, pirãtxi okiko Teoso ĩkapani apaka, kona posotari oeretiniri Teoso teosonetakani ãkixinire. ¹⁰ Ikara Teoso oerekakiti kitxakapirĩka oerekari kākiti iniãkiti atão inakari, iãtakiti atão inakari pakini. Oerekari kākiti ĩto arokiko, itii arokiko pakini Teoso apisatoõ apokini iposope inini ĩkapani. Teoso kamaenetakiti amaneri apokasaaki, kona akamaikari ikara mitxi Teoso oerekakiti.

Kristo Arẽka

¹¹ Kristo apokapeka. Sasetotxi auĩte apiatakari itxaua. Oerekaua erekari Teoso sikakiti. Iparĩkauata Teoso aapoko apiaerekatakari ãki. Iua Teoso aapoko kākiti makamakiniti. Iua aapoko ! auari ĩkorapokoriti. ¹² Iua ĩroãkasaaki iuaãtaã, ! anikari potxi arẽka, kema auĩte ãkiri arẽka ĩroini ĩkapani. Iua ĩroãkasaaki Teosonani Auini Pakitaãtaã iaxiti auakariãtaã, anikari iuaka arẽka, kotxi ikitakari iarẽka ãtikatika ikinimane kākiti ĩkapani. Ininiã ĩkitxitari Teoso ãtikatika kākiti maerekani ĩki, ininiã kākiti aua Teosokata ãtipirika. ¹³ Potxi arẽkaã, kema auĩte arẽkaã, kema auĩte ãkiri ariãkari paniã pakiniã, kitxakapirĩka sasetotxi tseẽtari maerekati kamakani Teoso apisatoõ apokinina ĩkapani. Ininiã iuasaaki maparanoka oeretaãka. ãkixinirena !oeretaãka.

¹⁴ Apiaerekata Kristo arẽka, kotxi iua posotari oeretiniri aãkixinire. Maerekati ! auari Kristomoni. Iuaka sikaua Teosomoni Erekarĩ Matamatakoti posotiireẽ, ãtipirika auakari posotiireẽ. Iuara oeretari aãkixinire. Imakinika akamakiti apinini txĩkitakakari imakatzaka. Ininiã uatxa aposota aparĩkauatini Teoso ãtipirika auãki inakari ĩkapani.

¹⁵ Ininiã iua Kristo txĩkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Ininiã kākiti Teoso akiritakini posotari apakapiniri ãtipirika Teoso sikaenetakiti iua anaakori ĩkapani. Kristo ipĩkasaaki, isikakana ninoa imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Iuasaaki ĩkitxitari Teoso imaerekanina ĩki. Ikara imaerekanina ikamana Teoso kamaenetakiti mitxipe auakari auakasaaki.

¹⁶ Kākiti ipinini apisa, iõkatsopatarĩ itii apakapakani uãka, ininiã ipĩkasaaki itii apakapakani imarotaãka. Ininiã iua ipinini imarotiko tsopa auiniã, iuasaaki itii apakapakani apakapari ipĩkari tii. ¹⁷ Ipĩkari tii apakapakani imarotiko tsopa nirekaãka kākiti ipĩkasaakinokara. Ikara ! inirekaãka ipinini apisa. Iua auãkipanika inakasaaki, kākiti ! apakapari

itii. ¹⁸ Ininiākara mitxi Teoso sikaenetakiti isika kākitimoni, arēkatxi auakasaaki, ipīkari auakasaaki. ¹⁹ Kitxakapirīka Moisesi merepitipanika sāpiretari kākiti ikinika Teoso paniātakiti iōkatsopatakori. Eereka ikosekari kema auīte ākiri arēka, potxi arēka pakini. Ikara ikoketa āparaākata. Iposo atoko itseētari Teoso sākire aātsopate, ikinimane kākiti pakini isopo inakori poria, soti auīte piti pōkamarariā pakiniā. ²⁰ Iuasaaki itxari: “Ia arēkatxi oerekaua Teoso kaminiri ikamaenetakiti. Teoso paniātai hīkīpitiniri iua sākire.” ²¹ Iua atokokana Moisesi tseētari Teoso aapoko aamata kamakori, ikinika iua āki auakari pakini arēkatxiā. ²² Teoso sākire iōkatsopatakori paniātari kākiti, tiitxi pakini oeretiko arēkatxiā. Okakori mauakaniā, arēkatxi kitaākori mauakaniā, Teoso !imakatxakari kākiti maerekani.

²³ Ininiā Moisesi takari pirātxi arēka ikinika Teoso aapoko āki auakari nopini oeretiniri ikapani. Ikinika Teoso aapoko āki auakari ikorapokoritikiri, iaxitikiri oerekiko ikapani itxa. Sanōkatxi atoko itxa. Pirātxi arēka kona apakata iaxiti ikapani. Teoso nirekakari arēkatxi apiatakari. ²⁴ Kristo iparīka ikamakasaaki ate ikapani, kona iūroā Teoso aapoko kākiti kamakitiā. Ikorapokoriti kākiti kamari Teoso aapoko atoko inakari, txamari na atāo iua aapoko. Kristo iūroā atāo Teoso aapoko Teoso tixineē. Uatxa iuaātaā Teoso apisatoō iua misākiretari Teoso ate ikapani. ²⁵ Sasetotxiakori auīte apiatakari iūroā Teosonani Auini Pakitaātaā ikinikanani. Iuasaaki anikari pirātxi arēka. Kristo !ikamari ikara atoko. Ātikatika Kristo oxiketari iarēka. ²⁶ Iua ninoa atoko inaākamako, itokata imisiritaākamako itixi kamikosaakipekamako. Uatxa imapotōkire ōti takote iua apokapeka maerekati ātikatika imaktxakini ikapani. Iuaka isikaua ipinini ikapani, amaerekani ixipokini ikapani. ²⁷ Teoso kamari ikinimane kākiti ātikatika koriini. Eereka ikinimane sari Teoso apisatoō. Iuasaaki apanakini apakapari imisiritiko. Apanakini apakapari iparīkana iki. ²⁸ Ininiā Kristo okaāka ātikatika kaiāopokori kākiti ikapani, imaerekanina imaktxakini ikapani. Iuaīkana iua kanapiriā. Iuasaaki !imisiritaākaikako kākiti maerekani xika. Iua ikasaaki, imaktxakariko iua iātapakani, maerekani sauaki auakani. Anikana itixinemoni ātipirika Teosokata auinina ikapani.

10

Pirātxi Arēka Kona Apakata

¹ Kitxakapirīka Teoso paniātakiti Xoteoakorimoni sanōkatxi atoko itxa. Ikara oerekari kākiti iuasaaki auakani atāo inakari apokini āti ōti. Ikinipoko atāo inakari !apokapanika ninoamoni. Ininiā pirātxi okiko ātipirika kona txīkitakari kākiti iposope Teosomoni apokini. !Ikamaerekatana ninoa.

² Pirãtxi arẽka makatxakiniãri kãkiti maerekani, ininiã ninoa takanapamariko pirãtxi okinina, kotxi Teosomoni apokakani oeretapeẽkaika, ininiã imarotamarina ãkixinireẽna imaerekanina mauakani. ³ Txamari pirãtxi arẽka ! imakatxakari kãkiti maerekani. Ininiã ikinikanani pirãtxi okakori oerekari kãkiti imaerekani auapanika. ⁴ Kema auite arẽka, potxi arẽka pakini kona posotari imakatxakiniri kãkiti maerekani.

⁵ Kristo apokasaaki ãkorapokoriti, itxari Teoso: Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Ininiã pite kamari ãtotxi nota ãkapani.

⁶ Pirãtxi arikiko pite ãkapani, pite ! apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni imaerekani pimakatxakini ãkapani, pite ! apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai.

⁷ Iuasaaki nitxai. "Uaïkarano nota. Paãtsopateẽ iõkatapeẽkaika nota pirena. NiTeosone uai napoka pinireẽkiti nikamini ãkapani,"

itxa Xesosi.

⁸ Merepanika Xesosi txari iri: "Pirãtxi okakori pitemoni siãkori kona pinireka. Pirãtxi arikiko pite ãkapani, pite ! apokaerekatari. Kãkiti sikiniri isikakiti pitemoni, pite ! apokaerekatari. !Ikamapoxokonitai," itxa. Iuaritika Teoso sãkire iõkatsopatakori kitxakapirãka paniãtari ikara kamiko.

⁹ Eereka Kristo txari iri: "Uaïkarano nota. Uai napoka pinireẽkiti nikamini ãkapani," itxa. Ikara atoko inakasaaki, Xesosi xipokari pirãtxi okiko, kotxi iua apoka uai Teoso nireẽkiti ikamini ãkapani.

¹⁰ Teoso nireẽkiti iaõka ikamini kamaerekataua ate, kotxi Xesosi Kristo ipina ãtikatika ikinimane ãkapani.

¹¹ Sasetoxiakori ãkorapokoriti auakani sapika ikiniõtika Teoso apisatoõ iparãkana ikaminina ãkapani. ãtipirika iua okari pirãtxi Teoso isikini ãkapani. Itxama, ikara ! iposotari maerekati imakatxakini. ¹² Iuaritika Kristo, ate sasetotxine, iuaka sikapekaua ikoriini kãkiti maerekani imakatxakini ãkapani. Ikamari ikara ãtikatika. Iposo atoko, iitopãka Teoso kikomoni. Ikara atoko ininiã, ixipokari iparãka. ¹³ Iuaã iãtapari ikinika imokaiakari xipokini. Ikiti itakiniãtaã atoko ninoa. ¹⁴ Ininiã ãtikatika okaãka kãkiti ereka inini ãkapani. Iua kamaãpotana ninoa erekaãpo ininina ãkapani.

¹⁵ Erekari Matamatakoti apaka txaua ate ikara atão inini. Merepanika itxari:

¹⁶ Apiananiri txari: "Ia nikamaenetakiti nikamako ninakitiakori ãkapani ãti õti. Ia nikamaenetakiti: Nipaniãtakiti nitakako ninoa ãkixinireẽ. Nipaniãtakiti niõkatakoni ãkitekẽna."

Itxa Erekari Matamatakoti. ¹⁷ Apikomoni itxa:

Kona nixinikaikari maerekati ikamakitina. Apaka nipaniātakiti ninoa takanapakiti, !nixinikaikako.

¹⁸ Teoso makatxakasaakiri maerekati akamakiti, ininiā amaerekani makatxakaākapeka. Ininiā !auaika okakori kākiti maerekani makatxakini ikapani.

Maāpoka Teosomoni

¹⁹ Ininiā nitariakori uatxa !hīpīkarauatape hīiroini Teosonani Auini Pakitaātaā, kotxi Xesosi iikitxitapekari āiroini ikapani iuaka arēkaā. ²⁰ Xesosi ipīkasaaki, iua kamari kimapori amaneri, maxipokati, Teosomoni asini ikapani. Ipīkasaaki, imakatxakari mākatxi mata Teosonani Auini Pakitaātaā arōkakari, Teosomoni āiroini ikapani.

²¹ Atemoni aua sasetotxi apiatakari Teoso aapoko nīkatakari. ²² Ininiā maāpoka Teosomoni. Maūiritari atāo inakaranoka kaikotini aākixinireē. Maūiikari ikinika iua sākire. Kākiti kitxakapirīkarini tseērauata arēkatxiā, maerekati makatxakiko ikapani. Ininiā maamanaāri Xesosi tseētiniiri aākixinire oeretiniiri ikapani. Kitxakapirīka kākiti kipaātaua Teoso aapoko iroini ikapani. Iua atokokana maamanaāri Xesosi aīto arokini āparaā ereriā. Ikara atoko aniniā, maāpoka Teosomoni. ²³ Iteene maūiikari aimarotakiti asāpiretakiti, kotxi Teoso kamapitikariko ikamaenetakiti. ²⁴ Maxinikariko ia. Natokopa itxa aōtākikakakiniua atiraōkiuatini ikapani, erekari akamini ikapani apaka? ²⁵ !Apakata atakanapiniri aāpotiitiniua Teoso ikapani. Apanakini !itotaikari apotiitiniua Teoso ikapani. Masikataparaxiniretakakaua. Apiata masikataparaxiniretakakaua, kotxi aāuīte kanapiriini ikorapokoritimoni kaiamapeka.

²⁶ Atāo inakari aimarotiniā, atāo inakari aāpakapiniā, eereka maerekati akamapika, kotxi anirekari maerekati akamini. Iuasaaki !auaika amaerekani iikitxitiko. Iuasaaki !auaika amaerekani makatxakiko. ²⁷ Iuasaaki aimarotari kākiti ikara atoko inakani misiritaākako, kotxi Teoso mokaiakariakori itxauana. Arikatxi apiatakari xipokanako ninoa. Pīkaretxinoka aua ninoa ikapani. ²⁸ Kitxakapirīka kākiti makīpitakaniāri Moisesi paniātakiti okapeēkaika. Ipi, atxiīti ipi āti pakini kākiti atamatiniāri iua kaminiri maerekati, ininiā okaāka. !Auritaāka imitekini. ²⁹ Ininiā natokopa itxa kākiti misiritiko Teoso ākiri sākire imakīpitakaniā? Apiata iua misiritiko, kotxi Teoso ākiri ikatxaratini atoko itxa imakīpitakaniri iua sākire. Iuasaaki !ipaxitari iua arēka amaerekani makatxakakari Teoso sikaenetakiti. Iuasaaki imisākirepiretari Erekari Matamatakoti, ikinipoko erekari sikakari. ³⁰ Aimarotari ia sāpiretakari. Iua txari:

Notanoka xikatxirauata. Notanoka misiritanako ninoa imaerekanina xika,

itxa Teoso.

Apaka Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apiananirinoka sāpiretari kākiti inakitiakori misiritiko.

³¹ Kākiti maerekati kamakani apokasaaki Teoso ātipirika auāki inakari apisatoō, iusaaki pamonōkoniri, kotxi kākiti misiritakari itxaua.

³² Hīxinikariko merepitipanika Teoso sākire hāuikini ōti. Hīkite iopinikiko atoko itxa iusaaki. Iusaaki himarotari Teoso sākire. Iusaaki iteene hātatsiirauata Xesosi sākire hāuikini xika. Iuaritika iusaaki hītaparaxinireritika hāua. Iusaaki ! hītakanapari Xesosi sākire hāuikini. ³³ Iusaaki kākiti apisatoō apanakini napetai. Ninoa misākirepiretai hīte. Imisiritaina hīte. Iusaaki hīte moianatari apanakini Teoso sākire auiākani, kākiti misiritakini. Ininiā iusaaki hīte apaka misiritaāka. ³⁴ Hītiretana apanakini Teoso sākire auiākani kateia āki auakani. Apanakini mixirikari hītii Kristo sākire hāuikini xika, iuaritika hīpoxokoniuata, kotxi iusaaki himarotapekari auapitika iaxiti hītii Teoso sikakiti. Īkora tiitxi kona xipoka. Apiaerekata tiitxi iuaxiti auakari.

³⁵ Ininiā kona hītakanapapiri hītaparaxinire, kotxi āti ōti Teoso iīkitxitai hītaparaxinire auiniāi. ³⁶ Himīteenekariko ikinika Kristo ĩkapani. Hīkamariko ikinika hītaparaxinireritika. Ininiā Teoso paniātakiti hīkamakasaaki, hāpakapariko isikaenetakiti. ³⁷ Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Apikomoni mokatanitika iua kanapiriāko. Iketo ōti ikanapiriāpitika.

³⁸ Kākiti atāo inakari kamakari auini erekari, kotxi aukari nota sākire. Kākiti sipikapapiretiniāri nisākire, nota ! apokaerekatari iua,

itxa Teoso. ³⁹ Ate kona sipikapapiretari Teoso sākire. Ininiā ! axipokaāka. Teoso sākire auiākani atxaua ate. Iua makatxakari amaerekani aākixinireē auakari.

11

Teoso Sākire Auikiko Pirena

¹ Atāo aāuikasaakiri Teoso sākire, iusaaki aimarotapitikari aāpakapiniri aiātapakiti. Atāo aāuikasaakiri Teoso sākire, iusaaki aimarotari amatamatakiniti auapitika.

² Kitxakapirīka Teoso apokaerekatana isākire auiākani, kotxi iteene auikarina isākire.

³ Teoso sākire aāuikasaaki, aimarotari iua kamari itixi, iaxiti pakini isākireēnokara. Aātamatakitiā ! ikamari itixi, iaxiti pakini. Isākireēnokara ikamari ikinipoko.

Teoso Sākire Auiākari Apeo Inakori
(Xénesisi 4.2-12)

⁴ Apeo inakori auikari Teoso sākire, ininiā Teosomoni isikakiti apiaerekata, kotxi Apeo sikari Teosomoni Teoso sākire iaōka. Itari Kaiī inakori sikakiti poiāo erekari. Apeo auikari Teoso sākire, ininiā Teoso apokaerekatari iua sikakiti. Teosomoni atāo inakari kamakari itxaua Apeo. Kitxakapirīka Apeo koriā, iuaritika iua auikiniri Teoso sākire oerekapanikaua Teoso tiretiniri kākiti isākire auīākani.

Teoso Sākire Auiākari Enoki Inakori
(Xénesisi 5.21-24)

⁵ Enoki inakori apaka auikari Teoso sākire. Ininiā Teoso anikari iua iaxiti. Kona ipina. Mapīkatipanika anikaāka Teosomoni. Iuasaaki kākiti !apokaikari iua, kotxi Teoso anikapekari iua. Isini apisa kākiti imarotari Teoso apokaerekatini iua. Iua kamapoxokonitari Teoso. ⁶ Teoso sākire amauikakaniā, kona akamapoxokonitari Teoso. Kākiti Teosomoni apoākari, merepanika auikariko Teoso auini. Apaka ninoa auikariko Teoso sakiniri erekari kaiāopokori iua nitakarimoni.

Teoso Sākire Auiākari Noee Inakori
(Xénesisi 5.28-9.29)

⁷ Noee apaka auikari Teoso sākire. Teoso sāpiretari iua kākiti mimarotakiniti monōkoni. Iuasaaki iua pīkarauata, ininiā ikamari maporo mitari iua aapoko āki auakani mapinakani īkapani. Noee auikari Teoso sākire, ininiā isāpiretari Teoso misiritiniri kākiti imaerekani xika. Teoso txīkitakari iua atāo inakari ikamini, kotxi iua auikari Teoso sākire.

Teoso Sākire Auiākari Apraāo Inakori

⁸ Apraāo apaka auikari Teoso sākire, Teoso paniātakasaakiri iua ātiātaā isini. Iua kīpitari Teoso sākire, ininiā iua sari, txamari kona imarotari isinimoni. ⁹ Iua auikari Teoso sākire, ininiā iua aua Teoso sikaenetakiti tixitiā. Iuaā iua aapoko aamata kamakori, kotxi āti tixinikiri itxaua. Apaka Isaki, Xakoo pakini aua aapokotxi aamata kamakori. Ninoa apaka apakapari itixi Teoso sikaenetakiti. ¹⁰ Apraāo iātapari Teoso sitatxine apokini, kotxi Teoso kamari ikara sitatxi. Ixinikakiti iaōka ikamari. Ikara sitatxi kamaāka kaikori nopini, ininiā !ixipoka.

¹¹ Apraāo auikari Teoso sākire. Iua imarotari ikiomaneēpeka inini. Apaka imarotari ītanoro Sara kona posotaikari keene onini. Iuaritika auikari Teoso sākire irītxi ininiua īkapani. Imarotari Teoso sikapitikariko isikaenetakiti. ¹² Ininiā iua kiki iteene kiomātxi inakariua, iuaritika irītxi itxaua. Iua aua itomaneri imekaniriakori, itomaneri apika mekaniriakori pakini. Itomaneri apika mekaniriakori iōriki

iaxiti auakani atoko itxanako. Ikipatxite atoko itxanako apika mekaniriakori. Kaiãopanina ninoa.

Teoso Säkire Auiäkani Iãtapakiti

¹³ Ikinika ninoa kãkiti Apeo, Enoki, Noee, Apraão pakini auikari Teoso säkire. Ikoriãkasaakina, ninoa kona apakaparina ikinika Teoso sikaenetakiti. Ninoa imarotari Teoso sikaenetakiti òtakopanikari apokini tũkane. Ninoamoni ìkorapokoriti kona atão ninoa tixine. Maparakini atoko itxauana. ¹⁴ Kãkiti ikara atoko inakani oerekari ninoa nitiniri ninoaka tixine. ¹⁵ Itixi itakanapakitina ixinikaãkamanako, ininiã iuaĩkana ikanapiriãmanako iuaãtaã. ¹⁶ Ninoa kona kanapiriã, kotxi inirekarina apiaerekatakari itixiti, iaxiti auakari. Ininiã Teoso ! ipẽtauata ninoa Teosone ininiua ìkapani, kotxi iua kamapekari sitatxi ninoa ìkapani.

Apraão Okaaritiniri Imi

¹⁷ Apraão auikari Teoso säkire, Teoso ataerekatakasaakiri iua. Iuasaaki iposope okiniri Isaki Teoso ìkapani. Teoso sikaenetakiti apakapakari iua Apraão. Iposope imatonõkari imi okini Teoso ìkapani. ¹⁸ Teoso sãpiretapekari iua: "Isakimoni auako pimekaniriakori, papika mekaniriakori pakini," itxari. ¹⁹ Iuasaaki Apraão xinikari Isaki ipininiã, Teoso õkitikari iua iuaĩkana. Iuasaaki Isaki ipinaarita, ininiã kãkiti ipĩkari iuaĩkana õkitikinua atoko itxa Isaki iuasaaki.

Isaki, Xakoo, Xosee Pakini Auikiniri Teoso Säkire

²⁰ Isaki apaka auikari Teoso säkire, kotxi itakari erekari imi Xakoo, Isaoo pakinimoni, Teoso nireẽkiti iaõka ikaminina tũkane. ²¹ Xakoo apaka auikari Teoso säkire. Ikoriini apisa itakari erekari Xosee anaakorimoni. Iuasaaki isãpiretari Teoso iua ereka inini. Iuasaaki iioĩtekaua itsonarekeẽ. ²² Xosee apaka auikari Teoso säkire. Ipinini apisa isãpiretana Isaeokini Exito osipikinina ìkapani. Ininiã iua paniãtana ninoa anikiniri iua api Teoso siãkiti itixitimoni.

Moisesi Auikiniri Teoso Säkire

²³ Moisesi iri, inoro pakini auikari Teoso säkire. Iponaniãka atoko, ninoa kipatarì iua ipi ãti pakini kasiriti. Iuasaaki imarotarina Moisesi kona ãti eenetxi atokoni. Ipinimoni itxa. Ninoa imarotari Paraoo paniãtiniri amarini okiko, iuaritika ! ipĩkarina Paraoo paniãtakiti.

²⁴ Moisesi auikari Teoso säkire. Mitapeka inakasaaki, kona inirekari kãkiti akiritiniri iua Paraoo ãkero ãkiri ininiua. ²⁵ Iua mereẽri imisiritiko Teoso nakitiakorikata. Ininiã iua sari ninoakata. !Inirekari poxokonitxi maerekati kamakiti, kotxi ikara poxokonitxi mokatanitika xipoka. ²⁶ Iuamoni api-aerekata ninoa xinitiniri iua Kristo säkire auikini xika. Kona

iua nirekari katiiri ininiua Exito auakanikata, kotxi imarotari āti ōti Teoso sikiniri iua iparīka īki.

²⁷ Exito ipotorikasaaki, iua auikari Teoso sākire. Iuasaaki Exito auakani auīte omanākarauata. Iuaritika ! ipīkari iua. Imīteenekari ikinipoko, kotxi auikari Matamatakoti sākire. Atamatakiti sākire auikini atokotxikana, auikari imatamatakiniti sākire. ²⁸ Iua auikari Teoso sākire, ininiā ipaniātari kākiti okiniri soti auīte. Eereka ipaniātari itakiniri iarēka Īronakikoātaā tinikata. Ininiā Teoso nitiri ipīkitxi mīkari iaxitikiri ninoa nopini inapaāpotakasaaki, kona okari Isaeokini merepanika auakani, kotxi atamatari arēkatxi.

²⁹ Kākiti Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā ĩpiriātarina potxoari uiniti Pōkamarariā inakori sonākakari kimaporiti nopini. Kākiti Exitokini apaka nirekari inapinina ninoa napini atoko. Txamari iuasaaki āparaā kanapiriāpe iua kimaporiti nopini, ininiā ikinika ninoani axāpoātape.

Teoso Sākire Auiākani Kāiatini

³⁰ Isaeokini auikari Teoso sākire, ininiā Xerikoo sitatxiti iakirokana setxi pakini ōti. Iuasaaki pirikeri sitatxi ākitakari irikapoakata, kotxi ninoa kamari Teoso sākire iaōka.

³¹ Haapi inakoro kanokarero otxaua mitxi. Eereka oāuikari Teoso sākire, kotxi oāpakapana kākiti iuaātaā apokakani, Teoso iokanatakini, ininiā kona okoriā kākiti Teoso sākire mauīākanikata.

³² Kiripa apikomoni nisāpiretai? Auapitika apikomoni itomaneri kākiti Teoso sākire auiākani. Kona apakata uatxa nisāpiretinii hīte Kitxiāo pirena, Paraki pirena, Sāsāo pirena, Xepītee pirena, Tavii pirena, Samoeo pirena, apanakini Teoso sākire sāpiretakani pirena pakini. ³³ Ninoa kākiti auikari Teoso sākire. Ininiā inaiatakasaakina Teoso sākire mauīākani, ninoa kāiata. Ninoa kamari atāo inakarinoka. Iuasaaki apakaparina Teoso sikaenetakiti. Ninoa okaāka ākitimoni. Iuaritika kona ākiti okana. Ākiti nama totaāka iuasaaki. ³⁴ Xaminamoni okapeēkana, iuaritika xamina !arikana. Kona apakata okikona iouata mitaroā. Ninoa mataparani, iuaritika kataparaxinirepeka itxana, kotxi auikarina Teoso sākire. Neenamatchi auakasaaki, pataparana ninoa, ininiā āti uāka sotatoakori miteka.

³⁵ Sitoakoro Teoso sākire auiākani iuaīkana aua imiakori, kotxi Teoso ōkitikana ninoa ipīkasaakina. Apanakini Teoso sākire auiākani noropataāka. Imatakanapakaniārina Teoso sākire auikinina, okaākana, iuaritika ninoa ! inirekarina itakanapinirina, kotxi ninoa imarotari āti ōti Teoso ōkitikana ninoa. Iuasaaki apiaerekata ninoa apakapakiti.

³⁶ Apanakini Teoso sākire auiākani napetaāka. Inoropataākana aāpitsaā. Apanakini Teoso sākire auiākani

iaxirikaãka, kateia ãki taka inaãkana. ³⁷ Apanakini kiporonakaãka kai soroã. Apanakini kãkiti sehotxiã kitxirãkaãka apanãkaki iĩtona, auãkipanika inakasaakina. Apanakini okapeẽka iouata mitaroã. Apanakini mãka soti auĩte mata, potxi mata pakini. ! Kamãkana. ! Katiina. Maerekati kamakani nitana ninoa okinina ìkapani. Imisiritapeẽkana. ³⁸ !Apakata ìkorapokoriti ninoa ìkapani, kotxi ninoa iteene erekari.

Ninoa miteẽkata ãparaã makipakaniãtaã, õtanoxiratari auiniãtaã apaka. Aariko itixiãkiriã, kai iriko ãki apaka apanakini Teoso sãkire auiãkani aua, kotxi aapokona !auari.

³⁹ Teosomoni peerekana ninoa, kotxi iteene auikarina iua sãkire. Iuaritika ninoa !apakapapanikari Teoso sikaenetakiti iusaaki. ⁴⁰ Teoso nirekari apiari erekari ate ìkapani. Inirekana ninoa atekata aãpakapiniri isikaenetakiti.

12

Teoso Oerekari Atão Iua Anaakori Aniniua

¹ Ininiã kaiãopokori Teoso sãkire auiãkani itixine apokakani atamataua ate uatxa. Ininiã matakanapari ikinika ate iomakotetakari. Matakanapari maerekati akamakiti, kotxi ikara patimari iaxirikiniri axinire. Ataparaxinireritika maãuako. Mamĩteenekari ikinipoko. Mitekakani mitekini atoko mamitekako Teoso oerekinimoni. ² Ætipirika maãtamatarari Xesosi. Maãuikari iua sãkire, kotxi iuanoka amaerekani makatxakakari. Iua txiãkitakaua ate atão aãuikiniri Teoso sãkire. Xesosi xinikari poxokonitxi apokini õti, ininiã iusaaki imĩteenekari aamina ìpiriãmitakari nopini ipinini. ! Imaãkatari pẽtatxi ikara atoko ipinini. Ikinipoko iposo atoko iitopãka iri kikomoni, kotxi iparĩka ate ìkapani iposope.

³ Hĩxinikariko Xesosi. Iteene imĩteenekari maerekati kamakani manirekakaniri iua. Hĩxinikariko iua, ininiã kataparaxinirei hĩte. Iusaaki !hiõkapeta.

⁴ Hĩarẽka kona xiketapanika maerekati hĩtakanapini xika. Ininiã hĩte kona naiatari maerekati iua Xesosi naiatiniri atoko. ⁵ Atxiiti himaxinĩkaretari Teoso sãpiretakiti ate isikataparaxiniretini ìkapani. Iua akiritaua iua anaakori aniniua. Ia isãkire:

Namarite, Apiananiri auiritai pite atatsiirauatini atão inakari pimarotini ìkapani, ininiã kona pimatiniuatape iua misiritakasaakii pimaerekani xika.

⁶ Kotxi Apiananiri misiritana itiretakini maerekati ikamakasaakina, imaerekani itakanapinina ìkapani. Imisiritana ikinimane iua anaakori atão inakari imarotinina ìkapani.

⁷ Ininiã himĩteenekariko hĩri iaxitikiri misiritinii himaerekani xika. Ikara himisiritiko oerekai Teoso anaakori

hininiua, kotxi inĩkakai hĩte amarini irĩtxi nĩkatini atokokana. Ikini irĩtxi ĩkorapokoriti auakari misiritari iua anaakori atão erekari ikaminina ĩkapani. ⁸ Teoso mamisiritakaniãi hĩte maerekati hĩkamakasaaki, ininiã iua anaakori atão inakani ! hĩtxaua. Teoso hĩri ! itxaua iuasaaki. Ikinimane Teoso sãkire auiãkani misiritaãka, maerekati ikamakasaakina. ⁹ Akinika ate irĩtxi aua ĩkorapokoriti. Ninoa misiritaua maerekati akamakasaaki. Iuaritika ate paxitana ninoa. Apiata apaxitari aĩri iaxiti auakari imisiritakasaakiaua ate, maerekati akamakasaaki, kotxi axinire iri itxaua. Ininiã akamakasaakiri aĩri iaxiti auakari nireẽkiti, aũuapininiika atxako. ¹⁰ ĩkorapokoriti auakani irĩtxi misiritaua maerekati akamakasaaki. Mapakananinani ikara atoko ikamana. Imarotakitina iaõka ikamana. Teoso misiritaua maerekati akamakasaaki ereka anini ĩkapani iua atoko anini ĩkapani. ¹¹ Amisiritikosaaki, kona apoxokoniuata, kotxi patsiiri. Iuaritika eereka akamari atão inakarinnoka. Iuasaaki erekaxinireua, kotxi Teoso oerekapekaua atakanapiniri amaerekani imisiritakasaakiaua.

¹² Ininiã hõkitikari hũuako sãpakakari. Hĩkamataratari hĩpotoriki iõkapetakari. ¹³ Hõeretariko kimapori atão hĩsini ĩkapani. Ikinika himaerekani hĩtakanapako. Ininiã hĩkamakiti atão inakari aua. Ininiã apanakini hĩte atamatakani ! irika hĩte maerekani xika. Ininiã maerekati ! ikamana, kotxi hĩte oerekapekana erekari imarotinina ĩkapani. Ininiã erekapekana ninoa.

¹⁴ Ikinipoko hĩkamako apanakinikata himaneena-mauatakani ĩkapani. Ikinipoko hĩkamako erekarinnoka hĩkamini ĩkapani. Kãkiti makamakanisaakiri erekari, kona atamatapaniri Apiananiri. ¹⁵ Erepaniko, kotxi atxiĩti kona hãpakapari ikinipoko erekari Teoso siãkiti. Kona hãuiritapiri kapixi inakari aneini hãkixinireẽ, kotxi ikara maxikari kaiãori kãkiti. Itxikotarĩ ninoa ãkixinire. ¹⁶ Kona hãuiritapiri anokaretxi kamakani auini hĩtekata. Kona hãuiritapiri Teoso manirekakiniti kamakari Isao atoko inakari auini hĩte sauaki. Merepitipanika iponaniãkari iua Isao, txamari isikari iri sikaenetakiti itarimoni axapitiki nipokori apakapini ĩkapani. ¹⁷ Eereka iuaĩkana inirekamari ikara iri sikaenetakiti. Inirekari iri takiniri erekari iuamoni, txamari ! apakataika iua apakapiniri. Itxiapata, kotxi mitxi ikamakiti inirekari imamakini, txamari iposope itarimoni iri sikaenetakiti isikini.

¹⁸ Kitxakapirĩka kãkiti Isaeokini sari ixirata Sinai inakorimoni Teoso paniãtakiti apakapinina ĩkapani. Iuasaaki ixirata arika. Ipiã, ĩtima kataparari apaka aua iuasaaki. Ikara atoko inakari ixiratamoni kãkiti maãtakakitimoni ! haãpoka.

¹⁹ Ixirata Sinai inakoriãtaã kãkiti kenakotari trõpeta. Ikenakotari iaxitikiri sãkire. Iuasaaki iteene ipĩkarena auana, ininiã ! inirekaikarina ikenakotirinirina apikomoni ikara sãkiretxi.

²⁰ Kotxi iuasaaki ! imĩteenekarina ia Teoso paniãtakiti, kotxi iuasaaki Teoso txari: “Kãkiti, pirãtxipeka apaka maãtakiniãri oxiratari, ikiporonakaãkana kai soroã ipininina ĩkapani.”

²¹ Iua xirata auĩte kamari kãkiti pĩkarauatini. Iuasaaki Moisesi txari: “Nititananaka. Iteene nipĩkarauata,” itxa.

²² Hĩte kona apoka oxiratari Sinai inakorimoni. Hĩte apokapeka ixirata auĩte iaxitikiri Sião inakorimoni. Hãpokapeka Xerosareẽ sitatxiti iaxitikirimoni, Teoso ãtipirika auãki inakari sitatxineãtaã. Hĩte apokapeka Teoso nitiriakori iaxitikini apotiitiniãtaãua. Ninoa iaõtiko ! auari, kotxi kaiãopokori. ²³ Hĩte apopeka Teoso mereẽkini apotiitiniãtaãua. Ipoxononiuatana. Teoso anaakori itxauana. Iuãkana iõkatsopatapeẽkaika Teoso aãtsopateẽ itixineẽ. Hĩte apopeka Teosomoni. Iuara sãpiretari kãkiti misiritiko. Apaka iua ĩkitxitana atão inakari kamakani erekari ikamakiti ĩkapani. Hĩte apopeka erekari kamakanimoni. Teoso txĩkitakana ninoa atão inakari ikaminina. ²⁴ Hĩte apoka Xesosimoni. Iuara txĩkitakari Teoso kamaenetakiti amaneri apokini. Xesosi arẽka xiketakasaaki, hĩte apoka Teosomoni. Apeo oxiketari pirãtxi arẽka imaerekani makatxakiko ĩkapani. Kristo oxiketari iuaka arẽka ãtikatika amaerekani imakatxakini ĩkapani, ininiã Kristo arẽka apiaerekata.

²⁵ Ininiã erepaniko. Hĩkenakotariko Teoso sãkire isãkirauatakasaaki. Kitxakapirĩka kãkiti manirekakaniãri Teoso sãkire sãpiretakari ĩkorapokoriti auakari, imisiritaãkana. Imitekinina ! auari. Teoso tixine auakari sãkire amanirekakaniã, apiata amisiritiko. Amitekini ! auari, ininiã erepaniko. ²⁶ Teoso misãkiretakasaakiri Moisesi, itixi iakeka. Uatxa Teoso sãpiretari ikamaenetakiti. Itxari: “Iuaĩkana niõkokariko itixi. Niõkokariko iaxiti apaka,” itxa. ²⁷ Isãkire “iuaĩkana,” kotxi iõkokariko ikinipoko ikamakiti. Ninoa makatxakaãkako. Auapitikako maiõkokaeẽtakoni. Ikara kaikotako.

²⁸ Teoso auĩtetxi ininiãtaãua, ate sinimoni, ! iõkokaãka. Iuaãtaã ixipokini ! auari. Ininiã mapoxokoniyata. Masãpiretari iua: “Peerekai pite.” Atão maparĩkauata Teoso ĩkapani. Makamari iua apokaerekatakiti. Mapaxitari iua. Mapĩkari iua manirekakiniti akamini. ²⁹ Kotxi aTeosone xipokari imanirekakiniti, xamina tirinakari xipokiniri atokokana.

¹ Ininiã hĩtiretakakauako. Itaritxi atoko hĩtxako, kotxi Teoso anaakori hĩtxaua. ² Ātiãtaã ĩkani apokiniã, hãpakapanako ninoa haãpoko. Apanakini apakapakasaakina ātiãtaã ĩkani, apakapana Teoso nitiriakori itixinekini. Iuasaaki !imarotarina ninoa Teoso nitiriakori ininiuana. ³ Hĩtiretanako Teoso sãkire auĩãkani kateia āki auakani. Kateia āki ninoakata hãuini atokokana, hĩxinikanako ninoa. Ininiã hĩtiretanako misiritakoni. Kãkiti misiritiniã hĩte, iuasaaki hinirekari apanakini tiritinii. Iua atokotxikana hĩtiretanako misiritakoni.

⁴ Hĩpaxitaroko āti ĩtanoro. Hĩpaxitariko āto ĩtaniri. Pĩtanirikatanani pisirĩkako. Pĩtanorokatanani pisirĩkako. Teoso misiritanako ĩkinika kanokarero, kanokareri pakini.

⁵ Txineiro ! hĩtiretape. ! Hinirekapiri āti kãkiti nakiti. Hĩpoxokotariko hĩteka tũ, hĩteka txineirote pakini. Apikomoni !hinirekape, kotxi Teoso txari:

Nimatakanapapekaniikaraiko hĩte. Nimasikapekaniikaraiko hĩte,

itxa. ⁶ Ininiã ia Teoso sãkire iõkatsopatakori aãuika:

Apiananiri nimoianari itxaua, ininiã kona nipĩkari kãkiti kaminiri maerekati notamoni.

⁷ Hĩxinikariko hãuĩteakori Teoso sãkire hĩtemoni sãpiretakani. Hĩxinikariko ninoa auini, ninoa ipinini apaka. Hãuikariko Teoso sãkire ninoa auikiniri atokotxikana. ⁸ Xesosi Kristo kitxakapirĩka atokotxikana uatxa. Xesosi Kristo uatxa atokotxikana ātipirika.

⁹ Kona hãuikapiri apanakini oerekakiti atão minakati, kotxi ikini sereti oerekakori atão minakati auapĩtika. Hãuiritariko ĩkinipoko erekari Teoso sikakiti sikataparatiniri hãkixinire. Anikakiti ! isikataparataro aãkixinire, ininiã ! hãuikapiri kãkiti sãpiretinii apanakini nipokori erekari hĩxinire ĩkapani, apanakini nipokori !erekari hĩxinire ĩkapani.

¹⁰ Sasetotxiakori Teoso aapoko aamata kamakori āki parĩkauatakani Teosomoni sikakori takikoãtaã !apakaparina erekari Teoso sikakiti ate apakapiniri atokokana.

¹¹ Teoso aapoko aamata kamakori auakasaaki, sasetotxiakori auĩte apiatakari anikari pirãtxi arẽka Teosonani Auini Pakitaãtaã. Iuaã isikari pirãtxi arẽka Teosomoni kãkiti maerekani Teoso makatxakini ĩkapani. Iua pirãtxi ĩto anikaãka aapokotxi mapotõkire. Iuaã arikaãka. ¹² Xesosi pirãtxi okakori atoko itxa, kotxi anikaãka sitatxi mapotõkire okiko ĩkapani. Ininiã iua arẽkaã imakatxakari kãkiti maerekani, ikamaerekatina ĩkapani. ¹³ Ininiã masa iuamoni ipininiãtaã. Iua napetiko atokokana maãpakapa. ¹⁴ ĩkorapokoriti kona aua sitatxi maxipoãkati. Aiãtapari sitatxi iaxiti ĩkari.

¹⁵ Kipa asika Xesosimoni Teoso ĩkapani? Ātipirika masikari asãkire erekari. Matxari: "Peerekari Teoso." ĩkara asikakiti

Teosomoni, kotxi asãpiretari kãkiti iua aãuĩte ininiua. ¹⁶ ! Himaxinĩkaretapiri erekari hĩkamini apanakinimoni. !Himaxinĩkaretapiri himoianatakakiniua. Ikara atoko akaminiã, Teosomoni asikakiti inireẽkiti atoko itxa, ininiã ikara atoko inakari akaminiã, ikamapoxokonitari Teoso.

¹⁷ Hĩkĩpitariko hãuĩteakori sãkire. Hĩkamariko ninoa paniãtakiti, kotxi ninoa nĩkatari hĩxinire. Teoso sikari ikara parĩkatxi ninoamoni, ininiã ãti õti ninoa sãpiretari Teoso ikamakitina. Ininiã hĩkamariko ninoa paniãtakiti, ininiã iusaaki ninoa poxokoniuata iparĩkauatakasaaki. Himakamakaniãri ninoa paniãtakiti, ninoa matinaniuata, ininiã ikara atoko inakari !erekari hĩte ĩkapani.

¹⁸ Himisãkiretariko Teoso ate ĩkapani. Aimarotari aãkixinire ereka inini, kotxi anirekari ikiniõtika atão inakarinoka akamini. ¹⁹ Iteene namanaãi himisãkiretiniri Teoso, iua paĩtiki iokanatinino iuaĩkana hĩtemoni.

Teoso Misãkiretiko

²⁰ Nimisãkiretari Teoso, kãkiti kamaerekaxiniretakari. Aãuĩte Xesosi ipĩkaripeka inakasaaki, Teoso õkitikari iua. Soti auĩte atoko atxaua. Soti auĩte nĩkatakari apiari atoko itxa Xesosi, ininiã iua iteene nĩkataua. Xesosi ipĩkasaaki, iusaaki kãkiti apakapari Teoso sikaenetakiti. ãtipirika Teoso sikari ikara isikaenetakiti kãkitimoni. ²¹ Nimisãkiretari Teoso isikiniri ikinika erekari hinireẽkiti hĩtemoni, iua nireẽkiti hĩkamini ĩkapani. Namanaãri iua Xesosi Kristo uãkaã, ikaminaua ate iua apokaerekatakiti. ãtipirika kãkiti txari Xesosi: "Erekai pite." Ameẽ.

²² Nitariakori, iteene hĩkenakotariko ikara nisãpiretakiti. Ia niõkatsopatakiti xapitinoka.

²³ Ninirekari himarotiniri aĩtari Tximõtxio kateia ãki auakari sikakaãka. Mokatanitika iua apokiniã uai, nota sari iuakata hĩtemoni. ²⁴ Hĩsãpiretari hãuĩteakori ate xinikamanapitinina ninoa. Hĩsãpiretari ikinimane Teoso nakitiakori axinikamanapitinina. Xesosi sãkire auiaãkani uai Itãria tixini auakani xinikamanapitai hĩte. ²⁵ Ikinipoko erekari Teoso sikakiti aua hĩtemoni.

Ameẽ.

TXIAKO

Txiako Iokanatsopatakiti

¹ Nota Txiako. Teoso nitiri nitxaua. Apiananiri Xesosi Kristo nitiri nitxaua apaka. Niðkatsopataria ia aãtsopa hĩtemoni, Xoteoakori tosi nirimanetximoni Xesosi sãkire auĩãkanimoni. Hĩte iarikape ikinika itixiti.

Ereẽkai hĩte.

Auiãkori Ataerekatiko

² Nitariakori, ikini sereti maerekati apokasaaki hĩtemoni, hienenĩkako, kotxi ikara ataerekatai hĩte. ³ Kotxi himarotari hãuiãkiti ataerekatikosaaki, hĩtaparaxinireritika hãua. Himĩteenekari imakinika himisiritiko hĩpoxokoniritika. ⁴ Ininiã imakinika himĩteenekasaaki, hĩxinikakiti, hĩsãkire, hĩkamakiti pakini erekari. Kona apikomoni pinireka ereka pinini ikapani.

⁵ Himarore mauakanisaaki, hamanaãri Teoso imarore isikini ikapani. Ininiã isikaiko hĩte hamanaãkiti. Itori Teoso sikakiti ikinimanemoni. !Isãpaka ate ãtipirika aamanainiri iua. !Itxitai. Isikapitikari hamanaãkiti. ⁶ Hamanaãkasaakiri, hãuikariko Teoso sikini hamanaãkiti. !Erekari hĩxinikiniri: "Atxiĩti iua sikano namanaãkiti. Atxiĩti kona isikano namanaãkiti." Ikara atoko !hĩxinikape. Ikara atoko xinikakari, tsakati potxoari uunitikiri atoko itxa. Ītima anikari tsakati itano, eereka ixitika. Kãkiti ikara atoko inakari, ãti õti auikari Teoso sãkire, ãti õti kona auikari Teoso sãkire. Itxaãpota. ⁷ Kãkiti ikara atoko inakari kona xatiki apakapari Apiananiri siãkiti, ⁸ kotxi ipi ixinikakiti aua, ininiã apanakini !auikari isãkire ikamakiti tikane.

Matiiti, Katiiri Pakini Poxokoniuatini

⁹ Pite aĩtari Teoso sãkire auĩãkarai, atxiĩti poiãori pitxaua, iuaritika pipoxokoniuatoko, kotxi Teoso txĩkitakai pite apitari pininiua. ¹⁰ Pite katiirii, pipoxokoniuatoko, kotxi Teoso kamapoiãotakai pite, kotxi katimari pixipokini aãui katimari xipokini atoko. ¹¹ Atokatxi kanĩkasaaki, kapatakari itxaua. Iuasaaki katsotati txiaroka. Iiui katxaka. !Erekaikaro. Iua atokokana kãkiti katiiri xipokini. Paĩtiki ipinako, ininiã itakanapariko imakinika itii, iparĩka pakini.

Misirikaretxi Mĩteenekakani

¹² Teoso takari erekari kãkitimoni imisiritiko mĩteenekakarimoni, Teoso sãkire matakanapakatimoni. Ikinipoko imĩteenekasaaki, Teoso txĩkitakari iua ãtipirika auini Teosokata. Apiananiri sikaenetari ikara iua tirketanimoni.

¹³ Pinirekasaakiri maerekati pikamini, kona pitxapiri: “Teoso sikanireōtano maerekati nikamini,” kotxi Teoso kamanireōtiko maerekati ikamini ikapani !auari. Apaka kona Teoso sikanireōtari kākiti maerekati ikamini ikapani. ¹⁴ Kākiti sikanireōtaāka maerekati ikamini, kotxi iua ito nireēkiti kosekari iua maerekati ikamini. Iuasaaki iteene inirekari inireēkiti ikamini. ¹⁵ Maerekati piito nireēkiti pikamakasaaki, maerekati itxaua. Ininiā eereka maerekati pikamapika. Eereka iua maerekati txikitakari pixinire ipinini.

¹⁶ Nitariakori nota tirketakini, kona hāuiritapiri āti misirienetini. ¹⁷ Ikinipoko sikakori erekari atāo inakari, iaxitikiru itxaua. Aīri sikakiti ikara. Iuara kamari atokatxi, kasiri, iōriki pakini ponikini. Iua ātipirika kamari erekarinoka. Kita, uatxa, katana pakini, iua atokotxikana aīri Teoso. ¹⁸ Aponaniā iuaikana aākixinireē, kotxi aāuikari iua sākire. Iua nirekari aponaniini ikara atoko. Teoso kamari ikinipoko. Ikamakini, merepanika iuaikana ponaniākani, atxaua ate.

Teoso Sākire Kīpitiko Pirena

¹⁹ Ininiā nitariakori nota tirketakini, iteene himixinikariko āti sākire. Eereka iteene hīxinikariko hīkenakotakiti, hīsākirauatini apisapanika. Katima !hītxape hinaiatiniua. Hinaiatiniua apisa hīxinikariko hīkamakiti tīkane, ²⁰ kotxi kākiti omanākarauatakasaaki, ! ikamari atāo inakari Teoso paniātakiti iaōka. ²¹ Ininiā hōkariko ikinika maerekati hākixinire txikotakari. Hītakanapariko ikinipoko maerekati. Hāuikariko Teoso sākire hākixinireē takakori. Himarotariko iuanoka makatxakiniri himaerekani.

²² Teoso sākire akenakotakanani atxa, !hītxape. Hīkamariko isākire iaōka apaka. Teoso sākire kenakotakanani makamakaniāri ipaniātakiti, ninoaka misirienetaua. ²³ Teoso sākire kenakotakari makamakaniāri isākire iaōka, kiki ātakaāriā atamatoōtakari atoko itxa. ²⁴ Iua itoō atamataka atoko, isa. Iuasaakipeka imaxinīkaretoōtapekaua. Isanōka !ixinikaika. ²⁵ Ikinika Teoso paniātakiti erekari. Maerekati kamakani iaxirikakoni atoko. !Iposotarina erekari ikaminina. Ininiā kākiti kamakasaakiri Teoso paniātakiti, Teoso paniātakiti sikakari kākiti erekari ikamini ikapani. Kākiti iteene imarotiniāri Teoso paniātakiti, imamaxinīkaretakaniāri, ātipirika ikaminiāri, ininiā Teoso takari erekari iuamoni, ikamakitimoni.

²⁶ Kākiti sāpiretiniāri: “Nota auikari Teoso sākire. Nikamari iua sākire iaōka,” txamari kākiti nini iauite atoko itxa. !Iposotari iotokakiniri maerekati isāpiretini. Iuaka misirienetaua. Iua auiākiti na atāo. Ikamakiti na atāo apaka. ²⁷ Kākiti auiākiti atāo inakari auakasaaki, ikamakiti atāo inakari auakasaaki,

aïri Teoso apokaerekatari. Iua kâkiti kamari ia atoko: Itiretana imenôkariakori, tikinitakoni pakini, kotxi mauareni nino. !Auiritari îkorapokoriti maerekati txikotiniri iua âkixinire.

2

Hîpaxitana Ikini Kâkiti

¹ Nitariakori, Xesosi Kristo aâuïte Apiananiri itxaua. Iua sâkire atâo auiâkani hininiâua, ininiâ hîpaxitariko ikinimane kâkiti. !Apakata hîpotxitakininani hîtiretini. ² Maxinikariko. Atxiïti hâpotiitakasaakia, kiki apoka eremâkari. Iuakokiâ aneo oro kamakoro aua. Apaka iusaaki apoka âti kiki matiiti. Kitxakari imâka. ³ !Apakata hîpaxitiniri eremâkarinoka. Hîsâpiretiniâri: “Uai iitopanatxi ereri nopini piitopâka,” pitxari. Txamari hîsâpiretari matiiti: “Ikiraâ pitima.” Atxiïti hîsâpiretari iua: “Uai ixiti nikiti takote piitopâka,” pitxari. Ikara atoko hîkaminiâ, !apakata. ⁴ Ikara atoko hîkamakasaaki, hîxinikari katiiri apiaerekatini, matiiti poiâo ereka inini. Iusaaki hîxiniâkiti na atâo itxaua. Hâkixinire maerekati itxaua.

⁵ Nitariakori nota tirketakini, hîkenakotariko nisâkire. Teoso mereêpekari matiini îkorapokoriti auakani isâkire iteene auकिनina îkapani. Ininiâ ninoa Teoso tirketakani sariko Teoso auïtetxi ininiâtaâua. Ikara isikaenetapeka iua tirketanimoni. ⁶ Txamari hîte kona paxitana matiini. !Apakata. Katiirinira misirienetai hîte. Ninoa anikai hîte kâkiti misiritiko mereêkanimoni. ⁷ Ninoa katiirini misâkirepiretari Teoso. Peerekari iua uâka, iuaritika ninoa kona paxitari iuâka. Ninoa misâkirepiretakiti nakitiakori hîtxaua hîte.

⁸ Kitxakapirîka Teoso sâkire iôkatsopatakori txari: Piteka pitiretiniua atokokanera, pitiretanako pite takote auakani.

Ikara ikinimane auïte paniâtakiti hîkaminiâ, hîkamari atâo inakari. ⁹ Hîtiretiniâri hîpotxitakininani, maerekati hîkama. Ikara Teoso paniâtakiti oerekai maerekati kamakani hininiâua. ¹⁰ Ikinika Teoso paniâtakiti hîkaminiâ, txamari âtinoka Teoso paniâtakiti himakamakaniâ, ininiâ ikinika ipaniâtakiti makamakani atoko hîtxaua. ¹¹ Teoso txari:

Kona pisirîkape pîtanoro minakotokatika.

Apaka itxari:

Kona pokaniuatape.

Atxiïti kona pisirîka pîtanoro minakotokatika, txamari pokaniuata, ininiâkara !pikamari ikinika Teoso paniâtakiti. Âtika Teoso paniâtakiti pimakamakaniâ, !apakata. Ikara atoko ininiâ, Teosomoni maerekati kamakari pitxaua.

¹² Teoso sâkire iaôka akaminiâ, aposotari erekari akamini. Ôpoïkakoni atoko atxaua. Maerekati !imaïkaikaua. Ininiâkara

atão hīsākirauatako. Atão inakari hīkamako, kotxi Teoso kamariko hītemoni isākire iaōka. ¹³ Himaamonīkakaniāri āti, Teoso kona amonīkai hīte. Imereēri himisiritiko. Apiaerekata hiamonīkiniri āti, maerekati ikamakasaaki. Poião erekari himisiritiniri iua imaerekani xika.

Kākiti Sākire, Kākiti Kamakiti Pakini Pirena

¹⁴ Nitariakori, kākiti txari: “Nota Teoso sākire auiākari nitx-
aau,” itxamari, ! ikamari Teoso nirekaākiti. Atauako iua
auikari Teoso sākire? Atauako, iua sākire posotari imaktx-
akiniri imaerekani Teosomoni isini ikapani? Konapitini.
¹⁵ Atxiīti hītari, atxiīti hītarō Teoso sākire auiākani imākana
! auari. Atxiīti nipokori ! auari ninoamoni. ¹⁶ Iuasaaki
atxiīti hītxana: “Hīsipiniikaua, erekaxinire hinini. Kamākaiko.
Iteene hinikako,” hītxana atxiīti. Txamari iuasaaki mākatxi
! hīsikana, nipokori ! hīsikana. Ikara atoko hīkaminiā, !
apakata hīkamakiti. Hīsākirenanira hīsikiniā, ininiā maxikatīka
hīsāpiretakiti. ¹⁷ Atxiīti ikara atoko atxa. Asāpiretari aūuikiniri
Xesosi sākire. Txamari kona akamari ipaniātakiti. Ikara atoko
aniniā, asākire kona itxa. Aūuīākiti sākiretxiti ipinakari atoko
itxa. !Kakamareri iua.

¹⁸ Kākiti atxiīti txari: “Pite auikari Teoso sākire. Nota
parīkauata Teoso ikapani.” Piposotari atxiīti poerekinino
pauiākiti, Teoso paniātakiti pimakamakanisaaki? Kona pi-
posota, kotxi atão pauīākiti ! auari. Notapekana, nota posotari
noerekiniri nisākire nauīākiti nikamakitiā Teoso paniātakiti
nikamakasaaki. Ikara atoko nininiā, kākiti imarotapitikari
atão nauīkiniri Xesosi sākire. ¹⁹ Pite auikari ātinani Teoso
auini. Ininiā erekapitikari pauīkakiti. Txamari ikara !
imaktxakari pimaerekani Teosomoni pisini ikapani, kotxi
Satanasi nitiriakori apaka auikari ātinani Teoso auini. Iua
xika ninoa titinanaka ipīkarauatiniāna. Ninoa imarotari āti ōti
ixipokinina.

²⁰ ! Kīikitei pite. Pinirekatari noerekinii ! apakata
pisākireē pauīkiniri Xesosi sākire, iua paniātakiti iaōka
pimakamakanisaaki. Iuasaaki pisākire na atão. Ipīkari
atoko itxa. ²¹ Maxinikariko ate apika atokirini, Apraão.
Kitxakapirīka isikasaakiri amarite Isaki inakori Teosomoni
sikakori takikoātaā, iuasaaki Teoso apokaerekatari
ikamakiti, kotxi ikamakiti oerekari Teoso, iua auīkiniri
isākire, ininiā Teoso kamaerekatari iua. ²² Ininiā himarotari
atão iua auīkiniri Teoso sākire. Ikamakiti oerekari isākire
atão inini. Hīxinikari iua. Atão ikamari Teoso paniātakiti,
ininiā atão iua auīkari Teoso sākire. ²³ Ininiā Teoso sākire
iōkatsopatakori apokapeka. Itxari:

Apraão auikari Teoso sākire, ininiā Teoso txīkitakari iua atão
inakari ikamini, Teoso apakapiniri ikapani.

Ininiã iua akiritaãka Teoso moianari. ²⁴ Ininiãkara ia himarota. Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire isãkire iaõka ikamakasaaki. Kona Teoso kamaerekatari kãkiti ãkixinire, isãkirenoka auakasaaki. Inirekari atamatiniri kãkiti parïka apaka.

²⁵ Æto atão Teoso sãkire auiãkaro nisãpiretai hïte. Kitxakapirïka kanokarero Haapi inakoro aua. Teoso kamaerekatari oa ãkixinire, kotxi oa apakapana Xosoe iokanatakini otixine apokasaakina. Oaãpoko okipatana ninoa. Iuasaaki oa oerekana ãti kimaporiti imitekinina ïkapani.

²⁶ Kãkiti ïtoã ixinire mauakanisaaki, iua ipïpe. Iua !kaka-mareri. Ininiã iua atokokana iua sãkire iua auiãkiti ip-inakari atoko, erekari imakamakanisaaki. Iua auiãkitinani, isãkirenani, ïmakatxakari imaerekani.

3

Kãkiti Nini Pirena

¹ Nitariakori, !apakata itori hïte Teoso sãkire oerekakani hininiua, kotxi ate Teoso sãkire oerekakani maerekati akamakasaaki, apiata Teoso misiritaua ate. ² Amakinika ate kerokapanikari. Kãkiti makerokakaniãri isãkire, ininiã erekari iua. !Auiritari ïto kaminiri maerekati.

³ Anirekasaakiri kavaro kïpitiniri anireëkiti, atakari inamaã metaoke ïpiriãketakari. Ininiã iuasaaki ikamariko anireëkiti. Ia metaoke axapitikeri, iuaritika aposotari akakiriokiniri kavaro, ininiã isari anirekinimoni.

⁴ Apaka hïxinikaroko maporo. Maporo mitaro. ïtima kata-parari anikaro. Maporo oerekakire axapitiki, iuaritika kãkiti kakiriokaro maporo oerekakireë, ininiã maporo sari kãkiti nirekinimoni.

⁵ Iua atokokana, aïtoã auakari anini apaka axapitiki, iuaritika iposotari iteene maerekati ikamini. Hïxinikariko. Xaminaminiki axapitiki, iuaritika iposotari iotikiniri itori kikio.

⁶ Iua atokokana ninitxi. Xamina tirinakari atoko itxa, ininiã kona erekari. Maerekati ninitxi sãpiretakiti. Iarika kãkiti xinireë ikinika, xamina ïtopa iarikini atoko. Ininiã iua maerekatnoka itxa, ininiã ïkinipoko ikamakiti maerekatinoka. Maerekani misiritikoãtaã ïkari itxa asãkire maerekati. Xamina tirinakari iuaãtaãkiri atoko itxa asãkire maerekati.

⁷ Kãkiti piratari ikini sereti kaxipiri ïtopakiri, kotipiriki, imini, iaã auakari pakini. Itori kãkiti piratapeka. ⁸ Txamari ninitxi paneenamari. Kãkiti !iposotari imïkapiritiniri inini. Kona ikamari anireëkiti. Imini katsiiri atoko itxa. Imini tsii posotari okiniri kãkiti. Iua atokokana, kãkiti sãpiretakiti posotari okiniri kãkiti.

⁹ Anini posotari isāpiretiniri erekari aīri aāuītemoni. Apaka iposotari maerekati isāpiretini kākitimoni. Īkora atoko ! erekari, kotxi Teoso kamari kākiti iuaka atoko inakari ĩkapani. ¹⁰ Anamaā potorika erekari, maerekati pakini. Nitariakori, ia koketakori na atāo. !Apakata. ¹¹ Amomo !oposotari āparaā ponikoāri, posiāri pakini otxīkitakini. ¹² Nitariakori, atauako māka mina iritari iōpeta? Atauako iōpeta mina iritari māka? Konapitini. Apaka amomo āparaā ponikoāri ! auari āparaā maxiāri pakini. Iua atokokana kākiti sākire. !Apakata kākiti āti ōti isākire ereka inini, āti ōti isākire maerekati inini.

Imaroretxi Pirena

¹³ Kiripa kimaroreri hīte sauaki auakari? Kākiti atāo kimaroreri inakari, oerekari imarore ikamakiti erekari ikamakasaaki. Erekari ikamakasaaki, ! iuikaua, kotxi atāo imaroretxi auiniā kākitimoni, ! auiritari iua iuikiniua. ¹⁴ Txamari pinīkatiniāri xikoretxi papixiri pākixinireē, piteka nireēkitinani pinirekiniā pākixinireē, kona pitxape: “Kimaroreno nota.” Iuasaaki kona pikipatapiri atāo inakari. ¹⁵ Īkora pimarore ! iaxitikirini. Īkorapokoritikirinokara ikara pimarore. Ikara pimarore pīto nireēkitikara. Imaroretxi ikara atoko inakari Satanasi oerekakiti. ¹⁶ Xikoretxi auakasaaki, piteka nireēkitinani pinirekini auakasaaki, ikara atoko inakasaaki, neenamatzinoka aua, ikini sereti maerekati aua apaka.

¹⁷ Imaroretxi iaxiti ĩkari kona ikara atokoni itxa. Iua imaroretxi imarotakari, erekarinoka ikama. ! Inirekari neenamatzixi. Merepitipanika ixinikari apanakini kākiti nireēkiti. Apiananiri nireēkiti ikama. Iamonīkari āti. Erekari-noka ikama ātimoni. Apiarimoni isākire atokotxikana isākire poiāorimoni. Ikamakiti isākire iaōka itxa. ¹⁸ Kauaīreri ōtākikari apanakini imaneenamauatakani, ininiākara itori kākiti kamari atāo inakarinoka.

4

Īkorapokoriti Auakani Nireēkiti !Hinirekape

¹ Neenamatzixi auakasaaki hītemoni, hītxitakakasaakiua, nāpa ikara atoko inakari potorika? Hāxixinireē ipotorika neenamatzixi. Hinireēkiti maerekati xika hineenamauata. ² Hinireēkiti kona hāpakapa, ininiā hōkari āti. Iteene hinirekari āti nakiti, txamari ! hāpakapari hinireēkiti. Hītxitakakaua. Hineenamauata. Txamari kona hāpakapari hinireēkiti. Kona hamanaāri Teoso hinireēkiti hāpakapini ĩkapani. Ikara xika kona hāpakapari hinireēkiti. ³ Atxiīti Teoso hamanaākasaaki, kona hāpakapari hinirekakiti, kotxi hamanaākasaaki, maerekati hīxinikapnika. Hinirekari hāpakapiniri hamanaākiti

h̄itenani ĩkapani, h̄itenoka poxokoniuatini ĩkapani. Ikara xika Teoso !isikai hinireēkiti.

⁴ Kanokarero, kanokareri pakini atoko h̄itxaua. H̄ite takanapari Teoso, ĩkorapokoriti auakaninoka h̄itiretini ĩkapani. H̄itiretiniāri ĩkorapokoritinoka, iusaaki homanatarī Teoso. Hinirekiniāri ĩkorapokoriti auakani nireēkiti, ininiā Teoso mokaiakari h̄itxaua. ⁵ Kona maxikatiūka Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua ia atoko inakari:

Erekari Matamatakoti aākixinireē auakari nirekari iteene anirekiniri Teoso turetiniua. Iua !inirekari anirekiniri ĩkorapokoriti auakaninoka turetiniua.

⁶ Teoso sikari iteene erekari atemoni, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori txari:

Teoso !apokaerekatari kākiti iuikakaniua. !Imoianatana ninoa. Kākiti miuikakaniua, ikinipoko erekari isika ninoamoni.

⁷ Ininiā h̄auiritariko Teoso h̄auite ininiua. Iua nireēkitinoka h̄ikamako. Kona h̄ikamapiri Satanasi nireēkiti. Kona h̄ik̄ipitapiri iua sākire, ininiā eereka iua miteka. ⁸ Teosomoni h̄āpokako, ininiā iua apoka h̄itemoni. Maerekati kamakani hininiāua, h̄itakanapariko himaerekani. Kona h̄auiritapiri h̄iuako kaminiri maerekati. H̄itepekana, h̄ite sākire ipinimoni itxa. H̄ākixinire xinikakiti ipinimoni itxa. Ininiākara h̄ōkanatariko maerekati h̄ākixinire auakari, erekarinoka kaikotini ĩkapani. ⁹ Himatinaniuatako, h̄itxiapatoko iteene, maerekati h̄ikamakiti xika. H̄itakanapariko h̄isiroatini h̄itxiapatini ĩkapani. H̄itakanapariko h̄ipoxokoniuatini himatinaniuatini ĩkapani. Ikara atoko h̄ikamako, maerekati h̄ikamakiti xika. ¹⁰ Apiananirimoni h̄itxariko: “Nimaerekani xika !erekano nota. Minakati nitxaua. !Niposotari erekari nikamini. Piamonīkano,” h̄itxariko Teoso. Eereka iua sikataparaxiniretai h̄ite.

!Himisākirepiretapiri H̄itari

¹¹ Nitariakori, ! himisākirepiretakakapeua. Āti misākirepiretiniāri āti, kona ipaxitari Teoso paniātakiti. Āti akiritiniāri āti: “Maerekati kamakarii,” akiritari Teoso paniātakiti: “maerekati.” Ikara atoko inakasaaki, iuamoni iuaka sākire apiata, ininiā iua !ikamari Teoso paniātakiti iaōka. ¹² Teosonokara atāo inakari imarotakari aua. Iuanoka posotari isāpiretiniri kākiti: “Pite kamakiti kona erekari. Pitepekana kamakiti erekari.” Iuanoka posotari ikara atoko ininii, kotxi iuanoka posotari kākiti maerekani imaktxakini. Iuanoka posotari iokanatiniri kākiti imisiritikomoni. ! Apakata ikara atoko h̄ite ininiri apanakini.

Katana Kamaenetakori

¹³ Atxiīti h̄ite txari: “Atxiīti uatxa, atxiīti katana asa sitatximonī. Anapariko ātikanani iuaātaā. Aparīkauata itomane

txineiro aãpakapini ìkapani,” hĩtxama. ¹⁴ Txamari kona himarotari katana auakari tĩkane. Kanatokopa itxa kãkiti? Ianiĩ atoko itxa kãkiti. Ianiĩ apoka, eereka patimari ixipokini. Ikara atoko kãkiti auini. ¹⁵ Apiaerekata hĩsãkire ia atoko hinini: “Teoso nirekiniãri, nauapanika ninakasaaki, nikamariko ikara parĩkatxi,” hĩtxako. ¹⁶ Ikara atoko himasãkirauatakaniã, hũuikaua, kotxi hũuikari hĩkamakiti tĩkane. Maerekati ikara atoko inakari. ¹⁷ Ininiã erepaniko. Kãkiti erekari imarotakani makamakaniãri ikara erekari imarotakiti, ikamari maerekati.

5

Katiiri Pirena

¹ Hĩkenakotariko nisãkire. Ikinika katiirini kapotxinanirini hĩkenakotariko nisãkire. Hĩtxiapatako. Hãkiripoatako, kotxi itori hãtatsiire apokako hĩtemoni. ² Hĩtii paiakapeka. Kapite nikapekari himãka. ³ Hinakiti oro kamakori, pirata kamakori pakini oereẽkatapeka. Ikara oerekari hĩkamakiti ! apakata. Hĩtii xipokini atoko, hĩte apaka xipokako. Apiata himisir-itiko. Maxikatĩika hãpotiitari hĩtii, kotxi itixi xipokini õti apokanapanoka. ⁴ Himarotariko ia. Kãkiti hĩte kikioteẽ parĩkauatakasaaki, himisirienetana ninoa. Na atão hĩĩkitxitana iparĩkana ìki. Ininiã ninoa akiritari Teoso. Iuasaaki Api-ananiri kaposotiireri kenakotari ninoa sãkire. ⁵ Ìkorapokoriti hãuakasaaki, ikinipoko aua hĩtemoni. Hiamotari ikinika hĩto potxitakiti. Kãkiti sikari kema auĩte ito kienatxi, okiko õti manapi paĩperi inini ìkapani. ⁶ Hĩte iokanatapekari kãkiti erekarini ipininimoni. Hõkapekana ninoa maxikatĩika. Ni-noani kona naiatai hĩte, iuaritika hõkana ninoani.

Apiananiri Kanapiriini Hiãtapini

⁷ Nitariakori, atxiĩti hĩtemoni ! katimari Apiananiri kanapiriini, iuaritika hiãtapariko hĩpoxokoniritika, kotxi himarotapitikari ãti õti iua kanapiriini. Hĩxinikariko katakareri. Iua iãtapapikari itakare aneini, ikiena iposope inikini ìkapani. Iãtapari ãparaã kipini itakare aneini ìkapani. Iua imarotapitikari ikiena aneini, ininiã iãtapari. ⁸ Iua atokokana hiãtapariko Apiananiri kanapiriini. Hĩtaparaxinireritika hiãtapari, kotxi Xesosi kaiamapeka ikanapiriini. ⁹ Nitariakori, kona hĩtxitakakapeua. Hĩtxitakakiniãua, hãpakapariko himisiritiko. Kãkiti misiritiko mereẽkari kaiamapeka apokini hĩtemoni.

¹⁰ Nitariakori, hĩxinikariko Teoso sãkire sãpiretakani, kitx-akapirĩka auakani, sãpiretari Teoso sãkire Teoso posotiireẽ. Ni-noa misiritaãka, iuaritika ninoa mĩteenekari imakinika. Ninoa oerekaua amĩteenekiniri imakinika. ¹¹ Ari, aimarotari Teoso takari erekari misirikaretxi mĩteeneẽkanimoni. Hĩxinikari Xo

inakori. Iua iteene atatsiirauata, iuaritika, ! itakanapari Teoso. Atatsiirauataka atoko, Apiananiri sikari ikini sereti erekari iuamoni, kotxi katiraõkiri, kaamonĩkareri itxaua iua.

¹² Nitariakori, “Ari,” hinakasaaki, “Kona,” hinakasaaki, kona maxikatiika hĩsãkirauatape. Hĩkamariko hĩsãpiretakiti iaõka. Hĩkamaenetakiti hĩsãpiretakasaaki, kona hãkiritapiri Teoso tixine auakani uãka, kona hãkiritapiri itixi auakani uãka, hĩsãpiretakiti apanakini atão imarotini ĩkapani. Na atão hĩsãkire ininiã, Teoso misiritapitikai.

Teoso Misãkiretiko Kãkiti ĩkapani

¹³ Hãtatsiirauatakasaaki, himisãkiretariko Teoso. Hĩpoxokiniuatakasaaki, hĩxikarauata Teoso ĩkapani. ¹⁴ Āti amianatakasaaki, hĩpĩkapiretanako kõtãkikarerini Xesosi sãkire auiãkani Teoso imisãkiretinina amianatakari ĩkapani. Iuasaaki itakarina iĩtxi iua amianatakari nopini Apiananiri uãkaã. ¹⁵ Hãuikiniãri Teoso posotiire himisãkiretakasaakiri Teoso, iua makananitapitikari iua amianatakari. Ininiã Apiananiri õkitikariko iua. Maerekati ikaminiã, Teoso makatxakari imaerekani apaka. ¹⁶ Ininiã hĩkerokakiti hĩsãpiretakakauako. Himisãkiretariko Teoso āti ĩkapani. Ininiã apanakini misãkiretariko Teoso hĩte ĩkapani. Iua atokokana, Teoso txĩkitakari hãkixinire ereka inini. Atão inakarinoka kamakari sãkire kataparari, Teosokata isãkirauatakasaaki, kotxi Teoso kamapitikari iua amanaãkiti iaõka.

¹⁷ Kitxakapirĩka Eriasi inakori, ate atoko inakari iua. Iua misãkiretari Teoso itapararitika āparaã makipakani ĩkapani. Ikara atoko inakasaaki, āparaã !ikipa ipi āti pakini anokanani, seisi kasiriti. ¹⁸ Iuaĩkana imisãkiretari Teoso āparaã iuaĩkana ikipini ĩkapani. Ininiã āparaã kipa. Iuaĩkana itixi iriuata.

¹⁹ Nitariakori, āti takanapiniãri atão inakari Teoso sãkire, hõtãkikariko iua Teosomoni ĩkanapiriini ĩkapani. ²⁰ Maerekati kamakari takanapiniãri imaerekani, iua põtãkikasaaki, ininiã pite makatxakapekari iua ipinini. Teoso makatxakari ĩkinipoko maerekati ikamakiti.

1 PETRO

Merepanika Petro Iokanatsopatakiti

¹ Petro nitxaua nota. Xesosi Kristo iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hīte Xesosi sākire auiākanimoni. Hīte iarikape Pōto tixiniā, Karásia tixiniā, Kapatósia tixiniā, Ásia tixiniā, Pítxínia tixiniā pakini. Hītakanapari hīteka tixine Xesosi sākire hāuikini xika. Āti uākakata hāuanāta.

² Aīri Teoso mereēi hīte iua nakitiakori hininiua īkapani. Itixi kamiko apisa, iua imarotapekari hīte iua anaakori hininiua. Erekarī Matamatakoti parīkauata hākixinireē Teoso nireēkitinoka hīkamini īkapani. Ininiā uatxa hīposotiire aua Xesosi Kristo paniātakiti hīkamini īkapani, kotxi Xesosi Kristo arēka xikepoata hīte īkapani. Teoso sikari ikinipoko erekari hītemoni. Itori isikai. Iteene ikamaerekaxiniretai.

Kākiti Maerekani Makatxakiko

³ Mamisākiretari Teoso: “Peerekai pite. Aāuīte Xesosi Kristo Teosone pitxaua. Iua iri pitxaua,” matxari. Maerekati kamakanīua, iuaritika iteene iamoniākaua. Itxīkitakari axinire iuaīkana iponaniini, kotxi Xesosi Kristo ipina, iuaritika iuaīkana ōkitikaua. Ininiā ikiniōtika aimarotari Teoso kaminiri ikinipoko ikamaenetakiti. ⁴ Iuaīkana axinire iponaniā, ininiā iua anaakori atxaua. Ininiā aīri potetakiti erekari aua itixineē aāpakapini īkapani. Ikara ipotetakiti !ixipoka. !Oerēkata. Auapika. Teoso nīkatari ikara hīte īkapani.

⁵ Hīte auikari Teoso sākire, ininiā iposotiire tokapakeētai hīte. Hīte itokapakeētinititika Xesosi kanapiriāko xipokatxi ōtisaaki. ⁶ Ikara himarota, ininiā iteene hīpoxokoniuata. Uatxa atxiīti !erekaxinirei hīte, kotxi ikini sereti maerekati apoka hītemoni. ⁷ Ikini sereti himaxikiko apoka hītemoni, kotxi iusaaki Teoso imarotari atāo hāuikiniri iua sākire, himīteenekiniāri himaxikiko. Iusaaki Teoso ataerekatai hīte, oro ataerekatiko atokokana. Kākiti axitaro oro otxiko makatxakiko īkapani, oronoka kaikotini īkapani. Iusaaki peerekaro. Pakaronero. Iuaritika āti ōti oxipokaākako. Erekaro oro, iuaritika apiaerekata hāuikiniri Teoso sākire, kotxi isākire hāuikini !ixipoka. Xesosi Kristo kanapiriākasaaki īkorapokoriti, Teoso sāpiretaiko hīte: “Erekarī hāuikiniri nisākire, kotxi himīteenekari ikinipoko. Peerekai hīte,” itxaiko hīte. Iusaaki hīto iotximere auape Xesosi iotximere atokokana.

⁸ Hīte kona aōkitapanikari Teoso, iuaritika hītiretari iua. Kona hātamapanikari, iuaritika hāuikari iua sākire. Ininiā hīte iteene poxokoniuata. Kākiti sākireē !apakata hīsāpiretiniri

hĩpoxokoni. ⁹ Hĩpoxokoniuata, kotxi himaerekani makatx-akaãkapeka. Ininiã hĩxinire ! ipinaika, kotxi hãuikari Xesosi sãkire.

¹⁰ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani nirekamari imarotininina kãkiti maerekani makatxakiko. Initarina ikara imarotininina Teoso sãkire iõkatsopatakoriã. Iteene apaiãõkaruatana ikara imarotininina ikapani. Ninoa sãpiretari ikara erekari, Teoso ãti õti sikiniri kãkiti. ¹¹ Inirekarina imarotininina ikara erekari apokini õti. “Kisaakipa apoka atxiĩti? Natokopa itxa apokini?” itxanãtana. Iuasaaki Erekarari Matamatakoti oerekana ninoa ãkixinireẽna Kristo atatsiirauatini tĩkane. Oerekana ninoa Kristo atatsiirauatini xipoka atoko, ikinimane auĩte itxauako. Peerekari iuasaaki. ¹² Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari ikamakiti tĩkane isãkire sãpiretanimoni, kona ninoanoka imarotini ikapanini. Ninoa sãpiretari Teoso kamakiti tĩkane hĩte ikapani, kotxi uatxa apokapeka ninoa sãkire iaõka. Kitxakapirĩka Teoso sãpiretari ikamakiti tĩkane ninoamoni, ate uatxa imarotini ikapani. Teoso iokanapirena erekari sãpiretakani sãpiretapekai uatxa ikara Teoso sãpiretakiti kitxakapirĩka. Teoso paniãtari Erekarari Matamatakoti potorikini itixine uai apokini ikapani. Erekarari Matamatakoti posotiireẽ ninoa sãpiretari Teoso iokanapirena erekari. Teoso nitiriakori iaxitikini iteene nirekamari imarotininina hĩte imarotakiti.

Ereka Hĩtxako

¹³ Ininiã iposope hĩtxako hĩxinikiniri atão inakari hĩkamini. ! Hĩkamapiri maerekati hĩto nireẽkiti. Iteene hãuikariko hãpakapiniri ikinipoko erekari Teoso sikakiti Xesosi Kristo kanapiriãkasaaki. ¹⁴ Amarini kaminiri iri paniãtakiti atokotxikana, hĩkamariko Teoso paniãtakiti. Xesosi sãkire himimarotakanisaaki, hĩkamari maerekati hinireẽkiti. Uatxa ! hĩkamapinikariko. ¹⁵ Hĩte akiritakari kamari erekarinoka, ininiã iua atokokana erekarinoka hĩkama ikiniõtika. ¹⁶ Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Erekarinoka hĩkamako, kotxi nota kamari erekarinoka, itxa Teoso kitxakapirĩka.

¹⁷ Himisãkiretari hĩri iaxiti auakari. Atãonoka ikaminana ikinimane kãkiti iparĩkana atamatakasaaki. Ininiã kãkiti kamakasaakiri maerekati, aĩri misiritiniri ãti atokotxikana, imisiritari ãti. Himitekini !auari. Hĩxinikariko, haãpoko atão inakari iõrapokoriti !auari. Teoso tixineẽ aua haãpoko. Ininiã iõrapokoriti hãuakasaaki, iteene hĩpaxitariko Teoso. Hĩpĩkariko iua manirekakiniti hĩkamini. ¹⁸ Mitxi !apakata hãuini, kotxi iuasaaki hĩkamari hãtokiriakorini sãkire iaõka. Uatxa Xesosi oerekai ãtiãõ hãuini, kotxi iamotai hĩte, iua nakitiakori hininiua ikapani. Himarotari iamotini. !Iamotai piritaã.

! Iamotai oroã. ! Iamotai txineiroã, kotxi pirata, oro, txineiro pakini xipokako. ¹⁹ Kristo arêkaã iamotai hïte, kotxi ipïkasaaki iamotai hïte. Peerekari iua arêka, kotxi iua arêka makatxakari amaerekani. Soti auïte erekari atoko itxa Kristo. Kona maerekati aua iuamoni. ²⁰ Itixi kamiko apisa, Teoso mereëri iua. Iua apoka uai himaerekani imakatxakini ïkapani. ²¹ Xesosi txïkitakai hïte auikiniri Teoso auini, kotxi Teoso iuaïkana ôkitikari Xesosi ipïkani sauaki. Iuasaaki isãpiretari Xesosi ikinika ikamakiti ereka inini. Ikara atoko ininiã, hãuikari Teoso sãkire. Himarotari isãkire iaôka ikamini. ²² Erekari Matamatakoti oerekapekai atão inakari, ininiã uatxa hïkamari atão inakari. Ikara atoko ininiã, hãkixinire erekari. Ininiãkara atão hïtiretari hïtariakori. Ininiã iteene hïtiretakakauako hãkixinireë.

²³ Hïte xinire iuaïkana iponaniãpeka. Teoso sãkireë hïxinire iponaniã iuaïkana. Teoso sãkire auapika. !Ixipoka. Ininiã iua anaakori hïtxaua. Hïri ïkorapokoriti auakani xipoka. Hïri iaxiti auakari !ixipoka, ininiã hïte iua anaakori !ixipoka apaka. ²⁴ Teoso sãkire iôkatsopatakori txari:

Kãkiti katsotati atoko itxa. Katsotati païtiki ipinini. Iua atokokana patimari kãkiti ipina. Ikinika erekari ikamakiti, aãui atoko itxa. Aãui patimari ipinini. Iua atokokana patimari kãkiti kamakiti xipokini.

²⁵ Iuaritika Teoso sãkire auapika. !Kaxiporeri, itxa Teoso sãkire iôkatsopatakori. Teoso sãkirepitikara sãpiretaãkapeka hïtemoni, hïkenakotakasaakiri Teoso iokanapirena erekari.

2

¹ Ininiãkara hïtakanapariko ikinipoko maerekati hïkamakiti. ! Himisirienetapiri ãti. Hïkamariko hïsãkire iaôka. !Hïxikotapiri ãti. !Himisãkirepiretapiri ãti. Ikini sereti maerekati kãkiti kamakiti hïtakanapako.

² Hinirekariko Teoso sãkire makoketakoti. Tinitxiã imi axapitiri nirekini atokokana, hinirekariko Teoso sãkire. Teoso sãkire hãpakapakasaaki, himaroãpotari iua, ininiã apiaãpota hãuikiniri iua sãkire. ³ Kotxi uatxa himarotapekari Apiananiri ereka inini.

Kai Atoko Itxa Xesosi

⁴ Ininiã hïsako Xesosimoni, kotxi auapika inakari itxaua. Kai aapokotxi kamakari manirekakiniti atoko itxa Xesosi. Kãkiti !inirekari iua. Iuaritika Teoso mereëri iua. Teoso tiretakiti itxaua Xesosi. ⁵ Hïte apaka kai atoko hïtxaua Teoso aapoko ïkapani. Itxïkitakari hïxinire auãki inini, kotxi iua naktiakori hïtxaua. Ininiã, Teoso aapoko atoko hïtxaua. Ininiã iua aapoko ãki sasetotxi hïtxaua, iua ïkapani hïparïkauatini.

Ininiã h̄sīkariko iua amanaãkiti, iua nireẽkiti. Iua apakapariko h̄sīsakiti, kotxi Xesosi Kristo makatxakapekari himaerekani.

⁶ Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

H̄atamata. Nitakari kai Sião sitatxitiã. Iua kai apiari, Teoso mereẽkiti. Apiaerekata iua. Iua kai atoko inakari s̄akire auiãkani !ip̄etauata,

itxa Teoso s̄akire.

⁷ Iua kai atoko inakari itxaua Xesosi. Peerekari Xesosi h̄temoni, kotxi h̄te auikari iua s̄akire. Āti iua atoko inakari !auari. Txamari is̄akire mak̄pitakani !inirekari iua. Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

Aiko kamakani txari: “!Apakata ia kai. !Anirekari.” Iuaritika iua kai apiari. Itakaãka aiko kamikosaaki, apanakini kai soro maĩkakari ininiua ĩkapani.

⁸ Iuaĩkana Teoso s̄akire iõkatsopatakori txari:

Iua kai xika kãkiti maĩkitita. Iua kai xika kãkiti irika, itxa Teoso s̄akire. Imãkititana, kotxi !auikarina Teoso s̄akire. Teoso txĩkitakana ninoa irikini, kotxi !auikarina iua s̄akire.

⁹ H̄itepekana, Teoso mereẽkini h̄txaua. Sasetotxi h̄txaua. H̄iparĩkauata Apiananiri ĩkapani. H̄ite makatxakaãka maerekani sauaki erekarinoka h̄kamini ĩkapani. Teoso nakitiakori h̄txaua. Imereẽi h̄te iua ereka inini kãkiti h̄õerekini ĩkapani, kotxi ipiã h̄auakasaaki, iuara akiritai h̄te ipiã h̄takanapini ĩkapani. Itakai ikamaraã atão inakari himarotini ĩkapani. Peerekari iua kamara. ¹⁰ Mitxi Teoso nakitiakori ! h̄txaua. Uatxa Teoso nakitiakori h̄txapekaua. Mitxi Teoso !amonĩkapanikai. Uatxa Teoso amonĩkapekai.

Teoso Nitiriakori Iamotakoni Pirena

¹¹ Nitiretakini, uai itixi h̄auakasaaki, āti tixinikini atoko h̄txa. Atão h̄apoko Teoso tixine aua. Īkorasaaki h̄saãpota h̄apokomoni. Ininiã ikini nixinireritika nõtãkikai h̄te himakamakaniri maerekati h̄ito nireẽkiti. H̄ito nireẽkiti h̄xinire mokaiakari atoko itxa. H̄ito !inirekari h̄xinire nireẽkiti. ¹² Teoso s̄akire mauiãkani sauaki h̄auakasaaki, ikiniõtika erekarinoka h̄kamako. Atxiiti ninoa maxikatĩka apoĩtai maerekati h̄kamini, iuaritika iuasaaki ninoa imarotari erekarinoka h̄kamini. Ininiã Teoso ketotini õti manapi iua oerekariko atão inakari ninoamoni. Ininiã iuasaaki ixinikarinako erekari h̄kamakiti. Ininiã itxarinako Teoso: “Peerekai pite,” itxana.

H̄ikamariko H̄iauĩte Paniãtakiti

¹³ H̄ikamariko kãkiti auĩtetakini paniãtakiti, kotxi Apiananiri nirekari ikara atoko h̄kamini. Ikinimane h̄iauĩteakori paniãtakiti h̄kamako. H̄iauĩte apiari paniãtakiti h̄kamako.

¹⁴ H̄iauĩte poiãori paniãtakiti apaka h̄kamako, kotxi h̄iauĩte apiari paniãtana h̄iauĩte poiãorini maerekati kamakani imisiritinina ĩkapani. Ipaniãtana ninoa is̄ãpiretinina erekari

kamakani: “Erekapitikari hīkamakiti.”¹⁵ Teoso nirekari hīkaminiri erekari, ininiā iuasaaki miūkiteni ! iposotari imisākirepiretinii hīte. !Kasākirena iuasaaki, kotxi apanakini imarotari erekarinoka hīkamini.¹⁶ Hīposotari ikinipoko hinireēkiti hīkamini, kotxi Teoso sikakai hīte. Iuaritika kona hinirekapiri maerekati hīkamini. Teoso nitiriakori hītxaua, ininiā iua paniātakitinoka hīkamako.¹⁷ Hīpaxitariko ikinimane. Hītiretanako ikinimane aītariakori Teoso sākire auīākani. Hīpīkariko Teoso. Hīpaxitariko hīauīte apiari.

Hīkamariko Hīpatrāote Paniātakiti

¹⁸ Nitiritxiakori, hīkamariko hīpatrāote paniātakiti. Hīpaxitariko iua. Atxiīti iua tiretai. Atxiīti imisiritaī. Iuaritika hīpaxitariko iua.¹⁹ Erekapitikari himīteenekiniri kākiti misiritinii maxikatiīka. Himīteenekiniāri, Teoso nireēkiti hīkamini īkapani, erekapitikari.²⁰ Erekarī hīpatrāote misiritinii hīte, maerekati hīkamakasaaki. Iuasaaki himīteenekiniri himisiritikoko kona txīkitakari Teoso apokaerekatinii. Erekarī hīkamakasaaki, himīteenekiniāri himisiritikoko, iuasaaki Teosomoni erekapitikai.

Kristo Misiritiko

²¹ Teoso akiritai hīte inakitiakori hininiua īkapani, himisiritikoko himīteenekini īkapani. Kristo misiritaāka hīte īkapani, ininiā iua nirekari amīteenekiniri amisiritikoko iua misiritikoko imīteenekini atokokana.

²² Maerekati !ikama. !Imisirienetari āti.

²³ Ninoa misākirepiretakasaakiri iua, ! apakapaenetana. Imisiritakasaakirina iua, !itxitana. !Isāpiretana imisiritinina imaerekanina xika. Iua auikari iri nīkatiniri iua, kotxi atāonoka kamakari itxaua Teoso. Atāo imarotari kākiti kamakiti.²⁴ Aamina īpiriāmitakari nopini Xesosi īto misiritaāka ate maerekani xika. Ipinā ate īkapani, apikomoni maerekati akamini amanirekakani īkapani. Inirekari anireēkiti maerekati ipīkari atoko inini. Itxīkitakari axinire auāki inini atāo inakarīnoka akamini īkapani. Xesosi karo txīkitakaua erekape anini.²⁵ Xesosi himarotini apisapanika, soti auīte pīpinanakakani atoko hītxa. Uatxa hīkanapiriāpeka hīpitikirimoni. Hīxinire nīkatarimoni hāpokapeka uatxa.

3

Taniritxi, Tanorotxi Pakini Ōtākikiko Pirena

¹ Nitiritxi kamīniri ipatrāote paniātakiti atokokana, hīte tanorotxi hīkamariko hītaniri nireēkiti. Atxiīti hītaniri !auikari Teoso sākire, ininiā erekarīnoka hīkamako. Atamatakasaakirina erekari hīkamakiti, ninoa auikari Teoso sākire. Hīkamakiti erekari txīkitakana auīkinirina Teoso sākire. Hīsākirenoka ! itxīkitakana auīkinirina.² Maerekati himakamakanisaaki

ikiniõtika, Teoso iteene h̄ipaxitiniã ikiniõtika, iusaaki ninoa auikari Teoso sãkire atão inini.

³ Apanakini sito xinikapikari oiãko oõeretini, oro oïtoã otakini, omãka ereri oieretakini, oïto ere inini ïkapaninani oxinika. Sito erero !oxinikari ikaranani. ⁴ Sito erero oãkixinire ereri apaka. Hãkixinire ereri inakasaaki, ikara ereri !ixipokapani. Hãkixinire ereri inakasaaki, !h̄itxitapiri h̄itaniri. H̄ikamari iua nireëkiti. Teosomoni apiaerekata hãkixinire ereri inini.

⁵ Kitxakapir̄ika sitoãkini ererini, Teoso sãkire auiaãkani, ikara atoko inakani. Ninoa ãkixinire erekari, kotxi ik̄ipitarina ïtanirina sãkire. ⁶ Sara inakoro kamari Apraão sãkire iaõka. Oa kamari Apraão paniãtakiti, kotxi oamoni oa auïte itxaua Apraão. Sara anaakoro atoko h̄itxaua atãonoka h̄ikaminiã, himap̄ikarauatakaniã.

⁷ H̄ite taniritxi, iua atokokana h̄ixinikariko erekari h̄ikaminana h̄itanoro. H̄ipaxitaroko h̄itanoro, kotxi !katapararo. Oa apaka h̄itekata apakapariko Teoso sikakiti erekari. Iua tx̄ikitakai h̄auapininiika hinini iuakata. H̄itiretaroko h̄itanoro, ininiã Teoso kenakotariko himisãkiretiniri iua.

Himisiritiko Pirena

⁸ Ia nisãkire mapotõkire nisãpiretai. H̄ixinikakiti ãtika xinikakiti atoko h̄itxako. Hiamon̄ikauako. H̄itiretariko ãti, h̄itari h̄itiretini atoktxikana. H̄ikamariko erekari ãtimoni. ! H̄iukaþeua. ⁹ Æti kaminiãri maerekati h̄itemoni, ! h̄ikamapiri maerekati iuamoni. Æti misãkirepiretakasaakii, kona h̄ite misãkirepiretapiri iua. Æti kaminiãri maerekati h̄itemoni, iusaaki hamanaãri Teoso sikiniri erekari iuamoni, kotxi Teoso paniãtai ikara atoko inakari h̄ikamini, erekari Teoso sikakiti h̄ite apaka apakapini ïkapani. ¹⁰ Teoso sãkire iõkatsopatakoritxari:

Pinirekiniãri pauini ereka inini, pinirekiniãri ikiniõtika pipoxokoniuatini, ! paunitapiri pisãkire maerekati inini. !Pimisirienetapiri ãti.

¹¹ Pinirekiniãri pauini ereka inini, pitakanapariko maerekati pikamini. Erekarinoka pikamako. Pitakanapariko pinenamauatini. Pinirekariko kãkiti auini ereka inini.

¹² Apiananiri n̄katari kãkiti atão inakari kamakani. Teoso imisãkiretakasaakina, Teoso kenakotapitikari isãkirena. Txamari Apiananiri misiritari maerekati kamakani, itxa Teoso sãkire kitxakapir̄ika.

¹³ Erekari h̄ikamakasaaki, kãkiti !inirekari imisiritinii. ¹⁴ Atão inakari h̄ikamakasaaki, kãkiti misiritiniã, hãpakapariko erekari Teoso sikakiti. Ininiã ! h̄ip̄kapena ninoa. Maerekaxiniretinoka ! h̄itxape. ¹⁵ Hãkixinireë h̄itxako: “Teosonoka niauïte. Apiananiri itxaua. Iua nireëkitinoka nikamako.” Ikara atoko h̄itxako. Hãpaiaõkariko Teoso sãkire, isãkire

iteene himarotini ĩkapani. Ininiã kãkiti pimainiã: “Kinirepa hãuikari Teoso sãkire?” Iuasaaki himarotari hãpakapapiretiniri iua. Hãpakapapiretakasaakiri iua, ! hĩtxitapiri. Hĩpaxitariko iua iuasaaki. ¹⁶ Hĩsãkirauatakasaaki, ! hĩsãpiretapiri hãkixinire manirekakiniti. Hinirekariko erekari hãkixinire nireẽkiti hĩkamini. Apanakini misãkirepiretai. Ninoa atamatakasaakiri erekari hĩkamakiti Kristo paniãtakiti, ipẽtatari imisãkirepiretinii. ¹⁷ Teoso nirekiniãri hãtatsiirauatini erekari hĩkamini xika, ininiã erekari, kotxi iuasaaki hĩkamari erekari. Txamari hãtatsiirauatiniã himaerekani hĩkamini xika, ! erekari, kotxi iuasaaki hĩkamari maerekati.

¹⁸ Xesosi Kristo ipina kãkiti maerekani imakatzakini ĩkapani. Iuasaaki iposope imakatzakiniri kãkiti maerekani. Iuaĩkana ! atatsiirauataika kãkiti maerekani imakatzakini ĩkapani. Erekarinoka kamakari ipĩpe maerekati kamakani ĩkapani. Ipĩpe, Teosomoni ate anikini ĩkapani. Iĩto ipĩpe, iuaritika Erekarı Matamatakoti txĩkitakari iua iuaĩkana auãki inini. ¹⁹ Iuasaaki Erekarı Matamatakoti posotiireẽ isari ipĩkani auiniãtaãmoni. Iuaã kateia ãki ipĩkani aua. Iuaã isãpiretana Teoso misiritinina ninoa, kotxi iuaka kãiata. ²⁰ Kitxakapirĩka ninoa ipĩkani, auãkipanika inakasaakina, ! inirekarina Teoso paniãtakiti ikaminina. Iuasaaki Noee kamanãtari maporo. Teoso iãtapana imaerekanina itakanapinina ĩkapani. Txamari ! itakanaparina. Iuasaaki poiãonoka ! ipina. Oitonoka ! ipina, xirataãtxi apokasaaki. Teoso nĩkatana ninoa imapinakani ĩkapani. ²¹ Ikara xirataãtxi hĩpatxisatiko atokokana. Hĩpatxisatiko oerekari kãkiti, Teoso makatzakapekai himapinakani ĩkapani. Hĩpatxisataãka hĩitoãkiri txiko makatzakiko ! ĩkapanini, kona maerekati hĩkamakiti makatzakiko ĩkapanini. Hĩpatxisatikosaaki, hĩtxari Teoso: “Nãkixinireẽ ninirekari nikaminiri ikinika pite nireẽkiti iaõka,” hĩtxariko. Xesosi iuaĩkana õkitikasaakiaua, imakatzakai himapinakani ĩkapani. ²² Iua kanapiriã Teoso tixinemoni. Uatxa iri kikomoni iitopãka. Iuaã Teoso nitiriakori, auĩtetxiakori, kaposotiirerini pakini auĩte itxaua. Ninoa ikinika kamari Xesosi paniãtakiti.

4

Hĩkamariko Ikinipoko Teoso Nireẽkiti

¹ Xesosi atatsiirauata iĩtoã hĩte ĩkapani. Ininiã hinirekariko Xesosi xinikakiti iaõka hĩkamini. Ikara atoko hinirekiniã, hĩxinikakiti sikataparatarı hãkixinire. Kãkiti atatsiirauatakasaaki iĩtoã, ! inirekaikari maerekati ikamini. ² Ininiãkara ĩkorapokoriti auakasaaki, ! inirekaikari maerekati iĩto nireẽkiti ikamini. Ikamari Teoso nireẽkiti iaõka ikiniõtika. ³ Mitxi maerekati hĩkamakiti iaõpe. Mitxi Teoso sãkire mauĩãkani nireẽkiti iaõka hĩkama. Ikini sereti maerekati

hĩkama iuasaaki. Iuasaaki hĩkamari ikini sereti hiĩto nireẽkiti. Hĩnerekari āti kãkiti ĩto. Hĩpoãta. Ikinipoko maerekati hĩkama hĩpoãtakasaaki. Hĩkamari kiiniri maerekati. Hĩteosonetari kãkiti kamakiti, Teoso mauiritakiniti.

⁴ Ninoa Teoso sãkire mauĩãkani txai: “Kinirepa kona hĩpotxitari ate kamakiti iaõka hĩkamini? Peerekari akamakiti,” itxaina. Ininiã ninoa nireẽkiti iaõka himanirekakani xika, ninoa misãkirepiretai hĩte. ⁵ Txamari āti õti ninoa apakapapiretariko Teoso, kotxi Teoso iposope isãpiretiniri maerekati kamakani misiritiko. Isãpiretari kãkiti auãkipanika inakani, apaka kãkiti mitxi ipĩkani. ⁶ Ininiã Teoso iokanapirena erekari sãpiretaãkapeka kãkiti. Uatxa ninoa ipĩpe. Auãkipanika inakasaaki, isãpiretaãka ninoamoni kãkiti misiritiko imaerekani xika. Isãpiretaãka ninoamoni kãkiti kaminiri Teoso nireẽkiti ãkixinireẽ ikiniõtika.

⁷ Imakinika xipokini õti imatokotapeka. Ininiã kona hãuiritapiri hĩto kaminiri inireẽkiti. Araõkire hĩtxako, ininiã hĩposotari himisãkiretiniri Teoso. ⁸ Iteene hĩtiretakakauako. Ia apiata Teoso nirekakiti. Iteene hĩtiretakakauako, kotxi iteene hĩtiretiniãri āti, poião hĩxinikari maerekati ikamakiti. ⁹ Kãkiti apokasaaki hãapoko, hĩpoxokoniritika hãpakapanako. Kona hĩtsoatape hãkixinireẽ ninoa apokini xika. ¹⁰ Hĩkinika hãpakapapekari imaroretxi Teoso parĩka hĩkamini ĩkapani. Ikara Teoso sikakiti hĩtemoni. Ininiã ikara himaroreẽ hĩparĩkauata apanakini ĩkapani. Iuasaaki Teoso nitiriakori erekarini hĩtxaua. Hĩsikirako ātimoni ikini sereti erekari Teoso sikakiti. ¹¹ Hĩsãkirauatakasaaki, hĩsãpiretariko Teoso sãkire kãkitimoni. Himoianatakasaakiri āti, himoianatariko Teoso posotiireẽ, ininiã iuasaaki kãkiti txari Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi Kristo nakitiakori atxaua,” itxari Teoso. Ātipirika ikinimane txapikari Teoso: “Peerekai pite. Ikinipoko posotiiretxi aua pitemoni.” Ameẽ.

Xesosi Sãkire Auiãkani Misiritiko

¹² Nitiretakini, ! hĩtikokape himisiritiko apokasaaki, kotxi ikara ataerekatai. Iteene himisiritãkako, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako. ¹³ Iuasaaki hĩpoxokoniuatako, kotxi Xesosi atatsiirauatape, ininiã hĩte apaka atatsiirauatako. Xesosi kanapiriãkasaaki, peerekari iuasaaki. Hĩte atamatariko ikara, ininiã iuasaaki iteene hĩpoxokoniuata. ¹⁴ Kãkiti xinitakasaakii hĩte, Kristo nakitiakori hininiua xika, hĩpoxokoniuatako, kotxi iuasaaki himarotari Teoso aua hĩtekata. Himarotari Erekari Matamatakoti aua hãkixinireẽ. ¹⁵ Kokaniri, kiitiriri, maerekati kamakari, aãpirena kamakari pakini ! hĩtxapeuako. Ikara atoko inakari hininiãua, apakatapitika hãtatsiirauatini, kotxi hãtatsiirauata maerekati hĩkamini xika. ¹⁶ Iuaritika hãtatsiirauatiniã Xesosi sãkire

hãuikini xika, ininiã iusaaki erekapitikari. !Hĩpẽtauatape. Hĩtxariko Teoso: “Peerekai pite, kotxi Xesosi nakiti nitxaua,” hĩtxako. ¹⁷ Apokapeka Teoso anaakori misiritiko õti. Merepanika Teoso misiritari iua anaakori imaerekanina xika. Teoso misiritiniãua ate isãkire auiãkani amaerekani xika, ininiã Teoso iokanapirena erekari manirekakani mitekini ! auari. Iteene imisiritana ninoa. ¹⁸ Kitxakapirĩka Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Pamimari atão inakari kamakani sini Teoso tixinemoni. Ininiãkara Teoso manirekakani mitekini, maerekati kamakani mitekini !auari. Imisiritaãkapitikanako, itxa Teoso sãkire. ¹⁹ Apanakini atatsiirauata, kotxi Teoso nirekari atatsiirauatini. Ikara atoko hãtatsiirauatiniã, iuaritika erekari hĩkamapanikako. Hãuikariko ikinipoko kamakari sãkire, kotxi iua kamari ikinipoko isãkire iaõka.

5

Kõtãkikarerini, ãtokoriakori Pakini

¹ Kõtãkikareri nitxaua nota, ininiã nõtãkikai hĩte kõtãkikarerini. Nota atamatari Kristo misiritiko. Ikanapiriãkasaaki, natamatari iua iotximere ikinimane auĩte inakasaakiua. ² Ininiã nota õtãkikai hĩte. Hinĩkatanako Teoso sãkire auiãkani ereẽ. Soti auĩteakori ipitikiri nĩkatini atokokana, hinĩkatana. Hĩsãpiretanako Teoso sãkire, kotxi ikara sikakienatari ninoa ãkixinire. Teoso sikana ninoa hĩtemoni hinĩkatinina ĩkapani. Atão hinirekariko hinĩkatinina ninoa. Kona hĩtxape hãkixinireẽ: “!Ninirekari ninĩkatinina ninoa, iuaritika ninĩkatana, kotxi ikara nĩparĩka.” Kona hĩxinikapiri ikara atoko inakari. !Hĩparĩkauatape txineiro hãpakapini ĩkapani. Hĩparĩkauatako apanakini himoianatini ĩkapani. ³ Ninoa auĩte atoko !hĩtxapeua. Teoso sikana ninoa hĩtemoni hinĩkatinina ĩkapani, soti auĩteakori ipitikiri nĩkatini atokokana, ininiã erekari hĩkamako, hĩte kamakiti iaõka ninoa kamini ĩkapani. ⁴ Ininiã ipitikiri apiari apokasaaki, Xesosi apokasaaki, hãpakapariko hĩparĩka ĩki. Iusaaki hãpakapariko saporieãta atoko inakari. Ikara Teoso sikakiti peerero, ininiã ikara apakapakani auapininiika. Atamatapikarina Teoso iotximere. Iusaaki erekari hãpakapakiti lixipoka.

⁵ Hĩte ãtokoriakoripekana, hĩkamariko aneẽkani paniãtakiti. Hĩkinika, himoianatakakauako. !Hĩuikapeua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso iotokakari iukakanĩua kaminiri inireẽkitina. Iua sikari ikinipoko erekari miuikakanĩuamoni.

Itxa Teoso sãkire. ⁶ Ininiã hĩteka poiãotakauako, kotxi Teosonoka kaposotiireri. Iketo manapi Teoso iukai hĩte, erekari hĩkamakiti isãpiretiniri ikinimane.

⁷ Maerekaxiniretinoka hinakasaaki, imakinika himaerekaxinire hīsāpiretariko iua. Hīsikariko himaerekaxinireni iuamoni, kotxi iua tiretai.

⁸ Kona hīkamapiri hīto nireēkiti. Araōkire hītako, kotxi himokaiakari Satanasi inakori ākiti monōkori atoko itxa. Isaāpota initiniri ikiena. ⁹ Satanasi apokasaaki hītemoni, iteene hāuikariko Teoso sākire. Iusaaki hītaparaxinireritika hāuako. ! Himitekape. ! Hīkamapiri inireēkiti. Himarotari hītariakori ikini itixiti auakani atatsiitiniri imisiritikona hīte atatsiirauatini atokotxikana. ¹⁰ Hīte atatsiirauatako poiāonoka, eereka Teoso parīka hākixinireē iposope ikamini. Iua sikataparaxiniretai. Iteene hāuikari Teoso sākire iusaaki. Satanasi ! iposotari itxīkitakinii maerekati hīkamini iusaaki. Teoso, ikinipoko erekari sikakari, kamari ikara atoko inakari hīte ikapani. Iua akiritai itixine hīsini, ātipirika hāuini ikapani, iua iotximere ātipirika hātamatini ikapani, kotxi Kristo Xesosi nakitiakori hītxa. ¹¹ Ātipirika ikinimane txari iua: “Peerekai pite.” Ātipirika ikinimane auīte itxa. Ameē.

Petro Takapiretanapini

¹² Sírasi moianatano ia niōkatsopatakiti axapitiri niōkatsopatini hīte ikapani. Iua aītari. Iua iteene auikari Xesosi sākire. Niōkatsopata hīte nisikataparaxiniretini ikapani. Ninirekari himarotiniiri atāo asāpiretinii erekari Teoso sikakiti pirena. ! Hītakanapapiriko erekari Teoso sikakiti hītemoni. ¹³ Teoso nakitiakori, Papirónia sitatxiti auakani, xinikamanapitai hīte. Teoso mereēna ninoa hīte imereini atokotxikana. Marko, namarite atoko inakari, xinikamanapitai hīte apaka. ¹⁴ Haōkitakakasaakia, himaratakakauako, kotxi hītiretakakaua. Teoso kamaerekaxiniretai hīte Kristo Xesosi sākire auīākani. Ameē.

2 PETRO

Petro Iuaĩkana Iokanatsopatakiti

¹ Nota Simão Petro nitxaua. Xesosi Kristo nitiri, iua iokanatakiti nitxaua. Niokanatsopata hĩtemoni, kotxi hĩte auikari Xesosi Kristo sãkire, ate auikiniri atokotxikana. Peerekari iua sãkire aãuikini. Aãuikari iua sãkire, kotxi atãonoka kamakari itxaua. ATeosone, amaerekani makatxakakari itxaua Xesosi Kristo.

² Himaroãpotakasaakina Teoso, aãuĩte Xesosi pakini, hãpakapari ikinipoko erekari ninoa sikakiti. Itori hãpakapa. Ninoa iteene kamaerekaxiniretai hĩte.

Erekari Akamini

³ Teoso posotiireẽ isikaua imakinika anireẽkiti ĩkorapokoriti aãuini ĩkapani, Teoso paniãtakiti akamini ĩkapani. Aãpakapari iua posotiire, iua aimarotakasaaki. Iua akiritaua iua naki-tiakori aniniua ĩkapani. Aãpoka iuamoni akiritakasaakia, kotxi peerekari iua. Aãpoka iuamoni, kotxi erekarinoka ikama. ⁴ Ikara atoko ininiã, isikaua apia erekari isikaenetakiti. Isikaenetakiti anirekakiti apiari. Ikamaenetari ikamakiti erekari ikaminaua. Teoso nirekari ikara atoko ikaminiãua, atão inakarinoka akamini ĩkapani, atão inakarinoka Teoso kamini atokotxikana. Kristo sãkire mauiãkani nirekari maerekati ĩtona nireẽkiti ikaminina. Hĩte !nirekaikari ninoa nireẽkiti iaõka hĩkamini, ininiã ikara maerekati !inokai hĩte.

⁵ Ininiã ikinika hãkixinire taparaã hãuikariko Teoso sãkire. Hãuikiniãri Teoso sãkire, hĩkamariko erekarinoka. Erekari-noka hĩkaminiã, hinirekariko Teoso sãkire iteene himarotini. ⁶ Iteene himarotiniãri Teoso sãkire, hĩito auĩte hĩtxauako. Hĩito auĩte hininiãua, himĩteenekariko himisiritiko. Himisiritiko himĩteenekiniã, hĩkamariko erekari Teoso kaminiri atokokana. ⁷ Hĩkaminiãri erekari Teoso kaminiri atokokana, hĩtiretanako hĩtariakori, Teoso sãkire auĩãkani. Hĩtariakori, Teoso sãkire auĩãkani, hĩtiretiniã, hĩtiretari ikinimane. ⁸ Ikara atoko hininiã, ikara atoko apiaãpotiniã, aãuĩte Xesosi Kristo himarotakasaaki, erekari hĩparĩka iua ĩkapani. Iuasaaki makamareti atoko !hĩtxapeuako. Himinariko ito kãkiti Kristomoni isãkire auikinina ĩkapani. ⁹ Ikara erekari mauakaniã hĩtemoni, mõiãreni atoko hĩtxaua. !Himarotari atão inakari. !Hĩxinikari Teoso kamakiti katana. Himaxinĩkaretapekari Xesosi makatxakiniri himaerekani mitxi hĩkamakiti.

¹⁰ Ininiã nitariakori, ikara atoko !hĩtxapeko. Hĩkamariko ikinipoko Teoso paniãtakiti, ininiã iteene himarotari Teoso akiritinii inakitiakori hininiua ĩkapani. Iuasaaki himarotari Teoso mereinii hĩte iua anaakori hininiua ĩkapani. Ikara atoko inakari hĩkaminiã, !hĩkamari maerekati. ¹¹ Ikara atoko

hīkaminiā, Teoso ipoxokoniritika apakapai hīte aāuīte Xesosi Kristo auītetxi ininiātaāua hāuini īkapani. Iuaā Xesosi, amaerekani makatxakakari, ātipirika ikinimane auīte itx-auako.

Atāo Inakari Teoso Sākire

¹² Ninirekari ikara noerekakiti ātipirika nisāpiretinii. Himarotapekari ikara noerekakiti, iuaritika iuaīkana nisāpiretai. Hīte imarotari ikara noerekakiti atāo inini, iuaritika kona nitakanapari ikara nisāpiretinii. ¹³ Nota auapanika ninakasaaki, notamoni atāopitika nitxīkitakinii hīte ikara noerekakiti hīxinikini. ¹⁴ Kotxi nimarotari paītiki nipinini. Aāuīte Xesosi Kristo oerekapekano paītiki nipinini. ¹⁵ Ininiā uatxa Teoso sākire nisāpiretapikai, ininiā kona himaxinīkaretari noerekakiti nipīkasaaki.

¹⁶ Asāpiretai aāuīte Xesosi Kristo posotiire. Asāpiretai iua iuaīkana kanapiriini. Ikara asāpiretakiti hītemoni kona kākiti sākireni. Kona kākiti kimarorerini xinikakitini asāpiretai. Atāo inakari ate sāpiretai hīte, kotxi ateka atamatari Xesosi ikinimane auīte ininiua. ¹⁷ Aīri Teoso oerekari iuikiniri iua. Oerekari iua ereka inini, kotxi itxari iua: “Ere namarite, nitiretakiti. Iua iteene kamapoxokonitano,” itxa Teoso kaposotiireri. ¹⁸ Ateka kenakotari ikara Teoso sākire, itixineē isākirauatakasaaki. Iuasaaki ate aua Xesosikata ōtanoxiratarari Teoso nakiti nopini.

¹⁹ Ininiā aimarotapitikari Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti kitxakapirīka atāo inini. Himixinikariko ninoa sāpiretakiti. Ninoa sāpiretakiti tirikapi ipiā iopinikini atoko itxa, kākiti sinimoni atamatini īkapani, kotxi axinikasaakiri ninoa oerekakiti, aimarotari atāo inakari, atāo minakati pakini. Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti hīxinikiniritika Xesosi kanapiriāko. Iuasaaki iua txīkitakai Teoso iteene himarotini. Iuasaaki atokatxi ponikini atoko itxa Xesosi apokini. Iōriki īkanōkapanika pokīkini atoko itxa iuasaaki Xesosi apokini. ²⁰ Merepanika ninirekari iteene himarotiniri Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti Teoso sākire iōkatsopatakoriā. Kona ninoa sākireni. Kona ninoa xinikakitini. ²¹ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani kona iōkatsopatari kākiti nireēkiti sākiretxiti. Erekari Matamatakoti txīkitakari kākiti Teoso nakitiakori sāpiretiniri atāo inakari Teoso sākire.

2

Atāo Minakati Oerekakani

¹ Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani auakasaaki, auari apaka atāo minakati oerekakani. Iua atokotxikana uatxa

aua atão minakati oerekakani hïte sauaki. Kãkiti mimarotakanisaakiri, oerekari atão minakati. Kona erekari nino a oerekakiti. Na atão nino a oerekari Teoso sãkire. Nino a !auikari Apiananiri ipinini kãkiti ïkapani Teoso ïkixitini ïkapani. Ikara xika mokatanitika Teoso xipokanako nino a. ² Itori kãkiti auikari isãkirena, ininiã ikamarina nino a kamakiti atokokana. Ikamarina maerekati ïtona nireëkiti, maerekati nino a kamini atokotxikana. Ininiã ikara xika, apanakini misãkirepiretari Teoso sãkire atão inakari auikiko. ³ Kapotxinanirini nino a atão minakati oerekakani. Isãkirena atão minakati xika, imisirienetai. Nino a nireëkiti iaõka ikaminiina hïte. Kitxakapirïka Teoso sãpiretapekari imisiritinina nino a imaerekanina xika. Ixipokinina õti païtiki apokapitikako. Teoso !imaka. Nino a xipokini õti apokapitikako.

⁴ Teoso nitiriakori iaxiti auakani kamakasaakiri maerekati, imisiritana. !Auritan a imitekinina. Iokanatana maerekani misiritikoatãa. Iuaã itakana kateia ãki ipiaã. Iuaã iãtaparina Teoso misiritinina nino a imaerekanina xika.

⁵ Kitxakapirïka Teoso xipokari ikinimane kãkiti iua nireëkiti manirekakani xirataãtxiã. Teoso !auritan a nino a mitekini. Noee, apikomoni setxi kãkitikata nïkataãka. Nino anoka ! xipokaãka. Iua nïkatari Noee, kotxi atão inakari sãpiretakari itxaua.

⁶ Apaka ixipokari Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini arikatxiã. Atapaninoka kaikota iuasaaki. Ininiã ikara pinitari kãkiti Teoso nireëkiti manirekakani. ⁷ Iuasaaki Teoso makatxakari Aroo inakori imapinakani ïkapani, kotxi erekari kamakari itxaua. Maerekati kamakani txïkitakari Aroo matinaniuatini, kotxi ikiniõtika iua atamatari maerekati nino a kamakiti, maerekati nino a ïto nireëkiti. Itxiko atoko itxa nino a kamakiti. ⁸ Aroo, atão inakari kamakari, aua nino a sauaki. Ikiniõtika atamatari maerekati nino a Teoso paniãtakiti manirekakani kamakiti. Ikiniõtika ikenakotari maerekati nino a sãpiretakiti. Ininiãkara ãkixinireë Aroo maerekaxiniretinoka itxa nino a maerekani xika, kotxi iua ãkixinireë inirekari atão inakarinnoka ikamini.

⁹ Ikara atoko ininiã, Apiananiri imarotari iua nireëkiti nirekakani imaktxakini imisiritikosaakina. Iua apaka imarotari imisiritiniri atão minakati kamakani uatxa. Apaka imarotari imaïkinina nino a, kãkiti misiritiko sãpiretiko õtisaaki imisiritinina ïkapani. ¹⁰ Iteene Teoso misiritari kãkiti, maerekati ïto nireëkiti kamakani. Nino a maerekani txikotari nino a ãkixinire. Apaka iteene imisiritari auïtetxi paniãtakiti makamakani.

Nino a atão minakati oerekakani iteene iuikaua. !Ipaxitarina ãti. !Ipïkarina imisãkirepiretinirina iaxiti auakani. ¹¹ Teoso

nitiriakori iaxitikini iteene kaposotiireni. Apiataparatanana nino. Iuaritika Teoso nitiriakori !apoitana ninoa atão minakati oerekakani. !Imisãkirepiretana Teoso apisatoõ.

¹² Ninoa atão minakati oerekakani misãkirepiretari ikinika imimarotakinitina. Kaxipiri itopa auakari atoko itxana, kotxi ikamarina iitona nireẽkitinoka. Kaxipiri itopa auakari iponaniã, eereka imaikaãka, oka inaãka. Iua atokokana ninoa atão minakati oerekakani xipokaãkako imaerekanina xika.

¹³ Ininiã ninoa misiritaãka, kotxi na atão ninoa kamakiti. Kona ãkanõkananini ikamarina maerekati. Ipotxitarina maerekati iitona nireẽkiti ikaminina pokamara, ikinimane atamatini ãkapani. Ninoa kamapikari maerekati, iuaritika apotiitauana hitekata kiiniri Teoso ãkapani hãkamakasaaki. Ininiã apanakini ! auikari hite sãkire ninoa maerekani xika. Itxiko mãkatxi kasarori nopinikiri atoko itxana ninoa. Karõtxi kãkiti toõã auakari atoko itxana ninoa.

¹⁴ Inirekapikarina sito ãtanoro minakotokatika isirĩkinina. Kona iposotarina iotokakinirina maerekati ikaminina. Anikarina kãkiti mataparaxinireni, maerekati ikaminina ãkapani. Kapotxinanixinirena ninoa. Ininiã Teoso misiritapitikanako ninoa. ¹⁵ Ninoa osipikari kimapori atão inakari. Ipĩpinanakana. Ikamarina maerekati Paraõo inakori maerekani atokokana. Iua Paraõo, Peoo inakori ãkiri. Kitxakapirĩka aua. Iua nirekaro txineiro maerekati ikamini ãkapani. ¹⁶ Txamari ipira txitari iua imaerekani xika, kotxi Teoso txĩkitakari poho sãkirauatini kãkiti sãkirauatini atokokana. Ininiã ipira iotokakari iua atão minakati sãpiretakari kaminiri maerekati miĩkiteti.

¹⁷ Ninoa atão minakati oerekakani !iposotari ikaminirina ikamaenetakitina. Aariko ãparaã mauakiniti atoko itxana. Kãkiti nirekari ãparaã, txamari !auari. Katxiãri itima anikakiti atoko itxana ninoa. Kãkiti nirekari ãparaã kipini, txamari !kipa. Teoso mereẽri ipiaãtaã ninoa ãtipirika kaikotini ãkapani. Kãkiti atamarauatini iuaãtaã !auari. ¹⁸ !Kiĩkiteri ninoa sãkire. Iuikauana isãkirauatakasaakina. Isãpiretarina kãkiti, erekari akaminiri aito nireẽkiti. Ininiã isikanireõtari kãkiti ikara maerekati ikamini. Imisirienetarina Teoso sãkire poiãopanika auiãkani. Ninoa !okananipanikani auikari Teoso sãkire. !Okananipanikani imarotarina atão inakari. Atão minakati oerekakani sikanireõtana ninoa ikara maerekati ikaminina.

¹⁹ Itxana: "Kateia ãki auakani atoko hĩtxaua. !Erekari ikara atoko hinini. Hãkamariko hinirekakiti. Ininiã ikara atoko hãkaminiã, hãsikakaãka," itxana. Txamari ninoaka kateia ãki auakani atoko itxauana, kotxi ninoa !iposotari itakanapinirina imaerekanina. Imaerekanina iauitena itxaua, kotxi ikamarina imaerekanina paniãtakitinoka. ²⁰ Mitxi ninoa imarotari Apiananiri Xesosi Kristo sãkire, kãkiti maerekani

makatzakakari sākire. Iuasaaki ninoa iotokakari ikamini-rina Xesosi sākire mauiaġkani kamakiti, kākiti xinire maerekati inini txīkitakakari. Txamari eereka iuaġkana ikamarina ikara maerekati. Eereka liposotaikarina ikara maerekati itakanap-inina. Ininiā uatxa apiata imisiritikona. ²¹ Erekarariko atāo inakari kamiko ninoa mimarotakanimako, kotxi nino imarotari, iuaritika !inirekaikarina Teoso paniātakiti, iua iokanatakini sāpiretakiti. Uatxa ninoa misiritiko apiata. ²² Atāopitikara kitxakapirīka sākiretxiti:

Anāpa kanapiriā okanakakitimoni onikiniri ġkapani. Irari ipitiki arokakito kanapiriā iāropemoni osirīkini ġkapani. Ininiā iuaġkana ninoa atāo minakati oerekakani kamari maerekati, mitxi ninoa takanapakiti.

3

Apiananiri Kanapiriini

¹ Nitiretakini, mitxi niokanatsopatapeka hītemoni. Iuaġkana niōkatsopatari ia aātsopa. Imakinika niōkatsopata, kotxi ninirekari hīte iuaġkana hīxinikiniri erekari mitxi himarotakiti. ² Ninirekari hīxinikiniri Teoso sākire sāpiretakani sākire kitxakapirīka, kotxi Teoso nakitiakori itxauana. Apaka ninirekari hīxinikiniri ate paniātakiti, kotxi Apiananiri iokanatakini atxaua. Kākiti maerekani makatzakakari iokanatakini atxaua.

³ Merepanika himarotariko ia: Imapotōkire ōti takote auako kākiti Teoso sākire napetakani. Ninoa kamari maerekati iītona nireġkiti. ⁴ Ia atoko itxanako: “Ītapari iua? ‘Nikanapiriāko,’ itxa iua. Txamari kona apoka. Aātokiriakorini ipīkasaakipanika, itixi kamikosaakipanika iuatxikana. Mitxi itixi, uatxa iuatxikana,” itxana.

⁵ Ninoa nirekari imaxinīkaretinirina Teoso kamakiti kitxakapirīka auakari, kotxi Teoso txīkitakari iaxiti apiko nopinixiti auini isākireġ. Apaka ikamari itixi āparaā kamakori. Ikamari itixi āparaā sauaki. ⁶ Apaka ninoa maxinīkaretari ia: Teoso iokanataro iua āparaā, ininiā xirataātxi xipokari itixi mitxi auakari, ikinimane kākiti iuasaaki auakani apaka. ⁷ Uatxa isākireġ inīkatari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini arikatxi xipokiniri ġkapani. Imakinika inīkatiniritika Teoso manirekakani misiritiko isāpiretako. Iuasaaki ninoa xipokaākako. Iuasaaki ixipokari iaxiti apiko nopinixiti, itixi pakini.

⁸ Nitiretakini, kona himaxinīkaretapiri ia nisākire: Teosomoni āti ōti, mio anokanani atokotxikana itxa. Iuamoni mio anokanani, āti ōti atokotxikana itxa. ⁹ Apiananiri kamapitikari ikamaenetakiti. Apanakini kākiti xinikari !kati-mari ikaminiri ikamaenetakiti. Kona ikara atokoni. Iātapari

kākiti auikiniri isākire, kotxi ! inirekari kākiti sini imisiritikomoni. Inirekari ikinimane takanapiniri imaerekani.

¹⁰ Apiananiri kanapiriākasaaki, kiitiriri ikanōka apokini atokokana. Iua apoka kākiti mimarotakanisaakiri. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti ereēkoka itaparakieneritika. Iuasaaki ikinipoko xipokaāka arikatxiā. Iuasaaki iteene ipataka aua. Imakinika itixi xipokako iuasaaki.

¹¹ Ikara atoko itxako ikinipoko xipokini, ininiākara natokopa itxa hāuini ikiniōtika ereka hinini? Erekarinoka hīkamako ikiniōtika, kotxi iua nakitiakori hītxaua. Teoso nireēkitinoka hīkamako ikiniōtika. ¹² Iuasaaki hiātapari hīpoxokoniritika Teoso keto apokini. Iteene hinirekariko ikara ōti apokini. Iuasaaki iaxiti apiko nopinixiti xipokaāka arikatxiā. Ikinika iākokako kapatakari xika. ¹³ Iuaritika aiātapari iaxiti apiko nopinixiti amaneri, itixi amaneri apaka atāo inakari kamakani ikapani. Ikara atoko inakari Teoso sikaenetakiti.

¹⁴ Ininiā nota tiretakini, hinirekasaakiri Xesosi kanapiriini ōti apokini, iteene hīparīkauatako maerekati himakamakani ikapani. Ininiā iua kanapiriākasaaki, iua imarotari himakamakaniri maerekati. Iuasaaki imarotari hīkerokiniri !auari. Iuasaaki imarotari erekaxinire hinini. ¹⁵ !Katimari iua kanapiriini, kotxi iātapari kākiti takanapiniri maerekati ikamakiti, imisiritiko mapokakani ikapani. Iua atokokana aītari atiretakiti Paoro iōkatsopata hītemoni Teoso imaroreē. ¹⁶ Ikinika Paoro iokanatsopatakitiā isāpiretari Apiananiri kanapiriini ōti Teoso imaroreē. Ipixini iua iōkatsopatakiti pamimari kākiti imarotiniri ikapani. Aua kākiti miūkiteni. ! Apakata aūikiniri ninoa sākire. Kākiti ikara atoko inakani oerekari Paoro iōkatsopatakiti, apanakini Teoso sākire iōkatsopatakori pakini, txamari na atāo ninoa sāpiretakiti. Ipinimoni ninoa oerekakiti. Imamakarina Teoso sākire, ininiā ikara xika ixipokaākanako.

¹⁷ Nitiretakini, himarotapekari pamonōkoniri ninoa atāo minakati oerekakiti. Ininiā araōkire hītxako. Kona hāuikapiri Teoso sākire kerokakani sākire, kotxi Teoso paniātakiti makamakani itxauana. Kona hītakanapapiri Teoso sākire atāo inakari, uatxa iteene hāuikakiti. ¹⁸ Ikiniōtika himarotariko ikinipoko erekari aūiite Xesosi Kristo sikakiti hītemoni, amaerekani makatxakakari sikakiti hītemoni. Ikiniōtika himaroāpotariko iua. Ninirekari ikinimane uatxa sāpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ninirekari ikinimane ātipirika sāpiretiniri iua: “Peerekai pite.” Ameē.

1 XOÃO

Merepanika Xoão Iokanatsopatakiti

Xesosi “Teoso Säkire” Inakori

¹ Nota iökatsopata hïte ïkapani, iua “Teoso säkire” inakori asäpiretini ïkapani. Ätipirika auakari itxaua. Itxïkitakari ikinipoko auäki inini. Itixi kamiko apisa iua aua. Atera kenakotari isäkire. Aökiä ate atamatari iua. Auakoä amaätakari iua. Ininiä atäopitika ate imarotari iua. ² Iua ikinipoko auäki inïkitaäkari. Iuaka oerekaua atemoni. Ate imarotapekari iua, ininiä asäpiretai aätamatakiti, akenakotakiti pakini. Ate säpiretai hïte iua ätipirika auakari, käkiti auäki inïkitaäkari, ininiä käkiti auapikako Teosokata. Iua Xesosi Kristo inaäka akiritiko. Iua aua irikata, Teosokata. Iuaka oerekaua atemoni. Aätamatari iïto. ³ Ate säpiretai hïte aätamatakiti, akenakotakiti pakini, amoiانatakiniua ïkapani. Atäo nisäpiretai. Amoiانatakakaua Teosokata, Xesosi Kristo pakinikata. ⁴ Ia säkiretxiti aiokanata hïtemoni, iteene hïpoxokoniuatini ïkapani.

Teoso Pokamara Atoko Itxa

⁵ Teoso pokamara atoko itxa, kotxi maerekati ! ikama. Ipiä !auari Teoso auiniätaä, kotxi maerekati ! ikama. Ikara iokanapirena imi säpiretaua ate. Ininiä ate säpiretai hïte. ⁶ Maerekati akamakasaaki, ipiaä auakani atoko atxa. Iuasaaki, “Teoso amoiانata,” aniniä, paxirari asäkire. Kona atäo akamakiti iuasaaki. ⁷ Teoso aua ikamaraä, kotxi erekarinoka ikama. Ate ikamaraä aäuiäniä Teoso atoko aniniä, erekarinoka akaminiä, ininiä ate Teoso säkire auiäkani moianariakori atxaua, ininiä amoiانatakakaua. Ikamaraä aäuiäniä, Teoso arokaua Xesosi arëkaä. Imaktxakari ikinika maerekati akamakiti, kotxi imi Xesosi Kristo ipina ate ïkapani. Iarëka xikepoakata ate maerekani imaktxakini ïkapani.

⁸ “Na nota kamari maerekati,” aniniä, ateka misirienetaua. Ikara atoko aniniä, ate !imarotari atäo Teoso säkire aäkixinireë. ⁹ Amaerekani Teosomoni asäpiretiniä, iua makatxakapitikari amaerekani. Oeretari ate äkixinire. Imaktxakari ikinipoko amaerekani. Ikamari ikara atoko, kotxi imaktxakaenetari amaerekani. Ikamapitikari ikamaenetakiti. Ikamapikari atäo. ¹⁰ “Uatxapiima maerekati !nikama,” pininiä, pitemoni Teoso säkire paxirari atxiïti? Kotxi Teoso txapekari käkiti: “Maerekati kamakari käkiti.” “Maerekati !nikama,” pininiä, !pimarotari Teoso säkire päkixinireë. !Pikamari Teoso säkire iaöka iuasaaki.

2

Kākiti Teoso Atão Imarotakari

¹ Namariteni nota tirketakini atoko hītxaua hīte. Ikara niōkatsopata, maerekati himakamakani ikapani. Maerekati akamakasaaki, masāpiretari Xesosi Kristo. Aīri Teoso misākiretakari itxaua Xesosi. Atão inakarinoka kamakari itxaua iua. Iua misākiretari Teoso ate ikapani, amaerekani imaktxakini ikapani. ² Iua makatxakari maerekati akamakiti. Kona ate maerekaninanini imaktxaka. Ipina ikini itixiti auakani maerekani imaktxakini ikapani.

³ Teoso paniātakiti akīpitiniā, atão aimarotari Teoso. ⁴ Teoso paniātakiti makīpitakiti, “Nota imarotari Teoso,” inakari, paxirari isākire. Ākixinireē !imarotari atão inakari Teoso sākire. ⁵ Teoso sākire kīpitakari iteene tirketari Teoso. Kininiāpa aimarotatari iua nakiti aniniāua? ⁶ Akamakiti ikiniōtika Xesosi kamakiti atokokana akaminiā, iusaaki aimarotari Teoso nakiti aniniāua. “Teoso nakiti nitxaua,” pininiā, pikamariko Xesosi kamakiti atokokana.

Iteene Matiretakakaua

⁷ Nitiretakini, Apiananiri paniātaua atiretakiniua. Ia paniātxi niōkatsopatakiti hītemoni, kona amaneriikani. Hīkenakopiretapekari ikara paniātxi merepitipanika Xesosi sākire hīkenakotakasaaki. Iusaaki hīkenakotari ikara paniātxi hītirketakiniua tīkane. Ikara paniātxi kitxakapirīkari itxaua. Hīkenakotapekari ikara paniātxi. ⁸ Iuaritika ikara paniātxi amaneri itxaua. Xesosi kīpitari ikara paniātxi, kotxi itiretari kākiti. Hīte apaka tirketari kākiti, ininiā aimarotari ikara paniātxi ereka inini. Ininiā ipiā napaāpota, kotxi kākiti imaroāpotari atão Teoso sākire. Atão inakari kākiti imarotakasaaki, pokamarari atoko itxa kākiti ākixinireē.

⁹ “Pokamara naua,” pininiā, txamari iusaaki pomanatari pitari Xesosi sākire auīākari, ikara atoko pininiā, uatxapiima ipiā pauapanika. ¹⁰ Pitari Xesosi auīākari pitiretiniā, pokamara pauapitika. Ininiā erekari pākixinire, ininiākara pākixinireē auakari kona txīkitakai maerekati pikamini. ¹¹ Pitari Xesosi sākire auīākari pomanatiniā, ipiā auakari atoko pitxaua. Iusaaki pitīpokotapika ipiā. !Pimarotari pisinimoni. Mōsiāreti atoko pitxaua, kotxi ! apakata patamarauatini ipiā xika.

¹² Namariteni nota tirketakini, niōkatsopata hīte ikapani, kotxi Xesosi makatxakapekari himaerekani, kotxi kākiti maerekani makatxakakari itxaua.

¹³ Hīte irītxiakoripekana, niōkatsopata hīte ikapani, kotxi hīte iteene imarotari Xesosi, itixi kamikosaaki auapeka inakari.

Hīte ātokoriakoripekana, niōkatsopata hīte ikapani, kotxi homitikepekari Satanasi hītapararitika.

Namaritenipekana, niõkatsopata hñte ãkapani, kotxi himarotari aãri Teoso.

¹⁴ Hñte irĩtxiakoripekana, niõkatsopata hñte ãkapani, kotxi himarotari Xesosi. Itixi kamikosaaki auakaripeka itxaua.

Hñte ãtokoriakoripekana, niõkatsopata hñte ãkapani, kotxi pataparari hãkixinire. Teoso sãkire auapika hãkixinireẽ. Homitãpekari Satanasi hñtapararitika.

!Hinirekapiri Itixi Auakani Nireẽkiti

¹⁵ Itixi auakani nireẽkiti atoko inakari !hinirekape, kotxi ninoa nirekari maerekati ikaminina. Hñtiretiniãri ninoa kamakiti, !hñtoretari aãri Teoso. ¹⁶ Maerekati kãkiti kamakiti ia atoko itxapaniko: Inirekarina maerekati iĩtona nireẽkiti ikaminina. Inirekarina maerekati okina nireẽkiti ikaminina. Iuikauana, katii ininiãuana. Iuikarina ikamakitina. Ikara maerekati kãkiti kamakiti potorika ãkorapokoriti. Kona Teosomonikirini ikara. ¹⁷ Itixi xipokako. Ikinipoko tĩtxi kãkiti nireẽkiti apaka xipokako. Kãkiti Teoso nireẽkiti kamakarirako lĩxipoka. Auapininiika Teosokata.

Kristo Omanatakani

¹⁸ Namariteni nota tirketakini, itixi xipokini õti katananapanoka apoka. Kristo omanatakani auĩte apokako itixi xipokini õti apisa. Ikara himarotapeka. Uatxa Kristo omanatakani itomane apokapeka. ãkara atoko ininiã, aimarotari itixi xipokini õti takotepeka inini. ¹⁹ Ninoa Kristo omanatakani, mitxi atekata apotiitaua, Teosokata aãpotiitakasaakia. Txamari ninoa !auikari Xesosi sãkire ate auikiniri atokokana, ininiã ninoa sipe. Ninoa atão Xesosi sãkire auikaãkamako, atekata ikaikotapikamanako. Itakanapaua, kotxi ate auikari Xesosi sãkire. Ninoa !auikari.

²⁰ Teoso, erekarinoka kamakari, sikapekai hñte Erekar Matamatakoti himoianari tĩkane. Ininiã hñte imarotari atão inakari Xesosi sãkire. ²¹ Hñte imarotari atão inakari Xesosi sãkire, iuaritika niõkatsopata hñtemoni. Niokanatsopata hñtemoni, kotxi himarotari atão inakari. Paxiene kamakari !imarotari atão inakari sãkiretxiti.

²² Natokopa itxa iua paxiene kamakari? Paxiene kamakari txari: “Xesosi kona Teoso mereẽkitini.” Kãkiti ikara atoko inakari Kristo omanatakari itxaua iua. Iua !inirekari aãri Teoso. Imi apaka !inireka. ²³ “Xesosi kona Teoso ãkirini” inakari, na kaikota Teosokata. “Teoso ãkiripitikara Xesosi” inakarirako kaikotapitikako Teosokata.

²⁴ Hãuiritariko merepitipanika Xesosi sãkire hñkenakotakiti kaikotini hãkixinireẽ. Ikara kaikotiniã hãkixinireẽ, Teoso ãkirikata hñkaikotapikako. Aãri Teosokata hñkaikota apaka. ²⁵ Xesosi sikaenetapekaua aãuapininiika anini Teosokata.

²⁶ Niõkatsopata hïte nõtãkikini ïkapani, kotxi aua kãkiti Xesosi hïtakanapini nireẽkani. ²⁷ Erekarî Matamatakoti, Xesosi sikakiti, auapanika hïte ãkixinireẽ, ininiã hïte na nirekarî ãti korekareri. Iua Erekarî Matamatakoti oerekai ikinipoko. Iua oerekakiti atãopitika. Kona paxieneni iua. Ininiã hïkaikotako Xesosikata, Erekarî Matamatakoti oereẽkiti hïkïpitini.

²⁸ Ininiã namariteni nota tîretakini, himoianatapikariko Xesosi. Ininiã uaimoni ikanapiriãkasaaki, hïpïkaruatini !auari. Ininiã na hïpëtauata haõkitakasaakiri iua. ²⁹ Xesosi kamari atão inakarinoka. Ikara himarotapeka. Ininiãkara himarotari, kãkiti atão inakarinoka kamakani Xesosi anaakori ininiuana.

3

Teoso Anaakori

¹ Aïri Teoso iteene tîretaua ate. Hïxinikariko iua tiraõki. Iua iteene tîretaua ate, ininiã, "Namariteni," itxaua ate. Ari, atãopitikara Teoso anaakori atxaua. Ninoa Teoso anaakori minakanuia !auikari Teoso anaakori aniniu, kotxi ninoa !imarotari Teoso. ² Nitîretakini, Teoso anaakori atxapekaua uatxa. Eereka !aimarotari kanatokoako atxapaniko. Ia aimarotapitika. Xesosi kanapiriãkasaaki, Xesosi atoko atxapekauako, kotxi iuasaaki aãtamatariko iua. ³ Kãkiti ikara auïãkani, !inirekarina maerekati ikaminina, kotxi Xesosi !ikamari maerekati.

⁴ Maerekati kamakari ! ikamari Teoso paniãtakiti. Amakamakanisaakiri Teoso paniãtakiti, iuasaakipeka akamari maerekati. ⁵ Himarotari Xesosi apokapeka ïkorapokoriti maerekati akamakiti imaktxakini ïkapani. Xesosi ! ikamari maerekati. ⁶ Kãkiti Xesosi ãtipirika moianatakari !inirekaikari maerekati ikamini. Iua ãtipirika maerekati kamakari !aõkitapanikari Xesosi. !Imarotapanikari Xesosi.

⁷ Namariteni nota tîretakini, ! hãuiritapiri apanakini misirienetini hïte. Atão inakarinoka kamakari kamapitikari Teoso nireẽkitinoka, Xesosi kaminiri atokokana, kotxi Xesosi kamari atão inakarinoka. ⁸ ãtipirika maerekati kamakari Satanasi nakiti itxaua, kotxi Satanasi kamapikari maerekati. Itixi kamikosaakipekara ikamaãpokatapitiporiri maerekati. Uatxa ikamapanikari. Teoso ãkiri apoka ïkorapokoriti maerekati Satanasi parïka ixipokini ïkapani.

⁹ Teoso anaakori !inirekaikari maerekati ikaminina, kotxi Teoso aua ãkixinireẽna. Ininiã !iposotarina maerekati ikamaãpotinina, kotxi iritarina Teoso. ¹⁰ Ininiã kipa Teoso anaakori txataua? Atão inakarinoka kamakanira Teoso anaakori txaua. ãti tîretakanira Teoso anaakori txaua. Ininiã

kipa Satanasi anaakori txataua? Erekari makamakanira Satanasi anaakori txaua. Āti matiretakanira Satanasi anaakori txaua.

Kākiti Tiretakakiniua Pirena

¹¹ Matiretakakaua. Merepitipanika Xesosi sākire hīkenakotakasaaki, hīkenakotari ikara ōtākipirenatxi, hītiretakakiniua. ¹² Kaiī inakori atoko !hītxape. Maerekatinoka kamakari nakiti itxaua iua Kaiī. Satanasi nakiti itxaua. Kaiī okari atāo itarika. Kixikapa okari? Ixikotiniri xika okapiri, kotxi itari kamari erekarinoka. Kaiī kamari maerekatinoka.

¹³ Nitariakori, Xesosi sākire mauīākani omanatakasaakii hīte, !hītsorīkaātapeko. “Kixikapa ninoa omanataua ate?” ! hītxapeko, kotxi ikara atoko inakari apokapitikako.

¹⁴ Atiretiniāri aītariakori Xesosi sākire auīākani, aimarotari ! apinaika. Aāuapininiika Teosokata. Matiraōkiti ākixinire ipīkari atoko itxa. ¹⁵ Kākiti itari omanatakari, Xesosi sākire auīākari omanatakari, kokaniri atoko itxaua. Himarotari kokaniri ! auari ātipirika Teosokata.

¹⁶ Xesosi Kristo ipina amaerekani imakatzakini īkapani, ātipirika Teosokata aāuini īkapani. Ikara oerekaua atāo tiraōkitxi. Ininiā erekari aītariakori atiretini. Xesosi tiretiniua ate atokokana, erekari atiretiniri aītariakori. Atxiīti apina aītari mapinakani īkapani. ¹⁷ Pitii, pikiena pakini auiniāi, pitari, Teoso sākire auīākari tii, ikiena pakini mauakaniā, pisikariko iuamoni. Pimasikakaniāri iuamoni, Teoso tiraōki pākixinireē !auari. ¹⁸ Namariteni nota tiretakini, “Apanakini ate tireta,” atxaua, txamari kaamoni inakasaakina na asikana minakatī, ininiā na atāo atiretana. Atāo matiretana apanakini. Kaamoni inakasaakina, masikana ninoa amonitakitina.

Teoso Sākire Kīpitakari

¹⁹ Ikara atoko akaminiā, aimarotari Teoso anaakori aniniāua. Aimarotari atāo inakari sākiretxiti akīpitini. Ikara atoko akaminiā, erekapitikari aākixinire. Ikara atoko akaminiā, !apīkari Teoso amisākiretini. ²⁰ “Kona erekano,” pininiā pākixinireē, mitxi pimaerekani pikamini xika, ! pipīkarauatape, kotxi Teoso iteene imarotai, iuaritika iteene iamoniāi. Poiāoka aimarotari aākixinireē auakari. Teoso imarotari ikinipoko.

²¹ Nitiretakini, pākixinireē: “Namanaāpekari Teoso imakinika nimaerekani imakatzakini,” pininiā, kataparaxinirepitikai Teoso pimisākiretini. ²² Ininiā iua sikaua aamanaākiti, kotxi ate kamari ipaniātakiti iaōka. Iua apokaerekatakitinoka akama. ²³ Teoso paniātaua ate: “Hāuikariko namarite Xesosi Kristo sākire.” Apaka Teoso paniātaua: “Hītiretakakauako.” Teoso paniātaua ikara akamini.

24 Teoso sãkire iaõka kamakari kaikotapika Teosokata ätipirika. Teoso kaikotapika iuakata ätipirika apaka. Aimarotari Teoso kaikotini atekata, kotxi iua sikaua Erekaru Matamatakoti aãkixinireẽ auini ïkapani.

4

Atamakaerakarauatini

¹ Nitiretakini, !hãuikapiri ikinimane kãkiti sãkire, “Erekaru Matamatakoti aua nota ãkixinireẽ,” inakani. Hãtaerekatanako ninoa. Atão Erekaru Matamatakoti auatana atxiĩti ãkixinireẽna? Atxiĩti matamatakoti ãkixinireẽna auakari kona Teosomoni ïkarini. Itomaneri kãkiti, “Nota Teoso sãkire sãpiretakarino,” inakani, txamari na atão ninoa sãkire. Kãkiti ninoa atoko inakani aua ikini itixitika. !Isãpiretarina atão Teoso sãkire. Imisirienetarina kãkiti. ² Kãkiti sãpiretiniãua: “Teoso ãkiri Xesosi Kristo apokapeka ïkorapokoriti. Kãkitipeka itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari Erekaru Matamatakoti auapitika iua ãkixinireẽ. Ikara atoko aimarotari Erekaru Matamatakoti Teoso sikakiti auaĩtotiniri kãkiti. ³ Kãkiti sãpiretiniãua: “Xesosi na atão kãkiti !itxaua,” ininiã iuasaaki aimarotari Erekaru Matamatakoti !auari iua kãkiti ãkixinireẽ. Matamatakoti iua kãkiti ãkixinireẽ auakari Satanasi nakiti itxaua. Kristo omanatakari nakiti itxaua. Iua Erekaru Matamatakoti Teoso nakiti itxaua. Hïkenakopiretapekari: “Maerekati Matamatakoti Kristo omanatakari iokanatakiti apokapitikako ïkorapokoriti,” itxa. Uatxa apokapeka.

⁴ Hïte namariteni, Teoso nakitiakori hïtxaua. Ininiã hïte !auikari atão minakati sãpiretakani sãpiretakiti, kotxi Erekaru Matamatakoti hïte ãkixinireẽ auakari apia posotiireri itxaua iua. Maerekati matamatakoti, Xesosi sãkire mauaiãkani ãkixinireẽ auakari, kaposotiireri itxaua, iuaritika Erekaru Matamatakoti hïte ãkixinireẽ auakari apia sikaimaroretai hïte. ⁵ Ninoa atão minakati sãpiretakani xinikakiti, itixi auakani xinikakiti atokotxikana, ininiãkara itixi auakani auikari ninoa sãkire. ⁶ Atepekana, Teoso nakitiakori atxaua. Teoso imarotakari auikari asãkire. Teoso nakiti minakatiua !auikari asãkire. Ininiãkara aimarotari kãkiti Erekaru Matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua Erekaru Matamatakoti atãonoka isãkirauata. Aimarotari kãkiti äti matamatakoti auaãkixiniretakini. Iua äti matamatakoti kamisiriennereri itxaua.

Teoso Tiraõki

⁷ Nitiretakini, matiretakakaua, kotxi tiraõkitxi Teosomoni potoriakari itxaua. Katiraõkirini Teoso anaakori itxauana. Ninoa atão imarotari Teoso. ⁸ Matiraõkiti !imarotari Teoso, kotxi Teoso tiraõkiuatapika. Tiraõkitxi Teosomoni potoriãkari itxaua. ⁹ Teoso iokanataru imatonõkari imi atemoni, Teosokata ätipirika aãuini ïkapani. Ikara atoko ininiã, Teoso

oerekaua itiretiniua. ¹⁰ Ikara tiraõkitxi atão inakari itxaua. Mitxi ate !atiretari Teoso. Iuaritika iua tiretaua ate, ininiã iokanatari imi atemoni ipinini ïkapani, maerekati akamakiti imakatzakini ïkapani.

¹¹ Nitiretakini, ikara atokorako itxa Teoso tiretiniua, ininiã matiretakakaua. ¹² !Auari Teoso atamatakari, iuaritika Teoso auari aãkixinireẽ, atiretakakiniãua. Ininiã Teoso oerekaua atão atiraõkiuatini.

¹³ Aimarotari Teosokata akaikotini ãtipirika. Aimarotari Teoso ãtipirika kaikotini atekata. Aimarotari ikara atoko inakari, kotxi iua sikari Erekaru Matamatakoti atemoni. ¹⁴ Aãtamatapekari Xesosi kamakiti. Akenakotapekari isãpiretakiti. Ininiã asãpiretari ikinimane, aãri Teoso iokanatari imi kãkitimoni, amaerekani makatzakakari ininiua ïkapani, kãkiti ãtipirika Teosokata auini ïkapani. ¹⁵ “Xesosi Teoso ãkiripitikara,” ina sãkiretakani, Teoso kaikotapika ninoakata. Apaka ninoa kaikota Teosokata ãtipirika. ¹⁶ Aimarotari Teoso tiretiniua. Aãuikapiretapitikari Teoso tiretiniua.

Teoso tiraõkiuatapika. Kãkiti katiraõkiri kaikota Teosokata ãtipirika. Teoso kaikota ãtipirika iuakata apaka. ¹⁷ Teoso oerekapekaua atão atiraõkiuatini iua tiraõkiuatini atokokana. Ininiã kataparaxinireua Kristo apisatoõ aãpokasaaki, kãkiti misiritiko õtisaaki. Aimarotari !imisiritaua iuasaaki, ininiã kataparaxinireuako, kotxi ïkorapokoriti aãuakasaaki Kristo atoko atxaua. ¹⁸ Atiraõkiuatakasaaki, !apïkarauata. Atão atiraõkiuatiniã, !auari apïkare. Apïkarauatakasaaki, amaãkaua.

¹⁹ Atiretari Teoso, kotxi mitxipeka iua tiretaua ate. ²⁰ Iua itari omanatakari, “Nota tiretari Teoso” ina sãkiretakari, paxirari isãkire. !Itiretari itari iuakata auakari. Ininiã !iposotari itiretiniri Teoso imaõkitakiniti. ²¹ Ininiã Teoso paniãtaua: “Teoso tiretakari tiretariko itari apaka.”

5

Teoso ãkiri Auikiko

¹ Xesosi Teoso mereẽkiti itxaua. Ikara auiaãkani Teoso anaakori itxauana. Aãri Teoso atiretiniã, aãtariakori apaka atireta, kotxi Teoso anaakori ninoa apaka txaua. ² Teoso atiretiniã, inireẽkiti iaõka akaminiã, aimarotari Teoso anaakori apaka atiretini. ³ Teoso atiretiniã, akïpitari ipaniãtakiti. Aposotari akaminiri ipaniãtakiti, kotxi na kamimari ipaniãtakiti. ⁴ Aposotari akaminiri iua paniãtakiti, kotxi iua anaakori atxapekaua, ininiã isikataparataua, maerekati itixi auakani nireẽkiti amakamakani ïkapani. Kininiãpa isikataparataua maerekati ninoa nireẽkiti amakamakani ïkapani? Isikataparataua, kotxi Xesosi sãkire aãuika. ⁵ Kipa posotari maerekati itixi auakani nireẽkiti

imakamakani? Kākiti auikiniāri Xesosi Teoso ākiri ininiāua, iuanokara posotari maerekati imakamakani.

⁶ Xesosi Kristo Teoso ākiri itxaua. Teoso oerekapekua Xesosi iua ākiri ininiāua. Kāuaāriā Xesosi patxisatikosaaki isāpiretaua. Iuaīkana Teoso sāpiretaua Xesosi iua ākiri ininiāua, Xesosi ipīkasaaki iarēka ixikepoatakasaaki. Teoso sāpiretaua kona Xesosi patxisatikosaakinanini. Iua oerekaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua ipīkasaaki apaka. Erekarī Mata-matakoti sāpiretaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua. Iua atāonoka isākire. ⁷ Teoso tixini auakani ipi, āti pakini oerekaua Xesosi Teoso ākiri ininiāua, aīri Teosoma, “Teoso Sākire” inakorima, Erekarī Matamatakotima pakini. Naia ipi, āti pakini ātinoka. ⁸ Īkorapokoriti auakani ipi, āti pakini, Erekarī Matamatakotima, Xesosi patxisatikoma, Xesosi ip-ininima pakini oerekaua Teoso ākiri ininiāua Xesosi. ⁹ Kākiti erekarinī sāpiretakiti aāuikapitika, ininiā apiata maāuikari Teoso sāpiretakiti, kotxi atāonoka isākire. Iuara sāpiretaua Xesosi iua ākiri ininiāua. ¹⁰ Teoso ākiri auīākari ākixinire imarotari ikara Teoso sāpiretakiti atāo inini. Teoso sāpiretakiti mauīākati txari: “Paxirari Teoso sākire,” kotxi !auikari Teoso sāpiretakiti Xesosi iua ākiri ininiua. ¹¹ Kiripa Teoso sāpiretaua? Iua sāpiretaua: “Nitxīkitakai auāki hinini notakata hāuapininiika hinini tīkane. Ikara atoko nitxīkitakai namarite nakitiakori hinakasaakia.” ¹² Iua Teoso ākiri nakiti Teosokata ātipirika auako. Iua Teoso ākiri nakiti minakatiua, !aupani ātipirika Teosokata.

Aāuini Ātipirika Anini Tīkane

¹³ Hīte auikari Xesosi Teoso ākiri ininiua. Niokanatsopata hītemoni, Teosokata ātipirika hāuini himarotini īkapani. ¹⁴ Teoso nireēkiti atokotxikana aamanainiāri Teoso, aimarotari ikenakotari amisākiretiniri, ininiā kataparaxinirepitikaua amisākiretiniri, kotxi aimarotari iua apakapapiretapitikaua. ¹⁵ Ikara atoko aniniā, aimarotari ikenakotari aamanaākiti, ininiā isikapitikaua.

¹⁶ Himarotakasaakiri pitari kaminiri maerekati, himisākiretari Teoso iua īkapani. Ininiā Teoso makatxakari maerekati ikamakiti. Teoso kamari iua ātipirika iuakata auini īkapani. Ikara maerekati makatxakiko auapitika, ininiā kona itxīkitakari iua xinire ipinini. Ātiāo maerekati kākiti kamakiti aua. Ikara maerekati makatxakiko !auari, ininiā itxīkitakari kākiti xinire ipinini. Nota !ōtākikai himisākiretiniri Teoso ikara atoko inakari maerekati kamakari īkapani. ¹⁷ Teoso paniātakiti amakamakaniā, iuara maerekati txaua. Iuaritika aamanainiāri Xesosi ikara maerekati imakatxakini, ininiā ikara maerekati !itxīkitakari kākiti xinire ipinini.

¹⁸ Teoso anaakori atão inakani ! inirekaikari maerekati ikaminina. Aimarotari ikara. ! Inirekaikarina maerekati ikaminina, kotxi Teoso akiri nikatana ninoa. Ininiã maerekati auite Satanasi liposotari imisiritinina.

¹⁹ Ikini itixiti auakani auite itxaua Satanasi, maerekati kamakari. Iuaritika aimarotari Teoso anaakori aniniua ate.

²⁰ Aimarotari, Teoso akiri apokapeka ikorapokoriti. Aimarotari iua sikaua imarore, ininiã aimarotari Teoso atão inakari. Akaikota iua atão inakarikata. Ari akaikota imi Xesosi Kristokata. Teoso atão inakari itxaua iua. Itxikitakaua iuakata atipirika aãuini.

²¹ Namariteni, nota tirketakini, ! hiteosonetapiri Teoso minakatiua. Ameẽ.

2 XOÃO

Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxipe Xesosi imarotakarino nota. Niokanatsopata hĩte Xesosi sãkire auĩãkanimoni, hamariteakorimoni apaka. Teoso mereẽpekai hĩte inakitiakori hininiua ĩkapani. Nitiretai, kotxi hĩtiretari Teoso sãkire atão inakari. Kona notananini tiretai hĩte. Ikinimane atão inakari imarotakani tiretai hĩte apaka. ² Atiretai hĩte, kotxi atão inakari aua aãkixinireẽ. Atão inakari kaikotapika atekata ãtipirika.

³ Aĩri Teoso, imi Xesosi Kristo pakini sikari ikinipoko erekari hĩtemoni. Amonĩkai hĩte. Ikamaerekaxiniretaina hĩte. Ininiãkara himarotari atão inakari. Himarotari Teoso tiraõki.

⁴ Iteene nipoxokoniua, kotxi nimarotari apanakini hĩte kĩpitapikari Teoso sãkire. Atão inakaranoka hĩkama, kotxi aĩri Teoso paniãtaua ikara atoko inakari akamini. ⁵ Nota tirketakini, ia nipaniãtai: “Matiretakakaua.” Ikara Teoso paniãtakiti ! amanerini. Akenakopiretapekari ikara Teoso paniãtakiti, merepitipanika Xesosi sãkire akenakotakasaaki.

⁶ Kisaakipa atiraõkiuata? Teoso paniãtakiti ikiniõtika akĩpitakasaakira, iusaaki atiraõkiuata. Merepitipanika pikenakotapekari ia Xesosi paniãtakiti: “Matiraõkiuata ikiniõtika.”

Kristo Omanatakani

⁷ Kaiãopokori kamisirienererini aua ikini itixiti. Ninoa sãkire: “Na kãkiti ! itxaua Xesosi Kristo,” itxana isãkirena. Ikara atoko inakani misirienetari kãkiti. Kristo omanatakani itxauana ninoa. ⁸ Erepaniko. ! Hãuikapiri isãkirena atão minakati, kotxi ninoa nirekari ixipokinirina hĩparĩka Teoso ĩkapani. Hinirekapitikari Teoso sikinii ikinipoko hĩparĩka ĩki.

⁹ Kãkiti takanapiniãri Kristo oerekakiti sãkiretxiti, ikamari maerekati. Teoso nakiti ! itxaua. Kãkiti ãtipirika auikiniãri Kristo oerekakiti, imoianatari aĩri Teoso, imi pakini. ¹⁰ Kãkiti apokiniã paapoko, Kristo oerekakiti maukakati, sãkiretxi atão minakati oerekakari, kona paunitapiri ikaikotini paapoko. ! Papakapapiri iua. ¹¹ Iua apakapakari apaka kamari maerekati iuakata, kotxi auiritari atão minakati isãpiretini.

¹² Ninirekari ito nisãpiretinii, txamari ! ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. Ninirekari naõkitinii hĩte. Iusaaki asãkirauatako aãpisatoõtakaniua, ininiã iteene apoxokoniua iusaaki.

¹³ Hĩtariakori Teoso mereẽkini uai auakani iokanapireta hĩtemoni. Ixinikamanapitaina hĩte. Ameẽ.

3 XOÃO

Iuaĩkana Xoão Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xoão, mitxi Xesosi imarotakarino, niøkatsopata pite nitiretakiti Kaiomoni. Nitiretai pite, kotxi pite tiretari atão inakari Teoso sãkire.

² Nitiretakiti, ninirekari ereka pinini pauini. Nimarotari pãkixinire ereka inini. Iua atokotzikana ninirekari piũto ereka inini pimamianareni ĩkapani. ³ Aĩtariakori mitxi hĩtemoni nota iokanatakini, apokapeka uai. Isãpiretanona pite iteene auikiniri atão inakari Teoso sãkire. Ikiniõtika pikamari Teoso sãkire iaõka. Atãonoka pikama. Ininiã ninoa minapiretakiti iteene kamapoxokonitano. ⁴ Namariteni atoko hĩtxaua, ininiã nikenakopiretakasaakiri ikiniõtika hĩkaminiri atão inakari Teoso sãkire iaõka, nipoxokoniua. Ikara atoko inakari minapirenatxi, ninoa minapiretakiti, apia kamapoxokonitano ñota.

⁵ Nitiretakiti peerekai pite, kotxi ikiniõtika pimoianatana aĩtariakori ereẽ apokakani. Mitxi !pimarotana ninoa, iuaritika pimoianatana. ⁶ Ninoa aĩtariakori sãpiretapekari pitiraõki Xesosi sãkire auiãkanimoni uai auakanimoni. Paapoko iuaĩkana ipotorikasaakina, erekari ninoa amonitakiti pisikinina, kotxi Teoso apokaerekatari ikara atoko pitiretinina. ⁷ Ninoa takanapari aapokona Xesosi sãkire isãpiretinina ĩkapani. Xesosi sãkire mauiãkani !isikana iamonitakitina ninoamoni. ⁸ Ininiãkara maãpakapana Xesosi sãkire sãpiretakani aãuapokoã. Ininiã amoianatana Teoso sãkire atão inakari iaripiretini ĩkapani.

Txiótepi, Temétxio Pakini

⁹ Niøkatsopatapeka Xesosi sãkire auiãkanimoni ereẽ pauiniãtaã auakanimoni. Txamari Txiótepi inakori !ikĩpitari nõtãkikare. Iua iuikapikaua. Inirekari ninoa auĩtetiniri iua, ininiã !imaãkatari nisãkire. ¹⁰ Iua kamapiretapikaua ate. Kona ikarananini ikama. Apaka !apakapana aĩtariakori, hĩtemoni sikani. Apaka !auritana apanakini apakapinina ninoa. !Auritaikari aĩtariakori nirekaãkani apotiitiniua Teoso misãkiretiko aikotiã. Ereẽ napokasaaki, iusaakiko nisãpiretai hĩte iua apisatoõ ikinika maerekati ikamakiti.

¹¹ Nitiretakiti, !pikamapiri maerekani kamakiti atoko. Erekarini kamakiti atoko inakarinanira pikamako. Erekari kamakari Teoso nakiti itxaua. Maerekati kamakari !imarotari Teoso.

¹² Temétxio inakoripekana, ikinimane sãpiretari iua ereka inini. Atão inakari Teoso sãkire oerekaua Temétxio kamakiti

atão inini. Ate apaka sãpiretari iua ereka inini. Himarotari atão inakarínoka asãpireta.

¹³ Ninirekamari ito nisãpiretinii, txamari ! ninirekari aãtsopaã nisãpiretakiti nitakini. ¹⁴ Ninirekari paĩtiki naõkitinii pite. Iuasaaki asãkirauatako aãpisatoõtakakauako.

¹⁵ Ninirekari Teoso kamaerekaxiniretinii. Aĩtariakori uai auakani sãpiretai ixinikamanapitinii. Pisãpiretana ikinikana aĩtariakori ereẽ auakani, axinikamanapitinina ninoa.

XOTA

Xota Iokanatsopatakiti

¹ Nota Xota. Xesosi Kristo nitiri amotakori nitxaua. Txiako itari nitxaua. Niokanatsopata kăkitimoni, Teoso akiritakinimoni, Teoso aïri turetakinimoni. Xesosi Kristo nĭkatakiniimoni niokanatsopata.

² Teoso iteene amonĭkai. Itene ikamaerekaxiniretai. Itene itiretai.

Atăo Minakati Oerekakani

³ Hĭte nota turetakinĭ, Xesosi makatxakapekari himaerekani, nota maerekani apaka. Ninirekamari niĭkatsopatiniri amaerekani makatxakiko pirena hĭtemoni. Iuanoka ninireka niĭkatsopatinĭ, txamari nixinikari erekape ātiăo niĭkatsopatinĭ. Ninirekari nĭtăkikinĭ. Teoso oerekakiti săkiretxiti inakitiakorimoni isĭkakiti hinĭkaenĕtariko. Teoso oerekakiti ĭkinika isĭkapekari inakitiakorimoni. !Hăuiritapiri apanakini koketiniri ĭkara ninoa oereĕkitikata. ⁴ Hĭte Xesosi săkire auĭăkani sauaki aua Teoso mapaxitakani. Merepanika ninoa apotiĭtakasaakĭua hĭtekata, !himarotari kamisirienererini inĭniuana. Ninoa koketari isăkirena Teoso săkirekata. Ninoa săkire: "Ate sirĭka anireĕkitokata, kotxi Teoso katiraĕkiri, inĭniă iua !imisiritaua." ĭkara atokora itxana ninoa. Xesosi Kristonokara aăuĭte. Apiananiri itxaua. Iuaritika ninoa !inirekari Xesosi. Kitxakapirĭka Teoso săkire ĭĭkatsopatakori săpiretari Teoso misiritiniri kăkiti ninoa atoko inakani.

⁵ Kitxakapirĭka Exito tixini auakani misiritana Xoteoakori. Himarotapekari ĭkara inakari. Ninirekari iuaĭkana hĭxinikiniri ĭkara inakari pirena. Teoso moianatana Xoteoakori, inĭniă ninoa miteka, Exito tixini osipikinina ĭkapani. Hĭxinikariko ia: Teoso makatxakana ninoa iusaaki imapĭnakanina ĭkapani, iuaritika mapa kasiriti napa atoko Teoso okana ninoa iua săkire mauĭăkani.

⁶ Ătipekana nisăpiretai. Hĭxinikariko Teoso nitiriakori iaxitĭkini kitxakapirĭka. Teoso txĭkitakana ninoa auĭtetxi inĭniuana, txamari !inirekaikarina Teoso paniătakiti ikaminina, inĭniă itakanaparina auĭniătaăna Teoso tixineĕ. Hĭxinikariko ia: Teoso paniătana ninoa ipiaă ikaĭkotinina Ătipirika. Itixi xipokini ōtisaaki Teoso misiritanako ninoa.

⁷ Ătipekana nisăpiretai. Hĭxinikariko Sotoma sitatxiti, Komoha sitatxiti, apanakini sitatxiti apaka iuaătaă takote auakari. Iuaă auakani !inirekari Teoso paniătakiti ikaminina, ninoa Teoso nitiriakori atokokana. Maerekatinoka inirekapikana, kiki sirĭkini Ăti kikikata. Inĭniă Teoso xipokari iuaă auakari

sitatxiniri. Ninoa maerekani xika Teoso iokanatana ninoa arikatxi maxipokatimoni. Iuaã imisiritaãkapikana. Ikara õtãkikaua maerekati amakamakani tãkane.

⁸ Ninoa maerekati kamakani, kamisirienererini hãte sauaki auakani, kitxakapirãkarini atokokana itxana. Ixiniãkitina maerekati xika ninoaka ãto imisiritauana. !Inirekarina Teoso ninoa auãte ininiua. Imisãkirepiretarina Teoso nitiriakori iaxiti auakani. ⁹ Mikeo inakori Teoso nitiriakori auãte itxaua, iuaritika !imisãkirepiretari ãti Teoso nitiri iaxitikiri. Kitxakapirãka iua Mikeo Satanasikata itaparakienatakakaua, kotxi Mikeo nirekari Moisesini ãto ikatini, txamari Satanasini nirekari Moisesini ãto iua inakiti ãkapani. Iuusaaki Mikeo !imisãkirepiretari Satanasini. Ianoka isãkire: “Teoso misiritapanikaiko pite,” itxari Satanasini. ¹⁰ Txamari ninoa kamisirienererini hãte sauaki auakani misãkirepiretari ãkinika imimarotakinitina. Ninoa ãkrite kaxipiri ãtopa auakani ãkrite atokokana, kotxi ikamarina ãtonani nireẽkiti. Ikara ãkrite xipokanako ninoa.

¹¹ Teoso misiritanako ninoa. Kitxakapirãka Kaiã inakori kamari maerekati. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapirãka Paraão inakori kamari maerekati txineiro apakapini ãkapani. Iua maerekani atokokana ninoa maerekani. Kitxakapirãka Koree inakori !inirekari Moisesini iauãte ininiua. Iua atokokana ninoa !inirekari Teoso iauãtetini. Ininiã ixipokaãkanako Koree xipokiko atokokana.

¹² Hãpotiitakasaakia hinipokotini ãkapani, ninoa kamisirienererini apaka nipokota hãtekata. !Ipẽtauatana. Itxikotarina iua kiiniri imaerekanina xika. Ninoaka itiretaua. !Itiretarina apanakini. ãtima anikari katxiãri iaxitikiri, ininiã katxiãri napiniãtaã ãparaã kipa, takari aneini ãkapani. Txamari ninoa kamisirienererini katxiãri ãki ãparaã mauakiniti atoko itxa. !Erekana kãkiti ãkapani. Mitaãsaaki aua txipokori, txamari ninoa kamisirienererini mitaãsaaki aamina mariti atokokana ninoa. Aamina mariti ipãkari atoko, kotxi !iminaua. Ninoa iua atokokana, kotxi !ikamari erekari. Aamina mariti tokaãka. Ikotsa maporokaãka, ininiã atão ipãkari itxaua. Ninoa kamisirienererini ikara aamina atoko, kotxi ipinanako. !Ikaikotana Teosokata ãtipirika.

¹³ Potxoari uiniti tsakati pamonõkoniri atoko itxa ninoa kamisirienererini. Tsakati sori txiko atoko itxa ninoa maerekani. Iõriki atoko itxana. Iua iõriki sinimoni !kimarotikori. Ninoa sariko ipiãmoni ãtipirika ãkaikotinina ãkapani. Teoso mereẽri ikara ipiãtaã ninoa auini ãkapani.

¹⁴ Kitxakapirãka Enoki inakori sãpiretapekari kamisirienererini pirena. Iua Enoki Adão apika mekaniri apika mekaniri itxaua. Enoki txari:

Hâtamatariko. Apiananiri apokako itiximoni itomaneri inakitiakorikata. Mio, apikomoni mio, apikomoni mio, itxaãpokata inakitiakori iuakata ïkani.

¹⁵ Iua ikinipoko misiritiko sãpiretakari itxaua. Iua apokasaaki, isãpiretanako maerekati kamakani misiritiko, Teoso manireëkani misiritiko, kotxi Teoso !ipotxitari ninoa kamakiti. Ninoa misãkirepiretapikari Teoso. Ninoa maerekani xika, Teoso imanirekakanina xika, imisir-itaãkanako,

itxa Enoki sãpiretakiti kitxakapirïka.

¹⁶ Ninoa kamisirienererini ätipirika tsoatapika. Ätipirika apoïtapikana apanakini. Iïtona nireëkitinanira ikamana. Iuikauana. “Peerekai pite,” itxana ätimoni inireëkitinani apakapinina ïkapani.

Ötãkipirenatxi

¹⁷ Nitiretakini hïxinikariko aãuïte Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti akokaxiti. ¹⁸ Ninoa txai: “Xipokatxi öti kaïamapeka inini manapi apokanako kikiakori hïte napetakani tïkane. Ninoa kamariko ninoaka nireëkiti, Teoso manireëkiniti,” itxana Xesosi Kristo iokanatakini sãpiretakiti. ¹⁹ Ninoa maerekani xika kãkiti txitakakaua. Ninoa kamisirienererini kamari iïtona nireëkitinoka. Erekarï Matamatakoti !auinana ninoa.

²⁰ Hïtepekana nota tïretakini, iteene hãuïkapikariko Teoso oereëkiti. Ikara atoko hininiã, kataparaxinireïko hïte. Hãuïkariko Teoso oereëkiti, kotxi Teoso sãkire itxaua. Himisãkiretariko Teoso. Erekarï Matamatakoti oerekai atão hïsãkirauatini ïkapani. ²¹ Maerekati kamakaniï, iuaritika aãuïte Xesosi Kristo !imisiritai. Iua anikai ätipirika iuakata hãuini ïkapani. Ikara hiãtapakasaaki, ätipirika hïxinikapikariko Teoso tiraöki hïte ïkapani. !Hïtakanapapiri iua.

²² Apanakini !auïkapanikari ikinika Teoso oereëkiti, iuaritika ! hïtxitapena. Himoïanatanako ninoa iteene auïkiniri ïkapani. ²³ Pamonökoniri, kãkiti kamakasaakiri maerekati. Xamina tirinakari atoko itxa imisiritikona imaerekanina xika. Ininiã hïsãpiretanako Teoso sãkire, imisiritikona apokini apisapanika. Xamina tirinakari äki katxakakari pimakatxakini atokokana itxa, pisãpiretakasaakiri Teoso sãkire ninoamoni. Apanakinipekana hiamonïkako. Hiamonïkasaakina, erepaniko, kotxi pamonökoniri ninoa maerekani. Homanatariko maerekati ninoa kamakiti, hïte makamakaniri ïkapani.

Peerekari Teoso

²⁴ Teoso kaposotiireri nïkataua maerekati amakamakani ïkapani. Iua anikaua iua apisatoö apoxokoniritika. Iuasaakiko amaerekani !auaïkako. Peerekari aãuini iua

apisatoõ. ²⁵ Ñti Teoso ! auari. Iuanokara Teoso txaua. Iuanokara kimaroreri. Amaerekani makatxakakari itxaua, kotxi aãuñte Xesosi Kristo ipina ate ñkapani. Iua iotximere aua, kotxi imaerekani ! auari. Auñtetxiakori auñte itxaua iua. Kaposotiireri iua. Iposotari ikinipoko ikamini. Itixi kamiko apisapanika ikara atoko itxa Teoso. Uatxa ikara atoko itxapanika Teoso. Ikara atoko itxapikako ãtipirika Teoso. Ameñ.

APOKORÍPISI

Xesosi Kristo Iuaka Oerekiniua Pirena

Ia Aãtsopa Oerekaua Xesosi Kamakiti

¹ Ia aãtsopa oerekari Teoso nakitiakori Xesosi Kristo paítiki kamaenetakiti. Teoso iokanitari inítiri iaxitikiri Xoãomoni Xesosi Kristo kamaenetakiti oerekini íkapani. ² Ikinika Xoão atamatakiti, ikinika ikenakotakiti pakini isãpireta ia aãtsopaã. Ikara atoko isãpiretaua ate Teoso sãkire, Xesosi Kristo sãpiretakiti iuamoni. ³ Ia aãtsopa atatsopatakani Teoso takariko erekari ninoamoni. Teoso takariko erekari ia isãkire kenakotakanimoni, ia isãkire kípitakanimoni, kotxi ikinika Xoão iõkatsopatakiti okatapaniri apokini.

Xoão Iõkatsopare

⁴ Nota Xoão. Niokanitari ia niõkatsopare Teoso mereëkinimoni. Setxi sitatxiti Ásia inakori tixini auakanimoni niokanata niõkatsopare.

Teoso sikari ikinípoko erekari hñtemoni. Ikamaerekaxiniretai hñte. Uatxa iua aua. Merepitipanika kitxakapiríka iua aua. Iua átipirika auapikako. Setxi matamatakoni iaxitikini Teoso topãkiniãtaã apisatoõ auakani sikari erekari hñtemoni. ⁵ Xesosi Kristo apaka sikari erekari hñtemoni. Atão inakari-noka sãpiretakari itxaua iua. Iua merepitipanika õkitikaua ipíkani sauaki. Apaka itixi auakani auñteakori auñte itxaua iua.

Iua ate tiretakari. Ipina ate íkapani amaerekani imaktxakini íkapani, ininiã isikakaua erekari akamini íkapani. ⁶ Itxíkitakaua auñtetxiakori aniniua. Itxíkitakaua sasetotxiakori aniniua, kotxi asãkirauata Teosokata. Ininiã atxari Xesosi:

“Átipirika peerekai pite. Átipirika pitenokara kaposotiireri. Ameë.”

⁷ Hãtamata, Xesosi napani. Iua inako katxiãrikata. Iuasaaki ikinimane kãkiti atamatariko. Aamina ípiriãmitakari nopini iua tokakitakani apaka atamatariko iua. Iuasaaki ikini uãkati kãkiti atapariko iua. Ninoa atapakasaakiri iua, itxiapatana, akiripoakatana maerekati ikamakitina xika. Ikara atoko apokako. Ameë.

⁸ Apiananiri txari:

–Iõkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Uatxa naua. Merepitipanika naua. Katana nota auapikako. Ikini posotiiretxi aua notamoni –itxa.

Xoão Atamatarí Aítari Iaxitikiri

⁹ Nota Xoão, hītari. Nikamari Xesosi Kristo nireēkiti, ininiã himoianari nitxaua, kotxi ātipirika nimīteenekari nimisiritiko, hīte misiritiko himīteenekini atoko. Ikara misirikaretxi apokapitika atemoni, kotxi aāuīte Xesosi Kristo nakitiakori atxaua. Nota aua Patamosi inakori pokomiriīti. Nitakaāka uai, kotxi Teoso sākire nisāpireta apanakinimoni. Ikinipoko nimarotakiti Xesosi Kristo pirena nisāpiretini xika kākiti takano nota uai. ¹⁰ Kākiti Apiananiri xinikini ōtisaaki, Erekarī Matamatakoti sikaimaroretano nota. Iuasaaki nikenakotari sākiretxi nitikinimoni. Sākiretxi apiaenetakari, trōpetā atoko nikenakota. ¹¹ Itxari:

—Kākiti apisapanika naua nota. Nota auapanika ikinipoko xipokaāka atoko. Piōkatsopata aātsopaā patamatakiti tīkane. Eereka piokanatarī iua aātsopa kākiti Teoso mereēkinimoni setxi sitatxiti auakanimoni Ásia tixineē. Piokanatsopata Épeso sitatxiti auakanimoni, Esimina sitatxiti auakanimoni, Pékamo sitatxiti auakanimoni, Txiatxira sitatxiti auakanimoni, Satxima sitatxiti auakanimoni, Piratéopia sitatxiti auakanimoni, Araotxiséia sitatxiti auakanimoni pakini —itxa notamoni.

¹² Ininiã eereka nikirioka notakata sākirauatakari natamānini īkapani. Nikiriokasaaki, natamatari setxi tirikapi topākini oro kamakori. ¹³ Tirikapi topākiniātaā, natamatari kākiti itari iaxitikiri, iuaritika ipinimoni itxaua. Iua māka ōtanori. Iki-tiāpeka apoka. Ipakiomatāre atoko oro kamakoro aua itorotamoni. ¹⁴ Iāko iteene kasarori mapoa atoko itxa. Xamina tirinakari atoko itxa oki. ¹⁵ Ikiti mēkorīka pirōsi xamina āki imēkorīkini atoko. Isākire ene āparaā torōkani atoko. ¹⁶ Iuako ikikomoni imaīkaro setxi iōriki. Inamaā iouata mitari pokīka. Iua iouata ipi uanaro aua. Atokatxi iotximere atoko itxa itoō.

¹⁷ Natamatakasaakiri, nirika ikitimoni. Koriākari atoko nitxa. Ininiã iuasaaki itakari iuako ikikomonikiri nota nopini. Itxano:

—Kona pipīkarauatape, kotxi ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaāka atoko nota auapanika.

¹⁸ Nota auākipika inakarino. Nota koriākaripekano, iuaritika hātamatano. Ātipirika auāki inakarino nota. Ameē. Kaposotiireno nota, kotxi nipaniātari kākiti ipinini. Niposotiire aua niokanatiniri kākiti maerekati kamakani misiritikoātaā. ¹⁹ Piōkatsopatarī mitxi patamatakiti, uatxaika patamatakiti pakini. Apikomoni noerekakiti apaka piōkatsopata, kotxi noerekaiko katana itiximoni īkari. ²⁰ Kiripa ninoa iōriki setxi pakini niuako nikipomoni auakani? Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa anikari nota sākire nisākire auīākanimoni ninoa setxi sitatxi auakanimoni. Kiripa ninoa setxi tirikapi topākini oro kamakori? Nisākire auīākani ninoa setxi sitatxi auakani itxauana —itxa Xesosi Xoāomoni.

2

Xesosi Iokanapirena Épeso Auakanimoni

¹ Xesosi misâkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisâkire Teoso nitirimoni, Teoso sâkire auiâkanikata auakarimoni Épeso sitatxitiã:

Ninoa setxi iôriki maïkakarino nota. Nimaïkari ninoa iôriki niuako nikikomoni. Ninoa setxi tirikapî topâkini oro kamakori sauaki tîpokotakarino nota. Ia nota sâkire.

² Nimarotari ikinika hîkamakiti. Nimarotari itori parîkatxi pamimari hîkama. Parîkatxi kamimari inakasaaki, kona hîtakanapari. Maerekati kamakani apokasaaki hîtemoni, kona hîte apakapana. Apokapeka apanakini kâkiti hîtemoni. Itxana: “Teoso iokanatakiniraua ate.” Txamari, kona atão ninoa sâkire. Nimarotari kona hîte auiritana ninoa kaminiri maerekati. Hîte atamakaerekatana. Eereka himarotari kona atão ninoa sâkire. ³ Himisiritaãka nisâkire hîsâpiretini xika, iuaritika himîteenekari ikinipoko nota îkapani. Kona hîsâpaka hîparîkauatini nota îkapani.

⁴ Ikara hîkamakiti erekari, txamari hîtakanapari hîtiretinino. Merepanika hîtiretano. ⁵ Hîxinikariko merepitipanika hîtiretinino. Uatxa poiãoka hîtiretano. Iuaïkana hîkamariko merepitipanika hîkamakiti atoko. Himatakanapakaniãri ikara himaerekani, patimari napokini hîtemoni. Nimakatzakariko hîtirikapite topâkini. Ininiã Teoso sâkire auiãkani ! auaika ereë, himatakanapakaniãri ikara himaerekani. ⁶ Auapitika atão hîkamakiti, kotxi hîte omanatari Nikoraito inakoni kamakiti. Nota apaka omanatari ninoa kamakiti.

⁷ Kakenakokii hîte, ininiã hîkenakotariko Erekari Mata-matakoti sâkire Teoso sâkire auiâkanimoni. Maerekati makamakati nauiritako amãtiiri Teoso tixine apanîkaki auakari itximini. Iua amãtiiri tximakari auapika âtipirika Teosokata, —itxa Xesosi Épeso auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Esimina Auakanimoni

⁸ —Piokanatariko ia nisâkire Teoso nitirimoni, Teoso sâkire auiâkanikata auakarimoni Esimina sitatxitiã:

Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko, nota auapanika. Nipîpe, iuaritika iuaïkana nôkitikaua. Uatxa !nipinaika. Ia nota sâkire. ⁹ Nimarotari hâtatsiire. Nimarotari hîte minakati ! auari. Iuaritika ikinipoko erekari aua hîtemoni. Nimarotari apanakini misâkirepiretinii hîte. Ninoa txa: “Xoteoakorira ate.” Txama kona atão Xoteoni ! itxauana. Ninoa apotiitiniãtaãua Satanasi nakiti. ¹⁰ Kona hîpîkapiri himisiritiko îkapani îkari. Satanasi takari apanakini hîte kateia âki ataerekatinii îkapani. Himisiritaãkako tesi pakini ôti. Atxiïti hîpina

nisäkire hãuikini xika, iuaritika kona h̃takanapapiri nisäkire hãuikini, ininiãkara nisikai ãtião saporiẽta. Iua saporiẽta apakapakari auapika ãtipirika Teosokata.

¹¹ Kakenakokii h̃te, ininiã h̃kenakotariko Erekarì Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati kona iuaĩkana ikoriãika, —itxa Xesosi Esimina auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Pékamo Sitatxiti Auakanimoni

¹² Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisäkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Pékamo sitatxitiã:

Notamoni auari oa iouata ipi uana auakito. Ia nota sãkire.

¹³ Nimarotari ikinika h̃kamakiti. Nimarotari hãuiniãtaã. Ereë Satanasi kãkiti auĩte itxaua. Iuaritika h̃te auikari nota sãkire. Kona h̃te takanapari nisäkire hãuikini. Ætxipa inakori auama h̃te sauaki. Iua sãpiretapikari nisäkire kãkitimoni. Ikara xika okapeëka ereë Satanasi auiniãtaã. Iuaritika kona hãsikano. !H̃takanapari nisäkire hãuikini.

¹⁴ Txamari auapitika h̃kerokakiti. Aua kãkiti h̃te sauaki Paraão inakori sãkire auĩãkani. Kitxakapirĩka iua oerekari Paraki inakori kãkiti Isaeo auakani imisirienetini. Iua Paraki xika ikamarina maerekati, kotxi inikarina xinitxi teoso kamakorimoni sikakori. Oerekana kãkiti kaminiri maerekati iĩto nireëkiti ãti kãkiti itokata. !Apakata kãkiti auikiniri Paraão sãkire. ¹⁵ H̃te sauaki aua kãkiti Niko-raito inakoni sãkire auĩãkani. Nota omanatari ninoa auĩãkiti sãkiretxiti. ¹⁶ H̃takanapariko ikinika himaerekani. H̃kanapiriãko notamoni. Ikara atoko himakamakaniã, patimari h̃temoni napokini. Ininiã nineenamauata maerekati kamakanikata mitaro iouataã ninamaã auakaroã.

¹⁷ Kakenakokii h̃te, ininiã h̃kenakotariko Erekarì Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni. Maerekati makamakati nisikariko komiri iaxitikiri kipatakori. Apaka nisikariko kai kasarori maerekati makamakanimoni. Iua kai nopini iõkataãka kãkiti uãka amaneri apanakini mimarotakiniti. Apakapakarinani imarotari iuãka amaneri, —itxa Xesosi Pékamo auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Txiatxira Auakanimoni

¹⁸ Eereka Xesosi iuaĩkana misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisäkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Txiatxira sitatxitiã:

Teoso ãkirirano nota. Noki xamina tirinakari atoko itxa. Nikiti mẽkorĩka pirõsi atoko itxa. Ia nota sãkire.

¹⁹ Nimarotari ikinika h̃kamakiti. Nimarotari h̃tiraõki. Nimarotari iteene hãuikari nisäkire. Nimarotari iteene h̃parĩkauata nota ìkapani, apanakini ìkapani apaka. H̃parĩka nota ìkapani pasãpaniri inakasaaki, iuaritika h̃kamapanikari nota ìkapani. Uatxa apiaãpota h̃parĩka nota ìkapani.

20 Itxama, nisãpiretaiko hĩkerokakiti. Hĩte auiritaro sito, Xesapeo inakoro, maerekati okamini hĩte sauaki. Oa txa: “Teoso sãkire sãpiretakarono nota.” Otxama, omisirienetana ninitiriakori. Oa xika, ninoa kamari maerekati iĩtona nireẽkiti apanakinikata isirĩkinina. Apaka ninoa nikari nipokori teoso kamakori sikakori. 21 Niĩtapari otakanapiniri omaerekani, txamari kona onirekari otakanapiniri omaerekani. 22 Ininiã nota kamariko oa amianatini. Oakata sirĩkakani matakanapakaniãro, iteene ninoa atatsiirauata. 23 Oa anaakori nokapitikako. Ikara atoko inakasaaki, ikinimane Teoso sãkire auĩãkani imarotariko nimarotari ikinika kãkiti ãkixinire, ikinika ixinikakiti pakini. Ininiã erekari nisikako erekari kamakanimoni. Apaka nimisiritari maerekati kamakani. Hĩkamakiti iaõka niĩkitxitai hĩte.

24 Uatxa nimisãkiretai hĩte apanakini Txiatxira sitatxiti auakani. Hĩte auikari Teoso sãkire. Hĩte ! auikari Xesapeo sãkire. Hĩte kona apaiaõkari Satanasi oerekakiti, iua imarore. Kona ninirekari nisikini apikomoni parĩkatxi nota ikapani, kotxi uatxa iteene hĩparĩkauata nota ikapani. 25 Ianoka ninireka hĩkamini. Hĩte auikari nisãkire, ininiã hãuikiniritika nisãkire, nikanapiriãko.

26 Iua maerekati makamakati, ãtipirika nipaniãtakiti kamakari, iuamoni nisikariko niposotiire itixi auakani auĩte ininiua. 27 Teoso sãkire kitxakapirĩkari txari:

Auĩtetxi itxauako. Itapararitika ipaniãtana ninoa inireẽkiti ikaminina. Imakamakaniãrina inireẽkiti, imisiritana ninoa, tiitxi kamakari tii imanirekakiniti ipakauanakini atoko.

Niri posotiire napakapakiti atoko iua apakapa. 28 Apaka nisikariko iõriki ikanõkapanikero iuamoni, ininiã notaka nisikaua iuamoni, kotxi iua iõriki atoko nitxaua.

29 Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekari Matamatakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni,

—itxa Xesosi Txiatxira auakanimoni.

3

Xesosi Iokanapirena Satxi Auakanimoni

1 Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire ninitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni, Satxi sitatxitiã:

Notamoni aua ninoa setxi Matamatakoni Teoso nakiti. Notamoni aua ninoa setxi iõriki. Ia nota sãkire. Nimarotari hĩparĩka. Apanakini sãpiretai hĩte auãki hinini hĩxinire, txamari Teosomoni koriãkanipekarai hĩte. 2 Himereka. Araõkire hĩtxapaniko. Hĩsikataparatariki erekari hãkixinireẽ auakari, kotxi iua erekari ipinaariãpota. Ininiã hĩtxĩkitakari

iua erekari auãki inini iuaĩkana. Notamoni hĩparĩka Teoso apisatoõ na atão. ³ Hĩxinikariko hãpakapakiti, apaka hĩkenakotakiti. Hĩkĩpitariko hĩkenakotakiti. Hĩtakanapariko maerekati. Erekarĩ hĩkamako, kotxi kiĩtiriri apokini atoko napokako uai. Kãkiti kona imarotari kiĩtiriri apokini manapi. Ikara atokokana nitxako nikanapiriãkasaaki.

⁴ Hĩte Satxi sitatxiti auakani sauaki auapanika apanakini maerekati makamakani. Ninoa auikapitikari nisãkire. Ninoa kãkiti imãka matxikotakani atoko itxana. Ininiã notakata isanako. Imãkana kasarori. Ikara atoko nikaminana, kotxi ninoa kamari erekari nipaniãtakiti.

⁵ Maerekati makamakani ieretakariko mãkatxi kasarori. Kona noakapaniriko iuãkana naãtsopateẽ. Kãkiti iuãkana ikara aãtsopaã auakani ãtipirika auapikako Teosokata. Ikara atoko ininiã, nisãpiretari iuãkana nirimoni, initiriakori iaxitikini pakinimoni. Nitxana: “Nota nakitiakori itxauana ninoa.”

⁶ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekarĩ Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni, —itxa Xesosi Satxi auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Piratéopia Auakanimoni

⁷ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Piratéopia sitatxitiã:

Nota maerekati makamakatirano. Atão inakaranani sãpiretakaritarano nota. Kaposotiĩreri auĩtetxi Tavii inakori atoko nitxa, kotxi nota matakakakiti, kona ãti totari. Nota totakiti kona ãti matakakari. ⁸ Nimarotari hĩte parĩka. Hãtamata. Hĩparĩka nota ikapani aapokotxi tore matakakakori atoko itxa. Kona ãti posotari iseretiniri. Ininiã kãkiti !iposotari iotokakinii hĩte nisãkire hĩsãpiretini. Ikara atoko nikaminii hĩte, kotxi kona kataparai hĩte. Ikara atoko nikaminii hĩte, kotxi hĩkĩpitari nisãkire. Kona hĩkipatari nisãkire apanakini apisatoõ. ⁹ Apanakini txari: “Atão Xoteoakori atxaua.” Txamari Satanasi nakitiakori itxauana. Paxirari ninoa sãkire. Nikamariko ninoa kapotoreẽkiniãua hĩte apisatoõ. Iusaaki ninoa txako: “Atãopitikara Xesosi tiretapitikai.” ¹⁰ Hĩkĩpitapekari nisãkire. Kamonõkoniri inakasaaki, kona hĩtakanapari nisãkire, ininiãkara apia maerekati ikini itixiti apokasaaki, iusaaki ninĩkataiko hĩte. Iua maerekati kona misiritai hĩte. Iua maerekati apokako itixi auakani atamakaerekatini ikapani.

¹¹ Erepaniko, patimapaniriko napokini ereẽ. ãtipirika hĩkamariko erekari. Hĩtakanapapikariko maerekati. Ininiã iusaaki ãti kona posotari imaktxakiniri auĩtetxi saporietane hĩtemoni nisikakiti. !Imaktxakarina ikara hĩparĩka ĩki. ¹² Nikamariko maerekati makamakati

itĩkare mina atoko inini niTeosone misãkiretiko aikoti ãki. Auapika Teoso misãkiretiko aikoti ãki, ininiã ! itakanapari Teoso sãkire. Niõkatariko niTeosone uãka iua nopini. Apaka niõkatariko Teoso sitatxine uãka iua nopini. Ininiã apanakini imarotari Teoso nakitiakori ininiuana ninoa. Iua Teoso sitatxine Xerosareẽ amaneri iua tixine katxakakari. Iua maerekati makamakati nopini niõkatariko apaka nota uãka amaneri.

¹³ Kakenakokii hĩte, ininiã hĩkenakotariko Erekaru Mata-matakoti sãkire Teoso sãkire auĩãkanimoni, —itxa Xesosi Piratéopia auakanimoni.

Xesosi Iokanapirena Araotxiséia Auakanimoni

¹⁴ Iuaĩkana Xesosi misãkiretari Xoão:

—Piokanatariko ia nisãkire Teoso nitirimoni, Teoso sãkire auĩãkanikata auakarimoni Araotxiséia sitatxitiã:

Niuãka “Ameẽ.” Nota atão sãkiretxiti sãpiretakarikarano. Nikamari ikinika nisãpiretakiti. Merepanika nikamari ikinipoko. Ininiã ikinipoko auĩte nitxaua nota.

¹⁵ Nimarotari ikinika hĩparĩka. Hĩtxari: “Nauikapitikari Xesosi sãkire.” Txamari kona iteene hinirekari hĩkaminiri nipaniãtakiti. Apaka kona iteene hinirekari hĩtakanapiniri nisãkire. Kona kapatakari atokoni hĩtxaua hĩte. Kona katxĩkareri atokoni hĩtxaua hĩte. Poomari atoko hĩtxaua. Notamoni apiaerekata kapatakari atoko hininiua hĩte. Iuasaaki iteene hinirekari hĩparĩkauatini nota ĩkapani. Iteene himanirekakaniãri hĩparĩkauatini nota ĩkapani, apiaerekata katxĩkareri atoko hininiua hĩte, nisãkire ikinika hĩtakanapini. ¹⁶ Notamoni hĩte ãparaã poomari atoko hĩtxa. Ininiã kona ãparaã kapatakaãri atoko !hĩtxa. Apaka kona ãparaã katxĩkareẽri atoko !hĩtxa. Ikara atoko inakasaaki !ninarekai. Ininiã mapara nikanakai hĩte. ¹⁷ Hĩte txa: “Katxineiroteua ate. Katiiua ate. Apikomoni anirekakiti !auari,” hĩtxa. Txama kona himarotari hãkixinireẽ iteene himatinaniuatini. Hãkixinireẽ minakati !auari. Hãkixinireẽ mokiri atoko hĩtxaua. Kasarari atoko hĩtxaua hãkixinireẽ. Ikara atoko hininiã, kona himarotari Teoso. ¹⁸ Nõtãkikai hĩte hiamotiniri notamoni auakari oro atoko inakari. Oa oro xamina oeretakito. Ikara atoko hĩkaminiã, ikinika hinirekakiti auako hĩtemoni. Hiamotariko mãkatxi kasarori notamonikiri hĩretakini ĩkapani, ininiã kona hĩpẽtauata kasara hinini xika. Ikara atoko hĩkaminiã, hãkixinire !auari maerekati. Hiamotariko apaka pinĩtxi notamoni auakari hõki ĩkapani, ininiã atão hĩposota hãtamarauatini.

¹⁹ Nitiretakini nõtãkika, apaka noerekana. Ininiã ikinipoko atão hĩkamako maerekati hĩtakanapini ĩkapani.

²⁰ Hãtamatako. Hãkixinire toreẽ nota auapeka. Nota haãpoko maparakiri akiritakari atoko. Hĩkenakotiniãri nakiritinii,

hōsereiniāri hākixinire tore, nūiroā hītekata nikaikotini ĩkapani. Iuasaaki ninipokota hītekata. Hīte nipokota notakata.

²¹ Nauiritari maerekati makamakati topākini notakata auītetxi topanere nopini. Iua auītetxi topanere nota nakiti. Iua atokotxikana nota topāka nirikata auītetxi topanere nopini iua nakiti nopini, kotxi maerekati makamakati nota apaka txaua. ²² Kakenakokii hīte, ininiā hīkenakotariko Erekarī Matamatakoti sākire Teoso sākire auīākanimoni, —itxa Xesosi Araotxiséia auakanimoni.

4

Iaxiti Auītetxi Topanere

¹ Eereka natamatari iaxiti tore. Itore imatakakaāka. Merepanika nikenakotari trōpeta atoko inakari. Kākiti sākire atoko itxa. Imisākiretano:

—Uai pina notamoni. Noerekaiko katana auakari tīkane.

² Iuasaakipeka Erekarī Matamatakoti anikano. Iuasaaki natamatari auītetxi topanere iaxiti. Topākakari aua iua nopini. ³ Iuaā topākakari kai peereri pomēkoriri atoko itxa. Iua kai satónia inakori atoko. Apaka āti kai sátxio inakori atoko itxa iua topākakari. Kisi ākitari iua auītetxi topanere. Iua kisi kai esimeráota inakori atoko itxa.

⁴ Iua ĩtinikata aua vītxi koatro pakini topaneretxi. Vītxi koatro pakini totiakori topāka iua topaneretxi nopini. Ninoa māka kasarori. Ikiina aua saporīēta oro kamakori. ⁵ Auītetxi topanereātaā atamataāka ito mēkokari. Iotxira, iokaamori aua iuaātaā. Iteene poenexitiri. Iua auītetxi topanere apisatoō aua setxi tirikapi. Setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori itxauana ninoa setxi tirikapi.

⁶ Iua auītetxi topanere apisatoō ipoa ātakaāri atoko itxa. Auītetxi topanere ĩtinikata aua koatro Teoso tixine auakani. Ninoa okītxinoka xāpokaītotakini. Auana okina ikini ĩtoāna. Itorotaāna aua okina. Iporikiāna apaka aua okina.

⁷ Okītxinoka xāpokaītotakiti āti, ākiti atoko itxa. Ātipekana kema auīte atoko itxa. Ātipekana aua kiki toō atoko. Ātipekana kokoi araākari atoko itxa. ⁸ Ninoa ikininape aua imīkitana seisi pakini. Imīkitana nopini, ipatapi apaka okina aua. Kona ĩtomatana. Ikini pokamarariti, ikini ĩkanōkati itxana:

“Erekai. Erekai. Erekai. Teoso Apiananiri pitxaua. Kaposotiireri pitxaua. Ātipirika auakarii. Kitxakapirīka auakarii. Uatxa auakarii. Katana apaka pite auapanika,”

itxana ātipirika.

⁹ Ninoa okītxinoka xāpokaītotakini xipoātakasaaki, ixikaretarina Teoso paxitiko pirena. Ixikaretarina: “Ikinipoko

ikamakiti ate ìkapani erekarinoka. Peerekari iua auõtetxi topanere topãkakari, ãtipirika auapika inakari.” Ninoa xikaretari ikara Teoso ìkapani. ¹⁰ Ninoa vïtxi koatro pakini totiakori xikarauatakasaaki, ikapotoreẽkauana ixitimoni iua auõtetxi topanere nopini topãkakari apisatoõ. “Ateosone,” itxana iua ãtipirika auapika inakarimoni. Itakarina isaporiẽtane Apiananiri apisatoõ, kotxi Teosonokara ikinimane auïte. Iuasaaki itxana:

¹¹ “Apiananiri, aTeosone pitxaua. Erekaï pite, ininiã apakatapitika apaxitini. Apakatapitika ikinimane sãpiretini: ‘Peerekai.’ Apakatapitika pite apakapiniri ikini posotiiretxi. Ikara atão, kotxi pite kamari ikinika. Pite kamari ikinika, kotxi pite nirekari pikaminiri. Pite nirekari ikinipoko auini,” itxana ninoa vïtxi koatro pakini totiakori.

5

Aãtsopa Iapiriãkari Pirena

¹ Iuasaaki natamatari aãtsopa iapirikakori iua auõtetxi topanere nopini topãkakari uakoã. Iuako ikikomonikiriã aua. Iua aãtsopa auari iõka ãkiriko, inopinimoni pakini. Iua aãtsopa aua setxi popitari kãkiti makatamẽkakaniri ìkapani. ² Iuasaaki natamatari ãti Teoso nitiri iaxitikiri. Kataparari iua. Itaparasãkireritika itxa:

—Kiripa apakata imaktxakiniri ia popitari? Kiripa posotari ikatamẽkiniri ia aãtsopa? —itxa.

³ Itxama, kona auari iaxiti auakari, kona auari itixi auakari, apaka kona auari itixi patapi auakari, iua aãtsopa katamẽkakari ! auari. Ninoa ! iposotari ikatamẽkinirina iua aãtsopa. ! Iposotarina atamatinirina iua aãtsopa ãki.

⁴ Ininiã iteene nitxiapata, kotxi iua aãtsopa iapiriãkari katamẽkakari ! auari. Erekarï kamakari ! apokaãka ikatamẽkiniri ìkapani, atatsopatiniri ìkapani. ⁵ Iuasaaki ninoa totiakori ãti txari notamoni:

—Kona pitxiapatape. Patamata ikiraã. ãkiti atoko inakari iua. Xotaa apika mekaniriakori auïte iua. Tavii apika mekaniri iua. Oerekapekari Satanasi poiãori inini. Iua apiata. Ininiã iuanani posotari ikatamẽkiniri iua aãtsopa iapiriãkari. Iuanani posotari imaktxakiniri ninoa setxi popitari —itxa iua toti.

⁶ Iuasaaki natamatari soti auïte okakori atoko. Iua itima iua auõtetxi topanere apisatoõ. Ninoa ipi ipi pakini okïtxinoka xãpokaïtotakini, ninoa totiakori pakini ãkitari iua. Setxi iko, setxi oki pakini aua iuamoni. Setxi oki aua iuamoni, kotxi setxi Matamatakoni Teoso nakitiakori aua. Teoso iokanataka ninoa ikini itixitimoni. ⁷ Iua soti auïte atoko inakari sari

iua auñtetxi topaneremoni. Imañkari aãtsopa topaneretxi nopini topãkakari uakoã auakari. Iuako ikikomonikiriã aua.
⁸ Imañkasaakiri, ninoa koatro okĩtxinoka xãpokañtotakini, ninoa vĩtxi koatro totiakori pakini patimari ipamakinina soti auñte apisatoõ. Ikinikana auari arpa inakori xikari ikaminina ñkapani. Imakinikana auari kopitipaki oro kamakori. Naia kopitipaki xãpoka koria atoko inakari peeremariri. Ia kamariãro Teoso sãkire auiãkani sãkire iuamoni.

Amaneri Xikariti

⁹ Iuasaaki ninoa xikaretari amaneri xikariti. Ixikaretarina:

“Pitenani apakata papakapiniri iua aãtsopa iapiriãkori. Pitentani apakata pimakatxakiniri popitari, kotxi pitentanira erekari. Pite okaãka. Piarẽkaã piamotaua ate Teoso ñkapani. Piamotapekaua ikini uãkati kãkiti sauaki. Ikinia ãti uãka sãkire sãkiretakani sauaki piamotapekaua. Ikinika itixiti auakani sauaki piamotapekaua ate.

¹⁰ Pite txĩkitakaua ate auñtetxiakori aniniua, sasetotxiakori apaka aniniua, Teoso ñkapani aparĩkauatini. Ininiã itixi auakani auñte atxauako ate.”

¹¹ Iuasaaki natamatari itomaneri Teoso nitiriakori. Nike-nakotari ninoa sãkire. Kaiãopokori ninoa. Seĩ mio, apikomoni seĩ mio, apikomoni seĩ mio itxaãpokatana. !Apakata ninoa iaõtiko. Ninoa ãkitari iua auñtetxi topanere, okĩtxinoka xãpokañtotakini, totiakori pakini. ¹² Itaparassãkireritika ixikarauatana. Itxana:

“Soti auñte okaãka kãkiti ñkapani. Ininiã ãtipirika apakata iua apakapiniri posotiiretxi, ikinika erekari, imaroretxi, taparãtxi pakini. Apakata ikinimane paxitiniri iua. Apakata ikinimane sãpiretiniri iua ereka inini. Apakata ikinimane iuikiniri iua.”

Ikara atoko ninoa xikarauata.

¹³ Ikara eereka nikenakotari ikinika iaxiti auakani, ikinika ñkorapokoriti auakani, ikinika itixi patapi auakani, ikinika potxoari uiniti nopini auakani, ikinika potxoari uiniti ãki auakani pakini xikarauatini. Itxana:

“Ikinika erekari ãtipirika aua iua auñtetxi topanere topãkakarimoni, iua soti auñte pakinimoni. Ikinika ãtipirika paxitana. Ikinika ãtipirika txari: ‘Peerekana ninoa.’ Ikinika taparãtxi ãtipirika aua ninoamoni.”

¹⁴ Ininiã ninoa koatro, okĩtxinoka xãpokañtotakini txana:

—Ameẽ.

Iuasaaki ninoa vĩtxi koatro totiakori patimari pamakini.

—ATEosone pitxaua —itxana iua ãtipirika auakarimoni.

6

Soti Auñte Makatxakari Popitari

1 Natamatari soti auíte makatxakiniri áti popitari. Ikara natamatakasaaki, nikenakotari okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Isãkire ikarokirauatini atoko itxa.

—Uai pinako. Patamata —itxa.

2 Iusaaki natamatari kavaro kasarori. Kiki aua oporikiã. Iua tapotxi aua. Auĩtetxi saporietane sikaãka iuamoni. Iua sari ikini itixitimoni kãkiti auíte ininiua ikapani.

Áti Popitari Makatxakiko

3 Eereka soti auíte makatxakari áti popitari aãtsopaã, ininiã ipi auape. Iusaaki nikenakotari átipekana, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire:

—Uai pinako. Patamata —itxa.

4 Ikara eereka natamatari kavaro põkamarari. Kiki aua oporikiã. Iua kiki sikaãka posotiiretxi neenamatchi ikamini ikini itixitiã, ininiã neenamatchi mauakaniãtaã ! auari. Itxĩkitakari kãkiti okakakiniua. Isikaãka iouata mitapoari inenamauatini ikapani.

Áti Popitari Makatxakiko

5 Eereka soti auíte makatxakari áti popitari, ininiã ipi áti auape. Iusaaki átipekana, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti txari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

Ininiã iusaaki natamatari kavaro pomamari. Kavaro nopini topãkakari aua minari iaõtiko iuakoã. 6 Eereka nikenakotari áti sãkirauatini okĩtxinoka xãpokaĩtotakini sauaki. Itxa:

—Ipixini kiro triko iki, áti õti kãkiti parĩka ikitxikana. Áti, ipixini pakini kiro atarokiri atoko inakari iki, áti õti kãkiti parĩka ikitxikana. Iitxiã iki, ovaã iki pakini poiãopanikako.

Áti Popitari Makatxakiko

7 Eereka soti auíte makatxakari áti popitari, ininiã ipi ipi pakini auape. Iusaaki nikenakotari imapotõkirekiri, okĩtxinoka xãpokaĩtotakiti sãkire. Itxari:

—Uai pina. Patamata —itxa.

8 Iusaaki natamatari kavaro posetakarari. Inopini topãkakari uãka “Ipĩkitxi” inaãka. Áti iua tikini sa. Iua akiritaãka “Maerekani Misiritikoãtaã” inaãka. Isikaãkana posotiiretxi kaiãopokori itixi auakani okiniua ikapani, ininiã koatro kãkiti auiniãtaã áti okaãka. Ninoa okana kãkiti neenamatchiã, natxiã, amianariã, kaxipiri kaneenamariã pakini.

Áti Popitari Makatxakiko

9 Ininiã soti auíte iuaĩkana makatxakari áti popitari, ininiã ipi ipi áti pakini auape. Iusaaki natamatari Teosomoni sikakori takikoãtaã patapi kãkiti okakoni. Ninoa okaãka Teoso sãkire isãpiretinina xika. Kona itakanaparina isãpiretinina

Teoso kamakiti ninoa ìkapani, ininiã ikara xika okaãkana.
¹⁰ Itapasãkiretika akirikatarina Teoso. Itxana:

—Apiananiri, àtipirika erekari kamakarii pite. Atãonoka pisãkire. Kirisaakipa pimisiritari itixi auakani? Kirisaakipa pixikatxitaua ate, kotxi ninoa okaua ate? —itxana.

¹¹ Ininiã mãkatxi kasarori sikaãka ninoamoni. Eereka isãpiretaãkana:

—Hiãtapariko apikomoni. Teoso nirekari apanakini hõtariakori, iniritariakori okiko hõte atoko iniko. Hõtariakori okaãka atoko, Teoso xikatxitai hõte. Hiãtapariko ikara õti —itxa.

Àti Popitari Makatxakiko

¹² Eereka nitikari soti auõte makatxakiniri àti popitari, ininiã seisi pakini auape. Iuusaakipeka itixi iteene iakeẽkata. Atokatxi mamãka, sako mata pomamari potxi iãko kamakori atoko. Kasiri kamarãka arẽkatxi atoko. ¹³ Iõriki itori iaxiti auakaro irika ìkorapokoritimoni. Amãtiiri ìtima iokatxaãkiti atoko otxa. ¹⁴ Natamatari iaxiti aãtsopa iapirikiniua atoko. Ikinika ixirata mitari, ikinika ipokomiriõ pakini makatxakaãka. Àtiãtaã itakaãka.

¹⁵ Iuusaaki ìkorapokoriti auõtetiakori, kãkiti kaposotiirerini, katiirini, sotato auõteakori, kãkiti katapararini, nitiritxi amotakoni, nitiritxi minakaniua pakini kipataua aarikoã, kai mitari sauaki ixirataã. ¹⁶ Iuusaaki itxana ixirata auõtemoni apaka kai mitarimoni:

—Hõrikako ate nopini. Hõkipataua, kotxi topaneretxi nopini topãkakari, soti auõte pakini nirekari imisiritiniua ate. ¹⁷ Soti auõte misirikare õti manapi apopeka. Kona kãkiti mõteenekari ikara misirikaretxi.

7

Sẽto Koarẽta Koatro Mio Teoso Nitiriakori Itixi Auakani

¹ Eereka natamatari Teoso nitiri iaxitikiri timini atokatxi pokõkinimoni, àti atokatxi ereẽkokinimoni, àti atokatxi kimapore sanaremoni, àti atokatxi kimapore kikomoni. Ininiã ipi ipi pakinipe ninoa. Ninoa mãkari ìtima ipi ipi pakini itixi auakari ìtimati. Ininiã ìtima kona inapaika itixiã. Kona kãuaãriã ! inapaika ìtima. Kona aaminaã ! inapaika ìtima. ² Natapari àti Teoso nitiri iaxitikiri inaãpotini atokatxi pokõkinimoni. Teoso àtipirika auakari takaõtxikare aua iuamoni. Itapasãkiretika akiritana ninoa ipi ipi pakini Teoso nitiriakori. Ninoa parõka itixi, potxoari uiniti pakini imisiritinina. ³ Iua Teoso takaõtxikare auakiti txari ninoamoni:

—Uatxa kona himisiritapiri itixi, potxoari uiniti, aamina pakini. Himisiritinina apisa, ate takari Teoso takaõtxikare iniritariakori itixi auakani teẽtaã.

⁴ Eereka nimarotari Teoso takaõtxikare apakapakani. Itakaõtxikaãkana sêto koarêta koatro mio kãkiti. Ikini uãka Isaeo tixinikini takaõtxikaãka.

⁵ Tosi mio Xotaa apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Hopê apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Katxi apika mekani takaõtxikaãka.

⁶ Tosi mio Asee apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Natarii apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Manasee apika mekani takaõtxikaãka.

⁷ Tosi mio Simião apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Arevii apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Isakaa apika mekani takaõtxikaãka.

⁸ Tosi mio Seporõ apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Xosee apika mekani takaõtxikaãka.

Tosi mio Pêxamiĩ apika mekani takaõtxikaãka.

Itomaneri Kãkiti Teoso Apisatoõ

⁹ Ikara eereka natamatari itomaneri kãkiti apotiitakaniua. ! Apakata kãkiti iaõtiniri ikinikana. Aua kãkiti ikini itixitikini, kãkiti ikini sereti. Aua ikini uãka sãkire sãkiretakani. Ikinikana ninoa timanãta Apiananiri apisatoõ, soti auĩte pakini apisatoõ. Ninoa mãka kasarori. Aãtape aua iuakoãna.

¹⁰ Itapasãkireritika itxana:

—Ateosone topãka auĩteti topanere nopini. Iuara, soti auĩte pakini makatxakapekari amaerekani.

¹¹ Iuasaaki ikinika Teoso nitiriakori iaxiti auakani tima. Ninoa ãkitana auĩteti topanere, totiakori, ninoa ipi ipi okĩtxinoka xãpokaĩtotakini pakini. Ikapotoreẽkauana itoõna xitimoni, auĩteti topanere apisatoõ. “Ateosone pite,” itxana Teosomoni. ¹² Ixipoãtana Teosomoni:

—Ameẽ. ãtipirika ikinimane sãpiretai ereka pinini. Peerekai. Kimarorei. Erekari pikamakiti ate ikapani. Ikinimane paxitai. Kaposotiirei. Pataparai. ãtipirika ikara atoko atxai. Ameẽ.

¹³ Ininiã eereka ninoa totiakori ãti pimaãno nota:

—Kiripa ninoa kãkiti mãkatxi kasarori ieretakakani? Namonipa inana ninoa? —itxa iua.

¹⁴ Ininiã nota txari iua:

—Pitera imarotari.

Ininiã iua txano:

—Ninoa iteene misiritaãkapeka. Uatxa ixipope ninoa misiritiko. Soti auĩte makatxakapekari imaerekanina. Ininiã imãkana soti auĩte arẽkaã arokakori atoko itxauana. Uatxa kasarori imãkana, kotxi itxiko ! auari. Soti auĩte makatxakapekari kãkiti maerekani ipĩkasaaki, ininiã mãkatxi kasarori atoko itxa ninoa ãkixinire.

¹⁵ —Ininiã ninoa aua Teoso topanere apisatoõ. Imisãkiretiko aikoti ãki iparĩkauatana Teoso ikapani ikiniõtika pokamara,

ĭkanõka pakini. Ininiã iua auĩtetxi topanere nopini topãkakari auapikako ninoa sauaki. ¹⁶ Ninoa kona natxitaika. Kona iposonataikana. Atokatxi kona arikana ninoa. Kona kapatakari kona arikana. ¹⁷ Kotxi soti auĩte auĩtetxi topanereãtaã auakari nĩkatanako ninoa. Iua anikana ninoa sõtoãrimoni. Iuaã auakari sõtoãri iãtakani ãtipirika auapikako. Teoso makatxakariko ikinika iãtsaãna. !Itxiapataikana.

8

Imapotõkire Popitari Makatxakiko

¹ Imapotõkire popitari imakatxakasaaki, ikinipoko tsorĩkaxitita Teoso tixineẽ. Ikara atoko ipixini oara. ² Eereka natamatana setxi Teoso nitiriakori, iua apisatoõ timakani. Isikaãkana setxi xikari kamiko trõpeta inakori.

³ Eereka ãti Teoso nitiri apoka. Itima Teosomoni sikakori takikoãtaã. Kamariãro arikiko koanati oro kamakori iuamoni aua. Kamariãro ito sikaãka iuamoni, Teosomoni isikini ĭkapani, ikinika Teoso nakitiakori amanaãkiti sãkiretxitikata. Ininiã arikari iua kamariãro Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini. Oro kamakori iua Teosomoni sikakori takikoãtaã auĩtetxi topanere apisatoõ. ⁴ Ininiã iuakoã kamariãro txiã, Teoso nakitiakori amanaãkiti sãkiretxitikata kanĩka Teoso apisatoõ. ⁵ Ininiã eereka iua Teoso nitiri kosekari okoana. Ixãpokakari xaminaminiki mẽkorĩkakariã, Teosomoni sikakori takikoãtaã nopini auakariã. Eereka okari itiximoni. Iuasaakipeka aua karokirauari, mẽkokari pakini. Apaka iusaaki itixi iakeẽkata.

Koatro Trõpeta Pirena

⁶ Ininiã ninoa setxi Teoso nitiriakori setxi trõpeta auakini iposope itrõpetane ixõkinina ĭkapani.

⁷ Ininiã ninoa Teoso nitiriakori ãti xikarauata itrõpetaneẽ. Iusaaki katxĩkareri kai soro atoko inakari, apaka xaminaminiki mẽkorĩkakari arẽkatxiã koketakori okaãka itiximoni. Ikara xika apanakini aamina itixi auakari arika, ininiã ipi ãti pakini aamina auiniãtaã ãtika arikaãka. Ikinika katsotati arika apaka.

⁸ Eereka ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ. Ininiã ixirata auĩte atoko inakari arikatxikata okaãka potxoari uinitimoni. Ininiã ipixini potxoari uiniti arẽkatxi itxapekaua. ⁹ Ininiã apanakini potxoari uiniti ãki auakani ipĩpe, ininiã ipi ãti pakini potxoari uiniti auakani auiniãtaã ãtika ipĩpe. Iusaaki apanakini maporoni apaka xipokaãka, ininiã ipi ãti maporo auiniãtaã ãtoka xipokaãka.

¹⁰ Eereka ãti Teoso nitiri xikarauata itrõpetaneẽ, ininiã ipi ãti pakini initiriakori xikarauatape. Iusaaki iõriki mitari iaxitikero katxaãkata. Otirika tirĩkapi atoko. Oĩrika ipixini

uini nopini. Oírika ipixini sōtoāri nopini apaka. ¹¹ Iōriki uāka, “Kapixiro,” otxaua. Ininiā ipixini āparaā kapixiā. Ipi āti pakini sōtoāri auiniātaā, ātinoka sōtoāri kapixiā. Ito kākiti iātari iua āparaā, eereka ikoriāna, kotxi kapixiāri āparaā.

¹² Ininiā āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē, ininiā ipi ipi pakini initiriakori xikarauatape. Iuasaaki atokatxi ponikare, kasiri, iōriki pakini kona iteene !iponikaika. Imamākapeka. Ininiākara pokamara ipi ipi pakini oara atokatxi !iponikaika. Iua atokotxikana īkanōka ipi ipi pakini oara kasiri, iōriki pakini !iponikaika. ¹³ Ininiā eereka nitikarauatakasaaki, nikenakotari āti Teoso nitiri sākire. Iua araaāpota Teoso tixine. Itapasākireritika itxari:

—Erepaniko. Erepaniko. Erepaniko itixi auakanii. Aua-panika apikomoni ipi, āti pakini trōpeta Teoso nitiriakori xōkini īkapani.

9

Āti Trōpeta Xōkiko

¹ Ininiā āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē. Iuasaaki nitikari āto iōriki iaxitikero katxakini itiximoni. Iōrikimoni osikaāka xavi aariko mamapotōkire irikoti tore īkapani.

² Ininiā iōriki atoko inakari mataakari iua aariko. Eereka katxiāri kaiāopoko pokīka. Katxiāri tokori arikikosaaki atoko itxa. Eereka iaxiti, atokatxi pakini piāka itxiā xika.

³ Iposo atoko txītxiri atoko inakari pokīka itxiā. Posotiiretxi isiākana, ininiā kaxipiro itixi auakari posotiire atoko aua txītxirimoni, kākiti ioākini īkapani. ⁴ Ipaniātaākana katsotati imokakanina, apaka takari, aamina pakini imokakanina. Ipaniātaākana imisiritinina Teoso takaōtxikare iteētaā mauakini.

⁵ Kona isikaākana posotiiretxi kākiti okinina īkapani. Sīko kasiritinanira ninoa paniātaāka imisiritinina ninoa. Imisiritarina kaxipiro ioākini atoko. ⁶ Iuasaaki kākiti nirekariko ipinini. Itxama, kona iposotarina ikoriinina. Initarina ipīkitxi, txamari iuasaaki ipīkitxi mitekapeka.

⁷ Iua txītxiri kavaro atoko itxana. Kavaro neenamtxi kamakani atoko itxana. Ikiiāna aua saporietā atoko oro kamakori. Itoōna kākiti toō atoko itxana. ⁸ Ninoa iāko sito iāko atoko itxana. Itsiriīna ākiti tsiriī atoko itxana. ⁹ Itorota ipatinina koana metao kamakori atoko. Imīkitana ene kavaro itomaneri miteēkani ene atoko. Mitekaī ene atoko itxana.

¹⁰ Ninoa xipi kaxipiro xipi atoko itxana. Oko aua ixipiāna. Nino-
noa posotari kamatsiitiniri kākiti sīko kasiriti. ¹¹ Ninoa auīte aua. Iua Satanasi nitiri. Mitxi aariko mamapotōkire irikoti āki auakari iua. Xoteo sākireē iua uāka Apatō itxaua. Kreko sākireē iua uāka Aporioō itxaua. Popīkari sākireē “Ikinipoko Xipokakari,” itxaua.

12 *Āti misirikaretxi napapeka. Txama auapanikako apikomoni ipi misirikaretxi.*

Āti Trōpetā Xōkiko

13 *Āti Teoso nitiri xikarauata itrōpetaneē. Iuasaaki seisi trōpetā xōkapeēkaika. Teosomoni sikakori takikoātaā oro kamakori aua ipi ipi pakini iko. Ikara Teoso apisatoō. Nikenakotari iko takote auakari sākirauatini. 14 Ininiā iua txari Teoso nitiri iua trōpetā xikarauatakari:*

—*Pisikakanako ipi ipi pakini Teoso nitiriakori iaxirikakoni Eoparatxi inakori uiniti auakani.*

15 *Naia ipi, ipi pakini Teoso nitiriakori iposopekana ia anokanani, ia kasiriti, ia ōti, ia oara manapi ĩkapani. Ininiā ninoa sikakaāka kaiāopokori kākiti okinina ĩkapani. Ininiā ipi āti pakini kākiti auiniātaā auiritaāka ātika okinina. 16 Āti sāpiretano ninoa sotatone kavaro nopini auakani tosētosi mirāo aua. Kaiāopokori.*

17 *Natamatari ninoa sotatoakori kavaro nopini nitaponemoni. Natamatakasaakina ia atoko ninoa. Itorotana koana metao kamakori auana. Apanakini torota koana pōkamarari xamina tirinakari atoko itxa. Apanakini poporeri. Apanakini posētakari ēxópiri atoko. Ikiina ākiti kii atoko. Inamaāna ipokīka xamina tirika, katxiāri, ēxópiri pakini. 18 Ikara xamina tirinakari, ikara katxiāri, ikara ēxópiri pakini inamaāna pokīkakari, okari kaiāopokori kākiti itixi auakani. Ininiā ipi āti pakini kākiti auiniātaā ninoa okari ātika. 19 Kavaro posotiire inamaā, ixipiā pakini aua. Ninoa xipi imini atoko itxa. Ixipiāna aua ito kiiri. Ninoa kii misiritari kākiti.*

20 *Ininiā itomane kākiti koriā ia misirikari xika. Iuaritika kākiti mokakoni maerekati kamakani ĩnirekari itakanapinirina imaerekani. Ninoa kapotoreēkapanikaua Satanasi nitiriakorimoni. Ikamapanikarina ninoa amanaākiti. Iteosonetari aamina kamakori, oro kamakori, pirata kamakori, pirōsi kamakori, kai kamakori pakini. Ninoa teosone kona posotari atamarauatini. Kona iposotarina ikenakorauatini. Kona iposotarina itīpokotinina. 21 Ninoa kākiti okapanikari apanakini. Ikamapanikarina mūiti parīka. Isirīkapanikana apanakinikata. Itirīkapanikarina apanakini kākiti tii. Kona ĩnirekarina maerekati itakanapinina.*

10

Aātsopa Axapitiri Iapirikakori

1 *Iuasaaki natamatari Teoso nitiri iaxitikiri katxakini ĩkorapokoritimoni. Kataparari iua. Iua katxiāri iaxitikiri āki. Katxiāri imāka atoko itxa. Kisi ikii nopini aua. Itoō*

atokatxi atoko itxa. Itapike aãtsota tirinakari atoko itxa. ² Imaïkanãtari aãtsopa iapirikakori axapitiri. Iuakoã aãtsopa ikatamëka. Itakari ikiti ikikomonikiri potxoari uiniti nopini. Isanaremonikiri ikiti itakari imiriï. ³ Akiripoakata ãkiti atoko. Iuasaaki setxi iokaamori kenakotaãka. ⁴ Iuasaaki niõkatsopaaritari ninoa setxi iokaamori sãkire. Txamari nikenakotari ãti iaxitikiri sãkire. Itxano:

—Kona piõkatsopatapiri ninoa setxi iokaamori sãkire —itxa iaxitikiri.

Aãtsopa Axapitiri Nikiko

⁵ Iuasaaki Teoso nitiri aua ãti ikiti imiriï. Potxoari uiniti nopini ãti ikiti aua. Iua õtanõkari iuako iaxiti. ⁶ Iuasaaki itxa:

—Uatxa nisãpiretakiti Teoso ãtipirika auakari sãkire. Ikamari ikinika iaxiti, iaxiti auakani pakini. Ikamari ikinika ïkorapokoriti, ïkorapokoriti auakani pakini. Ikamari potxoari uiniti, ikinika iua ãki auakani pakini. Teoso misiritinina maerekati kamakani ! okananiikari apokini. ⁷ Apikomoni ãti trõpeta xikarauatapanika. Iuasaaki kitxakapirika Teoso kipatakiti oerekaãkako. Teoso sãpiretakiti initiriakori ïkorapokoritimoni, isãkire sãpiretakanimoni païtiki oerekaãkako —itxa Teoso nitiri.

⁸ Eereka iuaïkana nikenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Pisa. Papariko aãtsopa iapirikakori, Teoso nitiri uakoã auakari. Iua ãti ikiti imiriï, ãti ikiti potxoari uiniti pakini aua kititakari.

⁹ Ininiã nisa iuamoni, ininiã nitxari iua:

—Pisikano ere aãtsopa iapirikakari.

Iuasaaki itxano:

—Papakapariko, nika pitxari ia aãtsopa. Pitikakoã kapixiriko ia pinikakiti, iuaritika pinamaã potxoariko. Mapa atoko itxako —itxano nota.

¹⁰ Ininiã nimaïkari ïkora aãtsopa, nika nitxari. Ninamaã potxoari. Mapa atoko itxa. Txamari nitikakoã kapixiri iua aãtsopa ninikakiti. ¹¹ Iposo atoko isãpiretano:

—Iuaïkana pisãpiretariko apikomoni Teoso sãkire, kaiãopokori kãkitimoni, kaiãopokori ãti uãkamoni, kaiãopokori ãti uãka sãkire sãkiretakanimoni, kaiãopokori auïtetxiakorimoni pakini pisãpiretariko nisãkire —itxano.

11

Ipi Teoso Sãkire Sãpiretakani

¹ Aãke niaõrauati ïkapani nisikaãka. Iuasaaki Teoso nitiri txano:

—Pisa. Piaõtariko Teoso misãkiretiko aikoti. Piaõtariko Teosomoni sikakori takikoãtaã. Piaõtana Teoso misãkiretakani iuaã auakani. ² Kona piaõtapiri Teoso misãkiretiko aikoti pirikere, kotxi Xoteo minakaniua apotiitiniãtaãua iuaã. Iuaã

ninoa íkapani. Ninoa misiritariko Teoso sitatxine koadêta toisi kasiriti. Ikara Teoso sitatxine, Xerosareẽ inakori. ³ Nisikaposotiiretanako ipi kiki. Teoso sãkire sãpiretakani ninoa. Ninoa ieretakariko sako mata. (Sako mata kãkiti ieretakasaaki oerekari imatinaniuatini.) Ininiã mio tosêtosí sesêta ôti pakini ninoa sãpiretariko nisãkire.

⁴ Ninoa ipi oriva mina atoko itxana. Apaka ipi tirikapi topãkini atoko itxana. Ikini itixiti auakani auíte apisatoõ, Teoso apisatoõ ninoa aua. ⁵ Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina ninoa, iuasaaki xamina tirinakari pokíka inamaãna. Ininiã iuasaaki imokaiakarini xipope. Kãkiti nirekasaakiri imisiritinina, ikara atoko itxa okikona. ⁶ Teoso sãkire isãpiretakasaakina, iposotarina iaxiti itotini. Ininiã iuasaaki ãparaã kona ikipaika íkorapokoriti. Ninoa posotari ãparaã arêkatxi iníkitakini. Iposotarina itxíkitakiniri ikini sereti maerekati apokini íkorapokoriti auakanimoni. Inirekasaakina, ninoa posotari ikara ikinika ikaminina.

⁷ Teoso sãkire isãpiretinina xipoka atoko, monõkori aariko mamapotõkire irikoti ãki potoriãkari pokíka. Iuasaaki iua kamari neenamtxi ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakanikata. Eereka iua okapena ninoa. ⁸ Ininiã ninoa íto siríkako kimaporiãtaã, mitari sitatxitiã. Iua sitatxitiã Apiananiri tokakitaãka aamina ípiriãmitakari nopini. Iua sitatxi akiriuãkataãka Sotoma, Exito pakini, kotxi Sotoma, Exito pakini atoko itxa Xerosareẽ. ⁹ Ininiã iuaã ikini kãkiti, ikini inirimane, ikinimane ãti uãka sãkire sãkiretakani, ikini ãti uãka atamatanako ninoa íto kimaporiãtaã. Iuaã ikaikotanako ipi ôti, ãti ôti, ipixini ôti pakini. Kãkiti kona auiritari ikatikona. ¹⁰ Ininiã ikini kãkiti atamatariko ninoa koriãkani íto. Ininiãkara ikinimane eneníkako. Ninoa kamari kiiniri. Ninoa iokanatariko isikakitina apanakinimoni ipoxokoniuatini íkapani. Ninoa kamariko ikara atoko inakari, kotxi ninoamoni naia ipi Teoso sãkire sãpiretakani misiritana ninoa. Ininiã ninoa eneníka, kotxi Teoso sãkire sãpiretakani koriãpeka.

¹¹ Iuaritika ipi ôti, ãti ôti, ipixini ôti pakini napaka atoko, Teoso txíkitakana ninoa iuaíkana auãki ininina íkapani. Ôkitakauana. Iuasaaki kãkiti atamatana, ininiã ipíkarauatana. ¹² Ikara eereka ninoa ipi Teoso sãkire sãpiretakani kenakotari iaxitikiri sãkirauatini:

—Uaimoni hina.

Ininiã ninoa kaníka katxiãriã Teoso tixinemoni. Ninoa mokaiakariakori itikana ninoa kaníkaãpotini Teoso tixinemoni. ¹³ Iuasaakipeka itixi iteene iakeêkata. Ininiã iua sitatxitiã kaiãopokori aapokotxi irika. Tesi aapokotxi auiniãtaã ãtika irika. Iuasaaki setxi mio kãkiti ipina. Kãkiti auapanika inakani píkarauata. Iuasaaki itxana:

—Teoso iaxiti auakari apiatakari itxaua —itxana.

¹⁴ Ìkora misirikaretxi xipopeka. Iuasaaki ipi misirikaretxi apiari napapeka. Iuaritika erepaniko, kotxi pañtiki ãti misirikaretxi apiari apokapanikako.

Trõpeta Imapotõkirekiri Xõkiko

¹⁵ Iuasaaki Teoso nitiri mapotõkirekiri xikarauata itrõpetaneẽ. Itomane iaxiti auakani iteene akiritari:

—Ikini itixiti auakani auñte itxapekaua aãuñte Teoso, Kristo pakini. ãtipirika iua ikinimane auñte itxauako —itxana.

¹⁶ Iuasaaki vñtxi koatro totiakori Teoso topãkiniãtaã apisatoõ topãkakani pamaka Teoso apisatoõ. Itxana:

¹⁷ “Erekapitikari ikinipoko pikamakiti. Apiananiri pitxaua. Kaposotiirei pite. Uatxa pite auapitika. Pite kitxakapirika aua. Katana ãtipirika pauapika. Erekapitikai, kotxi kaposotiirei, ininiã ãtipirika ate auñte pitxaua.

¹⁸ Kãkiti ikini itixiti auakani omanãkarauata. Uatxa piteka omanãkarauatini manapi apope. Uatxa apokapeka ipñkani misiritiko mereñko õti. Pinitiriakori, pisãkire sãpiretakani, apaka pinakitiakori pite paxitakani pakini ñkitxitiko õti apokapeka. Ikinimane kãkiti poiãorini, kãkiti kaposotiirerini pakini apakapariko ikamakitina ñki. Iuasaaki pixipokariko ñkorapokoriti xipokakani,” itxana.

¹⁹ Eereka natamatari iuaã Teoso tixineẽ imisãkiretiko aikoti tore imataakaãka. Iua aiko ãki natamatari Teoso kaixane, iua apokiniãtaã. Iuasaaki natamatari ito mẽkokari. Nikenakotari ito okaratxirari, ito iokaamori pakini. Itixi iakeẽkata. Ito ãparaã kai soro katxñkareri atoko katxaka.

12

Imini Mitapoari, Sito Pakini

¹ Eereka nitaponeẽ nitikoka. “Kipa atxñiti?” nitxa nãkixinireẽ. “Natokopa itxa Teoso oerekiniri kãkiti?” Kotxi sito tokiã Teoso tixine. Atokatxi iotximere iakirokaro oa omãka atoko inakari. Kasiri aua okiti patapi. Okiiã aua auñtetxi saporietane, tosi iõriki kamakori. ² Oa kamixiro. Oa akiripoakata oãtatsiirauatini xika, kotxi kaiamapeka amarini oãuãkitakini.

³ Eereka iuañkana nitikoka, kotxi imini mitapoari tokiã Teoso tixineẽ. Põkamarari. Iua setxi ikii aua. Aua tesi iko. Ikininape ikii aua auñtetxi saporietane. ⁴ Ixipiã ikosekari kaiãopokori iõriki iaxitikero, uai ixiti oka itxaro iõriki. Itima oa sito apisatoõ, kotxi pañtiki amarini oãuãkitaka. Inirekari iixirãkiniri amarini, amarini auakasaaki. ⁵ Eereka oa sito auãkitakari amarini, kiki. Oa sito ãkiri aneẽkasaaki ikini itixiti auakani auñte itxauako. Auñtetxi kataparari itxauako iua

amarini. Auakasaaki, imini !ixirākari amarini. Patimari maĩkiko iua amarini. Teoso auinimoni anikaãka amarini. Iuaãtaã Teoso topākanāta auĩtetxi itopanere nopini. ⁶ Oa sito miteka āparaã makipakaniãtaã. Teoso oerekatapekari iuaã okaikotini ĩkapani. Iuaã oinĩkataãkako mio tosētosi sesēta ōti. Ipi anokanani, āti anokanani ipixini pakini itxa.

⁷ Eereka aua neenamatchi Teoso tixine. Teoso nitiri Mikeo inakori apanakinikata naiatari imini mitapoari initiriakorikata. Imini initiriakori pakini neenamauata apaka. ⁸ Teoso nitiriakori tapara apiata, ininiã imini initiriakorikata !auiritaãkaika Teoso tixine ikaikotinina. ⁹ Iua imini mitapoari iokanataãka maparamoni. Iua imini kitxakapirĩkaripekara. Iua Txiapo inakori. Iua Satanasi inakori. Iua misirienetari kãkiti ikini itixiti auakani. Maparamoni iokanatikosaaki, iua, initiriakori pakini okaãkana uai ĩkorapokoritimoni.

¹⁰ Eereka nikenakotari Teoso tixinekiri sãkire kataparakieneri:

–Kãkiti maerekani makatxakiko apokapeka uatxa. Teoso makatxakari kãkiti maerekani. Uatxa Kristo posotiire oerekaãka. Uatxa oerekari ikinimane auĩte ininiua. Teoso mereẽkiti ikinimane auĩte itxaua uatxa, kotxi aĩtariakori kamapiretakari iokanatapeẽkaika mapara. ! Ikaikotaika Teoso tixine. Mitxi ikamapiretari aĩtariakori Teoso apisatoõ. Pokamara, ĩkanõka ikamapiretana. ¹¹ Aĩtariakori iokanatapekari Satanasi isini. Ninoa posotari iokanatiniri Satanasi, kotxi Teoso Soti Auĩtene ipina ninoa ĩkapani. Iarēka xiketa ninoa ĩkapani. Ninoa posotari Satanasi iokanatinina, kotxi ninoa sãpiretari atão inakari Teoso sãkire. Ninoa iposope okikona Teoso ĩkapani. ¹² Hĩte Teoso tixine auakani hĩpoxokoniuatoko. Txamari hĩte itixi auakani, potxoari uiniti auakani, erepaniko, kotxi Satanasi apopeka ereẽ hĩte sauaki. Iua iteene naiataua, kotxi imarotari paĩtiki Teoso !auiritaikari iua maerekati apikomoni ikamini –itxa iua Teoso tixinekiri sãpirena.

¹³ Uai itiximoni okikosaaki, imini mitapoari asikatikinitaro oa sito amarini auãkitakakaro okiniro ĩkapani. ¹⁴ Oa osikaãka ipi mĩkitatxi kokoi mitari mĩkita, oãraini ĩkapani. Oa araã āparaã makipakanimoni. Teoso oerekinimoni osa. Iuaã Teoso nĩkataro oa ipi anokanani, āti anokanani, ipixini pakini. Iuaã imini mitapoari ! iposotari oamoni apokini. ¹⁵ Oa araãkasaaki, imini mitapoari koporikaãtari āparaã inamaãkiri oa tikini. Uini atoko itxĩkitakari āparaã, oa sito axãpoãtini ĩkapani. ¹⁶ Kipatxi !auiritari āparaã sini oamoni. Ixoreka. Ixorekasaaki, ikinika āparaã imini namaãkiri kipatxi ãki isa. ¹⁷ Ininiã imini iteene omanataro oa sito. Ininiã asikatikinitana apanakini oa anaakori inaiatinina ĩkapani. Kãkiti Teoso

paniãtakiti kamakani oa anaakori itxauana. Kãkiti Xesosi Kristo sãkire auiãkani oa anaakori itxauana.

13

Monõkori Potxoari Uiniti Pokîkaãtakari

¹ Ininiã nitaponeẽ nitima ikipatxite nopini. Iuaã nitikari monõkori potxoari uiniti pokîkaãtini, kanîkiïta itxa. Iua-moni auari iko tesi pakini. Apaka ikii setxi aua. Ikinika iko aua auïtetxi saporîëtane. Ikini ikii aua uãkatxi Teoso misãkirepiretakari. ² Iua monõkori nitikakiti ãkiti kaiõkari atoko itxa iïto. Ikiti oso kiti atoko itxa. Inama ãkiti nama atoko itxa. Iua imini mitapoari sikari iposotiire maerekati, iua potxoari uinitikirimoni. Ininiã iua auïtetxi itxaua. Imini auïtetxi ininiua atoko itxa. Imini txîkitakari iua potxoari uinitikiri sãkire kaposotiire inini, isãkire kãkiti auikini îkapani. ³ Nota atamatarî ikiiniri. Ikii ãti ipîpe ikaro mitari xika. Eereka ikaro tximõka. Iuaïkana auãki itxa ikii ipinakari. Kãkiti ikini itixitikini atamatakasaakiri, itsorîkaãtana. Ininiã auikarina isãkire. Ikamarina iua nireëkiti. ⁴ Ikinimane auikari imini mitapoari sãkire. Iteosonetarina iua, kotxi iua sikari iposotiire iua potxoari uinitikirimoni. Apaka ninoa auikari iua potxoari uinitikiri sãkire. Ninoa teosonetari iua apaka. Ninoa sãkire:

—Ãti kaposotiireri potxoari uiniti pokîkaãtakari atoko inakari !auari. Kãkiti !iposotari inaiatiniri iua —itxana.

⁵ Iua potxoari uinitikiri auiritaãka isãpiretiniri maerekati sãkiretxiti. Imisãkirepiretari Teoso. Auiritaãka auïtetxi ininiua koarëta toisi pakini kasiriti. ⁶ Iua misãkirepiretari Teoso. Imisãkirepiretari Teoso uãka. Imisãkirepiretari Teoso auiniãtaã. Imisãkirepiretari Teoso tixine auakani. ⁷ Iua auiritaãka inaiatiniri kãkiti Teoso nakitiakori. Apaka auiritaãka ninoa imaïkini. Auiritaãka kãkiti ikini uãkati auïte ininiua, ikini itixiti auakani auïte ininiua, ikini kãkiti sãkire sãkiretakani auïte ininiua. Ikinimane auïtetari iua maerekati kamakari. ⁸ Ikini itixiti auakani, Teoso nakitiakori minakaniua, auikariko iua potxoari uiniti pokîkaãtakari sãkire, kotxi iteosonetarina iua. Itixi kamiko apisapanika ninoa uãka !iõkataãka Soti Auïte okakori aãtsopateẽ. Iua aãtsopaã auauãkatakani auapikako Teosokata mapîkaninoka ininina.

⁹ Hïte, ia atatsopatakaniï kakenakokii, ininiã hïkenakotariko nisãkire. ¹⁰ Teoso nirekiniãri kateia ãki pitakiko, ininiã erekapitikari kateia ãki pauini. Teoso nirekiniãri pokiko iouata mitariã, erekapitikari pokiko. Ininiã pokaãkako iouata mitariã. Ininiã hïte Teoso nakiti inakaniua himïteenekariko himisiritiko. Kona hïtakanapapiri Teoso kimapore. Átipirika hïkamariko Teoso nirekakiti.

Monõkori Itixiãkiri

¹¹ Eereka nota itikari āti monōkori. Itixiā ipokīka. Aua ipi iko. Soti auīte ākiri iko atoko itxa, iuaritika isākirauata imini sākire atokokana. ¹² Potxoari uiniti pokīkaātakari nitiri itxaua iua itixiā pokīkakari. Potxoari uinitikiri sikaposotiiretari iua, ininiā isari ikini itixitimoni. Itxīkitakana ikinimane teosonetiniri potxoari uinitikiri. Iua potxoari uinitikiri mitxi mita karori, eereka ikaro tximōka. ¹³ Iua itixiā pokīkakari kamari posotiiretxi mitxi mimarotakoti. Ipaniātari xamina tirinakari iaxiti auakari īkorapokoriti apokini ikinimane atamatiniri īkapani. ¹⁴ Iua potxoari uinitikiri auiritari itixiākiri kaminiri posotiiretxi iua īkapani. Posotiiretxi xika itixiākiri misiriene-tari ikinimane itixiā auakani. Itxīkitakari kākiti kaminiri potxoari uinitikiri īto atoko inakari kai kamakori. Ikara atoko ipaxitarina potxoari uinitikiri, kotxi ikarotaāka iouata mitariā, iuaritika iuaīkana auapanika ikii. ¹⁵ Itixiā pokīkakari auiritaāka itxīkitakiniri potxoari uiniti pokīkaātakari atoko inakari kai kamakori kosekasinaniretiniua, ininiā iua kai kamakori posotari isākirauatini kākitikata. Ipaniātari kākiti okiko imanirekakanisaakiri iteosonetiniri iua. ¹⁶ Itixiā pokīkakari paniātari ikinimane kākiti apakapiniri Satanasī takaōtxikare iuakoāna ikikomoni, minakaniā iteētaāna. Ipaniātari ikinimane kākiti auītetxi inakaniua, auītetxi minakaniua, katiini, matiini, nitiritxi, nitiritxi minakaniua pakini, apakapiniri Satanasī takaōtxikare. ¹⁷ Kākiti iua takaōtxikari mauakiniti ! auiritaāka iamotiitinina. ! Auiritaākana ivētxirauatinina. Iua takaōtxikari potxoari uinitikiri uāka. Iuāka mauakanisaaki, aua nómero iua nakiti.

¹⁸ Kimarore hītxako, ikara himarotini īkapani. Kimarore hininiā himarotari potxoari uinitikiri nomerone kiki uāka itxa. Nómero 666.

14

Soti Auīte Sēto Koarēta Koatro Mio Kākitikata

¹ Eereka nionakaāta nitaponeē. Natamatari Soti Auīte. Ōtanoxiratarari nopini auanāta. Ixirata uāka Siāo inaāka. Kākiti sēto koarēta koatro mio pakini aua iuakata. Kaiāopokori kākiti. Iteētaāna Soti Auīte iri uāka iōkatsopatapeēkaika. ² Eereka nikenakotari ninoa xikarauatini. Itorōkani ene atoko itxa, kotxi ama eneeneri. Ikarokirauatini ene atoko itxa ninoa xikare. Viorāo ene atoko itxa iua xikari ene. ³ Ninoa kākiti sēto koarēta koatro mio pakini tima auītetxi topanere apisatoō, okītxinoka xāpokaītotakini ipi ipi pakini apisatoō. Totiakori vītxi koatro pakini apisatoō apaka itimana. Ninoa sēto koarēta koatro mio xikaretari xikari amaneri. Apanakini ! imaīkari iua xikari amaneri. Ninoa sēto koarēta koatro mio īkorapokoriti Teoso amotakini, ninoanoka posotari ixikaretiniri iua amaneri xikariti. ⁴ Ninoa kiki ! isirīkana sitokata.

!Auiritarina iĩtona kaminiri maerekati. Soti Auĩte sinimoni ninoa apaka sa. Īkorapokoriti auakasaakina, Teoso amotana ninoa. Ninoa merepanika sikaāka Teosomoni, Teoso Soti Auĩtene pakinimoni. ⁵ !Ikamarina maxikatiika isākirena. Atāo inakarínoka isāpiretana. !Ikerokarina isākirena Teoso iauĩtena apisatoō.

Ipi Āti Pakini Teoso Nitiri Sākire

⁶ Eereka nitikari Teoso nitiri araaāpotini iaxiti itanoxiti. Iua sāpiretari Teoso iokanapirena erekari kākitemoni ikini itixiti auakanimoni. Iua iokanapirenatxi kona xipoka. Isāpiretari Teoso iokanapirena erekari ikini uākatimoni. Āti uāka sākire ipinimoni. Āti uāka sākire ipinimoni. Itxaāpota, itixi auakani sākire, iuaritika isāpiretari Teoso iokanapirena ikini uākatimoni. ⁷ Itapasākireritika itxari:

—Hīpīkariko Teoso. Hīsāpiretariko, iua Apiananiri ininua. Apokapeka kākiti maerekati kamakani misiritiko ōti. Hīteosonetariko Teoso, kotxi iua kamari iaxiti, Īkoraxiti, potxoari uiniti, sōtoāri pakini —itxa iua Teoso nitiri araākari sākire.

⁸ Iua sākirauataka atoko, āti Teoso nitiri txari:

—Paparónia sitatxiti xipokapeka. Iuaā auakani kaposotiirerini, iuaritika xipokapena. Paparónia sitatxiti auakani paniātari imakinika itixi auakani maerekati ikaminina, maerekati itotxi nireēkiti. Ininiā ninoa kamari maerekati Paparónia auakani paniātakiti.

⁹ Ninoa Teoso nitiriakori ipi sākirauataka atoko, āti Teoso nitiri txari itapasākireritika:

—Teoso misiritanako kākiti potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani. Teoso misiritanako kākiti Satanasi takaōtxikare iteētaāna takakani, iuakoāna takakani. ¹⁰ Kākiti iua atoko inakani misiritaākako, kotxi Teoso iteene omanākarauata maerekati ninoa kamakiti xika. Teoso misiritanako ninoa, ininiā atatsiirauatana xamina tirinakariā. Ēxópiri arikanako ninoa. Teoso nitiriakori erekarini, itixine auakani, Teoso Soti Auĩtene pakini itikariko ikara kākiti misiritiko. ¹¹ Iua xamina txīkitakari kākiti atatsiirauatini. Iua xamina tirinapikako. !Ixipoka. Itirinapika. Itxiākapika. Ninoa misiritiko !iotoka. Pokamara, ĩkanōka auapika ninoa misiritiko. Kākiti iua potxoari uinitikiri teosonetakani, potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani, iuāka iĩtoāna auaitotakini misiritaākako ikara atoko —itxa iua Teoso nitiri sākire.

¹² Ininiā hīte Teoso nakitiakori, hīte ipaniātakiti kīpitakani, hīte Xesosi nireēkiti ātipirika kamakani, kataparaxinire hītako. Himīteenekariko kākiti misiritinii.

¹³ Eereka nikenakotari Teoso tixine auakari sãkire. Itxano: —Nisãpiretakiti piõkatsopata. Kãkiti ipĩkasaaki Apiananiri ïkapani iparĩkauatakasaaki, Teoso sikari erekari iuamoni.

Iua Erekari Matamatakoti txari:

—Ia atão. Mitxi pasãpaniri Teoso parĩka ikaminina. Uatxa itomatana, kotxi Teoso imarotapekari erekari ikamakitina.

Takari Amiko Pirena

¹⁴ Eereka nitaponeẽ nionakaãta iaxiti. Iuasaaki natamatari katxiãri kasarori iuaã. Aĩtari iaxitikiri atoko inakari topãka iua katxiãri nopini. Ikiiã aua auĩteti saporietane oro kamakori. Iuakoã saasara ãtoião aua. Pauanaro. ¹⁵ Iposo atoko ãti Teoso nitiri pokĩka Teoso aapoko. Iua itaparasãkireritika akiritari iua katxiãri nopini topãkakari:

—Pikosekariko pisaasarate. Pamariko takari, kotxi takari amiko manapipekara. Takari ikini itixitikiri amiko manapipekara.

¹⁶ Ininiã iua katxiãri nopini topãkakari isaasateẽ isauakari ikini itixiti nopini auakari. Amari takari imakinika.

¹⁷ Iposo atoko nitikari ãti Teoso nitiri pokĩka Teoso aapoko Teoso tixineẽ. Iuamoni apaka aua saasara ãtoião iuakoã. Pauanaro.

¹⁸ Iuaĩkana ãti Teoso nitiri apoka. Teosomoni sikakori takikoãtaã ipotorika iua. Inĩkatari xamina tirinakari iuaã. Iua itaparasãkireritika akiritari Teoso nitiri saasara auakiti:

—Pimaĩkaroko pisaasarate. Pimakatxakaroko ova ikini itixitikero, kotxi ova oionapeka —itxa.

¹⁹ Ininiã Teoso nitiri isaasateẽ isauakaro ova ikini itixitikero. Itsotakitataro ovatsa. Iposo atoko okaro ova ori ova iopetiko mitari ãki. Okatsonakaãka. Teoso omanãkare iua ova iopetiko atoko itxa, kotxi Teoso iteene omanãkarauata kãkiti maerekani xika. ²⁰ Ova ori kãkiti kitiã iopetikoãtaã sitatxi mapotõkire. Txamari na ovapeẽni ikara atoko itxa. Arẽkatxiãra ikara atoko itxa. Iua arẽkatxi uini panaã atoko itxa. Tresẽtosi kirómetro arẽkatxi aua. Arẽkatxi ïpanaã kavaro namaãpeka apoka arẽkatxi. ãti metro ipixini ïpanaã arẽkatxi.

15

Teoso Misirikare Mĩkani Setxi

¹ Eereka nitaponeẽ nitikoka iuaĩkana.

—Kipa atxiĩti? —nitxa iuaĩkana nãkixinireẽ, kotxi natamatari Teoso nitiriakori setxi itixineẽ.

Ninoa minari misirikaretxi setxi pakini kãkitimoni. Apikomoni misirikaretxi ! auaika. Ia misirikaretxi setxi inokasaakiri kãkiti, Teoso misiritana ninoa imaerekanina xika.

² Eereka natamatari ipoa atoko inakari. Átakaãri, xamina tirinakarikata koketakori atoko itxa ipoa. Kãkiti tima ipoa ïtinikata. Ninoa iokanatapekari Satanasi sini, kotxi !ikamarina iua potxoari uinitikiri paniãtakiti. Iua potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori paniãtakiti !ikamana. !Apakaparina Satanasi takaõtxikare, iuãka nomerone. Ikininape aua viorão atoko inakari Teoso sikakiti. ³ Ninoã xikaretari Moisesi xikare, Teoso nitiri uai itixi auakari xikare. Ixikarenãtari Teoso Soti Auítene xikare. Ia ixikaretana. Itxana:

“Teoso Apiananiri, ikini posotiiretxi auakiti pite. Peerekari piparïka. Pite kaposotiireri. Pite atãonani pikamakiti. Ikini uãkati auíte pitxaua pite.

⁴ Ikinimane paxitaiko pite ipïkareritika, kotxi pite Api-ananiri pitxaua. Ikinimane txaiko pite: ‘Peerekai,’ itxaina. Kotxi pitenoka !auari maerekati. Kãkiti ikini uãkati apokako pitemoni. Ninoa txaiko: ‘Ate teosone pitxaua,’ itxana kotxi ikinimane itikari erekari pikamakiti.”

Ikara atoko itxa ninoa xikaretakiti.

⁵ Eereka natamatari Teoso aapoko ãki. Natamatari iua auiniãtaã. ⁶ Iposo atoko ninoa Teoso nitiriakori setxi, misirikaretxi setxi mïkani, pokïka Teoso aapoko. Ninoa mãka katsopiri, pomëkoriri. Ninoamoni aua oro kamakori. Itinimaï nopini inapa. ⁷ Ninoa ipi ipi pakini okïtxinoka xãpokaïtotakini iuaã aua. Okïtxinoka xãpokaïtotakiti sikari iãtatxi setxi pakini oro kamakori ninoa setxi Teoso nitiriakorimoni. Teoso auapininiika inakari xãpokakapekari iua setxi pakini iãtatxi omanãkareë. ⁸ Teoso iotximere xãpoka iua aapoko ãki. Katxiãri kasarori atoko itxa. Iuasaaki kãkiti !auritaãka Teoso aapoko ïroini, ninoa Teoso nitiriakori, misirikaretxi mïkani setxi pakini, misiritakasaakina kãkiti.

16

Iãtatxi Teoso Omanãkare Auakiti

¹ Eereka nikenakotari Teoso aapoko ãki auakari sãkire. Itaparakieneritika imisãkiretana ninoa Teoso nitiriakori setxi. Itxana:

—Hïsa. Hïkitakari Teoso omanãkare iãtatxi ãki auakari itixi auakanimoni —itxa.

² Ininiã ninoa Teoso nitiriakori sari. Merepanika ãtika iniriti kitakari iãtatxi ãkikiri itixi auakanimoni. Iuasaaki kimiti mitari, katsiiri, apoka kãkiti Satanasi takaõtxikare auakini ïtomoni. Potxoari uinitikiri atoko inakari kai kamakori teosonetakani ïtomoni apoka ikara atoko inakari amianari.

Áti Iãtatxi

³ Iposo atoko ãtipekana Teoso nitiri kitakari iãtatxi ãkikiri potxoari uinitimoni. Iuasaaki ãparaã arëkatxi itxapekaua.

Kākiti ipīkari arēka atoko itxa iusaaki. Ininiā ikinipoko potxoari uiniti auakani iusaaki xipoka.

Āti Iātatxi

⁴ Iposo atoko ātipekana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri uinimoni, sōtoāri pakinimoni. Iusaaki āparaā arēkatxinoka itxapekaua. ⁵ Iusaaki nikenakotari Teoso nitiri āparaā nīkatakari sākire. Itxari Teosomoni:

—Pite maerekati makamakatii. Ātipirika auakarii pite. Atāo pikamakiti pimisiritinina maerekati kamakani ĩkora atoko.

⁶ Kotxi ninoa okari kākiti pite nakitiakori. Okarina pisākire sāpiretakani. Ninoa oxiketari ninoa arēka. Ininiā uatxa pite sikana arēkatxi iātinina. Atāo imisiritikona kotxi maerekati ikamana —itxa Teoso nitiri.

⁷ Iposo atoko nikenakotari āti sākire. Teosomoni sikakori takikoātaā auakari iua. Itxari Teoso:

—Pite Teoso Apiananiri, Kaposotiireri pitxaua. Erekapi-tikari maerekati kamakani pimisiritini. Pite kona kerokari pikamakiti, kotxi atāo inakarinnoka pikama —itxa.

Āti Iātatxi

⁸ Eereka ātipekana Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri atokatximoni. Iusaaki atokatxi apiata patakata. Auiritaāka kākiti arikini itaparapatakaā. ⁹ Ininiā kākiti arikaāka atokatxi patakaā. Iuaritika ! inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. “Peerekari Teoso,” kona itxana. Teosonoka posotari iotokakiniri iua misirikaretxi, txamari ninoa maerekati pirenaā akiritari Teoso uāka.

Āti Iātatxi

¹⁰ Ininiā ipi ipi pakini Teoso nitiriakori kitakapekari iātatxi ākikiri itiximoni. Eereka iuaīkana āti Teoso nitiri kitakari iātatxi ākikiri auītetxi topaneremoni iua potxoari uiniti pokīkaātakari topaneremoni. Iusaakipeka iua potxoari uinitikiri auītetxi ininiātaāua patimari ipiākini. Kākiti iuaātaā auakani akatsaninitaua itsii xika. ¹¹ Iuaritika ! inirekarina maerekati ikamakitina itakanapinina. Imisākirepiretarina Teoso iaxiti apiko nopinixiti auakari, atatsiirena xika, kimiti xika.

Āti Iātatxi

¹² Eereka iuaīkana Teoso nitiri āti kitakari iātatxi ākikiri mitari uinitimoni Eoparatxi inakorimoni. Iusaaki uini auaā. Isonāka. Kimapori itxaua, auītetxiakori atokatxi pokīkinimoni ĩkani inapinina ĩkapani. ¹³ Iposo atoko nitikari maerekani matamatakoni ipi āti pakini. Atiniro atoko itxana. Āto pokīka mitapoari imini namaā. Āto pokīka iua potxoari uiniti pokīkaātakari namaā. Āto pokīka iua itixi pokīkakari namaā. Iua itixi pokīkakari iua Satanasi sākire sāpiretakari itxaua. Na

atãoene isãkire. Poxirari ikama. ¹⁴ Ninoa maerekani mata-matakoni ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori. Ninoa kamari posotiiretxi. Isana auĩtetxiakorimoni, ikini itixiti auakanimoni. Akiritana kãkiti apotiitiniua ineenamauatinina ĩkapani. Teoso kaposotiireri naiatanako ninoa itixi xipokini õtisaaki.

¹⁵ Hĩte ia atatsopatakani, Apiananiri txai hĩte:

–Erepaniko. Napokako kiĩtiriri apokini atoko, kãkiti mi-marotakinitipanika. Napokasaaki ereẽ, pikoatiniã, kamãka pininiã, pipoxokoniua. Ikara atoko pininiã, kona kasarai ĩkinimane apisatoõ pisini, ininiã kona kapẽtai –itxa Api-ananiri sãkire.

¹⁶ Eereka ninoa ipi ãti pakini Satanasi nitiriakori maerekani matamatakoni, apotiitari auĩtetxiakori Amaketõ inakoriãtaã. Iuaãtaã akiritaãka Amaketõ Xoteo sãkireẽ.

Imapotõkire Iãtatxi

¹⁷ Ninoa setxi Teoso nitiriakori, seisi kitakapekari iãtatxi ãkikiri. ãtinoka ! ikitakapanikari. Iuasaakiika iua kitakari iãtatxi ãkikiri ĩtimamoni. Iuasaaki nikenakotari auĩtetxi itopanereãtaã auakari sãkire:

–Ixipokapeka –itxa itaparakieneritika.

¹⁸ Iposo atoko iotxira mẽkoãkata. Ikarokirauata. Pata-paraeneri. Itixi iakeẽkata. Mitxi ! auari itixi iakeẽkatini ĩkora atoko inakari. Iuasaakiikarako apiatako. ¹⁹ Iua sitatxi apiari Papirõnia inakori xoreka. Ipikata ixoreka, ininiã ipi ãti pakini sitatxiti atoko itxaua. Ikini itixiti auakari sitatxi xipokaãka iuasaaki. Teoso ! imaxinĩkaretari Papirõnia sitatxiti auakani kamakiti, ininiã iteene imisiritana ninoa, kotxi iteene omanãkarauata imaerekanina xika. ²⁰ Iuasaaki ikini ipokomiriĩ !auaika. Õtanoxiratarari ĩkinipoko xipoka iuasaaki. ²¹ Katxĩkareri iaxiti auakari, kai mitari atoko inakari, katxaka itiximoni. Apanakini kai minani koarẽta sĩko kiro. Iua irika kãkiti nopini. Ikara katxakakari pamonõkonipaniri. Iua xika kãkiti iteene misãkirepiretari Teoso.

17

Sito Potxoari Uinitikiri Nopini Topãkakaro

¹ Ninoa Teoso nitiriakori setxi pakini iãtatxi setxi auakini, seisi kaikota. ãtika ina notamoni. Itxano nota:

–Notakata pisa. Noerekai sitatxi miramaneri. Sito kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi. Oa topãkanãta uini itori nopini. Iuaã auakani misiritiko noerekaiko pite. ² Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani kamari maerekati iua sitatxiti auakanikata isirĩkinina. Iua sitatxi auakani txĩkitakari kãkiti ikini itixiti auakani maerekati ikaminina. Kapoãroã poãtakari nirekini atokokana, ninoa

nirekari iua maerekati iua sitatxiti auakani kamakiti —itxa notamoni.

³ Eereka iua Erekari Matamatakoti paniātano iua Teoso nitirikata nisini. Iua Teoso nitiri anikano āparaā makipakaniātaā. Iuaā natamataro sito topākanāta iua potxoari uinitikiri nopini. Pōkamaraītori iua. Iītoā aua iōkatakori kaiāopokori Teoso imisākirepiretini iōka. Ikii setxi aua. Iko tesi aua. ⁴ Oa sito māka pomamari ipixini. Pōkamarari itxa omāka. Pakaroneri omāka. Oītoā aua oro, pérora, kai soro pomēkoriri pakini aua. Omaīkari iākoanatchi oro kamakori. Iua iākoanatchi āki aua maerekati okamakiti itxiko atoko inakari. Maerekati oīto kamakiti ikara atoko itxa. ⁵ Oteētaā aua šakiretxi iōkatakori. Itxari: “!Kimarotikori. Kanokareroakoro inoro itxaua Papirónia sitatxiti miramaneri. Maerekati kamakani inoro itxaua Papirónia.” ⁶ Nitikaro oa sito opoātini, Teoso nakitiakori arēka oātini xika. Xesosi sākire auikinina xika, okaākana. Natamatakasaakiro nitikoka.

—Kipa atxiīti? —nitxa.

⁷ Iua Teoso nitiri txano:

—Kininiāpa pitikoka? Nisāpiretaiko oa sito pirena. Apaka nisāpiretaiko iua potxoari uinitikiri pirena, ikii setxi, iko tesi auakiti pirena, oa porikitakari pirena nisāpiretai, kotxi kona pimarotari. ⁸ Iua potxoari uinitikiri patamatakiti mitxi aua, txamari uatxa !auaika. Iua eereka ipokīkapanikako aariko mamapotōkire irikotiā. Eereka anikaākako ixipokikomoni. Ikini itixiti auakani Teoso aātsopateē iuākana maiōkatakoni tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakinako. Itixi kamiko apisa iuākana !iōkatsopataāka Teoso aātsopateē. Iua aātsopaā iōkauākatakoniinoka ātipirika auapikako Teosokata. Kākiti tikokako iua potxoari uinitikiri atamatakasaakina, kotxi mitxi auāki itxa, eereka !auaika, eereka iuaīkana auākipeka itxa.

⁹ —Ikara inakari pimarotini ikapani, iteene pimixinikariko. Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi ōtanoxiratari setxi apaka aua. Oa sito topākanāta iua ōtanoxiratari nopini. ¹⁰ Kinirepa ikii setxi aua? Kotxi auītetxiakori setxi apaka auako. Auītetxi !itxaikauana ninoa sīko. Ātinoka auītetxi txapanikaua. Āti kona apokapanika. Iua apokasaaki mapaōtinoka auītetxi itx-auako. ¹¹ Iua potxoari uinitikiri mitxi auāki inakari, iposo atoko !auaika inakari, iua apokako. Iuara auītetxi txauako. Iua mitxi apotiitaua ninoa setxi auītetxiakorikata. Āti ōti iua xipokaākako.

¹² —Patamatari iko tesi pakini. Kinirepa iko tesi aua? Kotxi auītetxi tesi aua. Ninoa auītetxiakori kākiti auīteakori !itxapanikauana. Ninoa sikaposotiiretaākako auītetxi inini-uana iua potxoari uinitikirikata. Ninoa auītetxi itxauanako āti oaranoka. ¹³ Ikininape ninoa tesi auītetxiakori parīkauata

iua potxoari uinitikiri ìkapani. Iposotiireēna, itaparaāna iparìkauatana iua potxoari uinitikiri ìkapani. ¹⁴ Inaiatarinako Teoso Soti Auītene. Teoso Soti Auītene iokanatana ninoa isinina, kotxi iuanani Apiananiri itxaua. Auītetxiakori auīte itxaua. Ātipirika iuakata sikani, iua akiritakini, imereēkini, ātipirika iua nireēkiti kamakani, ninoa moianatari iua Soti Auīte ineenamauatini —itxa Teoso nitiri sākire.

¹⁵ Iua Teoso nitiri apikomoni txari notamoni:

—Pite atamataro oa kanokarero topākanāta kāuaāri nopini. Kinirepa kāuaāri nopini oāua? Kotxi iuaātaā kākitipokoni, ìkini uāka, ìkini itixiti auakani, ìkini āti uāka sākire sākiretakani pakini. Iua kāuaāri mitari atoko itxana. ¹⁶ Iua potxoari uinitikiri, ninoa tesi auītetxiakori pakini omanataroko oa kanokarero. Ninoa makatzakariko ìkinipoko oa nakiti. Imakatzakarinarako omāka. Kasarapeka otxako. Oxini inikanako. Ninoa xipokaroko oa xaminaā. ¹⁷ Teoso txìkitakari Teoso nireēkiti ikaminina, kotxi ninoa auītetxiakori parìkauata iua potxoari uinitikiri ìkapani Teoso nireēkiti iaōka. Ininiā Teoso sākire mitxi auakari auapeka. Isākire iaōka ikamana. Ininiā ninoa nirekari iparìkauatinina iua potxoari uinitikiri ìkapani. Ininiā ninoa auītetxiakori itxauana iua potxoari uinitikiri ìkapani.

¹⁸ —Oa sito kanokarero patamatakito kona atāo sitoni. Sitatxi miramaneriā auakani oa sito kanokarero atoko itxana, kotxi iua sitatxiā auakani paniātana ìkini auītetxiakori itixi auakani maerekati inireēkitina ikaminina.

18

Papirónia Sitatxiti Xipokini

¹ Ikara inaāka atoko nitikari āti Teoso nitiri Teoso tixine auakari katxakaāpotini ìkorapokoriti Teoso tixine potoriākari. Iua kaposotiireri. Iotximere iopinikari imakinika itixi. ² Iua sākirauata itaparasākireritika. Itxari:

—Ixipokapeka Papirónia sitatxiti miramaneri. !Auaika. Uatxa Satanasi nitiriakori aua iuaā. ìkini sereti maerekani matamatakoni aua iuaā. Araākari ìkini sereti arakakari nikakani, kākiti mapokaerekatakiniti, iuaā apoka. ³ Oa sito kanokarero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani txìkitakana ìkini itixiti auakani maerekanitxi ninoa kamakiti iaōka ikaminina. Papirónia sitatxiti auakani kamari maerekati iītona nireēkiti. Itixi auakani nirekari ikara maerekati ikaminina kapoāroā poātakari nirekini atokokana. Auītetxiakori ìkini itixiti auakani kamari ikara maerekati Papirónia sitatxiti auakanikata. Tiitxi vētxitakani apakaparo txineiro kaiāopokoro, kotxi Papirónia sitatxiti auakani amotari tiitxipokoni —itxa Teoso nitiri sākire.

⁴ Eereka nikenakotari āti Teoso tixine auakari sākire. Itxari:

“Hĩte nota nakitiakori inakani takanapariko iua sitatxi. ! Hĩkamapiri maerekati ninoakata. Ininiã ! himisiritãka ninoakata.

⁵ Kotxi maerekati ninoa kamakiti apiaãpota. Tiitxi tsorinatakori atoko itxana ninoa maerekani. Iaxitipeka apokaãpota ninoa maerekani. Teoso xinikari ninoa maerekani, ininiã iua misiritanako ninoa.

⁶ Himisiritanako ninoa. Hĩte imisiritinina atokokana, hĩte misiritana ninoa. Ipikata himisiritanako ninoa, ninoa maerekani xika. Ninoa misiritapekari apanakini, ininiã ia imisirikarena xika ipikata himisiritanako ninoa.

⁷ Hĩtxĩkitakanako ninoa atatsiirauatinina. Hĩtxĩkitakanako ninoa maerekaxiniretinoka ininina. Ikara atoko ninoamoni hĩkaminiã, atãopitikara hĩkamakiti, kotxi iteene iulkauana ninoa. Itomaneri itiina, ininiã ninoa iarinouata. Ninoa sãkire: ‘Ate uai topãkanãta, kotxi auĩtetxi kaposotiireni atxaua. Tikĩnitakoro atoko !atxaua, ininiã maerekaxiniretika !atxa,’ itxana ãkixinireña.

⁸ Ikara isãkirena xika ãti õti ninoa misiritaãkako. Amianari, maerekaxinirenitxi, natxi pakini apokako ninoamoni. Arikatxi xipokanako ninoa, kotxi Teoso iusaaki misiritanako ninoa. Imisiritanako ninoa, kotxi Teoso Apiananiri Kaposotiireri itxaua,”

itxa iua Teoso tixine auakari sãkire.

Kãkiti Txiapatini Sitatxi Xipokini Xika

⁹ Auĩtetxiakori ikini itixiti auakani, Papirõnia sitatxiti auakanikata sirĩkakani, ninoakata tiitxi apokaerekatakani, itikasaakirina iua sitatxi misiritiko, iteene itxiapatano. Ninoa auĩtetxiakori txiapata iua sitatxi arikasaaki, xamina txiã itikasaakina. ¹⁰ Õtakoxiti itimana, kotxi ipĩkarina sitatxi auakani xipokini. Iusaaki itxanako:

—! Erekarĩ. ! Erekarĩ. Ia sitatxiti miramaneri ! auai. Papirõnia sitatxiti ! auai. Kãkiti kaposotiirerini xipokapeka. ãti oaranoka arikatxi xipokapena ninoa imaerekanina xika.

¹¹ Ikini itixiti tiitxi vẽtxitakani apaka txiapatako. Ninoa maerekaxinireninoka itxanako sitatxi auakani xipokasaaki.

—Kiripa amotatari atii uatxa? —itxana.

¹² Mitxi ninoa vẽtxitari oro, pirata, kai soro pomẽkoriri, kai soro kasarori pãrora inakori. Mitxi ivẽtxitarina mãkatxi mata arĩnio inakori, mãkatxi mata seta inakori, mãkatxi mata põkamarari, mãkatxi mata pomamari pakini, ivẽtxitana. Ivẽtxitarina ikini sereti aamina eremari inakari. Ivẽtxitarina ikini sereti tiitxi iko kamakori, aamina pakaroneri kamakori, pirõsi kamakori, metao kamakori, kai kamakori.

¹³ Ivẽtxitarina kanera, koketxi pakini. Ivẽtxitarina kamariãro

miha inakori. Ivētxitarina kamariãro pirãkĩsēsì inakori. Ivētxitarina iãriã, aseitona ìĩ, triko, triko pani pakini. Ivētxitarina kema auĩte, soti auĩte, kavaro, mitekaĩ kavaro anikakiti pakini. Kãkiti apaka ivētxitana, nitiritxi ìkapani. Kãkiti ìto, kãkiti xinire apaka inirekana ivētxitinina. ¹⁴ Ninoa tiitxi vētxitakani sãkire sitatximoni:

—Ikinika hĩtii erekari hinireẽkiti xipokaãkapeka. Ikinika hĩtxineirote !auaika. !Auaika hãpokaerekatakiti. Hĩtii arikapeka —itxana ninoa sãkire.

¹⁵ Ninoa tiitxi vētxitakani katxineiroterini itxauana, kotxi kãkiti iua sitatxiti auakani mitxi amotari ninoa tii. Iua sitatxi xipokasaaki, ninoa tiitxi vētxitakani timanãta òtakoxiti, kotxi ipĩkarina sitatxi arikini. Itxiapatana. Imatinaniuatana.

¹⁶ Itxana:

—!Erekari. Sitatxi miramaneri !auaika uatxa. Mitxi ia sitatxi peerepokori sito erero atoko itxa. Oia sito mãka pakaroneri, pomamari, põkamarari pakini. Oĩtoã aua oro, kai soro pomẽkoriri. Pẽrora pakini aua. Oia sito atokokana ia sitatxi. ¹⁷ Æti oara napa atoko ia sitatxiã auakani tii kakaroneri xipokapeka —itxana.

Sitatxi arikasaaki, maporo auakini, maporo ãki sikani, maporo ãki parĩkauatakani apaka òtakoxiti atamatarina iua sitatxi arikini. ¹⁸ Ninoa itikasaakiri katxiãri iua sitatxi arikini, itxana:

—!a sitatxi miramaneri atoko inakari !auari —itxana ninoa.

¹⁹ Iuasaaki itakarina atapani ikiiãna imatinaniuatiniãna. Itxiapatana iuasaaki. Imatinaniuatana iuasaaki. Itxarina:

—!Erekari. !Erekari. Kamatinanipitikari sitatxi miramaneri xipokini. Mitxi iuaã ikinimane maporo auakini apakapari kaiãopokoro txineiro, kotxi iuaã auari txineiropokoni. Eereka ãti oara napaka atoko ixipokapeka ikinika —itxana isãkirena.

²⁰ Hĩtepekana Teoso tixine auakanii hĩpoxokoniuatoko iua sitatxi xipokiniã. Hĩte Teoso nakitiakori hĩpoxokoniuatoko. Hĩte Xesosi moianariakorii, hĩte Teoso sãkire sãpiretakanii pakini hĩpoxokoniuatoko, kotxi Teoso arikapekari iua sitatxiã auakani hĩte imisiritinina xika.

Kai Miramaneri Potxoari Uunitimoni Okiko

²¹ Eereka ãti Teoso nitiri kataparari mãkari kai meram- inapoari. Kai triko kamiriãkari atoko itxa iua kai. Okari potxoari uunitimoni. Iua txari:

—Itapararitika kai nokini atoko, Papirõnia sitatxiti miramaneri xipokini. !Atamataãkaika sitatxi iuaã —itxa isãkire.

²² Itxari iua sitatximoni:

—Xikari !ikenakotaãkaika ereẽ. !Auaika xikari viorãokata, koitxikata, trõpeta pakinikata. Ereẽ kãkiti parĩkauatini !auaika. Atarokiri kamiko ene !kakenakotikoikari. ²³ Tirikapi kamara

!katamatikoikari ereë. Taniriuatakani kiinirite ene !kak-enakotikoikari. Ereë mitxi vëtxirauatakani apiari itxauana. Ninoa atoko inakari !auari ikini itixiti. Kãkiti ereë auakani misirienetana ikini kãkiti ikini itixiti auakani, kotxi ninoa sãkire maerekatinoka –itxa Teoso nitiri sãkire.

²⁴ Papirónia sitatxiti misiritaãka, kotxi iuaã auakani okapena Teoso sãkire sãpiretakani kãkiti Teoso nakitiakori. Ikinimane kãkiti itixi okakoni xika Papirónia sitatxiti xipokaãka.

19

Areroia, Peerekari Teoso

¹ Eereka nikenakotari kãkiti sãkire, kaiãopokori kãkiti Teoso tixine auakani. Itapasãkিরeritikana itxana:

–Areroia. Peerekari Teoso. Ate Teosone makatxakari kãkiti maerekani. Kaiotximereri aTeosone. Kaposotiireri.

² !Ikerokari ikamakiti, kotxi atão inakaranoka ikama, ininiã atão imisiritinina maerekati kamakani. Erekarinoka ikama aTeosone. Iua misiritari Papirónia sitatxiti. Kanokarero kaposotiirero atoko itxa iua sitatxi, kotxi iua sitatxi auakani iomatari kãkiti xinire ikini itixiti auakani xinire, kotxi oerekarina maerekati itotxi nireëkiti ikaminina. Teoso misiritana Papirónia auakani, kotxi okana Teoso nitiriakori itixi auakani –itxana ninoa sãkire.

³ Iuaĩkana itxana itaparakieneritikana:

–Areroia. Peerekari Teoso. Iua sitatxi miramaneri arikapikako. Katxiãari iuaãkiri itimatxiãtapikako ãtipirika –itxana.

⁴ Iuasaaki ninoa totiakori vïtxi koatro pakini, ninoa okïtxinoka xãpokaĩtotakini ipi ipi pakini apaka, ipamakana Teoso apisatoõ. Iuasaaki Teoso topãkanãta auïtetxi topanere nopini. Ninoa misãkiretari iua:

–Pite aTeosone. Peerekai pite. Ameë, areroia –itxana ninoa.

Soti Auïte İtanorouatini Kiiniriti

⁵ Eereka nikenakotari Teoso topanereë auakari sãkire. İtxari:

–Hïte Teoso nitiriakori ikini itixiti auakanii, “Peerekari aTeosone” hïtxako. Hïte auïtetxi inakanii, auïtetxi minakanii apaka, hïpĩkiniãari Teoso, “Peerekari aTeosone,” hïtxako –itxa.

⁶ İposo atoko nikenakotari itomaneri kãkiti sãkire ene atoko itxa, ãparaã kai auiniãtaã auakari ene atoko itxa, ikarokirauatini ene atoko itxa. Nikenakotari ninoa sãkire:

–Areroia, peerekari Teoso, kotxi aTeosone, Apiananiri, kaposotiireri, ikinimane auïte itxaua –itxana ninoa.

⁷ –Mapoxokoniua. Apoxokoniritika masãkirauata. Matxari: “Peerekari Teoso.” Teoso Soti Auïtene İtanorouatini iketo apokapeka. İtaniriuatakaro iua İkapani oãiamatapeka.

⁸ Osikaãka mākaxi ereri, kasarori oieretaãkiti tĩkane —itxana ninoa sãkire.

Teoso nakitiakori kamakiti atão inakari oa mãka atoko itxa.

⁹ Iposo atoko iua Teoso nitiri txano nota:

—Ia piðkatsopata. Iua Soti Auĩte ĩtanorouatini kiiniriti ke-mãĩtxitakoni poxokoniuaata —itxa notamoni.

Iuaĩkana itxano:

—Ia nisãpiretakiti Teoso sãkire atão itxa.

¹⁰ Ikara nikenakotakasaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ, Teoso apisatoõ pamaãkarino atoko nitxaua. Txamari iua txano:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite atoko, pitariakori Xesosi sãpiretakiti auĩãkani atoko. Teoso apisatoõnani pipamakako. Xesosi sãpiretakiti iopinikari Teoso sãkire sãpiretakani ãkixinire. Ininiã ninoa sãpiretari kãkiti atão Teoso sãkire —itxa.

Kavaro Kasarori Nopini Topãkakari

¹¹ Eereka natamatari Teoso tixineẽ auakari. Natamatari kavaro kasarori. Iua kavaro nopini topãkakari ikamaenetakiti kamakari itxaua. Isãkire atãonoka. Atão imereẽri kãkiti misiritiko imaerekani xika, kotxi iua imarotari ikinipoko kãkiti kamakiti, ininiã ikamari atão. Inaiatana maerekati kamakani, kotxi iua kamari atão. ¹² Oki xamina tirinakari atoko itxa. Ikiiã ito auĩtetxi saporietane aua. Iuãka iðkatakori iĩtoã aua. !Kimarotikori iua uãka. Iuanoka imarotari iuãka. ¹³ Arẽkatxinoka imãkaã aua. Iua akiritaãka, “Teoso Sãkire” inakori. ¹⁴ Isotatoneakori, Teoso nitiriakori Teoso tixine auakani, saãpota iuakata. Iua ĩkiika. Ninoa apaka topãka kavaro kasarori nopini. Imãkana peereri, kasarori. ¹⁵ Iua “Teoso Sãkire” inakori namaã opokĩka iouata mitaro neenamtxi ikamini ĩkapani. Kauanaro. Iua iouataneẽ okanako imokaiakarini ikini ãti uãka, ininiã ikini ãti uãka auĩte kataparari itxauako iua. Imisiritanako ninoa imaerekanina xika. Ova katxaratiko atoko itxako imisiritikona. Teoso kaposotireri omanãkare ova katxaratiko atoko itxako. Teoso iteene omanãkarauata iusaaki kãkiti maerekani xika. ¹⁶ Iua “Teoso Sãkire” inakori mãkaã, itapikeẽ apaka iðkataãka: “Auĩtetxiakori auĩte. Apiananiri,” iðkataãka.

¹⁷ Iposo atoko natamatari ãti Teoso nitiri. Atokatxi iotximereẽ itima. Iua itaparakieneritika akiritari ikinika itano araãkani:

—Hina. Hãpoka Teoso kiiniritemoni. Mitari ikiinirite —itxa.

¹⁸ —Hina. Auĩtetxiakori xini hinika. Sotatoakori auĩteakori xini hinika. Sotato xini apaka hinika. Kavaro xini hinika. Hinikari kikiãkini kavaro nopini topãkakani xini apaka. Hinikari ikini kãkiti xini, nitiritxi iamotakoni xini, nitiritxi minakaniua xini, kãkiti apiatakani xini, kãkiti mapiatakani xini apaka hinika —itxari itano araãkani.

¹⁹ Eereka nitikari iua potxoari uinitikiri. Iuakata aua itixi auakani auñteakori, isotatoneakori apaka. Ninoa apotiitaua, iua kavaro kasarori nopini topãkakari isotatoneakorikata iniatinina ïkapani. ²⁰ Iua neenamtxi xipoka atoko, iua potxoari uinitikiri maïkaãka. Isãkire sãpiretakari, atão minasãkiretakati, imaïkaãka apaka. Mitxi iua kamari posotiiretxi iua potxoari uinitikiri ïkapani. Ikara posotiiretxi xika imisirienetana ninoa potxoari uinitikiri takaõtxikare auaitotakini. Imisirienetana ninoa iua kai kamakori teosonetakani. Iua potxoari uiniti pokïkaãtakari, isãkire sãpiretakari pakini, auãkipanika okaãka ipoa atoko inakarimoni, ëxópiri arikiniãtaã. ²¹ Isotatoneakori okapeëka iouataã, kavaro kasarori nopini topãkakari namaãkeroã. Iuasaaki ikinika maiori nikapena ninoa xini. Kamitopekana. !Iposotaikarina ikinika okakoni xini inikinina.

20

Mio Anokananisaaki

¹ Eereka nitikari Teoso nitiri katxakaãpotini Teoso tixine ïkari. Iuakoã iua minaro xavi iua mamapotõkire irikotimoni. Apaka iminari kohëtxi mitari. ² Iuasaaki imaïkari iua imini mitapoari. Kitxakapirïkarikara iua imini. Iua maerekani matamatakoni auñte, Satanasi inakori. Iua maïkari Satanasi. Iaxirikari kohëtxiã, mio anokanani imatïpokotakani tïkane. ³ Iua Teoso nitiri okari Satanasi iua aarikoã, tota itxari itore. Ikakiriokari oa xavi itore sonaã, ininiã !apakata itore matakakiko. Ininiã mamapotõkire irikoti ãki ikaikota Satanasi. !Iposotaikari imisirienetiniri ikini itixiti auakani. Mio anokanani auako iriko ãki iua Satanasi. Mio ano napaãka atoko auiritaãka ipokïkini. Mapaõtinoka auiritaãka mapara auini.

⁴ Eereka natamatari auñtetxiakori topanere. Kaiãopokori auari iuaã. Natamatari iua topanerexi nopini topãkakani. Ninoa txïkitaãka auñtetxi ininiuana. Iuasaaki natamatari apanakini kãkiti. Mitxi sauakanopitakoni. Okapeëkana Xesosi iokanapirena, Teoso sãkire pakini isãpiretinina xika. !Iteosone-tarina iua potxoari uinitikiri. Iua kai kamakori !iteosone-tana. Iua potxoari uinitikiri takaõtxikare !itakana iteëtaãna, iuakoãna pakini. Iuaïkana auapekana. Auñtetxi itxapekauana Kristokata. Mio anokanani auñtetxi itxauana. ⁵ Ikara ipïkani õkitikiko merepanika ipïkani õkitikiko. Iua mio anokanani napaãka atoko apanakini ipïkani õkitikaãka. ⁶ Ipïkani merepanika õkitikiko iuaïkana auãki ininina ïkapani, Teoso nakitiakori itxauana ninoa. Teoso sikari erekari ninoamoni. !Atatsiitarina ãtião ipïkitxi Teoso misiritakasaakina maerekati kamakani. Sasetotxi itxauana, kotxi Teoso nireëkiti ikamana. Kristo

nirečkiti apaka ikamana. Mio anokanani auřtetxi itxauana Teosokata.

Satanasi Xamina Mitapoarimoni Okiko

⁷ Mio ano napačka atoko, Satanasi kateia ģki auakari, sikakačkako. Ipokřka mapara. ⁸ Iuasaaki Satanasi řpirixititari itixi kčkiti ikini ģti učka imisirienetini řkapani. Iua misčkiretari ģti učka Koki inakori, Makoki inakori pakini. Txamari na atģo isčkire. Inirekari ninoa neenamauatini iuakata. Apitiitana ninoa Teoso nakitiakori inaiatinina řkapani. Itori kčkiti Satanasi apotiitakini. Uini ikipatxite atoko itxana.

⁹ řpirixitarina itixi. Iakirokarina Teoso tirketakiti sitatxiti, kčkiti Teoso nakitiakori auiniģtaģ. Iuasaaki xamina iaxitikiri katxaka. Ixipokana ninoa ikinikana. ¹⁰ Iuasaaki Satanasi, kčkiti misirienetakari, okačka arikatxi mitapoarimoni ģxģpiri arikikoģtaģ. Iua potxoari uinitikiri, isčkire sģpiretakari pakini okapečkaika iuaģ. Iuaģ ninoa atatsiirauatapikako pokamara, řkanģka ģtipirika. !Ixipoka ninoa atatsiirauatini.

Ipinakani Apakapari Iparřkana řki

¹¹ Eereka natamatari auřtetxi topanere kasarori mitari. Natamatari iua inopini topčkakari. Iuasaaki patimari iaxiti, itixi pakini erečkokini iua topčkakari apisatoģ. Iaxiti, itixi pakini kona katamatikoikari. ¹² Iposo atoko natamatari kčkiti mitxi ipinakani timini Teoso topanere apisatoģ. Kčkiti apiarini, kčkiti poiģorini pakini tima Teoso apisatoģ. Iposo atoko itori aģtsopa katamėkitatačka. Iua aģtsopaģ aua ikinika kčkiti kamakiti. Apaka ģti aģtsopa katamėkačka. Kčkiti učka aua iua aģtsopaģ Teosokata auakani řkapani. Iuasaaki ninoa mitxi ipinakani apakapari ikamakitina řki uai itixiģ auakasaakina. ¹³ Ninoa mitxi potxoari uiniti ģki ipinakani apoka iuaģ. Mitxi kipatxiģ ikatakoni apaka apoka iuaģ. Ikini kčkiti ipřkani auiniģtaģ auakani apoka iuaģ. Ikinika apakapari ikamakitina řki, ikamakitina itixiģ auakasaakina. ¹⁴ Eereka ipřkitxi, ipřkani auiniģtaģ pakini okačka iua arikatxi mitapoarimoni. Iua arikatxi mitapoarimoni iuařkana kčkiti ipina ģtiģo ipřkitxi maxipokatimoni. ¹⁵ Kčkiti ģtipirika Teosokata auakani učka aua Teoso aģtsopateģ. Kčkiti iuaģ mauaučkatakani okačka iua arikatximoni.

21

Iaxiti, Itixi Pakini Amaneri Txapekaua

¹ Eereka natamatari iaxiti amaneri, itixi amaneri pakini. Iaxiti mitxiri erečkokape. řkora itixi mitxiri erečkokape. Potxoari uiniti !auaika. ² Natamatari Teoso sitatxine Xerosareģ amaneri. Iua sitatxi Teoso tixinekiri. Teoso paniģtari iua sitatxi řkorapokoriti apokini. Natamatari ikatxakaģpotini.

Iua sitatxi peereri. Sito ǐtaniriuatakasaaki, omāka peereri oǐtanirimoni osini ǐkapani. Oa sito erero atoko itxa iua sitatxi. ³ Nikenakotari Teoso topanereē auakari sākire. Itaparasākireritika itxari:

—Uatxa Teoso kamari iua auini kākiti sauaki. Iua ninoakata aua. Iua nakitiakori itxauana. Teosora aua ninoakata. Ninoa Teosone itxaua. ⁴ Iuasaaki iua kaxipokariko ninoa oki ātsaā. ! Itxiapataikana. Ipǐkitxi !auaika. Matinanitxi !auaika. Ātsaātxi !auaika. Katsiiri !auaika. Ikinipoko mitxiri ereēkokapeka uatxa —itxa.

⁵ Iua auǐtetxi topanere nopini topākakari txari:

—Uatxa nikamari ikinipoko amaneri —itxa.

Apikomoni itxari notamoni:

—Piōkatsopatari nisākire, kotxi nisākire atāo. Nisāpiretakiti apokapitikako.

⁶ Apikomoni itxano:

—Uatxa niparǐka xipopeka. !Auaika. Merepitipanika iōka Aopa inakori atoko nitxa, kotxi nota merepitipanika aua. Imapotōkire iōka Ómika inakori atoko nitxa, kotxi ikinipoko mapotōkire nitxaua apaka. Nisikari kākiti posonatakani iātini ǐkapani. Na ninirekari iiki. Iātarinako āparaā amomoākiri. Iua āparaā txǐkitakari kākiti ātipirika Teosokata auini. ⁷ Nisikariko iua āparaā kākiti Satanasi nireēkiti makamakanimoni. Ninoa Teosone nitxaua nota. Nota anaakori itxauanako ninoa. ⁸ Kākiti mataparaxinireni okaākako xamina mitarimoni. Teoso sākire mauikakani apaka okaākako iua xaminamoni. Maerekati potxitakani, kokanirini, maerekati iitoāna potxitakiti kamakani apaka okaākako xamina mitapoarimoni. Miiti apaka okaākako iuamoni. Teoso kamakori teosonetakani okaākako iuamoni. Ikinika kākiti maxikaǐika sāpiretakani apaka okaākako xamina mitarimoni. Ninoa kākiti ikinikana misiritaākako arikatxi mitariā, ēxópiri arikikoātaā. Iuaā kākiti iuaǐkana ipina, ātiāo ipǐkitxi maxipokatimoni —itxa iua auǐtetxi topanere nopini topākakari sākire.

Xerosareē Sitatxiti Amaneri

⁹ Ninoa Teoso nitiriakori setxi, iātatxi setxi auakini, āti ina notamoni. Iua txari:

—Uai pina. Noerekaiko pite iua Soti Auǐte tiretakito ǐtanoro ǐkapani —itxa.

¹⁰ Iua Erekarǐ Matamatakoti anikano nota. Itxǐkitakari Teoso nitiri anikinino oxiratarǐ nopini. Mitaxiratarǐā oerekano sitatxi Teoso nakiti Xerosareē inakori. Natamatarǐ iua sitatxi Teoso tixine poterikakari katxakaāpotini ǐkorapokoritimoni. ¹¹ Teoso iotximeretxikana aua iua sitatxi. Kai pomēkoriri kakaroneri xāsipi inakori mēkorǐkini atoko itxa iotximere. Iua sitatxi iotximere peereri. Kristao mēkori

atoko itxa. ¹² Pirikeri kai kamakori piriketari iua sitatxi. Iua pirikeri mitapoari, pañtanori. Iua pirikeri tosi itore aua. Teoso nitiriakori iaxitikini tosi nīkatari iua tosi itore. Ikinika itore nopini iōkatakāka Isaeo anaakori uāka, kotxi Isaeo tosi imiakori aua. ¹³ Ipi āti pakini iua itore atokatxi pokīkinimoni. Ipi āti pakini iua itore atokatxi pokīkini sanaremoni. Ipi āti iua itore atokatxi pokīkini ikikomoni. Ipi āti pakini iua itore atokatxi ereēkokinimoni. ¹⁴ Iua sitatxi pirikere tosi kai mitari nopini ikamaāka. Ikinika iua kai nopini Soti Auñte moianariakori uāka iōkatakāka, kotxi Soti Auñte moianariakori tosi aua.

¹⁵ Iua Teoso nitiri notakata sākirauatakari aua aāke oro kamakori iuakoā. Iua aāke iua sitatxi, itore, ipirikere pakini iaōtiko. ¹⁶ Sitatxi tore atokatxi pokīkinimoni ipotorika. Itore atokatxi ereēkokinimoni apoka. Iaōtari ipi mio, koatrosētosi pakini kirómetro. Maioakari. Iuaīkana ipotorika sitatxi itore atokatxi pokīkini sanaremoni. Itore atokatxi pokīkini ikikomoni apoka. Iaōtari iua atokotxikana ipi mio, koatrosētosi pakini kirómetro. Eereka iaōtari sitatxi ītano timakari. Iua atokotxikana ipi mio, koatrosētosi pakini kirómetro. Iua Teoso nitiri iaōtari iua sitatxi iua aākeē. ¹⁷ Iua Teoso nitiri iaōtari pirikeri timakari. Sesēta metro ītano. Teoso nitiri iaōrauata kākiti iaōrauātini atokokana. ¹⁸ Iua pirikeri kai kamakori xāsipi inakori. Iua sitatxi oro kamakori. Kristao erero atoko itxa oa oro. ¹⁹ Iua kai mitari pirikeri patapi auakari ipataāka ikini sereti kai soroā. Pomēkoriri, kakaroneri iua kai soro.

Āti iua kai mitari aua kai soro xāsipi inakori.

Āti iua kai mitari aua kai soro sapira inakori.

Āti aua ákata inakori.

Āti aua esimeráota inakori.

²⁰ Āti kai mitari aua kai soro satónia inakori.

Āti kai mitari aua kai soro sátxio inakori.

Āti aua krisórito inakori.

Āti aua periro inakori.

Āti aua topásio inakori.

Āti aua krisópraso inakori.

Āti aua xasīto inakori.

Āti aua ametxísita inakori.

²¹ Iua tosi itore tosi kai kasarori kamakori. Iua kai kasarori pérora inakoro. Iua itore ātika, pérora ātoka kamakori. Oro kamakori itxaua kimapori. Peereri. Pomēkoriri. Kristao atoko itxa ahoa.

²² Kona natamatari Teoso misākiretiko aikoti. !Auari iua aiko iua sitatxiā, kotxi Teoso Apiananiri kaposotiireri, iua Soti Auñte apaka iuaā auapikana. ²³ Iuaā linirekaāka atokatxi, kasiri pakini sitatxi iopinikini īkapani, kotxi Teoso iotximere

iopinikari ikinipoko. Iua Soti Auíte sitatxi tirikapite atoko itx-
 aua. ²⁴ Kākiti maerekanitxi mauakini ikini āti uāka auari iua
 kamaraā. Kākiti ikini itixiti auakani auíteakori apokako iuaā
 Teoso ipaxitinina ĩkapani, inirekakitina Teosomoni isikinina
 ĩkapani. ²⁵ Iua sitatxi tore imatakakaākapika. Īroāpikana
 kākiti. !Itotaāka, kotxi ĩkanōkari ! auari iuaā. ²⁶ Kākiti ikini
 itixiti auakani anikariko ikinipoko erekari iua sitatximoni
 Teoso ipaxitinina ĩkapani. ²⁷ Kākiti maerekati kamakani !
 auiritaākana ĩroinina. Ītotxi nireēkiti kamakani ! auiritaākana
 ĩroinina. Atāo masāpiretakani apaka ! auiritaākana ĩroinina.
 Kākiti Teoso iōkauākatakini aātsopateē, ninoanokara auiritaāka
 ĩroinina iua sitatxitiā. Iua Soti Auíte aātsopateē auauākatakani
 auapikako Teosokata.

22

Iua Āparaā Iātakari Aua Teosokata Ātipirika

¹ Eereka iua Teoso nitiri oerekano sōtoāri. Iua sōtoāri
 mapotōkire ikiitaā Teoso itopanere aua. Apaka iua Soti Auíte
 itopanere aua iuaā. Iua āparaā peereēri. Kristao mēkori atoko
 itxa iua āparaā. Iua āparaā iātakari !ipina. Ātipirika auapika.

² Iua sitatxi apanīkaki aua ahoa mitapoari. Iua sōtoāri sa
 ahoa apanīkaki. Sōtoāri ĩtinikata aua amātiirinape. Iua amātiiri
 tximakani !ipina. Auapikana. !Ipinaikana. Kasiri iaōka
 iriuata iua amātiiri. Āti kasiriti iri ātiāo, eereka āti kasiriti
 ātiāo. Iuaīkana āti kasiriti ātiāo. Itxaāpota iua amātiiri iriuatini
 iuaxiti. Tosi pakini kasiriti amātiiri iriuata. Amātiiri tsopa
 sikataparatarari kākiti ĩto, ikinimane kākiti itixi auakani ĩto.

³ Teoso misiritiniri kākiti !auaika. Teoso, Soti Auíte pakini
 auītetxi itxauana iuaā. Teoso nitiriakori itixi auakani kamari
 iua nireēkiti. ⁴ Ninoa atamatariko itoō. Teoso uāka iteētaāna
 auako. ⁵ ĩkanōka !auaika iuaxiti. Kākiti iuaā kona nirekaikari
 tirikapi, atokatxi kamara pakini, kotxi Teoso Apiananiri
 iopinikari ikinika iuaā. Kākiti iuaā auakani auītetxiakori itx-
 auana ātipirika.

⁶ Eereka iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Atāo nisākire. Ia iaōka apokapitikako. Teoso Apiananiri
 sikari Erekari Matamatakoti isākire sāpiretakanimoni. Iua
 paniātari initiri itixine auakari oerekinina initiriakori itixi
 auakani Teoso kamakiti apokini apisapanika —itxa iua Teoso
 nitiri sākire.

Xesosi Kanapiriini Pirena

⁷ —Hīkenakota —itxa Xesosi. —Patimariko napokini ereē. Ia
 aātsopa sāpiretari ereē nikanapiriini pirena. Kākiti auikiniāri
 Teoso sākire ia aātsopa sāpiretakiti, apakapari erekari Teoso
 sikakiti —itxa Xesosi.

⁸ Nota Xoão sãpiretai hĩte nitiãkiti. Nikenakotakiti apaka nisãpiretai hĩte. Ikinika nikenakotaka atoko, ikinika nata-mataka atoko, iusaaki nipamaka iua Teoso nitiri apisatoõ, kotxi iua oerekari ikinipoko notamoni. Nipamaka iua apisatoõ Teoso apisatoõ nipamakini atokokana. ⁹ Txamari iua Teoso nitiri txari notamoni:

—Kona pipamakape nota apisatoõ. Nota Teoso nitiri pite atokokana nitxa. Pitariakori Teoso sãkire sãpiretakani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Ikini kãkiti ia aãtsopa sãpiretakiti auiãkani Teoso nitiriakori itxauana. Ninoa atokokana nitxa nota. Teoso apisatoõnoka pipamakiniã atão —itxa Teoso nitiri sãkire.

¹⁰ Iuaãkana itxano nota:

—Ia aãtsopa sãpiretari Teoso kamakiti apokini apisapanika. Na pikipatapiri ia aãtsopa sãpiretakiti, kotxi paĩtiki Teoso sãkire iaõka apokapitikako. ¹¹ Maerekati pikamapanika pinakasaaki, ininiã apikomoni maerekati pikama. Maerekati piĩto nireẽkiti pikamapanika pinakasaaki, ininiã apikomoni pikama. Atão inakari pikaminiã, apikomoni atão inakari pikama. Teoso nireẽkitinoka pikaminiã, ininiã apikomoni Teoso nireẽkitinoka pikama —itxa.

¹² —Hĩkenakota —itxa Xesosi. —Patimapaniriko napokini ereẽ. Niminariko ikinimane parĩka ĩki ninoa apakapini ĩkapani. ¹³ Iõkatxi merepitipanika auakari Aopa inakori atoko nitxaua. Iõkatxi imapotõkire auakari Ómika inakori atoko nitxaua. Ikinipoko auini apisapanika nota aua. Ikinipoko xipokaãka atoko nota auapanika. Itixi kamiko apisapanika naua. Itixi xipoka atoko nauapanika nota —itxa Xesosi.

¹⁴ Teoso sikari erekari iua nireẽkiti kamakanimoni. Ninoa kãkiti auiritaãkako Teoso amãtiirite itximinina auapika ininina tĩkane. Auiritaãkanako ĩroinina Teoso sitatxineẽ. ¹⁵ Kãkiti maerekati ĩĩtona nireẽkiti kamakani ! auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã. Miĩti, ĩtanoro minakatokatika sirĩkakani, kokanirini pakini ! auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã. Apaka kãkiti ikamakitika teosonetakani ! auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã. Aãpirena potxitakani, atão minasãkiretakani pakini ! auiritaãka ĩroinina iua sitatxitiã.

¹⁶ —Nota, Xesosi txaua. Nota paniãtari ninitiri nitixine auakari sãpiretiniri ia nisãkire pitemoni, ininiã ikara pite sãpiretanako Teoso misãkiretikoãtaã apotiitakaniuua. Tavii apika mekanirirano nota. Iõriki mitaro pokamara iatokopeka inakasaaki ĩkaro atoko nitxa nota —itxa Xesosi.

¹⁷ Erekeri Matamatakoti txari Xesosi:

—Uai pina.

Xesosi nakitiakori txari iua:

—Uai pina.

Hĩte ia nisãkire kenakotakanii, hĩtxariko:

—Uai pina.

Hĩte posonatakani, uai hina. Hinirekiniãri, ia ãparaã hiãtako, kotxi ia ãparaã kãkiti auapininiika inĩkitaãkari. Ia ãparaã Teoso sikakiti kãkitimoni. Na piĩkitxitari.

¹⁸ Nota, Xoã, õtãkikari kãkiti ia Teoso sãkire iõkatsopatakori kenakotakani. Ia Teoso sãpiretakiti apokini apisapanika, isãpiretaua. Ia aãtsopa sãpiretari kãkiti misiritiko. Ninoa misiritiko atokotxikana Teoso misiritai hĩte, hĩkoketiniãri hĩteka sãkire Teoso sãkirekata. ¹⁹ Kãkiti kipatiniãri ipixini ia Teoso sãpiretakiti iõkatsopatakori, Teoso !auringari iua tximiniri iua amãtiiri kãkiti auapininiika inĩkitaãkari. !Auringari iua ĩroini isitatxineẽ. Ia aãtsopa sãpiretapekari iua amãtiiri, iua sitatxiti pakini.

²⁰ Xesosi txari:

—Ia niokanapirena atão. Iposopeka napokini tĩkane.

Atxari iuamoni:

—Ameẽ. Ari, uai pina Xesosi, Apiananiri.

²¹ Xesosi Apiananiri sikari ikinipoko erekari ikinimane Teoso nakitiakorimoni. Ameẽ.